No. Q.H03.63
The Public Library of the City of Boston.

FREDERICK
SPIEGELBERG

G Haines Delin *W.H.Toms Sculp.1752*

SOARDIS, LAZARUS DE. Seneca, Lucius Annaeus. Tragoediae. With the commentary of Gellius Bernardinus Marmita. Folio. 140 leaves, roman type, double columns, 61 lines to page. Weight water mark visible on title page. First leaf mended in lower margin. Faint notes in early hand on margins. 18th century calf, gilt back, hinges somewhat cracked. Venice. Lazarus de, Soardis, de Sauiliano. 1492. Hain 14666. B.M.V. p. 491.

Seneca is considered the most eminent of the writers of the "Silver Age" and his tragedies are a high representation of the literary style of the period.

Lazarus de Soardis, printer of Venice, is given a long description in the British Museum Catalogue. The Seneca is believed to be the last book printed by de Soardis, the types afterward becoming the property of De Mediolano and Benalius.

part 5 p. 479

Leeds.
c 1796.

Leeds
1901

Tragedie Senece cum commento.

5767

T. H. Benton
NOV 18 1937
A

GELLIVS Bernardinus Marmita parmienſis:Eminentiſſimo ac humaniſſimo D.D.Guielmo de rupeforti magno Cancellario franciæ.S.D.

Maiores noſtri quodcunque ſtudio: induſtria: aut uirtute conſecuti fue-
rant:id omne ad uſum hominū tribuebant:quibus omnibus prodeſſe ut ſuis:nedum liberale officium:ſed fructum laborum putabant.Quod quidem mihi hoc tempore faciendum eſſe duxi non ſpe aliqua compendii:ſed amore & ſtudio honeſtatis:ut ſiquid uigiliis:aut bonarum artium diſciplina ipſe profeci:id omnibus libenter impartiri uelim.Itaque has cōmentatiōes: quas ſuperioribus ánis dum publice profiterer forte indigeſtæ inconditeque annotauimus te hortante nunc imprimendas dedimus:q me quaſi ſub alis tuis protegendum putaſti uidelicet indulgentia tua mādato facto uniuerſim in regno ſereniſſimi Regis francorum:ne quis poſt me hoc idem opus ad quartum annum imprimere præſumat:& quod humanius eſt:pollicitus es mihi ſi quid æris noſtri inde imminutum fuerit:id omne mihi regia pecunia reſarcitum iri.Quæ res effecit ut celerius quod tibi gratum eſſe duxi: aggrederer:licet grande onus:quod uoluntate potius q̄ grauitate ac doctrina fretus:pro ornamētis tuis ſuſcepi. Non poſſum equidem tacitus præterire quod tibi placere ſcio ob tuas præſtātiſſimas uirtutes qbus te non modo his quos noſtra ætas tulit:ſed his omnibus quos priſcorū uolumina laudāt: antepono.Nihil eſt per deos immortales:quod gratius eſſe debeat:aut optatius eſſe poſſit:q̄ de bonis bene mereri:qui de me quoquo modo meriti erūt:ſemper tamen meas curas & uoces habebunt:Quāuis ſciam quoque non defuturos homines quædam uentris animalia qui ſtudia noſtra damnare non ceſſabunt:& me macerantibus linguis blacterantes inhoneſte lacerabunt: hos mihi iudices non præpono:qui cōuiuiis & luſtris pernoctant:uoluptatem:luxum:aliaſque ſordes ſummum bonum expendentes.Te uir eminētiſſime appello tibi iudiciū fero:qui rerū litterarumque impenſe doctus cognoſcere potes quæ non in ſcholis decantata:neque commentariis pertrita ſunt.Quare te uehementer rogo:cum ociū furari:& aliqua interſtitione laxari poteris:ut hæc noſtra ſtudioſe legas:quæ tibi quaſi primitias quaſdam & ingenuarum artium libamēta dedimus:ut ſub tutela nominis tui q̄ſi ſub umbra ingentis arboris deliteſcere poſſent.Id ſane me audentiorem ad ſcribendum fecit:non operis fiducia.ut ipſe Plinianam ſententiā uſurpem Multa ualde præcioſa:ideo uidentur:quia templis ſunt dicata.Acceſſit aliud quoque mihi non paruum leuamentum oneris mei quod hæc ſcripta noſtra ab humāiſſimo uiro.& reuerendo patre meo Domino Henrico ſcillacii iuris pontificii conſultiſſimo: & inſulæ barbaræ lugdunenſis Abbate meritiſſimo ſatis probari intelligo. Is enim ut eſt fandi dulciſſimus affabiliſſime ſæpius me adhortatus eſt:ut iſta ederem quæ ſi illi omni probitate:modeſtia:integritate:& rerum ſcientia ornatiſſimo non diſplicuerint eo magis ſpero:cæteris quoque non ingrata fore.Quare ut legas ipſum Senecam ita pure elaborauimus ut breuius & uerius q̄ poſſit res ipſa tanta habeatur:multorum mendas & errata caſtigauimus:eo animo non ut cuipiam derogarem:ſed uerum ac planum iter legentibus aperirem.Itaque ſine uano obtrectatu conſiderent omnes quantum ipſis pfuerimus & tibi pariter acceptū referant cuius cauſa hæc ipſi excudimus.

GELLII Bernardini Marmitæ ad illustrem. D. Guielmum de rupeforti magnũ Cancellarium franciæ in tragœdias Senecæ interpretatio.

Quæ potissimum ad explanationem huius præclari opis attinét: ī primis uidéda sunt. Quis auctor: qd tragœdia: qd eius materia & utilitas: & carminis q̄litas. Volũt plerique hũc auctorẽ Anteũ Senecã quẽ moralẽ ferunt ipii Nerõis in disciplinis alumnũ: de corduba hyspanie: Lucãique poetæ patruũ fuisse: Alii negãt: aliũque uolũt fuisse Senecã cultioris. mũdioriq̄ stili tragœdiarũ auctorẽ: idq̄ argumẽtis cõsentaneis ꝓbare uidẽt: duosq̄ fuisse Senecas: teste Martiale: duos Senecas: unicũq̄ Lucanũ: facunda loqtur corduba: alterũ philosophum in sermone durũ & sentẽtiis grauẽ: alterũ tragicũ pure et elegãtis facũdiæ: eũq̄ ueriſimiliter harũ tragœdiarũ auctorẽ extitisse: in qbus lactea eloqi ubertas: uerborũ ꝓprietas: & snīarum grauitas ex mediis philosophiæ fõtibus deprompta uidẽt. Preterea addũt Senecã primũ. ut inqt tacitus: cũ in cõiuratione duce Pisone: & sociis Rubrio flauio. Sulpitio aspo. Plauto laterão. & Lucão nepote: & aliis plurimis nobilibus uiris cõtra Neronẽ deprehẽsus eẽt: ab eodẽ iussũ fuisse: ut sibi adhiberet medicos. i. qd uellet genus mortis eligeret: qd ipse exẽplo Lucãi nepotis solutis uenis: & ꝓfluẽte sanguine in balceo fortissime statuit. In hoc autẽ uolumine ẽ tragœdia nona ī q̄ mors octauiæ uxoris Neronis tractãt: quæ uiuẽte Nerõe nõ credibile ẽ acta fuisse sed post illius mortẽ: ea a primo Seneca scribi nõ potuit cũ antea mortuũ fuisse cõstet. Athi q excusant: nõ oẽs tragœdias eiusdẽ auctoris fuisse dicũt: qd uarietas stili diligẽter in tuẽtibus, idicat: & sic nonã alterius fuisse: alias uero Senece quẽ moralẽ appellitamus ¶ Tragœdia qd genus poematis sit plane demonstrat Ouidius: oẽ genus scripti grauitate tragœdia uincit Est. n. grãde & plenũ in quo heroes: duces: & reges hẽtur: & in hoc differt a comœdia ī qua anxii amores: & uirginũ raptus: sed iucũdi exitus. In tragœdia semp tristes: Nomẽ ipsa hẽt græcũ tragos apud nos hircus: œdia cantus: nã premiũ cãtus tragicis hircus ponebãt. Horatius carmine q tragico uilẽ certauit ob hircũ. Alii aũt putãt a fece dictã: quã græci trigan uocãt quoniã olim psonis nõdũ a tespide reptis fabulas ora fecibus puncti agebãt: qd idẽ Horatius testãt. Ignotum tragice genus iueniſſe camœne dicit: & plaustris uexisse poemata tespis. Quæ canerent: agerẽtq̄ īfecti fecibus ora. Eschilus primus tragœdias edidit: sed dein Sophocles: & Euripides illustrauerũt. Apud latinos pacuuius: & Ouidius: q teste Quintilia no ī hoc genere Medeã scripsit. sed his pditis: solus restat Seneca. quẽ iter tragicos nec enũerat Quiti. Ex tragœdiis utilitas multifariã hẽtur: carminis nitor elegãs & uenusta dicẽdi copia: cognitio rerũ uaria: ut. s. hoies intelligãt fortunã eẽ mutabilẽ: & illius leuitati nõ eẽ fidẽdũ: solãq̄ uirtutẽ esse colẽdã. & ad beatã uitã eẽ ꝓperandũ. Genus carminis iambicũ appellãt a pede iãbo: ut Hora. syllaba longa breui subiecta uocãt iãbus dicunt trimetri: qa reputant duo pedes ꝓ uno: nã si sunt duorũ pedũ monometri dicũt: si ex q̄ttuor dimetri: si ex sex trimetri a tria & metra: tetrametri si sũt octo pedes: maiores nõ reperiunt: pẽdetrimetri uero dicunt: qa nõ excedũt numerũ octo pedũ Græci antiq̄ q̄ndo scãdebãt hos uersus semp duos iãbos ponebãt pro uno pede: & hinc ẽ qd denoiamus uersus ab illo numero si sunt q̄ttuor pedes: dimetri dicunt: ut so ror: to nã: isti duo pedes ꝓ uno hẽnt. Quãdo aũt scãdimus hoc mõ semp seruãt ut ī locis paribus sit iãbus: ut cõtinuet scãsio: qa ẽ pes citus: & syllaba breuis ẽ celerior syllaba longa quæ hẽt duo tpa: nã si dicis: et et: solũ est unũ tps: q̄uis duo breuia sint: si dicis ent: duo tpa sunt: & plus tps cõsumis in hac ꝓlongatiõe: q̄ si dicas: et et: qa lõga syllaba geminãt Si ergo in tertio pede faceremus syllabã lõgã eẽt tardior scãsio: iõ tertius pes hẽt iambũ: ita dicimus qd q̄rtus qntus & sextus sunt iãbi: ideo trimetri: qa ex duobus unũ. Vnde citus pes dr̄ ꝓp celeritatẽ in scansiõe. ut Horatius pes citus. Vnde & trimetris accedere iussit Rufinus pedẽ cursorẽ iambũ uocat in arte sua. latine dicunt hi uersus senarii a numero: ut Cicero. Illi senarii male sonant. Et Hora. Nomẽ iãbeis cũ senos redderet ictus: prius ad extremũ similis sibi: nõ ita pridẽ: tardior ut paulo grauiorq̄ ueniret ad aures. Spõdeos statiles in iura paterna recepit. Hoc ãt dicit Hor. qa cũ uiderẽt hi uersus nimis celeres eẽ admissi sũt. Spõdeus & dactilus: hac tamẽ lege ut nõ de sede scda cederet: aut. i. sp ī scdo & q̄rto loco sit iãbus Apud tragicos hec lex seruat nõ apd cõicos. Imo iterdũ sũt carmia ubi nullus ẽ iãbus ¶ Priæ tragœdiæ titulus ẽ: Hercules furẽs: eiusmõi mria ẽ. Ab iferis cũ Theseo rediens hercules thebas a lyco tyrãno occupatas repit: et uxorẽ suã Megærã de cõiugio ab eodẽ ifestatã: quo scõ moto hercules tyrãnũ subito iteremit: & cũ ꝓ uictoria sacra facer̄ uellet: furiis a lunõe missis est correptus: & filios & uxorẽ miserãdus iterfecit: demũ resipiẽs tãto scelere aiaduerso sibiipsi mortem conscisscere parabat: nisi a Theseo & a patre Amphitrione retentus fuisset.

Oror. Hic est primus actus:in quo indignatio lunonis habetur contra pellices: & in
ſ Herculem ex pellice natum.Phiſici louem ætherem.i.ignem uolunt eſſe:lunonẽ uero aerem inferiorem:& quoniam tenuitate hæc elementa paria ſunt fratrem & ſororem appellarunt:ſed quoniam iuno.i.aer eſt ſubiectus igni.i. Ioui iure mariti nomen dederunt.unde hic queritur Iuno q; ſolebat eſſe ſoror & coniunx.: nunc uero tantum ſororis nomen habet:cum locum uxoris occupẽt pellices. ¶ Soror ut inquit Labeo antiſtius iuris ciuilis doctiſſimus:ut eſt apud Gellium dicta q; quaſi ſeorſum naſcitur ſeparaturque ab ea domo in qua nata eſt:& in aliam familiã tranſgreditur. ¶ Hoc nomẽ.ſ.ſoror eſt relictum quia amplius non ſum uxor:& eſt parentheſis. ¶ Thonantis. Iouis:a tonando quod tonitrua & fulmina emittat: ueteres dixerũt toneſcit pro tonat. Varro.repẽte cœlitum altum tonitribus tẽplũ toneſcit: Tonare eſt etiam ſonare. Ennius & toto ſimul tonimus theatro: inde tonum ſonum & accentũ appellamus.ordo eſt.So.ui.des.io.ſemper al.ac tem.ſ.æ. ¶ Vidua ſeparata a marito quia amplius nõ eſt mihi cõiunx. Iduare antiqui ſeparare dixerunt. Vnde idus in menſe dicuntur q; medie ſunt inter nonas & calendas. dicitur uidua etiam uiuente marito: ſi ab eo ſeparata ſit. ¶ Semper alienũ.hiphon eſt quando duæ partes iunguntur:ſicut antemalorum. ¶ Semper alienum.i.cũ pellicibus ſemper diuerſantẽ. ¶ Deſerui.reliqui. ¶ Ac templa.domicilia. ¶ Summi alti. ¶ Aetheris.cœli. Templum proprie de cœlo dicitur a tuendo. Ennius. contremuit tẽplum magni Iouis altitonantis. In terris autem eſt dictum templum quod quibuſdam cõceptis uerbis ab augure fiebat:unde tueri poſſet cõmode quancunque cœli partem:a quo templo ſeu cõtemplor deducitur pro conſpicio & tueor:interdum conſidero:unde contemplatio.i.conſideratio: ut uita cõtemplatiua quæ contemplationi dedita eſt. ¶ Dedi.ceſſi. ¶ Locum.thorum. ¶ Pellicibus.quæ me expulerunt: pellex de uxore dicitur:concubina de marito a pello quod uxorem toro pellat. ¶ Tellus.terra. ¶ Eſt colenda.habitanda:cum expellar de cœlo. colere eſt etiã uenerari. Virgi. Sũme deum ſancti cuſtos ſoractis apollo quẽ colimus:inde cultus deorum: colimus pares amore & officio:minores humanitate & beneficiis ideſt amamus: colimus etiam ſerimus & habitamus. ¶ Cœlum tenent.i. occupant. Virgi. Verum ubi correptum manibus uinciſque tenebis.i.occupabis. Tenere eſt compeſcere. Virgi. Texendæ ſepes etiã:& pecus omne tenendum interdũ dirigere. Virgi.quo ue tenetis iter:quandoque intelligere. Terentius rem tenes:aliquando pro remorari. Virgi.hunc pheniſſa tenet dido:aliquando perficere. Virg.fugam tenuiſſe per hoſtem:hoc eſt nauigationem feliciter peregiſſe. ¶ Hinc arctos. Enumerat dolenter Iuno multas pellices quibus iam cœlo cædere cogitur. Caliſto lycaonis regis arcadiæ filia dianã ſecuta:ut Ouidi.ſecundo meta.quã Iupiter accepta forma dianæ grauidauit:ex ea arcas natus eſt :hanc iuno irata crinibus comprehenſam in urſam mutauit: quã cum filius arcas uenator factus ſagittis petere uellet:& Iupiter ſcelus uideret ambos in cœlũ trãſtulit:& iuxta polum borealem locauit: & arctos appellatur ſidus quod nunq; occidit:dicente Virgi.primo georgico. Arctos oceani metuẽtes æquore tingui:ide arctous borealis:ut arcticus polus ideſt borealis. Cicero libro ſecundo de natura deorũ. hunc circum arctoæ duæ ferunt nunq; occidentes:ex his altera apud graios cynoſura dicit altera elice urſa maior quæ caliſto uocata fuit:hanc teſte Hygino :pelopõneſii uelu ti ſuã nauigando ſeruant ideo ibi dixit. ¶ Argolicas grecas. ¶ Claſſes naues. ¶ Agit.i.ducit Ouidius.iiii.faſtorũ. Eſſe duas arctos quarũ cynoſura petat Sidoniis:elicen graia carina notet. ¶ Poli glacialis.frigidi & ſeptentrionalis ubi eſt arctos quæ elice urſa maior dicit uulgo tramontana. ¶ Hinc.ex alia parte. Exprimit aliud adulteriũ. Iupiter captus amore europæ filiæ agenoris regis phœnicũ mutauit ſe in taurum arméti ipſius:& dũ blanditur europa in eũ conſcendit:& puellam tranſmare portauit in cretã ubi genuit Minoẽ : ut plene Ouidius tertio methamor. Imaginẽ tauri iupiter in cœlo locauit :qđ ſignũ taurus appellatur. Vector.taurus qui uexit europã. ¶ Tyriæ. de tyro ciuitate phenicie..ea parte. ¶ Qua dies laxat .aperit & elongatur. ¶ Tepenti uere.quia tunc nec eſt calor nec frigus:orit taurus.xx.die aprilis. ¶ Nitet fulget.ut Virgilius in georgicis. Candidus auratis aperit cũ cornibus annũ Taurus. ¶ Illinc.ex alia parte. ¶ Atlantides. pleiades

LVCII annæi ſeneçæ cordubenſis:hercules furens tragœdia prima incipit.

Actus primus Iuno loquitur.

ſ Oror tonãtis(hoc.n. ſolum mihi.
Nomẽ relictũ ẽ)ſemp alienũ ioue
Ac templa ſummi uidua deſerui ætheris
Locũque cœlo pulſa pellicibus dedi.
Tellus colẽda eſt pellices cœlum tenẽt:
Hinc arctos alta parte glacialis poli
Sublimẽ claſſes ſidus argolicas agit:
Hinc qua tepenti uere laxatur dies
Tyriæ per undas uector europæ nitet.
Illinc timẽdum ratibus ac ponto gregẽ
Paſſim uagantes exerunt atlantides.

ſeptē fuere atlantis ex pleione nympha filiæ.ut quarto faſtorū Ouidi.Et Hyginus quas cū mater in boetiam ducere uellet:orion illis uim inferre parabat:ſed fugiēdo euaſerunt:illas tamen duodecim annis inſecutus eſt:Sed iupiter illas miſeratus inter aſtra tulit.& incipiūt oriri tpe ueris uiceſima die martī:unde uergiliæ a latinis dicunt:lucēt Calēdis iunii unica hora:& ſucceſſiue magis uſque ad mēſem ſeptēbris:& octobris qbus duodecim horis lucēt:mēſe februarii penitus abſcondunt a pleione matre pleiades:a patre atlantides.hæ numero ſeptē fuerūt:ſed ampliuſq̄ ſex nemo uidere potuit:Cauſam refert Ouidius q̄rto faſtorū.Ex his tres cōcubuere cū ioue electra ex qua Dardanus natus eſt:Maia ex qua Mercurius taigete ex q̄ lacedemō:unde cōquerit Iuno quod in cœlo locū hēant:ordo.eſt.¶ Hinc atlātides.i. pleiades.¶ Exerunt.oſtēdunt.¶ Gregem. multitudinē qa ſex apparent.¶ Timendū. qa tēpeſtatē faciūt.Ratibus.nauibus.¶ Ac pōto.mari.¶ Vagantes.quantū ad aſpectū noſtrū:ſed ſunt fixæ.¶ Paſſim.ubique.¶ Fera coma. horribili aſpectu.Alia lamētatio lunonis de Ioue q Oriona genuit ex urina ſine mulieris copula: quod tamē ſibi ingratiſſimū eſt.Ferūt Hireū quendā pauperē ſenē fuiſſe:qui cū apud thebas cultor pui agelli eēt:Ioue & Mercuriū hoſpitio ſuſcepit:petiitque ab his ut filiū darent:narrabat ſeſe olim cōiugē habuiſſe:ac illi promiſiſſe nō recepturū aliā:optaret tamē filiū pro herede:& ut facilius impetrare poſſet bouē illis īmolauit:& ad ueſcendū appoſuit.Iupiter & Mercurius poſt epulas coriū bouis popoſcerunt:atque in illud qđ urine fecerāt incluſerūt Sic referente Ouidio qnto faſtorū. Tū ſup iniecta texere madētia terra:lāque decē mēſes & puer ortus erat. hunc hireus qa ſic genitus uocat uriona:pdidit antiquū littera prima ſonū.ita ut nunc oriona dicamus.at deinde maxime excreſcēs uenator magnus euaſit:quē ſibi comitē Dælia fecit.Oui.Ille deæ cuſtos:ille ſatelles erat:demū a ſcorpione ictus.Vel ut Horatius teſtat a diana quā cū ſtuprare tētaſſet ſagittis cōfoſſus eſt.libro q̄rto carminū oda q̄rta ſic inqt tētator oriō dianæ uirginea domitus ſagitta poſtea in cœlū relatus:& ſignū eſt interdū tēpeſtuoſum. Virg.Nimboſus orion:& ibi.¶ Fera coma. i.crinibus tēpeſtatē minātibus qđ tres ſtellas hēt capite horribili fulgore nitētes.¶ Exterret.uerbum eſt quātū ad habitū ſideris qđ q̄ſi minādo terribili aſpectu & enſe cinctus aſtat: unde ēt enſifer orion dī.¶ Exterret.pauefacit.¶ Deos uicinas ſtellas.¶ Suaſque pſeus.Ecce cām alterius indignatiōis Acriſius argiuorū rex filiā danaen īcluſā turre ænea tenebat ob metū neſtupraret quā Iupiter ī aureū imbrē uerſus & p tegulas in gremiū puellæ delapſus cōpreſſit & ex ea Perſeū genuit nobilitatis iuuenē q demū in cœlū ſuſceptus eſt:de quo facto iraſcitur Iuno.¶ Perſeus.ex pellice danae natus.¶ Hēt ſuas aureas.i:pulchras ſtellas ut ſcribit aratus.in ſingulis humeris ſingulas: in manu dextra nitidā unā:in manu ſiniſtra unā:in cubito ſiniſtro unā:in gorgonis capite unā:in uētre unā:in dextra pte lumborū nitidā unā:in dextro femore nitidā unā:in genu unā:in ſiniſtra tibia duas in gorgonis crinibus tres: in tibia una :in ſiniſtro femore unā:quæ ſunt in ſumma decē & nouē:caput & falx ſūt ſine aſtris.¶ Hīc clara. læda fuit tyndari regis cōiunx :cū q̄ Ioue ſub forma cygni cōcubuiſſe ferūt poetæ:eāque ouū unū pepiſſe ex quo nati ſunt caſtor & pollux:hec etiā fuit mr̄ helenæ & clytēneſtræ fratres in dilectiōe illuſtres fuerūt habiti:& in aſtra locati: ppea dolet Iuno uidēs tot ex pellicibus īplere cœlū.¶ Signa.ſtellæ appellant gemini.¶ Clara:nitētia:In capite unā ſplēdidā:in ſingulis humeris ſingulas ſplēdidas:in unoquoque genu unā. Alter uō hēt in capite ſplēdidā unā:in humero ſiniſtro unā:in ſingulis femoribus ſingulas īdorſo ſex.¶ Tyndaride:caſtor & pollux fratres filii tyndari putatiui.ſ.ut hercules amphitrionis.¶ Gemini.ſ.fratres: appoſitiue.¶ Signa clara.Signū ē opus ſculptile ad imaginē alicuius aīalis formatū:unde ſigna ſtatuas:& imagines dicimus ſic de celatis & ſculptis q̄ de pictis ſignū ēt ſignificatio alicuius rei.ut Terētius:Nō eius color pudoris ſignū uſq̄ īdicat.hīc duodecim ſigna celeſtia:quæ ī zodiaco ſunt quæ notas quorūdā aīaliū hēnt.Vexillū ēt ſignū dī qđ hēat aliquā imaginē ut aqlæ & lupi.Inde dicunt ſigniferi q uexilla ferūt.ut Suetonius.ſignifer ſtatue aqlā:& circulus q ſigna celeſtia hēt ſignifer dī & grece zodiacus.¶ Micāt fulgēt:& ē proprie ſiderū & cæli Vir.micat ignibus æther.¶ Quibuſque natis.cōplet ſuā lamētationē multis exēplis iuno:Iupiter cōpreſſit:latonā cœi titani filiā ex q̄ una apollo & diana nati ſūt q luminibus ſuis cœlū illuſtrāt.¶ Quibus.ſuple illi qbus.¶ Tellus mobilis.i. delos īſula ī mari ægeo:de q̄ plinius libro q̄rto naturalis hiſtori.& Macrobius primo Saturnaliū.ad hāc latona cōfugit a phitone ſerpēte a iunōe miſſo infeſtata:ibiq; apollinē & dianā pepit prius ea uagās & īſtabilis fuit:ſed ibidiis natis firma fcā fuit teſte Vir.ī ænei.& Oui.libro.vi.meth.¶ Stetit.firmata ē: nā ſtare ē cōſiſtere. Vir.ſtare loco neſcit .īterdū horrere.ut ſtāt lumina cœlo īterdū īfixū eē & īmobile:ut Cicero ſtare cōuētis:& ſtat ſua cuiq; dies.īterdū pugnare. Vir.ſtabāt p tēplo.¶ Nec ipſe bacchus.Iupiter ſemelē cadmi filiā uitiauit:ut Oui.plene libro tertio meth

Fera coma hinc exterret Orion deos.
Suaſque perſeus aureas ſtellas habet.
Hīc clara gemini ſigna tyndaridæ micāt.
Quibuſque natis mobilis tellus ſtetit.
Nec ipſe tantū bacchus aut bacchi parēs

ex ea natus est bacchus q cū matre sua in cælo locatus est :qđ ét *illi* satis nō fuit: nā uxorē ariadorem ī cœlum trāstulit. Nec solū id é tantúmō. Bacchus & parēs.i.semele. ¶ Adiere.i.iuere ad sūpos. ¶ Ne qua.pro aliqua pars:& est parenthesis. ¶ Vacet:i.careat.quando iungitur ablatiuo significat carere: quando cum datiuo intentum esse. ¶ Probo.dedecore meo.i.ut in omni loco inueniatur obprobriū meum.probrum scelus significat:& per methaforam pro ignominia accipitur: quæ ex scelere sequi solet:hīc probrosum dicimus ignominiosum inde obprobrium. ¶ Mundus puellæ:Ecce quod plus non solum filii pellicū cœlum adeūt:sed uxores eorȝ. Bacchus cū nauigaret iuxta chiū insulam maris ægei:ut Ouid.placet libro octauo metha. uel in napo eiusdē maris insula.ut Senecæ in œdipo.Napos ægo redimita pōto: tradidit thalamis uirginē relictā. Meliore pensas dāna marito:aria domine regis minois filiā a theseo relictam uxorem sibi copulauit:cui deinde uenus coronā a uulcano fabricatā donauit quā bacchus in cœlo locauit stellis nouā ornatā ī circuitu positas.aiūt quoqȝ & crines ipsius puellæ eé stellas quæ uidentur sub cauda leonis. ¶ Mundus.cœlum.ita de cœlo quēadmodū de terra dī. Est ornatus ét muliebris monile appellant. ¶ Gerit hét. ¶ Serta.coronā.ferere ītērdū é contexere & ordinare: hīc serta corone dicunt quæ floribus ac frondibus ordinatis simul īnectunt. ¶ Gnosiacæ.i.cretēsis:gnosos ciuitas é cretæ. ¶ Sed uetera sero querimur. Adiungit nouā iniuriā de hercule sed ita dicit de īsūs supradictis nimis tarde lamētor:qa non possum ꝓuidere sed nūc non possū pati q̄ una sceleratā tellus me nouercā fecerit:& tot hēat pellices meas ordo é. ¶ Vna dira.crudelis terra ubi hoīes ex dētibus serpentis terræ seminatis primū augurīū fecere. ¶ Ac fera.i.in humana. ¶ Sparsa.plena. ¶ Nuribus īpiis.i.mulieribus seuissimis quod ibi sacrificātes baccho multa scelera cōmittāt:ut agaue insana pentheum filiū ꝓprium interfecit. ¶ Quotiens.i.sæpius.hoc dicit qa nō solū alcinena peperit ex ioue herculē & semele bacchū:sed ét antiopa zetum & amphionē genuit ex ioue. ¶ Nouercam fecit. nouerca dicit uxor secunda:quæ filiis ex prima uxore super inducitur. ¶ Ascendat licet.ironica concessio postq̄ iupiter fouet pellices:ascēdat alcinena simul cū filio cœlū. ¶ Licet.quādoqȝ signat fas é: ut cicero neqȝ.n.licebat locū numini cōsecratū turpi flagitio cōtaminare interdu facile é:& possibile é:ut martialis piscinā peto nō licet natare.aliquādo é aduerbiū cōcedētis sicut esto ut hic. ¶ Alcēdat licet.i.cōcedo ītērdū é cōiūctio aduersatiua:ut & si q̄uis q̄q̄. ¶ Victrix. alcinena q hét qcqd a ioue. ¶ Pariter simul. ¶ Natus hercules. ¶ Occupet.ui capiat. Occupare.n.é ꝓ uī aliqd capere. Iuuus. Nā & ipis uocātibus urbē hāc accepi:nō occupaui. ꝓprie tamē occupare é qđ ī cōe positū erat āte alios capere. Quīntili. Muta nihilominus q̄ libera fuerant trāseūt in ius occupātiū:hīc occupaticius ager dī:q̄ deiectoꝝ cultoribus ab aliis occupat. ¶ In cuius ortu.dī iupiter cū eét cū alcinēa fuisse solé cōtīuare duas noctes: ut maiorē uoluptatē capet. ¶ In ortu cuius.s. herculis. ¶ Mūdo cœlū. ¶ Impedit diē.i.lucē qa nox é cōtīuata loco diei. ¶ Tardus phœbus sol. ¶ Effulsit enituit. ¶ Mari eoo oriētali secūdū opinionē uulgarē:dicūt stellas occidere in mari occidētali & surgere ī oriētali. ¶ Iussus phœbus.s.a ioue. ¶ Nō sic.seipsā cōcitat iuno ad faciēdū uindictā cōtra herculē ex pellice natū.demū cōtrahit se qđ uelit pugnare cōtra īpm herculē q̄uicit oīa ī aere ī mari & terra:& q̄ iuit ad īferos & reuersus é:& nūc tētat īre ī cœlū ꝓ quo tā maxīe īdignat iuno. ¶ Nō sic abibūt.i.recedēt odia mea sine uindicta:& é īdignatiua ōro. ¶ Āius meus. ¶ Violētus.plēus ui & ira. ¶ Aget ducet.agere aliquādo dicere. Terē. Est ne īpe de quo agebā aliquādo facere. Virg. His actis prope exeq̄t̄ ꝓcepta sybille:aliquādo ducere & uehere. Seneca ut q cū regis arméta agebat. Var. Nō hos pactolus aureas undas agēs:eripiet unq̄ a miseriis:aliquādo tractare. Martialis. Semp agis cās:aliquādo ꝓsequi. Virg. Quī ꝓcul incautā nemora inter cresia fixit pastor agens telis:aliquādo agitare plautus Edepol eā agā uerberibus. ¶ Viuaces quæ diu durabūt. ¶ Seuo ītērdū magnus. Vir. Seuūqȝ tridēté ita ibi ītērdū crudelis. ¶ Quid bella:corrigit se iuno qa dixit bella:uolo pugnare cōtra herculē q̄ qcqd terribile ī terra:ī mari:& ī aere īueniri pōt uicit. ¶ Horrēdū faciēs horrere. Nā ꝓprie é horrere quādo p̄ timore capilli eriguntur:& é ī agēte:ī horrere é ī brutis qū pili sectē ne erigūt sicut ī porcis:aliqū p methaphorā ī hoīe dī horrere.i. frigescere: ut luue.& horrēti tunicā nō reddere seruo. ¶ Tellus inimica.i.alēs hoīum ꝓditionē. ¶ Diræ q̄si ira deorȝ missū. ¶ Pestilēs.dī qcqd apportat malū:pestilētia uocat lues & contagio:Pestis uero oē qđ malum affert. ¶ Atrox uehemēs & crudū. ¶ Ferum indomitū. ¶ Fractum.prostratū & uictū. ¶ Supat.s.hercules.

Adiere superos:ne qua pars ꝓbo uacet:
Mundus puelle serta gnosiacæ gerit.
sed uetera sero q̄rimur:ūa me dira ac fera
Thebana nuribus sparsa tellus impiis
Quotiēs nouercam fecit ascendat licet
Meumq3 uictrix teneat alcinene locū
Pariterq3 natus astra promissa occupet
In cuius ortu mundus impedit diem
Tarduſq3 eoo phœbus effulsit mari
Retinere mersum iussus oceano iubar
Non sic abibunt odia:uiuaceſq3 aget
Violētus iras animus & seuus dolor
Aeterna bella pace sublata geret
Quæ bella:quicqd horrēdū tellꝰ creat
Inimica:quicquid pontus aut aer tulit
Terribile dirum pestilens atrox ferum

¶ Creſcit.ſ.habita uictoria:qa magis glorioſus.¶ Malis.i.laboribus:& obiectis monſtris.¶ Iraq3 nr̃a fruit̃.i.capit fructũ & utilitatẽ ex ira mea:qa uirtus in aduerſitatibus ꝓficit̃.¶ Inde.ſupatis tot mõſtris ¶ Probauit pr̃em.ſ.loucm.i.ſeuere natũ iouis:qa nõ poſſet tanta ſupare:niſi eẽt iouis filius.¶ Qua.ſ. parte.¶ Thetis oceani uxor fuit.¶ Præmit claudit lucẽ.i.occidẽs.¶ Apit lucem dat.i.oriẽs: qa ut dixi mus dicũtur ſidera ſtabulari & ſurgerẽ mare.¶ Qua.ſ.pte.¶ Titã.i.ſol.¶ Tingit.i.colorat in nigrum. ¶ Binos ethiopes q ſũt toridã zonã.¶ Propĩqua uicina.¶ Face.igne & calore ſuo.¶ Indomita uirtus.inuicta uirtus herculis.¶ Colit̃.uenerat̃ ubiq3 ſ.ĩ oriẽte & occidẽte & in oĩ pte mũdi.¶ Narrat̃ deus habet̃ deus ubiq3.¶ Impia lætus excipit.ſuſcipit quicqd ſibi impat̃:& oĩa ſternit.Excipe ẽ ſuſcipe ut ibi aliquãdo colligere:ut Martia.Ventris onus miſero:nec te pudet:excipis auro:aliquãdo abſcõdere:plautus neq3 furẽ excipies:aliquãdo in ſidiis cape.Virg.Excipit in cautũ:patriaſq3 obtrũcat adaras.aliquãdo ẽ indagare.Cice.ad excipiendas hominũ uolũtates.¶ Quæ iuſſa ĩterrogatiue q̃ſi nulla.¶ Tiráni euriſtei.nã euriſteus rex micænaq3 iuſſu iunonis impabat herculi.& ille ei obſeqbat̃ debebat dolere quãdo mittebat̃ ad mõſtra ſed gaudebat:qa ĩde glorioſus redibat.¶ Quæũt. poſſint.¶ Iuueni uioléto.herculi forti.¶ Nẽpe ꝑ telis.portat pellẽ leonis quẽ ſupabit ĩ ſilua nemea & ſagittas tĩctas ueneno hidræ q̃ ĩterfecit ĩ lerna palude:de qbus dicemus ĩferius.¶ Nec ſatis.nõ ſatis fuit uiciſſe tot monſtra in terris: ſed ẽt iuit ad ĩferos ¶ Et refert reportat.Referr̃ aliquãdo ẽ recenſere.Vir.Cogere dõec oues ſtabulis.numerũque referr̃ iuſſit: aliquãdo aſcribo.Suetõius ĩ deorũ numeq3 retulit:aliquãdo narrare cum datiuo. Virg.Referes ergo hæc:& nũtius ibis pellidæ genitori.Si uero accuſatiuũ hẽt cum p̃poſitiõe ad ſignat ĩ cõſultationẽ põere nõ retulit ad matrẽ:nõ ꝑpinquos cõſuluit:aliquãdo reporto q̃ſi retro fero:ut ibi:aliquãdo repreſentare ſimilitudinẽ alicuius.Virg.ut mihi puulus aula. Luderet æneas q te tantũ orẽ referet:aliquãdo ĩ ſenatu ſentẽtiã dicere:ut Martialis cato retulit in ſenatu.¶ Iouis inferni.i.plutõis regis inferni.¶ Opima.ſ.ſpolia & dicunt̃ ea q̃ dux duci aufert.¶ Parũ ẽ reuerti.ſ. ab inferis unde nõ ſolẽt aliq redire ſed illi herculi parũ fuit redire quãdo maiora fecit.Traxit.n.cerbaq3 cuſtodẽ ſecũ ab ĩferis.¶ Fedus umbrarũ pit: lex inferorum fracta fuit per herculẽ.¶ Vidi.uidi eſt auxeſis ad maiorem dolorem.quoniam ea quæ uidemus magis afficiunt.¶ lactantem. ſcilicet herculem glorioſe oſtendentem.¶ Spolia fraterna.ideſt plutonis fratris iouis.¶ Patri ioui. ſummo.¶ Nocte diſcuſſa.i.remotis tenebris.¶ Inferum pro inferorum:hoc eſt aperuit ſecreta inferorũ & ad ſuperos cerberum traxit.¶ Cur miror.q; poſtq̃ uicit cerberum & plutonem, quod etiam non duxerit eum ligatum ad ſuperos.Trahit.ſcilicet hercules.Ipſum plutonem:ſeu ditem.¶ Sortitum paria ioui:quia pluto æquatus eſt ioui:cum tertiam partem mundi habuerit per ſortem.¶ Potitur.habet in poteſtatem:nam potiri eſt pugnando & laborando obtinere uictoriam.¶ Herebo inferno. ¶ Retegit.aperiit.¶ Styga.paludem infernalem.¶ Retro uia eſt.ad redeundum eſt patefacta uia. ¶ Imis manibus.profundis animabus: nam infernus eſt in centro terræ manes enim dicuntur animæ exutæ corpore.¶ Et ſacra.ſcilicet ſuperis non cognita.¶ Mortis.quæ eſt in inferno: hoc eſt inferni.¶ Dire crudelis & in exorabilis.In aperto.ſine cuſtodia.¶ lacent proſtracta ſunt ab hercule. ¶ Ille ferox. hercules fortis bellator.¶ Rupto carcere.ideſt inferno.¶ Vmbrarum animarum qnæ ſunt tanquam umbre.¶ Superbifica.ſuperba.¶ Atrum. nigrum & horrendum.¶ Canem. cerbeq3.¶ Vidi diem.i.lucẽ.¶ Labantẽ.uacilantẽ & tremẽtem:qa quãdo lux uidit cerbeq3 timuit ualde

Fractũ atq3 dõitũ ẽ ſupat & creſcit malis
Iraq3 noſtra fruitur:in laudes ſuas
Mea uertit odia:dũ nimis ſæua impero
Patrẽ probauit inde:qua lucẽ premit
Aperitq3 tethys:qua ferẽs titã diem
Binos propinqua tingit æthyopes face
Indomita uirtus colitur & toto deus
Narratur orbe:monſtra iã deſunt mihi
Minorq3 labor ẽ herculi iuſſa exequi:
Quã mihi iubere:lætus ĩperia excipit
Quæ fera tyrãni iuſſa uiolẽto quæunt
Nocere iuueni:nempe pro telis gerit
Quæ timuit & quæ fudit:armatus uẽit
Leone & hydra:nec ſatis terræ patent
Effregit ecce limen inferni iouis
Et opima uicti regis ad ſuperos refert
Parum eſt reuerti:fedus umbrarũ perit
Vidi ipſa uidi nocte diſcuſſa inferum:
Et dite domito:ſpolia iactantem patri
Fraterna:cur nõ uictũ & oppreſſũ trahit
Ipſum catenis patria ſortitum ioui.
Hereboq3 capto potitur & retegit ſtiga
Patefacta ab imis manibus retro uia ẽ
Et ſacra diræ mortis in aperto iacẽt.
At ille rupto carcere umbrarũ ferox
De me triũphat & ſuperbifica manu
Atrum per urbes ducit argolicas canẽ
Viſo labantẽ cerbero uidi diem
Pauidũq3 ſolẽ me quoq3 ĩuaſit tremor

¶ Tetra

¶ Tetra colla.ſ.cerberi qui collum ſerpẽtibus plenũ habet. ¶ Impaſſe.ſ.p euriſtheũ q iuſſerat herculem deſcẽdere ad iferos. ¶ Nimiũ queror.lamẽtor.leuia pui damni:ſed prius timendũ eſt ne uelit nos quoq; de cœlo pellere:& ſolus ibi regnare. ¶ Regna ſumma ideſt cœlum. ¶ Ima infernum. ¶ Timendum oportet timere. ¶ Septra imperium. ¶ Patri ioui non faciet ut bacchus quia nia. ¶ Lenta.ideſt quieta iuit ad cœlum ſed omnes expellet. Mundo ideſt cœlo. ¶ Tumet ſuperbit.tumere eſt inflari ſecundis auris. ¶ Expenſo robore uiribus examinatis & cognitis nam preter cætera uirtutis ſuæ faci nora dicitur loco atlantis humeris ſuis ſuſtinuiſſe cœlum quod factum fuit: Atlas maximus aſtrologus ab eo hercules aſtrologiam didicit ſic cum eo ſuſtinuit cœlum. ¶ Immenſæ molis tanti ponderis. ¶ Polus cœlum:ea pars ſuper qua uertitur cœlum: A poleo uerto: latine etiam dicitur uertex: ut Virgilius in Georgicis ſedit requieuit. ¶ Ceruix.ſcilicet herculis collum. ¶ Immota non flexa. ¶ Tulit ſuſtinuit. ¶ Perge excitat ſe ipſã luno ad perdẽdum herculem:non poteſt mori per monſtra inuenienda eſt alia uia & ad iram loquitur uocatq; furias contra herculem. ¶ Perge noli deſiſtere. ¶ Opprime perde meditantem. ¶ Magna qa cogitat agredi cœlum. ¶ Congredere. deſcende in certamen. Nam congredi eſt cum hoſte manũ conſerere. ¶ Mandas impas.ſcilicet per euriſtheum. ¶ Feræ monſtra.ideſt noli amplius eum opponere mõſtris. ¶ Vacet ceſſet. ¶ Emitte titanas gigantes qui uoluerunt detrudere de cœlo louẽ. ¶ Tellus doris.ideſt ſicula. ¶ Laxa aperi. ¶ Specũ ſpeluncã. ¶ Siculi uerticis.ideſt montis ætnæ ſub quo Enceladus Gigas Titani & terre filius a Ioue fulmine ictus ſuppoſitus eſt:ut Virg. tertio Enei. ¶ Tremẽs excuſſo moto gigãte: unde dicũt fabuloſe terremotũ pcedere. ¶ Leuet.a leuiet. ut poſſit exire cõtra herculẽ. ¶ Mõſtri.æncæladi gigãtis. ¶ Sublimis.dicit q; luna cõcipiat feras contra herculem.cõcipere eſt apprehẽdere:unde mulieres cõcipere dicũtur cũ genitale ſemen apprehẽdunt ad fœtũ faciẽdũ.aliquãdo deliberare. Seneca.iã dudum aio cõceperat quid eſſet acturus: aliquãdo cõprehẽdere. Quitilianus nec tãtũ ſcelus aio cõcipere potuit:hinc cõceptus mẽtis dicunt quæ cõprehẽdimus & imaginamur. ¶ Cõcipiat ergo.i. generet. ¶ Luna.uidetur accipe de.Vir.i geor.ubi dicit q; diuerſi dies hẽnt uarias poteſtates:ita nunc luna quæ habet hanc poteſtatẽ faciat naſci nouas feras cõtra herculẽ ſicut fecit oli gigantes. ¶ Feras altas.indomitas. ¶ Sed uicit iſta conuertit ſermonem iuno nihil hoc erit quia omnia monſtra ſuperauit. ¶ Queris alcide parem. non inuenietur qui Herculem uincat opus ergo eſt ſeipſum ſupet & ſe cũ bella gerat qđ fieri poterit ſi furias in eũ mittã. ¶ Adſint. euméides furiæ pãtifraſim euméi bonũ. ¶ Excitæ uocate. ¶ Imo fũdo ex pfũdo barato. ¶ Tartari.iſime ptis iferni a uerbo tartariſo.i.crucio. ¶ Flãmeæ.euomentes ignẽ:nã furiæ infernales a poetis deſcribunt armate igne & ſerpẽtibus in.vi.ænei. ¶ Nunc.ueni nũc. ¶ Pete.inuade iſti uerſus interiecti uidentur:ſed tamẽ ita legãtur:ut iã inſultet herculi:uideatq; furias uenientes. ¶ Humana.téne:tãq uirtute tua minora:quia tu ſuperaſti inferos:ſed tamen faciã peiora tibi in terris quam ea quæ ſuperaſti apud inferos. ¶ Hic.in terris & apud ſupos oſtendam. ¶ Inferos ſ.quos effugiſſe credis. ¶ Reuocabo deã furiã me gerã. ¶ Cõditã.occultatã. ¶ Caligĩe.alta,pfundis te. ¶ Vltra exilia nocẽtũ.i.ultra ſeds tartari ubi ſcelerati relegati ſũt. ¶ Scelꝰ,p pſõa uẽiat huc.ſ.ab iferis.

Et tetra monſtri colla deuicti intuens
Timui impaſſe leuia ſed nimiũ queror
Cœlo timẽdũ ẽ regna ne ſũma occupet:
Q ui uicit ima ſceptra preripiet patri
Nec in aſtra lenta ueniet ut bacchus uia
Iter ruina queret & uacuo uolet
Regnare mũdo robore expenſo tumet
Et poſſe cœlum uiribus uinci ſuis
Didicit ferendo:ſubdidit mundo caput
Nec flexit hũeros molis ímenſæ labor
Mediuſq; collo ſedit herculeo polus
Immota ceruix & ſydera & cœlum tulit
Et me premẽtem q̃rit ad ſuperos uiam
Perge ira pge & magna meditãtẽ oppríe:
Congredere manibus ipſa iã lacera tuis
Q uid tãta mãdas odia diſcedant feræ
Ipſe impando feſſus euryſtheus uacet
Titanas auſos rumpere imperiũ iouis
Emitte & ſiculi uerticis laxa ſpecum
Tellus gigante doris excuſſo tremens:
Suppoſita monſtri colla terrifici leuet.
Sublimis altas luna concipiat feras:
Sed uicit iſta:quæris alcide parem:
Nemo eſt:niſi ipſe bella iam ſe cũ gerat
Ad ſint ab imo tartari fundo excitæ
Eumẽides:ignẽ flãmeæ ſpargãt comæ:
Viperea ſæue uerbera incutiant manus.
I nunc ſuperbe cœlitum ſedes pete.
Mouenda iam ſunt bella:clareſcit dies
Humana tẽne:iã ſtyga & manes feros
Fugiſſe credis:hic tibi oſtendã inferos:
Reuocabo in alta conditam caligine
Vltra nocentum exilia diſcordem deã
Q uã munit ĩgẽs mõtis oppoſiti ſpecus
Educam & imo ditis e regno extraham
Q uicq̃d relictũ ẽ:ueniat iuiſum ſcelus

¶ Impietas.crudelitas cõtra ſuos. ¶ Error qui faciat errare métẽ. ¶ Furor.q facit malũ facere in ſe ipſum & ſuos: ponit húc inexmo pro miniſtro ſui doloris. ¶ Incipite.exitat furias in herculẽ iuno. ¶ Famulæ furiæ. ¶ Ditis plutonis. ¶ Incite cõmote.hec é eadẽ ſnia illoꝝ uerſuũ ſupradictoꝝ qui ui détur adiuncti. ¶ R.nũ.facem. ¶ Megæra pria furiaꝝ. ¶ Ducat agmẽ:hoc dicit nõ ad multitudinẽ: qa nõ ſunt niſi tres furiæ:ſed q̃tũ ad impetũ.ſic Virg.in.vi.ænei. Agmina uincat illa ſoroꝝ. ¶ Horrẽ dũ.anguibus:habẽt ſerpẽtinos crines:& faces luctificas ex igne acherontis. ¶ Luctifice.ut ſignificet mortẽ. ¶ Flagrãte.ardẽte. ¶ Rogo exaggeratiõe lignoꝝ accẽſa ubi cõburatur cadauer more antiquo. ¶ Stygis uiolate:qa rupit leges inferorũ:uiolare eſt corrũpere cõtaminare:& polluere & q̃ſi uim inferre unde uiolẽtus q ui facit. ¶ Cõcutite.exagite. ¶ Pectus herculis. ¶ Acrior.uiolẽtior q̃ ignis qui furit in fornacibus montis ætne ꝑpetuo ardentis eſt in ſicilia:ut Plinius & ſtrabo. ¶ Excoquat. uexet & ꝑturbet. ¶ Vt alcides hercules ab alceo auo. ¶ Agi uexari. ¶ Captus aio.i. inſanus. ¶ Percitus cõmotus. ¶ Nobis prius inſaniẽdũ.hoc dicit iuno ne poſſit mutare métem ad ꝑdendũ herculẽ:quia ét ſi ipſa erit inſana nõ poterit duci aliqua miſericordia ut mutet ꝓpoſitũ de perditione herculis itaq; uocat. ¶ Sorores.i. furias ut ſe ſe inſanã faciant. ¶ Cur nundũ. tãtũ morat hoc é ad maximã ultionis auiditatẽ. ¶ Iuno i tertia ꝑſona de ſe ipſa loqtur. ¶ Verſate turbate. ¶ Deiecta métẽ.i.me factã inſanã. ¶ Dignũ.nouerca.i.nouercali odio:opus é ut iſaniã. ¶ Odia. iã mutẽtur ironica locutio:corrigit ſe iuno qd uolo ꝑdere herc.imo uolo uidere bonũ de eo:ut fortis reuertatur ab inferis:& ſuos ſoſpites reperiat. ¶ Manu fortis.ſ.ut melius poſſit ſæuire in ſuos. ¶ Redeat.ab inferis. ¶ Inueni diẽ.inueni tẽpus in quo mihi placet illũ eſſe fortẽ. ¶ Virtus.fortitudo herculis. ¶ Inuiſa.odio mihi. Iuuet delectet. ¶ Me.& ſe uincat:ſum cõtenta q̃ uincat me. Et ſe ꝑdendo ſuos. ¶ Et cupiat mori.cupiat ſeipm̃ iterficere. ¶ Hic in hoc. ¶ Proſit eſſe genitũ ioue.ſ. ut cupiat mori & nõ poſſit:uidebo maximã uindictam herculẽ cupientẽ mortem pre acerbo dolore :nec poſſe mori q̃ ex ioue natus ſit:alius ſenſus eſt. ¶ Proſit mihi.ſ. ut ſit fortior quã ſi eſſet natus ex patre humano:ut perdat etiam ſuos uiribus ſuis:& ibi aperit ironiam iuno. ¶ Stabo adero. ¶ Librabo.eleuabo & dirigam. ¶ Manum ſcilicet herculis. ¶ Neruo corda arcus. ¶ Certo non fallenti. ¶ Pugnanti.herculi ſemper fui contraria nunc iuuabo eum in hac pugna: & quando interfecerit filios & uxorem ero contenta licet poſtea eũ iupiter ducat in cœlum. ¶ Licet licitum ſit. ¶ Perfecto ſcelere interfectis filiis & uxore. ¶ Genitor iupiter. ¶ Admittat.recipiat. ¶ Manus ſcilicet herculis. ¶ Illas.quaſi ſceleratas quã filios & uxorem interemerint.

Suumq3 lãbens ſanguinẽ ípietas ferox.
Errorq3 & in ſe ſemper armatus furor:
Hoc hoc miniſtro noſter utatur dolor
Incipite famulæ ditis: ardentem incitæ
Cõcutite pinũ:& agmẽ horrẽdũ águib?
Megæra ducat:atq3 luctifica manu.
Vaſtam rogo flagrante corripiat trabẽ
Hoc agite pœnas petite uiolate ſtygis
Cõcutite pect? acrior mentẽ excoquat:
Q uam qui caminis ignis ætneis furit.
Vt poſſit animo captus alcides agi
Magno furore percitus:nobis prius
Inſaniendũ eſt:iuno cur nundum furit:
Me me ſorores mente deiectam mea
Verſate primã: facere ſi quicq̃ apparo:
Dignũ nouerca:iã odia mutentur mea:
Natos reuerſus uideat ícolumes precor
Manuq3 fortis redeat inueni diem
Inuiſa quo nos herculis uirtus iuuet:
Me pariter & ſe uincat:& cupiat mori:
Ab inferis reuerſus:hic proſit mihi
Ioue eſſe gẽitũ:ſtabo:& ut certo exeãt
Emiſſa neruo tela librabo manum:
Regam furẽtis arma pugnanti herculi:
Tandem fauebo ſcelere perfecto licet:
Admittat illas genitor in cœlũ manus.

Chorus loquitur.

i Am rara micant ſidera prono
Láguida mũdo.nox uicta uagoſ
Contrahit ignes luce nouata:
Cogit nitidum phoſphoros agmen.
Signum celſi glatiale cœli.
Septem ſtellis arcades urſæ
Lucem uerſo temone uocant.
Iam ceruleis euectus equis:
Titan ſummum proſpicit æthan:

Am.Hic chorus non legitur hoc loco unde paucis annotabimus.deſcribit hominum perpetuas curas qui licet uideantur quieti in ſuo genere uitæ tamen quotidie ueniente luce ad nouos labores reducuntur. ¶ Languida occidentia. ¶ Mundo. cœlo. ¶ Ignes uagos ſtellas errantes. ¶ Foſphoros.lucifer preuius ſoli. ¶ Cogit.ducit ad occaſum: quia eſt ultimus qui occidat: unde uidetur alias ſtellas ante ſe cogere. ¶ Agmen ſcilicet ſtellarum. ¶ Arcades urſe.eſt fig.appo.ſignum glatiale. ¶ Oetan.montem iter theſaliam & macedoniam.

¶ Cadm.bac.thebanis mulieribus baccho ſacrificãtibus.¶ Rupta. fron.nũdũ natis cornibus.uel rupta.ſ.iugo.¶ Matres.uaccæ.¶ Repa.replét.¶ Nouo ſoli.matutino.¶ Tradere. oſtẽdere.Teſti nã ueniẽte luce canit.¶ Threitia pellex. philomẽa uiolata.a tereo thracũ rege.¶ Sinus.ampla uela.¶ Hic.alius.¶ Premia piſces captos.¶ Hec quies.quiete ſine ambitione in agris de gentes ſimiliter uiuunt:ſed qui urbes habitant uariis malis agitantur.

IAm cadmæis inclyta bacchis
AſPera die dumeta rubent
PHœbiq3 fugit reditura ſoror.
LAbor exoritur durus & omnes:
AGitat cũras:aperitque domos
PAſtor.gelida cana pruina
GRege ímiſſo pabula carpit.
LUdit prato liber aperto
NUndum rupta fronte iuuencus
VAcuæ reparant hubera matres
ERrat curſu leuis incerto
MOlli petulans hædus in herba
PEndet ſomno ſtridula ramo:
PEnnaſque nouo tradere ſoli
GEſtit querulos inter nidos
THreicia pellex:turbaque circa:
COnfuſa ſonat.
MUrmure mixto teſtata diem
CArbaſa uentis credit dubius
NAuita uitæ:laxos aura
COmplente ſinus:hic exeſis
PEndens ſcopulis aut deceptos
INſtruit hamos:aut ſuſpenſus
SPectat preſſa premia dextra.
SEntit tremulum linea piſcem
HEc innocuæ quibus eſt uitæ
TRanquilla quies & læta ſuo
PAruoque domus:ſpes in agris.

Chorus.

VRbine magno ſpes ſollicitæ
t VRbibus errãt:trepidiq3 metus:
ILle ſuperbos aditus regum
DUraſque fores expers ſomni
COlit hic nullo fine beatas
COmponit opes gazis inhians:
ET congeſto pauper in auro.
ILlum populi fauor attonitum:

VRbine.hec ſcena ſcribit uerſu anapeſtico:& dicit uerſus dimeter cõputatis duobus pro uno: põt hére ſpondeũ & dactylũ:& aliq̃ndo nullũ anapeſtũ:& tamẽ dr̃ anapeſticus: ſeu pindaricus: qa eo uſus ẽ pindarus.Hinc introducit chorus thebanus de ĩbecillitate hũana & uarietate fortunæ loquens quæ maxime in uiris magnis ludit neſciunt homines uti hac uita quæ cum tam breuis ſit deberemus optare quietem: ſed aliqui laborando auidiſſime inſtant diuitiis alii ambitioni intenti ſunt: & ſic nunquam qeſcunt miſeri hoĩes. Sunt due paſſiones quæ tanquam tyranni hoĩnes agitant ſcilicet ſpes & metus. ſpes in plurali eſt expectatio futuri boni:& hec impellit nos ad patiendum multa.¶ Sollicite. ãnxie expectando quia ut dicit Ariſto.omne quod differtur affligit animum: & ut diffinit Cicero in tuſculanis.Sollicitudo eſt aĩ ægritudo p̃mens.¶ Errãt uagant:qa hoĩes in multis ſpant ẽt caducis.¶ Magno turbie magna cõfuſiõe:nã turbo uẽto3 reuolutio ípellẽs cũ fulmĩe qd̃ interdũ ſolũ turbo appellat ueniẽs cũ magno fragore Vir.Turbine corripuit ſcopulo3 infixit acuto.¶ Metus.de futuro malo.¶ Trepidi.tremẽtes interdũ trepidare ẽ feſtinare.uir.Ne trepida te meas teucri defendere naues.¶ Ille.ecce q̃ bñ & publice exprimit miſerã hoĩm cecitaté.¶ Ille:alius.¶ Colit ſeq̃ & obſeruat.¶ Exps ſõni ꝑpetuo uigilãs.¶ Aditus ígreſſus ut poſſit adire regẽ cõſeq̃ qd̃ cupit.¶ Supbos.plenos.Faſtu.¶ Duras.nimis difficiles.¶ Hic.i.alius.¶ Inhiãs nimis auidus hẽndi ẽ ꝑprie ĩhiare apto ore nimis intẽtus alicui rei íflare.¶ Cõponit.q̃ſi in unũ ponit.i.pat. ĩterdũ cõpõere ẽlité dirimere. Vir.Nõ noſtr3 íter uos tãtas cõponere lites:aliquando cõponere eſt cõparare idẽ.Sic puis cõponere magna ſolebã aliq̃ndo cõiungere.idẽ. Componenſq3 oribus ora: aliq̃ndo eſt ornare:idem.Dulcis cõpoſitis ſpirabat crinibus aura.¶ Opes.quæ ſunt ad magnificentiam:diuitiæ potius ad neceſſitatem.¶ Beatas.nunquam ſatiantes.¶ Nullo fine.nullo termino nec modo aut ſatietate: hominesbeati non diuitiæ dicuntur ab habendo qui habent qd̃ cupiũt: ſed qui plura querũt non ſunt beati:qa nũquã ĩplentur ut iuuenalis. Creſcit amor nummi quantum ipſa pecunia creſcit.¶ Gazis. perſicum eſt uerbum ideſt diuitiis.¶ Pauper.quando non eſt cõtentus: quia ut dicit cicero in paradoxis animus non arca diues appellari ſolet.¶ Congeſto auro. accumulato in theſaurum.¶ Illum.alium alius ambitioſus & honoris cupidus omnes curas ſuas in adipiſcendis honoribus ponit.¶ Attonitũ ſtupefactum quaſi tonitru afflatum & percuſſum:quia ne

ſcit interdum ambicioſus qd faciat. ¶ Mobile. icertum & uarium. ¶ Vulgus. ignobilis plebecula. ¶ Tollit. eleuat. Interdum eſt nutrire. Terétius: nam quidquid peperiſſet decreuerunt tollere: ali quando remouere. Virg. tollite cuncta inquit. ¶ Tumidum. illum falſa opinione inflatũ. ¶ Aura inani. i. fauore incerto: aura dicitur color auri fulgens: indé per metaphoram fauor populi: unde aurarii qui captant auras populi aliquando aura dicit leuis uentus. ¶ Hic alius. Ecce uarietatem uitæ alter ponit totũ ſtudiũ ſuũ in orandis cãis: q̃ plerũq; ſolét eſſe patrono ꝓnicioſæ. ¶ Fori iudicialis. forũ locus quo res uenales ad uendendũ ferunt. ut foꝝholitoriũ: & boariũ: a ferédo dictũ ut placet Varrõi. aliud forũ iudiciale ubi cauſæ agũtur ſiue a ferédo etiã dictũ quod q̃ſque iura ſua ferat: ſiue a phoroneo rege argiuorũ qui primus forum inuenit. ut habet digeſtis de uerborum ſignificatiõe. In plurali fora: & fori in alia ſignificatione: tabulata ſunt ad ſpeculãdum: & etiam ſedilia ſiue tranſtra nauiũ. ut Vir. in. vi. ænei. laxatq; foros ſimul accipit alueo. ¶ Clamoſi. pleni clamoribus. ¶ Vendens. quia patronus pecunia cõductus cauſam agit. ¶ Iurgia. conuicia. ¶ Rabida. acerba inde a marco Varrone patroni cauſarũ appellant rabule a rabie conuitiandi. ¶ Improbus. ille cauſidicus inſaciabilis. ¶ Locat: ad preciũ dat: inde locatio dicitur: & titulus eſt digeſtorũ locati & cõducti. ¶ Iras & uerba. quia uidet iratus cõtra aliũ: & uult quod ſoluas iras & uerba ſua. ¶ Nouit. bõa é ſententia pauci ſunt qui ſciant frui uita: & qui cognoſcant uerã quietẽ. ¶ Secura. ſine anxietate. ¶ Quies uitè pacatio. é hypalage: Verte caſus. ¶ Qui pauci. ¶ Memores. recordãtes hãc uitã eſſe tam fugacẽ. ¶ Aeui. ætatis. ¶ Velocis. cito currétis ut Ouidius. Labitur occulte: fugitque uolatilis ætas.

F luctuque magis, mobile uulgus
A ura tumidum tollit inani:
H ic clamoſi, rabioſa fori
I urgia uendens: improbus iras
E t uerba locat. Nouit paucos
S ecura quies. qui uelocis
M emores æui: tempora numq̃
R editura tenent: Dum fata ſinunt
V iuite læti: properat curſu
V ita citato: uolucrique die
R ota præcipitis uertitur anni.
D'uræ peragunt penſa ſorores:
N ec ſua retro fila reuoluunt.
A t gens hominum fertur rapidis
O buia fatis: incerta ſui.
S tygias ultro quærimus undas:
N imium alcide pectore forti:
P roperas mœſtos uiſere manes.
C erto ueniunt ordine parcæ.
N ulli iuſſo ceſſare licet:
N ulli ſcriptum proferre diem.

¶ Tenent. ſciant. ¶ Dum fata ſinunt. i. dum ducimus uitam. Fatum dixit Plato in timeo naturam quandam de creatore pendentem: poſt uniuerſi naturam: & animas hominum productas æthereis uehiculis iunctas expoſuit: tum his leges fatales aperiri narrat. ſ. ſeriem atque ordiné rerum qué creator cõſtituit: atque cõſeruat. hic ordo é neceſſarius: ſed iſta neceſſitas oĩa: quaſi ꝓuim trahat: adiuuat que uitæ noſtræ libertaté arbitrii quo poſſumus & uitare: & prouidétia declinare: unde erit ĩmobile: & prouidétia mobilis. ¶ Viuite læti. i. ſine ulla cupiditate: qd ſine uirtute fieri nõ põt: ut uult Cicero. ¶ Citato. accelerato. ¶ Volucri: cito uolãti. ¶ Rota. i. reuolutio: per methaforã. ¶ Duræ. i. inexorabiles. ¶ Sorores. Parcæ: quæ tres eſſe dicunt: Clotho: Lacheſis: & Atropos: Clotho colum baiulat: Lacheſis filat: atropos occat: he uitã nr̃am ducere dicuntur: dicente. Martiale in primo. Lanificas nulli tres exorare puellas: cõtigit: obſeruant qué ſtatuere dié. interdũ pro diſpoſitione ſuperũ capiunt ab auctoribus. Quare latine ꝓcæ dicunt teſte Gellio libro. iii. noctiũ acticarũ ex auctoritate Varronis una littera ĩmutata: a ꝓtu. ¶ Peragunt. deducunt ad finé. ¶ Penſa. ſtamina. a pendo pendis quibus ſcribuntur uitam noſtrã ducere: & finire. ¶ Retro uoluũt. qa trãſactũ nunq̃ reuertit: ergo dũ uos hétis tps frumini eo qd nunq̃ reuertetur. ſ. uita. ¶ At gens ſed ſtulti homines nõ cognoſcétes uitã ſuã uadũt ꝑ maria: & ſubiciũt ſe mille ꝑiculis: & ſic uadũt obuiã. ¶ Fatis. i. morti. ¶ Rapidis uelocibus qa mors cito uenit. ¶ Stygias ultro. i. ſpõte. ¶ Querimus undas. i. uadimus ad mortẽ. ¶ Nimiũ alcide. cõuertit ſe chorus ad herculẽ. dicés O hercules qd facis qd deſcédis ad ĩferos ante tps. ¶ Pectore. i. animo. ¶ Propas. feſtinas. Viſcere mãnes. ĩferos: ſcdm Acroné ſũt dii bõi: nã manũ bonũ ſignificat: unde mane é dictũ: Ser. ꝓ antifraſim putat manes deos dictos ĩferos: qa nõ ſũt boni: idé alibi dicit manes eé aĩas exutas corpibus: adiũgit alios q credãt manes a manãdo. i. fluédo dici: eo qd plena ipſis ſint oĩa ĩter lunaré: terrenũq; circulũ: ĩterdũ ponunt pro pœnis. ut Virgi. in. vi. q̃ſq; ſuos patimur manes. Meſtos. ergo ĩfernales ubi é ꝑpetua triſticia. Parcæ. illæ deæ dãt mortẽ. ¶ Veniũt ad nos. ¶ Ordine certo. fixo. qa ſtatutus eſt terminus cuiq;. ¶ Ceſſare. nõ põt tardare aliqs q̃ndo ꝓcæ iubẽt eũ mori. ¶ Proferre. i. prolõgare ¶ Dié. mortis. ¶ Scriptũ. terminatũ. unde Martiãus dixit ꝓcas eé librarias & ſcriptrices ſuporũ.

¶ Vrna uel

¶ Vrna uel urna idest sepulchrum ubi cineres mortuorꝝ condunt: uel urnā intellige iudicum inferni qui ꝓsortes ex urna tractas iudicia faciunt damnatorū apud inferos. ut Virgi. in. vi. urnā mouet ille silentium. ¶ Populos citatos. uocatos: qa cui acciderit sors illa ex urna tracta opus est ut uadat: a cio cis a quo accire deducitur hoc est aduocare & accersire eiusdē significationis: & deaccire: a cio fit etiā cito citas qđ est uoco. Cicero. citat eū non respondet. ꝓcire est aūt petere. Liuius: matrē procitū uenerat: habetꝙ penultimā syllabā correptā: quando est producta significat irritū atꝙ ruptū: inde iurisconsulti irritū testamentū procitū dicūt ꝓcitare idē est qꝙ prouocare: & idē significat ciere a cieo. Vir. lachrymasꝙ ciebat. ¶ Alium. ideo cōcludens chorus dicit: nolo sequi stas anxietates: alii parēt gloriā: satis mihi est uiuere meo paruo. ¶ Tradat. ut cognoscantur ꝓuarias terras. ¶ Curru. s. triūphali: q ebore & auro insignis quattuor candidis eqs ducebat. ¶ Mea tellus. i. patria. ¶ Lare domo ¶ Secreto. ubi non sim multū cognitus: iuxta illā preclarā sniam Ouidii in tristibus. crede mihi: bene qui latuit: bene uixit: & ītra fortunā debet qsqꝙ manere suā. ¶ Tutoqꝙ tegat. Versus hic cōstat ex primo spōdeo: & secūdo anapesto. ¶ Venit ad pigros. ad desides: & hoīes umbratilis uitæ: nullus uenit ad senectutem q uult conseq magna & ardua: qa cito moriunt subeuntes mille ꝓicula. ¶ Cana ab effectu. qa hēnt senes albicātes & canos capillos. ¶ Humiliꝙ loco. uili & obscuro loco: quod cōtrariū euenit cupidis honoris: & regibus q raro moriunt sine uulnere. ut Iuuenalis. Ad genꝛ cereris sine cæde: & uulnere pauci descendūt reges: & sicca morte tyrāni. ¶ Sed certa sedet. i. manet sine ꝓiculo: ut Hora. in odis. Viuit bene paruo: cui nitet in tenui mensa: puꝛ & sine labe salinū. ¶ Fortuna. cōditio. ¶ Sordida. sine apparatu & ignobilis in ea significatione apud Horatiū legitur. Iudice te non sordidus auctor. sordidus aliquando sordibus plenus. ¶ Paruæ domus. tenuis familiæ. domꝰ aliq̄ndo familiā significat. ut domꝰ cornelia: aliq̄do patriā. Vir. Da ꝓpriā tymbree domū da mœnia fessis: aliq̄do hītaculū ipsū. Vir. Aft ubi iā pr̄iæ puētū ad limia sedis: Antiq̄sqꝙ domos: aliq̄ndo tēplū. Iu. Ante domū ueneris: q̄ dorica sustiet anchō: itē brutoꝛ lustra domos appellāus. Vir. Antiq̄sqꝙ domos uolucꝛ. ¶ Alte cadit. q q̄rūt res altas: altiꝰ cadūt & grauiꝰ Sed mœsta: dat locū seq̄nti scenæ: qa dū loq̄ret uenit Megæra uxor herculis cū filiis suis puis: & āphytriōe mœsta tota: & capillis spsis. ¶ Cōitata. seqns. ¶ Paruū gregē. filios puos. ¶ Parēs. āphytrio. ¶ Alcidæ herculis alcei nepotis.

o Magne. Scdus actus de lamētatiōe Megeræ de laboribus herculis mariti sui: & hēt aliāpartē de cōsolatiōe amphytrionis ad eā. Tertio uiolētia lyci q uolebat megerā ī uxorē: poītea ponit chorus q̄ semp cantat in fine actus. Versus talis ē: ut ī prima scena iābicus. Stillus est dramaticus ī quo ītroducunt loquētes: & auctor tacet: & ꝓprie ē tragœdiæ & cōœdiæ dramata latine dici possūt actus: ibi. n. res uidet agi: nō narrari. ¶ O magne rector & arbiter: O Iupiter q sup oīa potestatē hēs. Arbiter iudex dicit nō a lege datus: sed ab his q litigāt electus q totius rei hēt arbitriū & facultatē: dictus ab arbitrādo: Arbitrari. n. est existimare: hinc arbitriū qđ arbitriū sententiā significat aliquādo opinionē: ut oīa ꝓ arbitrio suo facit. i. ꝓut sibi uidet. ¶ Statue. īpone. ¶ Modū finē. ¶ Erumnis laboribus mariti mei. Erūna ꝓprie ē labor corpis. ¶ Grauibus. difficilibus. Grauis dr̄ pōderosus: inde ꝑ trāslationē dicimus uiꝝ grauē plenū auctoritate: aliq̄ndo dr̄ grauis molestus. Iuue. Iā grauis es nobīs: & semp ēmūgeris: itē amaꝛ signat Lucre. Abrotāos q graues: & tristia cētaurea: aliq̄ndo ēt grauis grauidus dr̄. Vir. Marte grauis geminā ptu dedit illa plē. ¶ Lux dies. ¶ Secura sine metu. ¶ Finis. cū finiuit unū laborē statī iubet ad aliū. ¶ Est gradus ē q̄si uia ad aliū. gradus. n. sūt ex qbus scalæ cōstāt: & ꝓ quos ad edificioꝛ altiora cōscēdit a gradiēdo. i. eūdo dicti: qđ ꝓ eos eat. Vir. ærea cui gradibus surgebāt limia. Gradus ēt dr̄ qdā firmitas stādi: ut Cice. nec tu multuātes de gradu deiici: Gradus cognatiōis Paulus iurisconsultus dictos quoqꝙ putat ad similitudinem scalaꝛ: quos ita īgredimur ut a ꝓximo ī proximum ueniamus. ¶ Reduci. reuerso: proprie dicuntur reduces qui reuersi sunt incolumes ex aliquo periculo. ut Vir. in primo ænei. ¶ Anteq̄ cōtingat. ueniat domū: remittitur ad aliud periculum.

Recipit populos urna citatos.
Alium multis gloria terris
Tradat: & omnes fama per urbes
Garrula laudet: cæloqꝙ parem
Tollat & astris.
Alius curru sublimis eat.
Me mea tellus lare secreto
Tutoqꝙ tegat:
Venit ad pigros cana senectus
Humiliqꝙ loco: sed certa sedet
Sordida paruæ fortuna domus:
Altæ uirtus animosa cadit.
Sed mæsta uenit crine soluto
Megæra paruum comitata gregem:
Tarduſqꝙ senio graditur
Alcidæ parens:

Actus secundus Megæra loqtur.

o Magne olīpi rector & mūdi arbiter
Iam statue tādē grauibꝰ erūnis modū
Finemqꝙ cladi nulla lux unq̄ mihi.
Secura fulsit: finis alterius mali.
Gradus est futuri: ꝓtinus reduci nouꝰ
Paratur hostis: anteq̄ lætam domum
Contingat: aliud iussus ad bellū exeat
Nec ulla requies: tēpus aut ullū datur:

¶Dum iubeť.i.interea tantum requieſcit dū mādať ei ꝑiculū:& eius conditio narratur.¶ Infeſta inimica.Infeſtus actiue ad perſecutionē alicuius:paſſiue dr̄ locus infeſtatus a latrōibus.¶Apprime ualde:iungitur cum adiectiuis.¶Nūquid Incipit narrare ꝑicula eius:cū natus eſſet hercules ad eū necandum miſit luno duos ſerpentes quos ī cunis puer intrepidus interemit:ut Ouidius ī epiſtolis:ut geminos eliſeris angues:cū tener in cunis:iā ioue dignus eras.¶ Immunis.q̄ſi dicat non:nō fuit ſine ꝑiculo & labore.¶ Noſſe. pro noſcere infinitiuus p ſincopā ꝑ geminū:ſſ:quādo eſt impatiui ſcribitur per ſc.¶ Criſtati ſinodoche:habentes capita criſtata:¶ Reptauit.repe dicūť aīalia quæ pedes non habent:& uentre gradiunť:ut ſerpentes & uermes:quæ a rependo dicunť reptilia:ꝑ metaphorā:etiam dicunť ea quæ exiguos pedes habēt:ut lacertæ:& ab hoc fit repto frequentatiuū iō hercules infans repetauit traxit ſe quodā mō ad ipſos ſerpētes.¶ Igneos.flameas.¶ Remiſſo pectore.i.animo nō timenti:unde remiſſos ocioſos:quādoq; uocamus & remiſſam oronem:quæ ē ſine contentione & apparatu:ut teſtis eſt Cice.¶ Tulit.diſſipauit ferre aliquādo ē portare.Vir. uix illū famuli phœbeus phabariſq; ferebāt. Sed caius iuriſconſultus ferri ea ꝑprie dicit quæ nr̄o corpore geſtamus:portari uero ea quæ iumento nobiſcum ducimus:agi quæ animalia ſunt : ferre aliquādo oſtētare.Virg.captiuo ut ſe ferret in auro.itē dicere Virg.ſcelus expendiſſe merentē laocoonta ferunt.Item ducere:hæc uia tartarei quæ fert acherontis ad undā.Itē pati ſignificat. Martialis:Nā tantos rogo quis ferat labores.Itē cupere.Ouidius.In noua fert animus.¶ Nodos arctos ſtrictos.¶ Sereis.ridentibus q̄ſi nō curaret.¶ Elidēs ſtrāgulās:ne elideť turba apud Valeriū maximū.i.ne ſtringēdo multitudine ꝑmereť. Tumida: inflata ueneno.Prælusit.ꝑludere quādo unus uult pulſare cythara primo tētat cordas & illāq; primo ſonat:uocať ꝑludere:inde dicunť ꝑludia quæ ante uerū certamē fiunt ita hercules fecit ꝑludiū interficiendo iſtos angues:ut melius auderet poſt ea interficere hydram de qua dicemus inferius.¶ Mænali.montis arcadiæ ubi erat cerua uelociſſima habēs cornua aurea:& pedes æneos:euriſteus iuſſit eam curſu capere.¶ Fera.cerua.¶ Pernix.uelox antiqui ꝑnā appellarunt poſteriorem partem calcis: inde ꝑnio morbus diciť q in ea parte pedis naſciť:& ꝑnicitas uelocitas uocatur.¶ Maximus nemeæ. hercules duos leones interfecit:primum cū eſſet adoleſcens:& inermis apud teumeſū oppidū puum in thebanis finibus:ut Statius illius in ſpeciem:quæ ꝑ teumeſia tēpe:Amphitryoniades fractū iuuēnibus annis:Ante cleonei ueſtiť ꝑlia mōſtri.hic leo a Ione diciť in cælū tranſlatus:ut gloriæ herculis cōſuleret qđ eū inermis occiderat:& qđ hæc erat prima herculis adoleſcentis certatio. Higinus tamē dicit alium fuiſſe:quē tradit a luna iuſſu lunonis in terra arcadica:& regiōe nemeæ educatū: & deinde in exiliū herculis dimiſſum:quem hercules iuſſu euriſtei cū claua quā a molorcho hoſpite acceperat: īterfecit.Itaq; poſtea claua pro gladio:& pelle pro ſcuto herculē uſum fuiſſe.Leonē uero a lunōe īter ſidera relatū fuiſſe.Nemea ſilua īter cleonas:& phluntē in q̄ argiui ob herculis memoriā nemea ſacra celebrare cōſueuerūt:qđ ibi hercules ſuſceptus hoſpitio a Molorcho paſtore iuxta habitāte:cū leonē īterfecit :Cleonæ ē mediocre oppidū diſtās ab argis.cxx.ſtadiis phlius eſt medio ſycione:argiuæ terræ.Leo.appoſitiue.Maximus timor nemeæ.ſ. regionis:nā nemea tota illa regio etiā appellatur.¶ Gemuit.gemere ꝑprie ē pectore cū pre anguſtia ī ſonū ꝑrumpit: ergo etiā bruta ſub pondere gemūt: & ētin aīata.ut Vir. gemuit ſub pōdere cimba.¶ Quid ſtabula Hercules Diomedē thraciæ regem dirum hominem:qui equos ſuos aduenarum carne in tyrida thraciæ oppido paſcebat : occidit:eumq; iumentis ſuis epulandum appoſuit Ouidius addit etiam equos fuiſſe ab eo peremptos in ix. libro metha.tibi hercules ait.Quid quod thraces equos humano ſanguine pingues:plenaq; corporibus laceris præſepia uidi uiſaq; dieti dominūq; ipſoſq; perermi.¶ Quid memorem,quid dicam.¶ Biſtonii regis diomedis tracenſis:biſtōes ſunt populi thraciæ biſtonis ſtagnum & regio a biſtone rege thraciæ cognominata oui.& tuta a bello biſtōis ora fuit hinc biſtonius deducitur.¶ Pabu. paſtum.¶ Solitumq;.ſupple quid memorem.Hercules aprum miræ magnitudinis arcadicum agrum uaſtantem occidit:uel ut quidam ſentiunt uiuum cepit & Euriſteo detulit.Dictus eſt hic aper mænalius a menalo monte archadie.¶ Iugis.id eſt collibus.¶ Erimanthi.mons eſt in finibus archadie & ſilua:& fluuius eiuſdē nominis in alpheum defluens:ut Plinius libro quarto naturalis hiſtorie.¶ Densis id eſt ſiluoſis:quia ibi ſint ſilue Virgi.lib.q̄rto æneidos:ut quondam caue decidit aut erimantho.

Aut Ida in

Niſi dū iubetur.ſequitur apprime ſtatī
Infeſta iuno nūquid immunis fuit
Infantis ætas mōſtra ſuperauit prius
Quā noſſe poſſet.gemīa criſtati caput
Angues ferebāt ora:quos cōtra obuiꝰ
Reptauit īfans:igneos ſerpētū oculos
Remiſſo pectore ac placido intuens:
Arctos ſerenis uultibus nodos tulit.
Et tumida tenera guttura elidēs māu
Prelusit hydræ:mænali pernix fera
Multo decorum præferens auro caput
Deprēſa curſu ē:Maximꝰ nemeæ timor
Genuit lacertis preſſus herculeis leo.
quid ſtabula mēorē dira biſtōii gregis
Suiſq; regem pabulum armētis datū:
Solitūq; dēſis hiſpidū erymāthi iugiſ

Aut Ida in magna radicibus eruta pinus. ¶Taurumq3.supple iterum quid memorem taurum.hercules tauꝝ ferociſſimũ & omnẽ atticá regionẽ uaſtantẽ interemit. Ouidius Vos ne manus ualidi preſſiſtis cornua tauri. ¶Nõ leuẽ.i.magnũ. Leuem prima correpta ſine pondere dicimus. Vir.ante leues ergo paſcent in æthere cerui:& per tráſlationẽ dicimus hoíes leues q facile mutant grauitateq3 carét Ouidi. Tu leuior foliis. eodem modo dicimus res leues in qbus nullũ eſt momentũ. ꝓpertius Et leuibus curis multa pire bona. Quádo hét primá productam politũ ſignificat. Propertius. Clarior eſt auro iuuenis cui leuia fulgent:Ora:nec amplexus aſpera barba terit. Et quoniá leuia ſunt lubrica dicimus etiá leue lubricũ. Vir. raucũ per leuia murmur:ſaxa ciens:hinc lenigare dicimus. i. politũ facere. ¶Inter remotos. Hercules Gerionẽ aduerſus ſe uenientẽ bello ſuperauit. ſublatũq3 ei egregium pecus abduxit í græciá: hũc fabule ferũt trigeminũ fuiſſe hoc triplici nature alii triformẽ: Heſiodus tricipitẽ hoc é triũ capitũ:& fulguris filiũ: ſed ueritas hiſtoriæ habet Gerionẽ in hiſpania regem fuiſſe:duoſq3 habuiſſe fratres ſimili mõ Geriones dictos táta íter ſe cõcordia uixiſſe: ut q̃ndo tres eẽnt:una oés regi aía uideréť. In his locis qbus impabat:tantá pabuli læticiá eſſe:ut niſi per abſtinentiá ípedita ſagina fuerit:pecora corrũpebanť. hic armenta geriõis in qbus ſolis ea tẽpeſtate opes eſtimabanť tantæ famæ fuiſſe:ut Herculem ex aſia magnitudine p̃de attraxerit. ¶Gentis heſpiæ.i. hiſpáiæ dictæ ab heſpo ſtella uerſus occidentẽ in ultimo loco. ¶Paſtor. gerion. ¶Littoris carteſii:carteſium littushiſpanũ appellat:in quo freti anguſtie ſunt. Carteia oppidum é:carteſus a græcis dicta:de q̃ ſyllius italicus:quá tráſuecti olim ex africa phœnices hítarũt a carteſo carteſius deduciť. ¶Cytheron mons thebanus. Notum oceano.qđ ſolitũ erat paſcere iuxta oceanũ mare in hiſpania. ¶Penetrare iuſſus alius labor. Hercules dr poſuiſſe columnas in occidẽté:qa enim ex oceano mare noſtrum intrantibus. duo montes occurrunt quoꝝ alteꝝ in africa abilá uocant:alteꝝ in europa calpen:hos quondã iunctos ꝑpetuo iugo fuiſſe finxerũt ſed Herculé diremiſſe colles: Aliq tamen hos mõtes ꝓcul ſpectátibus geminas colũnas uideri dicunt & exinde datũ fabulæ locũ. Alii ſic: Tyriis olim oraculum ſciſcitátibus reſpõſum fuiſſe ut ad herculis colũnas coloniá mitterent:eos aũt q ſpeculãdi gra miſſi fuerát:ubi ad fretũ:& ad calpes anguſtias peruenere:orbis termíos eſſe ratos:qđ laboꝝ Herculis metæ fuiſſent:gades ibi occupaſſe:& í altera earum urbẽ ad occaſum:tẽplum uero ad orientẽ condidiſſe:híc colũnaꝝ Herculis nomen ꝓpagatum Quidá colũnas Herculis eas eé dixerunt quæ intra Herculis tẽplum í gaditana íſula erát ex ære octo cubitoꝝ:í qbus ſumptus in cõſtructiõe tẽpli factus:erat ſcriptus:ꝓficiſci uero ad eas ſolebant:q nauigationẽ abſoluiſſent:herculi ſacra facientes:& ſic iuuari ſe adeo exiſtimátes. Ibiq3 maris & terræ finẽ eſſe a ſacerdotibus inſtruebanť. Mos p̃terea ueteꝝ fuit colũnas:aut aliqd tale ponere:quo uel fines expeditionũ ſuaꝝ uel res fortiter geſtæ intelligerenť:quẽadmodũ alexãder macedo í extremis í diæ colũnas q̃ſi finẽ indicæ expeditiõis erexit:imitatus herculem:quem forte ueriſimile eſt a principio duas colũnas q̃ſi laboꝝ ſuoꝝ metas poſuiſſe:& poſtq̃ illæ uetuſtate defecerunt:uel duobus:quos diximus:mõtibus:uel duabus ꝓpinqs inſulis noía colũnaꝝ remáſiſſe. Gades q̃uis duæ íſulæ ſint: utráq3 in ſingulari nũero gadẽ:q̃ gades í plurali appellamus:a quo gaditanus deducitur. ¶Penetrare. ítrare. ¶Iuſſus Her. ab euriſtheo. ¶Solis æſtiui. extremi. ¶Plagas. regiões. ¶Aduſta regna. qa africa é ad toridam zoná. ¶Aduſta. ꝓpſolé. ¶Soluit diſiunxit. ¶Obice. obiectiõe. ná obiicere é oppõere: unde obiectus.i. oppoſitio cuiuſq3 rei:ac ét uerborum dicitur:& ob ex quod proprie ſignificat obiectũ ſeu obiectionẽ cuiuſcunq3 rei. Virg. intra ſe naſcl protheus tegit obice ſaxi:quia peſſulum ferameq3 hoſtioꝝ obices dicimus. Philoſophi uero obiectum uocát quidquid cerni poteſt hoc eſt quidquid oculis obiicitur. ¶Poſt hæc. Heſperides tres atlantis filiæ licet alii putét nõ atlátis:ſed heſpi fratris fuiſſe a quo ſint dictæ heſpides iſte amœniſſimos hortos colere dicebãť í africa iuxta lixũ coloniá a Cæſare Claudio deductam:in his auriferum nemus cũ aureis malis eſſe exiſtimabant:& cuſtodiri a ꝓuigili draco ne:quoniam Themis Dea prædixerat olim futurum quendam iouis filium: qui poma ea diriperet: cinxiſſe atlantem pomarium montibus:ne peruiũ craſſatoribus foret: penetraſſe tamen illuc hercu lem ab euriſteo miſſum:& occiſo dracõe aurea poma inde abſtuliſſe. Lucanus. Abſtulit arboribus p̃ciũ:nemoriq3 laborem: Alcides:paſſuſq3 inopes fine põdere ramos. Retulit argolico fulgentia poma tyranno.ex eo datũ locum putant:quod ibi:ut íqt Solinus: flexuoſo meatu æſtuariũ ferť e mari:adeo ſinuoſis lateribus tortuoſũ: ut uiſentibus ꝓcul lapſus anguíeos fracta uertigie métiať & quos hortos appellauere circũdát:unde pomoꝝ cuſtodẽ íterp̃tátes ſtruxerũt iter ad mẽdaciũ fabuláđi: Inſula eſt í ola q p̃ter oleaſtros:& ará ſacrá herculi nihil aliud hét:unde apparet hercules huc ꝓéiſſe. Idẽ plinius

libro quinto naturalis hiſtoriæ. Alii uero putant ouium greges ibidem fuiſſe quæ purpuream lanam producentes ab hercule rapte fuerunt: & cū malon græce latine ouem dicimus: occaſiōe fabulæ de aureis malis dediſſe uolūt dicēte. Ouidio libro quarto methamor. Mille greges illi totidēq; armenta p herbas Errabant: & humum uicina nulla premebat: Arboreæ frondes auro radiante micantes Ex auro ramos: ex auro poma tegebant. ¶ Adortus. aggreſſus. ¶ Opulenti. pleni auro. ¶ Tulit. reportauit. ¶ Aurifera ſpolia. i. poma aurea. ¶ Quid ſeua. hercules hydrā occidiſſe dicitur quæ lerneam arcadiæ paludē icolebat: ut dicit. Virg. li. vi. ænei.

Aurifera uigilis ſpolia ſerpentis tulit.
Q uid ſeua lernę mōſtra: nūeroſū malū
N um igne demū uicit. & docuit mori
Solitaſq; pēnis condere obductis diē
Petiit ab ipſis nubibus ſtymphalidas:
Non uicit illum cælibis ſemper tori

Quinquaginta atris immanis hiatibus hydra Seuior intus habet ſedē dicunt alii eā tria capita: alii ſeptem: poeta uero quinquaginta. i. multa numerus finitus p infinito: & ſucciſſo uno creſcebāt illi duo: de hac Ouid. lib. ix. methamor. plura proſequitur. illā hercules primo clana inuaſit: ſed peſtifero aflatu læſus: eandē ſagittis aggreſſus ē. qbus ut hydra læſa ſolitis latuiſſet cauernis: ligno; ſtrue cōgeſta cōſumpta ē: unde ibi Seneca. ¶ Nū demū uincit igne. aliq; putant hoc fictū: qa cū lernæ palus frequenter ſiccaret: ac denuo impleretur aqs: hercules deprehendit uenas terræ incēdio poſſe p̄cludi: atq; poſtq; exhauſit eā: ignē adhibuit: & ſi qua unda prorumpebat obſtruxit: hinc monſtro hydræ nomen fabulæ impoſuerant. ¶ Solitaſq;. Stymphalides qdā harpias eſſe putauerūt ſed nō bene: ut p̄batur ex tragœdia Senecæ Medea: ubi ait: Reliqt iſtas inuio plumas ſpecu: Harpyia cū zetū fugit: his adiice pēnas ſauciæ ſtymphalidas: lernea paſſe ſpicula: iſtæ erāt aues aquaticæ in ſtiphalo palude: tātæ magnitudinis: ut ſolis radios obūbrare dicerent: oēm archadiā deuaſtātes has hercules ſagittis trāfixiſſe dr̄. Stymphalus archadiæ lacus ē a quo ſtymphalides: ſtymphalum uero oppidū a ripis lacus diſtās. l. ſtadiis: a quo ſtymphalius deducit. ¶ Petiit. ſ. hercules iuaſit: & ui & īpetu Virg. Qué petit & ſūmis adnixus uiribus urget petere aliquādo poſtulare & in bonā ptē: ut ſaluté amici petit: interdū in malā accipit: ut hic famā: aut caput alterius petit: & quando hēt ablatiuū diuerſa ſignificat: ut petere manu ē ducere. Virg. ī. vi. tartareū ille māu cuſtodē ī uīcla petiuit. petere pedibus ē ire Apuleius. Dū pedibus iter faciēs p̄pinquū ius peteré. petere gladio aut ueneno. ¶ Aut cornu. aut ſimili: ē aggredi: ferire & ſaluti īſidiari. Virg. lā cornu petat: & pedibus q ſpargat harenā: petere oſculis ē oſculari: petere blāditiis ē blādiri. Quintilia. Nouercā blāditiis petitq; uult facile ſuadet Apuleius cū me lachrymis: p̄cibuſq; petiiſſet: aliquādo petere cupe. Vir. Pulchrāq; petūt p uulnera mortē aliquādo eligere. Vir. Principio ſedes apibus: ſtatioq; petēda. ¶ Ab ipſis nubibus. ī aere dū uolarēt. ¶ Stymphalidas. ſ. aeus. ¶ Solitas cōdere. i. abſcōdere cōdere ē abſcōdere Virg. Scādūt rurſus equū: noua cōdunt ī aluo. ité cōſtruere: ſaluſtius. Vrbē romā: ſicuti ego accepi: cōdidere troiāi. ité repōere. Pli. Formicæ cōdūt æſtate fructus: qbus hieme fruant. Ité ſepelire. poſt cōditū monumēto corpus: īde cōditorium ſepulchrū dr̄. Pli. Tā rara fides ī amicis: tā parata obliuio mortuoꝝ: ut nobis ipſi debeamus cōditoria cōſtruere: oīaq; hr̄dum officia p̄ſumere. ¶ Dié. ſolā ¶ Pénis. alis. obductis oppoſitis obducere aliquādo oppōere: aliquādo tegere. Virg. Limoſoq; palus obducat paſcua iūco aliquādo cōtrahere Pli. lā callū obduxerat. ¶ Nō uicit. hercules deuicta hippolyta amazonū regina: bateū ei ablatū euriſteo tulit. Tradūt. n. apud ſcythas duos regios iuuenes. Ilinū & ſolophitū p factioné optimatū domo pulſos iugēté iuuētuté ſecū traxiſſe: & ī capadociæ ora iuxta fluuiū termodoōta cōcediſſe: ſubiectoſq; Thermiſyras occupaſſe thermiſira capadociæ cāpus ē: q p̄ti pelago alluit p̄ti uerius mōtanā r̄gioné arboribꝫ plenus & irriguus ē: cū undiq; fluēta ſcaturiāt ex qbꝫ oībꝫ fluuiū unū hēt maioré ī modū auctū noīe Termodoonta totū cāpū p̄curréte. Ibi igit cū p̄ multos annos iuuenes illi cū ſcythaꝝ multitudīe cōſediſſent: p̄dari ac ſpoliare finitimos ſemp aſſueti: tandem cōſpiratiōe populoꝝ p̄ inſidias trucidant: hoꝝ uxores cū uiderent exilio additā orbitaté: capeſſunt arma: fineſq; ſuos ſubmouétes primo: mox ét inferétes bella defendūt. Nubendi quoq; finitimis animū ſubmouerunt: ſeruitutē id nō mr̄imonium appellātes: ſingulare oīum exēplū ſeculoꝝ auſæ: ſine uiris adminiſtrare rēpu. imo ét cum cōtemptu uiroꝝ tueri. & ne feliciores aliis aliæ uiderent uiros q̄cunq; domi remāſerāt īterficiūt: ultionū quoq; occiſoꝝ cōiugū excidio finitimoꝝ: tū pace armis quæſita ne genus īteriret: finitimoꝝ cōcubitus quæſiere: ſi mares naſcerent mox trucidabāt uirgines uero educabāt nō ocio neq; lanificio: ſed armis: eqs: uenationibus exercētes: ī fantiū dextras mamillas inurebāt: ne ſagittaꝝ iactu īpedirent p̄p qđ amazones ſunt dicte ab a quod ē ſine: & maſis māmaduæ his reginæ fuere Martheſia: & Lāpedo: quæ maioré p̄té europæ ſubegerunt. Martheſie ſucceſſit eius filia Orithya: cui p̄ter rei militaris ſcīam: eximia ſeruate uirginitatis ī oé æuū admiratio fuit: ſororé hūit Antiopé. poſt Orithiā Pétheſilea regno potita quæ ſecurī bellicā prima iuenit: interfectaq; fuit ī bello troiāo: exercituſq; eius abſumptus: & paucæ quæ ī regno eius remāſerant ægre ſe aduerſus finitimos defendentes uſq; ad tēpora magni Alexādri durauerūt: haꝝ ſiue numicia: ſiue caleſtus regina cōcubitus Alexādri p̄ dies. xiii. ad ſobolé generādā petiit et eo obtēto: reuerſa ī regnū breui tēpore cū oī amazonū noīe ītercidit: Clare īter alias amazōes Mēalippe Thermodoōte dicte ſūt a Ter

modoonte

modoonte fluuio. Termodoon etiã opidum eſt capadociæ. ¶ Regina hippolite. ¶ Vidua ſine uiro ut dictũ eſt. ¶ Gentis termodoontiæ. amazonum. ¶ Cælibus thori. lecti ſine uiris: celebs q̃ uiuit ſine mulie-re: & ecõuerſo. ¶ Stabuli. dicit Augias epitoꝛ ſiue elidenſium rex: q̃ cum Heleo rege pilioꝛ bellum geſſit multa armenta habuiſſe: & cũ ſtabula eius eſſent plena ſtercore multo: ad ea uacuãda Herculẽ miſit Euriſtheus. Plinius dicit qđ augias primus inuenit ſtercoratiõem agroꝛ: & ab eo herculẽ didiciſſe. ¶ Manus ſ. herculis. ¶ Ad oẽ clarum facinus. q̃uis hercules haberet ſolitas ad p̃clara facinora: tamen nõ puduit eũ uacuare ſtabula augiæ. ¶ Facinus factum a facio deriuatur quod interdum factum ſignificat: ut Salu. Qui aliquo negocio intenti: p̃clari facinoris aut bonæ artis famam quærunt. interdum ſcelus: ut idem: ſed ĩ ea coniuratione fuit. Quintilia. Curius natus haud obſcuro loco flagitiis: atq̃ facinoribus coopertus: inde facĩoroſos dicimus ſceleſtos. ¶ Quid iſta proſunt. ſcilicet herculi. Megæra conqueritur dicens quid ꝓdeſt tot labores & pericula ſubiiſſe: tot mõſtra ſuperaſſe: ſi fructũ ex laboribus ſuis capere nõ poteſt: liberauit hercules terram: ip̃e nũc eſt apud inferos: & patria eſt capta a tyranno p̃ creon & fr̃es mei interempti ſunt: qđ factum non fuiſſet: ſi hercules affuiſſet iuit enim hercules ad inferos: ut dictũ ẽ: ut Theſeum liberaret qui illic captus erat a dite. ¶ Pacis auctorẽ. principem & datorem pacis herculem. Senſere: quia regnãt tyranni. ¶ Proſpum. pulchra ſententia: ſi ſcelerati obtinent quod uolunt: putantur eſſe felices: & dicit hoc ꝓpter lycum de quo infra dicemus. ¶ Sontibus. ſceleratis. Sons a ſonando dici putant cuius culpa iã ſonat: hoc qui conuictus ẽ erroris: inde ſontichus morbus q̃ perpetuo nocet & inſons ĩnocens dicit̃. ¶ Parent ſubiiciunt̃ gnatos. creontis regis filios: & fratres meos. ¶ Cadere. mori. ¶ Vindices: q̃ uolebãt defendere regnũ patris. ¶ Ip̃mq̃. ſ. creonẽ, q̃ erat ultimus de ſtirpe cadmi q̃ ædificauit thebas. ¶ Vltimam ſtirpem. ẽ appoſitio. ¶ Regiũ decus. ornamẽtum. i. diadema Quis thebas ſatis fleat. duas thebas fuiſſe ſcribũt.

Regina gentis uidua thermodoontiæ
Nec ad oẽ clarum facinus audaces manuſ
Stabuli fugauit turpis augiæ labor
Q uid iſta proſunt: orbe defenſo caret
Senſere terræ pacis auctorem ſuæ
Abeẽ terris: proſperũ ac fœlix ſcel⁹
Virtus uocatur: t: ſontibus parent boni
Ius eſt in armis: opprimit leges timor
Ante ora uidi noſtra truculenta manu
Gnatos paterni cadere regni uindices:
Ipſumq̃ cadmi nobilis ſtirpem ultimam
Occidere: uidi regium capitis decus
Cum capite raptum: quis ſatis thebas fleat
Ferax deorum terra quẽ dominum tremit
E cuius aruis e quæ fœcundo ſinu
Stricto iuuentus orta cum ferro ſtetit:
Cuiuſq̃ muros: natus amphion ioue
Struxit canoro ſaxa modulatu trahens
In cuius urbẽ non ſemel diuum parens
Cœlo relicto uenit: hæc quæ cælites
Recepit & quæ fecit & fas ſit loqui
Fortaſſe faciet: ſordido premitur iũgo
Cadmæa proles atq̃ ophionius ciuis

auctores: unam in ægypto quam teſte diodoro ſiculi li. ii. hiſto. Buſiris rex ægypti cõdidit: quã græci heliopolim. i. ſolis urbẽ uocauere: cuius mœnia cẽtum quadraginta ſtadiorũ ambitu fuiſſe tradit. de hac Pli. li. xxxvi. natu. hi. Ft luue. ĩ ultima ſatyra: atq̃uetus thebe centum iacet obruta portis ĩ ſingulari poteſt dici hæc thebe es & in plurali thebe arum. Altera fuit de qua hic agit̃ in boetia a cadmo agenoris filio primum edificata: ſed poſtea ab amphione plurimum exornata hæc interdum a poetis draconigena appellatur: quia a cadmo cũ quinq̃ uiris natis ex dentibus p eũ ſeminatis cuiuſdam draconis ab ipſo interfecti conſtructa fuit. Alia ẽ teſte homero li. vi. Iliados in cilicia: quæ fuit patria andrimaches uxoris hectoris: ut Oui. primo triſtium. Hæc cruciere minus: q̃ cũ thebana maritum hectora theſalico uidit ab axe trahi alia fuit teſte pli. li. iiii. in Italia in lucania inter calabriam. ¶ Terra ferax. ẽ appoſitio: fertilis. ¶ Deorum. qa ibi natus ẽ bacchus palemõ & leucothoe: & alii dei. ¶ Quem indignanti eſt: quaſi ſceleſtum & puſillum. ¶ Tremuit timet. ¶ E cuius aruis. tangit quæ ſcribitur ab ouidio plene. Quemadmodum ſeminatis dentibus ſerpentis a cadmo occiſi. nati ſunt homines armati qui ſe mutuis uulneribus interfecerunt. Stetit. pugnauit. ¶ Cuius muros. amphion fuit iouis & antiopes filius q̃ adeo lyra dulciter canebat: ut ſaxa ad ſtruendos muros thebanos traxiſſe dicatur dicente Horatio in poetria. Dictus & amphion thebane conditor urbis ſaxa monere ſono teſtudinis & præce blanda ducere quo uellet: & Statius primo thebaidos: penituſque ſequar quo carmine muris: iuſſerit Amphion Tyrios accedere montes hunc primum rationem muſicam inueniſſe. Plinius teſtatur libro ſeptimo natu. hyſtoria. ¶ Diuum parens iupiter. ¶ Non ſemel liptote eſt. ideſt multotiens quia uenit ad Semelem. antiopam & almenam: amantes ſuas. ¶ Hæc. concludit hanc indignitatem quod hæc terra quæ fecit tot deos & recepit & fortaſſe alios faciet nunc ſit oppreſſa a lyco exule tyranno. ¶ Fecit. generauit. ¶ Fas ſit loqui. parentheſis eſt. ¶ Fortaſſe faciet. hoc dicit propter herculeu qui futurus erat deus: ſed cum tacet. ¶ lugo: ſeruitute. ¶ Cadmæa proles. thebana: a cadmo. ¶ Et ophyonius ciuis. ideſt thebanus ophyoni thebani quaſi a ſerpentibus geniti: ut ſupradictum eſt: Ophys ſerpens dicitur: inde ophyulcus ſerpentarius dicitur: & ophyopha

gi qui ſerpentes mandũt:& ophyogenes quaſi a ſerpẽtibus geniti de quibus Plinius li.vii. naturalis hiſtoriæ.¶Quo recidiſtis.ad quod dedecus deueniſtis.¶Tremitis ignauum.ideſt carentem uirtute nauus promptus ad uirtutem dicitur:& celer & ſtrenuus:a nauium celeritate:inde nauare eſt aliqd prõmpte & ſtrenue facere contrariũ ignauus.¶Exulem.ſcilicetlycum.¶O coniunx abrũpe tenebit. Frange terram manu & emerge ad ſuperos ſi tibi cluſa é uia.¶Diducto ideſt aperto.¶Diruptis.ibi notandum eſt quod peneus fluuius ortus iuxta gomphos in theſalia inter oſſam:& olimpum montes per nemoroſam conuallem defluens: collibus leua dextra quæ molliter curuis:non paruo ſpatio nauigabilis in eo curſu tempẽ uocantur quinque millium paſſuum longitudine:& ferme ſex latitudine pulcherrimus ager:amœuus gramie:refertus arboribus canorus auium concentu.iugis dextra leuaq; leniter ſeſe attollentibus.Fama eſt omnẽ hanc regionem quondam ſtagnaſſe: cum littus campis altius:& coniuncti inter ſe montes aquæ exitum nõ præberent.Sed hercules oſſam & olimpum diuulſit:abrumpitq; littora:& peneus poſtea exiit ĩ mare:& hæc fœliciſſima regio ſicca relicta é.¶Diruptis iugis.diuiſis montibus iugum aliquando dicitur montis ſumitas.¶Theſalus torrẽs.ideſt peneus.¶Rerum terminos.ideſt infernum.¶Auidaque omnia accipit.¶Oblitos ſui.quia qui ſunt in inferno dicũtur bibiſſe lethem fluuium.ideſt oblitionem.quia omnia obliuiſcuntur.¶Pauidos lucis.ſcilicet ſuperæ:non aſſuetos uidere diem.¶Indigna ſpolia non conueniunt hæc ſpolia' dignitati tuæ ſi ſolum reportas quod imperatum eſt: ſed oportet maiora facere.¶Vnde.ſcilicet habebo.¶Illum diem quo die.¶Nec quærar.lamenter.¶Reditus lentos.q; tarde maritus meus reuertatur.¶Et immemores mei.nec dicam o hercules ubi es tu non amplius recordaris.¶Tibi.o pollicetur ſacrificium diis ſi reſtituerint ſibi ſuum herculem.¶Ductor iupiter.¶Ferent colla.iugulum dabunt:ut tibi ſacrificentur.¶Tibi frugum potẽs ſcilicet o ceres q̃ fruges prima ĩuenit teſte Ouidius prima ceres uno glebam dimouit aratro. Prima dedit fruges alimentaque mitia terris. Prima dedit leges:cereris ſunt oĩa munus.huic athænis nocturno tpe a ſolis mulieribus crinibus paſſis:& ad tædarũ lumina fiebant ſacra:nec fas erat alicui uiro introire:ideo ibi dixit ſecreta.Sic Horatius: O rebus meis nõ infideles arbitræ. Nox & diana qũæ ſilẽtiũ regis:arcana cũ fiunt ſacra. Statius lex ,pcul ire mares:iterat præcepta uerẽdus.Ductor: macceſſũq; uiris indicit antrum.Hæc ſatis eſt:ſtat fine dato metuẽda ſacerdos exploratq; aditus:ne quis temerator oberret.¶Tacita.ergo ſecreta.¶Eleuſi.ubi fiebant hec ſacra apud athenas.¶Faces.quibus utebant in ſacris quæ fiebantur de nocte.Euſebius ita inquit.Proſerpinã Sicani regis filiam fuiſſe:& ab orco rege moloſſorum tempore Eleuſii athenienſiũ regis raptã ferunt:huius ſacra athenis quotannis celebrantur:quod ceres mater eius dũm illam queritaret Triptolemo attícæ regi imperium tradidit: Eleuſio patre eius occiſo:artemq; ſerendarũ frugum & currum ei tradidit¶.Triptolemus uero opidum edificauit: quod ex patris nomine Eleuſium appellauit: & ſacra cereri quoque inſtitit.¶Tum quãdo reuerſus fuerit Hercules meus:putabo omnia mihi reſtituta fratres & patrẽ creontẽ.

Q uo recidiſtis:tremitis ignauum exulẽ
Suis carentem fĩnibus noſtris grauem
Q ui ſcelera terra quiq3 perſequitur mari:
Ac ſcæua iuſta ſceptra cõfregit manu
Nuuc ſeruit abſens:fertq3 quæ fieri uetat
Tenetque thebas exul herculeas lycus
Sed non tenebit aderit & pœnas petet:
Subituſq3 ad aſtra emerget ĩueniet uiam:
Aut faciet adſis ſoſpes & remees tuis:
Tandẽque uẽiaſ uictor ad uictam domũ:
Emerge coniunx:atq3 depulſas manu
Abrũpe tenebras:nulla ſi uetito uia
Iterque clauſum eſt:orbe diducto redi:
Et quicquid atra nocte poſſeſſum latet
Emitte tecum:dirutis qualis iugis
Præceps citato flumini quærens iter
Q uondã dediſti:ſciſſa cum uaſto impetu
Patuere tempe:pectore impulſus tuo
Huc mons &illuc cecidit:& rupto aggere
Noua cucurrit theſalus torrens uia
Talis parentes liberos patriam petens
Erumpe rerum terminos tecum efferens:
Et quicquid auida tot per annorũ gradus
Abſcondit ætas redde:& oblitos ſui
Luciſque pauidos ante te populos age
Indigna te ſunt ſpolia:ſi tãtum refers
Q uãtũ ĩpatũ:ẽ magna ſed nimiũ loquor
Ignara noſtræ ſortis:unde illum mihi
Q uo te tuamq3 dexterã amplectar diem
Redituſque lẽtos:nec mei ĩmẽores q̃rar
Tibi o deorum ductor indomiti ferent
Centena tauri colla:tibi frugum potens
Secrẽta reddam ſacra:tibi multa fide
Longas eleuſi tacita iactabo faces.
Tum reſtitutas fratribus rebor meis
Animas & ipſum regna moderantem ſua
Florere patrem:ſiqua te maior tenet
Clauſum poteſtas ſequimur:aut oẽs tuo

¶Trahes

¶Trahes. si nõ potes redire hercules: saltem id unum deprecor: ut tecum ad inferos nos quoque rapias: quod audiẽs Amphitrio megærã quasi desperantem eam consolatur dando spem. ¶O socia. o coniunx ¶Nostri sanguinis. herculis: q sanguis est meus. ¶Excita. erige. ¶Aderit. ueniet sicut solet uictor. ¶Quã tunc habebat. respondet Amphitrio. Inueniet uiam quemadmodum quãdo euasit syrtes: quæ sunt loca maris quædam periculosa circa fines aphricæ uersus ægyptum a syro quod ẽ traho cognominata: ut placuit Salustio in uigultha. Estq; in eis teste plinio libro sexto natura. histo. inæqualitas magna maris: & terræ. & ĩ imo quidem loco profundissima sit aqua. In alio uero uadosa: nec ĩ eodẽ statu pmanet nam spirante uento qui modo cumulus & supra mare fuerat in profundissimas residet ualles: & qui deprimebatur in ualles. ¶Nũc supra aq̃s aggeritur. sũtq; hæc loca duo in aphrica & maiores faciunt: hac minores dicente Ouidio libro secundo de sine titulo: quo lateant syrtes magna mior q; situ: & teste solino ducentorum quinquaginta millium passuum interuallo separantur: mior ãt aliquanto clementior distat a carthagine trecentis millibus passuum: atq; totidẽ ambitẽ: Maiores uero ambitu quadringẽtorum uigintiquinq; milliũ passuum cõmensurãtur Hæc loca euasisse herculem constat. ¶Fluctuãtes: quia ibi arenæ iactã tur a uentis: sicut undæ in mari. ¶Quam uiã. ergo illic hẽbat: nullam: sed ipse fecit. ¶Bis. ut supra dictũ ẽ qui modo cumulus: & supra mare erat: in profundas ualles residet. ¶Pedes. s. ipse. ãbulando pedibus. ¶Iniqua fortuna. respõdet Megæra: p sententiam ualde notabilẽ. ¶Casus. interdum fortunam significat: Seneca. Multa. n. casu potius q̃ ratiõe eueniunt. aliquãdo ruinã. Curcius innopinato rhede casu oppressus. aliquãdo. aliquãdo calamitatẽ & infortunium. Vir. Sed si tãtus amor casus cognoscere nostros. ¶Casus mala fortuna. ¶Sed ecce. dat locũ sequenti scenæ: quia dum loqueretur superuenit lycus q̃ dubitabat de regno isto obtinendo qa exul erat: propterea putabat firmare regnum. si Megærã filiam creontis regis mortui uxorem duxisset. ¶Obliqua phocis. asitu obliquã dicit. parua est græcorum regio insignis oraculo Apollinis delphici. In ea enim est opidũ Delphi: orũ in quo Apollinis templũ. ab hoc phocides deriuatur. ¶Ismẽus: fluuius est boetiæ ab ismeno pelagi filio cognomĩatus. de quo Sta. Horruit ingenti uenientem ismenõ aceruo. ¶Cyterõ mõs boetie iuxta thebas. ¶Isthmos. isthmos. græci uocãt angustias peninsulaꝝ inter quas nobilitate peloponensiacæ præferuntur. quippe peloponensus quæ primo apie. postea pelasgia dicta ẽ inter duo maria ægeũ & loniũ platani filio similis. p pter anguloſos receſſus circuitu. d. lxiii. millium passuum colligit. Angustiæ sex millium sunt.

Defende reditu sospes: aut oẽs trahe
Trahes: nec ullus eriget fractos deus:
O sotia nostri sanguinis casta fide
Seruãs torũ natosq; magnanimi herculis:
Meliora mente concipe: atq; aĩum excita
Aderit profecto qualis ex omni solet
Labore maior.
Me: quod nimis miseri uolunt
Hoc facile credunt:
Am: Imo quod metuunt nimis:
Nunquam amoueri posse: nec tolli putãt
Me. Prona ẽ timori semper in peius fides:
Demersus atq; defossus & toto insuper
Oppressus orbe: quã uiam ad superos hẽt:
Am. Q uã tũc habebat: cũ p arẽtẽ plagã:
Et fluctuantes more turbati maris
Abiit arenas: bisq; discedens fretum
Et bis recurrẽs cunq; deserta rate
Deprensus hæsit syrtium breuibus uadis
Et puppe fixa maria superauit pedes.
Me. Iniqua raro maximis uirtutibus
Fortuna parcit: nemo se tuto diu
Periculis offerre tam crebris potest
Q uẽ sæpe transit casus aliquando ĩuenit
Sed ecce sæuus ac minas uultu gerens
Et qualis animo ẽ talis incessu uenit
Aliena dextra sceptra concutiens lycus:
Vrbis regens opulenta thæbane loca
Et omne quicquid huberi cingit solo
Obliqua phocis: quicquid ismenus rigat:
Q uicquid cithæron uertice excelso uidet
Et bina fidens isthmos exilis freta.

Lycꝰ & megæra & ãphytriõ Lycus loqtur

On uetera patriæ iura possideo domꝰ
n Ignauus hæres: nobiles nõ sũt mihi
Aui nec altis inclytũ titulis genus

On uetera. Lycus secũ cõsiderans regni nouitatẽ eẽ suspectã. qrebat aliquod regni stabilimẽtũ: Quod erat si posset sibi inugere Megærã ĩ uxorẽ. Ideo ueniẽs ita secũ loqt̃

¶Ignauus heres. q hereditatẽ possidet nõ sua uirtute partã sed relictã. ¶Inclitũ glorioſũ a cleos gloria. alii a clytos qđ almũ & clarũ ĩdicat. ¶Titulis ornamẽtis antiqtatis: & ꝓprie titulus ẽ iudex cuiuscũq; opis: unde ĩ statuis uel picturis titulũ dicimus litteras: q uel artificis: uel eius cuius statua siue imago ẽ: nomẽ demõstrat uel tps quo factũ ẽ: declarat. Sueto. Plurima & amplissima opa ĩcẽdio cõsumpta restituit. sed oĩa sub titulo tãtũ suo: ac sine ulla pristini autoris memoria: itẽ titulus libri dr̃ q autoris nomẽ & q̃litatẽ opis

demonſtrat. ponitur interdū pro monumento. Apuleius Auorum: & pro auoꝝ titulus clarus. Dictus é titulus a tuēdo quaſi titulus qđ tueať factū autoris: & opificis indicet nomē: tituli aliquando uocati ſunt milites: qđ patriā tueréť: unde & titi ꝑnomē ortū é. ¶ Iactat ſiaꝝiter oſtēdit. ¶ Aliena facta ſuorū: ſed nō ſua. Septra. regna. ¶ Rapta occupata. ¶ Trepida manu. timide tenéť: qa ſemp timét: nec talia impia ſunt firma: ut Ennius. Qué metuerūt oderūt: qué qſq; odit: piiſſe expetit: itaq; dicebat Ci. prīo officioꝝ. Multoꝝ odiis nullas opes poſſe obſiſtere: ſed ibi lycus

Sed clara uirtus: qui genus iactat ſuum
Aliena laudat: rāpta ſed trepida manu
Scæptra obtinentur: omnis in ferro ē ſalus
Quod ciuibus tenetur inuitis ſcias
Strictus tuetur enſis: alieno in loco
Haud ſtabile regnū ē: una ſed noſtras ꝑt:
Fundare uires iuncta regali face
Thalāiſq; megæra: ducet e genere īclyto.
Nouitas colorem noſtra: nō equidē reor
Fore ut recuſet ac meos ſpernat toros
Quod ſi īpotenti pertinax animo abnuet
Stat tollere penitus oēm herculeā domū:
Inuidia faſtum ac ſermo popularis ꝑmet
Ars prima regni eſt poſſe inuidiā pati
Tentemus igitur: ſors dedit nobis locum:
Nāque ipſa triſtis ueſtis obtentu caput
Velata iuxta præſides aſtat deos:
Lateriq; adhæret uerus alcidæ ſator
Me. qđ nā iſte generis noſtri exitiū ac lueſ
Noui parat: quid temptat:
Ly. O clarum trahens
A ſtirpe nomen regia: facilis mea
Parumper aure uerba patienti excipe.
Si æterna ſemper odia mortales agent
Nec cœptus unquam cedat ex aīs furor
Sed arma fœlix teneat: infœlix parcat
Nil relinquent bella: tum uaſtis ager
Squalebit aruis: ſubdita tectis face
Altus ſepultas obruet gētes cinis
Pacem reduci uelle uictori expedit
Victo neceſſe eſt: particeps regni ueni
Sociemus animos: pignus hoc fidei cape
Continge dextram: quid truci uultu ſiles:
Me. Ego ne ut parētis ſāguine aſpſā māuꝝ
Fratrumq; cæde gemina contingam ꝑus:
Extinguet ortus: referet occaſus diem
Pax ante fida niuibus & flammis erit:
Et ſcylla ſiculum iunget auſonio latus.
Priuſq; multo uicibus alterniſ fugax

ſciens ſe odio oībus eé ꝑꝑ nouitaté. ſolā ſaluté ſibi putabat ī armis & crudelitate: ſed facile đcipiť: qa nihil é paratius ad deſtructioné alicuius: q̄ odium multoꝝ: ut dicit Cice. Malus cuſtos diuturnitatis é metus. ¶ Alieno ī loco. i. in regno occupato: ubi maiores tui nō regnauerīt. ¶ Fūdare ſtabilire. firmare. Virg. Ancora fundabat naues. ¶ Face mrīmonio: qa antiq nouis ſpōſis ꝑferebāt facē: cuius rei rōnem reddit plutarchus in ꝓblematis. ¶ Nouitas. noui dicunť quoꝝ maiores nō fuerūt in aliqua dignitate. Sic Cice. Nouitati meæ inuidebāt ¶ Ducet. trahet. ¶ Ex genere īclyto. ex Megæra filia creontis. ¶ Coloré: ornamétum. inde retho res colores appellant ornamenta orationis. Hinc ét color a colo dř: qa coloribus ueſtes faciem: domos. ac reliqua oīa ornamus: hīc uerbū coloro & decoloro: decoraťid cuiꝰ color uitiať nō mutať diſcolor diuerſicolorii: & đcolor qđ é color euitiato: & cōcolor eiuſdé coloris: & colorate aduerbium. ¶ Pertinax ꝑſeuerās. In bonū: & ī malū diciť. ¶ Aīo īpotenti obſtinatio. īpotēs aliquādo mīus potēs: & q ſeiꝑm tempare neqt: ut īpotenté amoré appellamus: ut Hora. de cleopatra. Fortunaq; dulci ebria regīa quidlibet īpotēs ſꝑare. ¶ Stat de creui. ¶ Tollere ꝑdere. ¶ Inuidia. format ſibi lycus unam obiectioné. ſi interficiam eos habebūt oēs me odio: & ꝑſequéť me: reſpōdet é ueꝝ: ſed illi q uolūt regnare: nō debét iſta q̄rere qđ héanť odio uel beniuolétia. ¶ Inuidia. odiū ſic Quīti. ne ei tot ſceleꝝ cōmemoratiōe cōcitaré inuidiā. ¶ Faſtum ſupbiā meā. ¶ Premet īſequeť. ¶ Tētemus. expiamur igiť: an uelit megæra mecū mire fœdus mrīmonii. ſors fortūa me iuuit ī regno: ita poterit inhēnda coniuge. ¶ Dedit locū. ſ. ut nūc cōmode cū ea loq. ¶ Nāq; iꝑa. ecce oportūitaté loci. ¶ Iꝑa uelata caput ſinecdoche é. ¶ Obtētu uelaméto. auerbo obtēto. uelato capite diis ſacrificabať apud antiquos: ut plutarchus ī ꝓblemate. ¶ Veſtis triſtis. i. pullæ & nigræ: qa lugebat patrē & frēs īteremptos. Præſides deos: tutores ciuitatis: nā ꝑſidere é ad cuſtodiā loci eé: īde ꝑſidia milites appellamꝰ ad cuſtodiā loci poſitos: & ꝓuinciaꝝ ꝑſides dicuntur. ſic Virgili. Quæ ꝑſidet arci. ¶ Sator. genitor. ¶ Verus dixit ad cōtēptū q̄ſi nō crederet herculé ioue gēitū: ſed amphytriōe. ¶ Et ſcylla. arguit. ab īpoſſibili: qa prius iſta cōtraria fieri poterūt: q̄ iꝑa mutet aīum ī eū q frem & frēs ſuſtulerat. ¶ Scilla. ī freto ſiculo paruus gurges ueluti in arcū ſinuatus: id faciéte ſaxo: qđ a zancle ꝓpinquo ſicilie oppide zācleū dicebať. ¶ Siculū latus: littus ſiculū cū ¶ Auſonio. italico. ſicilia inſula italiæ olim continens & agro brutio adnexa: mox īterfuſo mari ſiculo auulſa. Vir. Hæc loca uiquondā: & uaſta conuulſa ruina tantum æui lōginqua ualet mutare uetuſtas. Diſſiluiſſe ferunt. cum ꝓtinus utraq; tellus. Vna foret. Claudiāus. Trinacria quondam. Italiæ ꝑs una fuit: ſed pōtus: & æſtus Mutauere ſitū. ¶ Priuſq; tāgā te.

¶ Euripus.

¶Euripus fugax.Eſt anguſtum mare inter boetiam:ſeu phocidē boetie partem:& euboiam inſulam:qđ alterno curſu teſte pomponio li.iiii.hoc curſibus ſeptıes in die:totidēq; nocte referť:ut uentos:ac etiam plena uentis ſecum portet Liuius hanc rationem uentis aſcribit.libro.viii.de ſecundo bello punico. ¶Piger.non ſe monens. ¶Vnda euboica.eſt appoſitio. ¶Ex iſto.ſ.odio. ¶Eſt pars quota.i.minima:reſpectu aliorum innumerabilium qui tyrannum odio ꝓſequebāt:ſed omnium odia uellem ſola habere:ut magis mihi inuiſus eſſes. ¶Dominare tumidus. ſuꝑbus:q̄ſi ſe ipſam conſolans denunciat lyco futurā eius perditionem:exēplo multorum aliorum qui regnauerunt thebis. ¶Noui.noui regnum noſtrū quod ſemper calamitatē regnanti. ¶Quid mīres quid oportet loquar mala quæ acciderunt his qui regnauerunt thebis. ¶Paſſas & auſas:ſicut agaue quæ pētheū filiū occidit:& Ino q̄ cū filio melicerta ſeſe in mari proiecit. ¶Quid geminum nefas. de hac hiſtoria dicemus in ædipo:hic patrem ītersecit laium:matrem locaſtam uxorē duxit: & ex ea filios ſuſcepit:ideo ibi dixit mixtum nomen patris:nati & coniugis. ¶Geminum nefas:qa patrē ītерfecit:& matrem uxorem duxit. ¶Bina caſtra. ſ.duorum fratrum etheoclis:& polinicis qui œdipi filii fuerūt.& īter ſe pugnauerunt paratis exercitibus:& demum ſe mutuis uulneribus congredientes interfecerunt.ut totā hiſtoriā exequitur ſtatius in thebaide. ¶Totidē rogos.ſ.duos factos: cum in uno fratres illi mortui cōburerētur:flamma diuiſa eſt in duas partes.ut quēadmodum ī uita diuiſi fuerat ita & ī morte diuiſi eſſent. ¶Riget ſuperba tantalis.Amphion filius iouis rex thebanus habebat uxorem Niobem filiam tātali regis phrigū:hæc quattuordecim filios habuit ex marito ſeptem mares:& totidem fœminas: ea ſuꝑbia ducta uoluit Præponi latonæ matri appollinis: & Dianæ quod ea non haberet niſi duos:& ipſa uero quattuordecim:& ita uoluit thebanos potius ſibi ſacrificare q̄ latinæ.Quare īdignati apollo:& diana filios ſagittis ſuſtulerunt: ut Ouidius in.vi. metha.& luue. Nil pueri faciūt:ipam cōfigite matrē Amphion exclamat:ſed pean cōtrahit arcum ipſa autē mœrore afflicta ī ſaxū mutata ē ꝑpetuo liquore manans. ¶Tantalis.ergo Niobe filia tantali. ¶Riget dureſcit:quia nunc facta eſt ſaxum:rigere interdum eſt dureſcere.Virgili.ueſteſq; rigeſcunt indutæ:cæduntq; ſecuribus humida uina.rigere autem proprie eſt frigeſcere:& ea quæ frigent:horrent & dureſcunt.Hinc rigor non modo pro frigore ſed etiam pro duricie accipitur:ut ferri rigor: & rigidus frigidus & durus dicitur & rigidus homo aſper. ¶Manat.ſtillat. ¶In frigio ſypilo.non ſypitulo ut legunt imperiti nam ſypilum urbs meoniæ fuit ex qua niobe uerſa in ſaxum ob dolorem amiſſorum filiorum. Pli. Sypilum quod ante tantalis uocabatur caput meonie.ſypilus ēt ex filiis fuit unus niobes.ſtatius libro quinto ſiluarum mira fides:citius genitrix ſypileia fertur exhauſiſſe genas.Item propertius libro ſecundo.Nec tātum Niobe biſſex ad buſta ſuperbe ſollicito lachrymas defluit a ſypilo. ¶Quin ipſe:Cadmus cōditor thebarum uidens filiarum infelicitatem receſſit in illiricum:& mutatus eſt in ſerpētem. ¶Subrigens.exaſperans. ¶Caput toruum.horribile. ¶Criſta.cornibus. ¶Permeuſus. tranſilit. ¶Regna illirica ut uulgo ſclauoniæ. ¶Notas.ſigna. ¶Corporis tracti.quia ſerpentes trahunt corpus per terram. ¶Hæc exempla manent: expectant. ¶Dum fata.facito ut iubet.dum modo in fine habeas quod alii habuerunt. ¶Agedum.hortatur lycus megæram ne tantopere uelit perturbari:ſed potius cum eo uelit eſſe particeps regni:omniaque præterita deponenda eſſe. ¶Effrenatas.nimis pungentes: & plenas paſſione. ¶Diſce imperia ab alcide ab hercule:in contemptum herculem dixit nō maritum:diſce ſeruire potētiori o megæra quemadmodum hercules qui euriſteo ſeruit:& nunc ēapud īferos. ¶Ego rapta.quāuis ego habeam imperium:nolo tamen uti uiolentia in te:ſed potius oſtendam rationem q̄ nō mea culpa pater & fratres tui ſunt interempti:ſed ut fit in bello in quo non ſeruatur modus & ita culpam in bello refert:quia uterq; noſtrum potuiſſet mori ſi contigiſſet. ¶Quas arma uincunt:ut dicit Cicero.ius in ter arma ſilet. ¶Belli finis. poſſet dicere tu iniuſte contra patrem arma cœpiſti:reſpondet lycus q̄ in bello non cōſiderať principiū an iuſte cœptū ſit bellū:ſed finis ille diciť iuſtus & fœlix q uictor euaſerit.

Eurypus unda ſtabit euboica piger.
Patrem abſtuliſti:regnā:germanos larem
Patriā quid ultra eſt:una res ſupereſt mihi
Fratre ac parente carior regno ac lare
Odium tui:quod eſſe cū populo mihi
Cōmune doleo:pars quota ex iſto mea ē:
Dominare tumidus:ſpiritus altos gere:
Sequitur ſuperbos uictor a tergo deus.
Thebana noui regna:Quid matres loq̄r
Paſſas & auſas ſcelera:quid geminū nefas
Mixtumq; nomen coniugis nati patris
Quid bīa fratrū caſtra.quid totidē rogos
Riget ſuperba tantalis luctu parens:
Mæſtuſq; phrygio manat in ſypilo lapis.
Quin ipſe toruū ſubrigens criſta caput
Illirica cadmus regna permenſus fuga:
Longas reliquit corporis tractinotas.
Hæc te manēt exempla:domīare ut iubet.
Dum ſolita regni fata te noſtri uocent.
Ly. Agedū effrēatas rabida uoces amoue:
Et diſce regum imperia ab alcide pati:
Ego rapta quāuis ſceptra uictrici geram
Dextra:geramq; cuncta ſint legum metu
Quas arma uincūt.pauca ꝓ cauſa loquar
Noſtra:cruēto cecidit in bello pater

¶Quando uictor amplius non recordandum de præteritis: quando uictor depoſuit arma & uicti debét deponere odia. ¶Hoc ipſũ placet. placet q̃ es magni animi ĩ caſũ tuo: propterea te digná thalamis noſtris iudico. ¶Tuas ruinas. calamitaté tuam. ¶Grauent catenæ. ponito me ligatam in carcere & facias quo modo tu uis: & ſi torquere me uolueris moriar potius q̃ tibi iungar toro. ¶Animos. arrogãtiã. ¶Telluris pondus. dicit lycus nõ reuertetur. quia eſt ſub terra apud ĩferos. Qui cælum tulit: megæra nõ eſt credẽdum maritum meum poſſe præmi & grauari terra: qui cælum ſuſtinuit humeris quod eſt grauius ut ſupra diximus. ¶Cogere ſi uolueris: ſponte: facies per uim. ¶Cogi quæ põt. pulchra ſentẽtia a philoſophis ſtoicis quæ non timet mortem non poteſt cogi. ¶Effare. licus mutans quaſi blandiens. dicit o megæra omittamus iſta: ſed dic q̃ munus dignum regina uelis a me tanquam a nouo ſponſo. ¶Effare dic. ¶Paré. præparé. ¶Nouis thalamis. noſtris. ¶Aut tuá morté reſpõdet megæra. ¶Coniugio occurrá. ĩpediã ne fiat coniugiũ tecũ aliter textus hét. ¶Coniugi. & ſic dicendum. ſi moriar ibo obuiam cõiugi herculi q̃ apud inferos. ¶Sceptro. uis potius herculé famulũ in maritũ q̃ me regẽ. ¶Regi eu riſteo. ¶Iugũ ſeruituté. ¶Quid uirtus erit notabilis ſnĩa. quia ut uult Cice. nõ ẽ uictor ſine pugna. ¶Putas ĩterrogati credis uirtutẽ eé ire cõtra feras ¶Loquété magna: irriſiue dixit nõ faciété ideſt ſi eſt ita fortis quia non redit ab inferis. ¶Tenebre tartareæ infernales. ¶Non eſt mollis. i. uoluptuaria: reſpondet megæra ſapienter ut comparet ſibi cœlum opus eſt quod patiatur magnos labores. ¶Quo patre. hac reſponſione motus lycus dixit & cuius eſt filius iſte maritus: eſt ne filius louis ut poſſit ire ad ſuperos: & reuerti ab inferis: ut filii deorum poſſunt ut teſtatur Virg. in. vi. ænei. Diis. geniti potuere. ¶Miſeranda coniunx. Amphitrio hoc loco uult reſpondere lyco: rogatq̃ ſilentium a megæra quia ipſe bene poteſt tueri has partes. ¶Hee partes ſũt mee. hoc pertinet ad me dicimus & Cicero habet primas partes. ideſt primũ locũ in eloquentia. ¶Reddere. ideſt dare ſic Plautus tibi ego rationem reddam. i. dabo. ſed p̃prie eſt acceptum uel ablatum reſtituere ut Teré tius. Si quis quid reddit: magna é habenda gratia. ¶Poſt. conuertit orationem ſuam ad lycum. iam deberet eſſe manifeſtum herculem eſſe filium louis: quia uicit monſtra tot ac tanta quæ hominis filius nunquã uincere potuiſſet. Liquet manifeſtũ eſt. ¶Ortus. oriens: & eſt participium. ¶Labens. occidens: & ſic oriens & occidens pro toto mundo accipiuntur. ¶Poſt phlegram. phlegra eſt uallis theſaliæ ubi congregati gigantes pugnauerunt contra iouem: eum ergo iſte deuicerit gigantes: & deos defenderit: dubitas de pñe quia niſi eſſet filius iouis non potuiſſet tanta peragere. ¶Impio. gigantũ qui ĩpii erãt cõtra deos. ¶Mentimur: putas ne dicamus uerum: q̃d ſit filius iouis.

Cecidere fratres: Arma nõ ſeruant modũ
Non temperari facile nec reprimi poteſt
Stricti enſis ira: bella delectat cruor
Sed ille regno pro ſuos: nos improba
Cupidine acti: queritur belli exitus
Nõ cauſa: ſed nunc pereat oĩs memoria.
Cum uictor arma poſuit & uictum decet
Deponere odia: non ut inflexo genu
Regnãtẽ adores petimus: hoc ipſũ placet.
Animo ruinas quidẽ capis magno tuas.
Es rege digna coniunx: ſociemus toros.
Me. Gelidus p artus uadit exãgues trẽor:
q̃d facin⁹ aures pepulit: haud eq̃dẽ horrui
Cũ pace rupta bellicus muros fragor
Circũſonaret: pertuli intrepide omnia:
Thalamos trẽiſco: capta nũc uideor mihi:
Grauent cathenæ corpus: & longa fame
Mors ptrahatur lenta: nõ uincet fidem
Vis ulla noſtra: Moriar alcide tua.
Ly. Animos ne merſus ĩferis cõiũx facit
Me. Inferna tetigit poſſet ut ſupna aſſequi
Ly. Telluris illum pondus ĩ mẽſe p remit
Me. Nullo p̃metur onere qui cælum tulit.
Ly. Cogere. Me. Cogi qui põt neſcit mori
Ly. Effare: thalamis q̃d nouis poti⁹ parẽ.
Regale munus? (demens:
Me. Aut tuaʒ mortẽ aut meã. Ly. moriere
Me. Coniugio occurram meo (tibi:
Ly. ſceptro quoqʒ noſtro potior ẽ famul⁹
Me. Quot iſte famul⁹ tradidit reges neci:
Ly. Cur ergo regi ſeruit: & patitur iugũ:
Me. Imperia dura tolle: quod uirtus erit
Ly. Obiici feris monſtriſqʒ uirtutẽ putas
Me. Virtus ẽ domare quæ cuncti pauent:
Ly. tenebre loq̃ntẽ magna tartareæ p̃mũt
Me. Nõ eſt ad aſtra mollis de terris uia:
ly. quo patre gẽitus cælitũ pẽetrat domos
Am. Miſerãda cõiũx herculis magnis ſile
Partes meæ hæ ſunt reddere alcide patrẽ
Genuſqʒ uerũ. poſt tot ingentis uiri
Memorãda facta: poſtqʒ pacatum manu
Quodcunqʒ titã ortus & labens uidet:
Poſt mõſtra tot pdomita p⁹ phlegrã ĩpio
Sparſã cruore poſtqʒ defenſos deos:
Nundum liquet de patre. mẽtimur iouẽ.
Iunonis odio crede.

¶Iunonis

¶ Iunonis odio crede.crede herculem esse filium Iouis hoc argumento:quia Iuno maxime inimicatur e quod non faceret nisi esset natus de pellice.¶ Mortale cœlo.ille qui est homo mortalis non potest dici quod sit natus diis.¶ Communis.respondet Amphitryo:multi tales fuerunt.¶ Famuli fuerunt.ne famuli in terris:ut iste Hercules.¶ Pastor.apollo priuatus diuinitate a Ioue dicitur pauisse armenta Admeti regis thessaliæ per septem annos apud amphrisum fluuiū:ut Virgi.iii.georgi.Pastor ab Amphriso.& Lucanus lib. v.Irrigat Amphrysios famulantis pascua phœbi.¶ Phæreos.thessalicos phæreorum:ciuitas thæssaliæ a qua phæreus deducitur.¶ Delius.apollo a dælo insula ubi natus est.¶ Sed non concedo quod fuerit famulus:sed non errauit per totum mūdum:ut Hercules.¶ Plagas.regiones.¶ Quem.s.dicis nōtrasse.¶ Quem. s.apollinē.¶ Mater.latona.¶ Dedit.edidit & peperit.¶ Terra erranti.s.dælo insula.Dicitur latona cum grauida esset agitata fuisse a phitone serpēte misso a Iunone:ita ut nō inueniret locum ubi parere posset:sed demū ad dælon insulam quæ in mari instabilis erat:ut dictum est supra:& ibi peperisse:& insulam stabilem factam fuisse.¶ Primus.imo prius apollo puer phytonem serpentē qui matrem insecutus fuerat:sagittis interfecit:& eo mortuo dictus est phytius.¶ Draco.phyto.¶ Imbuit.tinxit sanguine suo.sic Virgi.Sponte sua sandix pascentes imbuet agnos.¶ Quam grauia.Oui.li iii.metamorpho.hanc hystoriam plene exequitur. Semele cadmi filia mater bacchi:cum ex ioue pregnans esset: rogauit illum ut secum :quēadmodū cum Iunone assueuerat: coiret. Iupiter maiestate dei assumpta cum tonitribus ac fulgore ad eā descendit:illa uero pregnans cum neq; tonitrui: neq; fulguris uim ferre posset:filium aborsa:igne expirauit:infantem Iupiter mercurio dedit ad antrum nisæ urbis quod inter arabiam & nilum deferendum a nymphisq; omni studio curaq; educandū.unde a Ioue & nysa Dionisiū dixerūt Itaq; nutritū a nymphis aiūt:orbē ferme pambulantē multas regiōes adiisse ac maximis honoribus postea celebratū.¶ Mox.hoc dicit Seneca scdm opinionē illoq; q dicūt Ioué femori suo puerū imaturū influisse ut illic tēpus compleret.¶ Proximus iunctus femori¶ Quid Saturnus statuerat ex fœdere totā uirilē ,plē ex se nascituram necare.Itaq; q primo ei filius natus é necatus é.deinde nati sunt gemini Iupiter & Iuno.Iunoné solā i cōspectū Saturno dedere:Ioué uero clā abscōdētes ferūt opim matre eius infanté misisse in antr; mōtis idæ:curetisq; populis traditū educandū: & ne forte uagitus ifantis audiret:illos tympana clypeos:atq; alia arma pulsasse.Qui gub.astra.i.Iupiter.¶ Specu.idest spelunca.¶ Rupis.idest idæ montis cretæ.¶ Exesæ.cáuatæ.¶ Tanti natales.idest tā magni concludit q; qui nascuntur ita magni habēt laboriosa precia.¶ Sollicita.plena anxietatē.¶ Constitit magno scilicet precio.hoc est sine magno labore non possunt effici dei:& notabilis est sīa.¶ Quēcunq;.lycus dicit scias eum esse hoiem non deū qui sustinet tot labores.¶ Fortem uocemus.appellas tu fortē illicebris uenereis captus lasciuæ puellæ seruiuit.Spoponderat herculi uxorem filiā Iolen Eurytus œchaliæ rex quā postea suasu filii tradere denegauit quapropter indignatus hercules ipsum & filios interemit & œchaliam urbem euertit:quæ in laconia erat:unde ea pars laconiæ quæ thessaliæ ,ppinqua é œchalia appellatur ab œchalie fluuio.Vir.Vt bello egregias idē diuiecerit urbes.Troiamq;.œchaliāq;:Iolen uero rapuit:quā usq; adeo ardenter amauit:ut eius causa ea omnia pateret:quæ olim sub omphale regina lidiæ passus fuerat.quoz mentionē Statius facit.Sic lydia coniunx Amphitrioniadem exutū horrētia terga: Pēdere sydonios humeris reddebat amictus:Et turbare colos:& tympana rūpere dextra Oui.de Iole.Ingredit late lato spectabilis auro.q̄liter ī phrygia tu quoq; cultus eras Dat uultū populo sublime sub hercule uicto:Oechaliū uicto stare pente putes hāc deide moriēs tradidit filio suo hyllo uxorem.¶ Leo.pellis leonis iole herculem spoliauit claua & pelle leonis & coegit muliebres uestes induere.¶ Latus.scilicet herculis.¶ Pictum ueste sydonia idest purpurea.Sydon ciuitas phœniciæ ubi tingebatur purpura:pictū dixit propter uestem pictam idest acu factam:huiusmodi uestes iuenere Idæ:phryges:ideo appellatæ sūt phrygianæ:& qui eas faciunt phrygiones dicti Plautus: Stat fullo phrygio aurifex lanarius: phrygia prouincia est minoris Asiæ a phrygio amne qui illam a Caria diuidit cognominata.¶ Horrentes rigidæ.

Ly.Quid uiolas iouem
Mortale cœlo non potest iungi genus:
Am.Cōmunis ista pluribus causa est deis:
Ly.Famuli ne fuerant anteq̄ fierent dei
Am.Pastor phœreos dælius pauit greges:
Ly.Sed non per oēs exul intrauit plagas.
Am.Quē pfuga mater terra errāti dedit
Ly.nō mōstra sæuas phœb⁹ aut timuit feras.
Am.Primus sagittas ībuit phœbi draco.
Quā grauia paruus tulerit ignoras mala:
E matris utero fulmine eiectus puer:
Mox fulminanti proximus patri stetit.
Quid:qui gubernat astra:q nubes quatit:
Num latuit infans rupis exesæ specu
Sollicita tanti pretia natales habent:
Semperq3 magno constitit nasci deum:
Ly.Quēcūq3 miserū uideris hoiē3 scias:
Am.Quēcūq3 fortē uideris miserū neges
Ly.fortē uocemus cuius ex humeris leo
Domum puellæ factus & claua excidit:
Fulsitque pictum ueste sydonia latus?
Fortem uocemus cuius horrentes comæ

¶ Maduere.unguentatæ ſunt.¶ Præmens.cingens.¶ Mitra.teſte ſeruio ſuper tertio æneidos. ĩcuruus pileus de quo pendebat buccarꝝ tegmen:quo phrigii & lydii utebant ideo hiarbas in æneam dixit apud Virgilium.Meonia mentum mitra:crinemq; madentem:Subnixus.& Iuuenalis.Ite quibus grata eſt picta lupa barbara mitrá:¶ Nõ erubeſcit.Amphitryo excuſat herculem exemplo bacchi. Bacchus primus dicitur inueniſſe uſum uini:& mollis forma puellari fuiſſe:& ut inquit Feſtus:illi a poetis cornua dantur eo quod homines nimio uino truces fiunt: Sappho ad phaonem: accedãt capiti cornua bacchus eris alii ſentiunt cornua data fuiſſe quod primus ad iugum cornibus boues iunxit. Ferunt & illum deliciis debitum molli corpore:ac præceteris decoro:pacis tpe & diebus ſolemnibus ueſtes floridas:dedicataſq; ĩduiſſe:ut Diodorus in multis locis de eo loquit: unde. ¶ Tener bacchus ideſt delicatus.¶ Vibraſſe. cõcuſſiſſe.¶ Thyrſũ:haſta ferratam tecta cuſpide pampino.¶ Cum .i.quando. ¶ Trahit ſyrma a ſyro traho:ueſtis eſt longa cum cauda mollis & muliebris.ideo ibi dicit trahit per terram ducit.¶ Decorꝝ pulchrum & ornatum auro:Gradu parum forti.i.paſſu molli & quaſi effœminato. ¶ Poſt multa.non eſt mirandum ſi dei fecerint iſta:quia uirtus ſolet. ¶ Laxari recreari. ¶ Poſt opera.poſt multos labores.ut fortior poſtea ſit:ſicut etiam habemus de Scipione:& Lelio qui calculos ocioſi in littore legerunt.¶ Hoc euryti.Lycus irridet amphytryonem bene eſt uerum q; iſto modo ſolet recreari hercules:ſpõte laſciuiis ex natura ſua incumbit ſed labores non ſuſcipit niſi iuſſus & coactus:propterea id non eſſe laudabile:ut dicit Cicero honeſtum id tantũ eſſe:ſi ſponte fiat.¶ Ipſius.ex uoluntate & natura eius.¶ Hæc opera.ideſt talia facinora.¶ Pecorumq; ritu.Quinquaginta teſpis erichthei atheniẽſis filias intelligit: quas hercules una nocte ſtuprauit cũ pater ad ſacra uocatus aſtu:uino nimio ingurgitatus iaceret:ex qbus quinquaginta liberos genuit q teſpiadæ ſunt uocati. ex his duo thebis:ſeptẽ teſpiis manſere:reliqui duce Iolao in ſardiniam nauigarunt ubi campeſtri loco coloniam duxerunt.ideo ibi dicit pecorũ ritu ut bruta animalia miſcent:ita hercules illas ſorores uiolauit.de qbus ouidi.in epiſtolis . Nec tibi crimen erunt teuthentia turba ſorores.quarum de populo nulla relicta tibi teuthãtia turba dicta eſt a teuthanto oppido actice.

Maduere nardo:laude qui notas manus
Ad non uirilẽ tympani mouit ſonum:
Mitra ferocem barbara frontem præmẽs.
Am.Nõ erubeſcit bacchus effuſos tener
Sparſiſſe crines:Nec manu molli leuem
Vibraſſe thyrſum:cũ parum forti gradu
Auro decorum ſyrma barbaricũ trahit
Poſt multa uirtus opera laxari ſolet.
Ly.Hoc euriti fatetur euerſi domus:
Pecorũq; ritu uirginũ oppreſſi greges:
Hoc nulla iuno nullus euriſteus iubet:
Ipſius hæc ſunt opera. Am.Nõ noſti oĩa:
Ipſius opus eſt cæſtibus fractus ſuis

¶ Non noſti omnia tu dicis iſta:ſed dic modo uirtutes ipſius.¶ Ipſius opus.Eryx butæ regis bebryciorũ ex uenere filius:hic in ſicilia regnans & corporis uiribus preſtans legem hoſpitibus dedit:ut cum eo ceſtibus certarent:tandem ab hercule redeunte ex hiſpania uictus occubuit:& in ſummo montis propinqui Drepano ſub quo in honorem matris ueneris conſtruxerat templum : ſepultus fuit : ex quo monti nomen Erycis datum eſt.¶ Fractus.uictus.¶ Ceſtibus.ceſtus quarte declinationis inſtrumentum quo paleſtritæ & pugiles utebantur:nihil enim aliud erat apud uetuſtiſſimos q̃ lorum ex corio bubulo manibus circumuolutum:quo & ictum minus ipſi ſentirent & aduerſarium grauius ferirent.ut Valerius flaccus. Aſpice & hæc crudis durata uolumina tauris. Sed poſtea huiuſmodi loris hoc eſt uoluminibus coriorum inſuere cepere magni ponderis maſſas plumbeas:ferro etiam addito quibus inter ſe pugiles magno diſcrimine imo certa morte dimicabant:hii ſunt memorabiles ceſtus quos latini poetæ dumtaxat decantãt:nam in græcis nihil legitur præter lora fuiſſe.¶ Magnæ quidem moles & non niſi fortiſſimis uiris tẽtatæ. Vir. In medium geminos immani pondere ceſtus. Proiecit:quibus acer eryx in prœlia ſuetus. Ferre manum duroq; intendere brachia tergo:Obſtupuere animi tantorum ingẽtia ſeptem Terga boum: plumbo inſuto:ferroq; rigebant. Item Statius:ac dum nigrãtia plumbo. Tegmina cruda boum non miol lior ipſe lacertis:Induitur.& ceſtus a cædo dicitur:Cæſtus etiam cingulum dicit a Variis cæſaris hoc ẽ in ciſiõibus qbus inſigniri cingula ſolebãt:Sunt qui a potucentin hoc a uariis punctis appellatũ ceſton dicat centin enĩ pũgere eſt. Quare admirabile illud ueneris cingulũ a poetis celebratũ: quo Venus Martem: & ab illa Iuno mutuata louẽ ſibi conciliabant:quotiens in pellices erant proniores:ceſtũ dixere Martiales Siue citheriaco medicatũ nectere ceſton: Viſit amatorem baltheus iſte louem. Alibi Idem poeta nodum acydalium uocat Ludit acydalio ſed non manus aſpera nodo. Quem rapuit collo parue cupido tuo Antæus lybis . Hercules cum audiuiſſet Antæum terræ filium magno ac procero corpore in lybia eſſe apud lixum oppidum Mauritãiæ eiuſdem nominis ita uocatum: qui locus Antæi Regia dicitur: robore ac fortitudine nemini cædentem:ad eum domandum perrexit. Erat Antæus aſpectu terribili:habitabat in ſpelunca exeſas undique rupes habente:& leonum carne ueſcebatur:cubile illi terra erat nullis herbis aut paleis:aut tergoribus ferarũ ſtrata: ſed ſimplex ac nuda. paleſtra omnes ſuperabat:quotiens mẽbra labore defecta eſſent:tactu matris hoc eſt terræ recreabantur: ac uires reſumebant. Erat uniuerſæ prouinciæ infeſtus: & quoſcunque terra aut mari eo aduentaſſe cognouiſſet:impie trucidabat. Cum eo

igitur

ſgiſ congreſſus hercules:depoſitis ab ipſo cleonei:ab illo libici leonis tergoribus & unctis pro more pa/
leſtræ:atq; harena ſparſis corporibus:feſſum tandem luctando:& quaſi ſeminecem Antæum terræ pro
ſtrauit:ſed cum mox firmatis tactu terræ uiribus:ſurrexiſſet & acrius q̃ ante certare uideretur ſtupefa/
ctus tanto robore hercules:rurſus illi brachia iniecit:uerum Antæus non expectatis amplius hoſtis uiri/
bus ſponte cadebat plus continue uirium ex ipſo caſu accipiens:Quare tandem intellecta : Standum eſt

Eryx & eryci iunctus antæus libys
Et qui hoſpitali cæde mánantes foci
Bibere iuſtum ſanguinem buſiridis:
Ipſius opus eſt uulneri & ferro obuius
Mortem coactus ante gerionem pati.
Nec unus una geryon uictus manu.
Eris inter iſtos:qui tamen nullo ſtupro
Leſere thalamos.
Ly.Quod ioui hoc regi licet:
Ioui dediſti coniugem regi dabis:
Et te magiſtro nõ nouũ hoc diſcet nurus.
Etiam uiro probante Meliorem ſequi:
Sin copulari pertinax tædis negat
Vel ex coacta nobilem partum feram
Me. Vmbræ creontis & penates labdaci.
Et nuptiales impii œdipodæ faces
Nunc ſolita noſtro fata coniugio date
Nunc nunc cruente regis ægiſti nurus
Adeſte multo ſanguine infectæ manus
Deeſt una numero danais explebo nephas
Ly.Cõiugia puicax noſtra quoniã abnuis
Regemq; teres:ſceptra quid poſſint ſcies

tibi o anteæ inquit hercules.Nõ ſterneris ápliùs:
nec terræ ſed pectori nr̃o fixus herebis quæ cum
dixiſſet iuuenem alte ſubleuatum:ac telluri ſe ſter
nere conantem. arctiſſimo nexum uinculo intra
uulnas ſuas expirare coegit. Ouidius.ſæuoq; ali/
menta parentis Anteo eripui.¶Lybis iunctus.in
morte quia ſicut interfecit erycem:ita Antæum.
¶Et qui hoſpitali. Hercules buſirim egypti regé
neptuni & lybiæ fiſium: qui oram omnem Nilo
adiacentem latrociniis infeſtabat:hoſpiteſq; euẽ/
ctos diis ſacrificabat: occidit:& diis ſuis imolauit
prouinciamq; omnem pacatam reddidit. Ouidi.
ergo ego fedátem peregrino templa cruore:Bu/
ſirim domui.¶Foci.aræ deorum.Manantes.fluẽ
tes.¶Cede hoſpitali.ſanguine hoſpitum.¶Bibe/
re.biberunt.¶Iuſtum.ideſt merito effuſum.¶Ipſi
us.herculis.¶Eſt opus.eſt facinus.de gerione ſu/
pra eſt dictum illum hercules ĩterfecit ter quia ha
bebat tria corpora:ille ueniebat obuius herculi:
quando unum corpus erat interfectum: alia duo
corpora ueniebant contra herculem.¶Obuius.
ſcilicet gerion:ut dixi uulneri & ferro: coactus pa
ti mortem ideſt mori.¶Ante gerionem.ante ali/
um gerionem quia erat.¶Nõ unus. ideſt triplex.
¶Vna manu ſcilicet herculis.¶Eris inter iſtos.o
lyce etiam tu eris in numero iſtorum etiam te in/
terficiet hercules:& tanto crudelius q̃to eum læ/
ſiſti pl ſ alii omnes.¶Læſere thala.ſcilicet ut tu.
¶Quod ioui.lycus reſpondet ad ultimam parté:
non ad primã.o Amphitryo tu bene dediſti uxo
rem alcmenam: ioui tu potes mihi dare etiã nu/
rum tuam.¶Te magiſtro. ideſt per exemplum tuum.¶Viro probante. marito hercule.¶Melio/
ram.ſcilicet me regem.¶Tedis matrimonio.¶Vel etiam.Sic Virg.uel priamo miſeranda manus.¶Fe/
ram ſuſcipiam.¶Partũ filiũ.¶Nobilé.ex genere regali.¶Vmbre. Megæra audiés treme facta in de/
ſperationem acta ſibi omnia mala optat.¶O umbre.o mánes:& anima.¶Creontis patris mei.¶Et
penates.o lares.¶Labdaci.regis thebani. hic fuit pollidori filii cadmi filius & frater alii.¶Et faces nu/
ptiales:& o uos tædæ & faces quæ feruntur in nuptiis. tales eſtote mihi ad futuræ calamitatis cauſam ſi
iungar lyco.ut fuerunt in ſceleratis nuptiis œdipodæ quãdo matrem iocaſtam duxit uxorem.¶Oedi/
podæ declinatur œdipus pi & œdipodes de.¶Impii ſcelerati.nam patre layum occidit.¶Solita fata.
calamitates ſolitas accidere noſtro generi:ut ſupra diximus.¶Nunc nunc.Fuerunt quinquaginta ex di
uerſis uxoribus filiæ Danai filii beli:unde dicte ſunt belides:quas frater egyſtus cum parem numerum fi
liorum haberet filiis ſuis in matrimonium collocare uolebat.ſed danaus oraculi reſponſo exteritus. his
prorſus aſſentire nolebat. nam reſponderat Apollo danaum ipſum manibus unius ex filiis ægiſti quem
generum haberet occidendum eſſe:ſed penæ ad hæc matrimonia cõficienda coactus:filias in hunc mo
dum ſubornauit:ut cum ad uirorum thalamos accederent. abſconſos gladios ſecum deportarent & ui/
ros ſuos ea prima nocte interficerent.quos utiq; omnes excepta minore natu hypermeſtra: interfece/
runt que lino uiro ſuo miſerta pepercit:a quo tractu temporis Danaus ipſe truncatus eſt:de quibus:iuue
nalis in ſatyra Credo pud.Occurrent tibi multæ belides.¶Cruente.ſanguinolente quæ maritos inter/
feciſtis.¶Infecte manus.Sinodoche ideſt habétes manus maculatas:& manus caſus accuſatiui: infectũ
tinctum dicimus:aliquando non factum.¶Danais eſt patronymicum una filia danai ſcilicet hyperme/
ſtra.¶Deeſt.quia ipſa nõluit ĩterficere maritum.¶Explebo.complebo numerum. quia ſi adiuuabitis
ego interficiam lycum qui uult eſſe maritus meus:& implebo numerum illarum quinquaginta.¶Con/
iugia.indignatus lycus dicit credis ne megæra obſtinata tuis uerbis me terere:faciam experiaris qd ego
poſſim:& ſeruis imperat:ut parent rogum ad cremandum ipſam & filios.

¶ Congerite s.o famuli.¶Flagrét ardeant.¶Suis supplicibus istis supplicatibus.¶Hoc o lyce postq̃ tan topere sæuire uis:precor q̃ primum me facias mori.¶Genitor ego pater herculis.¶ Qui morte o Am phytrio nescis quod ille q̃ oes interficere uult nescit esse tyrannus.i.exercere crudelitaté:sed q̃ uolunt esse tyranni aliquos qui uellent mori:& grata illis esset mors dimittant uiuere in miseria:qui uero uellent uiue re:illos interficiat.¶Luere sustinere:interdũ dr̃ purgare:ut peccatũ luere.¶Irroga.tribue. Rogus cõge ries lignorũ.Interea dum isti parabunt rogum ad conburandũ istos:ipse ibo sacrificatũ neptuno:ut sibi noueram pro uictoria creontis & interim dũ iuisset ad sacrificium lycus:& Amphytrio precare deos subito.hercules ab iferis rediit.Vis mu. summa potétia deo.i.qui es potétissimus deorũ ¶Cõpesce cõprime. ¶Feri in humani. Quid ad qd. Audi nate: o hercules: & dum dicit ista sentit terrã tremere : & dicit hic est hercules.¶Templa intelligendũ est eos tũc fuissem templo.¶Labant tremuit.¶Mugit sonat.Solum terra.Fragor.strepitus ueniés ab imo terræ. ¶ Audimur.s. ab hercule.¶En ecce est strepitus gressus herculis.

o Fortuna. chorus inducitur:q̃ materiam præcedentis actus hét & cõpatit & miseretur.& uocat herculé ut redeat ad alios & monstrat illi facile esse qui superauit tot ardua: & hic uersus est coriambichus.¶ O for.spõdeus. Tunauiris coriambus. Inuida for. coriambus Tibus pirrichus:duæ breues:& sic hét quattuor pedes.primũ spondeum:duos coriambos:ultimum pirrichiũ.alii scandũt tanq̃ penthametrũ perce sura:& si in fine haberet unã syllabam: esset integer uersus penthameter:o for.tuna ui.ris.inuida fortibus. Conquerit chorus de fortuna qd Lyco scelerato & eurystheo tyranno faueat:& hercu lem opprimat.¶O for.a ferédo dicta é:qd̃ temere & sine rõne ferat est enim fortuna accidentiũ subitus atq̃ inopinatus euentus : hec a ueteribus dea credita est:a quibusdã etiã deus uariis casibus humana deludés.& ꝓpterea cæca existimata. Iu. Te facimus fortuna deã:cœloq̃ locamus. ¶ Inuida:ab in qd̃ est ualde:& uideo.Inuidere ꝓprie est ex alicuius rebus secũdis dolore affici: qd̃ minus ituemur forma illius de cuius felicitate sumus solliciti.Inuidus dicit qui actu inuidet alicui.Inuidiosus qui morbo inuidentiæ laborat.Oui.Tempus edax rex:tuq̃ inuidiosa uetustas:oia destruitis interdũ inuidiosus passiue capit pro eo cui habetur inuidia. Ouidius pactolonq̃ petit quãq̃ nõ aureus illo:tpe nec caris erat inuidiosus harenis. Inuidia aliquãdo pro odio capitur. Terétius: ut facile sine inuidia laudé inuenias. ¶ Eurysthcus qui imperat herculi. ¶ Facili ocio.qete sine labore:eius cõtrariũ est difficile qd̃ sine labore fieri non põt difficiles terras uocat. Vir. Que nõ sine difficultate ferũt fructũ. Difficiles primũ terræ collesq̃ maligni facilis.ité significat qd̃ est exorabilis. Vir. Faciles uenerare napeas.ité humáus:ut Cicero facili ingenio pditus.contrariũ difficilis ingenii appellamus:morosos qui oia suo mõ uolunt fieri: nec unquã possunt contentari:ut Cicero in catone.Difficiles senes appellauit. ¶ Exagitet de fatiget & exerceat. ¶ Serpétis.dicta est supra hæc historia de pomis hesperidum:unde repetenda nõ uidetur . ¶ Mala.i.poma illa aurea. ¶ Sororibus .hesperidibus. ¶ Genas quãdo draco cepit dormire: gena est pellicula quæ tegit oculum:aliquando dicitur maxilla:ut Virgi.cum tenet obsessas inuida barba genas. ¶ Intrauit. similiter dictum est supra de Amazonibus quas hercules deuicit. Multiuagas domos dixit:quia sarmathe ipsi utunturplaustris pro domibus. ideo etiam addit. ¶ Patriis sedibus hospitas: quia ubi sunt una die non sunt alia:licet in patria sua:tamen uidentur semper hospites. ¶Rigentia

Complectere aras:nullus eripiet deus
Te mihi:nec orbẽ si remolito queat:
Ad supera uictor numina alcides uehi:
Congerite sylluas:templa supplicibus suis
Iniecta flagrent.cõiugem & totum gregẽ
Consumat unus igne subiecto rogus
Am.Hoc munus a te genitor alcide peto
Rogareq̃ medeceat ut primus cadam:
Ly.Qui morte cũctos luere suplicũ iubet
Nescit tyrannus esse diuersa irroga
Miserum ueta perire:fœlicem iube:
Ego dũ cremãdis trabibus accrescit rogus
Sacro regentem maria uotiuo rogem:
Am.Pro numinũ uis summa pro celestiũ
Rector parensq̃:cuius excussis tremunt
Humana tælis:impiam regis feri
Compesce dextrã:qd deos frustra precor
Vbicumq̃ es audi nate:cur subito labant
Agitata motu templa.cur mugit solum
Infernus imo sonuit e fundo fragor:
Audimur:en sonitus herculei gradus.

Chorus loquitur

Fortuna uiris inuida fortibus
o Quã nõ æqua bonis pmia diuidis:
Eurystheus facili regnet in ocio
Alcmena genitus bella per omnia
Monstris exagitet cæliferam manum
Serpentis resecet colla ferocia:
Deceptis referat mala sororibus
Cum somno dederit peruigiles genas
Pomis diuitibus præpositus draco
Intrauit scythiæ multiuagas domos
Et gentes patriis sedibus hospitas:

¶Rigentia gelata. ¶Tacitū. ſine ſtrepitu fluctuū. cum ſit mare glaciatū. ¶Dura cōgelata. ¶Plena intenſa ꝓpuētos. ¶Semita uia. ¶Teritʒ traſeūdo. ¶Sarmatis. populi ſunt ſcytiæ a græcis ſauromatæ dicuntur. noīa diuerſa hēnt: utuntʒ plauſtris ꝑ domibus & ſanguiné eqnū lacte mixtū potant & ut ait Florus in. iiii. nihil preter niues: raraſqʒ ſiluas habēt: qbus eſt tanta barbaries ut pacé nō intelligāt: ideo per lentulum hos ꝓhibere Danubio ſatis Anguſto fuit. ¶Intonſis barbatis: & longos capillos habentibus. ¶Annuis: quia hieme cōgelaʒ æſtate nauigaʒ. ¶Gentibus. amazonibus. Viduis: ſine uiris. ¶Peltam ſcutum. ¶Suſpiciēs uenerans. ſ. regina antiopa: uel ut alii hyppolite. ¶Victoré herculem. ¶Poſito flexo ad terram. ¶Qua ſpe uertit ſermōem ad herculem O alcide cū penetraueris tot loca difficilia: & īde victor ſemp rdiuiſti: habuiſti fiduciā ire ad īferos & poſſe reuerti. ¶Irremeabiles: per quas nemo pōt redire. ¶Actus ductus. ¶Precipites iacētes in loco precipiti: & infimo: quia infernus eſt in centro terre. ¶Rēgna proſerpinæ. i. infernū. ¶Sicule. quæ fuit rapti a plutone inſiciliā. ¶Illic qua ſpe iuiſti huc o hercules: nō ſunt illic uēti q poſſint te ducere ad ſupos Illic apud īferos. ¶Notus ſine aſpiratiōe latine auſter diciʒ uētus pluuialis a meridie. Oui. Pluuioqʒ madeſcit ab auſtro. ¶Fauonio. uento qui dr ephyrus a zoi qđ uita: quia flat uere & dat uitā arboribus & plātis eo mō & diciʒ latīe fauonius a fauēdo. ¶Tyndaride filii tyndari. ſ. caſtor & pollux nati de læda & ioue. ¶Geminū genus é appoſitio nati eodē partu: traducti ſunt iſti duo frēs. in cœlum & in zodiaco locati in ſignum qđ uocaʒ gemini: & id dicebaʒ nautas iuuare apparebāt flāmæ in cœlo: & eas dicebāt eé caſtoré & pollucem. iō hercules uadis ad inferos ubi non poſſunt apparere tibi illi fratres. ¶Languidū. nō fluctuans ſic Virg. ſtat pigra palus. ſtat nō mouet. ¶Auidis qa nunquam ſatiatur. ¶Mānibus. ad manes ad inferos. ¶Vno remige: uno nauta charōte de quo plura diximus in. vi. æne. ¶Euincas uertit ſe chorus ad præces: utinā poſſis redire hercules & frangere leges inferoꝝ a quibus nullus pōt redire: ut Hora. in odis. Cum ſemel occideris. & de te ſplendida minos: fecerit arbitria: non te torquate genus: non te reſtituet pietas. ¶Stygis paludis inferni: Feræ crudelis: & inexorabilis: Colos parcaꝝ. ſtamina parcaꝝ: quæ uitam noſtram regunt: ut ſupra dictū Non remeabiles irreuocabiles. ¶Hic qui rex. hercules in ultiōem epyroꝝ aduerſus pylios profectus undecin filio. Nelei occidit: totamqʒ eius domum: & patriā euertit: Neſtore ſolo ſubſtite: unde apud Ouidi. Bis ſex Neleidæ fuimus cōſpecta iuuētus. Bis ſex Herculeis ceciderūt me minus imo. Viribus Neleus neptuni fuit filius ex Tyro nympha filia Salmonei regis ex qua peliam quoqʒ huius helei fratrem natu grandioré genuit: ſed Neleus cum a pelia fratre e theſalia pelleretʒ. Pylū in laconia edificauit: hec urbs antiq̄ pylos dicebaʒ: ſed ea dirupta: cū aliquandiu cultoribus uacua fuiſſet Secūdo ab athenienſibus edificata é quo tpe cū Eurymedōte: & Stratocle í ſiciliā nauigabāt: ut aduerſus lacedemonios muꝝ interponerēt. Ab hac urbe Neſtor Pylius dictus eſt. Ouidius crede mihi Pylio Neſtore maior ero. Vnde ibi Seneca Heſtoreā Pylon dicit. ¶Hic q rex. Diciʒ Pluto in eo bello Pylō ueniſſe ad auxiliū: & cū Hercule cōſeruiſſe manus: & ab eo uictus. Ideo dicit O Hercules Hic rex q eſt apud inferos iā ſemel fuit a te ſupatus apud pylō. Poteris etiā rurſus apud īferos īpm ſupare: & frāgere eius carceres: & ſi orpheus potuit ipſum cātu ſuo uincere: ut ſibi redderet uxoré eurydicē: tu uiribus tuis eundē ſuperabis. ¶Populis pluribus. qa apud inferos ſunt tot populi. ¶Cōſeruit mānus. tecū pugnauit. ¶Dominus pluto. ¶Fatū morté. apias uiā īfe-

Calcauitqʒ freti terga rigentia
Et multis tacitum littoribus mare
Illic dura carent æquora fluctibus
Et qua plena rates carbaſa tenderant:
Intonſis territur ſemita ſarmatis:
Stat pontus uicibus mobilis annuis:
Nauem nunc facilis nunc equitem pati
Illic quæ uiduis gentibus imperat
Aurato religans ilia balteo
Detraxit ſpolium nobile corpori
Et peltam: & niuei uincula pectoris
Victorem poſito ſuſpiciens genu:
Q ua ſpe præcipites actus ad inferos
Audax ire uias irremeabiles:
Vidiſti ſiculæ regna proſerpinæ:
Illic nulla noto nulla fauonio
Conſurgunt tumidis fluctibus æquora
Non illic geminum tyndaridæ genus
Succurrunt timidis ſidera nauibus
Stat nigro pelagis gurgite languidum
Et mors cum auidis pallida dentibus
Gentes innumeras manibus intulit:
Suo tot populi remige tranſeunt
Euincas utinam iura feræ ſtygis
Parcarumqʒ colos non remeabiles
Hic qui rex populis pluribus imperat
Bello cum peteret neſtoriam pylon:
Tecum conſeruit peſtiferas manus:
Telum tergemina cuſpide præferens
Effugit tenui uulnere ſaucius:
Et mortis dominus pertimuit mori:
Fatum rumpe manu: triſtis & inferis

ris:ut possit illuc lux introducit. ¶ Prospectus uisio. ¶ Inuius.p quem nō possunt redire: fac uiam ut oēs queāt abire. ¶ Pateat.apertus sit. Immites.orpheus fuit poeta thracius Oeagrii fluuii filius.Alii. dicunt Appollinis fuisse filium ex musa calliope.hic teste diodoro siculo libro quīto doctrina:melodia: ac poesi excessit oēs quoꝝ extet memoria. Idē cytharā ab apolline patre accepisse dicit quā nup ad similitudinē testudinis Mercurius cōfecerat:& Apollini donauerat cuius modulatu & dulcedine nō solū hoīes: sed lapides & siluas in numeꝝ semotare cogebat teste Oui.iii.de arte. saxa feraſq; lyra mouit rhodopeius orpheus Tartareosq; lacus trigeminūq; canē. Nā mortua euridice uxore ad inferos pergēs eos ualuit cythara ad cōmiserationē deflectere: ita ut uxorē sibi restituerāt. ¶ Tetrita.seuera. ¶ Excutiunt.diligēter examināt. ¶ Veteres reos. peccatores iueteratos in malis dū uiuerēt. ¶ Nurus threi. inteligendum est illas mulieres esse apud iferos. ¶ Iuridici. iudices inferorum quasi dicentis iura: q sunt tres apud inferos æacus.Rhadamātibus:& Minos. ¶ Sedent.scilicet pro tribunali:more iudicum. ¶ Flentes. quia mouebātur ad misericordiam. ¶ Tandē.post multas preces. ¶ Arbiter mortis.pluto rex inferni. ¶ Ait uincimur. scilicet cantu tuo orpheu. ¶ Data lege. facta conditione. ¶ Tu post.ista conditio. ¶ Clara dies.quæ apud nos:sed in inferno. ¶ Obtulerit:ostēderit. ¶ Deos.lucētia sidera. ¶ Ianua tenari.mons est apud lacedemonios in quo spelunca erat:unde exibat teterrimus fetor propterea ibi dixerūt esse ingressum ad inferos.sicut auernus in italia. ¶ Spartani. lacedemonii:spartha lacedemon etiam dicitur. ¶ Odit.scilicet moras. ¶ Verus amor orphei qui nō potuit seipsum tenere a complexu euridices: dōec exissent infernum. ¶ Nec patitur moras.nō post tantum expectare. ¶ Munus ideſt.euridicē datā sibi ab inferis pro munere. ¶ Quæ uincit cōcludit ergo qđ orpheus potuit uincere cantu:hercules uero uiribus.

Lucis rector. hoc prīcipium tertii actus ubi rediens hercules ab inferis trahēs secum cerberum excusat apđ supos sese: si ducat tale mōstrum ante oculos eoꝝ:miraturq; quod omnia sint militibꝰ plēa. ¶ O alme rector. o sol qui primus omnia uides. ¶ Alterna spatia in utrunq; hemiperiū. Alterna mō unū modo aliud hemisperiū petis. ¶ Ambiēs circūiens. ¶ Fammifero igneo. ¶ Exeris eleuas. ¶ Caput illustre.claꝝ & illustrās oīa. ¶ Iussus infert culpā in eurysteū q id iusserat. ¶ Secreta q̄ apud inferos secreta erāt. ¶ Tuq; arbiter.s.iupiter. ¶ Et tu secūdo.s.o neptune. ¶ Imas pete undas:uade in profundum mari ne uideas hæc monstra. ¶ Quisqs.& qsqs es in cælis auerte faciē. ¶ Metuēs polui maculari. ¶ Noua facie iusitato mōstro cerbero habēte tria capita serpentibus plena loco pilorum: ¶ Reflec. uertat. ¶ Aciē oculos.Duo.s.ego & iuno cuius iussu id feci.Patent:non satis sunt latæ terræ. ¶ Odio datiui casus .Iunonis.quæ me misit ad omnia mōstra quæ sūt in terris sed illud satis nō fuit me ad īferos misisse.ut ducerē cerbeꝝ:duxi qđ mō restat ¶ In accessa.ad q̄ nullus ingreditur. ¶ Igno. phœ. ad quæ sol nunquā intrat. ¶ Deterior polus.scilicet antarcticus q nō uīdet in sphæra demonstrat.

Prospectus pateat lucis:& inuius
Limes det faciles ad superos uias
Immites potuit flectere cantibus
Vmbrarum dominos:& prece supplici
Orpheus eurydicen dum recipit suam
Quæ siluas & aues:saxaq; traxerat
Ars quæ præbuerat fluminibus moras
Ad cuius sonitum constiterant feræ
Mulcet non solitis uocibus inferos:
Et surdis resonat clarius in locis
Deflent & lachrimis difficiles dei
Qui fronte nimis crimina tetrica
Quærunt ac ueteres excutiunt reos
Deflent eurydicen thraciciæ nurus
Flentes eurydicen iuridici sedent
Tādem mortis ait uincimur arbiter.
Euade ad superos lege tamen data
Tu post terga tui perge uiri comes
Tu non ante tuam respice coniugem
Quam cum clara deos obtulerit dies
Spartaniq; aderit ianua tænari
Odit uerus amor nec patitur moras
Munus dum properat cernere perdidit
Quæ uinci potuit regia cantibus
Hæc uinci poterit regia uiribus
Actus tertius. Hercules loquitur.
Lucis almæ rector & cæli decus.
Qui alterna cursu spacia flāmifero
Illustre letis exeris terris caput ambiēs
Da phœbe ueniam:si quid illicitū tui
Videre uultus:iussus in lucem extuli
Secreta mūdi:tu quoq; cælestium arbiter
Parensq; uisus fulmine oppositō tege
Et tu secundo maria qui sceptro regis
Imas pete undas:quisqs ex alto aspicit
Terrena facie metuēs pollui noua
Aciem reflectat:oraque in cælū erigat
Portenta fugiens.hoc nefas cernāt duo
Qui aduexit & quæ iussit in pœnas meas
Atq; in labores;nō satis terræ patent
Iunonis odio:uidi inacceſſa omnibus
Ignota phœbo:quæq; deterior polus

¶ Conceſſa

¶ Conceſſit:per ſorté.¶ Diro ioui.i.crudeli plutoni. ¶ Terræ ſortis loca.i.infernus.prima ſors fuit ioui cælũ ſecunda neptune mare:tertia plutoni infernus.¶ Morte cotempta.contépto loco mortis.¶ Ceſſare.quieſcere o iuno eſt ne aliud quod mihi imperes.¶ Quid uinci.ſcilicet a me.ſed templa dat locum ſequenti:ſcenæ:dum dicebat iſta hercules uidit templa circundata militibus & roguꝫ paratum.¶ Infeſtus inimicus:& inquietans dicitur.¶ Tenet.obſidet.¶ Limen:ianuam templi.

Obſcura diro ſpatia conceſſit ioui
Et ſi placerent tertiæ ſortis loca
Regnare potui:noctis æternæ chaos
Et nocte quidem grauius & triſtes deos
Et fata uici:morte contempta redii
Quid reſtat aliud:uidi & oſtendi inferos
Nam ſi quid ultra ẽ:tã diu pateris manus
Ceſſare noſtras.Iuno quid uinci iubes
Sed templa quare miles infeſtus tenet
Limenqꝫ ſacrum terror armorum obſidet
Amphitrio hercules Theſeus.am.loqtur.
Trum ne uiſus uota decipiunt meos
u An ille domitor orbis:graiũ decus
Triſti ſilẽtem nubilo liquit domũ
Eſt ne iſte natus:membra lætitia ſtupent
O nate certa:& ſera thebarum ſalus
Verum ne cerno corpus an fallor
Deceptus:umbra tu ne es:agnoſco toros:
Humeroſqꝫ & alto nobilem trũco manũ
Her. Vnde iſte genitor ſq̃lor:& lugubrib⁹
Amicta coniunx:unde tam fœdo obſiti
Pedore nati:quæ domum clades grauat:
Am.Socer ẽ pemptus:regna poſſidet lyc⁹
Natoſqꝫ parentem coniugem leto petit:
Her.Ingrata tell⁹:nẽo ad herculeæ dom⁹
Auxilia uenit:uidet hoc tantum nefas
Defenſus orbis:cur idem quæſtu teró
Mactetur hoſtis.The.hãc fera uirt⁹notã:
Fiatqꝫ ſummus hoſtis alcide lycus
Ad hauriendũ ſanguinẽ inimicum feror
Her. Theſeu reſiſte:ne q̃ uis ſubita igruat
Me bella poſcunt.differ amplexus parens
Coniunxqꝫ differ:nunciet diti lycus
Me iã rediſſe:The.Flebilẽ ex oculis fuga
Regina uultum:tuque nato ſoſpite
Lachrĩas cadẽtes reprimes:ſi noui herculẽ
Lycus creonti debitas pœnas dabit
Lentũ ẽ dabit:dat hoc quoque lentũ dedit
Am.Votum ſecũdet qui põt noſtrũ deus
Rebuſque laſſis adſit.O magni comes
Magnanime nati pande uirtutum honorẽ
Quam lõga mœſtos ducat ad manes uia:

Trũne.Reuerſus hercules ab inferis erat
u & eum a longe uidens Amphytrio tantũ
lætatus eſt:ut uix poſſet credere eum eſſe
uerũ herculẽ.Qui cũ appropinquaſſet uidens patrẽ ita ſqualidũ:& uxorẽ uelatã: pretermiſſa ſalutatione petiuit:qd ita mœſti eſſent. Amphytrio reſpõdet lycum regnũ occupaſſe:& creontẽ & filios occidiſſe & mortẽ Megeræ & eius filiis parare. Hercules miratus tãtam iniquitatẽ receſſit ut iret ad interficiendum lycũ:qui iuerat ſacrificatũ neptuno:Remanſit theſeus cum Amphytrione & Megæra:quibus narrauit qcquid egerat hercules apud inferos:deſcribẽdo uiam & ſitũ inferni.¶ Vota deſideriũ meũ.¶ Triſti nubilo. qa ibi eſt ppetua nox.¶ Lætitia ſtupẽt. quaſi iſenſatẽ ſunt pp letitiã.nam ſtupor eſt quædã alienatio ſenſuũ quod.i.ſenſus cõſtipent.¶ Sera tarda:qa iam erat regnũ perditũ & rex interẽptus.¶ Toros grandes muſculos brachiorũ.¶ Alto trũco.i. claua ingenti. Vnde quæ cã Iſte ſqualor.i.incultus ueſtrũ. dixerũt ueteres ſqualere quicquid nimis incultũ: obſitumqꝫ erat.ita ut uidẽtibus horrorem incuteret:a ſquamarum crebritate & aſpitate deductũ.¶ Amicta uelata.¶ Vnde qua cã.¶ Nati obliti. inculti.¶ Fœdo.tetro.¶ Pedore pedor ſignificat oẽm immundiciã in hoie.Lucanus:longuſqꝫ ĩ carcere pedor & Cicero.Barba pedore horrida: unde peditoſum dicimus qd mali odoris. Varro de re ruſtica.Solida terra pauita:maxime ſi eſt argilla:nec ſitu peditoſa eius gratia oblitiſcãt. Hinc etiã pedo uerbũ:quod eſt crepitũ uentris emitto quod ut facere in cõuiuio liceret: edicto claudius princeps ſtatuit:qd quẽdã periclitatum prepudore ex cõtinentia reppererat.¶ Fœdo pedore.igitur turpi illuuie.¶ Socer.reſpondet Amphytrio pater uxoris tuæ eſt interẽptus.¶ Lœto petit.i. uult interficere lœthum mors dicitur a leo.i.deſtruo.quia mors oĩa deſtruit.¶ Tero conſumo.¶ Queſtu lamentatione.¶ Mactetur. interficiatur.& eſt uerbũ ſacrificantiũ & macte uictime dicũtur.¶ Ad hauriendũ:ad interficiendum lycũ: nõ debet uirtus & fortitudo herculis pati hãc infamiã.¶ Feror. Vado tecũ o hercules.¶ Ingruat.eueniat ſed proprie ingruere eſt hoſtẽ, prudẽter inſequi.ſumptũ a gruibus quæ ordine quodã facto uolant. Virgili. Ingruit æneas.¶ Difer.uertit'le modo hercules ad patrem dicens ſcio pater quod me uelles complecti: ſed expecta donec rediero & interfecero lycum ſceleratum.¶ Diti. plutoni. Flebilem: diſceſſerat hercules: & theſeus qui remanſerat conſolatur Amphytrionem & megæra: rogatuſque magnanimi Herculis facinora explicat: quæ apud inferos geſſit.¶ Regina. megæra.¶ Fuga remoue.¶ Vultum flebilem.triſticiam faciei.¶ Et tu o amphytrio.

¶ Memorare. petiuerat Amphytrio a theseo ut seriem factorū herculis: & qualis uia esset ad inferos: explicaret: respondet ibi theseus quod tanta é horribilitas inferorum: quod qui audiret timeret tanto magis qui uideret. ¶ Vix adhuc. uix possum adhuc credere q; ipse sum apud uos: & in luce solis. ¶ Auræ uitalis regiōis huius in q̄a uiuimus & capimus auras. Vir. Si uescitur aura æthera. ¶ Torpet illi qui diu fuerūt in tenebris uix possunt tolerare lumen. ¶ Acies uisus. ¶ Hebete. quādocūq; sensus deperditur. ut hebes uisus: hebes ingenium nō acutū. ita quādo gladius nō incidit hebetem dicimus. ¶ Diē lucé. ¶ Peruice. O theseu noli timere: dicito audacter. ¶ Alto pectore magno aīo. ¶ Frauda. noli te priuare. ¶ Fructu lab. gloria. quia est iucundū narrare ea que euicisti magno labore. ¶ Fas. oé. Theseus uolés narrare gesta herculis apud inferos & secreta inferni: petit ueniā primo a diis inferis. ut liceat illa dicere. ¶ Fas omne. omne diuinū: ad deos enim refertur fas sicut iustū ad hoīes. Virg. fas & iura sinunt. i. diuina & humana iura pmittunt. ¶ Dominanté. s. plutoné. ¶ Regno capaci. inferno qui capit omnes. Sic oratius in odis: capit oés domus exilis plutōia. ¶ Teq;. o pserpina. ¶ Quā mater ceres. ¶ Irrita. quæ frustra q̄siuit. ¶ Aetna monte siciliæ ubi rapta fuisti a plutone. ¶ Abdita & operta. secreta. ¶ Spartana: incipit ostēdere uiam ad inferos. ¶ Spartana laconica ut supra dicta. ¶ Attollit. eleuat. ¶ Iugum montem. ¶ Vbi tenarus. ipse mons. ¶ Premit. obūbrat. ¶ Equor. mare: quod inferius est premitur a superiori. ¶ Hic. in tenaro. ¶ Soluit. aperit. ¶ Ora. ianuā. ¶ Ditis. plutonis. ¶ Inuicti. insuperabilis. quia deus est mortis cui sunt omnes subiecti. Sic Horatius omnibus una manet mors & semel calcáda uia lœthi. ¶ Hiat. aperitur. ¶ Alta. profunda. ¶ Latū. ut dicit Aurelius. lata est uia quæ ducit ad perditionem. ¶ Nitor. splendor. ¶ Tenuis. paucus. & debilis. ¶ A tergo. quia relinquis a tergo lucé: eundo ad tenebras inferni. ¶ Cadit: quia locus ille stat in cadendo & in descensu: ibi uidetur quod sol obscuretur. ¶ Solis afflicti: quasi extincti per tenebras. ¶ Ludit aciem. decipit uisum. quia uidetur ut uideas: & tamen nō bene potes uidere. Sic Virg. Aut uidit: aut uidisse putat per nubila lunā: & describit lucem illam per cōparationem: est talis illa lux qualis est crepusculi quādo summo mane adhuc non clara lux: nec est nox. ¶ Primus. prima pars diei hoc est crepusculum. ¶ Serus. uesperinus: quando nundum est obscura nox. ¶ Hinc. quando magis ītras: fit amplitudo campi. ¶ Vacuis propter animas quæ non occupant: interdū locus ubi nihil est: aliquando ita amplus ut non uideatur posse impleri. uacuus aliquādo ocioſus dicitur. ut Oui. uacuæ carmina mentis opus aliquando locus non possessus: ut Cicero qui quondam in uacua uenerunt. ¶ Laxantur. ampliantur. ¶ In que. s. spacia omnes descendunt. sic propertius: Tardius aut citius sedem properamus ad unam. ¶ Nec ire labor. scilicet Virgi. facilis descensus auerni: Noctesq; diesq; patet atri ianua ditis. ¶ Deducit. deorsum ducit. ¶ Vt puppes: per comparationé dicit. nauis quæ sceundo fluctu ducitur: cito currit. ¶ Pronus. inclinatus in præceps. ¶ Vrget. impellit. ¶ Atq; auidum chaos: confusio illa quæ omnia trahit ad se. ¶ Chaos appellarunt ueteres quandam confusam ab initio unitatem hiantem: patentemq; in profundum: Latini hiatum uocant. græci autem casma. Ante mare & terras: & quod tegit omnia cœlum. Vnus erat toto naturæ uultus in orbe. Qué dixere chaos rudis: indigesta moles: Nec quicq̄ nisi pondus iners. ¶ Gradumq; illinc non possunt redire. sic Vir. haud reuocare gradum: superasq; euadere ad auras. Hic opus: hic labor é. ¶ Vmbræ tenaces. animæ omnes retinēt: nec dimittunt. ¶ Lethe. flumen lethen apud inferos esse prodiderūt: cuius latices si quis gustauerit: omnium

Vt uincula tulerit dura tartareus canis
The. Memorare cogis acta securæ quoq;
Horrēda menti: uix adhuc certa est fides
Vitalis auræ torpet acies luminum
Hebetesque uisus uix diē insuetū ferunt.
Am. Peruince theseu quicqd alto pectore
Remanet pauoris: ne ue te fructu optimo
Frauda laborum: quod fuit durum pati
Meminisse dulce est: fare casus horridos:
The. Fas oē mundi: teq; dominantē p̄cor
Regno capaci: teque quam tota irrita
Q uæsiuit ætna mater: ut iura abdita
Et operta terris liceat impune eloqui:
Spartana tellus nobile attolit iugum
Densis ubi æquor tænarus siluis premit.
Hic ora soluit ditis inuicti domus:
Hiarque rupes alta & immenso specu
Ingens uorago faucibus uastis patet:
Latumq; pandit omnibus populis iter.
Non cæca tenebris incipit primo uia.
Tenuis relictæ lucis a tergo nitor
Fulgorq; dubius solis afflicti cadit:
Et ludit aciem: tale non dubie solet
Præbere lumen primus aut serus dies.
Hinc ampla uacuis spacia laxantur locis
In quæ omne mersum peat humanū gen⁹
Nec ire labor est ipsa deducit uia.
Vt sæpe puppes æstus inuitas recipit.
Sic pronus aer urget. atq; auidum chaos:
Gradumq; retro flectere haud unq̄ sinunt:
Vmbre tenaces: intus immenso sinu
Placido quieta labitur lethe uado:

nium rerum præteritarum obliuiſcitur. iccirco a potis lichis hoc eſt ab obliuione nomen habet. Datus autem hinc fabulæ locus quod morientes omniū rerum obliuiſcuntur. Lucanus: Quam iuxta lethes tacitus per labitur annis: infernis ut fama: trahens obliuia uenis. ¶ Qualis incerta. Meander fluuius inter Miletum & prienem egreditur diſcurrit per phrygiam & ſeparat lydiam a caria ad campos qui Meandri dicuntur. ſtrabo flexuoſum ideo ſcribit quoniam multū limi accipiat: & uario impetu modo ad hanc modo ad aliā ripam adiiciat unde omnes obliquitates ueteres Meandrum appellauerunt. ¶ Palus inertis. fœdam paludem noīe cocytum: ubi ſemper luctiferi bubonis gemitus. & aliarum diraruī auium turpiſſimus ululatus auditur: apud inferos eſſe teſtantur poetæ cocyo lugeo quia ibi perpetuo luctus. ¶ Inertis non currentis. ¶ Bubo luctifer. ferens luctum & triſticiam: auis eſt cuius uox præſagit futuram calamitatem. ut Virgili. Ferali carmine bubo. ¶ Omen. augurium. ¶ Infauſtæ ſtrigis infelicis auis denunciantis malum. Auis eſt nocturna Lucāus. Quod trepidus bubo: qđ ſtryx nocturna querūtur a ſtridore nomen habent. fabuloſumq; eſt q; eas tradunt ubera infantium labris īmulgere. Conſtat tamen & in maledictis hīc eſſe: & etiam apud uetuſtiſſimos fuiſſe. accipiq; p maleficis mulieribus quæ noctu gradiētes infantium corpora fugēdo exhauriunt. ¶ Horrent. faciunt horrorem. ¶ Fronde opaca. foliis denſis. & obſcuris. ¶ Comæ. rami. ¶ Taxo imminēte. ſuperſtante. Eſt. n. taxus arbor. ut inquit Pli. abieti ſimilis ſed minus uires graciliſq; & triſtis. nullo ſuco bachas fert. quibus lethale uenenum ineſt p̄cipue in hyſpania. uaſa etiam uiatoria ex ea facta adportandum uinum mortifera fuiſſe compertum eſt. hanc quidam ſimilacem a græcis uocari dixerunt & eſſe in arcadia tam p̄ſentis ueneni ut ſi qui ſub ea dormiant: cibum ue capiant: moriantur: in noxiam fieri putant: ſi in eam arboré clauus æreus figatur. a taxo toxica uenena dicta ſunt qnaſi taxica. ¶ Quam. arborem. ¶ Sopor. ſomnus, & omnibus dat poeta perſonā ſuam. ¶ Fameſq; rabiricta. rictum nōnulli ſerarum tantum eſſe: dum roſtrum quaſi indignabunde torquent: ſed de hominibus quoq; dici Tacitus. de claudio dicēs porrecto rictu ſaliua manante loquebatur. ¶ Rictu. ergo ore rabido. ¶ Serus pudor. tardus. quia facta infecta reddi non poſſunt. ¶ Funus mors. ¶ Dolor fredens. inſaniens. frendere proprie eſt dentes agitare ex ira: ſicut frēdet aper apud ouidium. ¶ Eſt ne. Amphitryo interrogat theſeum an illic ſint terræ feraces uini aut cereris. ¶ Nō prata. reſpondet theſeus. ¶ Fluctuat. quando ſeges eſt adulta flante zephiro fluctuare ſolet quaſi undas imitando: non ibi ſunt tales ſegetes. ¶ Vaſtitas. amplitudo illa campi ſine ulla cultura. ¶ Profundi ſoli. terræ infernalis. ¶ Squalet. horret. ¶ Eterno ſitu. ſitus eſt poſitio loci: ut urbs parma eſt in pulchro ſitu. ali quando dicitur mucor qui naſcitur in locis non habitatis. Virgi. per loca ſenta ſitu. ¶ Torpet. nihil producit. ¶ Vltima. generis neutri. ille locus eſt ultima linea rerum. ¶ Vltima. ergo extremitates omnium locorum. ¶ Immotus. quia ibi non ſunt uenti: nec mouetur. ut ibi apud nos. ¶ Mœroré horrida. quia non ſunt niſi luctus & pœnæ. ¶ Quid ille. rurſus Amphytrio rogat quæ ſit conditio & ſtatus illius regis inferni. ¶ Téperat: gubernat. ¶ Populos leues id eſt animas ſine corpore. ¶ Eſt in receſſu: deſcribit theſeus locum ubi pluto regiam ſuam habet receſſus & receſſus idem: locus remotus: & ſecretior eſt. ¶ Tartari. dicitur tartarus a potu taraſein: quod eſt turbare: ibi enim locus ſupplicii. ¶ Grauibus. triſtibus. ¶ Alligat. circundat. ¶ Latex aqua eo quod lateat in uenis terræ: aliquando uinum ea ratione quod lateat in dua. Virgilius Leneos latices. ¶ Manat fluit. ¶ Diſcors. quia alter quietus: alter impetuoſus.

Demitq; curas: ne ue remeandi amplius
Pateat facultas: flexibus multis grauem
Inuoluit amnem: Qualis incerta uagus
Mæander unda ludit: & cædit ſibi
Inſtatq; dubius littus an fontem petat:
Palus inertis fœda cocyti iacet:
Hic uultur: illic luctifer Bubo gemit:
Omenq; triſte reſonat: infauſte ſtrigis
Horrent opaca fronde nigrantes comæ
Taxo imminēte: quam tenet ſegnis ſopor.
Fameſque meſta rabido rictu iacens.
Pudorque ſerus conſcios uultus gerit:
Metus: pauorq;: funus: & frendens dolor:
Aterq; luctus ſequitur: & morbus tremens:
Et cuncta ferro bella in extremo abdita.
Iners ſenectus adiuuat baculo gradum.
Am. Eſt ne aliq; tell⁹ cereris aut bachi ferax
The. Nō prata uiridi læta facie germinat:
Nec adulta leni fluctuat zephiro ſeges.
Non ulla ramos ſilua promiferos habet.
Sterilis profundi uaſtitas ſqualet ſoli:
Et fœda tellus torpet æterno ſitu.
Rerumq; mæſtus finis & mundi ultima.
Immotus aer hæret: & pigro ſedet
Nox atra mundo: cuncta merore horrida
Ipſaque morte peior eſt mortis locus.
Am. Quid ille opaca q regit ſceptro loca
Qua ſede poſitus: tēperat populos leues
The. Eſt in receſſu tartari obſcuro locus:
Quē grauib⁹ umbris ſpiſſa caligo alligat
A fonte diſcors manat hinc imo latex:

¶ Similis quieto. quia non uidetur currere. ¶ Deuehens: fluuio ſuo facit ſtygiam paludem. ¶ Sacrá ſtyga. Styx interpretatur triſticia uel meſticia. hanc acherontis: & terræ filiam dixerunt: ex eaq; & pallante natos eſſe zelum: & uictoriam. quoniam uero uictoria in bello giganteo Ioui opem tuliſſet: cõceſſum ei a ioue honoris gratia: ut dii per matrem eius. hoc eſt per ſtygiam paludem iurarent: nec tale iuramentũ fas eſſet uiolare: & ſi quis deorum uiolaſſet centum annis a nectare abſtineret & numinis maieſtate eſſet priuatus Virgili. ſtygiamq; paladem: Dii cuius iurare timent: & fallere numen. Herodotus uero libro ſexto dixit prouera hiſtoria ſtigem paruam eſſe aquam in arcadia in ciuitate quæ dicitur nonacris ex petra quadam profluẽtem: hæc eadem teſte plinio libro ſecundo naturalis hiſtoriæ licet neq; odore: neq; colore ſit abominabilis: ilico potã necat: & idem lib. xxxi. de eadem inquit: piſciculos quoſdam generat: qui comeſti repente perimunt comedentes. Eſt & palus alia eodem nomine apud Menphim: quam ueteres ſtyga uocare. ¶ At hic. alius latex. ¶ Ferox ingenti tumultu acheron. alio nomine phlegeton infernalis fluuius. de quo Virg. tenebroſa paĩus acheronte refuſo. & item. ſub rupe ſiniſtra. Mœnia lata uidet triplici circundata muro: Que rapidus flammis ambit torrentibus annis. Tartareus phlegeton: torquetq; ſonantia ſaxa. ¶ Phlegeton. a potu phlego: quod eſt ardeo deducitur. ¶ Inuius. ubi non é uia a ire redeundum. ¶ Regia aduerſa. domus plutonis poſita ex oppoſito euntium illuc. ¶ Duplici uado. duobus illis fluminibus. ¶ Hic. in hoc loco. ¶ Tyranni. plutonis. ¶ Pendent. propter ſpecum inflexum & deſcendentem. ¶ Hoc. intrant per illam cauernam qui deſcendunt ad inferos. ¶ Vmbris. animabus: ¶ Campus. planicies in q̃. ¶ Digerit. ſ. pluto diuidit animas quæ de nouo uenerunt: deſtinat eas in diuerſos circulos: ſecundũ earũ merita: uade tu anima huc: & tu illuc. ¶ Maieſtas. deſcribit ipſum plutonem. ¶ Dira. timenda. ¶ Torua. horribilis. ¶ Fratrum ſpecimen. apparentiam: & ſimilitudinem Iouis & neptuni fratrum ſuorum ſpecimen a ſpecio uideo dicitur. ¶ Magna pars. é ipſe ſolus ita terribilis: ut ipſe ſit pro maiori parte terribilitas illius loci. ¶ Vera ne. Interrogat Amphitryo an ſit uerum quod dicitur: tam tarde animas iudicari: & puniri tandiu cupitq; ſcire qui ſint iſti iudices qui condemnant eas. ¶ Rector ueri. ideſt ueritatis. ¶ Atque arbiter. quis eſt ille qui habet hoc officium iudicandi. ¶ Nõ unus. reſpõdet theſeus ſunt plures. ¶ Quæſitor. qui quærit ſcelera. apud nos dicit iudex maleficiorum. ¶ Sortitur. per ſortem extrahit. Sic Virgili. urnam mouet ille ſilentium. ſolebant litigantes apud iudices romanos nominatim in una urna põi: & eius cauſa prius audiebatur: qui prius ex urna per ſortem extractus fuiſſet: & hoc faciebant propter multitudinem litigantium: hanc conſuetudinem ſeruari apud inferos dicit. ¶ Iudicia. ſententias. ¶ Sera. tarda. quia neceſſe eſt expectare donec ſors uenerit. ¶ Gnoſius Minos. cretenſis minos iudex inferni una cum eo Radamanthus: & Aecus: de quibus ſupra dictum eſt. ¶ Socer thetidis. ideſt æacus pater pelei qui concubuit cum thetide dea maris: ex qua genuit achillem. ¶ Vidi. probat quod dixit omnes puniri ſecundum peccata ſua. ¶ Impotentis. crudelis. qui ſe ipſum moderari non potuit in ira. ¶ Scindi. lacerari uerberibus. ¶ Manu plebeia. quemadmodum in hoc mundo. cruciarunt plebeios: nunc apud inferos ipſi cruciantur a plebeis. & ita illis redditur uiciſſitudo malorum. ¶ Quiſquis eſt qui fuit in uita potens & potentia ſua ſit uſus cum humanitate hic uel ad cœlum uadit uel ad campos eliſios.

Alter quieto ſimilis: hunc iurant dei
Tacente ſacram deuehens fluuio ſtyga.
At hic tumultu rapitur ingenti ferox
Et ſaxa fluctu uoluit acheron inuius
Renauigari: cingitur dupplici uado
Aduerſa ditis regia: atque ingens domus
Vmbrante luco tegitur. hic uaſto ſpecu
Pendent tyranni limina: hoc umbris iter
Hæc porta regni: Campus hãc circa iacet:
In quo ſuperbo digerit uultu ſedens
Animas recentes: dira maieſtas: deo
Frons torua fratrũ q̃ tamen ſpecimẽ gerat
Gentiſque tante: uultus eſt illi iouis
Sed fulminantis: magna pars regni trucis
Eſt ipſe dominus: cuius aſpectus timet
Quicqd timetur: Am. Vera ne ẽ fama iſe
Tam ſera reddi iura & oblitos ſui
Sceleris nocentes pœnas debitas dare:
Quis iſte ueri rector atque æqui arbiter
The. Non unus alta ſede quæſitor ſedẽs:
Iudicia trepidis ſera ſortitur reis:
Auditur illo guoſius Minos foro:
Rádamáthus illo: thetidis hic audit ſocer.
Quod quiſq; fecit patitur: auctorẽ ſcelus
Reppetit: ſuoq; premitur exẽplo nocens.
Vidi eruentos carcere includi duces:
Et impotentis terga plebeia manu
Scindi tyrãni: quiſquis eſt placide potens
Dominuſque uitæ ſeruat ínocuas manus:

¶ Incrementum

¶Incruentum.ſine cœde hominum.¶Permenſus:tranſiens:aut qui tranſiuit. ¶Longa.ſpacia.longum iter.¶Loca elyſii.habitacula elyſii campi:Elyſium campum ueteres putauerunt eē in medio inferni: in quo piorum animæ quieſcerent poſt diſſolutionem earum a corpore. Virg. Solemq; ſuum ſua ſidera norunt.Philoſophi dixerunt elyſium eē in inſulis fortunatis.Hora. Nos manet oceānus circunuagus arua beata.Petamus:arua diuites & inſulas:Reddit ubi cererem tellus in arata quotannis:& imputata floret uſq; uinea.has Salu.ſcripſit carmine homeri īclytas eſſe.Fuerunt ēt qui elyſium ſcriberent eē circum lunarem circulum ubi purior eſt aer. Vir. Aeris in cāpis.Græci apotis elyſeon hoc eſt a profectione:quod qui ſancte & iuſte uixerint ad eos ꝓficiſcantur.¶Iudex futurus.qcunq; habebis poteſtatem in homines abſtine ſanguine humano: qa in inferno punitur quiſcunq; crudelis.¶Taxātur. iudicantur: a tango'fit frequētatiuum taxo quod ſignficat æſtimo a precio:a quo taxatio fit eſtimatio:hoc enim tāgēdo.i.pōderādo fieri ſolet.& taxatores dicuntur a ſcenicis:q alterutrum maledictis tangunt.taxis ueteres ꝓ tetigeris dixere.Caue ne meum taxis liberum.taxim etiam pro ſenſim:Pomponius.adoptate clādeſtino tacitus taxī ꝓſpectaui.¶Modo'maiore.i.maiore menſura puniuntur.¶Certus. Alia interrogatio Amphitrionis ubi nā pūiantur illi qui dāt pœnas. ¶Certus. deſtinatus ad hoc.¶Supplicia pœne interdum ſignificat ſupplicationem.Salu.in ſupplicis deorū. ¶Fert.dicit.eſt ne uerum ut pūiatur illi qui peccauerūt.¶Rapitur.reſpondet theſens.Ixionem tradūt phlegiæ filium a ioue in cœlum aſſumptum: & lunōem de adulterio auſum interpellare quod cum ab uxore Iuppiter intellexiſſet:oppoſuiſſe illi nubem ſub lunonis effigie cum qua congreſſum Ixionem cētauros genuiſſe:deiectum deinde a ioue in terras:cum inter mortales gloriaretur ſe cū regia deorum habuiſſe rem: fulmine ictum:& ad inferos demerſum eſſe ubi rotæ plenæ ſerpentum alligatus aſſidue uolutatur.Ouid.uoluitur Ixion:& ſe ſequiturq;:fugitq;.¶Tortus. tormentatus.¶Ceruice. Syſiphus æoli filius Iſthmon hoc eſt illam ſtrictura terræ quæ eſt inter mare ionium & ægeum:latrociniis occupabat:tandē occiſus a theſeo apud inferos truditur:& hac pœna afficitur:ut grande ſaxum ſupra montem portare coactus: cum ad apicem & culmen deduxerit: continuo ad ima relaxetur. Dicente Oui. li. xiii. metha. Aut petis:aut urges rediturum ſyſiphe ſaxum.¶Ceruice ſyſiphea in collo ſyſiphi.¶In amne medio. Tantalus fuit Iouis filius ex plote nympha qđ.ille fatet apud Senecā in thyeſte .Magne diuorum parens:noſterq; q̄uis pudeat.Hunc dicit Euſebius libro de temporibus regem fuiſſe phrygiæ:& cum deos hoſpitio ſuſcepiſſet:filium eius pelopē comedendū eis appoſuit:mentitus alias eſſe carnes:a qbus epulis dei omnes:excepta cerere: abſtinueruntque illius comedit humerum.ob quod facinus eum iuppiter ad infernum detruſit:atq; hoc ipſo ſupplicio damnauit.ut uſq; at inferius labium limpidiſſima diuerſaretur aqua:ſed tunc.quoq; cū ad potū inclinaretur fugaciſſima.Inſuper & inclinari arbores redolentibus pomis uſq; ad os eius ſtatuit: quæ omnia fugiebant: dum ea fame uel ſiti capere conaretur.de illo Oui. iiii. methamor.tibi tantale nulle.Deprehenduntſ aquæ quæq; eminet effugit arbos.Idem libro ſecundo de fine titulo.Quærit aquas in aquis.& poma fugacia tentat.Tantalus.hoc illi garrula lingua dedit: quo fit ut inter odorata poma:& aquas poſitus:fame & ſiti pereat & ut dicunt poetæ fuit hic tantalus Agamenonis & Menelai auus:a quo patronymicum deducit tantalides.Fuit alius tantalus corinthioꝝ rex adeo pius:ut dicatur a poetis menſis deoꝝ accubuiſſe:alius fuit filius thyeſtis ex Merope atrei fratris coniuge quē Atreus occidit & patri comendū appoſuit.¶Senex .tātalus.¶In amne medio.ī mediis aquis. ¶Siccis.ſitibūndis.¶Latex.aqua.¶Fidem ut crederet tantalus eam poſſe capere.¶Decepto.ſcilicet tantalo. ¶Perit fugit.¶Præbet uolucri.Titius fuit iouis filius ex Eiara filia orthomeni:quā iuppiter iunōis irā extimeſcens in ſpecu ſub terra abſcondit: ob quod ex illa Titius natus dictus eſt a poetis terræ filius.dicente Virgi.libro ſexto ænei.necnon & tityon terræ omnipotentis alūnū:cernere erat.hic cū latonæ uim inferre uellet:ab apolline ſagittis confoſſus apud inferos magno cruciatu demergitur.ut Oui. li.primo de ponto ſic in conſumptum tityi ſpq; renaſcens: Non perit ut poſſit ſæpe perire iecur. huius magnitudinem corpōris nouem iugerum dixerunt poetæ. Tibullus. porrectuſq; nouem tityus ꝑ iugera terræ. Aſſiduas atro uiſcere paſcit aues.¶Volucri.uulturi.Aeternas.qa quando cōſumptū eſt ſemper renaſcit. ¶Vrnaſq;.dictū eſt ſupra de filiabus danai:quæ maritos ſuos prima nocte interfecerūt.iſtæ ſūt apud inferos hac pœna dānatæ ut ſemp aq̄s cribris ꝑforatis hauriāt.¶Fruſtra qa nō poſſūt ī eis cōtinere aquā.

Et incruentum mitis imperium regit:
Animoque parcit:longa permenſus diu
Fœlicis æui ſpacia:uel cœlum petit
Vellæta fœlix nemoris æ lyſii loca.
Iudex futurus ſanguine humano abſtine
quicūq; regnas ſcelera taxātur mō maiore
Am. Certus incluſos tenet (noſtra
Locus nocentes: utq; fert fama impios
Supplicia uinclis ſæua perpetuis domant
The. Rapitur uolucri tortus ixion rota:
Ceruice grande ſaxum ſyſiphæa ſedet:
In amne medio faucibus ſiccis ſenex
Sectatur undas abluit mentum latex
Fidemque cum iam ſæpe decepto dedit
Perit unda:in ore poma deſtituūt famem.
Prebet uolucri tityus æternas dapes.
Vrnaſque fruſtra danaides plenas ferunt

¶ Errant.cadmeides.filiæ cadmi de qbus dictū est supius.sicut agaue furens filiū pentheum interfecit:eo mō apud inferos furentes uagātur:nec ullā requiē habent. ¶ Terretq3.phineus fuit arcadiæ rex qui suasu harpalices uxoris: filios occeauit cuius sceleris magnitudine permoti dii:oculis eum priuarunt: atq3 ill harpyas obiecerūt auium genus diræ.ac rapax:quæ illi dapes & reliqua omnia fœdabāt. Harpyæ mōstra fuerūt qualia describit Virg. Tristius haud illis monstrū:nec sæuior ulla:Pestis:& ira deum stigiisq3 sese ex tulit undis. Virgineī uolucrū uultus:fœdissima uēntris:proluuies:uncęq3 manus:& pallida semp: ora fame. ¶ Mensas phi.i.phinei.phineus a quo phineius. ¶ Nūc ede. Amphitrio dicit o theseu intellexi cōditiōes:nūc āt uellem scire quomodo hercules natus meus pugnauerit.& secū traxerit cerbarū. ¶ Ede.i.demonstra.Edo ab e & do.e.ī cōpositiōe aliquando auget:ut eluceo.i.ualde luceo.aliquando hētuim ꝓpositionis extra ut emitto extra mitto.edo similiter ꝓmo dr̄:& q̄ nascentes in lucē ꝓmunt̄:ꝓ gigni ponit̄.Hora.mecœnas atauis edite regibus.eodē mō edere manifestare dicimus. ¶ Patrui.plutonis frīs patris sui iouis. ¶ Munus.s. cerberæ. ¶ Ferale.respondet theseus describens ī gressum ad regiam plutonis:ut qd ibi gestum sit demōstret. ¶ Ferale.lethiferæ:ueteres feram mortem dixerunt:unde feralis:& ferale deducit̄. ¶ Segne fretum.idest pigrum. ¶ Stupente unda.aqua non se mouente. ¶ Hunc seruat.hanc descriptionem charontis sumit a Virgilio.q̄ hunc portitorem dicit obseruare tria inferni flumina seu paludes. hoc ē acherontem: stygem & cocytum:quin et.defunctorum animas ad aliam ripam uehere: quem squaloris esse terribilis fingit:oculos habere igneos amictum sordidum magnam caniciem: remo uelisq3 ad animas transportādas uti. ¶ Pauidos manes.animas trementes. ¶ Gestat transuehit cimba. ¶ Impexa.inornata. ¶ Nodus cohercet ligat.Imitatio Virgiliana:humeris nodo suspēdit amictū. ¶ Deformē sinum.uestem sordidam. Sinus aliquando uestis lata & muliebris.ouidius Indue regales laodomia sinus.aliquādo dicitur portus.aliquando pro complexu:ut iacet in sinu amātis. ¶ Genæ.oculi concaui & intra frontem fixi.aliquādo genæ pellicula dicit̄ quæ oculos tetigit: aliquādo maxille. ¶ Conto pertica longa. ¶ Hic honere uacuus cum transuexisset multas animas quas habebat:reuersus est ad ripam. ¶ Repetebat.retro nauigabat. ¶ Cedente turba.omnibus dantibus locum. ¶ Siste properantem.gradu.noli o temerarie ultra uenire. ¶ Nauitam.charontem. ¶ Domat.scilicet uerberando ipsum.æneas iuit cum ramo aureo iste pacis:uero uiolentia utebatur. ¶ Cimba populorum capax quæ transuehit tot animas uix potuit sustinere unum. Sic Virgilius gemuit sub pondere cimba. ¶ Succūbit. quasi demersa est. ¶ Bibit.idest ab utroq3 latere recipiebat aquas. ¶ Titubāte.uacillante:modo in unam partem modo in aliam. ¶ Tunc quando transiuit hercules:ea monstra quæ erant illic cœperunt ualde timere. ¶ Centauri.hercules centauros nuptiarū diē cum ebrii essent:hyppodamē Pirrothoo auferre uolentes acri bello superauit. Sunt autem q̄ non hoc die solum cum centauris pugnasse herculē uelint:sed etiā alias.Nā cum eurytus cētaurus ab Oeneo calydoniæ rege:forte hospitio susceptus fuisset: Deianiram eius filiam simul ac uidit:petiuit sibi dari uxorem. Oeneus quāuis illam herculi spoponderat uim tamen centauri timens:huc se eam traditurum promisit:quapropter orto inter Herculem & Euritū bello nuptiarum die:ab Hercule centaurus superatus est. ¶ Lapithæ.ab aliis laphitæ nominati a laphita apollinis filia iuxta othrin montē thessaliæ habitantes:cū centauris bella gerentes q̄ uicinū mōtem pelion tenebant: Sed demū pulsi primo ab ixione:deinde a pirrithoo filio ad ethicas uenere.Laphitis uero campestria concesserunt. Tingunt centauros esse semiequos:sed ueritas est:eos esse genus durū & agreste:& primū pugnasse cum eqs: cū ante eqs uehi Bellorophon & frenis & ephipiis uti peletronius inuenisset.Hic igitur est datus fabulæ locus: & a stimulando calcaribus equo centaurus appellatus est: propter quod & hypocentaurus: hoc est equi stimulator est dictus. ¶ Succensi inflammati ad bella. Multo mero ebrietatē. ¶ Lernæus labor:idest idra de qua superius diximus.

Errant furentes impie cadmeides:
Terretq3 mensas auida phineas auis
Am. Nūc ede nati nobilem pugnā mei:
Patrui uolentis munus an spolium refert
The. ferale tardis imminet saxū uadis:
Stupente ubi unda segne torpescit fretum
Hūc seruat amnē cultu & aspectu horrid⁹
Pauidosq3 manes squalidus gestat senex:
Impexa pendet barba:deformem sinum
Nodus cohercet: cōcauæ lucent genæ:
Regit ipse conto portitor longo ratem:
Hic onere uacuus littori puppim applicās
Repetebat undas: poscit alcides uiam
Cædente turba:dirus exclamat charon:
Quo pergis audax siste properātē gradū:
Non passus ullas natus alcmena moras:
Ipso coactū nauitam conto domat:
Scanditq3 puppē:cimba populorū capax
Succūbit uni sedit & grauior ratis
Utroque lethem latere titubante bibit:
Tūc uasta trepidāt monstra cētauri truces
Lapitheæque multo bella succēsi mero:

¶ Fœcundo

¶ Fœcundo.quia abſciſſo uno capite naſcebãtur tria. ¶ Sinus. receſſus. ¶ Poſt hec.ſ. monſtra. ¶ Auari inſatiabilis. ¶ Ditis Plutonis.diſpluto appellatur hoc eſt diues nam terrenã uim omnẽ atq; natura ſui diti patri dedicat p autabant: qđ diuitie omnes e terris oriantur:& in terras recidant. Claudianus ſemperq; tenemus:quæ ſuperi tenuere ſemel. ¶ Hic ferus: ad cuſtodiã domus Plutõis erat cerbarus qui cũ ſentit herculẽ:cepit horribiliter latrare:at hercules inuoluit pellem leonis circa ſiniſtrũ brachium:& dextra corripuit clauam. ¶ Tabo ſanie: & facit aliã diſcriptionem ipſius canis qui loco pilorũ ſerpentes habet:& pro cauda etiã unum aliũ ſibilantem ſerpẽtem. ¶ Lãbunt inuoluunt. ¶ Parſilimis:terribilis forma & ira. ¶ Irtas rigidas. ¶ Angue uibrato motis ſerpẽtibus. ¶ Captat auſcultat & explorat. ¶ Subiecta aure poſita in terra: qa a lõge uenientẽ eo modo ſentimus. ¶ Miſſum ſonũ de longe miſſum. ¶ Vmbras aĩas quæ ſunt leuiores corporibus. ¶ Incertus cãis dubius an fugeret an ſtaret. ¶ Vterq;.ſ.hercules & canis:etiã fortes uiri timent naturalia quanto magis debent timere ea que ſunt preter naturam. ¶ Graui horrendo. ¶ Exterret fœlices umbras.aĩas quãto magis infelices. ¶ Tunc ipſe hercules ſoluit ab hnmeris ſuis feros rictus ora horribilias leonis cleonei. ¶ Et clepit:tegit ſe aduerſus cerberꝝ. clepere é tegere: inde clypeus dicitur. ¶ Robur clauam. ¶ Rotat flectit illũ canẽ acriter uerberãdo. ¶ Infregit minas:depoſuit iram:& factus eſt humilis. ¶ Laſſus: fatigatus uerberibus. ¶ Submiſit.inclinauit tanq; uictus. ¶ Cuncta:quia tria hẽbat. ¶ Antro. & dedit aditũ herculi. ¶ Vterq; dominus pluto & proſerpina iferorꝝ reges. ¶ Solio ſede regali facta de uno tantũ ligno cõcauato:ſolum integrũ appellarunt & ſolidum:unde ſolum terrã dicimus: alii dicunt ſoliũ ſedem eſſe regis e ligno in qua ob tutelam corporis ſui ſederet:& dictũ a ſedendo. Curtius reginã inſolio uiſam uehemẽter admiratus: aliquãdo uas dicit in quo hoĩes in balneis:uel domi ſedẽtes lauabãtur. Martialis. Non uis in ſolio prius lauari. Nõnunquã huic ſimile uas in quo defuncti ſepeliũtur Plinius. Cũ & defuncti ſeſe multi flictibus ſolii condi maluere. Quidam a ſolo deduci uolunt qđ in his ſoli ſederent ideo ſolia ſternere dicebãt:q ſoliſterniũ hẽbãt. ¶ Et duci iubet: ſcilicet cerberum:quia timebat. ¶ Me quoq;.ſcilicet Theſeum qui illic detentus eram in carcere: quia iueram cum pirrithoo ad rapiẽdum proſerpinam. ¶ Tunc grauita:poſtquã. pluto dedit cerberum:& me herculi:ille cepit canem blandiendo illi:& iniecit collo unam catenam:& ſecum attraxit. ¶ Grauia horrentia. ¶ Permulcens. leniter manu tangens. Mulcere eſt proprie de linire quaſi mollicere:unde mulſum:& aqua mulſa dicitur. ¶ Vincit ligat inde uinculum ligamẽ. ¶ Adamante texto.ideſt coniuncto:hoc eſt dura catena. Adamas lapis precioſus miræ duriciei de quo Plinius loquitur. Nullo modo poſterum pi:niſi ſanguine hirci:& cum poetæ uolunt dicere aliquam rem duram & infragibilem adamatinam appellant:& dicitur ab a quod é ſine:& domo quaſi indomitis. ¶ Oblitus ſui.ideſt ſuarum uirium:& dicuntur illi obliti ſui qui in periculis neſciunt quid faciant. ¶ Peruigil:qui nunquam dormiebat. ¶ Opaci regni:obſcuri inferni. ¶ Faſſus:quaſi confeſſus & monſtrans ſe uictum ab hercule. ¶ Ore ſubmiſſo. capite inclinato ſubſequebatur herculem: & blandiebatur illi cauda uiperina: more canum qui utrunque latus cauda percutiunt blandiendo alicui.

Stygiæ paludis ultimos quærens ſinus
Fœcunda mergit capita ĩernæus labor:
Poſt hæc auari ditis apparet domus
Hic ferus umbras territat ſtygius canis
Q ui terna uaſto capita concutiens ſono:
Regnum tuetur:ſordidum tabo caput
Lambunt colubræ uiperis horrent iube:
Longuſq; torta ſibilat cauda draco
Par i ra formæ:ſenſit ut motus pedum
Attollit irtas angue uibrato comas
Miſſumque captat aure ſubiccta ſonum:
Sentire & umbras ſolitus:ut proprior ſtetit
Ioue natus:antro cedit incertus canis
Et uterq; timuit ecce latratu graui
Loca multa terret:ſibilat totus minax
Serpens per armos:uocis horrendæ fragor
Per ora emiſſus terna:fœlices quoq;
Exterret umbras:ſoluit a leua feros
Tunc ipſe rictus:& cleonæum caput
Opponit:ac ſe tegmine uigenti clepit
Victrice magnum dextra robur gerens
Huc nunc & illuc uerbere aſſiduo rotat
Ingeminat ictus:domitus infregit minas
Et cuncta laſſus capita ſubmiſit canis
Antroq; toto ceſſit:extimuit ſedens
Vterq; ſolio dominus:& duci iubet
Me quoq; petenti munus alcidæ dedit
Tunc grauia mõſtri colla pmulcens manu:
Adamante texto uincit:oblitus ſui
Cuſtos opaci peruigil regni canis
Componit aures timidus & patiens trahi
Herumq; faſſus ore ſubmiſſo obſequens
Vtr umq; cauda pulſat anguifera latus

¶ Postquam.sed quando uenit ad exitum inferni.& uidit primam lucē uoluit retrocedere:& resumpsit uires priores:& quasi herculem retraxit:sed ipse illi opitulans inuitū traximus ad superos.¶ Teneri montis laconici.¶ Lucis ignotæ:erat lux illi incognita:cum in inferno semper sint tenebræ.¶ Pronum:quia uia illa pendet in descēsu.¶ Mouit gradu de loco ubi erat firmus pedibus.¶ Geminis.scilicet meis & herculis.Irrita sine effectu.rata dicimus firma:& cum effectu contrarium est irrita.unde Vir. Irrita tela appellat:que missa non feriunt.¶ Oborta nox ut uidit lucem clausit oculos:& declinauit caput ad terram:& orta sibi nox est:quia nō potens tolerare lucem faciebat sibi obscuritatem oculis clausis.¶ Compressit.clausit.¶ Expulit.scilicet claudēdo oculos:ne uideret diem inuisum.¶ Aciem uisum.¶ Petit toto capite inclinatur in terram.¶ Tunc quando inclinabat se hercules faciebat umbrā:& ille sequebat'.¶ Désa sed læto iā dat locū sequenti scenæ.¶ Densa chorus.¶ Lauꝝ coronā ex lauro.

n Atus Eurystheus.In fine oīum actuū chorus inducitur laudans facta:ita ibi nunc habetur concelebrans fortitudinē Herculis quicit oīa monstra in terra: restabāt ea quæ sunt in inferno quo ipse iuit & rediuit cū uictoria. Versus est saphycus:& hēt quinq; pedes. Primus trocheus. Secundus spondeus. Tertius dactilus:duo ultimi trochei.¶ Natus euristheus.Homeros scribit cum Iupiter diem quo hercules proditurus in lucē erat:ita predixisset:qui ceteris imperaret:cogitasse iunonē id de hercule dici.Quapropter impetrasse primo a ioue:ut id iureiurando affirmaret:deinde missa lucina quæ deaptu rientiū erat: Distuliſſe herculis ortū:& uxoris Stheleni quæ septimo iā mense pgnans erat:ptum acceleraſſe:ex quo natus est euristheus q Micenis.xlv.annis imperauit:semp īfestus herculi:ob id frequēter īpellens:eū ad congrediendum cum monstris: facile sic periturum herculem sperans.¶ Fundum infernum.¶ Deerat restabat hoc solū. quia omnia alia superauerat.¶ Tertiæ sortis regem:Plutonē regē inferni quæ fuit tertia sors īter tres fratres.¶ Nigra obscura.illa tristis uia est metuenda propter obscuram siluam per quam est eundū.¶ Sed frequens.s.il a uia ualde frequentata:p eā multi quotidie ad īferos uadunt:Frequēs mō crebrū significat:siue de loco siue de re aīata dicit':ut frequēs senatus.i.creber copiosus:multus item frequētes domus frequentes aræ:hoc est crebræ multæ.aliquādo quod ab aliis frequentat':ut frequēs locus frequens tēplū in quo multi cōueniunt:& qđ multi frequentāt.¶ Qualis declarat istam multitudinem per comparationem ludoꝝ olimpicoꝝ q fiebāt ī honorem Iouis olympici apud pisam & helidem arcadiæ oppida id gymnicum certamen erat qđ quinto quoq; anno fieri solebat: unde olympias dicta est spacium quinq; annorum & exinde tempora ab olympiadibus computare cæperunt:ut Olympiadis primæ uel tertiæ Olympia urbs est inter ossam & olympum mōtes:& olympia olympiorum etiam luda erant ipsi:¶ Incedit uadit ad spectandum. ¶ Populus multitudo. ¶ Ad ludos noui theatri:noui spectaculi:theatrum dici potest a nobis uisorium seu spectaculū ex quo eminus turba ludos spectare potest:& apud romanos edificium fuit interdum mira luxuria edificatum : ut plinius libro decimo nono naturalis historiæ.¶ Heleum tonantem.Iouem heleum a ciuitate helide:¶ Coit.idest conuenit.Alii legunt currit & male:quia uersus non staret:ex con & eo:sic Ouidius libro quarto fastorum:Mille manus coeunt.¶ Quinta æstas:quintus annus.¶ Reuocauit reduxit.¶ Sacrum substantiue.idest iouis festum.¶ Quanta.scilicet turba frequentat secretam cererem:celebrat cerealia:de his sacris superius diximus.

Postquā est adoras tænari uentū:& nitor
Percussit oculos lucis ignotæ bonos
Resumit animos uictus & uastas furens
Quassat cathenas:pœne uictorē abstulit
Pronunq3 retro uexit:& mouit gradu
Tunc & meas respexit alcides manus
Geminis uterq3 uiribus tractum canem
Ira furentem:& bella tentantem irrita:
Intulimus orbi:uidit ut clarum æthera
Et pura nitidi:spacia conspexit poli
Oborta nox est lumina in terram dedit.
Compressit oculos &diem ī uisum expulit
Aciemq3 retro flexit atq3 omni petit
Ceruice terram: tum super herculea caput
Abscondit umbra densa sed læto uenit
Clamore turba frontibus laurum gerens
Magniq3 meritas herculis laudes canit.

Chorus loquitur.

Atus eurystheus ꝓperante partu
n Iusserat mundi penetrare fundum
Deerat hoc solū numero laborum
Tertiæ regem spoliare sortis
Ausus est cæcos aditus inire:
Ducit ad manes uia qua remotos
Tristis & sylua metuenda nigra
Sed frequēns magna comitante turba:
Quantus incedit populus per urbes
Ad noui ludos auidus theatri:
Qualis elæum coit ad tonantem
Quinta cum sacrum reuocauit æstas
Quanta cum longe redit hora noctis
Crescere in somnos cupiens quietos:

Myſtæ

¶ Myſtæ ſacrificantes cereri appellabantur: Myſticum dicunt græci omne id quo in arcanis deorum ſacris utimur. qualia erant bacchi: & cereris orgia: quæ noctu clam & a ſolis mulieribus celebrabãtur: ſed tamen inde illis ſacris pollutis: uiri quoq; ad ea accedere ſoliti erant & baptæ hmõi uiri dicebantur quod tincti: fucatiq; ſacris intereſſent inſtar mulierum: baptin enim inficere: tingere: & fucare dicitur. Myſteria arcana ſacra appellabantur. hinc in prouerbio eſt: nõ ſine myſterio fieri dicimus quod occulta aliqua quaſi ſacrorum ratione perficitur. ¶ Actici. athenienſes. nam ea ſacra apud athenas fiebãt per decem miliaria ad Eleuſin. ¶ Citi ueloces: quia cum facibus accenſis currebant. ¶ Tectis relictis: quia ea ſacra celebrabantur per agros. ¶ Cum longe redit hora noctis. ¶ Cupiens. ſcilicet nox. ¶ Creſcere: quia creſcente fiunt longiores ſomni. ¶ Libra ſignum celeſte per quod ſol tranſit: & tunc eſt equinoctium: quia ſol libratus eſt & eſt per unum diem ſolũ. ideo dicit tenet currus phœbeos ideſt ſolis. ¶ Tanta adaptæ comparationem tanta eſt illa turba quæ uadit per illam uiam adinferos: & quæ eſt iſta turba: ſunt alii ſenes: alii pueri: alii infantes. ¶ Iugate. ideſt nundum coniunctæ matrimonio. ¶ Ephœbi ephœbus dictus: quod iam ſit in pube hoc eſt iam ad ános pubertatis peruenit. Terétius. Nam is poſtq̃ exceſſit ex ephœbis: hoc exceſſit ex ea ætate qua pubé primo emiſit. Hinc ephœbia appellata eſt prima ætas adoleſcentie. ¶ Comis depoſitis. ideſt reſecatis capillis qui intonſi ſeruabantur pueris. Et in prima adoleſcentia illis reſecabantur: & deo alicui conſecrabãtur: ut eſt apud Statium in ſiluis de crinibus e arini. ¶ Modo doctus: qui uix ſciebat pronunciare nomen matris. ¶ His ſolis infantibus eſt data una fax: ut per has tenebras poſſent uidere & minus timere: hoc eſt morale: quia ſunt puri & ſine macula uitiorum. ¶ Releuare leuioré facere. ¶ Prelato. ante portato. ¶ Ceteri. preter iſtos ifantes. ¶ Per opaca obſcura. ¶ Qualis. nũc dicit chorus qualis debeat eſſe animus eũtium per illam uiam quaſi dicat triſtis: quia uidentur habere totũ pondus terræ ſupra ſe: ideo dicit q; debemus ire tradi us quam poſſimus. ¶ Qualis. legendum eſt interrogatiue. ¶ Obrutũ demerſum: quia infernus eſt in centro terræ: quia qui uadunt ad iferos habent terram ſupra ſe. ¶ Stat non mouetur. ¶ Chaos illa cõfuſio. ¶ Déſum tenebroſum. ¶ Silentis. quia ibi omnia tacent: non ſunt uenti ſtrepentes: nec animæ uſum loquendi habent. ¶ Vacue nubes: quæ non faciunt pluuiam. ¶ Illo ad illum locum. ¶ Ad id: eum locum. ¶ Vnde a quo loco. ¶ Quid uiuat. quid oportet ut acceleremus mortem noſtram: opponendo nos uariis periculis hoc nõ debemus facere. ſed uiuere diutius quam poſſimus. ¶ Durum inexorabile. ¶ Fatũ mortem. ¶ Faciet uella nauigabit. ¶ Cocyto omnes in tranſibimus per illam uiam. ¶ Inherti ſtagnanti: quia non mouetur. ¶ Tibi. o mors quicquid eſt in mundo creſcit: quia ut inquit Saluſtius. Omnia orta occidunt: & aucta ſenescunt. ¶ Parce uenturis: ſcilicet ad te ideſt o mors noli nimium properare: quia ſumus omnino tui: & ad te ueniemus. ¶ Licet ſis ſegnis. quanuis ſis tarda: tamen quotidie currimus ad te. ¶ Prima hora. in q̃ nati umus. ¶ Carpſit. illã & icepit diminuere uitã nr̃am. ¶ Thebis: iã reuertiť ad prĩcipale ꝓpoſitũ de laudibus herculis. digreſſio iſta cõceſſa choro. mõ dicit ad thebanos. ut faciãt ſacrificia: & diis gr̃as agãt qui fecerũt ubiq; herculé uictoré Verſus é glicõicus ab iuétore coriãbicus ét a pede. Scãdiť duobꝰ mõis. Prio mõ ſpõ

Libra phœbeos tenet æqua currus
Turba ſecretam cererem frequentat
Et citi tectis properant relictis
Attici noctem celebrare myſtæ
Tanta per campos agitur ſilentes
Turba pars tarda gradiens ſenecta
Triſtis & longa ſaciata uita
Pars adhuc currit melioris æui
Virgines nundum thalamis iugatæ
Et comis nundnm poſitis ephœbi
Matris & nomen modo doctus infans:
His datum ſolis minus ut timerent
Igne prælato releuare noctem
Cæteri uadunt per opaca triſtes
Q ualis eſt nobis animus remota
Luce cum mœſtus ſibi quiſq; ſenſit
Obrutum tota caput eſſe terra
Stat chaos denſum tenebreq; turpes
Et color noctis malũs: & ſilentis
O cium mundi: uacuæq; nubes
Sera nos illo referat ſenectus.
Nemo ad id ſero uenit unde nunquam
Cum ſemel uenit potuit reuerti
Q uid iuuat durum properare fatum
O mnis hæc magnis uaga turba terris:
Ibit ad manes: facietque inerti:
Vella cocyto: tibi creſcit omne
Et quod occaſus uidet & quod ortus:
Parce uenturis: tibi mors paramur
Sis licet ſegnis properamus ipſi
Prima quæ uitam dedit hora carpſit
Thebis læta dies adeſt:
Aras tangite ſupplices:

deo:& duobus dactylis: Alio modo facis unum ſpondeum:& unum coriambum:& unum pirrichium. ¶ Tangite ſacrificate quia ſacrificantes manibus aras tangebant. ¶ Agitent choros choreas ſolebāt in ſacris ſaltare ad læticiam. ¶ Et qua ſol medium ab oriēte & occidente:& in meridie quæſita eſt pax, manu herculis. ¶ Vmbras negat. Eſt ciuitas ſyene in cōfinibus æthiopie & egypti. & teſte Plinio in ſecundo naturalis hyſtorie ſupra alexādriam uerſus meridiem quinquaginta millium ſtadiorum: ac ut ſcribit Macrobius libro ſecūdo ſuper ſomnium Scipiōis directe locata eſt ſub tropico æſtiuo ideſt ſub cancro in extremo torride zonæ. Quare cum ſol ad cancrum uenit in medio ſolſtitii die ſupra uerticē ciuitatis cadens:nullam prorſus in ea umbrā effi-cit. Quod lucanus tetigit in ſecūdo. Vmbras nuſquā flectente ſyene:hoc eſt per dies ſolſtitii. ¶ Tethyos tethys uxor oceani: ſed ibi pro ipſo mare oceano ponitur. ¶ Stantes datur locus ſequenti ſcene: redibat lætus hercules de uictoria Lyci. ¶ Sacrificus. & ſacrificulus appellatur rex ſacrorum:a ſacro quod eſt deo dedico:& ſacrum facio. ¶ Stantes. horridas & incultas. ¶ Populo fronde populi arboris:qua coronatus fuit uadés ad inferos:unde dixit dilecta.

u Ltrice dextra. Iam uertitur hercules poſt mortem Lyci: & eſt principium quarti actus:in quo pōitur furor Herculis:& ibi notandum eſt quod in ſcena nunquā oſtenditur mors:ſed narratur ne forte ſpectatores terrerentur. Ibi quattuor perſone introducuntur Hercules Theſeus Amphytrio & Megæra. Primo Hercules poſt uictoriam de lyco uocat deos:& preparat ſacrum. ¶ Fuſus mortuus: Aliquando fugatus:aliquādo iacens ut fuſus humi. ¶ Pœne ſupplicii. ¶ Belligera pallas hanc dicunt poetæ louis filiam ſine matre:ita cū iuppiter uideret lunonem uxorem nō ferentem filios percuſſo ſibi capite palladem armatam emiſit:dicente Lucano libro nono. Hāc & pallas amat patrio quæ uertice nata eſt:& ouidius libro faſtorū tertio. An quia de capitis fertur ſine matre paterni. Vertice cum clypeo proſiluiſſe ſuo hanc eandem. Cicero libro de natura deorum tertio belli fuiſſe inuentricem ac principem dixit. Hanc toruam oculis:& armis inſignem:longamq; cum clypeo criſtalino ferre haſtā: & pictum habuiſſe peplum dicunt poetæ. Quin & uirgo fingitur: & ipſi uirgini Gigas nomine pallas Titani filius deorūq; inimiciſſimus uim inferre tentaret:illum uirgo ſua uirtute peremit ad eoq; interēpto ipſa poſtea pallas dicta eſt. Nā prius Tritonia dicebatur: quia iuxta tritonidis paludem primitus comperta dicitur:qui fluuius eſt lybiæ. Alii autem eam uolunt a pallo uerbo græco dictam:quod apud nos uibro:& concutio interpretatur: eo quod haſtam uibrare cō ſueuerit docueritq;. Fuit etiam cognominata:quaſi uim ipſa minetur: ut eſt apud Ciceronem ſecūdo de natura deorum. Alii uero quaſi minuēs neruos:eo quod qui optimis artibus uerum laborem impendūt uires corporis minuere dicantur. Nam ipſa eadem ſapientiæ dea:Et omnium bonarū artium inuentrix appellatur teſte Ouidio libro tertio faſtorum. ¶ Egis. nomen ipſius ſcuti palladis. ¶ Leua. ſiniſtra. ¶ Ciet. mouet. ¶ Ore ſaxifico. uultu meduſeo:in eo ſcuto erat caput meduſæ quæ uertebat homines in ſaxa. ¶ Adſit licurgi. ideſt bacchus qui ſuperauit lycurgum hic fuit rex thracum qui bacchum deum eſſe negabat:ob quod dum conaretur uites incidere: crura ſibi amputauit. ¶ Rubri maris. hic primus indiam deuicit. unde dixit rubri maris domitor ideſt erythrei græci erythron rubrum dicunt. unde teſte Solino ab harenarum colore mare erythreum appellatum eſt. ¶ Virenti pampineo:ut ſupra diximus. ¶ Geminumque numen:gemini dei:ſed proprie numen eſt dei uoluntas.

Pingue cedite uictimas.
Permixte maribus nurus
Solennes agitent choros
Ceſſent depoſito iugo
Arui fertilis incolæ
Pax eſt herculea manu
Auroram inter & heſperum
Et qua ſol medium tenens
Vmbras corporibus negat:
Quodcunq; abluitur ſolum
Longo tethyos ambitu
Alcide domuit labor
Tranſuectus uada tartari
Pacatis redit inferis:
Nam nullus ſupereſt timor:
Nil ultrā iacet inferos
Stantes ſacrificus comas.
Dilecta tege populo.

Act⁹. iiii. Her. Theſe⁹. amphy. Megæra.

Her. Vltrice dextra fuſ⁹ aduerſa lyc⁹
o Terram cecidit ore:tum qſq; comes:
Fuerat tyrāni iacuit & pœnæ comes:
Nunc ſacra patri uictor & ſuperis feram:
Cæſiſq; meritas uictimis aras colam.
Te te laborum ſocia & adiutrix precor
Belligera pallas:cuius in leua ciet
Aegis feroces ore ſaxifico minas
Adſit lycurgi domitor & rubri maris
Tectam uirenti cuſpidem thyrſo gerens
Geminūq; numē phœbus & phœbi ſoror

Virgilius.Non hæc ſine numine diuum eueniunt.ideſt ſine uoluntate:tractum'eſt a Nuo qđ ueteres pro uolo uſurpabant Nam proprie nuere eſt ſigno capitis uoluntatem ſuam oſtendere a quo nutus ſignum quod capite datur:& uoluntas quæ ex huiuſmodi ſigno declaratur:aliquando numem pro poteſtate dei dicitur. Virgilius. Muſa mihi cauſas memora quo numine læſo:aliquando ponitur pro ipſo deo. Virgilius.Spero equidem mediis:ſi quod pia numina poſſunt ſupplicia hauſurum ſcopulis. ¶ Phœbus apollo: & ſoror. Diana quæ ob uirginitatis amorem hominum conſortium dicitur aufugiſſe & uenando ſiluas:ac montium ſaltus incolebat.Quare cū arcu & pharectra illam inceſſiſſe ferunt:quam uirgines plures ſimili propoſito ſequebantur: dicente Virgi.Qualis in eurotæ ripis:aut per iuga pindi. Exercet diana choros:quam mille ſecutæ:hinc atque hinc glomerant:horeades:illa pharectrā fert humero. ¶Phœbus lyre.nam cytharam pulſans: qua a Mercurio donatus fuerat muſis canētibus preerat. ¶ Frater quia & ipſe hercules erat filius iouis:unde fratres ſuos:ſed non ex Iunone natos ¶ Appellite.admouete appropīquate.uarro exiſtimat proprie appellere dici:cum ex pelago: aut a flumine quis ad littus acceſſerit. Virgilius.Hinc me digreſſum ueſtris deus appulit:appello etiam applico:ut Terentius.Animum ad ſcribendū appulit.Appello as primæ coniugationis aliud ſignificat. ¶ Greges opimos. pingues opimus diues: pinguis dicitur:unde opima ſpolia dicit quæ dux duci rapit & opime aduerbium abundanter. ¶ Indorum ſeges.India regio eſt orientalis aſiæ terminus:quæ ab indo flumine nomē aſſumpſit qui ſolus:teſte Herodotō libro quarto: Poſt nilum crocodilos prodicit ab oriente incipiens uſq; ad Aſiam ex occidentali parte protenditur:ex meridiana uero uſq; ad indicum mare:ex ſeptētrione uero uſq; ad caucaſum:hæc regio aromatū ferax eſt ¶ Arabes.arabia regio eſt iudeam ab egypto diſterminans hanc apud ptolomeū in geographya triplicem inuenimus ſcilicet fœlicem:quæ ea eſſe uidetur quam Plinius planam eſſe dixit inter tigrim & euphratem.In arabia fœlici ciuitas metropolis in monte ſita'eſt Saba ita appellata a potu ſebein: quod é ſacrificare:quia thus mittit: quo in ſacrificiis utuntur. ¶ Odoris.i.odoratis ferentibus aromata. ¶ Legunt.colligunt.uapor fumus. ¶ Fronde gētili.ideſt patria.gentem appellamus nationem:interdum familiam:inde gentiles dicuntur.oliua arbor athenienſium: quia in certamine palladis & neptuni de impoſitione nominis urbi: nata dicitur oliua pro pallade quod ſignum erat pacis. ¶ Dii conditoris Similiter theſeus lætus de uictoria herculis inuocat deos:o dii conditores ſcilicet urbis thebanæ. ¶ Antra ceri.& tu qui colis.i.habitas antra ideſt ſpeluncam ceti cretis ubi cadmus interfecit illum ſerpentē qui erat in fonte ad quem mittebat ſocios hauſtum aquas:& eos omnes interficiebat:quare cognita cadmus eū confondit & eius dentes ſeminauit.ut rem totam Ouidius exequitur.cetum appellauit propter magnitudinem:nam cete maiores piſces ſunt in mari:non ouum ſed animal parturientes quod nulli ex paruis accidit preterq; ranæ. Virg.in maria cete.inde cetarii piſcatores dicuntur:ut uarro teſtatur:& etiam qui eos uendunt & quæ colis iterum ſupple. ¶ Aquas dirces. Dirce uxor lyci thebanorum regis: non iſtius quem nunc occidit hercules:qui cum prius Antiopam haberet uxorem:quæ a loue cōuerſo in formam ſatyri grauidata fuerat:illam uelut adulteram lycus dereliquit:& dircem ſuperduxit: hæc ſemel in ſuſpitionem adducta:ne cum ea lycus concubuiſſet ipſam antiopam:incarcerē iecit:quæ inſtante partus tempore:& agente ioue uincula rupit:ac in monte cytherone pariens natos expoſuit. quos paſtor inueniēs pro ſuis educauit ſed tractu temporis a matre recogniti:& in ultionem iniuriarum inducti:lycum interfecerunt:& thebanorum regno occupato:Dircem nouercam indomitorum taurorum caudis diſtrahendam alligarunt:qui cum uſque ad locum limpidiſſimi fontis illatam traxiſſent:poetæ fingunt in fontem ſui nominis conuerſam fuiſſe:quia dixit Ouidius in Ibin.Perq; feros montes tauro rapiente traharis Vt tracta eſt coniunx imperioſa lyci.¶ Larem regis aduenæ ideſt domum cadmi qui de tyro urbe phœniciæ uenit. ¶ Expia.Amphitrio mouet ut priuſq; incipiat ſacrificium:ſe ipſum mundet. expia purga te. ¶ Capitis inuiſſi odio ſi a uerbo paſſiuo inuideor. Cicero.diis hominibuſq; inuiſus. ¶ Libare.ſacrificare.

Soror ſagittis aptior:phœbus lyræ
Fraterq3 quiſquis incolit cœlum meus
Non ex nouerca frater huc appellite
Greges opimos:quicquid indorum ſeges
Arabes odoris quicquid arboribus legūt
Conferte in aras pinguis exudet uapor
Populea noſtras arbor exornet comas:
Te ramus oleæ fronde gentili tegat
Theſeu:tonantē noſtra adorabit manus:
The.Dii conditores urbis & ſilueſtria
Trucis antra ceti nobiles dirces aquas
Larem qui regis aduenæ tyrium colis:
Her.Date thura flammis
Am.Nate manantes prius manus
Cruenta cæde & hoſtili expia.
Her.Vtinam cruorem capitis inuiſi deis
Libare poſſem.gratior nullus liquor
Tinxiſſet aras uictima haud ulla amplior
Poteſt magiſque opima mactari ioui:
Quā rex iniquus. Am.Finiat genitor tuo
Opta labores detur aliquando ocium

¶ Ipſe concipiam præces. reſpondet herculcs ſapiẽter Amphitrioni qui ſuadebat illi ut quietem oraret a ioue. ¶ Nullus ignis. nullũ fulmen. Monſtrum meum ſic. ideſt contra me. ¶ Sed quid. Dũ ita loqueretur hercules: eum furia exagitare cœpit: unde: inſanienti uidebãtur multa falſi q̃ in textu. ¶ Vnde. ex qua cauſa. ¶ Ignota quia in medio die nõ naſcitur nox. ¶ Diurnæ. quæ ſolent eẽ nocturnæ. ¶ Rutilat. uibrat. unde rutilãtia ſidera dicimus: quia uidẽtur mouere radios ſuos. Quid quid. uidetur quod ille leo uelit facere unũ ſaltũ. nã in zodiaco ſunt duodecim ſigna: & tria ex ipſis habet quelibet pars ãni: inter taurꝝ & leonem ſunt oĩa ſigna quæ faciũt hiemem: ideo dicit qđ faciet unum ſaltũ ita magnũ qđ ſaliet uſq; ad taurum. ¶ Autumnus grauis. quia tempus ẽ lethiferũ: ut Iuuẽalis. Quot themiſom ægros autumno occiderit uno. ¶ Vno impetu. uno ſaltu. ¶ Tauri uerni. nam ſignũ tauri ad qđ ſol decimotertio Calendis maii tranſit ut Virgi. in georgicis. Candidus auratis aperit cũ cornibus annum. Taurus. ¶ Falſum cœlum. propter qđ dixerat hercules ſe uidere leonem: & ſolẽ obſcuratum. ¶ Perdomita. loquit̃ ex furore hercules: ſuperaui oĩa monſtra quæ in terra: & mari: & inferos: reliquum eſt ut aſcendam cœlũ. ¶ Immune. intentatũ uiribus meis: appoſitiue labor dignus alcide. i. hercule. ¶ Sublimis. leuatus a terra. ¶ Mundi. cœli. ¶ Pater. Iuppiter. ¶ Quid ſi. q̃ſi: ſi nolet dare mihi cælum: ego rapiam per uim: quia terra nõ capit me: nõ eſt capax mei. ¶ Tandẽ: poſt multos labores. ¶ Reddit. ſ. me: ſecundũ Platonicam diſciplinam qui teſtabatur, oẽs aĩas deſcendiſſe de cælo. ¶ Ecce fantaſiam repentinã uidebatur deos ipſum uocare ad cælũ: una tamen Iunon enouerca uetãte. ¶ Cetus. turba. ¶ Laxat. apit. ¶ Recipis. uertit ſermonẽ ad ipſam Iunonẽ uis ne recipere ſpõte me: aut ui. ¶ Recipis. ſ. me o Iuno. ¶ Et reſeras aperis mihi. ¶ Polum cœlũ. ¶ An traho. frango ut per uim intrem. ¶ Cõtumacis mundi cœli ſuperbi: & indignãtis me recipe. ¶ Dubitatur etiã. uidebatur Herculi qđ Iuno tardaret ſibi aperire: ideo minatur. dubitaſ ideſt tu ſtas in dubio an debeas aperire. ¶ Vincla ſaturno exuam diſſoluam loquitur ſecundũ opinionẽ poetarum qui dicunt ſaturnũ a ioue regno pulſum apud ĩferos relegatum fuiſſe dicẽte Ouidio Ii. i. metha. poſtq̃ ſaturno tenebroſa intartara miſſo: Sub ioue mundus erat: ſubiit argẽtea proles. ¶ Auum. patrẽ patris mei iouis. ¶ Impii. crudelis uel in me uel in patrẽ ſuũ. ¶ Impotens. crudele cælũ. ¶ Titanes. gigantes de qbus diximus qđ auſi ſunt manibus reſcindere cælum. ¶ Iuga. colles plena centauris de quibus itidẽ dictum eſt. ¶ Agam faciã. ¶ Limitem. iter. ¶ Monte gemino uno poſito ſupra alium. ¶ Chiron. centaurus quem ſaturnus cõuerſus in equũ ex phillire genuit. ut Virgi. li. iii. georgicoꝝ Talis & ipſe iubã ceruice effudit equinam Coniugis aduẽtu pernix Saturnus: & altum Pelion hinnitu fugiẽs impleuit acuto: nam cũ eam nymphã

Quiſque feſſis: Her. Ipſe concipiã preces
Ioue meque dignas: ſtet ſuo cœlum loco
Telluſque & æther: Aſtra inoffẽſos agãt
Aeterna curſus: alta pax gentes alat.
Ferrum omne teneat ruris innocui labor:
Enſeſque lateant: nulla tempeſtas frẽtum
Violenta turbet: nullus irato Ioue
Exiliat ignis: nullus hyberna niue
Nutritus agros amnis euerſos trahat.
Venena ceſſent: nulla nocituro grauis
Succo tumeſcat herba: nõ ſæui ac truces
Regnẽt tyranni: ſi quod etiam eſt ſcelus
Latura tellus properet: & ſi quod parat
Mõſtrũ meũ ſit: ſed qđ en hoc mediũ diẽ
Cinxere tenebræ? phœbus obſcuro meat
Sine nube uultu: quid diem retro fugat
Agitque inortus: unde nox atrũ caput?
Ignota profert? unde tot ſtellæ polum
Implẽt diurnæ: primus en noſter labor
Cœli refulget parte nõ minima leo:
Iraque totus feruet & morſus parat
Iam rapiet aliquod ſidus: ingẽti minax
Stat ore: & ignes efflat & rutilat iubam:
Ceruice iactans. quicquid autũnus grauis
Hyemſque gelido frigida ſpacio refert
Vno impetu tranſiliet: & uerni petẽt
Frangetque tauri colla.
Am. Quid ſubitum hoc malum eſt
Quo nate uultus huc illuc acres refers
Acieque falſum turbida cælum uides
Her. Perdomita tellꝰ tũida ceſſerũt freta
Inferna noſtros regna ſenſere Impetus:
Immune cælum eſt: dignus alcide labor.
In alta mundi ſpatia ſublimis ferar:
Petatur æther: aſtra promittit pater
Quid ſi negaret non capit terra herculẽ
Tandemq3 ſuperis reddit. en ultro uocat
Omniꝫ deorum cetus: & laxat fores
Vna uetante recipis & reſeras polum
An contumacis ianuam mundi traho
Dubitatur etiam uincla ſaturno exuam:
Contraque patris impii regnum impotẽs
Auum reſoluam bella titantes parent
Me duce furentes ſaxa cum ſiluis feram
Rapidãque dextra plena centauris iuga.
Iã mõte gemino limitem ad ſupbos agã:

cõprimeret:

comprimeret:ops eius uxor ſuperuenit:& ipſe in equum conuerſus é.hic chirõ fuit iuſtiſſimus & magni achillis p̃ceptor.Pelion.montem theſaliæ:ſimiliter oſſa & olympus eius regionis ſunt mõtes. ¶ Tertio gradu.nam oſſa ſub pelio:ſupra pelium tertio gradu olympus. ¶ Perueniet.per ſe:aut mittetur per uim. ¶ Infandos.impios quia cõtra deos. ¶ Auerte.remoue.inquit amphitryo redarguẽdo herculem quod licet magnanimi ſit appetere cælum:ſed iſto modo uelle inſani hoĩs é. ¶ Cõpeſce reprime. ¶ Quid hoc. hercules nõ audit patrem:ſed inſaniens clamat repente ex fantaſia ſeſe uidere gigantes pugnantes cõtra deos:& tityum de quo ſupra é dict̃u:rupiſſe uincula & ab inferis rediiſſe. ¶ Inane. ſiue iocino re quia uultur illud coroſſerat. ¶ Prope.ſ.pugnãdo ſupra illos montes. ¶ Cytheron. mons iuxta thebas. ¶ Pallene.ciuitas ẽ archadiæ de qua Plinius li.iiii.naturalis hiſtoriæ:é alia in macedõia quã patriam prothei fuiſſe ſcribit Vir.quarto georgi. hic nunc æmathiæ portus.patriamq; reuiſit:pallené. ¶ Alta.in montibus ſita é:ibi cõgregati ſunt gigantes pugnaturi cõtra louem. ¶ Marcent.perdiderũt ſuam amænitaté. ¶ Tempe.de quibus diximus neutri generis:& indeclinabilia: habentq; tantũ plurale. ¶ Pindi montis theſaliæ. ¶ Hic.alius gigas. ¶ Oethã.monté qui eſt inter theſaliã & macedoniam:famoſus morte & ſepulchro herculis:de quo pli.libro na.xxi.hiſto.hellebori fertilis eſt. ¶ Erynnis. facit in plurali erinyes ſunt furiæ infernales. ¶ Horrendum.pro horréda:qa furiæ armatæ ſunt facibus & ſerpẽtibus. ¶ Sudes. palũ ligneũ:hoc eſt facem ſuccẽſam ex infelici igne rogi ubi cõburuntur cadauera. ¶ Propius.uicinius. ¶ Seua thyſiphone uallata.circũdata. etiã uideor uidere furiã thyſiphoné ad cuſtodiã plutonis adeſſe cũ face loco cerberi rapti a me. ¶ Portam.inferni. ¶ Vacãtem ſine cuſtode. ¶ Sed ecce. uide aliã fantaſiã herculis:uidebatur illi uidere filios lyci:& ſui erant pprii quos miſerabiliter interfecit. ¶ Reddet patri.lyco quẽ interfeci & illi faciã uos comites ad umbras. ¶ Neruus.corda arcus. ¶ Excutiat.emittat. ¶ Quo ſe.ea quæ ſunt crudelia nõ fiunt in ſcena:ideo nũc Amphitryo:quo mõ herc/ules accepit ſagittas:declarat. ¶ Quo.in quã partem. ¶ Cecus q nõ cognoſcit quid agat. ¶ Inuergit.uertit. ¶ Coactis.quaſi ſimul iunctis. ¶ Arundo:ſagitta:ex calamo cidõio. ¶ Spiculũ.ipſa ſagitta. ¶ Fugit tráſiuit. ¶ Eruam. inſaniens hercules iterum inquit. ¶ Eruã.extraham ex latebris omnem prolé lyci: & omnes latebras & loca abdita perſcrutabor:ne aliquem ex eo genere relinquã: poſtea ibo micenas q̃ patria erat euriſtei ut eius domum quoq; deſtruam qui mihi tot monſtra ſuperanda ĩperauit. ¶ Cyclopeia ſaxa.magna mœnia micenarum.poetæ quãdo uolunt dicere rem bene fabricatã: dicunt eam arte cyclopum factam: Sic Vir.in.vi.ænei.Mœnia celſa uides cyclopum educta caminis Cyclopes aũt erãt uiri gigãtes qui in ſicilia iuxta ætnã degentes unicũ in medio frontis hẽbãt oculũ:fuerunt & alii tres famuli uulcani in lipara qui Ioui fulmina fabricare dicebãtur quoꝝ noĩa.Vir.uno uerſu deſcribit Brontes:ſteropeſq; & nudus membra pyragmon. ¶ Aula regia euryſtei. ¶ Diſiecto. fracto peſulo & obſtaculo. ¶ Poſtes. ualuas ianuarũ.: dicti quod ſtent poſt oſtia. Virgi.belli ferratos rupit ſaturnia poſtes.poſtica & per diminutionẽ poſticula.eſt hoſtium ipſum.Apuleius per quandã breuem poſticulam intro uocat me.poſticum aũt ẽ hoſtium in poſteriore pte ediũ ueteres etiã appellarũt uicinum habitantẽ in poſteriore pte domus:poſticũ & oĩa quæ poſt nos ſunt poſtica dixerunt:ſicut que ſunt ante antica dicũtur. ¶ Columen.ſummitas tecti: a culmis palearũ quia antiqui faciebant tecta de culmis palearũ. ¶ Labet. ruat: labare ẽ ruere & repẽte cadere. Vir.labat ariete crebro ianua:a quo fit labaſco Terentius labaſcit uictus uno uerbo. ¶ Procũbat cadat

Videat ſub oſſa pelion chiron ſuum.
In cœlum olympus tertio poſitus gradu
Perueniet aut mittetur.
Am.Infandos procul auerte ſenſus
Pectoris ſani parum
Magni tamen. cõpeſce demẽtem impetũ
Her.qd hoc gigãtes arma peſtifera mouẽt:
Profugit umbras tityus:lacerum gerens
Et inane pectus:quam prope a cœlo ſtetit:
Labat citheron alta pallene tremit
Marcentque tẽpe:rapuit hic pindi iuga
Hic rapuit ætan ſæuit horrendum minax
Flãmifera erynnis uerbere excuſſo ſonat.
Rogiſq; aduſtas propius ac ꝓpius ſudes
In ora tendit:ſæua theſiphone caput
Serpentibus uallata poſt raptum canem
Portam uacantem clauſit oppoſita face.
Sed ecce proles regis inimici latet
Lyci nefandum ſemen:inuiſo patri
Hæc dextra iam uos reddet:excutiat leues
Neruus ſagittas:tela ſic mitti decet
Herculea. Am.Quo ſe cæcus ĩuergit furor
Vaſtum coactis flexit tarcum cornibus:
Pharetramque ſoluit ſtridet emiſſa ĩpetu
Arundo medio ſpiculum collo fugit
Vulnere relicto. Her.Cæterã ꝓlem eruam
Omneſque latebras:qd moror maius mihi
Bellum mycenis reſtat & cyclopea
Euerſa manibus ſaxa noſtris concidant.
Huc eat & illuc aula diſiecto obice
Rumpatq; poſtes:columen ĩpulſum labet
Procumbat omnis regia hic uideo abditum

ad terrā. ¶ Gnatum abditū filium lyci abſconſum. ¶ En.diximus qđ ea quæ uidentur crudelia non repreſentātur in ſcena:ideo hic Amphitryo oſtendit qualiter hercules filios interfecerit. ¶ Tendēs.porrigens ille paruus filius. ¶ Horridū.terribile ad aſpiciendū:accepit manum pueri:& ter circum circa uoluit:& illum illiſit parieti. ¶ Rotatū.circum circa uolutum. ¶ Illi puero. ¶ At miſera.uidēs megæra filium interfectū cū altero fugit:ſed eam ſequitur hercules. ¶ Furenti ſimilis:quaſi inſana & furiata ex dolore. ¶ Petet.inuadet &. ¶ Feret. auferet:licet cōfugias in cōplexum iouis.ego te inde eripiā. ¶ Parce ſiſtit Megæra ex uerbis Amphitryonis:& ſe conuertit ad herculē. ¶ Habitus.formam ē tibi ſimilis.ē enī habitus corporis diſpoſitio:uel pinguis. uel macer. ¶ Reddit.repſentat. ¶ Teneo nouercam.haheo in manus meā nouercā putabat hercules eā eſſe lunonē. ¶ Sequere.ſ.alios: moriaris etiā tu. ¶ Da.ſuſtine. ¶ Mihi.cauſa mea. ¶ Iugo. turpi matrimonio quaſi ſeruitute. ¶ Libera ſcilicet morte tua. ¶ Monſtrū appellat illū filiū monſtrum. ¶ Ante matrē.anteq̄ interficiā te. ¶ Tuū ſanguinē.filii tui qui ſanguis ē tuus. ¶ Pauefactus. amphitrio declarat quid geſtū ſit: diſcens q̄ puer mortuus ē ex timore: anteq̄ percuſſus. ¶ Igneo. pleno furore. ¶ Spiritū.uitā. ¶ Libratur.eleuat. ¶ Claua.ſtipes quē geſtabat. ¶ Grauis.magni pōderis. ¶ Truncus.ꝓprie corpus ſine capite. Vir. iacet ingens littore trūcus. ¶ Nuſq̄. quia ita tritū fuerat qđ non uidebat. ¶ Cernere. poſtq̄ omnia ſunt perfecta āphitryo loquit ad ſe ipm: dicens o Amphitryo nimis uixiſti:ut uideres ſtantam calamitatē tuorū:ſed ſi piget luctus: ſi nō uis pati iſtū. potes ēt tu mori & ita conuertit ſe ad herculē:ut ipm quoque interficiat. ¶ Indue.uade contra tela herculis:ut pectus tranſſigat. ¶ Vel ſtipitē.clauā. ¶ Illitū cede.tinctum ſanguine. ¶ Conuerte.ſ.o hercules. ¶ Falſum.nō uerū:quia iuppiter ē uerus parens:ideo dicit ac turpē indecorum tuo nomini tuæ excellentiæ. ¶ Ne.loquitur de ſe ipſo i tertia ꝑſona. ¶ Obſtrepet ſit cōtrarius:& īfamia tuis laudibus:& ita dicēdo occurrebat herculi ut ipſum quoq̄ interficeret:ſed theſeus eū retinet: dicens o amphitryo plus ſatis ē q̄ hercules filios & uxorē interfecerit:fuge ne addat etiā hoc ſcelus: ut interficiat patrem. ¶ Bene habet.dictū ē quā docūq̄ conſecuti ſumus uotū noſtrum. credebat Her.ſe totā familiā lyci deſtruiſſe. ¶ Coniūnx iouis.Iuno hic ſeruat decorū:quod tanq̄ furens non firmat ꝓpoſitum:quia ſupra dixerat ſe īterfeciſſe iunonem:nūc autem dicit q̄ illi ſacrificiū peregit: ¶ Te digna:tibi cōuenientia.quia tu es nimiū crudelis:& delectaris ſp immanitate. ¶ Argos ciuitas.in plurali ē generis maſculini:ibo argos & ibi mactabo etiam euryſteum tanq̄ uictimā. ¶ Nondum litaſti ſacrificaſti. ¶ Conſuma.perfice:unde uirum conſumatū appellamus perfectū:& ē proprie quid:quid ad finem ducere & prime cōiugationis ē uerbū. ¶ Stat.loquitur de ſe ipſo:ſtare dicimus uictimas:quando ſponte ante aras ſtant ſine uinculo: & eo mō eas dicimus placere deo aliter nō ſacrificabantur. ¶ Inſequor. uolo omnino q̄ interficias me. ¶ Quid hoc eſt.dum iſta loquere tur āphitryo cepit hercules oculos flectere i ſomnum:& totus tremebat:quod uidēs ipſe āphitrio

Gnatum ſceleſti patris.
Am.En blandas manus ad genua
Tendens uoce miſeranda rogat.
Scelus nefandū triſte ac aſpectu horridū
Dextram precanten rapuit & circa furens
Bis ter rotatum miſit at illi:caput
Sonuit cerebro:tecta diſperſo madent.
At miſera paruum protegens natum ſinu
Megæra furenti ſimilis e latebris fugit.
Her.Licet tonantis ꝓfuga condaris ſinu.
Petet undecūq̄ temet hæc dextra & feret
Am.quo miſera ꝓgis: q̄ fugā aut latebras
Null⁹ ſalutis hercule īfeſto ē loc⁹: ꝯpetis
Amplectere ipſum potius & blāda prece
Lenire tēta.Mege.parce iā cōiunx precor
Agnoſce Megerā:natus hic uultus tuos
Habituſq̄ reddit:cemis ut tendat manus
Her.Teneo nouercā ſeq̄re:da penas mihi
Iugoq̄ preſſum libera iam turpi iouem
Sed ante matrē puulū hoc mōſtrū auferā
Me.Quo tēdis amēs ſanguinē fūdes tuū.
Am.Pauefactus īfans igneo uultu patris
Perit ante uulnus ſpiritū rapuit pauor.
In coniugem nunc claua libratur grauis.
Perfregit oſſa:corpori trunco caput
Abeſt:nec uſq̄ ē: cernere hoc audes nimis
Viuax ſenectus ſi piget luctus:habes
Mortem paratam:pectus in tela indue:
Vel ſtipitem iſtum:cæde monſtrorū illitū
Conuerte:falſum ac nomini turpem tuo
Remoue parentē ne tuæ laudi obſtrepet.
The.quo te ipe gēitor morti obuiū īgeris
Quo ꝑgis amens: ꝓfuge & obtectus late.
Vnumq̄ manibus aufer herculeis ſcelus.
her.bene hēt: pudēdi regis exciſa ē dom⁹
Tibi hunc dicatum maximi coniunx iouis
Gregem cecidi:uota perſolui libens:
Te digna:& argos uictimas alias dabit
Am.Nondū litaſti nate:conſuma ſacrum.
Stat ecce ad aras hoſtia:expectat manum
Ceruice prona: phœbo occurro inſequor
Macta:quid hoc eſt:errat acies luminum:

ita miratꝰ:

ita miratur:dicens ne errat mihi uisus quod uideam herculem tremẽtem. ¶ Acies luminum. oculorum. meorum. ¶ Mœror.meus dolor. ¶ Ebetat.obtenebrat. ¶ Ceruix.collũ. ¶ Submisso capite.inclinato. ¶ Labat.cadit. ¶ Ornus.iugens arbor & seruat similitudiné. ¶ Moles.ingens rupes decidens ex montibus:quæ pre magnitudine quasi portũ faciat in mari: ita hercules grauis cadebat in terrá. ¶ Viuis. appropinquás Amphitryo inquit es ne uiuus O nate:an idé furor qui interfecit tuos:te ipsum quoq; peremit. ¶ Letho.morti. ¶ Sopor é.uidet quod dormit:quia sterrebat. ¶ Reciprocos.qa spiritus ibat & redibat:ut fit:per.eandem uiá:per nares:& os. ¶ Motus. strepitus. ¶ Spiritus. flatus herculis. ¶ Agit.ducit. ¶ Detur tempus.dimittamus eum dormire: ut forte furor cedat. ¶ Vis uiolentia. ¶ Morbi furoris. ¶ Victa. pulsa. ¶ Leuet. aleuiet. ¶ Remouete.iperat Amphitryo seruis:ut arma herculi dormienti submoueát: ne forte expectus iterũ insaniens illa repetat.

Visusque mœror hebetat:uideo herculis
Manus trementes:uultus in sonum cadit.
Et fessa ceruix capite summisso labat
Flexo genu:iam totus ad terram ruit
Vt cæsa siluis ornus aut portus mari
Datura moles:uiuis:an leto dedit
Idem tuos:qui misit ad mortem furor:
Sopor est:reciprocos spiritus motus agit.
Detur quieti tempus:ut somno grauis
Vis uicta morbi pectus oppressum leuet.
Remouete famuli tela ne repetat furens.

Chorus loquitur.

Vgeat æther magnusq; parens
Etheris alti:telusque ferax
Et uaga ponti mobilis unda.
Tuque ante omnes:qui per terras
Tractusque maris fundis radios
Noctemque fugas ore decoro
Feruide titan obitus pariter
Tecum alcides uidit & ortus:
Nouitque tuas utrasque domos.
Soluite tantis animum monstris
Soluite superi rectam in melius
Flectite mentem tuque o domitor
Somne malorum requies animi
Pars humanæ melior uitæ
Volucer matris genus astreæ.
Frater duræ languide mortis
Veris miscens falsa futuri
Certus & idem pessimus auctor
Pater o rerum portus uitæ
Lucis requies noctisque comes
Qui par regi famuloque uenis
Placidus fessum lenisque foue
Paudum leti genus humanum

Vgeat æther. Introducitur chorus inuitans omnes:& in primis elementa ad luctum:quod hercules in tãtam insaniam deductus fuerit: deinde rogat deũ somni ne excitet nisi prius liberatus sit a furore. Versus est anapesticus ab anapesto pede. cõstat quattuor pedibus:recipit etiá dactilum & spondeũ: & multotiens inuenies sine ullo anapesto. ¶ Lugeat ether.i.cœlum doleat.é enim lugere proprie ĩ luctu esse Est autem luctus dolor cum fletu quem ex morte cuiusq; charissimi cõcipimus.unde apd Liuium scribitur secundo bello punico post cladem illá canentem patres constituisse:ne reminæ ultra tringenta dies in luctu essent: hoc é ne lugubri habitu perseuarárent. ¶ Patres.Iuppiter. ¶ Ferax.fertilis a ferédo. ¶ Mobilis.instabilis. ¶ Tuque.i.sol. ¶ Qui fundis.spargis. ¶ Per tractus.regiones & plagas.tu qui illuminas maria & terras. ¶ Decoro. pulchro. ¶ Feruide titan. calide sol. ¶ Tecum reddit rationé quia debeat lugere:hercules tecũ uidit obitus occasum & ortus. ¶ Vtrasque domos. orienté & occidentem. ¶ Monstris soluite.liberate animũ herculis tãto furoꝛ. ¶ Tuque somne.uertit se ad deum somni.é enim somnus modo deus somni.sic Martialis Et quia nulla uenit:tu mihi somne ueni. Modo quietem significat. Vir.mors hominum facilis: dulciq; simillima somno. ¶ Malorũ domitor.quando quis dolore é affectus:dormiédo curarum suarũ obliuiscitur. ¶ Melior pars.quia quando dormitur nihil mali agitur. ¶ Volucer.habés alas:fingunt eum alatũ: quia subito uenit. ¶ Genus astreæ.filius astreæ:q̃ fuit teste arato astrei filii titái ex aurora filia: quã ob diligentissimam æquitatem iusticiá appellatã dixit:ná cum terras habitaret:ut inquit Ouidius. Nundũ uesanos rabies nudauerat enses:Nec consanguineis fuerat discordia nota:hãc ferũt pp hominũ scelus euolasse ad supos.dicéte Iuuenale. Vltima celestũ terras astrea reliqt hic ideo somnũ filiũ iusticiæ appellat:qa dormiédo nõ peccáus. ¶ Láguide.q; sõnoléti láguidi & torpétes efficiũt. ¶ Duræ mortis.inexorabilis q̃ flecti nõ põt:iõ frater mortis q̃d qes ut inqt Maro é simillima morti. ¶ Veris.q somniát aliquãdo uidét uera:& multotiés falsa. ¶ Futuri auctor.núcius futuri bõi:& iterdũ mali. ¶ Pr.o sõme pr̃ q seruas quodámõ oia ĩ uita:qa ipse sõnus alit:digestioné facit & uires repat. ¶ Portus. refugiũ uite.qa cũ fessi sumus:qescimus ĩ te. ¶ Lucis labor.q fiũt ĩ die.sic uir.sub nocte siléti:lenibát curas:& corda oblita laborũ. ¶ Noctis co.qa in nocte dormit. ¶ Qui.par.æq̃lis diuitibus:& paupibus.ideo iustus. ¶ Lenis.suauis. ¶ Pauidũ lethi.timens morté:somnus est una res p quã discimus nõ timere:quæ est cõsimilis somno.

¶ Longã.qa mors é dormitio æterna:& ſomnus eſt tanquã breuis mors. ¶ Alliget:ut tãtũ dormiat:donec digerat furoré. ¶ Artus indomitos mébra herculis quæ nõ poſſunt uinci ab ullo. ¶ Preme tene. ¶ Graui torpore maxima pigritia ne ſe leuare poſſit. ¶ Liuqnat.ſ.ſopor. ¶ Curſum motum & gradũ qué hébat prius. ¶ En fuſus iacens: dum diceret chorus has p̃ces:hercules forte ſomniabat:ſeſe moués quaſi arma quæreret. ¶ Volutat uerſat in mente. ¶ Nundũ tantus furor nũdũ ceſſit. ¶ Mandare cõmittere. ¶ Graui pondero ſæ. ¶ Pondera.i.ipſam clauã p̃deroſam. ¶ Vano.quia illã nõ inueniebat. ¶ Eſtus furoré animi: Sed ut ponit ſimilitudiné: quãdo mare iactatur a uentis:& illis ceſſantibus: nõ tamen ſubito ceſſat motus undarũ: ſic ille furor herculé adhuc agitabat. ¶ Vexata agitata Noto uento meridionali. Sed ſit corrigit qd' dixerat:ut reſtitueretur uerus ſenſus herculi:ſed potius nũc eſt optãdũ:ut remaneat in furore:quia ſi peccauerit facile erit ignoſcendũ:cum in furore neſciat quid faciat. ¶ Concita ptu;bata. ¶ Motu ueſano furore. ¶ Cecus q nõ p̃mittit eũ agnoſcere erratũ ſuum. ¶ Eat.perſeueret. ¶ Solus furor inſania. Preſtare facere:inſonté.ſine culpa. ¶ Sors ,pxima ſimilis conditio. ¶ Puris manibus:inuiolatis quæ nõ commiſerũt aliquod malũ. ¶ Neſcire nefas ignorare ſcelus ſuum:hoc é qui peccát per inſaniã ſunt ſimiles innocentibus:qa neſciunt quid faciũt. ¶ Nunc herculeſ:nũc uero chorus mutans ,ppoſitũ: uocat herculé ad penitentiã:ut percutiat pectus tantis uerberibus:ut ſtrepitus audiatur ĩ terra mari: & cœlo. ¶ Mũdũ cœlũ:quia ſuſtinuit cœlum loco atlãtis:ut diximus. ¶ Victrice manu.ſ.herculis qui uictor ubiq; fuit. ¶ Atri regina. Proſerpina regina obſcuri inferni. ¶ Iuncta ligata ab ipſo hercule. ¶ Imo ,pfundo:quãdo infernus é in cétro terræ. ¶ Chaos cõfuſio infernalis:ſed proprie é elemẽtorũ ipſa cõfuſio:cuius imaginé apud inferos finxit Virgilius. ¶ Reſonet propter uerbera herculis. ¶ Profundi.maris. ¶ Et qui:quia in aere interfecit aues ſtynphalidas: ideo æther; ſenſerat ẽius tela. ¶ Senſerat æther:hic uerſus adonicus. ¶ Pectora quæ fecerunt tanta mala. ¶ Leui puo imo graui. ¶ Tria cœlum mare & ĩfernus. ¶ Planctu uno percuſſione hunius herculis. ¶ Et tu conuertit ſermonem ad arma herculis quod uiuent uerberare ipſum. ¶ Arundo.ſagitta & ſingulare pro plurali. ¶ Decus ac tœlum eſt appoſitio ideſt ornamẽtum & defenſio: geſtabat hercules collo ex pharetra ſagittas ad ornamentum & tutelam ſui. ¶ Sera grauia. Saluſtius.bellum ſerũ graue. ¶ Tergo fer herculis. ¶ Robora.ideſt claua ex robore. ¶ Stipeſq;.ideſt illa claua. ¶ Potens:non frangibilis. ¶ Non uos nunc commiſerationem puerorum facit qui interfecti a patre non potuerũt demonſtrare ſuam uirtutem futuram. ¶ Comites. ſimiles uirtuti paterne. ¶ Vlti.ſcilicet uos pueri non eſtis reges:ut pater hercules. ¶ Non arguia paleſtra. Paleſtra arguia quare iuẽta fuit a græcis:

Cogis longam diſcére mortem
Sopor indomitos alliget artus
Preme deuictum torpore graui
Nec torua prius pectora linquat
Quam mens repetat priſtina curſum
En fuſus humi ſæua feroci
Corde uolutat ſomnia:nundum eſt
Tanti peſtis ſuperata mali.
Clauæq3 graui laſſum ſolitus
Mandare caput:quærit uacua
Pondera dextra:motu iactans
Brachia uano:nec adhuc omnes
Expulit æſtus:ſed ut ingenti
Vexata noto:ſeruat longos
Vnda tumultus:& iam uento
Ceſſante tumet:pelle inſanos
Fluctus animi:redeat piétas
Virtuſq3 uiro:ſed ſit potius
Mens ueſano concita motu:
Error cæcus qua cœpit eat
Solus te iam preſtare poteſt
Furor inſontem:proxima puris
Sors eſt manibus:neſcire nefas
Nunc herculeis percuſſa ſonent
Pectora palmis:mundum ſolitos
Ferre lacertos uerbera pulſent
Victrice manu:gemitus uaſtos
Audiat æther audiat atri
Regina poli:uaſtiſq3 ferox
Qui colla geris uincta cathenis
Imo latitans cerberus antro
Reſonet mœſto clamore chaos
Latiq3 patens unda profundi
Et qui melius tua tela tamen
Senſerat æther.
Pectora tantis obſeſſa malis
Non ſunt ictu ferienda leui
Vno planctu tria regna ſonent
Et tu colo decus ac telum
Suſpenſa diu fortis arundo
Pharetræq3 leues:date ſera fero
Verbera tergo:cedant humeros
Robora fortes:ſtipeſq3 potens
Duris oneret pectora nodis
Plangant tantos arma dolores
Non uos patriæ laudis comites
Vlti ſæuo uulnere reges

nec uos pueri luctatiõe:aut ceſtu monſtrauiſtis uires ueſtras:ut pñ.Paleſtra eqdé a latinis dicit luctatio nã nudi palmis inter ſe homines decertabant. Vir.Pars ingramineis exercent mẽbra paleſtris: iam tamen auſ.uos.pueri in tenera etate ſatis demõſtrauiſtis uirtuté ueſtrã ſequendo feras. ¶ Telum leue:ſagittam uolatilẽ. ¶ Coriti ſcythici.qualibus ſcytæ populi ſeptẽtrionales utuntur:coritus dicitur uagina arcus:& etiam ſagittarum:græce proferunt per.g.goritos. ¶ Librare mittere. ¶ Certa manu recte percutiẽte.

Non argiua membra palæſtra
Flectere forti fortes cæſtu
Forteſque manu:iam tamen auſi
Telum ſcythici leue corithi
Miſſum certa librare manu
Tutoſque fuga figere ceruos
Nundumque feræ terga iubatæ
Ite ad ſtygios umbræ portus:
Ite inocuæ quas in primo
Lumine uitæ ſcælus oppreſſit
Patriuſque furor ite infauſtum
Genus o pueri:noti per iter
Triſte laboris.Ite iratos uiſite reges.

Actus quintus:Hercules:Amphitrion Theſeus.

Hercules loquitur.

Vis hic loc⁹ q̃ regio q̃ mũdi plaga
q Vbi ſũ:ſub ortu ſolis an ſub cardíe
Glacialis urſe:nunqd heſpii maris:
Extrema tellus hunc dat.oceano modum
Quas trahimus auras:qd̃ feſſo ſolũ ſubeſt
Certe redimus:unde proſtrata domo
Video cruenta corpora:an nundum exuit
Simulacra mẽs íferna:poſt redit⁹ quoq3
Oberrat oculos turba feralis meos
Pudet fateri paueo neſcio quid mihi
Neſcio quid aíus grande præſagit malum
Vbi eſt parens:ubi illa natorum grege
Animoſa coniunx:curlatus leuum uacat
Spolio leonis:quonam abiit tegmẽ meum
Idemq3 ſomno mollis herculeo torus
Vbi tela:ubi arcus arma quis uiuo mihi
Detrahere potuit:ſpolia quis tãta abſtulit
Ipſumq3 quis nõ herculis ſomnũ horruit
Libet meum uidere uictorem libet
Exurge uictor quem nouum cœlo pater
Genuit relicto:cuius inceſtu ſtetit
Nox lõgior quã noſtra.Q d̃ cerno nefas
Nati cruenta cæde confecti iacent.
Perempta cõiũx:qs lycus regnũ obtinet.
Q uis tãta thebis ſcelera molliri auſus eſt
Hercule reuerſo:quiſquis iſmeni loca

¶ Seruos tutos fuga qui ſe uertunt de facili in fugam. ¶ Fere iubate.i.leonis:nundũ audebatis ire ad leones quéadmodũ pater:nõ auſi eſtis iſta magna:ſed ut pueri ſatis digna figere ceruos & lepores. ¶ Ite hucuſq3 pédet textus. ¶ Vmbre anime puerorũ. ¶ Innocuæ q nihil mali meruiſtis. ¶ In primo limine.primo ingreſſu:hoc é in tam tenel la etate. ¶ Infauſtũ genus appoſitiue.fauſtus fœlix dicitur cui oés fauent.cõtrariũ infauſtus infœlix:fauere é bona fari. Virg.Ore fauetis oés:hinc fauor uox bene p̃cans alicui.ſiue alicuius commodũ:& laudem tués. ¶ Triſte laboris uerſus adonicus Iratos reges uel quos interfecit pater:uel iudices inferni ítelligit qui irati herculi irati erant pp cerberũ raptũ & theſeũ deductũ ab íferis.

q Vis hic locus hic é qntus & ultimus actus in quo hercules reſipiſcés introducit:q cũ uidiſſet ſuorũ cadauera gemiſcés miraf. ¶ Quis locus ubi ſum. ¶ Que plaga:quæ pars mundi:qnque ſunt plage:ut Vir.Quinq3 tenent cœlũ zone ¶ Sub cardine ſub polo arctico. ¶ Hæſperii occidentalis ſum ne in hiſpania ubi oceanus facit modum:ideſt terminũ & finem terre. ¶ Quas trahimus auras ubi uiuo. ¶ Quod ſolũ terra. ¶ Feſſo mihi. ¶ Certe redimus: cõuertit hercules oculos & uidet corpora ſuoꝝ ſanguinoléta:& primo dubitat ne ſit fantaſia:ut adhuc illi uideantur ſimulachra & imagines infernales. ¶ Feralis inferorũ: antiqui ferã mortem dixerũt. ¶ Pudet fateri hercules magni animi timebat ſed uerecundabaf id demonſtrare. ¶ Preſagit.diuiñat:unda mens preſaga mali dicitur:quando ignota triſticia uerſatur in animo. ¶ Parens amphytrio. ¶ Coniunx megæra. ¶ Latus leuum ſiniſtrum. ¶ Spolio.leonis pelle. ¶ Tegmen ueſtis. ¶ Torus mollis:lectus delicatus:ſolebat hercules ueſtire ſe ea pelle:& illam ſibi ſternere pro lecto cum uellet dormire. ¶ Libet uidens hercules arma ſibi ſubmota indignãs duplicat uerbum libet ad auxeſim. ¶ Quem nouum neſcio quis fuerit iſte qui mihi eripuerit arma.niſi forte iuppiter pater relicto cœlo deſcendens in terras genuit alium fortiorem me:ut duplicauit noctem quando genuit me: triplicauerit in generatiõe alterius. ¶ Inceſtu.adulterio. ¶ Stetit.firmata eſt:quare ut dictum eſt: Iuppiter concumbens cum alcmena matre herculis iuſſit ſolé continuare noctem loco diei. ¶ Quod cerno.hic admirabundus hercules interrogat quis filios & uxorem interfecerit. ¶ Confecti cede.ideſt interfecti. ¶ Quis lycus qs tyránus ſimilis lyco. ¶ Moliri ppetrare reuerſo ab inferis. Quiſqs uocat nõ ſolũ thebanos:ſed circũuicinos.ut indicét ſibi qs fuit auctor tanti ſceleris. ¶ Colis habitas. ¶ Iſmeni.iſmenius fluuius é boetiæ ſic cognomiatus:teſte Diodoro li.hiſtoriarũ quinto ab iſmeno filio

pelasgi. ¶ Attea atticæ regiones:ubi sunt athenæ. ¶ Pulsata gemino mari agitata undis ægei: ioniique isthmos ē ea nomine terra strictura quæ inter duo maria cōclusa est:ut Ouidius:Equora bina suis oppugnant fluctibus isthmon:& tenuis tellus audit utrūq; mare. ¶ Pelopis dardani phrygii.nā filius fuit tantali regis phrygum: a quo peloponensus dicitur. ¶ Indica ostende. ¶ Ira mea. ¶ Ruat seuiat:quia nemo respōdebat dicit ruam in oēs. ¶ Hostis ē:reputabo oēs hostes qui nō monstrant mihi auctorē tanti sceleris. ¶ Procede ueni palam. ¶ Alcide herculis.

¶ Seu uindicas o uictor undecūq; uenias siue a geryone:siue a diomede:ut facias eoꝝ uindictā procede:ego sum paratus pugnare licet habeas arma mea. ¶ Vindicas currus truces equos iugales. ¶ Tracis cruenti.diomedis sanguinolenti qui pascebat equos suos carne humana. ¶ Pecus geryonis.supple iterū uindicas armenta abducta a geryone hispano. ¶ Libiæ ut dominos.s.iterum uindicas busirim & antheū quos superaui:de his oībus superius satis diffuisse diximus. ¶ Vel etiā. ¶ Petas inuadas. ¶ Cur dū loqueret hercules talia theseus & amphytrio opponebāt māus oculis ne uiderentur lachrymari ppter cōmiserationem herculis. ¶ Fugit meos uultus nolūt me uidere. ¶ Differte.plongate. ¶ Profare.dic. ¶ At tu non poterat loqui Amphitrio: unde cōuertit se ad theseū: ut id facinus sibi explicet. ¶ Ede dic enarra. ¶ Tua fide.tua solita ueritate. ¶ Vterq; pater & theseus ¶ Pudibūda.quæ habent signum pudoris. ¶ Furtim paulatim:celando me ¶ Pudendū.nolite uereri manifestare mihi hoc tam dirū scelus. ¶ Nūquid interrogat per circūlocutionē num fuerit eurystheus. ¶ Potens ironice qui solitus ē mihi semper imperare. ¶ Argiuæ argoꝝ. ¶ Infestum inimicum.fuit ne exercitus Lyci quē interfici. ¶ Parentis mortui. ¶ Per te.rursus conuertit se ad patrē & adiurat ut sibi manifestet istud scelus. ¶ Numen secundū:mihi secūdus deus: primus erat iuppiter. ¶ Preda:quis spoliauit me dormientem armis meis. ¶ Tacita.noli fili curare scire ista: quia multi quæsiuerūt aliqua que postea illos pœnituit sciuisse. ¶ Ego.habet emphasim:quasi dicat ego hercules non faciam uindictam. ¶ Quota mimiua respectu maioris. ¶ Miserere more precantis hercules extendens manus ad patrem:eas noluit tangere quod miratus hercules:uidet manus suas cruentatas:& tunc cognouit se auctorem eius mali fuisse. ¶ Quid hoc.s. qd' pater nolit tangere manus suas.hic errat in me. ¶ Vnde hic cruor unde sanguinolentæ sunt mihi manus. ¶ Quod ex alia pte uidet sagittā tinctā. ¶ Leto morte. puerili filii sui. ¶ Lernea nece q̄ prius tinxerat sanguine idræ quā supra ab eo superatā diximus. ¶ Iā uidens tela sua āplius non querit qs fecerit illā stragē:qa bene sciebat:qd̄ potuisset nullus flectere arcū suū:nisi ipse. ¶ Sinuare incuruare. ¶ Neruū cordā arcus ¶ Vix.cū difficultate. ¶ Cedentē flexibilē: qa uix illū ipse posset flectere. ¶ Nostrū nos fecimus isti. ¶ Lucanus: Amphytrio cōsentiēs herculē fecisse illd̄ scelus:uult eū cōsolari dicēs:tu fili hēbis dolorē ex morte filioꝝ:sed culpa ē nouerce lunonis q̄ cecū furorē in te misit. ¶ Nūc pte.hercules aīaduertēs se tātū scelus cōmisisse uocat louē patrē:ut sibi mortē faciat:& oēs penas desiderat. ¶ Oblite nr̄i q̄ nullā curā hēs filii herculis quē intātū furorē puenir̄ pmisisti. ¶ Sera tarda:quia prius debebas uindicare quā

Attea quisquis arua qui gemino mari
Pulsata pelopis regna dardani colis,
Succurre sæue cladis auctorem indica
Ruat ira in omnes hostis est q̄squis mihi
Non monstrat hostē:uictor alcide latens
Procede:seu tu uindicas currus truces
Tracis cruenti:siue geryonis pecus
Lybiæ ue dominos nulla pugnādi mora ē
Et nudus asto:uel meis armis licet
Petas inermem:cur meos theseus fugit
Paterque uultus:ora cur condunt sua
Differte fletus:quis meos dederit neci
Omnes simul:profare quid genitor siles
At tu ede theseu:sed tua theseu fide
Vterque tacitus ora pudibunda obtegit
Furtimque lacrimas fundit in tantis malis
Quid ē pudendū:nūquid argiue potens
Dominator urbis:nunquid infestum lyci
Pereuntis agmen clade nos tanta obruit
Per tē meorū facinorum laudem precor
Genitor tuique nominis semper mihi
Numen secundū:fare quis domum fudit
Cui p̄da iacui. Am. Tacita sic abeāt mala:
her.ut iult⁹ ego sim.am.sæpe uidicta obfuit
Her.quisq̄ ne segnis tanta tolerauit mala
Am.Maiora q̄sq̄s timuit.Her.his & pater
Quicq̄ maius timeri aut grauius potest
Am.Cladis tuæ ps ista quā nostri quota ē.
Her.miserere gēitor:supplices tēdo man⁹
Quid hoc:manus refugit:hic errat scelus:
Vnde hic cruor:quid illa puerili madens
Arundo leto:tincta lærnea nece
Iam telą uideo mea:nō quæro manum:
Quæ potuit arcū flectere:aut quæ dextra
Sinuare neruū:uix cedentem mihi
Ad uos reuertor gēitor:hoc nostrū ē scel⁹
Tacuere:nostrū est.am.Luctus ē hic tuus
Crimen nouercæ:casus hic culpa caret
Her.Nūc pte ab oī genitor iratus tona!
Oblite nostri uindica sera manu
Saltem nepotes:stelliger mundus sonet

care quã iterficerẽ eos. ¶ Nepotes filios meos qui nepotes erãt tui. ¶ Stelliger cælum. ¶ Hic arcticus i septẽtriõe. ¶ Ille antarcticus in meridie. ¶ Rupes caspiæ: si nõ me fulminare uis: Saltẽ dato alias pœnas. Caspii in asiam boreales: a quibus mare caspiũ est dictum: & portæ caspiæ: hoc est uia quædã eos mõtes intersecans: ut testatur Solinus: sunt maiori armeniæ cõtermini. ¶ Ales auida aquila: ferũt Iouẽ prometheũ iapeti filiũ ob ignem subreptũ superis in monte scytiæ. Caucaso ferrea cathena uinxisse: aquilamq; addidisse q̃ iecor eius assidue renascẽte ꝑpetuo pascereť. Hãc aquilã qdã ex Typhone atq; Echione genitam ꝓdiderunt: alii ex terra & tartaro: nõnulli uulcani factã manibus & a ioue animatam post hec ꝓmetheum: ut sibi iouem cõciliaret hac arte usum fuisse iupiter amore Tetydis cõspecta eius pulchritudine forte exarserat qd' sentientes parce quarũ ꝓuidentia nõ fallitur cecinerũt. Quicũq; thetydi cõnubio iunctus esset eius filiũ patris gloriã longe supaturũ: hoc cũ forte itellexisset ꝓmotheus Ioui renunciasse fertur qui ueritus ne quod ipse Saturno patri fecerat a filio pateretť oẽm de tethyde cogitationẽ deposuit: & ne erga ꝓmetheum parũ gratus uideretť: uinclis eũ liberauit: q̃is ad .xxx. millia annorũ huic pœne deditus fuerat: ut Eschilus scribit: & ne liberatiõis eius perpetua memoria foret facto ex utraq; re: hoc est saxo ad qd' alligatus fuerat: & ferro ex quo facta erat cathena: anulo digitũ eius siniſtra mãu minimo ꝓximũ cinxit: quæ pria anuli inuẽtio fuisse memoratur. Ad hũc igitur ꝓmetheũ adhuc caucascæ rupi alligatũ: cũ forte hercules ab eurystheo ad hortos hesperidũ missus locorũ ignarus diuertisset: uiãq; ab eo fuisset. edoctus aquilã iecur: siue ut alii uolunt cor eius assidue depascentẽ sagitta pemit.

¶ Scopuli montis. ¶ Cur uacãt uacui sunt. q.d. pone me in hãc pœnã ubi erat ꝓmetheus: ut loco illius dem pœnas paretur. ¶ Latus abruptũ: rupes alta in ꝑceps. ¶ Nudũ sine arboribus quæ ibi non nascũtur ꝓp frigus. ¶ Illa ꝓponit sibi aliã pœnã: ut intra cyaneos mõtes alligatus discerpatť. Sunt symplegades teste Pli. in. iiii. &. vi. na. histo. uel ut Põponius uult in secũdo duæ insulæ hellespõti cõtra thraciũ bosphorũ mille qnq̃ginta passibus ab europa distãtes q̃s nonnulli ex nostris poetis cyaneas uocauere: de qbus Lucanus circa finẽ secũdi libri. ut Pegasea ratis peteret cũ phasidos undas.

Flammasq; hic & ille iaculetur polus
Rupes ligatum caspiæ corpus trahant
Atque ales auida: cur promothei uacant
Scopuli: paretur uertice immenso feras
Volucresq; pascẽs caucasi abruptum latus
Nudumque siluis: illa quæ pontũ scythen
Symplegas arctat hic & hic uictas manꝰ
Distendat alto: cumque reuocata uice
In se coibunt saxaque in cœlũ expriment
Actis utrinque rupibus & medium mare
Ego in quieta montium iaceam mora
Q uã structũ aceruãs nẽore cõgesto aggerẽ
Cruore sparsum: impio corpus cremem
Sic sic agendum est: inferis reddã herculẽ
A m. Nũdũ tumultu pectꝰ attonitũ caret.
Mutauit iras quodque hẽt propriũ furor
In seipsum furit. Her. Dira furiarum loca
Et inferorum carcer & sonti plaga
Decreta turbæ: & si quod exilium latet
Vlterius erebo: cerbero ignotum & mihi
Huc me abde tellas: tartari ad finẽ ultimũ
Mansurus ibo: pectus o nimium ferum
Q uis uos per oẽm liberi sparsos domum
Deflere digne poterit: hic durus malis
Lacrimare uultus nescit: huc ensem date
Date huc sagittas: stipitem huc uastũ date
Tibi tela frangã nostra: tibi nostros puer

¶ Scopuli montis. ¶ Cur uacãt uacui sunt. q.d. pone me in hãc pœnã ubi erat ꝓmetheus: ut loco illius dem pœnas paretur. ¶ Latus abruptũ: rupes alta in ꝑceps. ¶ Nudũ sine arboribus quæ ibi non nascũtur ꝓp frigus. ¶ Illa ꝓponit sibi aliã pœnã: ut intra cyaneos mõtes alligatus discerpatť. Sunt symplegades teste Pli. in. iiii. &. vi. na. histo. uel ut Põponius uult in secũdo duæ insulæ hellespõti cõtra thraciũ bosphorũ mille qnq̃ginta passibus ab europa distãtes q̃s nonnulli ex nostris poetis cyaneas uocauere: de qbus Lucanus circa finẽ secũdi libri. ut Pegasea ratis peteret cũ phasidos undas. cyaneas tellus emisit in æquora cautes: has instabiles interdum cõcurrẽtes simul dixerũt: ut Oui. Transeat instabiles strenua cyaneas: & declinatť etiã in substãtiuo pro oĩbus his cautibus: hec cyane huius cyanes. Symplegades igitť easdẽ dixerũt: hoc ẽ cõcurrentes: has Oui. li. xv. meth. Imobiles factas dixit: timuit cõcursibus argo undarũ sparsas Symplegadas elisaq;. quæ nũc ĩmotæ perstant: uẽtisq; resistunt: hoc fictũ estq; isti scopuli uicini & altissimi a longe nauigantibus sese mouere uidebanť. ¶ Pontũ mare. ¶ Scythẽ: euxynũ apud scytiã. ¶ Arctat stringit ubi est angustissimũ mare. ¶ Et hinc. & hinc ab utraq; pte. ¶ Vinctas ligatas: unã ad unũ scopulũ aliã ad aliũ. ¶ Coibunt cõiungenť. ¶ Reuocata uice: qa dixi illas cõcurrẽ Dicunť enim illa quæ uadũt & redcũt dare uicẽ. ¶ Mediũ qd' per mediũ illarũ labiť. ¶ Actis ĩmissis quãdo elidũtur aque saliũt usq; in cœlũ. ¶ Ego ero medius inter has rupes: & ero mora hoc est obstaculũ ne se illæ rupes tangãt: & sic semꝑ inquetus ero. ¶ Quim mutãs ꝓpositũ dicit eẽ melius si seipm interficiat quim potius. ¶ Aceruans. accumulans. ¶ Aggerẽ strue ligno q; ubi me cremare possim. ¶ Reddã restituam: quia semel fuerat. ¶ Nundũ loquitť Amphitryo nõ forte audiente hercule. ¶ Tumultu agitatiõe furoris. ¶ Propriũ furoris: q nec suis: nec sibi parcit. ¶ Dira: sequitť hercules sermonẽ suũ dolore & ira plenum ibo ad inferos ibiq; in deterrima parte me ipsum relegabo. ¶ Plagã decreta. regio destinata. ¶ Sonti nocenti. ¶ Erebo. fluuium inferorum erebum esse dicunt: ponitur interdum pro obscurione patre inferni Virg. Imas crebi descendit ad umbras. ¶ Cerbero. cani custodi inferorũ quẽ ad superos traxi: ¶ Pectus. nũc uellet separe ad fletũ: sed nõ põt: unde dicit o pectꝰ meũ aĩe dure. ¶ Liberi filii mei. ¶ Digne q̃ntũ me remini. ¶ Durus malis. iduratus in malis. ¶ Huc rogat arma sua: qbus filios iterficit: ut ea saltẽ cremet in rogũ filioq;. ¶ Tibi ucrtit se ad unum filium dicens tibi uni frangã sagittas: ad alium tibi arcus & clauam.

¶ Stipes grauis. põderoſus truncus hoc eſt claua. ¶ Tuis umbris aíe & máibus tuis. ¶ Frequés plena. ¶ Lernæis tinctis ſanguíe idræ lerneæ. ¶ Dét ſuſtineát. ¶ Nouercales: uos etiam manus meæ comburam quæ fuiſtis nouercæ obſequentes ſicut uolebat Iuno. ¶ Infauſtas. infœlices meis filiis & uxori. ¶ Quis nomen theſeus uolens conſolari eum dicit: quod iſtud non eſt appellandum ſcelus: quod per errorem commiſſum eſt. ¶ Ingens: reſpondet hercules quando error eſt nimis magnus non eſt excuſabilis. ¶ Nunc dicit theſeus fuiſti ſemp fortis: nũc etiá opus é: ut uidearis idé qui in ceteris aduerſis fuiſti. ¶ Perfer fortiter ſuſtine. ¶ Molem. magnitudinem: & põdus graue. ¶ Non ſic: nõ ſum adeo impudés ut uelim amplius ſupeſſe in uita: & oés fugare a cõſpectu meo: q me tam ſceleratũ abhorrerent. ¶ Pudor uerecundia. ¶ Extinctus pditus. ¶ Furore inſania. ¶ Ceſſit. fugit a me. ¶ Pater recede ne uideas mortem meã: quia uolo me interficere. ¶ Per ſancta Amphytrio rogat herculé ne uelit ſuam ſenectá tátis doloribus afficere ex morte ſua. ná ſemp fili pro te habui labores & pœná: dum aſſidue mittere/tis ad diuerſa mõſtra: modo qd' aliquam delectationem ex te capẽ poſſem: uis miſerũ patrem deſtituere. ¶ Vtrũq; ius ſiue dicas me patrem tuũ: ſiue alũnum & educatorem. ¶ Canos albicantes capillos: hoc é ſenectutem ſemp uenerandá apud pios & bonos. ¶ Deſertæ: quæ nullũ hét in quo poſſit habere ſpem. ¶ Manus. quæ mihi cõparabant gloriá: nunc aũt maximum dedecus. ¶ Occidá: moriar ipſe: quando eſt media longa de alio intelligitur: quia uenit ex ob & cædo. nunc ex ob & cado. ¶ Cernere nefas. quia in conſpectu eius interfeci filios & uxorem. ¶ Memoranda intuens. aſpiciens potius tua preclara facta. ¶ Veniã ignoſce tibi uiuendo ne uelis te occidere. ¶ Vnũ. hoc ſcelus. ¶ Iuſſus. ſcilicet per euryſteum. ¶ Succurre. rogat patrem ut det arma. ¶ Sunt præces. Theſeus rurſus herculem cõſolatur: rogatque ut uiuat: dicens ſatis efficaces debent eſſe præces patris ad mouendum te: ſed tamẽ etiam nouiſti me ſemper tibi amicum & amicorum præces ſpluri/mum debẽt ualere ideo moueare meo fletu & lachrymis: & erigete in aduerſis: & meméto te herculem eſſe uirum forté qui omnia difficillima ferre debet. ¶ Imparem. quia omnia mala æquo animo ferebas: ideo animus tuus erat omnibus malis æquus: hoc eſt ita magnus ut erant omnia mala. ¶ Veta. uince hunc dolorem. ¶ Si uiuo. dicit hercules non debeo amplius uiuere quia ſi in uita manſero. dicent omnes quod ſponte tantum ſcelus peregi. ¶ Feci. ſponte feciſſe. ¶ Purgare: quæ meo ſcelere eſt polluta. ¶ Agedum. exhortatur dextram ſuam. ut tantum facinus aggrediatur.

Rumpemus arcus: ac tuis ſtipes grauis
Ardebit umbris: ipſa lernæis frequens
Pharetra telis in tuos ibit rogos
Dẽt arma pœnas: uos quoq; ífauſtas meis
Cremabo telis o nouercales manus. dit
The. Quis nomẽ unq̃ ſceleris erroris de
Her. Sæpe error íges ſceleris obtíuit locũ
the. nũc hercule opꝰ ẽ: pfer hác molẽ mali.
Her. Nõ ſic furore ceſſit extinctus pudor
Populos ut omnes impio aſpectu fugem.
Arma arma theſeu flagito propere mihi
Subtracta reddi: ſana ſi mens eſt mihi
Referte tela manibus: ſi remanet furor:
Pater recede: mortis inueniam uiam.
Am. Per ſancta generis ſacra: per ius noſs
Vtrunq; noſtri: ſiue me auctorem uocas
Seu tu parentem perq; uenerandos piis
Canos ſenecte parce deſerte precor
Anniſque feſſis: unicum lapſe
Firmamen: unicum lumen afflicto malis
Temet reſerua: nullus ex te contigit
Fructus laborũ: ſed ſemp aut dubiũ mare
Aut monſtra timui: quiſquis in toto furit
Rex ſeuus orbe manibus aut aris nocens:
A me timetur: ſemper abſentis pater
Fructumque tui: tactum & aſpectum peto.
Her. Cur aíam in iſta luce detineã ampliꝰ
Morerque nihil eſt: cũcta iam amiſi bona.
Mentẽ: arma: famã: cõiugẽ: natos: manus:
Etiam furorem: nemo polluto queat
Aío mederi: morte ſanãdũ ẽ ſceleꝰ. (occidã
The. pimes pentẽ. Her. Facere ne poſſim
th. gẽitore corã. her. Cernere hũc docui ne
The. Memorãda potiꝰ oíbꝰ facta ĩtuẽs fas
Vnius a te criminis ueniam peto.
Her. Veniam dabit ſibi ipſe q nulli dedit?
Laudãda feci iuſſus: hoc unum meum eſt:
Succurre genitor: ſiue te pietas mouet
Seu triſte fatum: ſiue uiolate decus xtra
Virtutis. effer arma: uícatur mea fortũa de
The. Sũt qdẽ patrie preces ſatis efficaces.
Sed tamen noſtro quoque
Mouere fletu: ſurge & aduerſa impetu
Perfringe ſolito: nunc tuum nulli imparẽ?
Animum malo reſume: nunc magna tibi
Virtute agẽdum eſt: herculem iraſci ueta.
Her. Si uiuo feci ſcelera: Si morior tuli:

ſime

si me perimes maius opus facies: q̃ superando monstra oia quæ uicisti. ¶ Bisseno. i. duodecim laboribus meis: quos superius enumerauimus. ¶ Ignaue. reprehẽdit se quod cesset a morte: fuisti nuper animosus in filios & uxorẽ: & te ipm times occidere. ¶ Matres. in plurali dicit ꝓpter indignationẽ. & mos est iratorum ponere plurale pro singulari. ¶ Arma: herculi ut supra uidimus dormiẽti subtracta fuerãt arma: quæ sibi reddi postulat. quod si negauerint: minatur thebanam ciuitatem & omne nemus pindi euersurũ Pindus mons ẽ in finibus thessaliæ a parte occidua uersus thraciam: ex cuius ima ꝑte peneus fluuius profluit. ¶ Lucos siluas inceduas quæ nõ succedũtur: quia sunt cõsecratæ alicui deo. ¶ Cytheronis iuga. colla & sũmitates cytheronis montis ꝓpe thebas ubi bacchus collebatur. ¶ Leuẽ. & si illud pondus erit nimis leue ad opprimẽdum me: rapiã mecũ simul muros & arces urbis. ¶ Opertus. oppressus non satis tanta ruina uertam: & totam terram supra me. ¶ Septem. quia septẽ portas habebat thebe. ¶ Media. terrã quæ posita est in medio elementoꝝ. ¶ Onus. totum põdus terræ. Mundus. machina elementoꝝ. ¶ Sedit. iacet. ¶ Dirimit. separat superos & cœlum. ¶ Reddite arma. uertit se cũ furore. ¶ Vox. Amphitryo uictus minis & furore herculis illi restituit arma. ¶ Digna. conueniens patri herculis feci: ut illi tradat arma ad occidendum se. ¶ En. uide. ¶ Hoc spiculo. hac sagitta puer filius tuus interemptus est: & hec porrigendo arma dicebat. ¶ Iuno. ideo culpa nõ est tua. ¶ Vtar. occidam me quoq;. ¶ Cor. s. meum. ¶ Palpitat. tremit. ¶ Ferit. quia quando cor tremit pulsat & ferit pectus. ¶ Sollicitũ anxiũ ¶ Arundo. sagitta. ¶ Aptata. s. ad guttur. ut se interficiat uidebat herculẽ iã sibi paranté morté. ¶ Volens. o fili alia scelera excusata sunt per furorẽ: sed hoc facies sciẽter si te occides ¶. Pãde. quid iubes quid uis aperi & dic aperte: nolo amplius rogare sed me ꝓtinus occidã. ¶ In tuto. scio quod uolo facere & dolor meus ẽ in portu mortis: & hec dicẽs uertit ad theseũ tu solus theseu potes mihi seruare herculẽ filiũ. ¶ Felicẽ si nõ interficiat se. ¶ Sic statue. loquit ad herculẽ. ¶ Statuis. siue uiuere siue mori proponis: scito famã & causam tuã fore in arcto difficili & ancipiti dubio iudicio: an plus sis laudandus propter egregia facinora tua: an plus dãnandus qd̃ patri sciens uolensq; mortis causam dederis: nam me nunc interficiam. ¶ Hãc animã leuẽ imbecillẽ: & fractã ꝑ multas angustias. ¶ In primo ore. i primo egressu: qa cito emittã illam. ¶ Patri mihi ãphitryõi. ¶ Aliqs. forte aliquẽ querebat q̃ ipsum occideret: unde cũ tardaret: sibi ipsi deliberat morté cõsciscere. ¶ Nõ ferã morã. nõ expectabo ulterius quẽpiã ut me occidat: sed ipse induã ferꝝ læthale mortiferꝝ. ¶ Iã. uidens herculẽs patrẽ morti incũbentẽ: dicit pr̃ reuoca retrahe manũ qa iã pauerat ferꝝ ad pectus. ¶ Succũbe loqt̃ hercules ad se ipsũ. ¶ Virtus. fortitudo succũbe dimittas te uinci amore pr̃no. ¶ Perfer. facias qcqd uelit pr̃. ¶ Labor. s. qd̃ iuitus uiuã. ¶ Eat. adiũgat̃ aliis laboribus meis: qa uita ista erit mihi maximus labor in tot tormẽtis uiuere cõscio scelerũ meorũ. ¶ Alleua. ccciderat Amphitryo q̃si exanimis: und̃ hercules rogat theseũ ut illũ eleuet: qa ipse mãibꝫ pollutis nõ audet eũ tãger̃. ¶ Solo. terra.

Purgare terras properq; iam dudum mihi
Monstrum impiũ: scelerũ: & immite: ac ferũ
Oberrat: agedum dextra conare aggredi
Ingens opus: labore bisseno amplius.
Ignaue cessas: fortis in pueros modo
Pauidasq; matres: arma nisi dentur mihi
Aut omne pindi thracis excidam nemus:
Bacchique lucos & cytheronis iuga
Mecum crema bo: aut tota cũ domibꝰ suis
Dominisque tecta: cum diis templa oĩbus
Thebana supra corpus excipiam meum:
Atque urbe euersa: & si fortibus
Leue põdus humeris mœnia ĩmissa ĩcidẽt
Septẽque opẽrtus nõ satis portis premat.
Onus omne media ꝑte qua mũdus sedet
Dirimitque supẽros in meũ uertam caput.
Reddite arma.
Am. Vox est digna genitore herculis.
Hoc en peremptus spiculo cecidit puer.
Hoc iuno telum manibus emisit tuis.
Hoc nunc ego utar Ecce q̃ miserum metu
Cor palpitat: corpusq; solicitum ferit
Aptata arundo est ecce iam facies scelus
Volens sciensq; pande quid fieri iubes
Nihil rogamus: noster in tuto est dolor.
Natũ potes seruare tu solus mihi theseu:
Ipse necdum maximum euasi metum.
Miserũ haud me potes facẽre felicẽ potes.
Sic statue quicquid statuis: ut causam tuam
Famamq; in arcto stare & ancipiti scias.
Aut uiuis aut occidis: hãc nũc aĩam leuem
Fessamq; senio nec minus quassam malis
In ore primo teneo: tam tarde patri
Vitam dat aliquis: non ferã ulterius morã.
Letalẽ ferro pectus impressum induam:
Hic hic iacebit herculis sani scelus.
Her. Iã parce genitor ꝑce: iã reuoca manũ:
Succumbe uirtus: perfer imperium patris.
Eat ad labores hic quoq; herculeos labor.
Viuamus: artus alleua afflictos solo
Theseu parentis: dextra contactus pios
Scelerata refugit.

¶ Hanc.surgit Amphitryo:qđ audiuerat herculem non audẽtem eum tangere:ultro illius dextrã capit. ¶ Hac herculis dextra. ¶ Nixus.ipse sustentatus. ¶ Admouens.appropinquans pectori.s.meo. ¶ Quem locũ.uidens hercules adeo se sceleſtũ:uellet ire ad aliquã partẽ mundi ubi in cognitus uiuat. ¶ Profugus. de patria exiens. ¶ Quis tanais in qua regiõe ero ubi uitam in cognitã degere possim. tanais fluuius est septẽtrionis i scythia qui in paludẽ meotidẽ defluit. ¶ Quis nilus. Est fluuius egypti ex maioribus totius orbis:cuius teste lucano in decimo Arcanũ natura caput non prodidit ulli:sed immensa mole singulis annis sole existẽte in cãcro totã egyptũ iundat.& ut ait Vir.iiii.georgicoꝝ p septẽ hostia mare ingredit:diuersa ruẽs septẽ discurrit i ora. Vlq; coloratis amnis deuectus ab idis. ¶ Tigris fluuius armeniæ q táto ipetu fluit ut ꝑsica lingua tigris sagitta dicatur. ¶ Violẽtus.impetuosus uelocissime currens. ¶ Rhenus.fluuius est separás galliã a germania. ¶ Tagus.fluuius est hispaniæ q dicit habere arenas aureas. ¶ Ibera hispana. ¶ Gaza.auro: & diuitiis. ¶ Meotis palus est in septẽtrione uersus scythiã a qua mare usq; in tenedũ ꝑtendens: põtus dicit:& alio noie mare euxinũ Arctoũ igit dices.i.euxinũ arctos ursa signũ celeste ad septentrionẽ. Tethys.uxor oceani:ibi pro mare oceano ponit.ut etiã Martialis:& quẽ supremæ thetyos unda ferit. ¶ Per meas manus. licet sint oẽs aquæ mundi.nõ tamen lauabunt scelus meaꝝ manuũ. ¶ Altum.magnũ. ¶ Herebit.manebit. ¶ In quas loquit ad se ipsum:ubi scelerate hercules poteris latere. ¶ Vbiq; in oĩ parte mũdi sum cognitus & sic nõ habeo locũ ad exiliũ meũ. ¶ Me refugit.credo quod totus mundus:& sol & astra fugiẽt me. ¶ Transuersos.remouent sese a recto cursu.ne uideãt me.Meliore.s.q̃ me. ¶ Cerbeꝝ.canẽ infernalem:quẽ traxi ad supos. ¶ O fidũ caput.est appositio.uertit se ad theseũ:amice de quo multum fido theseu reppeti mihi latebras ubi incognitus uiuã. ¶ Quicũq; si faceret quiq;.uersus nõ staret.hic est sensus tu quicunq; arbiter inferni q es contentus quod homines peccent ut ueniãt ad iferos. ¶ Arbiter.qui iudicas aliena scelera. ¶ Gratiam.pœnã gratia in bono & malo accipitur:ut si male faciẽti male facis:reddis gratiã. ¶ Refer redde. ¶ Vicẽ.sicut ego iferos perturbaui ita me ꝑturbent. ¶ Meritis cõmissis meis & sic in bonum & malũ dicitur meritũ. ¶ Redde.s.o qcũq; arbiter. ¶ Reductũ me herculẽ ab iferis receptũ iteꝝ illuc me reduce:& illic tuis cathenis & carcere liga. ¶ Ille locus.infernus. ¶ Et ille.s.locus. ¶ Nouit.quia illic fui. ¶ Nostra.theseus loquit:scio hercules locũ in quo bene latebis:ueni athẽas:& ibi poteris quoq; expiari:quẽadmodũ mars expiatus ẽ:& breuiter tangit historiã:neptunus uocauit martẽ in iudiciũ corã deis qđ filius suus tius cã fuisset in bello iterfectus:locus iudicii athenis cõstitutus ẽ:& ibi mars sese excusans qđ bellũ sit cõe oĩbus:qđ qui bellãtur in dubio uitæ sint: a deis absolutus ẽ:ideo ibi dicit. ¶ Gradiuus.mars:qđ est uocabulũ neq; græcũ neq; latinũ:sed trax quod fortem & bellicosum significat. ¶ Restituit.reduxit. ¶ Illic.s.in terra nostra:hoc ẽ athenis. ¶ Manũ suã. ¶ Solutã.cæde expurgatã. ¶ Armis.ad arma:ut iterũ pẽsset bello. ¶ Alcide.hercules nepos alcei. ¶ Illa terra.s.attica. ¶ Que solet facẽ supos.deos:hoc ꝑ martẽ dicit. ¶ Innocẽtes.absolutos:expiatosq;. ¶ Vocat te.inuitat ut uadas illuc:ubi fuit absolutus mars. Vnde athenis ariopagus erat uicus martis in quo cõstitutus fuit senatus quadrigentorum senatorum a solone:collis ẽ auctore Herodoto li.viii.e regione ad arcem athenarum ariopagus dictus.arios mars dicitur:& pagos uicus.

Am. Hanc ego manum amplector libẽs
Hac nixus ibo:pectori hãc ego admouẽs
Pellã dolores Her.Quẽ locũ ꝑfugꝰ petã:
Vbi me recõdam:Qua me tellure obrutã:
Quis tanais:aut quis nilus:aut quis ꝑsica
Violentus unda tigris:aut renus ferox
Taguſq; ibera turbidus gaza fluens:
Abluere dextram poterit:arctoum licet
Meotis in me gelida transfundat mare.
Et tota tethys per meas currat manus.
Herebit altum facinus:in quas impius
Terras recedes:ortum an occasum petes:
Vbiq; notus perdidi exilio locum.
Me refugit orbis:astra transuersos agunt
Obliqua cursus:ipseq; titan cerberum
Meliore uultu uidit:o fidum caput
Theseu latebram quere lõginquã abditã:
Quicunq; semper sceleris alieni arbiter
Amas nocentes gratiam meritis refer
Vicemq; nostris:redde me inferis precor
Vmbris reductum:meq; subiectum tuis
Restitue uinclis:ille me absondet locus:
Sed & ille nouit. The.Nostra te tellꝰ mãet
Illic solutam cede gradiuus manum
Restituit armis:illa te alcide uocat:
Facere innocẽtes terra quæ superos solet:

Tragœdia secunda. Thyestes.

Actꝰ primꝰ Tãta.& Mege. Tãtalꝰ loqtur.

Vis me furor nũc sede ab ista abstra
q Auido fugaces ore captãtẽ cibos (hit
Quis male deorũ tãtalo uiuas domos

Vis me.Hæc secũda tragœdia inscribit Thyestes grauitate sniaꝝ & uerbis significatissimis ornatissima:eius argumẽtũ ẽ. Thyestes & Atreus filii pelopis maxie iter se inuisi fuerũt fratres. Thyestes uero uitiauit uxorẽ europen atrei:& ex ea suscepit duos filios:qđ dolens Atreus ei epulãdos apposuit. Habet quinq; actus hæc fabula:ut dictũ ẽ in superiori qđ quinques intro ducũtur nouæ ꝑsonæ i

ſcæna.& quin quies reliquit ipſa ſcæna deſerta.In primo actu inducitur Tantalus qui ex inferis excitabat a megæra furia ad miſcenda odia inter fratres.In ſecũdo é conſiliũ Atrei cũ ſeruo quo pacto ſumat uindictam de fratre.In tertio reducitur thyeſtes qui expulſus fuerat de regno:ſimulata pace cũ Atreo fratre In quarto:cœna in qua filii thyeſtis ſibi apponunt.In quinto: Atreus & thyeſtes ꝓpetrato ſcelere loquũtur.In fine cuiuſq; actus inducitur chorus. ¶ Quis furor.loquitur Tantalus ad megærá: qua cá moueor ab inferis:uultis ne mouere me ad maioré pœná ¶ Infauſta ſede a loco meo ifelici.¶ Captanté me uolentem capere. ¶ Fugaces. qui fugiunt ab ore meo:ſuperius in hercule diximus de tantalo plura.Itaq; aduerte lector ne uobis ſæpius idé ſit repetendũ cũ uno loco hiſtoria unius fuerit explicata:áplius non replicabitur:ſaterit locũ aſſignaſſe. ¶ Viuas.uiuentiũ ſuperorum:quis deus cogit me iterũ ire ad ſuperos.& ita miratur quid hoc fiat. ¶ Peius inuétum é aliud malũ grauius. ¶ Siti aré-te.q̃ ſit mea ſitis ſicca ĩ mediis aquis:nam illa erat pœna tantali ut in mediis aquis ſitibũdus bibere nequiret. ¶ Hiante.habéte ſemp os apertum:habeo ſemp poma famelicus nec poſſum comedere:ſed aliud ſuppliciũ peius é mihi inuentũ. ¶ Syſiphiſum ne mittédus ad pœná loco ſiſyphi qui aduerſus monté ingens ſaxum ꝓpetuo uoluebat. ¶ Lubricus.labilis:quia ſemp ut dictum eſt ſupra: cũ in ſummo mõtis erat lapis ille relabat. ¶ Aut. rota.ſ.uenit. ¶ Celeri.quia celeriter uoluit. ¶ Deferens.uoluens. ¶ Membra ixionis qui iunonem interpellauit de ſtupro:mittor ne ad pœnam ixionis:aut tityi: qui ſimiliter gigas latoná ſtuprare uoluit:& hac pœna cruciatur extéſus in terra habet duos uultures ſemp corrodentes ſibi iecur: ¶ Accreſcens:quia ſemp creſcit:quádo cõſumptũ eſt. ¶ Atras.fœdos uultures.nocte quátũ comedunt in die tantũ creſcit in nocte. ¶ Reparans.renouans. ¶ Recenti.qd̃ non fatigatur:uel ſecũdũ homerum quádo unus comedit alius quieſcit. ¶ Plenũ:integrũ.quia renaſcitur. ¶ Tranſcribor. tranſmittor. ¶ O quiſquis.uertit nũc ſermonem ad plutoné & iudices inferni.non opus ut reuertar ad meos:quia ſatis ſunt mali: ſed potius adde oém aliam pœnam grauioré:ita quod oés inferi horreant illam:ſi qua alia excogitari põt maxima ¶ Durus.inexorabilis. ¶ Diſpõis diuidis. ¶ Supplicia. pœnas ſecundum merita. ¶ Functis.mortuis. fungi proprie eſt finire.unde uita functus dicitur qui finiuit uitam:hoc eſt mortem obiit.Liuius.Defuncta morbis corpora ſalubriora eſſe incipere:hoc é corpora quæ finierunt & euaſerunt morbos:accipitur tamen frequéter fungor pro eo quod é officium & munus ago:ut fungor magiſtratu:fungor prætura. ¶ Adde ſcilicet mihi & noli facere meos tam ſceleratos. ¶ Diri carceris. inferni. ¶ Acheron.fluuius inferni. ¶ Ad cuius. ad quam pœnam ipſe tremiſcam:& uidear huc uſq; bene fuiſſe in comparatione illius:quare ad quid uis facere meos ſceleratiores. ¶ Subit.ſuccedit. ¶ Vincat.ſuperet magnũ ſcelere. ¶ Innocenté.quaſi dicat erunt ita ſcelerati ut ipſe in comparatione illorum dicar bonus. ¶ Inauſa.audeat quod nũq̃ alii auſi ſunt. ¶ Regione impia infernali:quidquid é uacuum in inferno ipſe qui ſum auctor ſcelerati generis complebo. ¶ Ceſſat. uacuum eſt. ¶ Minos.iudex inferorum. ¶ Nunquá uacabit.nũquá erit ocioſus nam ſemper aliquem ad puniédum habebit durante pelopeia domo filii mei:ex qua ſemper erunt ſcelerati. ¶ Perge. Megæra furia uidens tantalum dolentem uenire:urget eum. ¶ Vmbra.anima impia perge uade & age miſce. ¶ Penates domos tuorum nepotum. ¶ Certent.pugnant inter ſe quis ſceleratior eſſe poſſit. Certare autem altercari eſt:pugnare: contendere. Virgilius certent & cygnis ululæ & alibi. Officio nec te certaſſe priorem: pœniteat: hoc eſt contendiſſe ut officio uinceres. ¶ Alterna uice.uiciſſim & alternatim. ¶ Stringantur denudentur ut mutuo ſeſe perdant. ¶ Modus.finis: non pudeat committere tot mala. ¶ Cecus. qui non permittat uidere & cognoſcere tanta facinora. ¶ Rabies. magna cupiditas uindictæ. ¶ Duret.ſcilicet in nepotes. ¶ Vacet ceſſet. ¶ Nouum. facinus ſemper perpetretur.

Oſtendit iterum peius eſt ĩuentum ſiti
Arente in undis aliquid:& peius fame
Hiante ſemper:ſiſyphi nunquid lapis
Geſtãdus humeris lubricus noſtris uenit:
Aut membra celeri deferens curſu rota:
Aut pœna tityri ſemper accreſcens iecur
Vulneribus atras paſcens effoſis aues
Et nocte reparans quicquid amiſit die
Plenum recenti pabulo monſtro iacet
In quod malũ trãſcribor:o quiſquis noua
Supplicia functis durus umbrarũ arbiter
Diſponis:adde ſi quid ad pœnam potes:
Quod iſte cuſtos carceris diri horreat
Quo mœſto acheron paucat ad cuius metũ
Nos quoq; tremamus:q̃re iã noſtra ſubit
Ex ſtirpe turba quæ ſuum uincat genus
Ac me innocentem faciat:& ĩauſa audeat:
Regione quicquid impia ceſſat loci
Complebo:nunq̃ ſtante pelopeia domo
Minos uacabit:Me.Perge deteſtabilis
Vmbra & penates impios furiis age.
Certetur omni ſcelere & alterna uice:
Stringantur enſes:nec ſit irarum modus
Pudor ue:mentes cæcus inſtiget furor.
Rabies parentum duret:& longum nefas
Eat in nepotes:nec uacet cuiq̃ uetus
O diſſe crimen:ſemper oriatur nouum.

¶ Nec unum.imo multa in uno ſint mala: ut thyeſtes non cõtentus uno ſcelere concubuiſſe cum uxore fratris:ultioné quærés poſtq̃ comederat filios a fratre ſibi ĩ cæna appoſitos:cõſuluit appollinem qui reſpondit alio ſcelere uindicé eius facinoris poſſe naſci.ſ.ſi cum pelopea filia ſua concumberet quo facto natus eſt egyſthus q atreum interfecit. & agámenoné ex bello troiano redeuntem.¶ Vnũ.ergo facinus. ¶ In uno.imo plura ſint in uno:ut thyeſtes cõmiſit adulteriũ cum uxore fratris:cum filia & filios propri os epulatos é.ideo dicit creſcat ꝙ addiť ſcelus ſceleri dũ ulciſci quæriť.¶ Fratribus thyeſte & atreo ¶ Excidát:tollanť.¶ Profugos.expulſos:ná thyeſtes iuit in exilium:poſtea ſimulata pace cũ atreo rediuit in patriá Repetat.reuocet ab exilio. Violente do.crudelis familiæ pelopeiæ.¶ Labet.ĩcerta fit & uacillet.¶ Incertos reges qui dubii ſit ſemper de regno.¶ Miſer ut Thyeſtes q miſer & exul factus eſt poſtea ex miſero potens qđ reuocatuſ é ĩ regnũ ſimulata pace.¶ Caſus ferat.agitet. ¶ Fluctu.aſſiduo.cõtinua tempeſtate:& miſeria.¶ Ob ſcelera.ob adulteriũ pulſus thyeſtes q rediit ad comedendum filios:& filiam ſtuprãdam. ideo dicit redeãt ĩ ſcelere. ¶ Ira.cupiditas uindictæ alterius in alterꝝ.¶ Vetitũ.illicitũ. ¶ Fratré.ſicut thyeſtes atreũ.¶ Parés.ſicut clytemneſtra horeſtem a quo interépta é. ¶ Peius naſcantur. turpiori inceſtu: ſicut ægyſthus ex thyeſte:& pelopeia filia natus é ¶ Immineat uiro. ĩſtet ad morté marito ſuo:ſicut clyténeſtra q̃ iterfecit agámenoné maritũ.¶ Infeſta cõiunx.inimica uxor. ¶ Tráſpõtũ uehãt.nauibus ipſi ét faciãt bellũ tráſmare ſicut menelaus & agámenon repetétes helenam raptá a paride: ad bellũ troianũ fuerũt. ¶ Irriget.ſpargat.¶ Leuiſſimũ.reputetur nõ malũ. ¶ Ius.humanũ. ¶ Fas.diuinũ:non curét ius naturæ nec deoꝝ:ſed oía peruertant. ¶ Immune cœlum: ſine parte ueſtrorũ malorꝝ:&.h.d.quod in menſa thieſte comedente filios ab atreo poſitos ſol nõ patiens uidere tantum ſcelus obduxit faciẽ ſuam & obſcuratus é.
¶ Stellæ.ſtellas poſuit pro ſole:nam non diceret fiat nox in medio die. ¶ Flãmæ.radii ſolis. ¶ Debitum decus.debitam lucem. ¶ Dies.lux & ſol.
¶ Excidat.cadat & recedat. ¶ Miſce. ideſt ptur ba. ¶ Penates.domum ueſtra. ¶ Arceſce.i. puoca hoc é fac ut ſint hec omnia mala & interficiát ſe inuicem. ¶ Tátaleã.domum tantali.habet emphaſim.¶ Ornet.hoc dicit ꝓpter ſimulatam pacé inter fratres. ¶ Ignis.ſolet in leticia ignis magnus fieri. ¶ Dignus.q̃re ſceleratus é & hic ignis fiet ad ſcelus inter fratres. ¶ Thracũ nephas.ſenſus eſt fiet maius facinus a nepotibus tuis q̃ a duabus ſororibus philomena & pgne uxore terei regis thracum:hec itim filiũ epulandũ dedit ut plãe ſcribitur ab Oui. Athreus aũt duos filios patri comedendos parabit.Ideo dixit maiore numero.
¶ Patrui.ſcilicet athrei qui patruus erat filiorum thieſtis quos interfecit. ¶ Vacat: ceſſat uidebatur enim furie quod nimis tardaretur iſtud ſcelus. ¶ Tollet:ſcilicet athreus remouebit illos filios coctos.¶ Aeno.uaſe. ¶ Spumante.ideſt bulliente ad ignem.¶ Diſcerpta,dilacerata a diis & carpo.¶ Eant uadant & diuidantur.¶ Polluat maculet. ¶ Focos. qui ſunt conſecrati laribus.¶ Non noui:hoc ſcelus non uidebitur tibi nouum quare ſimile feciſti de filio pelope. ¶ Liberum loquitur furia hodie dabo tibi facultatem: ut poſſis faciare famem tuam ad menſas tuas:hoc eſt de carnibus tuorum nepotum.¶ Exple facia.¶ Cruor ſanguis tuorum.¶ Inueni.ego dedi tibi dapes quas fugias & non te fugient:quemadmodum ille quæ ad cruciatum tuum tibi monſtrantur.

Nec unum in uno:dumq3 punitur ſcelus
Creſcat:ſuperbis ffatribus regna excidãt:
Repetatq3 ꝓfugos dubia uiolentæ dom⁹
Fortuna reges:inter incertos labet.
Miſer ex potente fiat ex miſero potens.
Fluctuq3 regnum caſus aſſiduo ferat.
Ob ſcelera pulſi: cum dabit patriam deus:
In ſcelere redeant: ſintq3 tam inuiſi oĩbus
Q uam ſibi:nihil ſit ira quod uetitũ putet:
Fratrem expaueſcat frater & natũ parens
Gnatuſq3 patrem:liberiq3 pereant male
Peius tamen naſcantur:immineat uiro
Infeſta coniunx:bella tranſpontũ uehant:
Effuſus omnes cruor terras irriget.
Supraq3 magnos gentium exultet duces
Libido uictrix:impia ſtuprum in domo
Leuiſſimum ſit:fratris & fas & fides
Iuſque omne pereat:nec ſit a ueſtris malis
Immune cœlum:cum micant ſtellæ polo
Flãmæque ſeruãt debitum mundo decus
Nox atra fiat.excidat cœlo dies.
Miſce penates:odia cædes:funera:
Arceſſe.& imple ſcelere tãtaleã domum:
Ornetur altum columen & lauro fores
Lætæ ureſcant:dignus aduentu tuo
Splendeſcat ignis: Thracum fiat nefas
Maiore numero:dextra cur patrui uacat:
Nondum thyeſtes liberos deflet ſuos.
Et quando tollet ignibus iam ſubditis
Spumãte aheno:membra per partes eant
Diſcerpta:patrios polluat ſanguis focos
Epulæ inſtituantur:non noui ſceleris tibi:
Conuiua uenies: liberum dedimus diem
Tuaſque ad iſtas ſoluimus mẽſas famem
Ieiunia exple:mixtus in bachum cruor
Spectante te petetur:inueni dapes

¶ Siſte

¶ Siſte audiens tam dirum nephas tantalus uoluit potius reuerti ad pœnas ſuas ad inferos q̃ ſpectare tã horrẽda ſcelera ſuoꝝ:ſed furia illum retinuit. ¶ Præceps ruis.tã feſtinanter fugis. ¶ Recedentes. ſ.quã do uellet bibere. ¶ Fugas:quare me fugiunt illa poma quãdo uolo comedere. ¶ Licet.melius é abire ad cubile ubi ſolco iacere in tanto cruciatu quã uidere tam abhominabile factum meorũ:& ſi hæc pœna ti bi parua uidetur pone me in omnibus aliis locis inferni ubi oés pœnas patiar:potius quam uadã ad ſupe ros ad tam inauditũ ſpectaculum. ¶ Medius.ſ.ip ſe. ¶ Relíquar ponar alueo fundo tuo oflegethõ qui eſt fluuius infernalis ꝑpetuo ardens. ¶ Freto a feruore diciť quare ſemꝑ uomit undas igneas. ¶ Quicũqꝫ tantalus dolens loquitur oĩbus q ſunt in inferno:qd̃ ſint cõtenti in pœnis ſuis:quare ui dẽtur fœlices in cõparatione ſua. ¶ Lege fatorũ. ſtatuto deorũ qui perpetuo certas pœnas nocen tibus dederunt. ¶ Exeſo.i.coroſo & concauo:de hac pœna diximus ſupra in hercule. ¶ Venturi ſu pra caſuri. ¶ Hores times.. ¶ Rictus.i. ora . ¶ Et agmina furiarum. impetus & furorem furiarum dixit agmina cum ſint tantum tres furie propter earum tumultum quare uidentur plures. Abigis. i.expellis:ſicut typheus. ¶ Excipe audi. ¶ Prope rantis:qui cupio uenire ad uos ad ĩferos. ¶ Ama te pœnas:eſtote cõtentis in ueſtris penis. ¶ Exꝑto eſt parentheſis mihi tantalo qui expertus ſum pœnas ĩferni:& uidere ſcelera ſuperorũ. ¶ Quã do conuertit ſe ad furiam:quaſi dicat Nõ erit un quã illud tẽpus quod reuertar ad pœnas priores. ¶ Ante. Megæ.reſpondet: nolo prius reuertaris ad ſedes tuas:quã perturbaueris totã domum tu am. ¶ Ante.ſ.quam reuertaris ad inferos. ¶ Infer dato. ¶ Prælia:ut tui ſimul bellentur. ¶ Regibus. ſ.Athreo & Thyeſti. ¶ Amorẽ.cupiditaté. ¶ Fe rum crudelem. ¶ Tumultu ꝓturbatiõe. ¶ Me pa ti.reſpõdet Tantalus:non debeo punire alios:ſed puniri:cũ ipſe ſim nocens. ¶ Eſſe pœnã.i.punire alios. ¶ Vt uapor:mittor ad ſuperos tanq̃ peſtis & malus uapor ĩ agris qui deuaſtat oĩa:ſicut uidi mus ſepius accidere de ueſeo monte apulie ex cu ius uapore dicitur Plinius periſſe. ¶ Grauem luẽ. ideſt malam contagionem. ¶ Auus.ego tantalus ¶ Ducam interrogatiue legẽdũ eſt faciam nepo tes uenire ad tantum ſcelus: quaſi dicat nõ faciã. ¶ Horrendum.abominãdũ. ¶ Magne. ¶ Parẽs exclamat ad iouem:tu qui pater eſt omniũ & ꝑci pue meus ex nympha taygete: ſcias me nũquam tacere tantum ſcelus ut inducam meos ad tãta fla gicia. ¶ Ingẽti graui:grauiſſima pœna punior ꝓꝓ linguam cũ deorũ ſecreta reuelauerim:etiã reue labo hæc:reuocaboꝫ meos a tãto malo. ¶ Taxa ta:ſtatuta & fixa. ¶ Moneo ne ſacra.ſ.deoꝝ. ¶ Vi olata.i.cõmaculata:ne execrabilis manus atrei.fa ciat tantũ nephas:& hoc dixit quare ipe atreus ſa crificauit in ara filios thyeſtis frĩs ſui. ĩõ dixit aſp gat aras. ¶ Cede.i.per ſedẽ filioꝝ thyeſtis. ¶ Ar cebo repellam.ſ.ne faciat ſcelus. ¶ Quid ora tum furia incitabat eum tantalum. ideo dixit quid ter res uerbere : quid minaris ſerpentibus· quos ha bes loco flagelli & ſcutico. ¶ Quid famem cum Tantalus ſemper afficiatur fame:maxime nunc furia au xit illam. ¶ Agitas commones. ¶ Flagrat ardet. ¶ Incenſum puſtum. ¶ Micat deſilit. ¶ Sequor quid opus eſt:q̃ me tantopere crucies o Megæra faciam quicquid uelis : & ſic coactus eſt tantalus. ¶ Ferantur du cantur odio. ¶ Senſit cum fuiſti in domo : ſubito illa horruit ideſt tremuit. ¶ Tactu primo ingreſſu.

Quas ipſe fugeres: ſiſte quo præceps ruis:
Tan. Ad ſtagna:& amnes:& recedẽtes aq̃s
Labriſqꝫ ab ipſis arboris plenæ fugas:
Abire in atrum carceris licet mei
Cubile:liceat:ſi parum uidear miſer
Mutare ripas:alueo medius tuo
Phlegeton relinquar igneo cinctus freto.
Quicunque pœnas lege fatorum datas
Pati iuberis:quiſquis exeo iaces
Pauidus ſub antro:quique uenturi times
Montis ruinas:quiſquis auidorum feros
Rictus leonum & dira furiarum agmina
Implicitus horres:quiſquis miſſas faces
Semiuſtus abigis:tantali uocem excipe
Properantis ad uos:credite experto mihi
Amate pœnas:quando continget mihi
Effugere ſuperos.
Me. Ante perturba domum:
Inferque tecum prælia & ferri malum
Regibus amorem:concute inſano ferum
Pectus tumultu.tan.Me peti pœnas decet
Non eſſe pœnam:mittor:ut durus uapor
Tellure rupta:uel grauem populis luem
Sparſura peſtis:ducam in horrendũ nefas
Auus nepotes:magne diuorum parens
Noſtri:quãuis pudeat:ingentꝫ licet
Taxata pœna:lingua crucietur:loquar
Nec hoc tacebo:moneo ne ſacra manus
Violatæ cæde:neue furiali malo:
Aſpergat aras:ſtabo & arcebo ſcelus.
Quid ora terres uerbere:& tortos ferox
Minaris angues:quid famem fixam infimis
Agitas medulis: flagrat incenſum ſiti
Cor:& puſtis flãma uiſcerib9 micat:ſequor
Me.nunc o furorem diuide in totã domũ:
Sic ſic ferantur:& ſuum infenſi inuicem
Sitiant cruorem:ſentit introitus tuos
Domus: & nefando tota contactu horruit:

¶ Actum est satis fecisti o tantale cum aduentu tuo omnia perturbasti: modo redi ad locum pœnarum tuarũ: quare terræ nõ possunt amplius ferre p̃sentiã tuam nã omnes aque fugiunt & siccantur arbores. Ideo dixit ripe. ¶ Vacent. i. uacue sint. ¶ Raras nubes spirãtibus uentis calidis nubes rare. i. sine pluuia desiccant. ¶ Palescit aibescit pp calorem. ¶ Fugiente pomo. i. cadẽte fructu. ¶ Isthmos terra augusta inter duo maria per sex milliaria in peloponẽso. ¶ Vicina uada. i. maria inter se ꝓxima ad extra est Ioniũ sinistra egeũ. ¶ Diuidens. separans. & Gracili stricta. ¶ Latus isthmos longe remotos qui longe discesserũt: ut est natura maris crescẽtis & decrescẽtis. ¶ Lerna palus argiuorũ. nã argos & micene ciuitates fuerũt Atrei & Thyestis. ¶ Foronides uenc. i. aquæ Ionachi fluuii ab inacho filio foroneo regis argiuorũ. ¶ Alpheus fluuius ẽ etiã Peloponesi pisam urbẽ ꝑterfluens: Vnde pisa alphea dicitur. Vir. Hos parere iubẽt Alpheæ ab origine pisæ urbs Etrusca solo. ¶ Profert emittit foras. ¶ Iuga. cacumina cytheronis mõtis. ¶ Stant horrẽt: deposuerũt oẽs niues ne tu haberes potũ. ¶ Veterem sitim. ne iterũ ueniret tãta sicitas quãta fuit tpre phætontis. ¶ Argi nobiles famosi. ¶ Titã. i. sol nõ solum fontes te fugiũt: sed ẽt sol. ¶ Sequi. i. ꝓcedere. ¶ Petiturũ futurum obscurum per te. ¶ Habenis. metaphorice dicit tanq̃ ducat ab eqs.

Rgos dictũ est quod domus tantalea ue
a niebat in furorẽ. Vnde ibi chorus cãtat:
& rogat deos: ut tanta scelera auertant:
quare nimia fuerũt mala tãtali & nõ uelint alia fieri. imprimis dicit si quis ẽ deus q amet hæc regna ꝓhibeat tantũ nephas: & sic textus pẽ detusq; infra auertat. Versus ẽ asclepiadeus Choriambicus Primus pes ẽ spondeus: Duo sequẽtes choriambi: Vltimus perichius: uel põt scandi mõ pentametri deficiente cesura. ¶ Argos achaicũ. græcum. ¶ portus geminos alter in ionio: alter in egeo. ¶ Dissidens: diuidens. ¶ Conspicuas: quasi nobiles. ¶ Taygeti. mons ẽ prope lacedemonios nõ lõge a Miscenis: ubi niues tpe hyberno defluunt: & tpe ueris liquefiunt spirãtibus ethesiis uẽtis. ¶ Boreas sarmaticus. flãs a septẽtriõe ubi sunt sarmate populi. ¶ Cõposuit cõgregauit. ¶ Iugis. collibus. ¶ Ethesiis: ethesie flatus aquilonii spirãt ante canis ortũ: & appellantur ꝓdromii: post exortum cõstantius perflant & appellant ætheſie: qui nisi essent canicularis ardor agros exureret. Oritur aũt canis sexto Calendas augusti: occidit idus octobris: quo tpe cessaꝝ icipit nauigatio unde Cicero in epistola: nisi me ethesie remorabũtur: ibi tamẽ uidetur posuisse uẽtos nauigantibus fauentes: qui a meridie ueniẽtes tertia ꝑte diei oriũtur & nocte occidũt: ut auctor ẽ Plinius Ideo dixit ueliferis ferentibus uela. ¶ Quẽ & si quis ẽ q alpheum amet auertat ab hiis malis. ¶ Lucidus purus. ¶ Notus famosus. ¶ Stadio olimpico. certaminibus qui fiebãt in honorem iouis apud olimpum montem & elidem ciuitatem. ¶ Auertat numẽ: hoc est omnes dii qui amant hæc loca succurrent: ne fiat tantum scelus. ¶ Arceat remoueat ne. ¶ Alter ne uices ne alternatim se malis cõtaminent. ¶ Nepos singulare ponit pro plurali: ideſt Atreus & Thyestes nepotes. ¶ Auo tãtalo. ¶ Maior. i. maiorũ: minores hoc ẽ posteri non debẽt seq mala suoꝝ maiorꝝ. ¶ Lassa: fatigata sceleribus. ¶ Sicci semp siciẽtis: ut supra dixius eius pœnã. ¶ Peccatũ uerbũ ẽ ipersonale. ¶ Fas ius religiõis. & pietatis. ¶ Nefas. scelus nil ualuit: quare iter illos cõmissa sunt ingẽtia scelera. ¶ Cõe s. utriusq; alter adulterium: alter homicidium in nepotes peregit. ¶ Proditus deceptus. ¶ Occidit periit.

Actũ est abũde: gradere ad iferos specus
Amnemq3 notum: iam tuo mœstæ pede
Terre grauantur: cernis ut fontes liquor
Introrsus actus linquat: ut ripe uacent.
Ventusq3 raras igneus nubes ferat:
Palleſcit omnis arbos: ac nudus stetit
Fugiente pomo ramus: & qui fluctibus
Illinc ꝓpinquis isthmos atq3 illinc fremit:
Vicina gracili diuidens terra uada:
Longe remotos latus exaudit sonos.
Iam lerna retroceſſit: & phoronides
Latuere uenæ: nec suas profert sacras
Alpheus undas. & citeronis iuga
Stant. parte nulla cana de posita niue.
Timentque ueterem nobiles argi sitim.
En ipse tiran dubitat: an iubeat sequi
Cogatque habenis ire periturum diem:

Chorus loquitur.

Rgos de superis si quis achaicum:
a Pisæasque domos turribus inclytas
Isthmi si quis amat regna corinthii:
Et portus geminos: & mare dissidens
Si quis Taygeti conspicuas niues
Quas cum sarmaticus tempore frigido:
In summis boreas composuit iugis:
Aestas ueliferis soluit ethesiis
Quem tangit gelido flumine lucidus
Alpheus: stadio notus olympico.
Auertat placidum numen: & arceat
Alternæ scelerum ne redeant uices.
Nec succedat auo deterior nepos.
Et maior placeat culpa minoribus.
Tandem lassa feros exuat impetus:
Sicci prõgenies impia tantali.
Peccatum satis est: fas ualuit nihil
Aut cõmune nefas: proditus occidit

¶ Myrtibus

¶ Myrtilius appositiue deceptor. ¶ Domine.s.hypodomie quæ fuit filia famosissima oenomai hedilis & pise regis quæ cũ a plurimis in mrimoniũ petereť legé hãc illis posuit pater:ait qui illã uellet cũ ea certaret.uictusq capite troncareť:uictor illa potiretur:cuius legis cãm posuit Diodorus li.ii.dicens oraculo responsum esse regé moriturũ cũ filia eius nuberet.Itaq equorũ cursum instituit a pisa ad neptuni arã: q̃ est apud istmũ corinthi:cursus erat eiusmodi œnomaus arieté ioui sacrificabat:qui uirginem postulabat q̃ttuor equoꝝ ferebať curru:Oenomaus cursu sequebatur p̃cedẽté aurigãte myrtilo assequutũ hasta quã gestabat manu interficiebat. Vnde dixit Papinius & oenomai fremitũ audiẽs sequẽtis: hoc pacto cũ plures equorũ uelocitate peremisset. pelops tãtali filius q̃ pisam accesserat uisa hyppodomia id cupiẽs cõnubiũ myrtilũ regis aurigã corrupit.Nã illi ꝓmiserat si se uictoré faceret. primum hyppodomie concubitũ datuꝝ.q̃re axé rote plõbeũ myrtilus curui hyppodomie edificans cursu dissolutus pelopé uictoré reddidit:q̃ ex re dolore actus oenomaus existimãs aduenisse resp̃si tpus morté sibi cõsciuit'Pelops uero sumpta uxoꝝ hyppodomia illius regnũ tenuit:sed cũ ab illo Myrtilus pacta reposceret in mare ꝓiectus & sumersus é.Vnde nomen mari dedit una pars é maris egei qđ myrthoũ appellať Horatius primo carminũ. Myrthoũ pauidus nauta secet mare. ¶ Fide. s.falsa. ¶ Vectus ductus & alludit ad currũ. ¶ Nobile famosum.¶ Noie mutato.nã illa pars maris egei: ut diximus dicta é myrthoũ mare ubi sumersus é myrthilus.¶ Nulla fabula oés naute trãseũtes dicunt hic é locus ubi myrthilus mersus fuit. ¶ Exceptus insidiose ĩterfectus.¶ Paruulus.pelops filius ibi ponit scelus tantali:de quo supradictũ é:filium pelopé ab eo interfectũ dũ curreret ad osculũ patris:diis epulandũ dedit:ideo ipse puniť perpetua fame & siti. ¶ Victima. ille pelops mactatus. ¶ Immatura ante tempus.¶ Diuisus.dilaceratus. ¶ Tua dextera:habet emphasim q̃si patris q tantã impietatẽ ausus é. ¶ Hos cibos.s.filii.¶ Feris crudelibus decérni.¶ Stat.describit pœnã ipsius tantali.¶ Noxio capiti scelerato.¶ Preda poma.¶ Fugatior:quæ fugunt ad p̃dendũ tantalũ. ¶ Phineis auibus:q̃ méas phinei regis archadie a diis excecati q ꝓp nouercã filios occiderat:fedo tactu maculabãt:nec illas cape:aut occidere poterãt uolãtes.iõ dixit fugacior q̃re celerius fugiũt illa poma quã nõ euolabãt,ille aues phinei de quo diximus ĩ hercule. ¶ Incubat imminet. ¶ Grauidis plenis. ¶ Fœtibus pomis. ¶ Hyatibus tãtali qui auiditate magna apperiebat os: nec illa capere poterat. ¶ Obliq̃t.fletit ad illa poma oculos ex desiderio. ¶ Comprimit claudit.¶ Alligat frenat.¶ Inclusis dẽtibus.i.ore clauso.¶ Sed tũc arbor quãdo uidet q̃ non curat.Iteꝝ se inclinat ad os eius.¶ Nemus oés rami arboris.¶ Diuitias poma.¶ Propius:uicius ad uultũ.¶ Foliis languidis.de missis: & nõ se mouẽtibus uideť q̃ uelit illũ expectare.¶ Insultãt illi se offerũt.¶ Que.s.fames.¶ Exercere fatigaĩ.¶ Irritas:q̃re nõ põt cape.¶ Vbi posq̃.¶ Has.s.manus ¶ Protulit extendit & libuit.¶ Falli.q̃re bene scit qđ nõ poterit cape.tamé expiri uolebat. ¶ Autũnus. oĩa illa poma q̃re illo tpre oés fructus sunt maturi.¶ Rapiť celeriter mouetur.¶ In arduũ in altũ.¶ Silua rami arboris.¶ Mobilis q̃ é ĩ motu.¶ Sitis ĩstat.urget:torqueť nõ minore pœna sitis q̃ famis.¶ Facibus q̃re sitis illa tanq̃ fax sitibunda torret eũ.¶ Fluctus:uocat aquã ut possit bibere.¶ Latex aq̃.interdũ diciť uinũ.¶ Auertit fugat.¶ Sterili:q̃re nõ dat illi potũ.¶ Hic.i.tũc quãdo inclinat se:ut possit bibere:tunc aq̃ fugit & puluerẽ capit ore pro aqua.¶ Altũ ꝓfundũ qui in fundo manet.¶ Rapido.fugaci.¶ Gurgite aq̃.

Deceptor domine myrtilus & fide
Vectus quam tulerat:nobile reddidit
Mutato pelagus nomine:notior
Nulla est ioniis fabula nauibus.
Exceptus gladio paruulus impio
Dum currit patrium natus ad osculum
Immatura fossis uictima concidit:
Diuisusq tua est tantale dextra
Mensas ut strueres hospitibus deis
Hos æterna fames prosequitur cibos
Hos æterna sitis:nec dapibus feris
Decerni potuit pœna decentior.
Stat lusus uacuo gutture tantalus:
Impendet capiti plurima noxio
Phineis auibus præda fugatior.
Hinc illinc grauibus frondibus incubat
Et curuata suis fœtibus:ac tremens:
Alludit patulis arbor hyatibus.
Nec quanuis auidus:nec patiens more
Deceptus totiens tangere negligit:
Obliquatq oculos oraq comprimit.
Inclusisq famẽ dentibus alligat.
Sed tunc diuitias omne nemus suas
Dimittit propius:pomaq desuper
Insultant foliis mitia languidis.
Accẽduntq famem:quæ iubet irritas
Exercere manus:has ubi protulit
Et falli libuit:totus in arduum
Autumnus rapitur:siluaq mobilis.
Instat deinde sitis non leuior fame.
Q ua cum percaluit:sanguinis & igneis
Exarsit facibus:stat miser obuios
Fluctus ore uocans:quos profugus latex
Auertit:sterili deficiens uado.
Conantemq sequi deserit:hic bibit
Altum de rapido gurgite puluerem.
Actus.ii.atreus & seruꝰ loquũtur Atreus

Gnauc. Hic eſt ſecundus actus ubi introducuntur noue pſone: & tractatur deliberatio uindicte atrei contra thyeſtrem fratrē: & diſputat hāc rem cū cōſiliario ſuo. Ille autē ſeruus hortatur dominum ad honeſtatē: at ille reſpondet: tanquā crudelis contra oēm eqtatem. Itaq; in principio ſecū loquens Atreus redarguit ſe ipſum: qđ ſit tardus ad uindictā dicens ſibi ipſi. tu ignaue iā debuiſſes paſſe claſſem contra frēm & ſuos: & ibi ſeruat deox poeticū dum pſona crudelis crudeliter loquitur. ¶ Ignaue. ab in quod ē non: & gnauus qui dicitur ſtrenuus & celer a: naui ductū quādo cūrrit ſecundo fluctu. ¶ Iners quantū ad corpus. ¶ Probrum dedecus tyrāno: ut tu qui nō feciſti uindictā. ¶ Quod. ſ. eſſe inultum. ¶ Sūmis: in magna potentia. ¶ Agis: exerces iras tuas tantūmodo uerbis: cum frater tuus fecerit factis. ¶ Queſtibus: lamētationibus. ¶ Vanis: ſine effectu. ¶ Ruptū: poſtq̄ uiolauit pietatem contra fratrē. ¶ Fremere: reſonare: iam debuiſſes cōcitaſſe totā ciuitatem cōtra eum ¶ Geminū mare: Ioniū & Egeum quorū ipſi erāt domini. ¶ Iam lucere cōburere. iā debebas incendere urbes & ſiluas. ¶ Strictum nudatū: quādo loquimur de ferro ſtringere & diſtringere eſt nudare: & euaginare gladiū. ¶ Micare ſplēdere. ¶ Eqte ſingulare pro plurali. i. ut tota iſta tellus reſonaret equitibus. ¶ Non ſilue. iam ſit tāta mihi potētia: ut ille nō poſſit ſe occultare in ciuitatibus: neque in ſiluis. ¶ Iugis colibus. ¶ Mycenis ciuitate: ubi iſti regnabāt. ¶ Bellicū pro bellice: ſicut triſte & læte. ¶ Tegit occultat. ¶ Caput hominē thieſtem. ¶ Inuiſum quā habemus odio. ¶ Occidat. ci. ſyllaba breui. i. moriatur: & ſic quicūq; fratrem defenderit ille mihi hoſtis erit. ¶ Hæc ipſa. etiam ſi ipſe occultaretur in domo noſtra faciam ipſam ruere: etiā ſupra me. nā ſum contētus mori dūmodo frater meus moriatur. ¶ Inclyti pelopis glorioſi patris mei. ¶ Pollens: excellens. ¶ Vel etiam. ¶ Age aduerbiū exortātis: ſeipſum incitat ad pagendū tantū malum. ¶ Age aīe. i. cape uires & aude. ¶ Poſteritas ſequēs etas oīs: nō probet: nō laudet: ſed nō taceat. ¶ Atrox deteſtabile: opus ē qđ facias maius ſcelus contra fratrē quā ille cōtra te fecerit ſi uis te de eo uindicare. ¶ Eſſe ſuum: quod ille doleat hoc nō feciſſe cōtra me. ¶ Vincis faciendo maius ſcelus. ¶ Nūquid uides qđ nūquā pōt domari nulla fortuna ſi ī aduerſis malū machinatur: ſi in ꝓſperis ſuperbus efficitur. ¶ Abiectus in aduerſis poſitus. ¶ Iacet deprimit̄ quaſi dicat nō. ¶ Secūdis proſperis. ¶ Modū mediocritatem: & facilitatē: quaſi dicat nō habet modeſtiā: ſed ſemp ſupbus. ¶ Quietem. uacationē: nunquā ceſſat pp lōgos labores. ¶ Ingeniū naturā. ¶ Indocile indomitū. ¶ Viri thyeſtis. ¶ Flecti. mutari nullis præcibus aut aliquō: ſed ui ſola pōt ſupari. ¶ Proinde ergo āteq̄ ſumat uires uolo eū opprimer̄. ¶ Petatur inuadat̄. ¶ Vltro me incipiēte: melius ē ut ſurgam cōtra ipſum priuſq̄ in me ſurgat. ¶ Quieſcēte. ſ. me ocioſum aut. ¶ Perdt. ſ. me aut. ¶ Peribit: ipſe morier̄. ¶ In medio cōi ita pōt incipe: quēad modū ego: ſed q incipiet melioré parté hēbit. ¶ Occupanti. prius incipiēti. ¶ Fama aduerſa mala ſeruus audiēs hæc exortatur dominū ad eqtatē. ¶ Maximū. tyrānus hoc bonū habet: ſiue bona: ſiue mala faciat populus cogit̄ pati & laudare. ¶ Regni. i. regis. ¶ Quā pro q̄tū. ¶ Quos cogit: notabilis ē iſta ſnīa. ¶ Laus uera. atreus reſpōdens iſta eſt laus quā habent ēt infimi qui uirtuoſe uiuūt: ſed magnum ē mala agere & laudari quod ſoli tyranno contingit. ¶ Humili. infimo. ¶ Velint. cogantur uelle. ¶ Nemo nō. ideſt omnis. eadem. ſ. honeſta. ¶ Vbicūq;. quando unus rex non audet niſi ſecūdū leges ē ſubditus legibus quemadmodū

Gnaue: iers eneruis & qđ maximū
i Probrū tyrāno rebus ſūmis reor:
Inulte poſt tot ſcelera: poſt frīs do
Faſq; oē ruptū: queſtibꝰ uanis agis los:
Iras: ad argos fremere iam totum tuis
Debebat armis: omnis & geminum marē:
Innare claſſis: iam tuis flammis agros
Lucere & urbes decuit: ac ſtrictū undique
Micare ferrum: tota ſub noſtro ſonet
Argolico tellus equite: non ſiluæ teganr
Hoſtem: non altis montium ſtructæ iugis
Arces: relictis bellicum totus canat
Populus mycenis: quiſquis inuiſum caput
Tegit ac tuetur clade funeſta occidat.
Hæc ipſa pollens inclyti pelopis domus
Ruat uel in me: dummodo in fratrem ruat
Age anime: facqđ nulla poſteritas ꝓbet
Sed nulla taceat. aliqđ audēdum eſt nefas
Atrox cruentum: tale quod frater meus
Suum eſſe uelit: ſcelera non ulciſceris
Niſi uincis: & quid eſſe tam ſæuum poteſt
Quod ſuperet illū: nunqđ abiectus iacet:
Nunquid ſecundis patitur in rebus modū:
Feſſis quietem: noui ego ingenium uiri
Indocile: flecti non poteſt: frangi poteſt
Proīde antequā ſe firmet: aut uires paret:
Petatur ultro: ne quieſcentem petat.
Aut perdet: aut peribit: in medio ē ſcelus
Poſitum occupanti.
Ser. Fama te populi nihil aduerſa terret
Atrē. Maximum regni bonum eſt:
Quod facta domini cogitus populus ſui:
Quā ferre tā laudare. ſer. quos cogit metꝰ
Laudare: eoſdem reddit inimicos metus.
Atqui fauoris gloriam ueri petit:
Animo laudari magis quam uoce uolet.
Atre. laꝰ uera & humili ſæpe cōtīgit uiro

Non nisi potēti falsa:quod nolunt uelint.
Ser.Rex uelit honesta:nēo nō eadē uolet:
Atre.Vbicūq3 tātū hōesta dominā̄ti licet:
Precario regnatur.Ser.Vbi non pudor
Nec cura uiris:sanctitas pietas:fides
Instabile regnū ē:atre.Sāctitas pietas fides
Priuata bona sunt:qua iuuat reges eant.
Ser.Nefas nocere uel malo fratri puta.
Atre.Fas est in illo qcqd in fratre ē nefas:
Quid enim reliqt crimine intactū:aut ubi
Sceleri pepercit.cōiugem stupro abstulit:
Regnūq3 furto:specimē antiquū imperii
Fraude ē adeptus:fraude turbauit domū:
Est pelopis altis nobile in stabulis pecus
Arcanus aries:ductor opulenti gregis.
Huius per omne corpus infuso coma
Dependet auro:cuius a tergo noui
Aurata reges sceptra tantalici gerunt.
Possessor huius regnat:hūc tantæ domus
Fortuna sequitur:tuta sepositā sacer
In parte cerpit prata que cludit lapis
Fatale sacro pascuum monte tegens
Hunc facinus īgēs ausus assumpta ī scelꝰ
Cōsorte nostri perfidus thalami aduehit.
Hinc omnis cladis mutuæ fluxit malum:
Per regna trepidus exul errauit mea:
Pars nulla nostri tuta ab insidiis uacat.
Corrupta cōiunx:imperii quassa est fides:
Domus ægra dubiꝰ sanguis est certi nihil
Nisi frater hostis.quid stupes tandē:īcipe:
Aīoq3 sume tantalum:& pelopen aspice.
Ad hæc manus exempla poscuntur meæ.
Profare dirum qua caput mactem uia:
Ser.Ferro pcmptꝰ spiritū inimicū expuat.
Atre.de finē pœnæ loq̄ris:ego pœnā uolo
Perimat tyrannus leuis:in regno meo
Mors īpetratur.Ser.nulla te pietas mouet:
Atre.Excede pietas:si mō nostra in domo
Vnq̄ fuisti dira furiarum cohors
Discorsq3 erymnis uēiat:& geminas faces
Megæra quatiens:nō satis magno meum
Ardet furore pectus.impleri iuuat
Maiore mōstro:Ser.quid noui rapidꝰ struis
Atre.nil qd doloris capiat assueti modū
Nullum reliquā facinus & nullum est satis
Ser.Ferrū.atre.at Parū ē.Ser.Quid ignis
Atre.Etiam hoc parum est.

admodū alii qui seruiūt. ¶ Precario.i. cōcedentibus aliis qd uerbum ē apud iurisconsultos:ubi nō ē pudor.i.reuerētia honestatis & infamie timor. ¶ Sanctitas nō uiolare aliquē. ¶ Pietas.in deos & patriam amor. ¶ Fides.quæ est fundamētum iusticie ut uult Cicero quæ oēm ciuitatē & societatem cōtinet. ¶ Instabile.nō durabile. ¶ Sāctitas. Atreus respōdet Ista sunt bona priuatorū hoīum qui nullā habēt potentiam:sed reges eant.i.faciāt quæ placent sibi. ¶ Qua.ea parte qua nefas dicit seruus q̄ decet esse piū fratrē Atreus respōdet q̄ oīa mala meretur enumerās iniurias quas ab illo accepit uxorē stupratā arietē aurei uelleris abdutum de quo fatatū erat apud quē essēt.illū regnaturum. ¶ Vel malo.ēt scelerato. ¶ Regnū.arietē: cām regni. ¶ Specimē:ornamētū.aliquando pro argumēto ponitur:& est signū alicuius rei:ut specimen uirtutis. ¶ Archanus.secretus appositiue. ¶ Pecus.quicqd caret humana effigie. ¶ Ductor. dux gregis. ¶ Cuius.s.arietis. ¶ Noui. reges de nouo facti. ¶ Possessor. qui habet hunc: regnat. ¶ Fortūa.i.status. ¶ Sacer.p̄p fatū qd ē in ipso nā possessoré regnare facit. ¶ Carpit.pascit. ¶ Tuta. secura. ¶ Sepositā.secluſa.Que.s.prata. ¶ Lapis. murus. ¶ Sacro.consecrato ad fatū conseruandū. ¶ Hunc.s. arietē Thiestes uiolata uxore mea illū secū duxit. ¶ Cōsorte nr̄i thalami.i.uxore. ¶ Assūpta adiūcta sibi. ¶ In scelus.i.furtū faciēdū. ¶ Hīc. ab isto furto. Mutue.q̄ fecimus uicissim. ¶ Fluxit. uenit. ¶ Exul.discedēt.recedēt ab urbe. ¶ Pars.tu uids oīa mihi suspecta eē:nescio si filii sint mei uel thyestis:unū solū certū héo qd frater ē mihi hostis. ¶ Nostris.de nobis. ¶ Ab insidiis.s.huius frīs. ¶ uacat.uacua ē. ¶ Cōiunx.merope. ¶ Corrupta stuprata. ¶ Egra.dolens. ¶ Dubius sanguis.i. īcerti filii. ¶ Quid stupes.enumeratis cāis malor̄ suscitat se ipm ad uindictā. ¶ Stupes admiraris inaudita scelera sūme. ¶ Tantalum cape exēplū aui tui tantali q̄ pelopen filiū nō dubitauit occidere:aspice pelopē uide qd fecit pelops q̄ mersit myrtilū q̄ iuuerat eū supare hypodomiā ¶ Ad hec.ad talia s.pr̄ & auus horrēda fecerūt:nec debco eē segnis ad faciēdā uindictā. ¶ Proferre: uertit se ad seruū loq̄re q̄ uia qua ratiōe. ¶ Caput.thyestē. ¶ Ferro. si deliberas te uindicare īterfice illum. ¶ Expuat. emittat. ¶ De fine.mors ē finis laborū:sed pœnā q̄ duret. ¶ Lenis.māsuetus:nā placidi tyrāni dant mortē:crudeles aūt lōgas pœnas. ¶ Perimat.s.suos inimicos. ¶ Impetrat.s.a me p̄cibus & pro beneficio:nā ī tātis pœnis potius uolūt mori q̄ uiuere. ¶ Discors erymnis.furiaq3 secū discordiā fert ¶ Megæra:furia alia horribilis. ¶ Quatiēs. cōcutiēs me ad magnū furoré cōtra fratrē. ¶ Iuuat.delectat. ¶ Maiore mōstruo.īaudito scelerē. ¶ Quid struis.aīo machīaris. ¶ Rapidus.p̄ceps & sine freno. ¶ Nil.s.seruo:uellē inuenire aliqd scelus non assuetū:sed nō possū repire aliqd qd satis magnū mihi uideat:unde dixit. ¶ Nullum ē satis.i.satisfacit mihi ad uindictam. ¶ Ferrum.ferro interfice. ¶ Ipso thieste.utar thyeste pro telo.faciam quod ipse comedet filios suos. ¶ Tumultus. strepitus.

¶ Attonitus:faciens me attonitū. ¶ Rapior.trahor ad faciendū ſcelus. ¶ Quo.ad qđ ſcelus certū neſcio. ¶ Imo. ꝑfundo. ¶ Solū.terra. ¶ Mugit.reſonat:& iſtud erat ꝓpter aduentū tantali: qué ſupradixit ab inferis miſſum. ¶ Tonat.cū dies eſſet ſerenus: Vnde mirabaꝫ:unde eét illud. ¶ Crepuit tota domus reſonat ac ſi frangāꝫ oīa tecta. ¶ Lares.dii domeſtici de quibus diximus ſupra. ¶ Fiat.eſt cōduplicatio uerbi. Neſcio uolo facere aliquod inſolitū:ſed animus uidetur timere aggredi tantū facinus:iō dixit. ¶ Pigris manibus quæ tardabant cōmittere tantū malū. ¶ Aude.incipe. ſ. qđ cogitas. ¶ Dignū.quod cōueniat mihi qui cupio magnū ſcelus facere:& fratri qui é ſceleratiſſimus. ¶ Vterq; faciat.ſ.ſcelus ego interficiédo & ille comedendo. ¶ Odriſia.thracéſis. ¶ Menſas. quádo atis puer poſitus fuit ad comedédū pri tereo. ¶ Occupatū.i.iá factum ab aliis. uellé eé primus auctor iſtius ſceleris. ¶ Hoc.ſ. quod factū eſt per ꝑgné. ¶ Parens pelops q etiá fuiſti ſceleratus. ¶ Inſpira demōſtra modū ſceleris: ¶ Soror.quaſi uelit dicere uxor mea erat illi ſoror:ideo ſimilis eſt caſus.ná maritus prognes uiciauit ſororé ſuá ita frater meus uxoré meam quæ illi ſoror erat. ¶ Auidus parens famelicus thieſtes. ¶ Artus ſuos ideſt mébra filiorū q dicūtur uiſcera patris. ¶ Bene é:uidetur qđ hæc pœna conueniat.ſed ubi inueniemus eū. ¶ Tantiſper.interea. ¶ Vbi é ſcilicet thyeſtes. ¶ Atreus de ſe loqtur ī tertia perſona. ¶ Innocés.quid moror tá diu ad faciendū hoc ſcelus. ¶ Errat.obuerſatur:Iam uideo aío meo totum mundū iſtius mali. ¶ Cedis.necis:quá faciam de filiis thyeſtis. ¶ Orbitas priuatio filiorum erit ingeſta. i. poſita in ora patris quare comedit eos. ¶ Anime.uocatiui caſus:Iterū dubitat aggredi tá tū ſcelus. Vnde ſeipſum exhortaꝫ. ¶ Subſidis.deficis. ¶ Ante ré anteq̄ facias iſtud malū. ¶ Age. ortátis eſt. ¶ Ipſe faciat.ſ.thyeſtes:ego interficiá filios & ille comedet illos qđ peius eſt. ¶ Sed quibus.loqtur ſeruus quō ueniet thyeſtes in ptátem noſtrá:cū credat nos ſibi eé infeſtos. ¶ Nō poterit.reſpondet.Atreus ſane quō capi poſſit. ¶ Regna.pp cupiditaté regni iret cōtra fulmé louis & cōtra oīa ꝑicula maris. ¶ Dubiū fretū.ut ſupra diximus q̄re īterdū deficiés fluctus ſolá harená reliquit ubi piclitantꝫ naues. ¶ Lybiſſe ſyrtis. africáe ¶ Hac ſpe.ſ.regni ueniet ī cōſpectū meū: licet credat eé magnū malū. ¶ Quis fidé.ſeruus dicit quis credulitaté faciet. ¶ Credula.reſpōdet Atreus cito credet:q̄re oīs ſpes īproba & īſatiabilis oīa ſibi policeꝫ:ſed tamé ut melius credat mittá ad eū filios. ¶ Patruo:thyeſti. ¶ Relictis hoſpitiis.i. alienis domibus:& iſta erūt mádata ut redeat thyeſtes ī regnū & nolit ā̄plius tollerare tanta mala ex illis: ſed reuerti domū & frui pace. ¶ Argos.in ſingulari é maſculini:& in plurali é neutri.Durus.ſi forte nollet redire faciá ut fili mei more & blādiciis puerilibus ducét filios thyeſtis ſecū:& ipſimet īuitabūt patré ī regnū. ¶ Rudes inexptos. ¶ Feſſos.de fatigátos: hinc credo qđ mouebiꝫ ꝑp cupiditaté regni:& ꝑp egeſtaté miſerá ī q̄uerſat. ¶ Hinc.ex

Ser. Quo nā ergo telo tātus utetur dolor:
Atre. Ipo thyeſte.ſer. Maiꝰ ē ira hoc malū
Atre. Fateor:tumultꝰ pectora attonitꝰ q̄tit
Pœnituſq3 uoluit.rapior & quo neſcio.
Sed rapior:īmo mugit e fundo ſolum.
Tonat dies ſerenus:ac totis domus
Vt fracta tectis crepuit:& moti lares
Vertere uultum:fiat hoc fiat nefas:
Quod dii timetis. ſer. facere qd tādē pas:
Atre. Neſcio qd aīus maius & ſolito ā̄pliꝰ
Supraque fines moris humani timet:
Inſtatq3 pigris manibꝰ: haud quid ſit ſcio:
Sed grāde qddā eſt.ita ſit:hoc anime īcipe
Dignum Thyeſte facinus: &dignū atreo
Vterque faciat uidit infandas domus
Odryſia menſas:fateor:īmane eſt ſcelus
Sed occupatū:maius hoc aliquid dolor
Inueniet:aīum agnati inſpira parens
Soror eſt:en cauſa ſimilis aſſiſte & manum
Impelle noſtram:liberos auidus parens
Gaudenſque laceret:& ſuos artus edat.
Bene ē:abunde ē hic placet pœnæ modus
Tantiſper:ubi nā eſt:tam diu cur īnocens
Verſatur atreus:tota iā ante oculos meos
Imago cædis errat:ingeſta orbitas
In ora patris:anime quid rurſus times:
Et ante rem ſubſidis:audendum eſt:age
Quod ē in iſto ſcelere præcipuū nefas
Hoc ipſe faciat:Ser. Sed quibꝰ captꝰ dolis
Noſtros dabit ꝓductus ī laqueos pedem
Inimica credit cūcta. atre. Nō poterit capi
Niſi capere uellet:regna nunc ſperat mea.
Hac ſpe minantiis fulminis occurret iouis
Hac ſpe ſubibit gurgitis tumidi minas.
Dubiūque lybicæ ſyrthis intrabit fretum
Hac ſpe quod eē maximum retur malum.
Fratrē uidebit. Ser. Quis fidē pacis dabit.
Cui tāta credet. atre. credula ē ſpes īproba
Gnatis tāmen mandata quæ patruo ferant
Dabimus:relictis exul hoſpitiis uagus
Regno ut miſerias mutet atq3 argos regat
Ex parte dominus:ſi nimis durus preces
Spemet thieſtes. liberos eius rudes
Maliſq3 feſſos grauibus & faciles capi
Preces mouebunt:hīc uetus regni furor
Illinc egeſtas triſtis:hinc durus labor
Quāuis rigentem tot malis ſubigent uirū

una parte

una ꝑte.¶ Durus labor:aſper & magnus.¶ Virũ rigẽtẽ.thieſtẽ durũ & aſpeꝛ.¶ Subigẽt.ſupabũt & iuita bũt eũ ꝓpoſito.¶ Iã tp̃us.iã aſſuetus ẽ laboribus & ut inqt tullius tp̃s malus calũ.obduxit.¶ Leues.facilio res.¶ Erras.non bene ſentis:quare ferre per paucos dies malũ eſt tolerabile:ut inquit Cicero omne ma lum etiam magnum ſi non longum eſt tolerabile eſt. ¶ Ferre tollerare ad tẽpus breue:Perferre autẽ ad longum ſicut uigilare in parte noctis peruigilare per totã noctem ut Martialis.nã uigilare leue eſt perui gilare graue ẽ.¶ Alios miſtros ſi uis mittere tales nũcios elige alios q̃ filios tuos ne aſſueſcãt malis. ¶ Peiora.iuuenes ſunt magis prõpti ad malum q̃ ad bonũ.¶ In patrem.facient in te poſtea q̃ nunc doces in patruum.unde ſubicit ſnĩam. ¶ In magi ſtrũ.i.auctorẽ.multi.inuenerunt pœnas &poſtea eaſdẽ ipſi paſſi ſunt.ut inqt propheta incidit in fo ueam quã fecit. ¶ Vt nemo licet aliquis nõ doce at ſi erũt principes erũt ſcelerati ut inqt Lucanus exeat aula qui uult eẽ pius:uirtus & ſumma pote ſtas nõ coeunt. ¶ Regnũ quare qui uult regnare oportet ut exerceat multas iniquitates. ¶ Ne ma li fiant.dicis qđ doceo illos fallacias & times ne fi ant mali per iſtã doctrinam:ſcito qđ poeta inquit uenit a radicibus humor.i.naſcũtur a natura ma li. ¶ Fortaſſe illic.i.apud thyeſtem fortaſſe docet cõtra nos fieri talia: & inqt Terẽtius par pari re ferre licet. ¶ Hanc nõ eſt cõmittendũ aliquod ſe cretũ pueris quod illa etas nihil celat poterũt do los reuelare ira. ¶ Gnati.filii tui. ¶ Hanc.ſimula tionẽ pacis. ¶ Tacita.ſecreta. ¶ Rudibus.imperi tis. ¶ Detegent. apperiẽt. ¶ Diſcitur.tormenta & metus docent hoſtes eſſe ſecretos. ¶ Falles.po teris ne decipere filios tuos:ne ſciant iſtud:cũ per illos uelis omnia fallere. ¶ At ipſi.ſ.filii. ¶ Vacẽt. careant. ¶ Inſerere.Immiſcere:quaſi mutata ſnĩa: uacillat animus & cedit me mittat filios: ſed ipſe met oĩa peragat. ¶ Explicent. oſtẽdant. ¶ Male agis.rurſus reuertit ad primum propoſitũ. dicẽs ad ſe ipſum o aĩe recedis. ſ.a propoſito oĩno ſunt mittendi filii quare ſi tu parcis illis ne fiãt mali tu parces illi.ſ.thyeſti hoc ẽ tu nõ poteris facere uin dictam de fratre. ¶ Agãmẽnon.filius meus. ¶ Fi at ſciẽs. hoc ẽ ſciat cõſiliũ meũ ſimul & menelaus filius meus peragãt mea mãdata:& ſic potero ex periri ſi ſint filii mei ueri.quare dubito ne ſint mi hi filii:cũ Thieſtes uxorẽ meã uiciauit:ſi uidebun tur fauere ipſi Thyeſti nõ eſt ambigendũ: qđ illis pater ẽ. ¶ Fides. ꝓbatio prolis. ¶ Incerte dubie. ex hoc.ſ.qđ uadant ad thyeſtem. ¶ Abnuent.i.re cuſant. ¶ Eatur.delibero q̃uadant. ¶ Multa du bito qđ dixit Oui.heu q̃ difficile crimen nõ ꝓde re uultu.dabunt ſignum uultu cõſcientiæ ſuæ: Ita melius ẽ quod illos mittã inſciẽtes. ¶ Prodũt.de monſtrant. ¶ Nollentẽ.etiam ſimulantẽ. ¶ No ſtra.uertit ſe ad' ſeruũ dicẽs o tu ſerue. ¶ Ocule.i. occulta & tace noſtra cepta meã deliberationẽ. & ita ceptũ dicitur quicquid deliberamus facere.li cet adhuc non ſimus aggreſſi. ¶ Fides.beniuolentia quare te amo. ¶ Claudit.ideſt occultat.

Ser.iam tempus illi fecit erumnas leues.
Atre. Erras.malorum ſenſus accreſcit die:
Leue eſt miſerias ferre: perferre graue.
Ser.Alios miniſtros conſiliis iſtis lege
Atre.Peiora iuuenes facile ꝑcepta audiũt.
Ser.in patrẽ faciẽt quicqd in patruo doces
Sepe in magiſtrum ſcelera redierunt ſua.
Vt nemo doceat fraudis & ſceleris uiam.
Regnum docebit:ne mali fiant times:
Naſcuntur.illud quod uocas ſæuũ aſperũ
Agique dire credis & nimium impie.
Fortaſſe & illic agitur.Ser.hãc fraudẽ ſciẽt
Nati parari:tacita tam rudibus fides
Non eſt in animis:detegent forſan dolos.
Atre. Tacere multis diſcitur uite malis
Ser.Ipſos ne per quos fallere aliũ cogitas
Falles. Atre.At ipi crimĩe & culpa uacẽt.
Quid enim ẽ neceſſe liberos ſceleri meo
Inſerere:per nos ſe odia noſtra explicent
Male agis.recedis anime:ſi parcis tuis
Parces & illi.conſilii agãmẽnon mei
Sciens miniſter fiat & patris cliens.
Menelaus adſit:prolis incerte fides
Ex hoc petatur ſcelere.ſi bella abnuunt
Et gerere nolunt odia:ſi patruum uocant
Pater eſt:eatur:multa ſed trepidus ſolet
Detegere uultus:magna nolentem quoq3
Conſilia produnt.neſciant Quante rei
Fiant miniſtri.noſtra tu cepta ocule
Ser.Haud ſũ monẽd?:iſta noſtro ĩ pectore
Fides timorq3:ſed magis claudit fides.

Chorus loquitur

Andem regia nobilis:
t Antiqui genus inachi:
Fratrum compoſuit minas:

t Andem.Inducit chorus ex materia tractata Atreus deliberauerat reuocare fratrẽ unde ibi cho rus gaudet de pace nõ reuelãs ſecreta:nã ſemp bonis fauet & malis ẽ cõtarius Ideo ibi laudat ociũ & trãquillitatẽ:quare uere nõ ſunt reges qui in huiuſmodi anxietatibus uerſant. Scribit iãbico gliconico coriambico.primus pes ẽ ſpõdeus ſecũdus coriãbicus:tertius pirrichius.tãdem eſt ſpõdeus. regiano.co riãbus bilis pirrichius.alii faciũt primũ ſpõdeũ duos ſequẽtes dactylos.tãdẽ poſt multas iiurias frẽs cõpo ſuerũt pacẽ.nã hoc intellectũ ẽ agãmẽnone & menelao miſſis ad fedus. ¶ Regia.domus regalis appoſiti ue genus antiq Inachi nõ qđ tãtalus fuerit de genere Inachi:ſed quantũ ad domũ & locum ubi regnauit

machus. ¶ Quis.hæc uerba ad atreũ & thyeſtem uel generaliter ad oẽs: quicũq; contẽditis ĩter uos ne-
ſcitis quid ſit regnũ & regnare. ¶ Furor.inſania. ¶ Exagitat.ĩpellit. ¶ Dare.ad dandũ ut donat habere.i.
ad habendum. ¶ Artiũ.nam antiquitus reges habitabant arces. ¶ Regẽ.nolite credere neq; coronam
neq; diuitias facere regẽ ſed ſolam animi trãquillitatẽ. ¶ Tyrie.purpure:tyros ciuitas infenicia ubi tinge
batur purpura. ¶ Nota.i.diadema regis. ¶ Nõ auro.non celſa palacia fulgentia auro:ſupple faciũt regẽ
¶ Rex eſt. Vere dicendus eſt rex qui nulli pertur
bationi ſeruit quod ſolũ bono contingit:non ti-
met is.ut inqt Horatius Integer uite ſceleriſq; pu
rus nõ eget mauris iaculis nec arcu:grophe ſagit-
ta. ¶ Diri.qui non hẽt cupiditatem malam in aĩo.
¶ Ambitio cupiditas honoris q̃ non curat digni-
tates uulgi q; miſerrimũ eſt.ut ĩquit Marcus tulli
us:primo officiorum. ¶ Impotens quæ neſcit ha-
bere modum. ¶ Vulgi præcipitis.celeriter ſe mo
uentis:& inconſiderate omnia agentis. ¶ Occi-
dens.omne auq̃ quod foditur in hiſpania. ¶ Ta-
gus fluuius eſt hiſpanie,ducens harenas aureas.
¶ Alueo.leto fluminis. ¶ Claro propter ſplendo
rem auri. ¶ Lybicis.africanis:lybia pars africe fer
tiliſſima. Vnde dicebatur horreũ romanorum.
¶ Ferués propter calorem. ¶ Quem.Iſte qui nec
diuitiis mouebitur nec minis uere rex erit appel-
landus:conſcius enim ſibi nihil mali feciſſe nihil ti
met.Obliqui.non recte tendentis: nam fulmen
eſt ignitum:& ignis de natura leuis aſcẽdit & uẽti
impetu deſcẽdit iõ loca altiora petit. ¶ Eurus.uen
tus orientalis.ſ. mouebit. ¶ Aut timor.i. fluctus.
¶ Rapidus.ĩpetuoſus.ſ.qué nõ mouebit. ¶ Adrie
maris qđ ſeparat græciã ab Italia ab Andria urbe
dictũ quæ illic fuerat olĩ colonia tuſcorũ. ¶ Qué
nõ lancea:Is qui nõ mouet impetu maris nec ali-
quo terribili dignus é appellari rex. ¶ Calibs.en-
ſis ex calibe factus:a populis ĩ ſeptẽtriõe ſic dictus
¶ Strictus.nudatus. ¶ Qui tuto.methaphorice q̃
é in loco tuto & uidet oĩa picula ſub ſe nihil timet
¶ Fato. morti deſtinate perfata nõ timet mortẽ
ſed oĩa inferiora uirtute ſua putat. ¶ Occurrit.ua
dit libẽter cum opus ẽ ad mortẽ quod ꝓprium é
fortis & magnanimi. ¶ Queriť.lamẽtatur. ¶ Re
ges.ſnĩa bona quãuis uenirẽt cõtra me oẽs reges
nõ faciẽt quim hoc ſit uerũ qđ ſolũ bona & recta
mens regẽ faciat. ¶ Cõueniãt.coadunẽtur. ¶ Da-
chas.prima breui populi ſunt in ripa danubi ulte-
riori in ſeptẽtrione.dacus prĩa ꝓducta ſine.h. po
puli ſunt ſeptentrionis ſed remotiores de quibus
ſtatius deiectos uertice dacos. ¶ Qui rubri. licet
cõueniant oẽs oriẽtales habitãtes iuxta mare ru-
brũ qđ dicitur eritreũ a noſtris rubrũ ab arenaq̃
colore.teſte ſolino. ¶ Lucidum:quod ibi naſcũtur
gẽme. ¶ Late.lõge. ¶ Sanguineũ.rubeum. ¶ Aut
qui.quãuis cõueniant caſpii qui ſunt in aſia borea
les maioriq; armenie contermini ubi ſunt porte
caſpie hoc é uia quædã mõtes caſpios interſecans
quæ teſte Solino pãditur itinere manufacto lon-
go octo millibus paſſuũ cuius latitudo uix é plau-
ſtro permeabilis illic caſpium mare. ¶ Recludũt.apperiunt. ¶ Iuga caſpia.i.mõtes caſpios. ¶ Sarmatis q̃
ſunt teſte Herodoto.li.hiſtoriarũ quarto populi ex ꝓfundo paludis meotidos incipiẽtes regionẽ uerſus
boream itinere dierũ quindecim Incolunt exilẽ & tenuem terrã hos dixit Plinius li.vi.naturalis hiſtorie
eſſe medorũ ſobolem:& prius li.iiii.dixerat ſauromatas ſcytharũ Gentes græci uocãt quas ſarmatas ro-
mani dicũt:hos per lentulum ꝓhibere danubio ſatis auguſto fuit.ut Florus li.iiii. inquit hii nihil præter
niues raraſq; ſiluas habent quibus eſt tanta barbaries ut pacem non intelligãt. ¶ Certet. pugnet & con-

ueniat

Quis uos exagitat furor:
Alternum dare ſanguinem:
Et ſceptrum ſcelere aggredi:
Neſcitis cupidi artium:
Quo regnum iaceat loco.
Regem non faciunt opes:
Non ueſtis tyrie color:
Non frontis nota regiæ:
Non auro nitidæ trabes.
Rex eſt qui poſuit metus:
Et diri mala pectoris:
Quem non ambitio impotens
Et nunq̃ ſtabilis fauor
Vulgi præcipitis mouẽt.
Non quicquid fodit occidens:
Aut unda tagus aurea
Claro deuehit alueo.
Non quicquid lybicis terit
Feruens area meſſibus.
Quem non concutiet cadens
Obliqui uia fulminis.
Non eurus rapiens mare:
Aut ſæuo rapidus freto
Ventoſi tumor adriæ.
Quem non lancea militis:
Non ſtrictus calibs domuit.
Qui tuto poſitus loco:
Infra ſe uidet omnia.
Occurritq; ſuo libens
Fato:nec queritur mori.
Reges conueniant licet:
Qui ſparſos agitant dachas
Qui rubri uada littoris:
Et gemmis mare lucidum
Late ſanguineum tenẽt:
Aut qui caſpia fortibus:
Recludũt iuga ſarmatiſ.Certet danubiũ l;

ueniat contra. ¶ Qui pedes. ſine naui quãdo eſt congelatus danubius qui teſte Plinio li. iiii. na. hiſto. Oritur in germania iugis montis nomie ex aduerſo oppidi gallorũ ſcauri qui uerſus ſeptẽtrionẽ per innumeras lapſus gentes immẽſo aquarũ actu & ſiniſtris germanos linquẽs: & a dextris theutonicos cũ primum in illiricũ uenit mutato noĩe hiſter dicit & longiſſimo pacto curſu ſeptẽq; diuiſus hoſtis ſecũdũ ſolinum: uel ſex ſecundũ pliniũ in mare ponticũ defluit. ¶ Seres ſunt teſte ſolino in collectaneis: & plinio in. vi. na. hiſto. Populi aſie ſcytice mites & quieti inter ſe reliquorũ mortaliũ coetus fugiunt adeo q; ceteras gentium cõmercia abunant: arbores apd hos nõ ſolum folia: ſed lanã etiam ꝓferunt quæ ab eis denominata ſericũ appellatur: ut Vir. primo georgicorũ. Velleraq; ut foliis depectũt ternui ſeres. unde ibi dixit uellere nobiles. ideſt ſerico famoſi. ¶ Quocũq; loco: quare ut diximus ſunt incogniti. ¶ Nil ullis: quãdo ſola mens facit regnũ non eſt opus ullis armis ad optinendũ illud. ¶ In ertibus. ignauis quæ ſunt ſigna timentiũ. ¶ Parthus teſte luſtino parthia pars fuerat oriẽtalis ſcythie ex illis locis ueniẽtes in aſſyriẽ exules & illã occupantes de ſuo noĩe parthiã uocauere: nã ut dixit parthi lingua ſcythica dicũtur q; apud nos exules uocitantur: hii equitare & ſagitare magna induſtria docent liberos: ineuntq; pugnas admirabili ardore: ſed diu pugnare nõ ualentes in fugã uerſi uictoriã ex ipa fuga reportãt dicente Vir. tertio geor. Fidentẽq; fuga parthum uerſiſq; ſagitis. ¶ Ingerit mittit. ¶ Admotis adductis nõ eſt opus hẽre machinas & bõbardas ad habendũ iſtud regnũ mentis. ¶ Sternere demolliri. ¶ Rotantibus mittẽtibus cũ quadam rotatione rex eſt q; nõ habet metum: nec ſpẽ. nec ambitionẽ: & cupiditatẽ is mihi uidetur rex. ¶ Stet quicunq; eſt conceſſio: ſequatur quicunq; regna & imperia. Ego autẽ uitã trãquillam ſectabor. ¶ Culmine ſummitate. ¶ Lubrico inſtabili & mutabili: quare regna nõ diu durant: cum hẽant multas inſidias. ¶ Obſcuro humili. ¶ Perfruat uſq; ad finẽ. ¶ Vtero leui. dulci pace. ¶ Etas. ſ. mea tranquilla. ¶ Nota nullis quiritibus guſtata nullis principibus q; ſemp anxii ſunt ¶ Fluat eat. ¶ Per tacitum: ut de me nõ multa dicantur: ut ſolet dici de maximis uiris. ¶ Sic cum hoc mõ cum trãducero uitã quietã moriar ſenex que nõ faciunt iſti reges qui quaſi oẽs moriuntur iuuenes: ut luue. ad genẽ cereris ſine cede & uulnere pauci: deſcendunt reges: & ſicca morte tyrãni. ¶ Strepitu quare nõ hẽbo potentiã. ¶ Plebeius de numero plebis. ¶ Illi mors iſta eſt notabilis ſnia: dolent maxime non potẽtes qui tot diuitias relinqt: nec ſe ipſos cognouerũt: unde dixit. ¶ Notus omnibus propter potẽtiã. ¶ Ignotus ſibi quare ſeipſum nõ cognouit q̃ſi ebrius fœlici fortuna.

Audet qui pedes ingredi:
Et quocunque loco iacent
Feres uellere nobiles.
Mens regnum bona poſſidet.
Nil ullis opus eſt equis:
Nil armis: & inertibus
Telis quæ procul ingerit
Parthus cum ſimulat fugas
Admotis nihil eſt opus:
Vrbes ſternere machinis:
Longe ſaxa rotantibus
Rex eſt qui metuit nihil:
Hoc regnum ſibi quiſque dat.
Stet quicunque uolet potens
Aulæ culmine lũbrico.
Me ducis ſaturet quiẽs.
Obſcuro poſitus loco:
Leni perfruar ocio.
Nullis nota quiritibus:
Aetas per tacitum fluat.
Sic cum tranſierint mei
Nullo cum ſtrepitu dies.
Plebeius moriar ſenex.
Illi mors grauis incubat.
Q ui notus nimis omnibus:
Ignotus moritur ſibi.

Actus terti⁹. Thyeſtes & Phyliſthenes.

Thyeſtes loquitur.

Ptata patrie tecta & argolicas opes
o Miſeriſque ſummum ac maximum exulibus bonum
Tactum ſoli natalis & ꝑmos deos:
Si ſunt tamen dii: cerno: cyclopum ſacras
Turres labore maius humano decus.

Ptata patrie. Hic eſt principium tertii actus in quo agitur reditus thyeſtis & falſa ſimulatio pacis. unde quaſi præſagies malum Thyeſtes cũ eſſet propinquus patrie penituit eum uenireſe & intra ſe hæc dicit quamuis exules nil aliud deſiderent uidere niſi patriam: tamen neſcio
o quomodo retrahor quominus uadam: quam rem filius cognoſcens hortatur patrem: ut uadat. ¶ Optata quæ ſunt mihi diu deſiderata iam uideo argos iam uenient ciues mihi obuiam. ¶ Summũ bonum. ſecundum uarias hominum opiniones uarii fines bonorum habentur infirmus ſanitatem pro ſummo bono habet ita exul patriam. ¶ Tactum appoſitio eſt. ¶ Natalis ſoli: terræ in qua natus ſum. ¶ Deos patrios templa. ¶ Si tamen ſunt: quare hic fiunt tanta ſcelera: ut credam deos ibi habitare non poſſe. ¶ Cyclopum hii miniſtri uulcani fuerunt in ſicilia & iouis fulmina fabricare dicebantur. Illis omnia edificia præclara tribuebantur facta fuiſſe. ſic & Virgilius de arce inferni cyclopum educta caminis. ¶ Decus ornamentum quare turres ſunt excellentiores quam poſſent hoies facere. ¶ Celebrata iuue-

ni.ſ.mihi. Video locū in quo quando iuuenis eram ſolebam me exarcere curſu. ¶ Stadia loca ad curren dum deputata: ſtadiū eſt octaua pars unius miliaris: aliquādo locus per qué curritur uel eqs uel pedibus: uel curribus. ¶ Nobilis dum uictoriá hébam. ¶ Palmam. arbor quæ nititur contra pondus ut aulus geli us refert: ideo pro uictoria ponitur: ut hic. ¶ Curru: patris mei pelopis qui hūerat uelociſſimos equos a neptuno. ¶ Argos populus. ¶ Frequés in magna turba. ¶ Atreus. frater meus ueniet quoq; mihi obui am quem nullo mō uellem uidere. ¶ Repete re/ uertere potius in exiliū iter ſiluas quam pati aſpe ctū fratris. ¶ Saltus loca ubi ſunt paſcua & arbo/ res déſe: unde Collumella ſaltuarios appellat qui habent cuſtodiá paſcuorū & ruris. ¶ Clarus hic ī eo loco ſilueſtri nō eſt ſplendor regni qui te deci/ piat. ¶ Falſo: falaci quare nihil é tam fragile & mu tabile quam cōditio regni quæ multos decipit & alicit ſplédore ſuo claro. ¶ Oculos auferat. ſ. a re/ cto propter cupiditaté. Sunt. n. oculi: ut uult Mar cus tullius tanquá feneſtre cordis p quos oés ap/ petitus: & paſſiones mouétur. ¶ Cum quo. ſ. ho/ mine. ¶ Cōſidera: cum quo datur tibi regnū: qua ſi cū fratre ſcelerato qui tandé te perdet. ¶ Spe/ ctabilis. ſ. nitor ille regni. ¶ Modo inter: dū in ſil uis eſſem fortis animi ſui: Nūc quando deberé le/ tari: q; in patriā redeo & ad pacé ſum triſtis q; mi/ hi malū præſagiū puto. ¶ Heret. dubitat. ¶ Stu/ pet quaſi inſenſatus uultū uerſat: qđ eſt hoīs cogi tantis. ¶ Incerto indubio utrū ꝓcedat uel retro uadat. ¶ Quid aíe pendes heſitas Thyeſtes dicit cōſidera quō uadis nō é fidendum fratri inimico & regno in quo multi ſunt inſidiatores. ¶ Conſi lium deliberationé. ¶ Tam facile: ita aptū. ¶ Re/ bus ī certiſſimis figura é appoſitio. ¶ Iam uicta: ſ. per patientiá & aſſuetudiné: ná ut dicit tullius. Lō gus dolor obduc. t calū. ¶ Erūnas miſerias corpis quæ iá ſunt bene collocate quare melius é ſic ma/ nere q; ire ad tanta picula in regno: ita ſeſe flectit: ut diſcedat. qđ uidens filius inquit pater quid uiſa patria fugis. ¶ Subducis remoues. ¶ Sinū tractū ab illo qui eſt ſub arbore: & cū uidet poma caden tia ꝓparat ſinū: ut illa excipiat hoc eſt gremiū ſuū. ¶ Tantis bonis ut é frui regno: uides q; frater de/ poſita ira rediit ad gratiá: teq; reſtituit in regnum ¶ Componit methaphorice: uult ut oés de fami lia ſint ſimul. ¶ Teq; reſtituit tibi: hoc eſt in priſti no ſtatu. ¶ Cauſam timoris interrogas cur time/ am: neſcio cām: uellé ire: ſed animus uidetur recu ſare. ¶ Exigis: petis: aliquādo expellere. ¶ Labāt deficiūt & tremunt. ¶ Alio in aliā partem. ¶ Re/ fert retro portat. ¶ Vince pater ſupera iſtū timo rem & cōſideraq; euades tantis piculis incolumis. ¶ Reducé reſtitutum ꝓprie qui euaſerunt de ali/ quo malo reduces dicūtur. ¶ Mori ſi poſſum re/ gnare poſſum ét mori: melius é exul mori quam iſto mō regnare. ¶ Nulla. ſ. é poteſtas nihil cupe/ re. ¶ Mihi crede: hæc eſt aurea ſnía dicit thyeſtes regnū non cape duos quod Lucanus teſtat Nulla fides regni ſociis: oiſq; poteſtas impatiens cōſor/ tis erit nūc petit: ut ſibi experto utráq; fortunam filius credat qđ regnum ſemper miſerū ſit. ¶ Ma gna res magne: ſicut regna. ¶ Falſis laudatur re/ gnū qđ pulchrū nomé uidetur. ſed ſub ſe multas habet miſerias. ¶ Dura: ſicut eſt exilium & pauptas quæ dicuntur dura & amara: fruſtra timentur: quare nō ſunt ita magna ut creditur: qđ probat exemplo ſui ipſius qui dum excelſus. i. rex fuit ſemper timebat mortem:

Celebrata iuueni ſtadia: per quæ nobilis
Palmam paterno non ſemel curru tuli
Occurret argos populus: occurret frequēs
Sed nēpe & atreus: repete ſilueſtres fugas
Saltuſq; denſos potius: & mixtam feris
Similemq; uitam: clarus hic regni nitor
Fulgore nō eſt qui oculos falſo auferat:
Cū quo datur ſpectabilis: & tādem aſpice
Modo inter illa quæ putant cuncti aſpera
Fortis fui: lætuſq; nunc contra in mētus
Reuoluor: animus heret: & retro cupit
Corpus referre: moueo nolentem gradū:
Phi. Pigro. qd hoc ē: genitor īceſſu ſtupet:
Vultumq; uerſat: ſeq; in certo tenet:
Thy. Quid aíe pendes: qd ue cōſiliū diu
Tam facile torques: rebus incertiſſimis
Fratri atq; regno credis: ac metuis mala
Iam uicta: iam manſueta: & erumnas fugis
Bene collocatas: eſſe iam miſerum iuuat:
Deflectet greſſum: dum licet: teque eripe.
Phi. Quæ cā cogit genitor a patria gradū
Referre uiſa: cur bonis tantis ſinum
Subducis: ira frater abiecta reddit
Partēque regni reddit & laceræ domus
Componit artus: teque reſtituit tibi.
Thi. Cām timoris ipſe quá ignoro exigis:
Nil timendum uideo: ſed timeo tamen.
Placet ire: pigris mēbra ſed genib⁹ labant.
Alioque quā quo nitor abductus feror.
Sic concitatam remige & uento ratem:
Aeſtus reſiſtens remigi & uelo refert.
Phi. Vīce qcquid obſtat: & mentē īpedit:
Reducēque quāta premia expectant uide
Pater pōtes regnare. Thy. cū poſſiȝ mori
Phi. ſūma ē ptās. Thy. nulla: ſi cupias nil.
Phi. Gnatis relinques.
Thy. Nō capit regnū duos
Phi. Miſer eē mauult: eē q faelix pōt:
thy. Mihi crede falſis magna nōib⁹ placēt
Fruſtra timentur dura: cum excelſus ſtetit

Nunq̃ pauere deſtiti: atque ipſum mei:
Ferrum timere lateris:o quãtum bonũ eſt
Obſtare nulli:capere ſecuras dapes:
Humi iacentem ſcelera nõ intrant cauſam:
Tutuſque menſa capitur anguſta cibus:
Venenum auro bibitur:expertus loquor
Malam bonæ præferre fortunam licet.
Non uertice alti montis impoſitam domũ:
Et eminentem:ciuitas humilis tremit.
Nec fulget altis ſplẽdidum tectis ebur:
Somnoſque non defendit excubitor meos.
Non piſcamur claſſibus:& retro mare:
Iacta fugam⁹ mole:nec uentrẽ improbum
Alimus tributo gentium:nullus mihi
Vltra getas metitur:& parthos ager.
Nõ thure colimur:nec noſtre expulſo ioue
Ornantur aræ:nulla culminibus meis:
Impoſita mutat ſilua:nec fumant manu:
Succenſa multa ſtagna:nec ſomno dies
Baccho nox ducenda peruigili datur.
Sed non timetur tuta ſine dolo eſt domus.
Rebuſque paruis alta præſtatur quies.
Immane regnum eſt poſſe ſiue regno pati:
Phi.Nec abnuendũ ſi dat imperium deus.
thi.nec appetẽdũ.phy.fẽr ut regnes rogat
Thy.Rogat timẽdũ ẽ.errat hic aliqs dol⁹
Phi.redire pietas:unde ſũmota eſt ſolet:
Reparatque uires iuſtus amiſſas amor.
Thy.amat thyeſtẽ frater:æthereas prius
Perfundet artos pontus:& ſiculi rapax
Conſiſtet æſtus unda:& ionio ſeges
Maturà pelago ſurget:& lucem dabit
Nox atra terris:ante cũ flãmis aquæ:
Cum morte uita.cum mari uentus fidem
Fœduſq3 iũget.Phi.quã tãtũ fraudẽ times
Thy.Oẽm timori quẽ meo ſtatuã modũ:
Quãtũ põt tantũ odit.Phi.In te quid põt
thy.pro me iã nihil metuo:uos facitis mihi
Atrea timẽdũ. Phi.Decipi captus times:
Serum eſt cauendi tẽpus in mediis malis.
Eatur:unum genitor hoc hortamen eſt.
thy.ego uos ſequor nõ duco.Phi.reſpiciat
Bene cogitata ipge nõ dubio gradu. ¶deus

Atreus & thieſtes.atreus loquitur.

p Lagis tenetur cluſa diſpoſitis fera
Et ipſũ & una generis inuiſi indolẽ
Iunctam parenti cerno iam tuto in loco

mortem:etiã ab illis quos habebat ad cuſtodiendũ unde dicit mei lateris hoc é illoꝝ qui latus meum ſtipabãt quod fit circa reges: Dum autem fui in exilio nihil timui. ¶ Humi iacentur: dicit hoc quare reges habitant arces ꝓpter timorem.Pauper autem debilem caſulam. ¶ Scelera in domo paupis non ſunt ea ſcelera quæ apud principes fiunt:ut Lucanus.Exeat aula qui uult eſſe pius: uirtus & ſumma poteſtas nõ coeunt. ¶ Venenũ auro bibitur:niſi principes & diuites toxicantur: ut Iuue.Nonaconita bibũtur:fictilibus: tũc illa time cum pocula ſumas:gemata. ¶ Expertus. mihi eſt credendũ qui rex & miſer fui. ¶Non uertice deſcribit q̃ ſint comoda ĩ parua fortũa per cõtrariũ enumeratoꝝ per negationé illa quæ ſunt ĩ regno: unde melius eſt p̃ferre malam fortunam bone in q̃ ſunt tot miſerie. ¶ Iacta mole poſitis fundamẽtis in medio mari qđ fecerũt multi romani. ¶ Fugamus.quare dũ edificamus mare ip̃m uidetur recedere. ¶ Nõ thure tãte ſunt inſolẽtie principes ut diis equalẽ poteſtatem habere uelint. ¶ Nulla nõ in culminibus domorũ habemus ortos qui pẽſiles uocãtur:ut fuerunt orti babilonii. ¶ Nec fumant non habemus balnea intra tecta noſtra:uel melius non exſiccauimus ſtagna:ut fecit hercules per ignẽ. ¶ Multa manu multitudĩe famulorum. ¶ Sed nõ timetur monſtrat conditionẽ uite pauperis q̃ caret omni ſuſpitione. ¶ In mane magnũ ¶ Pati poſſe uiuere. ¶ Ethereas prius per cõparationem mõſtrat thyeſtes ſe nõ poſſe a mari a fratre ab ipoſſibili arguméto. ¶ Pontus mare. ¶ Perfundet lauabit. ¶ Arctos urſam maioré & minorem quæ ſunt in parte cæli eleuata ſup nos q̃ occidere nõ dicuntur:quemadmodũ alie ſtelle in mari. ¶ Siculi eſtus illius freti:qđ eſt inter ſiciliam & italiam ubi caribdis & ſcylla pericula ſunt. ¶ Conſiſtet quieſcet. ¶ Vos facitis:nõ timeo fratré propter me:ſed propter uos filios meos:ná carior ſolet eſſe filius patri ſeipſo. ¶ Serũ eſt tardum: cauẽdum eſt anteq̃ ingrediamur mala nam in medio periculo fugere non poſſumus:ut Iuuenalis annuante tuba galeatum ſero dueli pœnitet. reſpiciat ſecundet.

p Lagis.Iam cognita eſt deliberatio thyeſtis cum filiis ut uadat ſecuro aĩo ad accipiendum regnum illum autem uenientem uidens atreus frater intra ſe dicit propter licentiam quã habebat:ut in fratrem ſeuire poſſet iam mihi capta eſt fera quæ protinus erit dilaniãda:ſed uix poſſum me cõtinere quin impetum faciam in fratrem quem tanto odio proſequor:demum deliberat diſimulare itã: ut atrocius ſæuire poſſit. ¶ Plagis diſpoſitis diſtentis retibus. ¶ Fera ipſe thyeſtes. ¶ Vna ſimul. ¶ Indolẽ filios ipſius qui patrem ſuum uultu referunt:indoles enim ſignum uirtutis qđ apparet in adoleſcẽte. ¶ In tuto in ptãte mea:q̃re prĩo dubitabã poſſe hére eũ:

¶ Totus quidē.cum filiis. ¶ Vix tempero: quasi nō possum continere me:quin manus in eum iniciam. ¶ Frenos:uix pōt frenari:trāslatio sumpta ē ab equo. ¶ Sic cū adaptat pulchrā similitudinē: quēadmodū canes uenatici uisa fera uix possunt retineri quin impetum faciant: sic atreus uix seipsum temperabat. ¶ Vestigat per uestigia seqtur. ¶ Vmber canis uenaticus de umbria quæ pars ē italie:ubi est urbinū ciuitas. ¶ Sagax acutus ad inuestigandū:unde sagus & saga dicitur & præsagire diuinare. ¶ Loro fune qđ & copula dicitur latine. ¶ Scrutatur inquirit. ¶ Presso in terrā inclinato. ¶ Suem.aprū. ¶ Paret obtemperat. ¶ Tacito dum a longe sentit ferā non clamat:sed quando ꝓpe est uellet ipsam inuadere. ¶ Dominū uenatorem mostratem. ¶ Tegi dissimulari. ¶ Tamē tegatur occultetur q̄is sit difficile:ut possim facere magis scelus. ¶ Aspice facta deliberatione uertit se ad fratrem tali mō. ¶ Grauis tristis. ¶ Squalore situ & pedore: & a squamis dicitur. ¶ laceat inculta sit. Præstetur fides faciamus ipsum credere ꝙ amē ipm:& dictis istis uerbis occurrit illi cōplexum ferens:unde thyestes uisa pietate fratris: fatendo scelus suum ueniam petit. ¶ Pietas tua: amor fraternus quē in me demonstras facit cām meam inexcusabilē quare peius est peccare in bonum q̄ in malum hominem ꝙ uoluit tullius nulli esse nocendū:nisi lacessitus iniuria. Lachrimis nō alia compatione utar:nisi ꝙ lachrimis ueniam petam. ¶ Erasus. pœnitus depositus Obsides hos filios meos do tibi pignus pacis. A genibus atreus uidens fratrem supplicem eū erigit iubetq̄ meliora. ¶ Sperare parce oculis quare offendis aspectum meum hiis uestibus habere regnum maiorem laus dare regnum q̄ si retinerem. nam eē regere ē casu non uirtute:sed quando quis donat: illud est magni animi. ¶ Rependēt:tractum est ab antiquis qui pecunias pendebant:unde etiam pēdere pœnas dicitur. ¶ Notam. insigne coronā & diadema non conuenit mihi ꝙ habeam regis insignia. Infausta infœlix. Latere iacere quasi unus de plœbe. Effluant. s. dona fortune. Vetas prohibes mihi tātum honorem & gloriam ꝙ dicar restituisse tibi regnum. Fratrem scilicet me. Peracta perfecta resta mea quæ erit si recuso regnum quod dicatur me potuisse habere regnum. & noluisse. Impositi scilicet a te mihi uolo nomine & re habeas iura mecum:ut sis super arma & leges.

Versantur odia:uēnit in nostras manus
Tandem thyestes. uenit & totus quidē.
Vix tēpero animo:uix dolor frenos capit.
Sic cum feras uestigat & longo sagax
Loro tenetur umber:ac presso uias
Scrutatur ore:dum procul lento suem
Odore sentit:paret:& tacito locum
Rostro pererrat:preda cum propior fuit.
Ceruice tota pugnat:& gestu uocat.
Dominum morātem:seqꝫ retinenti eripit:
Cum sperat ira sanguinem nescit tegi.
Tamen tegatur. aspice ut multo grauis
Squalore uultus obruat mæstos coma.
Quam fœda iaceat barba præstetur fides.
Fratrem iuuat uidere:complexus mihi
Redde expetitos:quicquid irarum fuit
Transierit:ex hoc sanguis & pietas die
Colantur:animis odia damnata excidant.
Thy. Diluere possē cūcta:nisi talis fores.
Sed fateor atreu:fateor amisi omnia
Quæ credidisti:pessimam causam meam
Hodierna pietas fecit:est prorsus nocens:
Quicunqꝫ uisus tā bono fratri est nocens.
Lachrimis agēdū ē:supplicē prim⁹ uides.
He te præcātur pedibus iunctæ manus:
Ponatur omnis ira:& ex animo timor
Erasus abeat. obsides fidei accipe:
Hos īnocētes frater. atre. agenibus man⁹.
Aufer:meosqꝫ potius amplexus pete.
Vos quoqꝫ senum pīsidia:tot iuuenes meo
Pendete collo:squalidam uestem exue.
Oculisqꝫ nostris parce & ornatus cape
Quales mei sunt:letusqꝫ frater imperii
Capesse partem:maior hæc laus est mea:
Fratri paternum reddere incolumi decus:
Habere regnum casus est uirtus dare.
Thy. Dii paria frater prætia pro tātis tibi:
Meritis repēdent:regiam capitis notam
Squalor recusat uester: & septrum manus
Infausta refugit:liceat in media mihi:
Latere turba. atre. recipit hoc regnū duos:
Thy. Meū eē credo:qcquid ē frater tuū.
Atre. Quis ī fluētis dona fortune abnuit:
Thy. Exptus ē qcunqꝫ:quā facile affluāt
Atre. Fratrem potiri ingenti gloria uetas.
Thy. Iam tua pacta gloria est:restat mea
Respuere certum est regna consiliū mihi:

¶ Vincula

Atre. Meã relinquã: niſi tuã partẽ accipis
Thy. Accipio: regni nomẽ ĩpoſiti efferã
Sed iura & arma ſeruient mecum tibi:
Atre. impoſita capiti uíela uenerãdo gere:
Ego deſtinatas uictimas ſuperis dabo.

Chorus loquitur.

Redat hoc quiſquã: ferus ille & aer
c Nec potẽs mẽtis truculẽtus atreus
Fratris aſpectus ſtupefactus heſit
Nulla uis maior pietate uera eſt:
Iurgia externis inimica durant:
Q uos amor uetus tenuit tenebit.
Ira cum magnis agitata cauſis
Gratia rupit: cecinitq3 bellum:
Cum leues frenis ſonuere turmæ:
Fulſit hinc illinc agitatus enſis.
Q uem mouet crebro furibundus ictu
Sanguinem mauors cupiens recentem
Opprimit ferrum: manibuſq3 uinctis:
Ducit ad pacem pietas negantes
Otium tanto ſubitum tumultu
Q uis deus fecit: modo per mycenas:
Arma ciuilis crepuere belli.
Pallidæ matres tenuere natos:
Vxor armato timuit marito:
Cummanum inuitus ſequeretur enſis
Sordidus: pacis uicio quietæ.
Ille labentes renouare muros:
Hic ſitu quaſſas ſtabilire turres:
Ferreis portas cohibere clauſtris
Ille certabat: pauiduſq3 nimis
Anxiæ noctis uigil incubabat:
Peior eſt bello timor ipſe belli.
Iam minæ ferri cecidere ſæui
Iam ſilet murmur graue claſſicorum:
Iam tacet ſtridor litui ſtrepentis:
Alta pax urbis reuocata lætæ eſt
Sic ubi ex alto tumuere fluctus
Brutium pontum feriente choro.
Scylla cauernis reſonat pulſatis.
Ac mare in totum timuere nautæ.
Q uod rapax hauſit remouit carybdis.
Et ferus cyclops metuit parentem:
Rupe feruentis reſidens in ætnæ:
Ne ſuperfuſis uioletur undis.
Ignis æternis reſonans caminis.
Et putat mergi ſua poſſe pauper
Regna laertes ithaca tremente.

¶ Vincula diadema accipe inſignia regis. ego uero interea ſacrificabo diis immortalibus uotas uictimas.

Redat. uiſum eſt quemadmodũ thyeſtes
c reuerſus eſt in regnum: ibiq3 chorus laudat pacẽ inter fratres: dicitq3 quod pene eſt impoſſibileq3 ius ſanguinis: & natura non cogat ad cõcordiam neceſſitudine coniũctos: perſiſtitq3 in cõparatione maris q3 ceſſantibus uentis tranquillum efficitur: ita nuper atreus parabat tantum bellũ uiſo fratre totam iram depoſuit. ¶ Credat. quaſi dicta eſt incredibile. ¶ Impotens ita inſanus: quod non uideat quid faciat. ¶ Ocium miraſ: unde facta ſit tam ſubita pax cũ eſſet tantus apparatus belli. ¶ Sordidus rubiginoſus quare diu nõ fuerat exercitatus. ¶ Inuitus difficulter euaginabatur cum rubiginoſus eſſet. ¶ Ille alius. ¶ Cadentes labentes muros reficiebat. ¶ Situ a ſino quando relinquuntur & deſeruntur aliqua loca naſcitur mucor qui ſitus dicitur. ¶ Cohibere. ſtringere & claudere. ¶ Vigil cuſtodiam nocturnã faciens. ¶ Claſſicorum ſonorum: tube qui dantur militibus ad bellũ Litui tuba eſt retorta: aliquando baculus augurum quo templum in aere deſignabãt. ¶ Alta magna q3 iam uidebatur fundata & ſtabilita. ¶ Sic ubi: adaptatio comparationis: quando uidemus crebreſcere uentos omne mare turbatur: ceſſantibus autem illis fit tranquillitas. ¶ Chorus. ſine aſpiratiõe prima producta uẽtus eſt qui & caurus dicitur. ¶ Brutium: populi calabrie ſunt brutii ad fretum ſiculum ut ſcribit Plinius. ¶ Hauſit. euomit & ad ſe traxit. ¶ Fœrus cyclops. poliphemus fuit neptũi filius ex thoſa filia phorci unum in media fronte habens oculum eo dicente apud Ouidium li. xiii. methamor. unum eſt in media lumen mihi fronte: ſed inſtar ingẽtis clipei qui greges mungebat & ſolus ab antro lapidem tollebat quẽ uiginti boum paria mouere nequiſſent: hic habitauit æthnam montem in medio ſicilie perpetuo incendio clarum: unde dicit quod dubitabat ne pater ſuus neptunus mitteret aquas uſq3 in ethnam qui longe eſt a mari. ¶ Feruentis ſemper ardẽtis: ut diximus quare ibi ſũt uene ſulphuree. ¶ Laertes. pr̃ ulixis q3 regnauit ĩ inſula itaca. de q̃ pli. li. iiii. ante leucada achaiã poſita eſt in q̃ mons ẽueritos timebat ne mergeret.

¶ Si ſuæ.quemadmodum ceſſantibus uentis trã/quillitas redit:ita ueniente pietate totum bellum cecidit inter fratres. ¶ Mitius tranquillius. ¶ Stracta.equalia:unde maris equales ſunt quãdo eſt pacatum ita per mare tũc parue nauicule nauigabãt qđ uix magne naues ſecare prius audebãt. ¶ Cyclades.inſule in mari egeo de qbus ſupra diximus ¶ Nulla ſors. adiũgit notabile dictum quod nihil ſit certi & firmi i uita iſta:unde chorus monet ne quis ſuperbiat in ſorte humana que nullomodo é durabilis. ¶ Nulla ſors longa.nulla conditio uitæ perpetua quod uoluit naſo in triſtibus luditin humanis diuina potẽtia rebus: & certã præſens uix habet hora fidem. ¶ Diadema.dieo circũligo pãnus eſt ligatus capiti ſub corona. ¶ Nixe genu.inclinate & inflexe ad uenerationem. ¶ Nutum.uolũtatem:nutum ſignũ capitis appellamus. ¶ Medus.regio eſt in aſia contermina aſſyrie & perſie: atq; mari hyrcano media cognominata a medo medee filio. ¶ Indus. india regio eſt oriẽtalis aſie terminus ut omnes teſtãtur ab indo flumine nomen aſſumpſit itaq; ab oriente incipiẽs uſq; ad aſiam ex occidentali parte protenditur:ex meridiana uſq; ad indicum mare.ex ſeptentrione uſq; ad caucaſum. ¶ Dace.populi extremi in ſeptentrione. ¶ Anxius.qui habet regnum perpetuis curis urgetur. ¶ Mouentes.oĩa perturbantes.ut Virg. auri ſacra fames quid nõ mortalia pectora cogis. ¶ Mobiles.incertos. ¶ Rerum ſtatus ſui: ille qui potens eſt timet ne gradu ſuo deiiciatur. ¶ Dubium.nõ ſumus certi quid in futuꝝ habituri ſumus. ¶ Vos.monet principes ut ſeipos cognoſcãt:nec uelint ſuperbire quare neſciũt quid poſſit accidere illis:ſubicitq; uerba digna lõga memoria. ¶ Lapſis.iacẽtibus clotho una ex tribus parcis miſcet & permutat omnia:Nunc unus proſperam fortunam modo aduerſam habet. ¶ Stare perſeuerare. ¶ Rotat uoluit unde fortuna diciſ i rota. ¶ Fatũ oẽm cõditionẽ hoĩs. ¶ Turbine. nolubilitate.

Vis me.Pricipium é quarti actus in quo
q tractabiſ mors filiorũ thyeſtis: iſta quæ tantũ ſunt ſcelerata nõ aguntur in ſcena ſed ea nuncius narrat:primoq; facit attẽtos ob tantã crudelitatem:dicẽs qđ uellet aſportari in aliquẽ locum deſertũ ne uideret tanta flagitia:dicit ſum ne in græcia au.inter gentes barbaras qui dicũtur comedere carnes humanas. ¶ Eripiat.ne uideam tantũ ſcelus. ¶ Sparte.micene: lacedemon quoq; dicitur urbs quæ fuit ſub impio atrei. ¶ Impios.atreũ & thyeſtem fratres crudeles. ¶ Chorintus urbs fuit achaie ſuper iſthmon in medio maris ionii & egei cõſtructa quæ ephira uocata eſt unde dicit ꝑmens fauces:loca illa anguſta:hoc eſt iſthmõ. ¶ Gemini maris.ſ.ionii & egei ¶ Hiſter.maximus eſt fluuiorũ europe alio noĩe danubius qui uerſus ſeptentrionẽ per innumeras gentes defluit. ¶ Alanis.fugiẽs per alanos populos ſcythie crudeliſſimos. ¶ Hircania tellus eſt in aſia ſcytharũ regio ut plinius li.xvi. teſtatur q̃ panteris & pardis & maxĩe tigribus abundat. ¶ Scythe ſeptentrionalis ſunt Europe populi nõ habẽ/

Si ſuæ uentis cecidere uires.
Mitius ſtagno pelagus recumbit:
Alta quæ nauis timuit ſecare
Hinc & hinc fuſis ſpacioſa uelis.
Strata:ludenti patuere cymbæ.
Et uacat merſos numerare piſces:
Hic ubi ingenti modo ſub procella
Cyclades pontum timuere motæ:
Nulla ſors longa eſt:dolor ac uoluptas:
Inuicem cædunt breuior uolũptas.
Ima permutat breuis hora ſummis:
Ille qui donat diadema fronti:
Q uem genu nixæ tremuere gentes.
Cuius ad nutum poſuere bella
Medus & phœbi proprioris indus.
Et dace parthis equitem minanti
Anxius ſceptrum tenet:& mouentes
Cuncta diuitias metuitq; caſus
Mobiles rerum dubiumq; tempus:
Vos quibus rector maris atq; terræ
Ius dedit magnum necis atq; uitæ
Ponite inflatos tumidoſq; uultus.
Q uicquid a uobis minor extimeſcit:
Maior hoc uobis dominus minatur:
Omne ſub regno grauiore regnum eſt.
Q uem dies uidit ueniens ſuperbum:
Hunc dies uidit fugiens iacentem
Nemo confidat nimium ſecundis.
Nemo deſperet meliora lapſis.
Miſcet hæc illis prohibetq; clotho
Stare fortunam:rotat omne fatum.
Nemo tam diuos habuit fauentes
Craſtinum ut poſſet ſibi polliceri.
Res deus noſtras celeri citatas
Turbine uerſat.

Act⁹.iiii. Nũcius & chor⁹. Nũtius loq̃tur:

Vis me per auras turbo ꝑcipitẽ uenet
q Atraq; nube ſuoluet:ut tantum nefas
Eripiat oculis.o domus pelopi quoq;
Et tãtalo pudẽda. Cho. Q uid portas noui:
Nũ. quæ nã iſta regio ẽ:i pte & argos ĩpios
Sortita fratris.& maris gemini premens
Fauces corinthus:an feris hiſter fugam
Præbens alanis:an ſub æterna niue
Hyrcana tellus:an uagi paſſim ſcythæ:
Cho. quis hic nefãdi ẽ cõſcius moſtri loc⁹
Effare:& illud pande quodcũq; eſt malũ.

Nun. Si

Nun. Si ſteterit aĩus: ſi metu corpus rigens
Remittet artus. heret in uultu trucis
Imago facti. ferte me inſane procul
Illo procellæ ferte quo fertur dies
Hĩc captus. cho aĩos grauius ĩcertos tenes
Quid ſit qd horres effer: auctorem ĩdica.
Non quæro quis ſit: ſed uter. effare ocius.
Nũ. In arce ſumma pelopis pars ẽ domus
Cõuerſa ad auſtros: cuius extremum latus
Aequale monti creſcit: atq3 urbem premit
Et contumacem regibus populum ſuis
Habet ſub ictu: fulget hic turbe capax
Immane tectum: cuius auratas trabes
Variis columne nobiles maculis ferunt.
Poſt iſta uulgo nota quæ populi colunt
In multa diues ſpacia diſcedit domus.
Arcana in imo regia ſeceſſu patet.
Alta uetuſtum ualle compeſcens nemus
Penetrale regni: nulla quæ lætos ſolet
Præbere ramos arbor aut ferro coli.
Sed taxus & cupreſſus: & nigra ilice
Obſcura nutat ſilua: quam ſuper eminens
Deſpectat alte quercus & uincit nemus.
Hinc auſpicari regna tantalide ſolent.
Hinc petere laſſis rebus & dubiis opem.
Affixa inherent dona: uocales tube
Fracti currus. ſpolia myrtoi maris:
Victæq3 falſis axibus pendent rotæ:
Et omne gẽtis facinus: hoc phrygius loco
Fixus tiaras pelopis. hic præda hoſtium
Et de triumpho picta barbarico chlamys.
Fons ſtat ſub umbra triſtis: & nigra piger
Hæret palude: talis eſt dire ſtygis
Deformis unda quæ facit cœlo fidem.
Hic nocte tota gemere ferales deos
Fama eſt: cathenis lucus excuſſis ſonat
Vlulantq3 manes: quicqd audire eſt met9:
Illic uidetur: errat antiquis uetus
Emiſſa buſtis turba: & inſultant loco
Maiora notis monſtra: quin tota ſolet
Micare flammis ſilua: & excelſe trabes
Ardent ſine igne: ſæpe latratu nemus
Trino remugit: ſæpe ſimulacris domus
Attonita magnis: nec dies cedat metum
Nox propria luco eſt: & ſuperſtitio inferũ
In luce media regnat: hinc orantibus
Reſponſa dantur certa: cum ingenti ſono
Laxantur adyto fata: & immugit ſpecus.

tes certas domos: ideo uagi & inſtabiles. ¶ Si ſterit. ſi potero narrare: dicam ſed ſum totus attonitus. ¶ Hæret. adhuc uideor uidere illud ſcelus tam ingens. ideo inſane magne procelle exporta te me ne uideam iſta. ¶ In arce. interrogatus erat nuncius a choro ut narraret hoc ſcelus quod ipſe uiderat: reſpondet & primo deſcribit locum ubi factum fuit. ¶ In arce. ubi ſolebãt habitare reges. ¶ Ad auſtros. ad meridiem. ¶ Extremum: ultima pars. ¶ Creſcit. eleuata & ita alta ſicut mõs. ¶ Præmit ſub ſe tenet. ¶ Sub ictu. ut poſſit percutere ex hoc loco eleuato. ¶ Cõtumacem rebellem. ¶ Immane. magnum in hac parte eſt atriũ & porticus maxima in q̃ ſolent conuenire populi ad loquendum regibus. ¶ Ferunt. ſuſtinent colũne marmoris numidici & uariis maculis diſtincte. ¶ Poſt nota. ultra hæc loca omnibus patentia alius eſt ſecretior ſolis regibus cõceſſus. ¶ Patet. eſt ampla: nõ quod omnes ingrediãtur. ¶ Compeſcens circundans. ¶ Penetrale. loca ſecretiora ubi tenebantur dii domeſtici: uult facere omnia conuenientia ad ſcelus: non ſunt arbores fructuoſe ſed horribiles quales ſolent dari mortuis. ¶ Letos. quæ ferãt leticiam. ¶ Coli. ut ſolent fructifere ſed ſunt taxus & cupreſſus: taxus arbores tante infœlicitatis ut qui ſub ea ſomnũ ceperit moriatur. ut refert Plinius cupreſſus datur ſacris mortuorum eius natura ut ſemel eradicata nũq̃ pululet. ¶ Nigra ilice. q̃ eſt ex genere quercus. ¶ Vincit. ſ. altitudine ſua. ¶ Hinc ab hac arbore ſolent reges tantalide petere reſponſa: ad hanc arborem erant ſuſpenſa trophea & monumenta regum. ¶ Tube uocales. ſonore. ¶ Mirtoi. ſupius hyſtoriã enarrauimus de pelope qui uictoriã de hypodomia habuit. ¶ Tiaras. uel hæc tiara dicit geſtamen capitis quod ſolebant portare lydi & frigii: pelops enim de frigia fuerat. ¶ Chlamis. ueſtis militaris picta acu: quod inuentum eſt phrygium inde phrygiones dicuntur qui ueſtes argẽto & pictura diſtingũt. ¶ Fons ſtat. præterea ſub hac quercu eſt fons triſtis & niger nõ currés talis ut eſt ſtix palus infernalis per quã iurant dei: unde dicit quæ facit cœlo fidem. ſ. per iuramentũ. ¶ Ferales deos infernales. ¶ Excuſſis. audiuntur ibi ſtrepitus cathenarum. ¶ Manes. anime mortuorum. ¶ Videtur. ſcilicet oculis. ¶ Buſtis. ſepulchris. ¶ Notis. imaginibus cognitis: horribiliora ſunt ibi mõſtra quam unquã audiuimus in mundo. ¶ Sedat. tollit licet ſit medius dies uidentur talia monſtra. ¶ Inferum. pro inferorum. ¶ Laxantur. aperiuntur.

¶ Succuſſo.cõmoto. ¶ Dubia.in quam partem caderet. ¶ Atrum.apparuit ſtella quæ tranſcurrens per cœlum reliquit caudam nigram ĩ ſigno mortis. ¶ Conſtat ſibi.non perdit animum:ſed minabatur diis. ¶ lãq;. poſt hec omnia parata ſine ulla mora aſſiluit aras ut occideret pueros:primo dubitans quem prius occideret:& facit ſimilitudiné de tigri quæ inter duos iuuẽcos dubitat in quem prius debeat irruere: ita faciebat atreus demum decreuit incipere ab illo qui habebat nomen aui tantali. ¶ Capita.pueros illos. ¶ Deuota.deſtinata. ¶ Ire.uindicte ſue. ¶ Perfunctus. qui fecerat. ¶ Iubatus.fecit Atreus ſicut leo in medio armenti quãdo proſternit animalia maiora feſſus uadit ad minora. ¶ Iubatus:qui habet iubas crines pendentes a collo. ¶ Armenia.uerſus orientem. ¶ Incubat.inſtat. ¶ Rictus.roſtrum aſperſum ſanguine:licet amplius non fameſcat:tamen non ceſſat a cede: ¶ Exegit.pertranſiuit. ¶ Vtrumq; ſcilicet pectoris & tergi:q̃re gladius penetrauerat ad aliam partem.& ita erant duo foramina. ¶ O ſeuũ. exclamat chorus audiens tantam crudelitatẽ: ſed reſpondet nũcius q; ſunt multo peiora: q; illos lacerauit & coqt:ut daret comedẽdos fratri Thyeſti:apparuerũt multa ꝓdigia uidebatur ignis nolle coquere illos:fumus non aſcendebat ſed difundebatur per totam domũ:ſol obſcuratus é. ¶ Natura recipit.quaſi dicat nihil peius poſſet dici nec fieri. ¶ Gradus . principium non finis. ¶ Licet. multo melius fuiſſet qd' dediſſet comedẽdos fœtis. ¶ Pabulũ.appoſitio é. ¶ Sub hoc regno atrei.

Vocem deo ſoluente:quo poſtq̃ furens
Intrauit atreus liberos fratris trahens.
Ornantur aræ:quis queat digne eloqui:
Poſt terga iuuenũ nobiles reuocat man⁹.
Et mœſta uita capita purpurea ligat.
Non thura deſinit:nõ ſacer bacchi liquor.
Tangens ue falſa nictimam culter mola:
Seruatur omnis ordo:ne tantum nefas
nõ rite fiat.cho.quis manũ ferro admouet
Nũ.Ipſe eſt ſacerdos:ipſe funeſta prece
Letale carmen ore uiolento canit.
Stat ipſe ad aras:ipſe deuotos neci
Contrectat:& cõponit:& ferro admouet.
Attendit ipſe nulla pars ſacri perit.
Lucus tremiſcit:tota ſuccuſſo ſolo
Nutauit aula dubia quo pondus daret.
Ac fluctuanti ſimilis e leuo æthere
Atrum cucurrit limitem ſidus trahens.
Libata in ignes una mutato fluunt
Cruenta baccho:regium capiti decus
Bis terq; lapſum eſt:fleuit in tẽplis ebur.
Mouere cunctos monſtra:ſed ſolus ſibi
Immotus atreus conſtat.atq; ultro deos
Terret minantes.iamq; dimiſſa mora
Aſſiluit aris:toruum & obliquũ intuens.
Ieiuna ſiluis qualis in gangeticis:
Inter iuuencos tigris errauit duos.
Vtriuſq; prædæ cupida:quo primos ferat
Incerta morſus:flectit huc rictus ſuos
Illo reflectit:& famẽ dubiam tenet.
Sic dirus atreus capita deuota impiæ
Speculatur iræ:quem primo mactet ſibi
Dubitat.ſecũda deinde quẽ cæde ĩmolet.
Nec intereſt:ſed dubitat:& tantum ſcelus
Iuuat ordĩare.cho.quẽ tamẽ ferro occupat
Nũ.Primus locus ne deeſſe pietatẽ putes
Auo dicatur:tantalus prima hoſtia eſt.
Cho.Quo iuuẽis aĩo:quo tulit uultu necẽ:
Nũ.Stetit ſui ſecurus:& non eſt preces
Perire fruſtra paſſus:at illi ferus
In uulnere enſem abſcõdit:&penit⁹ p̃mẽs
Iugilo manum commiſit.educto ſtetit
Ferro cadauer.Cunq; dubitaſſet diu
Hac parte an illa caderet:in patruũ cadit:
Tunc ille ad aras philiſtenẽ ſæuus trahit.
Addicitq; fratri.colla percuſſa amputat.
Ceruice cæſa truncus in pronum ruit.
Querulũ cucurrit murmure ĩcerto caput:

¶ Eſt uotum

Cho.quid deīde gemīa cæde pfunct⁹ facit:
Puero ne parcit:an ſcelus ſceleri ingerit:
Nū.Silua iubatus qualis armenia leo
In cæde multa uictor armento incubat
Cruore rictus madidus.& pulſa fame
Nō ponit iras:hinc & hinc tauros p̄mens.
Vitulis minatur dente iam laſſo piger:
Non aliter atræus ſæuit atq; ira tumet.
Ferumq3 gemina cæde perfuſum tenens.
Oblitus in quem ruēret infeſta manu
Exigit ultra corpus:at pueri ſtatim
Pectore receptus enſis in tergo extitit.
Cadit ille:& aras ſanguine extinguens ſuo:
Per utrūq3 uuln⁹ moritur.cho.o ſæuū ſcel⁹
Nū.Exhorruiſtis:hactenus nō ſtat nefas:
Plus eſt.cho.an ultra maius aut atrotius
Natura recipit.Nū.ſceleris hūc finē putas
Grad⁹ē.cho.quid ultra potuit:obiecit feris
Lanianda forſan corpora atq3 igne arcuit
Nū.Vtinā arcuiſſet:ne tegat functos humo:
Nec ſoluat ignis auidus.epulandos licet.
Feriſq3 triſte pabulum ſæuis trahat.
Votum ē:ſub hoc quod eē ſuppliciū ſolet:
Pater in ſepultos ſpectet:o nullo ſcelus
Credibile ī æuo:quodq3 poſteritas neget.
Erepta uiuis exta pectoribus tremunt
Spirantq3 uenæ:corq3 adhuc pauidū ſalit.
At ille fibras tractat:ac fata inſpicit.
Et adhuc calentes uiſcerum uenas notat:
Poſtq̄ hoſtie placuere ſecurus uacat
Iam fratris epulis:ipſe diuiſi ſecat
In membra corpus:amputat trunco tenus
Humeros patentes & lacertorum moras:
Denudat artus durus atq3 oſſa amputat.
Tantum ora ſeruat:& datas fidei manus.
Hæc uerubus hærent uiſcera:& lētis data
Stillant caminis:illa flammatus latex
Q uærente aheno iactat impoſitas dapes
Tranſiliit ignis hincq3 trepidantes focos
Bis ter regeſtus & pati iuſſus moram
Inuitus ardet: ſtridet in uerubus iecur.
Nec facile dicā copora an flamme gemāt.
Gemuēre.piceus ignis in fumos abit.
Et ipſe fumus triſtis ac nebula grauis
Non rectus exit:ſeq3 in excelſum leuat
Ipſos penates nube deformi obſidet.
O phœbe patiens fugeris retro licet:
Medioq3 ruptum merſeris cælo diem.

¶Eſt uotum.ſolent timere alii ne ſepeliantur ſed ibi poteſt optari:quare maius facinus eſt factum. ¶ Supplicium.ſ.relinquere inſepultos eſt uotū de ſideriū ſub hoc atreo. ¶ Exta.interiora:ecce magnū ſcelus quod uiuis adhuc pueris ille pertracta/bat illis inteſtina quaſi notare & conſiderare uellet tanq̄ extipitia. ¶ Vacat. rimatis interioribus puerorum ſecurus & intrepidus preparat corpus illorum ad comedendum fratri. ¶ Moras.ea quibus brachia coniungūtur tergo: tantum ſeruauit ora & manus in fidem datas:nam Thyeſtes dederat filios tanq̄ obſides fratri.¶Hæc.partem aſſauit partem eliſſauit. ¶Latex inflamatus.aqua calida. ¶ Querente.lamentāte:quare uidebaī mur mure queri. ¶Tranſiliit.uidebaī recedere.¶Stridet.quaſi gemitum faciens. ¶Piceus niger.¶Rectus.in altum ſicut ſolet.¶O phœbe.o ſol qui obſcuratus es. ¶ Patiens.quare toleraſti hec mala.

¶Pater. Thyeſtes comedit filios ſuos ore funeſto & miſerando. ¶ Vnguento. ſolebant unguentari aquis odoriferis diſcumbentes. ¶ Grauis. plenus. ¶ Peribit. quare poſtea ſcies. ¶ Verterit. quãuis ſol occiderit & nox tegat iſta ſcelera: tamen detegentur. ¶ Obuiũ. cũ deberet ire ad occidentẽ iuit ad orientem: ideo obuius ſibi: nam facta eſt nox ab oriente. ¶ Obruat. abſcondat. ¶ Nouis. quales non ſunt ſolite. ¶ Alieno. tempore lucis. ¶ Patefient. quate ſcies filios comediſſe.

q Vo terrarum. ſcribitur chorus hic uerſu anapeſtico de quo diximus ſupra turbine magno Dolens querit q̃re ſol fugerit & uices rerũ mutentur: & ne redeat chaos cum nox uenerit in meridie timet ne ſit finis mundi. ¶ Sol patens. quare oĩa calore ſuo in teris generantur & ſuperis dat lucem. ¶ Decus. ſidera q̃ ſunt ornamenta noctis. ¶ Qua fugit. quare illa obſcuratur ueniente ſole. ¶ Flexura. inclinatio rotæ euntis ad occaſum. ¶ Heſperie hiſpane: quare ultima terrarum ẽ hiſpania uerſus occidentem. ¶ Emeritos. qui cõpleuerint curſum ſuum. ¶ Nundum. ſolebant antiqui diuidere tẽpus per uigilias ſicut nos per horas: quattuor ĩ die. & nocte quattuor uigilias habebãt. omnibus tribus horis mutabantur. & ſic erãt duodecim hore noctis & duodecim diei. ¶ Bucina. tertia' uigilia quæ per bucinam dabatur ſicut nunc per campanam. ¶ Nunquid. interrogatiue uidiſti gigantes qui ue lint renouare bella contra deos. ¶ Carcere ditis. plutonis ubi dicuntur eſſe ligati. ¶ Tytius. gigas. ¶ Sautius. uulneratus. ¶ Typheus. gigas poſitus ſub æthna nunc explicuit latus ſuum: ut ſurgeret: ¶ Phlegreos. pugnaturi gigãtes cõtra deos olim congregati ſunt ĩ phlegra ualle theſaliæ ubi poſuerunt tres montes unum ſupra alium pelion oſſam & pindum. ¶ Threſa ablatiui caſus de thracia· ¶ Solite cõſuete: ut prĩo dies poſtea nox ſit. ¶ Genitrix aurora q̃ ſolebat eẽ miniſtra ſolis & fernabat equos ſuos quãdo recedebant ab oriente nũc ſtupet. ¶ Roſcida plena rore: quare tũc cadit ros. ¶ Deo ſoli. ¶ Eoos oriẽtales. Lumina ingreſſum ſuum: quare de aurora ſolẽt egredi equi: ut faciãt diẽ nunc ingrediuntur: ut faciant noctem. ¶ Tingere dicitur ſol ſtabulari & occidere in occeano.

Sero occidiſti laniat gnatos patẽr:
Artuſq3 mandit ore funeſto ſuos:
Nitet fluente madidus unguẽto coma:
Grauiſq3 uino ſæpe præcluſæ cibum
Tenuere fauces: in malis hoc unum tuis
Bonũ eſt thyeſta: quod mala ignoras tua.
Sibi hoc peribit: uerterit currus licet
Sed ipſe titan obuium ducens iter:
Tenebriſq3 facinus obruat tetrum nouis:
Nox miſſa ab ortu tempore alieno grauis.
Tamen uidẽdum eſt: tota patefiant mala.

Chorus loquitur. 9

Vo terrarum ſuperumq3 parens
q Cuius ad ortus noctis opacæ
Decus omne fugit: quo uertis iter:
Medioq3 diem perdis olympo:
Cur phœbe tuos rapis aſpectus:
Nundum ſeræ nuncius horæ:
Nocturna uocat lumina ueſper.
Nundum heſperiæ flexura rotæ
Iubet emeritos ſoluere currus.
Nundum in noctem uergente die
Tertia miſit buccina ſignum.
Stupet ad ſubitæ tempora cœnæ
Nundum feſſis bobus arator.
Quid te æthereo pepulit curſu:
Quæ cauſa tuos limite certo
Deiecit equos: nunquid aperto
Carcere ditis: uicti tentant
Bella gigantes: nunquid Tytius
Pectore feſſo renouat ueteres
Sautius iras: num reiecto
Latus explicuit monte thyphœus.
Nunquid ſtruitur uia phlegreos:
Alta per hoſtes: & theſſalicum
Threſſa premitur pelion oſſa
Solite mundi periere uices:
Nil occaſus: nil ortus erit.
Stupet eoos aſſueta deo
Tradere frenos: genitrix primæ
Roſcida lucis: peruerſa ſui
Lumina regni: neſcit feſſos
Tingere currus: nec fumantes
Sudore iubas mergere ponto.
Ipſe inſueto nouus hoſpitio
Sol auroram uidet occiduus:
Tenebraſq3 iubet ſurgere. nundum
Nocte parata non ſuccedunt

¶ Sed quicqd

¶ Sed quicquid uenit in desperationem si sit nox quare apparerēt sidera uel luna: sed dubitat ne sit finis mundi. ¶ Tegat occultet & cōfundat omnia elementa. ¶ Picti. propter stellas. ¶ Vaga. stellarū aliq sunt fixe aliq errantes: iō dicit uaga. ¶ Dux astrorū sol appellat. ¶ Notas signa. ¶ Bruine quādo dies sunt breuissimi. ¶ Nō phœbeis nō erit āplius luna quæ cōpleat cursum ī uiginti nouē diebus. ¶ Obuia opposita. quare sumit lumen a sole. ¶ Timores quādo ē nox obscura hoīes timent ire. ¶ Vincet. nā luna citius pagit cursum suū q̄ sol iō uincet frēm. Habenas cursum. ¶ Curuo limite p̄ cursum zodiaci qui ē circulus flexus. ¶ Ibit. āplius nō erit ordo in cœlo: sed oīa cōfundent. ¶ Hic qui cœlū ē rotundū quinq̄ zonis diuisum q̄ Virg. in geor. recte describit has intersecat zodiacus p̄ trāuersum ferens signa hoc ē planetas unde circulus ipse appellatur signifer. Hic incipit denumerare signa zodiaci aries q̄ prī cipium ē anni: & hic dicit fabulose fuisse qui hellē & phrisum adamātis filios ultra hellespontū trāsfretasse. ¶ Vela quare t̄pe ueris naute incipiūt nauigare. ¶ Ibit in undas cadet de zodiaco in mare. ¶ Hic taurus hic ē quē diximus in hercule furēte p̄p ioue positū inter astra qđ in boue sit fabulose cōuersus. septē stellas hēt in fronte q̄ subucule appellant. ¶ Prefert hyadas stellas q̄nq̄ q̄ filie athlā tis fuisse dicūtur in cœlū trāslate in ore tauri collocate fuerūt dicēte oui. li. vi. fastorū postera lux hyades taurinæ cornua frontis: euocat & multa terra madescit a qua: nā cū oriūtur & occidunt tē pestates & pluuias faciūt. ¶ Geminos hi fuisse dicūtur fratres castor & pollux. ¶ Curui cācri: cancrum inter astra locatū fabule aiūt: quoniā hercule aliis auxilianteē & hydriā de fronte nerayda auferentē saliēs in pede p̄cusserit. aliter iunonis beneficio inter astra locatus cācer: q̄ cū hercules cōtra hydram lerneā cōstitisset: & ex palude pedem eius mordicus arripuisset: ab eo interfectus ē: p̄pterea a iunone inter duodecī signa cōstitutū fuisse. ¶ Leo. leonē aiunt in astra collocatū qđ dominus ferarū & princeps existimat: nōnulli hoc āplius dicunt p̄p memoriā herculis q̄ leonē ingētem inermis dicit peremisse. ¶ Virgo hic ad aspectum bootis cōstituta ē inter leonē & librā: hanc fabulose hesiodus dicit filiā fuisse iouis & themidis iustā uocatā: ab aliis astre quæ prius terras habitasse dicitur & ob scelera hoīum ad cœlū fugisse: unde dicit terras relictas q̄ iterū per cōfusionē rerū cadet in terras q̄s ipsa reliquerat. ¶ Scorpio a ioue inter astra locatū uolūt: qđ orion cū uenaret: & in eo exercitatissimū se eē cōfideret dixisse ēt diane & latone se oīa q̄ ex terra oriūtur interficere ualere quare terrā p̄motā scorpionē misisse: qui eū iterficere monstrat: iouē aūt utriusq̄ aīum admiratū: scorpionē iter astra collocasse: ut spēs eius hoībus documentū eēt: ne q̄s eorū aliqua re sibi cōsideret: dianā aūt p̄p studiū orionis petisse a ioue: ut illi idē beneficiū daret petēti: qđ terre ultro tribuisset: itaq̄ eū cōstitutū: ut cū scorpius exoriatur occidit orion: scorpius autem propter magnitudinem membrorum in duo signa diuiditur quare effigiem nostri librā dixere q̄ scorpius facit cū chellis suis: & reliquo corpore aliud signū. ¶ Et q̄ neruo hemonio. i. thesalico chiron cētaurus q̄ inter ceteros cētauros iustissimus asclepiū & achillē nutrisse existimabat. pietate igit & diligētia effecit: ut inter astra numerarēt: apud hūc hercules cū diuerteret & simul cū chirone sedēs sagitas cōsideraret. ferē unā earū decidisse supra pedē chironis: & ita eū iterfecisse. alii autē dicūt centaurū miratū: q̄ tā breuibus sagitis tā magna corpa centaurorū interfecerit ip̄m cōtēdere arcū conatum. Itaq̄ ex eius manu sagitā ꝓlapsam in pedē eius incidisse pro q̄re iupiter eius misertus iter astra cōstituit. ¶ Spicula: sagitam suā cadēdo. nā sagitis usum fuisse uolūt ꝓpterea in formā sagitarii formarū

Astra: nec ullo micat igne polus
Nec luna graues digerit umbras:
Sed quicquid ideſt: utinam nox ſit
Trepidant trepidant pectora magno
Percuſſa metu: ne fatali:
Cuncta ruinam quaſſata labent
Iterumq3 deos hominesq3 præmat:
Deforme chaos: iterum terras
Et mare & ignes & uaga picti:
Sidera mundi natura tegat.
Non æternæ facis ex ortu:
Dux aſtrorum ſæcula ducens
Dabit æſtatis brumeq3 notas:
Non phœbeis: obuia flammis:
Demet nocti luna timores
Vincetq3 ſui fratris habenas
Curuo breuius limite currens.
Ibit in unum congeſta ſinum: turba deorū
Hic qui ſacris peruius aſtra:
Secat obliquo tramite zonas:
Flectens longos ſignifer annos.
Lapſa uidebit ſydera labens.
Hic qui nundum uere benigno:
Reddit zephyro uela tepenti:
Aries præceps ibit in undas.
Per quas pauidam uexerat hellen.
Hic qui nitido taurus cornu:
Perfert hyadas: ſecum geminos
Trahet & curui brachia cancri.
Leo flammiferis æſtibus ardens:
Iterum e cœlo cadet herculeus:
Cadet in terras uirgo relictas.
Iuſteq3 cadent pondera libræ.
Secumq3 trahent ſcorpion acrem.
Et qui neruo tenæt hæmonio:

¶ Pigram. poſt ſagitarium ſequitur capricornus ad occaſum ſpectans: & totus in zodiaco circulo deformatus cauda toto corpore medius diuiditur ab hyemali circulo ſuppoſitus aquarii manu ſiniſtra: occidit ꝑceps: exoritur aũt directus. Huius effigies ſimilis é egipani qué iupiter qd' cum eo erat nutritus in ſideribus eſſe uoluit. ut caprã nutricé: de qua ante diximus. Hic ét dicitur cũ iupiter titanas oppugnaret primus obieciſſe hoſtibus timorem qui paniſcos appellatur: ut ait erat oſthenes. Habet cornua capre in capite: & eſt forma humana: habet pedes caprinos: unde egloceros appellatur: egos capra diciť: ceras cornu quare habet cornua caprina. quando ſol eſt in capricorno eſt ſolſtitiũ hyemale: in cancro eſtiuale. ¶ Pigram quæ facit homĩes pigros. ¶ Quiſquis eſt: dicit ad aquariũ qui pedes habet ĩ hyemali circulo defixos: manũ ſiniſtrã uſq; ad capricorni tergus porrigés: dextrã iubã pegaſi prope coniungés ſpectat ãd ortũ qui cum ita ſit figuratus: neceſſe eſt corpe ꝓpe reſupinato uideri. Effuſio aquæ puenit ad eũ piſcem qui ſolitarius figuratur aquariũ plures ganymedé eſſe dixerũt qué iupiter ꝓp pulchritudinem corporis ereptũ paré tibus deoꝝ miniſtrũ feciſſe exiſtimať. Itaq; oſtenditur: ut aquã aliquãdo infundens. Egeſias aũt dicit dencalioné fuiſſe quo regnãte fuit diluuiũ. Vnde dicit ibi. Quiſquis es uel Ganymedes: uel dencalion. ¶ Piſces: horum alter notius alter boreus appellatur: iõ q; unus eoꝝ qui borus dicitur inter equinoctialé & eſtiuũ circulũ ſub andromede brachio collocatur: & articũ polũ ſpectans cõſtituiť. Alter aũt eſt in zodiaco circulo extremo ſub ſcapulis nõ lõge ab eqnoctiali circulo colocatus ſpectãs ad occaſum. unde dicit. ¶ Vltima: quare ſunt ultimi in zodiaco. ¶ Monſtra. & in ſumma oĩa cõfundentur ſimul quecunq; monſtra ſunt in cœlo: ¶ Gurges mare. ¶ Condens: abſcõdens merget illa ſigna quæ nũq; occidũt ſupra nos. ¶ Lubricus anguis hic é inter ambas arctos maximus flexuoſo corpe qui utrãq; arturũ ſemicingit hũc fœreci des dicit ĩter aſtra collocarũ: eo q; tũ nuberet a ioue iuno diis offerẽtibus munera: terra quoq; obiulit aurea mala cũ ramis: quibus in deorũ orto q erat apud athlanté plantatis: ut his quotidie uirgines letarẽtur: cuſtos conſtitutus é orti hepidũ & ab hercule interfectus: ut hẽnt fabule & a iunone inter ſidera collocatus. ¶ Fluminis é ſerpẽs reuolutus in modum fluminis: & ĩter ſinus habet ãbas urſas. ¶ Cynoſura. urſa minor de q̃ Luc. te ſegnis cynoſura ſubit: tu ſica ꝓfundo mergære plauſtra putas. ¶ Frigida quare ad polum borealé poſita é ¶ Arctophilax dicitur arctos ſiue urſe philax. i. cuſtos: ut Ci. li. ii. de nat. deo. Referens uerſus aratti ait arctophilax uulgo q dicitur eſſe bootes: hũc arcadé caliſtonis filiũ fuiſſe dicũt: i õ booté appellatũ: qa arctio q̃ plauſtrũ dicta fuit agitare diciť. unde ibi dicit cuſtos ſui plauſtri. i. urſe. ¶ Tardus. piger. ¶ Nõ ſtabilis nunq̃ occidẽs urſa fiet nũc mobilis quare ruet de gradu ſuo: & oĩa miſcenť. ¶ Nos q̃ritur q; iſte populus ſolus ſit ꝓp quẽ tanta mala eueniant. ¶ In nos ꝓp mala noſtra. ¶ Abeãt nimis é uitæ cupidus q non uult mori oĩbus aliis morientibus: itaq; nõ oportet ut lamentamur.

Pennata ſenex ſpicula chiron.
Rupto perdet ſpicula neruo.
Pigram referens hyemem gelidus:
Cadet egloceros frangetq3 tuam
Q uiſquis es urnam tecum excedent
Vltima cœli ſydera piſces.
Monſtraq3 nunquam perfuſa mari:
Merget condens omnia gurges.
Et qui medias diuidit urſas:
Fluminis inſtar lubricus anguis.
Magnoq3 minor iuncta draconi:
Frigida duro cynoſura gelu.
Cuſtoſq3 ſui tardus plauſtri.
Iam non ſtabilis ruet arctophylax.
Nose tanto uiſi populo
Digni: premeret quos euerſo:
Cardine mundus:
In nos ætas ultima uẽnit:
O nos dura ſorte creatos:
Seu perdidimus ſolem miſeri:
Siue expulimus.
Abeant quæſtus: diſcede timor.
Vitæ eſt auidus: quiſquis non uult
Mundo ſecum pereunte mori.
Actus quintus. Atreus ſolus loquitur.
Q ualis aſtris gradior & cũctos ſup
Altũ ſupbo uertice attígens cœlũ.
Nunc decora regni teneo: nũc ſoliũ patris
Dimitto ſuperos: ſumma uotorum attigi.
Bene eſt: abũde eſt: iam ſatis etiã eſt mihi:
Sed cur ſatis ſit: pergam & implebo patrẽ:
Funere ſuorum: ne quid obſtaret pudor:

¶ Qualis. hic é initiũ quĩti actus ubi atreus ſibi cõgratulať feciſſe uindictã de fré: & thyeſtes cognoſcet ſe comediſſe filios. Sic ergo loqtur ſecũ atreus uideor: ut tangã aſtra uertice. ¶ Nunc decora. uideor nũc habere regnũ antea nõ uidebar rex cũ paterer tot iniurias. ¶ Soliũ ſedes eſt regia. ¶ Dimitto ſupos nolo ãplius fatigare deos uotis meis: quare ſatis feci aĩo meo & uindictæ. ¶ Mihi hẽt ẽphaſim: q̃ſi mihi q cupio crudeliſſima ſatis factũ é: poſtea emẽdat ſe & dicit adhuc uolo q; bibat ſanguiné ſuorũ & cognoſcat ſe comediſſe filios: nõ relinquã ipm ãplius in tãta leticia ĩ cõuiuio. ¶ Obſtaret: ſecurus erat ĩ tãta eclipſi atreus: ridẽſq; deos dicit dies receſſit: hoc é facte ſũt tenebre ne pudor ĩpediret ad qdpiã ſcelus. nã de nocte nõ ſolemꝰ tãtũ uerecũdari q̃tũ de die: ut diẽ oui. Lux inimica puellis q; ſolẽt de facili uerecũdari.

¶ Perge:

Dies receſſit:perge dum cælum uocat
Vtinam quidem tenere fugientes deos
Poſſem & coactos trahere:ut ultricē dapē
Omnes uiderent:q̄ ſatis eſt uideat pater:
Etiam die nolente:diſcutiam tibi:
Tenebras:miſerie ſub quibus latitant tuæ
Nimis diu conuiua ſecuro iaces:
Hilariq3 uultu:iam ſatis mēſis datum eſt:
Satiſq3 baccho:ſobrio tanta ad mala
Opus eſt thieſte:turba famularis fores
Templi relaxa.feſta patēfiat domus:
Libet uidere capita natorum intuens
Q uos det colores:uerba quæ p̄mus dolor
Effundat:aut ut ſpiritu expulſo ſtupens:
Corpus rigeſcat:fruct⁹ hic operis mei eſt:
Miſerum uidere nolo.ſed dum fit miſer
Aperta multa tecta collucent face:
Reſupinus ipſe purpura atq3 auro incubat
Vino grauatum fulciens leua caput.
Eructat omem cælitum excelſiſſimum
Regumq3 regem:uota tranſcendit mea.
Statur eſt capaci ducit argento merum.
Ne parce potu:reſtat etiam nunc cruor
Tot hoſtiarum:ueteris hinc bacchi color
Abſcōdet:hoc hoc mēſa claudatur ſypho
Mixtum ſuorum ſanguine:genitor bibat.
Meum bibiſſet:ecce iam cantus ciet.
Feſtaſq3 uoces:nec ſatis menti imperat.

Solus thyeſtes loquitur.

Ectora longis hebetata malis
p Iam ſolicitas ponite curas
Fugiat mœror:fugiatq3 pauor.
Fugia trepidi comes exilii
Triſtis ægeſtas:rebuſq3 grauis
Pudor afflictis:magis unde cadas
Q uam quod refert:magnum ex alto
Culmine lapſum.ſtabilem in plano
Figere greſſum magnum ingenti:
Strage malorum preſſum:fracti
Pondera regni:non inflexa:
Ceruice pati:nec degenerem
Victumq3 malis:rectum impoſitas
Ferre ruinas:ſed iam fœui
Nubila fati pelle ac miſeri
Temporis omnes dimitte moras
Redeant uultus ad leta boni.
Veterem ex animo mitte thyeſtem.
Proprium hoc miſeros ſequitur uitium:

¶ Perge.exortatur ſeipſum. ¶ Fugientes. qui uidentur fugere p̄p tenebras. ¶ Diſcutiam. ueniēs dicit hæc uerba:expellam tenebras luminibus:ut uideat miſeriā ſuam. ¶ Sobrio.nolo ipſum ebriū: ſed ſobrium:ut cognoſcat malum ſuū: & poſſit uehementius dolere. ¶ Turba.iubet famulos aperire portam:ut capita filiorum & manu patri oſtēdat. ¶ Laxa aperi. ¶ Intuens. uolo uidere quādo pater intuebitur capita filiorum quos colores habebit uel paleſcet:uel rubeſcet. ¶ Rigeſcat congelabitur:cū ſanguis in magno dolore curat ad præcordia. ¶ Aperta.atreus uidet a longe fratrem & inter ſe loquitur oīa iſta. ¶ Incubat ſedet ornatus purpura. ¶ Fultiens ſuſtētans. ¶ Eructat.nam uidetur oſtendere ſuperbiam ſuam qua uidetur ſibi eſſe deum & regem regum. ¶ Vota fecit pluſquā deſiderabam uolebam:ut guſtaret corpora filiorum:ſed ipſe comedit ad ſaturitatem. ¶ Ducit bibit. ¶ Ne parce dicit ad eū atreus ſed thyeſtes nō audit. ¶ Potu caſus datiui:noli timere q̄ tibi deficiet. ¶ Hoſtiarum filiorum tuorū. ¶ Veteris miſcebo ſanguinē cū uino ne ipſe cognoſcat. ¶ Claudatur finiatur. ¶ Scyfo poculo. ¶ Meum bibiſſet occurrit ſibi atreus uis facere tantam crudelitatē ita quare bibiſſet meū & ego uolo q̄ bibat ſuum. ¶ Ecce dat locum ſequenti ſcene: quare thyeſtes ebrius cantabat. ¶ Menti imparat.ideſt non ſatis compos mentis ſue.

Ectora.ſcribitur uerſu dimetro anapeſti
p co:ut ſupra turbine magno. Hic eſt cantus thyeſtis qui erat in cōuiuio: & repræhēdit ſeipſum:q̄ nō poterat lætari: quāuis eſſet in regno: unde neſcit cauſam & loquitur per modum dialogi intra ſe. ¶ Pectora loquit̄ ad pectus ſuum. ¶ Hebetata.indurata p̄p longam cōſuetudinem malorum. ¶ Refert pluris momēti eſt. ¶ Quam quo ſupple iterum cadas quādo homo habet malam fortunā:non tantum dolet q̄tū ſi fuerit in alto ſtatu & ad infimum ueniat. Culmine ſtatu:magna res eſt & difficilis tollerare æquo aīo malam fortunam cum ceciderit ab alto. ¶ Plano contrarium culminis:ſnīa eſt quando quis lapſus ē de ſublimi gradu:eſt magnum ideſt difficile poſſe pati. ¶ Preſſum grauatum. ¶ Strage malorum ingenti cumulo malorū. ¶ Nō inflexa a ſimili de uno qui habet pondus in collo: opus ē:ut ſe inclinet:ita eſt neceſſe hominem deiectū a ſtatu ſuo dolere. ¶ Nec de generem ēquaſi eadē ſententia:ē impoſſibile q̄ nō ſit dimiſſus. ¶ Sed iam nunc non ſunt iſte cauſe in me propterea deberē lætari. ¶ Nubila triſtia. Veterem thyeſtem uultū & triſticiam quā habebas in exilio. ¶ Proprium quando unus ſolitus eſt pati multa aduerſa: & ſi illi rideat fortuna:timet tū ſemp cadere ī aduerſis.

¶ Vetas:quare nõ dimittis me gaudere dolor cuius cauſam non ſatis cognoſco. ¶ Vernæ roſæ.q̃ ſolent tempore ueris florere:erat conſuetudo antiquorum:ut coronati diſcũberent:& unguentati quibuſdam præcioſis aquis. ¶ Stetit crines ſtãt erecti propter timorem. ¶ Libet ex triſticia é mihi impetus lacerandi ueſtes. ¶ Infauſtos miſeros. ¶ Saturas tinctas colore purpure. ¶ Fœra.crudelis & eſt ſimilitudo a tẽpeſtate futura nautis. ¶ Inſtat cito uentura. Quos tibi repræhẽdit ſeipſum dicens q̃ non opus é timere:uel ſi timendum eſt: fruſtra fieri cũ iam ſit in poteſtate frĩs. ¶ Magna uoluptas neſcit an ille lachrime ꝓcedant ex timore uel ex uoluptate ingenti quæ quandoq̃ facit lachrymas.

Eſtum.Ingreditur atreus locũ ĩ quo erat thyeſtes exhortaturq̃ eũ ad letãdum & bibendum:dicens q̃ nũc ſibi uidetur uere habere regnũ:Ille aũt reſpondet q̃ ſatis ſatur eſt & letus dũ uideat filios ſuos:atreus ait uidebis q̃ primum porrigitq̃ illi ſanguinem ad bibendum:& cum thyeſtes leuaret paterã manu uiſum eſt ſibi ferre ingens onus:poſtea atreus iuſſit portare capita filioꝝ illiq̃ dixit hic ſunt filii quos maxime deſiderabas:uide & ſatiare aſpectu. Pari concordi. ¶ Saties.ſatietas ſatis bibi & comedi. ¶ Fœlici.ſ.mihi. Cumulus augmẽtatio. ¶ Hic eẽ ingenium pœte dicit unum:& intelligit aliud: noli habere ullam curam:ſunt in loco tuto & incomplexu tuo:uult dicere q̃ habet eos in uentre:quare comedit ipſos. ¶ Ora.ſed poſtea quare uis uidere ora & faciem eorum:oſtendam tibi. ¶ Turba.quare omnes dederat epulandos. ¶ Nunc in hoc mentitur:quare non erant in conuiuio cum filiis ſuis. ¶ Meis.ſ.natis colunt ſunt in una mẽſa. ¶ Acientur.euocabuntur:ſed interim accipe hoc poculum ,ſimulq̃ bibamus. ¶ Gentile quod fuit gẽtis noſtre. ¶ Paternis.ſed prius uolo libare diis noſtris:quando in fundere diis libatio dicebatur: bibam poſtea:ſed dum haberet ĩ manu pateram ponderabat nimis:nec illam ſuſtinere poterat.

Nũquam rebus credere lætis.
Redeat fœlix fortuna licet:
Tamen afflictos gaudere piget.
Quid me reuocas feſtumq̃ uetas:
Celebrare diem:quid flere iubes:
Nulla ſurgens dolor ex cauſa:
Quis me prohibet flore decenti
Vincere comam:prohibet & prohibet.
Vernæ capiti fluxere roſæ:
Pingui madidus crinis amomo:
Inter ſubitos ſtetit horrores.
Imber uultu nolente cadit.
Venit in medias uoces gemitus:
Mœror lachrymas amat aſſuetas
Flendi miſeris dira cupido eſt:
Libet infauſtos mittere queſtus:
Libet & tyrio ſaturas oſtro:
Rumpere ueſtes:ululare libet.
Mittit luctus ſigna futuri
Mens ante ſui præfaga mali.
Inſtat nautis fera tempeſtas:
Cum ſine uento tranquilla tument.
Quos tibi uultus:quos ue tumultus:
Fingis demens.credula præſta
Pectora fratri:iam quicquid id eſt:
Vel ſine cauſa:uel ſero times.
Nolo infœlix ſed uagus intra
Terror aberrat:ſubditos fundunt
Oculi fletus:nec cauſa ſubeſt
Dolor an metus eſt:an habet lachrymas
Magna uoluptas.

Atreus & Thyeſtes. Atreus loquitur. 12

Eſtum diem germane cõſenſu pari
Celebrem⁹ hic ẽ q̃ ſceptra firmet mea
Solidamq̃ pacis alliget certe fidẽ.

thy.ſaties dapis me nec min⁹ bacchi tenet.
Augere cumulus hic uoluptatem poteſt.
Sic cum meis fœlici:gaudere datur.
Atre. Hic eẽ gnatos crede:ĩ ãplexu patris
Hic ſunt eruntq̃:nulla pars prolis tuæ
Tibi ſubtrahetur:ora quæ exoptas dabo
Totumq̃ turba iam ſua implebo patrem:
Satiaberis:ne metue:nunc mixti meis:
Iocunda menſæ ſacra iuuenilis colunt:
Sed acientur poculum infuſo cape
Gẽtile baccho. Thy.capio fraternæ dapis
Donum:paternis uina libenter deis
Tũc hauriãtur:ſed qd hoc:nõ uult manus

¶ Admotus.

Parere:crescit pondus:& dextram grauat:
Admotus ipsis bacchus a labris fugit:
Circaq3 rictus ore decepto effluit:
Et ipsa trepido mensa subsiluit solo:
Vix lucet ignis ipse:quin æther grauis
Inter diem noctemq3 desertus stupet:
Quid hoc magis magisq3 cõcussi labant:
Conuexa cæli:spissior densis cohit
Caligo tenebris:noxq3 se in noctẽ abdidit
Fugit omne sidus:quicquid ẽ fratri precor
Gnatisq3 parcat:omnis in uile hoc caput
Abeat procella:redde iam gnatos mihi
Atre.reddã & tibi illos nullꝰ eripiet dies:
Thy.quis hic tumultꝰ uiscera exagitat mea
Quid tremit intus:sentio impatiens onus
Meũq3 cũ gemitu non meo pectus gemit.
Adeste gnati:genitor infœlix uocat:
Adeste uisis fugiet hic nobis dolor:
Vnde obloquũtur.atre.expedi ãplexꝰ pater
Venere:gnatos ecquid agnoscis tuos:
Thy.Agnosco fratrẽ sustines tantũ nefas
Gestare tellus:non ad infernam styga
Te nosq3 mergis:rupta & ingenti uia:
Ad chaos inane regna cum rege arripis
Non tota ab ĩmo tecta conuellens solo
Vertis mycenas:stare circa tantalum:
Auosque nostros:siquis intra tartara est:
Vterque iam debuimus:hinc compagibus
Et hinc reuulsis:nunc tuam ĩmani sinu
Dimitte uallem:nosque defossos tege
Acheronte toto noxie supra caput
Anime uagentur nostrum:& ardẽti freto:
Phlegeton arenas igneus totas agens:
Exitia supra nostra uiolentus fluat.
Immota tellus pondus ignauum iaces:
Fugete superi:
Atre.Recipe hosce citius:liberis tãdẽ tuis
Diu expetitis nulla per fratrem est mora
Fruere:osculare:diuide amplexus tribus:
thy.hoc fœdus:hæc ẽ gratia:hæc ẽ frĩs fides
Sic odia ponis:non peto incolumes patri
Natos ut habeam.scelere quod saluo dari
Odioq3 possit:frater hoc fratrem rogo:
Sepelire liceat:redde quod cernas statim
Vri:te genitor nil habiturus rogo
Sed pditurus.Atre.Quicquid e natis tuis
Superest hẽbis:quodq3 nõ supereſt:habes.
Thy.Vtrũ ne scæuis pabulũ alitibus iacẽt,

¶ Admotus bacchus uinũ dum appropinquo labris meis non uult intrare os meum. ¶ Decepto. quare cum uult bibere extra funditur. ¶ Rictus os.sed proprie de bestiis dicitur os acutũ. ¶ Trepido solo tremit terra & mẽsa. ¶ Ignis.quare erãt accense faces. ¶ Conuexa.quod est curuatum superius:ut celum. ¶ Coit densatur & obscuratur. ¶ Parcat.nõ fit in malum fratris mei:nec filiorũ meorum:de me autem nihil rogo. ¶ Vnde sentiebat murmur:unde hoc audio filios meos & non uideo. ¶ Ecquid.nũquid isti sunt filii tui. ¶ Agnosco.thyestes dicit non cognosco filios: sed fratrẽ crudelissimum: exclamatq3 ad tellurẽ ut se ipsum aperiat:absorbeatq3 ad inferos tãta scelera. ¶ Stiga.paludem inferni. ¶ Vertis.a fundamentis ut omnes descenderemus ad inferos. ¶ Vterq3.ego & frater. ¶ Si quis.si nostri maiores & mali puniunt apud inferos: nos debuimus puniri. ¶ Iaces. non moueris: tu sola terra nõ moueris cum iam sol & omnia sidera fugerunt tanta scelera. ¶ Recipe.gaudebat atreus de tanto dolore fratris petitq3 ut ora filiorum deosculetur Thyestes autem ignorans adhuc se comedisse illos: uidens tãtum capita eorum rogat atreum ut saltem sepeliãtur. ¶ Nulla.parenthesis est. ¶ Fratrem.s.me non impedio quin fruaris filiis tuis. ¶ Saluo.quare non perdendo odium potes hoc mihi dare. ¶ Genitor.scilicet ego. ¶ Perditurus illos comburendo. ¶ Habes. Atreus dixit libenter dabo qd restat: nã quod non est tu habes:uult dicere.s.in uentre.

An belluis ſeruantur an paſcunt feras
Atre.epulacus és ipſe impia natos dape.
The.Hoc ẽ deos qđ puduit. hoc egit diẽ
Aduerſum in ortꝰ.quas uoces miſer dabo
Q ueſtuſq3 quos:q̃ uerba ſufficient mihi:
Abciſa cerno capita & auulſas manus
Et rupta fractis cruribus ueſtigia.
Hoc eſt qđ auidus capere nõ potuit pater.
Voluuntur intus uiſcera: & clauſum nefas
Sine exitu luctatur:& querit uiam:
Da frater enſem:ſanguis multum mei
Habet ille:ferro liberis demus uiam.
Negatur enſis:pectora illiſo ſonent
Concuſſa planctu:ſuſtine infœlix manum
Parcamus umbris.tale quis uidit nefas:
Q uis inhoſpitalis caucaſi rupem aſperam
Henyochus habitãs:qſue ceropiis metus
Terris procuſtes.genitor an natos premo
Premorq3 natis:ſceleris ẽ aliquis modus.
Atre.ſceleri modꝰ debetur ubi facias ſcelꝰ
Nõ ubi reponas:hoc quoq3 ẽ exiguũ mihi
Ex uulnere ipſo calidum ſanguinem in tua
Diffundere ora debui:ut uiuentium
Biberes cruorem:uerba ſunt iræ data
Dum ꝓpero:ferro uulnera impreſſo dedi
Cecidi ad aras:cede uotiua focos
Placaui:artus & corpora exaĩa amputans.
In parua carpſi fruſtra: & hæc feruentibus
Demerſi aheníis:illa lentis ignibus
Stillare iuſſi membra neruoſq3 abſcidi
Viuentibus:graciliq3 traiecto ueru
Mugire uibras uidi:& aggeſſi manu mea
Ipſe flammas:omnia hæc melius pater
Feciſſe potuit:cecidit in caſſum dolor.
Scidit ore natos impio ſed neſciens:
Sed neſciẽtes. Thy.Clauſa littoribꝰ uagis
Audite maria.uoſq3 audite hoc ſcelus
Q uocunq3 difugiſtis.audite inferi
Audite terræ noxq3 tartarea grauis
Et atra nube uocibus noſtris uaca.
Tibi ſum relictus:ſola tu miſerum uides.
Tu quoq3 ſine aſtris:uota nõ faciã ĩproba.
Pro me nihil prẽcabor.& quid iam poteſt
Pro me eſſe:uobis uota proſpiciunt mea.
Tu ſumme cœli rector æthereæ potens
Dominator aulæ:nubibus totum horridis
Conuolue mundũ:bella uentorum undiq3
Cõmiſce & omni in parte uiolentũ intona:

¶Minore.

¶ Sine exitu: ſine uia ac exeundum. ¶ Luctatur. uult exire & non poteſt:da frater rogo te da illũ gladiũ quo occidiſti filios meos:quare habet multum mei ſanguinis & aperiam uẽtrem meum ut exeant. ¶ Negatur nõ uis dare aperiam pugnis & planctu. ¶ Concuſſa.fracta. ¶ Illiſo.per uim immiſſo. ¶ Suſtine.dum ſe uerberaret:reprimit manum dicens quid facis uerberãdo te quare etiam uerberas filios quos intus habes:parce ſalté mortuis. ¶ Suſtine.reprime. ¶ Vmbris.animabus filiorum. ¶ Caucaſi.qui mons eſt indie ex eo lateræ quo ad ſeptentrionem eſt contermina ſcythie:ut teſtis eſt Plinius li.vi.naturalis hiſtorie ob qđ dicit Seruius montem eſſe ſcythaꝝ. ¶ Henyochus. populus iuxta colcos ferus in monte caucaſo: iſti quãuis ſint crudeles: nunq̃ fecerũt nec audiuerũt tale nefas. ¶ Procuſtes.latro famoſiſſimus ĩ agro athenienſi hoſpites interficere ſolitus. ¶ Cecropiis.atheniẽſibus a cecrope rege. ¶ Modus. finis ¶ Reponas uindicas te. ¶ Vbi.quãdo. ¶ Hoc.ét quod factum eſt parũ mihi uidetur uoluiſſem feciſſe maius:debebam his uiuentibus dare tibi ſanguinem eorũ. ¶ Verba. cupiditas uindictæ fecit me accelerare & dimittere multa crudeliora quæ uoluiſſem facere. ¶ Verba dare.eſt decipe. ¶ Aggeſſi.congregaui manibus meis ignem ut coquerentur. ¶ Melius pater. niſi acceleraſſem uindictam feciſſem te interficere filios tuos. ¶ In caſſum.in uanum:potuiſſem multa alia facere. ¶ Scidit.laceravit comedendo. ¶ Neſciens.ignoráter. ¶ Vota.audite me: quare res ueſtra agitur: uolo facere pro uobis uota nõ pro me quare credo deos omnes mihi infenſos:ſed rogabo pro elementis ne mutetur ordo nature. ¶ Proſpiciunt.habét reſpectũ in uos & ꝓ utilitate uſa. ¶ Tu ſumme.rogat Jouẽ ut inducat nubes obſcuriores q̃ ſint & uétos & fulmĩa q̃ cõburãt ipm & ſrém & tecta nr̃a.

¶ Minore.fulmine.ſed mitte alia qualia miſiſti in gigantes. ¶ Tergemina moles.magnitudo illoꝝ triũ montium ſuper impoſitoꝝ a gigantibus uidelicet oſſan:pelion:& olympũ. ¶ Pares.ita magni ſicut montes. ¶ Torque.cũ impetu mitte. ¶ Amiſſum.perditũ. ¶ Fulminibus.qũæ faciãt claritatẽ in tantis tenebris. ¶ Cauſa.ſi dubitares quẽ deberes punire me tamen ꝓtinus puta hẽre malam cãm:& fulmine triſulco pete dicit.Triſulcũ fulmen qd' tres habet angulos uel tres poteſtates:ſcindit:cõburit & afflat. ¶ Nũc credo.nunc puto filios meos eſſe natos ex me &. ¶ Reddo fidẽ thoris.ãplius nõ curo nec credo ꝙ cõcubueris cũ uxore mea poſtq̃ fecit uindictam. ¶ Natos paréti:appoſuiſti.i.comedẽdos. ¶ Quid cõiugales.tu nõ uocas deos nuptiarũ quos tu exoraſti. ¶ Penſat.cõpenſat unũ cũ alio. ¶ Scio.quare lamẽtaris p̃ueni te: uolebas facere mihi ꝙ feci tibi dare filios meos mihi comedẽdos. ¶ Tangit. mouet & dat tibi pœnam. ¶ Quod hauſeris.i.comederis. ¶ Adiuuante matre.uxore mea quã ſtupraſti. ¶ Leto.morte. ¶ Tuos putaſti.credo feciſſes ſimile mihi niſi putaſſes illos eé filios tuos. Liberis tuis.atreus dicit nõ trado te puniendũ diis: ſed filiis tuis quos habes in uẽtre:& te cruciẽt.

Manuq3 non tecta qua & ímeritas domos
Telo petis minore:ſed qua montium
Tergemina moles cecidit:& qui mõtibus
Stabant pares gygãtes:hæc arma expedi:
Igneſq3 torque:uindica amiſſum diem.
Iaculare flammas:lumen ereptum polo
Fulminibus exple:cauſa ne dubites diu
Vtriuſq3 mala ſit:ſi minus:mala ſit mea.
Me pete triſulco telo:flammeam facem
Per pectus hoc tranſmitte:ſi natus pater
Humare & igni tradere extremo uolo.
Ego ſum cremandus:ſi nihil ſupos mouet.
Nullumq3 telis impios numen petit.
Aeterna nox permaneat & tenebris tegat
Immenſa longis ſcelera:nihil titan queror.
Si pſeueras Atre.Nũc meas laudo manus
Nũc parta uera eſt palma.perdidera ſcelꝰ
Niſi ſic doleres:liberos naſci mihi
Nunc credo:caſtis nunc fidem reddo toris
Thy.qd liberi meruere.atre qd̃ fuerãt tui.
thy.natos penti.atre.fateor.& qd̃ me iuuat
Certos. Thy.Piorũ preſides teſtor deos.
atre.qd cõiugales.thy.ſcelere qs pẽſat ſcelꝰ
Atre.Scio qd q̃raris ſcelere p̃repto doles.
Nec qd̃ nefandas hauſeris tangit dapes.
Quod non pararis:fuerat hic aĩus tibi:
Inſtruere ſimiles inſcio fratri cibos.
Et adiuuante liberos matre aggredi.
Similiq3 leto ſternere:hoc unũ obſtitit
Tuos putaſti. Thy. Vídices adierũt dii:
His puniendum uota te tradunt mea.
Atre. Te puniendum liberis trado tuis.

Thebais tertia tragœdia incipit.

act9 ꝑm9 edip9 & antigõe. ẽdi. loqtur.

c Eci parentis regimen ac feſſi unicũ
Patris leuamen nata:quã tãti ẽ mihi

c Eci parentis. Titulus huius tragœdie eſt thebais. œdipus thebarũ rex fuit. laii filius:& iocaſte: quẽ cum prægnans mater utero gereret:de futura prole cõſuluiſſe Apollinẽ pater dicitur. Cũq3 reſponſum ab eo accepiſſet:mori eũ manu naſcituri infantis oportere:natum cuſtodi armentorũ ſuorum necãdum tradidit:qui dũ etati cõpatitur:& ſimul regi obtẽperare cõtendit:ꝓforatis infantis pedibus:& trãſmiſſo uimine ſuſpendit ad arboré: q̃ſi mox ĩedia moriturũ. Seneca ait.me deo teſte damnauit parens. Calidoq3 teneros trãſiit ferro pedes:Et ĩ alta nemora pabulum miſit feris. Sed cum forte ea tranſiẽs phorbas polypi regis corinthiorũ paſtor infantis uagitũ audiſſet:eo ex templo profectus: puerũ pedibus iam tumentẽ conciſis uinculis ſuſtulit:& corinthio cuidam donauit:q eũ lætus accepit:& ad meropẽ polipi regis uxorem ꝓductũ: qd' liberis careret:dono illi dedit:hec eũ uiro pariter quaſi filium celitus miſſum educauit:& a pedum tumore uocauit:Oedipodẽ:noſtri ẽt Oedipum dicunt.hic cũ aliquando thebas perrexiſſet: cõperta ibi Sphinge eius enigma diſſoluit:ac mõſtrum interemit:unde obſcurarũ rerũ interpræs eſt dictus. Terentius.dauus ſum: nõ œdipus. Plautus.nã iſti quidẽ eraclidẽ orationi œdipi opus eſt cõiectura:qui Sphingis enigma diſſoluit. Sphinx monſtroſum ethiopie aĩal eſt eſimiarum genere: fuſco pilo:mãmis in pectore geminis:ad hoĩs ſpeciem accedens ſolo pilo:& ſolitudine ferã aſſimilante:pœte facié hére uirginis fingunt.pénas:auium:pedꝫ leonis. Diodorus.œdipus orta ĩter phocenſes ſeditione:ira accẽſus Laium parentẽ inſcius occidit Sphinx belua biformis thebas eo tempore ueniſſe traditur:præpoſuiſſeq3 enigma: qd' non ſolueret:periret. Inde plæriq3 ob rẽ ambiguam ac per obſcuram interempti:ſoluenti locaſte connubium:& thebarum regnum ꝓpoſitum præmiũ erat:præter œpidum ſoluere potuit nemo id erat huiuſmodi Quod nã animal bipes:idem tripes:ac quadrupes fores cæteris ambigentibus œdipus hominem eſſe aſſeruit:qd' infans quattuor pœdibus obrepat:& annis confirmatus duobus incedat:ſenior tribus: quoniam ſcipione quaſi tertio pede utatur. Sphinx ſuo iudicio uicta ex editiore loco ſeſe præcipitẽ dedit œdipus locatã neſcius matrẽ eſſe ſiquidem ab oĩbus polypi Corinthiorum regis filius putabatur: duxit uxorem Ẽt thebarum imperium adeptus ẽ. auſonius illa etiam thalamos per tertia enigmata quærens:

Qui bipes:& quadrupes foret & tripes oĩa ſolus:terruit aoniam uolucris Leo:Virgo triformis. Sphinx uolucris pẽnis pedibus:fera:frõte puella.Oedipus ſuſceptis quattuor filiis: demũ cognoſcens ſe patrem interfeciſſe:& matris thoros iniuiſſe:regnũ relinquẽs filiis ſe ipſum execauit ꝓpetuiſq; tenebris ſe ipſum damnauit:filii aũt etheocles & polynices alternis annis regnare ſtatuentes fœdus ſtatuerunt: polynices primo anno exulans ad raſtrũ regem argiuoꝝ adiuit:uxorẽq; eius filiam argiã duxit: cum in regnũ thebarũ redire uellet a fratre etheocle qui primis annis regnabat.repellebatur:unde facto maxĩo bello fratres ſe mutuis uulneribus interfecerunt. unde ibi introducit iocaſta mater quæ uult illos pacare deſuadendo polynici filio ne uellet ire cõtra patriã:& hæc erit materia huius tragœdie. In primo actu introducuntur œdipus & antigone quæ patri cæco ducatũ præſtabat diſputantes inuicẽ: rogat filiã ut deſerat ipſum:quare potius uult mori q̃ uiuere.In ſecũdo dicetur bellum ortum inter fratres.In tertio filia quæ rogat iocaſtã matrẽ ut uelit ſedare fratres. Quarto perſuaſio matris iocaſte ad polynicem ne uellet ſuſcipe arma aduerſus patriã.Et nõ ſunt plura:ideo iſta tragœdia imꝑfecta é.quare nõ ſunt ꝑfecti actus & deſunt chori. ¶ Nata.antigone appoſitiue regimen & leuamen:ſolent fabule incipere a medio iſta incipit a receſſu. ¶ Tanti.p̃cii ſum cõtentus genuiſſe te ét de matre mea. ¶ Vel ſic.ſ.turpiter. ¶ In recta.qd opus é ut amplius regas me uellã p̃cipitari. ¶ Labi.cadere. ¶ Viã.melius ibo in præcipitiũ ut moriar ſi me dimittis.¶ Solus.ſine duce. ¶Leuet terras.quæ ſunt grauate aſpectu meo. ¶ Quantulũ. nimiũ eſt quod me obcecaui ut nõuiderem diem conſciũ. ¶ Meæ noxe.culpe & ſceleris:ſed alii uident me. ¶ Hinc.quare tenebat eũ filia. ¶ Prærupta.alta:ubi nõ éuia facilis. ¶ Protendit. porrigit. ¶ Cytheron.mons ꝑpe thebas. ¶ Qua.ſcilicet parte. ¶ Acteon.nepos cadmi a diana mutatus in ceruum:& a canibus ſuis laceratus:ut plane ſcribit Ouidius. ¶Qua.ſ.pte Pentheus laceratus fuit a matre agaue ut diximus ſupra. ¶ Mater.ſcilicet agaue. ¶ Exigit.duxit. ¶ Sorores.ſ.bacchantes. ¶ Inſtinctas.furiatas deo baccho. ¶ Malo.ſ.ſuo cum occidiſſet filium qué putabat aprum. ¶ Caput. ſ.penthei. ¶ Vibrante tirſo.cõcutiente haſta inuoluta pampinis qua utebãtur in ſacrificiis bacchi. ¶ Vel qua cucurrit.alia é fabula: Lycus thebarum rex cum prius antiopam uxorẽ hẽret quæ a ioue cõuerſo in formã ſatyri grauidata fuerat ab illo tanquã adultera derelicta é:& dircem ſuperduxit quæ ſemel in ſuſpitionem adducta ne cum antiope lycus concubuiſſet antiopam ipſam carcerari fecit quæ inſtante partus tempore & a gente Ioue uincula rupit:Ac in monte cytherone pariẽs natos expoſuit:quos paſtor inueniens:pro ſuis educauit.Sed tractu temporis a matre recogniti & in ultionem iniuriarum inducti lycum interfecerunt: & thebanorum regno occupato Dircem nouercam in domitorum taurorum cauda diſtrahendam alligarunt:qui cum uſque ad locum limpidiſſimi fontis illam traxiſſent:fingunt poetæ in ſui nominis fontem conuerſam fuiſſe. Quare dixit Ouidius in ibin Per quæ feros montes tauro rapiente traharis.Vt tracta eſt coniunx imperioſa lyci. ¶ Vel qua.uel ibo illuc. ¶ Zeti iuuentus.Iuuenes qui erant cum zetho.¶ Inuiſum.odioſum quare nouerca & pellex matris erat.¶ Tauri.ubi ſunt macule ſanguinis qui oſtendit uiam per quã iuit ille taurus qui lacerauit dircé per illas ſpinas. ¶ Vel qua alta maria.uel ibo ad illa ſaxa quæ ſcyronia uocantur a quibus.¶ Ino cũ melicerte filio ſeſe proiecit in mare: quæ cadmi: & hermionis filia fuit:& cum athamanti aeoli filio nupſiſſet:eiq; learchum:& melicertem peperiſſet:uidẽs ab inſano patre learchum occiſum ſeſe pre timore cum melicerte e ſcyronis ſaxo præcipitem dedit:Sed ambo in marinos deos a neptuno ſunt conuerſi:illa in leucotheã filius in palemonẽ.Ouidius. leucothea que deum cũ matre palemona dixit Latini leucotheam nuncuparunt albumam:ſiue albam deam: palemonem uero portunum. ¶ Præmit.ſub ſe tenet. ¶ Alto uertice. impendente mari. ¶ Suum.quod iam factum erat:fugiebat filium mortuum & ibat ad interficiendum alium. ¶ Nouum.mergẽs alium melicertam. ¶ Fœlices.fuerũt iſti fortunati qui habuerũt matres tales: uoluiſſem habuiſſe matrem quæ me infantem quoq; interfeciſſet quare non cõmiſiſſem tanta ſcelera.¶ Bonas.ſecũdum intentionem ſuam. ¶ Eſt alius. ¶ Eſt locus qui me repoſcit ad mortem:olim in citherone expoſitus fuerã infans ut ibi perirem:nunc

Genuiſſe uel ſic:deſere infauſtum patrem
In recta quid de flectis errantem gradum
Permitte labi:melius inueniam uiam
Q uã q̃ro ſolus:q̃ me ab hac uita extrahat
Et hoc nefandi capitis aſpectu leuet
Cælum atq; terras.quãtulũ hac egi manu:
Non uideo noxæ conſcium noſtræ diem:
Sed uideor:hinc iã ſolue inherentẽ manũ:
Et patere cæcum qua uolet ferri pedem.
Ibo ibo qua præruptа protendit iuga
Meus citheron:qua peragrati celer
Per ſaxa montis iacuit acteon: ſuis
Noua præda canibus:qua p obſcurũ nemꝰ
Siluamq; opacæ uallis:inſtructas deo
Egit ſorores mater:& gaudens malo
Vibrante thyrſo pretulit fixum caput:
Vel qua cucurrit corpus inuiſum trahens
zethi iuuentus:qua per horrentes rubos
Tauri ferocis ſanguis oſtendit fugas
Vel qua:alta maria uertice ímenſo premit
Inoq; præceps qua ſcelus fugiens ſuum
Nouumq; faciens mater inſiluit freto
Merſura natũ ſeq;:felices quibus
Fortuna melior tam bonas matres dedit:

Eſt alius iſtis noſter in ſiluis locus
Q ui me repoſcit:hunc petam curſu icito.
Non heſitabit greſſus:huc omni duce
Spoliatus ibo:quid moror:ſedes meas
Mõtem cytheron redde:& hoſpitiũ mihi
Illud meum reſtitue:ut expirem ſenex
V bi debui infans:recipe ſupplicium uetus
Semper cruente:ſæue crudelis ferox
Cum occidis & cum parcis.olim iam tuum
Eſt hoc cadauer:perage mandatum patris
Iam & matris:animus geſtit antiqua exeq
Supplicia:quid nata.peſtifero tenes
A more uictum:quid tenes:genitor uocat.
Sequor ſequor:iam parce:ſanguinẽ genus
Inſigne regni:laius rapti furit.
Et eccè manes manibus infeſtis petit
Foditq3 uultus:nata genitorem uides:
Ego uideo:tandem ſpiritum inimicum exue
Deſertor anime fortis in partem tui:
O mitte pœnas languidas longæ moræ
Mortẽq3 totam recipe quid ſegnis traho:
Q uid uiuo nullũ iã facere poſſum ſcelus:
Poſſum miſer.prædico diſcede a patre:
Diſcede uirgo:timeo poſt matrem omnia:
An.Vis nulla genitor a tuo noſtrã manũ
Corpore reſoluet:nemo me comitem tui
Eripiet unq̃.labdaci domum claram
Opulenta ferro regna petant germani.
Pars magna patris optimo e regno mea ẽ
Pater ipſe:non hunc auferet frater mihi
Thebana rapto ſceptra qui regno tenet:
Non hic cateruas alter argolicas agens.
Noui reuulſo iupiter mundo tonet
Mediumq3 noſtros fulmen in nexus cadat
Manũ hãc remittã:,phibeas genitor licet.
Regam abnuẽtem:dirigam inuitũ gradũ.
In plana tendis uado:prerupta expetis
Non obſto ſed precedo:quouis utere
Duce e duobus:omnis eligatur uia:
Perire ſine me non potes mecum potes.
Hic alta rupes arduo ſurgit iugo:
Spectatq3 longe ſpatia ſubiecti maris.
Vis hanc petamus:nudus hic pẽdet ſilex:
Hic ſciſſa tellus faucibus rupis hiat.
Vis hanc petamus:hic rapax torrens cadit
Parteſq3 lapſi montis exeſas rotat.
In hunc ruamus dum prior quo uis eo
Non deprecor non hortor extingui cupis

rem:nũc aũt ſenex ibidem moriar. ¶ Noſter.ubi fui expoſitus. ¶ Incito.ueloci. ¶ Cytherõ. redde mõtem appoſitiue ſedes meas ĩ quibus expoſitus eram ut deberem mori ille eſt hoſpitium meũ mihi deſtinatum fac ut ibi moriar ſalté ſenex ubi debebã mori infans. ¶ Semper crudelis.dãdo mortem ut atheoni & dando uitam ut feciſti mihi qui poſtea cõmiſi multa ſcelera. ¶ Perage.perfice qđ olim mandauit utercq; parens ut ibi deberem mori. ¶ Animus geſtit.cupiebat œdipus mori ĩ loco iam ſibi ab infantia deſtinato: ſed filia eũ retinet: dicit ſe uidere patrem laium qui ad mortem inſtigabat:dixitq; filie diſcedat quod dubitat eã uiolare quemadmodum matrem. ¶ Sequor.ex fantaſia uidens patrẽ loquitur:pater meus furit contra me quod concubui cum matre & confuſum ẽ genus noſtrum.& adhuc cum inſignibus ſanguinolentis quare interfeci eũ. ¶ Petit.inuadit. ¶ Manes.umbram meã:& animam: loquitur de ſe tãq̃ eſſet mortuus. ¶ Nata.uides patrem meum ego qui ſum cecus uideo:& hoc erat ex fantaſia. ¶ Tãdem.deliberatus mori dixit hec uerba o anie fac me cito mori. ¶ Deſertor.his eſt qui imperatorẽ in exercitu deſerit ita anime inceperas me deſere poſtea reſtitiſti:nam cecaui me & ita ĩ partẽ.ceperam mori: nunc aũt in totum deſere me. ¶ In partem.ſ.per obcecationem. ¶ Omitte.exue iſtũ ſpiritum & oẽs moras tolle languide uite. ¶ Mortem totã. quare cecitas ẽ pars mortis fac me cito mori in totum. ¶ Nullum.diceres forſam nõ potes amplius peccare: ĩmo dico tibi poſſum adhuc facere ſcelus:ideo deſere me filia ne te uiolem: ut matrem meam. ¶ Vis nulla.reſpõdet filia q; nũq̃ poterit diſcedere a patre:dicẽs habeãt fratres regnum:ego nihil uolo niſi patrẽ:hec mea pars erit regni quã nullus potenta me eripere. ¶ Labdaci. auĩ noſtri qui pater lai fuit. ¶ Pater.ipe.ſ.pars erit mea regni. ¶ Argolicas. polinices parauerat ſibi exercitũ ex copiis adraſti ſoceri ſui regis argiuor; contra fratrem etheoclẽ. ¶ Agẽs.ducens. ¶ Nexus.dum ſum coniuncta tecum. ¶ Remittam.retraham hanc manum ſi iupiter fulminet in medium tui & mei. ¶ Prohibeas.etiam ſi non uelis ueniam tecum ſiue per plana ſiue per abrupta montium. ¶ Non obſto.nõ impedio uade quouis p̃cedam te. ¶ Quo.aduerbium in quemcunq; locum uis ſemp ero tibi dux. ¶ De duabus.rebus an uelis uiuere an mori nõ te deſerã:demõſtratq; duas uias ad aliq̃ p̃cipitia ut ſi uelit mori ipſa prius faciet iter ſi uelit uiuer̃ ſe uicturã ſecũ dixit. ¶ Nõ đp̃cor: nõ ſuadeo neq; diſuađo reliquo tibi hãc electionẽ

¶ Antecedo.ſ.ad mortem.¶ Vnde.miratur œdipus ex eo ſcelerato potuiſſe naſci tã piam filiã dicitq; illud eſſe ad maiorem pœnam ſuam qđ̃ per eam nõ detur ſibi mori ſed diuitius uiuere in tantis malis. ¶ Specimen ornamentum tante pietatis. ¶ Credis.quaſi dicat nõ:nam aliquis pius non potuit naſci ex me. ¶ Noui.eſt parentheſis. ¶ Leges nouas.q; ex malo non generatur bonũ: quod ſi factum eſt ad meam pœnam fuit. ¶ Infontem. potius q̃ generem pium fluuius curet in contrarium ad fontem & principiũ ſui:& ita ab impoſſibili arguit. ¶ Pii erimus.de domo mea erunt boni ut habeant pœnas & miſerias. ¶ Vnica.uertit ſermonem ad filiam:ſi uis patrem tuum ſaluũ dimitte memori melius eſt quod moriar quã uiuã:execaui me propter ſcelus in matrem: nũc interficiã me propter ſcelus patris a me interempti. ¶ Oedipode mihi. & declinatur œdipodes œdipode uel œdipus œdipi. ¶ Mitte illa tenebat manum patris uolentis ſe interficere unde dicit uirgo animoſa credis prodeſſe mihi ſed noces. ¶ Extendis prolongas mihi longam mortem quare quotidie morior per tanta mala:& hoc eſt me occidere. ¶ Honeſta mente. ſubhoneſta pietate noces mihi quare trahis patrem. ¶ Inſepultum.nam reputat ſe tanq̃ cadauer q; potius pietatis eſſet ſepelire.¶ Qui cogit.impius eſt qui cogit aliqué mori:ſic etiam uiuere nolentem ſeruare eſt impium: nam cõtrariorum é diſciplina eadem. ¶ In æquo in equali crimẽ. ¶ Nec tamen in æquo dicit é peius qui facit uiuere uolentem mori q̃ qui facit mori nolentem mori. ¶ Alterũ.ſ.uetare mori.¶ Regnum & ſi deſerui ſponte regnum thebanum:remanſit apud me arbitriũ mei corporis. ¶ Enſem ſ.quo occidi patrem qui ubicunq; ſit faciet ſcelus: quem cum ſciret eſſe apud filios iratus contra illos dicit illum eſſe relinquẽdum:ut ſe mutuis uulneribus interficiẽt:petitq;:ut potius paret ſibi ingentem ſtruem lignorum ut ſe comburere queat ¶ Aggerem magnum cumulum. ¶ Soluam. aperiam.¶ Iſmenus fluuius thebanus:enumerat multa loca in quibus poteſt ſeipſum p̃cipitare: demũ ſubiũgit ut eum ducat ad locũ ubi ſteterat ſphinx quæ præponebat enigmata: Vnde dicit necteus dolos in prícipio de hac diximus. ¶ Vacet.uacua ſit quare amplius non erat ſphinx. unde loco illius uult ſuffici. ¶ Siſte firma.& fac ſtare. ¶ Inſidens cum datiuo & accuſatiuo iungitur.

Votumq; genitor maximũ eſt mors tibi.
Si moreris antecedo:ſi uis ſequor.
Sed flecte mentẽ:pectus antiquũ aduocã.
Victaſq; magno pectore erumnas doma.
Reſiſte tantis in malis uinci malum eſt.
Edi.unde í nefãda ſpecimẽ egregiũ domo:
Vnde iſta generi uirgo diſſimilis ſuo
Fortuna credis aliquis eſt ex me pius:
Non eſſet unq̃ fata bene noui mea
Niſi ut noceret.ipſa ſe in leges nouas
Natura uertẽt:regeret in fontem citas
Reuolutus undas amnis.& noctẽ afferet
Phœbea lampas:heſperus faciet diem.
Vt ad miſerias aliquid accedat meas:
Pii quoq; erimus.unica œdipode eſt ſalus
Non eſſe ſaluum.liceat ulciſci patrem
Adhuc inultum.dextra quid ceſſas iners
Exigere pœnas quicquid exactũ eſt adhuc
Matri dediſti.mitte genitoris manum
Animoſa uirgo:funus extendis meum.
Longaſq; uiui ducis exequias patris:
Aliquando terra corpus iniuſtum tege
Peccas honeſta mente:pietatem uocas:
Patrem inſepultũ trahere.qui cogit mori
Nolentẽ:í æquo ẽ:quiq; ꝓperantẽ ípedit.
Occidere eſt uetare cupientem mori:
Nec tamen in æquo:alterum grauius reor.
Malo impari:quã eripi mortem mihi:
Deſiſte cepto uirgo:ius uitæ ac necis:
Meæ pœnes me eſt:regna deſerui libens:
Et regnum mei retineo:ſi fida es comes:
Enſem parenti trade:ſed notum nece:
Enſem paterna:tardis:an nati tenent
Cum regno &illũ:faciet ubicũq; eſt ſcelus
Ibi ſit:relinquo:natus hunc habeat meus:
Sed uterq; potius:flamas & uaſtum agerẽ
Compone in altos ipſe me immittã rogos.
Erectam ad ignes funebrẽ aſcẽdã ſtruem:
Pectuſq; ſoluam durũ:& in cineres dabo:
Hoc quicqd in me uiuit: ubi ſæuũ ẽ mare.
Duc.ubi ſit altis præruptum ſaxis iugũ:
Vbi torua rapidus ducat hiſmenos uada:
Duc ubi fere ſint:ubi fretũ:ubi p̃ceps locus
Si dux es:illuc ire morituro placet:
Vbi ſedit alta rupe ſemifero dolos
ſphynx ore nectẽs:dirige huc greſſu pedẽ
Hic ſiſte patrem:dira ne ſedes uacet:
Monſtrũ repone maius:hoc ſaxũ inſidẽs:

¶ Obſcura.

¶ Obscura enigmata quomodo genera uit mihi mater filios & fratres: & sibi filios: & nepotes. ¶ Quisquis omnes aduertant huc mentē. ¶ Assyrio cadmo. qui uenit de assyria ubi regnauit agenor pater eius & thœbas condi dit. ¶ Scindis aras. ¶ Eurotem fluuius est ꝓpe lacedemonē. ¶ Serpente ubi erat serpēs q̄ socios cadmi interficiebat de his oībus locis & historiis plene diximus in hercule furente. ¶ Fratre gemino. castore & poluce qui ibi nati sunt ex ioue & leda. ¶ Helin. hec ciuitas est archadie in peloponenso prope pisam. ¶ Boetios. ná thœbe in boetia erāt ¶ Seua amplificat grauitatem obscuritatis sue: dicēs quod sphinx nō proposuit obscurius enigma quá ipse ꝓponit. ¶ Lues appellat sphingem luem luctificá. ¶ Modis cecis obscuris uersibus. ¶ Inextricabile. insolubile. ¶ Aui. auus pater patris & pater matris correlatiuū: aui est nepos & neptis: unde menœceus pater fuit iocaste: œdipus gener & nepos inquātū filius filie eius: gener inquantū ꝙ habet ipsam iocastā pro coniuge cuius ipse erat filius. ¶ Riualis. dicitur his qui eádē amat quá alius quasi potans eodē riuo: nam amauit iocastá uxorem patris sui. ¶ Liberū per syncopá filioꝝ suoꝝ: & est frater quare genuit eos de matre. ¶ Auia filiorū meoꝝ. nam & ipe filius eius erá. ¶ Viro marito datiui casus. ¶ Nepotes sibi iocaste respectu mei ipsius patris: filii quia nati de ipso. ¶ Ego herebo ego qui sciui iterp̄tari enigmata sphingi dubitabo exponere tam dira mōstra. ¶ Quid ꝑdis. conuertit se ad filiam: & é intelligendū ꝙ filia adhuc instabat: ne seipsum interficeret: unde ipse dicit quid opus é: ut ꝑdas uerba tua placet mihi mori: ideo frustra queris flectere pectus meū. ¶ Mollire. per geminum. ll. actiuū est. ¶ Sedet placet: & fixum é. ¶ Luctantem pugnantē. ¶ Petere. ire ad tenebras: posset dicere filia satis é pater quod cecus es: respondet hoc nō sufficit sceleri meo: uolo ire in profundū tartari: ubi sit ꝑpetua obscuritas. ¶ Nox alta obscuritas oculorū meoꝝ. ¶ Ferrum negabis. si nō uoles dare ferrū quo me occidá. Inueniam aliam uiá. ¶ Inferi. poni. ¶ Lætum mortem. ¶ Proficiet. quasi dicat nihil: quemadmodū. ¶ Nemo nō unusquisq̄ pōt eripere uitam homini: ita nemo pōt prohibere: quod testatur portia apud martialem. Coniugis audisset fatū cum portia bruti: & subtracta sibi q̄reret arma dolor: nundum scitis ait mortem non posse negari: credideram satis. hoc edocuisse patrem. dixit & ardentes auido bibit ore fauillas i nūc & ferrum turba moleста nega. ¶ Aditus uie. ¶ Nil quæro. s. q̄ tradas ferrum quate etiam manus mea nuda poterit me interficere. ¶ Dolore. si habebis magnum dolorem de sceleribus tuis habebis magnum impetū ad ulciscendum. ¶ Destino non propono nec dicam frágc caput nec magis unum locum q̄ alium quare totus sum malus. ¶ Exige sume. ¶ Qua ꝑ quam partem uoles. ¶ Capax. quod potuit continere tanta scelera. ¶ Nuda aperias & extrahe uiscera. ¶ Incitatis. magno impetu factis. ¶ Dirige. scilicet o dextra. ¶ Quo in eam partem in quam soles scilicet in oculos quos iam incepisti fodere: & uade per eam partem usq̄ ad cerebrum. ¶ Irriga. cruenta. ¶ Vulnera oculorum fac crudescere illa uulnera. ¶ Hac per hanc partem. ¶ Inexpugnabilem quæ non potest uinci per mortem.

Obscura nostræ fortunæ uerba loquar:
Q ue nemo soluat: quisquis assyrio loca:
Possessa regi scindis: & cadmi nemus:
Serpente notum: sacro quo dirce latet
Supplex ad aras: quisquis eurotem bibis.
Spartemq3 fratre nobilem gemino colis.
Q uicunq3 helin: parnasum: & boetios:
Colonus agros uberis tondes soli.
A duerte mentem: sæua thebarum lues
Luctifica cecis uerba committens modis:
Q uid simile posuit: quid tam ĩextricabile:
Aui gener: patrisq3 rualis sui.
Fraterq3 suorum liberum: & fratrū parens
Vno auia partu liberos peperit uiro:
At sibi nepotes: mōstra quis tāta explicet:
Ego ipse uicte spolia qui sphyngis tuli:
Herebo: fati tardus interpræs mei
Q uid perdis ultra uerba: quid pectus ferū
Mollire tentas præcibus: hoc animo sedet
Effundere hanc cum morte luctantem diu
Aíam & tenebras petere: nā sceleri hæc meo
Parum alta nox est: tartaro condi iuuat:
Et si quid ultra tartarum est: tandem libet
Q d̄ olī oportet: morte ꝑhiberi haud queo:
Ferrum negabis: noxias lapso uias
Cludes: & exarctis colla laqueis inseri
Prohibetis has quæ ferunt lœtū auferes.
Q uid ista tandem cum proficiet tua:
Vbiq3 mors est: optime hoc cauit deus:
Eripere uitam nemo non homini potest:
At nemo mortē: mille ad hāc adit⁹ patēt:
Nil quæro: dextra noster & nuda solet
Bene animus uti dextra nunc toto impetu:
Toto dolore. uiribus totis ueni
Non destino unum uulneri nostro locum
Totus nocēs sum: qua uoles mortē exige:
Effringere corpus. corq3 tot scelerū capax
Euelle: totos uiscerum nuda sinus.
Fractum incitatis ictibus guttur sonet
Lacere ue fixis unguibus uene fluant.
Aut dirige iras quo soles: hæc uulnera
Resciſſa multo sanguine ac tabe irriga:
Hac extrahe aíam durā in expugnabilē:

¶ Et tu parens. conuertit ſermonem ad manes lai patris: patris dicens quod me cecaui non uide tur iatis pro tanto ſcelere: ueni & adiuua me: ut effodiam mihi cerebrum. & mẽbratim moriar. ¶ Arbiter iudex uel preſens ad uidendum. ¶ Inferias. ſacra quæ mortuis dantur. ¶ Preme inculca. ¶ Inertem. pigram & dubitãtem me interimere. ¶ Introrſus. bene intra cerebrũ. ¶ Timida quãdo obcecaui me manus mea erat ignaua: nunc ueni & adiuua me: ne iterum ſit timida. ¶ Libauit. attigit. ¶ Hauſta. quaꝝ ſolum hauſit oculos. ¶ Hæret. adhuc animus uideꝫ uidere pigram manum cum obcecauit oculos. ¶ Audies. uenies ergo pater: & uidebis q̃ non mentior. ¶ Verum non mendacẽ. ¶ Minus hæc uerba dicit ad ſeipſum œdipe tu extraxiſti lumina minus audacter tu offerebas prõpte oculos: ſed manus nolebat extrahere. ¶ Perage. perfice. ¶ Pauca rogat antigõe patrem ut audiat præces eius placidus. dicens nõ rogo te ut reducem ad regnum: ſed ut equo animo feras iſta: quod proprium eſt fortitudinis & patientie: nam non poſſe pati aduerſa eſt ignaui hominis. ¶ Habitum conditionem. ¶ Flore per tranſlationem in ſtatu. ¶ At ut. ſed peto ut uelis ferre æquo animo miſerias. ¶ Fractas. diminutas propter lõgitudinem temporis: ut dicit Cicero q̃ nullus eſt tantus dolor qui ipſa die non minuatur. ¶ Remiſſo non ita intento. ¶ Roboris. fortitudinis. ¶ Sub dolore deprimi a dolore. ¶ Dare terga. tráſlatio afugiẽtibus. ¶ Vitam. ea quæ accidunt in uita aduerſa. nam fortitudinis eſt obſtare malis. ¶ Qui fata. ille qui abiecit bõa iſtius uitæ: & ſua mala aggrauauit: nõ uideo q̃ occidere ſe debeat: nõ bene conuenit q̃ tanquã fortis contemnat bona: & accipiat mala: poſtea uelle mori: ut fugiat illa. ¶ Fata nõ curauit morté & ſpernit aduerſa, piecit. ¶ Bõa imperiũ & gloriã. ¶ Onerauit. auxit illa q̃ ſibi accidebant mala. ¶ Nullo. nulla re. ¶ Vtrũq̃. ſ. petere & deſiderare mortem ẽ hominis timidi. ¶ Loco in tuto: ille q̃ habuit omnia mala quæ amplius nõ poſſint creſcere iam eſt in tuto quare ſcit ſe nihil peius poſſe habere: quare non eſt optandum mori tibi. Quis iam probat q̃ non habet cauſam aliquam q̃ debet mori: dicens quare ſic quærit mala q̃ ipſe ſibi neq̃ dii maiora ſibi poſſẽt dare: ſi uel let mori uideretur uelle fugere ea. ¶ Fac uelle paréthesis eſt. ¶ Iá. nec tu ſi uelles poſſes aliquid maius malum tibi facere præter hoc quod exiſtimas dignũ morte. ¶ Hoc. ſ. q̃ es dignus morte. ¶ Nõ es. quare peccaſti per ignorantiam. ¶ Inuiſis q̃uis dii fecerint te peccare: tamen es innocẽs. ¶ Efferarit. fecerit te quaſi ferum & beſtialem. ¶ His ſedibus ſupernis. ¶ Cares. uis forte mori ne uideas lucem iam cares quare cæcus es: & ne habites patriam cum filiis & uxore iam omnibus iſtis priuatus es: nec plura tibi auferet mors. ¶ Tumultus. quare eras in regno habebas multos ſtipatores. ¶ Turba fortune. regni. abceſſit a te. ¶ Luſta. ideſt

Et tu parens: ubicunq̃ pœnarũ arbiter
Aſtas mearum: nõ ego hoc tantum ſcelus
Vlla expiari credidi pœna ſatis
Vnq̃: nec iſta morte contentus fui
Nec mẽ redemi parte: membratim tibi:
Volui perire: debitum tandem exige:
Nunc ſoluo pœnas: tunc tibi inferias dedi:
Ades: atq̃ inertẽ dextrã introrſus preme.
Magiſq̃ merge: timida tum paruo caput
Libauit hauſtu: uixq̃ cupientes ſequi
Educit oculos: hæræt & nunc mihi
Ille aĩus: hæræt cum recuſantem manum:
Preſſere uultus audies uerum œdipum.
Minus eruiſti lumina audacter tua
Q uã pſtitiſti: nunc manum cerebro ĩdue
Hac parte mortẽ perage: qua cœpit mori.
An. pauca o parẽs magnaĩe miſerãda pcor
Vt uerba natæ mente placata audias:
Nõ te ut reducã ueteris ad ſpecimẽ mod?:
Habitumq̃ regni flore pollentis inclyto
Peto at ut iras tempore aut ipſa mora:
Fractas remiſſo pectore ac placido feras
Et hoc decebat roboris tanti uirum:
Non eſſe ſub dolore: nec uictum malis:
Dare terga: non eſt ut putas uirtus pater
Timere uitam: ſed malis ingentibus
Obſtare: nec ſe uertere: ac retrodare.
Q ui fata proculcauit: ac uitæ bona:
Proiecit atq̃ abſcidit: & caſus ſuos
Onerauit: ipſi ceu uideo: nullo eſt opus:
Q uare ipſe mortẽ cupiat: aut quare petat
Vtrumq̃ timidi ẽ uelle: contẽpſit mori:
Q ui nõ concupiſcit: cuius haud ultra mala
Exire poſſint: loco in tuto eſt ſitus:
Q uis iam deorum: uelle fac: quicq̃ poteſt:
Malis tuis adicere: iam neq̃ tu potes
Niſi hoc: ut eſſe te putes dignum nece:
Nõ es: nec ulla pectus hoc culpa attigit.
Et hoc magis te genitor inſontem uoca
Q d ĩnocẽs es diis quoq̃ inuiſis: quid eſt:
Q uod te efferarit: quod nouos ſuffixerit
Stimulos dolori: quid te ad infernas agit:
Sedes: quid ex his pellit: ut careas die:
Cares ut altis nobilem muris domum
Patriamq̃ fugias: patria tibi uiuo perit:
Natos fugis: matremq̃: ab aſpectu oĩum,
Fortuna te ſummouit: & quicquid poteſt
Auferre cuiq̃ mors: tibi hoc uita abſtulit:

mortem

Regni tumultus:turba fortune prior
Abſceſſit ante iuſta:quem genitor fugis
Edi. Me fugio:fugio:ſcelerū cōſcium oīum
pect⁹ manūq3 hāc fugio:& hoc cœlū & deos
Et dira fugio ſcelera quæ feci nocens:
Ego hoc ſolum frugifera quo ſurgit ceres
Præmo:has ego auras ore peſtifero traho
Ego laticis hauſtu ſatior:haud ullo fruor:
Almæ parentis munere:ego caſtā manum
Nefandus:inceſtificus:execrabilis:
Attrecto:ego ullos aure concipio ſonos
Per quos parentis nomē:aut nati audiam
Vtinā quidē has reſcindere qui rem uias:
Manibuſq3 adactis omne quo uoces meāt.
Adituſq3 uerbis tramite anguſto patet
Eruere poſſem nata:iam ſenſum tui,
Q uæ pars meorū criminū es:īfelix pater
Fugiſſem inheret:ac recrudeſcit nefas
Subinde:& aures īgerunt:quicquid mihi:
Negaſtis oculi:cur caput tenebris graue:
Nō mittor ad umbras ditis æternas:qd hic
Manes meos detines:quid terram grauo:
Mixtuſq3 ſuperis erro:quid reſtat mali:
Regnum parentes:liberi uirtus quoq3
Et ingenii ſolertis eximium decus:
Periere cuncta ſors mihi infeſta abſtulit.
Lachrimeq3 ſupant:has quoq3 eripui mihi.
Abſiſte:nullas animus admittit preces
Nouamq3 pœnam ſceleribus quærit parē:
Et eſſe par quæ poterit infanti quoq3
Decreta mors eſt:fata quis tam triſtia
Sortitus unquam:uideram nūdum diem:
Vteriq3 nundum ſolueram clauſi moras
Et iam timebar:protinus quoſdam editos:
Nox occupauit:& noue luci abſtulit.
Mors me anteceſſit:aliquis intra uiſcera:
Materna lætum præcoquis fati tulit:
Sed nunqd & peccauit:abſtruſum abditū:
Dubium an eſſem ſceleris nefandi reum
Deus egit:illo teſte damnauit parens:
Calidoq3 teneros tranſtulit ferro pedes.
Et in alta pabulum nemora miſit feris:
Auibuſq3 auidis:quas cytheron noxius:
Cruore ſēpe regio tractas alit:
Sed quem deus damnauit:abiecit pater:
Mors quoq3 refugit:præſtitit delphis fidē
Genitorem adortus impia ſtraui nece:

mortem omnibus his priuatus es: qbus alii mor-
te ſolent priuari:iuſta appellamus exeqas & ſacra
quæ dantur mortuis. ¶ Quem nō fugis regnum
quod nō hēs:aut alia quæ diximus. ¶ Me fugio re
ſpondet œdipus fugio pectus meū oneratū cōſci
entia tot malorū & cōſpectū aliorū ne me uideant
nec debeo uiuere cū oēs cauſas uiuēdi p̄diderim:
iō diſcede filia & dimitte me mori: & arguit ſce-
lus ſuum a tpe dicens cum eſſem in uentre matris
iā ad ſcelera ſum deſtinatus: & per oraculū apolli
nis ad morte iudicatus. ¶ Manum qua occidit pa
trem. ¶ Cœlū. nolo eſſe odio diis & hoībus qui
dolēt me uidere. ¶ Præmo calco:nō ſum dignus
manere in terra quæ fructifera eſt:& dat fructus
oēs. ¶ Laticis uini uel aque. ¶ Alme parentis.ter
re que oēs alit. ¶ Fruor capio fructū. ¶ Caſtam
manū tango tuā manū caſtam cū ſim nefandus &
inceſtus. ¶ Atrecto tango. Ego audio nomen pa
tris:& mihi ſuccurrit q̄ patrē occidi: & nomen fi-
liorū: & recordor q̄ filios de matre ſuſcepi q̄ oīa
mihi ſunt īgratiſſima. ¶ Sonos uoces. legēda ſunt
hæc interrogatiue. ¶ Vias. per q̄s audio. ¶ Ada-
ctis impulſis:utinam poſſem manibus meis oēm
ſenſum auriū euellere. ¶ Nata. ſi poſſem hoc fa-
cere:ut nō audirem de te quare ēt generata es ex
inceſtu. ¶ Inheret quotiēs audio nomen patris &
filiorū recrudeſcunt ſcelera mea & renouant̄:trā-
ſlatio ſumpta eſt a uulneribus qui quaſi ſanata ſunt
iterū attretando lacerantur. ¶ Ingerūt. īmittunt
quicquid oculi nō uident:aures audiunt. ¶ Cur ca
put cur ergo nō recedo de uita cū ſim ita mihi: &
diis inuiſus. ¶ Quid manes meos aīam meam:re
putat ſe mortuū quādo in hac uita nullā comodi-
tatē habet. ¶ Grauo quare non libenter fert me.
¶ Mixtus. q.d. ſum in numero mortuorū & ſto cū
ſuperis. ¶ Lachrime ſuperāt. reſtabāt fortuna re
linquerat oculū:ut poſſem lachrimari: ſed mō nō
poſſum:quare euulſci mihi oculos. ¶ Abſiſte per
ſeuerabat adhuc filia præcibus:unde pater eā re-
pellit quare oīno decreuit mori. ¶ Admittit reci
pit. ¶ Nouam pœnā inuſitatē:quēadmodū ſcele-
ra mea fuerant inuſitata:ſed puto nulla poterit re
periri ſatis par & equalis peccatis meis. ¶ Moras
nundū natus erā. ¶ Protinus. naſcunt̄ multi & ſta
tim moriunt̄:ſed ego ad mortē deſtinatus erā an
teq̄ natus. ¶ Nox mors. ¶ Precoquis. iterū aggra-
uat p̄ cōpationē:aliq̄ moriunt̄ in uētre matris:ſed
nō peccauerūt:ego āt iudicatus ſum homicida ad
huc ī utero matris p̄cox dr̄ fructus q̄ ante tp̄s ma
tureſcit. iō a ſimili dixit. ¶ Præcoqs fati. nimiū ac-
celerati. ¶ Deus egit. tāq̄ actor dicit apollo me di-
gnū morte cū nūdū natus eſſem. ¶ Dubius. cū ne
ſcirēt an eſſem uel nō eſſem ī uētre mr̄is. ¶ Parēs.
p̄r laius dānauit me illo apolline teſte & quam pri
mū natus fui iuſſit me expōi feris primoq; p̄fora-
uit mihi pedes ferro calido. ¶ Tractas inuitatas.
¶ Regio. cruore:q̄re ibi mortui ſunt acteon & pē
theus:ut diximꝰ. ¶ Sed quē. pater meus & apollo
uolebāt ut morerer mors noluit. ¶ Preſtitit. fecit
fidē. ¶ Delphis oraculo apollinis delfici q̄ dixerat
me iterfectuꝝ patrē & ita feci. ¶ Adortꝰ agreſſus

¶ Hoc.ſ.paricidium. ¶ Redemit cõpenſauit quare ſaltem ſi fui crudelis in patrem amaui matrem cũ illá habuerim pro uxore & eſt hironia. ¶ proh indignatio exclamantis aperiens hironiá. ¶ Hymeneũ.nuptias noſtras.nam hymeneus deus nuptiarum habetur. ¶ Tedas faces que portabãtur ante ſpõſos cnius rei rõnem explicat plutarchus in problematis ſuis. ¶ Has quoq; q̃uis te pudeat œdipe loq pudenda tua uolo tamen ut narres ad pœnam tuam:nullus enim uellet dicere turpitudinem ſuá dic ergo œdipe:de ſe loqtur in tertia ꝑſona. ¶ Ignotum.antea in auditũ. ¶ Nulla nõ ætas i.omnis:tantum é ſcelus qđ' poſteri uix poterunt credere. ¶ Thoros accepi matré in uxoré in præmium paricidii:quemadmodú debuiſſem puniri. ¶ Fœcunda.& ne aliquod ſcelus deeſſet: peperit etiá filios ex me. ¶ Si quod aliqđ' quod poſſit addi:ego adiunxi quare feci filios ſceleratos. ¶ Abieci. depoſui regnũ: illudq; reliqui filiis qui multa mala facient. ¶ Sceptrũ.regnũ appoſitiue præcium paterne necis. ¶ Et hoc.ſ.ſceptrum. ¶ Alias manus.quare ſicut mee manus fuerũt armate cõtra patrem:ita filii armabunt ſuas alter contra alterum. ¶ Fatũ optime ſcio conditionem thebani quod nullus põt tenere illud ſine ſcelere. ¶ Sacro execrabili. ¶ Preſagit.prænidet:uideor diuinare mala futura. ¶ Paternus animus. ¶ Iacta tractũ é ab agricolis qui iaciunt ſemina:ut colligát. ¶ Cladis malorũ futurorũ. ¶ Pacti quod factum fuerat inter frés ut alternis annis regnarẽt. ¶ Hic ethe-
ocles qui primis annis regnauit. ¶ Negat redde-
re dare imperium fratri polinici:ut erat cõuentũ inter eos. ¶ Ille.inuocat deos uiolatos qui fuerũt adducti in teſtimoniũ fœderis ſui. ¶ Icti percuſſi. & facti.habita conſuetudine ab antiquis qui pcutiendo porcam fœdus iungebant: quod teſtatur uirgilius.Poſito certamine reges: & tandem ceſa iungebát fœdera porca. ¶ Argos.nam ipſe polinices argiá filiam adraſti uxoré duxerat cuius auxilio bellũ aduerſus fratrem parabat. ¶ Vt ſi quis. ſi dubitaret aliqs an eſſent filii mei illud bene ap-
pàret quare ſunt ſcelerati quemadmodum ego. ¶ Nemo.nõ ideſt omnis. ¶ Si nulla filia ꝑſuadet patri:ut uiuat:ut auctoritas eius ꝓhibeat hæc mala quæ denunciauerat de filiis eius. ¶ Multis qui peribunt in bello. ¶ Illis neq; patris:neq; iuſti eſt ulla cura illis. ¶ Meis quod plus non poteſt dici quare opus eſt ut ſint ſceleſtiſſimi cum ſint filii mei. ¶ Certant cõtendunt inter ſe quis poſſit eé ſceleratior. ¶ Penſi.conſiderationis quod proprium eſt ire nihil conſiderare. ¶ Per nefas.cum ſint nati ex ſcelere nihil malum putant & omnia licere putant. ¶ Scio.præuideo mala futura quæ uolunt committere inter ſe:ideo mature & cito uolo mori:dum aliquis me ſceleratior nõ eſt. ¶ Fortuna. habet hoc ſolum quod cedo tibi.

Hoc alia pietas redemit:occidi patrem:
ſed matrẽ amaui: ꝓh loq hymeneũ pudet
Tedaſq; noſtras:has quoq; inuitum pati:
Te coge pœnas:facinus ignotum efferum
Inuſitatum effare:quod populi horreant
Quod eſſe factum nulla non ætas negat
Quod patricidã pudeat:in patrios thoros
Tuli paterno ſanguine aſperſas manus
Sceleriq; precium maius accepi ſcelus:
Leue ẽ paternũ ſcelus:in thalamos meos
Deducta mater:ne parum ſcelerum foret
Fœcunda:nullum crimẽ hoc maius poteſt:
Natura ferre.ſi quod etiam eſt:tamen:
Quid facere poſſent: didim⁹ abieci necis
Preciũ paterne ſceptrũ:& hoc iterũ man⁹
Armauit alias:optime regni mei:
Fatum ipſe noui:nemo ſine ſacro feret:
Illud cruore:magna preſagit mala:
Paternus animus:iacta iam ſunt ſemina
Cladis future:ſpernitur pacti fides.
Hic occupato cedere imperio negat:
Ius ille & icti fœderis teſtes deos:
Inuocat & argos exul:atq; urbes mouet:
Graias in arma:non leuis feſſis uenit:
Ruina thebis.tela flammæ uulnera
Inſtant & iſtis:ſi quod eſt maius malum
Vt eſſe genitos:nemo ex me non ſciat.
An.Si nulla genitor cã uiuendi tibi eſt
Hæc una abũde tibi ẽ:ut pater natos regas
Grauiter furentes:tu impii belli minas
Auertere unus:tuq; uecordes potes
Inhibere iuuenes:ciuibus pacem dare:
Patrie quietem:ſceleri leſo fidem:
Vitam:ſi tibi ipſe negas:multis negas
Ed.Illis parentis ullus aut equi eſt amor:
Auidis cruoris:imperii armorum doli
Diris ſceleſtis breuiter:ut dicam meis
Certant in omne facinus:& penſi nihil
Ducunt ubi illos iras præcipites agat.
Nefaſq; nullum:per nefas nati putant:
Non patris illos tangit afflicti pudor:
Non patria.regno pectus attonitum furit:
Scio quo ferantur:quanta moliri parent.
Ideoq; læti quero maturi uiam
Moriq; ꝓpero:dum in domo nemo ẽ mea
Nocentior me:gnata quid genibus meis
Fles aduoluta:qd præce ídomitũ doma-:
Vnũ hoc habet fortuna quo poſſim capi:

¶ Inuictus

Junctus aliis sola tu affectus potes
Mollire duros: sola tu pietatem in domo
docere nostra. nihil graue aut miserũ ẽ mihi
Quod te sciam uoluisse: tu tantũ impera.
Hic œdipus ægea tranabit freta
Iubente te: flammasq3 quas siculo uomit
De monte tellus igneos soluens globos
Excipiet ore. seq3 serpenti offeret
Quæ seua furto nemoris herculeo furit:
Iubente te præbebit alitibus iecur:
Iubente tẽ uel uiuet.

Actus. ii. Nũcius Edipꝰ Antigone Iocasta:

Nuncius loquitur

r Egia stirpe edite:
thebæ pauẽtes arma fraterna: iuocãt
Rogantq3 tectis arceas patriis faces.
Non sunt minæ: iam ꝓprius accessit malũ.
Nam regna repetens frater & pactas uices
In bella cunctos greciæ populos agit
Septena muros castrat hebanos premunt.
Succurre præhibe pariter & bellũ & nefas.
Edi. Ego ille sum qui bella cõmitti uetem:
Et abstineri sanguine a caro manus
Doceam: magister iuris & amoris pii
Ego sum: meorũ exẽpla facinorũ appetũt:
Me nunc sequũtur: laudo & agnosco libẽs:
Exhortor aliqd ut patre hoc dignũ gerãt.
Agite o propago claram generosa indolẽ
Probate factis: gloriam ac laudes meas
Superate & aliquid facite ꝓpter qd̃ patrẽ
Adhuc iuuet uixisse: facietis scio
Sic estis orti. scelere defungi haud leui
Haud usitato tanta nobilitas potest.
Ferte arma: facibus petite penetrales deos
Frugemq3 flamna metite natalis soli.
Miscete cuncta: rapite in exitium omnia:
Deicite passim mœnia: & in planum date:
Templis deos obruite: maculatos lares
Conflate ab imo tota considat domus
Vrbs cõcremetur. primus a thalamis meis
Incipiat ignis: An. Mitte uiolentũ impetũ
Dolores ac te publica exorent mala.
Auctorq3 placide liberis pacis ueni.
Edi. Vides modeste deditum mẽti senem
Placideq3 amãtem pacis ad partes uocas.
Tumet animus ira: feruet ĩmensus dolor.
Maius q̃ casus: & iuuenum furor
Conatur: aliquid cupit. nõ satis est adhuc

¶ Inuictus aliis. qui non mouerer ab aliis. ¶ Domo. familia nostra: non est aliqs bonus de nostris nisi tu sola: ideo quicquid uis faciam quare puto facere bonum dũ satis facio tibi transibo mare egeum & excipiam flamas montis ethne. ¶ Globos cumulos rotundos. ¶ Serpenti. quæ custodiebat mala hesperidum subrepta ab hercule. ¶ Iecur. ét si iusseris feram pœnam titii qui iecur pascẽdum uulturibus tradit: sustinebo omnes pœnas q̃s uolueris. ¶ Vel iuuet. scilicet œdipus & de se loquitur in tertia persona.

Egia stirpe. hic est principiũ secũdi actus

r Introducitur nuncius qui mittitur a patria thebana ad œdipum ut ipse componat filios nã polinices ueniebat cũ exercitu aduersus etheoclẽ. Quod audiens œdipus letatur: & exortatur filios absentes tanq̃ præsentes ad peius faciendum: antigone rogat patrẽ ut uelit componere filios si non propter se saltem propter populum thebanũ: ipse autem respondet ꝙ malus nõ põt esse auctor pacis: & ita hic actus habet letitiã patris & dolorem matris iocaste. ¶ Edite: œdipe genite. ¶ Inuocant. s. te ad auxiliũ. ¶ Nõ sunt mine. quæ solent esse de futuro sed. ¶ Propius. uicinius: quare iam polinices aderat. ¶ Vices. ut uicissim regnaret. ¶ Septena. quare septem duces fuerunt in auxilio polynicis. ¶ Ille sum: quasi dicat non sum sufficiens. ¶ Caro. fraterno. ¶ Pii. quasi dicat: non sum ille. nã rupi federa & iura pietatis: occidi patrẽ uiolaui matrẽ. & ita ut Quinti. ait qui uult dicere in aliũ debet esse liber omni culpa. ¶ Appetunt. do illis ueniam quare me imitantur. ¶ Agite. exortat filios ad malum. ¶ Probate. ostendite ꝙ estis filii mei faciendo aliquod scelus maius q̃ fecerim. ¶ Penetrales. qui tenentur ĩ domo. ¶ Natalis soli terre in qua estis nati. ¶ Metite. non ferro: sed igne. ¶ Miscete. perturbate. ¶ Conflate. statuas deorum igne consumite: nam conflare proprie dicimus metalum liquefacere. ¶ Concidat. simul cadat. ¶ Mitte. antigone uidẽs paternum furorem: exortatur illũ ad quietẽ componẽdam. ¶ Publica. populi tui si non propter filios propter populum tuum debes cõponere fratres. ¶ Vides. respõdet œdipus sub hirõia. ¶ Partes. inuitas me ad illud quod non placet. ¶ Immẽsus. sine mensura. ¶ Feruet est accẽsus. ¶ Maius. uellẽ uidere maius malũ q̃ conant facer̃ filii mei.

¶ De more nostro.ut sp.aliquod inusitatū scelus faciamus. ¶ Deceat thoros.probet illos filios meos quare si nō essent mali non uiderētur filii mei. ¶ Sepe.abscōdam me post sepes & spinas:ut intelligam bella filiorum meorꝝ. ¶ Exese. corrose ꝑ uetustatem. ¶ Abstrusum absconditum ut intelligam quid dicant trāseuntes. ¶ Aucupabor insidiose audiam. ¶ Rumoris uagi.fame incerte & citocurrentis. ¶ Fœlix agaue.describitur dolor iocaste quæ uolens amplificare miseriam suam ostendit alias miseras matres in comparatiōe sui fuisse fœlices. ¶ Agaue.filia cadmi quæ filiū pentheum interfecit. ¶ Manu.nam hasta affixerat caput pēthei quod portabat manu ut supra diximus historiam. ¶ Menas.sacerdos bacchi furēs propterea parcendum erat illi ꝑpter insaniam. ¶ In partes dati.filii diuisi in diuersas partes. ¶ Fecit scelus.illa cōmisit unum scelus tantum.sed ego misera accumulaui multa scelera. ¶ Cucurrit. non egressa est ultra hoc scelus. ¶ Feci nocentes.fui cā ꝙ œdipus seipsum obcecauit. ¶ Deerat.restabat ad miserias meas etiam ut amarem hostem patrie polinicem filium meum. ¶ Bruma ter.iā sunt tres anni quibus polinices factus est exul: nūc regnū petit a fratre fretus auxilio soceri adrasti. ¶ Bruma. ultima pars hiemis q̄ sunt breuiores dies. ¶ Decubuit.recisa est. ¶ Isthmou. terra est angusta inter egeum & ioniū. ¶ Generi.polinicis adrasti generi. ¶ Quid optem.ostendit difficultatē uoti sui:si quid opto pro polinice nocet etheocli & ecōuerso:quare nescio quid eligere debeam: tamen uideor magis diligere polynicem:cū natura compatitur semper misero. ¶ Sic petētis.s.cū armis. ¶ Regina. uenit nuncius ad reginam iocastā dicens dū consumis tempus lamentationibus filii tui cōgrediuntur paribus armis. Mota aquilla.uexillo moto ad pugnam seruat consuetudinem romanam qui aquillam portabant in uexillo. ¶ Caduca.thebana. ¶ Submittit.sursum mittit. ¶ Et si metuētes.hoc est generale qui sunt in timore: aliquādo fingunt se uidere quod non uident:ita dicit nunc uideor uidere uexilla ducum & arma fulgentia. ¶ Clarū aurea nota. nam quicūq; imperator habebat signum suum. ¶ I redde.o regina uade cito & cōpone filios tuos priusq̄ aggrediāt tātū bellū.

Ciuile bellum frater in fratrem ruat.
Nec hoc satis est.quod debet ut fiat nefas
De more nostro:quod meos deceat toros.
Date arma patri:nemo me ex his eruat
Siluis latebo rupis exese cauo:
Aut sepe densa corpus abstrusum tegam:
Hinc aucupabor uerba rumoris uagi
Et sæua fratrum bella quod possum audiā
Io.Fœlix agaue facinus horrendum manu
Q uod fecerat gestauit:& spolium tulit
Cruenta nati mænas in partes dati
Fecit scelus:sed misera non ultra suum
Scelꝰ hoc cucurrit.hoc leue ē qđ sū nocēs.
Feci nocētes:hoc quoq3 etiā non leue est:
Peperi nocentes:deerat erumnis meis
Vt hostē amarē:bruma ter posuit niues:
Et tertia iam falce decubuit ceres:
Vt exul errat natus & patria caret.
Profuguſq3 regū auxilia græcorū uocat;
Gener est adrasti:cuius imperio mare
Q đ cingit isthmō regitur:hinc gēres suas
Septemq3 secum regna ad auxilium trahit
Generi qd optē qdue decernā:haud scio:
Regnum reposcit.cā repetentis bona est.
Mala sic petentis:uota quæ faciam parens:
Vtrumq3 natum uideo:nil possum pie-
Pietate salua facere:quodcunq3 alteri
Optabo nato:fiet alterius malo.
Sed utrunq3 quāuis diligam affectu pari:
Q uo causa melior sorſq3 deterior trahit:
Inclinat animus semper infirmo fauens
Miseros magis fortuna conciliat suis.
Nū. Regina dum tu flebiles quæstus cies:
Teriſq3 tempus:totā nudatis stetit
Acies in armis.graui iam bellum cient.
Aquilaq3 pugnam signifer mota uocat.
Septena reges bella dispositi parant:
Animoq3 pari cadmea proles subit:
Cursu citato miles hinc atq3 hinc ruit.
Vide ut atra nubes puluere abscondit diē:
Fumoq3 similes campus in cœlum erigat
Nebulas:equestri fracta quas tellus pede
Summittit.& si uera metuentes uident.
Infesta fulgent signa:surrectis adest
Frons prima telis:aurea clarum nota
Nomen ducum uexilla prescriptū ferunt
I:redde amorē fratribus pacem omnibus
Et impia arma matris oppositu impēdi.

Perge

Actꝰ.iii. Antigõe Ioca.& Nũ. An loqtur.

Erge o parẽs & cõcita celerẽ gradũ
P Cõpesce tela:fratribus ferrũ excute
Inudũ iter enses pectꝰ ifestos tene
Aut solue bellũ mater:aut mater excipe.
Io.Ibo ibo & armis obuia opponam caput
Stabo inter arma:petere qui fratrẽ uolet.
Petat ante matrem:tela qui fuerit pius:
Rogante ponat matre: qui non est pius:
Incipiat a me:feruidos iuuenes anus
Tenebo:nullum teste me fiet nefas.
Aut si quod & me teste committi potest
Non fiet unum. An.Signa collatis micant
Vicina signis:clamor hostilis fremit.
Scelus in ꝓpinquo ẽ.occupa mater ꝓceps.
Et ecce motus:fletibus credas meis.
Hic agmen armis segne compositis uenit:
Procedit acies tarda:sed properãt duces.
Io.Q uis me ꝓcelle turbine insane uehẽs
Volucer per auras uentus æthereas aget:
Q uæ sphinx:uel atra nube subtexens die
Stymphalis auidis prepetẽ pennis feret:
Aut quæ per altas aeris rapiet uias
Harpya sæui regis obseruans famẽ:
Et inter acies proiecit raptam duas
Nũ.Vadit furẽti similis aut etiam furit.
Sagitta qualis parthica uelox manu
Excussa fertur:qualis insano ratis
Premẽte uento rapitur:aut qualis cadit.
Delapsa cælo stella:cum stringens polum
Rectam citatis ignibus rumpit uiam.
Attonita cursu fugit & binas statim
Deduxit acies.uicta materna præce
Hærere bella:iamq3 in alternam necẽ
Illinc & hinc miscere cupientes manũ:
Vibrata tela continẽt dextra sua:
Paci fauetur:omnium ferrum latet.
Cessatq3 telum uibratum in fratrum manu:
Laniata canas mater ostendit comas:
Rogat abnuentes:irrigat fletu genas:
Negare matri qui diu dubitat potest.

Actus.iiii.Iocasta & Polinices.Ioca.loqtur.

N me arma & ignes uertite:i me oĩs
i Vna iuuẽtus.q̃q3 ab iachio uẽit cruat
Animosa uiro:quæq3 thebana ferox
Descendit arce.ciuis atq3 hostis simul:
Hunc petite uentrẽ qui dedit fratres uiro.
Ea mẽbra sparsim spargite ac diuellite:

Erge.cum antigone.audiuisset uerba nũ
P cii uocãtis iocastã ad cõpositionem filio
rũ:exortatur ipsam ut cito uadat:& iter
ponat se iter fratres quare si debẽt se oc
cidere prius occidãt eã:& dũ loquitur uidet para
ri exercitum.¶ Cõcita.accelera. ¶ Excute.remo
ue de manu. ¶ Excipe.s.ut prima occidaris.¶ Te
ste presente. ¶ Vnũ.sed fient duo quare me quo
que interficient.¶ Signa.uexilla.¶ Micant splen
dent propter auꝝ.incitat antigone matrẽ ut cito
uadat. ¶ Collatis.cõiunctis iam partibus dicimus
collatis signis exercitus quãdo omnes pugnãt:nõ
aũt pars:& est pugna integra. ¶ Propinquo.ꝓxi
mo iã appropinquat inuicem. ¶ Præceps.uelox.
¶ Occupa.preueni anteq̃ congrediantur. ¶ Flœ
tibus:quare non plorarem nisi uiderem periculũ.
¶ Hic agmen.exercitus tarde ueniunt quare ua
dunt ad scelus sed duces hoc ẽ polinices & etheo
cles accelerant tanq̃ cupidi sanguinis. ¶ Quis me
Iocasta optat portari prodigiose ut cito currat ad
filios.¶ Insane.magne.¶ Quæ sphinx.de hoc mõ
stro diximus supra.¶ Stymphalis.de auibus stym
phalibus diximus in hercule furente.¶ Subtexẽs.
quæ solet obscurare lucẽ solis. ¶ Prepetẽ.cito uo
lantem. ¶ Harpya.de hoc monstro similiter dixi
mus in hercule furente.¶ Seui regis.phinei.regis
archadie qui cũ occidisset filios obcecatus ẽ & ad
pœnã eius misse sunt harpye quæ mensas eius ta
ctu fedarent. ¶ Raptam.s. me iocastam. ¶ Duas
acies.s.polinicis & etheoclis. ¶ Vadit.nuncius de
clarat celeritatem iocaste:& quid ipsa egerit. ¶ Si
milis furẽti uidetur insana:imo etiam furit ex do
lore. ¶ Excussa.missa.¶ Parthica.manu parthi ce
leriter sagittantis Stringẽs.,leuiter percutiens:nã
uidetur signare cœlũ. ¶ Rectam.quare descendit
recta uia:& facit sulcum igneum. ¶ Deduxit.disi
unxit.¶ Hesere.cõstiterũt & firmata sunt. ¶ Láq3
illi qui paulo ante cõcurrebant ad mortem mutu
am. ¶ Deposuerũt arma. ¶ Hinc & hinc.ex utra
que parte. ¶ Ferrũ latet.omnes deposuerunt ar
ma. ¶ Laniata.dat locum sequenti scene & qd̃ ge
stum est declarat. ¶ Negare dubitat.qui dubius ẽ
an debeat negare matri pacẽ. ¶ Potest.s. negare.

N me arma.hic ẽ.iiii.actus ubi iocasta lo
i quitur ad utrũq3 exercitum quod in solã
ipsam iacula mittãt:cum ipsa sit cã huius
belli quod peperit tales filios: conuertit
deinde se ad polinicem & etheoclem ut deponãt
arma.¶ Inachio.ab argis ubi regnauit Inachus id
est iuuentus quæ uenit ab argis & thebis uertite ĩ
me ignes. ¶ Diuellite. est histeron protheron
quando id quod debet sequi præcedit: & econ
tra:histeron posterius: protheron prius.

ponitis. conuertit ſermonem ad filios primo ad utrũq3:poſtea ſeparatim.¶ An quaſi dicat debere tis citius q̃ dico depõere arma. ¶ Ex equo.ſimul & eodem tpe. ¶ Pie.ſine ſcelere.¶ Error.ut auge at ſcelus qd̃ facturi ſunt diminuit ea quæ præteri ta ſunt:huc uſq3 habuiſtis diſcordiam q̃ accidit ex mala origine ueſtra:& ẽ imputandũ fortune:qua re neſciebam œdipum filium meũ eſſe: ſed nunc uoluntarium facietis:cum frater contra frẽm ſe/ uiat:¶ Maius.i.ſcelus oſtendam uobis.ſ.q̃ me oc cidatis.¶ Parens.de ſe loquitur in tertia perſona. ¶ Mediã.ego mater pono me mediam inter uos ne poſſitis concurrere.¶ Proinde. ergo ſi uultis. ¶ Bellum.refertur ad illud donate matri pacem. ¶ Tollite.remouete.¶ Aut ſi uultis facere bellum tollite me quæ ſum mora belli.¶ Cui. dubitat & rogare uult alterũ:ſed ad qué incipiat neſcit ſi pri/ us cõplectar polinicẽ qui reuertitur: an etheoclẽ receſſurum:demũ ſtatuit prius oſculari polinicẽ. ¶ Si pacta.ſi uoluerunt ſeruare pacta alter etheo/ cles exulabit quẽadmodũ polinices:& ita ſum ſol licita & dubia qué prius debeam complecti an po linicẽ reuertentẽ:an etheoclẽ diſcedentem.¶ Al terna.facta uiciſſim ad utrũq3 fratrem.¶ Sic. niſi per diſcordiã.¶ Iunge.demũ conuertit ſe ad po/ linicem.¶ Trementẽ.quã iam uibrabas cõtra fra trem.¶ Coire.cõiungere ſimul.¶ Vinculo.ſ.ga/ lee:ſi uis ut te de oſculer depone galeã.¶ Ora: ut uideam uultũ tuum.¶ Quo uultus.dũ rogaret a matre circum aſpiciebat dubitans de fratre:unde mater dicit quo uertis uultũ:noli timere quare ſi frater debet occidẽ te prius occidet me q̃re ego ãplector te totã & tegã.¶ Refers.uoluis.¶ Acie. aſpectu.¶ Obſeruas.multũ aſpicis.¶ Affuſa.cir/ cum te poſita.¶ Redde.iam depoſuerat gladium unde dicit mater iocaſta iterum ſuſcipe arma q̃re frater adeſt armatus.¶ Capulo.manubrio enſis. ¶ Ingerat.inuoluat ſe in lorũ clipei.¶ Dũ donec. ¶ Tu pone. uertit ſe mõ ad etheoclem: dicens tu qui primus negaſti regnum fratri & es cauſa belli prior depone arma.¶ Si pacis.ſi ſtatuiſti omnino gerere bellum non peto pacẽ perpetuam:ſed in/ ducias ut uulgo dicũt treugam paruum ſpacium temporis ut uos poſſint cõplecti & oſculari.¶ Su prema.ultima q̃re non amplius deoſculabor uos ſi bellum geratis.¶ Prima.quare non multis ãnis non uidi eum.¶ Vtrunq3.non ꝑ me ſed pro utro que timeo.¶ Qualibet mora.dicit q̃ ĩ faciẽdo ſce lere mora eſt bona.¶ Optimum uinci. quare me lius eſt in tam ſcelerato bello uinci q̃ uincere:& ſupſtes tanto ſceleri eſſe.¶ Patiare potius melius eſt pati damnum & mortem quã contra bonam famam & nomen uirtutis aliquid committere. ¶ Mater ego iocaſta de ſe loquitur ĩ tertia perſo/ na.¶ Abiget.remouebit.¶ Hinc ex utraq3 parte.

Ego utrumq3 peperi.ponitis ferrum otius:
An dico:& ex equo dextras matri date.
Date dum pie ſunt.error multos adhuc
Fecit nocentes.omne fortune fuit
Peccantis in nos crimẽ.hoc primum nefas
Inter ſcientes geritur in ueſtra manu eſt
Vtrum uelitis:ſancta ſi pietas placet.
Donate matri pacem.ſi placet ſcelus.
Maius paratũ eſt.mediã ſe opponit parẽs:
Proinde bellum tollite aut belli moram.
Cui ſolicita nunc mater alterna prece
Verba admouebo:miſera quẽ ãplectar ꝑ?
In utranq3 partem adducor affectu pari.
Hic abfuit:ſed pacta ſi fratrum ualent:
Nunc alter aberit.ergo iam nunq̃ duos
Niſi ſic uidebo iunge complexus prior
Tu qui tot labores totq3 perpeſſus mala:
Longo parentem feſſus exilio uides.
Accede propius.clude uagina impium
Enſem:& trementẽ iãq3 cupientẽ excute.
Haſtam ſolo defige:maternum tuo
Coire pectus pectori clipeus uetat.
Hunc quoq3 repone:uinculo frontẽ exue:
Tegmen q̃ capitis triſte belligeri leua.
Et ora matri redde.quo uultus refers:
Acieq3 pauida fratris obſeruas manum:
Affuſa totum corpus amplexu tegam:
Tuo cruori per meum fiet uia.
Quid dubius hæres:an times matris fidẽ:
Po. Timeo.nihil iam iura nature ualent:
Poſt iſta fratrum exẽpla:ne matri quidem
Fides habẽda ẽ.Io.Redde iã capulo manũ
Aſtringe galeam.leua ſe clipeo ingerat:
Dum frater eſt armatus armatus mane.
Tu pone ferrum.cauſa qui ferri eſt prior:
Si pacis odium eſt:furere ſi bello placet.
Inducias te mater exiguas rogat:
Ferat ut reuerſo poſt fugam nato oſcula
Vel prima uel ſuprema: dum pacem peto:
Audite inermes:ille te tu illum times:
Ego utrũq3. ſed ꝑ utroq3 qd ſtrictũ abui?
Recondere enſem:qualibet gaude mora.
Id gerere bellũ cupitis in quo eſt optimũ
Vinci.uereris fratris infeſti dolos:
Quotiens neceſſe eſt fallere aut falli a ſuis
Patiare potius ipſe q̃ facias ſcelus.
Sed ne uerere.mater inſidias & hinc
Et rurſus illinc abiget.exoro:an patri

¶ An patri.

Inuideo ueſtro:ueni ut arcerem nefas
An ut uiderē:propius hic ferrum abdidit
Recliuis haſta:& arma defixa incubant.
At te nunc preces nate maternas feram:
Sedante lachrymas:teneo longo tempore
Petita uotis ora:te profugum ſolo
Patrio penates regis externi tegunt.
Te maria tot diuerſa tot caſus uagum
Egere:non te duxit in thalamos parens:
Comitata primos nec ſua lætas manus
Ornauit edes:nec ſua lætas faces
Vitta reuinxit:dona non auro & graues
Gazas ſocer non arma non urbes dedit
Dotale bellum ē.hoſtium es factus gener.
Patria remotus hoſpes alieni laris
Externa conſecutus.expulſus tuis.
Sine crimine exul:ne quid e fatis tibi
Deeſſet paternis:hoc quoq; ex illis habes
Erraſſe thalamis:nate poſt multos mihi
Remiſſe ſoles:nate ſolicite metus
Et ſpes parentis:cuius aſpectum deos
Semper rogaui:cum tuus reditus mihi
Tantum eſſet erepturus aduentu tuo
Quantum daturus:quādo pro te deſinam
Dixi timere:dixit irridens deus.
Ipſum timebis:nempe ſi non bellū foret
Ego te carerem:nempe ſi tu non fores
Bello carerem:triſte conſpectus datur
Precium tui durumq;.ſed matri placet
Hinc mō redeāt arma:dum nullum nefas:
Mars ſæuꝰ audet:hoc quoq; ē magnū nefas:
Tam ꝑ pē fuiſſe:ſtupeo & exanguis tremo
Cum ſtare fratres hinc & hinc uideo duos
Sceleris ſubictu:mēbra quaſſantur metu.
Quam pœne mater maius aſpexi nefas.
Quā:quod miſer uidere nō potuit pater:
Licet timere facinoris tanti uicem
Videāq; iam nil tale:ſum infelix tamen
Quod pœne uidi ꝑ decē mēſium graues:
Vteri labores:perq; pietate inclytas
Præcor ſorores:& per iratı ſibi
Genas parētis:ſcelere quas nullo nocens:
Erroris a ſe dura ſupplicia exigens:
Hauſit nefandas mœnibus patriis faces:
Auerte:ſigna bellici retro agminis
Flecte:ut recedas:magna ps ſceleris tamē:
Veſtri peracta eſt:uidi: hoſtili grege
Campos repleri patria:fulgentes procul

¶ An patri.interrogatiue. legendum uellem eſſe cæca ne uiderem ſcelera ueſtra quēadmodum eſt pater œdipus. ¶ Arcerem. repellerē. ¶ Hic ferrū.etheocles motus p̄cibus depoſuit arma. ¶ Recliuis.quādo haſta ē appoſita alicui loco ſtat inclinata. ¶ Incubant.hærent. ¶ Ad te. cōuertit modo præces ad polinicem dicēs iam te uideo nate quem tādiu uidere deſideraui. ¶ Penates.domus. ¶ Externi regis.adraſti. ¶ Tegūt.tenent. ¶ Non te.quando uolumus. inducere cōpaſſionem dicimus facta quæ nō debuiſſent fieri & non facta q̄ debent fieri:unde ibi oſtendit illud non eſſe factū qđ fieri debebat ut mater ſolet paraꝛ thalamos filio & alia exequi:cū duxit uxorem. ¶ Vitta.ut Plutarchus refert ſolebat faſcia candida appendi iter utrāq; ianuam qđ' a ſe non factū quēritur iocaſta. ¶ Vitta.faſcia. ¶ Reuincit.ligauit. ¶ Dona habuiſti uxorē filiam adraſti ſed ſocer nō dedit dotē ut ſolet fieri urbes aut auꝛ:ſed bellum:nā cum exercitu ſuo promiſit te reducere in regnū. ¶ Sine crimine.quare nihil mali commiſeras ꝓp quod deberes exulare. ¶ Nequit.ut haberes oīa mala quem admodū pater tuus qui cum eſſet natus expoſitus fuit feris cū adhuc nihil mali feciſſet ita & tu ſine cā exulaſti. ¶ Thalamis.ex cōiugio patris. ¶ Remiſſe.reddite. ¶ Poſt multos ſoles.poſt multos dies. ¶ Metus.quare timebā ſp pro tene quid mali accideret. ¶ Tātum erepturus.rogabam deos ut redderent mihi cōſpectum tuū cum ille tantū mihi tolleret q̄tum daret:quare alter frater receſſurus erat in exiliū cum tu ueniſſes. ¶ Dicit. nūc eſt uerificatū oraculū dei qui mihi dixit quando uidebis timebis. ¶ Triſte.uideo te ſed nō quēadmodū deſiderabam. ¶ Matri placet.q̄uis ita ſit iuuat etiam te uidere modo tamē hac conditione ut recedat exercitus & nō uenias contra patriam. ¶ Redeant.reuertantur. ¶ Quam pene.quaſi uidi maius nefas quod nō poterat uidere œdipus: quare cæcus erat. ¶ Licet timere.q̄uis non uiderim tantum ſcelus ut fratres cōgrediantur: tamē poſſum iudicari infœlix quod prope fui ut uiderē. ¶ Per decem. rogat polinicem per labores quos ſuſcepit pro eo & per amorem quem habet ī ſorores: & patrem ſuum cæcum: ut deponat arma. ¶ Sorores.antigonem & iſmenē gloriolas amore parentum. ¶ Irati ſibi.ſibi inimici ſibimet quare exe cauit ſe. ¶ Nullo.ſcelere nulla culpa quare peccauerat per ignorantiam. ¶ Exigens. ſumens. ¶ Hauſit.euulſit. ¶ Grege.hoſtili turba hoſtium.

¶ Cadmea.thebana. ¶ Leuĩ. agili. ¶ Excelſos rotis.ſublimes in curribus:nam antiqui principes ſolebant pugnare in curru. ¶ Trabes.magnas faces. ¶ Cineri ad cineré:ut comburéretis noſtras domos. ¶ Fratres.ſ.uos.ná ceperatis conſerere manus:niſi me interpoſuiſſem:qui res é etiam noua thœbis ubi ſolita ſunt fieri multa ſcelera. ¶ Facinus eſt parentheſis. ¶ Soror.iſmene & antigone. ¶ Debet ſibi.in hoc obligatus é ſibi q̃ cæcus non potuit uidere. ¶ Occurrat.uide patré tuum qui erroris ſui:uoluit etiam pœnam ſumere.quãto magis tu poteris iudicari dignus omni ſupplicio qui ſcienter cõmittis tantum ſcelus. ¶ Ne p̃cor.arguit ab utilitate ſi patriá deſtruitis nõ habebitis ubi regnare poſſitis. ¶ Perdis.deſtruis. ¶ Nullã:dum uis patriam eſſe tuam illam uis eſſe nullã. ¶ Quinimo peius cum cá tua ſit iuſta & mereaʒ fauorem ab oĩbus in hoc ſolo habent te odio q̃ patriam armis oppugnas. ¶ Solum terram patriam. ¶ Aduſtas ſternis.i.ſternis & comburis:ut illud uirgilianum ſubmerſas obrue pupes. ¶ Edis facis. ¶ Fugam.quare omnes fugiunt. ¶ Sic.ſicut tu. ¶ Manente regno.incolumi ſtatu patrie. ¶ Vter.uel tu uel frater. ¶ Petes.inuades interrogatiue ad reprehenſionem. ¶ Poteris.ne tam crudelis ut uelis deſtruere muros thebanos cõſtructos ab amphiõe ſono cythare ut uoluit Vir.in bucolicis iuſſit tyrios accedere mõtes. ¶ Quaſſare.cõcutere. ¶ Moles.ingentia ſaxa. ¶ Nulla manus.ita ordinaʒ ducens tardũ onus. ¶ Nulla manus.quare ſine opera manuum edificata ſunt illa mœnia ſono cythare. ¶ Tardum.magnum & graue. ¶ Machina.inſtrumẽtũ eſt quodcũq̃ ad faciendũ aliqd:ut puta ad trahendum ſurſum ſaxa. ¶ Duces.uerbum eſt. ¶ Equales ſenes quẽadmodum pater quod indignum eſt. ¶ Coniugum.maritorum ſuoꝝ. ¶ Sinu.complexu per uim rapiãtur ab amplexu uirorum ſuoꝝ. ¶ Adulta.iam nubilis: quod miſerandum é:ut uirgines mixte aliis captiuis ducanʒ ancille nuribus argolicis. ¶ An & ipſa.forte & ego capiar in hoc bello. ¶ Et uehar.i.educar captiua. ¶ Victas palmas.conſtructio eſt græca ponere participium p̃teriti cum accuſatiuo:ſi eſſet nomẽ adiectiuum eſſet ſinodoche. ¶ Potes.q.d.ſuſtines. ne tantum ſcelus. ¶ Admouere.appropinquare. ¶ Imperas.nundum regnas. ¶ Quid ſceptra.qd facies quando rex eſſes. ¶ Tumores ſuperbiam. ¶ Refer.reuertere ad pietatem. ¶ Vt profugus. reſpondet polinices matri:monſtrans cauſe iniq̃tatem:dic mater quid equi é:ut ipſe qui nihil, peccaui ſemp̃ ſim exul &fr̃ q̃ fefellit fidẽ regnet ĩ pria. Si uis q̃ diſcedã ſaltẽ demonſtra locũ ubi maneá.

Armis cateruas uidit equitatu leui
Cadmea frangi prata:& excelſos rotis
Volitare proceres:igne flagrantes trabes
Fumare:cineriq̃ petunt noſtras domos:
Fratreſq̃:facinus qđ nouum & thebis fuit:
In ſe ruentes:totus hoc exercitus:
Et populꝰ omnis:& utraq̃ hæc uidit ſoror
Genitrixq̃ uidit:nam pater debet ſibi
Quod iſta nõ expectauit:occurrat tibi:
Nunc ædipus:quo iudice erroris quoq̃
Pœne petuntur:ne precor ferro erue
Patriã:ac penates:neue q̃s regere expetis
Euerte thebas:quis tenet mentem furor:
Petendo patriam perdis:ut fiat tua
Vis eſſe nullam:quin tuæ cauſæ nocet
Ipſum hoc:quod armis infeſtis ſolum
Segeteſq̃ aduſtas ſternis:& totos fugam
Edis per agros:nemo ſic uaſtat ſua:
Quæ corripi igne:quæ meri gladio iubes
Aliena credis:rex ſit e uobis uter:
Manente regno quærite:hæc telis petes
Flammiſq̃ tecta:poteris amphyonis
Quaſſare moles:nulla quas ſtruxit manꝰ
Stridente tardum machina ducens onus
Sed cum uocatus uocis & cythere ſono:
Per ſe ipſe turres uenit in ſummas lapis.
hec ſaxa frãges uictor:hĩc ne ſpolia auferes
Victoſq̃ duces patris æquales tui
Ab ipſo matres coniugum raptas ſinu:
Sæuus catena miles impoſita trahet:
Vt adulta uirgo mixtam captiuo gregi:
Thebana nuribus munus argolicis eat.
An & ipſa palmas uictas poſt tergũ datas
Mater triumphi præda fraterni uehar:
Potes ne ciues lætus exitio datos:
Videre paſſim:mœnibus caris potes
Hoſtẽ admouere:ſanguine & flãma potes
Implere thebas:tam ferum & durum geris
Sæuum in iras pectus:& nũdum imperas.
Quid ſceptra faciẽt:pone ueſanos præcor
Animi tumores:teq̃ pietati refer
Po. Vt pfugus errẽ ſemp̃:ut patria arceat
Opemq̃ gentis hoſpes externæ ſequar:
Quid paterer aliud ſi fefeliſſem fidem:
Sĩ peieraſſem:fraudis aliene dabo
Pœnas:at illẽ premium ſcelerum feret:
Iubes abire:matris imperio obſequor
Da quo reuertar:regia frater mea.

¶ Habitet.

¶ Habitet.indignatiue dicitur. ¶ Penſare.compenſare & ꝓmutare regnum cum uili caſa.¶ Donū qui datus.ſum tanq̄ donū uxori quare ſuſceptus ſum in domū ſuam.¶ Feram.tolerabo.¶ Arbitria.impia & uoluntatē uxoris fœlicis reſpectu ſui quare ipſa eſt in domo ꝓpria. ¶ Dura.grauia. ¶ Thalami uxoris. ¶ Lixa tanq̄ mercenarius ſequar ſocerū adraſtū tanq̄ lixa qui eſt qui obſonia in exercitu parat quē nos coquū appellamus. ¶ Si regna.reſpōdet iocaſta mater ꝙ ſi habes tantā uoluntatem regnandi:iuuāte adraſto poteris tibi cōparare regnū & enumerat aliqua loca opulētiſſima cōtra qui poterit gerere bellū.¶ Vacare.carere:cū datiuo intentū eē: cum ablō cum ꝓpoſitione ab ceſſare:cū ablō tantū carere.¶ Peti.inuadi.¶ Hinc.ex una pte potes ire in ꝓuinciā lidiam quæ ē in aſia:ubi eſt mons tinolus ibi ē maxima copia uini:unde tinolus fertilis baccho.¶ Iuga colles.¶ Qua parte lata ſpacia ibi planities ampla & fructifera. ¶ Et qua.& ibi in lidia eſt pactolus qui ducit harenas aureas.¶ Meandros.fluuius de quo diximus in hercule furente. ¶ Aquas errātes.quare nō habet rectū curſum:ſed tortuoſe fluit. ¶ Lætis.fertilibus.¶ Ebrus.fluuius trachū celeberrimus qui Ariſtotelis teſtimōio li.ii. meteororū ex monte pindo naſcit.Seruius uero ex Oeagrio fluuio patre orphei.qui ēt ex eodem monte pindo naſcit profluere dixit quod Virgi.tetigiſſe uidetur libro georgicoꝝ quarto cum ait.Oeagrius hebrus & quia odriſſii montis niues eum plurimum augent.Frigidiſſimum etiā reddunt: quare dicit Virgilius in Galo.Si amore eſtuantes frigoribus mediis hebrū quæ bibamus nos: tūc quoq̄ refrigerari nō poſſe:fuitque illo ꝓiectum Orphei caput & Lira.¶ Rapidus.i.uelox.¶ Secat.diuidit. ¶ Gargara.cacumina ſunt montis ide:ide: quare de illis loquitur Virgi.,Lucus in arce fuit ſumma. ¶ Cereris.ubi ē magna copia fruméti.¶ Xantus. fluuius ē troianus ut Virg.li.v.Hectoreos amnes xantum ac ſimoenta,uidebo.¶ Diues ſolum pinguē terram.¶ Niuibus ideis.mons eſt & ſilua troianoꝝ in phrigia quā homerus li.viii.iliados ferarū parentē dixit:& locū continere qd' gargarum uocāt.Vnde etiam ſcamander & ſimois flumina maiora fama q̄ natura defluūt:ut ſcripſit Pōponius li.i.& etiam eodē ,nomine mōs alius iucrera dicente Ouidio lib.faſtorū quinto.& creta nobilis ida.Vir.ſimiliter lib.eneidos ſecūdo ſquit Mons ideus ubi:unde quæ ab ida paratus formātur per æ dipthongum ſcribūtur:ut idæus. ¶ Fauces abydos helſpontum mare abydus ciuitas eſt heleſponti ex latere aſiatico de q̄ Vir.li.geor.primo oitriferi fauces.tantātur abydi & ,directe ex oppoſito ad ſeſtū depoſita iacet.¶ Præmūt inſtāt ubi mare heleſpontū ſtrictū eſt ab uno latere abydos ,i alio ſeſto ciuitas per medium ſunt fauces illius maris heleſponti.¶ Qua latus mare ionium quod latium dicitur ab ionia uſq̄ ſiciliā & eius ptes eſſe uolūt adriaticum:archadicumq̄ & epyroticū.¶ Propior uicinior.ſ.terra. ¶ Latus quo extenditur lyciam prouinciā aſie.¶ Tutam ſecurā propter multos portus.¶ Hæc regna.in his locis poteris tibi parare regnū exercitu tuo.¶ Socer adraſtus.¶ Patrē œdipū crede adhuc iſtud regnū eſſe ſub patre tuo qē non debes infeſtare ¶ Reditus iſte.talis cū exercitu & ſcelere. ¶ Alieno crimine.inſidia fratris etheoclis.¶ Tuo quare deſtrues:patriā tuam:ideo melius eſt quod tu uadas ad noua regna ¶ Quin frater tuus etiā dabit tibi auxilium. ¶ Comitatus:ſequens arma tua militabit tecū.¶ Regna cū ſcelere notabilis ē ſnīa: melius ē exultare ſine ſcelere:quam tenere oīa regna cū culpa & crimine.¶ Grauiora nūc belli.facit aliam ſuaſionē ꝓp dubium euentum belli:quare credis uincere forte perdes:Dices habeo plures gentes: ſed hoc non facit uictoriam quare ut teſtatur Marcus Tullius multotiens uidimus ingentes copias ſuperari parua manu. Præterea animaduerte ſi habeas deos fauentes. Tamen non erit honeſta uictoria: nec unquam letaberis.

Habitet ſuperba:parua me abſcōdat caſa.
Hanc da:repulſo liceat exiguo lare
Penſare regnum:coniugi donum datus
Arbitria thalami dura fœlicis feram:
Humiliſq3 ſocerū lixa dominantē ſequar:
In ſeruitutem cadere de regno graue eſt.
Io.Si regna quæris:nec pōt ſceptro manus
Vacare ſcæuo.multa quæ poſſunt peti:
In orbe toto quelibet tellus dabit.
Hinc nota baccho tinolos attollit iuga:
Qua latis terris ſpatia frugiferis iacent.
Et qua trahens pactolus opulenta uada
Inundat auro rura:nec lætis minus
Meandros aruis flectit errantes aquas:
Rapiduſq3 campos ferules hebrus ſecat.
Hinc grata cereris gargara:& diues ſolum
Quod xantus ambit niuibus ideis tumēs
Hinc qua relinquit nomen ionii maris:
Fauces abydos ſextos oppoſite premunt:
Aut qua latus iam propior orienti dedit.
Tutam mq3 crebris lytiam portubus uidet
Hæc regna ferro q̄re:in hos populos ferat
Socer arma fortis:has paret ſceptro tuo
Tradatq3 gentes:hoc adhuc regimē puta:
Tenere patrem:melius eſt exilium tibi
Quam reditus iſte:crimine alieno exulas
Tuo redibis:melius uſus uiribus:
noua regna nullo ſcelere maculata appetes
Quin ipſe frater arma comitatus tua:
Tibi militabit:uade & id bellum gere
In quo pater materq3 pugnanti tibi
Fauere poſſint:regna cū ſcelere omnibus
Sunt exiliis grauiora:nunc belli mala

¶ Mars.deus belli qui ſemper dubius eſt. ¶ Impares. q̃uis una pars ſit fortior altera. ¶ Exequat.equales facit. ¶ Cæca.fortuna quæ nõ põt cognoſci:uel quæ nullũ cognoſcit:nam malis nõ merentibus p̃mium donat & bene merentes relinquit. ¶ Fac fauiſſe.ponamus per caſum q̃ uiceris & habeas deos fauentes. ¶ Ceſſere.dedere locũ. ¶ Et auerſi fugientes in aliã partem. ¶ Frangenda diminuenda quare non hẽbis letitiam pfectam. ¶ Admittit facit. ¶ Infœlix nũc exul. ¶ Lugebis ecce nõ poteris gaudere:nam interfecto fratre poſtea lugebis uictoriã tuam. ¶ Infauſtas infœlices. ¶ Parentes.ſ.tuos ne hẽant cãm lugendi. ¶ Ne metue dixerat polinices:ergo mater uis q̃ etheocles nullas hẽat pœnas maloꝝ ſuorũ: reſpõdet iocaſta illũ ſatis habiturũ ſupplicia: nam malis regibus & præſertim qui regnãt thœbis regnum eſt pœna qđ teſtatur Cicero in officiis cõmemorans ſupplicia dyoniſii ſyracuſani & aliorũ tyrãnorum:hoc ſi nõ credis cape exemplũ aui tui Iai & patris œdipi: ſi nõ credis iſtis dicet tibi cadmus cõditor thebaꝝ qui mutatus eſt in ſerpentẽ: & eius filii & nepotes. ¶ Gerẽ ſceptra.nullus unquã potuit regnare thœbis qui nõ paſſus ſit multa mala. ¶ Nec quiſquã aggrauat rem faciens argumentum a maiori ad minus: maiores habebãt regnum iuſte & affecti ſunt malis:qũo facient qui regnabunt cum ſcelere. ¶ Illa.ſ.ſceptra. ¶ Rupta. fide ut etheocles. ¶ Iſtos qui regnauerũt thœbis iam incipit eſſe miſer. ¶ Numero.ſ.fratrem inter iſtos. ¶ Et eſt tanti tante eſtimationis:ut uellẽ eẽ rex & mori:& dare pœnas ut dederũt illi. ¶ Turbe iocaſta.uidẽs filium obſtinatũ.reſpondet indignata dicẽs.Non habeo te pro filio:ſed in numero exulum. ¶ Aſcribo.adiũgo. ¶ Regna: habeas regnum dũmodo habeas odium tuoꝝ. ¶ Regnare.reſpõdet polinices hoc non curo mater:qui timent odiũ nõ uolunt regnare: dictũ eſt tyrãnice. ¶ Regis ille qui cõprimit odia & illos qui habent ip̃m odio:hic uerus eſt rex. ¶ Multa imo melius ẽ haberi odio a ſuis q̃ amari:nã multotiens ꝓpter amorẽ ſuorũ ꝓhibetur rex facere multa quæ uellet crudeliter in ſuos ſubditos iratos ſibi. ¶ Qui uult:is qui amorẽ quærit timidus ẽ:nec audet punire ſuos. ¶ Languida timida. ¶ Inuiſa.iocaſta reſpondet q̃ qui timeẽ a ſuis nõ põt diu regnare.ut teſtaẽ Cicero Malus cuſtos eſt diuturnitatis metus:& ſi dices contrariũ reſpondebo q̃ eſt ſtandũ peritis in arte:qui regnauerũt ſciunt narrare cõditiones regni:ſed tu nõ regnaſti.unde eas nõ bene nouiſti melius diceres de ſtatu exulũ quare exulaſti. ¶ Diſpone guberna. ¶ Pro regno.polinices dicit filios patriam uxorẽ & deoſ poſſe comburere dũmodo regnare poſſit. ¶ Quolibet præcio.cõterit quid uelit regnũ: dum regno eſt bonũ p̃ciũ: & ita iſta fabula remanet imperfecta nõ eſt quintus actus nec chori interpoſiti.

Te umbroſas. Hæc tragœdia q̃ ſcribit hyppolitus inter alias ſentẽtiis grauibus uerbis excultis ornata ẽ. Argumẽtũ erit eiuſmodi hyppolitus theſei & hypollite amazonis uel ãtiope:ut ibi uult pœta filius fuit.q dũ cælibẽ ducens uitã ſeſe uenatu exerceret & cõſtanti aĩo ſperneret mulieres:a phœdra nouerca abſente patre amatus eſt:cuius turpi deſiderio:cũ obtẽperare noluiſſet:redeũte pr̃e adulterii ei crimen nouerca obiecit.Quãobrẽ Theſeus ĩ furorẽ

i

Propone:dubias martis incerti uices.
Licet omne tecum regiæ robur trahas:
Licet arma longe miles ac late explicet:
Fortuna belli ſemp ancipiti in loco eſt.
Quodcũq3 mars decreuit:exequat duos
Licet impares ſunt gladius & ſpes & metꝰ
Sors cæca uerſat:præmium incertum petit
Certum ſcelus:fauiſſe fac:uotis deos:
Omnes tuis:ceſſere & auerſi fugam:
Petiere ciues:clade funeſta iacens
Obtexit agros miles:exultes licet
Victorq3 fratris ſpolia deiecti geras:
Frangẽda palma ẽ:quale tu id bellũ putas
In quo execrandum uictor admittit nefas
Si gaudet:hunc quẽ uincere infœlix cupis
Cum uiceris lugebis:infauſtas agẽ
Omitte pugnas:libera patriam metu:
Luctu parentes.Po.Sceleris & fraudis ſuæ
Pœnas nefandus frater ut nullas ferat:
Io.Ne metue pœnas equidẽ ſoluet graues
Regnabit:hæc pœna eſt ſi dubitas auo
Patriq3 crede:cadmus hoc dicet tibi:
Cadmiq3 proles:ſceptra thebana fuit
Impune nulli gerere:nec quiſq̃ fide
Rupta tenebat illa:iam numeres licet
Fratrẽ ĩter iſtos Po.numero &eſt tãti mihi
Cum regibus iacere.Io. Turbe exulum
Aſcribo regna:dummodo inuiſus tuis.
Po.Regnare nõ uult:eẽ qui inuiſus timet
Simul iſta mundi conditor poſuit deus:
Odium atq3 regnum:regis & magni reor
Odia iſta præmerẽ: multa dominãtẽ uetat
Amor ſuorum:plus in iratos licet.
Qui uũlt amari languida regnet manu
Io.Inuiſa nunq̃ imperia retinentur diu.
Præcepta melius imperii reges dabunt:
Exilia tu diſpone.Po.Pro regno uelim
Patriam penates coniugem flammis dare:
Imperia præcio quolibet conſtant bene.
Quarta tragœdia q̃ Hyppolitꝰ ſcribitur
Actus primus Hyppolitus loqtur
i Te umbroſas cingite ſyluas:
Summaq3 montis iuga cecropii

uerſus

uersus de filii nece cogitauit.qđ metuens Hyppolitus consenso curru fugam arripuit. Verũ dum phocę quæ tum forte in littus exierant equoꝝ:ac rotaꝝ strepitu p̃terite sese in mare repente p̃cipitassent:exteriti equi currũ contentis habenis per scopulos:ac saxa traxere táto ípetu:ut compagibus dissolutis in fœlicem iuuenẽ loris implicitum discerpserint. Vnde phœdra tacta dolore interemit se: & Theseus postea penitentia ductus multũ fleuit. Diuiditur argumentũ in quinq; actibus. In primo describunt mores hyppoliti & phœdre. ná hyppolitus introducitur qui castus erat & remotus a mulieribus intẽtus uenationi:unde ibi parás uenationem:disponit socios & canes ad uenandũ. In secũdo actu ponitur attẽtatio stupri a phœdra. In tertio reuerso thœsei ab inferis cũ accusatione phedre. In quarto nuncius de morte hyppoliti. In quito mors phedre: & dolor thesei. uersus é anapesticus & pindaricus:ut uidimus in hercule furente. recipit spõdeũ & dactylum q̃re sunt equales in tpibus. ¶ Cecropi athenienses a cecrope rege hos inuitat ad uenãdũ. ¶ Súma iuga altiores colles:interdũ dicũtur trãstra nauium interdũ quo iunguntur boues. ¶ Vagi dispsi:uel errantes. ¶ Lustrate.circum ite: inde dicũtur lustrationes urbis. ¶ Planta.pede. ¶ Qua.s.parte ¶ Carponeto:locus í agro athico. ¶ Niue ryphea montes sunt ryphei in sythia a ꝑpetuo flatu uétorũ dicti:ná rypheo græce dr̃ qđ apđ nos flo. Vir. iii.ge. Gés effréa uiꝝ rypheo tõdit euro ascẽdite mõtes í qbus é uix ducta ꝑ uétos rypheos. ¶ Hac hac.per aliá ꝑté. ¶ Alnus arboris. ¶ Texit densat. ¶ lacent.dicũtur loca plana iacere:sicut mõtes surgere. ¶ Zephirus.uentus tepidus spiráꝫ in uere q̃ laxat & aperit terrá latine fauonius dicit. ¶ Meãder.fluuius de quo supra diximus:alius é teste soli no qui chariá diuidit:hic é í agro atheniẽsi. Et sterilis:alter át abũdans:& pingues terras hét. ¶ Eq̃les.planicie camporũ. ¶ Piger.quare ꝑ planitié labitur. ¶ Amne maligno.nõ copioso paucis aquis. ¶ Marathon.fuit ciuitas attice distans ab athenis passus circiter decé milia ubi ꝑfligatus fuit exercitus darii ꝑsarũ regis cũ centum milibus pditũ & x.milibus eqtum ab athenienssibus solũ.x.milibus armatis ductu militiadis:ut latæ descripsit herodi tus li.vii. ¶ Saltus.loca ubi sunt prata & arbores. ¶ Leuo ad manũ siniſtrá. ¶ Comitate.fere cũ suis paruis fœtibus. ¶ Arcaná durus:alii uadant ad locum ubi mons acarná lapidosus qui ẽ í agro athyco:acarnania uero pars é epiri teste plinio lib.iiii. Quá achelous fluuius ab etholia diuidit. ¶ Austa uentus meridianis:auster uétus tepidus & notus dicitur. ¶ Hymeti dulcis ꝑꝑ mella:mõs é teste pli.li.iiii. in attica regiõe qui teste Soliuo oíum græcoꝝ montiũ obtinet principatũ & floribus semꝑ uestitus Oui. vii.methamor. Vertit se de summo semꝑ florentis hymeti:& iuuenalis de socrate sene loquens dulciq; sẽ nex uicinus hymeto:ex eodé monte marmorũ cruste & trabes marmoree cauabantur:ut inquit oratius in odis nõ ebur neq; aureũ mea reuidet in domo lacuuar:nõ trabes hymetie p̃munt colũnas: ultima recisas aphrica. ¶ Calcet pedibus. ¶ Apidanas declinatur apidane apidanaꝝ in agro attico: ubi theseus depo suit helená captam:ut isocrates dicit. apidanus uero fluuius é unus ex quinq; principalibus thesaliæ:ut refert Herodotus li.vii.& tarde fluere dicit quousq; illi cõmiscetur enipheus:dicente Lucano li.i. Iter gurgite rapto. apidanus nunq̃ celer nisi mixtus enipheo. ¶ Suniũ:græcæ sunium ꝑmontoriũ est terre attice & uilla nobilis quæ eiusdẽ iuinii appellat:hec insula deserta & aspera é longitudinis staciũ septem miliũ prorumpens in mari.ideo debet here multas feras.ná diu est qđ nullus huc accessit. ¶ Vacat.cessat. ¶ Immunis.quæ nihil dedit nobis. ¶ Vrget.ístat ad aq̃s. ¶ Curuati quare íminet mari. ¶ Si qué.si aliquis est q̃ gloriá uelit in uenatione ueniat in agros philippos ubi unus magnus erat aper. Philippi cápi sunt in thesalia ubi cesar ꝑfligauit põpeũ:& iteꝝ brutus & cassius supati. ¶ Silue uenationis. ¶ Philippis.nomé loci. ¶ Metus appositio é. ¶ Tacitis.aliqui canes erát qui taciti appellabátur & copula tenebátur:unde dicit. Mittite habenas.i.funes. ¶ Lora.retinacula:ut funes & corigiæ. ¶ Molossos acres fortes canes ad ꝑsequendum

Celeri planta lustrate uagi:
Q ua saxa solo carpaneto
Subiecta iacent:& quæ Thyasis
Vallibus amnis rapida currens
Verberat unda:scandite colles
Semper canos niue ryphea.
Hac hac alii qua nemus alta
Texitur aluo:qua prata iacent:
Q uæ rorifera mulcens aura:
zephirus uernas euocat herbas.
Vbi meander super æquales
Labitur agros:piger & steriles:
Amne maligno radit harenas
Vos qua marathon tramite e leuo:
Saltus aperit:qua comitate:
Gregibus paruis:nocturna petunt
Pabula feræ:uos qua tepidis
Subditus austris frigora mollit:
Durus acarnan:alius rupem:
Dulcis hymæti:paruas alius:
Calcet apidanas:pars illa diu
Vacat immunis:quã curuati
Littora ponti:sunion urget.
Si quem tangit gloria siluæ:
Vocat hunc philippis:hic uersatur
Metus agricolis uulnere multo
Iam notus aper at uos laxas
Canibus tacitis mittite habenas:
Teneant acres lora molossos:

apros:molossa regio est europe quæ postea epirus dicta fuit:ubi bonos canes nasci cum a multis refert; tum ab oratio ī cœpodo:nā qualis aut molossus:aut fuluus laconica uis.pastoribus auē per altas aure sublata niues:& Virgi.iii.georgi.Nec tibi cura canum fuerit postrema:sed una uelocis sparte catulos:acrēq; molossum pasce sero pingui:canibus spartanis seu laconicis uelocitas laudat:ī molossis fortitudo.¶Cressæ.canes decreta feminini generis.¶Intenta.dum trahunt.¶Tricto.collo.ubi est copula quæ tenet collum.¶Propiore.uiciniore:ut habeas manū ꝓpe collum.¶Veniet.quando erunt excitate fere isti dimittentur.¶Nūc dimissi.canes inclinati capite ad odorem qui sagaces dicūtur.¶Captent auras. odorando & sequendo uestigia ferarum odore.¶Lustra.cubilia ferarū.¶Presso rostro.ore inclinato ad terram.¶Lux dubia. crepusculum recedente nocte:nam exeūt mane anteq̄ sit lux ut; recentia uestigia ferarum sectent.¶Rosida.humida:cum cadat ros mane.¶Alius.uersus hic est trimeter anapesticus constat sex pedibus.¶Raras plagas.retia rara.¶Teretes laqueos.quare de funibus fiunt rotūdis.¶Picta.ornata.¶Pina rubenti.aliquo ornamento facto ut fere timeant.¶Linea fune.¶Claudat uano.ubi non opus ē ut timeant illa sed potius laqueos & uenatores.¶Tibi libret.uertit se ad aliū.¶Leua & dextra utraq; manu:nam ita tenetur uenabulum.¶Subsessor.insidiator.¶Subsidere ē remanere:aliquando stare ī insidiis:unde subsessores dicūtur.¶Præcipites.fugiētes & perturbatas.¶Ages.insequeris.¶Viscera.solēt captis feris extrahere illis uiscera.¶Ades iam facit uotum ad dianam ut sit sibi ꝓpitia.¶Virago.diana uenatrix.¶Comiti.s.mihi qui' sequor studiū tuū.¶Vacat.seruit.¶Pars secreta.loca deserta in quibus habitant fere.¶Certis.non fallē tibus.¶Quæ potat araxem uolēs dicere omnes feras mundi:uenit ad aliquas partes speciales:araxes fluuius ē armenie.dicēte Lucano.vii.libro armeniūq; bibit romanus araxem: super hunc alexander magnus pontē fecit quem fluminis incrementa nō multo post ruperūt:augustus uero firmiori ponte eum ligauit.unde dicit Vir.& pontē indignatus araxes.¶Histro.fluuio qui & danubius dicitur.¶Stanti.cōgellato ut super eum ludāt fere: per hæc loca intelligit partes; septentrionales.¶Getulos leones.getulia regio est in aphrica quæ ab oriente mōtuosa est & elephantos gignit & leones.ut Martialis:traducta ē getulis nec cepit hare na nocentes.¶Creteas.quæ sunt in creta. quæ insula ē ubi multi sunt cerui ibiq; nascitur dictamus quo uulnerati sanantur.¶Nunc.interdum.¶Figis.uulneras.¶Damas.quod genus ē capre siluestris: & potest tam masculini esse quā feminini. Virgili.cum canibus timidi uenient ad pocula dame.& Hora.& superiecto natarunt equore dame.¶Leuiore manu.q̄re debiles uulnerantur leui ictu.¶Varie tigres quare habent pellem maculosam:tigris ē animal truculētum & uelocissimum ita ut sagittam hircana lingua id nomen indicet ut Pli.li.viii.eodē noīe ex eadē cā fluuius tigrin dicit q ex monte periades'armenie profluit.¶Dant.offerunt.¶Pectora.quare nō fugiūt.¶Tibi.supple iterū dant.¶Bisontes.sunt aīalia tanq̄ boues siluestres quæ nascuntur in germania ad ptes septētrionales fortes fere:nō sunt bubali ut uulgo dicūt bufalas:sed alie bestie.¶Villosi.pilosi.¶Terga.quare fugiunt nec expectant ut tigris.¶Quicqd.quicqd est īn oībus locis uel in oriente:uel in occidente.¶Solis.orientis ubi oritur sol.¶Garamas inops.quare est in locis harenosis:nā garamantes populi sunt libie ꝑsillis cōtermini sed in austri plagā magis cōuersi: hi'teste Herodoto li.iiii.histori.omnē hoīs aspectum & loquellā fugiunt:suntq; imbelles & inermes: unde ibi dicit inops garamas nō priuata matrimonia noscunt:sed uulgo oībus in uenerem licet.Sunt ēt eodem.Herodoto teste alii garamātes in extrema uersus austrū libie dispositi:magnus ut ait populus & fortis:quibus uersus mare propinquior ē uia usq; ad lothofagos itinere dierum triginta de quibus forte intellexit.Virgi.in damone.Extremi garamātes.& Lucanus lib.iiii.Non super arentem meroem cancriq; subaxe.Qua nudi garamantes arant.¶Siue illud arabs. arabia regio est in asia'disterminans iudeam ab egypto: sic quoque cognominata:ut aliqui' uolunt ab arabo babylonis & apollinis filio:at uero.Solinus

Et pugnantes tendant cressæ
Fortia trito uincula collo.
At spartanos genus est audax
Auidumq; feræ nodo cautus
Propiore liga.ueniet tempus
Cum latratu caua saxa sonent.
Nunc demissi nare sagaci
Captent auras:lustraq; presso
Q uerant rostro.dum lux dubia est:
Dū signa pedū roscida tellus ī pressa tenet.
Alius raras ceruice graui portare plagas:
Alius teretes ꝓperet laqueos picta rubēti
Linea pinna:uano claudat terrore feras.
Tibi libretur missile telū.tu graue dextra
Leuaq; simul robur lato dirige ferro.
Tu p̄cipites clamore feras subsessor ages.
Tu iam uictor curuo solues uiscera cultro.
Ades en comiti diua uirago:cuius regno
Pars terarum secreta uacat.cuius certis
Petitur telis fera:quæ gelidū potat araxē:
Et quæ stanti ludit in histro.tua getulos
Dextra leones:tua creteas sequitur ceruas
Nunc ueloces figis:damas leuiore manu.
Tibi dant uarie pectora tigres.tibi uillosi
Terga bisontes:latisq; feri cornibus tauri:
quicqd solis pascitur aruis:siue illud iops
nouit garamas:siue illud arabs diuite silua

arabiam.ideſt ſacram interpretari dixit.Hanc apud ptolomeum in geographia triplicem eſſe comperio fœlicem.ſ.quæ ea eé uideť.quã Pli.lib.vii.naturalis hiſto.planã eſſe dixit ĩter tigrĩ & euphratẽ. Aliã uero dixit ptolomeus petreã:aliã deſertam:ab arabia arabs & arabus gentilia noĩa deducũtur.ut Virgi.lib.vii. ænei. ¶ Siue.getis inferre mãu lachrymabile bellũ Hircaniſue arabiſue parent.q̃ ab eo quod é arabus & ab eo q̃ eſt arabs:& ab hoc arabe:facit arabus.¶Diuite ſilua.quare ibi multa genera aromatũ naſcuntur.

Siue ferocis iuga pyrenei:ſiue hircani
Celant ſaltus:uacuiſq3 uagus ſarmata cãpis:
Arcus metuit diana tuos.tua ſi grauis
Numina cultor tulit.in ſaltus retia uinctas
Tenuere feras:nulli laqueũ rupere pedes:
Fertur plauſtro p̃da tremẽti:tũ roſtra canes
ſãguíe multo rubicũda gerũt:repetitq3 caſas
Ruſtica longo turba triũpho.en diua faue.
Signum arguti miſere canes:uocor ĩ ſiluas
Ha c hac pgã:qua uia longũ cõpenſat iter.
Phedra Nutrix.Phedra loquitur.
Magna uaſti creta domĩatrix freti:
o Cuius per oẽ littus ĩnumeræ rates
Tenuere pontũ:qcq̃d aſſyria ten9
Tellurẽ nereus peruium roſtris ſecat.
Cur me in penates obſidem inuiſos datam
Hoſtiq3 nuptam degere ætatem in malis
Lachrimiſq3 cogis: pfug9 en cõiũx abeſt:
Præſtatq3 nuptæ quam ſolet theſeus fidẽ.
Fortiſq3 per altas in uiretro lacu
Vadit tenebras:miles audacis proci.
Solio ut reuulſam regis ĩferni abſtrahit.
Pergit furoris ſocius:haud illum timor
Pudorq3 tenuit ſtupra & illicitos thoros
Acheronte in imo q̃rit hyppoliti pater.
Sed maior alius incubat mæſte dolor.
Non me quies nocturna:non altus ſopor.

¶ Iuga pyrenei.mons eſt in hiſpania: ſic a crebris igniũ fulminibus cognominatus. ¶Hyrcani.hircania uerſus orientem cõtermina ſcythie. ¶ Vagus ſarmata.ĩſtabilis: ſauromate teſte Her.li.iiii. ex pfundo paludis meotidos nulla domicilia habentes ſed ĩ plauſtris uiuẽtes:iõ dicit uacuos campos q̃re nõ habent domos: oés fere iſtoꝝ locorũ metuũt tuos arcus:peto a te igiť auxiliũ diana: nã qui hẽt fauoré tuũ reuertiť a uenatione plauſtris plenis & onuſtis feris. ¶ Nulli. pedes.ſ. ferarum. ¶Treméti.pp magnũ pondus.¶Arguti.ſonãtes. ¶Cõpenſat: abreuiat unde uiã cõpendioſam appellamus breuem.

Magna.hæc é altera ps huius primi actus
o in qua deſcribũtur mores phedre amãtis hyppolitũ fuit filia minois regis crethẽſis & nupſit theſeo regi athenarũ:lamẽtatur q̃ illi iuncta fuerit qui reliqt eam & iuit ad rapiendũ pſerpinã ad inferos ſed aliud maius me torquet amor hyppoliti:puto eſſe fatatũ de domo noſtra ut ĩferis hẽatur amor: mater amauit tauꝝ at ego hyppolitũ inexorabilẽ dicit o creta q̃ genuiſti me q̃re poſuiſti me in tantis tormẽtis. ¶ Creta dominatrix. de hac Ariſto.li.politico.ii.ſic ait. Videť hec inſula ad principatũ græciæ eé nata ac p̃clare ſita cũcto nãq̃ ĩminet mari:cũ fere græci oés circum mare ſint poſiti Abeſt enĩ hinc modicũ a peloponeſo:illic uero ab alia circa triopium: & rhodum. Quare imperiũ maris obtinuit minos:ac ĩſularũ: alias ſubegit.alias uero dudũ incultas habitare fecit. Tandẽ ſiciliã aggreſſus circa cameriné defunctus eſt.Et a creta creteus cũ ae dipthon. in penultima deriuať. Vir.li.ænei.iii. Tertia lux claſſes creteis ſiſtit inoris. ¶ Nereus.mare ſed pprie é deus maris. ¶ Tellure aſſyria. uſq̃ ad terrã aſſyrie dominať. ¶ Secat.nauigat.¶Roſtris.nauibus:ponit parté pro toto.¶Obſidé.é qui pro pignore pacis datur:ſed ipſa phedra nõ erat obſes.¶ Inuiſos.in domũ inimicã cretenſibus ppter mortem androgei filii minois quem atheniẽſes interfecerunt.¶Hoſti.theſeo. ¶ Degere.traducere uitã miſeram. ¶ Quam ſolet fidem.ſ.p̃ſtare:quare ſp perfidus fuit:ſcimus ipſum theſeũ egei athenarũ regis filiũ cretam miſſum deuorandũ a minotauro ariadne amauit perdite.Et cũ iuuante dedalo eius cõtubernio fugereť:ſuſcepta fide q̃ ab illo recipetur in cõiugem.& una phedrã ſororé pro hyppolito filio trãſportaret:ſuo cõſilio ducto filo in labyrinthũ intrauit:ubi mactato minotauro noctu clã ariadné & phedram ſup nauim impoſitis aufugit:ariadnem deinde a ſe corruptam aſportata phedra dormientem reliquit in chio inſula maris egei.ut Oui.lib.viii.methamor.placuit. Vel in naxo eiuſdé maris inſula:ut ſcripſit ſeneca in œdipo.expreſta tandé aradne cum ſe cognoſceret derelictam:ululatu maximo littora cũcta replebat:ſed cũ bachus ſecus inſulã nauigaret:uiſam iuuenculã recepit:& uxorem ſibi coniunxit:dicente ſeneca in œdipo: Naxos egeo redimita põto.Tradidit thalamis uirginé relictã.Meliore penſans damna marito. ¶ Fortis.magni animi. ¶ Per altas tenebras. pfundas.¶ In uiretro.inremeabili per qué non poteſt inueniri uia reuertẽdi.¶Miles.theſeus.ſcilicet.¶Audacis proci.perithoi quem ſequitur ad inferos tanq̃ ducé & eſt indignatiue dictum:procus eſt qui petit unam in uxorem:perithous uoluit abducere proſerpinam a plutone & iuit ad inferos theſeo comite ut illam raperent.¶Reuulſam.ſcilicet proſerpinam raptam.¶Solio.ſede regali.¶ Regis inferni.plutonis.¶Furoris.amoris inſani.¶Pater hyppoliti.theſeus cuius nature eſt ſimilis hyppolitus crudelis. ¶ Acheronte.inferno: fluuius eſt acheron inferni qui interpretatur ſine gaudio. ¶ Sed maior. habeo aliam pœnam quæ me magis affligit nec ullo tempore me quieſcere patitur.

¶ Soluere curis.liberare dolore:uror quēadmodum mons æthna qui in medio ſicilie ꝑpetuis flāmis ardet. ¶ Antro.ſpelunca illius mōtis unde exalant flamme. ¶ Tella palladis. artes muliebres nō me iuuat filare neq; texere:nā pallax iuuentrix fuit harū artiū. ¶ Penſa.ipſe lane. ¶ Labūtur. cadunt. ¶ Non colere.nō me iuuat ire ad ſacrificia cū aliis mulieribus & miſteria celeris quæ fiebāt ꝑpe eleuſim quæ ē ꝑpe athenas per decē miliaria:de his ſacrificiis diximus in hercule furēte: ordo talis ē:non iuuat me mixtam choris tacitis iactare faces:quas ſolebant portare in memoriā cereris quādo ibat querendo proſerpinam filiā in nocte cū facibus unde iſta ſacrificia erant nocturna. ¶ Cōſcias.dat ſenſum facibus ꝙ ſciant illā inquiſitionē. ¶ Attidum.mulierū athenienſiū:& dicitur attis attidis Attis eſt regio inter achaiā & macedoniā:ab atti regio ipſa attica dicta eſt.& atticus incola quiq; & attius Vir.iiii.georgi. attias orithia. ¶ Nec adire.nec ē mihi animus ire: ad ſacrificia palladis quæ ꝑſes ē terre attice ut habetur apud Oui.cōtroūerſia fuit inter neptunum & palladē de imponendo noīe athenis: unde conuentū ē inter eos ut qui melius ſignū daret nomē urbi impōeret:neptunus ꝓcuſſit terram & exiuit equus:idē fecit pallas & orta ē oliua quod ſignum erat pacis:unde ipſa uictrix nomē urbi dedit & athenas appellauit:quæ ipſam ꝑſidem ſp habuerūt ¶ Adiudicatā.quæ iudicio deorū iudicata eſt ꝑſes ciuitati:non iuuat me ire ad talia ſacra:ſed potius tractare arma in uenatione cū hyppolito. ¶ Excitatas.canibus fugatas. ¶ Molli. tenera. ¶ Geſſa. tela gallica:quēadmodū fariſſe ſunt haſte macedonū:& pilla romanoꝝ. ¶ Quo tendis.cognoſcens ſeipſam:furorē ſuum arguit. ¶ Saltus.cāpos. ¶ Miſere matris.paſipha es. ¶ In ſiluis: quare illa amabat tauꝝ in ſiluis & ego hyppolitum ſp uenatorē. ¶ Correpta per uim capta. ¶ Infando malo.deteſtabili amore in hyppolito priuigno meo. ¶ Efferi.indomiti. ¶ Ducē.tauꝝ. ¶ Impatiens iugi.ad trahendū aratrū. ¶ Sed amabat.cōpatior tibi mater ꝙ amaſti tauꝝ q licet indomitus eſſet uiſus eſt te amare;Ipſa uero amo hyppolitum qui me faſtidit. ¶ Dedalus.faber athenieſis ualde ingenioſus qui uacā ligneā fabricauit q̄ incluſa paſipha ea morē ſuum cum tauro ſatiauit at mihi nec deus ullus nec dedalus repitur qui auxilium ferat flammaſq; meas ſedare poſſit. ¶ Arte meſopia. ingenioſa ſi remeet dedalus:meſops rex athenieſium fuit unde ipſe appellat meſopiā artem. ¶ Mōſtra.minotaurū natū ex matre. ¶ Cæca domo.inextricabili labyrintho:nā dedalus ipſe labyrinthū cōſtruxit in creta in quo minotaurus īcluderet. Portētoſiſſimū hoc humani ingenii opus fuit: itineꝝ ābages:occurſus:ac recurſus īexplicabiles cōtinēs:crebris foribus ad fallendos exitus:redeundūq; in errores eoſdē. Quattuor hi fuiſſe memorātur.Primus in egypto qui ut aliqui ſentiunt:regia Mothe rudis principis fuit.ut alii ſepulchrū meridis:plures honori ſolis extructū fuiſſe exiſtimant.Hinc dedalū ꝛmpliſſe cōſtat exemplar eius labyrinthi:quē fecit in creta:ſed centeſimā eius portionē imitatū. Secundus hic ab egypto labyrinthus fuit. Tertius in lemno. Quartus in ytalia oēs lapide polito fornicibus tecti. Italicum labyrīthū fecit ſibi porſena rex Etrurie ſepulchri cā ſimul:ut & externoꝝ regū uanitas quoq; ab italis ſuperaret. ¶ Noſtris.meo: miſero amori. ¶ Stirpem. nō credā mihi ullam eſſe opē cum genus noſtrum ſit inuiſum ueneri quæ accuſata fuit a ſole patre matris mee de adulterio eius cum matre:propterea īmiſit ſtimulos nefandi amoris ī matrē & genus ſuū. ¶ Vindicat:uindictā facit. ¶ Catenas qbus fuit capta in adulterio a uulcāo marito indicāte illi ſole.ut ſcribit apud Oui.metha. ¶ Sui martis.dei belli amatoris ſui. ¶ Probris.flagitiis:facit oēs de genere nr̄o infames amore. ¶ Minois filia minois:& ē patronomicū:nulla ēde nobis quæ habuerit amorē leuē:ſed grauē & deteſtabilē. ¶ Theſea.phedra detexit amorē ſuū nutrici q̄ ipi diſſuadet tales curas:docetq; remediū amoris:oſtēditq; peius eſſe amare priuignū q̄ matri amauiſſe tauꝝ:quod illud a fatis fuit.hoc aūt ab īmoderato appetitu. ¶ Theſea cōiunx.uxor theſei appoſitiue,pgenies iouis q̄ fuit pr̄ minois. ¶ Exturba remoue. ¶ Nefanda.ſcelera.

Soluere curis.aliter & creſcit malum.
Et ardet intus:qualis æthnæus uapor
Exundat antro.palladis tela uacant:
Et inter ipſas penſa labuntur manus;
Non colere donis templa uotiuis libet:
Non inter aras attidum mixtam choris:
Iactare tacitis conſcias ſacris faces:
Nec adire caſtis præcibus aut ritu pio
Ad iudicatam præſidem terræ deam.
Iuuat excitatas conſequi curſu feras:
Et rigida molli geſſa iaculari manu.
Quo tendis aīe:qdue furens ſaltus amas:
Fatale miſere matris agnoſco malum:
Peccare noſter nouit in ſiluis amor:
Genetrix tui miſeret me infando malo
Correpta:pecoris efferi ſæuum ducem
Audax amaſti:toruus impatiens iugi
Adulter ille ductor indomiti gregis:
Sed amabat aliquid.qs meas miſeræ deus
Aut qui iuuare dædalus flammas quæat:
Non ſi ille remeet arte meſopia potens:
Qui noſtra cæca monſtra concluſit domo
Promittat ullam caſibus noſtris opem.
Stirpem peroſa ſolis inuiſi uenus:
Per nos cathenas uindicat martis ſui
Suaſq; probris omne phœbeum genus
Onerat nefandis.nulla minois leui
Defuncta amore eſt.iūgitur ſemper nefas.
Nu. Theſea cōiunx clara:progenies iouis.

¶ Obſequ entē.

¶ Obſequentem. obtemperãtem: noli fouere hanc ſpẽ quam habes committendi ſtuprũ cum priuigno. ¶ Quiſquis. quicũq; obſtitit primo amori facile poſtea uincit ceteros amores ſed ſi cedis prĩo nõ potes a te repellere iugũ & ſeruitutẽ illius: & eſt ſnĩa ſana quã teſtaʒ Oui. principiis obſta: ſero medicina paraʒ. cũ mala perlongas cõualuere moras. ¶ Blandiẽdo. obſequendo. ¶ Dulce malũ: amorẽ. ¶ Iugum. tráſlatio a bobus: ſi dimittis tibi imponi iugũ amoris nõ poteris illud reicere. ¶ Nec me fugit. nõ me latet: nõ me p̃terit: idem ſignificãt bene ſcio naturã regũ q; libenter nõ audiunt ueritatẽ ſed potius aſſentatiõnẽ: ac tamen dicã tibi ueꝛ. ¶ Durus. difficilis ad bonum. ¶ Inſolẽs. ſuperbus. ¶ Tumor. inflatio q̃ pro ſupbia ponitur. ¶ Recta. rectã uiam. ¶ Ferã. tollerabo equo aĩo. ¶ Exitũ. quoſcũq; caſus dederit fortuna. ¶ Libertas. uicina mors q̃ facit liberũ hoiem. ¶ Senẽ. qui intelligit cito mori ſicut de piſiſtrato & ſolone q̃ ĩterrogatus cur ita acriter reſiſteret: dicit q̃re ſenex ſum nõ timeo mori. ¶ Obſtare. iteꝛ nutrix diſſuadet iſtũ amorem phœdre ¶ Eſt primũ. principale obſtare nõ cõſentire malo. ¶ Labi uia. diſcedere a recto itinere. ¶ Noſſe. pro nouiſſe. ¶ Modũ. terminũ uel q̃titatẽ peccati noſſe: quãdo ſcribiʒ per. ſc. ẽ impatiuus: quando p̃ duplex. ſſ. ẽ infinitiuus. ¶ Domũ. familiã. ¶ Matrẽ. paſiphaẽ quæ mõſtrũ minotauꝛ pepit ex nefando coitu ſuo. ¶ Nefas. peccatum tuũ qđ ẽ contra rõnẽ eſt grauius monſtro matris: unde ſubdit rõnẽ q̃re monſtra ſunt ĩputanda fatis: ſcelera aũt male uoluntati. ¶ Moribus. malis. ¶ Si qđ. occurrit ne credat peccatũ ſuũ poſſe celari: nam ſi maritus qui apud inferos erat nõ ſciet: ſi nõ ſciet pater minos: aui ſui iuppiter & ſol cognoſcẽt illđ. ¶ Vacuũ metu. q; nõ timeas. ¶ Supera. qđ nõ eſt apud nos. ¶ Erras. male credis. ¶ Letheo. infernali: lethe fluuius ĩferni cuius aqua pota obliuionẽ facit. ¶ Ferre. pati. ¶ Stigem. paludẽ ĩfernalẽ. ¶ Pater. minos. Præmit occupat. ¶ Cẽtenis. ut dicit Virg. centũ digeſta per urbes: nam creta dicebatur habere centum urbes. ¶ Sagax. acuta & diligens ad perquirẽdum. ¶ Credamus. ponamus caſum qđ poſſimus occultare maritum & patrẽ: tamẽ ſol & iuppiter qui omnia uidẽt cognoſcẽt ſcelus tuum. ¶ Aſtu. aſtutia. ¶ Infundens lumẽ. ſcilicet ſol. ¶ Parens matris. ſcilicet paſiphaes. ¶ Mũdũ q̃tit. iuppiter qui facit tremere mundum. ¶ Fulmen. æthneum. ĩ æthna dicebantur habitare cyclopes. miniſtri uulcani hi fabricabant fulmĩa ioui quoꝝ nomina Virgilius expreſſit uno uerſu: brõtes ſtirpeſq; & nudus mẽbra piragmõ. ¶ Corruſca. ſplẽdenti: nam deſcendẽs fulmen trahit ſecum flammas. ¶ Poſſe effici. credis hoc eẽ poſſibile deos lateat ſcelus tuum. ¶ Sed ſecundus. bene fauens: pone q; dii neſciant ſcelus tuũ: non teipſam fugies ſp habebis conſciẽtiam mali quæ pectus conſciũ flagellat. ut luuena. nemo nocens ſe iudice abſoluiʒ. ¶ Vt contingat. ponamus q; iſtud nunquã reueletur. ¶ Negata. non cõceſſa tandem fiunt palam omnibus ſcelera quæ ſecreto facta ſunt. ¶ Pœna præſens. ſtatim poſt ſcelus factum aderit cõſcientia. ¶ Aliqua. mulier. ¶ Tutum. ſine pœna. ¶ Securum. ſine anxietate & ſollicitudine mentis. ¶ Vagus geta. populus eſt thracie de quo Plini. li. iiii. Oui. ſecundo de ponto. Nulla getis toto gens eſt truculẽtior orbe. Appianus dicit gete ſunt quos dacos uocãt: aliqui ex noſtris affirmant nunc gothos appellari: uagos ibi appellauit inſtabiles & ſine certis domiciliis.

Nefanda caſto pectore exturba otius:
Extingue flammas. ne ue te diræ ſpei
Præbe obſequentẽ: qſqs in primo obſtitit
Reppulitq3 amorem: tutus ac uictor fuit.
Q ui blandiendo dulce nutriuit malum:
Sero recuſat ferre quod ſubiit iugum:
Nec me fugit q̃ durus & ueri inſolens
Ad recta flecti nolit regius tumor.
Phe. Q uẽcunq3 dederit exitũ caſus ferã:
Fortem facit uicina: libertas ſenem.
Nu. Obſtare primũ eſt uelle nec labi uia:
Pudor eſt ſecundus noſſe peccãdi modũ.
Q uo miſera p̃gis: qd domũ ĩfamẽ grauas:
Superaſq3 matrẽ: maius eſt mõſtro nefas.
Nã mõſtra fato: moribus ſcelera imputes.
Si quid maritus ſupera non cernit loca:
Tutum eſſe facinus credis & uacuũ metu.
Erras: teneri crede letheo abditum
Theſea profundo ferre perpetuam ſtygẽ.
Q uid ille lato maria qui regno præmit
Populiſq3 reddit iura centenis pater
Latere tantum facinus occultum ſinet:
Sagax parẽtum eſt cura: credamus tamen
Aſtu doloq3 tẽgere nos tantum nefas
Q uid ille rebus lumen infundens ſuum
Matris parens: quid ille qui mundũ quatit
Vibrans corruſca fulmẽ æthnæum manu.
Sator deorum: credis hoc poſſe effici
Inter uidentes omnia ut lateas auos:
Sed ut ſecundus numinũ abſcondat fauor
Coitus nefandos: utq3 contingat ſtupro.
Negata magnis ſceleribus ſemper fides.
Q uid pœna præſens: conſciæ mẽtis pauor
Animuſq3 culpa plenus & ſemet tĩmens:
Scelus aliqua tutum: nulla ſecurum tulit.
Compeſce amoris impii flammas precor.
Nefaſq3 quod non ulla tellus barbara
Commiſit unq̃: non uagus campis geta.

¶ Inhoſpitalis taurus. mons é teſte. pli. li. v. qui ab indico mari ſurgit. deinde inter egyptum & pamphilicum pelagus obiectus ſeptẽtrioni dextero latere: leuo meridiane plage occurrit. deniq; ſerhipheis iugis annectit: ſed pro gentiũ ac uarietate linguaꝝ plurifariam noſatur apd indos hiamos: apud parthos p̃nyphates inde taurus. Aſt ubi in excellentiſſimá ſublimitaté conſurgit caucaſus. Pompo. uero mela li. i. ſue coſmographie conaf oſtendere caucaſum nõ eſſe iugũ tauri mõtis per hoc: quod euphrates qui a latere tauri demiſſus é tendés in meridié caucaſum a ſiniſtra: & tauꝝ excludit a dextra ibi dicebantur ſacrificare hoſpites. ¶ Scythes. ſcythia regio é ſeptẽtrionalis quæ diuidiť a fluuio tanai ubi gétes uniuerſaliter teſte Hæro. li. iii. arcubus ſunt equitantes nõ ex aratro ſed ex feris quas uenanť uitá ducentes. ¶ Sparſus. quare per uicos habitãt. ¶ Horridũ. deteſtabile. ¶ Nouos. inuſitatos. ¶ Capere. concipere. ¶ Perge. indignatiue & hyronice loqtur. ¶ Verte. muta naturá. ¶ Ignibus. amoribus. ¶ Cur ceſſant mõſtra. imo benefacies: pdidimus minotaurũ: tu fác aliud monſtrũ. ¶ Aula fratris. labyrintus minotauri. Vacat. uacua é qa iam erat mortuus minotaurus. ¶ Amabit creſſa. quotienſ cunq; mulier cretenſis amabit: p̃ter naturá pariet monſtra. ¶ Cedet. quare uincetur contra naturá ex hoíe naſcitur monſtrũ. ¶ Quæ memoras. reſpondet phedra nutrici ſe cognoſcere cõmittere ſcelus ſed illud inuitá aggredi. ¶ Sic nauta. facit ſimilitudinem cũ nauta aduerſus impetũ fluuiis ire conatur unda rapiens illũ retro uehit: ita mihi accidit quæ amori ſuccũbo. ¶ Grauatá. onuſtam. ¶ Aufertur: rapitur. ¶ Prono uado. ſecũdo curſu aque. ¶ Furor. amor inſanus. ¶ Deus. cupido. ¶ Hic uolucer. nõ mirandũ dicit ſi puella amore uincaf: cũ dii ipſi ceſſerint. ¶ Flámis indomitis. q̃ non poſſunt uinci. ¶ Gradiuus. mars nõ eſt uocabulũ græcũ neq; latinũ: ſed trax q; bellicoſum deſignat & fortem: dicitur latine mars eo q; maribus in bello p̃ſit ut dicit Varro de lingua latina. ¶ Faces. pingitur cupido puer uolucer & alatus: cũ arcu ſagittis & facibus. ¶ Opifex. faber iouis uulcanus qui diciť habitare æthná monté. ¶ Triſulci. habétis tres ſulcos & angulos. ¶ Iugis. montibus. ¶ Furentes. eſtuãtes. ¶ Igne tam paruo. una face cupidinis. ¶ Phœbũ. ipſe cupido apollineé quoq; uulnerauit multotiens. ¶ Puer. cupido. ¶ Certior. peritior qui ferit ut uult. ¶ Grauis. ifeſtus q̃re & indeos & homines uult hére iperiũ. ¶ Deũ eé. confutatio nutricis q̃ dicit nõ eſſe aliquem deum amoris: ſed iſta eé ficta ab hoíbus uoluptuariis ut haberent excuſationé ſui criminis. ¶ Libido. ímo deratus amor. ¶ Seruitio. ſeruituti. ¶ Quo. ut hét maioré lniam peccádi dicit furoré ſuũ eſſe deum. ¶ Titulũ nomé. ¶ Numinis. falſi dei nõ ueri. ¶ Natum: ridet hãc ſníam hironice loqués: credis q; uenus mittat filiũ ſuũ cupidiné huc & illuc. q. d. iſtud eſt ridiculũ. ¶ Erycina. uenus ab eryce mõte ſicilie ubi coliť. ¶ Moliť iacit. ¶ Proterua. q̃ cõculcét alios. ¶ Tenera manu laſciua. ¶ Minimus. ſ. deoꝝ q. d. nõ hét tãtá potétiá. ¶ Vana. noli credere hæc q̃ finxit ſibi furioſus animus. ¶ Aſciuit adiunxit. ¶ Quiſqs. illd̃ nõ é ex ueritate: ſed euenit pp illos q hént nimiũ ociũ & ſeſe totos tradũt ueneri & libidini quã deã hẽnt. ¶ Secundis proſperis. ¶ Exultat. ex nimia affluentia rerũ: ¶ Fluit. labiť ſine cõtinentia. ¶ Comes. quæ ſemp ſequiť magnã fortunã & multas diuitias. ¶ Suetæ dapes. ſp q̃runt noua fercula: dicit iuuenalis. Mare terras & nemora ſcrutanť: ut aliquid

Nec in hoſpitalis taurꝰ: aut ſparſꝰ ſcythes:
Expelle facinus mente caſtifica horridum.
Memorq; matris metue cõcubitus nouos:
Miſcere thalamos patris & gnati aparas:
Vtroq; prolem capere confuſam impio
Perge & nefandis uerte naturam ignibus.
Cur monſtra ceſſant: aula cur fratris uacat:
Prodigia totiens orbis inſueta audiet:
Natura totiens legibus cedet ſuis
Q uotiens amabit creſſa.
Phe. Q uæ memoras ſcio
Vera eſſe nutrix ſed furor cogit ſequi
Peiora: uadit animus in preceps ſciens
Remeatq; fruſtra ſana conſilia appetens
Sic cum grauatam nauita aduerſa ratem
Propellit unda: cedit inuanum labor
Et uicta prono puppis aufertur uado.
Q uod ratio poſcit uincit ac regnat furor:
Potenſq; tota mente dominatur deus.
Hic uolucer omni regnat in terra potens:
Ipſumq; flammis torret indomitis iouem:
Gradiuus iſtas belliger ſenſit faces:
Opifex triſulci fulminis ſenſit deus:
Et qui furentes ſemper æthnæis iugis
Verſat caminos: igne tam paruo calet.
Ipſumq; phœbum tela qui neruo regit
Figit. ſagitta certior miſſa puer
Volitatq; cœlo pariter & terris grauis
Nu. Deũ eſſe amorem turpi ſeruicio fauẽs
Finxit libido, quo liberior foret
Titulum furori numinis falſi addidit.
Natum per omnes ſcilicet terras uagum
Erycina mittit: ille uolans per cœlum
Proterua tenera tela molitur manu:
Regnũq; tãtũ minimus in ſuperis habet.
Vana iſta demens animus aſciuit ſibi:
Veneriſq; numen finxit atq; arcus dei.
Q uiſquis ſecũdis rebus exultat nimis:
Fluitq; luxu ſemper inſolita appetens
Tunc illum magne dira fortunæ comes

quid

Subit libido:non placent ſuetæ dapes:
Non tecta ſani moris:aut uilis cibus.
Cur in pœnates rarius tenues ſubit:
Hæc delicatas eliget peſtis domos:
Cur ſancta paruis habitat in tectis uenus:
Mediumq3 ſanos uulgus affectus tenet
Et ſe coercet modico:contra diuites
Regnoq3 fulti plura q̄ fas eſt petunt
Quod nō pōt uult poſſe qui nimium poteſt
Quod deceat alto præditam ſolio uides
Metue ac uerere ſceptra remeantis uiri.
Phe. Amoris in me maximum regnū fero.
Reddituſq3 nullos metuo:nō unq̄ ampli⁹
Conuexa tetigit ſupera:qui merſus ſemel
Adiit ſilentem nocte perpetua domum.
Nu.ne credas:ditis clauſerit regum licet:
Caniſq3 diras ſtygius obſeruet fores:
Solus negatas inueniet theſeus uias.
Phe. Veniā ille amori forſitā noſtro dabit
Nu. Immitis etiam coniugi caſtæ fuit
Experta ſæuā eſt barbara antiope manum
Sed poſſe flecti coniugem iratum puta.
Quis aīum huius flectet intractabilem:
Exoſus omne femine nomen fugit
Immitis:annos cælibi uitæ dicat.
Cōnubia uitat:genus amazonum ſcias.
Phe. Nunc in niuoſi collis hærentē iugis:
Et aſpera agili ſaxa calcantem pede:
Sequi per alta nemora:per montes placet.
Nu. Reſiſtet ille ſeq3 mulcendum dabit:
Caſtoſq3 ritos uenere non caſta exuet:
Tibi ponet odium:cuius odio forſan
Perſequitur omnes.
Phe. Præcibus haud uinci poteſt
Nu. Fer⁹ē. Phe. amore didicim⁹ uīci feros.
Nu. fugiet. phe. per īpa maria ſi fugiet ſeq̄r.
Nu. Patris memento.
Phe. meminimus matris ſimul
Nu. Genus omne profugit.
Phe. pellicis careo metu.
Nu. aderit maritus.
Phe. Nempe pirithoi comes.
Nu. Aderitq3 genitor.
Phe. Mitis ariadne pater.
nu. p has ſenecte ſplēdidas ſupplex comis:
Feſſumq3 curis pectus & cara ubera:
Præcor furorem ſiſte:teq3 ipſam adiuua.
Pars ſanitatis uelle ſanari fuit.

quid cōdiendum inueniant. ¶ Sani moris. conſue tudinis quæ hēat rōnē. ¶ Cur. unde eſt q̄ raro ui des in domibus paupe⁊ iſtā libidinē ne:a iam. ¶ Penates. tenues. paupes domos. ¶ Hæc peius. libido quā plato eſcā malorum appellat. ¶ Sancta honeſta caſtas mulieres habent. ¶ Vulgus medi⁊ um mediocre qui non ſunt neq⁊ deiecti neq⁊ ſubli mes. ¶ Sanos. honeſtos. ¶ Cohercet. continet. ¶ Modico. rebus moderatis. ¶ Cōtra. ecōtrario ut dicit Ci. in magna potētia eſt magna īnia pec⁊ candi ſic & Luca. inquit. Virtus & ſumma ptās nō coeunt. i. non bene ſunt ſimul. ¶ Quā fas. licitum Vult poſt ſe q̄re oīa arbitrio ſuo diſponēda putat cū ſe ſimilē diis exiſtimet. ¶ Quod deceat. cōclu⁊ dit nutrix dicēs potes tu regina cognoſcer̄ qd ho neſtum ſit:& timere maritū tuū redditu⁊ ab infe ris. ¶ Prædītā ornatā. ¶ Alto ſolio magno. regno Remeantis uiri mariti theſei redeūtis ab inferis. Amoris phœdra dicit nō poſſum hēre hāc hone ſti:cū me totā occupet amor:nec timeo theſeum cū ſciā illū nūq̄ redituⁿ. ¶ Fero regnum patior q̄ amor regnat ī me. ¶ Merſus poſitus ſub terra nū quā redit ad ſupera conuexa ad noſtrū cælū q̄ no bis dicit̄ conuexū. ¶ Silentē domū. infernum ubi aīe incorpee nō emittunt uocē. ¶ Ne credas nu⁊ trix cōſutat hæc dicens uirtuti oīa eſſe poſſibilia: ꝓterea theſeū poſſe redire ab inferis: quēadmo dum hercules & eneas. ¶ Ditis plutōis. ¶ Canis ſtygius cerbarus cuſtos īferni. ¶ Negatas. ad re⁊ deundū. ¶ Veniam. capit aliā defenſionem phœ dra: ut foueat curā ſuā: dicit theſeū poſſe parcere amori ſuo: quādo ille inuitos cupit & fortes uiros īpedit. ¶ Immitis. dicit nutrix nō credas hoc qd̄ tibi det ueniā ſi peccaueris: cū non pepcerit antio pe uel hyppolite quā ꝓp iurgium īterfecit cū nihil peccaſſet. ¶ Immitis. crudelis. ¶ Barbara. quare erat de amazonibus. ¶ Sed poſſe. pone qd̄ theſe us det tibi ueniā quis poſſet inducere hypolitū ad amorem tuū. qui ita rigidus ē ut oē nomē femine exhorreat. ¶ Huius. hyppoliti. ¶ Intractabilē. in exorabilē. ¶ Cælibi. appellamus cælibes qui ſine muliere uiuunt. ¶ Genus amazonū. natū ex ama zone uiragine dura: q̄ uiros inuiſos hēant: ita hic hyppolitus feminas. ¶ Reſiſtet. īterrogatiue. nu⁊ trix loqtur expectabit ne te:licet ſeq̄ris eū. ¶ Ca⁊ ſtos ritus. mores pudicos. q.d. nō. ¶ Nō caſta. nō legitima ſi nō uult iuſtos coitus quāto minus iniu ſtos. ¶ Tibi ponet. ipſe deponet odiū gratia tua: q hēt odio oēs mulieres & forſan ꝓp̄te. ¶ Tibi. ꝓp te cuius. ſ. tui. ¶ Patris. recorderis q ꝓp̄ tuus mi⁊ nos dominaf̄ mari: ſi illū per mare ſeq̄ris. ¶ Ma⁊ tris ſimul recordor ēt q ꝓ mr̄ talē amorē hūit. ¶ Ca reo pellicis metu. non dubitabo q ipſe hypolitus hēat alias mulieres. ¶ Perithoi comes. recordabit̄ ſe deſcēdiſſe ad īferos cū perithoo ꝓp amorē ꝓſer pine: unde mihi poterit facile ueniā dare. ¶ Mitis fuit placabilis. ¶ Ariadr ſorori mee: ita erit mihi ¶ Per has. uidēs nutrix obſtinationē phœdre ro gat illam ne uelit huiuſmodi amore perſeuerare. ¶ Siſte. noli ultra ꝓcedere. ¶ Adiuua. quaſi dicat ſi uis recedet a te iſte amor. ¶ Sanitatis. ſcilicet aī.

¶ Non omnis.non oīno ſum ſine pudore:decreui monitis tuis parere:& ita ſimulat ſe uelle aqeſcere uer bis eius. ¶ Altrix.quæ alit:alumna quæ alitur. ¶ Regi gubernari:is amor qui nō uult regi:de libero quod uincatur a me. ¶ Fama.uocatiui caſus:hæc é ſummū ſpecimé & decus mulieris. ¶ Maculari.ut dicar pec caſſe. ¶ Hæc ſola ratio.hic ſolus eſt modus ut tam inſano amori reſiſtere poſſim:ut mihi morté cōſciſcá quæ me tantis curis liberet. ¶ Virū theſeū qui apud inferos eſt. ¶ Præueniá.anteq̄ peccé moriendum é ut innocés diſcedá ad maritū. ¶ Moderare.repri me noli ſequi tuos ípetus. ¶ Effrene.in cōtinétis. ¶ Autumas.putas:ĩterdum eſt dicere præſertim apud comicos. ¶ Dignā.nece qđ accidit ex uere cundia quæ ueniá meretur. ¶ Decreta.delibera ui oīno mori:ſed uidendum eſt quo genere mor tis utar uel laqueo:uel ferro:uel caſu. ¶ Vindicem Ná decreuit genus mortis dicens ſe:uelle fero in terimere. ¶ Vindicem caſtitatis.ſ.me quæ caſtita tem meá uolo defendere. Vindex ,ppie dicit de fenſor qui nō patit iniuriá fieri. ¶ Manu.cū fer ro. ¶ Sic te.mutatur nutrix quádo uidet phœdrá ſe uelle interficere. ¶ Præcipiti. læto morte cita & incōſiderata. ¶ Prohibere.nō oportet ut fun das præces fruſtra quare decretū é mori. Nec po teſt ĩpediri mors uoléti mori. ¶ Solamen.nutrix ipſa uolens hortari phœdrá ad uiuendū potius di cit amoré hyppoliti eſſe habendū q̄ mortem:nec eſſe curandū de. Fama quæ multotiens iniqua eſt & potius nocétes quá innocentes iuuat. ¶ Annis feſſis ſenectuti mee. ¶ Proteruus acerbo & atrox a protero cōculco. ¶ Vero ueritati. ¶ Peius me renti.ideſt malo. ¶ Cōtentus experiamur.ſi poſ ſimus flectere hyppolitū & ita policetur operam ſuam:ne ſe interficiat.

d lua.ſequitur chorus loquens de materia p̄cedentis actus & auget potétiam cupi dinis qui ſolus potés eſt in cælo & ĩ ter ra:ut patet p diuerſa exépla deorū & ho minum:uerſus eſt ſaphicus:ſicut diximus in hercu le furéte. Natus euriſtheus. ¶ Generata pōto.ue nus quæ ſecundū aliquos dicitur nata mari ex ſpu ma teſticulorū cæli patris ſaturni ſecūdum home rum filia fuit diones & iouis. ¶ Non miti.liptote ideſt inſano & amaro. ¶ Geminus cupido.iuſtus & iniuſtus:& ſic duo ſunt cupidines. ¶ Impotens. nimiū potens. ¶ Iſte.quaſi per īdignationé. Acre amare:quare fulgore ſuo parit dolores. ¶ Certo. qui nunquá errat. ¶ Labitur deſcédit. ¶ Furtiuo. igne clādeſtino qui foris nō uidetur. ¶ Populāte. cōſumente. ¶ Frontem latā.non habet magnam apparentiam:ſed clauſa introrſum tabeſcit. ¶ Te ctas.occultas. ¶ Nulla pax.quare ubiq̄ uult indice re bellū. ¶ Agilis uelox. ¶ Effuſas emiſſas. ¶ Que que nulla é pars mundi quæ nō ſentiat caloré cu pidinis. ¶ Videt ſolé.regio orientalis. ¶ Ad occa ſus.regio occidentalis. ¶ Si qua feruenti. cancro ſigno in zodiaco qđ magnos inducit calores illis regionibus.ubi é ſyene ciuitas ſupra q̄ ſol exiſtens in cancro:ita ppendiculariter aſpicit urbé:ut nul la fiat umbra dicéte lucano:atq̄ umbras nuſq̄ fle ctere ſyene. ¶ Glacialis urſe.a pte ſeptétrionis ſub polo artico ſunt populi habétes latos cāpos:ſut di ximus de ſythis & getis qui ſemp ſunt errantes & uagi:omnes iſte regiones ſenſerunt caloré amo ris: qui potentiam habet in iuuenes & ſenes.

Phe.Non omnis aío ceſſit ingenuo pudor
Paremus altrix:qui regi nō uult amor
Vincatur:haud te fama maculari ſinam:
Hæc ſola ratio eſt:unicum effugium mali.
Virum ſequamur:morte preueniá nefas.
Nu.moderare alūna mētis effrene ípetus:
Animos coherce:dignā ob hoc uita reor:
Quod eſſe temet autumas dignam nece.
Phe.Decreta mors eſt: queritur fati gen?.
Laqueo ne uitā finiam:an ferro incubem:
An miſſa præceps arce palladia cadam
Proh caſtitatis uindicem armemus manu.
Nu.Sic te ſenectus noſtra præcipiti ſinet:
Perire læto:ſiſte furibundum impetum
Haud quiſq̄ ad uitā facile reuocari poteſt
Phe.prohibere nulla ratio periturum pōt
Vbi quis mori conſtituit & debet mori
Nu.Solāmen annis unicum feſſis hera.
Si tam proteruus incubat menti furor:
Contemne famam.fama uix uero fauet.
Peius merenti melior:& peior bono.
Tentemus aíum triſtem & intractabilem.
Meus iſte labor eſt:aggredi iuuenē ferum.
Mentemq̄ ſæuam flectere immitis uiri:

Chorus loquitur.

Iua non miti generata ponto
d Quam uocat matrē geminus cupido
Impotens flammis ſimul & ſagitis
Iſte laſciuus puer:acre nitens:
Telaq̄ certo iaculatur arcu.
Labitur totas furor in medullas.
Igne furtiuo populante uenas.
Non habet latam data plaga frontem.
Sed uorat tectas penitus medulas
Nulla pax iſti puero:per orbem
Spargit effuſas agilis ſagitas.
Quæq̄ naſcentem uidet ora ſolem
Quæq̄ ad occaſus iacet ora feros.
Si qua feruenti ſubiecta cancro eſt:
Si qua maioris glatialis urſe:
Semper errantes patitur colonos.
Nouit hos æſtus:iuuenum feroces
Concitat flammas:ſenibuſq̄ feſſis

¶ Ignoto.

¶ Ignoto.quare primo neſciũt quid ſit.¶ Iubet.ſ.cupido.¶ Falſis.uultibus.ſimulatis imaginibus:ĩterdum ſumunt habitum paſtoris aliquãdo cigni aut tauri.¶ Pecoris theſali.facit inductionẽ probans ꝑ exemplũ quod dixit apollo priuatus diuinitate ob pulſos ciclopas dicit̃ confugiſſe ad admetũ regem theſalie cuius armenta nouem annis pauit apud fluuium amphriſium teſte Vir.lib.iii.geor.paſtor ab amphriſo:& Lucanus li.vi.Irrigat amphriſios famulãtis paſcua phœbi:hocq3 ſeruitiũ ſubit ut filia regis frui poſſet.¶ Egit. duxit.¶ Poſito plectro. quo tãgebat cytharã accepit fiſtulam paſtoralẽ.¶ Impari calamo fiſtula diſparibus calamis iuncta:ſic Vir.ſeptẽ compactaci cutis.¶ Ipſe qui cœlũ.iuppiter qui regit cœlũ mutatus eſt in cignum & ea forma adiuit lædam filiam tyndari regis ex qua ſuſcepit caſtorẽ & polucẽ helenã & clythemneſtrã.¶ Candidas alas.pœnas cigni candidiſſimi.¶ Ales ipſe iuppiter factus auis ¶ Vocem.ſ.mouit.¶ Moriente.ſcribit pliniusci/gnũ ſentientẽ mortẽ uicinam ſuauiſſimũ cantum edere.¶ Iuuencus. idẽ iuppiter mutatus in taurũ amauit europam filiã agenoris regis phenicie & trãſtretauit eã increta:ut plene ſcribit Oui.¶ Petulãs.ipſe iuppiter factus laſciuus iuuẽcus.¶ Strauit.ſuppoſuit ludo uirginũ quæ blandientes cum illo tauro ludebant.¶ Domuit.ipſe iuppiter ſupauit mare natãdo de phenicia ĩ cretã.¶ Fraternos fluctus.fratris neptũi: appoſitiue noua regna.ſ. ſibi cũ mare nõ ſit regnum ſuũ.¶ Vngula.i.pedibus ſuis.¶ Imitãte.ſ.natãdo.¶ Lentos.flexibilis.¶ Timidus.nõ ꝑ ſe timebat:ſed pro puella ne caderet.¶ Dea clara luna.¶ Obſcuri mundi.noctis opace.¶ Arſit inflãmata eſt amore endymionis cũ ſup lamio mõte obdormiſſet ut Oui.li.iii:de arte Lamius endymion nõ eſt tibi luna pudori. Pli.li.ii.Hoc totũ figmẽtũ en odauit.¶ Deſerta.deſerebat currus ſuos & ueniebat in terras ad amatorẽ.¶ Ille.ſ. frater ſol.¶ Breuiore gyro.quare luna breuiorẽ circulũ hẽt.¶ Suũ tps.quãdo phœbus erat in curru lune nõ poterãt eius boues ire uelociter q̃re ipſe erat grauior ſorore: iõ dicit noctes longiores q̃ erãt ultra tps ſuũ.¶ Remeauit.ĩuerſũ ẽ.¶ Tremũt ſonere ipſius phœbi.¶ Natus alcmena.hercules victor in toto mũdo captus amore ioles coactus eſt depoſitis armis ſuis ĩduere ueſtes muliebres & officia mulierũ exercere.¶ Spoliũ leonis.pellem quã geſtabat leonis cleonei.¶ Minax.quare illud geſtamẽ faciebat aſpicientibus horrorẽ.¶ Smaragdos.ſpecies gemme uiridis:poſuit ſibi anullos ſicut mulier.¶ Dari legem.aptari & concinari.¶ Rudibus.incultis.¶ Diſtincto.poſuit ſibi calceos depictos auro.¶ Socco.calceo quo utebantur tragici ſicut coturno cõedi.¶ Luteo rubro.¶ Et clauam cum ea manu quæ ſolebat geſtare clauam filauit.¶ Vidit mutatur hic uerſus & eſt dimeter anapeſticus conſtat ex quattuor anapeſtis. aliquãdo admittit dactylum & ſpõdeum: itaq3 nullus ſit anapeſtus: & tamen dicitur uerſus anapeſticus.¶ Preſes.oẽs regiones uicine lydie uiderũt hercu lem tali habitu.¶ Preſes.populus.¶ Lidia.prouincia in minori aſia teſte pli.li.v.¶ Ditis.diuitis qua re copioſa eſt.¶ Sederat.dictus eſt hercules loco atlãtis humeris ſuis ſuſtinuiſſe cœlũ:ut ſcripſimus in pria.¶ Pallã.ueſtẽ longã muliebrẽ: & ſubtilẽ ad delitias.¶ Tyrio.purpureo ſtamine textã.¶ Sacer eſt ignis.ſacer uel timidus uel execrabili ẽ ignis amoris ¶ Credite leſis.parẽtheſis ẽ:captis amor̃ & uulneratis.¶ Qua terra.ubiq3 dominat̃ hic puer ĩ cœlo ma-

Rurſus extinctos reuocat calores:
Virginum ignoto ferit inge pectus.
Et iubet cœlo ſuperos relicto
Vultibus falſis habitare terras:
Theſſali phœbus pecoris magiſter:
Egit armentum: poſitoq3 plectro:
Impari thauros calamo uocauit.
Induit formas quotiens minores
Ipſe qui cœlum nebulaſq3 ducit:
Candidas ales modo mouit alas:
Dulcior uocem moriente cygno:
Fronte nunc torua petulans iuuẽcus.
Virginum ſtrauit ſua terga ludo:
Perq3 fraternos noua regna fluctus:
Vngula lentos imitante remos:
Pectore aduerſo domuit profundum:
Pro ſua uector timidus rapina:
Arſit obſcuri dea clara mundi
Nocte deſerta.nitidoſq3 fratris
Tradidit currus aliter regendos
Ille nocturnas agitare bigas
Diſcit & gyro breuiore flecti
Nec ſuum tempus tenuere noctes:
Et dies tardo remeauit ortu:
Dum tremunt axes grauiore curru.
Natus alcmena poſuit ſagittas:
Et minax uaſtiſpolium leonis:
Paſſus aptari digitis ſmaragdos:
Et dari legem rudibus capillis
Crura diſtincto religauit auro:
Luteo plantas cohibente ſocco.
Et manu clauam modo qua gerebat:
Fila deduxit properante fuſo
Vidit præſes:ditiſq3 ferax
Lydia regni:deiecta feri
Terga leonis:humeriſq3 quibus
Sederat alti regia cœli.
Tenuem tyrio ſtamine pallam
Sacer eſt ignis credite leſis:
Nimiumq3 potens qua terra mari

ri & terra. ¶ Immittis.crudelis cupido.¶ Candida:ſplendida. ¶ Mũdo.ipſo cœlo. ¶ Grex nereidũ multitudo nimphaꝝ maris quæ dicuntur filiæ nerei dei marini nõ poſſunt refrigerare calorem amoris licet ſint i aqs.¶ Leuare extinguere.¶ Genus aligerũ:etiã aues cœli ſentiunt ignes & amoré.¶ Venere.libidine inflamati tauri:& aialia terreſtria pro amore pugnãt.¶ Si cõiugio timuere. ſi duhitant ne aliud aial poſſideat ſuã conſortem. ¶ Timidi.etiam cerui q ſunt natura timidi.¶ Poſcunt ineũt prælia.¶ Tũc.ſ.incitãte amore.¶ Virgatas.uariatas colore.¶ Pœni.libici.¶ Bellua mõſtra maris.¶ Luciqꝫ boues.a lucus luci:boues ſilueſtres q dicuntur biſuntes.¶ Vindicat.amor qui a natura eſt ſubiicit ſibi oés.¶ Immune.nihil é q nõ ſit ſubiectum amori.¶ Perit.pditur odiũ ꝓp amoré.¶ Cedũt.uincunt:interdum cedere é dare locũ:qui hũerunt inter ſe graues inimicitias poſtea mutuo ſe amãt.¶ Cura amor cogit etiam nouercam amore priuignos.

a Ltrix profare. nutrix hortata fuerat ſuperius alũnam ſuam ne ſe occideret: ſed prius tentaret aĩus hyppoliti: dixeratqꝫ ſe ſuſceptura hoc onus & iuerat ut cõueniret hyppolitũ & nõ inuenit phœdra erat ipatiens ut cõfeſtim ſciret mentẽ hyppoliti: nutrix, ueniens intra ſe dicit nõ hére remediũ amoris quando illa quieſcere nõ põt:dũqꝫ appropinquat uidet ianuã apertã & phœdrã deponentẽ ueſtes regales & induẽté aptas uenationi ut poſſit ſequi hyppolitũ unde in prmcipio iſtius.ii. actus hétur ipatiẽtia phœdre & mutatio ueſtium.¶ Altrix. hæc uerba dicunt a phœdra ex fantaſia tanq̃ eſſet præſens nutrix tũ nõ erat.¶ In loco eſt.ſ.hyppolitus. ¶ Spes nulla.nutrix ſecũ loquit ueniendo dicens nõ credo poſſe placare tantũ amoré phœdre: qa nõ inueni hyppolitum.¶ Torret. phœdra urit. ¶ Prodit.manifeſtat uultu:licet diſſimulet amor nũq̃ põt celari.Erũpit exit.¶ Gene lapſe oculi cadentes:gena pellicula eſt q̃ tegitur oculus.aliquando maxilla.¶ Dubie.ſ.phœdre q in dubio eſt. Nil idẽ nulla res eadẽ ſibi diu placet: quia nunc placet nũc eadem diſplicet.¶ Artuſqꝫ mõ uult ire modo ſedere.Nũc ut declarat uarietatẽ: interdum cadit quaſi mortua:ĩterdũ uadit in lectũ ut dormiat poſtea ſurgit. Vt tanq̃ ſoluto infirmo paſſu tanq̃ nõ poſſit ire.Labãte uacilante.Immemor ꝓp amoré. Attolli interdũ uocat famulas:ut leuent ipſam de lecto & cũ ſurrexit iterũ uult redire.Fingi cõponi ſp in quo habitu ſit diu nõ põt hére firmũ ppoſitũ Cereris cibi:nõ uidet curare neqꝫ de cibo neqꝫ de uita.Incerto pede quãdo uadit uidet non poſſe ſe ſuſtentare.Inceto inſtabili.Defecta deſtituta uiribus:a deficio nõ é ãplius hic color uiuus in uultu. ¶ Cura amor.¶ Populat cõſumit.Sic uir.Eſt mollis flãma medula efficit maciléta ꝓp amoré.¶ Decor pulchritudo.¶ Tenet tenere puelle:uel q facile poſſit cõſumi.¶ Et qui.oculi phœdre qui antea uidebant due ſtelle & facile eã demõſtrabant eſſe de genere ſolis:nunc ebetati lachrimis pleni ſunt. ¶ Gẽtile.de gente ſua.¶ Patriũ.patris quare mi-

Cingitur alto: quaqꝫ & ætheræo
Candida mundo ſidera currunt.
Hic regna tenet puer immitis:
Spicula cuius ſentit in imis:
Ceruleus undis grex nereidum:
Flammaſqꝫ nequit releuare mari:
Ignes ſentit genus aligerum:
Venere inſtincti quam magni gerunt
Grege pro toto bella iuuenci:
Si coniugio timuere ſuo.
Poſcunt timidi prælia cerui.
Et mugitus dant concepti
Signa furoris:tunc uirgatas
India tigres decolor horret.
Tunc uulnificos acuit dentes
Aper & toto eſt ſpumeus ore
Pœni quatiunt colla leones.
Cum mouit amor:tunc ſilua gemit:
Murmure ſæuo:amat inſani
Bellua ponti:luciqꝫ boues.
Vindicat omnes natura ſibi:
Nihil immune eſt:odiumqꝫ perit
Cum iuſſit amor:ueteres cedunt
Ignibus iræ:quid plura canam:
Vincit ſæuas cura nouercas.

Act⁹.ii.Phe.nutrix hyppoli.Phe.loq̃tur.

a Ltrix ꝓfare qd feras:quonã i loco ẽ
nu.ſpes nulla tãtũ leniri poſſe malũ
Finiſqꝫ flammis nullus inſanis erat
Torretur æſtu tacito & incluſus quoqꝫ
Q uãuis tegatur proditur uultu furor.
Erumpit oculis ignis:& lapſæ genæ
Lucem recuſant:nil idem dubie placet:
Artuſqꝫ uarie iactat incertus dolor.
Nunc ut ſoluto labitur moriẽs gradu:
Et uix ut labante ſuſtinet collo caput.
Nunc ſe quieti reddit & ſomni immemor:
Noctem quærellis ducit:attolli iubet
Iterumqꝫ poni corpus:& ſolui comas
Rurſuſqꝫ fingi:ſemper impatiens ſui
Mutatur habitus:nulla iam cereris ſubit:
Cura aut ſalutis:uadit incerto pede:
Iam uiribus defecta.non idem uigor:
Non ora tingens nitida purpureus rubor
Populatur artus cura:iam greſſus tremũt.
Tenerqꝫ nitidi corporis cecidit decor.
Et qui tenebant ſigna phœbeæ facis
Oculi:nihil gentile nec patrium micant.

nos paert

nos pater eius fuit etiam pulcherrimus. ¶ Qualiter. adaptat cõparationem. ¶ Tauri. montis de quo superius. ¶ Profusæ liquefacte. ¶ Sed en. ecce qđ non erat præsens nutrix. Sed rediens uidet ianuã apertam: & conspicit reginã deponentẽ uestes. ¶ Fastigia. sublimia regie domus per endiadim quãdo de duobus substantiuis alterũ fit adiectiuũ. ut pateris libanus & auro. ¶ Recliuis. retro aclinata thoro sedis aurate: ¶ Solitos. uestes quas solita erat gestare. ¶ Remouete. iubet phœdra portari sibi uestẽ tennioré ut possit sequi hyppolitũ in uenationẽ. ¶ Illitas. depictas & itextas. ¶ Muricis. tyrii purpure: murex piscis ex cuius sanguine tingebaẽ purpura apud tyrũ. ¶ Seres legunt: colligũt extremi sunt populi ad oriẽté teste Pli. li. vi. hi sunt in asia scithyca mites & quietissimi inter se: reliquoꝝ mortaliũ cetus fugiẽtes & cõmercia apud hos arbores nõ solũ folia sed lanam etiam ꝓferũt quæ ab eis denominata sericũ appellaẽ. Vir. primo georgi. Velleraq; ut foliis depectũt tenuis seres. ¶ Zona breuis: ut sit magis expedita ad cursum. ¶ Sinus uestes. ¶ Odore unguẽto: sicut aqua ex nardo & rosis: solebãt antiqui unguẽtari ad delicias. ¶ Temere. sine ordine. ¶ Mote. s. comæ. ¶ Citis. uelocibus. ¶ Sequãtur. uadant secundũ uentũ. ¶ Leua. sinistra mea manus. ¶ Vibret. cõcutiat. ¶ Talis. ero qualis hyppolite uel antiope mater hyppoliti seueri & duri quando relictis plagis. i. regionibus frigidi ponti septẽtrionalis regionis. ¶ Pontus. regio uersus capadotiã ubi regnauit mitridathes. ¶ Egit cateruas. ducit turmas amazonũ. ¶ Pulsans. uerberans ungula equorũ. ¶ Atticũ solum. terrã athenienssium. ¶ Tanais. fluuius est septẽtrionis in scythia q in paludẽ meotidẽ defluit quẽ niualẽ dicit Vir. iiii. geor. ¶ Coegit. cõstrinxit. s. tanais & meotis quæ ibi pro muliere ponitur. ¶ Emisit. intellige q capilli sint nodati in capite: & a pte post diffusi aliter esset contradictio. ¶ Protecta s. tanais coopta latus. ¶ Pelta. lunata. scuto amazonum ĩ forma lune. ¶ Sepone questus. uiderat nutrix phœdrã lamẽtantẽ: unde dicit q miseris nõ prodest lamẽtari: sed potius est eundũ ad præces dianæ quæ reddat hyppolitum amatoré & secũ ipsa nutrix facit præces: uidensq; hyppolitũ ad arã dianæ parantem sacrificiũ accedit ad illum ut exhortaret ad amorem. ¶ Modus. finis. ¶ Agreste. q uersatur in agris quia uenatrix. ¶ Virginis. diãe quæ dicit inupta. ¶ Regina. sunt præces nutricis ad dianã ut cõuertat hyppolitum ad amorem phœdre. ¶ Solis. solitariis & desertis. ¶ Ominũ. auguriorũ quæ fiunt ore: illa quæ uidẽtur minari phœdre in malũ: conuerte in bonum. ¶ Hecate. triformis. ponitur pro diana: siue luna: seu proserpina: ná hecaton apud græcos centum significat qué numerũ finitum pro infinito ei antiqui ob mirabilẽ potentiam tribuebant: qđ uidetur uoluisse Vir. uoce uocás hecatem cœloq; crebroq; potentẽ. ubi dicit seruius hecate proserpina dicta est: aut quod cẽtum uictimis placetur: ut Menelaus cõstituit: aut quod insepultos faciat errare per centum annos. ¶ Alterna face. quia tempore diei lucet sol nocte luna. ¶ Mundus. cœlum. ¶ Ceptis. dicũtur cepta quæ non sumus aggressi adhuc: sed in ipsa cogitatione sunt. ¶ Rigentẽ durũ. ¶ Vultus lucidi. héas semp claritatẽ: & nũq ecli pseris. ¶ Thessali cantus. incantatores de thessalia qui dicebanẽ carminibus suis lunã deducere ĩ ter-

Lachrime cadunt per ora: & assiduo genæ
Rore rigantur: qualiter tauri iugis
Tepido madescunt imbre profusæ niues
Sed en patescunt regiæ fastigia domus
Recliuis ipsa sedis onerate thoro.
Solitos amictus mente non sana abnuit
phi. rẽouete fãulæ purpura: atq; auro illitas:
Vestes: procul sit muricis tyrii rubor.
Q uæ fila ramis ultimi seres legunt.
Breuis expeditos zona constringat sinus
Ceruix monilli uacua: nec niueus lapis:
Deducat aures: indici donum maris.
Odore crinis sparsus assyrio uacet.
Sic temere iacte colla perfundant comæ
Humeroſq; summos cursibus motæ citis
Ventos sequantur leua se pharetre dabit.
Hastile dextra uibret thessalicum manus.
Talis seueri mater hyppoliti fuit:
Q ualis relictis frigidi ponti plagis.
Egit cateruas atticum pullans solum
Tanais aut meotis: & nodo comas
Coegit emisitq; : lunata latus
Protecta pelta. talis in siluas ferar.
Nu. Sepõe quæstus: nõ leuat miseros dolor
Regina sæuis modus æquis est flammis:
Agreste placa numen uirginis deæ.
Regina nemorum sola quæ montes colis:
Et una solis montibus coleris dea:
Cõuerte tristes ominum in melius minas.
O magna siluas inter & lucos dea:
Clarumq; cœli sidus & noctis decus:
Cuius relucet mundus alterna face
Hecate triformis. en ades ceptis fauens.
Animum rigentẽ tristis hyppoliti doma.
Amare discat: mutuos ignes ferat.
Det faciles aures. mitiga pectus ferum.
Innecte mentem. toruus aduersus ferox
Im iura ueneris redeat. huc uires tuas
Intende: sic te lucidi uultus ferant:
Et nube rupta cornibus puris eas.
Sic te regentem frena nocturni ætheris
Detrahere nunq; thessali cantus queant.

ram quod tetigit Vir.carmina quæ possunt cœlo deducere lunam.¶Nullus pastor. quemadmodũ endi mion de quo diximus.¶ Ipsum intueor.dũ dicit hæc uerba uidet hyppolitum parantẽ sacrum.¶Nullo.s. homse socio:quare solus erat:unde illi potero dicere quicquid uoluero.¶Quid dubitas.loqtur nutrix ad seipsam fortuna dedit tibi locũ & tp̃us aptũ ad loquendũ unde non opus é ut dubites aperire illi cõsilium tuũ. ¶ Artibus.astutiis & dolis. ¶ Trepidamus.dubito tamen ꝙ non é facile tales p̃ces audire.¶ Haud. non.¶ Audire.obedire.nõ est facile obedire no uerce quæ mihi hoc commisit:uel ipsi hyppolito. ¶Verũ.sed tamen oportet obedire:si uolo amo rem regine & obliuisci iusticie:nã qui uult seruire regibus non quærat iusta aut bona. ¶ Oé decus. omnem honorẽ: quia oportet etiã eẽ ministrum turpitudinis.¶Quid huc. hyppolitus uidens nu tricem uenientẽ interrogat quid ueniat tam tristi uultu: petitq3 an pater & mater & filii incolumes sint.¶ Iugum gemine stirpis. par duorũ filiorum i.duo filii thesei & phœdre. ¶ Metus.soluit hyp politum subito metu dicens omnia bene esse: sed tristis sum quia uideo te capere nullam uoluptatẽ semperq3 uersari labore. ¶ Infestus.molestus tibi ipsi. ¶Quẽ.illi uiuent in miseria quia habent for tunam aduersam.¶Cogunt.s.ad miseriam.¶Vo lens.spõte & nõ coactus.i.dignus perdere omnia bona quæ habet quibus nescit uti.¶Annorũ me mor.ætatis adolescentie cui conueniunt uolupta tes.¶Mentem.s.occupatã tanto labore.¶Moti bus festis.potius debes cũ letitia celebrare festa q̃ mixtis mulieribus & facibus fiebant in conuiuiis & orgiis.¶Bacchus.uinũ.ut horatius:uino soluũ tur cure: quis post uina grauẽ pauperiem crepet. ¶Fruere.impatiuus é.¶ Mobili cursu.q̃re flosculus ætatis cito currit.ut Vir. Obrepit non intelle cta senectus.Oui.Fallitq3 uolatilis etas. ¶ Nũc.dũ es iuuenis.¶Facile pectus.animus pronus ad uo luptates.¶ Exultet.ista etate debes solis rebus uo luptariis incumbere.¶Viduo.sine uxore. ¶ Tri stẽ.severã.¶ Luxus.delicias. ¶ Effunde habenas. tractum ab equis currẽtibus:dimitte habenas eta ti ut fruatur uoluptatibus.¶ Propria officia. quia oĩs etas studiũ suum habet:aliud conuenit iuueni: aliud seni. ¶ Euũ.etatẽ.¶ Per suos gradus.primo infans:deinde puer & sic per oés ptes etatis diui sa sunt officia.¶ Coherces.cohibes quasi in carce re & arctas iuuentutem tuam more senili. ¶ Se ges per comparationem dicit uides segetem spis sam & abundantem dare maximum fœnus idest fructum:raram autem parum. ¶Luxuriat.multũ crescit.¶Letis satis.fertilibus seminatis.¶ Arbor alia comparatio celso uertice crescit arboris non incidatur: non potest crescere multum resecata. ¶ Euincit.crescit super alias arbores:& ista dicun tur non ad ueritatem:sed ad persuasionem ut tra hat illum ad amorem:si quis non cohiberet iuuẽ tutem suam nullam uirtutẽ acquireret:sed ibi cõ trarium dicit si dimittantur ingenia in libertate: crescunt ad laudẽ & honores.¶ Vegeta.quæ hẽt uigorẽ non repræssum. ¶ Vite inscius.qui nescis frui uita.¶Hoc esse.credis ne datũ a natura ut ho mines semper laborarent maioribus rebus:qua si dicat non. ¶ Munus.officium.¶ Indictum im petratum. ¶ Cursibus .ut continuo equitent.

Nullusq3 de te pastor gloriam ferat
Ades inuocata:iam fauet uotis dea.
Ipsum intueor solemne uenerantẽ sacrũ.
Nullo latus cõmitãte:quid dubitas: dedit
Tempus locumq3 casus:utẽdum artibus.
Trepidamus:haud ẽ facile mãdatũ scelus
Audire uerum iusta qui reges timet
Deponat:omnẽ pellat ex animo decus
Malus est minister regii imperii pudor.
Hip.quid huc seniles fessa moliris gress9:
O fida nutrix turbidam frontem gerens
Et mœsta uultus:sospes est certe parens
Sospesq3 phœdra stirpis & gemine iugũ.
Nu.Met9 remitte,pspero in statu regnũ ẽ:
Domusq3 florens sorte fœlici uiget.
Sed tu beatis mitior rebus ueni:
Namq3 anxiam me cura solicitat tui.
Q d te ipse pœnis grauib9 ifestus grauas.
Q uem fata cogunt hic quid iuuat miser.
At si quis ultro se malis offert uolens
Seq3 ipse torquet,pdere est dignus bona:
Q ui nescit uti:potius annorum memor
Mentem relaxa:motibus festis facem
Attolle:curas bacchus exoneret graues
Aetate fruere:mobili cursu fugit.
Nunc facile pectus:grata nũc iuueni uen9
Exultet animus:cur thoro uiduo iaces:
Tristem iuuentam solue:nunc luxus rape.
Effunde habẽas:optimos uitæ dies
Effluere prohibe:,ppria describit deus
Officia:& æuum per suos ducit gradus.
Lætitia iuuenem:frons decet tristis senem
Q uid te coherces:& nẽcas rectam idolẽ:
Seges illa magnum fenus agricolæ dabit
Q uecunq3 lætis tenera luxuriat satis:
Arborq3 celso uertice euincit nemus
Q uã nõ maligna cedit aut resecat manus:
Ingenia melius recta in laudes se ferunt:
Si nobilem animum uegeta libertas alit.
Truculentus & siluester & uitæ inscius
Tristem iuuentam uenere deserta colis.
Hoc esse munus credis indictum uiris
Vt dura tolerent:cursibus doment equo.

¶ Prouidit.quia uidebat genus hominum defecturum uoluit reparari generatiõe. ¶ Rapaces minas. cũ uideret mortẽ omnia rapere. ¶ Excedat.probat qđ si remoueatur uenus ab omnibus:cito deficient oía animalia. ¶ Agedũ.hortantis est. ¶ Situ.squalore:omnia erunt plena sentibus. ¶ Solis uentis:quare nõ erunt aues sed soli uenti. ¶ Lethi:mortis. ¶ Carpunt.tollũt de medio. ¶ Pontus.mare.enumerat multos modos quibus miseri mortales pereunt. ¶ Sed fata.pone q nõ pereant tot casibus:tendimus tamen oés ad finem.ut salustius:oía orta occidũt:& aucta senescunt. ¶ Atram styga.nigrá paludem inferni. ¶ Petimus ultro uadimus naturaliter ad mortem ¶ Vitam celibẽ:sine uxore:si oés iuuenes quéadmodum tu:improbarent connubiũ: nõ durarent nisi per unã ætatẽ. ¶ In semet.per seipsam. ¶ Proinde.infert conclusionẽ:ideo cum natura instituerit propagationẽ generis nostri: uenias ad urbẽ & fruere iuuentute tua. ¶ Cetus.cõsortia ciuium: quare natura nihil solitariũ amat.ut dicit Cicero. ¶ Non alia.audita exhortatione nutricis respondet hyppolitus meliorem eẽ uitam rusticanam q̃ urbanã. ¶ Magis libera. nulli ambitioni aut cupiditati seruiens. ¶ Aura populi.fauor popularis. ¶ Inuidũ bonis quod uirtuti semp inuidet: ut exẽplis maximorum uirorum probatur qui ex urbibus suis deturbati sunt. ¶ Fragilis.quare nihil ẽ tã mutabile,q̃ uulgus. ¶ Seruit.ut est apud Ciceronẽ in paradoxis seruitutem omnem esse miseram. ¶ Vanos.non durabiles. ¶ Fluxas.quæ cito labũtur aliquo casu.ut Oui.Irus est hodie qui mõ croesus erat. ¶ Liber.cum genitiuo figurate solet poni cũ ablatiuo:ab his passionibus qui degit ĩ agris. ¶ Haud.non illi habetur inuidia qui semper petit alta & superiores. ¶ Degeneri uilli:quare genero sus animus non dolet de bono alieno. ¶ Conscius:in malã partẽ accipit:qui scit scelus suum: ut luuenalis.hi sunt q ad singula fulmina pallent. ¶ Fingit.mentitur. ¶ Quærit tegi.nõ oportet ut rusticus struat sibi sublimia tecta: cũ sub arbore quiescat. ¶ Insolés.supbus. ¶ Sufficiat.adornat. ¶ Cruor largus.nõ facit sacrificiũ more urbano de centum tauris ad fastum: sed pura mẽte. ¶ Fruge sacra.i.mola:solebant romani farina & sale: & mero facere pultem quã molam appellarũt:& sacrificaturi uergebant inter cornua uictime. ¶ Sumittunt.præbent cultro. ¶ Vacuo.libero ubi non impedit. ¶ Innocuus.innocens qui nulli nocet. ¶ Errat.discurrit sine custodia:ut inquit Horatius. Integer uitæ sceleriscp purus nõ egetiaculis mauris: nec arcu scrophe sagitta. ¶ Callidas astutas. ¶ Fessus.quãdo est fatigatus uenationibus uenit ad aliquem fontem ubi se refrigerat. ¶ Niueo elisso.alba aqua elissi fluuii in agro thebano. ¶ Alphei.fluuius ẽ helydis ciuitatis arcadie iuxta pisam decurrens qui longo tandẽ cursu in achaiã demergit & ibi a terra absorptus atcp subter mare defluens ex græcia in fontem arethusam apud syracusam ĩ sicilia se attollit & inde ĩ mare siculum cadit. ¦ Vnde Vir.li.iii.ænei.ait Alpheũ fama ẽ huc elidis amnẽ Occultas egisse uias subter mare q nũc ore arethusa tuo siculis cõfundit undis. ¶ Metat.ẽ metari eligere locũ ad hitãdũ:ut dicimꝰ ĩpatores metari castra:metiri ẽ mẽsurare & ponit p trãsire:nã q trã sit ur metiri. ¶ Lerna.palꝰ ẽ argiuoꝝ ubi iterfecit hercules hydrã. ¶ Vado.aq̃ ubi nõ ẽ altũ p fundũ.

Et sæua bella martẽ sanguineo gerant.
Prouidit ille maximus mundi parens:
Cum tam rapaces cerneret fati minas:
Vt damna semper sobole repararet noua
Excedat agedum rebus humanis uenus:
Q uæ supplet ac restituit humanũ genus:
Orbis iacebit squalido turpis situ.
Vacuum sine ullis classibus stabit mare.
Alesq3 cælo deerit & siluis fera.
Solis & aer peruius uentis erit.
Q uã uaria læti genera: mortalem trahunt
Carpuntq3 turbam:pontus & ferrũ & doli
Sed fata credas deesse:sic atram styga
Iam petimus ultro:cælibem uitam probet
Sterilis inuentus:hoc erit quicquid uides
Vnius æui turba & insemet ruet.
Proinde uitæ sequere nostram ducem:
Vrbem frequenta:ciuium cœtus cole:
Hipp.Nõ alia magis ẽ libera & uicio carẽs
Rituq3 melius uita quæ priscos colat:
Q uam quæ relictis mœnibus siluas amat.
Non illum auaræ mentis inflammat furor:
Q ui se dicauit montium insontem iugis.
Non aura populi & iuidum uulgus bonis.
Non pestilens inuidia non fragilis fauor.
Non ille regno seruit:ac regno imminet.
Vanosq3 honores sequitur:aut fluxas opes
Spei metusq3 liber haud illum niger
Edaxq3 liuor dente degeneri petit.
Nec scelera populos atq3 inter urbes sita
Nouit:nec omnes conscius strepitus pauet
Aut uerba fingit mille:aut quærit tegi
Diues columnis:nec trabes multo insolens
Sufficit auro:non cruor largus piãs
Inundat aras:fruge nec sparsi sacra
Centena niuei colla sumittunt boues.
Sed rure uacuo potitur:& aperto æthere
Innocuus errat:callidas tantum feris
Struxisse fraudes nouit:& fessus graui
Labore niueo corpus elisso fouet.
Nunc ille ripam celeris alphei legit.
Nunc nemoris alti densa metatur loca:
Vbi lerna puro gelida perlucet uado.

¶ Sedemqꝫ.nunq̃ eſt in uno loco ſed quo uult uadit. ¶ Preſſiſſe.calcare. ¶ Amnis uagi.fluuii curr̃etis. ¶ Ceſpite.terra uirenti herbis. ¶ Nudo ſiue lecto & ſtragula. ¶ Leues.cito uenientes. ¶ Poma. quãdo fameſcit nõ opus ẽ ut uadat in forum: ſed in ſiluas ubi reperit poma. ¶ Compeſcunt.reſtringunt. ¶ Fragra.fructus coloris rubei naſcentes ꝓpe terram. ¶ Peruiis dumetis. paſſim per oĩa dumeta:dumus dicitur ſpina:inde dumetũ ubi multæ ſpine:ſicut lauretũ ubi multæ ſunt laurus. ¶ Luxus.regios.magnos apparatus. ¶ Impetus.uoluntas cum hẽam tantam facilitatẽ uiuendi:non ẽ mihi animus ſuſcipere miſerã conditionem regum. ¶ Sollicito.anxio non qđ aurum ſit anxiũ ſed iꝑi reges qui bibunt auro timẽt uenenũ. ¶ Nuda manu.ſine aliquo poculos: nos qui ſumus rure bibimus in fluminibus hauriẽdo aquã manibus. ¶ Captaſſe hauſiſſe. ¶ Nõ in receſſu.hyppolitus adiungit aliud qđ in uili domo ruſtica nõ ſunt tot libidines quẽadmodum in urbe: ꝓpterea melius eẽ ibi ducere uitã. ¶ Furta.ſtupra. ¶ Improbus.inconti nens. ¶ Obſcuro cubili.uili thalamo. ¶ Multiplici domo.ubi multe ſunt mãſiones.uadũt ad domos nobiliũ ibiqꝫ licet timeant:abſcondunt ſe ut ociоſas matronas uiolẽt. ¶ Ethera ac lucem petit:qui rure uiuit oĩa in aperto habet cum ſit innocens. ¶ Hoc equidem puto talem fuiſſe uitã heroum q dicũtur fuiſſe ĩ etate aurea. ¶ Profudit.genuit mixtos uel ſemideos:uel qa dii ſecum uiuebãt. ¶ Cæcus cupido.auaritia quæ nõ uidet rectum. ¶ Lapis arbiter ſacer.terminus qui erat tãq̃ iudex de finibus ſacer & inuiolatus:nullus erat illa ætate: cum oĩa eſſent cõia. ¶ Credule rates.non ipſæ:ſed qui ſe cõmittunt nauibus creduli ſunt: cum poſſe euitare omnia pericula credunt. ¶ Secabant.nauigabant. ¶ Aggere ſolẽt urbes cingi aggere & foſſa. unde dicit lacus. ¶ Baliſta.pro torméto concutiẽte muros accipitur. ut Ouidius:quã graue baliſte mœnia pulſat onus:tunc ea ætate non erãt inuẽta inſtrumenta ad euertendum urbes. ¶ Iuſſa.neque etiam inuentus erat modus arandi: ſed terra ſponte oĩa ferebat. ¶ Fœta plena fructibus. ¶ Poſcentes.nihil petebant arãdo nec ſeminãdo. ¶ Opaca.antra.ſpelunce umbroſe:non edificauerant ſibi domos ſed habitabant antra. ¶ Rupere.cum eſſet tanta ſecuritas & quies:ecce demonſtrat cauſam omniũ malorꝫ. ¶ Fœdus.pacem. ¶ Furor.immenſa cupiditas habendi. ¶ Succenſas.inflammatas. ¶ Præda.qui erant diuites uolebant ꝑdari minores. ¶ Vires eſſe.pro erant: nã ius erat ĩ armis. ¶ Bellare.ꝓbellabãt nuda mãu ſine armis. ¶ Rudes.nõ dolatos. ¶ Cornus leuis.ſugax ſagitta quæ fiebat de cornu arbore. ¶ Ferro gracili.ſpiculo acuto. ¶ Mucrone dicit ipſa haſta enſis & ferrum: enſis aũt eſt totus manubriũ & ferrũ. ¶ Caleæ comantes.non erant galee in quibus ſolemus ponere caudas equinas uel pennas. ¶ Dolor. quando erat unus iratus accipiebat quicquid ueniebat ad manum. ¶ Dempto fine. ſine ullo fine.

Sedemqꝫ mutat hic aues q̃rulæ fremũt:
Ramiqꝫ uentis lene percuſſi tremunt.
Vetereſqꝫ fagi:iuuat:amnis uagi
Preſſiſſe ripas:ceſpite aut nudo leues
Duxiſſe ſomnos.ſiue fons largus citas
Defundit undas:ſiue per flores nouos
Fugiente murmurat riuo ſonus.
Excuſſa ſiluis poma compeſcunt famẽ:
Et fragra peruiis pulſa dumetis cibos
Faciles miniſtrant:regios luxus procul
Eſt impetus fugiſſe:ſollicito bibunt
Auro ſuperbi:quam iuuat nuda manu
Captaſſe fontẽ:ſi cæler ſomnus præmit
Secura duro membra uerſantur toro.
Non in receſſu furta & obſcuro improbus
Quærit cubili:ſeqꝫ multiplici timens
Domo recondit:æthera ac lucem petit:
Et teſte cœlo uiuit:hoc equidem reor
Vixiſſe ritu:prima quos mixtos deis
Profudit ætas nullis his auri fuit
Cæcus cupido:nullus in campo ſacer
Diuiſit agros arbiter populis lapis:
Nundum ſecabant credule pontum rates.
Sua quiſqꝫ norat maria:nõ uaſto aggere
Crebraqꝫ turre cinxerant urbes lacus.
Non arma ſeua miles aptabat manu.
Non torta clauſas fregerat ſaxo graui
Baliſta portas:iuſſa nec dominum pati
Iuncto ferebat terra ſeruitium boue.
Sed arua per ſe fœta poſcentes nihil
Pauere gentes:ſilua natiuas opes
Et opacam dederant antra natiuas domos.
Rupere fœdus impius lucri furor:
Et ira præceps quæqꝫ ſuccenſas agit
Libido mentes:uenit imperii ſitis
Cruenta:facinus præda maiori minor:
Pro iure uires eſſe:tum primum manu
Bellare nuda.ſaxaqꝫ & ramos rudes
Vertere in arma:non erat gracili leuis
Armata ferro cornus:aut longo latus
Mucrone cingens enſis aut chriſte caput
Galeæ comantes:tela faciebat dolor.
Inuenit artes bellicus mauors nouas.
Et mile formas mortis:hinc terras cruor
Infecit omnes fuſus:& rubuit mare.
Tum ſcelera dẽpto fine p cunctas domos
Iere:nullum caruit exemplo nefas
A fratre frater:dextra nati parens

¶ Mitius

Cecidit:maritus.coniugis ferro iacet:
Perimuntq3 fœtus impiæ matres suos:
Taceo nouercas mitius nil est feris.
Sed dux malorũ fœmina & scelerũ artifex
Obsedit animos:cuius incestæ stupris
Fumant tot urbes:bella tot gentes gerunt.
Euersa ab imo regna tot populos premũt.
Sileantur aliæ sola coniunx ægei
Medea reddet fœminas dirum genus.
Nu.Cur oĩum fit culpa:paucarum scelus:
Hip.Detestor oẽs horreo fugio execror
Sit ratio:sit natura:sit durus furor.
Odisse placuit:ignibus iunges aquas:
Et amica ratibus ante promittet uada
Incerta syrtis:ante ab extremo sinu
Hesperie.tethys lucidum attollet diem.
Et ora damis blanda prebebunt lupi.
Q uã uictus animum femine mitem gerã:
Nu.Sepe obstinatis induit frenos amor.
Et odia mutat:regna materna aspice:
Illæ feroces sentiunt ueneris iugum.
Testaris istud unicus genitus puer.
Hip.Solamen unum matris amisse fero:
O disse quidem iam fœminas omnes licet.
Nu.Vt dura cautes undiq3 intractabilis
Restitit undis:& lacessantes aquas
Longe remittit:uerba sic spernit mea.
Sed phædra p̃ceps graditur ĩpatiẽs moræ.
Q uo se dabit fortuna:quo uerget furor:
Repente terræ corpus exanimum cadit:
Et ora morti similis obduxit color.
Attolle uultus dimoue uocis moras.
Tuus en alumna temet hyppolitus tenet.

Phædra Hyppolitus Nutrix:

Phædra loquitur.

Vis me dolori rẽddit:atq3 æst9 graues
Reponit aĩo:qdẽ bene excidera mihi:
Cur dulce munus redite lucis fugis:
Aude aĩe tenta perage mandatũ tuum
Intrepida constent uerba:qui timide rogat
Docet negare:magna pars sceleris mei
Olim peracta est:serus est nobis pudor.
Amauimus nefanda:si cœpta exequor
Forsam iugali crimen abscondam face.
Honesta quædam scelera succesſus facit.
En incipe anime:cõmodes paulum precor
Secretus aures:si quis est abeat comes
Hip.En locus ab omni liber arbitrio uacat

¶Mitius est nil feris. ut Plinius in ꝓhemio septimi non feritas leonũ petit leones nec morsus serpentum petit serpentẽ sed ab hoĩe homini multa sunt mala. ¶Femina.oĩa mala fiunt per feminas uide quot bella suscepta sunt & quot urbes penitus desolate ꝑ eas. ¶Artifex inuentrix sceleris. ¶Prænunt.tenent:quare illic sepulti sunt. ¶Medea:p̃tereo oẽs alias mulieres:respiciens unã medeam quæ factis tot sceleribus ĩteremptis filiis & iasone aufugit athenas:ibiq3 nupsit egeo patri thesei.¶Cur.respondet nutrix oẽs feminas non debere dici sceleratas:cũ uideat paucas malas.¶Detestor.habeo odiõ oẽs:ueniat quecũq3 cã uelit:potius erit possibile iũgere ignes aquis: & tollere pericula syrtis & mutare orientem & occidentem de statu suo & iũgas damas lupis q̃ possim amare feminas.¶Thetis.pro mari ponit:potius sol orit a mari occidentali.¶Hesperie.hispanie:hesperus stella in occidente post occasum solis.¶Attollet. eleuabit nascentem diem solem lucentem.¶Regna materna.si uis uidere potentiam amoris qui etiam duros domuit:habe exemplum amazonũ. ¶Testaris. præstas testimonium amoris quia ex illis duris & uiduis mulieribus genitus es quæ etiam amauerunt.¶Solamen.diis gratias habeo qd̃ fecerunt mori matrem meã quã oportebat amare:nũc uero possum dicere me oẽs habere odio. ¶Vt dura.uidens nutrix hyppolitũ obstinatum: illum deserit precibus & secum loquitur quod ille durior est saxo quod nũq3 mouet impetu fluctus. Vnde non esse tentandum de stupro Phædræ:& dum loqueretur uidet ipsam phedrã uenientem quæ nõ poterat expectare respõsum nutricis: sed dum appropinquaret hyppolito cecidit semianimis:eãq3 hyppolitus leuauit:loquẽte ipsa nutrice. ¶Attolle.s.phedra: & ẽ intelligẽdũ q3 ãbo cucurrerunt ad leuãdũ eã. ¶Dimoue.i.alloquere hyppolitũ q3 tenet te.¶Alumna.s.o phedra. ¶Tuus. quam tanto opere amas.

Vis me.leuãs sensim seipsam phedra loquit melius esset ut non sentirẽ:& ita remanerẽ mortua:quia nullum dolorẽ haberẽ.¶Estus fluctuatiões amoris.¶Mihi.i.a me eram alienata.¶Cur.iterũ uiso hyppolito uidebatur uelle cadere unde seipsam exhortatur. ¶Anime.s.mi quid uis iterũ discedere a me. ¶Aude.habeas audientiam.¶Tenta.experiaris. ¶Perage perfice.¶Mandatũ quod mandaueras nutrici ut tẽtaret hyppolitum.¶Magna pars.nõ est erubescendũ:quare amore in eo iã scelus ẽ patefactũ.¶Face iugali.matrimõio & occurrit obiectiõi qa posset dicere aliqs si amauisti nõ cõmisisti adhuc nefandũ scelus:si hẽbis rẽ cũ hyppolito forte ex illo cõcipies & crimẽ tuũ fiet palã: respõdet ipsa dicam q3 peperi ex uiro meo theseo :uel cum theseus sit apud inferos potero eum hyppolitum habere in maritum. ¶Succesſus.bonus euentus. ¶Incipe.cum de liberasset loqui uocat hyppolitum secreto.¶Secretus.separatus ab aliis.¶Arbitrio.auscultatore.arbiter iudex ĩter duos interdũ p̃sens ad aliq̃d audiẽdũ unde dr̃ remotis arbitris.

¶ Sed ora uelle loqui & non possum. ¶ Ceptis in animo meo cõceptis uis. s. pudoris tenet uocem. ¶ Quod uolo. iuro ꝙ non facio libenter id quod dico: sed uicta succumbo amori. ¶ Cure leues. uides hyppolite quãdo quis habet dolorẽ non magnum: loquit̃ & conquerit̃: sed cum habet ingentem stupescit: & fit attonitus quare tũc sanguis de sereus fugit ad præcordia ĩ magno dolore. ¶ Mater. hyppolitus appellat matrẽ: ut confidat loqui. ¶ Matris. dicit phedra se nolle appellari tam sup̃bo nomine matris: sed uult esse ancilla & subdita. ¶ Affectus. amores. ¶ Cuncter. tardabo. ¶ Mandata. quæ commisit mihi pater tuus. ¶ Sinu receptam. quãdo quis suscipit cãm. Dicitur amplexus ẽ causam sinu suo: ut defendat aliquã: sed ibi ad alium finem dicit. ¶ Vidue. phedre priuate marito. ¶ Summus dicit hyppolitus auertat deus hoc ꝙ sis uidua q̃re pater meus esset mortuus. ¶ Omen. augurium quod fit ore. ¶ Actutum. statim. ¶ Regni. respõdet phedra ꝙ qui descendũt ad inferos nõ solent reuerti: p̃sertim theseus non dimittet̃ a plutone cum illuc inerit ut raperet uxorem suam ꝓserpinam. ¶ Tacite. quia ibi sunt aĩe quæ non loquunt̃. ¶ Relictos. quãdo semel sunt relicti ab anima. ¶ Remittet. q. d. non. ¶ Amori placidus nisi factum illius excuset amore: quod dictum est hyronice. ¶ Celites. credo ꝙ dii dabunt illi reditum propter uirtutem suam: sed dũ erimus incerti de aduẽtu ipsius: tuebor & fratres & te. ¶ O spes facit seneca hoc loqui hyppolitum ut possit ãbigue intelligi: & misera Phedra ad alium finem credit quã dicatur. ¶ Satis. s. quando dixit supplebo uices patris: & hæc tacite dixit. ¶ Agã. hoc faciã. ¶ Miserere. loquit̃ ad hyppolitum. ¶ Tacite mentis. intellige mentem meam: licet nõ loquar quæ cupio cum me pudeat. ¶ Quod in nouercam respõdet phedra est huiusmodi malum quod nũq̃ crederes cadere in nouercam quæ solet prosequi odio p̃uignos & ego te perdite amo. ¶ Perplexa. intricata & nõ clara: dicas aperte ꝙ uelis. ¶ Pectus. phedra aperit amorem suum. ¶ Trabes. dat similitudinẽ de arbore concaua quãdo intus est ignis. ¶ Amore. hyppolitus dissimulat intelligere: sed illũ amorem uertit ad theseum. ¶ Vultus. quales sunt tui quos ipse tulit quando uenit certam.

Phe. Sed ora cœptis transitũ uerbis negãt:
Vis magna uocem emittit & maior tene:
uos testor oẽs celites hoc me nolle qd uolo
Hip. Aĩus ne cupiẽs aliquid effari nequit:
Phe. Cure leues loquũtur: ingẽtes stupẽt:
Hip. Cõmitte curas auribus mater meis:
Phe. Matris sup̃bũ nomẽ ẽ & nimiũ potẽs
Nostros humilius nomen affectus decet.
Me uel sororẽ hyppolite: uel famulã uoca.
Famulamq3 potius: omne seruitiũ feram.
Non me per altas ire si iubeas niues
Pigeat gelatis ingredi pindi iugis.
Non si per ignes ire & infesta agmina.
Cuncter paratis ensibus pectus dare.
Mandata recipe sceptra: me famulã accipe.
Te imperia regere: me decet iussa exequi
Muliebre non est regna tutari patris.
Tu qui iuuente flore primæuo uiges:
Ciues paterno fortis imperio rege.
Sinu receptam supplicẽ: ac seruam rege.
Misere uidue: Hip. Sũmus hoc omẽ deus
Auertat: aderit sospes actutum parens:
Phe. regni tenacis domin⁹ & tacite stygis
Nullam relictos fecit ad superos uiam.
Thalami remittet ille raptorem sui:
Nisi forte amori placidus & pluto sedet
Hip. Illũ equidẽ eq cælites reducẽ dabũt.
Sed dum tenebit uota in incerto deus:
Pietate caros debita fratres colam:
Et te tuebor: esse ne uiduam putes:
Ac tibi parentis ipse supplebo locum.
Phe. O spes amãtũ credula: o fallax amor:
Satis ne dixit: precibus admotis agam:
Miserere: tacite mentis exaudi præceps.
Libet loqui pigetq3:
Hip. Quidnã istud malum est:
Phe. qd ĩ nouercã cadere uix credas malũ:
Hip. Ambigua uoce uerba perplexa iacis:
Effare aperte. Phe. Pectus insanum uapor
Amorq3 torret: intima sæuus uorat
Pœnitus medullas: atq3 per uenas meat
Visceribus ignis mersus & uenis latens.
Vt agilis altas flamma percurrit trabes
Hip. Amore nempe thesei casto furis:
Phe. Hippolite sic est: thesei uult⁹ amore:
Illos priores quos tulit quondam puer.
Cum prima puras barba signaret genas.
Monstriq3 cæcam gnosii uidit domum.

¶ Filla.

Et longa curua filla collegit uia:
Q uis tũ ille fulsit: præsserant uitte comã:
Et ora flauus tenera tingebat rubor.
Inerant lacertis mollibus fortes thori
Tuæ ue phœbes uultus: aut phœbi mei.
Tuusq3 potius talis: en talis fuit
Cum placuit hosti: sic tulit celsum caput.
In te magis refulget incomptus decor
Et genitor in te toruus: & toruæ tamen
Pars aliqua matris miscet ex equo decus.
In ore grato scythicus apparet rigor.
Si cum parente creticum intrasses fretum:
Tibi fila potius nostra neuisset soror:
Te te soror: quacunq3 siderei poli
In parte fulges: inuoco ad causam parem
Domus sorores una corripuit duas:
Te genitor: at me natus: en suplex iacet.
Allapsa genibus regiæ proles domus:
Respersa nulla labe: & intacta innocens:
Tibi mittor uni: certa descendi ad præces.
Finẽ hic dolori faciet aut uitæ dies. (deũ
Miserere amãtis. Hip. o magne regnator.
Tam lentus audis scelera: tã lentus uides:
Et quando sæua fulmen mittes manu
Si nunc serenum est: oĩs impulsus ruat
Aether: & atris nubibus condat diem.
Ac uersa retro sidera obliquos agant
Retorta cursus: tuq3 siderum caput:
Radiate titan: tu nefas stirpis tuæ
Speculare: lucẽ merge: & in tenebras fuge
Cur dextra diuũ rector atq3 hoĩum uacat:
Tua: nec trisulca mundus ardescit face:
In me tona: in me fige: me uelox cremet
Transactus ignis: sum nocẽs: merui mori:
Placui nouercæ: dignus an stupris ego:
Sceleriq3 tanto uisus ego solus tibi
Materia facilis: hoc meus meruit rigor:
O scelere uinces omne fœmineũ genus
O maius aũsa matre monstrifera malum:
Genitrice peior: illa se tantum stupro
Contaminauit: & tamen tacitum diu
Crimen biformis partus exhibuit nota:
Sceluſq3 matris arguit uultu truci
Ambiguus infans: ille te uenter tulit.
O ter quaterq3 prospero fato dati
Quos hausit & peremit: & læto dedit
Odium dolorq3: genitor inuideo tibi.
Colchide nouerca maius hoc: maius malum est

¶ Fila. data ab ariadne sorore mea: ut sciret regredi de labyrintho ĩterfecto minotauro. ¶ Gnossi. cretensis: gnossos ciuitas est crete. ¶ Quis tũ. qualis pulcher: ita describit eius formã. ¶ Fortes thori. pulpe & musculi brachioꝝ: hébat brachia grossa & fortia. ¶ Tue phœbes. diane quã colis in eo erat uultus similis diane. ¶ Phœbi mei. s. aui mei: ita pulcher: ut phœbus. ¶ Tuusq3. imo uultus tuus est similis phœbo. ¶ In te. robustus decor qué habes a pr̃e: & a matre amazona te magis uenustat. ¶ Ex equo. eq̃liter ut nihil muliebre héas ab utroque paréte. ¶ Scythicus. quare amazones hũerũt originem a scytis. ¶ Rigor. seueritas & asperitas. ¶ Ore graio. græco: qa tu græcus est græco pr̃e: quæ mixtio facit tibi maximũ decoré. ¶ Si cũ parente. quãdo pr̃ tuus theseus uenit in cretã: si fuisses cum eo potius te amasset soror mea. ¶ Soror ariadne quæ dedit fila Theseo: ut sciret redire per ambiguas uias labyrinthi, si uictoriã habuisset de minotauro. ¶ Te te. cõduplicatio. ¶ Quacũq3. nã a baccho locata é ĩ cœlo cũ corona noué stellis ornata de q̃ Oui. ĩ fastis plura dicit. ¶ Paré. qa tu secuta es amorem thesei: ipsa aũt hyppoliti filii eius. ¶ Vna domus. s. thesei. ¶ Te. ariadné. ¶ Genitor. theseus. ¶ Natus hyppolito. ¶ En uertés se ad hyppolitũ supplex tendit manus cũ p̃cibus dicés: miserere mei coacte ab amore: ut tibi uni seruiã: cũ antea ĩ nulla pte fuerim digna reprehensione: hodie finiam labores meos: uel morte: uel mihi obsequés eris. ¶ Proles. ego filia regis minois: unde debes magis moueri. ¶ Certa in hac intẽtione. ¶ O magne. hyppolitus audiés nefandã petitioné phedre exclamás ad ioué rogat ut mittat fulmé. ¶ Versa ne uideãt tã diꝝ scelus: qđ factũ fuit ĩ fabula thyestis: ut uidimus. ¶ Retorta. nõ ꝓcedẽtia scđm cursum suũ. ¶ Radiate titã. sol q hés caput cinctum radis: sustinebis uidere nefas stirpis tue. i. neptis tue phœdre. ¶ Merge. dicunt sidera mergere se ĩ oceano. ¶ Cur dextra. iteꝝ dicit ad ioué qd cessas: si nõ uis fulminare istã salté fulmina me. ¶ Face trisulca fulmíe triãgulari. ¶ Trãsactus ignis. iꝑm fulmé trãsmissum ꝑ pectus meũ. ¶ Placui nouercæ. pp formã meã placui. ¶ Ego. hét éphasim. ¶ Solus cũ essent tot iuuenes delicati ĩ urbe cũ qbus poteras spare stuprũ: & sic dirigit sermoné ad phedrã. ¶ Materia. dr̃ circa q̃ qd cõpõit. ¶ Facilis. s. ad flectendũ. ¶ Rigor. aspitas: qa nũq̃ flexi aium ad mulieré. ¶ Matre mõstrifera. pasiphæ q̃ ex tauro pepit mõstrũ minotauꝝ: sed tu es peior: illa texit scelus suũ tu uero facis aperte. ¶ Exibuit patefecit. ¶ Nota & ĩditio ꝓtus. ¶ Biformis. qd erat mediusq taurꝰ: & mediꝰ hõ: iõ nõ potuit celar̃. ¶ Ambiguꝰ mĩotaurꝰ q hébat duoꝝ naturã. ¶ Arguit. ꝓbauit ¶ Truci. taurino. ¶ Ille uéter. siqs nõ crederet te filiã pasiphaes: hoc satis ađmõstrat q ꝓ es mõstruosa sicut illa fuit. ¶ Ter & q̃ter. faciũt numeꝝ septéariũ q ut scribit macrobiꝰ ꝓfectissimꝰ hét. Vnđ uir. ter q̃terq3 btĩ. i. beatissimi. ¶ Prospero, fcõ felici morti: btĩ fuerũt illi q occisi sunt a nouercis magis quã ego q amor nefãdo amor̃. ¶ Inuiđo uoluisse hére talé nouercã quéadmodũ tu pr̃. Colchide. međa đ colcho ĩsula q fugiés ab iasõe nupsit egeo pr̃i thesei & ꝓignũ theseũ uenenar̃ uoluit: istud é maiꝰ nefas.

¶ Et ipſa.phœdra reiicit crimen in amorem:dicens eſſe fatale ſue domus:ut ſemper fugienda appetant. ¶Procul.cū uellet illa tangere genua hyppoliti reiecit ipſam a ſe. ¶ Ináplexus dū reiceret ipſam brachiis apertis furibūda currebat in eū. ¶ Ruit de ipſa phœdra loqtur in tertia pſona. ¶ Stringaſ.euaginef:melius eſt ut interficiá ipſam quá patiar tales amplexus. ¶Exigat ſuſtineat. ¶ En.impudicū erant ante altaria diane.iō hyppolitus tenés phœdrā per capillos nudato gladio alloquiſ dianam dicens ſacrificaui tibi uictimas multotiens quæ nō cōueniebant tantū: ſicut hec ſcelerata & īpudica. ¶Leua.ſiniſtra. ¶Impudicū.mulieris impudice. ¶ Contorto. īplicato manibus meis. ¶ Architenens diana dea uenationis quæ tenes arcū. ¶ Sanguis.uictima. ¶ Nunc me.rogat phœdra morté per manus hyppoliti. ¶Compotem uoci. facis me hére qđ cupiebam: ¶Hoc. ſ.ſi me occidis eſt mihi gratius uoto meo qđ cupiebam tecū cōcubere:ſaltem moriar ſaluo pudore. ¶Abſcede.negat illi mortem hyppolitus & iubet ut diſcedat:nec oret áplius eum. ¶ Cōtactus.qué tetigiſti. ¶ Deſerat latus.ſ.meū:nō accingam amplius illū. ¶ Tanais fluuius de quo ſupra. ¶Meotis.palus de qua ſimiliter ſupra:hæc habet deſcenſum in mare pōticū hoc eſt euxinum: quæ erūt aque longinque quæ me contaminatū cōtactu nouerce lauare poſſint & expurgare. ¶ O ſilue.exclamat hyppolitus dicés melius eſſe ducere uitam í ſiluis & interferas ubi nō ſunt iſta ſcelera. ¶Depræhenſa nutrix nō lōge ab erat:cum phœdra & hyppolitus talia agerent: unde dicit uideo hyppolitū noluiſſe cōſentire domine mee:& culpam īpius eſſe detectá:unde crimé eſt reiciendū ī ipſum hyppolitū cú fuerint in loco dubio:ubi nulli teſtes interfuerunt.ſi primo clamemus oés credent hyppolitū uoluiſſe ſtuprare nouercá. ¶ Depræhenſa.detecta:deprehédi,eſt in ſcelere inueniri:ita ut nō poſſit negari. ¶Regeramus.retro geramus.i.reiciamus crimen in hyppolitū. ¶ Vltro primo & ſpōte. ¶ Arguamus. accuſemus uenerē ſtuprū tentatū. ¶ Scelere ſi uolumus occultare noſtrū ſcelus opus é:ut faciamus aliud. ¶ Tutiſſimū. facit ſimilitudiné:ſicut ille qui timet ſi fingat ſe audacem iterdū uadit ſecurus:ſi erimus primæ quæ accuſemus credeſ nobis. ¶Ferre gradū.inuadere primo hoſté. ¶ Secreta.cū nullus ſciat hoc factū. & facta iſta deliberatiōe incipit clamare. ¶ Adeſte athenæ. uenite athenienſes ad fauoré noſtrū: & uos famuli ferte opé regine:hyppolitus raptor ſtupri.i.ſtuprator. ¶ Præmit.urget ipſam. ¶ Inté tat.minaſ morté niſi uelit ſibi morigera eé. ¶ En. demonſtrat illū ueriſſimo argumēto q fugiat relicto enſe. ¶Pignus.i. probationé hēmus iſtū gladium ut credat nobis. ¶Hanc meſtā intelligendū eſt q uenerat turba cui nutrix dicit recreate reginā attonitam:& linquite crines ſparſos:ut ſunt ut aperte oés uideāt hyppolitū intuliſſe manum illi. ¶Notas ſigna. ¶Recipe mō uertit ſermoné ad ſuam phœdram dicés:ſcio q es attonita:ſatis é q es pudica:& hés menté bonā quæ nō pōt uiolari ne q pdi. ¶Fugis.phœdra fugiebat pp uerecūdiá:ſed nutrix aſtuta uertit ī aliá ptē. ¶ Més ītētio. ¶ Nō caſus.pp caſum nō dr īpudica niſi aīus cōſenſerit.

Phe.Et ipſa noſtre fata cognoſco domus:
Fugienda petimus: ſed mei nō ſum potēs.
Te uel per ignes uel p mare īſanū ſequar:
rupeſq3 & amnes:unda quos torrēs rapit.
Q uacūq3 greſſus tuleris:hac amens ſeq̄r.
Iterum ſuperbe gēnibus aduoluor tuis:
Hi.Procul īpudicos corpe a caſto āmoue
Tactus quid hoc eſt:& in amplexus ruit.
Stringatur enſis:merita ſupplicia exigat.
En impudicum crine contorto caput
Leua reflexi iuſtior nunquam focis:
Datus tuus eſt ſanguis:arcitenens dea:
Phe. hyppolite nūc me cōpotē uoci facis:
Sanas furentem:maius hoc uoto meo eſt
Saluo ut pudore manibus immoriar tuis.
Hyp. Abſcede uiue ne quid exores:& hic
Contactus enſis deſerat caſtum latus
Q uis euellet me tanais:aut quæ barbaris:
Meotis undis pontico incumbens mari
Non ipſe toto magnus oceano pater
Tantum expiarit ſceleris:o ſiluæ:o feræ:
Nu.Deph̄ēſa culpa ē:aīe qd ſegnis ſtupes
Regeramus ipſi crimen:atq3 ultro impiā
Venerē arguamus:ſcelere uelandū ē ſcel?
Tutiſſimū eſt inferre cū timeas gradum
Auſæ priores ſimus:an paſſe nefas.
Secreta cum ſit culpa:quis teſtis ſciet:
Adeſte athenæ:fida famulorum manus
Fer opē:nefandi raptor hyppolitus ſtupri
Inſtat premitq3:mortis intentat metum:
Ferro pudicam terret:en præceps abit.
Enſemq3 trepida:liquit attonitus fuga:
Pignus tenemus ſceleris:hāc maſtā prius:
Recreate:crinis tactus: & lacere comæ
Vt ſunt remaneant:facinoris tanti notas
Referte in urbem:recipe iam ſenſus hera
Q uid te ipſā laceras:aſpectū oīum fugis:
Mens impudicam facere non caſus ſolet.

Chorus loquitur.

f Vgit inſane ſimilis procelle:
Ocior nubes glomerante choro:

f Vgit inſane. introducitur chorus uidés hyppolitum fugiétem in ſiluas & dolet qđ cognoſcit eum falſo acculari: unde laudans pulchritudinem eius perſuadet illi ne habitando ſiluas floré ſue ætatis pdat q cito é periturus:uerſus é ſaphicus:ut in hercule furente natus euriſtheus.

Ocior cursum rapiente flamma:
Stella cum uentis agitata longos:
Corripit ignes.
Conferat tecum decus omne priscum
Fama miratrix senioris æui.
Pulchrior tanto tua fortuna licet:
Clarior quanto micat orbe pleno:
Cum suos ignes coeunte cornu
Iunxit & curru properante pernox:
Exerit uultus rubicunda phœbe.
Nec tenent stelle faciem minores:
Qualis est primas referens tenebras:
Nuncius noctis: modo lotus undis
Hesperus: pulsis iterum tenebris:
Lucifer idem.
Et thyrsigera liber ab india:
Intonsa iuuenis perpetuum coma:
Tigres pampinea cuspide territans:
Ac mitra cohibens cornigerum caput:
Non uinces rigidas hyppoliti comas:
Nec uultus nimium suspicias tuos:
Omnes per populos fabula distulit:
Phedre quem bromio pretulerit soror.
Anceps forma bonum mortalibus:
Exigui donum breue temporis:
Vt uelox celeri pede laberis.
Non sic uere nouo prata decentia.
Aestatis calide dispoliat uapor.
Seuit solstitio cum medius dies
Sed noctem breuibus præcipitat rotis:
Langueſcunt folio lilia pallido:
Et gratæ capiti deficiunt rosæ
Vt fulgor teneris qui radiat genis
Momento rapitur: nullaq3 non dies
Formosi spolium corporis abstulit.
Res est forma fugax: quis sapiens bono
Confidat fragili: dum licet utere:
Tempus sed tacitum subruet: horaq3
Semper præterita deterior subit.
Quid deserta petis: tutior auiis:
Non est forma locis: te nemore abditum:
Cum titan medium constituit diem:
Cinget turba uicens.
Naiades improbe formosos solite
Claudere fontibus.
Et somnis facient insidias tuis
Lasciuæ nemorum deæ.
Montiuagi ue panes.

¶Fugit. s. hyppolitus. ¶Choro glomerante. uēto meridionali cogēte & desante nubes. ¶Flāma. ue lotior q̄ sit flāma quādo de cœlo stelle uidētur ca dere. ¶Agitata. addit rōnē naturalē: qa est uapor eleuatus ita a uentis inflāmatus. ¶Cōferat. cōpa ret mō uertit sermonē ad hyppolitū laudādo illi us pulchritudinē: iactet antiqtas oēs suas formas nō erit ulla quæ hyppolito cōparari possit. ¶Cla rior. cōparatio. quādo luna cōpletis cornibus ce teras stellas suo splendore uincit: ita tu oīum for mas supas. ¶Orbe pleno. rotunditate perfecta. ¶Ignes. splēdorē. ¶Coeūte cōiungēte se. ¶Pro perante. qd luna inferior hēt breuiorē circulū. lō singulis mēsibus cōplet cursum suū. ¶Pernox. ap parens p totā nocte. ¶Exerit. emittit. ¶Phœbe. luna. ¶Lotus. q̄re uī exire de oceano. ¶Pulsis. de mane & tūc lucifer appellat idē q nocte hesperus. ¶Liber. bacchus: cōpat ipm baccho quādo uenit de īdia & usum uini dedit. ¶Thyrsigera q̄ portat thyrsum in honorē sacrorū bacchi: thyrsus est ha sta inuoluta pāpinis: & ibi aduertendū é q̄ mutat uersus. & é aschepiadeus. ¶Perpetuū. quare semp iuuenis & comatus. ¶Tigres. q̄ dicunt iuncte cur rui bacchi. ¶Pāpinea. plēa pāpinis uitiū. ¶Mitra. q̄ lydi utebāt. ¶Cornigerū. pingebat bacchus cū cornib⁹: Oui. Accedāt capiti cornua bacchus eris ¶Cohibēs. ligans. ¶Rigidas. in cultas. ¶Nec uul tus cōparat ēt ipm hyppolitū theseo pri cuius for mosissimi amore capta fuit ariadne quādo iuit in cretā. ¶Tuos. ad theseū loquit p cicuitionē. ¶So ror phedre. i. ariadne. ¶Prætulerit. p̄ posuerit q̄re magis illū amabat. ¶Bromio. i. baccho cui ipsa ari adne relicta a theseo īchio īsula postea nupsit bac cho. ¶Suspicias admireris. ¶Famula. rumor om niū dispsus. ¶Anceps forma. exhortās hyppolitū ut forma sua uti uelit: eius fragilitatē & breuitatē demōstrat. ¶Anceps īcertū. ¶Laboris. o forma tu cito fugis. ¶Vt. pro q̄tū & hic é uersus anapesti cus anceps forma. ¶Nō sic. uersus asclepiadeus: fa cit similitudinē pulchritudinis fugiētis. ¶Decētia pulchra. ¶Solstitio. s. estiuali quādo sol é in cācro: & tūc sol īcipit recedeī q̄re natura ¸cācri é recede re. ¶Rotis. cursu. ¶Præcipitat. accelerat. ¶Lāgu escunt deficiūt & marcescūt. ¶Grate. q̄re ex illis fiūt coronamēta. ¶Vt quēadmodū. ¶Fulgor pul chritudo. ¶Momento. minima pte tpis. ¶Nulla nō. i. q̄libet dies sī negatio p̄cederet diceret aliq̄ di es. ¶Abstulit. continue diminuit pulchritudo: iō q̄libet dies aliqd aufert pulchritudinis nr̄e. ¶Spo liū. p̄dā & priuationē. ¶Tacitū. tps. qd fugit nobis nō sentiētibus. Sic Oui. tacitisq3 senescimus annis ¶Subruet. dīruet formā. ¶Subit seqt & succedit & sp facit deteriores. ¶Quid deserta. hyppolite qd petis siluas nō est ibi ēt forma tuta: sunt multe nymphe quæ te sollicitare possunt. ¶Auiis. secre tis ubi nō est uia tricta. ¶Cōstituit tita. quādo sol firmauerit & fecerit mediū diē ibis ad umbras ubi te nīphe cōplecti poterūt. ¶Turba licēs. licentio sa turba nympharum appositiue naiades. ¶Solite claudere. trahere ad fontes suos sicut fecerūt hy lam: & narcysum. ¶Dee nemorū. scilicet dryades. ¶Panes montiuagi. dei pastorū habitātes mōtes.

¶ Aut te. diximus quemadmodū materia tragœdie eſt grauis: tamen in choro datur licentia laſciuiendi. dicit igitur qđ luna etiā capietur amore ipſius: & deſcendet ad eum quēadmodū ad endimionē: & quod hoc ſit ueꝝ ꝓbat dicens ſuperioribus diebus uiſa eſt luna rubea: putabaturq; incantationibus theſalicis laborare: & ut ſuccurrerent illi nec audiret illas incantatiōes pulſabāt tympana: ſed illa nō erat cā: ſed tu quē ipſa ſequebaſ: unde uolens dicere lunā dicit. ¶ Sidus editum. poſt archadas. qui populi ſunt īpeloponenſo ātiquiſſimi oīum: hi ſe iactabāt natos priuſq; luna.

¶ Editū. natum. ¶ Sidus. luna. ¶ Rati. qui putauimus. ¶ Tinnitus. ſonos tympanorū & clypeorū. ¶ Tu labor. tu eras cā illius laboris & ruboris lune. ¶ More. tardationis quare uidebatur herere. ¶ Dea. luna. ¶ Suſtinuit. retinuit & firmauit. ¶ Celeres. quia breuius ꝓficit curſum ceteris planetis. ¶ Vexant. deſtruāt. ¶ Partius. minus. ¶ Appetat. eat ad ſolē: ut diutius ſeruet pulchritudinem tuā. ¶ Pario. candidiſſimo marmore: paros inſula īter cicladas in mari egeo. ¶ Quam grata. admiratiue ¶ Pondus triſte. grauitas auſtera. ¶ Supercili. ratione uerſus pro ſupcilii: & capitur ſuperciliū pro pillis qui in eminētia oculi ſunt: ibiq; grauitas hominis cognoſciť. ¶ Phœbo. cōparat hyppolitum apollini. ¶ Colligi. quæ nō colligitur circa caput. ¶ Illum. ſ. phœbū: ille habet lōgos crines & ornatos: tu uero breues & irtos: & ita eſt diſparitas in crinibus. ¶ Hirta. pilloſa & rudis. ¶ Decet. decentē & placentē facit. ¶ Nulla lege. nullo cultu & ordine. ¶ Tu licet. laudat īpm a fortitudine corporis. ¶ Pugnaces deos. ſ. panes. ¶ Spacio. magnitudine. ¶ Thoros. pulpas & muſculos brachiorū in quibus cognoſcitur robur hoīs. ¶ Latior pectore martis. qui ſcribiť a poetis pectoroſus: nā latū pectus fortitudinē demonſtrat. ¶ Cornipedis. i. eq habentis pedes ex cornu: ſi tu equitas es ſimilis caſtori fratri helene qui peritiſſimus erat in agēdis equis. ¶ Mobilior. in gubernādo frenū. ¶ Spartanū cyllaꝝ. lacedemoniū equū caſtoris. ¶ Amētū. ſi uis iacere iaculū cū manu: nō tā lōge mittent ſagittas ſuas cū arcu crethēſes peritiſſimi ſagittarii: qtum tu manu. ¶ Tende. emitte in digitū. ¶ Amētum. qđ eſt coriū ad mediū haſtilis in quo inſeriť digitus ad iacēdū. ¶ Spicula ſagittas. ¶ Arundinē. ſagittam factā ex calamo qui naſciť apud crethenſes mire duriciei ut inqt Plī. & Virgi. in buccolicis cydonia ſpicula appellat. ¶ Modo ptico. addit aliam arte ſi uelit hyppolitus iacere ſagittas ſ. altum more parthoꝝ. ¶ Nulla. ſ. tela ueniēt ad terram ſine auc. ¶ Condita. inuoluta. ¶ Tepido uiſcere. ī teſtinis calidis. ¶ Prædā. poteris ſagittare ipſas aues inter nubes. ¶ Ratis forma. reperies raro formā fuiſſe ſine periculis: ut demōſtrat plane Iuuenalis: optaret uirginia gibbū. ¶ Proſpice. parenthelis ē: diſcurre oēs etates tu inuenies ꝓpter formam ſuam multos periſſe. ¶ Melior deus. dui melius faciet tibi q̄ iſtis. ¶ Prætereat. traducat ſine periculo. ¶ Eui deformis. qđ poſſis tranſire ad ſenectutem quæ turpis ē. ¶ Quid ſignat. dat locū ſcene ſequēti: quaſi dicat nihil eſt quod non audeant femine cū facit ira nocentes. ut dicit Iuuenalis. ¶ Inſonti. ſine culpa: hyppolitu innocentē fallo crimine accuſare & perdere quærit. ¶ Furor præceps incōſideratus. ¶ Fidem. lacerat crines & lachrimatur ut credāt homines illā paſſam fuiſſe uiolentiam.

Aut te ſtellifero deſpiciens polo.
Sidus poſt ueteres arcadas editum:
Currusnon poterit flectere candidos.
Et nuber rubuit: nullaq; lucidis
Nubes ſordidior uultibus obſtitit.
At nos ſolliciti lumine turbido
Tractamq; theſſalicis carminibus rati
Tinnitus dedimus: tu fueras labor:
Et tu cauſa moræ: te dea noctium
Dum ſpectat celeres ſuſtinuit uias:
Vexent hanc faciem frigora partius:
Hæc ſolem facies rarius appetat.
Lucebit pario marmore clarius.
Quam grata eſt facies torua uiriliter.
Et pondus ueteris triſte ſupercili.
Phœbo colla licet ſplendida compares:
Illum cæſaries neſcia colligi:
Perfundens humeros ornat & integit.
Te frons hirta decet: te breuior coma
Nulla lege iacens: tu licet aſperos
Pugnaceſq; deos uiribus arceas.
Et uaſti ſpacio uincere corporis:
Aequas herculeos iam iuuenis thoros.
Martis belligeri pectore latior:
Si dorſo libeat cornipedis uehi:
Frenis caſtorea mobilior manu:
Spartanum poteris flectere cyllarum.
Amentum digitis tende prioribus:
Et totis iaculum dirige uiribus.
Tam longe dociles ſpicula figere:
Non mittent gracilem cretes arundinem:
Aut ſi tela modo ſpargere parthico
In cœlum placeat: nulla ſine alite
Deſcendent tepido uiſcere condita:
Prædam de mediis nubibus afferes.
Raris forma uiris ſecula proſpice
Impunita fuit: te melior deus
Turum prætereat: formaq; nobilis
Deformis ſenii lumina tranſeat.
Quid ſinat inauſum fœminæ pœps furor
Nefanda iuueni crimina inſonti apparat
In ſcelere quærit crine lacerato fidem:
Decus oē turbat capitis humectat genas:

¶ Sed iſte.

Instruitur omnis fraude feminea dolus:
Sed iste quis nã est regium in uultu decus
Gerens & alto uertice attollens caput.
Vt ora iuuenis paria pirithoi gerit.
Ni languido candore pallerent genæ:
Staretq3 recta squalor incultus coma:
En ipse theseus redditus terris adest.
Artus.iiii. Theseus Nutrix. The. loqtur
Andẽ pfugi noctis æternæ plagã:
t uastoq3 mães carcere umbrãtẽ polũ
Vt uix cupitũ sufferunt oculi diem.
Iam quarta eleusis dona triptolemi secat
Paremq3 totiens libra composuit: diem.
Ambiguus ut me sortis ignote labor
Detinuit inter mortis & uitæ mala.
Pars una uitæ mansit extincto mihi
Mersus malorum finis alcides fuit.
Q ui cũ reuulsum tartaro extraheret canẽ
Me quoq3 supernas pariter ad sedes tulit.
Sed fessa uirtus robore antiquo caret
Trepidãtq3 gressus: heu labor quãt9 fuit.
Phlegetõte ab imo petere lõgiquũ æthera
Pariterq3 mortẽ fugere: & alcidem sequi.
Q uis fremitus aures pepulit flebilis meas
Expromat aliqs: luctꝰ & lachrimæ & dolor
Et limine in ipso mœsta lamentatio:
Hospitia digna prorsus inferno hospite.
Nu. Tenet obstinatã phædra cõsiliũ necis:
Eletusq3 nostros spernit ac morti iminet.
The. quæ cã læti: reduce cur moritur uiro:
Nu. Hæc ipsa lætum causa maturũ attulit.
The. pplexa magnũ nescio qd uerba tegũt.
Effare aperte: quis grauat mentem dolor.
Nu. haud pãdit ulli: mœsta secretũ oculit:
Statuitq3 secum ferri: quo moritur: malum.
The. Iã pge quæso: pge: properato opus ẽ
Reserate clausos regii postis lares.
Theseus Phædra. Theseus loqtur.
o Socia thalami: siccine aduentum uiri
Et expetiti coniugis uultum excipis:
Q uin ense uiduas dextrã atq3 aĩum mihi
restituis: & re qd qdẽ e uita fugat expromis
Phe. Heu per tui sceptra imperii
Magnanime theseu: perq3 natorum ĩdolẽ.
Tuosq3 reditus perq3 iam cineres meos.
Permitte mortem.
The. Causa quæ cogit mori:

¶ Sed iste. dat locum sequenti scene: uidens chorus a longe uenientem quẽdã sublimen: & incedẽtem more regio admiraf quis sit: demum cognoscit pirithoum & theseum. ¶ Languido candore. quare palebat situ infernali: uidet mihi similis perithoo nisi esset ita palidus & ita incultus crinibus ¶ En. ecce uidet tũc theseum redeuntem.

Andem profugi. hic est tertius actus ubi
t theseus primo rediens ab inferis narrat
mala quæ passus est iam quattuor annis.
Interea occurrit sibi nutrix plorans: ipse cãm fletus rogat. ¶ Tandẽ. post multos labores ¶ Plagam. regionẽ. ¶ Vmbrantem. ubi sunt tenebre. ¶ Manes. facientem umbrã manibus. ¶ Diẽ lucẽ. quod naturaliter accidit illis q clausi fuerunt tenebris. quãdo exeunt nõ possunt pati lucẽ. ¶ Iã quarta. iã sunt quattuor ãni quibus fui in inferno dubius inter mortem & uitã: & more poetico uolens dicere quattuor annos: messes quater factas dicit. ¶ Eleusis. urbs in thera insula sub euboia iuxta atticam: ut ostẽdit ptholomeus: in hac triptolemus natus ẽ qui munere cereris in partibus atticis usum frugũ primus ĩuenit unde ibi dicit. ¶ Dona triptolemi. i. fruges. ¶ Totiens. scilicet. quater. ¶ Libra. quãdo sol in hoc signo est fit equinoctiũ quod duplex est: uernũ quãdo sol est in ariete: autumnale quãdo est libra. Vnde dicit Virgilius in georgicis: Noctes eqnt aries & libra diebus. ¶ Parem. equalẽ nocti. ¶ Ambiguus. dubiꝰ. ¶ Sorti ignote. quia nesciebã an deberem uiuere an mori ¶ Pars una. uidebar mortuus cum luce carerem: cum spirarẽ adhuc uidebar uiuere. ¶ Alcides. hercules qui descendens ad inferos illinc me eripuit. ¶ Mersus. s. in inferno. ¶ Canẽ. cerberum quem hercules traxit ad supos: ut uidimus. ¶ Trepidãt. tremunt. uix possum me pedibus tenere. Longinquum. ¶ Aethera. sic Vir. in sexto æneidos: superasq; euadere ad auras: hic opus hic labor est. ¶ Alcidẽ sequi. qui grandi passu ãbulabat. ¶ Quis fremitus. dum appropiquaret theseus fremitum audiuit ĩ domo sua: unde fit illi obuiã nutrix quæ causam luctus explicat. ¶ Expromat. dicat. ¶ Hospite. quasi dicat me theseo qui sum assuetus in inferno debeo habere hospitiũ plenum lachrymis. ¶ Reduce. hospite. nõ habet nominatiuũ. ¶ Hæc ipsa. ista est causa quæ facit ipsam accellerare mortem quia nollet tibi narrare factum. ¶ Maturum morte acceleratam. ¶ Perplexa: intricata quæ nõ possunt intelligi. ¶ Haud pãdit. non uult alicui re uelare malũ ppter qd potius uult mori. ¶ Pergeua de cito & api mihi portas. ¶ Propato. i. accelerari.

Socia. Postquã Theseus igressus ẽ domũ
o phedrã plorantem & lacero uultu inter
rogat qua cã tantum se afflligat cũ deberet letari aduẽtu suo. ¶ Expetiti dsiderati. ¶ Quĩ. cur nõ. ¶ Viduas. puas: q̃re nõ depõis ensẽ de manu quo tibi morte apparas. ¶ Restituis animũ. ut me cõsoleris exanimatũ. ¶ Expromis. cur nõ dicis cãm qua uelis mori. ¶ Heu. adiurãs theseũ phedra rogat ne uelit scir cãm mortis sue: sed sinat eã mori. ¶ Indolẽ pidiciũ future uirtutis. ¶ Cineres. quæ

possum iã iudicari mortua. ¶ Fructus.si dicã cãm perdã fructũ mortis: quia uolo mori solum ne qs sciat dedecus meũ:qđ si non dixero relinquet mi hi fama bõa quæ é maximus fructus mortis.ut p pertius hæc est feminei merces extrema triũphi: laudat ubi emeritũ libera fama rogũ.¶ Perit.nihil est.¶ Nemo.theseus ꝓmittit se secretũ seruare qđ dixerit.¶ Cõiugis.dubitas ne apire factũ coniugi tuo.¶ Aliũ.quando quis uult ré suã secretã eé nul li dicat.¶ Facultas.nõ permittã te mori.¶ Luédũ. purgandũ:qđ uiuo debeo mori: qa uiuo:uult di cere cũ passa sim tantã infamiã statim debebã me interficere.¶ Mors optia.melius est q moriar & plores q̃ qđ uiuam:qa uidebit q fuerim tibi cara. ¶ Silere.in tertia psona loqtur more iratorũ: uidés phedrã nolentẽ loqui cãm sue mortis:dicit se paratuꝝ tormenta nutrici ut ista propalet: Vnde Phedra mota cõpassione nutricis statuit narrare factũ.¶ Prodet.manifestabit. ¶ Vincite. ligate:& sic uocat famulos ad tormentũ nutricis. ¶ Ipsa.uidés phedra parare torméta nuttici pollicet se dicturã oia. ¶ Pretéta.oppositа:a tendo:inuoluebat facie uestibus q̃si furibũda non auderet respicere lucé. ¶ Te creator.inuocat ioué & solé auũ suũ in testes conscie sue q uiolata sit ab hyppolito cõtra uoluntatẽ suã. ¶ Coruscũ iubar. splẽdor clarus.i. o sol. ¶ Nõ cessit.nõ uictus fuit:neq; pcibus neq; minis sum supata:sed ui uiolata:q̃ morte mea luã. ¶ Pudoris.pudicicie amisse.¶ Ede.dic qs fuit uio lator nri honoris. ¶ Rere.existimas:& nunq̃ pu tares.¶ Expeto uehemẽter cupio. ¶ Hic.nõ dicã sed declarabit hic ensis quem stuprator reliquit. ¶ Quod facinus.uidés ensem theseus cognouit il lũ esse hyppoliti.¶ Ebur.manubriũ ensis.¶ Aspe rũ.sculptũ.¶ Signis.paruis imaginibꝫ. ¶ Capulo. manubrio.¶ Euasit.ad quẽ locũ fugit hyppolitus ¶ Hi famuli.respõdet phedra nescio quo iuerit:fa muli isti qui fugientẽ uiderũt poterũt tibi dicere.

Roh sancta. exclamat Theseus unde sit tã
p ta calamitas in domo sua & sermoné suũ uertit ad neptunũ.¶ Secundũ regnũ.s.ma ris qđ contingit neptuno.¶ Lues.pestis & calami tas.¶ Hũc.solét mores nutricatiõi cõformari.un de dicit iste nutritus fuit in græcia ubi iuenti sunt boni mores. ¶ Taurus.mons de quo supra dixi mus.¶ Phasis.fluuius é colcoꝝ.¶ Redit.qa natus est de amazone mre:uult esse similis ferinis mori bꝫ.¶ Genus.soboles.¶ Redit ad auctores.s.penti bus.¶ Refert.imitat.¶ Est prsus.amazões uidét odio hére ueneré:& certo tpe uadũt ad finitimos populos qbus corpus suũ ad oẽm libidiné uulgañ nõ pudet:eo mõ é usus hyppolitus lõga castitate: & nũc icepit ab uxore pris sui. ¶ Armigere. ama zonũ.¶ Fœdera ueneris.legitia cõiugia.¶ Castũ diu.lõgo tpe itactũ.¶ O tetrũ genus.o mala ples. ¶ Nõ uictũ.nõ moderatũ moribus.¶ Melioris so li.terræ aptioris ad uirtutẽ.ut uolũt philosophi:se cũdũ climata sunt diuersi ifluxus gẽtiũ:i alio loco sũt crudeles:i alio mites & pacati.¶ Feq;.ut rfert Pli.i.viii. Bruta aialia duce natura quẽdã pudoré hẽnt ueneris sicut leones & eq q dicunt nõ cõmi sceri cũ matre. ¶ Inscius.sine rõne quia equus nõ

Phe.Si læti causa dicitur fructus perit.
The.nẽo istud ali⁹ me q̃dẽ excepto audiet
Aures pudicas coniugis solas times:
Effare:fido pectore arcana oculam.
Phe.Alium silere quod uoles prius sile.
The.Læti facultas nulla continget tibi.
Phe.Mori uolẽti deesse nũq̃ mors potest.
The.Q đ sit luendũ morte delictũ ídica:
Phe.Q uod uiuo.
The.Lachrime non ne te nostre mouent
Phe.mors optia ẽ pire lachrimãtibus suis.
The.Silere pergit:uerbere ac uinclis anus
Altrixq; ꝓdet:quicquid hæc fari abnuit.
Vincite ferro:uerberum uis extrahat
Secreta mentis.
Phe.Ipsa iam fabor:mane: (genis
The.qd nã ora mœsta auertis:& lachrías
Subito abortas uestе prætenta obtigis:
Phe.Te creator cælitum testem inuoco:
Et te coruscum lucis æthereæ iubar.
Ex cuius ortu nostra dependet domus.
Tentata præcibus restiti:ferro ac minis
Non cessit animus:uim tamẽ corpus tulit.
Labem hanc pudoris eluet nostеr cruor.
The quis ede nostri decoris euersor fuit
Phe.Q uem rere minime.
The.quis sit audire expeto
Phe.hic hic dicit ensis:quẽ tumultu territ⁹
Liquit stuprator:ciuium accursum timens.
Th.qđ facin⁹ heu me cerno:qđ mõstrũ in
Regale paruis asperũ signis ebur (tueor
Capulo refulget:gentis atteæ decus.
Sed ipse quo nam euasit.
Phe.hi trepidum fuga
Videre famuli celeri concitum pede.

The.loquitur.

Roh scã pietas:ꝓh gubernator poli
p Et q secundũ fluctibus regnũ tenes
Vnde ista uenit generis infandi lues:
Hũc graia tellus aluit:an thaurus scythes:
Colchusq; phasis:redit ad auctores gen⁹.
Stirpemq; primã degener sanguis refert.
Est prorsus iste gentis armigere furor:
Odisse ueneris fœdera:& castum diu
Vulgare populis corpus:o tetrum genus
Non ulla uictum lege melioris soli:
Feræq; ipse ueneris euitãt nefas.
Generisq; leges inscius seruat pudor:

cognoscit

Vbi uultus ille:& ficta maiestas uiri
Atq3 habit⁹ horrēs p̄sca & antiq̄ appetēs:
Morumq3 seniū triste& aspectum graue:
O uita fallax abditos sensus geris:
Animusq3 pulchram turbidus faciē īduis.
Pudor impudētem celat:audacēm quies:
Pietas nefandum:uera fallaces probant.
Simulantq3 moles dura:siluarum incola
Ille efferatus:castus:intactus:rudis:
Mihi te reseruas:meo primum thoro
Ft scelere tanto placuit ordiri uirum:
Iam iam superno numini grates ago.
Q uod icta nostra cecidit antiope manu.
Q uod nō ad antra stygia descendēs tibi
Matrem reliqui:profugus ignotas procul
Percurre gentes:te licet terra ultimo
Summota modo dirimat oceani plagis:
Orbēq3 nostris pedibus obuersum colas.
Licet in recessu pœnitus extremo abditus
Horrifera celsi regna transieris poli
Hiemesq3 supra positus & canas niues
Gelidi frementes liqueris boreæ minas.
Post te furentes sceleribus pœnas dabis
Profugum per oēs ptinax latebras premā
Longinqua clausa abstrusa diuersa inuia
Emetiemur:nullus obstabit locus.
Huc uota mittā:tela quo mitti haud q̄unt.
Scis unde redeā:genitor æquoreus dedit
Vt uota prono trina concipiam deo.
Et inuocata munus hoc sanxit stygе:
En perage donum triste:regnator freti
Nō cernat ultra lucidum hyppolitus dien
Adeatq3 manes iuuenis irato patre.
Fer abominandā nunc opē nato parēns.
Nunq̄ supremum numinis munus tui
Consumarēus:magna ni præmerent mala
Inter profunda tartara & ditē horridum
Et imminentes regis inferni minas
Voto peperci:redde nunc pactam fidem
Genitor:moraris:cur adhuc undæ silent
Nunc atra uentis nubila implentibus
Subtexere noctem.sidera & cœlum eripe
Effunde pontum:uulguus æquoreum cie
Fluctusq3 ab ipso tumidos oceano uoca.

Chorus loquitur.

Magna parens natura deum:
o Tuq3 igniferi rector olympi:
Q ui sparsa cito sidera mundo

cognoscit uerecūdiam ratione sed natura. ¶ Vbi. idignatiue dolet theseus hyppolitū suū fuisse mutatum. ¶ Vultus.s.seuerus. ¶ Horrens.incultus. ¶ Prisca.qui imitabat primā etatē auream. ¶ Triste senium. graue & seuerū: in aspectu & moribus uidebat ferre grauitatē senilē. ¶ O uita fallax.difficillimū é cognoscere secreta hoīum. ¶ Abditos. occultos. ¶ Pulchrā facié:apparentiā: animus interdū cōtaminatus é interius & foris ostēdit magnam uirtutem. ¶ Probant.laudāt ueritatem qui uolunt dicere. ¶ Molles.delicati. ¶ Dura fortia. ¶ Siluaꝝ.ita est filius meus qui ostēdebat se pudē tem castū & seuerum. ¶ Rudis.inexpertus malo. ¶ Ordiri uiꝝ.incipere ostendere te uiꝝ esse non curasti huc usq3 de mulieribus:& nūc incepisti ab uxore mea. ¶ Iam iā.ago gratias diis quod antiope mater tua interempta sit a me quia si eam reliquissem tibi descēdēs ad inferos idem fecisses illi q̄ fecisti phœdre. ¶ Icta.p̄cussa:nam a theseo fuit interfecta per iurgiū. ¶ Stygia.antra ad infernū. ¶ Profugus.fuge quo uis:si nō sequar te pedibus: prosequar uotis & īprecationibus donec des pœnas. ¶ Dirimat.disiungat si fugeris ad meridiem ubi sunt ātipodes oppositi pedibus nr̄is. ¶ Plagis per oceanū interpositum. ¶ Obuersum. oppositum nobis. ¶ Licet abditus.absconsus:q̄uis fugias ad septentrionem sub polo arctico ubi ē regio inhabitabilis p̄p frigora. ¶ Celsi.qa supra nos: alter est sub nobis antarticus. ¶ Boreæ.uenti cōgelātis niues. ¶ Pertinax premā.non desistens urgebo te quocūq3 ieris. ¶ Emetiemur.transibimus. ¶ Inuia.ubi nō sunt uie trite. ¶ Huc.quo non potero mittere tella mea mittā imprecatiōes. ¶ Scis unde.tu scis me redire ab inferno ideo nō mireris si dicam mala: uel aliter cū illud factum sit ex gratia dei ut redierim qui mihi tria uota cōcedere ꝑmiserat: primū dicunt quādo Theseus natus erat in troezone & uellet ire athenas:erāt prædones:ibi petiuit ut p̄derentur:& hoc fuit primū uotum. Secundum quando ingressus. est labyrinthū in creta:ut inde posset redire: tertiū erit dē morte tua. ¶ Genitor equo reus.neptunus. ¶ Concipiā.eligā. ¶ Prono.fauente. ¶ Sanxit.cōfirmauit. ¶ Munus.hæc tria uota. ¶ Styge inuocata.s.in iusiurandū. ¶ Donū triste.ad mortē hyppoliti. ¶ Nō cernat.moriat. ¶ Parēs.neptune pater quē tenebat pro patre:nā filius erat egei. ¶ Abominandā.qa pater cōtra filiū. ¶ Nunq̄ supremū ultimum.nam duo de tribus uotis p̄fecta erāt: restabat tertium. ¶ Consumaremus.cōpleremus. ¶ Munus.nisi fuisset tantū scelus tu scis dū in inferno erā: nolui facere uotū sed reseruaui mihi hanc gratiā ad aliam necessitatē. ¶ Peperci.uoto nō feci.uotū. ¶ Pactā. quā pepigisti. ¶ Moraris.tu tardas. ¶ Subtexe.occulta:& tege. ¶ Noctē.obscuritatē. ¶ Eripe.ne uideamus lucem. ¶ Cie.commoue. ¶ Vulgus omnia monstra marina.

o Magna parens Chorus conqueritur de gubernatiōe mūdi qđ deus & natura uidenť negligeť genus humanū:nos uidemus hiemē & estatē secūdū cursum suū: & hoīes

uidentᷣ regi fortuna ut malis dentur bona & aduersa bōis Hyppolitus falso accusatus a patre deuotus est imprecationibus: & ita loquens nunciū festiuū uidet qui mortē hyppoliti afferebat & sic dabit principiū quarti actus: uersus ē anapesticus qui aliquādo dimeter: aliquando monometer est quando duos pedes habet. ¶ Rapis. circūuoluis. ¶ Cito mundo. cœlo uoluto & accelerato. ¶ Vagos. instabiles. ¶ Versas. frequēter uoluis. ¶ Cardine. motu: cardo est super quod uoluitur porta. ¶ Cur tibi. unde ē ꝙ habes tantam curā ut partes anni succedant uicisim: & non ꝙ hoīes habeāt ordinem. ¶ Cane. albicantis: quia sunt pruine. ¶ Nudent. quia tunc folia cadunt. ¶ Arbustis. ubi sunt multe arbores: & intelligit uer. ¶ Leonis. intelligit estatem. ¶ Coquant. torreant fruges. ¶ Temperet. intelligit autumnum: qui temperat calores ¶ Sub quo. sub cuius ptāte. ¶ Pondera. sub quo uoluūtur cœli & omnia. ¶ Librata. eleuata & ita posita ut nequeant descendere neq; ascēdere. ¶ Securus. nihil curans: tu gubernas cœlum & de hominibus minimam curam geris & loquitur secūdum epicureā opinionem: tu non reddis merita bonis: nec punis malos. ¶ Spargit. non considerās ubi det: unde dicit cæca. ¶ Libido. libidinose. ¶ Populus. qui in cōmitiis eligebat magistratus. ¶ Turpi. scelerato. ¶ Fasces. magistratus: consuli dabantur duodecim faces: p̄toribus sex. ¶ Tristis seuera. ¶ Recti. benefactorum suorum. ¶ Peruersa illi qui uolunt bene uiuere spernuntur & abiciūtur. ¶ Vane. nihil afferens fructus. ¶ Falsum. q̄a boni nō sunt p̄miati. ¶ Sed quid. dat locū sequenti scene. ¶ Restat. restitit: nam qui cogitat firmat se.

o Sors famulatus lamentatur nuncius de fortuna sua mala cōditio es seruitus cur uocas me ad infandum nuncium. ¶ Ne metue. dicit theseus scio ꝙ est mortuus hyppolitus: sed dic quomodo res est acta. ¶ Erūnis. quare sum assuetus audire & hēre multas miserias. ¶ Vocem uellem loqui: sed non possum. ¶ Quassam. concussam & disturbatam. ¶ Occupat. iacet. ¶ Raptor. stuprator. ¶ Ordinem. qualiter est mortuus. ¶ Vt profugus. dicit nuncius ea quæ precesserūt rem: quæ sunt in re: & quæ post rem facta sunt: in primis quomodo discessit ab urbe. ¶ Infesto turbato: ¶ Iugo. ad iugum. ¶ Subigit cogit. ¶ Abominatus. ibat accusando patriā quæ tales mores hēret. ¶ Ciet. uocat sepe patrē. ¶ Lora. habenas equorū: ¶ Acer. uehemēs. ¶ Quatit. in signum indignationis. ¶ Tumuit. eleuatum est.

Cursusq; uagos rapis astrorum
Celeriq; polos cardine uersas:
Cur tibi tanta est cura perennes
Agitare uias ætheris alti.
Vt nunc canæ frigora brumæ
Nudent siluas.
Nunc arbustis redeant umbræ.
Nunc æstiui colla leonis.
Cererem magno feruore coquant.
Viresq; suas temperet annus.
Sed cur idem qui tanta regis:
Sub quo uasti pondera mundi:
Librata suos ducunt orbes.
Hominum nimium ades securus:
Non sollicitus prodesse bonis:
Nocuisse malis.
Res humanas ordine nullo:
Fortuna regit: spargitq; manu
Munera cæca: peiora fouens
Vincit sanctos dira libido.
Fraus sublimi regnat in aula:
Tradere turpi fasces populus.
Gaudet eosdem colit atq; odit.
Tristis uultus peruersa tulit
Præmia recti: castos sequitur
Mala paupertas: uitioq; potens
Regnat adulter.
O uane pudor falsumq; decus:
Sed quid citato nuncius portat gradu:
Restatq; mœstus lugubrem uultū gerēs.

Act⁹. iiii. Nūcius & These⁹. Nun. loq̄tur.

o Sors acerba & dura famulat⁹ grauis.
Cur me ad nefādi nunciū cas⁹ uocas.
th. ne metue clades fortiter fari aspal
Non imparatum pectus erumnis gero.
Nun. Vocē dolori lingua luctifica negat.
Th. Proloq̄re q̄ sors aggrauat q̄ssā domū
nū. hyppolit⁹: heu me flebili leto occubat.
The. Natū parens iam pridē obiisse scio:
Nam raptor obiit: mortis effare ordinem.
Nū. Vt ꝓfugus urbē liquit infesto gradu:
Celerem citatis passibus cursum explicās:
Celsos sonipedes ocius subigit iugo:
Et ora frenis domita substrictis ligat.
Tū multa secū effectus: & patrium solum.
Abominatus: sæpe genitorem ciet.
Acerq; habenis lora permissis quatit.
Cum subito uastum tumuit ex alto mare

¶ In astra.

Creuitq3 in aſtra:nullus inſpirat ſalo:
Ventus:quieti nulla pars cœli ſtrepit:
Placidumq3 pelagus ꝓpria tẽpeſtas gẽrit:
Non tantus auſter ſicula diſturbat freta
Nec tam furenti pontus exurgit ſinu:
Regnante choro:ſaxa cũ fluctu tremunt.
Et cana ſummum ſpuma leucatem ferit.
Conſurgit ingẽs põtus in uaſſum aggerẽ:
Tumidũ monſtro pelagus in terram ruit.
Nec iſta ratibus tanta conſtruitur lues:
Terris minatur:fluctus haud curſu leui:
Præuoluuntur:neſcio quid onerato ſinu
Grauis unda portat:quæ nouũ tellus caput
Oſtendit:aſtris cyclas exoritur noua.
Latuere nube:numen epydauri dei:
Et ſcelere petre nobiles ſcyronides:
Et quæ duobus terra cõprimitur fretis:
Hæc dũ ſtupẽtes querimur:en totũ mare
Immugit oẽs undiq3 ſcopuli ad ſtrepunt.
Summum cacumen rotat:expulſo ſalo
Spumat uomitq3 uicibus alternis aquas
Q ualis per alta uehitur oceani freta:
Fluctus refundens ore:phyleus capax.
Inhorruit concuſſus undarum globus.
Soluitq3 ſeſe:& littori inuexit malum
Maius timore:pontus in terras ruit
Suũq3 mõſtrũ ſequtur hos quaſſat tremor.
The.Q uis habitus ille corpis uaſti fuit:
Nũ.cerulea taurus colla ſublimis gerens:
Erexit altam fronte uiridanti iubam.
Stant hiſpidæ aures:cornibus uarius color
Et quem feri dominator habuiſſet gregis:
Et quẽ ſub undis natꝰ:hĩc flammã uomit:
Oculi hinc lucent:cerulea inſignis nota:
Opima ceruix arduos tollit thoros
Nareſq3 hiulcis hauſtibus patule fremũt.
Muſco tenaci pectus aut palear uiret.
Longum rubenti ſpargitur ſucco latus.
Tum pone tergus:ultima in monſtrũ coit
Facies:& ingens belua immenſam trahit,
Squamoſam partem:talis extremo mari:
Pyſtrix citatas ſorbet aut reddit rates:
Tremuere terræ:fugit attonitum pecus:
Paſſim per agros:nec ſuos paſtor ſequi
Meminit iuuencos:omnis e ſaltu fera
Diſceſſit:frigido exanguis metu
Venator horret:ſolus immunis metus
Hyppolitus arctis continet frenis equos

¶In aſtra.hypbole poetica:ãplificatio ſupra ueritaté.¶Nullus.nec ille tumor erat exuẽtis.¶Propria nata ex ſe:nõ exuentis.¶Pontus.generaliter accipitur de omni mari: ſed ibi ſpãliter intelligitur de mari ſtricto in ingreſſu heleſponti quod euxinum appellaſ.¶Sinu faucibus tẽpeſtuoſis.¶Choro.uento collaterali zephiri.¶Leucatã.leucas teſte pomponio inſula eſt iuxta epiꝝ diſpoſita contra ſinum ambraciũ habens montem altiſſimum Vir.li.iii.ænei.mox & leucadii nĩboſa cacumina montis:& formidatus nautis aperiſ apollo.¶Cana alba ꝓp fluctus.¶Aggerem.cumulationẽ aquarum.¶Nec iſta.nõ erat ſicut tempeſtas quæ ſolet ire ad naues ſed hæc ibat ad terras.¶Lues.monſtrum hoc loco.¶Grauis.grauida.¶Sinu onerato ueniebat curuata unda tanq̃ in græmio aliquid portaret.¶Cyclas.dicebamus forte exortã ẽ aliqua inſula in medio mari: cyclades in mari egeo ſunt.¶Petre ſcyronides.ſũt de quibus diximus ſupra ꝓpinque athenis ſex milibus paſſuum porrecte in memoriã ultoris theſei:quare inde ſcyrõ latro præcipitans tranſcũtes ab eo occiſus eſt: & Ino cum palemone filio illinc ſe præcipitẽ dedit: unde dicit.¶Nobiles.famoſe ꝓpter ſcelus.¶Epydauri dei.ſ.eſculapii.¶Terra.hiſtmos de q̃ ſupra diximus:ẽ inter egeum & ionium.¶Rotat uoluitur.¶Cacumen.ſcopulorũ uel illius mõſtri.¶Alternis.modo trahendo modo uomẽdo.¶Phyleus.monſtrum qđ ſumere & uomere diciſ aquas:¶Capax.multum ſorbens.¶Refundẽs euomẽs.¶Globus:maſſa rotũda.¶Soluit.diſſoluit & aperuit ſe.¶Maius.magis horrendum quam timebamus.¶Hos.nos qui eramus hic.¶Quis interrogat.formã mõſtri.¶Habitus forma.¶Herculea.deſcribit nuncius formã monſtri:taurus erat coloris cerulei cum cornibus & duobus pedibus & cauda longa poſt deſinebat in piſcẽ ſine pedibus.¶Herculea.qualia fuerant tauri quẽ occidit hercules in Creta:alii legũt cerulea & melius.¶Iubã crines in collo.¶Viridanti.quare aquaticũ monſtrum.¶Stant.horrent.ſic Vir.Stant lumina flãme.¶Varius.diuerſus.¶Quem.ſ.coloré.¶Dominator.taurus.¶Sub undis.quare ceruleus eſt.¶Hinc ex una parte.¶Thoro pulpas.¶Opima.pinguis.¶Hauſtibus.atractionibus.¶Hiulcis.abhio:dicitur aliquando qui hiat:& quod facit hiare Vnde fulmen hiulcum qđ aperit: & terra hiulca aperta.¶Patule magne.¶Palear.pellis dependẽs a collo.¶Muſco.herba uiridi quæ naſcitur ĩ locis humidis:ut circa paucos.¶Longum latus.qui habebat longa latera.¶Spargitur.maculatur ſucco humore.rubeo.¶Tum.præterea.¶Pone.i.poſt ibi habet uim propoſitionis:aliquãdo eſt aduerbium quando ponitur ſine caſu.¶Facies.ultima ps monſtri.¶Piſtrix.plinius.xxvi.li.inquit tritones piſtriceſq3:monſtrum eſt aquaticum tante magnitudinis: ut abſorbeat naues & euomat.¶Reddit.euomit.¶Immunis metus.nihil timens.¶Arctis.ſtrictis.¶Notæ.conite per equos.

¶ Ortatu. cum uideret territos equos ortabatur eos. ¶ Eſt alta. hactenus dixit que ante rem facta ſunt: nūc quæ in re: qūo mortuus eſt hyppolitus. ¶ Alta. montana. ¶ Ad argos. uerſus argos. ¶ Ruptis. exeſis. ¶ Suppoſiti. inferioris: ſuppoſiti illi uie montane. ¶ Moles. illud mōſtrum. ¶ Hic. in hoc ſcopulo. ¶ Acuit. incitat: ut cōtra currum hyppoliti uehemētior ueniret. ¶ Pretētans. experiēs an haberet ſatis ire. ¶ Preluſit. ꝓludium fecit anteq̄ ueniret ad ueꝝ certamen. ¶ Prepeti. ueloci. ¶ Sūmam humum. ſuperficiem terre. ¶ Stetit. firmauit. ¶ Toruus terribilis. ¶ Currus. equos ſicut Virgi. neq̄ audit currus habenas. ¶ Natus hyppolitus animoſe conſtitit aduerſus eum. ¶ Vanus. qui in me nullum habebit effectum. ¶ Paternus. quēadmodum pater meus theſeus ſuperauit taurū ferociſſimum: eo modo nō dubitabo iſtū aggredi. ¶ Inobſequentes. qui nō poterant regi: non obedientes: quāuis hyppolitus non fuerit territus: tamen equi pauefacti non poterant gubernari frenis. ¶ At ille hyppolitus regebat currum cum uidebat aliquid oppoſitum ut facit nauta in tempeſtate nauem ſuam quādo uidet oppoſitos fluctus. ¶ Retentat frequēter retinet. ¶ Turbido. procelloſo. ¶ Sequitur. ille taurus nunq̄ reliquit eū ſemp a latere: uel ante. ¶ Equa. equaliter uadens. ¶ Corniger pōti. taurus marinus. ¶ Carpens. iter carpere eſt ire. ¶ Imperia ſoluunt. nō obediunt frenis: ſed conatur ſe diſiungere a curru ut fugiant. ¶ Recti. pro erecti in pedes. ¶ Iactant onus euertūt currum. ¶ Preceps. tunc aleuato curru hyppolitus decidit pedibus in loris inuolutus: & cū magis trahebant equi: tāto magis ſtringebatur. ¶ In ora. cum uultu ad terram. ¶ Cenſere. ſ. non eſſe gubernatorem. ¶ Pecudes. equi ruunt cum impetu uadunt. ¶ Leui ſine onere. ¶ Dominante. regēte. ¶ Talis. facit ſimilitudinem de cāu phætontis filii ſolis cuius fabula notiſſima ē apud ouidium. ¶ Suū onus ſ. phœbum. ¶ Indignatus q̄ lux eſſet cōmiſſa iſti puero. ¶ Late. redit ad lacerationem hyppoliti. ¶ Cruētat. ſ. hyppolitus. ¶ Illiſum. pcuſſum. ¶ Reſultat. reſilit dum trahitur. ¶ Populatur deſtruit. ¶ Decor. infœlix. perditur illa forma ꝓpter quā uenit ad iſtam necem. ¶ Moribunda. morientia. ¶ Tandem. dum traheretur hyppolitus inuentus ē pallus in quo fixus eſt: & trahentibus equis pars ipſius remāſit in pallo: reliqua in loris. ¶ Trūcus. ſ. arboris. ¶ Sude. pallo. ¶ Tenet. retinet. ¶ Stipite iecto. trāffixo per medium inguem quæ pars eſt inter coſſam & uētrem. ¶ Raptum. hyppolitum. ¶ Stetit. firmauit ſe parum. ¶ Affixo. ſ. hyppolito ¶ Biiuges equi. ¶ Heſere. firmati ſunt. ¶ Vulnere propter uulnus quādo hyppolitus affixus fuit pallo. ¶ Rūpunt quando uoluerūt diſcedere rupe runt & moram quā faciebant & dominum qui diuiſus eſt. ¶ Virgulta. ubi ſunt arbuſcule. ¶ Secant. diuidūt: quia ubiq̄ remanebat una ꝑs. ¶ Vepres. ſpine. ¶ Tulit. abſtulit. ¶ Errat. uenit ad illa q facta ſunt poſt rē. i. mortē hyppoliti. ¶ Manus. multitudo famulorꝝ. ¶ Errat. querendo corpus domini.

Pauidoſq̄ notæ uocis ortatu ciet.
Eſt alta ad argos collibus ruptis uia:
Vicina tangens ſpatia ſuppoſiti maris:
Hic ſe illa molles acuit atq̄ iras parans.
Vt cœpit animos: ſeſeq̄ pretentās ſatis
Præluſit ire præpeti curſu euolat.
Summāq̄ citato uix gradu tangēs humū
Toruuſq̄ currus ante trepidantes ſtetit.
Contra feroci natus inſurgens minax
Vultu: nec ora mutat: & magnum intonat:
Haud frangit aīum uanus hic terror meū
Nā mihi paternus uincere eſt tauros labor
Inobſequentes protinus frenis equi
Rapuere currum: iamq̄ deerrantes uia
Quacunq̄ pauidos rapidus euexit furor:
Hac ire pergunt: ſeq̄ per ſcopulos agūnt.
At ille: qualis turbido rector mari
Ratem retentat: ne det obliquum latus.
Et arte fluctus fallit: haud aliter citos
Currus gubernat: ora nunc preſſis trahit
Cōſtricta frenis: terga nunc torto frequēs
Verbere cohercet: & ſeq̄tur aſſiduꝰ comes.
Nunc æqua carpēs ſpacia nūc cōtra obuiꝰ
Incurrit ore corniger ponti horridus:
Tum uero pauide ſonipedes mēte exciti
Imperia ſoluunt: ſeq̄ luctantur iugo
Eripere recti in pedes iactant onus.
Præceps in ora gnatus: implicuit cadens
Laqueo tenaci corpus quāto magis
Pugnat: ſequaces hoc magis nodos ligat:
Senſere pecudes facinus: & curru leui
Dominante nullo: qua timor iuſſit ruunt.
Talis per auras nō ſuū cognoſcens onus:
Soliſq̄ falſo creditum indignatus diem
Phætonta currus deuio excuſſit polo.
Late cruentat arua: & illiſum caput
Scopulis reſultat: auferunt domini comas.
Et ora durus pulchra populatur lapis.
Peritq̄ multo uulnere infœlix decor.
Moribunda celeres mēbra puoluūt rotæ.
Tandemq̄ raptum: trūcus ambuſta ſude:
Medium per inguen ſtipite eiecto tenet:
Palumq̄ domino currus affixo ſtetit:
Heſere biiuges uulnere: & pariter moram
Dominūq̄ rūpunt: inde ſemianimē ſecāt.
Virgulta acutis aſperi uepres rubris.
Omniſq̄ truncus corporis partem tulit.
Errat per agros funebris famuli manus.

¶ Notā.

Per illa quæ distractus hyppolitus loca:
Longum cruenta tramittem signant nota
Mœsteq3 domini membra uestigãt canes.
Nec dum dolentum sedulus potuit labor
Explere corpus: hoccine est forme decus:
Q ui modo paterni clarus imperii comes
Et certus hæres: siderum fulsit modo
Passim ad supremos ille colligitu rogos:
Et funeri confertur. The. O nimium potẽs
Q uanto parentes sanguinis uinclo tenes
Natura: quam te colimus inuiti quoq3:
Occidere uolui noxium: amissum fleo.
Nũ. Haud flere hõeste qſq̃ qđ uoluit põt
th. eqdẽ malorũ maximũ hũc cumulũ reor:
Si abominanda casus optata efficit:
Nũ. Et si odia seruas cur madẽt fletu genæ
Q uod te interemi: non quod amisi: fleo.

Chorus.

Vanti casus humana rotant:
q Minor in paruis fortuna furit:
Leuiusq3 furit leuiora deus.
Seruat palidos obscura quies.
Præbetq3 somnos casa securos.
Admota æthereis culmina sedibus:
Duros excipiunt notos:
Insani boreæ minas:
Imbriferumq3 corum:
Raros patitur fulminis ict9 humida uallis.
Tremit telo iouis altisoni
Caucasus ingens: phrygiumq3 nemus.
Matris cybeles metuens cœlo
Iupiter alto uicina petit.
Non capit unq̃ magnos metus
Humilis tecti plebeia domus.
Circa regna tonat.
Volat ambiguas mobilis alis
Hora: nec ulli põstat uelox fortuna fidem.
Q ui clara uidet sydera mundi.
Nitidumq3 diem morte relicta:
Luget mœstos tristis reditus:
Ipsoq3 magis flebile auerno:
Sedis patriæ uidet hospitium.
Pallas actææ ueneranda genti:
Q uod tuus cœlum superosq3 theseus
Spectat & fugit stygias paludes:
Casta nil debes patruo rapaci.
Constat inferno numerus tyranno:
Q uæ uox ab altis flebilis tectis sonat:

¶ Nota. signis cruentis. ¶ Mœste propter mortem domini: nam canis põter alia animalia amicissimus est homini. ¶ Nec dum. nũdum inuenerãt totum corpus quãdo discessi. ¶ Dolentum. dolentium famulorum. ¶ Sedulus. diligens. ¶ Explere. ĩ totum inuenire. ¶ Hoccine. facta narratione subiungit nuncius deplorationem mortis hyppoliti: ¶ Passim hic & illic. ¶ Confertur de multis locis fertur ad funus. ¶ O nimium. theseus audiens mirabilem mortem filii non potest se continere lachrymis. ¶ Inuiti. uelimus nolimus ue: habebam nuper odio filium quem moriturum optabam & nunc mortuum flere cogor. ¶ Haud honeste. nõ conuenienter: si desiderabas illum mori quid nũc fles illum. ¶ Equidẽ. certe imo lugeo & puto hunc esse cumulum malorum quando ultra malum qđ uolebam accidit & completum est. ¶ Efficit. complet. ¶ Abominanda. detestanda. ¶ Interemi. & q̃ fuerim causa mortis.

q Vanti. nunc inducitur chorus deplorãs hunc casum: dicensq̃ res humanas fortuna & casibus agi: magnosq̃ uiros in primis illis eẽ subiectos uersus dimeter anapesticus. ¶ Quanti. quã magni. ¶ Obscura. in ota & humilis hominis. ¶ Casa. domus uilis. ¶ Securos. sine metu. ¶ Admota. iuncta & uicina: qui habitant sublimia tecta illi sunt qui uẽtos & fulmina sentiunt & procellam inuidie. ¶ Vallis. locus dep̃ssus. ¶ Caucasus. mons scythie. ¶ Frigium nemus. ida silua & mons ĩ phrygia, ubi colebatur cybeles. ¶ Metuens cœlo: pro cœlo suo gigãtes olim uoluerunt ire in cœlum: ideo timens semper deicit alta: & est fabulose dictum. ¶ Hora. quia nullus status durat. ¶ Prestat. seruat: nam altos multotiens deicit. ¶ Qui clara. reducit ad propositum suum. Theseus modo rediens ab inferis cum debuisset multum gaudere: uenit ad tantam miseriã. ¶ Videt theseus. quæ non uidebat in iferno. ¶ Morte relicta. iferno. ¶ Reditus. dolet quod reuersus sit. ¶ Ipsoq̃. uidet hospicium patrie suæ: quod est sibi peius quã ifernus. ¶ Pallas. tu nihil obligata es plutoni patruo tuo qđ redidit tibi regem patrie quia nihil perdidit de numero suo restituit unũ & acceperit aliũ hyppolitum. ¶ Actææ. athenienſi. ¶ Casta. tu pallas. ¶ Rapaci. qui oĩa rapit. ¶ Cõstat nũc diminutus est. ¶ Quæ uox uersus hic iãbicus: dat chorus locũ sequẽti scenæ audiẽs phedrã furẽtẽ.

Strictoq3 uecors phedra quid ferro parat:
Actus.v. The. Phe. Cho. The. loquitur.
Vis te dolore percitā instigat furor:
q Quid ensis iste: quid ue uociferatio
Plāctusq3 sup corpus inuisū uolunt.
Phe. Ne me ꝓfundi sæue dominator freti:
Inuade: & in me monstra cerulei maris
Emitte: quicquid intimo thetis sinu
Extrema gestat: quicquid oceanus uagis:
Cōplexus undis ultimo flectu tegit:
O dure theseu semper: o nunq̄ tuis
Tuto reuerse: gnatus & genitor nece.
Reditus tuos luere: peruertis domum
A more semper cōiugū: aut odio nocens:
Hyppolite tales intueor uultus tuos.
Taleſq3 feci: membra quis sæuus scinis
Aut qs ꝓcrustes sparsit: aut qs cresius
Dædalia uasto claustra mugitu replens
Taurus biformis ore cornigero ferox:
Diuulsit: heu me quo tuus fugit decor:
Oculiq3: nostrum sidus: examinis iaces.
Ades parum per uerba exaudi mea.
Nil turpe loquimur: hac manu pœnas tibi
Soluam: & nefando pectori ferrum inserā:
Animaq3 memet pariter scelere exuam
Et te per undas: perq3 tartareos lacus:
Per styga per amnes igneos: amēs sequar:
Placemus umbras: capitis exuuias cape.
Lacereq3 frontis accipe absciſam comam:
Non licuit animos iungere: at certe licet
Iunxisse fata: morere si casta es uiro.
Si incesta amori. cōiugis thalamos petam
Tēto impiatos facinore: hoc deerat nefas
Vt uindicato sancta fruereris thoro.
O mors amoris una solamen mali:
O mors pudoris maximum lesi decus:
Confugimus ad te: pande placatos sinus
Audite athenæ: tuq3 funesta pater
Peior nouerca: falsa memoraui & nefas:
Quod ipsa demēs pectore īsano hauserā:
Mentita finxi: falsa punisti pater
Iuueniſq3 castus crimine incestē iacet
Pudicus insons recipe iam mores tuos.
Mucrone pectus impium iusto patet.
Sanctoq3 mors soluit inferias uiro.
Quid facere debeas: rapto gnato parens:
Disce ex nouerca: cōdere acherōtis plagis.

Plagis.

¶ Stricto. nudato gladio. ¶ Vecors furiosa.
Vis te. Hoc est principiū quinti actus in
q quo tractatur pnia Phedræ: Cū esset re-
latum cadauer Hyppoliti ipsa furibūda
exiens domū cum gladio seipsam interi
mere uolebat: qd̄ miratur Theseus quando Hyp
politum odisse uidebat. Vnde dicit. ¶ Quid ensis
cur furiosa tenes ensem ī manu. ¶ Inuisum. qd̄ fu
erat tibi odio. ¶ Ne me. iuocat phœdra quasi eun
dem exitum qué habuit hyppolitus. ¶ Domina-
tor freti. neptune. ¶ Seue crudelis. ¶ Thetys ulti-
mum mare. ¶ O dure. uertit sermoné ad ipm the-
seum qui nūq̄ sine dāno suorū reuersus est domū.
& ꝓbat per exemplū filii & patris egei qui ꝑp ip-
sum deiecit sese ī mari quādo nō mutatis uelis re-
dibat theseus a creta ut nota é hystoria: sic hyppo
litus sensit reditus tuos de inferno. ¶ Luere dede
runt penas ꝑp reditus tuos. ¶ Peruertis. semp no-
ces domui tue. ¶ Amore. quare credidisti mihi.
¶ Odio. ꝑp antiopam quā interfecit cū supbe illi
respōderet. ¶ Hyppolite. mō uertit se ad cadauer
hyppoliti: & lamētatur q̄ fuit cā tāti mali: delibe-
rat q̄ cum eo dare pœnas: ut sit comes in morte.
¶ Procrustes. hic fuit latro crudelis in peloponen
so qui diuersis pœnis trāseūtes afficiebat. ¶ Quis
cretius. minotaurus decreta de quo uidimus q̄ de
uorabat hoies. ¶ Scinis nomé erit latronis de quo
Oui. qui hoies alligabat arboribus. ¶ Claustra de-
dalia. labyrinthū factū a dedalo. ¶ Nostrū sydus.
adpositio est: quos mirabar tāq̄ duo sydera. ¶ Nil
turpe. qa experta fuerat q̄ hyppolitus nolebat au
dire aliq̄d̄ turpe. q. d. scio q̄ nō audires me si tur-
pe loquerer. ¶ Exuā. deponam animā & pariter
purgabo me scelere. ¶ Et te. postq̄ non potui esse
comes in uita ero in morte. ¶ Placemus. mittige-
mus. ¶ Capitis exuuias: capillos meos cōsuetudo
erat: ut testatur catulus deponere crines in fune-
re cari & dilecti: qd̄ primo facit phœdra. ¶ Iunge
re. nō potui quādo uiuebas iungere aium: ut ama
res me: nūc in morte iungā. ¶ Fata. morté. ¶ Mo
rere. facit argumentū: dilematon é: quādo diuidi-
mus in duas ptes & in utraq̄ cōcludimus ratione
subiecta aut fui casta aut nō: si fui casta & accusaui
falso hyppolitum debeo mori: qa feci scelus. si fui
nō casta debeo amori qa iste interfectus ꝑp amo
rem. ¶ Morere. dicit ad seipsam. ¶ Viro. ꝑp uirg.
¶ Amori. ꝑp amorem. ¶ Petam. quasi dicat non.
¶ Hoc deerat. nō conuenit ut fruaris tanto scele-
re: sed potius debes dare pœnas. ¶ Pater. theseu
qui fuisti peior in filiū q̄ nouerca falsa. ¶ Memo-
rauit. detegit crimen suū qd̄ falso accusauerit hyp
politum. ¶ Demens. ꝑp amorem. ¶ Hauserā. con
ceperā. ¶ Recipe. recupera: tu habuisti malam fa
mam propter me hyppolite: nūc tibi restituetur:
quia fateor falsam accusationem: & ita dicēs incu
buit ensi. ¶ Patet. apertum est. ¶ Iusto mucrone.
quia percutit merentem. ¶ Inferias. sacra quæ so
lebant fieri mortuis. ¶ Sancto uiro. hyppolito
innocenti. ¶ Quid facere. uertit se ad theseum:
disce pater quid debeas facere: si ipsa nouerca mo
rior. ¶ Condere. condaris & occulteris.

¶Plagis.regionibus inferni. ¶ Pallidi. mutantur hic uersus & sunt trimetri archilocii iambici & sunt tetrametri cum habēt octo pedes:quando habent septē & unam sillabam sunt acataletici.i.non perfecti.& dicūtur acataleo deficio. ¶ Theseus nūc optat ire ad infernos ubi alias fuit.¶ Auerni.lacus inferni.¶ Tenerei.spelunca per quam dicitur aditus esse ad inferos de qua diximus in hercule furete. ¶ Lethes.fluuii. infernalis cuius aqua pota obliuionē facit. ¶ Grata.quam miseri optant:ut obliuiscātur miserias. ¶ Præmite.grauate.¶ Nunc adeste.uocat omnia monstra maris ad perditionem suam. ¶ Proteus.occeani & tethyos filius qui dicit phocas pascere i mari:unde pastorem belluarum marinarū appellant poete.¶ Meq3 ouantem letantem falsa uictoria. ¶ Genitor.neptune.¶ Segregē.segregatim.¶ Regna tria.iouis:plutōis.& neptuni.¶ In hoc:ad hoc solum sum reuersus.¶ In cœlū.ad superos:& loqtur respectu inferorum quibus nos sumus superi. ¶ Celebs priuatus uxore.¶ Orbus.carens filio. ¶ Prolis.filii.¶ Thalami.uxoris.¶ Donator.ut diximus hercules liberauit theseum ab inferis:unde rogat eum ut iterum restituat ipsum ad inferos. ¶ Atre.obscure:ppter calamitates. ¶ Tuum munus.s.me.¶ Diti.plutōi.¶ Manes.inferos.¶ Mortem.nunc inuoco mortem quam habebam in inferno.¶ Insolita.fecit mori filium morte noua. ¶ Efferar.sepeliar more antiquo q cadauera efferebant. ¶ Nunc sicut fecit phœdra. ¶ Irroga.da. ¶ Pinus.moriar pœna dura non ea quam solebat dare sciuis latro trāseuntibus qui incuruabat duas arbores in altera ligabat caput in altera pedes miseri hominis postea surgentes dilacerabāt corpus eo modo nolo ligari sed grauius supplicīū quero. ¶ Coacto uertice.cacumine arboris iflexo.¶ Remissum.reuertentem sursum. ¶ Trabes.arbores schiron latro prope corinthū qui transeuntes cogebat fame:postea ex rupe iubebat pedes sibi oscūlari unde illos precipitabat hic locus ut uidimus appellata sunt saxa schyronia.¶ Grauiora uidi.fui apud inferos & scio grauiores pœnas. ¶ Phlegeton.fluuius inferni trahēs undas igneas. ¶ Vado igneo.aquis igneis. ¶ Maneat.expectet. ¶ Cedite umbre.uertit se specialiter ad quasdam aīas dānatos ut dēt sibi locum:& succedet penis illarum. ¶ Labor perēnis.perpetuus. ¶ Senis eolii.idest sisiphi filii eoli qui apud inferos hac pena afflicitur: ut grande saxum supra montem portare coactus cum ad apicem deduxerit cōtinuo ad ima relaxetur.ut Ouid.decimo tertio methamor. Aut petis aut urges rediturum sisiphe saxum. ¶ Degrauet. non amplius grauet.¶ Me ludat amnis. fluuius in quo est tantalus de cuius pœna diximus sepius. ¶ Vultur.similiter hæc hystoria narrata é in hercule furente. ¶ Pater pirithoi. scilicet ixion cuius hystoria nota est superius.¶ Rota.nnnq̄ resistens icitatis turbinibus ferat mea membra. ¶ Chaos. sicut dixit hesiodus fuit cōfusio elementorum: & dicitur esse apud inferos. ¶ Iustior quare alias iui non iusta causa sed ad raptū proserpine:nunc autem ut sequar filiū. ¶ Ne metue.pluto noli timere:non uenio ad rapinā.¶ Casti.non incesti:ut feci alias.¶ Proni.faciles.& é dictū ex indignatiōe.

th.pallidi fauces auerni:uosq3 tenerei spec⁹
unda miseris grata lethes:uosq3 torpētes lac⁹
ipiū rapite atq3 mersū pmitte ppetuis malis
nūc adeste scua pōti mōstta:nūc uastū mare
ultio qdcūq3 pthe⁹ equoris abscōdit sinu:
meq3 ouātē scelere tāto rapite i altos gurgi
Tuq3 sp gēitor ire facilis assensor meæ: ¶res
morte dignū facin⁹ aus⁹ sū q noua natū nece
Segregē sparsi p agros:qq3 dū falsū nefas.
Exequor:uidex sceles⁹:icidi i uerū nefas
sidera & māes & ūdas scelere cōpleui meo.
āplis sors nulla restat:regna me norūt tria:
In hoc redimus:patuit in cœlum uia
Bina ut uiderē funera:& geminam necem
Celebs & orbus funebres face
Vt concremarē prolis ac thalami rogos:
Donator atre lucis alcide tuum
Diti remitte munus:ereptos mihi
Restitue manes impius frustra inuoco
Mortem relictam:crudus:& læti artifex
Exitia machinatus insolita efferar.
Nunc tibimet ipse iusta supplicia irroga.
Pinus coacto uertice attingens humum
Cœlo remissum fundat i geminas trabes:
Mittarq3 præceps saxa per scyronia.
Grauiora uidi quæ pati clausos iubet:
Phlegeton nocentes igneo cingens uado.
Q uæ pœna maneat memet & sedes scio.
Vmbræ nocentes cedite & ceruicibus
His his repositum degrauet fessas manus
Saxum senis perennis eolii labor.
Me ludat amnis ora uicina alluens.
Vultur relicto transuolet tytio ferus.
Meumq3 pœne semper accrescat iecur.
Et tu mei requiesce pirithoi pater.
Hæc incitatis membra turbinibus ferat:
Nunq̄ resistens orbe reuoluto rota.
Dehisce tellus:recipe me dirum chaos.
Recipe hæc ad umbras nobis iustior uia ē.
Gnatū sequor:ne metue qui manes regis
Dasti uenimus:recipe me æterna domo
Non exiturum:non mouēt diuos præces.
At si rogarem scelera q̄ proni forent.

¶ Theseu.chorus exortat theseū ad sedandum lachrymas & sepeliendū filiū suū:nā plorādi tps satis hébis.¶ Iusta.exequias.¶ Effero.ualde crudeli.¶ Fœde.sanguinolenter.¶ Huc huc.iubet mébra cadaueris portari.¶ Temere.sine ullo ordine ná mébra illius nō erant ordinata locis suis.¶ Parens.ut nō essem solus ad hoc malū in uocaui patrem neptunū ut mitteret monstrū. & ita feci eū quoq; peccare.¶ Semel.nō semel sed bis.s. in filiū & patré.¶ O triste.quā mala est orbitas priuatio filioꝝ in sene:iuuenis amittés filiū sperat recuparе aliū:q̄ spes nō é'ī sene.¶ Fractis.senilibus.¶ Est sup.supereſt & restat.¶ Foue.cōtine áplexu.¶ Genitor:ad seipm dicit.¶ Errátes.q̄ sunt remote de loco suo.Locus. iá digerit mébra & dicit lacertus dexter hic debet eé:& hic siniſtra manus. Leui.siniſtri.capit aliud fragmentū corporis.s.latus siniſtrū q̄ nō erat integrū.Notas.signa. Quá ma.magna pars corporis adhuc restat sup q̄ non potero plorare:timeo qd' nō potero durare donec redigá totū corpus in unū.¶ Fingit.cōponit.¶ Hoc. capit unū aliud mébrū: & nō uidet quæ sit illa ps: sed postq̄ deest hic una ps:ponā i hoc loco.¶ Ambesum.corrosum:dubito quæ ps sit tui: an brachium:an hūerus.¶ Vacuo.ubi nō é mébrū.¶ Hæc ne.facit cōmiserationé dicés hic é ille uultus q̄ coegisset etiá hostes ad amandū se.¶ Furor. insania mea.¶ Ex uoto.qd' feci neptūo cōtra filiū.¶ Hæc en.quotiés reperiet' aliqd' mébrū erit opus efficere funus nouū.¶ Supma.ultima.¶ Efferédus.sepeliédus.¶ Interi.dū reperiét' alie ptes.¶ Ignes.rogus quo cōburebāt' illa mébra.¶ Patefacite.iubet apiri ianuā ut audiat' lamétatio.¶ Funestā.infœlicem.¶ Mosopia.tote athene:ná mosops rex athenaꝝ fuit.¶ Claris.magnis:ut oés audiant.¶ Vos. iperat aliis ut parét rogū.aliis ut querāt reliq̄s partes corporis p agros.¶ Acq̄rite.ita q̄rite ut inueniatis.¶ Istā.i.phœdrā:eā nō nomiat quādo illius nomé erat inuisum:non uult ut cremet':sed terra defodiat': rogatq; ut semp illi tellus sit onerosa & grauis:qd' cōtrarium dilectis optabat' ut tibullus: nec grauet ossa lapis.¶ Premat.claudat.¶ Grauis. quæ grauet corpus suum.¶ Impio capiti. crudeli phœdre quæ fuit cā necis hyppoliti mei.

i Am nocte.Argumētū huius tragœdie q̄ inscribit' œdipus repetendū é supius de tragœdia thebayde Diuidit' i q̄nq; actus prio introducit' œdipus exiés foras q̄ dicit sciá hoc mane quot mortui sunt nocte ista:& sic curas regni dánat p cōmiserationem oium regnantiū.secūdo aūt erit sciscitatio remedii pestilé tie p creonté:tertio cōsultatio p tyresiá aūt. quarto reuelatio pris iterfecti & matris accepte i uxoré.quito mors iocaste & obcecatio œdipi.¶ Mestū.qa nō erat lux apta: sed oppssa nubibus & uaporibꝰ.¶ Iubar.splédor solis.¶ Luctifica.q̄ affert nobis luctū.¶ Desolatas.destitutas propter pesté ¶ Quisq̄.hic dánat conditioné regiá quæ tot miseriis tenet'.¶ Fallax.o regnū qd' uideris esse optabile & decipis omnes.¶ Quantū.habet uim substantiui.¶ Frōte.apparétia:aspectus tuus licet blādus sit:tū occultat multa alia.¶ Vt alta iuga.sūmi-

Cho. Thēseu querelis tps æternū manet:
Nunc iusta nato solue & absconde otius
Dispersa fœde membra laniatu effero.
The. Huc huc reliqas uehite cari corpis:
Ponduſq3 & artus temere congestos date.
Hyppolitus hic est:facin? cognosco meū.
Ego te peremi:neu nocens tantum semel
Solus ue fierem facinus ausurus parens:
Patrem aduocaui: munere en patris fruor:
O triste fractis orbitas annis malum
Cōplectere artus:quodq3 de nato est sup
Miserande mœsto pectore incūbens foue.
Disiecta genitor membra laceri corporis
In ordinem dispone & errantes loco
Restitue partes.fortis hic dextre locus.
Hic leua frenis docta moderantis manus:
Ponenda:leui lateris agnosco notas abest
Q uā magna lachrymis ps adhuc nostris
Durate trepide lugubri officio manus.
Fletusq3 largos sistite arentes gene.
Dum mēbra nato genitor annumerat suo:
Corpusq3 fingit:hoc qdē est forma carēs.
Et turpe & multo uulnere ambesū undiq3:
Q uæ pars est tui dubito:sed pars est tui
Hic hic repone non suo at uacuo loco:
Hæc ne illa facies igne sidereo nitens.
Inimica flectens lumina:hic cecidit decor:
O dura fata nimium:o sæuus furor:
Sic ad parentem natus ex uoto redit:
An hæc supræma:uota genitoris cape
Sepe efferēdus:interim hæc ignes ferant:
Patefacite acerba cæde funestam domum:
Mosopia claris tota lamentis sonet.
Vos apparate regii flammam rogi:
At uos per agros corporis partes uagas.
Acquirite:istam terra defossam præmat:
Grauisq3 tellus impio capiti incubet.
Incipit q̄nta tragœdia q̄ œdipus uocitatur.
Actus primus
O œdipus Ioca. Edi. loqtur.

i Am nocte pulsa dubi? effulsit dies:
Et nube mestū sq̄lida exoritur iubar
lumēq3 flāma triste luctifera gerēs:
Iam cernet auida peste desolatas domos:
Stragemq3 quam nox fecit ostendet dies
Q uisq̄ ne regno gaudet:o fallax bonum:
Q uantū malorū q̄ fronte blanda tegis.
Vt alta uentos semper excipiunt iuga:

tates

Rupemq3 ſaxis uaſta dirimentem freta
Q uanuis quieti uerberant fluctus maris:
Imperia ſic excelſa fortunæ obiacent.
Q uã bene parentis ſceptra polybi fugerã
Curis ſolutus exul intrepidus uagans.
Cœlum deoſq3 teſtor in regnum incidi:
Infanda timeo:ne mea genitor manu
Permatur:hoc me delphice laur⁹ mouẽt:
Aliudq3 nobis maius indicant ſcelus.
Eſt aliud maius patre mactato nefas:
Proh miſera pietas:eloqui factum pudet.
Thalamos parẽtis phœb⁹ & diros thoros
Gnato minatur impia inceſtos face.
Hic me paternis expulit regnis timor.
Non ego pœnates profugus exceſſi meos
Parum ipſe fidens mihimet:in tuto tua
Natura poſui iura:cum magna horreas
Q uod poſſe fieri nõ putes:metuas tamẽ.
Cuncta expaueſco meq3 non credo mihi:
Iam iam aliquid in nos fata moliri parant.
Nam quid reat:quid iſta cadmeæ lues.
Infeſta genti:ſtrage tam late edita
Mihi parcit uni:cui reſeruamur malo:
Inter ruinas urbis & ſemper nouis
Deflẽdi lachrymis funera ac populi ſtruẽ:
Incolumis ergo ſcilicet phœbi reus
Sperare poteras ſceleribus tantis dari
Regnum ſalubre:fecimus cœlum nocens:
Non aura gelido lenis aflatu fouet
Anhela flammis corda.nõ zephiri leues:
Spirant:ſed ignes auget æſtiferi canis
Titan leonis terga nemei præmens.
Deſeruit ãnes humor: atq3 herbas color.
Aretq3 dirce:tenuis hiſmenos fluit.
Et tingit ipſa nuda uix unda uada:
Obſcura cœlo labitur phœbi ſoror:
Triſtiſq3 mundus nubilo pallet nouo.
Nullumq3 ſerenis noctibus ſidus micat
Sed grauis & ater incubat terris uapor.
Obtexit arces cœlitum ac ſummas domos
Inferna facies:denegat fructum ceres.
Adulta:& altis flaua cum ſpicis cremat.
Arente culmo ſterilis emoritur ſeges.
Nulla pars immunis exitio uacat.
Sed omnis ætas pariterq3 ſeuus ruit:
Iuueneſq3 ſenibus iungit & gnatis patres
Funeſta peſtis:una fax thalamos cremat.
Fletuq3 acerbo funera & quæſtu carent

tates montium:facit comparationẽ quem admodum uenti ſemper uerberant altos montes:ſic reges ſemper agitãtur uariis ſollicitudinibus. ¶ Rupem.ſcopulum. ¶ Dirimenté.diuidenté. ¶ Quieti.non proceloſi ſicut illi ſcopuli uerberãtur licet nõ ſit tẽpeſtas:ita reges q̃uis ſit pax oppreſſi ſunt multis curis. ¶ Quã bene.ad ſeipſum uertit: bene fugeram patriũ meã corinthũ:ita enim credebat eſſe patriam. ¶ Polybi.patris mei qui erat rex corinthi:ita putabat:ſed filius erat lai thebani. ¶ Incidi.p̃ter opinionẽ a cãu deueni. ¶ Infanda.nõ dicenda. ¶ Delphice laurus. reſponſa apollinis delphici quæ ſcribebantur in foliis laurus.ut teſtatur Virgi.in.vi.ænei.foliis ne carmina manda. ¶ Maius ſed quid ẽ peius q̃ occidere patrem:ſibiipſi obicit per antipophorã:eſt maius aliud ſcelus.ſ.habere matrem pro uxore. ¶ Proh pietas.exclamat ad pietatem quare hæc ſunt contra illam. ¶ Impia face.impio matrimonio. ¶ Hic timor.ſ.ne habeam matrem pro uxore & interficiã patrẽ expulit me corintho. ¶ Profugus.fugatus. ¶ Parum.nolui fidere.mihi & in cõſtantia mea. ¶ Tuto.iura quæ debent eſſe inter filium & parẽtes. ¶ Cum magna. ponit ſniam generalem quãdo times aliqd̃ malũ tu debes cauere oĩa accidẽtia ad illud. ¶ Metuas. quãuis putẽs non poſſe fieri illud: tamen timeas. ¶ Non credo.nõ cõmitto me mihi.quia non auſus ſum manere ubi erat pater meus:ne accideret caſus quem metuo. ¶ Iam iã.puto aliqua mala mihi parari:moriuntur oẽs & in tanta peſte ſolus reſeruor ad aliqd̃ malum. ¶ Moliri.parare. ¶ Genti cadmeæ.populo thebano. ¶ Late edita.ubiq3 facta. ¶ Struẽ.congeriem corpora mortuoꝝ. ¶ Reus.ipſe quẽ phœbus dãnauerat dicens me paricidam naſciturum:non poterã ſperare regnum mihi eẽ bonũ:ſed ad meã perditionem datum:cum phœbus tantis ſceleribus dãnauerat me:ideo reſeruor ad aliquod malum. ¶ Fecimus cœlũ aeré. hæc peſtis uenit ꝓpter ſcelera mea. ¶ Nocens.peſtiferum. ¶ Anhela.anxia:nõ eſt aura quæ refrigeret corda eſtuantia flãmis peſtiferis. ¶ Leues.leuiter ſpirãtes. ¶ Titan.augentur calores: cum ſol ſit in leone apud illam ſtellã quæ dicitur canis ſiue canicula:unde dicti ſunt dies caniculares:ſyriuſ quoq3 dicitur in medio centro cœli ad quam ſtellam:cum ſol aſcendit duplicatur calor ipſius: & lã gore afficiuntur corpora.ſyrium autem illam uocatam putant propter flãme candorem:latini caniculam dicunt de qua fabuloſe multa dicũtur ut inquit Iginius. ¶ Nemei.hunc leonem fuiſſe dicũt quem hercules interfecit in nemea ſilua archadie ¶ Deſeruit.quia omnia areſcunt. ¶ Dirce.fons de quo ſupra. ¶ Hiſmenos.fluuius thœbanus. ¶ Tenuis.paucis aquis. ¶ Nuda.ſine aqua. ¶ Nouo inuſitato. ¶ Facies.apparentia infernalis. ¶ Arces. cœlũ. ¶ Obtexit.cooperuit. ¶ Vna fax.ſolus rogus. ¶ Thalamos.maritum & uxorẽ:quia una hora moriuntur. ¶ Fletu.cum omnes moriant non reſtat qui ploret ſuos. ¶ Peruicax perſeuerans.

¶ Siccauit.quia amplius non est humor ad lachry
mas.¶ Regerat.portat alium.¶ Exequie.q̄ sequū
tur funus:moriuntur priusquam discedāt ex ipso
funere.¶ Propria.parauerat rogos pro aliis & ipi
cadentes in ipso funere cremantur in illis.¶ Nul-
lus.nō est pudor illis.qui sunt in extrema miseria
¶ Discreti.separati:solet fieri sepultura pro singu
lis:sed nūc unus tumulus tegit multos. ¶ Quota.
minima:quasi dicat de mille partibus non crema
tur una:uel legatur.¶ Quanta. & erit sensus satis
est concremasse si nō colligantur ossa nō est mi-
cum terra deficiat ad faciendū tumulos.¶ Vota.
quæ fiunt diis.¶ Ars medicina.¶ Medentes. ipsi
medici.¶ Auxilium auxiliatorem medicū.¶ Affu
sus.ad terrā iacēs.¶ Matura fata mortem festinā:
ut dii faciant me mori priusquam uideam cladem
omnium aliorum.¶ Post omnes.ultimus.¶ Sper
ne.ad seipsum dicit postquam dii negāt tibi mor-
tem uel recede hinc uel interfice te.¶ Contacta.
quia contactus tuus huius regni est causa tante pe
stis:uel legaē contracta idest acquisita.¶ Vel.etiā.
¶ Ad parētes.quos fatatum erat ut interficerem
est etiam melius ut reuertar ad illud periculum.
¶ Labat.deficit.¶ Hoc.i.tanto.¶ Pressus.firmius
trāslatio ab his qui firmant se pedibus homo for-
tis non debet moueri in periculis.¶ Abest.non ti
meo:nec do terga fortune.quia etiā auderem cō-
tra gigantes sed doleo propter utilitatem reipu-
blice.¶ Probrum.uituperium:nam turpissimum
ē uiro forti timere.¶ Sphinga.accusatiuus grecus
probat se non timere exemplo sphingis de qua ui
sum est in thebaide tiagedia.¶ Nectentē.intrican
tem.¶ Rictus.os acutum.¶ Sparsi:aspersi.¶ Ossi-
bus:illorum quos ipsa interfecerat.¶ Ales.sphinx
alata:cum ascendisset rupem ut acueret iram con
tra me ut facit leo qui se incitans caudam se percu
tit.¶ Prede.scilicet mihi quam putabat predam.
¶ Carmen.dixi ut proponeret enigma.¶ Sonuit
dixit horribiliter.¶ Male.concussi sunt dentes cū
fremitu.¶ Reuulsit.ex rabie impatiēs deturbauit
deorsum saxum ingens.¶ Solui declaraui.Nodo-
sa.intricata.¶ Alitis fere.sphingis.¶ Triste.appor
tans tristiciam nescientibus soluere.¶ Quid sera.
dicit iocasta arguis te nō timere cum ausus sis cō
tra sphingem:& poteras tūc mori & uoluisti: cur
uis modo mori.¶ Vota sera.tarda.

Q uin ista tanti peruicax clades mali
Siccauit oculos:q̄dq3 in extremis solet
Periere lachrimæ:portat hūc æger parēs
Supremū ad ignē:mater hūc amēs gerit.
Properatq3 ut aliū regerat in eundē locū.
Q uin luctu in ipso luctus exoritur nouus:
Suæq3 circa funus exequiæ cadunt:
Tum ꝓpria flāmis corpora aliēis cremāt.
Diripitur ignis:nullus est miseris pudor.
Non ossa tumuli sancta discreti tegunt.
Arsisse satis est:pars quota in cineres abit:
Deest terra tumulis:iā rogos siluæ negant:
Non uota non ars ulla corruptos leuant
Cadūt medētes:morbus auxilium trahit.
Affusus aris supplices tendo manus
Matura poscētes fata: præcurram ut prior
Patriam mentem:ne ue post omnes cadā:
Fiamq3 regni funus extremum mei.
O sæua nimium numina o fatum graue
Negatur uni nempe in hoc populo mihi
Mors tam parata:sperne letali manu
Contacta regna:linque lachrimas funera
Tabifica cœli uitia quæ tecum inuehis.
Infaustus hospes ꝓfuge iam dudum otius:
Vel ad parentes.
Io.Q uid iuuat coniunx mala
Grauare quæstu:regium hoc ipsum reor
Aduersa capere:quoq3 dubius magis
Status & cadentis imperii moles labat:
Hoc stare certo præssius fortem gradu.
Haud est uirile terga fortune dare.
Edi. Abest pauoris crimē ac probrū ꝓcul:
Virtusq3 nostra nescit ignauos metus.
Si tela contra stricta:si uis horridam
Mauortis in me rueret:aduersus feros
Audax gigantes obuias ferrem manus:
Nec sphynga cæcis uerba nectentē modis
Fugi:cruentos pestis nefande tuli
Rictus?& albens ossibus sparsi solum.
Cunq3 e superba rupæ iā prædæ īminens
Aptaret ales uerbera & caudam mouens.
Sæui leonis more concuteret minas:
Carmen popposci:sonuit horrendū insup:
Crepuere male:saxaq3 impatiens moræ
Reuulsit unguis uiscera expectens mea.
Nodosa fortis uerba & implexos dolos
Ac triste carmen alitis solui feræ.
Io.quid fera mortis uota nūc demēs facis:

¶ Præcium.

Licuit pẽrire laudis hoc præcium tibi:
Edi.Sceptrũ & pẽpte ſphĩgis hec merces
Ille ille dirus callidi monſtri cinis (datur
In nos rebellat:illa nunc thebas lues
Perempta perdit:una iam ſupereſt ſalus
Si quam ſalutis phœbus oſtendit uiam.

Chorus.

Ccidis cadmi generoſa proles
o Vrbe cum tota:uiduas colonis
Reſpicis terras miſeranda thebe
Carpitur leto tuus ille bacchi
Miles extremos comes uſq3 ad indos:
Auſus eois equitare campis
Figere & mundo tua ſigna primo.
Cinnamis ſiluas arabum beatas:
Vidit & uerſas equitis ſagitas
Terga conuerſi metuenda parthi.
Littus intrauit pelagi rubentis.
Promit hic ortus aperitq3 lucem
Phœbus & flamma propriore nudos
Inficit indos ſole uicino.
Stirpis inuitæ genus interimus:
Labimur ſæuo rapiente fato:
Ducitur ſemper noua pompa morti.
Longus ad manes properatur ordo
Agminis mœſti:ſerieſq3 triſtis
Hæret:& turbe tumulos petenti
Non ſatis ſeptem patuere portæ
Stat grauis ſtrages præmiturq3 iuncto.
Funere funus.
Prima uis tardas tetigit bidentes:
Laniger pingues male carpſit herbas.
Colla tacturus ſteterat ſacerdos:
Dum manus certum parat alta uulnus:
Aureo taurus rutilante cornu
Labitu ſegnis:patuit ſub ictu
Ponderis uaſti reſoluta ceruix.
Nec cruor ferrum maculauit:atra
Turpis e plaga ſanies profuſa.
Segnior curſu ſonipes in ipſo
Concidit gyro dominumq3 prono
Prodidit armo.
Incubant pratis pecudes relictæ.
Taurus armento pereunte marcet.
Deficit paſtor grege diminuto:
Timidos inter moriens iuuencos:
Non lupos cerui metuunt rapaces:
Ceſſat irati fremitus leonis.

¶Præcium.ſ.regnum:nam propter mortẽ ſphin gis datum eſt tibi hoc regnum.¶Sceptrũ & mer/ces.præmium laboris mei:dicit Oedipus ſi inter/feci ſphingem puto quod nunc petat penas.¶Lu es perempta. ſphinx. ¶ Perdit deſtruit. ¶ Super/eſt.unum auxilium reſtat ut oremus deos:& mit/tamus ad oraculum apollinis.

Ccidis.Inducitur chorus calamitatẽ the
o banorum deplorans:& eſt uerſus ſaphi/cus.¶Occidis moreris:ci:breue.¶Cad/mi.qui condidit thebas.¶ Viduas.deſer tas colonis. ¶ Comes. qui ſequutus eſt bacchum uſq3 in indiam:unde demonſtratur illorum gene/roſitas qd̃ magis eſt dolendum de illorum ſtrage. ¶Læto.morte.¶ Signa uexilla.¶ Primo mundo orienti unde ſol oritur.¶Cinamis.ubi naſcuntur cinama uidit & pthos ſagitantes poſt terga & ma re rubrum.¶ Promit.emittit ubi ſol oritˉ. ¶ Inſi/cit.tingit & facit nigros:uidit etiã ethiopes. ¶ In/terimus.morimur nos appoſitiue genus ſtirpis in uite gentis fortiſſime thebane. ¶ Ad manes.ma/gna turba deſcendit ad inferos.¶ Patuere.thebis erant ſeptem porte quibus ſolebant efferri cada/uera:nam ſepeliebantur omnes extra urbẽ: nunc tanta erat turba morientium:ut non ſatis fuerint ſeptem porte uolentibus exire ad ſepeliẽdũ mor tuos.¶Stat.non poteſt procedere propter multi tudinem.¶Præmitur.urgeť. ¶ Prima uis. prima peſtilentia fuit inter pecudes quæ pro ne ad ter/ram primam corruptionem ſentiunt. ¶ Bidẽtes tardas.oues tarde euntes.¶ Laniger aries. ¶ Col la.ſepe ſacerdos ante aras uolens ſacrificare taurũ priuſq̃ percuteret ille moribundus cadebat peſte. ¶Aureo.de more inaurabant cornua tauro quẽ ſacrificaturi erãt. ¶ Alta.eleuata ad percutiendũ. ¶ Segnis.ſine uiribus.¶ Vaſti.quæ uix poterat ſe ſuſtinere propter morbum. ¶ Reſoluta. cadens. ¶Nec cruor.ex uulnere non exiuit ſanguis ſed ſa nies:oĩa iſta ſumpta ſunt ex Vir.ĩ.iii.geor.¶ Pro/didit.d̃cepit.¶ Prono.ĩclynato ad terrã.¶ Gyro. reflexione. ¶ Non cerui.cũ oĩa aĩalia ſint egra & deficiẽtia:nullus ẽ timor ſiter diſpar genus aĩaliũ.

¶ Turba ſororũ. furie infernales uenerunt ab inferis quæ omnia miſcent ſtrage miſerabili. ¶ Sidoniis. thebanis: nam cadmus de ſidone uenit q thebarum auctor fuit aque thebane commixte ſunt cum aquis ſtygie paludis & phlegetõtis: quæ mortifere omnes necant. ¶ Auidos. nam mors nunquam ſatiatur deuorare homines. ¶ Explicat. extendit ſuper omnia. ¶ Alas. dicit mors alata quæ cito uenit. ¶ Charon. portitor ſtygie qui dicitur tranſuehere animas ad inferos. ¶ Feſſus. uix poteſt ſufficere tanto numero. ¶ Conto. pertica ferrata ad impellẽdam nauim. ¶ Refert. redit ad alios accipiendos feſſus. ¶ Nectere. ad nectendum & portandum quĩ dicitur cerberus rupiſſe cathenas & erraſſe apud nos. ¶ Ferri tenarii. cathene qua ligatus erat ad narum ingreſſum inferni: Tenarus promontarium in agro lacedemonio: ubi erat cauerna qua dicebatur eſſe deſcenſus ad inferos. ¶ Solum terram. ¶ Maiora. maioris ſtature quam ſint homines. ¶ Diſcuſſa. nam quando tremebat cadebat nix. ¶ Cadmeum. ubi cadmus interfecit ſerpentem. ¶ Amphionios. thebanos ab amphyone. ¶ Facies. triſtius eſt uidere tantã ſtragem quam mori. ¶ Alligat. deficiebant: ita peſte membra quod non poterant moueri. ¶ Rubor. egri habebant ruborem in uultu accenſum quod ſignum eſt maxime infecti peſte. ¶ Leues. parue. ¶ Arcem. ipſum caput quod eſt quaſi arx in homine: uidebatur habere unam fornacem in capite. ¶ Rigent. congellati ſunt & horridi fati. ¶ Sacer. execrabilis conſummit membra. ¶ Reſonant. uidebãtur ſemper audire murmur: nam omnes ſenſus erant occupati. ¶ Niger. putridus. ¶ Hiantes. ruptis uenis fluebat ſanguis. ¶ Gemitus. murmuratio quædam erat in inteſtinis. ¶ Fatigant. incẽſi ardore: egroti ibant ad amplexandum frigida marmora: ut reciperẽt refrigerationẽ. ¶ Quos. ſi aliqui poterant exire domum ibant ad fontes & bibebant quantum uolebant. ¶ Elato. remoto uel ſepulto. ¶ Petitis. uos uaditis. ¶ Alitur. ſiti quanto plus bibebant plus ſitiebant. ¶ Latice ingeſto. aqua hauſta. ¶ Tribuere. ut moriantur.

Nulla uilloſis feritas in urſis:
Perbibit peſtem latebroſa ſerpens.
Aret & ſicco moritur ueneno.
Non ſua ſilua decorata coma:
Fundit opacis montibus umbras.
Non rura uirent ubere glebæ:
Non plena ſuo uitis iaccho
Brachia curuat.
Omnia noſtrum ſenſere malum:
Rupere erebi clauſtra profundi
Turba ſororum face tartarea.
Phlegetonq3 ſua motam ripa
Miſcuit undis ſtyga ſidoniis.
Mors alta auidos oris hiatus
Pandit & omnis explicat alas.
Quiq3 capaci turbida cymba
Flumina ſeruat durus ſenior
Nauita charon: uix aſſiduo
Brachia conto laſſata refert:
Feſſus turbam nectere nouam:
Quin tænarii uincula ferri
Rupiſſe canem fama eſt: & noſtris
Erraſſe locis: mugiſſe ſolum.
Vaga per lucos ſimulachra uirum
Maiora uiris: bis cadmeum
Niue diſcuſſa tremuiſſe nemus.
Iam turbatam ſanguine dircem
Nocte ſilenti: amphionios ululaſſe canes:
O dira noui facies læti.
Grauior læto: piger ignauos:
Alligat artus languor: & ægro
Rubor in uultu: maculæq3 caput
Sparſere leues: tum uapor ipſam
Corporis arcem flammeus urit.
Multoq3 genas ſanguine tingit.
Oculiq3 rigent: & ſacer ignis
Paſcitur artus: reſonant aures:
Stillatq3 niger naris aduncæ
Cruor: & uenas rumpit hiantes.
Intima creber uiſcera quaſſat
Gemitus ſtridens: tunc amplexu
Frigida præſſo ſaxa fatigant.
Quos liberior domus elato
Cuſtode ſinit. petitis fontes:
Aliturq3 ſitis latice ingeſto.
Proſtrata iacet turba cadentum
Oratq3 mori: ſolum hoc faciles
Tribuere dei: delubra petunt

¶ Satiare

¶ Satiare deos.ibant ad templum ut facerent iram deis dicentes.satiamini dei nostris gentibus.¶ Quisnam dat locum sequẽti scene:reuertebatur creo qui iuerat ad oraculum Apollinis & ibi mutatur uersus ĩ iambicum. ¶ Creo.frater Iocaste. ¶ Factis.uirtute sua. ¶ Falsa.an puto uidere ipsum quem multum desideraui. ¶ Adest.præsens é:Creo & creon græca dictione:on apud nos amitti.n.

h Orrore.hic é secundus actus in quo inducitur creo frater iocaste qui missus erat ad oraculum apollinis ut uideret si erat remediũ huius pestis:renunciat:quod expurgetur mors lai: & eius ĩterfector mittatur in exilium: cuius presentia orta erat ista pestis sed cũ dubitaretur quis fuisset: adierunt tyresiam uatem qui dixit fuisse œdipum tamen nõ dixit ei.Primo œdipus uidens creontem uenientem dubitabat an portabat bonum uel malum. ¶ Quatior. concutior tremore. ¶ Vergant.inclinent & uenient. ¶ Labat.tremit. ¶ Gemino.uel bono uel malo.¶ Læta.res lete.¶ Duris.rebus asperis.¶ Incertus.q̃ nescit uer̃ an triste an lætũ:in quãtũ sperat letitiã cupit scire:inq̃tũ scit posse esse triste timet. ¶ Respõsa.dicit creo qđ hũit respõsum ab apolline:sed ĩcertũ.s. q̃ ille det pœnas qui interficit laiũ.¶ Sorte.oraculo.¶ Perplexa latẽt. occulta nõ intelligũtur. ¶ Dubiã.quãdo istud habendũ é in malũ:quãdo dii respõdent dubie é negare salutẽ. ¶ Ambage nexa.reuolutiõe incerta: ita hoc nõ é dicendũ qđ sit pro malo:cũ mos apollinis sit dubie respõdere.¶ Fare.loqre oraculũ:dicit œdipus noui explicãr obscura sicut feci de sphĩge.¶ Oedipode.s.mihi.¶ Cedẽ.explicat creo oraculũ.¶ Regiã regis lai.¶ Haustus. attractiones aeris nõ ante cessabit pestis.¶ Ede dic. ¶ Luat sustineat.¶ Ait.creo respõdet p̃tor dicit iõ cogor dicere.Aliter legĩ sit p̃cor tuũ. ¶ Visu. adhuc timeo quãdo cõsidero quãto terrore sit dictũ illud oraculũ. ¶ Torpor. stupor isti uersus sunt trochaici achataletici quare deficiunt:habẽt septẽ pedes cũ dimidio.¶ Coit.cõgellaf.¶ Vt sacra.ĩcipit narrare oraculũ:statim ut accessi ad tẽplũ apollinis qđ é in pnaso oĩa uisa sunt tremere.¶ Submissi inclinaui ad oraculũ. ¶ Gemina arx.pnasus hẽt duos colles:ut testat Pli.& strabo.¶ Trucẽ horribilem. ¶ Imminẽs.imposita ipsi tẽplo.¶ Lympha.aqua. ¶ Castalii.fontis ĩ pnaso q̃ sacer é musis.¶ Stat.firmauit se nec cucurrit ĩcipit.¶ Vates lethea.puella q̃ dabat respõsum plena spiritu apollinis.ut é apd Vir.in.vi.ænei.de sybilla. Letheã appellauit: quia post respõsum oĩa obliuiscebat: nã lethe fluuius é inferni q̃ iterp̃tatur obliuio.¶ Specũ.speluncã & aditũ unde dabat respõsa. ¶ Mitia.ista sunt uerba oraculi & qa solebãt uersu exametro dare respõsa ibi ponit uersus exametros.¶ Mitia.benigna:cessabit pestis:hæc sunt uerba oraculi si pfugus liqris dircẽ hismenida.i.thebas dirce fons:hismenus fluuius ĩ agro thebano.ut uidimus.¶ Regis.s.lai.¶ Infans.quãdo oraculũ p̃dixit de te dum eẽs in utero maris:& ibi apte demõstrat œdipus. ¶ Lõga.nõ diu gaudebis. ¶ Tecũ.qa fodiet sibi oculos. ¶ Natis.sicut etheocli & polinici. ¶ Reuolutus.iter̃ rediẽs in uter̃ mr̃is.s.cõcũbẽdo cũ matre.¶ Quod facere postq̃ ĩtellexit snĩam oraculi œdipus inqt: faciamus uindictã regis interfecti qđ licuit dari cineribus illius.¶ Quod paro.s.uidictã.¶ Monitu. oraculo.¶ Decuit.hõestius fuit dari.¶ Cineribus.

Haud ut uoto numina placent:
Sed iuuat ipsos satiare deos.
Q uisnam ille,ppero regiam gressu petit:
Adest ue clarus sanguine ac factis creo:
An æger animus falsa pro ueris uidet:
Adest petitus omnibũs uotis creo:
Actus secũdus Oedipus creo.Edi.loqtur.
Orrore q̃tior fata quo uergãt timens
h Trepidũq3 gemio pect9 euẽtu labat.
Vbi leta duris mixta ĩ ambiguo iacẽt:
Incertus animus scire cum cupiat timet:
Germane nostre coniugis:fessis opem
Si quam reportas:uoce properata edoce.
Cre.Responsa dubia sorte perplexa latent.
Edi.Dubiã salutem qui dat afflictis negat:
cre.ambage nexa delphico mos ẽ deo:arca
Edi:Fare sit dubium licet: (na tegere:
Ambigua soli noscere œdipode datur.
Cre.cedem expiari regiam exilio deus:
Et interemptum laium ulcisci iubet.
Non ante cœlo lucidus curret dies
Hausturusq3 tutos ætheris puri dabit.
Edi.Et quis peremptor ĩclyti regis fuit:
Q uẽ memoret:ede phœbus:ut pœnã luat
cre.ait p̃tor dixisse tuũ ẽ uisu & auditu horri
torpor ĩsedit p art9:frigid9 sãguis coit. (do
Vt sacra tẽpla phœbi supplici ĩtraui pede.
Et pias numẽ præcat9 rite submissi manus.
Gemĩa pnasi niualis arx:trucẽ sonitũ dedit.
ĩminẽs phebeia laur9 trẽuit & mouit domũ
At repẽte scã fontis lympha castalii stetit
Incipit letea uates spgere horrẽtes comas
et pati cõmota phœbũ:cõtigit nõdũ specũ:
Emicat uasto fragore maior humão sonus.
Mitia cadmeis remeabunt sidera thebis:
Si,pfugus dircẽ ismenida liqueris hospes:
Regis cede nocẽs:phœbo iã not9 & ĩfans.
Nec tibi lõga manẽt:scelerate gaudia cedis:
tecũ bella geres.natis quoq3 bella relinq̃s:
Turpis maternos:iterũ reuolutus ĩ ortus.
Edi.Q đ facere monitu cœlitũ iussus paro:
Functi cineribus regis hoc decuit dari:
Ne sancta quisq̃ sceptra uiolaret dolo.

in principio quãdo fuit mortuus uos debebatis facere uindictã. ¶ Ne ſancta. q̃ debẽt eẽ inuiolata: ut dem exemplũ aliis ne qs inſultet regibus: ipe regis ulciſcar mortẽ: unde dicit regi tuẽda é ſalus regũ. ¶ Querit. qa timebatis regẽ nõ curauiſtis ulciſci eius mortẽ. ¶ Timor. dicit creo erat nobis agẽdum aliud q̃ curare uindictã regis. ¶ Prohibuit. q.d. ꝓhibere nõ debuit. ¶ Triſtes mine. ſ. enigmata ſphyngis q̃ ꝓponebantur ipediebant nos. ¶ Nũc. poſtq̃ hucuſq; nõ é facta uindicta: nũc faciamus illã iuſſũ deoꝝ q̃ nobis hoc impauerũt: & inuocat deos faciẽs iprecationẽ interfectori: ut habitis oĩbus malis iterficiat quoq; patrẽ & hẽat matrẽ ꝓ uxore: ut mihi ꝓdicebat oraculũ. ¶ Quiſqs. inuocat oẽs deos q̃ dicunt hẽre curã regni: ut iterfector lai luat pœnas. ¶ Præcipitis: celeriter uertẽtis. ¶ Poli celi latine dicit uertex poleo uerto. ¶ Tuq; ſereni. ꝓ circuitionẽ: o ſol. ¶ Decus mundi. ornamentũ cœli. ¶ Biſſena. ſol facit curſum ſuũ per zodiacũ in quo ſunt duodecĩ ſigna: & quodlibet ſignũ occupat ſpaciũ unius mẽſis: quando q; lõgior a nobis: aliquãdo uicinior: iõ dicit uario curſu. ¶ Soror. iuocat lunã ſororẽ ſolis. ¶ Qui q;. inuocat quoq; neptunũ & plutonẽ qui dicũtur hẽre regna. ¶ Cuius dextra. facit iprecationẽ contra illũ q̃ interfecit laiũ: & é ordo tecta & lares nõ ferant. i. ſuſtineãt hunc cuius dextra laius occidit. ¶ Hoſpitalis. humana ſed deſerta uel habitata feris. ¶ Thalamis. cõiugio materno: ut hẽat matrẽ ĩ uxorẽ. ¶ Nunqd. parentheſis é. ¶ Quicqd tugi. ſ. qd̃ erat ꝓdictũ oraculo de me: quod ita diximus. ¶ Venie. ſi reperiã iterfectorẽ nõ illi parcã. ¶ Hoſpes ꝑegrinus: ut ſe putabat. ¶ Regna. ſ. thebana. ¶ Quæ reliqui. ſ. corinnam ſe putabat ſiliũ polibi ¶ Penetrales. domeſticos. ¶ Solo. terre intelligit corintum in hiſthmo inter ioniũ & egeum. ¶ Et ipſe. intelligit apollinẽ qui dabat reſponſa ꝓ phœbadem puellẽ. ¶ Cirrheæ. a cirrha ubi colit apollo. ¶ Ita mole. quietũ ita pater meus hẽat uitã ſecuram per totũ tempus ſuũ: ſicut nõ dabo ei ueniam. ¶ Merope. uxor polibi. ¶ Faces. matrimoniũ ¶ Sed quo uertit ſe ad creontem: ut dicat ſibi qualiter interfectus é laius. ¶ Iacet. mortuus é. ¶ Frõdifera. reſpõdet creo qd̃ interfectus é laius dũ peteret oraculũ apollinis. ¶ Caſtalie. fons ĩ parnaſo dicatus muſis. ¶ Obſitum. denſum ſpinis. ¶ Trigemina deſcribit iter: erat una uia uerſus olenõ: alia uerſus chorintũ: alia ad templũ phocidos. ¶ Gratum. quare ibi colitur. ¶ Vnde altus. parnaſus qui eſt mons phocidis. ¶ Biceps. q̃ duos colles habet. ¶ Ima planitiem. ¶ Acto eleuato. ſine difficultate ad aſcendendum. ¶ Bimares terras. ĩtelligit corintum ut diximus inter duo maria quæ ciuitas é in iſthmo achaie teſte euſebio de tẽporibus a ſyſipho latrone eoli filio cõſtructa: cercyra cognominata: deinde aucta ephyra uocata: poſt hæc euerſa & a corinto oreſtis filio ĩſtaurata corintus nominata fuit: ultimo a romanis incenſa: ut oſtẽdit florus de bello achaico: & Iuſtinus lib. xxxiii. ¶ Olenia. hæc eſt tertia uia quæ ducit uerſus boetiã ubi é olenos ciuitas teſte iginio in aſtronomia ubi capram amalteam nutritã fuiſſe aſſerit: aliam oſtendit Homerus in ſecundo iliados ciuitatem etolie iuxta quã aper Calydonius occiſus dicitur. ¶ Caua. inter montes per locum concauum & eſt illa uia prope fluuiũ alpheum qui fluit per helidem.

Regi tuenda maxime regum eſt ſalus.
Querit pemptũ nẽo quẽ ĩcolumẽ timet.
Cre. curã perempti: maior excuſſit timor.
Edi. Pium prohibuit ullus officium metus
Cre. Prohibẽt nefãdi carmĩs triſtes minæ.
Edi. Nũc expietur numinũ imperio ſcelus.
Quiſquis deorũ regna placatus uides.
Tu tu penes quem iura præcipitis poli.
Tuq; o ſereni maximum mundi decus:
Biſſena curſu ſigna qui uario regis.
Qui tarda celeri ſecula euoluis rota.
Sororq; fratri ſemper occurrens ſuo
Noctiuaga phœbe: quiq; uentorũ potens
Aequor per altum ceruleos currus agis:
Et qui carentes luce diſponis domos:
Adeſte: cuius dextra laius occidit:
Hunc non quietem tecta: non fidi lares:
Non hoſpitalis exulem tellus ferat.
Thalamis pudẽdis doleat: & prolẽ impia
Hic & parentem dextra perimat ſua.
Faciatq;: nunquid grauius optari poteſt:
Quicquid ego fugi: nõ erit ueniæ locus.
Per regna iuro: queq; nunc hoſpes gero.
Et quæ reliqui: perq; penetrales deos:
Per te pater neptune qui fluctu breui
Vtrimq; noſtro geminus alludis ſolo.
Et ipſe noſtris uocibus teſtis ueni
Fatidica uatis ora cirrheæ mouens.
Ita mole ſenium ducat in ſummum diem.
Securus alto regat in ſolio parens.
Solaſq; merope nouerit polybi faces:
Vt nulla ſontem gratia eripiat mihi
Sed quo nefaſtũ facin? admiſſum loco eſt
Memorato: marte aperto an inſidiis iacet:
cre. frõdifera ſãctæ nemora caſtalie petẽs:
Calcauit altis obſitum dumis iter:
Trigemina qua ſe ſpargit in campos uia:
Secat una gratum phocidos baccho ſolũ.
Vnde altus ima deſerit cælum petens:
Clementer acto colle pernaſus biceps.
At una bimares ſiſyphi terras adit
Olenia in arua tertius trames caua
Conualle ſerpit: tangit errantes aquas:

¶ Hic. in

¶ Hic.in iſto loco. ¶ Fretum pace.laium confiſum pace:cum nullum haberet bellū non multos ſtipato
res hēbat:unde turba p̄donum illum interemerūt.¶ Subita manus.turba ex īprouiſo exiens loca occul
ta ut faciunt latrones.¶ Tulit facinus.fecit ſcelus.i.interfecit regē.¶ In tempore.dat locū ſequenti ſcene
uenit tyreſias uates qui ſciet nobis exponere quis īterfecerit Laiū & oraculū apollinis:hic dictus ē quan
doq; fuiſſe femina poſtea uir:unde orta cōtrouerſia īter Iouem & lunonē cui maior uoluptas ueneris in
eſſet an uiro an femine:cauſa delata eſt ad tyreſiā
qui utrumq; erat exptus: hic reſpondit maiorem
uoluptatē eē femine:qua re indignata iuno q; cō
tra ip̄am ſnīam tuliſſet:eū obcecauit motus enim
iuppiter miſeratione ut cecitatē ſolaretur artem
uaticinandi illi tradidit:cecūq; patrē pia filia man
to regebat quæ poſtea thebas fugiens cū filio oc
no in galliam ciſalpinā mantuam cōdidit filius
& a noīe mr̄is appellauit.¶ Trēulo.q̄re ſenexerat.

Gelidumq; dirimit amnis elidis uadum.
Hic pace fretum: ſubita prædonū manus
Aggreſſa ferro facinus occultum tulit.
In tempore ipſo ſorte phœbeia excitus
Tireſias:tremulo tardus accelerat gradu:
comēſq; manto luce uiduatum trahens.

Oedip⁹ Tireſias Māto Edi.loq̄tur.

ſ Acrate diuis: p̄ximū phœbo caput
Reſpōſa ſolue:fare quē pœne petāt.
Tir.q̄d tardo fatū:līgua q̄d quærit moras:
Haud te q̄d magnanime mirari addecet.
Viſu carenti magna pars ueri latet.
Sed quo uocat me patria quo phœb⁹ ſeq̄r:
Fata eruantur:ſi foret uiridis mihi
caliduſq; ſanguis:pectore excuterem deū
Appellite aris candidum tergo bouem
curuoq; nunq̄ colla depreſſum iugo:
Tu lucis inopem gnata genitorem gerēs:
Manifeſta ſacri ſigna fatifici refer.
Mā.opima ſanctas uictima ante aras ſtetit:
Tir.In uota ſuperos uoce ſolemni uoca:
Araſq; dono thuris eoi extrue.
Man.Iam thura ſacris cœlitū ingeſſi focis:
tir.q̄d flāma:largas iā ne cōp̄hēdit dapes:
Mā.ſubito refulſit lumē & ſubito occidit
Tir.Vtrū ne clarus ignis & nitidus ſtetit:
Rectuſq; purum uerticem cœlo tulit:
Et ſummam in auras fuſus explicuit comā:
An latera circa ſerpit incertus uiæ:
Et fluctuante turbidus fumo labat:
Man.Nō una facies nobilis flammæ fuit.
Imbrifera qualis implicat uarios ſibi
Iris colores:parteq; magna poli
curuata picto nunciat nimbos ſinu:
Q uis deſit illi:quiſue ſit dubites color:
Cerulea fuluis mixta oberrauit notis:
Sāguinea rurſus:ultimuū in tenebras abit:
Sed ecce pugnax ignis in partes duas
Diſcedit:& ſe ſcindit ſacri unius
Diſcors fauilla:genitor horreſco intuens
Libata bacchi dona permutuat cruor.
Ambitq; denſus:regium fumus caput
Ipſoſq; circa ſpiſſior uultus ſedet.

Acrate diuis. rogat œdipus tyreſiam ut
ſ dicat quis fuerit īterfector lai. ¶ Proxi
mum.ſecundū in diuinatione. ¶ Quod
tardo.reſpondet tyreſias non ita cito ſe
poſſe dicere cum cæcus ſit:ſed tamen uelle p̄pter
utilitatem reipublice:facit adduci tauꝝ ad aras:&
filiam dicere ſigna quæ apparent.¶ Fatū ad expli
candum ueritatē oraculi. ¶ Viſu carenti. quia nō
poſſum uidere ſigna quæ apparēt: unde oportet
ut ſciam ab alio.¶ Eruantur.intelligātur & trahū
tur in lucē. ¶ Fata.oracula apollinis ſi foret ſi ha
berem ætatē iuuenilē recipere ſpiritū phœbi:ſed
nō poſſum q̄a ſenex nō poſſem tolerare ſpiritum
qui multū præmebat:ita ut exiēs ex corpore phe
badis multotiens relinqueret ip̄am ſemianimam
ut Vir.plane ſcribit in.vi.ænei.¶ Excuterem.loq
tur per tranſlationē tanq̄ apollo eſſet eques: & ip
ſe equus q̄ deus p̄meret. ¶ Excuterem deū.ex
plicarem oracula phœbi.¶ Appellite.adducite iu
bet ut adducant tauꝝ ad aras qui nunq̄ ſit iunctus
iugo. ¶ Depreſſum colla.qui nūq̄ hūerit colla de
preſſa.i.ſubiecta iugo. ¶ Tu refert.filia manto di
ces mihi ſigna quæ apparebūt. ¶ Opima.pinguis
iā ſtat uictima ad aras.¶ Extrue.cōpone.¶ Ingeſſi
īpoſui: reſpondet filia. ¶ Quid flāma dic mihi ſi
gna:ſi flāma aſcendit recte uel expandit.¶ Cōpre
hendit.occupat.¶ Subito reuulſit.emicuit & ſtatī
mortua ē:q̄d monſtrat illū qui ſtatim factus ē rex
ſtatim priuabit̄.¶ Rectus ſtetit.erectus fuit. unde
uadit flāma recte.¶ Explicuit.explanauit.¶ Co
mā.flāmas.¶ Incertus.neſciēs an erectus an ſpar
ſus.¶ Labat.tremit.¶ Nō una facies.una apparē
tia:ſed uarii colores quales oſtēdit iris arcus cœle
ſtis tp̄e pluuio.¶ Curuata.inflexa iris quæ dicitur
nūcia iunonis.¶ Sinu.curuatura in formā arcus.
¶ Picto.uariis coloribus diſtincto.¶ Nimbos.fu
turā pluuiā. ¶ Quis deſit.uidēt̄ eſſe oēs colores
& tamē:nullus ē certus. ¶ Illi.ſ.flāme. ¶ Cerulea.
interdū ſunt colores ſanguinei aliquando cerulei.
¶ Notas fuluis.ſignis ſubnigris.fuluus color ē ex
ruſſo ac uiridi mixtus unde fului leones dicūtur.
¶ Sed ecce.apparet aliud ſignū:flāma diuiditur in
duas p̄tes q̄d ſignificat duos filios diuiſos.ſ.etheo
clem & polinicem.¶ Pugnax.qui inter ſe pugnat.
¶ Diſcors.diſcedēs in diuerſa.¶ Libata.infuſa:ui
num mutat̄ in ſanguinē.¶ Ambit.præterea circa
caput regis ædipi ē caligo & fumus quo ſignificat̄

Et nube densa sordidam lucem abdidit.
Quid sic parens effare. Tir. quid fari queã
Inter tumultus mentis attonite uagos
Quid nã loquar. sunt dira sed ĩ alto mala.
Solet ira certis numinum ostendi notis.
Quid istud est quod esse prolatum uolũt
Iterumq3 nolunt: & truces iras tegunt
Pudet deos nescio qd: huc ꝓpere admoue
Et sparge salsa colla taurorum mola.
Placido ne uultu sacra & admotas manus
Mã. Altũ taur⁹ attollẽs caput (patiũtur
Primos ad ortus positus expauit diem
Trepiduſq3 uultu obliq̃t & radios fugit.
Tir. Vno ne terrã uulnere afflicti petunt.
Man. Iuuenca ferro semet opposito induit
Et uulnere uno cecidit: at taurus duos
Perpessus ictus huc & illuc dubius ruit.
Animãq3 fessus uix reluctantẽ exprimat.
Tir. Vtrum citat⁹ uulnere angusto micat.
An lentus altas irrigat plagas cruor:
Man. Vnus ꝑ ipsam qua patet pectus uiã
Effusus amnis huius exiguo graues
Maculantur ictus imbre: sed uersus retro
Per ora uultus sanguis atq3 oculos redit.
Tir. Infausta magnos sacra terrores cient:
Sed ede certas uiscerum nobis notas.
Man. Genitor qd est: nõ leui motu ut solẽt
Agitata trepidant exta: sed totas manus
Quatiunt: nouisq3 prosilit uenis cruor.
Cor marcet ægrũ penit⁹ ac mersum latet:
Liuentq3 uenæ: magna pars fibris abest:
Et felle nigro tabidum spumat iecur.
Ac semper omen unico imperio graue
En capita paribus consurgunt bina thoris:
Sed utrunq3 cæsum tenuis abscõdit caput
Membrana: latebrã rebus occultis negãs.
Hostile ualido robore insurgit latus.
Septemq3 uenas tendit has omnes retro
Prohibens reuerti limes obliquus secat.
Mutatus ordo est sede nil propria iacet:
Sed acta retro cuncta: non animæ capax
In parte dextra pulmo sanguineus iacet.
Non leua regio cordis non molli ambitu

¶ Omenta.

cecitatem & lachrymas. ¶ Tumultus uagos. diuersas agitationes stupide mẽtis nescio quid loquar. ¶ In alto. profundo non bene intelliguntur. ¶ Solet ira. deoꝝ significari certis signis. ¶ Prolatum. demõstratum uidetur uelle significare postea non: quia obscura sunt. ¶ Tegunt. celant. ¶ Pudet. hoc erat ꝓp concubitum œdipi cum matre. ¶ Mola. pulte ex farina sale & mero q̃ spargebant inter cornua uictime priusq̃ sacrificarent. ¶ Sacra. uictime parate ad sacrificium. i. taurus. ¶ Patiuntur. permittit se tangi manibus nam soluta uictima erat ante aras & si fugiebat habebatur malum signum. ¶ Placido uultu. quasi uelit sacrificari. ¶ Expauit. timuit lucem: quod significat œdipum futurꝝ cecum. ¶ Positus. locatus a me uersus solem. ¶ Obliquat. per trãsuersum uertit. ¶ Vno ne. dicit tyresias iugila & dic mihi si moriuntur uno ictu. ¶ Afflicti. percussi. ¶ Iuuenca. respõdet manto quod iuuenca spõte uenit ad uulnus & uno ictu cecidit: qꝫ significat iocastã cito se interfecturã: taurus autem bis ictus in diuersa errans significat œdipum qui semel uoluit mori & nõ potuit nõ permittente filia antigone. ¶ Vtrũ. rogat tyresias an multus sanguis an paucus exeat dicit manto quod iuuenca effudit multum sanguinem quod significat iocastam: & taurus fudit paucum qd' significat œdipum non mori: sed uagari. ¶ Micat. exilit. ¶ Irrigat. lente ueniens. s. ¶ Amnis. unus fluuius. i. copia sanguinis. ¶ Patet. apertum est per uulnus. ¶ Huius. s. tauri. ¶ Maculantur. asperguntur. ¶ Imbre. leui sanguine. ¶ Ictus. uulnera. ¶ Versus retro. sanguis non labitur sicut deberet: sed fluit per uultum atq3 oculos quod significato oculos œdipi fœdãdos sanguĩe. ¶ Ede. dic signa intestinorum. ¶ Exta. intestina mouentur. cum tãto impetu ut uix possint teneri: apparat manto taurum. ¶ Trepidant. saliunt. ¶ Manus. scilicet tenẽtium. ¶ Nouis. inusitatis. ¶ Cor. quod primum est inter exta uidetur putridũ. ¶ Lient. habent colorem nigrum. ¶ Fibris. extremitatibus cordis: non sunt integra p̃cordia. ¶ Abest non est. ¶ Iecur. est asperſum felle: & habet duo capita: quod nunq̃ apparuit sine magno dãno regni. ¶ Tabidum. putridum: quod significat duos filios odio plenos & amaritudine inter se pugnaturos de regno. ¶ Sed utrũq3. sunt bina capita: sed utrũq3 occultatur pellicula: tamen apparent quasi sub uitro. ¶ Toris. equalibus pulpis & eminentiis. ¶ Cesum. quasi interruptum. ¶ Negans latebram. quare façit illa apparere: hoc significat duos fratres non diu dominaturos: cum cito morituri sint. ¶ Hostile latus: facientes extipitiũ equaliter uictimam diuidebãt: accipiebant unam pro illo pro quo uolebant uaticinari: aliam pro parte aduersa & hostili: quãuis non fuisset hostis. Vnde aduersa pars ibi habuit maiorem uigorẽ. ¶ Hostile latus. pars pro hoste. ¶ Insurgit. eleuat. ¶ Tendit. quare ille uenæ sunt plene sanguine: & est una uia quæ secat illas quod sanguis non dimittit ire: hoc significat polinicem uenturum thebas cum septem ducibus qui ibi omnes moriẽtur. ¶ Obliquus. uia facta per transuersum. ¶ Reuerti. retro currere. ¶ Mutatus. est ordo nature: nulla pars est in loco suo: quod significat œdipũ nullum ordiné nature seruasse. ¶ Acta retro impulsa. ¶ Anime. spiritus. ¶ Dextra. ubi est locus pulmonis:

¶ Omenta.inteſtina parua hoc ẽ membrane tenues quæ ambiunt inteſtina. ¶ Moli ambitu.tenui uolutione. ¶ Natura uerſa é.peruerſa. ¶ Scrutetur.inquiraſ unde ueniat tanta putredo. ¶ Conceptus.filius: iuuenca erat prægnans:& fœtus nõ erat in loco ſuo:quod ſignificat matrimoniũ filii & matris. ¶ Infauſte.ſignificantis infœlicitatem mouet.ſ.uitulus. ¶ Micant.monentur. ¶ Artus.membra uituli. ¶ Fibras arctas.paruas uenas. ¶ Liuidus.niger. ¶ Trunci.pedes uituli. ¶ Tentant tanq̃ uelint ire. ¶ Inane.quare nõ poteſt ſe mouere. ¶ Petit.uidetur uelle facere ipetum cõtra miniſtros. ¶ Effugiunt. quod ſignificat inobedientiã filioꝝ œdipi. ¶ Neqꝫ.filia noli credere qꝺ hæc ſit uox boũ quæ audita é. ¶ Grauis.horrenda. ¶ Pepulit.percuſſit. ¶ Territi.quãdo timẽt uictime mugiũt & fugiunt. ¶ Ignis.mugit in aris. ¶ Trepidant.mouentur. ¶ Quid iſta. petit œdipus quid ſignificẽt iſta ſigna. ¶ Exprome.explicatio tyreſia. ¶ Sacri terifici.huius ſacrificii facietis terrorem. ¶ Extrema mala.quaſi dicat iam habui oĩa mala:ita potero intrepidus audire. ¶ Inuidebis.ueniet tp̃us qꝺ uelles mori peſte:cõtra quã queris auxiliũ & nõ poteris. ¶ His malis.huic peſti. ¶ Memora.dic ſaltẽ quis ĩterfecit regẽ. ¶ Nec alta.reſpõdet tyreſias per extipitiũ aut auſpitium neſciré tibi dicere nomen interfectoris regis: ſed opus eſt ut uideã per nigromãtiã. ¶ Penna.ſ.auis uolãtis. ¶ Secat alta.uadit p ſublime cœlũ. ¶ Nec fibra.uena. ¶ Viuis. adhuc palpitantibus. ¶ Ciere.dicere nomẽ interfectoris. ¶ Tentanda.experienda. ¶ Ipſe.ſ.laius rex mortuus. ¶ Plagis.regionibus. ¶ Notis.tenebraꝝ inferni. ¶ Emiſſus.ſ. laius ab inferno. ¶ Reſerãda.aperiẽda:more magico faciebãt foſſam in qua ponebãt lac & ſanguinem & euocabãt aĩas. ¶ Ditis.plutonis. ¶ Populus.multitudo aĩarum. ¶ Ede.dic. ¶ Cui mãdas. committis. ¶ Sacrũ.hoc ſacrificium. nam nõ decet regem intereſſe his ſacris opus eſt quod alius pro te interſit. ¶ Inuiſere.uenire ad uidendum ẽ. ¶ Vmbras. animas inferorũ. ¶ Te creo. ſacrum hoc cõmittit creonti. ¶ Laxamus.aperimus ideſt dum euocabimus per ſacrũ animas ab inferis: interea iſti cantent laudes baccho: & ſic dat locum ſequenti choro.

Omenta pingues uiſcerũ oſtẽdunt ſinus.
Natura uerſa eſt:nulla lex utero manet.
Tir.Scrutetur unde tantus hic extis liuor:
Man.Q ꝺ nefas ẽ:cõceptus infauſte bouis
Nec more ſolito poſitus alieno in loco
Implet parentẽ.mẽbra cũ gemitu mouet:
Tremulo rigore debiles artus micant.
Infecit arctas liuidus fibras cruor.
Tentãtqꝫ turpem mobilem trunci gradũ.
Et inane ſurgit corpus ac ſacros petit
Cornu miniſtros:uiſcera effugiũt manum:
Tir.Neqꝫ ipſa q̃ té pepulit armẽti grauis
Vox eſt nec uſq̃ territi fugiunt greges.
Immugit ore ſegnis & trepidant foci.
Oedi.Q uid iſta facti ſigna terrifici ferant
Exprome:uoces aure nõ timida hauriam:
Solent extrema facere ſecuros mala.
Tir.His ĩ uidebis q bus opẽ quæris malis.
Oedi.Mẽora qꝺ unũ ſcire cælicolæ uolũt
Contaminant rege quis cæſo manus:
Tir.nec alta cæli quæ leuis pẽna ſeccat
Nec fibra uiuis tracta pectoribus:poteſt
Ciere nomen:alia tentanda eſt uia:
Ipſe euocandus noctis æternæ plagis
Emiſſus erebo:ut cædis auctorem indicet.
Reſeranda tellus:ditis implacabile
Numen præcandũ:populus ĩferne ſtygis
Huc extrahendus:ede cui mãdas ſacrum:
Nã te penes quẽ ſumma regnorũ eſt nefas
Inuiſere ũbras.edi.te creo hic poſcit labor.
Ad quem ſecundũ regna reſpiciunt mea.
Tir.Dũ nos p ſũde clauſtra laxãus ſtygis.
Populare bacchi laudibus carmen ſonet.

Chorus.

Ffuſã redimitẽ comã nutãte corymbo
e Mollia nyſeis armati brachia thyrſis
Lucidum cœli decus huc adeas uotis
Q uæ tibi nobiles thẽbe bacche tuæ
Palmis ſupplicibus ferunt.
Huc aduerte fauens uirgineum caput.
Vultu ſydereo diſcute nubila.
Et triſtes erebi minas auidumqꝫ fatum:
Te decet cingi comam floribus uernis:

¶ Ffuſam.diſcedente tyreſia: thebani deo ſuo baccho cantant laudes coronati hedera: intellige q̃ una pars chori p ſuadet alteri ut laudẽt bacchum & coronentur hedera quæ illi ſacra eſt. ¶ Redimite. coronate. quarte coniugationis. ¶ Coryambis.proprie eſt fructus hedere. Virgili.diffuſos hedera ueſtit pallente corymbos. ¶ Mollia. dixit ꝓpter habitum bacchi quem capiebant illi ſacrificantes in modũ feminarum:molles uocamus delicatos. ¶ Nyſeis thyrſis.haſtis bacchicis: quæ inuolute erant pampinis.nyſeus a niſa urbe egypti fœlici arabie propinqua in qua bacchus fertur uinum inueniſſe:in eaqꝫ religioſiſſime colitur uel dicitur a nyſa pago helyconis ubi ſimiliter colitur. ¶ Lucidum.mutat uerſum:& hic é trochaicus acataleticus. ¶ Palmis. uerſus eſt pindaricus:nec refert ſi ultima ſillaba ſit longa. ¶ Virgineũ caput.quare hẽbat uultum uirginis:imberbis & crinitus. ¶ Nubila.quæ tegunt cœlũ noſtrũ. ¶ Auidũ fatũ.mortem q̃ non ſatiaſ.

¶ Cohibere.ſtringere & ligare.¶ Sine lege.ſine ordine:uerſus é ſaphicus.¶ Qualis.nutritum primo ab Ino matertera dicũt bacchum deinde inter nimphas:unde dicit talis uenĩes qualis eras ĩter nimphas ueſtitus ueſte muliebri ut iunonẽ lateres.¶ Nouercam.iunonem.¶ Falſos.femineos:cum eſſes maſculus.¶ Lutea.zona.cingulo.luteus color é dilutior rutilus qualis eſt color auri: hinc uiole eius coloris luteole appellantur.¶ Vnde.ex qua rõne placuit tibi.obſeruare hũc habitum:quare inter puellas fuiſti ſeruatus.¶ Sinus laxi.ueſtes fluxe ad terrá.¶ Fluuidumq3 ſyrma.ueſtis fluẽs ad terrá: ſyrma a ſyro quod eſt traho.¶ Præmeres leones.dicit bacchus trahi in curru a tygribus & lincibus:alii addunt leones ſtatius.promouet effrene dextra leuaq3 ſequũtur linces:& uda mero lábuũt tetinacula tygres.¶ Eoe.orientalis.¶ Gangem.fluuius é indie fluens p̃ nouem alueos.¶ Araxé.eſt armenie fluuius dicente Lucano armeniũq3 bibit romanus araxẽ.¶ Syleno.hic fuit alũnus bacchi poſt nymphas.¶ Turgida.in flata uino.¶ Miſte.ſacerdotes bacchi:miſti cum græci dicũt oẽ id quo in arcanis deorũ ſacris utimur:qualia erant bacchi orgia q̃ noctu clam a ſolis mulieribus celebrabãtur: & miſteria arcana ſacra appellantur:unde dicit.¶ Cõdita orgia.i.ſecreta ſacra.¶ Baſſaridũ.bacchantiũ bacchus baſſareus dictus eſt: baſſarides bacche ipſe dicte ſunt a baſſara ueſte q̃ uſq3 ad pedes demiſſa é:dicta a baſſara loco lydie in quo fit.¶ Pulſauit.edé.ſ.cohors baſſaridũ:pulſauit templũ tuũ pede ſaltãdo.¶ Sola.ſ.cohors:uel ſola ſine uiris:uel nocturna.¶ Pangei.pangeũ teſte Pli.iiii.li.thracie p̃montoriũ beſſis cõterminũ & macedonie iunctũ:eius ſeptentrionalé.partem peonas inhabitare refert Herodotus li.vi.circa monté regio pangea.¶ Treitio.uertice.cacumine montis ipſius qui é in thracia.¶ Impia menas.baccha furioſa:ná apud thracas primũ ſacra bacchi inſtituta ſunt ab orpheo quæ a mulieribus celebrari ſtatuit:he crinibus paſſis ĩcedebãt inducte pellibus damaq3 quæ græce nebrodes appellanť:nam nebros græce latine dama:ibãtq3 ut furiis agitate cũ tybiis:cymbalis & clamore.unde menades hoc é furioſe appellabanť.¶ Iacho ogigio.baccho thebano: iachus apo tu iacho uocifero:ogigius ab ogigio rege thebanoq3 ſub quo primum diluuiũ fuiſſe dixit uarro ĩ prologo tertii libri de re ruſtica.nebride ut diximus nuper: ꝓprie apud græcos damanaq3 pelles nebrodes dicũtur a quibus ipſe bacchantes cognominate ſunt.¶ Sacra nebride.pelle dame ſacris dicata.¶ Conuicte.ſ.furiis.¶ Fudere.ſparſerũt:ut moris erat.¶ Thyades.thyas dicitur ſacrificula bacchi. Virgili.thyas ubi audito ſtimulant trieterica baccho: thyoneus cognomen eſt bacchi quod a thyo quod eſt ſacrifico deducitur:nam illi adhuc inter humanos uerſanti ſacrificia reddebanť:ex quo thyades quẽadmodũ a baccho bacchides.¶ Remiſſa oeſtro.relicta a furore oeſtrum uolatile paruum cui nomen aſilum eſt ut dicit Virgi.tertio georgicoq3:eo incitantur ad curſum iumenta:ibi ponitur methaphorice.¶ Artus pentheos.mẽbra pẽthei lacerati a matre agaue.¶ Ignotum nefas.ſcelus qđ ipſe fecerant ignorantes ꝓp furorem:unde ignorabãt remiſſo furore quis pentheum occidiſſet.¶ Matertera.ino.¶ Ponti.maris quare proiciens ſe in mari ut ſupra.uidimus facta eſt dea una cum filio melicerta a græcis alba dea:a nobis uero matuta: filius autẽ palemon & portunus deus maris appellatus é.Cadmea.ná ino fuit cadmi filia ex harmiõe:uxorq3 athamãtis regis thebaq3 & bacchi nutrix.¶ Nereidũ.nymphaq3 maris a nereo p̃re.¶ Puer.melicerta.¶ Ius hẽt.qa deus factus maris & dictus palemõ.¶ Cognatꝰ bacchi.qa ex ſemele filia cadmi natꝰ é baccho q̃ fuit ſoror mr̃is palemõis

Te caput tyria cohibere mitra:
Ederaq3 mollẽ bacchifera religare frontẽ.
Spargere effuſos ſine lege crines:
Rurſus aducto reuocare nodo.
Qualis iratam metuens nouercam
Creueras falſos imitatus artus
Crine flauenti ſimulata uirgo.
Lutea ueſtem retinente zona.
Vnde tam molles placuere cultus
Et ſinus laxi:fluidumq3 ſyrma:
Vidit aurato reſidere curru
Veſte cum longa præmeres leones
Omnis eoe plaga uaſta terre:
qui bibit gãgẽ:niueũq3 qſqs frãgit araxẽ.
Te ſenior turpi ſequitur ſilenus aſello:
Turgida pampineis redimitus tpa ſertis.
Condita laſciui deducunt orgia miſtæ.
Te baſſaridum comitata choris
Nunc edem pede pulſauit
Sola pangei nunc treitio
Vertice pindi:nunc cadmeas
Inter matres impia menas
Comes ogigio uenit Iaco
Nebride ſacra percincta latus:
Tibi conuictæ pectora matres
Fudere comam thirſumq3 leuem
Vibrante manu.
Iam poſt laceros pentheos artus
Thyades oeſtro nembra remiſſa
Velut ignotum uidere nefas.
Ponti regna tenet
Nitidi matertera bacchi.
Nereidumq3 choris
Cadmea cingitur ino.
Ius hẽt in fluctus magni puer aduena põti
Cognatus bacchi numẽ nõ uile palemon.

¶ Te puer.

¶ Te puer. ſ. bacche: explicat primâ expeditionẽ bacchi cõtra piratas: nã teſte Diodoro dicitur bacchus ſuſtuliſſe oẽs ĩpios qui in orbe erãt: ſed maxime pentheũ atq; lycurgũ. ¶ Rapuit. q̃ſi ante tp̃us legitimum duxit ad arma. ¶ Manus tyrrena. turba p̃donum aduerſus quã parauit expeditionẽ. nã tyrreni olim piraticã exercuerũt. ¶ Nereus. deus marinus poſuit. ¶ Te timidũ. adhuc inexpertũ ſupra mare. ¶ Cũ mutat. quãdo eras aſſuetus tantũ eſſe in pratis. ¶ Hinc. explicat apparatũ claſſis bacchi quẽadmodũ. Vir. quoq; facit in ꝓra erat imago leonis fremẽtis: in puppe tygridis. ¶ Noua facies: nõ prius uiſa. ¶ Demerſos. ſ. in mari: nõ prius uiderãt talia inſignia claſſis ¶ Diuite patolus. ad alias expeditiões trãſit ut plene cantet laudes ipſi deo: & oriens & occidens & ſeptẽtrio ſenſit gloriã eius. ¶ Maſſagetes. teſte Plinio li. vii. maſſagete nobiles ſunt populi ſcythie aſiatice hi cũ per deſerta diſcurrũt ſanguinẽ ſuorũ potant equoꝝ: dicẽte Lucano li. iii. lõgaq; ſarmatici ſoluẽs ieiunia belli: maſſagetes quo fugit equo: uolucreſq; geloni. ¶ Lycurgi. hic fuit thracũ rex q̃ bacchũ deũ eſſe negabat: unde dũ conaretur uites incidere crura ſibi ãputauit. ¶ Terre zedacum. populi ſunt ſeptẽtrionales. ¶ Ferocẽ. te forte. ¶ Boreas ferit. ꝑ circuitionẽ intelligit ſcythas. ¶ Mutãtes. uagos ut ſepius diximus. ¶ Meotis. palus de q̃ ſupra ſatis diximus. ¶ Frigido. qa ſeptentrionalis. ¶ Sidus archadiũ. urſam ĩtelligit: quæ dr̃ caliſto archadica ut eius mutatio ſcribit ab Oui. ¶ Geminũ paluſtrũ. utrãq; urſam intelligit q̃ formã plauſtri faciũt: nam cũ ſeptẽ cõſpiciant̃ ſtelle. due quæ pares & maxime ĩ uno loco uident̃ probobus habite ſunt: reliquæ uero qnq; plauſtrũ ipm ſimulaꝛ dicũtur. ¶ Gelonos. ſcythici populi qui ꝑ deſerta ſcythica diſcurrũt. ¶ Trucibus puellis. amazõibus ¶ Termodontiace. dicte ſunt amazones a termodonte fluuio. ¶ Ophionia. thebana: ophion fuit unus de ſociis cadmi ſupſtes ex his qui ex ſerpentibus nati fuerũt: ná ophis apud nos ſerpẽs dicit̃ & ophiogenes genitus ex ſerpẽte: unde ophionii dicti ſunt thebani ab ophiõe ſocio cadmi. h. d. ꝓp pẽtheum filiũ agaues in ſacrificiis bacchi dilaceratũ. ¶ Cytheron. mons ꝓpe thebas. ¶ Prætides. prætus fuit abantis argiuoꝝ regis q̃ anciam hũit uxorem ex q̃ quattuor filios genuit merã: euryalã: liſyppẽ: & yphianaſſam quæ cũ pulchritudine ſe iunoni ꝓtuliſſent: offenſa dea eis furorẽ talẽ ĩmiſit: ut uaccas ſeſe arbitrarent̃. & aratra timẽtes ſiluas peterent. dicẽte Vir. in bucolicis: prætides implerũt falſis mugitibus agros. ¶ Prætides. filie præti. ¶ Nouerca. iuno. ¶ Præſentẽ. fauentem: qa prætides ille incitate ſunt furiis fauente baccho hoc eſt uino. ¶ Naxos. inſula egei una ex cicladibus cunctas alias uini facilitate ſupans. unde Vir. iii. ænei. Baccantũq; iugis naxon ibi bacchus accepit ariadné relictã a theſeo in uxorẽ. ¶ Redimita. circũdata. ¶ Virginẽ. ariadnẽ. ¶ Penſans dãna. cõpenſans. infœlicitatẽ eius uirginis. ¶ Nyctileus latex. uinũ. ná quãdo baccho celebrauit nuptias fluebãt fõtes lacte. nyctileus cognomẽ fuit bacchi ab eius ſacris q̃ nocte celebrant̃ acceptũ. Vnde Oui. lib. i. de arte. Nyctileũq; patrem nocturnaq; ſacra precate: & ita nyctileus nocturnus dr̃. ¶ Pũice. genus ẽ lapidis leuiſſimi. ¶ Gramẽ. fluxerũt illa uina per herbas. ¶ Succos. uina. ¶ Niuei lacus propter lac: quod ẽt cũ uino ſe ſeparatim fluebat aliis in locis.

Te tyrrena puer rapuit manus:
Te timidum nereus poſuit mare:
Cerula cum pratis mutat freta.
Hinc uerno platanus folio uiret:
Et phœbo laurus carum nemus:
Garrula per ramos auis obſtrepit:
Viuaces hederas ramus tenet:
Summa ligat uitis carteſia.
Ideus prora fremuit leo
Tigris puppe ſedet gangetica
Dum pirata freto pauidus natat.
Et noua demerſos facies habet.
Brachia prima cadunt prædonibus.
Illiſumq; utero pectus coit.
Parua dependet lateri manus
Et dorſo fluctum curuo ſubit.
Lunata ſcindit cauda mare
Te ſeqtur curuus fugẽtia carbaſa delphin
Diuite pactolus uexit te lydius unda
Aurea torrenti deducens flumina ripa.
Laxauit uictos artus geticaſq; ſagittas:
Lactea maſſagetes q̃ pocula ſãguíe miſcet
Regna ſecurigeri bacchũ ſenſere ligurgi
Senſere terre zedacum ferocem
Et quos uicinus boreas ferit
Arua mutantes: quaſque meotis
Alluit gentes frigido fluctu:
Q uaſq; deſpectat uertice ſummo
Sidus archadium geminumq; plauſtrum.
Ille diſperſos domuit gelonos:
Arma detraxit trucibus puellis (teruæ
Ore deiecto petiere terrã: termodõtiace ca
poſitiſq; tãdẽ leuib⁹ ſagittis: mites ſũt factæ
ſacer citherõ ſãguíe undauit ophiõiaq; cede
Prætides ſiluas petiere & agros:
Præſentem bacchum coluit nouerca.
Naxos ægeo redimita ponto:
Tradidit thalamis uirginem relictam:
Meliore penſans damna marito.
Punice ex ſicco fluxit nyctileus latex.
Garruli gramen ſecuere riui:
Combibit dulces humus alta ſuccos:
Niueiq; lacus candidos fontes:

¶ Lesbia.uina de lesbo optima & odora habentia odoré timi herbe aromatice & apibus dulcissime:dicente Virgilio ī bucolicis.Nerine galathea thymo mihi dulcior hyble. ¶ Magno cœlo.hoc dicit quod ariadne nupta baccho deo: & ipsa dea facta est:& in signū cœleste quod appellatur corona uersa est. ¶ Carmen.laudes thalami. ¶ Tedas. ipsum matrimoniū: tede sunt faces quæ ī nuptiis ferūtur. ¶ Veniente.s.in cœlum:ut iuppiter esset blandus deposuit fulmē. ¶ Lucida.populis thebanus pollicetur se facere sacra baccho in eternū. ¶ Arctos.ursa.nesciet nerea.i.mare.nunq̄ ibit ad occasum:nunq̄ hæc stella occidit:ut alie q occidétes dicūt stabulari ī mari. ¶ Lyei.bacchi formosi.

e ¶ Si ipse. Hic est tertius actus in quo tyresias cognouit per necromantiam nomen interfectoris regis lai:Hoc est œdipum fuisse:Vnde creo tristis reuertitur quod debeat tale nūciū facere.Primo œdipus uidens creontem tristem exhortatur eum: ut dicat audacter nomen interfectoris. ¶ Præfert.ostēdit ¶ Notas.signa. ¶ Capite.morte. ¶ Si te.nō uis dicere pro salute reipublice: dicas pro salute regni mei. ¶ Cognate.domus iocasta uxor œdipi erat soror creontis. ¶ Nescisse.cupis scire postea te penitebit. ¶ Iners.qui ignorare quærit dolorem suum nō uult remedium:iō melius est scire ut prouidem. ¶ Ignorātia.uelle ignorare mala sua. ¶ Obrues.tacebis ad damnū reipublice. ¶ Turpis.quādo est medicina é turpis:melius uolumus egrotari quam uti illa. ¶ Pudet.nō uult sanari. ¶ Fare. minatur œdipus ni loquatur. ¶ Erebo.iferno:solus morieris p omnibus. ¶ Retegis aperis. ¶ Minor. s.quā tacere:nihil uilius possem petere quam tacere:cum alii petāt:ut possunt loqui. ¶ Mutat libertas tacendi:silētium: sæpe nocuit. ¶ Vbi.postquā non uis concedere ut taceam minus concederes maiora. ¶ Soluit.non facit secundum imperium meum. ¶ Coacta.postq̄ cogis me loqui rogo te ut placidus audias. ¶ Vocis exp̄sse.per uim extorte est aliquis qui patiatur pœnas de illis quæ coactus est dicere:& legitur interrogatiue. ¶ Est procul. incipit narrare creo:describens locum ubi tyresias conuocauit animas. ¶ Niger obscurus. ¶ Ilicibus.ex genere quercus sunt ilices. ¶ Dircea:ubi é fons dirce. ¶ Irrigue. quæ irrigatur. ¶ Exerens. eleuans. ¶ Virente.quare semper est uiridis cupressus. ¶ Tēdit.dilatat. ¶ Putres situ marcido pudore:situs est mucor nascens in locis desertis:a sino relinquo. ¶ Fessa.pp uetustatē. ¶ Fulta.sustētata. ¶ Bacchis fructibus lauri. ¶ Alnus.arbor ex q̄ fiūt naues. ¶ Obuia.opponēs se radiis solis.Nā in cacumīe hēt dēsissimas frōdes. ¶ Enode.sine nodis:

Et mixta odoro lesbia cum thymo:
Ducitur magno noua nupta cœlo
Solemne phœbus carmen canit:
Infusis humero capillis.
Concinit tedas geminus cupido.
Telum deposuit iuppiter igneum.
Condidit baccho ueniente fulmen.
Lucida dum current annosi sidera mundi
Ocean⁹ clausum dū fluctib⁹ ambiet orbē.
Lunaq3 dimissos dū plēa recoligit ignes.
Dum matutinos prædicet lucifer ortus.
Altaq3 ceruleū dum nerea nesciet arctos.
Candida formosi uenerabimur ora lyei.
Actus tertius Oedipus Creo.
Oedipus loquitur.
e ¶ Si ipse uult⁹ flebiles p̄fert notas:
Expōe cui⁹ capite placemus deos:
Cre.Fari iubēs tacere quæ suadet metus.
Edi.Si te ruentes non satis thebæ mouent:
At sceptra moueant lapsa cognate domus
cre.nescisse cupies nosse qd nimiū expetis.
Edi.Iners malorum remediū ignorātia est
Ita ne & salutis publicæ indicium obrues:
Cre.Vbi turpis est medicina sanari pudet:
Edi.Audita fare: uel malo domitus graui:
Quid arma possint regis irati scies.
Cre.Odere reges dicta quæ dici iubent.
Edi.Mitteris erebo uile pro cunctis caput:
Arcana sacri:uocē ni retegis tua.
Cre.Tacere liceat:nulla libertas minor
A rege petitur.edi.Sæpe uilli līgua magis
Regi atq3 regno muta libertas obest.
Cre.Vbi tacere non licet:quid cuiq̄ licet:
Edi.Imperium soluit qui tacet iussus loqui.
Cre.coacta uerba placid⁹ accipias præcor.
Edi.Vlli ne pœna uocis expræsse fuit:
Cre.Est procul ab urbe luc⁹ ilicibus niger:
Dircea circa uallis irrigue loca.
Cupræssus altis exerens siluis caput:
Virente semper alligat trunco nemus.
Curuosq3 tendit quercus & putres situ
Annosa ramos.
Silua iam fessa cadens
Radice:fulta pendet aliena trabe.
Amara bacchis laurus:& tiliæ leues
Et paphye myrtus: & per immēsum mare
Motura remos alnus:& phœbo obuia
Enode zephyris pinus opponens latus.

¶ Stat.

Mĕdio ſtat ingēs arbor: atq3 umbra graui
Silua minore ſurgit: & magno ambitu:
Diffuſa ramis umbra defendit nemus.
Triſtis ſub illa lucis: & phœbi inſcius
Reſtagnat humor frigore æterno rigens:
Limoſa pigrum circuit fontem palus.
Huc ut ſacerdos intulit ſenior gradum.
Haud eſt moratus præſtitit noctem locus
Tum effoſſa tellus: & ſuper rapti rogis
Iaciuntur ignes: ipſe funeſto integit
Vates amictu corpus: & frontem quatit.
Lugubris imos palla perfundit pedes.
Squalente cultu mœſtus ingreditur ſenex:
Mortifera canam taxus aſtringit comam.
Nigro bidentes uellere: atq3 atre boues
Retro trahuntur: flāma prædatur dapes.
Viuumq3 trepidat igne ferali pecus.
Vocat inde manes: teq3 qui manes regis:
Et obſidentem clauſtra letalis lacus.
Carmēq3 magicū uoluit: & rabido minax
Decantat ore: quicquid aut placat leues
Aut cogit umbras: irrigat ſanguis focos.
Solidaſq3 pecudes urit: & multo ſpecum
Saturat cruore: libat & niueum inſuper
Lactis liquorem fundit & bacchū manu
Leua: canitq3 rurſus terram intuens.
Grauiore manes uoce & attonita ciet.
Latrauit hecates turba: etiam ualles cauæ
Sonuere: mœſtum tota ſuccuſſo ſolo
Pulſata tellus: audior: uatēs ait:
Rata uerba fudi: rumpitur chaos:
Iterq3 populis ditis ad ſuperos datur:
Subſedit omnis ſilua & erexit comam:
Duxere rimas robora: & totum nemus
Concuſſit horror terra ſe retro dedit.
Gemuitq3 penitus: ſiue tentari abditum
Acheron ꝑfundum mente nō æqua tulit.
Siue ipſa tellus ut daret functis uiam:
Compage rupta ſonuit: aut ira furens
Triceps cathēnās cerberus mouit graues.
Subito dehiſcit terra: & immenſo ſinu
Laxatā patuit: ipſe pallentes deos
Vidit inter umbras: ipſe torpentes lacus:
Noctemq3 ueram: gelidus in uenis ſtetit
Hæſitq3 ſanguis: fœua proſiluit cohors.
Et ſtetit in armis omne uiperium genus.
Fratrum cateruæ dente dirceo ſati.
Auidumq3 populi peſtis ogygii malum.

¶ Stat. eleuata eſt in medio. ¶ Defendit. quia eſt ſupra alias arbores. ¶ Triſtis. ſub hac arbore eſt fons habens aquas turbatas: quia nunquā adhunc deſcendit lux: & eſt frigidiſſimus. ¶ Inſcius. quare nunquam uidet: neq3 lucem neq3 ſolem. ¶ Limoſa. plena ceno. ¶ Pigrum. quia illius aqua non fluit: ſed facit paludē. ¶ Sacerdos. tyreſias. ¶ Haud. non eſt moratus non expectauit noctem ad uocandū animas. quia locus ipſe præſtitit ipſam noctem cum eſſet ita obſcurus. ¶ Effoſſa. ſacrificantes inferis fodiebant terrā: & ſuperis extruebant altare. ¶ Rogis. ubi comburuntur mortui. ¶ Funeſto. nigro. ¶ Quatit. quaſi minando. ¶ Perfundit tegit. ¶ Palla. ueſtis longa. ¶ Taxus. habebant coronā de taxo arbore infœlici. ¶ Bidētes. oues nigre deſcribit ſacrificium. ¶ Predatur. comburit ¶ Trepidat. palpitat: quia adhuc uiuunt. ¶ Ferali. conuenienti morti: antiqui feram mortem appellauerunt. ¶ Vocat manes. animas & ipſum plutonem qui aīas regit. ¶ Obſidentem. cerberum qui tenet acceſſum inferni. ¶ Voluit. reuoluit ore & profert quicqd placat. aut cogit animas quæ blando ſermone aut minis inuocantur. ¶ Ciet. uocat ¶ Grauiore. magis ſonora & horribili. ¶ Latrauit. facto ſacrificio quid ſequutum ſit demonſtrat ¶ Hecates proſerpine. ¶ Succuſſo. conquaſſata terra. ¶ Audior. manes audiunt uerba mea. ¶ Rata. quæ habent effectum: contrarium eſt irrita.
¶ Chaos. infernus & tenebroſa confuſio. ¶ Rūpitur. aperitur: ut ueniant manes. ¶ Populis ditis. animabus plutonis. ¶ Subſedit. inclinata eſt ueni entibus illis. ¶ Comam. frondes: ſicut timētibus eriguntur pilli. ¶ Rimas. ꝛre ſcindebant. ¶ Horror. timor. ¶ Penitus. pœne ītus. ¶ Dedit. uel qd terra uoluit dare uiam iſtis animabus: uel q cerberus latrauit. ¶ Abditum. a conſpectu ſuperorum abſconſum: nā in centro terre eſt. ¶ Acheron. nō tulit. ¶ Aequa. mente & ita eſt una cauſa quod terra tremuit. ¶ Dehiſcit. aperit ſe. ¶ Ipſe. uidi omnia quæ ſunt in inferno. ¶ Torpentes. non fluentes. ¶ Stetit. non cucurrit pretimore. ¶ Sæua. tūc exiuerunt anime. ¶ Viperium genus. omnes illi ſocii cadmi qui ex dentibus ſerpentis nati: ſe mutuis uulneribus īterfecerūt: ut ſcribit Oui. ¶ Dēte dirceo. illius ſerpētis q erat ī fonte dirceo. ¶ Sati. geniti. ¶ Peſtis. ſuple ꝑſiluit: appoſitiue malū populi. ¶ Ogigii. i. thebāi. ¶ Auidū. qa nō pōt ſatiari.

¶ Erymnis.furia infernalis.¶ Furor.dat personam furori.¶ Cæcus.ab effectu qui facit homines cæcos nec uera uidentes.¶ Vna simul.oĩa erant quæ sunt in inferno:uel illinc nascuntur.¶ Auellens:ut fit dolẽtibus qui sibi capillos carpunt:& oĩbus istis dat personas.¶ Lapsum.cadẽs modo illuc.¶ Egre.uix.¶ Pendens.stans in dubio.¶ Nos.facti sumus attoniti: & etiã ipsa manto quæ assueta erat istis incantatiõibus patris timuit ualde.¶ Parens.ipse tyresias nihil timuit:quia nihil uidebat:unde dicit audax.¶ Damno.pp dãnum oculoꝝ quos non hẽbat.¶ Exangue.aĩas sine sanguine.¶ Feri.qui nullis præcibus flectitur.¶ Illico. ponit comparationẽ de multitudine animarũ quæ uenerunt ab inferis.¶ Nebule.obscuritates.¶ Libero.aperto:qa in inferno habẽt aerẽ conclusum.¶ Non tot.declarat multitudinẽ per cõparationem.¶ Oetha.mons ẽ inter thesaliam & macedoniam famosus morte & sepulchro herculis.¶ Caducas.q̃ cadunt ad terrã.¶ Hybla.pars est attice regionis apibus & melle abundans teste Plinio.li.xxi.Est etiam hybla testeseruio opidum sicilie qđ nunc megara dicitur.¶ Medio uere.nã uer ĩ tres partes diuiditur.¶ Alto globo.nã apes nexe pedibus racemum faciũt:& ista est quæ una dicitur de apibus.¶ Alto globo.multitudine apũ cõgregata in altum.¶ Strymoniis.fluuius ẽ teste plinio li.v.qui macedoniã a thracia separat:fluitq; a uertice montis emi ad quẽ temporibus calidis multe grues cõfluunt.¶ Minas hyemes & frigus¶ Ales grus.¶ Secans uolans.¶ Pensat.compensat.¶ Tepente nilo.quare uolant in egyptum ad fluuiũ nilum ubi est calor.¶ Arctoas.ieptẽtrionales:iste grues non uolans in tanta multitudine ad loca calida quanta ueniebant iste anime.¶ Sonus uatis.uox tyresie.¶ Eduxit traxit.ab inferis.¶ Latebras.fugientes lucem querebant latibula.¶ Primus post generalem descriptionẽ uenit ad ptĩcularẽ:zetus filius iouis ex antiopa qui cũ fratre amphione dircẽ nouercã:ut supra diximus: indomitoꝝ tauroꝝ caudis distrahẽdã alligauerunt unde dicit p̃mens tauꝝ.¶ Chelim.cytharã q̃ ipse ãphiõ pulsans dr̃ muros thebanos struxisse.¶ Tantalis. inter istas umbras exiuit niobe filia tãtali & uxor amphionis q̃ q̃ttuor decim filios hũit pp quos ſuperba facta uoluit se p̃ponere latone:ut est fabula uulgata.¶ Fert.uenit capite eleuato cũ filiis.¶ Fastu.ſupbia:a fastidiẽdo.¶ Numerat.q̃si ad iactanti am.¶ Agaue.q̃ furiis bacchi accensa filiũ pentheũ interfecit credẽs eẽ ursum.¶ Manus.multitudo.¶ Partita.quæ diuisit regẽ.i.pentheũ filium regis.¶ Bacchas.illas mulieres.bacchantes.¶ Minas.adhuc ille uidebaţ minari thœbanis si colerent bacchum.¶ Tandẽ.laius occultãs sepe se tandẽ uenit.¶ Desidet.nõ audebat accedere.¶ Sacerdos gemi nat tyresia duplicat incantationes.¶ Horreo referens ista adhuc timeo loq.¶ Stetit.ſ.laius adhuc sanguinolentus.¶ Pedore.turpitudine stomachosa nã pedor dr̃ quãdo qs nõ curat:neq; caput:neq; aliã ptẽ corpis.¶ O cadmi.hæc fuerunt uerba lai.¶ Cognato.cognatoꝝ:nã primi cognati incepe-rũt se iterficere.¶ Vibrate.concutite.¶ Thyrsos. hastas:ut bacchãtes:ut fecit agaue.¶ Ethnæa.crudeli q̃si cyclopea: in sicilia mons ẽ æthna ubi erãt cyclopes qui hoĩes comedebãt:sed maius scelus ẽ thebis.¶ Pr̃ia.uertit sermonẽ ad patriã dicẽs non ira deoꝝ est cã tante pestis:se scelera ciuiũ tuorũ.

Tum torua erynnis sonuit:& cæcus furor:
Horrorq3:una quicquid eternæ creant
Celantq3 tenebræ:luctus auellẽs comam.
Aegreq3 lapsum sustinet morbus capur.
Grauis senect9 sibimet:& pendẽs metus.
Nos liquit aĩus:ipsa quæ ritus senis:
Arteſq3 norat stupuit:intrepidus parens
Audaxq3 dãno:conuocat ditis feri
Exangue uulgus:ilico ut nebulæ leues
Volitant:& auras libero cœlo trahunt.
Non tot caducas educat frondes œta:
Nec uere flores hybla tot medio creat:
Cum examẽ alto nectitur densum globo.
Fluctuſq3 non tot frangit ionium mare:
Nec tãta gelidi strymonis fugiens minas
Permutat hyemes ales:& cœlum secans
Tepente nilo pensat arctoas niues.
Quot ille populos uatis eduxit sonus.
Pauidæ latebras nemoris umbrosi petũt:
Animæ trementes:primus emergit solo:
Dextra ferocẽ cornibus taurum præmens
zetus:manuſq3 sustinet leua chelym:
Qui saxa dulci traxit amphion sono.
Interq3 natos tantalis tandem suos:
Tuto superba fert caput fastu graui (est:
Et numerat umbras:peior hac genitrix ad
Furibũda agaue:tota quã sequitur manus
Partita regem:sequitur & bacchas lacer
Pentheus:tenetq3 sæuus etiã nunc minas.
Tãdem uocatus sæpe pudibundũ extulit
Caput:atq3 ab omni desidet turba procul
Celatq3 semet:instat & stygias preces
Geminat sacerdos:donec in apertũ afferat
Vultus opertos laius: fari horreo:
Stetit per artus sanguine effuso horridus:
Pedore fœdo:squalidã obtectus comam
Et ore rabido fatur:o cadmi effera
Cruore semper læta cognato domus.
Vibrate thyrsos:ætnea gnatos manu:
Lacerate potius:maximũ thebis scelus
Maternus amor est:patria nõ ira deum
Sed scelere raperis:non graui flatu tibi
Luctificus auster nec parũ pluuio æthere

¶ Luctificus.

Satiata tellus halitu ſicco nocèt:
Sed rex cruentus: præmia qui ſæue neſcis
Sceptra & nefãdos: occupat thalãos patris
Inuiſa proles: ſed tamen peior parens
O uod natus: utero rurſus infauſto grauis:
Egitq3 in ortus ſemet: & matri impios
Fa tus regeſſit: quiq3 neq3 mos eſt feris
Fratres ſibi ipſe genuit: implicitũ malum
Magisq3 mõſtrũ. ſphynge perplexũ ſua.
Te te cruenta ſceptra qui dextra geris:
Te pater multus urbe cum tota petam:
Et mecũ erynnes, pnubas í thalãos trahã
Traham ſonantes uerbera: inceſtã domũ
Vertam: & penates impio marte obterrã:
Proinde pulſum finibus regem otius
Agite exulẽ: quocunq3 funeſto gradu:
Solum relinquet: uere florigero uirens
Reparabit herbas: ſpiritus puros dabit
Vitalis aura: ueniet & ſiluis decor.
Letum: lueſq3: mors: labor: tabes: dolor
Comitatus illo dignus: excedent ſimul.
Et ipſe rapidis greſſibis ſedes uolet
Effugere noſtras ſed graues pedib⁹ moras
Addam: & tenebo reptet incertus uix:
Baculo ſenili triſte pretentans iter.
Præripite terras auferam cælum pater.
Et oſſa & artus gelidus inuaſit tremor.
Edi. Q uicqd timebã facere feciſſe arguor:
Tori iugalis abnuit merope nefas
Sociata polybo: ſoſpes abſoluit manus
Polybus meas: uterq3 defendit parens
Cædẽ ſtuprũq3: quis locus culpæ eſt ſup:
Multoq3 ante thebæ laiũ amiſſũ gemunt:
Boetia greſſu q̃ meo tetigi loca.
Falſus ne ſenior: an deus thebis grauis:
Iam iam tenemus callidi ſocios doli.
Mentitur iſta præferens fraudi deos
Vates: tibiq3 ſceptra deſpondet mea.
Cre. Ego ne ut ſororẽ regia expelli uelim:
Si me fides cognati ſacrata laris.
Non contineret in medio certum ſtatu.
Tamen ipſa me fortuna terreret nimis
Sollicita ſemper: liceat hoc tuto tibi
Ex uere pondus: ne recedẽtem opprimat.
Iam te minore tutior pones loco.
Edi. Hortaris etiam ſpõte deponã ut mea
Tã grauia regna: Cre. Suadeã hoc illis ego
In utrunq3 quis eſt libet etiam nũc ſtatus.

¶ Luctificus: ferés peſtem. ¶ Rex. œdipus. ¶ Proles ſuiſa. filius mihi inuiſus qui pro p̃mio necis paterne conſecutus é regnum & accepit matrem in uxoré. ¶ Peior parens. quia peius eſt ſuſcepiſſe filios ex matre q̃ interfeciſſe patrem. ¶ Regeſſit. reposuit ſeipſum iterũ in matre cũ ipſa cõcumbẽdo & filios generãdo q̃ etiam fere nõ faciunt. ¶ Implicitum malũ. intricatum: eſt appoſitio. ſ. œdipus malũ. ¶ Sphynge magis pplexum. & obſcurũ ſphĩge qnam ipſe interfecit. ¶ Te te petã. inuadã uertit ſermonẽ ad œdipũ ſceleratum minando excidiũ. ¶ Erynnes. furias ut ſint mecũ ad ſacra nuptiarum infœlicitaté portantes. ¶ Verbera. flagella & ſcuticas. ¶ Inceſtã. impudicam quare cũ matre concũbit œdipus. ¶ Impio marte. fraterno bello: faciam q̃ etheocles & polinices inter ſe mouebũt arma. ¶ Proinde. propterea. ¶ Agite. expellite. ¶ Regẽ. ſ. ueſtrum œdipũ. ¶ Finibus. ſ. ueſtris o. thebani. ¶ Quocũq3 locũ uadat dum ipſe recedat oĩa pululabunt & erit quaſi primum uer. ¶ Solũ. terram ueſtrã. ¶ Gradu funeſto. pedibus ſuis letiferis. ¶ Puros. ſine corruptione. ¶ Comitatus. ſocietas digna illo. ¶ Et ipſe. ſ. œdipus ſedes noſtras urbem thebanã Reptet. hoc é q̃ uolo reptet terram incertus uie cũ non uiderit: quia ſeip̃m obcecauit Celuluce. quare nõ uidebit. ¶ Oſſa. audiens hec uerba totus tremuit. ¶ Quicquid. excuſat ſe œdipus nullum iſtor̃ ſcelerũ feciſſe: ſed bene audiuerat illud eſſe fatatũ de ſe: credebat enim ſe filium eé polibi regis corinthiorũ ex merope. ¶ Arguor. demõſtror & accuſor: merope mater mea. ¶ Sociata. cõiuncta. ¶ Polibo. patri meo. ¶ Abnuit. negat. ¶ Abſoluit. liberat q̃re uiuit unde ſignũ é me nõ feciſſe iſta mala. ¶ Super eſt. nullus locus é ut me poſſitis accuſare: rex quem dicitis ĩterfectũ multo anteq̃ ueniſſem thebas interemptus erat. ¶ Loca boetia. thebana: thebe ĩ boetia ſunt. ¶ Falſus ſenior. ſ. tyreſias dicit falſum ut creonti regnũ tribuat. ¶ Vel deus grauis. iratus é thebis. ¶ Iam iam tenemus. intelligimus uos duo feciſtis hoc cõ ſilium: ut me excluderetis. ¶ Socios. tyreſiá & creontem. ¶ Callidi. aſtuti. ¶ Vates. tyreſias. ¶ Præferens. i. ſub pretextu dei faciens hanc fraudem. ¶ Ego. arguit creo q̃ nullo pacto illud uellet facere. ¶ Sororem. credis q̃ uelim ſororé meam iocaſtam uxorem tuam expelli de regno. ¶ Si me. aliud argumentum a probabili: quia nõ eſt aſſuetus uti fraudibus: deinde q̃ habet a rege quicquid uult: & etiam ſi non haberet nollet delinquere. ¶ Cognati laris. domus cum qua habeo cognationem. ¶ Certum fidelẽ. ¶ Terreret. quia conditio regni ſemper eſt dubia: unde non cupio ea uitam quæ ſemper metu ducitur. ¶ Liceat. perſuadet: ut deponat regnũ ſponte ne per uim expellatur. Tutior: eris magis ſecurus in loco minore. ¶ Hortaris. qd faceres ſi hoc regnũ hẽret fœlicitaté quando illud optas in tãta calamitate. ¶ Grauia. miſera & moleſta. ¶ Suadeam. arguit a minori ad maius: darem hoc cõſiliũ nõ ſolũ tibi ſed dubiis de regno ſed tibi certũ eſt q̃ depones: ideo ſuadeo certius. ¶ Hoc. ſ. ut deponerét regnũ. ¶ Vtrũq3. in utrãq3

partem:ut deponant uel non. ¶ Neceſſe.non eſt tibi liberum in utraq; parte.¶ Certiſſima.qui cupiunt regnare ſemp ſimulant:dicunt mala eſſe imperia & tamen cupiunt illa.¶ Inquieto.agitato curis & ambitione.¶ Tá longa dies.arguit a cõiectura:ex áte acta uita poſſum cognoſci quæ me ſatis ꝓbare põt innocentẽ. ¶ Aditũ.quando unus habet bonam famam occaſionẽ peccandi facilẽ hẽt cum omnes ſibi credunt.¶ Dies.tp̃us ante actum ¶ Aditũ.ingreſſum. ¶ Solutus.arguit ab utili:nõ debeo querere hoc cũ a te quicquid uelim habeá: nec pondus regni ſentiã. ¶ Viget.floret: nam ab oĩbus color & obſeruor. ¶ Vicibus alternis.quia alternatim ſubſequũtur dies & noctes:nulla eſt dies qua nõ habeá munus.¶ Sceptri.ꝓpinqui regis ſanguine iuncti.¶ Redundent.ueniát. ¶ Cultus.ueſtes.¶ Dapes.cibi delicati.¶ Gratia.quã tecum habeo eſt multis ſalus quibus propter me concedis ueniam.¶ Res ſecũde.quádo quis habet multa:plura ſp querit nec unq̃ contentus é q̃ de alexãdro dicit Iuuenalis: pelleo iuueni mũdus nõ ſufficit unus.¶ Modum.finẽ.¶ Incognita.tu uis dána re me ſola ſuſpitione.¶ Cadam.moriar.¶ Nũ.faciam uobis ſicut mihi feciſtis qui nõ uiſa cã me dánaſtis.¶ Sontes.uideor tamẽ uobis nocẽs.¶ Exẽplũ.dediſtis exemplũ & illud ſequar:faciam qd̃ in me feciſtis.¶ Innocẽs.ſi nõ peccaui.¶ Dubia.reges ſi ſuſpicanť de uno ꝓtinus tollunt illũ de medio.¶ Veros.demõſtrat illos eſſe ueros.¶ Dimiſſus.cui obiecta eſt culpa.¶ Odia fiunt.illo modo cõtrahũtur odia ab omnibus.¶ Qui ſceptro.crede mihi qui uult timeri in regno oportet etiam ut ipſe timeat.¶ Seruate. œdipus uidẽs creontẽ ita audacter reſpondẽtem iubet famulis ipm cõcludi in carcere.¶ Referam gradum.redibo.

n On tu.Inducitur chorus quaſi ad conſolationẽ œdipi q̃ ipſe non ſit cã peſtis ſed potius ira deoꝝ:nam ciuitas iſta fuit edita malis a principio.¶ Non tu.ſ. œdipe.¶ Labdacidas.thebãos.labdacus fuit polydori filius filii cadmi & frater laii.¶ Caſtalium. ubi eſt fons caſtalius.¶ Hoſpiti ſidonio.cadmo qui uenit de ſidone.¶ Dirce fons thœbanus.¶ Natus agenoris.cadmus filius regis agenoris iuſſus a patre ſequi ſororem europam quæ a ioue in forma tauri rapta & in cretam tranſlata fuit.ut Ouid. li.iii. methamor.plane explicuit.¶ Furta.ſororem raptam a ioue.¶ Prædones.ſocios ſuos: alii legunt prædonem ideſt ſerpentem qui depredatus fuerat ſocios:alii quoq; dicunt memorans & tunc intelligitur de ioue:ſecundum aliũ ſenſum debet legi numerans.¶ Monitu. reſpõſo apollinis iuſſus eſt ſequi uaccam & ubi illa quieſceret ciuitatẽ edificaret.¶ Flexerat.uult dicere q̃ nunquã ſubiecta fuit iugo.¶ Deſeruit fugas amplius noluit ſeq; iouem.¶ Inauſpicata.infœlici:& mali auſpicu:nam ab illa boue boetia é dicta & ſp gẽs noſtra ab illo prĩcipio fuit infœlix.Editus.generatus:¶ Chaonias.q̃rcus: q̃ſi ibi cathonias appellauit a cathonia q̃ pars é alpeſtris epiri ubi é magna copia quercuũ.

Tibi iam neceſſe eſt ferre fortunam tuam:
Edi.Certiſſima eſt regnare cupienti uia:
Laudare modica:ocium & ſomnum ſequi.
Ab inquieto ſemper ſimulatur quies.
Cre.Parum ne me tam lõga defendit dies
Edi.Aditum nocẽdi perfido præſtat dies.
Cre.Solutus onere regio:regni bonis
Fruor:domuſq; ciuium cœtu uiget.
Nec ulla uicibus ſurgit alternis dies.
Q ua nõ ꝓpinqui munera ad noſtros lares
Sceptri redundent:cultus:opulente dapes
Donat multis gratia noſtra ſalus
Q uid tam beate fortunæ deeſſe rear:
Edi.Q d̃ res ſecũdæ nõ habẽt unq̃ modũ.
Cre.Incognita igitur ut nocens cã cadam:
Edi.Nũ ratio uobis reddita eſt uitæ meæ:
Non audita eſt cã tyreſyæ noſtra: tamen
Sontes uidemur:facitis exemplũ ſequor.
Cre.Q uid ſi innocens ſum.
Edi.Dũbia pro certis ſolent timere reges.
cre.Q ui pauit uanos metus:ueros fatetur:
Edi.Q uiſquis in culpa fuit (odia fiũt
Dimiſſus:oẽ odit quod dubiũ putat.cre.ſic
Edi.Odia qui nimiũ timet: regnare neſcit:
Regna cuſtodit metus
Cre.Q ui ſceptro duro ſæuus impio regit:
Timet timentes:metus in auctorem redit
Edi.Seruate ſontem ſaxeo ĩcluſum ſpecu:
Ipſe ad pẽnates regios referam gradum:

Chorus. 7

n On tu tantis cauſa periclis.
Non hæc labdacidas præmunt
Fata:ſed uerteres deum
Iræ ſequuntur:caſtalium nemus
Vmbram ſidonio præbuit hoſpiti:
Lauitq; dirce tyrios colonos:
Vt primum magni natus agenoris.
Feſſus per orbem furta ſequi iouis:
Sub noſtre ramis conſtitit arboris.
Prædonẽ numerans ſuũ:monituq; phœbi
Juſſꝰ errãti comes iræ uaccæ: q̃ nõ flexerat
Vomer aut tardi iuga curua plauſtri:
Deſeruit fugas:nomenq; genti
Inauſpicata de boue tradidit.
Tpe ex illo noua mõſtra ſemp ꝓtulit tellꝰ
Aut anguis imis uallibus editus
Annoſa ſupra robora ſibilat ſupraq; pinꝰ.
Supraq; chaonias celſior arbores

¶ Recũberet.

Ceruleum erexit caput.
Cum maiore sui parte recumberet.
Aut feta tellus impio partu effudit arma.
Sonuit reflexo classicum cornu.
Lituus aduncо stridulos cantus:
Elisit ære:non ante linguas
Alias:& arma uocis ignotæ
Clamore primum hostico experti
Agmina campos cognata tenent.
Dignaq3 iacto semīe,ples. Vno etatē pmē
Post luciferi nata meatus. (sa die
Ante hesperios occidit ortus.
Horret tantis aduena monstris.
Populiq3 timet bella recentis:
Donec cecidit sæua iuuentus:
Genitrixq3 suo reddi gremio
Modo productos uidit alumnos.
Hac transierit ciuile nefas.
Illa herculeæ norint thebæ prælia fratrū.
Q uid cadmei fata nepotis:
Cum uiuacis cornua cerui:
Frontem ramis texere nouis.
Dominumq3 canes edere suum.
Præceps siluas montesq3 fugit
Citus actæon:agiliq3 magis.
Pede per saltus & saxa uagus:
Metuit motas zephyro plumas:
Et quæ posuit retia uitat.
Donec placidi fontis in unda
Cornua uidit:uultusq3 feros:
Vbi uirgineos fouerat artus
Nimium sæui diua pudoris.
Actus.iiii.Oedipus.loca.Edi.loquitur.

Vras reuoluit aīus & repetit metus
c Obisse nostro scelere laiū autumāt
Superi īferiq3:sed aīus cōtra īnocēs
Sibiq3 melius q̄ dei notus negat
Redit memoriam tenue per uestigium
Cecidisse nostri stipitis pulsu obuium
Datum esse diti:cum prior iuuenem senex
Curru superbus pelleret:thebis procul
Phocea trifidas regio qua scinditur uias.
Vnanima coniunx explica errorē præcor:
Q uæ spacia moriens laius uitæ tulit:
Primo ne in æuo uiridis an fracto occidit:
Io.Inter senē iuuenemq3 sed propior seni:
Edi.Frequēs ne turba regium cinxit latus.
Io.Plures fefellit error ancipitis uix:

¶Recumberet.iaceret in terra:ita magnus ut iacens etiam eleuaret caput supra arbores. ¶Feta tellus.quando cadmus interfecit serpentē & eius dētes seminauit, ex quibus nati sunt homines armati:ut narrauit Ouid.¶Classicum.signum belli quod datur tuba.¶Lituus.tuba recurua.¶Elisit. expressit non sonore.unde dicit stridulos cantus. ¶Aduncо.recuruo.¶Arma.illi homines armati qui nundum erāt experti ulla lingua primam uocem ediderūt quæ fuit clamor arma:arma.¶Cognata.quia omnes fratres & filii terræ erāt.¶Digna.conueniens proles semine suo iacto:nam dicitur ille seminare dentes serpentis qui seminat discordias.¶Permensa.quæ transiuit & finiuit uitam illo die nati sunt mane & mortui sunt sero. ¶Meatus.uias & cursum luciferi quæ stella est de mane lucifer:eadem de nocte hesperus dicitur. ¶Aduena.cadmus.¶Recentis.nuper nati.¶Genitrix.terra.¶Productos.nup generatos.¶Reddi.restitui.quare in eadem sepeliebantur.¶Transierit hac.per hoc bellum ciuile transiuit q̄ isti interfecerūt se.¶Nepotis cadmei. acteonis qui fuit filius aristei ex autonæ filia cadmi qui tandem a diana in ceruum cōuersus a suis canibus dilaceratus fuit.ut Ouid.iii.lib. metha. ¶Viuacis. qui diu uiuit.¶Metuit.ipse atheon mutatus in ceruū metuit plumas quas uenatores inserunt in laqueis. ¶Posuit.scilicet ipsemet cum prius uenator esset. ¶Feros.ceruinos.¶Vbi in quo fonte.¶Diua.diana.¶Fouerat.lauerat.

Vras.hic est.iiii.actus in quo œdipus sic
c agit:nescio si interfecerim regem:q̄ omnes affirmant:memini quando ibam ad oraculum appollinis interfeciſſe unum mihi obuium:unde rogat iocastam ut dicat conditiones regis:si forte fuisset is quem interfecit.¶Reuoluit.cogitat.¶Autumant.affirmant.¶Notus sibi. qui bene scit me non feciſſe istud scelus.¶Tenue. per uestigium.per quandam nebulam:quia uix recordor.¶Cecidisse.mortuum esse.¶Stipitis clauе mee.¶Diti.plutoni.phocea.regio.ubi est mōs parnasus:& ibi orta fuit controuersia inter illum obuium & me.¶Trifidas uias.iste tres uie supra sunt descripte.¶Vnanima.cōcors & dilecta.¶Errorem.an sit uerum me iterfeciſſe laium.¶Quæ spacia: qua ætate erat quando mortuus est.¶Frequens.habebat:ne multos secum.

¶ Paucos.egreſſus eſt cum multis ſed propter errorem uiarum plures defuerũt eum:ſolus unus fidus nunq̃ dereliquit eum. ¶ Ancipitis.dubie.quæ ducit ad diuerſa. ¶ Virtus.fortitudo. & fides.fecit conſortem eius.i.mori una cum eo. ¶ Teneo nocentem.audiens œdipus iſta ſigna dicit agnoſco interfectorem laii.ſ.me. ¶ Decima.decé anni.

c Orinthius. nunc uenit nuncius ex corintho ad œdipum nuncians patrem polypũ eſſe mortuũ: populumq; ipſum uocare in regẽ œdipus gratias agit diis q; pater non ſit mortuus manu ſua ut erat fatatũ & negat ire quod dubitat modo committere ſtuprum cum matre. ¶ Quietem.mortuus eſt. ¶ Vtq̃ undiq;.ex omni parte perſequitur me fortuna: nunc eram in iſta fantaſia utrum interfecerim laium nunc ſuperuenit alia. ¶ Ediſſere.doce me. ¶ Animá.ſenex nuncius dicit mortuus eſt propter ſenectutem. ¶ Sopor.mors ſimilis ſomno. ¶ Metuentes. amplius non eſt periculum ut patrem occidã. ¶ Sed pars. ſcilicet ut ducam matrem in uxorẽ adhuc reſtat. ¶ Diſcutiunt metum.ueni tu obliuiſceris huius timoris. ¶ Matrem horreo.ſ.ne ſtuprem:ut eſt fatatũ. ¶ Metuis.non intelligebat adhuc ſenex cur timieret matrem. ¶ Pendet.incerta eſt expectatione. ¶ Tangis.ſcilicet q; metuo ne uiduam relinquam:& eam accipiam in uxorem. ¶ Merſus.ſ.in tempore tuo. ¶ Tacitum.nullum ſecretum reuelando. ¶ Vera.non eſt uera mater tua:ſed tãtum educauit. ¶ Subditiui.ſuppoſiti:quare igitur petit me ſi non ſum uerus filius. ¶ Regum. reſpondet ſenex eam eſſe cauſam quia reges magis timẽtur quando habent filios. ¶ Superbam fidem. ut ipſi ſuperbius regnent. ¶ Decreta.dicas mihi quomodo mater merope decepit maritũ educando me: fare ſecreta huius thalami. ¶ Hee manus. ſcilicet mee dederunt te matri. ¶ Cornigeros.armenta. ¶ Adiice .adiunge ſi qua ſigna erant in corpore meo. ¶ Veſtigia.pedes. ¶ Nactus adeptus: nam œdipus interpretatur tumor pedum. ¶ Quis.uolo ſcire qs tradidit me tibi. ¶ Regios. hic erat magiſter pecoris regis thebani. ¶ Langueſcit. diminuitur. ¶ Potes.ſi uideres cognoſceres eũ. ¶ Spacio.tempore quando quis amiſit memoriam alicuius rei:poſtea uidens per aliquod ſignum recordatur. ¶ Leuis nota minimum ſignum. ¶ Exoletam.quæ cecidit per diſſuetudinem. ¶ Reuocat. reducit. ¶ Ad ſacra.œdipus mittit nuncios ut uocẽt oés paſtores ſimulãs ſe uelle facere ſacra. ¶ Accerſite.uocate. ¶ Súma.qui habẽt gubernationẽ.

Paucos fidelis curribus iunxit labor.
Edi. Aliquis ne cecidit regio fato comes:
Vnum fides uirtuſq; conſortem addidit
Edi. Teneo nocentẽ:cõuenit numer⁹ loc⁹:
Sed tps adde. Io. Decima iã metitur ſeges

Tragœdia. V.

Senex Oedipus. Senex loquitur.

c Orinthius te populus ĩ regnũ uocat
Patriũ:qetẽ poly b⁹ eternã obtinet
Edi. Vt undiq; in me ſæua fortuna irruit
Ediſſere mihi quo cadat fato parens:
Se. Animam ſenilẽ mollis exoluit ſopor.
Edi. Genitor ſine ulla cede defunctus iacet
Teſtor licet iam tollere ad cælum pie
Puras nec ulla ſcelera metuentes manus.
Sed pars magis metuẽda fatorum manet:
Se. Omnẽ paterna regna diſcutiunt metũ.
edi. repetã paterna regna:ſq; matrẽ horreo.
Se. Metuis parentẽ:q tuũ reditũ expetens
Sollicita pendet. Edi. Ipſa me pietas fugat.
Se. Viduã relinq̃s. edi. tãgis en ipſos met⁹.
Se. Effare merſus qs premat mentẽ timor:
Præſtare tacitam regibus ſoleo fidem.
Edi. cõnubia matris delphico moritu trẽo
Se. Timere uana deſine: & turpes metus.
Depone merope uera non fuerat parens.
Edi. Quod ſubditiui premium gnati petit:
Se. Regũ ſupbã liberi aſtringunt fidem.
Edi. Decreta thalãi fare quo excipias mõ.
Se. Hæ te parenti paruulũ tradũt manus.
Edi. Tu me parenti tradis:at quis me tibi:
Se. Paſtor niuoſo ſub citheronis iugo.
Edi. In illa temet nemora quis caſus tulit:
Se. Illo ſequebar mõte cornigeros greges.
Edi. Nũc adiice certas corpis noſtri notas.
Se. forata ferro geſſeras ueſtigia:
Tumore nactus nomen ac uitio pedum.
Edi. Quis fuerit ille qui meũ dono dedit
Corpus requiro. Se. regios pauit greges:
Minor ſub illo turba paſtorum fuit.
Edi. eloquere nomẽ. Se. pria lãgueſcit ſenũ
Memoria longo laſſa ſublabens ſitu.
Edi. Potes ne facie noſcere ac uultu uirum:
Se. fortaſſe noſcam:ſæpe iã ſpatio obruptã
Leuis exoletam memoriam reuocat nota.
Edi. Ad ſacra &aras omne cõpulſum pec⁹
Duces ſequantur:ite propere accerſite
Famuli penes quos ſumma cõſtitit gregũ.

¶ Siue

Se. Siue iſta ratio ſiue fortuna oculit:
Latere ſemper patere quod latuit diu.
Sæpe querentis ueritas patuit malo.
Edi. Malum timeri maius his aliquod põt:
Se. magnũ eẽ magna mole qđ petitur ſcias.
Concurrunt illinc publica hinc regis ſalus.
Vtrinqȝ patria: contine medias manus.
Vt nihil arceſſas ipſa te fata explicant.
Non expedit concutere fœlicem ſtatum:
Edi. Tuto mouetur qcqd extremo ĩ loco ẽ
Se. Nobilius aliqd genere regali appetis
Ne te parentis pigeat inuenti uide.
Edi. Nec penitẽdi ſanguinis quærã fidem:
Sed noſſe certũ eſt: ecce grandeuus ſenex
Arbitria ſub quo regii fuerant gregis
Forbas: refers ne nomen aut uultum ſenis:
Se. Arridet animo forma: nec notus ſatis
Nec rurſus iſte uultus ignotus mihi.
Regnum obtinente laio famulus greges
Agitaſti opimos ſub citheronis plaga.

Forbas Senex Oẽdipꝰ. For. loqtur.

1 Aetus citheron pabulo ſemp nouo
Aeſtiua noſtro prata ſũmittit gregi.
Noſcis ne memet. ſe. dubitat ãceps mẽoria.
Edi. Huc aliqs a te traditur quondã puer
Effare dubitas: cur genas mutat color
Quid uerba quæris: ueritas odit moras:
For. Obducta lõgo tẽporũ tractu moues.
Edi. Fatere: ne te cogat ad uerum dolor.
For. Inutile iſti munus infantem dedi.
Non potuit ille luce non cœlo frui.
Se. Procul ſit omen uiuit & uiuat præcor.
edi. Supeſſe quare traditũ infantẽ negas:
For. Ferrũ p ambos tenue tranſactũ pedes
Ligabat artus: uulneri innatus tumor
Puerile fẽda corpus urebat lue.
Se. Quid q̃ris ultra: fata iã accedũt, ppe.
Edi. Quis fuerit infans edoce:
For. Prohibet fides.
edi. Duc aliquis ignẽ: flãma iã excutiet fidẽ
Per tam cruentas uera quærenti uias.
For. Ignoſce quæſo ſi ferus uideor tibi:
et impotens: iam parta uindicta in manu eſt
edi. Dic uera: qſnã: quo ue generatꝰ patre.
Qua matre genitus.
For. Coniuge genitus tua
edi. Dehiſce tellus: tuqȝ tenebrarũ potens
In tartara ima rector umbrarum rape.

¶ Siue. pſuadet ſenex ut nolit inquirere hoc. ¶ Patere. patiaris quod latuit qui etiam nunc lateat: nã qui ſepe querunt ueritatem inueniunt cum malo ſuo. ¶ Maius. ſcilicet quam quod obiiciunt mihi. ¶ Magnum eſſe. iterum ſenex uult diſſuadere neque erat illud. ¶ Molle pondere. ¶ Illinc. ex una parte. ¶ Salus publica. ciuitatis. ¶ Hic. ex una parte: ¶ Vtrinqȝ. patria utrobiqȝ eſt damnum patrie ſiue inueniatur ſiue non inueniatur quia amittet regem ſuum. ¶ Contine. cape medium: non impedias te neqȝ in una neqȝ in alia parte. ¶ Vt. q̃uis nihil moueas. ¶ Fata. expedient quod fieri debet de hac re. ¶ Non expedit. non eſt utile. ¶ Concutere commouere. ¶ Tuto. ſi crederem ſtatum meum eſſe fœlicem non me mouerem: ſed puto infœliciſſimum ideo poſſum mouere tuto. ¶ In extremo. ita quod peius non poſſit uenire. ¶ Appetis. interrogatiue: quæris nobiliorem patrem q̃ regẽ ¶ Inuenti. caue ne inuenias quod nolis. ¶ Nec penitendi. generationis mee de qua non me penitebit nouiſſe. ¶ Eſſe grandeus. ſenex paſtor iam ueniebat magiſter pecoris regii. ¶ Refers. reducis ad memoriam. ¶ Arridet. applaudit quod ſit ille: ſed pœnitus non cognoſco nec pœnitus ignoro. ¶ Plaga. regione: interrogat paſtorem.

Aetus. pĩguis. ¶ Anceps. dubia. ¶ Verba. 1 quãdo quis uult ſubterfugere, quærit uerba. ¶ Moras. tardationem. ut Terentius: qui uerũ dicit non laborat. ¶ Obducta. tecta. ¶ Tractu. ſpacio. ¶ Dolor. tormentum. ¶ Infantem. appoſitiue munus inutile: quia non erat poſſibile ut uiueret. ¶ Frui cœlo. uiuere. ¶ Omen. uerbum quod dicis ſit falſum: q̃re puer ille uiuit & præcor uiuat diu. ¶ Accedũt prope. iam cognoſcis ueritatem fatorum. ¶ Quis fuerit. doce cuius filius fuit. ¶ Prohibet. promiſi nulli unq̃ dicere. ¶ Aliquis. ſupple auferat: faciam quod tu dices. ¶ Excutiet. tollet & faciet propalare. ¶ Ignoſce. parce ſi uideor tibi obſtinatus: nam ſi dixero eſt parta uindicta de te: nã ſcies culpam tuam. uel alius eſt ſenſus non potes eripere mihi multum: quia ſum ſenex & uicinus morti. ¶ Coniuge. iocaſta. ¶ Dehiſce cognoſcens œdipus errorem ſuum rogat tellurem ut eum deglutiat: & plutonem ut rapiat ad inferna: & ciues ut in eum ſolum congerant tela

¶ Reuerſas uices.uolens dicere ſeipſum: dicit rape uices ſtirpis reuerſas.i.illum qui reuerſus ſum ī proprium uentrem matris cū ea coeundo. ¶ Petat.inuadat & pater & filius & coniuges & populus afflictus propter me morté meā querant oés. ¶ Rogis.rapiant rogos quibus cōburunt cadaueraſuorum:& in me iaceāt. ¶ Exitium.deſtructio. ¶ Iuris ſacri.uiolaui ius paternum & maternum. ¶ Hauſi.attraxi:prima die qua natus fui iudicatus ſum dignus morte. ¶ Rudes.uitæ cuius nundum eram expertus. ¶ Parens.alloquitur ſeipſum indignatiue. ¶ Sceleribus.dignū aliquod crudele contra te. ¶ Propero.curſu feſtino. ¶ Gratare. uade ut cōgratuleris matri q; ex ea ſuſceperis filios:& domus ſit aucta ſobole.

Ata.Inducitur chorus laudans uitā me-
f diocrem:quæ tuta quieſcit:qui ſunt ī ſublimi ſtatu ſubiecti fortune diuerſis caſibus agitantur:ideo dicit ſi uolūtate mea poſſem eligere mihi uitam:potius uellem mediocrem ſtatum q̄ regū fortunas:& ſumit tranſlationé a naui adducens fabulā dedali & icari filii eius: uerſus eſt coriambicus. ¶ Si liceat fingere fata. ſi poſſim meo modo eligere mihi uitam. ¶ Temperem.i.gubernarem. ¶ Anténe.lignū ex tranſuerſo arboris nauis a quo pendent uela. ¶ Grauiſpiritu preſſe.oppreſſe nimio uēto. ¶ Lene.leniter. ¶ Vergens.inclinans. ¶ Media uita. mediocris. ¶ Gnoſium.minoen cretenſem:trita é fabula dedali qui cū ī turri teneretur a rege una cū filio icaro fabricauit alas quarum beneficio euolarēt extra:data lege filio ne nimis alte aut demiſſe uolaret:qui tamen fretus alarum fiducia cū ultra parētis iuſſa altius euolaret:& ſolis ardore cera qua pēne cōtinebantur liquefacta eſſet:ita ut ab alis defflueret:in mare decidit qđ eſt inter myconem & gyarum:qđ a ſuo noīe ab inde icarium mare deductū eſt dicente Oui.li.iii.de triſtibus:Icarus immenſas noīe fecit aquas. Vnde Iuuenalis.Et mare percuſſum puero fabrumq; ſonanté. Sane Varro teſte Solino icarum cretem dicit ibi naufragio interiſſe:a cuius exitu locis nomen impoſitum fuit. ¶ Artibus nouis.alis ſuis. ¶ Falſis.quæ non erant homini. ¶ Eripuit.quare hoc dictum eſt appellatum icarium. ¶ Calidus ſenex. prudens dedalus. ¶ Librans.téperans ſe per mediū iter. ¶ Alité ſuā. filiū icarū. ¶ Qualis.ponit ſimilitudinē: talis erat expectās dedalus:qualis auis turbata accipitre poſtea colligit filios. ¶ Donec.ipſe ſtetit donec uidit illū merſum. ¶ Quicqd.cōcludit notabili ſnīa:quicunq; uult hére ultra ſtatū ſuū: pendet.i. incertus eſt ſemp uite & cōditiōis ſue. ¶ Sed quid.dat locū ſequenti ſcene:inducit nuncius qui narret quæ facta ſunt ab œdipo intra domum.

Redicta.Hic é qntus actus ubi pœna œdi-
p pi & iocaſte tractabit:Nūcius introducit qui denūciet quæ facta ſint ab eis ī domo: nā ut diximus in ſcena nō agūtur turpia: ſed tātū narrant:œdipus cognoſcés ſe nocenté uelut leo fremés ſe cōtulit intra domū ſtatués ſibi cōſciſcere morté:& cū iā cuaginaſſet gladiū reputauit illā

Retro reuerſas gēneris ac ſtirpis uices:
Congerite ciues ſaxa in īfeſtum caput:
Mactare telis:me petat ferro parens.
Me natus:in me coniuges arment manus.
Fratreſq3 & æger populus ereptos rogis.
Iaculetur ignes:ſæculi crimen uagor:
Odium deorum:iuris exitium ſacri.
Q ua luce primum ſpiritus hauſi rudes.
Iā morte dignus:redde nūc animos parēs.
Nunc aliq̄d uade ſceleribus dignum tuis.
I perge:propero regiam curſu pete
Gratare matri liberis aucta domo.

Chorus.

Ata ſi liceat mihi
f Fingere arbitrio meo:
Temperem zephyro leui
Vella:ne preſſe graui
Spiritu antennæ tremant
Lene ſed modicum fluens
Aura nec uergens latus
Ducat intrepidam ratem.
Tuta me media uehat
Vita decurrere uia.
Gnoſium regem timens
Alta dum demens petit
Artibus fidens nouis.Certat & ueras aues
Vincere ac falſis nimis
Imperat regnis puer.
Nomen eripuit freto.
Callidus medium ſenex
Dedalus librans iter:
Nube ſub media ſtetit:
Alitem expectans ſuam:
Q ualis accipitris minas
Fugit:& ſparſos metu
Colligit fœtus auis.
Donec in ponto manus
Mouit implicitas puer:
Comes audacis uiæ.
Q uicquid exceſſit modum
Pendet inſtabili loco.
Sed quid hic poſtes ſonat
Regios quaſſans caput:
Ede quid portes noui.

Actus. V. Nuncius loquitur.

Redicta poſtq̄ fata & infandū ſcelus
p Deprndit:ac ſe ſcelere cōuictū œdip⁹
Damnauit:ipſe regiā infeſtus petens

pœnam

Inuisa ꝓpero tecta penetrauit gradu.
Q ualis per arua libycus insanit leo.
Fuluam minaci fronte concutiens iubam.
Vultus furore toruus: atq3 oculi truces:
Gemitus & altũ murmur: & gelidus uolat
Sudor per artus: spumat & uoluit minas:
At mersus alte manus exundat dolor:
Secum ipse sæuus grãde nescio quid parat
Suisq3 fatis simile: quid pœnas moror
Vt hoc sceleſtum pectus: aut ferro petat
Aut feruido aliquis igne ue saxo domet:
Q uæ tigris: aut quæ sæua uisceribus meis
Incurret ales: ipse tu scelerum capax
Sacer citheron uel feras in me tuas
Emitte siluis: mitte uel rapidos canes:
Nunc redde agauẽ: aĩe quid morte times:
Mors innocentem sola fortunæ eripit.
Hæc fatus aptat: impiã capulo manum:
ensemq3 ducit: ita ne tam magnis breues:
Pœnas sceleribus soluis: atq3 uno omnia
Pensabis ictu: morieris hoc patri sat est.
Q uid deĩde matri: qd male in lucẽ editis
Natis: quid ipsi quæ tuum magna luit
Scelus ruina flebili patriæ dabis:
Soluenda non est illa quæ leges ratas
Natura in uno uertit œdipode nouos
Commenta partus: suppliciis eadem mẽis
Nouetur: iterum uiuere: atq3 iterum mori
Liceat renasci semper: ut totiens noua
Supplicia pendas: utere ingenio miser.
Q uod sæpe fieri non potest fiat diu.
Mors eligatur longa: quæratur uia
Q ua nec sepultis mixtus: & uiuis tamen:
Exemptus erres: morere: sed citra patrem:
Cunctaris aĩæ: subitus an uultus grauat.
Prorsus imber ac rigat fletu genas:
Et flere satis est hactenus fundent leuem
Oculi liquorem: sedibus pulsi suis
Lachrimas sequantur: hi maritales statim
Fodiantur oculi: dixit atq3 ira furit.
Ardent minaces igne truculento genæ:
Oculiq3 uis se sedibus retinent suis.
Violentus: audax: uultus iratus: ferox:
Tantum cruentus gemuit: & dirũ fremẽs:
Manus in ora torsit: at contra truces
Oculi steterunt: & suam intenti manum:
Vltro insequuntur: uulneri occurrunt suo.
Scrutatur auidus manibus uncis lumina.

pœnã nõ esse sufficientẽ: aliamq3 statuit: ut se ceca ret. ¶ Deꝑhẽdit. cognouit: & semper est in malo. ¶ Prædicta. denunciata a fatis & deis. ¶ Fata. mala quæ sibi fatata erant. ¶ Infestus. sibi inimicus. ¶ Leo libycus. in libia ubi sunt marmaride populi apud quos sunt ingentes leones. ¶ Vultus. scilicet œdipi. ¶ Voluit minas. agitat animo quomõ debeat se punire. ¶ Mersus alte. positus in præcordiis. ¶ Exundat. estuat. ¶ Simile. sicut commiserat magna scelera: ita cogitabat aliquod magnũ: & crudele contra se. ¶ Quid pœnas. hæc fuerunt uerba quæ protulit œdipus de ipso. ¶ Petat. inuadat: expecto forte q̃ aliq̃s interficiet me. ¶ Quæ tygris. esset dignũ: ut ueniret aliqua tygris uel ĩcæua auis quæ me perderet. ¶ Cytheron. qui assuetus est habere monstra: ut diximus atheon & pentheus in eo fuerunt perditi. ¶ Anime. œdipus uidebatur expectare ut ab aliquo interficeretur unde exhortatur animũ suum ut sibi det mortẽ. ¶ Innocentem eripit. ne patiatur miserias fortune. ¶ Capulo. manubrio ensis: ut se interficiat. ¶ Ducit. euaginauit. ¶ Ita ne. loquitur ad seipsum solues pœnas pro tantis sceleribus ex tam breui pœna. ¶ Patri. ad uindictam patris. ¶ Edictis. generatis & missis in lucem. ¶ Patrie. quæ pro te pestilentiam passa est. ¶ Flebili ruina. miserãda peste. ¶ Dabis. satisfacies ad uindictam ipsius. ¶ Soluenda. nõ oportet ita facile dissoluere naturam tuam quæ fuit tam ingeniosa ad inueniendum noua scelera: & nouos partus. ¶ Ratas. iam firmatas. ¶ Commenta ĩueniens. ¶ Suppliciis. quemadmodum ipsa natura inuenit nouum modum generãdi ita debet pati nouas pœnas. ¶ Eadẽ. scilicet natura. ¶ Iterum obcecabo me & quotidie sentiã pœnas & ero nec uiuus nec mortuus. ¶ Renasci. s. ad pœnã quotiens surget a somno: uidebitur renasci sua pœna. ¶ Pendas. soluas. ¶ Quod sepe. nõ potest fieri. s. mori. ¶ Fiat diu. longus modus moriendi est cæcitas. ¶ Qua nec. per quã uiam neq3 sis ĩter uiuos qui fruuntur luce: nec inter mortuos qui carent anima. ¶ Exemptus. remotus: ne sis inter uiuos. ¶ Morere. moriaris: sed non ut pater tuus q̃ mortuus est uno ictu. ¶ Citra. imo longiore pœna. ¶ Subitus. dicit o anĩe uis plorare non sufficit hoc: uolo exeat alius liquor ex oculis. ¶ Maritales. qui placuerunt matri cuius maritus fui. ¶ Ardent. uidetur emittere flãmas. ¶ Retinent. quod fit in magna ira crebro motu agitant̃ oculi. ¶ Torsit. misit cum impetu: sicut posuit manus aduersus oculos: ita ipsi instabant ut euellerentur. ¶ Occurrũt. q̃si uelint exire. ¶ Scrutat̃. pfodit. ¶ Lumina. oculos. ¶ Vncis manibus. recuruis & unguibus.

¶ Orbes.totam rotundita tem oculi.¶ In uacuo. q̃uis extraxiſſet oculos ad hunc manu rimabitur foramina ubi fuerant oculi. ¶ Receſſus. illas con cauitates oculorũ. ¶ Inanes ſinus. loca uacua ubi fuerant lumina: ideſt oculi. ¶ Fruſtra. quærebat extrahere:ſed nihil erat amplius ad extrahẽdum. ¶ Pluſquá. exercebat furorem: ubi nõ erat opus. ¶ Periculum lucis.timebat ne remaneret aliquid lucis.¶ Attollit caput.eleuauit caput in cœlum ut experiretur:an eſſet cæcus in totũ. ¶ Victor. aliquando qui obtinet uictoriá in certamine:ibi cõpos mentis ſue:quia fecit quod uoluit. ¶ Iuſſa. qđ uoluiſtis. ¶ Thalamis.cõiugiis. ¶ Rigat. ſunt uerba nuncii. ¶ Fœdus.ſtomacoſus liquor.

f Atis agimur.Inducitur chorus qui ſecũdum opinionem ſtoycá dicit omnia gubernari influxu cœleſti ex neceſſitate: quod ſi eſſet uerum: ut dicit Auguſtinus non eſſet neceſſe punire hõmines: nam neceſſitate peccarent.¶ Stamina.ideſt ordinem fatorum: dicuntur tres eſſe parce ſorores: quæ uitá noſtrá diſponunt. ¶ Harum uua dicitur cloto quæ baiulat:alia lacheſis quæ fillat: tertia atropos quæ fillũ frangit.Ita ut cũ alicuius fila diruperit morte moriatur: dicente Martiale in primo Lanificas nulli tres exorare puellas.Contigit obſeruant qué ſtatuere diem. ¶ Rati.firmi. ¶ Ex alto.influxu cœleſti. ¶ Colus.unde pendet ſtamen parcarũ: colus eſt quarte & ſecũde declinationis. ¶ Dura.in exorabili. ¶ Secto.omnia uadunt ſecũdum uiam ſuá. ¶ Primus dies. cum homo naſcitur deliberatum é quæ ſit uita eius & quæ mors:quod uirgilius tetigit.Stat ſua cuiq3 dies. ¶ Nexa ſuis cauſis.q̃ proueniunt ex ſerie & ordine cauſarum. ¶ Ratus.ſemel deſtinatus. ¶ It cuiq3.tranſit immobilis: quia non poteſt mutari ulla præce. ¶ Multis. credunt aliqui ſe poſſe fugere fatum & in illud incidunt ut fecit œdipus. ¶ Sonuere fores.dat locum ſequenti ſcene.Exibat œdipus cæcus & mater iocaſta ſequitur conſolans eum. ¶ Molitur.facit. ¶ Duce. nullum habet qui ipſum ducat.

b Ene habet. loqtur œdipus quaſi gaudẽs quod ſcelus ſuum expurgauerit.¶ Peractum.perfectũ.¶ Iuſta.exequias.¶ Quis deus.qui fecit mihi tantum beneficium: ut ſim cæcus. ¶ Perfundit.tegit. ¶ Nube.obſcuritate. ¶ Donat.uel remittit:uel facit ne poſſim uidere ſcelera. Vnde dicit conſcium dié euaſi.¶ Nil parricida.uertit ſermoné ad ſeipſum Oedipe noli credere q̃ dederis tibi hoc beneficium:oculi tui etiam noluiſſent remanere ĩ tam ſcelerato uultu. ¶ Decet.conuenit œdipodem ſceleratum habere tam deformé uultum. ¶ En ecce.chorus uidet iocaſtam attonitam feſtinantem ad œdipũ.¶ Rapido feſtino. ¶ Cadmea mater.agaue filia cadmi quæ pentheum interfecit ut diximus. ¶ Ceſſit.uictus eſt mala cogũt eum loqui & deponere pudorem. ¶ Cupiunt.ex una parte uellẽt te alloqui ex alia horreo ora ſcilicet mea.¶ Vacuos ſine oculis.

Radices ab ima funditus uulſos ſimul
Euoluit orbes:hæret in uacuo manus
Et fixa pœnitus unguibus lacerat cauos
Alte receſſus:luminum & inanes ſinus:
Seuitq3 fruſtra:pluſq3 q̃ ſatis eſt furit.
Tantum eſt periculum lucis attolit caput
Cauiſq3 luſtraus orbibus cœli plagas.
Noctem experitur quicquid effoſſis male
Dependet oculis rumpit:& uictor deos
Cõclamat omnes:parcite en patriẽ precor:
Iam iuſſa feci:debitas pœnas tuli.
Inuenta ẽ thalamis digna nox tandẽ meis:
Rigat ora fœdus imber:& lacerum caput
Largum reuulſis ſanguinem uenis uomit.

Chorus.

Atis agimur:credite fatis:
f Non ſollicite poſſunt curæ:
Mutare rati ſtamina fuſi.
Quicquid patimur mortale genus:
Quicquid facimus uenit ex alto:
Seruatq3 ſuæ decreta colus:
Lacheſis dura reuoluta manu:
Omnia ſecto tramite uadunt:
Primuſq3 dies dedit extremum.
Non illa deo uertiſſe licet
Quæ nexa ſuis currunt cauſis.
It cuiq3 ratus prece non illa
Mobilis ordo:multis ipſum
Timuiſſe nocet:multi ad fatum
Venere ſuum dum fata timent.
Sonuere fores:atq3 ipſe ſuum
Duce nõ ullo molitur iter:luminis orbus:
Edi.Chorus iocaſta:edi.loquitur.

Ene h3 pactũ eſt:iuſta pſolui patri.
b Iuuát tenebre:qs deus tandẽ mihi
Placatus atra nube perfundit caput
Quis ſcelera donat:conſcium euaſi diem
Nil parricida dexteræ debes tuæ
Lux te refugit:œdipodẽ hic decet uultũs:
Cho.en ecce rapido ſæua proſiluit gradu
Locaſta uecors:qualis attonita furens
Cadmea mater abſtulit nato caput.
Senſum ue raptum traxit:afflictũ alloqui
Cupit pauetq3:iam malis ceſſit pudor.
Io.Cupiũt & horrẽt ora:nã quid te uocem
Gnatũ ne dubitas:gnatus es:nati pudet:
Immitis oro nate:quo auertis caput
Vacuoſq3 uultus.

¶ Quis

Q uis frui & tenebris uetat
Edi.qs reddit oculos:mater:an matris ſon⁹
Perdidimus operā:concredi fas amplius
Haud eſt:nefandos diuidat uaſtum mare
Dirimatq3 tellus:abdita & quiſqs ſub hoc
In alia uerſus ſidera:ac ſolem auium
Dependet orbis:alterum ex nobis ferat.
Io.Fati iſta culpa eſt:nemo fit fato nocens.
Edi.Iā parce uerbis mater:& parce aurib⁹.
Per has reliquias corporis trunci precor:
Per inauſpicatū ſanguinis pignus mei.
Per omen noſtri nominis & fas & nefas:
Io.quid aīe torpes & ſotia cur ſcelerū dare
Pœnas recuſas:omne confuſum perit
Incerta parte iuris humani decus.
Morere:ſed nefaſtū ſpiritum ferro exige.
Non ſi ipſe mundū incitans diuum pater
Coruſca ſæua tela iaculetur manu:
Vnq̄ rependā ſceleribus pœnas pares:
Mater nefanda:mors placet mortis uia
Q ueratur:agedum cōmota matri manū:
Si parricida es:reſtat hoc operi ultimum:
Rapiatur enſis:hoc iacet ferro meus
Coniunx:quid illū noīe haud uero uocas:
Socer eſt:utrum ne pectore infigam meo
Telū:an patienti cōditū iugulo imprimā:
Eligere neſcis uulnus:hūc dextra hūc pete
Vterum capacē:qui uirū & natos tulit.
Cho.Iacet pēpta:uulneri īmoritur man⁹;
Ferrumq3 ſecum nimius eiecit cruor.
Edi.Fatidici te preſidem ueri deum
Compello:ſolum debui fatis patrem.
Bis parricida:pluſq3 q̄ timui nocens.
Matrem peremi:ſcelere confecta eſt meo.
O phœbe mendax:fata ſuperaui impia.
Pauitante greſſu ſequere fallaces uias
Suſpenſa plantis efferens ueſtigia.
Cæcam tremente dextra noctem rege.
Ingredere præceps lubricos ponēs pedes.
Profuge:uade:ſiſte:ne in matrem incidas.
Q uicunq3 feſſi corpore & morbo graues
Semianima trahitis corpa:en fugio:exeo:
Releuate colla:mitior cœli ſtatus
Poſt terga ſequitur:quiſquis exilem iacēs
Animam retentat:inuidos hauſtus leuis
Concipiat.ite ferte depoſitis opem.
Mortifera mecum uitia terris extraho:
Violenta fata:& horridus morbi tremor.

¶ Quis reddit. effodi oculos ne uiderem matrē tamen audio: ideo non poſſum hēre fructum cecitatis. ¶ Cōgredi.ſimul uenire:mater antea peccaui per ignorantiā:nunc poſtquā ſcio ſcelus meum uellem inter nos eſſet terra & mare ne poſſemus conuenire. ¶ Quiſquis.ſub hoc intelligit antipodes qui dicūtur habere uerſus nos pedes ſub alio emiſperio. ¶ Verſus. conuerſus. ¶ Auiū ſolē quando a nobis receſſit apud illos dies ē. ¶ Auium extra uiā noſtri emiſperii. ¶ Alterum. unum de nobis uel me uel matrem. ¶ Fato. quādo quis peccat fato non eſt culpabilis. ¶ Iam parce. rogo te mater ne amplius loquaris ne cogar te audire. ¶ Inauſpicatum pignus.filios de ſanguine meo ex te conceptos: pignus inauſpicatum ideſt infœlix. ¶ Noſtri noīs.habeo nomen filii quod eſt licitū: & mariti quod eſt nefandū. ¶ Quid anime uidēs iocaſta œdipum nullam conſolationē capere:deliberat mori:ut ſit ſocia pœne quēadmodum fuit ſcelerum. ¶ Torpes. moraris ad puniendum te. ¶ Incerta parte.quia poteſt œdipus appellare me matrem:& uxorem. ¶ Exige.expelle. ¶ Rependam.nunq̄ potero ſuſtinere pœnas conueniētes: etiam ſi iuppiter fulminaret me. ¶ Agedum. deliberat mori: ſed neſcit quo genere mortis: unde rogat filium poſtq̄ occidit patrem etiam occidat matrem: & accipiens gladium quo latus coniunx interfectus fuit ab œdipo illū expedit in ſe. ¶ Nomine.ſ. mariti potius debeo appellare ſocerū: q̄a fuit pater mariti mei.i.tui œdipi. ¶ Vtrū.uelens ſe percutere:dubitat an uulneret ſe in pectore an gutture an uentre. ¶ Pete. inuade. ¶ Iacet.uidet chorus iocaſtā mortuā. ¶ Manus.erat a deo obſtinata q̄ manum a uulnere non remouebat infigens gladium: & manus deficiebat dum moriretur. ¶ Egeſſit.dum exiret torrens ſanguinis.ſecū exiuit ferrum de uulnere. ¶ Fatidici.plus feci quā oraculum prædixit: dixerat appollo me patrem interfecturum:interfeci patrē & matrem. ¶ Cōpello. alloquor. ¶ Pauitante. nunc uertit ſermonem ad ſeipſum ut recedat:ut patria peſte liberetur. ¶ Fallaces.quia neſcit cecus quo uadit. ¶ Efferens.educens. ¶ Suſpenſa.q̄a cæci ſuſpenſo gradu. ¶ Dextra.ſ.explorando locum:ut faciunt cæci. ¶ Lubricos.qui facile poſſunt offendi. ¶ Siſte. dubitat cadere ſupra cadauer matris. ¶ Quicūq3. conuertit ſermonem ad egrotos ciues quod cito liberabuntur cum ipſe diſcedat. ¶ Poſt terga.poſt diſceſſum meum. ¶ Exilem.exiguam partem animi. ¶ Leuis. agilis depoſitis dicebantur apud antiquos depoſiti qui erant deſperati a medicis ponebantur in publico:ut ſi quis laboraſſet unq̄ ſimili morbo daret illi remedium quo ipſe uſus fuerat.

¶ His ducibus. ſolent ceci habere ducem ne uadãt in præcipitium: ego autẽ habebo hos duces mortem: peſtem: rabiem: dolorem: & maciem. Intelligendum eſt ꝙ œdipus exiuit urbem & habitabat quandam cauernam in agro thebano: relicto regno filiis etheocli & polinici

q Vicũꝙ. Hæc tragœdia inſcribitur troas: dirupta troia græci parabãt reuerti domũ: & apparuit umbra achillis: ut manes ſuos placarent uictima polyxena. nam ꝑpter illam a paride eius fratre in templo apollinis thymbrei interfectus fuit: dũ cõnubium illius peteret: mortuuſꝙ in ſigeo promontorio ſepultus eſt: ubi ad eius tumulũ poſt captam troiã polixena iugulata fuit forme & motũ elegãtia preſtantiſſima. Oui. placet achilleos mactata polyxena manens. Preterea ſciebãt aſtyanata filiũ hectoris ſupereſſe: unde mittit ulixes qui puerꝝ inueſtigaret: ne quis ad uindictam patrie reſtaret. Diuiditur hæc tragœdia in quinꝙ actus In primo habetur cõmiſeratio urbis troie. In ſecũdo petitio polixene ab achille ut iugulet. In tertio ꝑ ulixem ingritur aſtyanax ad mortẽ. In quarto abductio polyxene. In quinto ꝑcipitatio aſtyanatis & mors polixene. ¶ Quicũꝙ. loquitur hecuba ſi quis habet ſupbiam propter fortunã ſuam & regnũ: conſideret caſũ troie & uidebit oĩa humana fragilia & caduca. ¶ Leues mutabiles qui ꝑpetuo nõ fauent. Credulũ. ut hẽres fiduciã in rebus mũdanis. ¶ Fors fortuna nunq̃ mõſtrauit maiorem caſum q̃ exidium troie. ¶ Columẽ. caput: colũna & ſuſtentaculũ: unde hoĩem columẽ eloquẽtie appellamus ſup quo alii fundent ſua dicta. ¶ Labor. eſt appoſitio. ¶ Cœlitũ. deoꝝ: neptunus & apollo dicunt edificaſſe muros troie pacta mercede a laumedonte. ¶ Ad cuius arma. ad bellum troie. ¶ Tanain. fluuiũ ſeptẽtrionis in ſcythia de quo ſupra dictũ eſt. ¶ Septẽ ora. ſeptẽ hoſtia hoc non legitur ꝙ ſeptẽ hoſtia hẽat. ſed ſeruat decoꝝ: mulieres enim nõ habent peritiã coſmographie: ſicut ĩ bucolicis ille ruſticus qui dixit ueniemus ardentẽ oraxem quũ ſit in ſeptẽtrione. ¶ Et qui renatum. uenit ille qui excipiẽs diem renatũ in primo ortu ſolis: intelligit menonẽ qui fuit tithoni filii laumedontis troiani regis filius de quo diodorus lib. iii. Hic decẽ milia ethiopũ totidem ſuſianos cum duocentis curribus ad troiã uenit: erat florens animi corporiſꝙ uiribus & cum multos græcos in bello occidiſſet tandẽ a teſſalis inſidias ĩterficit: cuius corpus ab ethiopibus ereptũ fuit & crematũ: ac illius oſſa ad tithonũ patrẽ delata ſunt. ¶ Tygrim fluuium armenie. ¶ Rubenti. nã tygris labit uerſus mare rubrũ quod ẽ in arabia uadit in ſinũ maris qui dicitur perſicus. Non uero in mare rubrũ: ut hic dicit ĩperita hecuba. ¶ Et quæ. intelligit pẽ theſeleam reginam amazonũ: de quibus ſupra diximus illa uenit in auxiliũ troianoꝝ. ¶ Proſpiciẽs quia poſita eſt uerſus ſcythiam. ¶ Vagos errãtes. ¶ Viduis. quæ uiuebant ſine uiris. ¶ Excilſa. ſ. troia. ¶ Sibi incubuit. corruit in ſe. ¶ Decora. ornamẽta. ¶ Congeſti. proſtrati. ¶ Aſſaraci. regis troiani. ¶ Nec ꝑhibet. q̃uis ardeat troia nõ ceſſant græci diripere urbem & diuitias. ¶ Patet. non uidet. ¶ Ater. factus obſcurus. ¶ Obſitus. oppreſſus. ¶ Metitur. mẽſurat oculis per ruinas urbis uadunt græci & mirãtur moles illis diripiendo oĩa. ¶ Lentum. troiã quæ fuit illis lenta: nam per decẽ annos illam oppugnauerunt. ¶ Ignoſcit. dicunt nõ eſſe mirandum ſi mãſerint per tam longũ tẽpus cum uideant magnitudinem urbis. ¶ Horret. q̃uis uideant illã diruptã adhuc timẽt: & uix credũt potuiſſe uinci ab ipſis. ¶ Mile rates. quæ dicũtur ueniſſe ad bellũ troianũ. ¶ Capiũt. uix poſſunt tenere ſpolia noſtra. ¶ Teſtor. uoco in teſtimoniũ deos & maritũ meũ priamũ: & oẽs filios meos ꝙ oĩa iſta mala ꝑuidi. ¶ Rectorem. ſ. priamum. ¶ Ilion. patriam meam diruptã. ¶ Libeꝝ. ꝑ ſincopã filioꝝ. ¶ Greges.

Matieſq3 & atra peſtis: & rabidus dolor:
Mecum ite: mecũ ducibus his uti libet.
Incipit ſextra tragœdia q̃ Troas uocitatur
Actus primus. Hecuba loquitur.
Vicũq3 regno fidit & magna potẽs
q doſatur aula: nec leues metuit deos
Aĩumq3 rebꝰ credulũ lætis dedit:
Me uideat & te troia non unq̃ tulit
Documenta fors maiora: q̃ fragili loco
Starent ſuperbi: columen euerſum occidit
Polentis aſiæ: cælitum egregius labor.
Ad cuius arma uenit: & qui frigidum
Septena tanain ora pendentem bibit.
Et qui renatum prorſus excipiens diem
Tepidum rubenti tigrim immiſcet freto.
Et quæ uagos uicina ꝑſpiciens ſcythas
Ripam cateruis ponticam uiduis ferit.
Exciſſa ferro eſt: pergamum incubuit ſibi.
En alta muri decora congeſti iacent
Tectis aduſtis: regiam flamme ambiunt.
Omniſq3 late fumat aſſarici domus.
Nec ꝑhibet auidas flãma uictoris manus.
Diripitur ardens troia: nec cælum patet
Vndante fumo: nube ceu denſa obſitus
Ater faulla ſqualet iliaca dies.
Stat auidus ira uictor & lentum ilium
Metitur oculis: ac decem tandem ferus
Ignoſcit annis: horret afflictam quoq3
Victamq3 q̃uis uideat: haud credit ſibi
Potuiſſe uinci: ſpolia populator rapit
Dardania: prædam mille non capiũt rates.
Teſtor deorum numen aduerſum mihi.
Patrieq3 cineres: teq3 rectorem phrigum
Quem troia toto conditum regno tegit.
Tuoſq3 manes: quodq3 ante ſtetit ilium:

Et uos meorum liberum magni greges.
Vmbre minores.quicquid aduersi accidit:
Q uæcūq3 phœbas ore lymphatico furēs
Credi deo uerante:prædixit mala:
Prior hecuba uidi grauida:nec tacui metꝰ.
Et uana uates ante cassandram fui.
Nō cautus ignes ithacus aut ithaci comes
Nocturnus in nos sparsit:aut fallax sinon.
Meus ignis iste est:facibus ardetis meis:
Sed quid ruinas urbis e uerse gemis
Viuax senectus respice infœlix ad hos
Luctus recētes:troia iam uetus est malum.
Vidi execrandum regie cædis nefas:
Ipsaq3 ad aras maius admissum scelus
Eacide armis:cum ferox sæua manu
Coma reflectens regium torta caput
Alto nefandum uulneri ferrum abdidit.
Q uod pœnitus actū cum recepisset libēs
Ensis senili tinctus e iugilo redit.
Placare quem non potuit a cæde effera
Mortalis æui cardinem extremū præmēs.
Superiq3 testēs sceleris & quondam sacrū
Regni iacentis:ille tot regum parens
Caret sepulcho priamus & flamma idiget
Ardente troia:non tamen superis sat est.
Dominū ecce priami nurib9 & natis legēs
Sortitur urna:præda quem uilis sequar:
Hic hectoris coniugia despondet sibi.
Hic optat heleni cōiugem:hic antenoris:
Nec deest tuos cassādra q thalamos petat.
Mea sors timetur:sola sum danais metus:
Lamenta cessant:turba captiuæ mea
Ferite palmis pectora:& planctaus date.
Et iusta troiæ facite:iam dudum sonet
Fatalis idæ iudicis diri domus.

Chorus mulierū hecuba.cho.loq̄tur.

n On rude uulgus lachrimisq3 nonū
Lugere iubes:hoc continuis
Egimus annis:ex quo tetigit
Phrygius graias hospes amyclas.
Secuitq3 fretum pinus matri
Sacra cybele:decies niuibus
Canuit ide:ide nostris
Nudata rogis:& sigeis
Trepidus campis decies secuit
Messor aristas:ut nulla dies
Mœrore caret sed noua fletus
Causa ministrat:ite ad planctus

¶ Greges.quia dicitur habuisse quinquaginta filios. ¶ Phœbas.sacerdos phœbi. ¶ Ore lymphatico.spiritu agitato. Lymphaticus dicitur qui uitiū ex aqua contraxit huc atq; illuc discurrens: nūc accipitur pro oībus furiosis. ¶ Vetante deo:cassandra filia priami a phœbo dilecta uaticinium accepit:sed cū illa nollet consentire:fecit deus ne quid crederetur ei:unde predixit excidium troianum: nec credebat illi. ¶ Prior hecuba. hæc regis priami uxor cissei regis thracum filia pregnans somniauerat se accensam facem parere quæ totam patriam inflammaret:hoc fuit anteq̄ peperisset paridē. Vir.lib.viiii.cisseis pregnans ignes enixa iugales. ¶ Ithacus.ulixes.ab itaca īsula:nolite credere q; ille ignis combuserit troiā qui missus fuit ab ulixe & sinone:sed hic é quē somniaui. ¶ Comes. s.diomedes. ¶ Vidi.s.morté priami āte aras quæ plana describitur in.ii.ænei.a Virgi. ¶ Eacide.pirrhi pronepotis eaci. ¶ Libens.s.priamus qui libēter mortuus é ne uideret sequentes calamitates: ¶ Actum.īmissum gladium. ¶ Placare.debuit pirrhus parcere priamo qa ante aras erat:deinde senex. ¶ Effera.crudeli. ¶ Cardinem. extremū finem uitæ sue. ¶ Superi.uiderūt illud scelus. ¶ Et sacrū.ubi erat ipse priamus. ¶ Indiget.non habet qui sepeliat eum nec faciat rogū illi. ¶ Non satis. non é diis satis ad uindictam nostram destruxisse troiam:sed etiam nurus priami ducūtur in p̄dam & seruitutem. ¶ Vrna in qua ponebant nomina illarum:ut sortirentur dominū. ¶ Legens.eligens aliquem dominum ex græcis. ¶ Vilis præda qui habebit me habebit uilē prædam. ¶ Hectoris.filii mei andromachem:hæc in sorte contigit pirrho. ¶ Heleni. filii mei. ¶ Mea sors.oēs timent habere me:& alias cupiunt. ¶ Lamenta. īterrogatiue. ¶ Iusta.exequias. ¶ Iudicis.paridis qui iudiciū fecit in ida silua inter uenerem palladem & lunonē certantes de pulchritudine. unde indignata iuno q; spreta fuerit perpetuo inimicitias egit cum troianis:& fanente uenere paris rapuit helenam propter quā excidiū troianum sequutum est unde dicit idæ fatalis q̄ attulit fata.i. perditionē troianis.

n On rude.Respondet Chorus uerbis hecube inuitas nos ad plorandum id faciemus faciliter cū iam simus assueti. ¶ Nō rude.nō imperitū ad lugendū. ¶ Phrygius.paris:postquā ipse paris discessit ad rapiēdum helenam:nihil unquā habuimus nisi lachrymas. ¶ Amyclas.hec fuit laconie ciuitas castoris & pollucis patria:sic statius primo achyleidos: Soluerat œbalio classem de littore pastor.Dardanus incautas blāde populatus amyclas. ¶ Pinus.nauis facta de pinu orta in ida silua consecrata cybelli. ¶ Decies.iam sunt decem anni quibus ceperūt obsidere græci troiam ex quo non cessauimus lugere. ¶ Canuit.alba facta fuit. ¶ Nudata.quia iam omnes arbores succise sunt pro rogis tot mortuorum. ¶ Trepidus.propter hostes uicinos.

¶ Leua. pro eleua: tu regina prius incipe luctum & eleua manum ad dandum ſignũ aliis: uel ad percutiendũ pectus: & nos omnes te ſequemur. ¶ Tepido puluere. cinere adhuc calido propter incendium: ſolebant antiqui in maximo luctu ſpargere caput cinere. ¶ Paret exertos. nudatos apparet: ut ſint magis expediti ad percutiendum. ¶ Sinus. dimittite ueſtes uſq; ad uentrem: & occurrit hecuba ne poſſit reſpondere contrarium propter honeſtatem: dicendo nõ opus eſt ſeruare pudorem captiuis. ¶ Subſtringe. dimitte & aperi. ¶ Palla. ueſtis ſuperior cingat inferiorem tunicam. ¶ Vacet. intenta ſit. ¶ Planctus. percuſſiones pectoris uerberati. ¶ Complete. quia nihil aliud reſtat de troia niſi cinis. ¶ Suffulta. ſuſſarcinata & ſuccincta ut demiſſa uſq; ad uentrem uideantur humeri. ¶ Retheia. rethus mons eſt troianus in quo aiax thelemonius poſtq; ſe iterfecit ſepultus é. ¶ Echo. uox quæ reſpondet ex locis concauis: eſt indeclinabilis. ¶ Extrema. ultima: nam niſi ultima ſolet reſpõdere: clamate ita fortiter ut referat omnes uoces. ¶ Pulſu. uerberatione. ¶ Sanguineos. plenos ſanguine. ¶ Tibi. ad honorem tui ¶ Cicatrix. ſignum ſanati uulneris: iterum rumpunt cicatrices uerberando quas fecerãt ſuperioribus annis in funere hectoris. ¶ Columen. hector tutela patrie. ¶ Mora. qui tardabas calamitatem troianam. ¶ Fulta. ſuſtentata. ¶ Cecidit. dum ſtabat hector ſtetit troia: dum cecidit deſtructa eſt.

Miſeramq3 leua regina manum.
Vulgus dominam uile ſequamur.
Non indociles lugere ſumus.
He. Fide caſus noſtri comites
Soluite crines: per colla fluant
Mœſta capilli: tepido troiæ
Puluere turpes: paret exertos
Turba lacertos: ueſte remiſſa
Subſtringe ſinus: uteroq3 tenus
Pateant artus: cui coniugio
Pectora uelas captiue pudor:
Cingat tunicas palla ſoluta:
Vacet ad crebri uerbera planctus
Furibunda manus. Placet hic habitus
Placet agnoſco troada turbam
Iterum luctus redeant ueteres:
Solitum flendi ũincite morem.
Hectora flemus.
Che. Soluimus omnes lacerum multo
Funere crinem: coma dimiſſa eſt
Libera nodo: ſpſ: tq3 cinis. Feruid? ora.
He. complete manus: hoc ex troia
Sumpſiſſe licet. cadat ex humeris
Veſtis apertis: utrunq3 tegat
Suffulta latus: iam nuda uocant
Pectora dextras: nunc nunc uires
Expromẽ dolor tuas: retheia ſonent
Littora planctu: habitanſq3 cauis
Montibus echo: non ut ſolita eſt
Extrema breuis uerba remittat.
Totos reddat troiæ gemitus.
Audiat omnis pontus & æther:
Sæuite manus: pulſu uaſto
Tundite pectus: non ſum ſolito
Contenta ſono: hectora flemus:
Cho. Tibi dextra ferit noſtra lacertos
Humeroſq3 ferit tibi ſanguineos.
Tibi noſtra caput dextra pulſat.
Tibi maternis ubera palmis
Laniata iacent: fluit & multo
Sanguine manat quãcumq3 tuo
Funere feci rupta cicatrix.
Columen patriæ: mora fatorum:
Tu præſidium phrygibus feſſis
Tu murus eras: humeriſq3 tuis
Stetit illa decem fulta per annos
Tecum cecidit: ſummuſq3 dies
Hectoris idem patriæq3 fuit.

¶ Vertite.

He. Vertite planctus: priamo noſtro
Fundite fletus: ſatis hector habet.
Cho. Accipe rector phrygiæ planctus.
Accipe fletus bis captæ ſenex.
Nil troia ſemel te rege tulit:
Bis pulſari dardana graio
Mœnia ferro: biſq3 pharetras
Paſſa herculeas: poſt elatos
Hecube partus regumq3 thoros
Poſtrema pater funera cludis.
Magnoq3 ioui uictima ceſus:
Sigea præmis littora truncus:
Hecu. Alio lachrimas flectite ueſtras:
Non eſt priami miſeranda mei
Mors iliades: fœlix priamus
Dicite cuncte: liber manes.
Vadit ad imos: nec feret unq̃
Victa graium ceruice iugum
Non ille duos uidit attridas:
Nec fallacem cernit ulixem.
Non argolici præda triumphi
Subiecta feret colla tropheis.
Non aſſuetas ad ſceptra manus
Poſt terga dabit: curruſq3 ſequens
Agamm̃onios aurea dextra
Vincula geſtans Latis fiet pompa micenis
Cho. Fœlix priamus dicimus omnes:
Secum excedens ſua regna tulit
Nunc eliſii nemoris tutus
Errat in umbris: interq3 pias.
Fœlix animas hectora querit.
Fœlix priamus: fœlix quiſquis
Bello moriens omnia ſecum
Conſumpta uidet.

Actus ſecundus Taltibius Chorus.

q Taltabius loquitur.

Vá lõga danais ſemp ĩ portu mora
Seu petere bellũ petere ſeu patriam uolũt
Cho. Q uæ cã ratib9 faciat & danais morã
Effare reduces quis deus cludat uias:
Tal. Pauet aĩm9: art9 horrid9 q̃ſſat tremor
Maiora ueris monſtra, uix capiunt fidem.
Vidi ipſe uidi: ſumma iam titan iuga
Stringebat: ortus uicerat noctem dies.
Cum ſubito terra ceco mugitu fremens
Concuſſa cæcos traxit ex imo ſonos.
Mouere ſiluæ capita: & excelſum nemus
Fragore uaſto tonuit: & lucus ſacer

¶ Vertite. exhortatur ut modo priamum fleant. ¶ Bis capte. troia bis capta fuit primo ab hercule quando iuit cum argo nautis: ſecũdo a græcis ſub agãmẽnone. ¶ Troia. dum fuiſti rex troia bis tulit omnia. ¶ Pharetras. fatatum erat troiam non poſſe capi: ſecundo ſine ſagittis herculis: unde Philotetes armiger herculis cum ſagittis ipſius ad bellum troianum ductus eſt. ¶ Partus elatos. filios ſepultos. ¶ Cludis. ultimus moreris cum priusuideris tot mortes filiorum. ¶ Victima. quia ãte aras interfectus fuit. ¶ Alio. ad aliam partem: noli dolere mortem priami: quia felicior eſt me quæ ſuperſum ad tot miſerias. ¶ Iliades. matres troiane. ¶ Iugum. ſeruitutẽm quemadmodũ ego. ¶ Atridas. filios atrei agãmẽnonem & menelaon: nam grauiſſimum eſt uidere hoſtes uictores & pati. ¶ Non argolici. non ducetur catenatus in triumphum. ¶ Vincula. quia non ducetur uinculo auratо poſt currum agãmennonis. ¶ Micenis. ubi regnauit agãmennon. ¶ Elyſii. cãpi ubi anime beatorum dicebantur eſſe: ut deſcribit Virgili. in. vi.

Vam longa. Hic é ſecũdus actus: in quo inducitur taltibius renuncians choro mirãda prodigia quæ uidit: & umbrã achillis ſibi apparuiſſe increpantem græcos ingratitudine ab eoq3 monitum ſe dicit ut polixena ad ſepulchrum eius mactaretur. ¶ In portu. illud accidit græcis quando ueniebant ad bellũ troianum: cũ agãmennon in aulide famoſiſſimo portu boetiæ ceruam dianæ ignarus occidiſſet: & ob id diana a græcis uentos abſtuliſſet: reſponſo habito ut agãmẽnonio ſanguine dea placaretur: factum eſt ut iphigenia agãmennonis filia ſacrificaretur: ſed miſeratione deæ pro ea oblata é cerua. ¶ Petere. ire. ¶ Maiora ueris. maiora quã poſſint credi. ¶ Vix capiunt fidem. uix credũtur. ¶ Stringebat leuiter percutiebat ſummos colles. ¶ Fremens. murmurans. ¶ Cæcos. quoꝝ cauſam ignoramus. ¶ Sacer. conſecratus cybeli in ida.

¶ Suũ.quia natus eſt de thetide dea maris.¶ Hiatus.apertura terræ:fecit iter ab inferno ad ſuperos. ¶ Leuat.ſubleuat. ¶ Emicuit.in tanto tumore terræ exiuit ũbra achillis theſſalici ducis.¶ Proludens.quaſi faciens proludiũ & principiũ ſue uirtutis. ¶ Threicia.quando græci ibant ad bellum troianum finitima quæq; loca populabãtur ſicut achilles multos duces & urbes abſtulit: quod proſequitur Homerus.¶ Iuuenem.cignũ de quo inferius dicemus.¶ Hectorem & troiam.ná mortuo hectore uiſa é troia capta.¶ Irati.ſ.achillis:& hæc fuit eius uox ídignátis.¶ Debitas.meritas.¶ Magno.ſ.damno. ¶ Deſponſa.hæc erat eius petitio. ut mactaretur polixena per manus filii ſui. ¶ Coeunte.cõiungente ſe:nam ſupra dixerat apertam fuiſſe terrã. ¶ Triton.tubicé neptuni cecinit hymineum epithalamium tanquã polixena deberet duci ad maritum:

Vm læta.propter uictoriã hæc eſt ſecun-
c da pars ſecundi actus:achilles petebat polixenam mactari ad tumulum ſuũ: agámé non negat:pirrhus achillis filius cũ agámennone diſputat ut illa mactetur.¶ Excidit.ab aío tuo:deleta ſunt patris mei beneficia q cã fuit iſtius uictoriæ. ¶ Breui.puo tpe troia cadens cõpenſauit tarditaté eius.¶ Scyros.inſula maris egei una ex eycladibus lycomedis regis patris in qua achilles habitu puellari a thetyde matre occultatus é ne iret ad bellũ troianũ: tandẽ cognitus ab ulixe ductus eſt ad obſidoné troianã.¶ Illo.achille:erat habitũ oraculo troiã nõ poſſe capi ſine achille. ¶ Velis.ſi uelles dare p̃miũ achilli ſero id facturus es: cũ alii duces totã p̃dã intra ſe diuiſerint pater meus debebat eſſe primus & erit ultimus. ¶ Minor merces.q̃ una puella hoſtium.¶ Iuſſus.ſ.ab oracculo & matre tethide:unde ꝓbat per merita illud nõ debere negari. ¶ Sedens.ocioſus:ná ſi uoluiſſet uiuere ſine bello ut erat fatatũ a ioue potuiſſe uiuer̃ tercentũ ános ut uixit ueſtor.¶ Senis pilii.neſtoris regis pilii:pylos opidũ fuit iuxta theſſaliã uerſus marinum littus a neleo patre neſtoris cõditũ. ¶ Falſas ueſtes.muliebres quibus achilles fuit apd licomedem. ¶ Faſſus.demonſtrauit ut ſcribit Status in achileide : ulixes uolens reperire achillem inter mulieres attulit .munera diuerſum generis:¶ In hoſpitali.telephus fuit herculis filius ex auge nympha progenitus:ut ſophocles atteſtatur:qué in ſiluis expoſitũ a cerua luctatũ dixit. Sed tractu tpis robuſtus effectus in licia cithéſibus. Impauit. uenienſq; deinde in auxiliũ troianorum dum ulyxem inſequit a trunco:qué in uinea forte offendit p̃peditus:ab achille in ſiniſtro femore uulnerat: ſed auſis ꝓtectus manus illius effugit:ac cum malo in dies uulneris grauaretur:nec adhibita ꝓficerét remedia apollinẽ cõſuluit:q reſpõdit nõ aliter poſſe liberari q̃ q; iterũ ab achille uulnerãdus accederet q ſic quoq; ab illo iterũ uulneratus ícolumis effectus eſt.q; Oui. tetigit lib.i.de remediis cum ait Vulnus achilleo quæ quõdam fecerat hoſti uulneris auxilium pelias aſta tulit. ¶ In hoſpitali. quia nolebat dare hoſpitium græcis. ¶ Impotens. ferox. ¶ Mitem. quando ſanauit eum.

Idea ruptis ſaxa ceciderunt iugis.
Nõ ſola tellus tremuit:ſed põtus ſuum
Adeſſe achillem ſenſit ac ſpirauit.
Et hiatus erebi peruium ad ſuperos iter
Tellure fracta præbet ac tumulum leuat.
Emicuit ingens umbra theſſalici ducis.
Threicia qualis arma proludens tuis
Iam troia fatis ſtrauit:aut neptunium
Cana nitentem perculit iuuenem coma.
Aut cum inter acis marte uiolento furens
Corporibus amnes clauſit:& quærens iter
Tardus cruento xanthus errauit uado.
Aut cum ſuperbo uictor in curru ſtetit
Egitq; habenas hectorẽ & troiam trahẽs:
Impleuit omne littus irati ſonus.
Ite ite inertes debitos manibus meis
Auferte honores:ſoluite ingratas rates
Per noſtra ituri maria:non parua luet
Iras achillis grætia.ac magno luet.
Deſponſa noſtris cineribus polixẽa
Pirrhi manibus mactetur & tumulũ riget:
Hæc fatus alta nocte diuiſit diem:
Repetẽſq; ditem merſus ingentem ſpecũ
Coeunte terra iunxit:immoti iacent
Tranquilla pelagi:uentus abiecit minas:
Placidumq; fluctu murmurat leui marẽ:
Triton ab alto cecinit hymeneum choro.
Pyrrh⁹ Agãmennõ Calchas.Pyr.loqtur.¶

Vm leta pelago uela reditur⁹ dares
c Excidit achilles:cuius unius manu
Impulſa troia corruit tandem ſolo.
Breui repenſans quicquid adiecit moræ.
Scyros:fretumq; leſbos ægeum ſecans
Illo remoto dubia quo cederet ſtetit.
Velis licet quod petitur:ac properes dare
Sero es daturus:iam ſuum cuncti duces
Telere præciũ:quæ minor merces poteſt
Tante dari uirtuti:an meruit parum
Q ui fugere bellum iuſſus & longa ſedens
Euum ſenecta degere ac pilii ſenis
Tranſcendere annos exuit matris dolos
Falſaſq; ueſtes:faſſus eſt armis uirum:
In hoſpitalis telephus regno impotens
Dum myſie ferocis introitus negat:
Rudem cruore regio dextram imbuit:
Fortemq; tãdem ſenſit & mitem manum.
Cecidere thebæ:uidit echion capi
Sua regna uictus:clade ſubuerſa eſt pari

¶ Cecidere

¶ Cecidere thebe. fuerunt thebe in egypto urbs q̃ busuris egypti rex condidit græci helliopolim: hoc é solis urbem uocauere: huius ambitū centum quadraginta stadioꝝ fuisse scribit herodotus: alia fuit ī boetia: alia in cilicia patria andromaches quæ fuit hectoris dilectissima cōiunx filia tetionis thebaꝝ in cilicia regis: ut ostendit Home. li. iliados. vi. Nā inducés illā cum hectore loquenté lamétariq; miserabiliter rettulit de achille: qui patriam suā thebas in qua orta fuerat euerterat: & patrem regem septéq; suos fratres occiderat: traxeratq; captiuam matrem quā dein de īmensa summa redemptā. Diana apud edes paternas cōmorantem sagittis interfecit. ¶ Lyrnesos. euntibus græcis ad troiam achilles utráq; ciliciá & thebaicá & lyrnesiá inuasit. Thebaicam tetion: andromaches pr̄ lyrnesiam Minetes regebat His trucidatis ex thebe Astimoné Chrysi: ex lyrneso Hyppodomiá Brisei filiá expugnatis oppidis abduxit: quáq; Eustachius ex pedaso hyppodomiá abreptam tradit. Agámenon græcoꝝ imperator ex oī præda sibi delegit astimoné: achilli nestore & idomeneo: partiende p̄de autoribus, hyppodamia sorte obtigit: Interea chryses apollinis ſmynthei sacerdos in téplo erat í chryseo multis oblatis muneribus repetit. Minabundus senéa se abigit agámenon: apollo sui antistitis contumelia percitus noué diebus. ut Home. scribit: & iuméta & hoíes sagittis confodit: cadebat hac peste quotidie miserāda multitudo: palladis monitu uocata contione achilles deplacanda deoꝝ ira deliberat calchas testoris filius q cū mopso de uaticinio certauit: nisi astimone patri redderet placari apoliné non posse in medium protulit: Aclamátibus uniuersis: Agámenon per Vlixem ad patré puellam remittit Achilli uero qué reddéde astimones auctorem credebat: apparitoribus Teltibio & Euribate missis hyppodamiā abstulit: ideo dicit crise causa litis. ¶ Tenedos. fuit insula notissima in cōspectu troiæ. ¶ Cilla. urbs consecrata phœbo. ¶ Caicus. fluuius é phrygie reste Liuio in sexto de bello macedonico ueniés a mysia. ¶ Attollens. q solet crescere tpe ueris quando soluuntur niues. ¶ Hæc tanta. tot urbes & puincie capte fuissent alteri magna gloria expugnádo illas in longo tpe sed eundo achilles illas expugnauit. ¶ Pauor. nam oíbus erat terror. ¶ Parat. dum uadit ad troiam. ¶ Hector. omittamus alia merita patris: satisfecit si nō fecisset alia occidendo hectoré cuius morte troia de facili capta é. ¶ Ilion troia. ¶ Ménon. filius titoni & aurore fratris priami qui ab oriéte uenerat. ¶ Parens. mater aurora, ppter mortem filii obscurauit se. ¶ Victor. achilles cū interfecisset filium deæ timuit: ná cū esset ipe quoq; filius deæ tethidis: ītellexit deaꝝ filios posse occidi. ¶ Amazon. pentheselea regina amazonū maximus uiribus præstans. ¶ Debes. agāménon obligatus es: etiam si peteret unam de tuis miceneis & argiuis: quātomagis, debes dare uná hostem tumulo suo. ¶ Nato pelei. achilli. ¶ Feꝝ. esse crudele. ¶ Priami. illius qui genuit paridé raptorem helene: pro qua uoluisti imolare filiá tuam ut haberes uétos secundos ut posses ire factū uindictá contra troianos. ¶ Helene. cá helene ut posses hére eam. ¶ Iuuenile uitium. iuuenes quicqd appetunt uolunt. ¶ Paternus. aliis iuuenibus accidit furor pp abundantiam sanguinis: sed tu ultra hoc habes iram hereditariam a patre. ¶ Lentus. patiens: probat patrem eius fuisse iracundum quod ausus est resistere sibi regi. ¶ Tumidi eacide. superbi patris tui. ¶ Quo. quanto plus quis potest tanto submissius debet se gerere: ut est sententia Ciceronis in primo officiorum. ¶ Cede. morte polixene. ¶ Vmbras. animā. ¶ Victor. non debet uictor facere qd' pōt in uictis: sed uti modestia decet.

Apposita celso parua lernysos iugo:
Captaq; tellus nobilis briseidæ:
Et causa litis regibus crysæ iacet:
Et nota fama thenedos: & quæ pascuo
Fecunda pingui thratios nutrit greges.
Et sacra phœbo cylla: quid quas abluit
Vernis caycus gurgitem attollens aquis:
Hæc tanta clades gentium ac tātus pauor:
Sparse tot urbes turbinis uasti modo
Alterius esset gloria ac summum decus:
Iter est achilli: sic meus uenit pater.
Et tanta gessit bella dum bellum parat:
Vt alia sileam merita non unus satis
Hector fuisset: ilium uicit pater
Vos diruistis: inclytas laudes iuuat
Et clara magni facta genitoris sequi.
Iacuit peremptꝰ hector ante oculos patris.
Patruiq; memnon: cuius ob luctum parēs
Pallente mœstum protulit uultu diem.
Suiq; uictor operis exemplum horruit:
Didicitq; achilles & dea natos mori.
Tum uersa amazon ultimus cecidit timor:
Debes achilli merita si digne æstimas
Et si ex mycenis uirginem atq; argis petat
Dubitatur etiā: placida nec subito probas:
Priamiq; natam pelei nato ferum
Mactare credis: at tuam natam parens
Helenæ īmolasti: solita iā & facta expeto.
Aga. Iuuenile uitiū ē regere nō posse īpetū.
Aetatis alios feruor hic prime rapit:
Pirrhum paternus: spiritus quondā truces
Minasq; tumidi lentus æiacide tuli.
Quo plura possis plura patienter feras:
Quid cædē dira nobiles clari ducis
Aspgis umbrā: noscere hoc primū decet:
Quid facere uictor dēbeat: uictus pati.

¶ Quoq3.quando aliquis euectus eſt ad altiorem gradum:tanto magis debet conſiderare quid ſibi accidere poſſet. ¶ Fauentes:qui habet unde amplius aſcendere nō poſſit: debet timere caſum & ruinam. ¶ Vincendo.expugnando troiam didici magna non eſſe firma. ¶ Loco.ſimili ſtatu & cōditione poſſemus & nos uinci. ¶ Impotens. non moderans meipſum reputaui me pluſquā ſim:ſed exemplo priami diminui ſuperbiam meam quod mihi accidere poſſe cognoui quod illi tanto regi euenit. ¶ Superbum.ppter uictoriam. ¶ Timidū. propter meum ruine. ¶ Eſſe.quid facit me timidum:conſidero regna caduca eſſe:& ſub nomine fœlicitatis habere multa mala. ¶ Splendore: qui non habet quod oſtendit. ¶ Decentem. ornatā. ¶ Vinculo. diademate. ¶ Hoc.ſ. nomen regni. ¶ Breuis.quia una hora perditur. ¶ Nec mile.nō omnibus euenit quod priamo qui per decem annos ſuſtinuit bellum. ¶ Arguiſſem.noluiſſem cupiebam ſuperare Troianos:ſed nō deſtruere troiam eo modo:tamen ira & dolor iniurie: & uictoria nocturna hoc uoluit:ut tam crudeliter deriperetur:quia de nocte maior habetur licentia. ¶ Irritat.aſcendit ad malefaciendū. ¶ Gladius fœlix. qui cum ſemel intingitur ſanguine non poteſt refrenari unde dicit uecors libido.i. immoderatus appetitus effundēdi ſanguinem. ¶ Cuius infecti. gladii ſanguine tincti. ¶ Quicquid.ſatis é factum crudeliter in troiam:unde quicqd ſupereſt ſeruandum eſt. ¶ Regia uirgo.polixena. ¶ Facinus.hāc mortem indignam:ut appellem thalamos & coniugium achillis non patiar:nam quicquid mali fit: regi imputatur. ¶ Vetat.ut Cicero in primo officiorum qui non reſiſtit iniuriæ cum poſſit tātum eſt in culpa:ut ſi patriā & parentes deſerat. ¶ Manes.anima patris mei. ¶ Cuncti.ſimul omnes laudabunt illum fortiſſimū. ¶ Quod ſi.ſi umbra delectatur ſanguine poteſt īmolari alia uictima quā polixena. ¶ Opima.pinguia ex grege capto. ¶ Inferias.in ſacris mortuorum. ¶ Quando.quaſi dicat nunquam. ¶ Inuidiam.odium quia ſi hoc fiet omnes haberent illum odio. ¶ Pœna.ſ.polixene ¶ O tumide.iratus pyrrhus minatur Agāmēnoni dicens quando es in fœlici ſtatu efficeris tumidus & inſolens:quando habes fortunā aduerſam es timidior dama:ſinon immolauero polixenam patri:teipſum interficiam ad ſacra patris peragēda quemadmodum interfeci priamū. ¶ Regum. nam in exercitu ſub agāmēnone erant alii reges. ¶ Flāmatū.incēſū amorquēadmodū de briſeide.

Violenta nēmo imperia continuit diu.
Moderata durant:quoq3 fortuna altius.
Euexit ac leuauit humanas opes:
Hoc ſe magis ſuprimere fœlicem decet:
Varioſq3 caſus tremere: metuentem deos
Nimium fauentes:magna momēto obrui
Vincendo didici:troia nos tumidos facit:
Nimium & feroces:ſtamus hoc danai loco
Vnde illa cecidit:fateor aliquādo impotēs
Regno ac ſuperbus:altius memet tuli.
Sed fregit illos ſpiritus hæc quæ dare
Potuiſſet alii cauſa:fortunæ fauor
Tu me ſuperbū priame: tu timidum facis:
Eſſe ego quicq̄:ſceptra niſi uano putem
Fulgore tectum nomen:falſo comam
Vinclo decentē:caſus hoc rapiet breuis.
Nec mile forſan manibus:aut ānis decem.
Non oībus fortuna tam lenta imminet.
Equidem fatebor:pace hoc dixiſſe tua
Argiua tellus liceat:afflicti phrygas
Vinciq3 uolui:ruere & æquari ſolo
Etiam arguiſſem:ſed regi frenis nequit:
Et ira:& ardens hoſtis.& uictoria
Commiſſa nocti:quicquid īdignū aut ferū
Cuiq̄ uideri potuit:hoc fecit dolor.
Tenebræq3 per quas ipſe ſe irritat furor.
Gladiuſq3 fœlix cuius infecti ſemel
Vecors libido eſt: quicquid euerſe poteſt
Supereſſe troiæ mancat:exactum ſatis
Pœnarū & ultra eſt:regia ut uirgo occidat.
Tumuloq3 dono detur:cineres riget
Et facinus atrox cedis:ut thalamos uocem:
Non patiar.in mē culpa cunctorum redit.
Q ui non uetat peccare cum poſſit iubet.
Py.Nullū ne achillis præmiū manes ferēt
Aga.Ferent:& illū laudibus cuncti canēt:
Magnumq3 terræ nomen ignotæ audient.
Q uod ſi leuatur ſanguine infuſo cinis.
Opima phirygii colla cedantur gregis:
Fluatq3 nulli flebilis matri cruor:
Q uis iſte mos eſt:quādo in īferias hō eſt:
Impenſus homini:detrahe inuidiam tuo
Odiumq3 patri:quem coli pœna iubes.
Py.O tumide rerum dū ſecundarū ſtatus:
Extollit aīos:timide cū increpuit metus:
Regum tyranne:iam ne flammatū geris
Amore ſolito pectus:ac ueneris nouæ:
Solus ne totiens ſpolia de nobis feres:

¶ Nimium.

Hac dextra achilli uictimã reddam ſuam:
Q uam ſi negas retineſq3: maiorem dabo
Dignamq3 quã det pyrrh9:& nimium diu
A cede regia noſtra ceſſat manus.
Paremq3 poſcit priamus:
Aga.Haud equidem nego
Hoc eſſe pyrrhi maximũ in bello decus:
Sæuo peremptus enſe quod priamus iacet.
Supplex paternus.
Py.Supplices noſtri patris:
Hoſteſq3 eoſdem nouimus priam9 tamẽ:
Preſens rogauit:tu graui pauidus metu
Nec ad rogandum fortis:aiaci preces
Itachoq3 mandas:cluſus atq3 hoſtẽ timẽs:
Aga. At nõ timebat tũc tuus fateor parẽs:
Inter cædes gretiæ atq3 uſtas rates:
Segnis iacebat belli & armorum ĩmemor.
Leui canorẽ uerberãs plectro chelym.
Py.tũc magn9 hector arma cõtẽnẽs tua:
Cantus achillis timuit:tanto & in metu
Naualibus pax alta theſſalicis fuit.
Aga.Nẽpe iiſdẽ ĩ iſtis theſſalicis naualib9
Pax alta rurſus hectoris patri fuit
Py.Eſt regis alti ſpiritũ regi dare:
Aga.Cur dextra regi ſpiritum eripuit tua:
Py.Mortẽ miſericors ſæpe pro uita dabit:
Aga.at nũc miſericors uirgĩes buſto pẽtis
Py.Iam ne ĩmolaris uirgĩes credis nefas:
Aga.Præferre patriã liberis regem decet.
Py.lex nulla capto parcit aut pœnas ĩpedit.
Aga.qđ nõ uetat lex:hoc uetat fieri pudor.
Py.Q uodcunq3 libuit facere uictori licet.
Aga.minimũ decet libere:cui multũ licet.
Py.His iſta iactas quos decẽ ãnorũ graui
Regno ſubactos pyrrhus exoluit iugo:
Aga.Hos ſcyros animos:
Py.Scelere quæ fratrum caret
Aga.Incluſa fluctu.
Py.Nempe cognati maris:
Atrei & thieſte nobilem noui domum.
Aga.Ex uirginis concepte furtiuo ſtupro
Et ex achille nate:ſed nundum uiro.
Py.Illo ex achille genere qui mundũ ſuo
Sparſus per omne regnum cœlitum tenet.
Thetide equor:umbras æacho:cœlũ ioue.
Aga.Illo ex achille q paridis manu iacet:
Py.Q uẽ nec deorũ cõminus quiſq̃ petiit.
Aga.Cõpeſce qdẽ uerba:& audacẽ malo

¶ Nimium. tunc parabat impetum contra eum.
¶Parem.regem quẽadmodũ ipſe erat ut ſecũ comes uadas ad inferos. ¶ Haud equidẽ.trahit laudem pyrrhi in uituperium:nõ eſt mirum ſi interfeciſti priamũ ita crudeliter quẽ pater tuus ſuppliçẽ habuerat. ¶ Paternus.patris tui. ¶ Supplices: reſpõdet pyrrhus ſi priamus ſupplicauit pri meo fuit fortior quã tu ipſe uenit ad eũ. Tu uero timidus nõ ferens cõſpectum eius miſiſti ulixẽ ſupplicatum ei. ¶ Mãdas itacho.cõmiſiſti ulixi: & aiaci thelemonio:ut pacem a patre meo irato tibi ĩpetrarent. ¶ Auſus.nõ audens egredi.¶Chelim.cytharam:ſcio patrẽ tuum non timuiſſe quãdo hector combuſit naues græcoꝝ quare tunc ocioſus pulſabat cytharam ſub tentorio ſuo:& hoc eſt dictum indignatiue. ¶ Tunc magnus.hector nõ timens te deuaſtabat exercitum græcoꝝ ſed ad tẽtoria patris mei nõ audebat uenire:ubi ipſe cantabat ocioſus. ¶ Theſſalicis.patris mei:quia ad illas nunq̃ uenit hector. ¶ Nempe.iſtud reuoluit in uituperium pyrrhi:ueꝝ eſt qđ erat ſecurus:quia accipiebat hoſtes & dimittebat: ut fecit de priamo quãdo iuit redemptum corpus hectoris. ¶ Eſt regis.intereſt magnanimi regis donare ſpiritum .i. uitam regi. ¶ Cur.quid ergo occidiſti eũ. ¶Mortem.feci ea ratione qua pater meus uoluit eũ ſeruare florentem:ego aũt interficere uolui ne uiueret ĩ ludibrio hoſtiũ:quæ mors fuit illi gratiſſima: nam ut inquit Cicero.melius eſt honeſte mori q̃ turpiter uiuere. ¶ Miſericors.deridet eũ. ¶ Buſto.ad ſepulchrum patris.¶ Immolari.nonne ſcis qđ uoluiſti ẽt uirginẽ filiã tuã immolare:ut ſupra dictũ eſt. ¶ Patriam.quæ ut inquit Cicero. oĩum charitates cõplexa eſt. ¶ Lex.dicis te habuiſſe iuſtam cãm ĩmolandi iphigeneã: ipſe quoq3 habeo quia cũ ſim uictor de uictis poſſum facere quicqd placet. ¶ Pudor.honeſtas. ¶ Multũ.q hẽt multã licẽtiã nõ debet uti ea. ¶ Libere.placere uti licẽtia. ¶ Subactos.q fuerũt ſubditi tibi p.x.ãnos. ¶Iactas inaniter oſtẽtas. ¶ Pirrhus.de ſe loq̃tur in tertia pſona fatatũ erat troiã nõ poſſe capi ſine uno de genere eacidaꝝ. ¶ Iugo.ſeruitute. ¶ Hos ſcyros. pirrhus natus erat ex deidamia filia lycomedis regis ſcytus ubi achilles occultatus fuit ſub ueſte muliebri:unde dicit ſcyros dat ne tibi tantã audatiã: ſalte natus eſſes in loco nobili. ¶ Scelere.ĩpropat pirrhus patriã agãmẽnoni:qđ ſcyros nõ ẽ ita ſcelerata quẽadmodũ mycene ubi factũ fuit ſcelꝰ thieſtis & attrei:ut ſupra hũimus. ¶ Incluſa fluctu q̃ſi minima ĩſula inter aq̃s. ¶Cognati maris.reſpondet pirrhus eſt ueꝝ q̃ ĩſula ẽ in mari minima: ſed ẽ gloria nr̃a:cũ illic ſit dea tethis mater pr̃is mei. ¶ Noui.hironice: bene ſcio te nobiliſſimũ q̃ſi ex domo Attrei & Thieſte qui fuerũt ſceleratiſſimi. ¶Cõcepte. tu q es generatus ex ſtupro unius uirginis:& achille nũdũ uiro.i.q tũc erat ĩductus habitu muliebris apud lycomedẽ. ¶ Illo.hẽt emphaſim:ſũ natꝰ ex achille q matrẽ hẽt deã tethidẽ auũ eacũ iudicẽ iferoꝝ & iouẽ regẽ cœli ,pauũ ſuum. ¶Paridis.q.d.e fœminati hoĩs manu ĩterfectus ẽ. ¶ Cominus.i.pari certamĩe:ſũ natꝰ ex illo achille

cum quo nullus deoꝝ eſt auſus congredi: ſed paris inſidioſe interfecit eum ſagittis. ¶ Compoſce. ſi uellé poſſem te punire de tanta audatia. ſed ſum aſſuetus parcere etiá hoſtibus. ꝓpterea uocet calchas interꝑs ut intelligamus ſi placuerit diis ꝙ polixena mactet. ¶ Dabo. concedá. ¶ Tu qui. uertit ſermonem ad calcantem. ¶ Rati. nauibus græcis quãdo retinebant in aulide inſula ꝓp tempeſtaté: tu ꝑdixiſti nobis tũc uoluntaté deoꝝ. ¶ Referas. aperis facis ut intelligamus ſecreta cœli. ¶ Viſcerũ. per extipitiũ. ¶ Fragor mundi. cœli tonitrua. ¶ Semitá. uiam longum cũ cauda: per circuitioné dicit cometã. ¶ Ora cuius. cuius oracula. ¶ Ingéti mercede. qui iphigeniá ꝓpriam filiam immolare uoluit: quæ poſtea tráſlata é in taurica regione ¶ Iubeat. an polixena mactetur. ¶ Dant. reſpondens calchas dicit uirginé eſſe mactandá: cum dii cõcedát nobis reditum eo pacto quo uenimus ad troiam. ſ. humano ſanguine. ¶ Iugari. cõiugari eo ornatu quo mulieres theſalie ducũtur ad maritũ: ita polixena debet duci ad buſtum achillis. ¶ Ionides nurus. mulieres de ionia: quæ græcoꝝ eſt regio: atq; colonia in extremitate minoris aſie uerſus nos: ut ſcribit pomponius. media inter cariam & eoliá: accepitq; nomen a duce Ionio athenienſi qui coloniá deduxit aſiam teſte uitruuio libro. iiii. architeture. ¶ Pirrhus. manu pirrhi debet mactari. ¶ Hæc una. hæc ſola non eſt cá noſtri impedimenti: ſed ſupereſt unus filius hectoris mactãdus priuſq; diſcedamus. ¶ Hectoreus. aſtyanax filius hectoris. ¶ Oppetat. moriatur.

u Erum. Inducitur chorus mulieꝝ troianorum qui audiuit polixenam eé mactandã ad placandos manes achillis: unde dolens negat animã poſſe aparare uiuentibus: qđ illa moriente corpore ſimul cũ eo moritur: & eſt opinio epicureoꝝ quæ falſa eſt. Verſus eſt aſclepiadeus. ¶ Verum. petit an ſit uerum ꝙ appareat aĩa poſt mortem. ¶ Timidos. quibus uidetur eſſe qđ non eſt quod fit ꝓpter timorem. ¶ Conditis. ſepultis. ¶ Oculis. conſuetudo antiquorũ erat: ut ꝓximior clauderet oculos mortuo: ut Oui. in penelope teſtatur. ¶ Solibus. luci: quia ultima die perdunt lucem. ¶ Prodeſt. nõ eſt opus mactare in exequiis more antiquorũ animam. i. hominem uiuentem. ¶ Nulla pars. quãdo combuſtũ eſt cadauer anima quoq; cõſumitur. ¶ Spiritus. uita noſtra. ¶ Nudũ. corpus poſitum in rogo. ¶ Pegaſeo gradu. celeri paſſu: ná pegaſus equus alatus fuit uelociſſimi curſus: dicit credo ꝙ oĩa quæ ſunt in oriente & occidente cito moriantur. ¶ Quo biſſena. duodecim ſigna: ut illa faciũt curſu ſuum ita cito tranſita uita nſra. ¶ Turbine curſu. accelerato. ¶ Dominus. ſol princeps ſtellaꝝ a quo oĩa ſumunt lucé. ¶ Hecate luna. ¶ Obliquis. hét obliquũ curſum ꝓ zodiacũ: nec hét ſplendoré niſi per ſolé obliquũ: ut euitet terram. ¶ Flexibus. flexionibus. ¶ Lacus. per circuitioné dicit ſtygiá paludé ꝑ quã iurát dei. ¶ Vſq; q ſemel mortuus é áplius nõ eſt. ¶ Vt calidis. quéadmodũ uaneſcit fumus & nubes ĩ aere: ita & ſpiritus noſter moriente corpore. ¶ Arctoi. uéti ſeptentrionalis.

Potéram domare: ſed meus captis quõq;
Scit parcere enſis: potius interpres deum:
Calchas uocetur: fata ſi poſcunt dabo.
Tu qui pelaſge uincula ſoluiſti rati:
Moraſq; bellis: arte qui reſeras polum.
Cui uiſcerum ſecreta: cui mundi fragor.
Et ſtella longa ſemitá flamma trahens:
Dat ſigna fati: cuius ingenti mihi
Mercede conſtant ora: quid iubeat deus
Effare calcha: noſq; conſilio rege.
Cal. Dant fata danais quo ſolẽt præcio uiá.
Mactanda uirgo eſt theſſali buſto ducis:
Sed quo iugari theſſale cultu ſolent.
Ionides ue uel myceneæ nurus.
Pyrrhus uxorẽ parenti tradat ſuo:
Sic rite dabitur: nõ tamen noſtras tenet.
Hæc una puppes cauſa nobilior tuo
Polixena cruore debetur cruor.
Q uẽ fata querunt dura recluſus cadat:
Priami nepos hectoreus & lætũ oppetat.
Tum mille uelis impleat claſſis freta.

Chorus.

Erum an timidos fabula decipit:
u Vmbras corpibus uiuere conditis.
Cum cõiunx oculis impoſuit manũ
Supremuſq; dies ſolibus obſtitit.
Et triſtes cineres urna cohercuit.
Non prodeſt animam tradere funeri.
Sed reſtat miſeris uiuere longius.
An toti moriamur: nullaq; pars manet:
Noſter cum profugo ſpiritus halitu
Immixtus nebulis ceſſit in aera:
Et nudum tetigit ſubdita fax latus:
Q uicquid ſol oriẽs: quicquid & occidẽs
Nouit: ceruleus oceanus fretis
Q uicquid uel ueniens uel fugiens lauat
Aetas pegaſeo corripiet gradu.
Q uo biſſena uolant ſidera turbine
Q uo curſu ꝓperat: ſecula uoluere
Aſtorum dominus: quo properat modo
Obliquis hæcate currere flexibus:
Hæc omnes petimus fata: nec amplius
Iuratos ſuperis qui tetigit lacus
Vſq; eſt: ut calidis fumus ab ignibus
Vaneſcit: ſpatiũ per breue: ſordibus
Vt nubes grauidas quas modo uidimus
Arctoi boreæ diſſipat impetus.
Sic hic quo regimur ſpiritus effluet.

Post mortē nihil est: ipsaq3 mors nihil.
Velocis spatii meta nouissima.
Spem ponant auidi solliciti metum:
Q uæris quo iaceas post obitum loco:
Q uo non nata iacent.
Tempus nos auidum deuorat & chaos.
Mors indiuidua est noxia corpori.
Nec parens animæ: treuara & aspero
Regnum sub domino limen: & obsidens
Custos: non facili cerberus hostio.
Rumores uacui: uerbaq3 inania.
Et par sollicito fabula somnio.
Actus. iii. Andromacha: Senex Vlyxes.
Andro. loquitur. man⁹
q Vid mœsta phrygie turba laceratis
Miserūq3 tunsæ pect⁹: effuso genas
Fletu rigatis: leuia perpessæ sumus
Si flenda patimur: ilium uobis modo:
Mihi cecidit olim: cum ferus curru incito
Mea mēbra raperet: & graui gemeret sono
Peliacus axis pondere hectoreo tremens.
Tunc obrupta atq3 euersa troia cecidit.
Torpens malis rigens sine sensu feror.
Iam erepta danais cōiugem sequærer meū
Nisi hic teneret: hic meos animos domat
Moriq3 prohibet: cogit aliquos deos:
Adhuc rogare: tempus erumnæ addidit.
Hic mihi malorū maximū fructū abstulit.
Nihil temere: prosperis rebus locus
Ereptus omnis: dira qua uenient habent.
Miserrimum est timere: cum speres nihil.
Se. Q uis te repens cōmouit afflictā metu:
An. Exoritur aliqd maius ex magno malū
Nundum ruentis ilii: fatum stetit.
Se. Et quas reperiet: ut uelit clades deus
An. Stigii pfundi claustra: & obscuri spec⁹
Laxantur: & ne desit euersis metus:
Hostes ab imo conditi tumulo exeunt.
Solis in retro peruium est danais iter:
certe eq̄ mors ē: turbat atq3 agitat phrygas.
Communis iste terror: hic pprie meum
Exterret animum: noctis horrende sopor:
Se. Q uæ uisa portāt: effer ī mediū metus.
An. Partes fere nox alma transierat duas:
Clarumq3 septem uerterant: stelle iugum:
Ignota tandem uenit afflictæ quies:
Breuisq3 fessis somnus obrepsit genis.
Si somnus ille est mentis attonitæ stupor.

ptentrionalis. ¶ Spacii. uitæ nostre uelociter cur rentis. ¶ Meta. ultimus terminus. ¶ Auidi. cupi di moriendi qui putant se post mortem ire ad fœ licitatem nihil inueniēt. ¶ Solliciti. anxii q timēt pœnas non est opus cum nihil sit post mortem. ¶ Queris. ubi eris priusquā essēs natus. s. nusquā. ¶ Chaos confusio elementorum: oīa dissoluūtur in principia sua. ¶ Indiuidua. non separatur mors ut faciat partē hominis uiuere partē mori. ¶ Tre nara. specū apud lacedemonem ubi dicebatur di scensus ad inferos: noli credere q̄ sit īfernus: nec iudex inferni: nec cerberus custos qa sunt fabule. ¶ Vacui. fama sine effectu. ¶ Somnio. quēadmo dum somnias aliquod malū quod te sollicitat de inde nihil reperis: Vnde credendum non est ani mam achillis apparuisse.

q Vid mœsta. Hic ē tertius actus ubi andro nache comitata a sene pp pudorem argu it chorum mulieꝝ plorantium qđ potius moriantur quā uiuant in tātis miseriis: unde dicit iam dudum interfeciſſem me quādo uidi hectorē mortuum: sed amor filii mei prohibet. ¶ Vobis. nunc troia uobis est destructa. Mihi autem quan do hector fuit mortuus ex eo tempoꝝ putaui me captam. ¶ Ferus axis. crudelis currus achillis quo tractus ē hector mortuus ter circum mœnia tro iana. ¶ Mea membra. i. Hectorem maritum me um. Nam tunc putabā me trahi. ¶ Sono. strepitu pp pondus. ¶ Torpēs. ecce illud qđ dicit leuia qđ non debent tantum flere: ipsa doleo plusquā uos: & non lachrimor: sed stupeo. ¶ Torpens. ppter dolorem stupens. ¶ Rigens. quasi res congellata. ¶ Erepta. non essem in manu græcoꝝ: sed mor tua sequerer maritū meū: nisi hic. s. filius meus te neret. ¶ Erūne. miserie. ¶ Hic mihi. solent sum ma mala facere securū qui oīa passus nihil timet: sed filius meus eripit mihi istū fructum quod non mihi. sed ipsi timeo. ¶ Prosperis. nō habemus ali quam spem boni: sed mali. ¶ Dira. aduersa. ¶ Ha bent. s. uiā qua ueniant ad nos. ¶ Exoritur timeo quod uideo aliud maius malum nobis impēdere quā habuimus: quia fatū ruentis ilii adhuc non ste tit. i. firmatū est. ¶ Vt uelit. quāuis deus uelit dare nobis maiora mala nō posset reperire. ¶ Stigii la xantur. aperiuntur claustra inferni & surgunt ani me quæ sanguinem nostrū petant. ¶ Solis danais. est ne cōcessum solis græcis redire ab inferis ma gis quam marito meo: & aliis. ¶ Equa. equalis. ¶ Terror. omnibus troianis hic terror est qđ sur gant græci ad petendum sanguinē sed me turbāt uisa noctis. ¶ Phrygas. troia nos. ¶ Partes. expli cat andromache uisa: dicens qđ uidit hectorem la ceratum qui monebat ut filium astianata occulta ret quæ res ipsam sollicitam facit. ¶ Septem stel le. quæ faciunt plaustrum ut supra diximus. ¶ Iu gum. temonem manet in similitudine plaustri. ¶ Ignota quies. quia non solebant dormire. ¶ Obrepsit genis. oculis clam uenit.

¶ Ideis. ſumptis de ida ſilua quando combuſit naues græcorum. ¶ Vera. arma achillis quibus erat indutus patroclus: unde dicit achille ſimulato. qa iuuenis magni animi ſumpſerat arma achillis: ut incuteret terrorem troianis: & illum hector occidit: armiſq3 ſpoliauit. ¶ Similis noſtro. ita triſtis quemadmodum eſt meus. ¶ Iuuat. licet fuerit iſta ſqualidus iuuat tamen me uidiſſe. ¶ Mihi gelidus. cum uidiſſem umbrā mariti: ſubito cœpi tremere quod malum erat ſignum. unde oblita filii: illū ſolum quærebam: ſed nō completi potui. ¶ O nate. andromache cōmiſerans nato loquitur de ſpe illiꝰ qui pergama poſſet reſtituere ſi ſuperſtes fuerit: ſed ubi occultet eum non eſt locus in urbe tā dirupta: tandem ueniens ad ſepulchrum patris hectoris in eo occultare ſtatuit illum. ¶ Diſſipans. ſpargēs habebat collum latum & crinet ſuper inſuſos. ¶ Sero. tarde. ſi eſſes adultus & magnus poſſes defendere patriam. ¶ Matri cito. quia ſi non eſſes adhuc natus non haberem hanc calamitatē. ¶ Recidiua. renaſcentia uidebo ne illud tempus quo reſtituas troiam. ¶ Vota. magnum ē uotum quod debeas inſtaurare troiam: ſed tātum orabo ut poſſimus uiuere: quod ſatis debet eſſe captis. ¶ Timori meo. filio pro quo timeo. ¶ Arx. ſolebamus habere arcem potētiſſimam conſtructam ab apolline & neptuno quæ nūc eſt uerſa in cineres. ¶ Fraudi. occultationi filii mei eligam. ¶ Parens. priamus pater hectoris. ¶ Non auarus. qui uoluit facere magnificum tumulum in memoriā luctus filii ſui hectoris. ¶ Credam. committā ad cuſtodiam patri hectori. ¶ Omen. ſignum mortis filio meo quem uolo occulere in ſepulchro. ¶ Feralis. dicati morti. ¶ Hæc cauſa. ſi crederent ipſum mortuum eſſe non quærerent: & ipē eſſet tutus. ¶ Credi periiſſe. qđ crederent aliquē mortuū. ¶ Vix. nulla ē ſpes occultationis apud ſupos.

Cū ſubito noſtros hector ante oculis ſtetit.
Non qualis ultro bella in argiuos ferens:
Graias petebat facibus idæis rates.
Nec cæde uaſta qualis in danaos furens:
Vera ex achille ſpolia ſimulato tulit.
Non ille uultus flammeū intendēs iubar.
Sed feſſus ac deiectus: & fletu grauis
Similiſq3 noſtro: ſqualida obtectus coma:
Iuuat tamē uidiſſe: tum quaſſans caput.
Depelle ſomnos inquit: & natum eripe
O fida coniunx: lateat hæc una eſt ſalus.
O mitte fletus: troia quia cecidit gemi:
Vtinam iaceret tota: feſtina amoue
Q uocunq3 noſtræ paruulā ſtirpē domus
Mihi gelidꝰ horror ac trēor ſomnū excutit
Oculoſq3 nunc huc pauida nūc illuc ferēs:
Oblita nati miſera quæſiui hectorem.
Fallax per ipſos umbra amplexus abit.
O nate magni certa progenies patris
Spes uita phrygibus unica afflictē domus.
Veteriſq3 ſoboles ſanguinis nimiū inclyti
Nimiumq3 patri ſimilis: hos uultus meos
Habebat hector: talis inceſſu fuit.
Habituq3 talis: ſic tulit fortes manus.
Sic celſus humeris: fronte ſic torua minax:
Ceruice fuſam diſſipans lata comam.
O nate ſero phrygibus: matri cito.
Erit ne tēpus illud ac fœlix dies.
Q uo troici defenſor & uindex ſoli.
Recidiua ponas pergama: & ſparſos fuga
Ciues reducas: nomen & patriæ ſuum
Phrygibuſq3 reddas: ſed mei fati ; memor
Tā magna timeo uota quod capris ſat eſt
Viuamus: heu me quis locꝰ fidus meo
Erit timori: qua ue te ſede occulam:
Arx illa polens opibus & muris deum
Gentes per omnes clara & in uidiæ capax.
Nūc puluis altus: ſtrata ſunt flāma omnia:
Supereſtq3 uaſta ex urbe: ne tātum qdem
Q uo lateat īfans: quē locū fraudi legam:
Eſt tumulus ingens cōiugis cari ſacer:
Verendus hoſti: mole quē immenſa parēs
Opibuſq3 magnis ſtruxit: in luctus ſuos
Rex non auarus: optime credam patri.
Sudor per artus frigidus totos cadit.
Omen tremiſco miſcera feralis loci.
Se. Hæc cauſa multos una ab īteritu arcuit
Credi periiſſe. uix quicq̄ ſpei eſt ſuper

¶ Nobilitas.

Graue põdus illũ magna nobilitas premit.
Se. Ne prodat aliquis: amoue teſtes doli.
An. Si q̃ret aliquis. Se. Vrbe in euerſa pit
An. quid ꝓderit latuiſſe redituro ĩ manꝰ:
Se. Victor feroces impetus primos habet:
An. quid qđ latere ſine magno metu neqt
Se. Miſer occupet præſidia: ſecurus legat:
An. Q uis te locus quæ regio ſeducta: ĩuia:
Tuto reponet: quis feret trepidis opem
Q uis proteget: qui ſemper etiã nunc tuos
Hector tuere: coniugis furtum pie
Serua: & fideli cinere uicturum excipe.
Succede tumulo nate: quid retro fugis:
Turpeſq3 latebras ſpernis: agnoſco ĩdolẽ
Pudet timere: ſpiritus magnos fuge
Animoſq3 ueteres: ſume quos caſus dedit.
En intuere turba quæ ſumus ſuper
Tumulis puer captiua cedẽdum eſt malis:
Sanctas parentis conditi ſedes age
Aude ſubire: fata ſi miſeros iuuant
Habes ſalutem: fata ſi uitam negant
Habes ſepulchrum.
Se. Clauſtra commiſſum tegant
Q uem ne tuus producat ĩ medium timor
Procul hinc recede: teq3 diuerſam amoue.
An. Leuius ſolet timere qui propiꝰ timet:
Sed ſi placet referamus hinc alio pedem.
Se. Cohibe parũp ora: queſtuſq3 opprime.
Greſſꝰ nefãdos dux cephalonũ admouet.
An. Dehiſce tellus: tuq3 coniunx ultimo
Specu reuulſam ſcinde tellurem: & ſtygis
Sinu profundo conde depoſitum meum.
Adeſt ulyxes: & quidem dubio gradu.
Vultuq3 nectit pectore aſtus calidos.
Vli. Dure miniſter ſortis: hoc primũ peto
Vt ore q̃uis uerba dicantur meo:
Nõ eſſe credas noſtra: graiorum omnium
Procerũq3 uox ẽ: petere quos ſeras domos
Hectorea ſoboles, ꝓhibet: hãc fata expetũt:
Sollicita danaos pacis incerte fides
Semper tenebit: ſemper a tergo timor
Reſpicere coget: arma nec poni ſinet.
Dũ phrygibus animos natus euerſis dabit
Andrõache. an. ueſter augur hec calcas cãit
Vli. Et ſi taceret augur hoc calchas: tamen
Dicebat hector cuius & ſtirpem horreo:
Generoſa in ortus ſemina exurgunt ſua.
Sic ille magni paruus armenti comes

¶ Nobilitas. quæ ipſum nõ dimittit occultari: nã principes apud omnes cognoſcuntur. ¶ Amoue. uade ſola ut nullus ſciat. ¶ Vrbe. dicito q̃ mortuus eſt in euerſione urbis. ¶ Quid proderit. ſi nũc occulto ipſum quãdo diſcedam non dimittam eũ ad quid. igitur occulto ſi oĩno uenturus eſt in manus hoſtium. ¶ Victor. eſt ferotior in primo ĩpetu deinde remittit iras. ¶ Quid quod. ſi bene occulto eũ ero ſemper in timore. ¶ Miſer. qui habet fortunam ꝓpitiã põt facere quod uult qui habet aduerſam faciat qđ poteſt. ¶ Securus. qui hẽt tps eligendi quod uult. ¶ Occupet. accipiat qđ affertur. ¶ Quis te. diſcedens andromache ad occultandum filium cũ eo loquitur. ¶ Seducta. ſeparata. ¶ Inuia. remota. ¶ Furtũ. filiũ furtim occultatum. ¶ Victuꝝ. ſ. filius. ¶ Succede. ingredi intelligendũ eſt quod aperto ſepulchro uolebat filiũ introducere & ipſe nolebat intrare. ¶ Pudet timere. ſcio qđ habes animoſitatem paternã & nõ uelles timere: ſed opus eſt qđ deponas iſtos ſpiritus: & inſpicias caſus noſtros. ¶ Intuere. conſidera q̃ ſumus adeo pauci & nihil reſtat niſi tumuli de patria noſtra quare oĩa alia ſunt dirupta. ¶ Cedendum. oportet facere ut poſſumus in tantis malis. ¶ Conditi. ſepulti: ſi dii dabunt tibi fauorem habebis uitã: ſi erunt contrarii ad minus habebis ſepulchrum. ¶ Clauſtra. puer intrauit ſepulchrum: unde ſenex dicit recede mater ne tu prodas ipm hoſtibus tremore tuo. ¶ Diuerſam. ſemotã a loco iſto. ¶ Leuius. ẽ melius ut remaneam ibi: quia preſentes non timent niſi quæ uidẽt: abſentes autem omnia timent. ¶ Propius. uicinius. ¶ Referamus pedem. recedamus ſi uis. ¶ Cohibe. cũ ſenex uidiſſet ulixem uenientẽ ad quærẽdum puerum: dicit illi tace. ¶ Cephalonum. populi cephalonie quæ inſula eſt in ionio mari: teſte Pli. lib. iiii. hæc menela. quondam dicebatur: fuitq3 ſub ulixis imperio. ¶ Admouet appropinquat. ¶ Dehiſce tellus. rogat tacita andromache ut terra apiat ſe: & maritum ſuum ut accipiat filium ad inferos ne ulixes reperiat eum. ¶ Cõde. occulta. ¶ Depoſitum. filium meum quem depoſui in ſepulchro & credidi tibi. ¶ Dubio. quãdo quis uadit cogitabũdus nõ continuo gradu ambulat. ¶ Aſtus. aſtutias magnas inuenit q̃ apparet in uultu eius. ¶ Dure. loqtur Vlixes excuſando ſe andromache q̃ ſi petit filiũ ſuum: id facit nõ ſpõte: ſed mãdato græcorum. ¶ Sortis. qa electus ſum ad id a græcis. ¶ Vt ore. licet dicã iſta uerba: non credito eſſe mea: ſed oſum græcoꝝ qui nõ diſcedent niſi prius habuerint filiũ hectoris. ¶ Seras. tardas quĩ manſerunt apud troiam per decẽ annos. ¶ Hãc. ſobolẽ filiũ tuum. ¶ Sollicita fides. qui nunq̃ credent ſe tutos eſſe ſi ſuperet proles hectoris quæ patrẽ & patriã ulciſci poſſit. ¶ Natus. filius tuus faciet aĩos troianis reſtituendi troiam: græci nunq̃ erunt ſecuri. ¶ Calchas. prædixit uobis hoc fatum augur ueſter. ¶ Dicebat. uidebatur dicere demonſtrando uirtutem ſuam qualem puto futuram filii ſui ſi uixerit. ¶ Generoſa. põit aliquas ſimilitudines quibus probat filium hectoris patri ſimilẽ futurum.

¶ Scindés.qui nũdum emiſit cornua. ¶ Comes. uitulus ſequens armentum. ¶ Quæ tenera. alia ſimilitudo. ¶ Matri.arbori de qua fuit ipſa uirga inciſa. ¶ Subit creſcit. ¶ Nemus.copiam ramoꝝ ¶ Sic male.alia ſimilitudo:facto incẽdio niſi ignis bene extinguatur:iterum accenditur. ¶ Eſt quidem. cognoſcimus hoc non eé equum: ſed dolor & timor futuri cogit nos hoc facere. ¶ Exigas. ſi tu conſideres factum iſtud dabis nobis ueniã qui timemus iterum reuertiad bella quibus defatigati fuimus per decem annos & totidem menſes. ¶ Iacentem.nunq̃ putant ſatis eſſe deſtructã troiam:quia illam pullulare poſſe credũt. ¶ Hector. filius tuus futurus alius hector. ¶ Libera.ſ.dando filium tuum. ¶ Deductas.paratas ad nauigandũ: quia propter illum reſtamus. ¶ Heret.ſtat firma. ¶ Horreſtem.filiũ agámennonis:noli putare me crudelem ſi iſto modo peto filium tuũ:nam ſi tuliſſet ſors ita petiuiſſem filium agammennonis. ¶ Patere.habeas patientiam q̃ filius tuus occidatur:q̃ uictor ideſt agámennon tulit quãdo paſſus eſt filiam iphigeniam in aulide inſula Diane ĩmolari. ¶ Vtinam. neſcio ubi ſit filius meus utinam eſſet in poteſtate mea ſcirem ad minus quis caſus mihi illum eriperet. ¶ Confoſſa.figurate per cõſtructionem græcam. ¶ Perſtricta. manus aſtrictas. ¶ Cinta.ſi eſſem circundata flámis nunq̃ fallerem fidem matris erga filium:nec eum proderem:ſed o filii neſcio ubi ſis:an ſis inter ſiluas errabundus an ſepultus in cinere patrie. ¶ Luſit.quia eras ita paruus ut quaſi ludibrio te occidérit ſine labore. ¶ Fere.aut eſt laniatus ab aliqua fera ĩ ida ſilua. ¶ Simulata:ulixes flectit ſermoné dicens ſcito andromache te non poſſe ,decipere ulixem & habet emphaſim quaſi aſtutum hominem:inueni achillem occultatum etiam a matre dea. ¶ Caſſa. uana. ¶ Vbi hector.credo quod ſit mortuus ſicut alii. ¶ Vnum quæris.unicum filium meũ ego demonſtro ubi ſunt omnes. ¶ Coacta.minatur Vlixes. ¶ Admota.uicina: quando uidebis uicinam morté & tormenta nõ habebis iſta uerba. ¶ Vitã ſi uis me cogere dicito me uiuere: qa cupio mori. ¶ Adiget.cõpellet. ¶ Neceſſitas.q̃ magnã hét uĩ.

Primiſq3 nundum cornibus findens cutẽ:
Ceruice ſubito celſus & fronte arduus:
Gregem paternũ ducit ac pecori imperat.
Q uæ tenera ceſo uirga de trunco ſtetit:
Par ipſa matri tempore exiguo ſubit:
Vmbraſq3 terris reddit:& cœlo nemus:
Sic male relictus igne de magno cinis
Vires reſumit:eſt quidem iniuſtus dolor
Rerum eſtimator:ſi tamen tecum exigas
Veniam dabis:quod bella poſt ãnos decẽ
Totidemq3 mẽſes iam ſenex miles timet.
Aliaſq3 clades rurſus:ac nunq̃ bene
Troiam iacentẽ:magna res danaos mouet
Futurus hector:libera nos hoc metu.
Hæc una naues cauſa deductas tenet.
Hic claſſis hæret:neue crudelem putes
Q uod ſorte iuſſus hectoris natum petã.
Petiſſem horreſtẽ:patere qđ uictor tulit:
An. Vtinã qdẽ eſſes nate materna ĩ manu
Noſcemq3 quis te caſus ereptum mihi
Teneret:aut quæ regio:non hoſtilibus
Confoſſa telis pectus:aut uinclis manus
Secantibus perſtricta:non acri latus
Vtrumq3 flamma cincta:maternã fidem
Nunq̃ exuiſſem:nate quis te nunc locus
Fortunaq3 poſſedit:errore auio
Vagus arua luſtras: uaſtus an patrie uapor
Corripuit artus:fæuus an uictor tuo
Luſit cruore:nunquid immanis feræ
Morſu peremptus paſcis ideas aues
Vl. Simulata remoue:uerba nõ facile ẽ tibi
Decipere ulyxem:uicimus matrum dolos
Etiam dearum:caſſa conſilia demoue.
Vbi natus eſt.
An. Vbi hector:ubi cuncti phryges:
Vnum queris:ego quero oĩa:ubi priamus:
Vli. Coacta dices:ſponte quæ fari abnuis.
An. Tuta eſt:perire quæ debet:põt cupit.
Vli. Ma.uerba mors ꝓpe admota excutit.
An. Si uis ulyxe cogere andrõachã metu:
Vitam minare:iam uotum eſt mori mihi.
Vli. Verberibꝰ:igne:morte: cruciatu:eloq
Q uocunq3 celas adiget inuitam dolor
Ẽ pectore imo condita arcana eruet.
Neceſſitas plus pɒſſe quam pietas ſolet:
An. Propõe flãmas uulnera & diras mali
Doloris artes:& famen & ſeuam ſitim
Variaſq3 peſtes undiq3 & ferrũ inditum.

¶ Stulta

Viſceribus uſtis:carceris cæci luem:
Et quicquid audet uictor iratus tumens:
Vli.Stulta eſt fides celare qđ ꝓdas ſtatim:
Animoſa nullos mater admittit metus.
Hic ipſe quo nunc cõtumax perſtas amor:
Conſulere paruis liberis danaos monet:
Poſt arma tam longinqua poſt ãnos decẽ:
Minus timerem quos facis calchas metus
Si mihi timerem:bella telemacho paras.
An.Immiti ulixi gaudiũ ac danais dabo:
Dandũ ẽ:fauere quos premis luctus dolor
Gaudete atride:tuq3 letifica ut ſoles
Refer pelaſgis:hectoris proles obiit.
Vli.Et eẽ uerũ hoc:quaꝓbas danais fide:
An.Ita qđ minari maximũ uictor poteſt
Contingat & maturo me fata exitu
Faciliq3 ſoluant:ac meo condant ſolo.
Et patria tellus hectorem leuiter premat.
Vt luce caruit:inter extinctos iacet.
Datuſq3 tumulo debita exanimis tulit:
Vli.Expleta fata ſtirpe ſublata hectoris:
Solidamq3 pacem lætus ad danaos feram.
Quid agis ulixe:danai credent tibi:
Tu cui parenti:fingit an qui icquã parens:
Nec abominande mortis auſpitiũ pauẽt.
Auſpitia metuunt qui nihil maius timent.
Eidem alligauit iureiurando ſuam.
Si peierat timere quid grauius poteſt:
Nunc aduoca anime nunc fraudes dolos
Et totum ulyxem:ueritas nunq̃ latet.
Scrutarẽ matrẽ:mœret illachrimat gemit
Sed huc & illuc anxios greſſus refert.
Miſſaſq3 uoces aure ſolicita excipit.
Magis hæc timet q̃ mœret:ĩgenio opus ẽſt
Alios parentes alloqui in luctu decet:
Tibi gratulãdũ eſt miſcera qđ nato carẽs:
Quẽ mors manebat ſæua:præcipitẽ datũ
Ẽ turre lapſis ſola quæ muris manet.
Reliquit aĩus membra quatiuntur labant.
Torpetq3 inuitus frigido ſanguis gelu.
En timuit hac hac parte quærẽda eſt mihi:
Matrem timor detexit:iterabo metum.
Ite ite celeres:fraude materna abditum
Hoſtem pelaſgi nominis:peſtem ultimã
Vbicũq3 latiat:eruptam in medium date:
Bene eſt tenetur perge:feſtina attrahe
Quid reſpicis trepidaſq3:iam certe perit:
An. Vtinã timerẽ:ſolitꝰ ex lõgo eſt metus

¶ Stulta fides. ſtultum eſt occultare quod ſtatim ꝓdere cogaris. ¶ Hic ipſe.quod tu mater animoſa non uideris timere:ſignum eſt quod filius tuus uiuit:& quẽadmodum times pro eo:doces græcos timere pro ſuis. ¶ Perſtas.cõtumax pertinax perſeueras. ¶ Si mihi.ſi malum eſſet uenturũ tantum in me nõ adeo timerem quemadmodũ pro filio meo telemacho. ¶ Paras.denuncias o calcas. ¶ Immiti.denunciat gaudium græcis dicens filiũ ſuum eſſe mortuum. ¶ Qua fide.quo teſte probas eſſe mortuum. ¶ Ita.poſſem ita mori ego ſicut mortuus eſt filius meus. ¶ Meo ſolo.ut ſepeliar in mea terra priuſq̃ rapiar in græciam. ¶ Leuiter.non grauet.id ſolebat mortuis optari. ¶ Luce.in obſcuritate:nõ uult dicere uita. ¶ Exanimis. mortuis.ab exanimus:ma.mum. ¶ Quid agis:uolens diſcedere ulixes conuertit ad ſe ipſum qđ facis:credis ne hoc. ¶ Cui.ſ.credis quaſi matri quæ iuraret falſo amore filii. ¶ Fingit.mater quæ nõ timet mortẽ pro filio nec timebit fingere & falſa iurare. ¶ Auſpiciũ.denunciationẽ & minas mortis. ¶ Grauius.quaſi dicat nihil. ¶ Nunc. quando ita eſt o anime mi aduoca & adhibe omnes aſtutias tuas:ut ſcias ueritatem. ¶ Totum ulixem.quaſi dicat omnia quæ nouit ulixes. ¶ Mœret.hcc ſunt ſigna q̃ filius uiuit. ¶ Timet.de malo futuro quod nõ curaret ſi filius eẽt mortuus. ¶ Ingenio:oportet ĩgenioſe elicere ueritatẽ: unde dicit debemus conſolari alios parentes orbatos filiis: ſed tibi eſt gratulandum quod filius tuus mortuus ſit quem mors tam ſeua manebat:ſtatuerãt græci illũ præcipitare ex turre quæ ſola ſupereſt de ruina troie tunc mater concuſſa eſt tremore:quod uidẽs ulixes intra ſe dicit filius uiuit ſunt ſigna euidẽtia: & ut certius uideat utitur alia aſtutia. ¶ Inuitus. quare nollet tamen indicat. ¶ Quærenda. examinãda hac parte.ſ.timoris. ¶ Ite ite.uocat famulos & fingit illum ſe reperiſſe. ¶ Eruptã.ex tenebris extractam. ¶ Tenetur.iam iuuentus eſt. ¶ Quid reſpicis.dicit ulixes andromache. ¶ Vtinã.eſſet uerũ q̃ haberẽ cãm timẽdi q̃ filius meus eſſet uiuus

¶ Dediſcit.obliuiſcitur illa quæ diu didicit non facile deponit. ¶ Luſtrale.ſacrum purgatoriū:poſt quam mortuus eſt filius meliore morte q̄ dicebat calcas qui dicit:q̄ ſaltem ſpargamus cineres hectoris per mare ſi non poſſumus habere illius filium ¶ Debitū muris.qui debebat deici de turri. ¶ Anteceſſit. quia prius mortuus eſt. ¶ Si placet. mitiget mare. ¶ Nunc.poſtq̄ filius tuus fugit hāc mortem:incipiamus diſturbare ſepulchrum hectoris. ¶ Admouenda. appropinquanda ad deſtructionem tumuli. ¶ Sacris ſedibus.ſepulture hectoris. ¶ Quid agimus.dubitat andromache utrum potius prodat filium:aut ſinat cineres Hectoris diſpgi:& dirui ſepulchrum:demum ſtatuit ſeruare filium : & intra ſe ita loquitur. ¶ Diſtrahit.in duas partes trahit. Non aliud.nil aliud placet mihi in filio niſi quod eſt imago tua:uideor uidere te maritum meum quando uideo.eum. ¶ Referre. repreſentare. ¶ Proruptus.loq̄tur pro alia parte mariti:& ita diuerſa trahebatur. ¶ Poteris.nunc loquitur pro filio. ¶ Faſtigia.ſummitates turris. ¶ Rotari.uolui. ¶ Potero.reſpondet ſibiipſi. ¶ Poſt fata.poſt mortem. ¶ Hic ſuā.loquitur pro filio: filius meus uiuit & ſentiet mala:hector autem mortuus nihil ſentiet. ¶ Tuto.quia nil poteſt ſentire. ¶ Quid fluctuaris. quid dubitas tā diu. ¶ Statue. delibera. ¶ Pene.ad pœnam. ¶ Extrahas.uel filium uel maritum. ¶ Ingrata.de marito quem tantum amabas. ¶ Erras.reſpondet ſibiipſi in filio ē hector & magiſq̄ in ſepulchro unde melius eſt illum ſeruare. ¶ Ānime.ad ſeipſam dicit:nam ſperabat ſe poſſe ſeruare filium ſi daret cineres ſpargendos. ¶ Peragam.complebo quod dicit calcas ¶ Vendidiſtis.nā priamus corpus hectoris ſepulture dandum emit ab achille:ut Virgi.in.ii. ænei. Exanimūq̄ auro corpus uendebat achilles. ¶ Pirrhe.uocat & deos & pirrhum filiū achillis ut tueatur ſepulchrum hectoris a patre ſuo dati priamo ¶ Fuerat.adhuc græci nō uiolaſtis ſepulchra: ſed modo uiolabitis quēadmodum templa ex quibuſ rapuiſtis palladium:undē dicit deos fauentes.i.ipſam palladem in cuius templo etiam caſſandra fuit uiolata ab aiace oileo. ¶ Tranſierat.quare nundum uiolauerat. ¶ Reſiſtam.obſtabo inermis cō tra armatos interrogatiue. ¶ Ira.cupiditas uindicte:ero talis ut fuit pēthefelea uel menas ſacerdos bacchi furioſa. ¶ Entheo.denunciante futura:dicuntur enthei hoc eſt deo pleni qui oracula præbebant. ¶ Deo.ideſt baccho. ¶ Expers ſui.carens mente ſua nec ſentiens quid faciat : ſic irruam in iſtos diruentes ſepulchrum & ſimul cadam ideſt moriar cum marito meo. ¶ Ceſſatis.loquitur ulixes ad famulos ſimulans uelle diruere ſepulchrū.

Dediſcit animus ſero quod didicit diu:
Vli. Luſtrale quoniā debitum muri puer
Sacrum anteceſſit:nec poteſt uatem ſequi
Meliore fato raptus:hoc calcas ait
Modo piari poſſe redituras rates:
Si placet undas hectoris ſparſi cinis:
Ac tumulus imo totus equetur ſolo.
Nunc ille quoniam debitā effugit necem:
Erit admouenda ſedibus ſacris manus.
an.q̄d agim⁹:aīum diſtrahit gemin⁹ timor
Hinc natus illinc coniugis cari cinis:
Pars utra uincit:teſtor immites deos
Deoſq̄ ueros coniugis manēs mei.
Non aliud hector in meo nato mihi
Placere quam te:uiuat ut poſſit tuos
Referre uultus:proruptus tumulo cinis
Mergetur:oſſa fluctibus ſpargi ſinam
Deſiecta uaſtis:potius hic mortē oppetat.
Poteris nefande deditum mater neci
Videre:poteris celſa per faſtigia
Miſſum rotari:potero pēpetiar feram
Dum non meus poſt fata uictoris manu
Iactētur hector hic ſuam pœnam poteſt
Sentire:at illum fata iam in tuto locant.
quid fluctuaris : ſtatue quē pene extrahas:
Ingrata dubitas:hector eſt illic tuus.
Erras:utrinq̄ eſt hector:hic ſenſu potens.
Forſan futurus ultor extincti patris.
Vtriq̄ parci non poteſt:quidnam facis:
Serua e duobus anime quem danai timēt:
Vli. Reſpōſa peragā: funditus buſta eruā.
An. Quæ uendidiſtis:
Vli. Pergam:& e ſummo aggere
Traham ſepulchra.
An. Cælitum appello fidem:
Fidemq̄ achillis pyrrhe genitoris tui
Munus tuere. Vli. Tumulus hic cāpo ſtatī
Toto iacebit. An fuerat hoc prorſus nefas
Danais inauſum:templa uiolaſtis deos
Etiam fauentes:buſta tranſierat furor
Reſiſtam īermes offeram armatis manus.
Dabit ira uires:qualis argolicas ferox
Turmas amazon ſtrauit:aut qualis deo
Percuſſa mennas entheo:ſiluas gradu
Armata tyrſo terret:atq̄ expers ſui
Vulnus dedit nec ſenſit:in medios ruam.
Tumuloq̄ cineris ſotia defenſo cadam.
Vli. Ceſſatis:& uos flebilis clamor mouet

¶ Repelle.

Furorq3 caſſus fœminæ:iuſſa otius pèragite:
An.Me me ſternite hic ferro prius:
Repelle animum:rumpe fatorum moras.
Molire terras hector ut ulixem domes
Velis:umbra ſatis ex:arma concuſſit manu.
Iaculetur ignes:cernitis danai hectorem:
An ſola cerno. Vli.Funditus cuncta erue.
An.Q uid agis.ruina mater & natũ & uirum
Proſternis una:forſitan damnos præce
Placare poteris:conditum elidet ſtatim
Immane buſti pondus:intereat miſer
Vbicunq3 potius:ne pater natum obruat
Præmatq3 patrem natus:ad genua occido
Suplex ulixe:quãq3 nullius pedes
Nouere dextram:pedibus admoueo tuis
Miſerere matris:& præces placidus pias
Patienſq3 recipe:quoq3 te celſum altius
Superi leuarunt:mitius lapſos præme.
Miſero datur quodcunq3 fortunæ datur:
Sic te reuiſitat coniugis ſancte thorus.
Annoſq3 dum te recipit extendat ſuos
Laertes:ſic te iuuenis excipiat tuus.
Et uota uincens ueſtra fœlici indole
Etate auum tranſcendat:ingenio patrem.
Miſerere matris:unicum afflicte mihi
Solamen hic eſt.
Vli.Exhibe natum & roga:

Andromacha loquitur. 7

h Vce latebris procede tuis:
Flebile matris furtum miſere.
Hic puer:hic eſt:terror ulixe
Mille carinis:ſumitte manus
Dominiq3 pedes ſupplice dextra
Stratus adora:nec turpe puta
Q uicquid miſeros fortuna iubet:
Pone ex animo reges atauos:
Magniq3 ſenis iura per omnes
Inclita terras:excidat hector.
Gere captiuum:poſitoq3 genu
Si tua nundum uulnera ſentis:
Matris fletus imitare tuæ.
Vidit pueri regis lachrymas
Et troia prior:paruuſq3 minax
Trucis alcidæ flexit priamus:
Ille ille ferox cuius uaſtis
Viribus omnes ceſſere fere.
Q ui perfracto limine ditis:
Cæcum retro patefecit iter.

¶ Repelle.ab inferis quid facis hector. ¶ Molire dehiſce terras ut domes ulixẽ. ¶ Vmbra. ſatis eſt umbra tua ad ſuperandum illum. ¶ Arma.cum eſſet in fantaſia uidetur uidere hectorem. ¶ Erue.deice funditus oĩa. ¶ Quid agis. ſecum loquitur mater melius ẽ q; conuertam me ad præces quam patiar ſepulchrum dirui: ſub quo etiã miſerabiliter peribit filius meus. ¶ Elidet ſuffocabit. ¶ Cõditum.filium meum ſepultum. ¶ Immane.ingens lapis ſepulchri. ¶ Obruat. ne ſepulchrum patris ſit cã mortis filii. ¶ Ad genua occido.cado & ꝓſterno ad genua tua:conſuetudo erat græcoꝝ ſupplicantium tangere barbam & genua. ¶ Admoueo appropinquo manũ meam petibus tuis quæ nulli unquã ſupplicauit. ¶ Fortunæ.quicquid datꝫ miſero a potente datur fortune quia & ille in tales miſerias põt cadere. ¶ Sic te.adiurat eum per res gratas per cõiugem penolopem & laertem patrem & filium telemachum. ¶ Extendat.proroget. ¶ Iuuenis uincens. telemachus ſuperans uota ueſtra ſit maior uirtute ex excellentia quã optatis. ¶ Patrẽ.ſ.tranſcendat & ſuperet te ingenio ſuo. ¶ Hic eſt filius aſtyanax ſolus miſeram matrẽ poteſt ſolari. ¶ Exhibe. ducas filium deinde pete miſericordiam.

Vce latebris.uerſus ẽ anapeſticus aptus ad lamẽtationem.andromache facit exire filiũ:rogatq; ut petat ueniam ab ulixe quod ipſe negat. ¶ Magni ſenis. priami. ¶ Gere captiuum.fac tanquam captiuus. ¶ Si tua.forte ſi non intelligis malum tuũ:imitare matrem plorantem:nam in miſericordia captanda plurimum ualẽt lachrime: quod probat exemplo Priami pueri qui uitam impetrauit ab hercule a quo troia prius fuit capta. ¶ Pueri regis.ſcilicet priãi. ¶ Trucis alcide.herculis aſperi. ¶ Ille ille.habet emphaſim hercules qui omnia monſtra ſuperauit: & clauſtra inferni rupit uictus eſt lachrimis pueri. ¶ Cæcum.obſcurum: nam infernus eſt in centro terre.

¶ Dixit.ſ.hercules. ¶ Suſcipe habenas accipe & regna. ¶ Meliore fide. q̃ habuiſtis. ¶ Hoc fuit bonum capi ſub tam manſueto hercule. ¶ Diſcite.uos græci capite exemplum mãſuetudinis herculis qui irã mutauit. ¶ Sola arma. nõ manſuetudinem uultis imitari:an arma illius ſine quibus dicitis troiam nõ potuiſſe capi. ¶ Supplex.filius meus non inferior illo ſuppli ce.ſ.priamo puero. ¶ Regnum.uadat regnum quocunq; dum uiuat filius meus.

Atris. Verſus é trimeter iambicus: reſpõdet ulixes mouẽt me lachrime tuæ ſed magis mouent lachrime græcarũ mulierum quæ filium tuum timent ne creſcat ad excidium ſuũ. ¶ Hic.puer meus poterit ne reſtituere troiam. ¶ Vana é ſpes troianorum ſi eſſet in iſto puero. ¶ lacemus.ita ſumus deſtructi:ut amplius non poſſimus eſſe timori alicui. ¶ Ipſe pater.diceres timeo ne ſit ſimilis patri:credo ſi ipſe uiueret poſtquam tractus fuit circum muros iliacos depoſuiſſet animũ & audaciam quã frangunt.i.diminuunt mala & aduerſa. ¶ Si pœna.ſi uultis facere magnam uindictam non poteſtis dare maiorem pœnam quam ſeruitutem quæ grauiſſima eſt regibus. ¶ Iugũ.famulare onus ſeruitutis. ¶ Collo nobili.metaphorice a iumentis qui ſubiciunt collũ iugo. ¶ Calchas negat.excuſat ſe ulixes hoc non fieri uolũtate ſua:ſed calchantis. ¶ O machinator furiis accenſa Andromache Vlixi inſultat accuſando illum. ¶ Virtute fortitudine. ſed inſidiis. ¶ Iacent.mortui ſunt. ¶ Etiam pelaſgi.græci ut Palamedes qui dolis tuis interfectus eſt. ¶ Prætendis.opponis ad excuſationẽ tuam uatem Calcantẽ:& deos ita uelle. ¶ Nocturne.ad cõtemptum ipſius appellat nocturnum militem:quaſi furẽ qui de nocte palladium rapuit:& rheſum regẽ thracie ſub tẽtoriis interemit. ¶ Solus.ſine ſocio:quia in aliis inſidiis habuiſti Diomedem ſocium. ¶ Nõ uacat. nõ eſt tempus. ¶ Legit.colligit anchoras:quia uolunt diſcedere. ¶ Miſereri.dulci uerbo uſus Vlixes dicit utinam eſſet in poteſtate mea dimittere tibi filium tuum:ſed quod eſt in poteſtate mea concedam accipe filium & cõplecte re & plora:dolor enĩ lachrymis leuaẽ ut Oui. Expletur lachrymis egeriturq; dolor. ¶ Summum.extremum. ¶ Cui ego. rogabam deos ut poſſes uenire ad uirtutem patris & ad mediam etatem aui:ſed uota mea fuerunt uana.

Hoſtis parui uictus lachrymis.
Suſcipe dixit rector habenas:
Patrioq; ſede celſus ſolio:
Sed ſceptra fide meliore tene.
Hoc fuit illo uictore capi.
Diſcite mites herculis iras:
An ſola placent herculis arma:
Iacet ante pedes non minor illo
Supplice ſupplex:uitamq; petit.
Regnũ troiæ quocunq; uolet:fortuna feret.
Vlixes:andromacha:aſtyanas:
Vlixes loquitur.
Atris qdẽ me mœror attonite mouet
magis pelaſge me tũ matres mouent
Quarum ille magnos creſcit in luctus puer
An. An has ruinas urbis in cinerem datas
Hic excitabit:he manus troiam erigent:
Nullas habet ſpes troia:ſi tales habet.
Non ſic habemus troes:ut cuiq̃ metus
Poſſimus eſſe:ſpiritus genitor facit.
Sed nempe tractus ipſe poſt troiam pater
Poſuiſſet aíos:magna quos frangunt mala.
Si pœna petitur:quæ peti grauior poteſt:
Famulare collo nobili ſubeat iugum.
Seruire liceat:aliquis hoc regi negat:
Vli. Non hoc ulixes:ſed negat calchas tibi
An. O machinator fraudis & ſcelerũ artifex.
Virtute cuius bellica nemo occidit.
Dolis & aſtu maleficie mentis iacent
Etiam pelaſgi:uatem & ſontes deos
Pretendis hoc eſt pectoris facinus tui.
Nocturne miles:fortis in pueri necem.
Iam ſolus audes aliquid & claro die:
Vli. Virtus ulixis danais nota eſt ſatis:
Nimiſq; phrygibus:nõ uacat uanis diem
Conterere uerbis:anchoras claſſis legit.
An. Breuem morã largire:d ũ officiũ parens
Nato ſupremum reddo:& amplexu ultimo
Auidos dolores ſatio. Vli. Miſereri tui.
Vtinam liceret.quod tamen ſolum licet
Tempus moramq; dabimus arbitrio tuo.
Implere lachrymis:fletus erumnas leuat.
An. O dulce pignus:o decus lapſe domus
Summumq; troie funus:o danaum terror.
Genitricis o ſpes uana:cui ego demens
Laudes parentis bellicas.annos aui
Medios præcabar:uota deſtituit deus
Iliaca non tu ſceptra regali potens

Geſtabis.

Geſtabis aula:iura nec populis dabis.
Victaſq3 gentes ſub tuum mittes iugum.
Non graia cædes terga:nõ pyrrhum trahens
Non arma tenera parua tractabis manu.
Sparſaſq3 paſſim ſaltibus latis feras
Audax ſequeris:non ſtatuto luſtri die
Solemne referens troici luſtri ſacrum.
Puer citatas nobilis turmas ages.
Non inter aras mobili uelox pede:
Reuocante flexo concitos cornu modos
Barbarica priſco templa ſaltatu coles.
O morte dira triſtius læti genus.
Flebilius aliquid hectoris magni nece
Muri uidebunt. Vli. Rũpe iam fletus parens:
Magnus ſibiipſi non facit finem dolor.
An. Lachrimis ulixe parua q̃ petim⁹ mora ẽ.
Concede paruos:ut mea condam manu
Viuentis oculos:occidis paruus quidem
Sed iam timendus:troia te expectat tua.
I uade liber:liberos troas uide.
Aſti. Miſerere mater.
An. Quid meos retines ſinus
Manuſq3 matris:caſſa præſidia captas:
Fremitu leonis qualis audito:tenet
Timidum iuuencus applicat matri latus
At ille ſæuus matre ſummota leo:
Prædam minorem morſibus uaſtis premẽs:
Frangitq3 uehitq3:talis e meo ſinu
Te rapiet hoſtis: oſcula & fletus puer
Laceroſq3 crines excipe:& plenus mei
Occurre patri:pauca maternæ tamen
Perfer querelæ uerba:ſi manes habent
Curas priores:nec perit flammis amor:
Seruire graio pateris andromachem uiro
Crudelis hector:lætus & ſegnis iaces
Rediit achilles:ſume nunc iterum comas
Et ſume lachrimas:quicquid e miſero uiri
Funere relictum eſt:ſume que reddas tuo
Oſcula parenti:matris hanc ſolatio
Relinque ueſtem:tumulus hanc tetigit meus
Maneſq3 cari:quicquid hic cineris latet
Scutabor ore. Vli. Nullus eſt flendi medus:
Arripite propere claſſis argolice moram.

Chorus troianorum. 9:

q Ve uocat ſedes habitanda captas:
Theſſali montes & opaca tempe:
An uires tellus dare militares
Aptior phytiæ:meliorq3 fœtu

¶ Cædes. uulnerabis:nunq̃ ulciſceris patrẽ & tuos. ¶ Saltibus. i. campis nunq̃ in tenera etate ibis ad uenationem. ¶ Nõ ſtatuto. certo & terminato die. ¶ Luſtri. quinquennii: ſolebant Troiani ſingulis luſtris puerile certamẽ facere quod a pueris equitibus & armatis agebatur. ut aſſueſcerent armis: illud Vir. appellauit troie agmen. ¶ Ages. duces. ¶ Turmas citatas. ad curſum equoꝝ incitatas. ¶ Non inter. ſolebãt troiani celebrare orgia ſobria & honeſta ſaltãdo circa templa imitantes ſonum cornu: quẽadmodum noſtri faciunt in choreis: unde dicit reuocante modos. ſ. ſaltantium: tu fili nunquam facies iſta ſacra. ¶ Læti genus. conditio mortis q̃ ſolet ipſam mortẽ aggrauare. ¶ Nece hectoris. triſtius erit uidere p̃cipitari pueꝝ: quam raptari hectorem ĩ curru achillis. ¶ Rũpe. fac finem lachrymis. ¶ Condam. claudam ut moris erat. ¶ Liberos. uide & uide troianos liberos qui ſunt apud inferos quibus eris comes. ¶ Miſerere mater. uidens puer ſe trahi ad mortem implicuit ſeſe in ſinus: ideſt ueſtes matris. ¶ Caſſa præſidia. uanam defenſionem. ¶ Fremitu. ponit ſimilitudinem. ¶ Et plenus mei. habens multa de me. ¶ Quæ potes. ſ. oſcula laceros crines & lachrimas cũ his uade ad patrem ad inferos. ¶ Pauca. denunciato illi ſi curam habet de me nõ relinquat me ſeruam græcis potes tu redire hector quemadmodum achilles. ¶ Sume. comas crines laceratos: nam ſolebant in funere laniare capillos. ¶ Viri. hectoris mariti. ¶ Tumulus meus. ſepultura mei hectoris. ¶ Ore. ſ. lãbendo. ¶ Nullus modus. i. finis uidens ulixes tantam morã matris in lachrymando iubet pueꝝ abduci.

Ve uocat ſedes uerſus trochaicus endecaſillabus. Inducitur chorus mulierũ troianarum uidentiũ græcos uelle ſortiri eas captiuas: unde quærũt ad quæ loca debeant deportari: dicũtq3 ſe eſſe contentas ire ad omnia loca: niſi ad patriam helene & ulixis ¶ Tẽpe. nemus ẽ emonie inter oſſam & olympum ſitũ: quiq3 milibus paſſuũ in longitudinẽ tendẽs arboribus ſe tectũ ab utraq3 ripa penei fluminis in cœlũ tollentibus. ¶ Phytiæ. urbs ẽ theſſalie prope lariſſam patria achillis. ¶ Dare uires. ad dãdum uires: dixit propter achillem.

¶ Thrace. regio est europe q̃ ab herodoto aliisq; auctoribus inter partes scytie ponitur. ¶ Fœtu ad producendũ aĩalia. ¶ Iolchos. ciuitas thesalie de qua iason qui primus nauigauit: unde dicit domitrix maris. ¶ Crete. insula de q̃ Vir. li. iiii. Creta iouis magni medio iacet insula ponto. ¶ Gortine urbs est crete pulchris cincta muris quã teste solino leuens p̃ter fluuit annis apud istã nascunt̃ chalami pro sagitis aptissimi Virgi. xi. ænei. Spicula torquebat lycio gortinia cornu. ¶ Trice. urbs in creta. ¶ Methone. urbs é littoralis in peloponenso. ¶ Rubis genus uirgulti. ¶ Mœliboea. nobis fuit littoralis magnasie: ꝓpinqua thessalie: ut testis est herodotus li. hystoriaꝝ sexto: & fuit patria philoctete dicente lucano li. vi. Precioq; nephande lampado herculeis fortis melibea pharetris. ¶ Oetha. mõs est inter thessaliã & macedoniã famosus morte: orgo & sepulchro herculis. ¶ Non semel. i. bis. quia ab hercule prio expugnata fuit troia illis sagitis. Secũdo a philoctete. ¶ Olenos. ciuitas est etolia iuxta quam aper calidonius occisus dicitur aliã ponit iginius in astronomia ĩ boetia ciuitatẽ eé cognominatã ab oleno uulcani filio de qua forte ibi ĩtelligit. ¶ Pleuros. ciuitas é etolie. ¶ Virginis. diane. ¶ Inimica. homerus in iliade dianã his iratã fuisse refert qd̃ sibi thesalia pro frugibus œneus rex calidonie nõ fecisset cũ ceteri oés dii sacrificii suscepissẽt honorẽ: & illa sola in honorata remãsisset: uel qa oblitus fuerat uel qa illi nõ putarat agendũ quare terribilẽ in setis ac dẽtibus ĩmisit aprũ: qui regionẽ œnei totã uastarat. ¶ Troezẽ. opidum attice regionis: unde troezeni populi dicũtur. ¶ Sinuosa. qa ibi curuant̃ littora. ¶ Pelyon. mons est thessalie ab oriẽtali pte: ut ostẽdit Herodo. in. vii. hysto. li. & lucanus in sexto ĩ huius sũmitate magna sunt pineta: reliq; uero ptẽ quercus occupãt: de quo ẽt Oui. in. v. fastorũ. Pelion emonie mõs é obuersus ĩ austros: sũma uirẽt pinu cetera quercus hẽt: ĩ hoc habitauit chiron: fuitq; ĩ illo cõuiuiũ theudis & pelei ¶ Tertius gradus. nã gigãtes posuerũt tres altissimos montes ossam pyndũ: & pelyũ: iõ hic erat tertius gradus ad scãdẽdũ cœlũ. ¶ Protei: dei marini q curã gregis maris hẽt: hic dr̃ habitare apud egyptũ in insula carpatos: sed quõdã regnauit ĩ thessalia. ¶ Chiron. ĩ hoc mõte habitauit chirõ magister pueri trucis. i. ferocis achillis. ¶ Tinnulas. sonoras: nã docebat achillẽ cantar̃ laudes heroũ ĩ lyra. ¶ Acuebat. accẽdebat aium pueri canẽdo bella alioq;. ¶ Carystos. insula é una ex cycladibus ĩ euboico mari sita ĩmo ut qdẽ ferũt: cũ euboia cõiũcta: q̃ uarii marmoris feracẽ dicũt: ut Luca. ĩ. v. loquẽs de euboia ĩsula inqt: q̃ maris angũstat fauces saxosa carystos. ¶ Calcis. urbs é metropolitana ĩ euboia ĩsula: ut testat̃ hui. li. viii. de scdo bello punico: & éiuxta eurypũ: ut dicit ptolo. in geogra. unde calcidius dr̃. ¶ Euripo. mari semp accelerato: é ps quædã maris ĩter boetiã seu phocidẽ boetie p̃tẽ & euboiã ĩsulã sita: qd̃ alterno cursu teste põpo. li. iiii. Hoc ẽ cursibus septies in die totidẽq; nocte refert̃: & iõ ĩmoderate cõuertit̃: ut uẽtos ac ẽt plena uẽtis nauigia secũ portet. ¶ Echidne. echidnades ĩsule sunt teste herodoto li. hysto. ii. in malico mari ex oppositio ad hostiũ acheloi. Home. uero li. ii. iliados addidit ex oppositio ad helidẽ & declinat̃ secundũ oés poetas & homeꝝ li. ix. odiseæ echinas echinadis. sed li. iliados. ii. declinauit echina echine. ¶ Genoessa. ciuitas ĩ etolia. ¶ Vẽto. quare est sita in mõte. ¶ Enipse. urbs fuit nõ lõge a pylo. ¶ Boreã. qa posita est uersus septẽtrionem. ¶ Parparetos. in mari ege ouersus atticã abũdans oliuis. ¶ Prendens. qa insula é. ¶ Eleusis. ciuitas distans per decẽ miliaria ab athenis ubi fiebãt sacrificia cereri secreta tpe noctis: q̃ mysteria dicebant̃: ut supra diximus. ¶ Sacris tacitis. sacrificiis cereris. ¶ Salamina. salamim & salamis & salamina dici põt insula ĩ mari euboico cõtra athenas sita: urbẽ retinens sui noĩs in q̃ telamon aiacis & teucri pater regnauit: sed cum uerteretur teucer a bello troiano nec de inimicis aiacis: teste iustino ultus fuisset: a patre expulsus cyprũ perexit Ideoq; urbẽ aliam salaminam cõdidit. ¶ Calidona. ciuitas etolie in quã diana misit aprũ qui omnia deuastabat. ¶ Fera. apro quem iterfecit meleager. ¶ Notã. famosam. ¶ Cithares os. fluuius ẽ thesalie.

Fortis armentis lapidosa trace:
An maris uasti domitrix iolchos:
Vrbibus centum spatiosa crete:
Parua cortyne: sterilisq; trice:
An frequens riuis leuibus methone:
Q uæ sub æthe latebrosa siluis
Misit infestos troiæ ruinis Non semel arcus.
O lenos tectis habitata raris
Virginis pleuros inimica diuæ:
An maris lati sinuosa troezen:
Pelion regnum protei superbum
Tertius cælo gradus: hic recombens:
Montis exesi spacioſus antro:
Iam trucis chiron pueri magister.
Tinnulas plectro feriente chordas:
Tunc quoq; ingentes acuebat iras:
Bella canẽdo. An ferax uarii lapidis caristos:
An præmens littus maris inquieti
Semper euripo properante chalcis:
Q uolibet uento faciles echidnæ:
An carens nunq̃ genoessa uento:
Q uæq; formidans: boream enipse
Attica prændens parparetos ora:
An sacris gaudens tacitis eleusis:
Nunquid aiacis salamina ueri:
An fera notam calidona sæua:
Q uasq; perfundit subiturus æquor:
Segnibus terras cithares os undis:

¶ Beſſam & ſcarphen.ciuitates etolie. ¶ Pylon.fuit opidū pylos iuxta theſſaliā uerſus marinum littus a neleo cōditū patre neſtoris q dr̄ uixiſſe ꝑ trecētū annos. ¶ Piſam.fuit teſte Pli.vi.na.hyſto.opidū arcadie ¶ Elida.elis urbs fuit archadie iuxta q̄ alpheus fluuius orit̄ ibi fiebāt certamīa eq̄ſtria.Hora.iiii.carminū Siue quos elea domū reducit palma cœleſtis. pugilēue equūue:iō clarā. ¶ Coronis.q̄ dabant̄ in illis ludis. ¶ Quodlibet.ad oēm locū mittat nos ꝓcella & infœlicitas nr̄a dū ſparte.i.pr̄ie Helene ꝓcul abſit.ſ.a nobis:q̄ tulit tantā luē.i. helenā peſtem troianis. ¶ Argos & mycene.ciuitates agāmennonis q pelopē auū hūit. ¶ Neritos.mons ē teſte pli.li. iiii.in ithaca inſula qd̄ nomē nōnunq̄ pro tota īſula capi uī Vir.in pr̄io.iii.ænei.lā medio apparet fluctu nemoroſa iacynthos dulchiūq̄ ſameq̄ & ueritos arduaſaxis. ¶ Zacynthos. īſula ī mari græco ꝓpīqua etolie urbē unicā eiuſdē noīs detinēs teſte liuio ī.vi.de ſcdo bello punico. ¶ Ithace.īſula ē teſte Pli.li.iiii.ante leucada & achaicā poſita:he fuere ſub īperio ulixis: ad oīa loca ducat nos fortuna:niſi ad iſta. ¶ Saxis doloſis.quæ ſunt ſub undis:ideo nocēt nautis. ¶ Quod manet. uertit ſe ad hecubā reginam chorus cōmiſerās ei. ¶ Domīus.ut tu ſis ſerua: Vicūq̄.Hic eſt pr̄icipiū q̄rti actus mit
q tit̄ Helena ut ducat polixenā mor̄ ſpōſe ad pyrrhū: unde ipſa ſecū cōquerit̄. ¶ Hymē.deus ē nuptiaꝝ hymineus:hymē aūt latine dr̄ mēbranū: ſed ut græci nōnulli ferūt ꝓprie.i.quo infans in utero circūuoluit̄:unde nōnulli hymeneū dictū uolūt:ibi pro mr̄imonio accipit̄. ¶ Illetabilis.triſtis. ¶ Auſpice.helena ꝓnuba quādo accidit aliqd̄ infœlix matrimoniū ē neceſſe:ut ipſa ſim ꝓnuba:ſolebāt antiqui captare auſpicia ante cōiugiū poſtea deſinit illa cōſuetudo & ſolū auſpicē īterponebāt: ut apd̄ lucanū brutus auſpex fuit ī nuptiis porcie. ¶ Euerſis.nō ſatis ē q̄ fui cā euerſionis troie:q̄d ét cogor deſtructis noceř. ¶ Narrate.ut fit ex more nuptiaꝝ. ¶ Falſos.qa illā nō accipiet ī uxorē:ſed mactabit ad tumulū pr̄is. ¶ Cultus graios.ornatū mor̄ ſpōſe græce. ¶ Paridis. illius qué tātū amaui. ¶ Soror.polixena. ¶ Fallat̄.decipiet̄:qa p ignorantiā fiet leuior mors. ¶ Sine metu.qa neſciet qd̄ debeat mori. ¶ Ad auctores.nō erit culpa mea ſed illoꝝ q me cogunt hoc facere. ¶ Generoſa uirgo appropinquās polixenæ dicit hæc uerba. ¶ Ipſa ſoſpes.ſi priamus ſtāte troia regnaret nō daret tibi tale coniugiū. ¶ Maximū decus.ꝑ circuitionē dicit pirrhū filiū achillis. ¶ Legitimi.nō petit te tāq̄ pellicē ſed uxorē. ¶ Cui.ſub impio cuius. ¶ Tethis.q̄ fuit mr̄ achillis & dea maris & nimphe marime te uocabūt ſuā. ¶ Peleus pater achillis. ¶ Nereus.deus marīus maritus thetidis. ¶ Sq̄lidos.atros & mœſtos. ¶ Dehiſce.iā obliuiſcere mala tua & uenias tāq̄ libera & regīa. ¶ Deprime.pecte & redige ī ordinē. ¶ Horrētes.incultas. ¶ Docta.ſ.mea:& tūc uoluit cōponere crines polixene. ¶ Hic caſus . erit forte bonū tuū:qa multi de īfelicitate ꝑuenerūt ad altiorē fortunā. ¶ Hoc deerat.loqt̄ andrōache dicēs nō deerat nobis niſi qd̄ faceremus feſtū ī tātis malis & p̄ſertim cū helena q̄ apportat ſemper bonū omē de nuptiis: reſpice cāpos phrygios

Beſſam & ſcarphen: pyllon an fenilem
Pharim:an piſam iouis:& coronis
Elida claram.
Q uolibet triſtis miſeras procella
Mittat & donet cuicunq3 terræ.
Dum luem tantam:troiæ atq3 achiuis
Q uæ tulit ſparte: procul abſit:abſit
Argos & ſæui pelopis mycenæ.
Neritos parua: breuior zacyntho:
Et nocens ſaxis ithaſe dolocis.
Q uod manet fatum dominuſq3 quis te:
At quis terris hecube uidendam
Ducet in cuius moriere regno:
Actus quart⁹ Helena Andromada hecuba.
Helena loquitur.
q Vicūq3 hymē funeſtus illetabilis:
Lamēta:cædes ſanguinē gemitus h3:
Et auſpice helena dignus:euerſis quoq3
Nocere cogor phrygib⁹:ego pyrrhi thoros
Narrare falſos iubeor:ego cultus dare
Habituſq3 graios:arte capietur mea
Meaq3 fraude concidet paridis ſoror:
Fallatur:ipſi leuius:hoc equidem reor:
Optanda mors eſt:ſine metu mortis mori
Q uid iuſſa ceſſas agere ad auctorēs redit
Sceleris coacti culpa:dardaniæ domus
Generoſa uirgo:melior afflictos deus
Reſpicere cœpit:teq3 fœlici parat
Dotare thalamo:tale coniugium tibi
Non ipſa ſoſpes troia:non priamus daret.
Nam te pelaſge maximum gentis decus:
Ad ſancta læti iura legitimi petit.
Cui regna campi lata theſſalici iacent.
Te magna thetis:teq3 tot pelagi deæ:
Placidumq3 numen æquoris tumidi thetis
Suam uocabunt:te datam pirrho ſocer
Peleus nurum uocabit:& nereus murum:
Depone cultus ſqualidos:feſtos cape.
Dehiſce captam:deprime horrentes comas:
Crinemq3 docta patere diſtingui manu.
Hic forſitan te caſus excelſo magis
Spolio reponet:profuit multos capi.
An. Hoc deerat unū phrygib⁹ euerſis malū

plenos ossibus quæ sunt dos tua. ¶ Coniuga/
le.aptũ cõiugio:quis negaret nuptias quas per
suadet helena:quasi illa q̃ tulit nobis tãtã infœ
licitatẽ. ¶ Vtriusq3.s.troiani & græci pestis ap
positiue helena. ¶ Cernis.s.tu helena circũspi/
ce. ¶ Hymẽ.matrimoniũ tuum quãdo ueniſti
cũ paride. ¶ Asie.ubi erat troia. ¶ Europe.ubi
erat græcia. ¶ Incerta uotis.dubia quos uelles
uincere & hére uictoriam:an græcos an troia
nos. ¶ Perge.hironice loqtur. ¶ Tedis.soléni
face quæ solebat portari in nuptiis: nõ opus é
igne qa satis troia lucet incẽdio suo. ¶ Nouis.
pyrrhi & polixene. ¶ Celebrate. uertit se ad
choz troianũ:cãtate cũ gemitibus hoc matri/
moniũ qđ dignũ é lachrymis. ¶ Ratiõe.respõ
det helena defendẽs cãm suã. ¶ Maius dolor.
q potius tpe q̃ rõne leuaẽ:qa passione moueẽ.
¶ Flecti.non uult mutari. ¶ Luget.pbat se pas/
sam grauiora:cũ ipse plorent palã suos ipsa aũt
non põt paridẽ suũ plorare metu menelai:qđ
grauissimũ é doléti intra pectus retinere dolo
rem. ¶ Duz.dicitis eẽ molestũ pati seruitutẽ:
ego sum passa p decẽ ános. ¶ Grauius timere.
qa expectatio mali plus pœne hẽt q̃ ipsum ma
lum.ut testaẽ Oui.q mora mortis plus pœne
hẽt quã ipsa mors. ¶ Comitatus. ut dicit Cice.
qđ ab oĩbus ferẽ:leuius ferendũ est: unde uos
estis plures ĩ uestra miseria:ego aũt sola. ¶ Vi/
ctus.troianus. ¶ Et uictor.græcus pariter ha/
bent me odio. ¶ Quã quisq3.ceteri duces fue/
runt dubii quã deberẽt sibi in seruitutẽ capere
me aũt subito rapuit menelaus. ¶ Incerto cãu.
quare nesciebãt quã debebant hére cũ per sor
tem eligerenẽ. ¶ Pepẽdit.stetit in dubio. ¶ Cã
belloz.qđ dicis me fuisse cãm tãti belli. ¶ Ve/
rũ puta.tu diceres uez. ¶ Si spartana puppis.i.
lacedemonia nauigasset uestrũ mare: hoc é si
sponte uenissem ad uos:& nõ rapta a troianis
duce paride. ¶ Dea uictrix.uenus q̃uicit in iu/
dicio de pulchritudĩe inter iunonẽ & palladẽ.
¶ Iudici.paridi qui iudicauit ĩter eas ĩ ida silua.
¶ Menelaon. ignosce paridi: qa uenus me illi
donauit:maritus meus menelaus nõ ignoscet
mihi pœnes quẽ manent ista iudicia. ¶ Flecte.
andromache postq̃ uidisti me non fuisse cãm
maloz: omissis lachrymis ortare polixenã ut
ueniat ad maritũ:nam ipsa lachrymis præpedi
or. ¶ Quantũ.credo qđ sit aliquod magnum
malũ quod helena lachrymat quæ solet letari
malis nostris. ¶ Quos.q sunt isti ex nobis qđ
paratis necare:dic an uelint præcipitare uirgi
nem polixenã. ¶ Edito.sublimi. ¶ Mittenda.
præcipitanda. ¶ Sigeum.promontoriũ.eleua
tum apud troiam. ¶ Sinus.flexiones aquarũ.
¶ Latere sciso.nam habet latus abruptũ in ma
re prumpens. ¶ Subdolo.qui habet aliquẽ do
lum occultum. ¶ Leuiora.satius é pati omnia
q̃ pyrrhus hẽat polixenã.ut sit gener priami.

Gaudere:flagrant strata passim pergama.
O coniugale tempus:an quisq̃ audeat
Negare:quisq3 dubius ad thalamos eat:
Q uos helena suadet:pestis exitium lues
Vtriusq3 populi:cernis hos tumulos ducum:
Et nuda totis ossa que passim iacent
Inhumata campis:hec hymen spargit tuus:
Tibi fluxit asiæ fluxit europe cruor.
Cum dimicantes læta prospiceres uiros
Incerta uotis:perge thalamos appara
Tædis quid opus est:quid ue solemni face:
Q uid igne:thalamis troia prelucet nouis.
Celebrate pirrhi troades connubia.
Celebrate:digni planctus & gemitus sonent.
Hele. Ratione q̃uis careat & flecti neget
Magnus dolor:sociosq3 nonnunq̃ sui
Meroris ipsos oderit:causam tamen:
Possum tueri iudice infesto meam:
Grauiora passa:luget andromacha hectorẽ:
Et hecuba priamum:solus occulte paris
Lugendus helenæ:durum:inuisum graue est
Seruitia ferre:patior hoc olim iugum
Annis decem captiua:postratum ilium est:
Versi penates:perdere est patriam graue:
Grauius timere.uos leuat tanti mali
Comitatus:in me uictus & uictor furit.
Q uam quisq3 famulam traheret:incerto diu
Casu pependit:me meus traxit statim
Sine sorte dominus:causa bellorum fui
Tanteq3 teucris cladis:hoc uerum puta:
Spartana puppis:uestra si secuit freta:
Si rapta phrygiis preda remigibus fui.
Deditq3 domum iudici uictrix dea.
Ignosce paridi:iudicem iratum puta:
Habitura causa est:ista menelaum manent
Arbitria:nunc hanc luctibus paulum tuis
Andromacha omissis flecte:uix lachrimas
Q ueo retinere.
An.Q uãtũ ẽ hoc helẽa qđ lachrimat malũ:
Cur lachrimas autẽ fare:quos iratus dolor
Q uæ scelera necat:utrum ab idæis iugis
Iactanda uirgo est:arcis an celse edito
Mittenda saxo:nun per has uastũ mare
Voluenda rupes:latere quas sciſſo leuat
Altum uadosos sigeum spectans sinus.
Dic fare quicquid sub dolo uultu tegis:
Leuiora mala sunt cũcta: quam priami gener
Hecubæq3 pirrhus:fare quam pœnam pares

Expromè etiã nũc hoc demẽ noſtris cladibus
Falli: paratas perpeti mortem uidès.
Hele. Vtinã iuberet me quoq3 interpres deũ
Aabrumpere enſe lucis inuiſæ moras
Vel achillis ante buſta fnribunda manu
Occidere pyrrhi: fata comitantem tua
Polixene miſerandæ: quam tradi ſibi
Cineremq3 achilles ante mactari ſuum:
Campo maritus ut ſit elyſio iubet.
An. Vide ut aĩus ingens lætus audierit necẽ:
Cultus decoros regiæ ueſtis petit:
Et admoueri crinibus patitur manum:
Mortem putabat illud: hoc thalamos putat.
At miſera luctu mater audito ſtupet
Labefacta mens ſuccubuit: aſſurge: aleua
Animum: & cadẽtem miſera firma ſpiritũ:
Q uam tenuis anima uinculo pendet leui.
Minimum eſt quod hecubã põt fœlicẽ facére
Spirat: reuixit: prima mors miſerosf ugit.
Hecu. adhuc achilles uiuit í pœnas phrygũ.
Adhuc rebellat: o manum paridis leuem.
Cinis ipſe noſtrum ſanguinẽ ac tumulus ſitit.
Modo turba fœlix latera cingebat mea:
Laxabar in tot oſcula: & in totum gregem
Diuidere matrem: ſola nunc eſt ſuper
Votum comes: leuamen afflicte quies
Hæc totus hecubæ fœtus: hac ſola uocor
Iam uoce mater: dura & infœlix age:
Elabere anima: deniq3 hoc unum mihi
Remitte funus: irrigat fletus genas:
Imberq3 uicto ſubitus e uultu cadit.
Letare: gaudẽ nata: quam uellet tuos
Caſſandra thalãos: uellet andromache tuos:
an. nos hecuba nos nos hecuba lugẽdæ ſum9
Q uas mota claſſis huc & illuc ſparſa feret.
Hanc cara tellus ſedibus patriis teget.
Hele. Magis inuidebis ſi tuam ſortem ſcies.
An. An aliq̃ pœne pars meæ ignota eſt mihi
Hele. Verſata dominos urna captiuis dedit:
Cui famula tradat: ede quem dominũ uoco:
Hele. Te ſorte prima iuuenis ſcyrius tulit.
An. Caſſãdra fœlix quam furor ſorte eximit
Phœbuſq3. He. Regũ hãc maxĩus rector t3.
An. Eſt ne aliqs hecubam qui ſuam dici uelit:
hele. Ithaco obtigiſti præda nolenti breuis.
hecu. Q uis tã potens ac durus & iniq3 ferus
Sortior urnæ: regibus reges dedit:
Q uis tam ſiniſter diuidit captas deus:

¶ Falli. ſatis habemus magna mala: ſiue q̃ fallamur per uos. ¶ Vtinam. helena uidens illas promptas ad mortem aperit ſibi hoc malum. ¶ Interpres. calchas. ¶ Moras lucis inuiſæ. tẽpus uitæ meæ ingrate mihi: ut ita deberem iugulari quemadmodum polixena. ¶ Occidere. mori. ¶ Campo elyſio. ut quã in terris coniugem habere non potuit in campis eliſiis: eam poſſideat. ¶ Vide. andromache reſpondet uide quam polixena letetur morte quæ prius triſtabaf matrimonio pyrrhi. ¶ Cultus. habitus ut ducatur cito ad mortem ipſa gaudet: ſed miſera mater hecuba ſtupet. i. amiſit ſenſum propter doloré. ¶ Labefacta. conquaſſata hoc nũcio. ¶ Succubuit. proſtrata eſt. ¶ Tenui uinculo: quia parum deeſt quod penitus nõ ſit mortua. ¶ Minimũ. unus breuis ſpiritus poſſet facere fœlicem hecubam ſi moriretur ne uideret tot miſerias. ¶ Spirat. dum dicit iſta ipa hecuba proſtrata cœpit ſpirare. ¶ Prima mors. mors ſemper fugit miſeros ne liberet eos penis & ſequitur fœlices qui uellét uiuere: adhuc loquitur hecuba q̃ ſemimortua reſurrexit credebam achillem mortuum nec nobis amplius nociturum: ſed eius cineres adhuc ſanguinem noſtrum ſitiunt. ¶ Leuem. quæ non potuit in totum occidere. ¶ Turba. ſ. filiorum. ¶ Diuidere: matrem affectum matris: erã laſſa anteq̃ poſſem oſculari omnes. ¶ Sola. polixena ſola reſtat appoſitiue uotum & comes miſere matri. ¶ Fœtus. tota ples. ¶ Remitte. relinque: & dona mihi hoc funus: anteq̃ uideam polixenam mori. ¶ Dura. anima difficilis ad exeundum. ¶ Victo. quia nollet flere. ¶ Letare. bonum eſt tibi filia quod ducaris ad morté quia uellet etiam mori caſſandra & andromacha. ¶ Thalamos. duci ad maritum ut occiderent. ¶ Magis inuidebis. i. dolebis ſi ſciueris cui obtigiſti ſorte quaſi filio illius qui interfecit maritum. ¶ Scyrius. pyrrhus natus in ſcyro. ¶ Furor. diuinatio credo quia caſſandra é uates nõ poſitam fuiſſe in ſorte. ¶ Rector. ſcilicet agãménon eã hũit. ¶ Ithaco. ulixi. ¶ Preda breuis. qa ſenex & cito morief. ¶ Quis. indignaf qd' reges ponantur ad ſorté. ¶ Siniſter. inimicus.

¶ Eligere neſcit.quicũq; fuerit ſortitor prede & iudex: neſciuit eligere neq; diuidere. ¶ Ad ulixẽ.qui fuit cauſa ruine troie. ¶ Armis achillis.ut me habeat ſimul cum armis achillis quæ contendit cum aiace. ¶ Spolium.matrem hectoris:quemadmodũ tulit arma achillis. ¶ Tellus.ſ.ithaca ulixis. ¶ Duc duc.mutat ſnĩam:ulixes duc me cito: nam ſum infortunata & mecum ducam infœlicitatem meam in domum tuam. ¶ Nam pelago.ſi uenero tecum omnia mala q̃ acciderunt mihi & priamo erunt mecum. ¶ Interim.dum iſta eueniãt ipſa torqueor animo. ¶ Sortẽ.quia uoluiſſem potius ueniſſe ſponte tecum ut nocerem quam per ſortem:nam omnes troiani eſſent mihi obligati. ¶ Sed incitato.dum hæc loqueretur uidit pyrrhum uenientem ad accipiendum polixenam & dat locum ſequenti ſcene. ¶ Quid ceſſas.cito iugula me. ¶ Reclude. aperi. ¶ Coniunge ſoceros.ſ.priamum & hecubam in morte parentes polixene quamuis dare uxorem patri tuo. ¶ Senum.quia ſoles mactare ſenes ut priamum. ¶ Hic ſanguis.ſ.mens ſenilis. ¶ Maculate.dum raperetur polixena dicit ite & polute deos cede humana. ¶ Quid p̃cor. q̃d debeo imprecari uobis pro tanta crudelitate niſi quando eritis in nauibus habeatis talia maria qualia habetis ſacrificia crudelia: & hoc imprecabor mee naui in qua ero cum ulixe.

d Vlce. Verſus eſt ſaphicus. Inducit̃ chorus lamentans poſt ſortitionem factã: nam ut dici ſolet ſolaciũ eſt miſeris ſocios habere pœnarũ: ſed ipſi carebunt iſta conſolatione:quia diſiungentur & illis creſcet maior dolor. ¶ Dulce.gratum. ¶ Lentius.leuius. ¶ Mordent. affligunt. ¶ Sua fata.ſua mala. ¶ Solum.ut habeat p̃cipes calamitatis. ¶ Nemo:non credit ſe miſerum qui ſocios habet in miſeria. ¶ Tolle fœlices. p̃bemus quod ſit uerum hoc a contrario:ponamus quod in genere humano non ſint aliqui fœlices pauperes erunt elati & non erunt humiles in miſeriis ſuis. ¶ Niſi comparatus.niſi per comparationẽ fœlicitatis alterius. ¶ Poſito.ſcilicet miſero. ¶ Lætos uultus.ideſt habere omnes triſtes:nã ut inquit philoſophus:letitia & armonia inter triſtes auget triſtitiam:inter lætos gaudium.

Q uis arbiter crudelis & miſeris grauis
Eligere dominos neſcit:& ſæua manu
Dat iniqua miſeris fata:q̃s matrem hectoris
Armis achillis miſcet:ad ulixem uocor
Nunc uicta:nunc captiua:nunc cunctis mihi
Obeſſa uideor cladibus:domini pudet:
Non ſeruitutis:hectoris ſpolium feret.
Q ui tulit achillis:ſterilis & ſæuis fretis:
Incluſa tellus:non capit tumulos meos.
Duc duc ulixe:nil moror: dominum ſequor:
Me mea ſequentur fata:non pelago quies
Tranquilla ueniat:ſæuiat uentis mare:
Et bella:& ignis:& mea:& priami mala.
Dumq; iſta ueniẽt:interĩ hoc pœna eſt í loco.
Sortem occupaui:præmium eripuit mihi.
Sed incitato pirrhus accurrit gradu
Vultuq; toruo pirrhe quid ceſſas:age
Reclude ferro pectus & achillis tui
Coniunge ſoceros:perge mactator ſenum:
Et hic decet te ſanguis:abreptam trahit.
Maculate ſuperos cede funeſta deos:
Maculate manes:quid præter uobis:præcor
His digna ſacris æquora:hoc claſſi accidat
Toti pelaſgæ ratibus hoc mille accidat:
Meæ præcabor cum uehar quicquid rati.

Chorus.

Vlce merere populo dolentum:
d Dulce lamentis reſonare gentes:
Lentius luctus lachrymæq; mordent
Turba quas fletu ſimili frequentat:
Dolor & magnus gaudet in multos
Sua fata mitti:ſeq; non ſolum
Placuiſſe pœne.
Ferre quam ſortem patiuntur omnes
Nemo recuſat. nemo ſe credit miſerũ:licet ſit
Tolle fœlices:remoueto multo
Diuites auro:remoueto centum
Rura qui ſcindant opulenta bobus:
Panperi ſurgent animi iacentes.
Eſt miſer nemo niſi comparatus:
Dulce in immenſis poſito ruinis:
Neminem lætos habuiſſe uultus.
Ille deplorat quærituq; fatum.
Q ui ſecans fluctum rate ſingulari:
Nudus in portus cecidit petitos.
Aequior caſum tulit & procellas:
Mille qui ponto pariter carinas
Obrui uidit:tabulaq; littus

Naufraga

Naufraga ſpargi:mare dum coactis
Fluctibus corus prohibet reuerti.
Q ueſtus eſt hellem cecidiſſe phryxus:
Cum gregis ductor radiante uillo
Aureo:fratrem ſimul & ſororem
Suſtulit tergo:medioq3 iactum
Fecit in ponto:tenuit quærellas
Et uir & pirrha:mare cum uiderent:
Et nihil præter mare cum uiderent:
Vnici terris homines relicti.
Soluet hunc cetum lachrymaſq3 noſtras.
Cum ſparget huc illuc agitata claſſis:
Et tuba iuſſi dare uela nautæ:
Cum ſemel uentis propetante remo
Prænderit:altum:fugietq3 littus:
Q uis ſtatus mentis miſeris:ubi omnis
Terra decreſcet:pelaguſq3 creſcet.
Celſa cum longe latitabit ide.
Tũm pũer matri genitrixq3 nato
Troia qua iaceat regione monſtrans
Dicet:& longe digito notabit.
Ilium eſt illic ubi fumus alte
Serpit in cœlum nebulæq3 turpes:
Troes hoc ſigno patriam uidebunt.
Actus quintus.Nũtius Andromacha
Hecuba.Nuntius loquitur.
o Dura fata:ſæua:miſeranda:horrida:
Q d tã ferũ:tam triſte:biſſenis ſcelus
Mars uidit annis:qd prius referens gemam
Tuos ne potius an tuos luctus anus:
Hecu.Q uoſcũq3 luct⁹ fleueris: flebis meos.
Sua queq3 tantum:me omniũ clades premit.
Mihi cuncta pereũt:qſquis ẽ:hecube miſer ẽ.
Nũ.Mactata uirgo eſt:miſſus e muris puer.
Sed uterq3 lætum mente generoſa tulit.
An.Expone ſeriem cædis:& duplex nefas
Proſequere:gaudet animus erumnas meus
Tractare totas:ede & enarra omnia.
Nũ.Eſt una magna turris e troia ſuper:
Aſſueta priamo:cuius e faſtigio
Summiſq3 pinnis:arbiter belli ſedens
Regebat acies:turre in hac blando ſinu
Fouens nepotem:cum metu uerſos graui
Danaos fugaret hector:& ferro & face:
Paterna puero bella monſtrabat ſenex.
Hæc nota quondam turris muri decus.
Nunc ſæua cautes:undiq3 effuſa ducum
Plebiſq3 turba cingitur:totum coit

¶ Corus.zephiri collecteralis. ¶ Coactis.eleuatis:nã tũc ſemper tumet mare:ille qui uidet multos naufragos leuius tollerat fortunã ſuã. ¶ Quæſtus.probat per aliam cõparationẽ miſeꝛe ſolũ grauius ferre ſuam calamitatem: phrixus fuit athamantis regis Thebaꝛ ex neyphile uxore filius fraterq; helles:qui ambo: mortua matre ut ſcribunt Heſiodus & pherecides cum nouercales inſidias ferre non poſſent & cõſentiente patre aufugerent: ac ſup ariete auree pellicule quẽ eis pater in tutamen dederat pontum tranſſretarent:ea parte qua ſtrictior eſt:nec multũ freti ſulcaſſent:Helle puellari timore exterrita decidit in pontũ:unde ipe q̃rebatur qd ſoli ſorori acciderat: ſed quãdo fuit diluuium:& oẽs ſubmergebãtur deucalion & pyrrha non conquerebantur q; oĩbus accidebat. ¶ Ductor.aries. ¶ Suſtulit.portauit. ¶ Iactum.caſum:quia cecidit. ¶ Tenuit quærellas. non eſt q̃ſtus. ¶ Vir.deucalion & pyrrha eius uxor qui ſoli ſuperſtites fuerunt diluuio:nã ut refert euſebius de temporibus: regnante Cecrope aquaꝛ illuuies maiorem partem populorum theſſalie abſumpſit: paucis per refugia montium liberatis maxime in mõte parnaſo in cuius circuitu deucalion tunc regno potiebatur:Et teſte iuſtino in ſecundo ſuoꝛ epitomatum rex erat theſſalie qui tũc ad ſe ratibus confugientes ſuſceptos per ſumma parnaſi iuga fouit & aluit a quo ꝓpterea genus humanũ reparatum ferunt. ¶ Vnici.ſoli. ¶ Soluet.reducẽs ſe ad miſeriam ſuã chorus dicit eramus plures quæ una dolebamus: nũc ſeparabimur in diuerſas partes. ¶ Cœtũ.turbam. ¶ Tuba.cum ſemel iuſſi erunt naute dare uela uentis. ¶ Decreſcent.ut uidetur nauigantibus. ¶ Ide.mons & ſilua troiana. ¶ Qua regiõe.cum mater erit in medio mari & non poterit uidere troiam deſiderio patrie monſtrabit filio locũ ubi erat troia per fumum adhuc exalantem.

Dura.Hic eſt quintus actus ubi induci
o tur Nuncius narrans Aſtyanata proiectum de turri & polixenam mactatã: horrenda non aguntur in ſcena ſed recitãtur: Vnde Nũcius dubitat qd ſcelus primũ debeat narrare an mortem uirginis an Aſtyanatis. ¶ Tuos.tui filii mortẽ andromache. ¶ Anus.hecuba. ¶ Sua.quicũq; dolet de malo ſuo:ipſa autem de omnibus. ¶ Quiſquis. eſt miſer:eſt miſer hecubæ ideſt ad doloꝛẽ meum. ¶ Aſſueta.in qua ſolebat priamus ſpectare maria & patentes campos. ¶ Pinnis.& faſtigio ideſt ſummitatibus. ¶ Arbiter.habens imperium belli. ¶ Fouens.tenens ibi nepotem aſtyanata tenebat in ſinu demonſtrans illi pugnas patris ut illum ĩcitaret ad uirtutem. ¶ Effuſa.omnes græci conuenerunt circum iſtam turrim ut uiderent caſum pueri. ¶ Coit.congregatur.

¶ Collis. deſcribit uarios modos ſpectandi. ¶ Aciem liberam. proſpectum ſine impedimẽto. ¶ Erecta. eleuata in pedes. ¶ Librauit. tenuit ſuſpenſos dum ſtaret in digitos. ¶ Suſpenſo. quare omnes erant ſupra arbores. ¶ Ille. alius petit extrema. i. cacumina mõtis. ¶ Per ſpacia. cum omnes ueniſſent ad ſpectaculum. ulixes uenit trahens ſecum. aſtianata per ſpacia ideſt loca plena frequenti turba. ¶ Vt ſtetit. ipſe autem puer cum circũſpexiſſet ex turri: erat ſicut leo paruus q licet non habet uires: tamen fremit quaſi debeat aliquãdo habere. ¶ Acres minabundos. ¶ Ferox ſuperbe. aſp cum ſuperbia. ¶ Ipſum quæ ulixem. habet emphaſim: quaſi illum qui non ſolet flecti miſericordia. ¶ Non flet. ſolus Aſtyanax non flebat cũ omnes flerent pro eo. ¶ Concipit. cum ulixes uota conciperet: ut dii hæc ſacra acciperent: ut a calcãtẽ uate fuerat inſtructus: puer intrepidus proiecit ſe in troiam. ¶ Colchus. in humanus populus: aut ſcytha ſedis incerte: qa ſemper uagãtur ut diximus nunquam apud iſtos factũ eſt tale facinus. ¶ Buſiridis. de hoc diximus in hercule ſimul & caſpiis & diomede thracum rege. ¶ Eliſa. fracta dixerat andromacha quis ſepeliet filium meum: reſpondet nuncſus non eſt opus ſepultura. ¶ Caſu ſumma ruina. ¶ Incurſu. impetu lapidis. ¶ Deforme. ſine forma hominis. ¶ Hic quoq; ſic erat hector quando fuit tractus ab achille. ¶ Præceps. dicit poſtq̃ præcipitatus eſt puer: populus qui conuenerat uadit ad aliud ſpectaculum: ut uideret polixenam duci ornatu coniugali ad morté ad ſepulchrum achillis. ¶ Rhœtæa. ad promontorium troie ubi ſepultus erat achilles. & ibi deſcribit locũ. ¶ Extremũ latus. ultima ps tumuli achillis tangit aq̃s. ¶ Cliuo leui. monte leniter aſcẽdẽte: ibi ẽ locus in medio in modũ theatri.

Ratibus relictis uulgus hic collis procul
Aciem patentẽ liberam præbet loco.
His alta rupes: cuius e cacumine
Erecta ſummos turba librauit pedes:
Hunc pinnus: illum laurus: hunc fagus tegit.
Et tota populo ſilua ſuſpenſo tremit.
Extrema montis ille prærupti petit.
Semiuſta at ille tecta: uel ſaxum imminens
Muri cadentis preſſit: atq; aliquis nefas
Tumulo ferus ſpectator hectoreo ſedit.
Per ſpatia late plena ſublimi gradu
Incedit ithacus: paruulum dextra trahens
Priami nepotem: nec gradu ſegni puer
Ad alta pergit mœnia: ut ſumma ſtetit:
Pro turre: uultus huc & illuc acres tulit
Intrepidus animo: qualis ingentis feræ
Paruus tenerq; fetus: nundum potens
Seuire dente: iam tamen tollit minas
Morſuſq; inanes tentat: atq; animis tumet.
Sic ille dextra prenſus hoſtili puer
Furox ſuperbe mouerat uulgus: ac duces
Ipſumq; ulixem: non flet e turba omnium
Q ui fletur: ac dum uerba fatidici & præces
Concipit ulixes uatis: & ſæuos ciet
Ad ſacra ſuperos: ſponte diſſiluit ſua
In media priami regna.
An. Q uis colch⁹ hoc: qs ſedis ĩcertæ ſcytha:
Commiſit: aut quæ caſpiũ tangens mare
Gens iuris expers auſa: non briſidis
Puerilis aras ſanguis aſperſit feri.
Nec parua gregibus membra diomedes ſuis
Epulanda poſuit: quis tuos artus teget
Tumuloq; tradet:
Nun. Q uos enim præceps locus
Reliquit artus: oſſa diſiecta graui
Eliſa caſu: ſigna clari corporis
Et ora & illas nobilis patris notas
Confudit imam pondus ad terram datum:
Soluta ceruix ſilicis incurſu: caput
Ruptum cerebro penitus expreſſo iacet
Deforme corpus.
An. Hic quoq; eſt ſimilis patri.
Nun. Præceps ut in altis cecidit e muris puer:
Fleuit achiuum turba quod fecit nefas
Idem ille populus aliud ad facinus redit:
Tumulumq; achillis huius extremum latus
Rhœtæa leui uerberant fluctu uada.
Aduerſa cingit campus & cliuo leui

Erecta

Erecta medium uallis includens locum:
Crescit theatri more: concursus frequens
Impleuit omne littus: hii classis moras
Hac morte soluerentur: hii stirpem hostium
Gaudent recidi: magna pars uulgi leuis
Odit scelus: spectatq3: nec troes minus
Suum frequentant funus: & pauidi metu
Partem ruentis: ultimam troiæ uident.
Cum subito thalami more præcedunt faces
It pronuba illi tyndaris mœstum caput
Dimissa: tali nubat hermione modo
Phryges præcantur: sic uiro turpis suo
Reddatur helena: terror attonitos mouet
Vtrosq3 populos: ipsa deiectos gerit
Vultus pudore: sed tamen fulgent genæ:
Magisq3 solito splendet extremus decor.
Vt esse phœbi dulcius lumen solet:
Iam iam cadentis: astra cum repetunt uices:
Premiturq3 dubius nocte uicina dies.
Stupet omne uulgus: & fere cuncti magis
Perituram laudant: hos mouet formæ decus
Hos mollis ætas: hos uage rerum uices
Mouet animus omnes fortis: & læto obuius
Pyrrhum antecedit: omnium mētes tremūt:
Miserantur ac mirantur: ut primum ardui
Sublime mentis tetigit: atq3 alte editus
Iuuenis: paterni uertice in busti stetit.
Audax uirago non tulit retro gradum:
Conuersa ad ictum stat: uultu truci ferox.
Iam fortis animus omnium mentes ferit.
Nouūq3 monstrū est: pyrrhus ad cædē piger
Vt dextra ferrum penitus exacta abdidit.
Subitus recepta morte prorupit cruor:
Per uulnus ingens: nec tamē moriens adhuc
Deponit animos: cecidit ut achilli grauem
Factura terram: prona & irato impetu.
Vterq3 fleuit cetus & timidū phryges
Misere gemitum: clarius uictor gemit.
Hic ordo sacri: non stetit fusus cruor:
Humo ue summa fluxit abduxit statim
Seuusq3 totum sanguinem tumulus bibit.
Hæc ite ite danai petite iam tuti domos:
Optata uelis maria diffusis secet
Secura classis: concidit uirgo ac puer:
Bellum pactū est: quo meas lachrymas ferā:
Vbi hanc anilis expuam læti moram:
Natam ac nepotem: coniugē an patriam fleā:
An oīa: an mene solam: mors uotum meum:

¶ Frequens concursus. densa turba. ¶ Hi. aliqui gaudebāt q; nullus de troianis remaneret ad uindictam: alii ut placarent deos & possent hēre uentos ad reditum. ¶ Nec troes minus. s. quam græci frequentant comittanē funus polixene. ¶ Vltimam. s. polixenā. ¶ Faces. quæ solebant præferri in nuptiis. ¶ Tindaris. helena filia tindari regis argiuoꝝ. ¶ Pronuba. quæ erat loco auspicis. ¶ Hermione. filia helene pcabantur: ut illa tali modo duceretur ad maritum & sic restitueretur helena menelao ut polixena achilli. ¶ Turpis. adultera. ¶ Vtrosq; græcos & troianos. ¶ Sed tamen fulgent resplendent ipsa polixena nihil timens seruabat colorem suum: tamen caput inclinabat ad terram pp pudorem. ¶ Deiectos. flexos in terrā. ¶ Ipsa polixena. ¶ Extremus. extremo tēpore: sicut sol quando est in occasu uidetur magis nitidus. & rubeus. ¶ Vices. cum redeunt astra & incipiunt apparere. ¶ Præmitur. opprimitē ueniente nocte. ¶ Mollis. puellaris: dolebāt q; puella moriretur tali modo. ¶ Vage. uices. incerte mutationes fortune quia erat filia regis. ¶ Animus fortis. s. puelle quæ non dubitabat ire ad mortem. ¶ Mouet. s. ad misericordiam. ¶ Editus. pyrrhus eleuatus. ¶ Nō tulit retro. nō discessit: sed ultro porrexit iugulum. ¶ Fortis animus: ipsius polixene. ¶ Ferit. pcutit dolore. ¶ Piger. tardabat mortem pyrrhus quod mirum uidebatur cū solebat eē inuitis. ¶ Grauem tāquam esset grauatura terrā supra achillē. ¶ Vterq; coetus. utraq; turba græca & troiana. ¶ Miere. miserunt quia non audebant aperte plorare. ¶ Victor. græcus apertius plorat. ¶ Hic ordo. modo concludit dicens sic factum fuit sacrificium achilli sanguis puelle nō fuit congellatus: aut fluxit supra terram: sed totum absorbuit tumulus achillis tanquam sitiuisset illum. ¶ Ite ite. concessio hironica: habetis græci quod uultis iam omnia sunt peracta. ¶ Me solam. quæ sola remansi captiua: cum omnes mei mortui sint & liberati miseriis.

¶ Venis.ſ.mors ad infantes:ſicut ad aſtyanata & ad polixenā.¶ Queſita.tu mors a me deſiderata cupiebā mori inter gladios & ignes & nūq̄ potui.¶ Repetite.uenit nuncius uocans mulieres:ut uadant ad naues:quia placato mare græci uolunt diſcedere. ¶ Laxat.pandit ad uentos.

d Ii cōiugales.Iaſon fuit ac ſonis filius fratris peliæ regis theſſaliæ:quē cū rex pelias ꝓditum ꝓp inſignē periculoſam quæ regno ſuo uirtutē cuperet:denūciata milicia in colchos eū abire iubet:pelléq; arietis memorabilē gētibus reportare mā dat:ſperās interitū uiri: aut ex periculis tā lōge nauigationis:aut ex bello tā ꝓfunde barbariæ ut hæc & alia.xlii.li.ſui epitomatis ſcripſit iuſtinus.Diodo.ſiculus li.hyſto.v.narrat:iaſonē cū argonautis quo tpe ad colchos delatꝰ fuit.Medeā iuxta littus ubi templū erat ſolis cōperiſſe quæ ob ſuā humanitatē a crudelibus parentibus ſub libera cuſtodia expulſam fuiſſe ait: cui cā aduentus patefacta ipſa iminens a pr̄e periculū crudelitatéq; in hoſpitē explicans:ut cauerēt admonuit interī forma iaſonis capta & cōmunitato cōſilio.Medea ſe adiutricē ad ꝓficiēdū certamen ꝓpoſitū pollicita eſt: ita ut iaſon iureiurādo data fide uxorē illā quo ad uita ſuꝑſtes eſſet ſibi futurā ſpopōdit:cū qua argonautæ relictis in tēplo cuſtodibus:ad reliq̄ peragēda ꝓfecti ſunt:ꝓut ab ipſo Diodoro late enarratur:& ab Oui.li.vii.methamor.& duodecīa heroidū epiſtolaꝝ quin & ab aliis pœtis græcis & latinis qui argonautica ſcripſerūt reliqua referunt.Hæc iaſonē ſecuta:ab illo deinde obcreuſam creōtis corinthioꝝ regis filiā abdicata fuit:ex quo furiis exagitata filios quos ex iaſone ſuſcepat interfecit:atq; athenas aduolanſ Aegeo regi annoſo nupſit:ex quo filiū ſuo nomine medū ſuſcepit:ſed cū deide theſeus ægei ex priore uxore filius a longa ꝑegrinatione rediſſe:uidens illū medea teſte iuſtino li.xlii.Magne uirtutis uiꝝ:& medū filiū infantem eē: ac maritū fænē ab aegeo per diuortiū diſceſſit:& in aſiā cū filio deinde perexit:atq; ibi urbē cōdēs ab eius noīe mediā dixit. ¶ Dii cōiugales. hæc tragœdia medea inſcribit in q̄ ſunt quiq; actus:in primo ponit querela medeæ deſerte quæ deos uocat in ultionē iaſonis.in ſecūdo in dictū exiliū a creōte rege.in tertio cōſolatio ut ferat exiliū:in quarto apparatus uindicte:in qnto effectus uindicte.uerſus archilocius.¶ Coniugales.qui p̄fuiſtis nuptiis meis.¶ Lucina.diana quæ p̄ſtat lucē naſcentibus.¶ Genialis.maritalis:nā genius eſt deus nature.¶ Quæq;.ipſa pallas q̄ oīum ē ingenioꝝ dea.¶ Domitorē. q primus ē auſus nauigar̄. ¶ Tiphyn.fuit teſtepli.li.vii.arte carpētaria glorioſus: & prīus adminicula gubernādi naues īſtituit:& fuit argonautaꝝ gubernator. ¶ Dominator.neptune. ¶ Diuidēs diffundēs. ¶ Echate.,pſerpina quæ p̄eſt magicis artibus:eadē dr̄ luna:in cœlo ī ſiluis diana:iō triformis dr̄.¶ Sacris incantatiōibus quæ de nocte & in locis ſecretis fiūt.¶ Iubar: lumē tuū ¶ Cahos.oēs deos īfernales.¶ Supis aduerſa.qa ſunt ſub pedibus nr̄is in cētro terre.¶ Regni triſtis īferni.¶ Dominā ꝓſerpinā quæ ſimiliter fuit rapta a plutone: ſed meliore fide ſeruata quā ipſa apd iaſonē qme reliqt.¶ Nō fauſta.infœlici.¶ Dee.furie īfernales. ¶ Thalamis.quādo fui iuncta iaſoni.¶ Lætū.mortem.¶ Noue cōiugi.creuſe.¶ Socero.creōti.¶ Peius.facite ut ueniat mihi ī mētē peius q̄ mors.ſ.q̄ uiuat egens & exul & hēat neceſſitatē mei:& liceat optare medeā.¶ Quoq;.ſunt due ꝓtes.¶ Sero.ſemino.¶ Similes.ſceleratos:q̄ erit ultio mea.¶ Nō ibo.īterrogatiue.q.d.ibo.¶ Hoſtes.appellat̄ maritū & creontē

Infantibus: uiolenta uirginibus uenis.
Vbicunq; properas ſæua:me ſolam times.
Vitaſq; gladios inter ac tela & faces
Q ueſita tota nocte cupientem fugis.
Non hoſtis:aut ruina:nō ignis meos
Aſſumpſit artus:quamprope a priamo ſteti.
Nun.Repetite celeri maria captiue gradu:
Iam uela pupis laxat & claſſem mouet.
Incipit tragœdia ſeptima q̄ medea uocitatur.
Actus primus.Medea loquitur.
d Ii coniugales:tuq; genialis thori
Lucina cuſtos:queq; domitorem freti
Tiphyn nouam frenare docuiſti artem
Et tu profundi ſæue dominator maris.
Clarumq; titan diuidens orbi diem:
Tacitiſq; præbens conſcium ſacris iubar:
Hecate triformis:quoſq; iurauit mihi
Deos iaſon:quoq; medeæ magis
Fas eſt præcari noctis æternæ cahos.
Aduerſa ſuperis regna maneſq; impios
Dominumq; regni triſtis:& dominam fide
Melioꝝ raptam:uoce non fauſta præcor.
Adeſte:adeſte:ſceleris ultrices deæ.
Crinem ſolutis ſqualide ſerpentibus.
A tram cruentis manibus amplexe facem.
Adeſte:thalamis horride quondam meis
Q uales ſtetiſtis:coniugi lætum nouæ
Lætumq; ſocero & regiæ ſtirpi date.
Mihi peius aliquid:quid p̄cor ſponſo malum
Viuat:per urbes erret ignotas egens:
Exul.pauens:inuiſus:incerti laris:
Me coniugem optet:limen alienum expetat:
Iam notus hoſpes:quoq; non aliud queam
Peius præcari:liberos ſimiles patri
Simileſq; matri:parta:parta iam ulcio eſt:
Peperi:querelas uerbaq; in caſſum ſero.

hostes. ¶ Excutiam.q d. non permittam hoc matrimonium creuse & iasonis. ¶ Sol sator generis.nam æta pater medee fuit filius solis ex persa filia oceani. ¶ Lucé.quia sol auus meus non debet spectare hæc scelera contra me. ¶ Insidens.fingunt pœte solem trahi ab equis quattuor in curru. ¶ In ortus.q.d.non deberet uenire ad orientem. ¶ Genitor.o pater æta da:ut possim gubernare eques patris tui:& cõburá totam corinthũ. ¶ Iuga.equos solis qui sunt sub iugo. ¶ Moderari.regere. ¶ Gemino.ná adextra habet mare ionium a sinistra egeum. ¶ Cõmittat.cõ iungat:comburatur illa terra isthmos ubi é corinthus & illa duo maria coniungentur. ¶ Metas.terminos: ná illa terra retinet duo Maria ne iungátur. ¶ Hoc unum.accendá faces quæ portentur in nuptiis iasonis. ¶ Pinũ.facem.de pinu arbore. ¶ Cædam.post sacrificia quæ solent fieri in nuptiis:ipsa dicatis altaribus festis nuptialibus filios iasonis imolabo. ¶ Per uisce ra.filios qui sunt uiscera tua:incitat se ad uindictam dicens: o anime si seruas tuũ pristinũ uigorem iterfice filios iasonis. nam tu fuisti semper paratus ad horrenda. ¶ Fœmineos.q naturaliter solent esse in fœmina. ¶ Indue.susci pe talem animũ durum & crudelé: ut habent scythe q̃ sunt ad caucasum monté septentriõis illic solent hospites mactare. ¶ Phasis. fluuius est colcoꝝ. ¶ Pontus.regio:non autem mare. ibi absirtum fratrem occidit. ¶ Isthmos.terra angusta ubi est corinthus. ¶ Més agitat. ut au deá aliquod ingens & inauditum netas. ¶ Virgo.iá non assueta tot malis interfeci fratrem: nunc autem maiora aggrediar. ¶ Post partus: postq̃ facta sum mater & magis expta debeo maiora facere. ¶ Accingere.parate. ¶ In exitium ultimá cladem. ¶ Paria.quádo iuncta fuisti iasoni laceraſti fratrem absirtũ: nũc autem repudiata aliqd̃ peius debes facere in discessu. ¶ Hoc.tali modo quo es sequuta illũ cum morte fratris:ita nunc lacerandi sunt filii. ¶ Parta. idest acquisita quéadmodum cõparaui dom:ũ iasonis scelere:ita relinquam cum scelere scilicet interficiendo filios.

Non ibo in hostes:manibus excutiam faces
Cæloq3 lucem:spectat hec nostri sator
Sol generis:& spectator:& curru insidens
Per solita puri spatia decurrit poli.
Non redit in ortus:& remetitur diem.
Dada per auras curribus patris uehi:
Committe habenas genitor:& flagrantibus
Ignifera loris tribue moderari iuga.
Gemino corinthus littori opponens metas:
Cremata flammis maria committat duo.
Hoc restat unum:pronubam thalamo feram
Vt ipsa pinum:postq3 sacrificas præces
Cedam dicatis uictimam altaribus.
Per uiscera ipsa quære supplicio uiam
Si uiuis anime:si quid antiqui tibi
Remanet uigoris:pelle fœmineos metus.
Et in hospitalem caucasum mente indue.
Quodcunq3 uidit phasis aut pontus nefas
Videbit isthmos:effera:ignota:horrida:
Tremenda cælo pariter:ac terris mala:
mens intus agitat:uulnera:cedẽ & uagum:
Funus per artus:leuia memoraui nimis:
Hæc uirgo feci:grauior exurgat dolor.
maiora iam me scelera post partus decent.
Accingere ira teq3 in exitium pata
Furore toto:paria narrentur tua
Repudia thalamis:quo uirũ linquẽs modo:
hoc quo secuta es:rumpe iam segnes moras.
Que sceleræ parta'ẽ:scelere linquetur dom9:

Chorus.

a Dregum thalamos numine prospero:
Qui cælũ superi quiq3 regunt fretum
Ad sint:cum populis rite fauentibus.
Primus sceptriferis colla tonantibus
Taurus celsa ferat tergore candido.
Lucinam niuei fœmina corporis
Intemptata iugo placet:& asperi
martis sanguineas quæ cohibet manus:
Quæ dat belligeris fœdera gentibus.
Et cornu retinet diuite copiam.
Donetur tenera mitior hostia.
Et tu qui facibus legitimis ades:
Noctem discutiens auspice dextera:

a Dregum.Inducitur chorus mulierum corinthiarum epithalamium iasonis & creuse canens.Inuita tq3 deos:ut adsint laudando iasonem & creusam repudiataq3 medea exhortatur iuuené:ut nouam nuptá complectatur. Versus est asclepiadeus coriábicus. ¶ Tonantibus.ioui & iunoni quibus est potestas tonandi dabitur niueus taurus. ¶ Fœmina.uaca candida quæ nunquam subiecta fuerit iugo. ¶ Placet.a placo:cas. ¶ Quæ cohibet.p circuitionem dicit concordiam cui pollicet sacrificium. ¶ Sanguineas.quæ retinet martem sanguinolentum. ¶ Fœdera.pacem. ¶ Diuite cornu.alludit ad cornu copie qd̃ omni genere frugum refertũ ostendebatur:nam pax & cõcordia omnia affluenter donat:ut tibulus:pax alit agricolas:& crispus cõcordia res minimæ crescunt. ¶ Tenera hostia.ista concordia quæ mitis est donetur teneriori iuuenca. ¶ Qui facibus.i.nuptiis:inuocat hymineũ deum nuptiarum. ¶ Discutiens.remouens facibus accensis. ¶ Auspice.fœlici quæ sit ad bonũ auspiciũ.

¶ Incede.ueni. ¶ Ebrio.nã teste Marciano hymineus ueneris & bacchi filius:cuius officiũ esse dicit psallere in nuptiis:cantare ad thalamos:& coronare limia sertis:bacchus cã libidinis:q̃ maxĩe in nuptiis exercet. ¶ Marcidus.lassus. ¶ Vinculo.corona de rosis. ¶ Tẽpora.caput. ¶ Gemini tpis.stella hesperus in sero dicitur:eadẽ mane lucifer soli p̃uia:iõ gemini.i.noctis & mane:sicut es p̃nuncia noctis:iõ dilecta amãtibus. ¶ Tarde.q̃uis ueniat scd̃m tp̃us suũ tamen uĩ tarde uenire amantibus q̃ expectant.Nam oĩs mora odiosa est expectantibus. ¶ Redis.reuerteris. ¶ Spargere.oés matres & nuptę cupiũt te cito uenire. ¶ Vincit.uersus é glycolicus: & spõse collaudatio. ¶ Cecropias.pulchrior é oĩbus atheniensibus. ¶ Taygeti.mons é laconũ intelligit spartanas mulieres q̃ ut inq̃t Cice.in tusculanis ꝑpetuo cursu & uenatiõe exercebantur. Vnde Vir.ii.geor. Virginibus bacchata lacenis taygeta:unde dicit. ¶ Iuuenũ modo.qa illd̃ é officiũ uirile. ¶ Opidũ.sparta q̃ erat sine muris. ¶ Aonius latex.fons aonius in boetia musis cõsecratus. ¶ Alpheus.fluuius archadie ꝑpe elidẽ ciuitatẽ:hæc uincit oés puellas quæ sunt per totã græciã. ¶ Cedet esonio.iasoni:incipit laudẽ forme sponsi q̃ bacchũ põt superare forma qui pulcherrimus describit̃ a poetis. ¶ Proles fulminis. bacchus filius semeles fulmsate a ioue:ut é nota fabula. ¶ Tigribus.nã bacchus dr̃ uehi curru iũctis tigribus. ¶ Tripodas.apolliné formosissimũ intelligit in cuius tẽplo phebades spiritu agitate supra tripodẽ qui ĩ tẽplo erat respõsa dabát. unde per circuitionẽ dicit qui mouet tripodas.i.qui dat oracula. ¶ Frater ipse apollo frater diane uirginis aspe diane uenatricis q̃ semp̃ est armata. ¶ Polux.cũ castore fratre q̃ pulcherrimi erant filii iouis & fratres helene superabuntur forma ab iasone. ¶ Cestibus.instr̃m erat quo palestrite ac pugiles utebant̃ nihil aliud̃ erat q̃ lor̃ ex corio bubulo manibus circũuolutũ:quo & ictum minus ipsi sentirent & aduersariũ grauius ferirẽt:iõ poluxerat armatus cestibus:qa pugil erat. ¶ Vincat fœmina.ut creusa uincit oés fœminas pulchritudine sic sp̃õsus uincit oés hoĩes. ¶ Hæc cũ per cõparationẽ dicit sicut sol:& luna uincũt oés stellas sic creusa cũ é inter alias puellas oés forma sua supat. ¶ Perit decor.cadit lumẽ alior̃ siderũ cũ sole quãdo sol oriẽ. ¶ Greges pleiadũ.fuerũt septẽ filie athlantis pulcherrime in sidera collocate uergilie latine dicũtur. ¶ Latitãt.nõ apparẽt quãdo luna é plena. ¶ Non suo.qa accipit lumẽ a sole. ¶ Ostro.purpura:nã in phœnicia tingiẽ purpura ex sanguine muricis:qa é ex genẽ ostrea r̃. ¶ Luce nona.ueniẽte nono die. ¶ Iubar.lucifer r̃. ¶ Roscidus pastor.q̃ exit tpe quo cadit̃ ros:&tũc aspicit iubar nitidũ q̃le erat nũc ipse iason. ¶ Ereptus.gaudet iasonẽ liberatũ fuisse cõiugio medee. ¶ Horridis.qa ipsa erat̃ uenefica. ¶ Phasidis.i.medee q̃ erat de colchis ubi est fluuius phasis. ¶ Trepidus.qa timebat illã uenificã:iõ nullã uoluptatẽ hẽbas. ¶ Effrene.medee intẽperate. ¶ Aoniã.creusã græcã & nõ barbarã sicut medea. ¶ Soceris.parẽtibus sp̃õse. ¶ Concessio.s.in nuptiis:imitat iuuenes ad dicendũ aliq̃ lasciua uerba q̃ solent dici nouis sp̃õsis. ¶ Hinc illinc ex oĩ pte. ¶ In dominos.qa rara é licẽtia in dominos:sed ĩ hoc licet dicere quicqd uultis. ¶ Cãdida. cõcludit epithalamium uersu heroico. ¶ Proles.hyminee fili bacchi thyrsigeri qui portat hastam inuolutam pãpinis q̃ thyrsus appellatur. ¶ Pinum.facem. ¶ Multifidam.sciam multis ptibus ut melius ardeat.

Huc incedẽ gradu marcidus ebrio:
Præcingens roseo tempora uinculo.
Et tu quæ gemini præuia temporis.
Tarde stella redi semper amantibus.
Te matres auidæ te cupiunt nurus:
Quam primum radios spargere lucidos.
Vincit uirgineus decor:
Longe cecropias nurus: Et quæ taygeti iugis
Exercent iuuenum modo.
Muris quod caret oppidum:
Et quas aonius latex. Alpheusq3 sacer lauat.
Cedet æsonio duci:Si forma uelit aspici.
Proles fulminis improbi:
Aptat qui iuga tigribus
Necnon qui tripodas mouet:
Frater uirginis aspere. Cedet castore cũ suo:
Polux cestibus pudor. Sic sic cælicolæ precor
Vincat fœmina coniuges:
Vir longe superet uiros.
Hæc cum uirgineo constitit in choro:
Vnius facies præminet omnibus:
Sic cum sole perit sideribus decor:
Et densi latitant pleiadum greges
Cum solitum lumine phœbe non suo
Orbem circuitis cornibus alligat.
Ostro sic niueus phœniceo color.
Perfusus rubuit:sic nitidum iubar.
Pastor luce noua roscidus aspicit.
Ereptus thalamis phasidis horridis:
Effrene solitus pectora coniugis
Inuita trepidus prendere dextra.
Fœlix aoniam prendito uirginem.
Nunc primum soceris sponte uolentibus:
Concesso iuuenes ludite iurgio.
Hinc illinc iuuenes mittite carmina.
Rara est in dominos iusta licentia.
Candida thyrsigeri proles generosa lyæi:
multifidam iam tempus erat succẽdere pinũ:

Excute

Excute ſolemnem digitis marcẽtibus ignem.
Feſta dicax fundat conuiua feſcenninus.
Soluat turba iocos:tacitis eat illa tenebris
Si qua peregrino nubit fugitiua marito.
Actus.ii.Medea Nutrix.Medea loquitur.
Ccidimꝰ aures pepulit hymeneꝰ meas
o Vix ipſa tantum adhuc credo malum.
Hæc facere iaſon potuit: erepto patre
Patria.atq; regno:ſedibus ſolam exteris
Deſerere:durus merita contempſit mea.
Q ui ſcelere flammas uiderat uinci & mare:
Adeo ne credit omne conſumptum nefas:
Incerta:uecors:mente non ſalua feror
Partes in omnes:unde me ulciſci queam:
Vtinam eſſet illi frater:eſt coniunx:in hanc
Ferrum exigatur.hoc meis ſat eſt malis.
Si quod pelaſge ſi quod urbes barbaræ
Nouere facinus:quod tuæ ignorant manus.
Nunc eſt parandum:ſcelera te hortentur tua:
Et cuncta redeant:inclytum regni decus
Raptum.& nefande uirginis paruus comes
Diuiſus enſe:funus infeſtum patri:
Sparſumq; ponto corpus:& peliæ ſenis
Decocta aheno membra:funeſtum impie
Q uã ſæpe fudi ſanguinem:nullum ſcelus
Irata feci:ſæuit infœlix amor.
Q uid tamen iaſon potuit alieni arbitrii
Iuriſq; factus:debuit ferro obuium
Offerre pectus:melius ac melius dolor
Furioſe loquere:ſi poteſt uiuat meus
Vt fuit iaſon:ſi minus uiuat tamen.
Memorq; noſtri muneri parcat meo.
Culpa eſt creontis tota:qui ſceptro impotens
Coniugia ſoluit.quiq; genitricem abſtrahit
Natis:& arcto pignore aſtrictam fidem
Dirimit:petatur ſolus:hic pœnas luat.
Q uas debet:alto cinere cumulabo domum:
Videbit atrum uerticem flammis agi
Mallea longas nauibus flectens moras.
Nu.Sile obſecro:queſtuſq; ſecreto abditos
Manda dolori:grauia quiſq; uulnera:
Patiente:& equo motus animo pertulit:
Referre potuit.Me.Ira quæ tegitur nocet.
Profeſſa perdunt odia uindictæ locum.
Me.Leiꝰ eſt dolor q cape cõſiliũ põt cõtra.
Et clepe ſeſe:magna nõ latitãt mala. Libet ire

¶Marcẽtibus cadẽtibus pp ebrietatẽ.¶Feſcẽninus cõuiua.iuuenis q dicat uerſus ditaces:nã dicax ꝓprie ẽ q mordet hoc mõ:inde diminutiuũ dicaculus:a faſcino dicti ſunt feſcenini uerſus q canebanꝫ in nuptiis qa faſcinũ putabanꝫ arcere:faſcinare autẽ eſt malefice alicui pniciẽ parare:alii aũt feſceninos dictos uolũt a feſcenio urbe cãpanie.¶ Tacitis.p.h.d.pbrũ in me deã:ſi qua eſt quæ fugiat cum marito peregrino:eat in thalamos ſine his uerbis.

Ccidimus.hic ẽ ſecũdus actus ĩ quo deo liberat medea ſumeñ uindictam. unde nutrix exhortatur ut ſecrete faciat: poſtea creon illi inducit exiliũ:medea quæ rogat unã diẽ more:& prĩo audiẽs hymineũ dicit occidimus.i.perimus qa audiui uocẽ oratiõis nuptialis.¶Vix.poterat credere ſe relictã a iaſone q ab ea ſeruatus fuerat.¶Durus.crudelis.¶Mare.qa in reditu meo nulla fuit ꝓcella maris:nã oĩa nouit uĩci ĩcantatiõibus meis.¶Cõſumptũ.credit ne q̃ nihil ãplius ſciã:ut me poſſim uĩdicañ.¶Frater.quẽ laceraré: ut feci meũ ¶Cõiunx.ſi non hẽt fratré hẽt nouã ſpõſam q̃ ulciſci potero.¶ Scelera tua.q̃ſi dicat cũ antea fueris ſcelera pp iaſonẽ: tãto magis nũc debes inuenire alia:cũ ſis ab eo derelicta.¶Decus.cõ memorat ſcelera ſua:reliq patrem & regnũ & fratré occidi & peliã patruũ iaſonis ĩterfeci pp eũ.¶Raptũ.ſ.fratré meum: appoſitiue decus.¶Regni comes.fr̃ meus abſyrtus q me ſequebaꝫ.¶Virginis.ſ.mei medee.¶Ponte.regiõe ad mare euxinũ ubi ẽ tomos locus ubi medea diuiſit frẽm ſuũ:& ut tardaret patrẽ cẽtã inſequẽtẽ:pueri mẽbra dilaniata diuerſis locis appoſuit.¶Pelie ſenis.ut Oui. refert cum medea ueniſſet cum iaſone eſonẽ medicaminibus reiuueneſcer̃ fecit q̃ uidẽs filie pelie idẽ rogarũt ut ĩ patrẽ ſuũ peliã faceret:medea aũt uolẽs ulciſci iniuriã iaſonis ut ipſe regnaret: ſenẽ iuſſit mẽbratim diuiſum aheno coq:ſimulãs illo mõ poſſe reduci ad iuuẽtutẽ.¶Amor infœlix.nullũ ſcelꝰ feci irata ſed ppamorẽ iaſonis.¶Quid tamẽ.tãq̃ inſana amore uertit ſermonẽ uariãdo:q̃ facit laſõ id cogiꝫa creõte ſub cuius ptãte ipſe ẽ.¶ Debuit.caſtigat dictũ ſuũ:imo potius debuit mori:q̃ me deſerere.¶ Melius dolor.ſ. meus: meliora dic cito ꝓ iaſone meo ut uiuat tãtũ memor mei: & ſic ſepius uariat ſermonẽ ĩſana amoñ.¶ Mũeri.q̃re p eã ſeruatus fuerat.¶Genitricẽ.ſ.me abſtrahit a filiis meis & ab iaſone.¶ Domũ.ſ.creõtis.¶ Mallea.ꝓmõtoriũ ẽ laconie.q̃ teſte Seruio ſup.v.ænei.p.l.milia.ĩ mare ꝓtẽdiꝫ:ubi unda adeo ſæua ẽ.q̃ pſeq̃ nauigãtes appeat:dicente Statio li.vii. thebaidos Et rauce circũ ſonat ira malee.uir.li.v.maleeq̃ ſeq̃cibus undis.i.pſequẽtibus Aſſumpſitq̃ nomẽ a maleo argiuoꝝ regi:q̃ ſup illo ſũptuoſiſſimũ ẽt apollini tẽplũ cõſtruxit:q̃ maleoticũ dixit.¶Videbit.qa ex altera pte corĩthi ẽ malea ¶Sile.nutrix rogat medeã ut ſileat ne creõ ſentiat.¶ Referre.i.reddeñ grauia uulnera.¶ Tegiꝫ.ſ.in mẽte.¶Profeſſa.demõſtrata.ut ait diuus Ber.ſi inimicus tuus ſenſerit te ꝓdidiſti.¶ Locũ.qa inimicus cauet.¶ Clepere.abſcõdere.¶ Contra.ſ.hunc doloré.

¶ Tacita. tace medea quia uix potes esse tuta tacendo: quantomagis male loquẽdo poteris opprimi a creonte. ¶ Nunc. in hoc erit uirtus tua si taces quia tu eris compos uoti prudẽter agendo. ¶ Nusq̃ non. i. semper. q. d. si ostendá uirtutem meam: contra istos tũc ipsa habebit locum suũ. ¶ Spes nulla. miseris & deiectis nulla restat spes recuperandi statum suum. ¶ Qui nil. ut Vir. una salus uictis nullam sperare sup. ¶ Potest sperare. qui est in ultimo periculo nõ potest uenire ad peius. ¶ Desperet. i. semp speret oia tentádo sine metu. ¶ Abiere. absentes sunt: noli itelligere quod uenerint cum illa: nõ potes sperare auxilium a tuis: propterea est tacendum. ¶ Medea. hẽt emphasim. q. d. illa que põt facere multa carminibus suis quæ mare & cœlum potest perturbare & fulmina euocare. ¶ Rex. s. creo. ¶ Edita. non timeo etiá si essent missa de terra sicut in colchis. ¶ Cupio. s. mori ¶ Penituit. nollem fugisse ex colchis: unde penitet fuge: necnũc fugiendum est. ¶ Mater. q̃si dicat si non pro te salté pro filiis fuge: nam dicẽdo mater correlatiuũ est filius. ¶ Cui. ad cuius utilitatem: quasi ingrati uiri. ¶ Fugiá & ulciscar postq̃ suades ut fugiam: id faciam sed prius facta uindicta. ¶ Sed cuius. dat locum sequẽti scene audiens ianuã aperiri uidet creontem exeũtem qui medeam credebat fugisse. ¶ Cardo. é quo ianua sustentat̃: tanq̃ cor ianue: græce cardia cor dicitur.

m Edea. quando iason cum medea uenit: a colchis receptus fuit hospitio a creõ te rege corinthioꝝ qui uolebat medeã interfici ab iasone qui regem p̃cibus mutauit exilio illi indicto: unde ueniens creo ut uideret si adhuc ipsa discessisset: secũ loquitur. ¶ Noxiũ genus. sp ferens maluum: & est appositio. ¶ Molitur. parat aliquod malum. ¶ Cui. q. d. nulli: q̃ non pepcit fratri nec patri. ¶ Abolere. de medio tollere. ¶ Ferro. ut facerem eam occidi. ¶ Luem. pestem hominibus. s. medeam. ¶ Gener. meus iason. ¶ Fines. postq̃ pepci discedat a finibus meis. ¶ Fert gradum uenit mihi obuiam nescio quid uelit propterea expellite eam famuli ne me tangat aut mecum loquat̃. ¶ Affatus. colloquutionem. ¶ Vade. cũ illa appropinquaret iubet ut discedat. ¶ Veloci. tu uelox discede. ¶ Aduehe. asporta de regno meo. ¶ Monstrum. teipsam. ¶ Fuga. exilio punitur. ¶ Mulcta. lingua osca pœna dicitur. ¶ Innocens. hironice: imo nocentissima. ¶ Si iudicas. si uis rõne ageꝛ uide an iuste facies: si uis uti uoluntate tua tãq̃ rex subito expelle me. ¶ Feras. noli q̃rere an iustũ uel iniustũ sit q̃ mãdat rex.

Nu. Siste furialem impetum
Alumna: uix te tacita defendit quies:
Me. Fortuna fortes metuit: ignauos præmit.
Nu. Nunc est p̃banda: si locum uirtus habet:
Me. Nusq̃ potest non esse uirtuti locus.
Nu. Spes nulla monstrat rebus afflictis uiam.
Me. Q ui nil potest sperare: desperet nihil.
Nu. Abiere colchi: coniugis nulla est fides:
Nihilq3 supersest opibus e tantis tibi.
Me. medea supersest: hic mare & terras uides.
Ferrumq3: & ignes: & deos: & fulmina:
Nu. Rex est timendus.
Me. Rex meus fuerat pater.
Nu. Non metuis arma:
Me. Sint licet terra edita.
Nu. moriere. me. Cupio.
Nu. Fuge. me. Penituit fugæ.
Nu. medea. me. Fugiam:
Nu. mater es.
Me. Cui sum uides:
Nu. Fugere dubitas:
me. Fugiam & ulciscar prius.
Nu. Vindex sequetur:
me. forsitan inueniam moras:
Nu. Cõpesce uerba: parce iã dẽmens minis:
Animosq3 minue: tempori aptari decet.
me. fortuna opes auferre nõ animum potest:
Sed cuius ictu regius cardo strepit.
Ipse pelasgo tumidus imperio creo.
Creo medea. Creo loquitur.

Edea colchi noxium œte genus:
m Nundũ meis exportat e regnis pedẽ:
molitur aliqd: nota fraꝰ: nota ẽ manꝰ
Cui parcet illa: quem ue securum sinet:
Abolere propere pessimam ferro luem
Equidem parabam: precibus euicit gener
Concessa uita est: liberet fines metu:
Abeatq3 tuta: fert gradum contra ferox
minaxq3 nostros propius affatus petit:
Arcete famuli tactu & accessu procul
Iubete fileat: regium imperium pati
Aliquando discat: uade ueloci uia:
monstrũq3 sæuũ: horribile iã dudũ aduehe:
me. Q d crimẽ aut quæ culpa mulctatur fuga
Cre. Q uæ causa pellat ínocens mulier rogat.
me. Si iudicas cognosce: si regnas iube.
Cre. Aequũ atq3 iniquũ: regis imperiũ feras.
me. Iniqua nunq̃ regna perpetuo manent

¶ Quærere.

Cre. I querere colchis.
me. Redeo: qui auexit: ferat.
Cre. Vox constituto sera decreto uenit.
me. Qui statuit aliqd parte in audita altera.
Aequum licet statuerit: haud æquus est.
Cre. Auditus a te pelias supplicium tulit:
Sed fare: causæ detur egregie locus.
me. Dificile q̃ sit animum ab ira flectere
Iam concitatum: q̃q3 regale hoc caput
Sceptris superbas quisquis admouit manus:
Qua cœpit ire: regia didici mea.
Quáuis enim sim clade miseranda obrupta:
Expulsa. supplex: sola: deserta: undiq3
Afflista: quondam nobili fulsi patre.
Auoq3 clarum sole deduxi genus:
Quodcunq3 placidis flexibus phasis rigat:
Pontusq3 quicquid scythicus a tergo uidet:
Palustribus qua maria dulcescunt aquis:
Armata peltis quicquid exterret cohors
Inclusa ripis uidua thermodontiis.
Hoc omne noster genitor imperio regit.
Generosa: fœlix: decore regali potens.
Fulsi: petebant tunc meos thalamos uiri:
Qui nunc petuntur: rapida fortuna ac leuis
Precepsq3 regno eripuit: & exilio dedit:
Confide regnis: cum leuis magnas opes
Huc ferat & illuc casus: hoc reges habent:
Magnificũ & ingens: nulla quod rapiet dies:
Prodesse miseris: supplices fido lare
Protegere: solum hoc colchico regno extuli
Decus illud ingens: gloriæ florem inclytum.
Presidia achiuæ gentis & prolem deum
Seruasse memet: munus est orpheus meum:
Qui saxa cantu mulcet & siluas trahit.
Geminumq3 munus castor & pollux meum.
Satiq3 borea: quiq3 trans pontum quoq3
Summota lynceus lumine immisso nidet.
Omnesq3 miniæ: nam ducum taceo ducem
Pro quo nihil debetur: hunc nulli imputo:
Vobis reuexi ceteros: unum mihi.
Incesse nunc: & cuncta flagitia ingere.
Fatebor. obici crimen hoc solum potest
Argo reuersa: uirgini placeat pudor,
Paterq3 placeat: tota cum ducibus ruet
Pelasga tellus: hic tuus primus gener
Tauri ferocis ore flagranti occidet.
Fortuna causam quæ uolet nostram præmet.
Non penitet seruasse tot regum decus.

¶ Querere. uade lamẽtatũ de me ad colchos. ¶ Redeo. s. ad colchos: sed ille Iason qui me uexit huc reducat in patriam. ¶ Constituto. deliberato: non oportet infringere decretum regis semel statutũ. ¶ Inaudita. quia priusq̃ ferat̃ sñia audienda est utraq3 pars. ¶ Pelias. patruus iasonis fuit interfectus a te non audita causa. ¶ Egregie. iustissime: innocentie tue: hironice ¶ Difficile. ostẽdit medea difficultatem cause sue: nam cum reges ꝓposuerunt aliquid agendum difficile est ab eis mouere propositũ: qd̃ didici a Patre meo rege: demum mouet misericordiam a mutatiõe status sui. ¶ Cœpit ire. q sunt in regno putant esse regale ut eant qua ceperunt & finiãt propositum suum. ¶ Quisquis admouit. i. quicunq3 rex est. ¶ A tergo. a parte asie. ¶ Palustribus. propter paludẽ meotidem. ¶ Dulcescũt. quare ex ea parte ingreditur mare quod habet aquas salsas. ¶ Cohors uidua. amazones de quibus supra diximus. ¶ Viri. qui me tunc petebant nunc eos peto. ¶ Cõfide. q. d. id põt etiam tibi accidere ꝙ mihi euenit: unde non est superbiendum: sed oĩa humane agendum: nã fortuna est rapida uelox & inconstans. ¶ Hoc reges. s. ꝓdesse miseris. ¶ Supplices. quod fuit proprium romanoꝝ. ut Vir. Parcere subiectis & debellare superbos. ¶ Protegere. tueri & suscipere domo. ¶ Solum hoc quia argonautas seruaui. ¶ Extuli. exportaui de colcho ꝙ dicor medea seruasse argonautas ¶ Prolem deũ. filios deorum sicut orpheum filium apollinis & caliopes: castorem & polucẽ: & herculẽ filios iouis. ¶ Munus. quia perisset nisi fuissem: unde uitam habet munere meo. ¶ Sati. borea filii boree & orithie zethus & caleis. ¶ Lynceus. fuit uir summe acuitatis ĩ uidẽdo: qui cum esset ĩ portu siculo uidebat naues in portu atheniensi. ¶ Summota. res remotas. ¶ Mynie. populi thessalie qui uenerũt cum iasone. ¶ Ducem. s. iasonem: ipsa commemoro omnes excepto uno iasone quod beneficium non imputo uobis factum: quia illum seruaui ad uoluptatem meã. ¶ Incesse. prouoca ad irã & ingere mihi omnia scelera: si uis exprobrare: fatebor ꝙ fui scelerata: sed tu exprobrabis cum tua ingratitudine. ¶ Solum. s. ꝙ sequitur: ¶ Argo. naui: qua uecti sunt græci. ¶ Virgini. si mansissem apud patrẽ: Iason perisset & cũ eo tot nobiles græci. ¶ Pudor. pudicitia. ¶ Gener tuus. iasõ fuisset ꝑmꝯ. ¶ Flagrãti. ore tauri euomẽtis flammas. ¶ Fortũa. siue bona siue mala.

¶Penes te.in poteſtate tua:ſi uis me damnare ſaltem da mihi præmium pp quod me dãnas ſcilicet iaſonem. ¶Crimen.ſ.iaſonem. ¶Scie-bas.ſ.in principio quando fugi ſupplex ad te. ¶Angulum.non regnũ nec diuitias rogo: ſed ut ſinas me latere in uno angulo. ¶Haud parũ clare.i.aperte teſtificatus ſum me fuiſſe nõ im miſericordem dando filiam meam iaſoni exu li. ¶Ex petit pœne.i.ad penã querit. ¶Acha-ſtus.filius pelie quem occidiſti. ¶Diſciſſa.dila-niata:nam ipm iuſſit membratim diuidi ut co queret. ¶Sorores.ſ.achaſti & filie pelie. ¶Pie. quare uolebant patrem reducere ad iuuentu-tem:ſed eas decepiſti. ¶Impium.nefas.ſ.lace-rando patrem ut mandaueras. ¶Poteſt iaſon. ſi medea non erit cõiuncta iaſoni liberabitur ipſe ab omni crimine:nam tu ſola es cauſa ſue infœlicitatis. ¶Innocuum.innocentem:nam manus ſuas habet puras ab omni ſanguĩe: nec uobiſcum fuit: quando patrẽ achaſti laniaſtis. ¶Nequitia feminea.feminis pronis ad omne malum propria eſt:ſed ultra hoc habes fortitu-dinem uirilem ad agendũ omnia. ¶Fame me-moria.ut de te amplius nõ ſit memoria: diſce-de:& purga regna mea quæ ſunt contamina-ta propter te. ¶Sollicita.moue ad malũ. ¶Pro fugere.ſi uis ut recedam da mihi nauem & co-mitẽ iaſonem. ¶Bella.ſi times ne achaſtus faci at tibi bellum:debes etiam laſonem expellere: cum ambo ſimus in culpa. ¶Illi.ſ.laſoni ad uti litatem illius non autem meam interemptus ẽ Pelias:& ſi me diceres totiens ſceleratam: qd̃ feci non mihi ſed pro uobis factum eſt. ¶Di-ſtinguis. uis unum retinere & me expellere. ¶Docet maritus.ſ.laſon.q.d.quicquid facit in me:docet fore in filiam tuam quã relinquet ſi-cut me. ¶Nunquam mihi.ad utilitatem meã. ¶Seris.ſeminas:quid tardas exilium uerbis. ¶Inſontes.peto ne punias filios propter ma-trem. ¶Per auſpicatos.quaſi dicat per coniu-gium filie tue quod uidetur fieri meliore auſpi tio quã fuerit meum: & ſpes futuras ideſt per filios quos ſperas naſcituros ex eis: rogo ut des ſpacium deoſculandi filios meos.

Quodcunq3 culpa præmium ex omni tuli
Hoc eſt penes te:ſi placet damna ream:
Sed redde crimen:ſum nocens fateor creo:
Talem ſciebas eſſe cum genua attigi:
Fidemq3 ſupplex præſidiis dextre peti,
Terram ac miſeriis angulum:& ſedem rogo
Latebraſq3 uiles:urbe ſi pelli placet:
Detur remotus aliquis in regnis locus.
Cre.Nõ eſſe me qui ſceptra uiolenter geram:
Nec qui ſuperbo miſeros calcem pede.
Teſtatus equidẽ uideor haud clare parum.
Generum exulem legẽdo:ac a fflictũ & graui
Terrore pauidum:quippe te pene expetit:
Lætoq3 achaſtus regna theſſalica obtinens:
Senio trementem debili atq3 euo grauem
Patrem peremptum queritur:& ceſi ſenis
Diſciſſa membra:cum dolo capte tuo
Pie ſorores impium auderent nefas.
Poteſt iaſon ſi tuam cauſam admoues
Suam tueri:nullus innocuum cruor
Contaminauit.abfuit ferro manus:
Proculq3 ueſtro purus a cetu ſtetit.
Sed tu malorum machinatrix facinorum:
Cui fœminea nequitia ad audendum omnia
Virile robur:nulla fame memoria
Egredere:purga regna:letaleſq3 ſimul
Tecũm aufer herbas:libera ciues metu.
Alia ſedens tellure:ſollicita deos.
Me.Profugere cogis:redde fugienti ratem
Vel redde comitem:fugere cur ſolam iubes:
Non ſola ueni:bella ſi metuis pati
Vtrumq3 regno pelle:cur ſontes duos
Diſtinguis:illi pelias:non nobis iacet.
Fugam:rapinas:adice deſertum patrem:
Lacerumq3 fratrem:quicquid etiam nouas
Docet maritus coniuges:non eſt meum.
Totiens nocens ſum facta:ſed nunq̃ mihi.
Cre.Iam exiſſe decuit:qd ſeris fando moras:
Me.Supplex recedens illud extremũ precor:
Ne culpa matris natos inſontes trahat.
Cre.Vade:hos paterno ut gẽitor excipiã ſinu
Me.Per ego auſpicatos regii thalami thoros:
Per ſpes futuras:perq3 regnorum ſtatus:
Fortuna uaria:dubia:quos agitat uice:
Precor:breuem largire fugienti moram.
Dum extrema natis mater infigo oſcula:
Fortaſſe moriens.
Cre.Fraudibus tempus petis.

Me. Quæ fraus timẽri tempore exiguo põt:
Cre. Nullũ ad nocẽdũ tẽpus angustũ malis ẽ
Me. Parũ ne misere tẽporis lachrimis negas
Cre. Et si repugnet præcibus infœlix timor.
Vnus parando dabitur exilio dies.
Me. Nimis est: & hoc aliquid abscindas licet.
Cre. Et ipsa propera capite supplicium lues
Clarus priusq̃ phœbus attollat diem:
Nisi cædis isthmo: sacra me thalami uocant.
Vocat precari festus hymeneo dies.

Chorus.

a Vdax nimium qui freta prius
Ratẽ tam fragili perfida rupit:
Terrasq3 suas post terga uidens:
Animum leuibus credidit auris:
Dubioq3 secans equora cursu:
Potuit tenui fidere ligno:
Inter uitæ mortisq3 uias:
Nimium gracili limite ducto.
Nundum quisq̃ sidera norat
Stelliq3 quibus pingitur æther
Non erat usus: nundum pleiadas
Hyadasq3 poterant uitare rates.
Nõ olẽiæ sidera capræ. Nõ q̃ seqtur flectitq3
Arctica tardus plaustra bootes. senex
Nundum boreas: nundum zephyrus
Nomẽ hẽbant. Ausus typhis pandere uasto
Carbasa ponto: legesq3 nouas
Scribere uentis: nunc lina sinu
Tendere toto: nunc prælato
Pede: transuersos captare notos:
Nunc antennas medio tutas
Ponere malo: nunc in summo
Religare loco cum iam totos
Auidus nimium uauita flatus
Optat: & alto rubicunda tremunt
Supara uelo: candida nostri Secula patres.
Videre procul fraude remota:
Sua quisq3 piger littora tangens.
Patrioq3 senex factus in aruo
Paruo diues: nisi quas tulerat
Natale solum non norat opes.
Bene discepti federa mundi
Traxit in unum thessala pinus:
Iussitq3 pati uerbera potum.
Partemq3 metus fieri nostri
Mare sepositum: dedit illa graues
Improba pœnas: per tam longos

¶ Angustum. breue. ¶ Et si. licet faciam cum timore: concedo tibi unũ diem ut possis deoscu lari filios tuos. ¶ Abscindas. abbreuies istud tẽpus si placet ut non sit etiam nisi medius dies. ¶ Lues. sustinebis suppliciũ capitis si crastinus dies hic te inuenerit. ¶ Isthmo. terra ubi erat corinthus. ¶ Hymineo. quare uolo solemnia nuptiarum filie mee celebrare.

Vdax. Inducitur chorus feminarũ co-
a rinthiarum execrans primũ qui inue-
nit nauẽ iter tot pericula uite: adduxit medeã maximam pestem. Versus est anapesti cus pindaricus cõstans quattuor pedibus: interdum nullum habet anapestũ. ¶ Audax. nimis temerarius. ¶ Perfida. non seruantia fidẽ: nam incerta sunt & uaria. ¶ Fidele. hére fiduciam in paruo ligno. ¶ Gracili limite. parua distãtia inter aquam ubi est mors: & lignum ubi sunt homines: unde Iuuenalis. quattuor aut tribus digitis a morte remotus. ¶ Pleiadas. septẽ stellas filias athlantis in cauda tauri: hyades in fronte tauri septem sunt stellæ quæ sucule appellantur tempestatem inducentes: unde hyadas aliqui appellarunt a uerbo greco hyo q̃ est pluo. Oui. lib. vi. fastorum: Postera lux hyades taurine cornua frontis euocat: & multa terra madescit aqua. ¶ Oleniæ capræ. amalteam capram nutritam fuisse asserunt in oleno boetie ciuitate. Oui. v. fasto. Nascitur olenie signum pluuiale capelle. ¶ Arctica. septentrionalia: de boote & plaustro: & ursa maiore: & minore supra satis diximus. ¶ Typhis. magister prie nauis q̃ duxit argonautas. ¶ Carbasa uela. ¶ Scribere leges: quodámodo facte sunt leges nauigantibus qualiter debeãt regere nauem. ¶ Lina. uela quæ faciant sinum. ¶ Pede. fune qui quando fertur uersus proram facit obliquare uela: antẽne dicuntur ligna quæ sustinent uela per transuersum mali. ¶ Sũmo. in summitate mali. ¶ Optat. uult colligere oés uentos. ¶ Supara uela. aliquãdo significat subtilem uestem puellarem. ¶ Nostri patres. scilicet qui nõ sunt usi nauigatione. ¶ Candida. meliora tempora ¶ Natale solum. terra in qua natus erat. ¶ Bene discepti. disiuncti: a diis & sepio: nam aqua data est piscibus: terra hominibus unde bene diuisus erat mundus. & homines debebãt esse cõtenti suis littoribus. ¶ Thessala pinus. nauis argos facta ex pinu in thessalia. ¶ Verbera. scilicet per remos & per alia instrumenta nautica. ¶ Sepositum. se iunctum ab usu humano antea patiebamur tantum mala in terra: nunc autem timemus etiã in aqua. ¶ Illa. scilicet nauis argos dedit pœnas scilicet quæ sequuntur.

¶ Cum duo montes.cyaneæ insule sunt in ponto seu magis scopuli contra thraciũ bosphoꝝ mille quingentis passibus ab europa distantes:ut testis est põponius de quibus Lucanus circa finẽ secũdi libri: ut pegasea ratis peteret cũ phasidos undas.cyaneas tellus emisit in equora cautes:has fuisse instabiles dicũt:& uicissim cõcurrentes.Dicunt he concurrisse:& abstraxisse puppẽ argos. ¶ Clausta.qa uidẽt claudere mare illic. ¶ Etereo.qa fragore maximo uidebãtur tonitrua de cœlo. ¶ Impulsu.ipetu:& collisiõe simul fcã ex utraqꝫ parte. ¶ Dephensum.s.in medio: nã aquas maris exprimebat in cœlũ:quãdo illi scopuli cõiungebant. ¶ Labente.cadẽte ꝑ timorẽ. ¶ Habenas.temonẽ nauis quo regit nauis:quẽadmodũ equus freno:& habenis. ¶ Vocem.cantũ orphei qui ꝑ timorẽ & ipse tacuit ¶ Virgo pelora.sicula:nã pelorus é mons sicilie ad italiã uergẽs ibi scylla piculũ maris siculi nautis inimicũ hẽtur:hæc olĩ fuisse filia phorci ex cretaria nimpha dr:de q̃ Oui.li. xiiii.meta. oía exꝑssit:nã cum deus marinus glaucus hãc ardẽter amaret:a qua ipse spernebat:& Circe Glaucum ipm miꝫ in modũ amaret suadebat glauco circe ut spernẽtẽ scyllã sperneret: & se amãtẽ amaret:cui prius inqt glaucus: nascit in equore frondes & in summis nascẽt mõtibus alge:sospite q̃ scylla nr̃i mutẽt amores.Et quo irata circe nec uolens amatũ ledere cõtra scyllã ipsam incanduit:quæ sibi ꝑferebatur. Et qd fontẽ in quo scylla ipsa lauari cõsueuerat uenẽficiis potentissimis uitauit:adeo ut cũ fontẽ intrauit:cãnes rectibiles iuxta inguinia sua cõspiceret:q mõstruosis latratibus ipam deterebãt: quibus ipsa exterita ꝑcipitẽ se mari dedit: q̃ ut ait Vir.in.iii.ænei.Cecis cohibet spelũca latebris:ora exercitantẽ:& naues in saxa trahẽtẽ: unde Oui.li.i.de arte inqt. Altera scylla maris mõstrũ medicamine circes.Pupe præmit rapidos inguinibusqꝫ canes:huius formã depingẽs Vir.in eodẽ li.iii.ænei.inqt. Prima hoĩs facies & pulchro pectore uirgo pube tenus: postremã ĩmani corpore pistris.Delphinum caudas utero cõmissa lupoꝫ.Salustius uero cõcordãs cum Pli.li.iii.hysto.natu.dixit in sicilia eẽ saxũ ingens habẽs humanã effigiẽ in pte superiori. In inferiori uero plures hẽre dixerũt refectos scopulos sub radicibus cauernosos inter quos dumestuosum mare intrat ab eisdẽ refractum tumultuãdo repsentat latratũ canũ:& ululãtes lupos. ¶ Imo malo.s.scylla.Ob hoc periculum qs nõ riguit per totos artus ex timore de nauigatiõe ponti in thessaliam nõ est necesse uenire ad italiam sed sumptũ de nautica orphei:qui dicit cum medea lacerassẽt absyrtũ fratrem loué indignatũ misisse tẽpestatem:& per duos dies errauisse in mari:& ad hæc loca appulisse:medeáqꝫ cupidam uisendi sororem Circem q̃ regno pulsam ad italiã uenisse trãdunt:in eo quæ promontorio qd etiam nũc ab illa Circeon uocatur recedisse:ut Diodorus plane exequitur li.v. ¶ Quid cũ tangit aliam fabulã ex Orpheo sumptã fuerunt:ut dicũt poete tres acheloi fluminis filie ex Caliope musa.He insulas quasdã iuxta pelorum iter siciliam:& italiam habitasse scribũtur. ¶ Quod Oui.etiam tetigit in .xiiii.methamor. Dum aenee transi tũ describens inqt. Terrasqꝫ calenti sulphure fumatas acheloiadũqꝫ reliqt sirenũ scopulos. Quod claudianus pœta insignis clarius ostẽdit:ac latius in li.de raptu ꝓserpine. Haꝫ una uoce telte Seruio sup.v.ænei. circa finẽ:alia tibiis:alia lira canebat.Sed tãta dulcedine cantus trãseuntes nautas afficiebant:ut sopirentur:quos cũ sopitos persentiscerent:submergebãt & deuocabant:unde dicit:q cũ naute uela dirigerẽt ad illaꝫ littora uidẽs orpheus periculũ lira accepta fecit illas tacere. ¶ Dire pestes.sirenes. ¶ Mulcerent.delinirẽt cantu suo. ¶ Pieria.donata a musa eius matre. ¶ Præciũ.ꝑciũ nauigatiõis fuit aureũ uelus & medea peior oĩ mõstro. ¶ Merces.appositio ẽ.q.d.prima carina fuit execrabilis & Medea fuit merces digna illa carina. ¶ Cessit.supatũ ẽ. ¶ Leges.s.qs uolũt naute. ¶ Palladia manu.nã dono palladis argo fabricata fuit quæ amabat iasonẽ. ¶ Cymba.ẽt nũc ꝓua nauicula transcẽdit totũ mare. ¶ Regũ.iasonis & socioꝫ regũ.

Ducta timores:cum duo montes.
Clausta profundi:hinc atqꝫ illinc
Subito impulsu:uelut æthereo:
Gemerent sonitu:spargeret astra
Nubesqꝫ ipsas mare deprehensum.
Palluit audax tiphys & omnes (te lyra:
Labẽte mãu misit hẽnas. orpheꝰ tacuit torpẽ
Ipsaqꝫ uocẽ ꝓdidit argo Q uid cũ siculi uirgo
Rabidos utero succincta canes: (pelora:
Omnes pariter soluit hiatus:
Q uis non totos horruit artus:
Totiens imo latrante malo.
Q uid cum ausonium dire pestes
Voce canora mare mulcerent:
Cum pieria resonans cithara:
Thracius orpheus:solitam cantu
Retinere rates:pœne coegit
Syrena seq:qd fuit huiꝰ: Prætiũ cursus aurea
Maiusqꝫ mari medea malum: pellis
Merces prima digna carina.
Nunc iam cessit pontus & omnes:
Patitur leges:non polladia
Compacta manu regum referens
Inclyta remos quæritur argo.
Q uælibet altum cymba pererrat.
Terminus omnis notus:& urbes
Muros terra posuere nouos:
Nil qua fuerat sede reliquit
Peruius orbis:indus gelidum

¶ Indi.extremi populi in oriente ab indo fluuio dicti ultra quos non ẽ terra habitabilis iam omnes fines nobis ſublati ſunt:nã oẽs de loco ad locũ uagantur.¶ Araxẽ.fluuiũ armenie.¶ Perſæ.populi oriẽtis:ab his teſte Pli.lib.xv. Perſica poma aduecta ſunt.¶ Albim fluuiũ germãie in cuius ripa ſunt populi ſueui.¶ Rhenũ fluuiũ q diuidit galliã a germania.¶ Seris.i.poſteris annis.¶ Oceanus.extremũ mare:nã tenet colligatũ centꝫ terre:ſed ueniet tp̃us:qđ nauigabimus ultra tylẽ:& alias iuſulas iueniemus.¶ Laxet.apiet.¶ Vincula terminos.¶ Typhis.nauta.¶ Nouos orbes.terras nobis antea incognitas.¶ Tile.iſula ẽ oceãi iter ſeptẽtrionalẽ & occidẽtalẽ plagã: quæ ultima erat ex cognitis a romanis. Virgi. primo georgicoꝫ tibi ſeruiat ultima tyle.alia eſt in aphrica contra ſinum cartaginis.

Potat araxem:albin perſæ
Rhenumqꝫ bibunt:ueniunt annis ingens
Secula ſeris qb⁹ oceãus Vincula rerũ laxet:&
Pateat tellus:tiphyſqꝫ nouos
Detegat orbes:nec ſit terris Vltima thylæ

Actus.iii.Nutrix.Medea.Nutrix loquitur.

Lumna celerẽ quo rapis tectis gradũ:
Reſiſte:& iras cõprime: ac retiẽ ípetũ
Incerta qualis entheos curſus tulit:
Cum iam recepto mœnas inſanit deo:
Pindi niualis uertice aut niſe iugis
Talis recurſat huc & illuc motu effero
Furoris ore ſigna lymphatici gerens.
Flammata facies ſpiritum ex alto citat.
Proclamat o ſuperi oculos fletu rigat.
Renidet:omnis affectus ſpecimen capit:
Heret:minatur eſtuat:queritur gemit.
Quo pondus illud uerget:ubi ponet minas:
Vbi ſe iſte fluctus franget.exundat furor.
Nõ facile ſecum uerſat haud medium ſcelus.
Se uincet:ire nouimus ueteres notas.
Magnum aliquid íſtat: efferũ:ímane impiũ:
Vultum furoris cerno dii fallant metum.
Me.Si queris:odio miſera quẽ ſtatuas modũ:
Imitare amorem:regias ego ne ut faces
Inulta patiar:ſegnis hic ibit dies
Tanto petitus ambitu:tanto datus.
Dum terra cœlum media libratum feret:
Nitiduſqꝫ certas mundus eulouet uices:
Numeruſqꝫ harenis deerit:& ſolem dies:
Noctem ſequẽtur aſtra:dum ſiccas polus
Verſabit arctos:flumina in pontum cadent:
Nunq̃ meus caſſabit in pœnas furor.
Creſcetqꝫ ſemper:quæ ferarũ immanitas:
Quæ ſcylla:quæ carybdis ionium mare
Siculumqꝫ ſorbens: quæqꝫ anhelantẽ p̃mẽs:
Titana:tantis ætne feruebit minis:
Non rapidus amnis:nõ procelloſum mare
Pontuſqꝫ choro ſæuus aut uis ignium
Adiuta flatu.poſſet inhibere impetum
Iraſqꝫ noſtras:ſternam & uertam omnia.
Timuit creontem:& bella theſſalici ducis.
Amor timere neminem uerus poteſt.

Lumna.hic eſt tertius actus:ubi nutrix hortaf̃ medeã ad qẽté ne qd q̃ cõtra regẽ tẽtet:ſed međa ira ícitata ad uíđictã ꝓna fertur.¶ Incerta.illa nõ obtempat:ſed recedit preceps:unde nutrix dicit:abit illa ſicut mœnas furiata.¶ Entheos.bacchicos:& ẽ adiectũ a græco.¶ Mœnas.baccha:de q̃ ſupra dixíus.¶ Recepto deo.i.furore bacchico ĩ mõtibus íqbus ſolebãt fieri ſacra baccho:de píđo & niſa dictũ ẽ ſupra.¶ Effero.effréato.¶ Lymphatici.lymphá.aquã uocamus.unde lymphatici laruatici atꝫ ĩſaniẽtes dicũf̃ qđ apud ueteres uulgo proditũ erat:qcũꝫ ſpeciẽ quãđã uidiſſent:hoc eſt nymphe effigié furẽdi fiñẽ nõ faceñ:quos græci nympholeptos appellãt.¶ Flámata.accenſa.¶ Citat.cõmouet.¶ Ex alto.i.ꝓfundo pectoñ.¶ Renidet.ſunt uarie paſſiões illius: ĩterdũ hẽt uultũ letũ recordãs de uindicta tractũ ẽ ab auibus quæ ſunt in nido quæ letãf̃ uidẽtes matré uenientẽ.¶ Specimẽ.ſignũ & argumẽtũ cuiuſcũꝫ paſſiõis:græci pati appellãt q̃s latini paſſiones & affectiões dicũt.¶ Heret.firmat ſe ꝙ ſignũ ẽ cogitabũdi.¶ Minaf̃.q̃ſſat caput.¶ Eſtuat.dubitat ĩ pectoñ tractũ a fluctibus.¶ Põdus.malũ.¶ Verget.uertet ſe.¶ Verſat.reuoluit ſecũ.¶ Haud.mediũ nõ mediocre.imo magnũ.¶ Se uincet.faciet pluſquã ſolita ſit ĩ malis ſuis.¶ Fallãt.faciãt ut falſũ ſit & uanum qđ metuo.¶ Si q̃ris.exhortaf̃ medea ſeipſã audiẽdo nutricẽ.¶ Miſera.núc ĩ miſeriis cõſtituta.¶ Imitare amorẽ.ſ.ꝓpq̃ reliqſti pr̃em & ĩterfeciſti fratrẽ:nunc facias aliqd peius.¶ Patiar.ſuſtinebo ne ut reliq̃t me laſõ:& hodie ducat aliã uxorẽ.¶ Segnis.ſine uíđicta.¶ Ambitu.cũ tãta íſtãtia a creõte rege petitus ut cũ laſone iũgeret filiã.¶ Dũ terra.nũq̃ ceſſabo donec fecero uíđictã.¶ Libratũ.qa terra ẽ ĩ medio.¶ Mũdus.cœlũ.¶ Vices.mutatiões tempoꝝ. nã mõ æſtas mõ hiems.¶ Numerꝰ.qa arene nõ poſſũt munerari.¶ Solẽ.qa de die ẽ ſol:de nocte ãt apparẽt ſidera.¶ Siccas.arctos.urſã minorẽ & maiorẽ q̃ dicũf̃ nũq̃ occidere ĩ mari:ut alie ſtelle:quẽadmodũ ſupra dixíus.¶ In põtũ.oía fluĩna uadũt ad maf̃.¶ Titana.cucheladũ unũ ex gigãtibꝰ q̃ ſub ethna ſepultũ dr̃ a poetis:euomereqꝫ flammas q̃ ab ethna mõte euoluũf̃.¶ Nõ rapidus.nõ erit ulla potẽtia q̃ poſſit me cohibeñ.¶ Corouẽto.¶ Põtꝰ.ſ.euxíus.¶ Tíuit.ídignata medea ꝙ iaſon illã reliqrit ꝓp timorẽ creontis:& achaſti regis theſſalie:uũ dĩc ſibiip̃i:ſi me amaſſet nõ me reliqſſet:nãꝫ amor neminẽ tiet.

¶ Sed ceſſerit.pone q̄ timuerit: ſaltē debebat uenire ad me:ut ſeipſum expurgaret potuiſſet que impetrare plures dies a creonte ne diſcederem:quēadmodum ip̄a impetrauit tantum unam diem: quæ tamē ſatis erit ad uindicādū me.¶ Coniugem.ſ.me.¶ Ferox.ſ.iaſon.¶ Laxare.,plongare.t̄pus.¶ Immitis fuge.exilii crudeliter mihi inditi.¶ Genero. iaſoni cui nulla repulſa potuit dari a creonte.¶ Vnus dies.ut cōplecterer natos priuſq̄ diſcederem.¶ Deos. ſ.p̄ incantationes:¶ Sola.nunq̄ quieſcam:imo ero contenta ſi uidero omnia in ruinam dari mecum.¶ Tutus.quia nemo ſine periculo aggreditur potentes.

o Dura.Nunc altera pars iaſonis exeuntis ad conſolandū medeam:& dolet:q̄ cogatur eā deſerere.dicens quādo uolui liberari a tauris & dracōe coactus ſum iurare ne perirem me habitur̄:me deam in uxorem:nunc autem neceſſe eſt:aut moriar aut obtemperē creonti:ſed deos teſtor qđ non id facio p̄pter mortem meā:ſed propter filios meos.¶ Fata. ſ.mea.¶ Sortem. cōditionē fortūe mee.¶ Ex equo.equali ſemper mihi iniqua.¶ Peiora. q̄a peius ſequutū fuit ex liberatione mea: & hæc ſe cū loquitur iaſon.¶ Coniugis. medee quæ me liberauit.¶ Fide.quā promiſi medee.¶ Virum.ſ.forte qui mortem non timet.¶ Pietas. amor ī filios.¶ Vicere.excuſat ſe:nam filii ſui fecerunt hoc amore ſuo:ut deſererem medeā ut ſuperſtites eſſent.¶ Parentē.ſ.me.¶ Quim ipſa.ſ.medea.mater: credo q̄ ipſa potius uelit deſerere me quā uidere mortem filio.¶ Male: potius uelle cōſulere natis.i.ſeruare uitam filiorum q̄ frui thalamis meis.¶ Aggredi.alloqui deliberaui adire illā.¶ Exiluit. foras uenit ad me.¶ In uultu.quo monſtrabat totā paſſionē animi.¶ Fugimus.furibunda aggredit iaſonē.¶ Cauſa.fugi.a patre p̄p amorem tuum: iterū de theſſalia p̄pter peliam quem interfeci pro te:nunc autē coacta & deſerta a te.¶ Ad quos exprobrat beneficia:uis redeam ad patriam:q̄ totam uiolaui propter te.¶ Reuexi.reduxi.ſo ſpites reges qui tecū erant in argo.¶ Adulterū ſcilicet te.¶ Per ſymphlegadas. ſunt teſte pli. in.iiii. &.vi.natu.hyſto. ſcopuli:uel ſecundum pomponium in ſecundo due inſule heleſponti contra thracium boſphorum mille quingētis paſſibus ab europa diſtantes:quas nonnulli ex pœtis noſtris etiam cianeas uocauerunt. Has ouidius in.xx.methamorphoſeos li. mobiles primum fuiſſe ſed poſtea immobiles factas dixit. Timuit concurſibus argo undarum ſparſas ſymphledades eliſarum quæ nunc imote perſtant uentiſq̄ reſiſtunt.¶ Nec das.quia omnino eram exul.¶ Regius gener.hironice:laſon gener creontis.¶ Pellicem.ſcilicet me.

Sed ceſſerit conuictus & dederit manus:
Adire certe coniugem:extremo alloqui
Sermone potuit hoc quoq3 extimuit ferox:
Laxare certe tempus immitis fugæ
Genero licebat:liberis unus dies
Datus duobus:non quæror tempus breūe
Multum patebit:faciet:hic faciet dies:
Quod nullus unq̄ taceat inuadam deo
Et cuncta quatiam. (tiga
Nu.Recipe turbatū malis hera pect⁹ aíuz mime.Sola ē qes:mecū ruina cūcta ſi uidero ob mecū oía abeat trahere cū p̄eas libz. (ruat:
Nu.Q uā multa ſint timenda:ſi perſtas uide.
Nemo potentes aggredi tutus poteſt.

Iaſon medea.Iaſon loquitur. 7

o Dura fata ſemper:& ſortem aſperam:
Cum ſæuit & cū parcit:ex equo malā
Remedia totiens inuenit nobis deus
Periculis peiora:ſi uellem fidem
Preſtare meritis coniugis:leto fuit
Caput offerendum:ſi mori nolim:fide
miſero carendum eſt:non timor uincit uirum.
Sed trepida pietas:quippe ſequeretur necem
Proles parentum ſancta:ſi cœlum incolis:
Iuſticia numen inuoco ac teſtor tuum.
Nati parentem uicere:quin ipſa quoq3:
Et ſi ferox eſt corde nec patiens iugi:
Conſulere natis male q̄ thalamis reor.
Conſtituit animus præcibus iratam aggredi.
At ecce uiſo memet exiluit furit.
Fert odia preſe:totus in uultu eſt dolor:
me.Fugimus iaſon :fugimus hoc nō eſt nouū
Mutare ſedes:cā fugiendi noua eſt.
Pro te ſolebam fugere:diſcedo:exeo:
Penatibns profugere quam cogis tuis:
Ad quos remittis:phaſim & colchos petam
Patriumq3 regnum:queq3 fraternus cruor
Perfudit arua:quas peti terras iubes:
Q uæ maria monſtras:pontici fauces freti:
Per quas reuexi nobiles reguin manus
Adulterum ſecuta per ſymphlegadas.
Paruā ne colchon:theſſala an tempe petam:
Q uaſcunq3 aperui tibi uias:clauſi mihi.
Q uo me remittis:exuli exilium imperas
Nec das:eatur:regius iuſſit gener
Nihil recuſo:dira ſupplicia ingere.
Merui:cruentis pelicem pœnis premat
Regalis ira:uinculis oneret manus:

Clauſamq3

Clauſamq3 ſaxo noctis ętèrnæ obruati.
ninora meritis patiar: o ingratum caput
Reuoluat animus igneos tauri halitus
nterq3 ſæuos gentis indomitæ metus
Armifero in aruo flammeũ œte pecus:
Hoſtiſq3 ſubiti tela: cum iuſſu meo
Terrigena miles mutua cæde occidit.
Adice expetita ſpolia phryxi arietis:
Somnoq3 iuſſum lumina ignoto dare
Inſomne monſtrum. traditum fratrem neci:
Et ſcelere in uno non ſemel factum ſcelus:
Iuſſaſq3 natas fraude deceptas mea
Secare membra non reuicturi ſenis:
Aliena ſequens regna: deſerui mea:
Per ſpes tuorum liberum & certum larem:
Peruicta monſtra: per manus pro te quibus
Nunq̃ peperci: perq3 preteritos metus.
Per cœlum & undas coniugii teſtes mei:
miſerere: redde ſupplici fœlix uicem.
Ex opibus illis quas procul raptas ſcythe
Vſq3 a peruſtis indiæ populis petunt.
Q uaſq3 refecta uix domus gazas capit:
Ornamus auro nemora: nil exul tuli
Niſi fratris artus: hos quoq3 impendi tibi
Tibi patria ceſſit: tibi frater: pater: pudor:
Hac dote nupſi: redde fugienti ſua.
Ia. Perimere cum te uellet infeſtus creo:
Lachrymis meis uictus exilium dedit.
Me. Penã putabã: munus ut uideo eſt fuga.
Ia. Dũ licet abire profuge: teq3 hinc eripe:
Grauis ira regum eſt ſemper.
Me. Hoc ſuadens mihi: præſtas creuſæ.
Pellicem inuiſam amoues.
Ia. Medea amores obiciſ. mẽ. Et cedẽ & dolos.
Ia. Obicere crimẽ quod potes tandem mihi.
Me. Q uodcunq3 feci.
Ia. Reſtat hoc unum inſuper:
Tuis ut etiam ſceleribus fiam nocens.
me. Tua illa: tua ſunt illa: cui prodeſt ſcelus
Is facit: omnes coniugem infamẽ arguant:
Solus tuere: ſolus inſontem uoca.
Tibi innocens ſit quiſquis eſt pro te nocens.
Ia. Ingrata eſt uita: cuius accepte pudet.
me. Retinenda non eſt: cuius accepte pudet:
Ia. Q uin potius ira concitum pectus doma:
Placare natis.
Me. Abdico. abiuro: abnuo:
Meis creuſa liberis fratrem dabit:

¶ Minora. nam maiora merẽtur ſcelera mea. ¶ Ingratum caput. nunc caput hyroniam exprobrando beneficia ſua laſoni. ¶ Halitus. ſpiritus. Nam tauri qui erant ad cuſtodiam aurei uelleris naribus & ore flãmas euomebãt. ¶ Armifero in aruo. ubi debebant naſci armati homines ex dentibus ſerpentis qui in auctorẽ feminis arma contuliſſent. ¶ Pecus. tauros intelige. ¶ Hoſtis ſubiti. ſubito ex terra nati. ¶ Mutua. nam mutuis uulneribus ſeſe interfecerũt. ¶ Arietis. quem marti phryxus ſacrauit: eiuſq3 pellem e fago appendit. ¶ Monſtrũ. draconẽ peruigilẽ. ¶ Fratrem. abſyrtum quẽ in fruſtra diſſecui apud thomos. ¶ In uno ſcelere. ſ. cum ſequerer te multa ſcelera ſimul feci. ¶ Iuſſas. natas. filias pelie patrui tui quẽ filiabus occidẽdum prebuit ut illius regno potireris. ¶ Senis. pelie quẽ ille modo reuireſcere putabãt. ¶ Per ſpes. depcatur modo laſonẽ per res ſibi gratiſſimas & per ea pericula quibus ipm liberauit: ¶ Certum larem. domũ ſibi certã non habeo: ut tu certam domũ: unde neceſſe eſt me uagari: & ita mouet miſericordiã. ¶ Peperci. quas ſemper exercui cõtra monſtra pro te: & in oĩ ſcelere. ¶ Teſtes. quia adiuraſti mihi coniugiũ per deos celeſtes & marinos. ¶ Vicem. merita mutuũ amorem. ¶ Ex opibus. uides me deſertam in maxima infœlicitate: educata fui in domo referta diuitiis: & nihil exportaui niſi fratrem paruulũ quẽ pro te morti tradidi. ¶ Scythe. in quibus ſunt colchi. ¶ Petunt. uadunt ad accipiendũ uſq3 ad ultimos populos. ¶ Capit. uix põt tenere ꝓpcopiam. ¶ Ornamus. hoc dicit ꝓpter pellem aureã quæ pendebat arbori. ¶ Ceſſit. uicta fuit: nã pro te deſerui eã. ¶ Redde ſua. ſ. patriam & integritatem meam q̃ pro te amiſi. ¶ Pœnam. putabam exilium eſſe pœnam: ſed eſt beneficium: ut tu dicis. ¶ Hoc ſuadens. qd̃ mihi ſuades fugam: non facis pro bono meo ſed amore creuſe a qua pellicem. ſ. me uis amouere. ¶ Cedem. ſcilicet pelie & fratris. ¶ Quodcunq3. nam fuiſti cã omnium ſcelerũ quæ feci. ¶ Reſtat. tu uis ut dicar ſceleratus ꝓp ſcelera tua. ¶ Tua tua. conduplicatio indignabunda. ¶ Cui prodeſt. ille cuius cauſa fit ſcelus & mali dat cauſam: hic é ſceleratus appellãdus. ¶ Omnes. ſi me omnes accuſarent tu ſolus deberes metueri. ¶ Tibi innocens. quando qs eſt nocens cauſa tua: illum ſemper debes excuſare non autẽ criminari. ¶ Ingrata. non uellem uiuere: cum me uitam a te accepiſſe pudet. ¶ Retinenda. potes te occidere. ¶ Placare. placeris propter filios depone furorẽ & recede. ¶ Abdico. renunciare eſt ab dicare apud hiſtoricos quando quis renunciat magiſtratui. ¶ Creuſa. dabit: indignatiue: creuſa pariet ex te: & faciet fratrem meis filiis.

¶ Regina.hoc erit glorioſum quod regina pariat fratres natis exulum.ſ. mei & tui q̃ ſumus exules. ¶ Non ueniat. nunq̃ poſſit eſſe illa dies ut hæc pariat filios & miſceat genus ſolis cũ ſanguine ſcelerati ſiſyphi qui rex fuit corinthi: ipſa auté medea erat de genere phœbi. ¶ Scelus.etiam pro me deberes facere omne ſcelus. ¶ Hinc rex.quid poſſem facere exul inter duos reges.ſ.achaſtum theſſalie regem & creontem corinthi. ¶ Eſt edic.ſ.in me ipſa:appoſitiue maior metus quá rex creo. ¶ Sine.dimitte me certare;& ſi uicero ut habeam te maritum meum. ¶ Infra me.quia omnem fortunã ſem per ſuperaui. ¶ Achaſtus.demonſtrat periculum:achaſtus filius pelie perſeqtur nos & creo habet nos inter ſua mœnia. ¶ Vtrũq̃. nõ peto ut ſocerum aut patruelem achaſtum ĩterficias:ſed mecum fugias. ¶ Creo atq̃ achaſtus. pone quod illi reges iungant arma & cum illis ueniat œtha & colchi: omnes medea demerſos dabit.i.proſternet. ¶ Ne cupias.non facis propter timorem:ſed ꝓpter cupiditatem regni. ¶ Suſpecta.ne colloquutio mea ſuſpitioné faciat creonti. ¶ Nunc ſumme.indignata Medea prækatur louem ut fulminet. ¶ Ruptis nubibus.nam fulmen emittitur fractis nubibus. ¶ Nec diligenti.non oportet conſiderare qué ferias:non potes errare:nam uterq̃ noſtrum eſt nocens. ¶ Sana.res melioris cõſilii: & ſi qd uelis ex domo creontis pete. ¶ Leuare.leuiorem facere. ¶ Contemnere. nouiſti animum meum non curare diuitias: ſed unum peto ut des filios mihi comites exilii nam te noui nati ex creuſa manent.i.futuri ſunt. ¶ Parere præcibus.uellem facere quod cupis & affectui tuo parere:ſed pietas & amor filiorũ negat. ¶ Socer.Creo etiam ſi imperaret non poſſem illos dimittere. ¶ Hæc cauſa uitæ. potius uoluiſſé mori quã te deſerere niſi fuiſſent filii mei: horum cauſa uolui uiuere:potius uellem dare uitam quã carere illis. ¶ Sic hic.loquitur Medea intra ſe:ſi laſon tantũ amat filios bene eſt:nam multum dolebit ſi illos interficiam. ¶ Patuit. apertus eſt ad feriendũ:tractum eſt a prelianti bus armatis quádo apparet locus ad uulneran dũ. ¶ Suprema.unũ a te peto laſon ut liceat oſculari filios:ut cũ béiuolétia diſcedeř poſſim.

Ia. Regina natis exulum aflictis potens.
Me. Non ueniat unq̃ tã malus miſeris dies:
Q ui prole feꝛda miſceat prolem inclytam:
Phœbi nepotes ſiſyphi nepotibus.
Ia. Q uid miſeꝛa me teq3 in exitium trahis:
Abſcede queſo. Me. Supplicem audiuit creo:
Ia. Q uid facere poſſim loquere:
Me. Pro me uel ſcelus.
Ia. Híc rex & illíc ẽ. Me. Eſt & hic maior metꝰ
Medea:nos confligere certemus ſine.
Sit præcium iaſon. Ia. Cedo defeſſus malis:
Et ipſa caſus ſæpe iam expertos time.
Me. fortuna ſemper omnis infra me ſtetit.
Ia. Achaſtus inſtat:propior eſt hoſtis creo:
Me. Vtrumq3 profuge:nolo ın ſocerũ manus
Armes:nec ut te cæde cognata inquines.
Medea cogit:innocens mecum fuge.
Ia. Et quis reſiſtet gemina ſi bella ıngruant:
me. Creo atq3 achaſtus arma ſi iungent ſua.
His adice colchos:adice œtam ducem:
Scythas pelaſgis iuꝛge:demerſos dabo.
Ia. Alta timeſco ſceptra.
Me. Ne cupias uide:
Ia. ſuſpecta ne ſint:longa colloquia amputa.
me. Nunc ſumme toto iupiter cœlo tona:
Intende dextram:uindices flammas para.
Omnèmq3 ruptis nubibus mundum quate.
Nec diligenti tela librentur manu:
In me:uel ictum:quiſquis e nobis cadet
Nocens peribit:non poteſt in nos tuum
Errare fulmen. Sana meditari incipe:
Et placida fare:ſi quid ex ſoceri domo
Poteſt fugam leuare:ſolamen pete.
me. Contemnere animus regias ut ſcis opes
Poteſt ſoletq3:liberos tantum fuge
Habere comites liceat in quorum ſinu
Lachrymas profundam:te noui nati manẽt.
Ia. Parere præcibus cupere me fateor tuis:
Pietas uetat:naınq3 iſtud non poſſum pati:
Non ſi etiam memet cogat & rex & ſocer.
Hæc cauſa uitæ eſt:hoc peruſti pectoris
Curis leuamen:ſpiritu citius queam
Carere:membris:luce.
Me. Sic hic natos amat.
Bene eſt:tenetur:uulneri patuit locus.
Suprema certe liceat abeuntem loqui
mandata:liceat ultimum amplexum dare.
Gratum eſt illud & uoce iam extrema peto:

Ne qua ſi noſter dubius effudit dolor
Maneant in animo uerba:melior tibi
Memoria noſtri ſubeat:hæc iræ data
Oblitterentur.
Ia.Omnia ex animo expuli:
Precorq3 & ipſe feruidam ut mentem regas.
Placideq3 tractes:miſerias lenit quies:
Me.Diſceſſit:ita ne eſt:uadis oblitus mei
Et tot meorum facinorum:excidimus tibi:
Nunq̃ excidemus:hoc age:omnes aduoca
Vires & artes:fructus eſt ſcelerum tibi
Nullum ſcelus putare:uix fraudi eſt locus.
Timemur:hac aggredere:qua nemo poteſt
Q uicq̃ timere:perge:nunc audæ:incipe:
Q uicquid poteſt medea:quicquid nõ poteſt
Tu fida nutrix ſotia mœroris mei
Variiq3 caſus miſera conſilia adiuua.
Eſt palla nobis munus æthereæ domus
Decuſq3 regni:pignus œte datum
A ſole:gemmis eſt:& auro textili
Monile fulgens:quodq3 gemmarum nitor
Diſtinguit aurum:quo ſolent cingi comæ.
Hæc noſtra nati dona nubenti ferant.
Sed ante diris illita ac tincta artibus:
Vocetur hecate:ſacta luctifica appara:
Struantur aæ:flamma iam tectis ſonet.

Chorus.

Vlla uis flammæ tumidiq3 uenti:
n Tanta:nec teli metuenda torti.
Q uanta cum coniunx uiduata tedis
Ardet & odit.
Non ubi hybernos nebuloſus imbres:
Auſter aduexit:properatq3 torrens
Hyſter:& iunctos uetet eſſe pontes
Ac uagus errat.
Non ubi impellit rhodanus profundum:
Aut ubi in riuos niuibus ſolutis
Soli iam forti medioq3 uere
Tabuit æmus.
Cecus eſt ignis ſtimulatus ira:
Nec regi curat patitur ue frenos
Haud timet mortem:cupit ire in ipſos
Obuius enſes.
Parcite o diui:ueniam precamur:
Viuat ut tutus mare qui ſubegit:
Sed furit uinci dominus profundi
Regna ſecũda: Auſ? æternos agitare currus:
Immemor metæ iuuenis paternæ:

¶ Ne qua.ne illa quæ dixi in furore tibi reſtẽt in animo.¶ Oblitterentur.deleantur.¶ Quies.non ſe affligere eſt lenimentum miſerie. ¶ Diſceſſit.cum Iaſon hortatus eſſet Medeam ad tranquillitatẽ animi:diſceſſit: Vnde illa dolore agitata ſeipſam ad uindictã excitat: & nutricem alloquitur quid uelit facere. ¶ Excidimus.amplius non recordaris mei: ſed faciam tale facinus quod ſemper eris memor mei. ¶ Hoc age. ſeipſam excitat. ¶ Nullum ſcelus. nullum adeo magnum malum curare: ſed omnia licita credere ut facias uindictam.¶ Timemur.uix potero eos decipeꝛ:cum me ſuſpectã habeant & me caueant.¶ Hac.dicit ſibiipſi cape talem uiam ad nocendum. ¶ Eſt palla.hoc eſt conſilium quod ipſa cepit:habet ueſtem & monile mittendum ad nouã ſponſam.¶ Palla. eſt ueſtis muliebris. ¶ Munus. appoſitiue donũ datum a ſole deo.¶ Monile.ornamentum colli quod ſegmentũ appellatur. ¶ Diſtinguit aurum.diſtinguere eſt uariare:per circuitionẽ dicit coronã. ¶ Hæc.noſtra munera filii mei portabunt nubenti creuſe. ¶ Sed ante.priuſq̃ mittantur hæc dona ueneficiis omnibus ac uenenis tingantur. Appara.loquitur ad nutricẽ.

Vlla uis.Introditur chorus uidens furiatam medeam dicit nullum furorẽ eẽ tantum quantus eſt mulieris repudiate:& præcatur deos ut iaſonem ſeruent tutũ ab inſania medee Verſus eſt ſaphicus ende caſillabus. ¶ Thedis.uiro ſuo.¶ Ardet.ſ.amore.¶ Odit.ſ. deſerta.hic eſt uerſus adonius. ¶ Auſter.uentus qui & notus dicitur.¶ Hiſter.fluuius eſt labens per panoniam qui & danubius dicitur. ¶ Vagus.ſ.extra ripas.¶ Rhodãus.fluuius gallie ĩpetuoſus a rhoda opido dictus.¶ Profundum.ruens in mare.Forti ſoli.iam habenti uires.¶ Aemus.mons thracie.¶ Tabuit.liquefit nam in tẽpore liquefiunt niues.¶ Ignis.amor eſt cæcus.neſcit quid faciat cum ſit repulſus. ¶ Mare.primus nauigauit iaſon. ¶ Sed furit:licet neptunus ſit iratus quia regnum ſuum tenauerit. ¶ Dominus.neptunus. ¶ Auſus.monet homines ne uias nouas aggrediantur exẽplo phætontis filii ſolis cuius fabula nota eſt apud Ouidi.libro.metha.¶ Ipſe recepit.quemadmodum extra metas duxerat currus igneos ſolis patris ſui ut ardorem omnibus ĩferet: ita & ipſe fulminatus igne uſtus eſt: & cecidit ĩ padũ.¶ Immemor.neſciens tenere uiã patris.

¶ Conſtitit. nullus habuit periculum magnum qui iuit per uiam notam. ¶ Sancti. noli rũpere ſacra fede-
ra mundi: ſed uade per uiã cõſuetã. ¶ Quiſquis: quicũq; nauigauit in argo naui dedit pœnas. ¶ Nobiles:
famoſos ductos a regibus. ¶ Pelion. monte theſſalie unde accepta ſunt ligna ad fabricandũ argon nauẽ.
¶ Vagãtes. ut uĩ nautis. ¶ Emẽſus. qui trãſiuit. ¶ Auri. uelleris aurei. ¶ Piauit. dedit pœnas: qa tẽtauit ma
re nõ conceſſum homini. ¶ Temerata. uiolata. ¶ Typhis. ꝓbat ꝙ oẽs qui uoluerũt tentare nouam uiã de
derũt pœnas: quemadmodũ typhis q primus arte gubernandi naues inſtituit: & ĩ prima ex-
peditione periit. ¶ Mide regis. hic fuit gordie bulbuci filius & rex phrygũ: q cunctoꝝ pœne regũ opes pecunie abũdãtia anteceſſit. de quo Herodo. ĩ li. hyſto. & Iuſtinus li. epitho. xi. plu-
ra ſcripſerũt. Cũ, & Oui. ſimiliter li. xi. metha. illius fabulã elegantiſſime ẽ ꝓſecutus: ita ut cũ ultimo ĩter apollinẽ & marſyam decertantes ĩ-
canẽdo iudex cõſtitutus eẽt: & ipſe ex ebeti ingenio pro marſya ſniam ferret aſininis auricu-
lis a phœbo deturpatus ẽ: ut tetigit etiã in prĩa ſua ſatyra Perſius. ¶ Ille. orpheus qui filius fuit apollinis & calliopes muſe doctrĩa melodiaq; ac poeſi florens teſte Diodo. li. v. eius dulcedi-
ne & modulatu cythare nõ ſolũ hoĩes ſed lapi-
des & ſiluas mouebat hic cũ nullã uenerem cũ mulieribus iũgere uellet ĩter orgia bacchi a cy-
conibus mulieribus dilaceratus ẽ: eiuſq; caput in oeagriũ fluuiũ uel ut alii in hebrũ ꝓiectũ eſt.
¶ Camena uocali. i. calliope dulciter canente.
¶ Reſtitit. firmauit ſe fluuius ad audiẽdũ. ¶ Comitãte ſilua. arboribus ſequẽtibus ſimul & aui-
bus. ¶ Nõ rediturus. quẽadmodũ prius rediue-
rat: cũ iuiſſet ad accipiẽdũ euridicẽ uxorẽ: nũc aũt mortuus nõ redibit. ¶ Notã. q̃ prius uide-
rat. ¶ Aquilõe natos. zetũ & calaĩ filios boree quos ſupauit hercules ut uidimus in prima tra-
gœdia. ¶ Genitũ. neptuno: acheloũ ĩtelligi uo-
lunt: quẽ tamẽ alii fuiſſe oceani & tethios filiũ uolũt: hic pro deianira filia œnei regis calydo-
niæ cũ Hercule decertauit: ſed uidẽs ſe inferio-
rẽ magicas decurrit ad artes: & cõuerſus prĩo in ſerpẽtem ab hercule pœne ſtrãgulatus eſt: rurſus cũ in trucẽ tauꝝ ſe mutaret: illũ Hercu-
les fracto cornu ad terrã colliſit qui deinde pu-
dibũdus in calidone fluuio q iuxta ſui noĩs op-
pidũ defluit: ſe abſcõdit a quo poſtea fluuius a-
chelous appellatus ẽ. ¶ Regna ditis. infernum quo iuit ut uidimus. ¶ In œta. mõte theſſalie ĩ quo Hercules periit ut uidebimus ĩ ultima tra-
gœdia. ¶ Munere nupte. i. camiſia tincta uene-
no a deianira. ¶ Anteũ. gigantem de quo uidi-
mus ĩ prima tragœdia. ¶ Meleagre. fuit œnei regis calydonie & Altee filius in natiuitate cu-
ius: ut refert Oui. parcas tres ab Altea iã labo-
re partus ſoluta uiſas circa ignẽ ſtamina nẽtes & cũ flãmis ligni ſtipitẽ poſuiſſent dixere: om-
ne nati erit equa cũ ſtipite uita. Quod cũ audiſ-
ſet Altea illis diſcedẽtibus: ſurgẽs ſtipitem igni ſubtraxit illũq; ne cõburẽ diligenti ſeruauit.
Quid uero de eo põt fuerit ipſe Ouidi. late de-
ſcripſit metha. viii. nã duos auũculos ꝑp atalan-
tẽ interfecit: mater aũt Altea ſtipitẽ ĩ uindictã fratrũ ſuoꝝ in ignẽ ꝓiecit: & ita meleager cõ-
ſumptus eſt. ¶ Setiger. qui ſpoliũ ſetigeri apri.

Q uos polo ſparſit furioſus ignes:
Ipſe recepit.
Conſtitit nulli uia nota magno:
Vade qua tutum populo priori:
Rumpe nec ſancti uiolente mundi
Federa ſacra.
Q uiſquis audacis tetigit carinæ
Nobiles remos: nemoriſq; ſacri
Pelion denſa ſpoliauit umbra.
Q uiſquis intrauit ſcopulos uagantes.
Et tot emenſus pelagi labores.
Barbara funem religauit ora.
Raptor externi redditurus auri.
Exitu diro temerata ponti Iura piauit.
Exigit pœnas mare prouocatum:
Typhis in primis domitor profundi:
Liquit indocto regimen magiſtro.
Littore extẽrno procul a paternis
Occidens regnis: tumuloq; uili
Tectus: ignotas iacet inter umbras:
Auris amiſſe memor mide regis:
Portubus lentis: retinet carinas
Stare querentes.
Ille uocali genitus camœna:
Cuius ad chordas modulante plectro-
Reſtitit torrens: ſiluere uenti:
Cum ſuo cantu uolucris relicto.
Affuit tota comitante ſilua:
Thratios ſparſus iacuit per agros:
At caput tractus fluuialis hebri:
Contigit notam ſtyga: tartarumq;
Non rediturus:
Strauit alcidẽs aquilone natos:
Patre neptuno genitum necauit:
Summere innumeras ſolitum figuras.
Ipſe poſt terræ pelagiq; pacem:
Poſt feri ditis patefacta regna:
Viuus ardẽti recubans in œta.
Præbuit ſæuis ſua membra flammis:
Tabe conſumptus gemini cruoris
Munere nupte.
Strauit anteum uiolentus ictu:
Setiger fratres meleagre matris

Impius

¶ Puer interemptus. hylas fuit thyodomātis filius pulchritudinis admirande: qué Hercules argonautis comes secū ad libidinē duxisse scribit: idē cū mysiam argonaute uenissent & aquaꝫ ad lacū quēdā pergeret: raptus a nymphis fuisse dr: alii uero putant cū ad hauriendas aq̄s cū urna inclinaretur: illū in lacū decidisse. ¶ Ite nūc. cōcessio hironica: uos qui putabatis eē fortes ite per maria: nā oēs dedistis pœnas. ¶ Idmonē. hic fatidicus erat: sed sua fata nescisse: nā a serpēte morsus interiit: ¶ Serpens concidit. fecit mori. ¶ Mopsus. hic thebāus uates erat. ¶ Tethydis maritus. de quo Oui. xi. methamor. ¶ Igne fallaci. nauplius euboie Rex pater palamedis qui ad troiā fraude ulixis iteremptus fuerat huius mortē ulcisci cupiens argiuoꝝ classem pdidit: nā post troianū excidiū nocte laborantibus tē pestata græcis: facē sup caphareo mōte succendit: q̄ illi portū pximū existimātes in asprimos scopulos delati: naufragiū multi dedere. ¶ Argis. i. argiuis. ¶ Patrio crimine. aiax oilei filius regis locoꝝ crie patrie oilei q̄ nauigauerat in argo seu ut uoluit Vir. li. i. ænei. qa stuprauerat Cassandrā in tēplo palladis submersus ē Pallas ne exurere classem argiuum: atq; ipsos potuit submergere pōto unius obnoxā. ¶ Coniugis pherei: admeti thessalici alcesta uxor nec adeo uiroꝫ suū amauit: ut cū ad mortē ille egrotaret & ab oraculo respōsum eēt ipm pxime morituꝝ: ut aliquis ex ꝓpinquis locis eius uolūtaria morte moreret: ipsa auide mori uoluit qd' ceteri ꝓpinqui penitus spreuerūt: unde hæc quæ fuit filia pelie qui iasonē miserat in colchos dedit pœnas pro patre. ¶ Pherei. thessalici: pher̄ ciuitas thessalie. ¶ Ipse qui. pelias patruus iasonis q̄ iusserat pria naui nauigare iuuenē dedit pœnas. nā suadēte medea: a filiabus dilaniatus ē & aqua elisus. ¶ Aheno. uase coqnario. ¶ Vagus. dū aqua bulit ipse laceratus natabat inter breues aquas aheni. ¶ Iusso. iasoni qui nō spōte nauigauit sed iussus a patruo pelia.

Impius mactas: moreriſq; dextra
Matris irate: meruere cuncti
Mortem: quod crimen tener expiauit
Herculi magno puer interemptus.
Raptus eſt tutas puer inter undas:
Ite nunc fortes perarate pontum
Sorte timenda
Idmonen quamūis bene fata noſſet:
Concidit ſerpens lybicis arenis:
Omnibus uerax: ſibi falſus uni.
Concidit mopſus caruitq; thebis:
Ille ſi uere cecinit futura:
Exul errauit tethydis maritus.
Igne fallaci nociturus argis:
Nauplius præceps cadit in profundum:
Patrioq; pendit crimine pœnas.
Fulmine & ponto moriens oileus:
Coniugis fatum redimens pherei.
Vxor impendit animam marito.
Ipſe qui prædam ſpoliumq; iuſſit:
Aureum prima reuehi carina:
Vſtus accenſo pelias aheno:
Arſit anguſtas uagus inter undas.
Iam ſatis diui mare uindicaſtis Parcite iuſſo.

Actus quartus. Nutrix loquitur.

p Auet aīus horret: magna pnicies adeſt
Immane q̄tum augeſcit: & ſemet dolor
Accendit ipſe: uimq; præteritam integrat,
Vidi furentem ſæpe: & aggreſſam deos
Cœlum trahentem: maius nis: maius parat
Medea monſtrum: namq; ut attonito gradu
Euaſit: & penetrale funeſtum attigit.
Totas opes effudit: & quicquid diu
Etiam ipſa timuit promit: atq; omnē explicat
Turbam malorum: arcana: ſecreta: abdita:
Et triſte leua complicans ſacrum manu:
Peſteſq; uocat: quaſcunq; feruentis creat
Harena libyæ: quaſq; perpetuas niue
Taurus cohercet frigore arctoo rigens.
Et omne monſtrum tractat magicis cantibus.
Squamea latebris turba deſertis adeſt.
Hic ſera ſerpens corpus immenſum trahit:
Trifidamq; linguā excreat: & querens q̄bus

¶ Auet aīus. Hic ē quartus actus. Nutrix uiderat medeā iā accēſam ira īſtrui ad uindictā ꝓ incantatiōes ſuas: unde ipſa horrēs ea mōſtra hæc loq̄t. ¶ Vim p̄teritā. nā intelligendū eſt medeā intermiſiſſe artes magicas & iteꝝ ad illas redire & uiolentiā ſuā itegrare. ¶ Vidi. ſepius illā incātationes faciētem uidi: ſed nūq̄ tā uehemēte & horridā aut maiora parātē. ¶ Attōito gradu. p̄cipiti i paſſu. ¶ Penetrale funeſtū. i. locū ſecretioré: ubi funeſtas incantatiōes facit. ¶ Totas opes. i. quicqd ipſa nouit artibus ſuis effudit & dixit. ¶ Promit. extrahit e pectore ſuo qcqd ēt illi pōt terroré incutere & hucuſq; nūq̄ auſa fuerat. ¶ Leua manu. ſiniſtra ſicut modus erat īcantationū ſacrū cōplicabat. ¶ Feruētis lybie. ubi nūq̄ deſcendit pluuia & ſunt ſerpētes uenenoſe & uaria monſtra. ¶ Taurus. mons de quo ſupra diximus ad ſcythiam tendēs & ab indico mari ſurgit: teſte Pli. lib. v. ¶ Arctoo. ſeptētrionali frigore rigēs ideſt cōgelatus. ¶ Tractat. manibus cōtrectat. ¶ Squamea turba. i. ſerpentes. ¶ Deſertis. relictis ſuis cauernis. ¶ Hic. in hoc ueneficio. ¶ Sera. tarda. uel ad uocem uel maior aliis: ideo tardior. ¶ Excreat. euomit. ¶ Trifidam. propter motum celerem: ita ut lingua uideat̄ triplex.

¶ Mortifera.ad cuius mortē sit uocata.¶ Stupet.ipsa serpēs plicabat se ī orbes audita incantatiōe.¶ Aggestis.cōplicatis & cōgregatis nodis.¶ Cogit.uertit in circulos.¶ Inqt.medea uidēs tārū serpentes terre tres nō putabat illas idonea tela ad malū q̄ parabat:iō uult cogere cælestes ad ueneficiū suū.¶ Altius maius q̄ solita sim.¶ More torrētis.ītelligit serpētē qui ītер ambas arctos flexuoso corpore adiacet de quo supra diximus:hic uī in modū flumis.in prīo sinu ē ursa maior:in sequēti minor.¶ Due fere.s.ursa maior & minor.¶ Pelasgis.sicut oui.iiii.de fastis.Esse duas arctos quaꝝ cynosura petat̄ sydoniis:elicē graia carina notet.¶ Immēsos nodos.sinus ipsius serpētis.¶ Ophiulcus.hic apud nr̄os scriptores āguitenēs ē dictus:supra scorpionē cōstituit tenēs mānibus anguē mediū:corpus eius īplicantē caput ī manu dextra & caudā in sinistra tenet iō rogat ut eū dimittat uenire ophiulcus deriuat̄ ab ophis q̄ dr̄ apud nos serpens.¶ Phytō.serpēs fuit horride magnitudinis ex calescēte terra post diluuiū deucalionis,pcreatus hūc phœbus ītеremit.¶ Gemina numina.duos deos.s.phœbū & dianā quoꝝ matrē lato nā p̄gnātē insecutus ē ipse phyton usq̄ indolē insulā.¶ Lacescere.insequi & iiuria ,puocare.¶ Hydra.serpēs fuit aq̄tilis quæ lernea archadie paludē incolebat:hanc interfecit hercules.¶ Et oīs.ītelligit ēt serpentē seruantē mala aurea hesperidū q̄ ītерfecit hercules.¶ Reparās.nā succiso uno capite illi crescebāt tria.¶ Sopite serpēs.intelligit serpentē seruātē aureū uellus colchis quē medea suis carminibus sopiuit ut seruaret iasonē.¶ Postq̄.ad se coegit oēs serpētes:asciuit oīa mala quæ ī terris nascūt̄.¶ Infauste frugis.ferētis īfœlicitatē.¶ Inuius erix.mons sicilie p̄ruptus.¶ Caucasus.mons ē īdie ex eo latere quo ad septentrionē ē cōtermina scythia ibi dr̄ ,pmetheus:ut ī hercule furēte uidimus religatus esse.¶ Hyeme.niuibus.¶ Medus.populus conterminus assyrie.¶ Aut ptus.populus oriētalis scythie.¶ Leuis.siue uagus siue celer fugiēdo.¶ Arabs.populus ī asia iudeā ab egypto dīsterminās.¶ Linūt.tinguntuene no Sueui.populi germanie.¶ Hercineis lucis.siluis est.n.hercinia silua teste pōponio mella ī alemania maxīa quæ dieꝝ sexaginta ītер occupās:ut maior aliis siluis q̄ in germania sunt ita notior.¶ Quodcūq̄.oēs herbe uenenose q̄ p ducunt̄ tpe ueris.aut estatis: aut autūni cōtractant̄ a medea.¶ Vere nidifico.quo uolucres solēt nidificar̄.¶ Decus.pulchritudinē:qa nūc in illa p̄te āni q̄ tūc dr̄ bruma cadūt folia ex arboribus.¶ Gramē herba.¶ Athos.mons ītеr macedoniā & thraciā aliquādo emonie: ut ibi dr̄.¶ Pīdus.mōs.¶ Illa.s.pestifera herba.¶ Comā.folia sua.¶ Pangei.ē teste pli.iiii.li. Pangeū thracie ,pmontoriū bessis cōterminū & macedonie iunctū.¶ Falce cruēta.cū q̄ cecidisset aliquē hoiem.¶ Tygris.fluuius ē armenie.¶ Danubius.fluuius labens p̄ germaniā & panoniā.¶ Hispades.fluuius medie noiatissimus.¶ Bethis.regio ē hispanie a fluuio p̄ illā currēte nomē assūpsit:ut ibi testat̄ auctor.¶ Hespia.occidētalia & hispana.¶ Hæc passa.pōit aliā diuersitatē:nā aliqua herba ē collecta ferro ueniēte die:alia ā nocte sine ferro euulsa.¶ Frutex illi trūcus alteri herbe¶ Alta media nocte.¶ Se-

Mortifera ueniat:carmine audito stupet.
Tumidumq3 nodis corpus agestis plicat:
Cogitq3 in orbes:parua sunt inquit mala:
Et uile telum est:ima quod tellus creat:
Cœlo petam uenēna:iam nunc:tempus est
Aliquid moliri fraude uulgari altius:
Hic ille uasti more torrentis iacens
Descendat anguis:cuius immensos duæ
Maior minorq3 sentiunt nodos fere.
maior pelasgis:sydoniis apta minor.
Pressasq3 tandem soluat ophiulcus manus:
Virusq3 fundat:adsit ad cantus meos
Lacescere ausus gemina phyton numina:
Et hydra & omnis redeat herculea manu
Succisa serpens cæde se reparans sua:
Tu quoq3 relictis peruigil colchi ades
Sopite primum cantibus serpens meis.
Postq̄ euocauit omne serpentum genus:
Congerit in unum frugi infauste mala:
Quecunq3 genuit inuius saxis erix:
Que fert opertis hyeme perpetua iugis
Sparsus cruorē caucasus promœthei.
Pharetraq3 pugnax med⁹ aut parthus leuis:
Et qui sagittas ,diuites arabes linunt.
Aut quos sub axe frigido succos legunt:
Lucis sueui nobiles hercyneis
Quodcunq3 tellus uere nidifico creat.
Aut frigida cum iam bruma discussi decus:
Nemorum & niuali cuncta constrinxit gelu:
Quodcunq3 gramen flore mortifero uiret
Dirus ue tortis succus in radicibus
Causas nocendi gignit:attrectat manu
Emonius illas contulit pestes athos.
Has pindus ingens:illa pangei iugis
Teneram cruenta falce depositi comam.
Has alluit altum gurgitem tygris premens:
Danubius illas:has per arentes plagas
Tepidis hydaspes gemmifer currens aquis.
Nomenq3 terris qui dedit betis suis.
Hesperia pulsans maria languenti uado.
Hec passa ferrū est:dū parat phœbus diem:
Illius alta nocte succisus frutex.
At huius ungue secta cantato seges:

mortifera.

mortifera carpit gramina:ac ſerpentum
Saniem exprimit:miſcetq3 obſcenas aues.
mœſtiq3 cor bubonis & rauce ſtrigis
Execta uiue uiſcera:hæc ſcelerum artifex
Diſcreta ponit.his rapax uis ignium:
His gelida pigri frigoris glacies ineſt.
Addit uenenis uerba non iſtis minus
metuenda:ſonuit ecce ueſano gradu:
Canitq3:mundus uocibus primis tremit.

medea loquitur.

u Os p̄cor uulg⁹ ſilētū uoſq3 ferales deos
Et chaos cecū:atq3 opacā ditis umbroſi
tartari ripis ligatos ſq̄lide mortis ſpec⁹ domū
ſuppliciis aīe remiſſis:currite ad talāos nouos
Rota reſiſtat mēbra torq̄ns:tāgat ixiō humū
Tantalus ſecurus undas hauriat pyrenidas.
Grauior pœna ſedeat coniugis ſocero mei.
Lubricus per ſaxa retro ſiſyphū uoluat lapis.
Voſq3 urnis quas foratis irritus ludit labor.
Danaides coite:ueſtras hic dies quærit man⁹
Peſſimos īduta uultus fronte nō una minax:
Hunc meis uocata ſacris noctium ſidus ueni.
Tibi more gentis uinculo ſoluens comam
Secreta nudo nemora luſtraui pede.
Et euocaui nubibus ſiccis aquas
Egiq3 ad imum maria:& oceanus grauēs
Interius undas æſtibus uictis dedit.
Pariterq3 mundus lege confuſa ætheris
Et ſolem & aſtra uidit:& uetitum mare
Tetigiſtis urſe:temporum flexi uices
Aeſtiua tellus floruit cantu meo:
meſſem coacta uidit hybernam ceres.
Violenta phaſis uertit in fontem uada.
Et hyſter in tot ora diuiſus truces:
Compreſſit undas omnibus ripis piger
Sonuere fluctus:tumuit inſanum mare:
Tacente uento nemoris antiqui domus
Amiſit umbram uocis imperio meæ.
Die relicto phœbus in medio ſtetit:
Hyadeſq3 noſtris cantibus motæ labant.
Adeſſe ſacris tempus eſt phebe tuis.
Tibi hæc cruenta ſerta texuntur manū:
Nouena quæ ſerpens ligat.
Tibi hæc typhœus membra qui diſcors tulit
Q ui regna concuſſit iouis.
Vectoris iſtic perfidi ſanguis ineſt:
Q uem neſſus expirans dedit.
Oeteus iſto cinere defecit rogus.

cta ungue.reſecata ſine ferro.Gramia. herbas uenenoſas.¶ Obſcenas.q̄ dicebantur mali augurii. ¶ Bubonis & ſtrigis. quæ ſunt aues nocturne de qbus diximus.¶ Rauce.nā a ſtridore ſtrix appellatur:unde raucā appellat.¶ Artifex.medea.¶ Diſcreta.ſepata:quia aliquibus ē uis cōcipiendi ignem: aliquibus inferendi frigus.¶ Pigri.quo torpeſcunt hoīes.¶ Metuenda.quia tantū poſſunt ferre malū q̄tū uenena.¶ Sonuit.ueniēs medea īſana.¶ Canit.incātāt

Os p̄cor. Iſti ſunt uerſus trochaici habēt trocheū in prīo:& ſunt ſeptē pedū:
u uocāturq3 tetrametri acathaletici.¶ Silentū.animax.¶ Ferales inferos fera eū mors dicīt apud antiquos.¶ Chaos cæcum.tenebre inferni.¶ Specus.in tribus generibus reperīt: ubi ē habitatio mortis:uocat animas quæ ſunt apud inferos:ut ueniant ad nouas nuptias:ferātq3 ſecum malum auguriū.¶ Rota. ſ.yſionis cuius pœnā declarauimus in hercule.¶ Pyrenidas corinthias.pyrene fons ē acrocorinthi: tantali pœnā retulimus.¶ Socero.creonti patri creuſe.¶ Lubricus lapis. qui nō pōt firmari: ſyſiphi pœna declarata eſt ſupra.¶ Irritus. uanus:quia nō poſſunt haurire aquas:ut ſupra dictum ē.¶ Coite.ſimul uenit.¶ Peſſimos.uenias & tu diana quæ in inferno diceris echate nō leta:ſed infelix iſtis nuptiis.¶ Sidus.quæ luces de nocte.¶ Soluens.ſecundū morē ſacrificantiū inferis & incantatiū ſpargebant capilli per humeros.¶ Secreta.hic mutat uerſus:& ē iambicus.¶ Luſtraui.circuiui faciendo ſacra.¶ Euocaui.p̄ter naturā & curſum celeſtem feci pluere:maria decreſcere totūq3 ordinē cœli perturbaui.¶ Eſtibus.fluctibus ¶ Vrſe.maior & minor quæ nūc dicūt occidere carminibus meis tracte ſunt de cœlo.¶ Vetitū.negatū cū alia ſydera dicunt occidere ī mari:ſole Iſte urſe nūq̄ tendūt ad occaſum.¶ Vices.mutaui uices tēpoq3 æſtate feci pululāt flores: & hyeme fruges ſecari. ¶ Ceres.dea frugū coacta meis carminibus.¶ Phaſis.fluuius colchoq3.¶ Vada uioléta.īpetuoſas aq̄s. ¶ In fonté.uerſus originē ſuā cōtra naturā aque. ¶ Tot ora.hoſtia ſeptē.¶ Truces īpetuoſas:uel dicit pp populos p quos fluit aſperos.¶ Piger.ſ.per me factus tardus. ¶ Nemoris.tranſtuli arbores ad alia loca ubi nō erāt prius.¶ Vmbrā.qa ibi nulle relicte ſunt arboreſ.¶ Stetit.ut neq3 ad oriētē neq3 ad occaſum tēderet.¶ Hyades.ſeptē ſtelle ī frōte tauri.¶ Labāt.tremūt &uidēt cadere.¶ Adeē. īuocat lunā ad ſacra ſua.¶ Phœbe .luna.¶ Serta.q̄ cōtexui de ſerpētibus nouē.¶ Nouena.de nouem ſerpētibus:hic uerſus dimeter ē habēs quattuor pedes.¶ Membra.ponit oīa mōſtra qbus iſta contexunt.¶ Mēbra.i.manus.¶ Typhæus.gigas q auſus eſt pugnare contra deos.¶ Regna iouis.cœlū.¶ Vectoris.pfidi.neſſi cētauri qui exportās deianirā ab hercule īterfectus ē:ut uidebimus in ultima tragœdia: appono tibi huiꝰ ſanguinē. ¶ Oeteus.adiūgo cine-

rem ſup quem expirauit hercules in œta mon te:ut uidebimus in eadē tragedia.¶ Virus.ue nenum quo cōfectus eſt hercules.¶ Vides.ſ.o phœbe:adiūgit unā facē & dicit q; illa ē qua cō ſumptus ē meleager ut ſupra uidimus.¶ Pie ſo roris.qa uindicauit fratres; iteremptos a filio.¶ Impie.qa' filiū interfecit.¶ Harpyia.de his mōſtris in hercule furēte dictū ē.¶ Zetū.q har pyias cū fratre calai fugauit ad ſtrophadas īſu las: & ſic admiſcet plumas harpyiaꝝ & auium ſtymphalidū de qbus ī prima uidimus:eas her cules ſagittis interfecit.¶ Saucie. uulnerate & paſſe ſagittas qbus hydra interfecta fuit.¶ So nuiſtis.dū hæc diceret ſenſit moueri aras. un de letat' aduētu diane quæ turbido uultu ueni ebat.¶ Tripodes meos.ſic phœbades in tēplo apollinis ſupra tripodē recepture ſpiritū ſtre pitus ſentiebāt aduenientis dei. Vnde dicit tri podes meos·p illā ſimilitudinē.¶ Agiles uelo ces:qa uno mēſe cōplet curſum ſuū.¶ Lurida. pallida nō uideo talē ut eſt in cœlo quādo ple na & rotūda eſt tota ſplendēs: ſed qualē mœ ſtā & triſtē:ut ē quādo minis.i.uerbis incanta toriis theſſaloꝝ uerſatur & obſcurat'.¶ Legit. tranſit.¶ Propiore freno.curſu uiciniore:tra ctū ē ab eqs quibus ipſa ducit' ī curru.¶ Tere. pturba.¶ Dictina.diana dicta ab ipſis retibus: nā græce dictynon rete dicit':ut Solinus & La ctantius oſtēdūt.¶ Era.quæ pulſabant' ne luna audiret uerba magica: cogeretur q; deſcēdare in terrā:ut Vir.Carmina q̄ poſſunt lunā dedu cere cœlo.¶ Præcioſa.uaſa corinthiaca mire celature.¶ Ceſpite.terra cū herba fuſſa ſangui ne.¶ Sepulchro.q̄ accepi ex ſepulchro.¶ Tibi mota. exultās medea aduētu diane parat tale ſacrificiū:dicit q; ſe facturā quēadmodū coribā tes.¶ Menas.ſ.ipſa furioſa tanq̄ menas ſacer dos bacchi.¶ Tibi.ad honorē tuū.¶ Feriā.fun dā ſanguinē ex uenis brachioꝝ.¶ Manet flu at.¶ Aſſueſce.uertit ſermonē ad manū ſuā.ut aſſueſcat fundere ſanguinē ut deinde poſſit in terficere filios.¶ Stringe'.nudare.¶ Caros.ſ. filiorū.¶ Dedi.effudi:poſtq̄ effudit ſanguinē dicit erit hic tanq̄ latex hoc eſt uinū q; ſolebat fundi in ſacris.¶ Quod ſi.ſi forte lamētaris qđ te fatigo ſepiuſ:habe me excuſatā:nā culpa eſt iaſonis:ordo ē in tertio uerſu.¶ Perſei.o diana quæ ſecundū heſiodū filia aſteries & perſei fra tris aſtrei pīris uctoꝝ:& ē perſeis.patronomi cum:& pſei uocatiui caſus ē.¶ Tu nō.ueſtes q̄s miſura ſum ad creuſam uenenis īfice.¶ Ignis. in corona q̄ donare noue nupte cōſtitui: ignē incluſi quē mihi dedit prometheus qui illū fu ratus ſuerat a diis ſuperis: ꝓpterea ut ſupra ui dimus in caucaſo' monte ligatus pœnas luit.¶ Obſcurus.qui nō cernit':nā prometheus do cuit me occultare ignē eo modo.¶ Furta celi ignē raptū de celo.¶ Viſcere.nā iecur eius ab aquilla corrodit'.¶ Fœto.nam ſemp naſcitur ſicut corroditur.¶ Vires.ſ.ignis.¶ Mulciber. uulcanus.¶ Tectos.quod uidet' impoſſibile q;

Q ui uirus herculeum bibit.
Pie ſororis:impie matris facem
Vltricis alteæ uides:
Reliquit iſtas inuio plumas ſpecu
Harpya dum zetum fugit.
His adice pennas ſaucie ſtymphalidos
Lernea paſſe ſpicula
Sonuiſtis aræ:tripodes agnoſco meos:
Fauente commotos dea.
Video triuiæ currus agiles:
Non quos pleno lucida uultu
Pernox agitat:ſed quos facie
Lurida mœſta:cum theſſalicis
Vexata minis cœlum freno
Propiore legit: ſic face triſtem
Pallida lucem funde per auras.
Horrere nouo terræ populos
Inq; auxilium dictina tuum:
Precioſa ſonent æra corinthi.
Tibi ſanguineo ceſpite ſacrum.
Solemne damus:tibi de medio
Rapta ſepulchro:fax nocturnos
Suſtulit ignes. Tibi mota caput flexa uoces
Ceruice dedi:tibi funereo
De more iacens:paſſos uincit
Victa capillos. Tibi iactatur triſtis ſtygia
Ramus ab unda:tibi nudato
Pectore menas:ſacro feriam
Brachia cultro:manet noſter
Sanguis ad aras:aſſueſce manus
Stringere ferrum:caroſq; pati
Poſſe cruores.
Sacrum laticem percuſſa dedi.
Q uod ſi nimium ſæpe uocari
Q uereris:uotis ignoſce precor.
Cauſa uocandi perſei tuos
Sæpe arcus una atq; eadem eſt
Semper Iaſon.
Tu nunc ueſtes tinge creuſæ:
Q uas cum primum ſumpſerit:imas
Vrat repens flamma medulas.
Ignis fuluo clauſus in auro
Latet obſcurus:quem mihi cœli
Q ui furta luit uiſcere feto.
Dedit:& docuit condere uires.
Artem prometheus dedit & tenuit
Sulphure tectos mulciber ignes.
Et uiuacis fulgura flammæ:

De

De cognato phaetonte tuli.
Habeo mediæ dona chimeræ.
Habeo flammæs ustο tauri
Guture raptas:quas permixto
Felle meduſæ:tacitum iuſſi
Seruare malum:adde uenenis
Stimulos hecate:doniſq3 meis
Semina flamme condita ſerua.
Fallant uiſus:tactuſq3 ferant.
Meet in pectus uenaſq3 calor:
Stillent artus:ac oſſa fument.
Vincatq3 ſuas flagrante coma
Noua nupta faces. Vota tenentur:ter latratus
Audax hecate dedit:& ſacros
Edidit ignes face luctifera.
Peracta uis eſt omnis:huc natos uoca.
Præcioſa per quos dona nubenti feras:
Ite ite nati matris infauſte genus:
Placate uobis munere & multa prece
Dominā & nouercā:uadite & celeres domū:
Referte greſſus:ultimo amplexu ut fruar.

Chorus.

Vo nam cruenta mœnas
q Præceps amore ſæuo
Rapitur:quod impotenti
Facinus parat furore: Vultus citatus ira
Riget:& caput feroci
Q uatiens ſuperba motu
Regi minatur ultro.
Q uis credat exulem:
Flagrantq3 genæ rubentes:
Pallor fugat ruborem. Nullum uagāte forma
Diu ſeruat colorem. Huc fert pedes & illuc.
Vt tygris orba natis:
Curſu furente luſtrat:
Gangeticum nemus.
Frenare neſcit iras Médea:non amores.
Nunc ira amorq3 cauſam
Iunxere:quid ſequetur:
Q uando efferet pelaſgis
Nefanda colchis aruis
Greſſum:metuq3 ſoluet
Regnum ſimulq3 regeſq3.
Nunc phœbe mitte currus
Nullo morante loro:
Nox condat alma lucem.
Mergat diem timendum
Dux nocti: heſperus.

ignis tegatur in ſulphure. ¶ Cognato phaetōte. propinquo meo: nam ſol pater phætontis erat auus medee admiſcui etiā aliquas partes fulguris quo phæton arſit. ¶ Chimere. mons eſt in licia qui fumum & flāmā admodū ethne in ſicilia:& ue ſuuii in campania eructare uidetur quod utiq3 dedit cauſam fabule q illum dixit monſtrum eſſe chimere quam he ſirdus in theogonia deſignans habere tria capita dixit unum leonis:aliud ipſius chimere: & aliud draconis.qui & anterius quidem leonem: poſterius uero draconem:medio autem caprā. ¶ Dona.ignem. ¶ Tauri.qui erat in colchos. ¶ Meduſe.quæ interfecta fuit a perſeo: ut plane ſcribit ouidi.li.iiii.methamor. ¶ Tacitum.occultatum in corona. ¶ Echate.o diana. ¶ Semina. fomenta ignis. ¶ Fallant.cum uiderit coronā non credet intus eſſe ignem. ¶ Ferant.patiantur:ut cum tangatur non ſit calida:ita decipiat & tactus & uiſus. ¶ Meet.eat in pectus & medulas creuſe. ¶ Noua nupta.creuſa magis ardeat q̄ faces quæ geſtate ſunt ī nuptiis ſuis. ¶ Vota.nunc ſentit ſe exauditam:Vnde mādat nutrici:ut filios aduocet qui munera ferāt creuſe ¶ Ite.intelligendū eſt filios ueniſſe quibus dat munera ferenda:mandatq3 ut ſtatim reuertātur. ¶ Nouercam.creuſam.

Vo nam.Inducitur chorus qui uiſo furore medee rogat ut cito eat ipſa de regione.uerſus eſt euripideus ab inuentore dictus habens quattuor pedes minus una ſyllaba: unde dimeter dicitur cum duo pedes ponuntur pro uno hypercathaleticus:quia deficit. ¶ Menas.mede a furioſa tanquā baccha. ¶ Rapitur.uiolenter ducitur. ¶ Impotenti.qui non pōt moderari. ¶ Citatus.cōmotus. ¶ Riget.horret & aſper é. ¶ Regi.ſ.creōti. ¶ Quis. q.d.nemo crederet illam exulem cum ſit ita ſuperba & minabunda. ¶ Flagrant.ardent:interdum eſt rubicunda:interdum pallida: quod ſignum eſt magne iracundie & mutationis animi. ¶ Vagante.inſtabili:nā modo pallida:modo rubea. ¶ Tygris.anima horrendum armenie. & tanquā tygris truculenta amiſſis filiis. ¶ Gangeticum.a fluuio indie gange dicitur. ¶ Frenare.tranſlatum eſt ab equis. ¶ Colchis. ipſa medea quando diſcedet ut liberet nos metu. ¶ Nunc phœbe.chorus rogat ſolem ut cito uadat ad occaſum:&fiat nox ut medea quæ habebat terminum unius diei diſcedat ab agris græcis. ¶ Loro.nullis habenis morantibus equos tuos. ¶ Timendum.qui nobis timendus eſt præſentia medee. ¶ Heſperus dux.ſtella quæ ducit noctem.

Actus. V. Nuntius: Chorus: Nutrix: Medea: Iaſon. Nuntius loquitur.

Eriere cuncta: concidit regni ſtatus:
p Nata ac genitor cinere pmixto iacent.
Cho. Q ua fraude capti:
Nũ. Q ua ſolent reges capi donis:
Cho. In illis eſſe quis potuit dolus:
Nũ. Et ipſe miror: uixq3 iam facto malo
Potuiſſe fieri credo.
Cho. Q uis cladis modus:
Nũ. Auidus per omnem regiæ partem furit
Vt iuſſus ignis: iam tota domus occidit:
Vrbi timetur.
Cho. Vnda flammas opprimat:
Nu. Et hoc in iſta clade mirandum accidit:
Alit unda flámas: quoq3 prohibetur magis
magis ardet ignis: ipſa preſidia occupat.
Nu. Effer citatum ſede pelopeia gradum
Medea: præceps quaſlibet terras pete
Me. Ego ne ut recedam: ſi profugiſſem prius.
Ad hoc redirem: nuptias ſpecto nouas:
Q uid anime ceſſas: ſequere fœlicẽ impetum.
Pars ultionis iſta qua gaudes quota.
Amas adhuc furioſa: ſi ſatis eſt tibi
Celebs iaſon: quere pœnarum genus
Haud uſitatum: iamq3 ſic temet para:
Fas omne cedat: abeat expulſus pudor:
Vindicta leuis eſt quam ferunt parue manus.
Incumbe in iras te languentem excita.
Pœnituſq3 ueteres pectore eximo impetus
Violẽtius hauri. qcquid admiſſum eſt adhuc
Pietas uocetur: hoc age: & faxo: ſciant
Q uam leuia ferunt q̃q3 uulgaris note
Q ue commodaui ſcelera: proluſit dolor
Per iſta noſter: quid manus poterant rudes
Audere magnum: quid puellaris furor:
Medea nunc ſum: creuit ingenium malis
Iuuat iuuat rapuiſſe fraternum caput.
Artus iuuat ſecuiſſe: & archano patrem
Spoliaſſe ſacro: iuuat in exitium ſenis
Armaſſe natas: quere materiam dolor
Ad omne facinus non rudẽ dextram afferes.
Q uo te igitur ira mittis: neſcio quid ferox
Decreuit animus meus: & nundum ſibi
Audet fateri: ſtulta properaui nimis.
Ex pellice utinam liberos hoſtis meus
Aliquos haberet: quicquid ex illo tuum eſt:
Creuſa peperit: placuit hoc pœne genus

Meritoq3

Eriere cũcta Hic eſt quintus actus ubi
p ponitur uindicta in laſonẽ & creuſam
unde ueniés nũcius quid ſequutum ſit
ex muneribus medee narrat domum totá fla-
graſſe: Nutrix autem hortatur medeam ut di-
ſcedat: ipſa auté parat occidere filios: ut iaſon
quoq3 ſentiat malum. ¶ Nata ac genitor. creu-
ſa & eius pater creo ſimul ſunt cõbuſti. ¶ Do-
lus. quæ fraus potuit eſſe in illis muneribus.
¶ Et ipſe. miror etiam quis dolus potuit eẽ &
qui uidi uix credere poſſum. ¶ Iuſſus. quaſi de
imperio alicuius. ¶ Vnda. quia non extingui-
tis aquis. ¶ Et hoc. cũ plus aque ponitur: tanto
magis accenditur. ¶ Præſidia. i. aquam quæ ſo
let eſſe præſidium ad extinguendum ignem.
¶ Effer. nutrix perſuadet fugam medee. ¶ Pe
lopeia. corinthia a pelope. ¶ Gradum. pedem
celerem. ¶ Redirem. ut uiderem hác uindictá
¶ Anime. animum ſuum exhortatur ad aliam
uindictam contra laſonem. ¶ Fœlicem. qui ha
bet qd' cupit. ¶ Quota. minima: niſi facias ali-
am. ¶ Amas. ſcilicet laſonem. tu uideberis ad-
huc amare ipſum ſi contenta fueris q̃ ipſe fa-
ctus ſit celebs. i. priuatus uxore creuſa. ¶ Fas.
non putes aliquod illicitum. ¶ Vindicta. ex-
hortat ſe ut faciat maiora ſcelera. ¶ Parue ma
nus non ſatis eſt uindicta quam fecerunt mu-
nera quæ tulerunt parue manus puerorũ. me-
orum. ¶ Incumbe. iuſta cum diligentia. ¶ Lan
guentem. deficientem & remittentem furo-
rem. ¶ Hauri. aſſume uiolentius. ſ. q̃ ſolebas.
¶ Admiſſum peccatum. faciamus quod facta
mea ſcelerata prius: nunc poſſint appellari pia
reſpectu horum quæ faciam. ¶ Note. ſceleris.
¶ Commodaui. i. laſoni: quæ nõ fecit pro me
ſed amore laſonis ut uidimus. ¶ Proluſit. fecit
principium: & eſt uerbum muſicorum: qui in
principio cantus proludium faciunt. ¶ Nunc
medea. habet emphaſim nunc ſum illa magna
incantatrix. ¶ Malis. ſum facta doctior exercẽ
do mala. ¶ Fraternum. fratris quem laniaui.
¶ Arcano ſacro. uellere aureo qđ in luco mar
tis appenſum arbori erat. ¶ Senie. pelie quem
filiabus laniandum tradidi. ¶ Non rudẽ. ideſt
expertá: etiá ſi oportet occidere filios. ¶ Quo
ad quid dirigis conſilium. ¶ Audet fateri. non
audeo dicere me uelle interficere filios meos.
¶ Hoſtis. iaſon utinam haberet filios ex creu-
ſa quos occiderem. ¶ Properaui. feſtinaui oc-
cidere creuſam: debebam expectare quod hẽ-
ret filios. ¶ Ex illo. iaſone: dicit putabo q̃ iſti
ſint filii ſui: nã qcqd pepiſti ex ipo: puta illũ ge-
nuiſſe ex creuſa: & ita deliberat filios occidẽ.

Meritoq3 placuit:ultimum magno scelus
Animo parendum est:liberi quondam mei
Vosq3 paternis sceleribus pœnas date.
Membra torpescunt gelu:pectusq3 tremuit:
Cor pepulit ira discessit loco.
Materq3 tota coniuge expulsa redit.
Ego ne ut meorum liberum & prolis meæ
Fundam cruorem:melius ah demens furor
Incognitum istud facinus ac dirum nefas
A me quoq3 absit:quod scelus miseri luent:
Scelus est iason genitor & maius scelus
Medea mater:occidant non sunt mei.
Pereant:mei sunt:crimine & culpa carent:
Sunt innocentes fateor:& frater fuit.
Quid aïe titubas:ora quid lachryme rigant:
Variamq3 nunc huc ira:nunc illud amor
Diducit:anceps æstus incertam rapit.
Vt sæua rapidi bella cum uenti gerunt:
Vtrinq3 fluctus maria discordes agunt:
Dubiumq3 pelagus feruet:haud aliter
Metu confluctuatur:ira pietatem fugat.
Iramq3 pietas:cede pietati dolor.
Huc cara proles unicum aflicte domus
Solamen:huc uos ferte:& infusos mihi
Coniungite artus pater incolumes habeat:
Dum & mater habeat:urget exilium ac fuga
Iam iam meo euulsi rapientur sinu.
Flentes:gementes:oculis pereant patris.
Periere matri:rursus increscit dolor:
Et feruet odium:repetit inuisam manum
Antiqua mentis ira:quo ducis sequar.
Vtinam superbe turba tantalidos meo
Exisset utero:bisq3 septenos parens
Natos tulissem:sterilis in pœnas fui.
Fratri patriq3 quod sat est peperi duos:
Quo nã tendit ista turba furiarum impotẽs:
Quem quærit:aut quo flãmeos ictus parat:
Aut cui cruentas agmen infernum faces
Intentat:ingens anguis excusso sonat
Tortus flagello:quen trabe infausta petit
Megera:cuius umbra dispersis uenit
Incerta membris frater est:pœnas petit:
Dabimus:sed omnes fige luminibus faces:
Lania:perure:pectus en furiis patet:
Discedere a me frater ultrices deas
Manesq3 ad imos ire securas iube:
mihi me relinque:& utere hac frater manu
Quæ strinxit ensem:uictima manes tuos

¶Paternis.propter patrem uestrum.¶Gellu. frigore quod sequitur ex timore:nam horrebat iterficere filios.¶ Mater.pietas materna. ¶Expulsa coniuge remota pſona crudelis cõiugis:hoc est pietas excluſit irã.¶Ego ne.redit ad effectum matris.¶A me.habet emphasim: etiam a medea crudeli.¶Luent.purgabunt. ¶ Genitor.pater illoꝝ:loquitur ex ira debent mori quia sunt filii pſidi patris & scelerate medee.¶Mei sunt.reuocat se:non merent mori. ¶Frater.absirtus fuit innocens:& ita computat pietatẽ:iterfeci alios sine culpa.¶ Titubas. uacilas.modo pietas reuocat.¶Estus.agitatio mentis.¶ Vtrinq3.ex altera parte & alia.& ita facit comparationem.¶Cede.da locum pietati:non sunt interficiendi filii mei.¶ Infusos.insinuate incomplexum meum.¶Habeat.potius uolo q3 iason habeat uos ut aliquando spera re possim uobis frui.¶Vrget.instat:nam finis est diei mihi concesse.¶ Euulsa.s.filii mei a me diuellentur cum sit recedendum.¶Pereãt.ex ira determinat illos occidere ut iason etiam illos uidere non possit quos mater non est uisura.¶Quo ducis.tu ad mortem & scelus faciẽdum ducis:& sequar te unum tantum doleo q3 non habeo tot filios quemadmodum habuit niobe quæ septem mares & totidem feminas habuit:omnes occiderem.¶ Tantalidos.niobes filie tantali:ut uidimus in hercule furente. ¶Tulissem.peperissem.¶Sterilis.peperi paucos.¶ In pœnas.ad finem penarum.¶Fratri. satis tamen erunt ad uindictam fratris mei interempti & patris cœte aureo uellere spoliati. ¶Quo nam.dum tanto furore agitatur uidetur illi adesse furias infernales & umbras mortuorum inter quas cognoscit umbram fratris uenientis ad se ad uindictam.¶ Impotens.furiosa:¶ Intentat.porrigit.¶ Anguis.q3 loco erat scutice.¶Tortus.uibratus & concussus.¶Trabe.face.¶Megera.una ex tribus furiis.¶ Cuius umbra. uideo uenire contra me animã dispersis membris:& eam agnoscit eẽ fratris ab ea lacerati.¶ Incerta.quæ non potest bene cognosci cum habeat membra dispersa nam umbre seruabant signa uulnerum:ut Virgili.scribit de deiphebo.¶ Sed fuge.si uis frater ut dẽ pœnas fac ut iste furie immittãt omnes faces suas.¶ Discedere.fac eas recedere ad inferos cum sim satis concitata furore:sum de me furia.¶Vltrices deas.eumenides furias ¶ Securas.qd'non dubitent ne scelus faciam.¶Me.s. furiam quæ sola satis sum ad omnia scelerã.

¶Ista uictima.dicendo hæc uerba unum ex filiis occidit. ¶Repens.repentinus dū sic staret audit strepitum armoꝝ & erat iason ueniens cum militibus: ipsa uero capit cōsilium ascendendi tectum ut ibi perficiat uindictam suam. ¶Comes. tu qui nundum es uulneratus ueni mecum. ¶Aduehe.porta pedibus tuis. ¶Nūc anime.ascendens tectum dicit ista uerba. ¶Populo.ut oēs me intelligant habere fortem manum ad cedē. ¶Quicunq;.uocat iason milites suos ad capiendam medeam. ¶Eximo.a fundamentis. ¶Domum.s.medee: ¶Iam iam.facta uindicta congratulatur sibi Medea: dicens iam uideor recuperasse omnia quæ amiseram ¶Vindicta nundū.nam restat alius filius interficiendus. ¶Scelus perfectum.nam ita homicida erat de uno quemadmodū de duobus. ¶Licet.q̄is me peniteat tamen est factū. ¶Subit. uenit mihi magna uoluptas dum uideo iasonē spectatorem facinoris mei. ¶Nil.uindictā putabo eē factam præsente iasone: nam hucusq; nil factum puto. ¶Periit.factū est frustra. ¶Sine isto.s.iasone non uidente. ¶Præcipiti.sublimi. ¶Cedat uincat. ¶Suis flāmis.quibus ipa usa est ad comburendum creusam. ¶Cōgere. respondet medea melius esset iason ut congereres hunc ignē ad rogum filiorum tuorum. ¶Iusta. exequias & rogum quia sunt sepulti & cremat sub domo sua quæ coruit supra eos. ¶Fatum.morte:hic mortuus est:alter te spectante similiter interficietur. ¶Per numen.cōuertitur iason ad præces:rogando eam ne uelit interficere pueꝝ. ¶Hac qua.respōdet medea hac parte qua magis doles tibi faciam dolorem. ¶Exigā.trahiciam per uiscera tui filii. ¶I nunc.insultat iasoni: uade modo & quære aliam sponsam & relinque me matrem cum filiis. ¶Virginum.creuse filie creontis. ¶Vnus. filius quem occidisti sufficit ad pœnā meam. ¶Vna cede.si habuissem aliqd misericordiæ: quod potuissem parcere uni potuissem & duobus parcere:sed uellē plures habere & omnes occiderem ut tibi maiorem dolorem faceré. ¶Angustus.nimis paruus. ¶In matre.si etiam sentirem me grauidam extraherem partū ad occidēdum. ¶Pignus.filius. ¶Scrutabor.perquiram in uentre meo. ¶Moram.si tu uis occidere filium saltem da mihi spacium ut fugiā: ne spectem tantum scelus. ¶Lēto scelere.nolo festinaī adhuc restat tempus. ¶Dies.hic totus dies est mihi cōcessus ut possim recedere.

Placamus ista:quid rēpens affert sonus:
Parantur arma:meq3 in exitium petunt:
Excelsa nostre tecta conscendam domus
Cæde inchoata:perge tu mecum comes:
Tuum quoq3 ipse corp⁹ hinc mecū aduehe:
Nunc hoc age anime:non in occulto tibi est
Perdenda uirtus:approba populo manum.
Ia.Q uicunq3 es regū cladibus fidus: dolens:
Concurre ut ipsam sceleris autorem horridi
Capiamus:huc huc fortis armigeri cohors
Conferte tela:ruite ex imo domum
Mē.Iam iam rccepi sceptra:germanū:patrē:
Spoliumq3 colchi pecudis aurate tenent.
Rediere regna:rapta uirginitas redit.
O placida tandem numina o festum diem:
O nuptialem uade:perfectum est scelus:
Vindicta nundum:perage dū faciunt manus:
Q uid nunc moraris aīe:quid dubitas:potes
Iam cecidit ira:pœnitet facti:pudet:
Q uid misera feci:misera peniteat licēt
Feci:uoluptas magna me inuisam subit.
Et ecce crescit:deerat hoc unum mihi
Spectator ipse.nil adhuc factum reor
Q uicquid sine isto fecimus sceleris periit
Ia.En ipsa tecti parte præcipiti iminet:
Huc rapiat ignes aliquis:ut flammis cedat
Suis perusta.Me.Congere extremum tuis
Natis iason funus:ac tumulum strue.
Coniunx socerq3 iusta iam functi habent
A me sepulti:natus hic fatum tulit.
Hic te uidente dabitur exitio pari.
Ia.Per numē omne : perq3 communes fugas.
Thorosq3 quos non nostra uiolauit fides.
Iam parce nato:si quod est crimen:meum est.
Me.Dede morti:noxium macta caput.
Me.Hac qua recusas:qua doles ferrū exigā.
I nunc superbe thalamos uirginum pete:
Relinque matrem.
Ia.Vnus est pœne satis.
Me.Si posset una cede satiari manus
Nullam petisset:ut duos perimam tamen
Nimium est dolori numerus angustus meo.
In matre si quod pignus etiam latet
Scrutabor ense uiscera:& ferro extraham.
Ia.Iam pge ceptū facinus: haud ultra precor:
Moramq3 saltem suppliciis dona meis.
Me.Perfruere lento scelere:nec ꝓpera dolor.
Meus dies est:tempore accepto utimur.

¶Misereri.

Miſereri. eſſet tibi gratia ſi te perimerē. ¶ Bene ē. facta iā uindicta: res ſe bene hēt. ¶ Litarem. ſacrificarē: litare dicimus facere ſacrū & pillud placare numē. ¶ Lumina. oculos: uidēs Iaſon filios interēptos nō po terat ferre tā dirū ſpectaculū unde Medea inſultat ut uideat eos ita truci datos. ¶ Sic fugere. quēadmodū fugi a patre: occiſo fratre: a theſſalia occiſo Pelia: a te fugio occiſis filiis tuis: & his dictis cōſcēdit currū iunctis draconibus & per aerē iuit athenas ut diximus ī pricipio. ¶ Teſtare. tu oſtēdis q; dei nullā curā rerū humanarū habēt qui te ſceleratā ire patiuntur per regiones ſuas. i. per aerem.

Ia. Infeſta memet perime.
Me. Miſereri iubes.
Bene eſt: peractum eſt: plura nō habui dolor
Quæ tibi litarem: lumina huc tumida alleua:
Ingrate iaſon: coniugem agnoſcis tuam:
Sic fugere ſoleo: patuit in cœlum uia.
Squamoſa gemini colla ſerpentis iugo.
Summiſſa præbent: recipe iam natos parens.
Ego inter auras alato curru uehar.
Ia. Per alta uade ſpatia ſublimi ætheris:
Teſtare nullos eſſe qua ueharis deos:
Incipit. viii. tragedia q̄ Agāmennō uocitatur.

Actus primus. Thyeſtes loquitur.

o Paca linquens ditis inferni loca.
Adſum: ꝓfundo tartari emiſſus ſpecu
Incertus utras oderim ſedes magis.
Fugio thyeſtes inferos: ſuperos fugo:
En horret animus: & pauor membra excutit.
Video paternos imo fraternos lares.
Hoc eſt uetuſtum pelopeie limen domus:
Hinc auſpicari regium capiti decus
Mos eſt pelaſgis: hoc ſedent alti thoro
Quibus ſuperba ſceptra geſtantur manu.
Locus hic habendæ curiæ: hic epulis locus.
Libet reuerti: nonne uel triſtes lacus
Incolere ſatius: nonne cuſtodem ſtygis
Ter gemina nigris colla iactantem iubis:
Vbi ille celeri corpus euinctus rotæ
In ſe refertur: ubi per aduerſum irritus
Redeunte totiens luditur ſaxo labor.
Vbi tondet ales auida fecundum iecur:
Et inter undas feruida exuſtus ſiti
Aquas fugaces ore decepto appetit
Pœnas daturus cœlitum dapibus graues.
Sed ille noſtræ pars quota eſt culpe ſenex:
Reputemus omnes: quos ob ifandas manus
Quæſitor urna gnoſius uerſat reos.
Vincam thyeſtes ſceleribus cunctos meis:
A fratre uincar: liberis plenus tribus
In me ſepultis: uiſcera exedi mea:
Nec hactenus fortuna maculauit patrem.
Sed maius aliud auſa commiſſo ſcelus.
Nate nefandos petere concubitus iubet.

o Agāmēnon a materia quæ tractaī ī ea: uidimus ī thieſte ſupius illū q̄ſiuiſſe ab apolline quonā mō uindicaret ſe de atreo fratre qui illi filios epulādos appoſuit: reſpondit apollo poſſe alio ſcelere eius facinoris uindicē naſci. ſ. ſi cū pelopeia filia ſua cōcūberet: quo facto natus ē egyſtus qui agāmēnonē filiū atrei īterficeret: qd̄ factū fuit: nā dū agāmēnon eēt in bello troiano clytēneſtra eius uxor amore egyſti capta eius adulterio potiebaī: unde cū maritus reuerſus eſſet: ut adulteriū ſeq; poſſet: de illius nece cōſiliū iuit: quo facto: deīde Horreſtes filius agāmēnonis ī patris uindictā matrē clytēneſtrā occidit: ſunt ut ī aliis tragœdiis ibi qnq; actus: In prio ē aduētus thyeſtis ab īferis incitans Aegyſtū ad uindictā: dicitq; ubi uelit potius eē nō certū hēre: an apud inferos an apd̄ ſupos: nā ubiq; ſibi malū ē. ¶ Opaca. tenebroſa inferni loca. ¶ Incertus. neſcio q̄ ſit magis inuiſa. ¶ Fugo. facio fugerī. ¶ En horret. dū uenit. lares pr̄nos uidet: & ſceleraq; ſuoq; recordaī: & potius uult reuerti ad īferos q̄ ibi eſſe. ¶ Fraternos. atrei quē hēbā odio. ¶ Limē. īgrediēs domū hæc dicit. ¶ Pelopeie. pr̄is mei pelopis. ¶ Hinc. ex hoc loco: ī hiis atriis ubi ſolebāt coronari reges. ¶ Auſpicari. ē dare initiū. ¶ Hoc. ulterius ꝓcedēs uenit ad tribūal: ubi reges ſolebāt dare iura populis. ¶ Geſtanī. p circuitionē dicit reges. ¶ Thoro. ubi ſedebāt ſic Vir. īde toro pr̄ æneas ſic orſus ab alto. ¶ Hic locus. uēit ad aliū locū ubi hēbaī ſenatus. ¶ Hic epulis. ibi erat locus ubi comedebāt: & tūc ipi ſuccurrit ibi comediſſe filios: ꝓpterea mauult redire ad īferos q̄ ibi eē. ¶ Lacus. ſ. acherontis. ¶ Cuſtodē ſtygis. intelligit cerberū. ¶ Vbi. ille euīctus. i. ligatus: ītelligit iſionē. ¶ Irritꝰ labor. ītelligit ſyſiphū. ¶ Iecur. intelligit tyciū. ¶ Exuſtus ſiti. ītelligit tantalū. ¶ Dapibus. q̄s appoſuit diis. ſ. pelopē filiū. ¶ Senex. tantalus. ¶ Quota. minima: aam ſua ſcelera meiſ cōparata nihil fuerūt. ¶ Infandas manus. ſi uolumus cōſiderare oēs q; puniunī apud īferos ꝓp ſcelera: uincā oēs ꝑter frēm meum. ¶ Queſitor gnoſius. minos cretēſis iudex īferni. ¶ Plenus. qa comedi tres filios. ¶ Viſcera. filios meos q; ſunt uiſcera pr̄is. ¶ Nec hactenus. ſed tū illud ignorātia potuiſſet excuſari: hoc āt ē ſceleratiſſimū: q; cū filia pelopeia cōcubuerī ut ex ea naſceret Aegiſtus ad uindictā meā: ut ꝑdictū erat ab oraculo ¶ Patrē. ſ. me qui eo mederam filios inſciēter. ¶ Commiſſo. malo quod cōmiſeram per ignorantiam. ¶ Aliud. ſ. quod ſequitur. ¶ Auſa. i. fortuna q̄ iubet concubitus nate ſcilicet pelopeie.

¶ Hauſi.audiui.¶ Cœpi.peregi quod dictum mihi fuerat.¶ Per oés liberos.nocés fui in oĩbus filiis:mares comedi:feminã uiciaui. ¶ Fatis.oraculo ita monenté. ¶ Grauẽ.plenum & grauidũ.¶ Dignũ.qui cõuenit ſceleribus meis ¶ Verſa natura.inquãtum erat pater pelopeie Thieſtes erat auus aegiſti: inq̃tũ erat maritus pater illius erat.¶ Diem.ná quádo comedit filios ſol obſcuratus é.¶ Sed ſera.parat ſe ad uindictã ut incitet Aegiſtum ad morté agámenonis.¶ Reſpicit.fauet:ná aſpectus deox é faués & benignus:iá fata uident mihi fauere licet ſera.i.tarda:ná fiet uindicta de agámennone qui fuit filius atrei.¶ Feſſos.ſ.nos. ¶ Inceſte.qa cõcubui cum filia.¶ Fides.ſ.oraculi:quo dictũ fuerat Aegiſtũ naſcitur qui me ulciſceretur poſt fata.i.poſt morté meã:& hoc erit uerũ:& probat. ¶ Rex ille.agámenon interficiet abuxore.¶ Luſtra dena.decé ános:hoc é circuitioné ſolis per annũ luſtrũ intellexit:alio modo dicitur ſpaciũ quinq̃ annorũ. ¶ Iugulũ.ná ab ea iugulabit. ¶ Alterno. quia uiciſſim fient cedes: Aegiſtus interficiet filiũ atrei quéadmodũ ipe interfecit meos.¶ Secures.ná clyténeſtra una ſecuri interfecit maritũ. ¶ Bipennis.ſecuris. ¶ Diuiſum.dilaniatũ caput regis.¶ Dolus. ná Aegiſtus ſimulauit cõuiuiũ quo agámenon interfectus fuit.¶ Cauſa.pp quam tu es natus ut agámennoné perimeres.¶ Aegiſte.dirigit ſermoné ad filiũ qui hæc ſcelera uidebat abhorrere.dicens nihil noui facies:ná oés tui aſſueti ſunt malis.¶ Labat.uacillat ad aggrediendum cedé agámennonis. ¶ Torques.inflectis tanq̃ recuſans.¶ Reſpice ad matré.uide quomodo cõceptus es ſcelere:&te decet eſſe ſceleratum. ¶ Sed cur.dũ eét apud ſuperos uidebat ſol nõ ferre cõſpectũ eius:dicit unde hoc é q̃ dies ita breues ſunt:cũ ſit eſtas: ſol me fugit nec diem uult pferre.¶ Hyberna.quæ fiunt tpe hiemis. ¶ Cadétes.occidétes:ná impediebat ſolé ne oriret qui aſpectũ ſuũ abhorrebat. ¶ Moramur. tardamus ne oriat:& dum dicit hæc uerba fugit:ne impediat ortum ſolis.

r Egnox.Introducit chorus audiés ſecũdam fortunam agámenonis dubitatq̃ ne illa diu ſit:cũ oé regnũ ſit mutabile & incertũ:demũ cõditioné regum dánat qui tot curis periculiſq̃ premunt. Scribitur uerſu dimetro anapeſtico:& hét quattuor pedes q poſſunt eſſe oés dactyli & anapeſti ſimul. ¶ Fallax.inſtabilis:uel q a exterius uidét læti: in pectore aũt multis curis crutiat.¶ Alia.cũ una receſſit alia ſuccedit.¶ Vexat.pturbat.¶ Nõ ſic. facit cõparationé de ſyrtibus de q̃bus dixĩus ſupra.¶ Euxini.põtici maris.¶ Vicina.ubi é polus articus ſeptẽtrionalis urſa maior & minor & bootes de q̃bus ſatis diximus.¶ Immunis.qa núq̃ occidũt ĩ mare:ut dictũ é.¶ Nõ nox.quádo alii qeſcũt ipſi habẽt curas. ¶ Alma.q̃ alit:ná ſomnus nutrit uires nr̃as. ¶ Receſſus.loca ſecreta:ut é cubiculum.¶ Domitor.q facit obliuiſci curas. ¶ Soluit.liberat. ¶ Quas arces.tot ſcelera ue-

Non pauidus hauſi dicta:ſed cœpi nefas.
Ergo ut per omnes liberos irem parens:
Coacta fatis nata:fert uterum grauem.
Me patre dignum:uerſa natura eſt retro.
Auo nepotem proh nefas patri uirum
Natis nepotes miſcui:nocti diem.
Sed ſera tandem reſpicit feſſos malis
Poſt fata demum ſortis inceſte fides.
Rex ille regum:ductor agammennon ducũ:
Cuius ſecutæ mille uexillum rates:
Iliaca uelis maria texerunt ſuis:
Poſt dena phœbi luſtra deuicto ilio:
Adeſt daturus coniugi iugulum ſuæ.
Iam iam natabit ſangnine alterno domus:
Enſes:ſecures:tela:diuiſum graui
Ictu bipennis regium uideo caput.
Iam ſcelera prope ſunt:iã dolus: cedes:cruor:
Parantur epule:cauſa natalis tui
Egiſte uenit:quid pudor uultus grauat:
Quid dextra dubio trepida conſilio labat.
Quid ipſe temet conſulis:torques:rogas:
An deceat hoc te.reſpice ad matrem:decet.
Sed cur repente noctis eſtiuæ uices
Iberna longe ſpacia producunt mora:
Aut quid cadentes detinet ſtellas polo:
Phœbum moramur:redde iam mũdo diem:

Chorus loquitur.

Egnorum magnis fallax
r Fortuna bonis:in præcipiti
Dubioq̃ nimis excelſa loco:
Nunq̃ placidam ſceptra quietem
Certumue ſui tenuere diem.
Alia ex aliis cura fatigat.
Vexatq̃ animos noua tẽpeſtas:
Non ſic libycis ſyrtibus æquor
Furit alternos uoluere fluctus:
Non euxini turget ab imis
Commota uadis:unda niuali
Vicina polo:ubi ceruleis
Immunis aquis:lucida uerſat
Plauſtra bootes. Vt precipites regum caſus
Fortuna rotat:metui cupiunt
Metuiq̃ timent:non nox illis
Alma receſſus præbet tutos:
Non curarum ſomnus domitor
Pectora ſoluit:Quis nõ arces ſcelus alternũ
Dedit in præceps:impias quas non
Arma fatigant:iura:pudorq̃:

Et

Et cõiugii ſacrata fides: Fugiũt aulas: ſequitur
Sanguinolenta bellona manu: (triſtis
Q ueq3 ſupernos urit erinis:
Tumidas ſemper comitata domos
Q uas in planum qualibet hora
Tulit ex alto: licet arma uacent:
Ceſſentq3 doli. ſidunt in ipſo
Pondere regna: ceditq3 oneri
Fortuna ſuo. Vela ſecundis inflata notis
Ventos nimium timuere ſuos:
Nubibus ipſis inſerta caput
Turris pluuio uapulat auſtro.
Denſaſq3 nemus ſpargens umbras
Annoſa uidet robora frangi.
Feriunt celſos flumina colles:
Corpora morbis maiora patent.
Et cum in paſtus armenta uagos
Vilia currant: placet in uulnus
Maxima ceruix: quicquid in altum
Fortuna tulit ruitura leuat.
Modicis rebus longius æuum.
Fœlix mediæ quiſquis turbæ:
Parte quietus: aura ſtringit
Littora tuta: timiduſq3 mari
Credere cymba: remo terras Propiore legit.

Act⁹. II. Clytemneſtra Nutrix. Cly. loqtur. 3

Vid ſegnis anime tua cõſilia expetis:
q Q uid fluctuaris: clauſa iã melior uia ẽ.
Licuit pudicos coniugis quondã toros
Et ſceptra caſta iuncta tutari fide.
Periere mores: ius: decus: pietas: fides:
Et qui redire neſcit cum perit pudor.
Da frena. & omnẽ nequitiam prona incita.
Per ſcelera ſemper ſceleribus tutum eſt iter.
Tecum ipſe nunc euoluæ fœmineos dolos:
Q uod nulla coniunx perfida atq3 impos ſui
Amore ceco: quod nouercales manus
Auſæ quod ardens impia uirgo face.
Phaſiaca fugiens regna theſſalica rate.
Ferrum: uenena: uel micenea domo
Coniuncta ſocio: profuge furtiua rate.
Q uid timida loqueris: furta & exilium: fugas
Sors iſta fecit: te decet maius nefas.
Nu. Regina danaum: & inclytum ledæ gen⁹
Q uid tacita uerſas: quidue conſilii impotens:
Tumido feroces impetus animo geris:
Licet ipſa ſileas totus in uultu eſt dolor.
Proinde quicquid eſt: da ſpatiũ ac tẽpus tibi.

niunt inter reges qui arces habitãt. ¶ Bellona. quæ græce enio dicitur ſoror martis dea bellox ſemper cedes & arma ſequuntur reges & erynnis furia ĩferni exagitat illos. ¶ Tumidas. ſuperbas & magnas. ¶ Supnos. mortales homines. ¶ In planũ. ecce inſtabilitatem regni q̃ oĩ hora corruere põt. ¶ Vacent. ceſſet ad deliciendum: tamẽ hæc ẽ natura regũ: ut cũ omnia magna ſint in ſublimi pondere ſuo corruãt: nã nihil diu põt eſſe mortalibus: ut dicit Lucanus in ſe magna erũt. ¶ Sidũt. deorſum ſe inclinãt. ¶ Cedit. uincitur quãdo nimiũ creuit. ¶ Vela. probat per ſimilitudiné nauis quæ ꝓſpero uẽto ꝓducitur: & ex illo impetu periclitat. ¶ Nubibus. alia ſimilitudo turris alte quæ oés uentos excipit. ¶ Incerta. immixta habés cacumẽ ſublime inter nubes. ¶ Frági. ſimiliter arbores nimiũ alte ſentiunt ruiná. ¶ Corpora. magna facilius egrotant. ¶ Patét. aperta ſunt. ¶ In paſtus. i. paſcua: quando leo eſt famelicus inuadit magna aĩalia: & nõ parua & uilia. ¶ Quicquid. cõcludit q̃ illa quæ ſunt eleuata magis ſunt ꝓna ad caſum & ruinã. ¶ Leuat. tollit. ¶ Modicis. mediocribus tutius uiuit qui ẽ in mediocri ſtatu. ¶ Aura. ꝓbat per ſimilitudiné qui uadit prope littus ſecurior uadit: quã qui petit alta. ¶ Medie. quicũq3 contentus eſt hére uitam inter mediocres. ¶ Stringit. leniter ꝓcutit. ¶ Legit tranſit. ¶ Propiore. uiciniore non recedit nimium a littore ut tutior ſit.

Vid ſegnis. Hic eſt ſecũdus actus ubi
q Clytemneſtra capit cõſilium de nece mariti: & ſecũ loquitur diuería uoluans. ¶ Segnis. tarde: cito eſt deliberãdum. ¶ Fluctuaris. uerſaris in dubitationem. ¶ Via. quæ erat uiuere pudice: nõ opus eſt q̃d timeam pudorem qué iam amiſi. ¶ Tutari. ſeruare. ¶ Toros. i. matrimonium. ¶ Sceptra. regnũ Agámẽnonis: cũ tu eſſes regina. ¶ Da frena. loquit̃ per tranſactionẽ equitantis: qui dat habenas equo curráti. ¶ Per ſcelera. quãdo qs cõmiſit unũ ſcelus ſi debet tutari illud opus eſt q̃d faciat aliud. ¶ Tutũ. qui uult tegere ſcelera utat̃ aliis ſceleribus. ¶ Fœmineos. emphaſim habet: quaſi magnos. ¶ Impos ſui. quæ nõ põt regere animũ ſuum inſana amore. ¶ Impia uirgo. maius quã illud q̃d fecit medea: ut ſupra uidimus. ¶ Face. amore ardenti. ¶ Theſſalica rate. naui argo in theſſalia fabricata. ¶ Ferrũ. uel ferro uel ueneno occidas illũ: uel ſãlté fuge micenis cum aegiſtho. ¶ Quid timida. dicit ſi medea fecit iſtud repente nõ habuit ſpaciũ deliberandi. Tu uero quæ habes tẽpus: potes maius facére quã fugam. ¶ Regina. nutrix nõ audiés iſta uerba: ſed ex perturbato uultu cognouit illam cõmotam eſſe: unde hortatur ad equitaté animi. dicens oĩa tẽpore leniri. ¶ Genus lede. nam fuit ſoror helene: & filia lede uxoris tyndari. ¶ Impotens. quæ nõ poteſt capere certã deliberationem. ¶ Tumido. pleno furore. ¶ In uultu. ſcilicet̃ perturbato demoníſtratur.

¶ Mora ipsum tp̃us sæpe sanauit quod ratio non potuit. ¶ Quam ut. ut non. ¶ Timor. propter adulteriu̇m. ¶ Dolori. quem habeo qđ maritus teneatur amore cassandre. ¶ Inuidia. qđ amet captiuam. ¶ Hinc cupido. ex alia parte amor incestus Aegisthi tangit me. ¶ Vetat. s cupido se uinci: uult potius qđ occidã maritum q̃ relinquã Aegisthum. ¶ Obesse. circũdare tot passionibus. ¶ Pessundatus. depditus pudor tangit me quẽ amisi: & nescio quid faciã. ¶ Profundum. mare: facit similitudinem. ¶ Extus. feruor. & motus aquæ. ¶ Cedat. an uento an estui: ita facit mihi quæ incerta sum an pudori uel dolori cedam. ¶ Regimen. sicut nauita ĩ tãtis fluctibus dimittit omnẽ gubernationẽ & tendit quo fortuna ducit: sic facio. ¶ Cedã. cõmendabo fortune. ¶ Vbi aius. quando incertus est animus & nescit deliberare: bonũ est sequi fortunam. ¶ Cæca. nutrix respõdet contrariũ. ¶ Temeritas. q̃ est contraria consilio est cæca & ignara futuri. ¶ Cui dubia. nil possum hére pœius: unde nõ opus est ut timeã: alii legunt ultima fortuna & melius est. ¶ Si pateris. adhuc adulteriũ tuũ est occultum: si aggrediat aliqd forte scieẽ. ¶ Perlucet. clarꝫ est: ut Cice. nullũ factum aut. dictũ principis latere põt: sic luue. O corydon corydon secretũ diuitis ullũ esse putas: taceãt serui iumẽta loquent. ¶ Struis. paras: dicis cõmissũ tuum te grauare: & paras aliud. ¶ Modus. mẽsura: est stultitia ponere modũ nequitiæ. i. libidini: q̃ nullo modo fieri põt. ¶ Quod metuit. qui uult tegere scelus scelere auget: qđ metuit. ¶ Ferrum & ignis. imo ne crescãt mala solent cadẽte ferro peruri. ¶ Extrema. dicis uerꝫ: sed prius adhibent. malis alias medicinas antequã utant ferro & igne. ¶ Preceps. fortuita & incõsiderata. ¶ Reflectas. cõsideres illũ esse maritũ tuũ: nec esse uiolandũ. ¶ Vidua. debeo cõsiderare q̃ reliquit me per decẽ annos. ¶ Sobolis. filiorꝫ q̃ sunt pignus amoris. ¶ Equidem decet meminisse quãdo græci retinebant in aulide insula: ut plene supra dixius. Misit ulixẽ ad me ut illi tradaret filiã Iphigeniã quã dicebat se daturꝫ uxorẽ achilli: & illã sacrificare uoluit. ¶ Iugales. quæ solent portare in nuptiis. ¶ Præstitit. hyronice decepit me. ¶ Redemit. pro illa græci hũerunt nauigationẽ & uẽtos. ¶ Langore. torpore quẽ græci malachiã uocant: quãdo mare uidet stare. ¶ Fixa. immota sine uentis. ¶ Pudet. ad qđ deuenimus ut ipsa quæ sum filia Iouis peperim filiã immolandã pro uentis. ¶ Tyndaris. ego filia putatiua tyndari. ¶ Lustrale. purgatoriũ. ¶ Caput. filiã. ¶ Reuoluit. recordat: dicis me meminisse debere sobolis: ipsa memini quõ maritauit filiã meã: sicut meretur domus pelopidarꝫ. ex qua oẽs fuerũt scelerati. ¶ Ore sacrifico. cũ agãmẽnon ante aras diceret uerba depcantia: & teneret filiã immolandã: ipe calchas qui fuit auctor illius sacrificii horruit. ¶ Recedentes. qui uidebant recedere pp scelus. ¶ O domus. s. pelopidarꝫ quæ semp auget scelera. ¶ Emimus uẽtos cruore. tragice dicit rẽ non factã pro facta: iphigenia non fuit sacrificata: sed loco illius diana ceruam posuit. ¶ Sed uela. habuerunt psperã nauigationẽ pp hoc. ¶ Non est. nõ hũerũt cursum pp hoc: sed aulide non patientes illos: ex portu eiecerunt.

Q uod ratio nequit: sæpe sanauit mora.
Cly. Maiora cruciant q̃ ut moras possim pati:
Flamme medulas: & cor exurunt meum:
Mixtus dolori subdidit stimulos timor.
Inuidia pulsat pectus: hinc animum iugo
Premit cupido turpis: & uinci uetat.
Et inter istas mentis obsesse faces:
Pessus quidem: & deuictus & pessundatus:
Pudor rebellat: fluctibus agor uariis.
Et cum hinc, pfundum uẽtis: hinc extus rapit:
Incerta dubitat unda cui cedat malo.
Proinde emisi regimen & manibus meis:
Q uocũq̃ me ira: quo dolor: quos spes feret:
Huc ire pergam: fluctibus dedi ratem.
Vbi animus errat: optimum est casum sequi.
Nu. Cæca ẽ temeritas: quæ petit casum ducẽ:
Cly. cui dubia est fortuna: quid dubiũ timet:
Nu. Tuta est: latetq̃ culpa si pateris tua.
Cly. Perlucet omne regiæ uitium domus.
Nu. Piget prioris: & nouum crimen struis:
Cly. Res est profecto stulta; nequitiæ mod⁹.
Nu. Q đ metuit auget: q̃ scelere scelus obruit
Cly. Et ferrũ & ignis: & sæpe medicinæ loco ẽ.
Nu. Extrema primo nemo tentauit loco.
cly. capienda rebus in malis præceps uia est.
Nu. Ad te reflectat coniugii nomen sacrum.
cly. Decem per annos uidua respiciã uirum:
Nu. Meminisse debes sobolis ex illo tuæ.
cly. Equidem & iugales filiæ memini faces:
Et generum achillem. prestitit matri fidem.
Nu. Redemit illa classis immotæ moras:
Et maria pigro fixa langore impulit.
cly. Pudet pigetq̃: tyndaris: cœli genus:
Lustrale classi doricæ peperit caput.
Reuoluit animus uirginis thalamos meæ:
Q uos ille dignos pelopeia fecit domo.
cum stetit ad aras ore sacrifico pater
Q uasi nuptiales: horruit calchas suæ
Respõsa uocis: & recedentes focos.
O scelera semper sceleribus uincens domus:
cruore uentos emimus: bellum nece.
Nu. Sed uela pariter mille fecerunt rates.
cly. Non est soluta prospero classis deo:

Eiecit

Eiecit aulis impia portus rates.
Sic auſpicatus bella: non melius gerit.
Amore captæ captus immotus præce:
Smynthea tenuit ſpolia phœbi ducis.
Ardorem ſacre uirginis tantum ferens.
Non illum achilles flexit indomitis minis.
Non ille: ſolus fata qui mundi uidet.
In nos fidelis augur: in captas lenis.
Non populus eger: & relucentes rogi
Inter ruentis græciæ ſtragem ultimam.
Sine hoſte uictus marcet: ac ueneri uacat:
Reparatq3 amores: ne ue deſertus foret
A pellice unq̃: uel ſuus celebs thorus:
Ablatam achilli diligit briſeida.
Nec rapere puduit e ſinu uulſam uiri.
Hem paridis hoſtẽ: nunc nouũ uulnus gerit.
Amore phrygie uatis incenſus furit.
Et poſt trophea troica ac uerſum ilium:
Capte maritus remaneat: & priami gener.
Accingere anime: bella non leuia apparas.
Scelus occupãdũ eſt: pigra quẽ expectas diẽ
Pelopeia phrygiæ ſceptra dum teneãt nurus
An te morantur uirgines uidue domi:
Patriq3 horeſtes ſimilis horum te mala
Ventura moueãt: turbo quis rerum imminet:
Quid miſera ceſſas: an adeſt natis tuis
Furens nouerca: per tuum ſi aliud nequit
Latus exigatur enſis ut perimat duos.
Miſce cruorem: perde pereundo uirum:
Mors miſera non eſt: cõmorí cum quo uelis.
Nu. Regina frena temet: & ſiſte impetus.
Et quanta tentas cogita: uictor uenit
Aſiæ ferocis: ultor europe trahit
Captiua pergama: & ducit uictos phrygas.
Hunc fraude nunc conaris inſana aggredi
Quem non achilles enſe uiolauit ferro:
Quamuis ꝓcacem toruus armaſſet manum.
Non melior aiax: morte decreta furens.
Non ſola danais hector & bello mora.
Non tela paridis certa nõ mennon niger:
Non xantus armis corpora immixta gerens.
Fluctibus ſimois cedæ purpureos agens.
Non niuea proles cygnus equorei dei.
Non bellicoſa creſſa cum rheſo phalanx.
Non picta phareтras: & ſecurigera manu
Peltata amazon: hunc dolum reducẽ paras

¶ Aulis teſte Strabone regiuũcula eſt boetiæ petroſa & ciuitas eiuſdẽ noĩs: iuſta q̃ portus ẽ quingẽtaq̃ nauiũ capax euripo chalcidico ꝓxi mus ubi fuit ſtatio claſſis græcoq̃ ĩ troiã cõiurantiũ. ¶ Auſpicatus. tali pricipio. ¶ Amore. fecit & mihi alias iniurias cũ ante captã troiã diuerſe ex uariis troianoq̃ locis raptarent puelle due iter alias formoſiſſime capte ſunt Chriſeis & briſeis: quaq̃ briſeis in ꝑde diſtributiõe cõtingit achilli. Chriſeis uero agãmẽnon: & qſ que ſuã ardẽter amabat: ſed cũ chriſeis chriſeidos pr̃ pro filia redimẽda ut ſcribit Homerus ĩ initio iliados: ueniret ad græcos: nõ ſolũ multa deferẽs munera: ſed ornatus ĩſulis & aliis ſacerdotalibus ornamẽtis orabat eos: ut apollinis reuerẽtia cuius ſacerdos ĩ criſa ĩſula erat: filiã ſibi reſtituerẽt: & ꝑcioſa acciperẽt munera: cui cũ ceteri græci aſſentirẽt: agãmẽnon q̃ illã amabat eũ ĩiurioſus: & minacibus uerbis repulit apollo ſui antiſtitis contumelia ꝓcitus nouẽ diebus: ut Home. ſcribit. Et iumẽta & hoĩes ſagittis cõfodit cadebat hac peſte quotidie miſerãda multitudo: Palladis monitu uocata cõtione achilles deplacãda deoq̃ ira deliberat calchas theſtoris filius qui cũ mopſo de uaticinio certauit. niſi aſtimõe pr̃i redderet placari apollinẽ nõ poſſe in mediũ protulit. Acclamãtibus uniuerſis agãmẽnon ꝓlixẽ ad patrẽ puellã remittit. Achilli uero quẽ reddẽde aſtimones autorẽ credebat appitoribus Theltibio & euribate miſſis hypodomiã abſtulit. ¶ Smynthea. apollinis ſmynthei q colebat ĩ criſa. ¶ Qui uidet. ſ. calchas augur. ¶ In nos. qa dicit filiã meã eſſe ĩmolandã: ſed ĩ captas lenis. i. benignus: qa iubet illas reſtitui. ¶ Nõ populus. q moriebat peſte: & regi mortuoq̃ non potuerũt flectere agãmẽnonẽ. ¶ Sine hoſte. qa captiua uincebat illũ. ¶ Briſeida. q̃ diximus raptã fuiſſe ab achille. ¶ Viri achillis. ¶ En. hironica indignatio: uide illũ acerrimũ hoſtẽ paridis q illius ſororem captã ſinu fouet. ¶ Nouũ uulnus. nouũ amorẽ ¶ Phrygie uatis. caſſandre. ¶ Accingere. parate ad uidictã. ¶ Occupãdũ. ꝓueniẽdũ. ¶ Pigra. tarda ad necẽ mariti: an expectas illas captiuas troianas: ut regnent. ¶ Nurus. mulieres alias uxor filii. ¶ An te. ad ſeipſã loqr̃: reſiſtis ne ꝓp filias q̃s relictura es aut ꝓp oreſtẽ qui ſimilis futurus ẽ pr̃i. ſ. ſceleratus. ¶ Virgines uidue. filie orbate matre. ¶ Morant. tardãt. ¶ Hoq̃ ſi tardas ꝓp iſtos: imo potius deberes accelerar̃: nã paſſuri ſunt multa mala ab illis captiuis. ¶ Turbo. nõ uides ꝓcellã quæ ĩminet eis. ¶ Furẽs. caſſandra: uel odio cõtra filios uel qa uates erat. ¶ Per tuũ. ſi nõ ẽ alia uia ĩterficiẽdi maritũ: niſi te cũ eo interficias: ẽt hoc debes aggredi: ut cũ eo morıaris. ¶ Cõmori. ſimul mori nõ miſera mors erit: qa cõtẽta morieris. ¶ Regia. nutrix dehortat clyteneſtrã ne tãtũ ſcelus aggrediat. ¶ Procacẽ audacẽ: nã ꝓcari ẽ audaciter petere nã achiles poſuit manũ ad ẽſem: ut ĩterficeret agãmẽnonẽ. ¶ Aiax. tot reges & uiri fortiſſimi nõ potuerũt occidere illũ quẽ iſidiis ꝓdere conaris. ¶ Hect or. de his oĩbus ſupius diximus. ¶ Purpureos. aq̃s ĩfectas ſanguine. ¶ Cygnus. filius neptuni: de quo di

ximus in troade. ¶ Non.ubiq; ad non ſupple uiolauit. ¶ Feret.q.d.nō: etiam ſi interfeceris illum grætia nō patietur illū inultū. ¶ Equos. pone ante oculos potentiā Agāmennonis: & facíora q ipſe fecit. ¶ Re geſta. facta ab eo tāta uirtute iō pacifica animū tuū: & cepto deſine.

q Vod tp̄us. Aegyſthus agāmēnonē uenientem timet: & clyténeſtra exhortatur eum ne timeat moté: dicitq; ſe uelle debitā reuerentiam marito præſtare. Aegiſtus aūt illam dehortatur q; ex ſupbia agāmennonis: & cū illis captiuis nunq; bene uiuere poterit: clyténeſtra reſpondet pp concubinas nō eſſe iraſcendū marito: quemadmodū ipſa peccauit debeo peccanté fere: demū aegiſthus deliberat exulare: q; uidés Clyténeſtra ſtatuit cū eo agāmennonē interficere. ¶ Extremū. quia putat ſe moriturā. ¶ Quid terga. hortatur ſeipſum: ut ſit fortis animi. ¶ Impetu. p metaphoram: quid ſtatim abicis oém rōnem: ná ſi moriendū eſſet: etiā illud fortiter ferendum eſſet ¶ Aduerſo. nō fugiente. ¶ Sic nato. infami: ſicut tu qui patre & filia natus es: nam ut inquit Cice. Melius é mori quā turpiter uiuere. ¶ Tunos. ſi ueneris mecum īterficiā agāmennonē. ¶ Ledea. caſus ablatiui. i. tua: tua haſta. ¶ Ignauus ductor. agāmennō qui ſemp marcet amoribus. ¶ Fortis pater. ſ. ad immoládum filiam iphygeniam. reddet ſanguinem. ſ. filie. ¶ Obtutus. aſpectus. ¶ Amor iugalis. maritalis: quare effecta ſit pallida. ¶ Abire prius. nō uiolare torū mariti ut feci. ¶ Fortuna impotens. potétia eius nullis frenis ſe cohibens. ¶ Flatu. magno ſucceſſu uictorie ſue metaphora eſt a uentis. ¶ Grauis moleſtus etiā quādo indigebat ope: nunc autem quid faciet ſolus uictor. ¶ Efferūt ſolentes faciunt. ¶ Turba pellicum. cōcubinarum quas ſecū ducit. ¶ Longe. ſ. dominatur ultra alias. ¶ Famula. caſſādra uates ueridici dei ideſt apollinis. ¶ Victa. ſubiecta. ¶ Conſorté. participem. ſ. caſſandram. ¶ Illa nolet. ſ. te pati: etiam ſi uelles nam te expellet. ¶ Vltimum. ſ. habere pellicem. ¶ Regna. pulchra ſentétia. ut regnum nō patitur ſocium: nec capit duos. ¶ Sic tede. ideſt matrimonium non uult ferre parem. ¶ Victor. ſi agāmennō aliquid ſibi permiſerit: quod minus liceat in caſſandrā raptā illi eſt concedendum propter uictoriā: nec de cet uxorem reſpicere. ¶ Solio. ideſt regi: nam ſolium ſedes regalis eſt: aliud conceditur regibus: quod nō liceret priuatis toris. i. matrimoniis in quibus decet ſeruare fidem. ¶ Admiſſi. adulterii: nam & ipſa peccaui in eum quemadmodū ipſe in me. ¶ Det ille. qui eſt in crimine parcat aliis ſimiliter delinquentibus. ¶ Ita eſt. ſ. q; habebis ueniam: legendum eſt hironice.

Mactare: & aras cæde maculare impia:
Vltrix in ultum græcia hoc facinus feret:
Equos: & arma: claſſibuſq; horrens fretum:
Propone: & alto ſanguine exundans ſolum.
Et tota fata captæ dardanie domus
Re geſta danais: comprime affectus truces
Mentemq; tibimet pacifica tuam:
Aegyſthus Clytemneſtra. Egyſthꝰ loqtur.
Vod tēpus aío ſemp & mente horrui:
q Adeſt profecto. rebus extremū méis:
Quid terga uertis aíe quid prío īpetu
Deponis arma: crede perniciem tibi
Et dira ſæuos fata moliri deos:
Oppone cunctis uile ſuppliciis caput
Ferrumq; & ignes pectore aduerſo excipé.
Cly. Egiſte nō eſt pœna ſic nato mori.
Egi. Tu nos periculi ſocia: tu lædea haſta
Comitare tantum ſanguinem reddet tibi:
Ignauus iſte ductor: ac fortis pater.
Sed quid trementes circuit pallor genas
Iacenteſq; uultu languido obtutus ſtupet:
Cly. Amor iugalis uincit ac fleuit retro.
Remeemus illuc unde non decuit prius
Abire: ſed nunc caſta repetatur fides
Nam ſera nunq; eſt ad bonos mores uia.
Quem penitet peccaſſe pene eſt innocens.
Egi. Quo raperis amēs: credis aut ſperas tibi:
Agammennonis fidele coniugiū: ut nihil
Subeſſet animo quod graues faceret metus.
Tamen ſuperba & impotens flatu nimis
Fortuna magno: ſpiritus tumidos daret.
Grauis ille ſociis ſtante adhuc troia fuit.
Veniet tyrannus: proſpera animos efferunt:
Effuſa circa pellicum quanto uenit
Turba apparatu: ſola: ſed longe eminet
Tenetq; regem famula ueridici dei:
Feres ne thalami uicta conſortem tui.
At illa nolet: ultimum eſt nupte malum:
Palam mariti poſſidens pellex domum.
Nec regna ſotium ferre: nec tæde ſciunt:
Cly. Egiſthæ quid me rurſus ī præceps rapis:
Iramq; flammis iam reſidentem excitas:
Permiſit aliquid uictor in raptam ſibi.
Nec cōiugē hæc reſpicere: nec dominā decet.
Lex alia ſolio eſt: alia priuato in thoro.
Quid quod ſeueras ferre me leges uiro
Non patitur animus turpis: admiſſi memor.
Det ille ueniam facile: cui uenia eſt opus.

Eg. Ita est paciſci mutuam ueniam licet.
Ignota ſunt tibi iura regnorum haud noua.
Nobis maligni iudices: & equi ſibi.
Id eſſe regni maximum pignus putant:
Si quicquid alijs non licet: ſolis licet.
Cly. Ignouit helenæ iuncta menelao reddit
Quæ europā: & aſiam: paribus afflixit malis.
Egi. Sed nulla atridē uenere furtiua abſtulit:
Nec cœpit animum: coniugii: obſtrictum ſuæ.
Iam crimen ille quærit: & cauſas parat.
Nil eſſe crede turpe commiſſum tibi.
Quid honeſta prodeſt uita flagitio carens:
Vbi dominus odit: fit nocens: non quæritur.
Spartem num repetes ſpreta & a tanto uiro
Patria ſq3 ſedes profuga: non dant exitum
Repudia regum: ſpe metum falſa leuas:
Cly. Delicta nouit nemo niſi fidus mea.
Egi. Non intrat unq̄ regium limen fides:
Cly. Opibus merebor: ut fidē præcio obligē.
Egi. Præcio parata uincitur: præcio fides.
Cly. Surgit reſiduus priſtinæ mentis pudor.
Quid obſtrepis: quid uoce blādiloqua mala
Conſilia dictas: ſcilicet nubet tibi
Regum relicto rege generoſa exuli:
Egi. Et cur atrida uideor inferior tibi
Natꝰ thyeſte. Cly. Si parū ē: adde: & nepos.
eg. auctore phebo gignor: haud generis pudȝ
Cly. Phœbū nefandæ ſtirpis auctorē uocas:
Quem nocte ſubita frena reuocantem ſua
Cælo expuliſtis: quid deos probro aduocas:
Surripere doctus fraude geniales thoros:
Quem uenere tantum ſcimus illicita uirum:
Seccede propere: dedecus clare domus
Aſporta ab oculis: hæc uacat regia uiro.
Egi. exilia mihi haud ſunt noua: aſſueui malis.
Si tu imperas regina: non tantum domo
Argiſue cædo: nil moror iuſſu tuo
Aperire ferro pectus erumnis graue.
Cly. Si quidē hoc cruenia tyndaris fieri ſinā:
Quæ inuita peccat: oſtendit & culpe fidem.
Seccede mecum potius: ut rerum ſtatum
Dubium ac minacē iuncta conſilia explicent.

Chorus.

Anite o pubes inclyta phœbum:
c Tibi feſta caput turba coronat.
Tibi uirgineas laurum quatiens
De more comas innuba fundit
Stirps inacluia: tu quoq3 noſtros

¶ Ignota. ſcis reges putare peccata ſua uulla eſſe: & aliorum grauia. ¶ Equi. quia putant ſe benefacere nec in ſe uulla eſſe peccata. ¶ Pignus. ſcilicet facere omnia pro libidine. ¶ Ignouit. quemadmodum menelaus pepcit helene: ita & mihi parcere poterit. ¶ Atridem menelaum: nulla fuit pellex menelao: quemadmodū agammennoni quæ animum eius impelleret. ¶ Crimen. quod poſſit obicere tibi. ¶ Crede. pone q̄ nihil peccaueris: ipſe inueniet cauſam qua te perdat. ¶ Quid honeſta. pulchra ſentētia non prodeſt innocentia ubi tirannus uult aliquem perdere. ¶ Non queritur. ſutrum ſit innocens: quia omnino uult perdere. ¶ Spartem. remouet aliam ſpem. nam tibi nulla erit fuga a tāto uiro. nā repudia regum fiunt morte uxoris repudium ē ſeparatio tori. ¶ Leuas. delinis falſa ſpe fuge. ¶ Fidus. fidelis: nullus ſcit adulterium meum niſi fidelis: unde celari poteſt. ¶ Fides. quæ nulla eſt aduerſus reges quorum facta nunq̄ poſſunt eſſe ſecreta. ¶ Merebor. donabo munera ut ſeruēt ſecretū. ¶ Vincitur. ubi maius munus habet ab aliis. ¶ Surgit. quid opus eſt ut tot rationibus me adhorteris: conſtitui ſeruare priſtinam fidem marito meo. ¶ Dictas. proponis. ¶ Scilicet. hironice: linquam maritum regem regū pro te exule: quia ibis in exilium. ¶ Natus thyeſte. reſpondet ad illud q̄ dicit generoſa: nam & ipſe filius thieſtis. ¶ Si parum. ſcilicet q̄ ſis filius: adde etiam tu es nepos illi: nā ex filia te ſuſcepit. ¶ Auctore phœbo. ſi me generauit ex filia: id fecit ſuadente apolline. ¶ Reuocantem. reducentem currus ſuos nam ſol obſcuratus eſt quando pater tuus comedit filios. ¶ Aduocas. ſcilicet ad excuſationem ſceleris ueſtri. ¶ Geniales. coniugium: nam proprium eſt ueſtrum uti ſemper inconceſſa uenere: propterea diſcede cito. ¶ Vacat uiro. ſeruit marito. ¶ Aperire pectus. non ſolum diſcedam ſi iubes: etiam me interficiam ſi uolueris. ¶ Tyndaris. ego filia tindari: non hoc patiar ut te interficias: ſed potius mecum ſecede ut rebus noſtris conſulere poſſimus. ¶ Culpe fidem. quæ debet haberi etiam cum peccante.

Anite. Inducitur Choruſ audiens agā-
c mennonem redeuntem cum uictoria: exhortaturq̄ populum ad gaudēdum & agendum gratias diis. ¶ Innuba. innupta.

¶ Manus. multitudo inuitat alium populum. ¶ Eraſmi.fluuii in agro argiuo:de his diximus ſuperius. ¶ Manto.uates filia tyreſie quæ præcepit thebanis ut collerent apollinem & dianam. ¶ Latonigenas.apollinem & dianam filios latone. ¶ Arcus.inuitat phœbum ut ueniat ſine arcu:ſed cum ſola cythara quã canat laudes. ¶ Titanas.gigantes:nam deorum laudes cecinit poſt bellum giganteum. ¶ Monſtris. gigantibus uolentibus aſcendere cœlum ut tota hiſtoria ſupra fuit declarata. ¶ Ades. adſis: modo inuocat iunonem. ¶ Tibia. quæ canit tibi in laudem tuam. ¶ Multifora. quæ habet multa foramina. ¶ Fila.chordas cythare. ¶ Lãpada:faces nam lampas quicquid ardet dicitur a lampo luceo. ¶ Coniunx. tauri iuuenca. ¶ Tuq;. inuocat palladem quæ amica ſemper fuit græcis contra troianos. ¶ Nexilibus.intextis floribus. ¶ Grandeui. annoſi. ¶ Compote.nam habuerunt quicquid petiuerũt. ¶ Trementi propter ſenium. ¶ Triuia.inuocat dianã quæ fecit ſtare. ¶ Delon ut ſupra diximus quæ eſt una ex cicladibus in mari egeo.

Thebana manus comitare choros.
Q uæq3 eraſmi gelidos fontes:
Q uæq3 eurotam:quæq3 uirenti
Tacitum ripa bibis hyſmenon.
Q uam fatorum præſcia mantho
Sata thyreſia:latonigenas
Monuit ſacris celebrare deos.
Arcus uictor phœbe relaxa
Humeroq3 graues:leuib⁹ telis. Põe faretras.
Reſonetq3 manu:pulſa citata
Vocale chelis:nil acre uelim.
Magnumq3 modis intonet altis:
Sed quale ſoles leuiore lira.
Flectere carmen ſimplex luſus
Cum docta tuos muſa recenſet.
Licet & corda grauiore ſones.
Q uale canebas cum titanas
Fulmine miſſo frẽgere dei.
Vel cum montes montibus altis:
Superimpoſiti ſtruxere gradus
Trucibus monſtris:ſtetit impoſita
Pelion oſſa:pinifer ambos
Preſſit olympus:ades o magni
Soror & coniunx:conſors ſceptri
Regia iuno:tua te colimus
Turba mycenæ:tu ſolicitum
Supplexq3 tui numinis argos
Sola tueris:tu bella manu
Pacemq3 regis:tu nunc claros
Agammennonios accipe uictrix.
Tibi multifora tibia buxo
Solenne canit:tibi fila mouent
Docta puelle carmĩe molli.tibi uotiuã matreſ
Lampada iactant:ad tua coniunx graiæ
Candida tauri delubra cadit.
Neſcia aratri.nullo collũ Signata iugo:tuq3 o
Nata tonantis inclyta pallas. (magni
Q uæ dardanias ſæpe petiſti
Cuſpide turres:te permixto
Matrona minor maiorq3 choro
Colit:& referat ueniente dea Tẽpla ſacerdos
Turba corõis redimita uẽit: (tibi nexilib⁹
Tibi grandeui laſſiq3 ſenes
Compote uoto reddunt grates:
Libantq3 manu uina trementi.
Et te triuia grata memores Voce p̃camur:tu
Siſtere delon lucina iubes: maternam
Huc atq3 illuc prius errantem

Ciclada

Ciclada uentis:nunc iam ſtabilis
Fixa terras radice tenet.
Reſpuit auras:religatq3 rates
Aſſueta ſequi:tu tantalidos
Funera matris numeras uictrix.
Stat nunc ſypili uertice ſummo
Flebile ſaxum:& adhuc lachrymas
Marmora fundunt antiqua nouas.
Lachrimas mœſta æternũ. Marmora manãt.
Collit impenſe femina uirq3
Numen geminum:tuq3 ante omnes
Pater ac rector fulmine pollens:
Cuius nutu ſimul extremi
Tremuere poli generis noſtri
Iupiter auctor:cape dona libens
Abauuſq3 tuam non degenerem.
Reſpice prolem.
Sed ecce uaſto concitus miles gradu:
Manifeſta properat ſigna leticiæ gerens:
Nanq3 haſta ſummo laureum ferro gerit:
Fiduſq3 regi ſemper euribates adeſt.
Actus.iii.Eury.clytem.Eury.loquitur.

Elubra:& aras cœlitũ: & primos larẽs:
d Pl̃ōga feſſus ſpacia:uix cõcedẽs mihi
Supplex adoro:uota ſuperis ſoluite.
Telluris altum remeat agricolæ decus:
Tãdem ad penates uictor agãmennon ſuos:
cly.Felix ad aures nuncius uenit meas:
Vbi nam petitus per decem coniunx mihi
Annos moratur:pelagus an terras præmit:
Eu.Incolumis:auctus:gloria:laude:inclytus:
Reducem expetito littori impreſſit pedem.
cly.Sacris colamus proſperum tãdem diem.
Et ſi propicios attamen lentos deos.
Tu pande uiuat coniugis frater mei:
Et pande teneat quas ſoror ſedes mea.
Eu.Meliora uotis poſco:& obteſtor deos.
Nam certa fari ſors maris dubii uetat.
Vt ſparſa tumidum claſſis excepit mare:
Ratis uidere ſociam non potuit ratem:
Quin ipſe atrides æquore immenſo uagus:
Grauiora pelago damna q̃ bello tulit.
Remeatq3 uicto ſimilis.exiguas trahens
Laceraſq3 uictor claſſe de tanta rates.
cly.Quis:fare noſtras hauſerit caſus rates:
Aut quæ maris fortuna diſpulerit duces:
Eu. Acerba fatu poſcis:infauſtum iubes
Miſcere læto nuncium:refugit loqui

¶ Sequi.cum eſſet inſtabilis. ¶ Tantalidos.niobes filie tantali cuius filias ſeptẽ ſagittis confecit ut uidimus in Hercule furente. ¶ Sypili. ſaxi de quo eodem loco diximus. ¶ Impenſe. uehementer. ¶ Numen geminum. Apollinẽ & dianam. ¶ Pater.inuocat iouem. ¶ Ab auus. nam pater Tantali fuit luppiter ex quo deſcendit Agammennon. ¶ Laureum.dum loquitur uidet nuncium Euribatem accelerantem:miſi teſq3 laureatos:ut moris erat in uictoria: & ſic dat locum ſequenti ſcene.

Elubra.Hic eſt tertius actus ubi Euri-
d bates nunciat Agammennonem ueni
entem:eumq3 iterrogat clytemneſtra
ubi ſit maritus. ¶ Decus agammennon appoſitiue. ¶ Expetito . deſiderato diu. ¶ Lentos. tardos:nam per decem annos abfuit maritus frater ſcilicet menelaus. ¶ Soror.ſcilicet helena. ¶ Meliora. dicit Euribates: meliora opto narrare:nam ſi dico iſta opus é enarrem tempeſtatem. ¶ Votis.cum uotis:non eſt comparatiuum. ¶ Obteſtor rogo deos. poſſe dicere meliora:ſors dubia maris uetat me dicere certa:ſed tamen dicit cum primum receſſerunt a troia curſum proſperum habuerũt:poſtea orta tempeſtas in mari:ita ut omnes naues ſepa rate ſint nec fratrẽ uidere potuerit agãmẽnõ qui tanq̃ uictus nũc redit cum paucis nauibus. ¶ Tãta.nã mille naues hẽbat. ¶ Fatu.ad fandũ.

¶ Grauat.quia deteriora credit. ¶ Torquent: cruciant. ¶ Vt pergamum.incipit narrare Euribates. ¶ Exonerat. quia omnes deponunt arma & se nauigationi parant. ¶ Recursus. reditus in patriam: quando datum est signum a naue regis ut omnes discederent. ¶ Hinc aura.primo habuerunt secundū uentum. ¶ Alapsa. ueniens. ¶ Tremit. desuper crispabatur: propter leuem afflatum. ¶ Splendet.propter arma & aurum. ¶ Latet propter multitudinē nauium. ¶ Nuda.sine edificiis. ¶ Lentare. flectere remigando. ¶ Nixu.a nitor niteris. ¶ Alterno.per uices: nam a pectore remouent & rursus reducunt. ¶ Sulcata. nam uidetur nauis facere sulcum per mare. ¶ Increpant.ut faciunt læti in nauigando qui clamant in sponda nauis:ideo dicit increpant ideſt resonant latera nauium. ¶ Dirimunt.diuidunt. ¶ Cane.albicantis propter concitationem remorum. ¶ Vt aura.postq̄ habuerunt prosperum uentum ceperunt esse naute ociosi in trāstris: hoc est sedilibus nauium. ¶ Tonsas.remi tonse dicuntur a tondo: quia tondunt aquas. ¶ Reciprocus.qui uadit & redit per eandem uiā:tunc uidimus delphinas qui tempestatem futuram demonstrant ludentes p̄ maria. ¶ lacéte. equali:sine fluctibus. ¶ Pando.recuruo & magno. ¶ Agit.mouetur in rotunditatem. ¶ Comes. aliquando sequebatur nos equaliter: aliquādo preibat. ¶ Chorus. multitudo delphinum. ¶ Lasciuit ludit & exultat. ¶ Prima rostra.primas naues classis. ¶ Millesimam. ultimā quare erant mille. ¶ Iam littus.eramus elongati a littore ut nihil appareret nisi fumus:& tūc cessauit uentus apparuerunt nobis signa tempestatis. ¶ Dubia.quæ uix poterant uideri. ¶ Peruicax.perseuerans oculus. ¶ Iam lassa. defatigatos equos sol soluebat iugo. ideſt tendebat ad occasum. ¶ Prona.inclinata in noctē. ¶ Præceps.cadens. ¶ Globo.densitate obscura. ¶ Inclinat.obtenebrat iubar cadentis solis occidētis:quod signum est future tempestatis. ¶ Varius.quia non erat unius coloris.

Mens ægra:tantis atq3 in horrescit malis.
Cly. Exprime:clades qui scire refugit suas:
Grauat timorem:dubia plus torquent mala.
Eu. Vt pergamū omne dorica cecidit face:
Diuisa preda est:maria properantes petunt.
Iamq3 ense fessum miles exonerat latus.
Neglecta summas scuta per puppes iacent.
Ad militares remus aptatur manus.
Omnisq3 nimium longa properāti mora est:
Signum recursus regia ut fulsit rate:
Et clara lentum remigem emouit tuba.
Aurora primas prora signauit uias:
Aperitq3 cursus mille quos puppes secent.
Hinc aura primo leuis impellit rates.
Alapsa uelis:unda uix tactu leuis
Tranquillo zephyri mollis afflatu tremit.
Splendetq3 classe pelagus:pariter latet.
Iuuat uidere nuda troiæ littora:
Iuuat relicti sola sigei loca.
Properat iuuentus omnis adductos simul
Lentare remos:adiuuat uentos manu
Et ualida nixu brachia alterno mouet:
Sulcata uibrant æquora:& latera increpant.
Dirimuntq3 cane ceruleum spumæ mare.
Vt aura plenos fortior tendit sinus.
Posuere tonsas:credita est uento ratis.
Fususq3 transtris nauita:aut terras procul
Quantum recedunt uela fugientes notat.
Aut bella narrat:hectoris fortis minas
Curruq3 & empto redditum corpus rogo.
Sparsum cruore regis herculeum iouem.
Tum qui iacente reciprocus ludit salo:
Tumidumq3 pando transilit mare:
Tyrrhenus omni piscis exultat freto:
Agitq3 gyros:& comes lateri annatat
Anteire naues lætus:& rursus sequi:
Nunc prima tangens rostra lasciuit chorus:
Millesimamq3 nunc ambit & lustrat ratem:
Iam littus omne tegitur:& campi latent.
Et dubia patent montis idei iuga.
Et iam quod unum peruicax acies uidet:
Illiacus aira fumus apparet nota.
Iam lassa titan colla releuabat iugo.
In astra iam lux prona:iam præceps dies.
Exigua nubes sordido crescens globo
Nitidum cadentis inquinat phœbi iubar
Suspecta uarius occidens fecit freta:
Nox prima cœlum sparserat stellis:iacent

Deserta

Deſerta uento uela:tum murmur graue
Maiora minitans collibus ſummis cadit.
Tractuq3 longo littus ac petre gemunt.
Agitata uentis unda uenturis tumet.
Cum ſubito luna conditur:ſtelle cadunt.
In aſtra pontus tollitur:
Nec eſt nox una:denſa tenebras obruit
Caligo & omni luce ſubducta fretum
Calumq3 miſcet:undiq3 incumbunt ſimul
Rapiuntq3 pelagus infimo euerſum ſolo:
Aduerſus euro zephirus & boreæ nothus.
Sua quiſq3 mittunt uela:& infeſti fretum
Emoliuntur:turbo conuoluit mare:
Strimonius altas aquilo contorquet niues.
Libicuſq3 arenas hauſter ac ſyrtes agit.
Nec manet ĩ hauſtro:fit grauis nimbis notus:
Imbre auget undas eurus orientem mouet.
Nabathea quatiens regna:& eoos ſinus
Quid rapidus ora chorus oceano exerens:
Mundum reuelli ſedibus totum ſuis:
Ipſoſq3 ruptos crederes cœlo deos
Decidere:& atrum rebus induci chaos.
Vento reſiſtit æſtus: & uentus retro
Aeſtum reuoluit:non capit ſeſe mare:
Vndaſq3 miſcent imber & fluctus ſuas.
Nec hoc leuamẽ deniq3 erumnis datum eſt.
Videre ſaltem & noſce quo pereant malo.
Premunt tenebre lumina:& dire ſtygis
Inferna nox eſt:excidunt ignes tamen
Et nube dirum fulmen eliſa micat.
Miſeriſq3 lucis tanta dulcedo eſt male.
Hoc lumen optant:ipſe ſe claſſis premit
Et prora prore nocuit:& lateri latus.
Illam dehiſcens pontus in præceps rapit
Hauritq3:& alto redditam reuomit mare.
Hæc onere ſedit:illa conuulſum latus
Summittit undis fluctus hanc decimus tegit.
Hæc lacera:& omni decore populata leuis
Fluitat:nec illi uela nec tonſæ manent
Nec rectus altas malus antennas ferens.
Sed fracta toto turpis ionio natat.
Nil ratio & uſus audet in magnis malis:
Tenet horror artus:omnis officio ſtupet
Nauita relicto:remus effugit manus:
In uota miſeros ultimus cogit timor:
Eademq3 ſuperos troes & danai rogant.
Quid fata poſſunt:inuidet pyrrhus patri:
Aiaci ulyxes:hectori atrides minor.

¶ Graue.raucum. ¶ Petre.quæ ſunt uicine litoribus. ¶ Tumet.creſcit. ¶ Luna.abſcõditur propter nubes. ¶ Tollitur.eleuatur:poetica ẽ hyperbole. ¶ Vna nox.non eſt ſimplex ut naturalis:ſed obſcurior propter tenebras nubium. ¶ Obruit.tenet. ¶ Miſcet.turbat. ¶ Sua. iſti uenti mittunt quiſq3 ſua:unuſquiſq3 mittit: ita expõitur quaſi prolepſis implicita. ¶ Emoliuntur.euertunt. ¶ Turbo.reuolutio uentorum. ¶ Strimonius.thracius boreas. ¶ Contorquet.cum impetu portat. ¶ Auſter. notus a meridie:ubi eſt libia. ¶ Inauſtro.non contẽtus regno ſuo ibat uſq3 in ſeptentrionẽ. ¶ Grauis plenus nimbis.& pluuia. ¶ Nabatea.orientalia a nabata rege. ¶ Corus.uentus collateralis zephiri. ¶ Oceano.ſcilicet orientali. ¶ Exerens. ducens & extrahens ora ſua. ¶ Chaos. confuſionem elementorum. ¶ Eſtus.impetus maris. ¶ Non capit.non eſt capax ſuiipſius:ita intumebant unde. ¶ Nec hoc.poteramus cognoſcere quomodo periremus obdẽſas tenebras. ¶ Præmunt. occultant. ¶ Lumina. ſtellas. ¶ Stygis. talis eſt nox qualis in inferno. ¶ Eliſa.fracta:nam nubibus fractis ẽmittũtur fulmina. ¶ Miſeris.tanta eſt dulcedo uidendi lucem:ut optarent fulmina. ¶ Male. aduerſe. ¶ Ipſa claſſis.nam cum non uiderent:frequentes naues ſeipſas collidebant. ¶ In præceps.talem tempeſtatem deſcribit Virgilius ĩ primo æneidos. ¶ Dehiſcens.aperiens. ¶ Haurit.abſorbet. ¶ Reuomit.reddit. ¶ Decimus fluctus. magnus:poete ponunt de tempeſtate ſcribentes decimum pro magno: nã decimus eſt maior numerus:quia poſt decem ſemper reincipimus:inde decumana porta dicitur. ¶ Leuis. facta'leuior. ¶ Malus.arbor nauis. ¶ Rectus. quia iaciebatur uentis. ¶ Vſus.experientia poteſt præſtare ſpem. ¶ Officio.uidelicet gubernandi. ¶ Effugit.non poterant tenere in manu remum. ¶ Troes.troiani captiui. ¶ Quid fata.ideſt dii. ¶ Inuidet. quia uellet eſſe mortuus: quemadmodum pater: eo modo ulixes & atrides minor ideſt menelaus.

¶ Seruat.de qbus eſt fama & ſepulti ſunt apud troiam uictam.¶ Ferent.auferent.¶ Nobile. facinus forte. ¶ Facta ignaua.mors ſine honore.¶ Pudenda.de qua pudorem habere poſſumus.¶ Quiſquis.conuertunt præces ad deos. ¶ Serena.fac numen tuum nobis faués.¶ Vel troia.etiam illa quæ nobis eſt inimica.¶ Dori cum.græcum.¶ Exitio.ad ꝓditionem.¶ Quibus.propter quos perimus: ſi uultis nos ꝓdere propter troianos ſaltem deberetis illos ſeruare qui nobiſcum ſunt in periculo. ¶ Siſtite. ſedate. ¶ Nec plura.non poterant loqui:cum fluctus occuparet uocem.¶ Ecce.nūc uenit ad particularem tempeſtatē Aiacis oilei qui ful/minatus fuit a Pallade:ut uidimus: & ſcribitur a Virgi.in.i.ænei.¶ Haſta.nā armata hæc dea ſcribitur.¶ Aegide.clipeo ſuo ī quo erat caput meduſe gorgonie.ut ſcribitur ab Oui. ¶ Igne patrio.fulmīe louis:nā ipſa lia louis fuit.¶ Noue.renouabantur ꝓcelle:& ſolus Aiax reſiſtebat.¶ Luctatur.contra nititur.¶ Tenſo rudēte funequo uela trahuntur.¶ Perſtrinxit.leuiter percuſſit.¶ Aliud libratur.ſecundū mittit̄ in aiacem.¶ Certū.quia non fefellit. ¶ Reducta.retro ducta:nā qui uult iacere retrahit manum ad maiorem impetum.¶ Extat.eminet. ¶ Collucet.ſplendet ꝓp ignē fulminis.¶ Tandem.ipſe furibundus ingenti uoce clamat dū eſſet in ſcopulo. ¶ Iuuat.dicit ipſe Aiax uiciſſe delectat mare natando fulmina & palladem. ¶ Bellici dei.martis ut ſcribit Homerus.¶ Phebea.apollinis qui ſemper cum marte fauit troianis.¶ Pepulerant.fecerunt me retro cedere. ¶ Iſtos.ſ.deos.¶ Tandem.ſi nō timui illos deos:timebo ne palladē quæ uiribus alienis utitur.ſ.fulmine iouis.¶ Inertis.fœminea.¶ Ipſe. ſ.iuppiter:ét illum non timerem.¶ Tridente. ſceptro ſuo trium cuſpidū:cum audiret iactantem aiacem neptunus ſubruit ſcopulū in quo erat.¶ Exerens.eleuans ipſe neptunus.¶ Soluit.impulit & dirruit.¶ Montem ſcopulum. ¶ Cadés.ſ.aiax.¶ Nos alia.deſcriptionem cladis facit quā habuerunt ꝓpe montem capharēum:ut ſupra diximus de nauplio patre palamedis qui ſignum dederat ex illo promontorio:ut illuc uenientes græci periclitarét.¶ Humilis.non profunda:deſcribit locum ubi paſſi ſunt cladem.¶ Vadis.ubi non ſunt aque alte. ¶ Scrupeis.ubi ſunt ſaxa ſcrupus inde diminutiuum ſcrupulus lapis dicitur.¶ Mendax.quia ſub aqua latent ſaxa.¶ Vorticibus.circūuolutionibus aque. ¶ Fallax caphareus. de hoc ſupra diximus. ¶ Alterna uice. propter euripū qui mare eſt anguſtum ubi eſt incertus refluxus modo fluit in unam partem modo in aliā.

Agammennon priamo:q̄ſquis ad troiā iacet
Felix uocatur:cadere qui meruit manu.
Quem fama ſeruat:uicta quem tellus tegit.
Nil nobile auſos pontus atq3 unde ferent:
Ignaua fortes fata conſument uiros:
Perdenda mors ē:quiſquis es nundum malis
Saciate tantis:cœlitum tandem tuum
Numen ſerena:cladibus noſtris daret
Vel troia lachrimas:odia ſi durant tua:
Placetq3 mitti doricum exitio genus:
Quid hos ſimul perire nobiſcum iuuat
Quibus perimus:ſiſtite infeſtum mare:
Vehit iſta danaos claſſis & troas ſimul:
Nec plura poſſunt:occupat uocem mare.
Ecce alia clades:fulmine irati iouis
Armata pallas:quicquid aut haſta minas
Aut ægide aut furore gorgonio poteſt:
Aut igne patrio tentat:& cœlo nouæ
Spirant procelle:ſolus inuictus malis
Luctatur aiax.uela cogentem hunc ſua
Tenſo rudente:flamma perſtrinxit cadens.
Libratur aliud fulmen:hoc toto impetu
Certum reducta pallas excuſſit manu.
Imitata patrem:tranſit aiacem & ratem
Ratiſq3 partem ſecum & aiacis tulit:
Nil ille motus ardua ut cautes ſalo
Ambuſtus extat:dirimit inſanum mare
Fluctuſq3 rumpit pectore:& nauem manu
complexus in ſe traxit:& ceco mari
collucet aiax:omen reſplendet fretum
Tandem occupata rupe furibūdum intonat.
Superaſſe nunc ſe pelagus:atq3 ignes:& iuuat
Viciſſe cœlum:palladem:fulmen:mare:
Non me fugauit bellici terror dei:
Et hectorem una ſolus:& martem tuli.
Phœbea nec me tela pepulerunt graudu:
cum phrygibus iſtos uicimus:tādem horreā:
Aliena inerti tela mitti dextra:
Quid ſi ipſe mittet:plura cū auderet furens.
Tridente rupem ſubruit pulſam pater
Neptunus imis exerens undis caput
Soluitq3 montē quem cadens ſecum tulit.
Terraq3:& igne uictus:& pelago iacet.
Nos alia maior naufragos peſtis uocat:
Eſt humilis unda ſcrupeis mendax uadis
Vbi ſaxa rapidis clauſa uorticibus tegit
Fallax caphareus:eſtuat ſcopulis fretum
Feruetq3 ſemper fluctus alterna uice.

Arx

Arx imminet prerupta: quæ ſpectat mare
Vtrimq3 geminum: pelopis hinc ora tui
Et iſtmon: arcto qui recuruatus ſolo
Ionia iungi maria phryxeis uetat.
Hinc ſcelere lennon nobilẽ: & hic calcedona
Tardamq3 ratibus aulida: hãc arcem occupat
Palamedis ille genitor: & clarum manu
Lumen nefanda uertice ex ſummo efferens.
In ſaxa ducit perfida claſſem face:
Herent acutis rupibus fixe rates:
Has inopis undè breuia comminuunt uada:
Pars uehitur: huius prima pars ſcopulo ſede:
Hanc alia retro ſpatia relegentem ferit.
Et fracta frangit: iam timent terram rates
Voluntq3 maria: cecidit in lucem furor:
Poſtq̃ litatum eſt: phœbus in lucem redit.
Et damna noctis triſtis oſtendit dies.
Cly. Vtrum ne dolem: læter an reducẽ uirũ:
Remeaſſe lætor: uulnus at regni graue:
Lugere cogor: reddè iam grais pater:
Altiſſona quatiens regna: placatos deos:
Nunc omne læta fronde ueletur caput:
Sacrifica dulces tibia effundat modos
Et niuea magnas uictima ante aras cadat.
Sed ecce turba triſtis incomptæ comas:
Iliades ad ſunt: quas ſuper celſo gradu
Effrena phœbas entheas laurus quatit.

Chorus Caſſandra. Chorus loquitur.

Eu q̃ dulce malum mortalibus additur
h Vite durus amor: cum pateat malis
Effugiũ & miſeros libera mors uocet.
Portus æterna placidus quietæ
Nullus hunc terror: nec impotens
Procella fortunæ mouet:
Aut iniqui flamma tonantis
Pax alta nullos ciuium cetus
Timet: aut minaces uictoris iras.
Non maria aſperis inſana coris.
Non acies feras: puluereamq3 nubem
Motam barbaricis equitum careruis.
Non urbe cum tota populos cadentes:
Hoſtica muros populante flamma.
Indomitum ue bellum: perrumpet omnè
Solus contentor lenium deorum.
Q ui uultus acherontis atri:
Q ui ſtygia triſtem non triſtis uidet.
Audetq3 uitæ ponere fidem:
Par ille regi: par ſuperis erit.

¶ Geminum. ionium & egeum. ¶ Arcto. ſtricto & breui ut deſcripſimus ſuperius. ¶ Pelopis tui. ſ. aui. ¶ Phryxeis. heleſponto ut declaratum eſt eam partẽ egei ubi hellæ merſa fuit appellatum fuiſſe heleſpontus. ¶ Lenos. inſula egei nobilis ſcelere ꝓpter mulieres quæ ibi maritos occiderũt. ¶ Calcedona. ciuitatem in littore heleſponti: q̃uis longe ſit a caphareo tamen deſcribitur ibi. ¶ Aulida. ciuitatẽ boetie ubi portus famoſiſſimus in quo naues græcorum retente ſunt: ut ſupra dictum eſt: ideo ibi tardam appellat. ¶ Hanc arcem. ſ. caphareum ¶ Ille. habet éphaſim ille ſceleratus nauplius. ¶ Efferens. eleuans ignem quod nobis datum eſt. ¶ Comminuunt. frangunt quia non erat aqua profunda. ¶ Sedet. hæret ſupra. ſcopulũ. ¶ Ferit. alia nauis percuſſerat ſaxum & frãgebat alium ſequentem retro cedẽdo licet & ipſa eſſet fracta. ¶ Timent terram. nos antea cupidi eramus uenire in terram: quã tunc timebamus. ¶ Volunt. maria potius quam terram. ¶ Cecidit. ceſſauit ĩ lucem: uel durauit uſq3 ad lucem furor. i. tempeſtas. ¶ Litatum. ſacrificatum ad pœnas noſtras. ¶ Damna. quæ nocte paſſi ſumus: nec uidebamus: orta luce uidimus claſſem perditam. ¶ Vulnus. magnum damnũ amiſſa claſſe. ¶ Redde. leuat manus ad cœlum rogando louẽ. ¶ Sacrifica. ſacris adhibita. ¶ Cadat. immoletur. ¶ Sed ecce. dat locum ſequenti ſatyre: nã ueniebat Agãmennon cum turba captiuoꝝ: & ante erat caſſandra. ¶ Iliades. troiane. ¶ Effrena phœbas. furens ſpiritu caſſandra. ¶ Entheas phœbeas quaſi diuinas: nam laurus dicata eſt phœbo.

Eu quam. Introducitur chorus deplo-
h rãs miſeriam ſuam quæ ſibi euenit: cũ non ſint auſe ſeſe occidere: nam mors eſt finis miſeriarum & ipſam cõmendat. ¶ Durus. inflexibilis. uolunt etiam hoĩes in miſeriis uiuere. ¶ Libera. quæ omnem ſeruitutẽ fugit: hoc eſt ſecundum inſtitutum ſtoicũ qui in extremis malis mortem acerſcẽdam putabant: quod Cicero in catone damnat: dicẽs nõ eſſe egrediendum a cuſtodia iniuſſu imperatoris: non nec eſſe moriẽdum priuſquam deus nos euocet. ¶ Effugium. qua poſſumus fugere mala. ¶ Nullus. commedat hunc portum mortis in quo nulla eſt procella. ¶ Impotens. amara. ¶ Flamma. uerſus eſt lambicus. ¶ Cetus. congregationes: non timet conſpirationes ciuiũ: quia nihil poſſunt facere. ¶ Coris. uentis. ¶ Inſana. turbata. ¶ Nõ aties. nõ timet hoſtes nec arma. ¶ Perrumpet. ſ. iſte portus: ipſa mors ſuperat omnia. ¶ Solus. qui non curat mori contemnit ſupplicatiões deorum lenium ideſt fauentium & benignorũ. ¶ Non triſtis. non dolens neq3 inuitus. ¶ Ponere. ſeipſum occidere. ¶ Par regi. qui audet ſe occidere eſt ſimili regi: & diis qui poſſunt dare & tollere uitam.

¶ O quam. magna miseria est hominis calami tosi qui nescit finire illam morte. ¶ Munus. equum. in quo erant armati: ut scribit Virgi. in ii. ænei. ¶ Fatale. quod tulit nobis fatum & excidium. ¶ Dorici. græci. ¶ Raperitis. cõsumeretis. ¶ Bello. imo insidiis: nõ capta fuit ui quẽ admodum ab hercule. ¶ Natus pelei. achilles. ¶ Carus pelide. i. achilli: patroculum intelligit qui susceptis armis achillis pugnauit cũ hectore & ab eo interfectus est. ¶ Falsus achilles. ipe patroclus inductus armis achillis. ¶ Feroces. fortes & iratos. ¶ Sustulit eleuauit. ¶ Luctu. morte amici patrocli. nam prius rapta sibi briseide ociosus in castris nolebat pugnare. ¶ Saltùm. scilicet achillis timebãt troiani ex muris ne ipse ascenderet. ¶ Perdidit. hucusq; pendet hyperbatum ista: patria quæ nunq; uictima fuit a patroclo nec achille: nunc perdidit extremum decus. s. fortiter uinci: nam turpiter é uicta per insidias. ¶ Troia. ibi constructio incipit ¶ Vidimus. s. equum ligneũ maximũ: de quo supra. ¶ Molis. equi maximi. ¶ Fatale. qđ nobis ferabat fatum & mortem: hoc est sumptũ a Virgilio. ¶ Conditos. occultatos. ¶ Dolos. i. dololos licebat eos obruere cum equo. ¶ Caderent. morirentur: nam potuimus uersare. i. intelligere: nam parme ideſt clipei sæpe strepitum fecerũt intus. ¶ Pyrrhus. filius achillis audax male parens ideſt obediens ulixi fraudulẽto sæpe clamare uoluit prohibẽte ulixe. ¶ Pubes. inuentus sine metu gaudebat tangere funes sacros quibus trahebatur equus ille consecratus minerue. ¶ Astianax. filius hectoris cũ grege equeuo. i. cum turba puerorum eiusdẽ etatis ibat ad uidendum illum equum: ex alia parte desponsa. i. polixena ducta rogo hemonio. i. ad sepulchrum achillis hemonii. i. Thessalici: ut uidimus in troade: ducebat turmas puellarum. ¶ Votiua. quibus agerent gratias diis. ¶ Vultus. s. letitie: similiter omnes erant læti. ¶ Ignes. rogos hectoris. ¶ Hecube. nominati ui casus. ¶ Quid nunc. ideo cum habet tot calamitates: dicit quid primo lugere debeat: aut ultimum. ¶ Non uacat. non eſt ocium & tempus. ¶ Magne parens. priame. ¶ Iugulo. guttu re. ¶ Exiguo. qa modicus sanguis erat. ¶ Cohibete. subsequitur Cassandra dicens ne mulieres troiane fleãt priamum patrem suum sed potius suos. ille autem respondent se uelle cõmunicare dolorem suum: quia ipsa non posset sufficere tanto luctui etiam si haberet socias aues quæ semper plorant. ¶ Quæstus. lamentationes. ¶ Sufficiam. per me potero lugere.

O quam miserum est nescire mori
Vidimus patriam ruentem nocte funesta:
Danaumq3 fatale munus.
Cum dardana tecta dorici raperitis ignes
Non illa bello uicta nec armis:
Vt condam herculea cecidit pharetra.
Quam non pelei tetydosq3 natus
Carusq3 pellide nimiũ feroci:
Vicit: acceptis cum fulsit armis
Fuditq3 troas falsus achilles.
Aut cum ipse pellides animos feroces
Sustulit luctu: celeremq3 saltum
Troades summis timuere muris
Perdidit in malis extremum decus
Fortiter uinci restitit annis
Troia bis quinis: unius noctis peritura fato.
Vidimus simulata dona molis immense:
Danaumq3 fatale munus duximus nostra
Crudeles dextra: tremuitq3 sæpe
Lumine in primo sonipes: cauernis
Conditos reges bellumq3 gestans:
Et licuit uersare dolos: ut ipsi
Fraude sua capti caderent pelasgi.
Sæpe commotæ sonuere parmæ:
Tacitumq3 murmur percussit aures
Et fremuit male subdolo parẽs pyrrhus ulix
Secura metu troica pubes:
Sacros gaudet tangere funes.
Hinc æqueui gregis astyanax:
Hinc hemonio desponsa rogo
Ducunt turmas: hæc femineas ille uiriles
Feste matres uotiua ferunt munera diuis.
Festi patres adeunt aras
Vnus tota est uultus in urbe.
Et quod nunq; post hectoreos uidimus ignes.
Læta est hecube: qd nũc primũ dolor infelix:
Quidue extremum deflere paras:
Mœnia diuum fabricata manu: diruta nostra:
An templa deos super usta suos.
Non uacat istis lachrymare malis.
Te magne parens fleant iliades:
Vidi uidi senis in iugulo.
Telum pyrrhi uix exiguo sanguine tingi.
Cas. Conibete lachrymas oẽ quas tẽpus peti
Troades: & ipse uestra lamentabili
Lugete gemitu funera: erumnæ meæ
Socium recusant: cladibus quæstus meis
Remouete: nostris ipsa sufficiam malis.

¶ Secrete.

¶ Secrete.incluſe. ¶ Exurunt.affligunt. ¶ Dura uirago.licet ſis fortis nõ poteris ſola flere tantas ruinas. ¶ Triſtis edonis.philomena thracenſis filiũ ithim interfectũ in auẽ cõuerſa plorat: ut plene ſcribit Oui. Pẽdet textus uſq; lugere ille nõ poſſent digne lugere caſum tuũ. ¶ Verno.tpe ueris ſic catullus: qualis ſub denſis ramoꝝ cõcinit umbris. Daulias.abſumpti fata gemens ithilli. ¶ Aedonis.tracenſis.non qđ ipſa eſſet de Thracia:ſed ibi mutata in auẽ. Aedonis mons thracie declinaꝫ & aedon teſte lucano. ¶ Biſtoniis. thracenſibus ꝓgnẽ ipſam ĩtelligit in auem cõuerſam quæ ĩpia mater filiũ ithim tereo marito comedendũ appoſuit. ¶ Furta.adulteriũ cũ philomena ſorore:ut ſcribit Oui.li.vii.metha. ¶ Cygnus.auis flebiliter canens de qua ſupius uidimus. ¶ Hiſtrũ.& thanaim.fluuios thracie. ¶ Extrema.nã ut teſtaꝫ Pli.cũ ſentit mortẽ ſua uius & flebilius cantat. ¶ Altyones.aues flebiles altyone uxor ceycis uidens cadauer mariti merſi in mare ad littus ꝓperás in auẽ cõuerſa eſt:& ibi flebiliter nidificat:de hac ſcribit Propertius & Oui.& Pli.in penultimo:ipſeq; alcedinẽ appellauit his uerbis q̃ mire dulce ẽ cũ ibi alcedo pullos educit ſuos. ¶ Ceica.accuſatiuus ẽ græcus. ¶ Male cõfiſe.ſ.tranquillitati maris. ¶ Audaces.ſcribit idẽ Pli.lib.v. Altyones aues paulo minores paſſeribus: habẽtq; maiori exꝓte pennas purpureas cãdidis admixtas:collo gracili ac ꝓcero quas uideri contingit raro:qa nunq̃ niſi circa ſolſtitia & in bruma in qua oua deponũt apparẽt. Nã tunc quoq; medio fere hyemis ĩ mari nidificãt:quo tpe ſi pontus undoſus fuerit:ipſis ouis mãſueſcit Cadũtq; procelle oẽs donec altyones poſita oua foueãt: & cũ ſeptẽ dies ſint quibus educunt pullos ſeptẽ alios adiungunt qbus partus enutriant de quibus oui.li.xi.meth.dicit. Per quæ dies placidoſ hiberno tpe ſeptẽ ĩcubat altyone pendẽtibus equore nidis:tũ uia tuta maris: uẽtos cuſtodit & arcet aeolus egreſſu præſtatq; nepotibus equor. ¶ Fœtus.oua ſua. ¶ Titubante.tremẽte uel ex ſcopulo:uel in littore. ¶ Nõ ſi.hãc fabulam ſcribit Oui.li.iiii.faſtoꝝ athim pueꝝ phrygium cybele deoꝝ mater caſto ſibi amore deuinxit:iuſſitq; ut purus perſeueraret:& ſua tẽpla tueretur & ſubdit Oui.ille fidem iuſſis dedit:& ſi mentiar inqt. Vltima qua fallã ſit uenus illa mihi Sed deinde uel ꝑceptoꝝ oblitus: uel libidine uel amore deuictus fallit: & ĩ nympha Sagarathide deſinit eẽ qđ fuit. Quare cũ ea nympha pœnas dediſſet ac periſſet: puer ĩ furias cõuerſus:putans domos ruere tectũ oẽ diffugit:& ꝑ ſumma dindimi mõtis phrygie:q

Cho. Lachrymas lachrymis miſcere iuuat
Magis exurunt quos ſecrete lacerant curæ
Iuuat in medium deflere ſuos:
Nec enim q̃is dura uirago patienſq; mali
Poteris tantas flere ruinas.
Non quæ uerno nobile carmen
Ramo cantat triſtis edonis:
Ithim in uarios modulata ſonos.
Non quæ tectis biſtoniis ales flet.
Reſidẽs ſiluis ĩpia diri furta mariti garrula de
Lugere tuã poterit digne conqueſta domum
Licet ipſe uelit clarus niueos inter olores:
Hyſtrum cygnus thanaimq; colens
Extrema loqui:licet altiones
Ceyca ſuum fluctu leniter plangente ſonent:
Cum tranquillo male confiſe
Credunt iterum pelago audaces
Fatuſq; ſuos nido pauide titubante fouent.
Nõ ſi molles imitata uiros: Triſtis laceret bra
Quæ turrite turba parenti chia tecum:
Pectore rauco concita: buxum
Ferit & phrygium lugeat athim:
Non eſt lachrymis caſſandra modus:
Quia quæ patimur uicere modum.
Sed cur ſacratas diripis capitis infulas:
Miſeris colendos maxime ſuperos reor.
Caſ. Vicere noſtra iam metus omnes mala:
Equidem nec ulla cœlites placo præce
Nec ſi uelint ſeuire quo noceant habent.
Fortuna uires ipſa conſumpſit ſuas.
Quæ prima reſtat:quis pater:quæ iam ſoror
Bibere tumuli ſanguinem atq; aræ meum

deæ ſacer eſt furioſe diſcurrés arepto lapideo cultro ſeipſum excaſtrauit dicẽte Oui. Ille etiã ſaxo corpus laniauit acuto:longaq; nõ mũdo puluere tracta coma eſt o uox quæ fuit merui meritas do ſanguine pœnas:ah pereant ptes quæ nocuere mihi:ah pereant dicebat adhuc onus inguinis aufert. Cũ ergo athys ꝑ eum modũ ſe exercuiſſet:uenit in id exẽplũ:ut oẽs qui matri deũ miniſtrare cupiunt: ſeipſos excaſtrare debeãt:dicente Oui.in ꝑfato libro. Venit in exemplum furor hic molleſq; miniſtri Cedunt iactatis uilia mẽbra comis. Veꝝ hi cũ matri deum ſacra litabant:ꝑprio ſibi ſanguine crines iniungebãt:& caput inde rotantes futura ꝑlagire credebanꝫ. ¶ Non ſi.ſupple lugeat. ¶ Molles.caſtratos corybãtes gallos. ¶ Turrite.cybeli quæ hẽt coronã ex turribus. ¶ Rauco.ꝑ clamorẽ. ¶ Buxum.tibiam ex buxo. ¶ Modus termi nus lachrimis nõ eſt. ¶ Sed cur.dũ loquitur uidet chorus caſſandram deponẽtẽ ornamenta ſacerdotalia cũ maxime eo tpe miſero deos colere deberet. ¶ Vicere.reſpõdet ſe non curare deos:cũ nihil peius poſſint ſibi dare. ¶ Oẽs metus.nihil timeo amplius:cũ oĩa mihi ſint erepta. ¶ Quo nõ habent aliqđ malum quo nocere poſſint mihi. ¶ Que patria.q.d.nulla unde declarat qđ ſibi nihil reſtet. ¶ Bibere tumuli.hoc dicit ꝑ polixenam ad tumulũ achillis ĩterfectã. ¶ Aræ.dicit ꝓpter priamum ad aram iouis interfectum.

¶ Gregis.nã priamus quinquaginta filios habuit.¶ Senis.ſ.priami.¶ Relicti.ſ.uident familiam uacuã.¶ Præter lacenam.helenã quæ menelaum habet & prius hũerat fratrẽ meũ paridem:indignatiue loqtur.¶ Nurus.uxores filiorum priami.¶ Hecuba.appoſitiue regimen: nã fuit aĩo uirili:pia & benigna.¶ Nouas leges quia ſcribit uerſa in canẽ teſte Oui.xiiii.meth. ¶ In ignes.i.rogos:nã oés filios cremari uidit. ¶ Induit.ſuſcepit:cum facta fuerit canis.¶ Superſtes.qui uixit ultra alios.¶ Sibi.nã poſt hecubã mulierẽ:ipſa quoq; uixit canis. ¶ Silet.uiderat chorus caſſandrã deponere uittas.nunc aũt pallidã & uarianté coloré:nec uerba exprimentem pp ſpiritũ apollinis urgenté.¶ Phœbas.uates caſſandra.¶ Horreſcit.erigit.¶ Torquentur.tanq; fugiant ſpiritũ.¶ Rigẽt ſtant firmi.¶ Altior.uidet maior quã ante.¶ In auras. in altũ.¶ Reluctantes.cõtra nitentes:nolet loqui ſed ſpiritus cogit:aliquãdo ſciunt &nõ poſſunt dicere.¶ Reſerare.aperire. ¶ Impatiens. non ualés pati deũ.¶ Mœnas.pprie é baccha. ſed ibi prouate furioſa põitur. ¶ Quid uerba. caſſandræ reſiſtentis phœbo.¶ Stimulis.ſicut ſolet incitari æquus:nã poete de phœbade loquũtur more equitãtis. ¶ Parnaſi.ubi colebat apollo.¶ Phœbe:nõ ſum ãplius tua:ſed agãmẽnonis.¶ Flãmas.quas ingeris ad diminationé. ¶ Cui.ad utilitatẽ:cuius nulla eſt cã cur debeã uaticinari.¶ Furens.uaticinans.¶ Bacchor.inſanio.¶ Falſa.qa nõ creditur mihi.¶ Vbi ſum.ingreditur ſpũs qui ſibi oẽm mentẽ mutat.¶ Abditus.occultatus nõ uĩ mihi. ¶ Gemino ſole.furiatis & ebriis oĩa uidentur geminari. ¶ Argos: patria agãménonis.¶ Idea.montis ide ubi paris tulit ſniam ĩter deas.¶ Furtiuũ.h.d.pp aegiſthum:ſed ad ſimilitudiné paridis.¶ Agreſtis. aegiſthus nutritus in agris.nã cũ natus eſſet ex pelopeia ob pudoré proiectus é:& a capris nutritus é.unde nomen aegiſthi aſſumpſit: nam egos capra dr:hic tandé ad regiam ductus agãmennoné a bello troiano redeunté interfecit una cũ clytẽneſtra:ipſe ãt tandé & Clytemneſtra ãb horeſte ĩterfecti ſũt.¶ Quid iſta.uidet etiam mulierẽ armatã ſecuri more amazonũ. ¶ Diſtricta.euaginata.¶ Lacena.habens cultũ lacedemoniũ.¶ Ferrum. ſecurim amazoniã. ¶ Quæ uerſat.tertia imago offert ſibi uidet leoné uictoré feraq; lacerari ab una leena.¶ Facies.apparétia.¶ Marmaricus.magnus:ut ſũt in marmaria regiõe uerſus egyptũ.hic erit agãmẽnõ uictor qui a muliere occidet.¶ Ignobili.uili & fœmineo.¶ Quid me.núc accedit ad diuinationé d̃ morte ſuoq; & ipſiuſmet.¶ Vmbra.aĩe:uidebat ita ſibi uider ſuos.¶ Pater priame.¶ Solã.qa oés me mortui ſũt excepta me. ¶ Troia ſepulta.ĩteremptis oĩbus nr̃is.¶ Frater.hector appoſitiue auxiliũ & terror:uidebatur illi uider hectoré.¶ Exuſtis.nã hector igné tulit ad naues græcoq; nõ uideo te núc talẽ ſed laceratũ.¶ Troile.frater q adoleſcentulus cõgreſſus cũ achille interemptus é.¶ Incertos.q

Quid illa felix turba fraterni gregis:
Exhauſta nempe regia miſeri ſenis.
Vacuam relicti totq; per thalamos uident
Præter lacenam cæteras uiduas nurus:
Tot illa regum mater & regimen phrygum
Fœcunda in ignes hecuba fatorum nouas
Experta leges induit uultus feros.
Circa ruinas rabida latrauit ſuas.
Troiæ ſuperſtes:hectori priamo ſibi:
Cho.Silet repente phœbas & pallor genas
Creberq; totum poſſidet corpus tremor.
Stetere uittæ:mollis horreſcit coma.
Anhela corda murmure incluſo fremunt.
Incerta nutant lumina:& uerſi retro
Torquentur oculi:rurſus immites rigent.
Nunc leuat in auras:altior ſolito caput:
Graditurq; celſa:nunc reluctantes parat
Reſerare fauces:uerba nunc clauſo male
Cuſtodit ore:mœnas impatiens dei.
Caſ.Quid me furoris incitam ſtimulis noui
Quid mentis inopem:ſacra parnaſi iuga
Rapitis:recede phœbe:iam non ſum tua.
Extingue flammas pectoris infixas meo.
Cui nunc uagor uaſana:cur bacchos furens:
Iam troia cecinit falſa quid uates ago:
Vbi ſum:fugit lux alma:& obſcurat genas:
Nox alta:& æther abditus tenebris latet.
Sed ecce gemino ſole præfulget dies:
Geminumq; duplices argos attollit domos.
Idea cerno nemora:fatalis ſedet
Inter potentes arbiter paſtor deas
Timete reges:moneo:furtiuum genus.
Agreſtis ille alumnus euertet domum.
Quid iſta uecors tela feminea manu
Diſtricta præfert:quem petit dextra uirum:
Lacena cultum ferrum amazonum gerens:
Quæ uerſat oculos alia nunc facies meos:
Victor ferarum colla uexatus iacet:
Ignobili ſub dente marmaricus leo.
Morſus cruentos paſſus audacis leæ:
Quid me uocatis ſoſpitem ſolam e meis
Vmbræ meorum:te ſequor tota pater
Troia ſepulta:frater auxilium phyrgum
Terrorq; danaum:non ego antiquum decus
Video:aut calentes ratibus exuſtis manus.
Sed lacera membra:& faucios uinclo graui
Fortes lacertus:te ſequor nimium cito
Congreſſe achilli troile:incertos geris

Deiphœbe

Deipha be ultus coniugis munus nouæ
Iuuat uidere tartari fæuum canem.
Iuuat per ipſos ingredi ſtygios lacus.
A uidiq3 regna ditis:hæc hodie ratis
Phlegetontis atri regias animas uehet:
Victamq3 uictricemq3:uos umbræ precor.
Iurata ſuperis unda te pariter præcor.
Reſerate paululum terga nigrantis poli:
Leuis ut mycenas turba proſpiciat phrygũ.
Spectate miſeri.fata ſe uertunt retro.
Inſtãt ſorores ſq̃lidæ:ſangu ea iactãt uerbera
Fert leua ſemiuſtas faces: ardẽtq3 pallẽtes ge
Et ueſtis atri funeris exeſa cingit ilia. (næ.
Strepũtq3 nocturni met9:& oſſa uaſti corpis
Corrupta longinquo ſitu palude limoſa iacẽt.
Et ecce defeſſus ſenex:ad ora ludentes aquas
Nõ captat oblitus ſitis : mœſt9 futuro funere:
Exultat & ponit grad9 pater decoros dardan9
Cho.Iam peruagatus ipſe ſe fregit furor:
Caditq3 flexo qualis ante aras gradu
Ceruice taurus:uulnus inciſa gerens.
Releuemus artus entheos tandem ſuos.
Victrice lauro cinctus agammennon adit.
Coniunxq3 pariter obuios illi tulit
Greſſus:redit iuncta concordi gradu.
Actus.iiii. Agãmennõ Caſſan. Agã.loqtur.
Andẽ reuertor ſoſpes ad patrios lares
t O cara ſalue terra:tibi tot barbare
Dedere gentes ſpolia:tibi fœlix diu
Potentis aſie troia ſummiſit manus.
Cur iſta uates corpus effuſa ac tremens
Dubia labat ceruice:famuli attolite.
Refoue te gelido latice iam recipit diem
Marcente uiſu:ſuſcita ſenſus tuos.
Optatus ille portus erumnis adeſt
Feſtus dies eſt.Caſ.feſtus & troiæ fuit:
Agam.Veneremur aras.
Caſ.Cecidit ante aras pater.
Agã.Iouem precemur pariter.
Caſ.Arceum iouem:
Agã.credis uidere te ilium:
Caſ.Et priamum̃ ſimul.
Agam.Hic troia non eſt:
caſ.Vbi helena eſt:ibi troiam puto:
Agã.Ne metue dominam famula:
caſ.Libertas adeſt. Agã.Secura uiue.
caſ.Mors mihi eſt ſecuritas:
Agã.Nullum eſt periculum tibimet.

non poſſunt cognoſci. nam ut ſcribit Virgili. in.vi.ænei. truncis naribus & auribus umbra deiphœbi apparuit enee. ¶ Munus. donum noue coniugis helene quæ poſt mortem paridis illi nupſerat: & ſupræma nocte illum prodidit dicente Virgili.Intra tecta uocat danaos & limina pandit. ¶ Canem.cerebrum. ¶ Aui di.qui omnia deuorat. ¶ Hæc ratis.cymba carontis quã uidebatur uidere:hodie uehet animas regias: intelligit animam Agãmennonis actam.i.impulſam uiolenter ex corpore: nam occiſus fuit ferro. ¶ Victam.ſ. meam & uictricem agãmennonis. ¶ Iurata unda.ſtigiam paludem intelligit: rogat deos ut aperiant terrã ut anime troianorum poſſint uidere uindictã de morte agãmennonis. ¶ Terga.ſuperficiem terre:nam ipſi ſunt in centro. ¶ Poli nigrantis.celi.ueſtri infernalis obſcuri. ¶ Leuis. ſine corpore:nam anime incorporee ſunt. ¶ Mycenas.ubi occidetur Agamm̃enon:nam ut inquit Iuuenalis. Vindicta bonum uita iucũdius ipſa. ¶ Spectate.uertit ſermonem ad animas troianorum. ¶ Fata.dii qui nobis fuerant inimici:nunc ſe uertunt contra græcos. ¶ Sorores. furie de quibus diximus. ¶ Leua ſiniſtra. ¶ Ilia.ſ.furiarum apparat ſe cum habitu mortifero. ¶ Nocturni.quia ſolẽt errare in nocte. ¶ Vaſti.gigantum qui ſunt in principio infer ni. ¶ Senex.tantalus qui adeo triſtabatur ut ſitis ſue non recorderetur propter Agãmennonem nepotem ſuum. ¶ Futuro.morte agammennonis futura. ¶ Pater.auctor troie econtrario letabatur dardanus in uindictam ſuorũ ¶ Cadit.nam phœbades decedente ſpiritu:ut ſcribit Virgi.exanimes relinquebantur. ¶ Releuemus.dicunt mulieres troiane. ¶ Entheos. concitatos ſpiritu. ¶ Victrice. dat locum ſequenti ſcene.

Andem. Hic eſt quartus actus in quo
t reditus agámennonis in urbem:ueniens agammennõ uidit caſſandram ex animam:iubetq3 eam refociliari aqua ut reuiuiſcat:demum cum reſipiſciſſet:uaticinatur ſine furore mortem agãmennonis. ¶ Gelido latice.aqua frigida. ¶ Marcente.deficiente.iã incipit leuari. ¶ Feſtus & troie.uidetur dicere de una re & intendit aliam: troia habuit diem feſtum & ideo prodita fuit quando miſſus eſt equus. ¶ Pater.etiam priamus occiſus eſt ante aras. ¶ Arceum. etiam pater meus ante aras iouis arcei interemptus eſt. ¶ Credis loco. cum ſim mycenis tu reſpondes tanquã ſis troiæ. ¶ Helena.quæ ſemper eſt cauſa ruine: ſed intelligit a ſimili clytemneſtram. ¶ Libertas. ut inqt Cicero.neſcit ſeruire qui uoluit mori.

¶ Non timet.quod nõ credis. ¶ Hanc.credit Agamménon ipſam furiatam:unde imperat famulis ut illam teneant donec ceſſerit furor ¶ At te. uertit ſermonem ad iouem. ¶ Soro rem.iunonem. ¶ Polentis.potentis omnia. ¶ Viri.mariti. ¶ Donis. thure. ¶ Fibra.pars pro toto ideſt uictima.

Rgos. Introducitur Chorus laudans
a argos a nobilitate regũ: quod probat per labores herculis. Verſus eſt aſclepia deus:ſed ĩterdum mutatur. ¶ Carum.quia ibi colitur. ¶ Nouerce.iunõi. ¶ Imparem.quare addidiſti herculem cœlo. ¶ Biſſeno.duodecim. ¶ Adlegi. ad ſuperabundat. ¶ Roſcide. humide:nam ut uidimus: iuppiter geminauit noctem quando generauit herculem. ¶ Rettulit.heſperus iuſſus eſt non uenire. ¶ Nomen. dum deberet uocari lucifer appellatus é heſperus. ¶ Alternius. aduerbiam eſt uiciſim. ¶ Heſperum.nam bis ſtetit & bis heſperus appellatus é:cũ lucifer de mane appellari ſoleat. ¶ Aurora.eodem modo fecit aurora quæ dormiebat apud titonem maritum. ¶ Vices.ut ueniret more ſolito. ¶ Relabens.iterum cadens cũ capite redibat ad maritum:nam cum ſurgit aurora:ut ſcribit Virgilius dicitur relinquere cubile Titoni: unde ſcribit Titoni croceum linquens aurora cubile. ¶ Senis.titoni mariti ſui. ¶ Senſit.quia geminata eſt nox. ¶ Subſtitit.firmauit ſequi ſemper moueri ſolet. ¶ Tibi. pro te. ¶ Nemeus.leo ĩ nemea ſilua:duodecim iſti labores in Hercule furente explicati fuerunt. ¶ Paraſis.archadica. ¶ Populator.uaſtator ap. ¶ Dictea cretenſia. ¶ Fœcundum.renaſcentem:idram intelligit. ¶ Geminoſq; fratres.gerionem intelligit hiſpanũ. ¶ Stipite.claua incuſa ſupra caput gerionis & fratres quos geminos appellat:cum eſſent tres ſed ꝓprie gemini ſunt nati eodé ptu. ¶ Treiciũ ĩtelligit diomedé & equos ſuos quos paſcebat carne humana.

caſ. At magnum tibi eſt.
Agã. Victor timere quid poteſt.
caſ. Quod non timet.
Agã. Hãc fida famuli turbadũ excutiat deũ
Retinete:ne quid impotens peccet furor.
At te pater:qui ſæua torques fulmina:
Pelliſq3 nubes ſidera & terras regis:
At quem triumphi ſpolia uictores ferunt.
Et te ſororem cuncta pollentis uiri
Argolica iuno:pectore uotiua libens
Arabumq3 donis:ſupplice & fibra colam.
chorus græcorum. ꝙ
Rgos nobilibus nobile ciuibus
a Argos iratæ carum nouercæ:
Semper ingentes educas alumnos:
Imparem æquaſti numerum deorum.
Tuus ille biſſeno meruit labore
Adlegi cœlo magnus alcides.
cui lege mundi iuppiter rupta:
Roſcide noctis geminauit horas.
Iuſſitq3 phœbum tradius celeres
Agitare currus:& tuas lente
Remeare bigas candida phœbe.
Retulitq3 pedem alterius nomen
Stellaq3 mutat ſeq3 mirata eſt
Heſperum dici:aurora mouit
Ad ſolitas uices caput:& relabens
Impoſuit ſenis humero mariti.
Senſit ortus:ſenſit occaſus:
Herculem naſci:uiolentus ille
Nocte non una poterat creari:
Tibi concitatus ſubſtitit mundus:
O puer ſubiture cœlum.
Te ſenſit nemeus arcto:
Preſſus lacerto fulmineus leo:
Ceruaque paraſis.
Senſit archadii populator agri.
Gemuitq3 taurus dictea linquens
Horridus arua.
Morte fecundum domuit draconem
Vetuitq3 collo pereunte naſci.
Geminoſq3 fratres pectore ab imo
Tria monſtra natos ſtipite incuſſo
Fregit inſultans:duxitq3 ad ortus.
Heſperiumq3 pecus geryonis.
Spolium triformis. Egit treicium gregem.
Quem non ſtrimonii gramine fluminis
Hebri ue ripis pauit tyrannus.

Hoſpitium

Hoſpitum dirus ſtabulis cruorem
Præbuit ſæuis: tinxitq3 crudos
Vltimus rictus ſanguis aurigæ.
Vidit hippolyte ferox.
Pectore e medio rapi ſpolium & ſagittas:
Nube percuſſa ſtymphalis alto
Decidit cœlo.
Arborq3 pomis fertilis aureis
Extimuit manus in ſueta carpi.
Fugitq3 in auras leuiore ramo.
Audiuit ſonitum trepidante flamma
Frigidus cuſtos neſcius ſomni.
Linqueret cum iam nemus omne fuluo
Plenus alcides uacuum metallo.
Tractus ad cœlum canis inferorum:
Triplici cathena tacuit nec ullo
Latrauit ore lucis ignote
Metuens colorem: te duce ſuccidit
Mendax dardanide domus:
Vt ſenſit arcus iterum timendos:
Te duce concidit totidem diebus.
Troia: quot annis.

Actus quintus. Caſſandra loquitur.

r Es agitur int⁹: magna par ánis decem.
Heu quid hoc eſt: aíe conſurge & cape
Præcium furoris: uicimus uicti phryges
Bene eſt: reſurgis troia: traxiſti iacens
Pares mycenas: terga dat uictor tuus:
Tam clara nunq̃ prouide mentis furor.
Oſtendit oculis: uideo: & interſum furor.
Imago uiſus dubia non fallit meos
Spectamus epulæ regia inſtructe domo.
Quales fuerunt ultime phrygibus dapes
Celebrantur: oſtro lectus iliaco nitet.
Merumq3 in auro ueteris aſſaraci trahunt.
Et ipſe picta ueſte ſublimis iacet:
Priami ſuperbas corpore exuuias gerens.
Detrahere cultus uxor hoſtiles iubet.
Induere potius coniugis fide manu
Textos amictus: horreo atq3 animo tremo.
Regem ne perimet exul: & adultera uirum:
Venere fata ſanguinem extreme dapes
Domini uidebunt: & cruor baccho ſidet:
Mortifera uinctum perfide tradet neci:
Induta ueſtis exitum manibus negat.
Caputq3 laxi & inuii claudunt ſinus.
Haurit trementi ſemiuir dextra latus:
Nec penitus agit: uulnere in medio ſtupet.

¶ Vltimus. ſcilicet ipſe diomedes qui ab hercule equis ſuis appoſitus eſt ad comedendũ. ¶ Rictus. ora equorum. ¶ Aurige. ibi aurigam ponit pro diomede. ¶ Hyppolite. regina amazonum. ¶ Spoliũ. balteũ quo erat cincta. ¶ Stimphalis. aues ſtymphalides ſagittis confecit hercules. ¶ Arbor. ītelligit ortos heſperidum aureis pomis ſpoliatos. ¶ Leuiore. ſpoliato pomis: nam prius pendẽbat propter onus. ¶ Frigidus cuſtos. ſerpens peruigil ad cuſtodiam orti audiuit herculem cum ignibus: quando ſpoliauit ortũ. ¶ Plenus. onuſtus illis pomis. ¶ Tractus. cerberum intelligit ad ſuperos tractum. ¶ Triplici. quia tria capita habebat. ¶ Mẽdax. fallax: nam præcium neptuno: & apollini negauit qui pergama ſtruxerant. ¶ Succedit. cecidit. ¶ Arcus iterum. nam fatatum erat troiam non poſſe capi iterum ſine ſagittis herculis: qđ factum fuit ut ſupra narrauimus cum philotetes illas haberet.

Es agitur Hic eſt quintus actus in quo
r habetur mors Agammennoniſque nõ
poteſt agi in ſcena ſed tractatur per uiſionem & uaticinium caſſandre. ¶ Magna. ſ. non fuit talis troie in decem annis. ¶ Precium. quia uides uindictam hoſtis. ¶ Vicimus. quia hoſtis occidit. ¶ Traxiſti. ſicut coruiſti: ita nunc coruit rex mycenarum. ¶ Dat terga. quia fugit ¶ Tam clara. nunq̃ uidi per uaticinium tam clara rem. ¶ Prouide. ante uidentis. ¶ Furor. uaticinium. ¶ Non fallit. quia interſum & uideo: ¶ Spectamus. deſcribit ordinẽ rei: paratur conuiuium agammennoni quod erit tale ſicut fuit troianis qui credentes græcos diſceſſiſſe letis conuiuiis uacabant: & illa nocte capti fuerunt. ¶ Oſtro iliaco. purpura quã ex præda troiana habuit. ¶ Auro. bibunt pateris quas olim habuit aſſaracus res troianorum. ¶ Sublimis. in ſede alta ſedet agamménon. ¶ Exuuias. ornatus ueſte quæ fuit priami regis. ¶ Detrahere cultus. ueſtem: clyténeſtra inſtabat ut deponeret illam ueſtem. & ſumeret aliam quam propriis manibus texuerat. ¶ Hoſtiles troianos. ¶ Exul. Aegiſtus: timeo referre q uideo. clyténeſtram & aegiſtum parare mortem agammé noni. ¶ Fata. ipſa mors. ¶ Domini. agamménonis. ¶ Cruor. cum eſſent in menſa: ſanguis miſcebitur uino. ¶ Mortifera. clyténeſtra inferens mortem. ¶ Exitum. quia nõ poterat educere manus ex illa ueſte. ¶ Manibus. per manicas. ¶ Sinus laxi. largi non permittunt exire caput. ¶ Semiuir. Aegiſtus timidus haurit. i. aperit latus agámenonis: nec magnum uulnus facit quia in medio uulnere ſtupebat nec aude-

bat perficere facinus. ¶ At ille.ſ.agammennō erat tanquā aper hiſpidus.i.ſeptuoſus & horri dus qui captus laqueo cum plus trahit tanto/ magis ligatur. ¶ Caſſe.laqueo. ¶ Arctat.ſtrin/ git. ¶ In caſſum.fruſtra quare non pōt. ¶ Diſſi cere.frangere. ¶ Cæcos.clauſas ueſtes. ¶ Im/ plicitus. implicatus in hac ueſte. ¶ Hoſtem. a quo percuſſus erat:ſed non uidet. ¶ Tyndaris. clytemneſtra. ¶ Qualis.facit quēadmodum is qui uult ferire taurum ante aras: primo notat locum in quē uult ferire. ¶ Librat.eleuat. ¶ Ha bet percuſſus eſt:dum hec dicit uidet clyténe/ ſtram percutientem:antiqui dicebant abſolu te:habet ideſt percuſſus eſt. ¶ Pendet.qui in to tum non potuit abſcindere. ¶ Murmure.nam adhuc cadens murmurabat. ¶ Recedunt.nunc audet Aegiſthus ipſo Agamménone perem/ pto. ¶ Adiuuat.i.clyténeſtra. ¶ Reſpōdet ſuis. conuenit & ſimilis eſt maioribus ſuis. ¶ Thie/ ſte.ſ.pfido. ¶ Helene.ſ.ſcelerate quæ deiphœ/ bum maritum lacerare fecit. ¶ Stat.ſol obſce/ lus firmauit ſe dubius an debeat fugere & ob/ ſcurari quēadmodum fecit quando thieſtes co medit filios:unde dicit. ¶ Thieſtea uia.ſ.p quā fugit propter ſcelus thieſtis.

f Vge.eletra filia Agammennonis ui/ deris patrem mortuum fratri ore/ ſti conſulit ut fugiat ſeruetq; ſe ab ini qua parente ut poſcit ulciſci mortem parentis ¶ Hoſtium.ſ.aegiſti & clytemneſtre. ¶ Quid iſte.uidet ſtrophium ueniēt timetq; quo poſ/ ſit occultare fratrem cum ſibi omnis fides du/ bia ſit ſtrophius autem fuit res phocēſis pater pyladis amicus & conſanguineuſ agamméno/ nis qui clam mycenis Oreſtem ſeruandum ſub traxit. ¶ Furabor.occultabo ne uideant. ¶ Do mus.domeſtici & matèr ipſa:unde non ſunt fu giendi externi. ¶ Intuor.uideo ſtrophium ami cum noſtrum.

p Hocide.ueniebat ſtrophius ut agā/ ménonem amicum ſuum uiſeret ui ctorem ex bello troiano redeūtem: ipſeq; letus erat quia palmam habuerat ī ludis olimpicis ¶ Elea.corona habita apud elidemē ciuitat in certamine iouis olimpici. ¶ Concuſ/ ſum fractum ¶ Que nam.ſed cum appropin/ quaret uidit eletram uirginem plorantem:ro gatq; cauſam luctus ſui. ¶ Natus.oreſtes queri tur ut interficiatur. ¶ Venere.adulterio ma/ tris. ¶ Longi temporis.ut inquit poeta magni breuis eſt fortuna fauoris. ¶ Dubios.incertos ita tibi poſſet accidere. ¶ Etſi.q̄uis uideāq; iſti potuerunt opprimere potētiſſimum regem: tum accipiam puerum ſeruandum. ¶ Timen/ dum.ſ.eſſe. ¶ Furabor.occultabo. ¶ Fidem.no tabilis ſentētia:poſcunt quaſi inuitant. ¶ Exi/ gunt.quaſi debitam:nam nullis calamitatibus debet mutari fides. ¶ Cape.dat puero inſignia que habuerat in certamine olimpico ramum palme & coronam. ¶ Leua. manus ſiniſtra.

At ille:ut altis hiſpidus ſiluis aper.
Cum caſſe uinctus:tentat egreſſus tamen
Arctatq; motu uincula & incaſſum furit
Cupit furentes undiq; & cæcos ſinus
Diſſicere:& hoſtem quærit implicitus ſuum.
Armat bipenni tyndaris dextram furens.
Q ualiſq; ad aras colla taurorum prius
Deſignat oculis:anteq; ferro petat:
Sic huc & illuc impiam librat manum:
Habet peractum eſt:pendet exigua male
Caput amputatum parte:hinc trunco cruor
Exundat:illinc ora cum fremitu iacent.
Nundum recedunt:ille iam exanimem petit
Laceratq; corpus:illa fodientem adiuuat.
V terq; tanto ſcelere reſpondet ſuis.
Hic eſt thyeſte natus:hæc helene ſoror.
Stat ecce titan dubius e merito die
Sua ne currat an thyeſtea uia.

Tragœdia.viii.Electra.

f Vge o paterne mortis auxiliū unicū.
Fugito:ſceleſtas hoſtium euita manus
Euerſa domus eſt:funditus regna occidunt
Q uid iſte celeres concitus currus agit:
Germane uultus ueſte furabor tuos:
Q uos animē demēs refugis: externos fugis:
Domus fugienda eſt:pone iā trepidos metus
Horeſta:amici fida præſidia intuor.

Strophius Electra.Stro.loquitur.

p Hocide relicta ſtrophius:elea īclytus
Palma reuertor:cauſa ueniendi fuit
Gratari amico:cuius impulſum manu
Cecidit decenni marte concuſſum ilium.
Q uæ nā iſta lachrymis lugubrē uultū rigat
Pauetq; mœſta:regium agnoſco genus.
Electra luctus cauſa quæ læta in domo eſt:
El. Pater peremptus ſcelere materno iacet:
comes paternæ quæritur natus neci.
egiſtus arces uenere quæſitas tenet.
Stro. O nulla longi temporis fœlicitas:
el. Per te parentis memoriam obteſtor mei:
Per ſceptra terris nota:per dubios deos.
Recipe hūc horeſtem: ac pium uultū occule:
Stro. et ſi timendum caſus agāmēnon docet:
A ggrediar:& te horeſta furabor libens.
Fidem ſecunda poſcunt:aduerſa exigunt.
cape hoc decorum ludicri certaminis
Inſigne frontis:leua uictricem tenens
Fronde uirenti:protegat ramo caput.

Et iſta

Et iſta demum palma piſei iouis:
Velamen eadem præſtet: atq3 omen tibi.
Tuq3 o paternis aſſidens frenis comes:
Condiſce pilade patris exemplo fidem:
Vos græcia nunc teſte ueloces equi:
Infida curſu fugite precipiti loca.
El. Exceſſit: abiit currus effreno impetu
Effugit aciem: tuta iam operiar meos
Hoſtes: & ultro uulneri opponam caput:
Adeſt cruenta coniugis uictrix ſui.
Et ſigna cedis ueſte maculata gerit.
Manus recenti ſanguine: & nunc madent.
Vultuſq3 præſe ſcelera truculenti ferunt.
Concedam ad aras: patere me uittis tuis
Caſſandra iungi: paria metuentem tibi.
Clytē. Electra Aegyſthus caſſan. cly. loq̄tur.
Oſtis parētis impiū atq3 audax caput:
h Quo more cet⁹ publicos uirgo petis:
El. Adulterorum uirgo deſerui domū
cly. Quis eſſe credat uirginem
El. Gnatam tuam. cly. Modeſtus cum matre.
El. Ea tandem doces.
cly. Animos uiriles corde tūmefacto geris:
Sed agere domita fœminam diſces malo:
El. Niſi fallor fœminas fērrum decet.
cly. Et eſſe parem nobis demens te putas.
El. Nobis: quis iſte alter: agammennon tuus.
cly. Indomita poſt hæc uirginis uerba impie
Regina frangam. Mitius interea mihi.
El. Tu uidua loquere uir caret uita tuus.
Cly. ediſſere ubi ſit gnatus: ubi frater tuus.
El. Exiit mycenas.
cly. Redde nunc natum mihi.
El. Et tu parentē redde.
cly. Quo latitat loco:
El. Tuto: quietus regna non metuēns noua.
Iuſtē parenti ſatis: ac irate parum.
cly. Morieris hohie.
El. Dum modo moriar hac manu:
Decedo ab aris: ſiue te iugulum iuuat
Ferrum merſiſſe: præbeo iugulum uolens.
Seu more pecudum colla reſecari placet.
Intentata ceruix uulnus expectat tuum.
Scelus peractum eſt cede reſperſam uiri
Atq3 abſoletam ſanguine hoc dextrā ablue.
Cly. conſors periculi pariter: ac regni mei
Aegiſte: gaudes nata genitricis impiæ
Probris laceſſit: abditum fratrem occulit.

¶ Piſei. qui apud piſam colitur hoc erit ad tegē dum uultum ne quis cognoſcat: & auguriū fu ture uictorie. ¶ Condiſce. o pilade fili qui me cum es in curru exemplo mei diſce amicitiam colendam eſſe. ¶ Vos. uertit ſermonem ad e quos ſuos: dicens equi qui fuiſtis citi ad palmā nunc eſtote uelociores ut hinc fugiam. ¶ Te ſte. in conſpectu omnium græcorum. ¶ Preci piti. ueloci. ¶ Opperiar. expectabo: poſtq̄ abi it frater. ¶ Victrix. clytemneſtra dicens hæc au dit matrem egredientem ut interficeret hore ſtem. ¶ præſe ferunt. demonſtrant. ¶ Conce dam. ibo ad aras ubi eſt Caſſandra: & eam allo quitur. ¶ Vittis. quibus ligabantur qui immo landi erant: & qui ſacrificaturi diis præces fun debant. ¶ Paria. ſimilia. ut tu ſcilicet mortem.
Oſtis parentis Arguit clyténeſtra fi
h liam eletram q̄ uirgo audeat uenire
in turbam uirorum. ¶ Parentis. mei: matris tue. ¶ Impium. appoſitio eſt. ¶ Gnatā. ſimilem tibi. indignatiue loquitur. ¶ . Modeſti us. ſcilicet loquere. ¶ Doces . ſcilicet audatiam nam audax nimium occidiſti patrem. ¶ Age re fœminam. ſeruare morem fœminarum. ſ. eſſe manſuetam. ¶ Malo. ſupplicio. ¶ Ferrum. hæc obicit matri. ¶ Nobis. quia tu loqueris in plurali quis eſt iſte alter tuus. agāmēnon qui te cum rex ſit: quibus par eſſe nō poſſim. ¶ Tu ui dua. tu loqueris tanq̄ regina ubi eſt rex tuus: nā ſunt correlatiua rex & regina mortuo rege nō ē regina. ¶ Ediſſere. interrumpit uerba eletre: dic ubi ſit frater tuus. ¶ Parentem. ſ. mortuum ¶ Iuſte. ſi iuſta es mater ſatis debet eſſe quod eſt in tuto. ¶ Parum. ſ. q̄ ſit in tuto: eſt tibi pa rum ſi uis illum occidere: q̄re non poteſt adim plere animum tuum. ¶ Hac. ſ. matris: & tangit manum. ¶ Decedo. ne habeas reſpectum occi dendi me ante aras. ¶ Iugulū. interfice me quo uis modo. ¶ Obſoletam. maculatam: eā. ¶ Ab lue ſanguine meo. ¶ Conſors. loquitur Aegi ſtho tu nihil dicis quod iſta ſcelerata nata tot iniuriis me prouocat: & fratrem abſcondit.

¶ Aure materna.quæ non ſunt digna ut audi
antur a matre. ¶ Monebit. indignatur uirgo
quod moneaſ a ſcelerato Aegiſto. ¶ Demete
re obtruncare: deberes iſtam furibundam in
terficere. ¶ Impiũ.impie filie. ¶ Aut animum.
ſcilicet reddat; reddere aĩum eſt emittere ſpi
ritũ & mori. ¶ Exigat eũ.traducat uitã. ¶ Pe
dore.ſordibus foetẽs ꝓpter carcerẽ diuturnũ.
¶ Ante thalamos.ante cõiugiũ. ¶ Ethere.aſpe
ctu cœli. ¶ Sero.q̃ndo nõ erit locus penitẽtie.
¶ Rudis.ignarus.qa é aliud maius ſupplicium
morte. ¶ Vita.ſ.eſt peius q̃ndo qs cupit mori.
¶ Aripite.impat famulis:ut uirginẽ ligatã du
cãt í carcerẽ. ¶ Septã.circũdatã. ¶ At iſta.ſ.caſ
ſandra:iubet ut hãc íterficiãt. ¶ Captiua.q uo
luit eé cõiunx mariti mei. ¶ Sequaſ.ſ.ad íteros
¶ Ne trahite.ſpõte ueniã:nã libens morior:ut
ferã uindictã troianis meis apud íferos. ¶ Re
pletũ.hoc erat nũtiũ qũo græci tẽpeſtate ꝓditi
ſunt. ¶ Captas.ſ.ab ægiſto. ¶ Ductorẽ.ſ.agam
mennonẽ íteréptũ. ¶ Mille.nã mille naues du
xiſſe ſcribiſ:cõſtructio é ad tertiũ uerſũ. ¶ Do
no.ꝑ ueſtẽ datã a clytemneſtra. ¶ Stupro.ꝑ
adulteriũ Aegiſthi. ¶ Rapite.cito me occidite.
¶ Iuuat.prius dolebã uiuere poſt patriã uictã:
nunc gaudeo uixiſſe cum uiderim uindictam
meorum. ¶ Vobis furor. uaticinatur:nã poſt
mortem matris oreſtes furiis eſt agitatus.

Am uaga.Claudius íperator romanus
i poſt alias ſpõſas ualleriã meſalina bar
bari meſale cõſobrini ſui filiã in matri
moniũ accepit ex q̃ Octauiã & britãnicũ ſuſce
pit: poſtea cũ illã cõperiſſet ſup cetera flagitia
atq; decora caio filio nupſiſſe ſupplicio affecit::
ĩde Agripinã germanici frĩs ſui filiã uxorẽ du
xit. Octauiã filiã ſylano deſpõſauit: quẽ poſtea
nõ recuſauit mõ:ſed & íteremit poſtea illã ne
roni quẽ adoptauerat priuigno ſuo collocauit
mox illius cõſuetudinẽ nero aſpnatus corripiẽ
tibus amicis,ſufficere illi debere reſpõdit uxo
ria ornaméta. Tãdẽ mox ſæpe fruſtra ſtrãgula
re meditatus dimiſit ut ſterilem:ſed improbã
te diuortiũ populo nec parcẽte cõuitiis ẽt rele
gauit:deniq; occidit ſub crie adulteriorũ:adeo
ípudẽti falſoq;: ut in qõne pnegantibus cũctis
Anicetũ pedagogũ ſuũ indicẽ ſubiecerit q do
lo ſtupratã a ſe fatereſ. Popeã duodecimo die
poſt diuortiũ Octauie in matrimoniũ acceptã
dilexit unice:& tamẽ ipſa quoq; ictu calcis occi
dit:q; ſe ex aurigatione fero reuerſum grauida
& egra cõuitiis inceſſerat. Ibi aũt Octauia ſur
gens iam apparẽte luce lamentatur fortunam
nam ſuam & mortẽ patris ſui ueneno necati:
poſtea ueniens nutrix eã cõſolari nititur. ¶ Iã
uaga.quæ non ſtant:mõſtrat principium lucis
¶ Alcyones.de his dictum eſt in ſuperiori tra
gœdia. ¶ Pãdionias.progné & philomena olí
filias pãdionis regis athenarũ. ¶ Vince.ſ.quæ
ſtu. ¶ Grauior.peior é cõditio tua. ¶ Semp ge
nitrix.ſ.meſalina mortua:ut eſt apud tacitum.
¶ Prima.quæ exiſtis cãe omniũ malorũ meorũ

Egi. Furibunda uirgo uocis infande ſonum
Et aure indigna uerba materna opprime.
El. Et iam monebis ſceleris infandi artifex:
Per ſcelera natus:nomen ambiguum ſuis:
Idem ſororis natus:& patris nepos:
Cly. Aegiſte ceſſas impium ferro caput
Demetere fratrem reddat:aut animũ ſtatim
Abſtruſam cæco carcere:& ſaxo exigat
Aeuum per omnes torta pœnarum modos.
Referre quem nunc occulit forſan uolet
Inops:egens:incluſa:pedore obſita:
Vidua ante thalamos:exul inuiſa omnibus:
Aethere negato:ſero ſuccumbet malis:
El. Concede mortem.
Cly. Si recuſares darem.
Rudis eſt tyrannus morte qui pœnã exigit.
El. Mortem aliquid ultra eſt.
Cly. Vita:ſi cupias mori.
Aripite famuli monſtrũ:& abductam procul
Vltra mycenas ultimo in regni angulo
Vincite ſeptam:nocte tenebroſi ſpecus.
Vt inquietam uirginem carcer domet.
At iſta pœnas capite perſoluat ſuo
Captiua coniunx:regii pellex thori:
Trahite ut ſequatur coniugem ereptũ mihi.
Caſ. Ne trahite ueſtros ipſa precedã gradus:
Perferre prima nuntium phrygibus meis
Propero:repletum ratibus euerſis mare:
Captas mycenas:mille ductorem ducum.
Vt paria fata troicis tulerit malis
Periſſe dono fœmine:ſtupro dolo
Nihil moratur rapite:qui grates ago
Iam iam iuuat uixiſſe:poſt troiam iuuat
Cly. Furibunda morere
Caſ. Veniet & uobis furor:

Incipit Octauia.

Actus primus Octauia loquitur.

Am uaga cœlo ſidera fulgens
i Aurora fugat:ſurgit titan:
Radiante coma:mũdoq; diem
Reddit clarum:age tot annis
Onerata malis:repete aſſuetos
Iam tibi quæſtus.
Atq; æquoreas uince alcyones:
Vince & uolucres pandionias.
Grauior namq; his fortuna tua eſt.
Semper genitrix deflenda mihi
Prima meorum cauſa malorum:

Triſtes

Triſtes quæſtus nate exaudi:
Si quis remanet ſenſus in umbris
Vtinam ante manu grandeua ſua:
Mea rupiſſet ſtamina clotho:
Tua q̃ merens uulnera uidi
Ora quæ fœdo ſparſa cruore.
O lux ſemper funeſta mihi:
Tempore ab illo mox eſt tenebris
Inuiſa magis. Tulimus ſæuæ iuſſa nouercæ:
Hoſtilem animum uultuſq3 truces.
Illa illa meis triſtis erynis:
Thalamis ſtygios prætulit ignes.
Teq3 extinxit miſerande pater:
Modo cui totus paruit orbis
Vltra oceanum.
Cuiq3 britanni terga dedere:
Ducibus noſtris ante ignoti Iuriſq3 ſui.
Coniugis:heu me:pater inſidiis
Oppreſſe iaces:ſeruitq3 domus
Cum prole tua capta tyranno.

Nutrix.

Vlgore primo captus & facili bono:
f Fallacis aulæ:quiſquis attonitus ſtupet
Sub uno latentis ecce fortunæ impetu.
Modo præpotẽtem cernat euerſam domum.
Stirpemq3 claudii:cuius imperio fuit
Subiectus orbis paruit liber diu
Oceanus & recepit inuitus rates:
En qui ora thanais primus impoſuit iugo.
Ignota tantis claſſibus texit freta
Et ſæua maria:coniugis ſcelere occidit.
Interq3 gentes barbaras tutus fuit.
Mox illa gnati cuius extinctus iacet
Frater uenenis:meret infœlix ſoror
Eademq3 coniunx:nec graues luctus ualẽt
Illa coacta tegere crudelis uiri:
Quem ſecreta refugit ſemper.atq3 odio pari
Ardens mariti mutua flagrat face.
Animum dolentis noſtra ſolatur fides.
Pietaſq3 fruſtra:mutat immitis dolor
Conſilia noſtra:nec regi mentis poteſt
Generoſus ardor:ſed malis uires capit:
Heu quam nefandum proſpicit noſter timor
Scelus quod utinam numen auertat deum.

Octauia.Nutrix.Oct.loquitur.

Mea nullis æquanda malis
Fortuna:l3 repetam luct9 electra tuos:
Tibi merenti ceſſum licuit flere parentem:

¶ Senſus.ſi eſt anima alicubi. ¶ Vtinam. ſcilicet eſſem mortua antequam eſſes obtrũcata. ¶ Grandeua.quæ habet multos ãnos.ideo dicitur immortalis. ¶ Lux.ille dies quo interempta fuiſti. ¶ Tulimus.explicat miſerias ſuas. ¶ Nouercæ.agripine. ¶ Illa.nouerca fuit tanquã furia quæ ſtygios ignes portauit ĩ nuptiis meis: quando neroni filio eius coniuncta fui. ¶ Pater.claudi te quoq3 boleto uenenato extinxit:ut ſcribit trãquillus & iuuenalis. ¶ Modo.pauloante. ¶ Britanni.ut ſcribit Suetonius Claudius britannos ſub ditione romana redegit. ¶ Iuris ſui.qa legibus ſuis uiuebãt. ¶ Tyranno.neroni qui imperium tuũ ſuſcepit uiolentus:cuiq3 ipſa proles tua ſeruio.

Vlgore. Cõqueſtio nutricis de Octa-
f uia proponentis ſpeculum uitæ humane:ut ſi quis confidat rebus humanis: uideat domum claudii patris octauie quam cõſolari uellem:nec uoces meas accipit. ¶ Fulgore.ſplẽdore regni qđ uidetur pulcherrimum. ¶ Fallaci.uidetur habere multa cõmoda:cũ habeat tot inſidias:& mala. ¶ Latentis fortune.incognite:nã non præuiſa nocet. ¶ Liber. propter britannicos quos uicit. ¶ Rates.ſcilicet claudii. ¶ Ora thanais.regiones ſeptentrionales. ¶ Iugo.ſeruituti romane. ¶ Coniugis ſcelere.ueneno agripine. ¶ Mox illa.ſ.octauia ſoror & coniunx gnati neronis cuius uenenis frater.ſ.octauie britannicus occidit. ¶ Soror. Octauia. quãdo nero maritus eius factus erat filius claudii per adoptionẽ. ¶ Viri. mariti neronis perſuaſi Octauie tegete iram:ſed ipſa nõ poteſt. ¶ Quem.ſcilicet uirum. ¶ Secreta.ipſa ſolitaria. ¶ Flagrat.ardet. ¶ Dolentis. ſcilicet Octauie. ¶ Pietas amor meus. ¶ Fruſtra. quia non uult conſolari. ¶ Dolor.quando recordatur mortis ſuorum:mutantur omnia cõſilia quæ ei dederam. ¶ Generoſus ardor. inflammatio mentis Octauie generoſe. ¶ Regi. moderari. ¶ Malis.uidens ſe omnia amiſiſſe: non timet perdere plura. ¶ Heu quam.timet ne maritus interficiat aut eã repudiet. ¶ Proſpicit.a longe uidet.

Mea.Nunc exit Octauia cõparans ſua mala malis eletre filiæ Agãmennonis interẽpti:ut pauloante uidimus. ¶ Licuit flere.q3 pars eſt leuamẽti doloris apte flere ſuos:id ipa facere nõ poſſum :metu mariti.

¶ Fratre. ſcilicet oreſte qui matrem clytemneſtram & aegiſthum interfecit in ultionem patris. ¶ Rapuit. nam ut ſupra uidimus eletra occiſo patre Oreſtem fecit fugere committens illum ſtrophio phocenſi. ¶ Texit. ideſt occultauit. ¶ Crudeli ſorte. nam me ſalía mater iuſſu parentis interempta eſt: & ipſe pater ueneno nouerce perit. ¶ Timor. ſcilicet mariti. ¶ Fratris. ſcilicet britannici ueneno interempti. ¶ Magni nominis. claudii imperatoris. ¶ Vox. audiuit uocem Octauie ſecum cõquerentis. ¶ Alumne. Octauie. ¶ Senectus. mea ceſſat iré in thalamum eius. ¶ Excipe. ueni ad me ut audias luctus meos. ¶ Soluet. depones ne ullo tempore lachrimas. ¶ Qui. ſcilicet dies quo moriar. Non uota. nõ ut optas euenit nobis: ſed ut uolunt fata. ¶ Nec capit fortunam. elatus fortuna ſeipſum moderare nequit. ¶ In fauda parẽs. ſcelerata agripina quæ claudium maritum & britãnicum priuignum ſuſtulit de medio: ut nẽro filius regnaret. ¶ Licet pudeat. quia matrem habet odio. ¶ Rependat. retribuat meritum illi morte: nam matrem fecit mori. ut ſcribunt Tacitus & tranquillus. ¶ Hunc titulum. ſ. dediſſe imperium filio per ſcelus.

Olleranda. dicit octauia ſua mala nunquam poſſe finiri niſi morte enumerãs illa flebiliter. ¶ Meæ famule ſcilicet popee quam ſuperduxit mihi maritus. ¶ Luce. uita. quia uellem mori. ¶ Sed ſceleris. ne criminer falſo. ¶ Abſit. ſi occidar ſine nomine criminis. accipiam mortem pro beneficio. ¶ Pena nam. uideo duriora morte.

Scelus ulciſci uindice fratre:
Tua quem pietas hoſti rapuit
Texitq3 fides.
Me crudeli ſorte parentes
Raptos prohibet lugere timor
Fratriſq3 necem deflere uetat:
In quo fuerat ſpes una mihi:
Totq3 malorum breue ſolamen:
Nunc in luctus ſeruata meos
Magni reſto nominis umbra.
Nu. Vox en noſtras perculit aures
Triſtis alumne: ceſſat thalamis
Inferre gradus tarda ſenectus.
Oc. Excipe noſtras lachrymas nutrix:
Nutrix teſtis noſtri. Fida doloris.
Nu. Q uis te tãtis ſoluet curis miſerãda dies:
Oc. Q ui me ſtygias mittet ad undas:
Nu. omnia quæſo ſint iſta procul.
oc. Non uota meos tua nunc caſus:
Sed fata regunt.
Nu. Dabit afflicte meliora deus
Tempora mittis tu modo blando
Vince obſequio placata uirum.
oc. Vincam ſæuos ante leones:
Tigreſq3 truces: fera quam ſæui
Corda tyranni.
odit genitos ſanguine claro:
Spernit ſuperbos humileſq3 ſimul.
Nec fortunam capit ipſe ſuam.
Q uam dedit illi per ſcelus ingens
Infanda parens: licet ingratum
Dire pudeat munere matris.
Hoc imperium cepiſſe licet.
Tantum munus morte rependat
Ferret hũc titulum poſt fata tamen
Fœmina longo ſemper in æuo.
Nu. Animi reprime uerba furentis:
Temere emiſſam comprime uocem.
octauia. Nutrix. oct. loquitur.

Olleranda q̃uis patiar haud unq̃ queãt
t Niſi morte triſti noſtra finiri mala:
Genitrice cæſa: per ſcelus rapto patre
orbata fratre miſeriis: luctu obruta.
Mœrore oppreſſa: coniugi inuiſa: ac meæ
Subiecta famulæ: luce non grata fruor
Trepidante ſemper corde: non mortis metu
Sed ſceleris: abſit crimen a fatis meis.
More iuuabit: pœna nam grauior nece eſt.

Videre

Videre tumidos:& trucès miſere mihi:
Vultus tyranni:iungere atq3 hoſti oſcula
Timere nutus cuius obſequium meus
Haud ferre poſſet:fata poſt fratris:dolor
Scelere interempti:cuius imperium tenet.
Et morte gaudet auctor infandæ necis:
Q uam ſæpe triſtis umbra germani meis
Offertur oculis:membra cum ſoluit quies:
Et feſſa fletu lumina cum ſoluit ſopor:
Modo facibus atris armat infirmas manus:
Oculoſq3 & ora fratris infeſtus petit.
Modo trepidus idē refugit ī thalamos meos
Perſequitur hoſtis:atq3 inherenti mihi
Violentus enſem perlatus noſtrum rapit:
Tunc tremor & īgens excutit ſomnos pauor.
Renouatq3 luctus & metus miſeræ mihi
Addiice his ſuperbam pellicē noſtre domus
Spoliis nitentem cuius in munus ſuam
Stygiæ parentem notus impoſuit rati.
Q uam dira poſt naufragia ſuperato mari
Ferro interemit ſæuior pelagi fretis:
Q uæ ſpes ſalutis poſt nefas tantum mihi:
Inimica:uictrix:iminet thalamis meis
Odioq3 noſtri flagrat:& præcium ſtrupi
Iuſte maritum coniugis captat caput.
Emergere undis & fer auxilium tuæ
Nate inuocanti genitor:aut ſtygios ſinus
Tellure rupta pande:quo præceps ferar
Nu.Fruſtra parentis inuocas manes tui
Miſeranda:fruſtra:nulla cui prolis ſue
Manet inter umbras cura:qui nato ſuo
Præferre potuit ſanguine alieno fatum:
Genitam q3 fratris coniugem captus ſibi
Thoris nefandis flebili iunxit face.
Hinc orta ſeries facinorum:cedes doli
Regni cupido:ſanguinis diri ſitis
Mactata ſoceri concidit thalamis gener
Victima:tuis ne fieret himenēis potens
Proh.facinus ingens.fœmine munus datus
Syllanus:& cruore fœdauit ſuo
Patrios penates:criminis factus reus
Intrauit hoſtis hei mihi:captam domum
Dolis nouercæ:principis factus gener.
Idemq3 natus iuuenis nefandi ingenii
Scelerumq3 capax:dira cui genitrix faces
Accendit:& te iunxit in uitam metu.
Tantoq3 uictrix:facta ſucceſſu ferox:
Auſa imminere eſt orbis imperio ſacri.

¶ lūgere.ubiq3 ſupple pena grauior. ¶ Hoſti. neroni oſculari illum qui interfecit patrem & fratrem meum per agripinam eius matrem. ¶ Nutus.ſigna eius uoluntatis. ¶ Cuius impe rium.ſ.fratris britannici qui patri debebat ſuc cedere. ¶ Quam ſæpe additur alia pœna nūq̄ habeo quietem tranquillā ſemp mihi obuerſa tur imago ante oculos fratris interépti.¶ Fra tris ora.ſ.neronis qui frater erat per adoptio nem. ¶ Petit.inuadit.¶ Modo.interdū.¶ Ho ſtis.nero.ita uidetur mihi.¶ Inherenti.iuncto mihi:dum uult uulnerare illum mihi inheren tem:etiā me percutit:ut uidetur mihi in ſom no.¶ Rapit.celeriter agit.¶ Excutit.tūc excu tior ſomno & incipio dolere. ¶ Pellicem. po peam.¶ Nitenté.ornatam. ¶ Cuius īmunus. in gratiam eius popee ipſe uero interfecit ma trē.¶ Impoſuit ſtygiæ rati.nero impoſuit ma trem naui ſolutili:ut cū illa eſſet in mari ſolue retur: materq3 periret in undis q̄ cū eſſet apd baias effecit.illa impoſita naui eademq3 fracta natauit in lacum lucrinū & exiuit ad littus qd audiens nero miſit libertū qui eā interficeret: unde dicit ſtygiæ rati: qui miſit illam ad mor tem.¶ Seuior.nam mare pepcerat: & filius in teremit. ¶ Quæ ſpes.quādo interfecit matré quæ ſpes poteſt eſſe mihi. ¶ Inimica. popea. ¶ Victrix.compos uoti. ¶ Iuſte cōiugis.ſ.mei quæ ſum iuſta uxor nerōis.¶ Emergere.emer garis rogat patrem claudiū ut ueniat ab īferis ad auxiliū gnate:aut aperiat terrā:ut ipſa poſ ſit deſcendere ad inferos. ¶ Fruſtra. Octauia fruſtra inuocas parenté mortuū qui etiam dū uiueret nullam curam habebat proprioꝝ filio rum.nam petet qd neronem adoptauerat in imperium ſatū alieno ſanguine.¶ Nato ſuo.ſ. britannico.¶ Genitam fratris.agripinā. ¶ Ca ptus.ſcilicet amore. ¶ Flebili. quia poſtea ab ea eſt interfectus.¶ Hinc.ex hoc illicito matri monio. ¶ Gener.lucius ſi lanus appoſitiue ui ctima huic deſponſata fuerat Octauia: accuſa tuſq3 fuerat q̄ uolebat interficere imperatoré ¶ Tuis himineis.tuo coniugio.¶ Fœmine mu nus.nam gratia mulieris occiſus é:ſcilicet agri pine. ¶ Criminis.nā accuſatus fuerat uelle in terficere imperatorem. ¶ Intrauit hoſtis.ſcili cet nero.¶ Gener.qui poſtea te accepit in uxo rem.¶ Et natus.ſcilicet per adoptioné. ¶ Ne fandi īgenii.Crudelis nature.¶ Capax.plenus omnibus ſceleribus. ¶ Faces. propter matri monium:nam ipſa Agripina uoluit neronem habere Octauiam uxorem. ¶ Tanto ſucceſ ſu. tanta proſperitate facta ferox: & inſolens auſa eſt aggredi imperium orbis: nam uene nato claudio tradidit imperium filio neroni.

¶ Formas. diuersitates. ¶ Fœmine. scilicet agri
pine. ¶ Per gradum. nam seriatim multa scele
ra fecit. dum tenderet ad regnū. ¶ Tunc. quan
do agripina intrauit domum uestram: pietas
exiuit & intrarunt furie infernales. ¶ Extulit.
portauit gradus ideſt gressus suos. ¶ Trepidos
festinos. ¶ Vacuam. sine pietate. ¶ Erymnis.
furia. ¶ Polluit. contaminauit. ¶ Furens. ipsa
agripina furia dissoluit oĩa iura nature. ¶ Con
iunx. ipsa agripina. ¶ Infœlix puer. britannice.
¶ Columen. sustentaculum auguste domus im
peratorie: nam imperatores oẽs augusti erãt.
¶ Nouerca. scilicet Agripina non potuit tene
re lachrimas in funere tuo. ¶ Deo uolenti. cu
pidini aligero: nã forma similis eras deo amo
ris. ¶ Ne cadat. interficiat etiam me nero pri
usquã ipsum interficiam. ¶ Natura. quia tu es
fœmina debilis. ¶ Obsequendo. cõplacendo
ei blandiciis. ¶ Vt fratrem. indignatiue. s. ob
sequar ut restituat fratrem mortuum. ¶ Vt sis
scilicet debes obsequi. ¶ Labentem. cadẽtem.
¶ Sobole. filiis ex te genitis. ¶ Fata germani.
expecto id quod accidit fratri: ut ipa quoq; in
terficiat. ¶ Confirmet. ne timeas mortem: nã
cum sciat nero te esse dilectam a toto populo
non audebit te interficere. ¶ Non leuat. non
tollit. ¶ Coniugem. considerabit te esse uxo
rem suam. ¶ Pellex. popea. ¶ Iuuenilis. amor
iuuenum subito capitur sed idem langueſcit. i.
cito desinit. ¶ Venere turpi. inhonesta libidi
ne: sed amor caste coniugis semp durat. ¶ Do
mini neronis animum. ideſt amorem tenuit.
¶ Prælatam. præpositam sibi. ¶ Monumen
ta. facit aliqua signa quibus ostendit se iam ti
mere. ¶ Quibus. s. momentis. ¶ Fassa. confes
sa. ¶ Leuis. inconstans: nam cito deleretur.
¶ Passa est. consolatur Octauiam exẽplo iuno
nis quæ sepius talia passa é ioue marito. ¶ Re
gina deum. iuno deoꝝ regina. ¶ Vertit. dum

Quis tot referre facinorum formas potest:
Et spes nefandas fœmine & blandos dolos:
Regnum petentis per gradum scelerum:
Tunc sancta pietas extulit trepidos gradus
Vacuamq; erĩnis sæua funesto pede
Intrauit aulam: polluit stygia face.
Sacros penates: iura nature furens
Fasq; omne rupit: miscuit coniunx uiro
Venena sæua: cecidit atq; eadem sui
Mox scelere nati: tu quoq; extinctus iaces
Deflende nobis semper infœlix puer:
Modo sidus orbis columen auguste domus
Britannice: heu me nunc leuis tantum cinis
Et tristis umbra: sæua cui lachrimas dedit
Etiam nouerca: cum rogis artus tuos:
Cedit cremandos: mẽbraq; & uultus deo
Similes uolanti feruens flamma abstulit.
Oct. Extinguat & me: ne manu mea cadat
Nu. Natura non tantas dedit uires tibi.
Oct. Dolor: ira: meror: miseriæ: luctus: debũt.
Nu. Vince obsequẽdo potius immitẽ uirum
Oc. Vt fratrẽ ademptũ scelere restituat mihi
Nu. Incolumis ut sis ipsa: labentẽ ut domum
Genitoris olim sobole restituas tua.
Oc. Expecta aliam pricipis sobolem domus:
Me dira miseri fata germani trahunt.
Nu. confirmet animum: ciuium tantus fauor
Oc. Solatur iste: nostra non leuat mala.
Nu. Vis magna populi est.
Oc. Principis maior tamen.
Nu. Respiciet ipse coniugem.
Oct. Pellex uetat. Nu. Inuisa cunctis nempe.
Oct. Sed cara est uiro. Nu. Nundum uxor.
Oc. Iam fiet & genetrix simul.
Nu. Iuuenilis ardor impetu primo furit
Langueſcit idem facile: nec durat diu
In uenere turpi: ceu leuis flammæ uapor
Amor perennis coniugis caste manet.
Violare prima quæ tuos ausa thoros:
Animumq; domini famula possedit diu
Iam metuit eadem nempe prelatam sibi
subiecta: & humilis: atq; monumẽta extrahit
Quibus timorem fassa testatur suum:
Et hanc leuis fallaxq; destituit deus
Volucer cupido: licet sit forma eminens:
Opibus superba gaudium capiet breue.
Passa est similes ipsa dolores Regina deum.
Cum se formas uertit in omnes

Dominus

Dominus cœli diuumq3 pater:
Et modo pennas sumpsit oloris:
Modo sidonii cornua thauri.
Aureus idem fulsit in himbri.
Fulgent cœlo sidera læde.
Patrio residet bacchus olympo.
Deus alcides possidet hẽben:
Nec iunonis iam timet iras.
Cuius gener est:qui fuit hostis:
Vicit sapiens tamen obsequium
Coniugis:alte pressusq3 dolor.
Sola tonantem tenet æthereo
Secura thoro maxima iuno.
Nec mortali captus forma:
Deserit altam iuppiter aulam.
Tu quoq3 terris altera iuno:
Soror augusti coniunxq3 graues
Vince dolores.
Oct. Iungentur ante sæua sideribus freta:
Et ignis:unde:tartaro tristi polus.
Lux alma tenebris:roscide nocti dies.
Q uam cum sceleſti coniugis mente impia
Mens nostra:semper fratris extincti memor.
Vtinam nephandi principis dirum caput
Obruere flammis cœlitum rector paret:
Q ui sæpe terras fulmine infesto quatit.
Menteſq3 nostras ignibus terret sacris:
Nobisq3 monstris:uidimus cœlo iubar
Ardens:cometam pandere funestam facem
Q ua plaustra tardus noctis ætrenæ uice
Regit bootes frigido arctoo rigens.
En ipse diro spiritu sæui ducis
Polluitur æther:gentibus clades nouas
Minantur astra:quæ regit dux impius
Non tam ferum typhona neglecto ioue
Irata tellus edidit:quondam parens.
Hæc grauior illo pestis:hic hostis deum
Hominumq3 templis expulit superos suis:
Ciuesq3 patria:spiritum fratri abstulit.
Hausit cruorem matris:& lucem uidet
Fruiturq3 uita.noxiam atq3 animam trahit.
Proh summe genitor tela cur frustra iacis
Inuicta totiens temere regali manu:
In tam nocentem dextra cur cessat tua:
Vtinam suorum facinorum pœnas luat
Nero:diuo domitio genitus patre
Orbis tyrannus:quem premit turpi iugo.
Morumq3 uitiis nomen augustum inquinat.

committit stupra. ¶ Oloris.nã mutatus in cignum stuprauit ledam. ¶ Sidonii tauri.ná mutatus in taurum rapuit europam agenoris regis sydonis filiam. ¶ Aureus.nam mutatus in aureum himbrem defluxit in græmiũ danaes filie Acrisi & eam stuprauit. ¶ Himbri.ablatiuus est in.i.& in.e. ¶ Sidera lede. castor & pollux filii lede relati sunt in numero deorũ similiter & bacchus & Hercules qui oẽs nati sunt ex adulterio iouis. ¶ Heben.filiam iunonis & uxorem herculis ut diximus supra. ¶ Vicit.ecce q̃is uideret iuno tot iniurias sibi fieri tamẽ sp obsequuta est ioui. ¶ Cõiugis.iunonis. ¶ Alte.in pfundo pectoris dissimulatus dolor:unde nũc sola fruitur loue in cœlo:quod tibi eueniet in terris si obsequeris marito. ¶ Forma. pulchritudine alicuius mortalis. ¶ Iungentur. arguit octauia ab impossibili quod ignis prius miscebitur undis:& omnia iura nature cõfundentur:q̃ ipsa habeat animum concordem cũ Nerone rogatq3 Iouem ut perdat eũ:quod tamen fieri putat quando uident cometá ex cœlo minanté morté pricipis. ¶ Pandere.distendere:ná ut scribit plinius cometa crines habet & apparet semper uersus septẽtrionem unde dicit. ¶ Qua.s.parte bootes rigens.i.frigidus regit plaustra.i. ursam maiorem & minorem qd̃ sidus est in septentrione ut diximus. ¶ Polluitur æther.inficitur aer spiritu scelerati imperatoris qui nõ dignus est uiuere cum sit pestis in terris. ¶ Dux impius. intellige Neroné qui cum moreꝰ mori superat astra quæ mortem uidẽtur minari:uel intellige iouem qui uidetur dux impius quod non tollit Neroné de mundo. ¶ Ferũ typhona.acculatiuus græcus: typhon fuit gigas filius terre & titani nulla pestis est grauior illo nerone: neq3 gigantes tam crudeles fuerunt quantum ipse. ¶ Templis.nã ut inquit Suetonius uasa templis sacrata cõflabat. ¶ Ciues.nam multos proscripsit pluresq3 perdidit. ¶ Fratri.britannico. ¶ Matris. agrippine. ¶ Et lucé.ex indignatione subiungit hoc licet mereatur mori:uiuit tamen. ¶ Noxiam. nimis nocẽtem. ¶ Inuicta. quibus nihil potest resistere:frustra iacis & temere idest sine consideratione fulmina:cum potius sæuum tyrãnum deberes ferire. ¶ Cessat.quod nõ feriat. ¶ Qué.orbé. ¶ Iugo turpi.seruitute. ¶ Augustum. nomé familie nr̃e. ¶ Inquinat.difama

¶ Cede.fer equo animo fortunã tuam.¶ Vrgetur ira.iam diu dii habent gentem noſtram inuiſam.¶ Quam.ſ.domum.¶ Dura.immiſericors.¶ Genitricis.matris meſaline quæ:cum eſſet claudius apud hoſtiam caio ſilio nupſit dote inter auſpices conſignata:ut ſcribunt Tranquillus & Tacitus: quod cum reciſuiſſet imperator illam iubet ſupplicio affici.¶ Nupſit.ſcilicet iterum ſilio.¶ Noſtri.filiorum quos habebat ex claudio.¶ Coniugis.claudii.¶ Legum. contra leges id matrimonium fecerat uiuente claudio.¶ Illo.aduerbium:ad illum locũ.¶ Stygios.mortiferos.nam poſtea ambo interfecti ſunt.¶ Toros.ſcilicet meſaline & ſili.¶ Faces. quæ ſolent ferri in nuptiis.¶ Principis.claudii.¶ Cedem.ſcilicet matris mee.¶ Extĩcta.poſtq̃ ipſa mortua eſt:nunq̃ deterſi lachrymas oculis ¶ Coniugem.claudium qui poſtea duxit Agrippinam aqua uenenatus eſt una cum filio Britãnico:unde mater fuit cauſa mortis illorum:niſi perdita fuiſſet ipſa:pater non duxiſſet Agrippinam.¶ Ad umbras.ad inferos.¶ prodidit. fuit cauſa ruine.¶ Furoris. inceſte libidinis: qua iuncta eſt ſilio.

q Ve fama Inducit Chorus qui fama uulgata quod Nero duceret popeã uxorẽ repudiata octauia:eius miſeriam deplorat populumq̃ romanum arguit quod talia patiatur. qui ſolitus erat tyrános expellere. Verſus anapeſticus eſt.¶ Quæ fama.aliqui interrogatiue legunt ſed potes facere totam unam conſtructionem.ſ.utinam fama q̃ peruenit ad aures ſit credita falſo.¶ Perdat. non ſit uera.¶ Noua. popea.¶ Principis.neronis.¶ Proles claudia. octauia.¶ Pignora.filios pignus pacis inter ipſam & neronẽ.¶ Edat.generet.¶ Qua pace.¶ Soror.octauia:ſoror & uxor Neronis auguſti.¶ Diuus pater. claudius:nam a nerone inde in numero deorum relatus eſt ut tegeret crimen ueneni.¶ Nos quoq̃. uenit ad reprehenſionem populi qui hec pati non deberet.¶ Poſt fata. ideſt mortem: nam mortuis etiã debetur officium.¶ Cuius.ſcilicet ducis claudii.¶ Euo!.longitudine temporis:romani de ſanguine martis animoſi erant:ſed modo longiores ab illa ſtirpe facti ſumus timidiores: in nobiſq̃ deficit ſanguis Martius.¶ Virgo. Virginia: hiſtoria a tito liuio ſcribit plene: Apius decemuir captus amore huius puelle illam falſo per libertum in ſeruitutẽ uindicare uolebat nã ex ancilla ſua natã eſſe libertus aſſeuerabat: cui cũ uirginius pater puelle reſiſtere nõ poſſet:apiũ decemuirũ rogauit ut remotis arbitris cũ filia loq liceret:quo cõceſſo:arepto gladio e ꝓxima laniena filiam iugulauit:malens habere illam mortuã quã ſtupratã. Populus aũt uidens iniquitatẽ decemuirorũ qui regibus ſucceſſerant:illos magiſtratu abire coegerũt:hæc tota hiſtoria ibi exprimitur breuiter.¶ Seruitium. ne trahereris in ſeruitutem per libertũ Apii.¶ Libido.ſcilicet Apii qui te cupiebat.

Nu. Indignus ille fateor: & thalamis tuis.
Sed cede fatis atq3 fortunæ tuæ
Alumna quæſo: ne ue uiolenta moue
Iram mariti: forſitan uindex deus
Exiſtet aliquis: lætus & ueniet dies.
Oct. Graui deorum noſtra iam pridẽ domus
Vrgetur ira: prima quam fecit uenus
Furore miſere dura genitricis meæ.
Q uæ nupta demens nupſit inceſta face:
Oblita noſtri: coniugis: legum immeor:
Illo ſoluto crine: ſuccincta anguibus:
Vltrix erynis uenit ad ſtygios thoros.
Raptaſq3 thalamis ſanguine extinxit faces.
Incendit ira pectus principis truci
Cædem in nefandam: cecidit infœlix parens
Heu noſtra ferro: meq3 perpetuo obruit
Extincta luctu: coniugem traxit ſuum
Natumq3 ad umbras: ꝓdidit lapſam domũ.
Nu. Renouare luctus parce cum fletu pios
Manes parentis ne ue ſolicita tuæ.
Graues furoris quæ ſuis pœnas pedit.

Chorus romanorum.

Ve fama modo uenit ad aures:
q Vtinam falſo credita perdat
Fruſtra totiens iactata fidem.
Nec noua coniunx noſtri thalamos
Principis intret: teneatq3 ſuos
Nupta penates claudia proles.
Edat partu pignora pacis:
Q ua tranquillus gaudeat orbis:
Seruetq3 decus roma æternum:
Fratris thalamos ſortita tenet
Maxima iuno: ſoror auguſti
Sociata thoris cura prima
Pellitur aula: ſancta quid illi
Prodeſt pietas diuuſq3 pater:
Q uid uirginitas caſtuſq3 pudor:
Nos quoq3 noſtri ſumus immemores
Poſt fata ducis: cuius ſtirpem
Prodimus æuo ſuadente metu:
Vera priorum uirtus quondam
Romana fuit: uerumq3 genus
Martis in illis ſanguiſq3 uiris.
Illi reges hac expulerant
Vrbe ſuperbos: ultiq3 tuos
Sunt bene manes uirgo dextra
Ceſa parentis: ne ſeruitium
Paterere graue: & improba ferret

Præmia uictrix dira libido.
Te quoq3 bellum triſte ſecutum eſt:
Mactata tua miſeranda manu
Nata lucretii:ſtuprum ſæui
Paſſa tyranni:dedit infandi
Sceleris penas cum tarquinio
Tullia coniunx:quæ per cæſi
Membra parentis egit ſæuos
Impia currus:laceroq3 ſeni
Violenta rogos nata negauit.
Hæc quoq3 nati uidere nefas
Secula:magnum cum tyrrhenum
Rate ferali princeps captam
Fraude parentem miſit in æquor:
Properant placidos linquere portus
Iuſſi naute reſonant remis
Pulſata freta:fertur in altum
Profecta ratis:quæ reſoluto
Robore labens:preſſa dehiſcit
Sorbetq3 mare:tollitur ingens
Clamor ad aſtra:cum fœmineo
Mixtuſq3 planctu mors ante oculos
Dira uagatur:q̄rit læti Sibi qſq3 fugam:alii la
Puppis tabulis hærent nudi (ceræ
Fluctuſq3 ſecant:repetunt alii
Littora nantes multos mergunt
Fata profundo:ſcindit ueſtes
Auguſta ſuas laceratq3 comas:
Rigat & meſtis fletib⁹ ora: Poſtq̄ ſpes eſt nul
Ardens ira iam uicta malis: (la ſalutis:
Hoc exclamat mihi pro tanto
Munere reddis præmia nate.
Hac ſum digna carina fateor:
Q uæ te genui:quæ tibi lucem
Atq3 imperium nomenq3 dedi.
Cæſaris amens:exere uultus
Acheronte tuos pœniſq3 meis
Paſcere coniunx:ego cauſa tuæ
Miſerandæ necis:natoq3 tuo
Funeris auctor:en ut merui
Ferar ad manes inhumata tuos
Obrupta ſæuis æquoris undis:
Feriunt fluctus ora loquentis:
Ruit in pelagus:rurſumq3 ſalo
Preſſa reſurgit:pellit palmis
Cogente metu fata:& cedit
Feſſa labori:manſit & tacitis
In pectoribus ſpreta triſti

¶ Te quoq3.lucretia romani pudoris ſpecimē: lucretii filia & collatini uxor ut ſcribit̄ a Liuio uiolata a tarqnio filio tarqni ſupbi:uocatis pa rēte & marito:māu ꝓpria morte ſibi cōſciuit: ne adulterio cōſenſiſſe uideretur & Brutus aūt q iā diu ſtultitiā ſimulauerat arepto gladio quo ipa lucretia ceciderat in publicum prodiēs po- pulum concitauit ad fugam regis qui cum tota ſtirpe expulſus é. ¶ Nata lucretii.lucretia. ¶ Tul lia.filia ſeruii tullii ſexti regis romāorū:& uxor tarquini ſuperbi q patrem uxoris interfecit ut regno potiret̄:hæc ſcelerata fuit ſimulq3 cū tar quinio expulſa: unde ualerius maximus inquit cū hæc carpento ueheret̄:& is q iumenta age- bat ſuccuſſis frenis cōſtitiſſet:repentine more cauſam reqſiuit & ut cōperit corpus patris Ser uii tullii occiſi ibi iacere ſupra id duci uehiculū iuſſit quo celerius ī complexu ītерfectoris eius tarqnii ueniret. ¶ Lacero ſeni.pri ſeruio tul- lio interempto noluit illū ſepeliri. ¶ Hæc quo- q3 nati. ſcilicet neronis tangit iſtoriā quomo- do Agripina mater Neronis periit q̄:ut īquit Suetonius cū ueneno tētaſſet perdere:ſentiret que ātidotis ꝑmunitā.lacunaria q noctu ſuper dormiēte laxata machina deciderent parauit: hoc cōſilio ꝑ cōſcios parū celato:ſolutilē naue: cuius uel naufragio uel camere ruīa periret:cō mentus eſt. Atq3 ita recōciliatiōe ſimulata iu- cundiſſimis litteris baias euocauit ad ſolemnia qnquatriū ſimul celebrāda: datoq3 negocio tri archis: q liburnicā qua aduecta erat uelut for- tuito cōcurſu cōfringerēt protraxit cōuiuiū:re petētiq3 baiulosī locū corrupti nauigii machi- noſum illud obtulit:hilare proſecutus:atq3 ī di greſſu papillis quoq3 exoſculatis:reliquū tēpo ris cū magna trepidatione uigilauit: operiens cœptorum exitum.Sed ut diuerſa omnia nan- doq3 euaſiſſe eā cōperit:inops cōſilii lagerinū li bertū eius ſaluū & īcolumē cū gaudio nuncian- té abiecto clauſula iuſta pugione ut ꝑcuſſoré ſi- bi ſubornatū arripi cōſtrīgiq3 iuſſit: matremq3 occidi q̄ſi deprehēſum crimē uolūtaria morte uitaſſet. ¶ Rate ferali.naue ſolutili & mortife- ra. ¶ Iuſſi.a Nerone. ¶ Profecta.ꝑficiſci ſignifi cat īchoationē itineris:nō ꝑfectionē plautus: ibo quo ꝑficiſcor. ¶ Preſſa.peſſundata. ¶ Fugā læti.fugere mortē. ¶ Secāt.natāt inherētes ta- bulis. ¶ Repetūt.uadūt uerſus littus. ¶ Augu- ſta.agripina mr̄ auguſti Neronis cōquerit̄ de ī gratitudīe filii:amiſſa oī ſpe uitæ. ¶ Exere.tol- le ut uideas miſeriā meā. ¶ Paſcere.ſatiare ma lis meis o claudi:cū fuerim cauſa mortis tue:& nati tui Britānici. ¶ Feriūt.dū loqret̄ unde re- plebant os eius:& modo inclinabat̄ in pelagus modo tollebat̄ ut unde ferebant. ¶ Pellit fata. ideſt mortem. ¶ Palmis.ſcilicet manibus na- tando. ¶ Cedit.uincitur a labore:non poterat ſe amplius mouere. ¶ Manſit.ſcilicet in aliqui- bus qui accurrerunt ad auxilium. ¶ Spræta. non timentes mori ut illi ſuccurrerent.

¶ Leuant.tollunt ab undis.¶ Quid tibi.uerba Chori ad agripinam. ¶ Vix posteritas.ita horrendum ut qui non uiderint: uix credere possint.¶ Furit.scilicet Nero dolet euasisse matrẽ ¶ Iussa.morté Agripine.¶ Cædis.mortis suæ rogat ministrum ut uentrem quoq; feriat quo Neronem dirum monstrum tulit. ¶ Reddit. emisit:nam secundum Platonem anime dicuntur reddi cœlo:unde uenerũt.

q Vid me. Secũdus actus ubi Seneca præceptor Neronis:non ille Seneca q hãc tragœdiam composuit ut diximus in principio:maxime cõqueritur de fortuna sua: uidens tantam exuperantiam uitiorum: ut putet finem mundi adesse.¶ Fallaci.quæ licet uidearis bláda:uulnera amara infers nimium exte pendentibus.¶ Alte.ad magnas dignitates. ¶ Edita arce. sublimi turre:nam susceptus fui domo imperatoris:elatusq; in altum ut grauius caderem:semperq; animo inquietus essem. ¶ Latebam.ignotus eram ĩ statu priuato dum exularem in corsica: quo iussus eram a Nerone:sed postea intercessione Agripine reuocatus ad præturam:ut semp anxius essem in tanta uarietate rerum. ¶ Inuidie.quæ semper superiores petit. ¶ Mihi uacabat.seruiebat uolũtati mee & uirtuti: non alterius libidini ut nũc ¶ Recolenti.reuoluenti studia philosophie. ¶ Intueri cœlum.contemplari cœlestium ordinem uicesq; & siderum seriem. ¶ Artifex. creator mundi deus:& ipsa natura: secundum platonis opinionem:qui mundum creatum & interiturum dixit. ¶ Vices.uicissitudinem diei & noctis.¶ Orbem phœbes.circulum lune. ¶ Decus. sidera quæ sunt ornamentum cœli. ¶ Qui sese.dicit ob scelera instare finem mundi ut rursus inchoetur a seculo aureo. ¶ Qui. scilicet æther:cassurus ut ruat cœlum: & melior fiat mundus.¶ Vt quondam.quemadmodũ fuit sub rege saturno quo regnante fuit morum præstantia cum adhuc homines saperent cœlum: mundo recenti facto. ¶ Tulit.scilicet melioré stirpem.¶ Iusticia.quæ astrea dicta fuit.¶ Mitis.sine ferro:nam tunc nulli erant en-

Iam morte fides:multi dominæ
Ferre auxilium pelagoq; fractis
Viribus audent:brachia q̃uis
Lenta trahentem uoce hortantur:
Manibusq; leuant:quid tibi sæui
Fugisse maris profuit undas:
Ferro es nati moritura tui.
Cuius facinus uix posteritas
Tarde semper sæcula credent.
Furit ereptam pelagoq; dolet
Viuere matrem:impius:ingens
Geminatq; nefas:ruit in misere
Fata parentis.patiturq; moram
Sceleris nullam:missus peragit
Iussa satelles:referat dominæ
Pectora ferro:cædis moriens
Illa ministrum rogat infœlix
Vtero dirum condat & ensem.
Hic est hic est fodiendus ait
Ferro:monstrum qui tale tulit.
Post hanc uocem cum supremo
Mixtam gemitu animam tandem
Per sera tristem uulnera rẽddit.
Actus secundus. Seneca loquitur.

Vid me potens fortuna fallaci mihi
q Blandita uultu:sorte contentum mea
Alte extulisti:grauius ut ruerem edita
Receptus arce:totq; prospicerem metus.
Melius latebam:procul ab inuidiæ malis
Remotus:inter corisici rupes maris.
Vbi liber animus & sui iuris mihi
Semper uacabat studia recolenti mea.
O quam iuuabat:quo nihil maius parens
Natura genuit:operis immensi artifex
Cœlum intueri:solis & currus sacros:
Mondiq; motus:solis alternas uices:
Orbemq; phœbes:astra quem cingunt uaga.
Lateq; fulgens ætheris magni decus.
Q ui sese nescit tantus in cæcum chaos
Casurus iterum:nunc adest mundo dies
Supremus ille.qui præmat genus impium
Cœli ruina:rursus ut stirpem nouam
Generet renascens melior:ut quondam tulit
Iuuenis:tenente regna saturno poli.
Tunc illa uirgo numinis magni dea
Iusticia cœlo missa cum sancta fide:
Terra regebat mitis:humanum genus
Non bella norant:non fremitus tubæ truces

Non

Non arma gentes:cingere assuerant suas
Muris nec urbes: peruium cunctis iter
Communis usus omnium rerum fuit.
Et ipsa tellus læta fecundos sinus
Pandebat:ultro tam piis fœlix parens
Et tuta alumnis:alia sed soboles minus
Consspecta mittis:tertium solers genus
Nouas ad artes extitit:sanctum tamen
Mox inquietum qui sequi cursu feras
Auderet acres:fluctibus tectos graues
Extrahere pisces reti: uel calamo leui:
Decipere uolucres crate aut leui
Tenere laqueo:subiectos præmere iugo
Thauros feroces:uulnere immunem prius
Sulcare terram:læsa quæ fruges suas
Interior alte condidit sacro sinu.
Sed in parentis uiscera intrauit suæ
Deterior ætas erruit ferrum graue
Aurumq3:sæuas mox & armauit manus.
Partita fines regna constituit nouas
Extruxit urbes:tecta defendit suis
Aliena telis:aut petit:præde imminens.
Neglecta terras fugit &:mores feroces
Hominum:cruenta cæde pollutas manus
Astrea uirgo:siderum magnum decus.
Cupido belli creuit:atq3 auri fames
Totum per orbẽ maximũ extortũ est malũ
Luxuria pestis blanda:cui uires dedit
Robur longum tempus:atq3 error grauis.
Recollecta uitia per tot ætates diu
In nos redundant:seculo præmimur graui.
Quo scelera regnát:sæuit impietas furens
Turpis libido dominatur potens uenere.
Luxuria uictrix orbis immensas opes
Iam pridem auaris manibus: ut perdat rapit.
Sed ecce gressu fertur attonito nero:
Truciq3 uultu:quid ferat mente horreo.

Nero: Præfectus Seneca.

Nero loquitur. 7

p Erage imperata: mitte qui plauti mihi
Syllæq3 cæsi referant abscissum caput
Pre. Iussa aut morabor castra cõfestim petam
Se. Nihil in ꝓpinquos temere cõstitui decet.
Ne. Iustũ esse facile est: cui uacat pect9 metu.
Se. Magnum timoris remediũ clementia est.
Ne. Extinguere hostẽ maxima est uirt9 ducis
Se. Seruare duces maior est patriæ patri.
Ne: Precipere mitem conuenit pueris senem.

ses nec ulla discordia. ¶ Peruium. apertum:& omnibus erant omnia cõmunia. ¶ Sinus. græmium suum ferax:nam omnia sponte nascebãtur. ¶ Piis. iustis & bonis hominibus quos ipsa alebat. ¶ Tuta. sine insidiis. ¶ Alia. secũda etas argentea quæ nec omnino fuit mala:nec bona:nam adulteria per iouem inceperũt. ¶ Genus solers. ingeniosa tertia etas ad inueniendum nouas artes. ¶ Mox inquietum. laboriosum. ¶ Calamo leui. sagitta. ¶ Crate. aliquo cõtexto uiminum. ¶ Premere. domare ad arandum:nam prius non comedebant nec interficiebant iumenta. ¶ Vulnere. nam terra uidetur uulnerari quando aratur. ¶ Lesa. quia uulnerata & uiolata fuit terra non sponte produxit fruges. ¶ Sed in uiscera. quarta etas ferrea cepit rimari uenas terre & eruere ferru & aurum:tunc quæ prius communia fuerant diuisa sunt:positi quæ termini agrorum:ensesq3 & arma fabricare ceperunt. ¶ Partita. illa etas diuisit. ¶ Suis telis. suis armis:uel defendit suam domum:aut petit alienam. ¶ Prede imminẽs. querens predari. ¶ Neglecta. iusticia: postquã uidit tot scelera ad superos euolauit:ut inquit Iuuenalis: Vltima celestum terras astrea reliquit. ¶ Luxria. quæ est dulce malum: eomodo uoluptatem appellauit Platoescam malorum. ¶ Longum tempus. longa consuetudo:quæ ut inquit Aristoteles:inuitum etiam trahit. ¶ Error. ignorantia boni. ¶ Recollecta multiplicata. ¶ Redũdant. aucta sunt:ut inquit iuuenalis. Omne uicium in præcipiti stetit. ¶ Victrix. nã uicto orbe. romáiq3 spoliis illius referti:omni luxuria cõtaminati sunt:ut Iuuenalis. Luxuria ĩcubuit uictumq3 ulciscitur orbem. ¶ Vt perdat ducat ad perditionem:quod euenit romanis. ¶ Sed ecce dat locum sequenti scene. ¶ Attonito. turbato propter iram.

p Erage. Crudelitas Neronis ex hoc maxime apparet quod ibi prefecto mandat mortem præstantissimorum Iuuenum fausti sylle cui nupta erat Antonia Claudii filia:& auli plaucii sibi propinquitate cõiuncti:ut plene scribit Cornelius tacitus. ¶ Mitte. aliquem:qui mandata mea exequatur. ¶ Nihil audiens. hoc seneca præceptor eius 'reprahẽsionem interponit. ¶ Temere. incõsulte. ¶ Vacat. quæ nullum habet timorem: facile potest expectare. sed ipse timens nullam moram timori faciam:potest esse facile iustus qui nihil timet. ¶ Clementia. si non uis timere esto clemens & benignus omnibus qui te amabunt. ¶ Patri patrie. Imperatori qui pater patrie dicebatur. ¶ Senẽ. te senecá repellit illum dicens dato ista præcepta pueris nõ mihi imperanti.

¶ Feruida.intemperata propter calorem ætatis. ¶ In hac.scilicet qua ipse sum. ¶ Comprobent:debes agere quod probabile é:& diis & hominibus. ¶ Cum faciã.hoc dicit ꝓpter claudium quem in numerum deorum collocauit: quasi dicat nõ timeo deos cũ sint similes Claudio quem ipsum deum feci. ¶ Hoc.ideo debes habere uerecundiam cum plus potes. ¶ Obsequenti. fauenti fortunæ. ¶ Dea.fortuna est leuis & inconstans: unde illi non est fidendum. ¶ Liceat.quid possit:nam debet is omnia pro uoluntate agere. ¶ Decet.Honestum est.non quod possumus turpiter & ípune facer. ¶ Calcat. si me summitteré:omnes mihi insultarét. ¶ Inuisum.quem habent odio. ¶ Fides.beniuolentia. ¶ Exprimit.p uí extorquet. ¶ Statuã faciã qcquid uoluero. ¶ Cõsensus.si uis statuere aliquid fac consentiant alii:& omnibus placeat. ¶ Rata.firma. ¶ Despectus.scilicet ab ipsis faciet rata: hoc est faciam cõsentire gladio. ¶ An patiar.debeo pati coniurationes in uitã meam. ¶ Exilia.nam illos in exiliũ miserat nec fracti:aut domiti erant ob id quin parent mihi mortem. ¶ Pertinax.perseuerans ín malum. ¶ Fauor.nam multos coniuratos sperant í urbe contra me. ¶ Tollantur.interficiantur ipsi. ¶ Inuisa.Octauia moriatur & sequatur frátré britannicum. ¶ Excelsum.sublime:omnes magni perdantur:ná ut scribit Tácitus Nero maxime sæuit in nobilitatem. ¶ Pulchrũ summa prudentia est scire gubernare populum suum: q; confirmat exemplo Octauiani. ¶ Eminere. esse excellentem inter claros. ¶ Iactauit.nam multa bella habuit principio imperii contrà Marcum Antonium: & interfectores Cæsaris. ¶ Parétis.Cæsaris Iullii. ¶ Hostes.Brutum & Cassiũ. ¶ Incruéta. suppe fortuna incruéta sine bello.Ná impiũ habuisti í pace flictũ a claudio. ¶ Numé.ptáté suã. ¶ Nutui.uolũtati.tue.

Se. Regenda magis est feruida adolescentia.
Ne. Aetate in hac satis esse consilii reor:
Se. Vt fata superi comprobent semper tua
Ne. Stulte uerebor ipse cum faciam deos.
Se. Hoc plus uerere:quod licet tantum tibi.
Ne. Fortuna nostra:cuncta peremit mihi.
Se. Crede obsequenti parcius: læuis est dea.
Ne. Inertis est nescire quod liceat sibi.
Se. Id facere laus est: quod decet:nõ qd licet.
Calcat iacentem uulgus.
Se. Inuisum opprimit.
Ne. ferrum tuetur principem.
Se. Melius fides.
Ne. Decet timeri cæsarem:
Se. At plus diligi:Ne Metuant necesse est.
Se. Q uicquid exprimitur graue est.
Ne. Iussisq3 nostris pareant.
Se. Iusta impera. Ne. Statuam ipse.
Se. Q uæ consensus efficiet rata.
Ne. Despectus ensis faciet.
Se. Hoc absit nefas.
Ne. An patiar ultra sanguinẽ nostrum peti:
Inuictus & contemptus:ut subito opprimar
Exilia non fregere summotos procul:
Plautum atq3 syllam:pertinax quorum furor
Armat ministros sceleris in cædem meam:
Absentum cum maneat:etiã ingens fauor
In urbe nostra:qui fouet spes exulum.
Tollantur hostes ense suspecti mihi.
Inuisa coniunx pereat:ut carum sibi
Fratrẽ sequatur:quicquid excelsum est:cadat.
Se. Pulchrum eminere est ĩter illustres uiros:
Consulere patriæ:parcere afflictis fera
Cæde abstinere:tempus atq3 iræ dare:
Orbi quietem:sæculo pacem suo.
Hæc summa uirtus:petitur hac cœlum uia.
Sic ille patriæ primus augustus parens.
Complexus astra est:colitur & templis deus.
Illum tamen fortuna iactauit diu
Terra mariq3:per graues belli uices.
Hostes parentis:donec oppressit sui.
Tibi numen incruenta summisit suum:
Et dedit habenas imperii facili manu:
Nutuiq3 terras maria subiecit tuo:
Inuidia tristis uicta consensu pio
Cessit:senatus:equitis accensus fauor
Plebisq3 uotis:atq3 iudicium patrum est.
Tu pacis auctor:generis humani arbiter

Electus:

Electus:orbem ſpecie ſacra regis
Patriæ parens:quod nomen:ut ſerues petit:
Suoſq3 ciues commendat roma tibi.
Ne. Munus deorum eſt ipſa quod ſeruit mihi
Roma & ſænatus:quodq3 ab inuitis præces
Humileſq3 uoces exprimit noſtri metus:
Seruare uiros principi & patriæ graues:
Claro tumentes genere:quæ clementia eſt:
Cum liceat una uoce ſuſpectos ſibi
Mori iubere:brutus in cædem ducis
A quo ſalutem tulerat armauit manus.
Inuictus aciæ:domitor gentium ioui
Aequatus:altos ſemper per honorũ gradus
Cæſar nefando ciuium ſcelere occidit.
Quantum cruoris roma:tunc uidit ſui
Lacerata totiens:ille qui meruit pia:
Virtute cœlum diuus auguſtus uiros
Quot interemit:nobiles:iuuenes:& ſenes:
Sparſoſq3 per orbem:cum ſuos mortis metu
Fugerent penates:& ttium ferrum ducum
Tabula notante deditos triſti neci.
Expoſita roſtris capita cæſorum patres
Videre mœſti:flere nec licuit ſuos:
Non gemere dira tabe polluto foro
Stillante ſanie per putres uultus graui:
Nec finis cruoris aut cædis ſtetit.
Pauere uolucres:& ſæuas feras diu
Triſtis philippi:hauſit & ſiculum mare:
Claſſes uiroſq3 ſæpe cedentes ſuos
Concuſſus orbis uiribus magnis ducum:
Superatus acie:puppibus nilum petit
Fuge paratis:ipſe periturus breui.
Hauſit cruorem inceſta romani ducis
Aegyptus iterum:nunc leues umbras tegit.
Illic ſepultum eſt impiæ geſtum diu
Ciuile bellum:condidit tandem ſuos:
Iam feſſus enſes uictor:habetatos feris
Vulneribus:& continuit imperium metu.
Armis fideq3 militis tutus fuit.
Pietate factus nati eximia deus
Poſt fata conſecratus:& templis datus.
Nos quoq3 manebunt aſtra:ſi ſæuo prior
Enſe occupabo quicquid infeſtum eſt mihi.
Dignaq3 noſtram ſobole fundabo domum.
Se. Impleuit aulam ſtirpe celeſti tuam
Generata diuo claudio:gentis decus
Sortita fratris more iunonis thoros.
Ne. Inceſta genitrix detrahit generi fidem:

¶ Serues nomen.ſ.patris patriæ cuius officiũ eſt ſeruare ſuos non perdere. ¶ Munus deorum.confutat Nero ſe nõ fuiſſe electum a romanis:imo uoluntate deorũ. ¶ Metus noſtri. debeo diis quod iſti me timent: & ſupplicant ẽt inuiti. ¶ Exprimi.facit exprimere. ¶ Quæ clementia.quaſi dicat nulla ẽ ſeruare inimicos & ſuperbos. ¶ Vna uoce.uno mandato: ut interficiantur. ¶ Brutus:qui coniurauit in Cæſarem:probat per exemplũ q; hoſtes non ſunt ſeruãdi. ¶ Ducis. Cæſaris qui illum ſeruauerat cum prius:cum Põpeio fuiſſet. ¶ Inuictus.cæſar qui nunquã potuit ſuperari bello. ¶ Quantum cruoris.Nam poſtea octauianus in ultionem patris ut ſcribit Suetõius plurimos ſuſtulit. ¶ Lacerata totiens.ſcilicet per bella ciuilia. ¶ Meruit cœlum.nam per apotheoſim factus eſt deus. ¶ Penates.domos romanas. ¶ Trium ducum.poſt mortẽ Cæſaris pacato bello Mutinenſi contra Antonium:ut ſcribit Suetonius.in Auguſto factus ẽ trimiuiratus prope bononiam in inſula lauini:ubi octauianus Marcus Antonius :& Marcus lepidus cõuenerũt: & inter ſe imperiũ diuiſerunt:tabulamq; proſcriptorum fecerunt in qua Marcus Tullius ꝑ ſcriptus fuit. ¶ Deditos.nam proſcripti impune poterant interfici. ¶ Patres. ſenatores romani uiderunt capita interfectorum affixa ꝑ roſtris in foro ubi eram quædam ſubſelia quæ roſtra appellabantur: quod ex nauibus captis contra antianos facta fuerant. ¶ Ferrum. ſcilicet fugerent. ¶ Tabula.ut moris erat nomina proſcriptorum ponebantur in tabula quæ album appellabatur:& in foro exponebatur. ¶ Pauere.paſtũ dederunt. ¶ Philippi.campi in Theſſalia ubi octauianus brutum ſuperauit caputq; eius romam miſit:ut ſtatue Cæſaris ſubmitteretur. ¶ Siculum mare.hoc fuit bellũ aduerſus ſextum põpeium filiũ magni pompei. ¶ Cedentes.quia bellum erat inter ciues. ¶ Superatus. Marcus Antonius petit nilum fugit ĩ egyptum. ¶ Hauſit ĩceſta egyptus.ꝑpter Cleopatram inceſtam quæ Antonio nupſerat repudiata octauia ſorore auguſti. ¶ Romani ducis. Marci Antoni. ¶ Sepultum finitum omne bellum ciuile ibi fuit. ¶ Victor.auguſtus Feris crudelibus:nam inter ciues erat bellum. ¶ Ebetatos.qui non plus incidebãt. ¶ Militis. octauianus fuit tutus armis & fide militum non beniuolentia ciuium. ¶ Manebũt.collocabor ĩ numero deorũ ſi prius inimicos ſuſtulero. ¶ Domum.ſtirpem meam:ſi habuero uxorem de q̈ poſſũ ſuſcipere filios:nã Octauia ſterilis ẽ. ¶ Lunonis.q̃ ioui fratri nupta ẽ. ¶ Inceſta genitrix. meſalia mr̃ eius adultera facit ut putẽ octauiã ſimilẽ illi:nec liberos certos ex illa poſſe hẽre.

¶ Coniugis. Octauie quæ nũquam dilexit me.
¶ Teneris. non debet puellam ostendere amorem: sed ĩtra pectus diligere. ¶ Tegit. occultat uerecundia. ¶ Credidi. habebam hanc opinionẽ prius: sed uideo multa signa odii. ¶ Prodirent. manifestarent. ¶ Insatiabili. quia nõ posset satiari odio meo. ¶ Ferox dea. diana. ¶ Probitas. sententia notabilis: uirtus nõ forma uxoris querenda est. ¶ Bona animi. uirtutes æternę. ¶ Florem. pulchritudinem. ¶ Carpunt. diminuunt ut inquit Elegiacus poeta. Forma bonum fragile est: quantumq; accedit ad annos: fit minor. ¶ Amor. qui certum iudicium non habet. ¶ Quem. s. amorẽ nec iupiter ipse: nec neptunus: nec pluto superare potuerunt: unde ipse illi parẽdum putauit. ¶ Volucrem. uerba sunt hæc præclara quibus error hominũ demõstratur. ¶ Volucrem. aligerum. ¶ Immitẽ. nulli parentem. ¶ Vis magna. quando homo dedicat mentem ad aliquid. ¶ Blandus. cui facile assentitur. ¶ Luxu. affluentia rerum. ut inquit Terentius sine cerere et baccho friget uenus. ¶ Ocio. quiete: ut inquit Ouidius. Queritur Aegisthus modo cur sit factus adulter in promptu ratio: desidiosus erat. ¶ Cadit. fugit a nobis. ¶ Voluptas. scilicet uera mariti & uxoris: habere cõiugalem & licitum amorẽ quem potest habere cum Octauia. ¶ Grato. coniugali, amore qui etiam lenit feras. ¶ Hic mihi. scilicet amor: persistit in opinione sua. ¶ Preferat. ante portet more sponse. ¶ Populi. qui nõ posset ferre octauiã destitui. ¶ Prohibeor. scilicet repudiare uxorem quod omnibus cõceditur. ¶ A summo. s. uiro: cuius: ut inquit Cicero. nec factum nec dictum latere potest. ¶ Libet expediri. scilicet si tantum possum quantum populus. ¶ Animis. s. uulgi. ¶ Fractus. debilitatus potentia mea. ¶ Cedat. discedat. ¶ Obsequere. facias gratum potius quã experiaris hoc. ¶ Dolet. quando populus nõ potest impetrare quicquam ab imperatore. ¶ Ferro. imperabo. armis & cogam eos. ¶ Est ius. est potestas exprimere. id est per uim habere. ¶ Negare. non cõcedere honestum. non iustum est ut populus cogat principem. ¶ Remittat. sponte relaxet. ¶ Victum dicent me coactum.

Animusq; nunq̃ coniugis iunctus mihi
Se. Teneris in annis haud satis clara est fides
Pudore uictus cum tegit flammas amor.
Ne. Hoc equidem: & ipse credidi frustra diu:
Manifesta q̃is pectore insatiabili
Vultuq; signa proderent odium mei.
Tandem quod ardens statuit ulcisci dolor.
Dignamq; thalamis coniugem inueni meis
Genere: atq; forma: uicta cui cederet uenus:
Iouisq; coniunx: & ferox armis dea.
Se. Probitasq; fidesq; cõiugis mores: pudor:
Placeant marito. sola perpetuo manent.
Subiecta nulli mentis: atq; animi bona.
Florem decoris singuli carpunt dies
Ne. Omnis in unam contulit laudes deus:
Talemq; nasci fata uoluerunt mihi.
Se. Recedat a te: temere ne credas amor
Ne. Q uẽ submouere fulminis dominꝰ neqt
Cœli. tyrannus: sæua qui penetrat freta
Ditisq; regna: detrahit superos polo.
Se. Volucrem eẽ amorem fingit immitẽ deũ.
Mortalis error: armat & telis manus
Arcusq; sacros instruit sæua face.
Genitumq; credit uenere: uulcano satum.
Vis magna mentis blandus atq; animi calor
Amor est: iuuenta gignitur luxu ocio:
Nutritur inter læta fortunæ bona.
Q uæ si fouere aut alere desistas: cadit.
Breuiq; uires perdidit extinctus suas:
Hanc esse uitæ maximam causam reor:
Per quam uoluptas oritur: interitu caret.
Cum procreatur semper humanum genus
Amore grato: qui truces mulcet feras:
Ne. Hic mihi iugales perferat tedas deus:
Iungatq; nostris igne popeam toris
Se. Vix sustinere posset hos thalamos dolor
Videre populi: sancta nec pietas sinat
Ne. Prohibeor unus facere qd̃ cunctis licet:
Se. Maiora populus semper a summo exigit.
Ne. Libet experiri uiribus fractus meis:
An cedat animis temere conceptus fauor.
Se. Obsequere potius ciuibus placidus tuis
Ne. Male imparatur cum regit uulgus duces.
Se. Nihil impetrare cum ualet: iuste dolet.
Ne. Exprimere ius est ferro: qd̃ nequeũt p̃ces
Se. Negare durum est.
Ne. Principem nefas cogi.
Se. Remittat ipse. Ne. Fama sed uictum feret

Se.

Se. Leuis atq3 uana.
Ne. Sit licet: multos notat.
Se. Excelsa metuit.
Ne. Non minus carpit tamen.
Se facile opprimitur: merita te diui patris
Aetasq3 frangat: coniugis: probitas: pudor.
Ne. Desiste tandem iam grauis nimium mihi
Instare: liceat facere quod seneca improbat.
Et ipse populi uota iam pridem moror.
Cum portet utero pignus & partem mei:
Quin destinamus ꝓximam thalamis diem.

Actus tertius

Agripina loquitur.

Ellure rupta tartaro gressum extuli:
t Stygiā cruēta præferēs dextra facem
thalāis sceleſtis: nubat his flāmis meo
Popea nato iuncta: quas uindex manus
Dolorq3 matris uertet ad tristes rogos.
Manet inter umbras impiæ cedis mihi:
Semper memoria manibus nostris grauis
Adhuc inultis. reddita & meritis meis
Funesta merces puppis: & præcium imperii.
Vox illa qua naufragia defleui mea:
Comitum necem: natiq3 crudelis nefas
Deflere uotum fuerat: haud tempus datū est
Lachrymis: sed īgēs scelere geminauit nefas.
Perempta ferro fœda uulneribus sacros
Intra penates spiritum effudi grauem.
Erepta pelago: sanguine extinxi meo
Nec odia nati: sæuit in nomen ferus
Matris tyrannus obrui merita cupit.
Simulacra titulos destruit mortis mētu:
Totum per orbem: quē dedit penam in meā
Puero regendum noster infœlix amor.
Extinctus umbras agitat infestus meas:
Flammisq3 uultus noxios coniunx petit:
Instat minatur: imputat fatum mihi:
Tumulumq3: nasci possit auctorem necis.
Iam parce dabitur: tempus: haud longū peto.
Vltrix erynis impio dignum parat:
Lætum tyranno: uerbera & turpem fugam:
Pœnasq3: quis & tantali uincat sitim.
Dirum laborem sisyphi: titii alitem:
Ixioniq3 membra rapientem rotam.
Licet extruat marmoribus: atq3 auro tegat
Superbus aulam: limen armate ducis
Seruēt cohortes: & licet mittat īmensas opes:
Exhaustus orbis: supplices dextram petant:

¶ Leuis fama. non curenda talis est. ¶ Sit. s. leuis notat ideſt infamat. ¶ Excelsa. nullus audet contra principem. ¶ Carpit. si nō aperte tamē clam. ¶ Opprimitur. facile extinguitur si bene agis. ¶ Portet. s. popea grauida ex me: quod totus populus optat. ¶ Quin destinamus: deliberamus crastinam diem ad nuptias popeæ.

Ellure. Principiū tertii actus: licet in superiori nō fuerit chorus cuius rei causa fuit q̄ præcedentia chorus semper debet dicere: sed isti clam sunt loquuti: iō non potuit scire: quid quærēdū esset: uenit igitur Agripina ab īferis: cōqueriturq3 dicens se uelle turbare has nuptias. ¶ Præferens. portans ad thalamos filii. ¶ His flammis. facibus īfernalibus ad futuram infœlicitatem. ¶ Vindex. faciens uindictam de malis habitis. ¶ Rogos. mortem eius. ¶ Manet. semp recordor impietatis filii: licet sim apud inferos. ¶ Cædis. mortis meæ. ¶ Manibus inuitis. anime meæ adhuc nō uindicate. ¶ Reddita. loco meritoq3 data est mihi pupis funesta de qua uidimus. ¶ Imperii. p̄ medati illi. ¶ Vox. s. manet: adhūc recordor iamē tationis qua usa sum in naufragio. ¶ Comitū. qui mecum erant in naui solutili nihil mali merentes. ¶ Votum. ꝓpositum erat plorare illorum mortem: sed tempus non datum est: cum iussu nati in terra subito interempta fuerim. ¶ Geminauit. duplicauit Nero. ¶ Fœda. ipsa cruētata. ¶ Grauem. cum magno dolore. ¶ Extinxi. non satiaui. ¶ In nomen. destruendo statuas & titulos meos. ¶ Mortis metu. minādo mortem seruātibus simulachra: aut nomē meum. ¶ Quem. s. orbem nostre amor dedit regendum puero. s. Neroni qui tunc erat decē & octo annorum. ¶ Extinctus coniunx. Claudius quem uenenani semper seqtur animam meam cupiens ulcisci: scelus meum. ¶ Fatū. mortem quod ipsum occiderim. ¶ Tumulū. quod ipsum nō permisi sepeliri celata eius mōte: donec circa succesſorem: ut inquit Suetonius oia ordinarentur. ¶ Iam parce. respondet Agripina Claudio: si petis uindictā de me: expecta qd̄ Nero moriatur: & habebis auctorē scelerum. ¶ Dignum lætum. mortē conuenientē illi tyrānō: nā ut scribit Suetonius miserrime mortuus est: destitutus ab omnibus: hostisque a senatu iudicatus ferrum iugulo sibi adegit iuuante epaphrodito cumiam latebras quæsiuisset ī sub urbano phaontis liberti inter salariam: & munentanam uiam ad quartum milliarium. ¶ Quis. quibus penis uincat sitim Tantali: nā ut scribit Suetonius: dum clandestinus ad uillā introitus pareretur aquā e subiecta lacuna potaturus manu hausit: & hæc est inquit neronis decocta: habeat maiores pœnas quam isti qui cruciantur apud inferos quorum supplicia superius declarauimus. ¶ Licet extruat. edificet ingentia palatia: tamen ueniet tempus pœne.

¶ Hostibus. centurioni missi ad eius necem: licet seipsum percusserit: ut diximus. ¶ Desertus. derelictus ab omnibus. ¶ Egens. ad tantã miseriam uenit: ut fame & siti interpellente: panem sordidum sibi oblatum apernatus sit: aquæ tepide tantum modicum bibit. ¶ Heu quo. o nate nero quo uenerunt uota mea optaui te imperatorem: & tu me occidisti: deberẽ tibi optare mala: sed tamen mater tibi compatior. ¶ Cecidere. euenerunt. ¶ Cedat. uincatur. ¶ Vtinam. dum te gestarem utero: innocens a feris laniatus fuisses mecum: saltem fuisses quietus apud inferos cum tuis maioribus. ¶ Quos. maiores quos pudebit te habere de stirpe sua. ¶ Nefãde. o Nero scelerate. ¶ Quid cesso. iam grauo terras: melius est quod descendam ad inferos. ¶ Nouerca. propter britanni cum uenenatum. ¶ Coniunx. propter Claudium necatum. ¶ Mater. propter Neronem.

p Arcite. Inducit Chorus & Octauia repudiata quæ alloquitur populum ne uelit ruere: aut dolere propter repudiũ eius: cum iam sit dies illa celebranda ob metũ principis q popeã ducebat. ¶ Primum uulnus. primum malum: nam sum assueta malis. ¶ Cõiugis. s. Popee. ¶ Augusti. Neronis. ¶ Absint. si non ero uxor: soror tamen ero cæsaris: dum me: pmittat uiuere. ¶ Demens. ad seipsam uertit sermonem: credis quod dimittet te uiuere quasi dicat non: ille expectauit hunc diem solẽnem ad interficiendum te. ¶ Cades. morieris. ¶ Sed quid. dum cederet totiens uertebat oculos ad domum patris claudii ĩ qua nata fuerat. ¶ Vdis humidis propter lachrymas. ¶ Effere. discendere cito. ¶ En illuxit chorus uidẽs Octauiam discedentem queritur diem eueniſſe quaiam diu dictum fuerat neronem ducturum Popeam uxorem: seipsum increpans quod eum tyrannum patiatur. ¶ Dum. hoc é factũ quod sumus ignaui ad uindicandum. ¶ Vbi uis. ubi est illa fortitudo romanorum quæ solebat expugnare reges & libera regere patriam.

Parthi cruentam: regna diuitias ferant:
Veniet dies tempusq3 quo reddat suis
Animã nocẽtẽ sceleribus: iugulum hostibus:
Desertus: & destructus: & cunctis egens:
Heu quo labor: quo uota cecidere mea:
Quo te furor prouenit attonitum tuus
Et fata nate: cedat ut tantis malis
Genitricis ira: quæ tuo scelere occidit
Vtinam anteq̃ te paruulum in lucem edidi
Aluiq3 sæue nostra laceraſſent feræ
Viscera: sine ullo scelere: sine sensu innocens
Meus occidisses: iunctus atq3 hærens mihi.
Semper quietam cerneres sedem inferum:
Proauos quæ patrẽq3: nominis magni uiros.
Quos nunc pudor luctusq3 perpetuꝰ manet:
Ex te nefande: meq3 quæ talem tuli.
Quid tegere cesso tartaro uultus meos:
Nouerca: coniunx: mater infœlix meis.

Octauia Chorus. Octa. loquitur. ꝯ

p Arcite lachrymis urbis festo
Lætoq3 die: ne tantus amor
Nostriq3 fauor: principis acres
Suscitet iras: uobisq3 ego sim
Causa malorum: non hoc primum
Pectora uulnus mea senserunt:
Grauiora tuli: dabit hic nostris
Finem curis uel mortem dies.
Non ego sæue cernere cogor
Coniugis ora. Non inuisos intrare mihi
Thalamos famulæ.
Soror augusti: non uxor ero:
Absint tantum tristes pœne:
Lætiq3 metus. Socerum diri miseranda uiri.
Potes hæc memor sperare demens:
Hos ad thalamos seruata diu
Victima tandem funesta cades:
Sed quid patrios semper penates
Respicis udis confusa genis:
Propera tectis effere gradus.
Linque cruentam principis aulam.
Cho. En illuxit suspecta diu:
Fama totiens iactata dies:
Cessit thalamis claudia diri
Pulsa neronis: quos iam uictrix
Popea tenet: cessat pietas
Dum nostra graui compressa metu.
Segnisq3 dolor: ubi romani
Vis est populi fregit claros

Quæ

Q uæ fæpe duces:dedit inuicte
Leges patriæ:faſces dignis
Ciuibus olim:iuſſit bellum
Pacemq3:feras gentes domuit.
Captos reges carcere clauſit.
Grauis en oculis undiq3 noſtris
Iam popeæ fulget imago:iuncta neroni.
Affigat humo uiolenta manus
Similes nimium uultus dominæ.
Ipſamq3 thoris detrahat altis.
Petat infœlix mox & flammis
Teliſq3 feris principis aulam.
Actus quartus. Nutrix Popea.
Nutrix loquitur.
q Vo trepida greſſũ cõiugis thalãis tui
Effers alumna:quo ue ſecretum petis
Turba uultu:cur genæ fletu manant:
Certe petitus præcibus & uotis dies:
Noſtris refulſit.cæſari iuncta es tuo:
Teda iugali quem tuus cœpit decor
Et culpa ſenece:tradidit uictum tibi
Genitrixq3 amoris maximum numen uenus.
O qualis altos quanta preſſiſti thoros
Reſidens in aula:uidit attonitus tuam
Formam ſenatus:tura cum ſuperis dares:
Sacras grato ſpargẽs aras mero.
Vellata ſummo flammeo tenui caput.
Et ipſe lateri iunctus atq3 herens tuo
Sublimis:inter ciuium læta omnia
Inceſſit habitu atq3 ore lætitiam gerens
Princeps ſuperbo:talis emerſam freto
Spumantem peleus cõiugem accepit thetim
Q uorum thoros celebraſſe celeſtes ferunt.
Pelagiq3 numen omne:conſenſu pari.
Q uæ ſubita uultus cauſa mutauit tuos:
Q uis palor iſte:quid ferant lachryme doce
Po. Confuſa triſti proximæ noctis metu:
Viſuq3 nutrix mente turbata feror.
Defecta ſenſu:læta nam poſtq̃ dies
Sideribus atris ceſſit:& nocti polus
Inter neronis iuncta complexus mei
Somno reſoluor:nec diu placida frui
Q uiete licuit:uiſa nam thalamos meos
Celebrare turba eſt mœſta:reſolutis comis.
Matres latinæ flebiles planctus dabant:
Inter tubarum ſæpe terribilem ſonum.
Sparſam cruore coniugis genitrix mei
V ultu minaci ſæuam quatiebat facem.

¶ Faſces. magiſtratus qui dabantur a populo in comitiis. ¶ Imago. ubiq3 fiunt ſtatue popee imperatricis:ut moris erat. ¶ Grauis. moleſta. ¶ Violenta manus. ſ. noſtra deberet proſternere imagines eius & Neronis. ¶ Domine. popeæ. ¶ Detrahat. ſcilicet manus noſtra:& petat ¶ Infœlix. ferens ſi fœlicitatem principi.

q Vo trepida. Hic eſt quartus actus ſi quo tractatur metus popeæ quæ exiens turbata rogatur a Nutrice quid mali habeat:illa reſpondet nocte ſõniaſſe dum eſſet ſi cõplexu Neronis uidiſſe mulieres romanas fientes circa ſe:& Agripinam ferẽté faces. ¶ Quo ad quem locum. ¶ Effers. diſcedis. ¶ Petitus. optatus:unde non eſt cauſa triſticie. ¶ Decor. pulchritudo tua fecit ut acciperet te in uxorem. ¶ Senece. diſſuadebat hoc matrimonium:ſed uenus coegit imperatorẽ uictum amore. ¶ O qualis q̃ fœlix cum iuiſti in thalamos Neronis. ¶ Preſſiſti. calcaſti. ¶ Attonitus. propter pulchritudinem cum ſacrã faceres. ¶ Flammeo. uelo de quo ſcribitur apud Plutarcum in probleumate. ¶ Ipſe princeps. Nero. ¶ Supbo. magnifico. ¶ Peleus. pater Achillis cum duxit tethydem deam maris uxorẽ talis erat:eius epitalamion ſcribitur a Catulo ueronẽſi. ¶ Emerſam. ab undis ueniẽté. ¶ Celeſtes. dei & parce. ¶ Mutauit ut ſis triſtis. ¶ Cõfuſa. popea docet cãm triſticie. ¶ Genitrix coniugis. Agripina.

¶ Coacta.nam Agripina coegit me ut eam ſequerer.¶ Quam.agripinam.¶ Diducta.aperta.¶ Quo.hiatu.¶ In quis.in quibus toris reſedi.i.quieui.¶ Coniugem quondam meum.rufium criſpinum maritum meum & filium eiuſdem nominis quem Nero:ut ſcribit Suetonius impuberem adhuc.quia ferebatur ducatus & imperia ludere mergendum f mari: dum piſcaretur ſeruis ipſius demandauit.¶ Priſtinus prior ille ueniebat ad oſcula mea iam intermiſſa aliquo tempore & Nero interfecit eũ.¶ Iugulo. gutture eius.¶ Quatit. cepi tremere.¶ Continet.ſic Virgilius:& uox faucibus hæſit.¶ Produxit.foras duxit:nã pro te hæc locuta ſum.¶ Coniugis uidi.ſ.criſpini.¶ Quecũq; nutrix uolens popeam cõſolari rationem ſomnii ſui reddit:dicens ea quæ uidentur & aguntꝰ i die nocte hominibus repræſentari ut inquit Claudianus:omnia quæ ſenſu uoluuntur uota diurno: tẽpore nocturno reddit amica quies: Venator cũ feſſa thoro ſua membra reponit: Mens tamẽ ad ſiluas & ſua luſtra redit: Ita tibi accidit quãdo accepiſti Neronem hodie recordata es ãtiqui mariti:& ſi uiſe ſunt romane flere id malum é pro octauia repudiatã.¶ Sacer.quia immortalis & diuinus eſt animus.¶ Velox. ut inquit cicero in tuſculanis nulla uis eſt quæ cũ celeritate animi poſſit cõparari.¶ Pulſata.nam plorantes mulieres percutiebant pectus & crines ſpargebant hoc erat propter diſidia.i.repudia octauie.¶ Fratris. neronis per adoptionẽ:unde erat ſoror & coniunx.¶ Fax. interpretatur aliam uiſionẽ.¶ Prelata. portata manu auguſte Agripine:ſignificat tibi ſemp gloriam cum inuidia aduerſariorum.¶ Partu. acquiſitum.¶ Ominatur. ſignificat.¶ Inferũ ſedes. ꝓterea dicebas quod illa ducebat te per hiatum terre: illud ſignificat ſtabilitatẽ matrimonii quemadmodum terra eſt ſtabilis.¶ Cõdidit.abſcondit Nero in iugulo nati:illud ſignificat nõ bellum:ſed pacem: quia occultatio ferri pacem demonſtrat.¶ Delubra. Popea potius uult ire ſacrificatũ ut expiet ſomnia ſua.

Iuera, Inducitur Chorus commendãs
ſ pulchritudinem Popee per comparationem omnium pulcherrimarũ mulierum quæ forma ſua louem de cœlo traxerunt.¶ Furta.adulteria.¶ Quem. ſcilicet louem dicunt.¶ Sinum.gremium:hæc fabula ſatis ẽ declarata.¶ Quæ regit.pendet ibi textus etiam nunc deſeret & ueniet in complexus tuos o popea.¶ Quos.ſcilicet complexus tuos ipſe iuppiter poteſt ante ferre prioribus.

Quam dum ſequor coacta preſenti metu:
Diducta ſubito patuit ingenti mihi
Tellus hyatu lata:quo præceps thoros
Cerno iugales pariter & miror meos
In quis reſedi feſſa uenientem intueor
Comitante turba coniugẽ quondam meum:
Natumq3:properat petere complexus meos
Priſtinus:intermiſſa libare oſcula.
Irrupit intra tecta:cum trepidus mea.
Enſemq3 iugulo condidit ſæuum nero:
Tandem quietam magnus excuſſit timor.
Quatit ora & artꝰ horridus noſtros tremor.
Pulſatq3 pectuſ:continet uocem timor.
Quam nunc fides pietaſq3 produxit tua:
Heu quid minantur inferum manus mihi:
Aut quem cruorem coniugis uidi mei:
Nu.Quecunq3 mentis agitat infeſtus uigor:
Ea per quietem ſacer & arcanus refert
Veloxq3 ſenſus:& coniugẽ:thalamos:rogos:
Vidiſſe te miraris:amplexu noui
Herens mariti:ſed mouent leto die
Pulſata palmis pectora & fuſæ comæ
Octauiæ diſidia:planxerunt ſacros
Inter pœnates fratris & patrium larem
Fax illa quam ſecuta es auguſtæ manu
Prælata clarum nomen inuidia tibi
Partum ominatur:inferum ſedes:thoros
Stabiles futuros ſpondet æternæ domus
Iugulo quod enſem condidit princeps tuus:
Bella haud mouebit:pace ſed ferrum teget.
Recolligẽ animum recipe lætitiam præcor.
Timore pulſo redde te thalamis tuis.
Po.Delubra & aras petere conſtitui ſacras:
Cæſis litare uictimis numen deum.
Vt expientur noctis & ſomni minæ.
Terrorq3 in hoſtes redeat attonitus meos.
Et uota pro me ſuſcipe & præcibus piis
Superos adora:maneat ut preſens metus.

Chorus.

s Iuera loquax fama tonantis:
Furta & gratos narrat amores.
Quem non lædæ preſſiſſe ſinum
Tectum plumis penniſq3 ferum.
Modo per fluctus captam europem.
Taurum tergo portaſſe trucem.
Quæ regit & nunc:deſeret aſtra
Petit amplexus popea tuos.
Quos & lædæ preferre poteſt.

Et tibi

Et tibi quondam cui miranti
Fuluo danne fluxit in auro.
Formam ſparte iactet alumnæ
Licet & phrygius præmia paſtor.
Vincet uultus hæc tyndaridos:
Q ui mouerunt horrida bella:
Phrygiæq3 ſolo regna dedere.
Sed quis greſſu ruit attonito
Aut quid pectore portat anhelo.

Nuncius Chorus.

Nuncius loquitur.

Vicunq3 tectis miles exultat ducis:
q Defēdat aulā:cui furor populi īminet
Trepidi cohortes: ecce p̄fecti trahūt.
Præſidia ad urbis uicta:nec cedit metu
Concepta rabies temere:ſed uires capit.
Cho.Q uis iſte mētes agitat attonitus furor:
Nū.Octauiæ furore pércuſſa agmina:
Et efferata per nefas ingens ruunt:
Cho.Q uid auſa facere:quo ue conſilio doce.
Nū.Reddere penates:claudiæ diui parant:
Thoroſq3 fratris:debitam partem imperii.
Cho.Q uos iam tenēt popea concordi fide.
Nū.Hic urit animos pertinax nimium furor.
Et in furorem temere præcipites agit.
Q uæcunq3 claro marmore effigies ſtetit
Aut ara fulgens ora popea gerēs
Afflicta uulgi manibus & ſæuo iacet
Euerſa ferro:membra per partes trahunt.
Diducta laqueis:obruunt turpi diu
Calcata ceno uerba conueniunt feris
Immixta factis:quæ timor recipit meus
Sepire flammis principis edem parant:
Populi niſi ire coniugem reddat nouam.
Reddat penates claudiæ uictus ſuos.
Vt ipſe noſcat ciuium motus:mea
Voce haud morabor iuſſa præfecti exequi.
Cho.Q uid fera fruſtra bella mouetis
Inuicta gerit tela cupido:
Flammis ueſtros obruet ignes:
Q uis extinxit fulmina ſæpe
Captumq3 iouem cœlo traxit:
Læſi triſtes dabitis pœnas Sanguine ueſtro.
Non eſt patiēs feruidus iræ:Faciliſq3 regi:ille
Iuſſit achillem pulſare lyram. ferocem
Fregit danaos:fregit atridem.
Regna euertit priami:claras diruit urbes.
Et nunc animus quid feret horret

¶ Phrygius paſtor.paris amator helene.¶ So lo.ad terram equarunt. ¶ Sed quis.dat locum ſequenti ſcene.

q Vicunq3. Veniens Nuncius ad Nero nem ut nunciaret tumultum populi fa ctum eſſe propter Octauiam repudiatam in terrogatur a choro quid mali aportet: & quæ cauſa.¶ Quicūq3.alloquitur præſidia ut defen dat aulam: cum populus uelit illam cōburere. ¶ Trepidi.feſtini.¶ Victa.furore populi.¶ Ra bies. iracundia populi in Neronem concepta non uincitur ab iſtis cohortibus. ¶ Agmina. multitudo populi furens propter octauiam re pudiatā ruit per nefas ſcilicet ut perdat impe ratorem.¶ Auſa.ſcilicet illa agmina.¶ Thoros fratris.matrimonium Neronis: & domum di ui ſcilicet claudii. ¶ Claudie. ideſt ipſi octauie. ¶ Debitam.quia filia erat īperatoris.¶ Quos: quomodo reſtituet: quando illi Popea eſt nu pta.¶ Pertinax.perſeuerans:hæc eſt cauſa qua populus indignatus eſt.¶ Vrit.incendit:quod Popea tenet totos. Octauie. ¶ Furor.indigna tio.¶ Quæcunq3.populus omnes imagines & ſtatuas popeæ ſiue ex. ¶ Marmore.ſiue exere diſiecit.¶ Ora popea.imaginē popeæ:ibi adie ctiuum eſt popea.¶ Membra.ſcilicet ſtatuarū popee laqueis ideſt funibus trahunt in cōtem ptum eius:ſeu obruunt ideſt ſepeliunt ceno. ¶ Verba.rurſus habēt uerba conuicioſa: quē admodum habent facta crudelia.¶ Quæ.ſcili cet uerba credo propter timorem illorū quæ uidi:nam comburent etiam domum impera toris.¶ Sepire.circundare. ¶ Niſi ire. ad iram populi leniendam.¶ Coniugē.popeā.¶ Clau diæ.octauiæ.¶ Victus.ſcilicet ipſe Nero furo re populi reſtituat penates ideſt domum ſuam claudie. ¶ Vt ipſe.ſcilicet nero miſſus ſum ut hæc illi nunciem.¶ Præfecti.ſcilicet præſidii q miſerat me.¶ Quid fera. Chorus populum ar guit:monſtrans neronem captum amore:nū quam relicturum Popeā.¶ Obruet.extinguet: nam maiora ſepius fecit. ¶ Leſi. offenſi uos a Nerone uel paſſiue leſi Neronis. ¶ Feruidus. ſcilicet cupido non eſt patiens ut uincatur: qd' probat per maximos uiros ab illo ſuperatos: quorum hiſtoriam ſupra' legimus. ¶ Animus horret.timet qd aportet cupido:timeo ne fa

ciat Neronem ſeuire. ¶ Immitis dei. cupidinis.

Lenta. Hic eſt quintus actus Nero au-

o dito nuncio mandauerat præfectis pa lacii illos ciues qui ſeditionem moue-rant perdere: nunc conquerit illorum tardita tem. & dum ſic eſtuaret ueniens præfectus mi litum nunciauit principes illorum ciuium occi ſos eſſe: quod tamen non ſatis fuit Neroni qui cupiebat omnes perdere. ¶ Lenta. ad uindictā ¶ Cruor. ſanguis ciuium ſparſus deberet extin guere illas faces quas portabant ad urendum domum meam. ¶ In nos. cōtra me. ¶ Funera. plena funeribus. ¶ Admiſſa. facta ſcelera: non ſatis eſt ulciſci illos morte qui grauiora meren tur. ¶ Et illa. octauia propter quam mouentur iſti tumultus etiam moriatur. ¶ Cui. Octauiæ ſum ſubiectus propter timorem ciuium. ¶ Su-ſpecta. quæ nunquam me amauit. ¶ Exultat. la ſciuit ꝓpter fœlicitatem & ocium ſub regno meo. ¶ Corrupta. ſcelerata. ¶ Ingrata. quæ nō recipit beneficium meum. ¶ Inquieta. qui ne-ſcit habere quietem. ¶ Domanda. cum nō co-gnoſcant bona ſūt affligendi diuerſis malis: & dura ſeruitute tenendi. ¶ Sanctos uultus. ſci licet Popee ne audeāt nedum facere quidquā: ſed nec tollere oculos in illā. ¶ Nutu. nedum mandato ſed nutu faciam intelligēt me. ¶ Sed adeſſe. dicebat hæc Nero ſecum eſtuans cum uidet præfectum uenientem: unde dat locum ſequēti ſcene. ¶ Rara pietas. magnus amor in me: & illius fides.

o Populi. ueniēs præfectus Neroni nun-ciat populum ſedatum: & auctores ſedi tionis interfectos. ¶ Affero. nuncio. ¶ Teme-re. inconſulte reſtiterunt contra tantum im-peratorem. ¶ Sat eſt. legas īterrogatiue. ¶ Au diſti. obtemperaſti mihi. ¶ Compeſcis. refre-nas furorem. ¶ Vindicta. non ſatis eſt mihi: quaſi dicat multo maior debetur. ¶ Duces me tus. auctores ſeditionis mortui ſunt. ¶ Legem dare. ut uiuerem ſuo modo: & haberē uxores quæ placerent ſibi. ¶ Pœna uacat. caret: debet puniri quæ tanta commiſit. ¶ Dolor. interro-gatiue: quaſi admonens principem quod ī ira non debeat punire populū. nam ut inquit Tul lius qui iratus ad pœnam accedit nunq̄ ſerua-bit illam mediocritatem quæ eſt inter parum & nimis. ¶ Eximat. tollat de memoria: ut ſem per ſit fama iſtius uīdicte. ¶ Qua. nō debemus uti pœna quam iubet ira. ¶ Temperet. regat. ¶ Timor. ſatis eſt quod nō timemus omnis ti-mor ſublatus eſt: unde nō debes progredi ad uī dictam. ¶ Prima. ſ. octauia. ¶ Ede. dic: nam oīa exequar. ¶ Poſcit. ſ. ira mea ſororē. i. octauiam. ¶ Rigor. frigus q̄ ex ſtupore & timore naſcit.

Vis immitis uiolenta dei.

Nero loquitur. 13

Lenta nimium militis noſtri manus.

o Et ira patiens poſt tantum nefas mea.

Q uod non cruor ciuilis accēſas faces

Extinguit in nos: cæde nec populi madet

Funerea roma quæ uiros tales tulit.

Admiſſa ſed iam morte puniri parum eſt:

Grauiora meruit impium plebis ſcelus.

Et illa cui me ciuium ſubiecit furor

Suſpecta coniunx: & ſoror ſemper mihi.

Tandem dolori ſpiritum reddat meo:

Iramq̄ noſtram ſanguine extingat ſuo.

Mox tecta flammis concidant urbis meis

Ignes: ruine: noxium populum præmant:

Turpiſq̄ egeſtas: ſæua cum luctu fames:

Exultat ingens ſæculi noſtri bonis

Corrupta turba: nec capit clementiam

Ingrata noſtram: ferre non pacem poteſt:

Sed inquieta rapitur hinc audacia:

Hinc temeritate fertur in præceps ſua.

Nalis domanda eſt: & graui ſemper iugo

Præmenda: ne quid ſimile temptare audeat.

Contraq̄ ſanctos coniugis uultus meæ

Attollere oculos: fracta per pœnas metu:

Parere diſcet principis nutu ſui.

Sed adeſſe cerno rara quem pietas uirum

Fideſq̄ caſtris nota præpoſuit meis.

Præfectus Nero. Præ. loquitur. 19

Populi cæde furorem paucorum diu

o qui reſtiterūt temere cōpreſſū affero

Ne. Et hoc ſat ē: ſic miles audiſti ducē:

Compeſcis: hæc uindicta mihi debetur:

Præ. Cecidere metus impio ferro duces.

Ne. Q uid illa turba petere quæ flāmis meos

Auſa eſt penates: principi legem dare:

Abſtrahere noſtris coniugem caram thoris:

Violare quantum licuit inceſta manu

Et uoce dira: debita pœna uacat:

Præ. Pœnam dolor conſtituet in ciues tuos:

Ne. Cōſtituet: ætas nulla quam fame eximat.

Præ. Q ua temperet nos ira: nō noſter timor.

Ne. Iram expectabit: prima quæ meruit meā.

Præ. Q uā poſcat: ede: noſtra ne man⁹ parcat.

Ne. Cædem ſororis poſcit & dirum caput

Præ. Horrore uictū trepidus aſtrinxit rigor.

Ne. Parere dubitas.

Præ. Cur meam damnas fidem:

Ne.

Ne. Quod parcis hosti.
Præ. Fœmina hoc nomen capit:
Ne. Si scelera cepit.
Præ. Est ne qui sontem arguat:
Ne. Populi furor.
Præ. Quis regere dementes ualet:
Ne. Quis concitare potuit.
Præ. Haud quemquá reor.
Ne. Mulier: dedit natura cui pronum malo
Animum ad nocendũ: pectus ístruxit dolis:
Sed uim negauit: ut ne inexpugnabilis
Esset: sed egras frangeret uires timor.
Vel pœna: quæ tam sera damnatam præmit
Diu nocentem tolle consilium: ac præces:
Et imparata perage: deuectam rate
Procul in remotũ littus interimi iube.
Tandem ut resídat pectoris nostri timor.
Chorus Octauia. Chorus loquitur. ſ
Funestus multis populi
o Diruſq3 fauor: qui quum flatu
Vela secundo: ratis impleuit
Vexitq3 procul: languidus idem
Deserit alto fæuoq3 mari.
Fleuit gracchos miseranda parens
Perdidit ingens quos plebis amor
Nimiuſq3 fauor: genere illustres.
Pietate: fide: lingua: claros.
Pectore fortes: legibus acres:
Te quoq3 leuis simili læto
Fortuna dedit quem neq3 fasces
Texere tui: nec tecta domus.
Plura referre prohibet præsens
Exempla dolor: modo cui patriam
Reddere ciues aulam: & fratris
Voluere thoros: nunc ad penam
Lætumq3 trahi flentem: miseram:
Cernere possis: bene paupertas
Humili tecto contenta latet.
Quatiunt altas sæpe procelle:
Aut euertit fortuna domos.
Oc. Quo me trahitis: quo ue tyrannus:
Aut exilium regina iubet:
Si mihi uitam fracta remittit:
Tot iam nostris euicta malis.
Si cæde mea cumulare parat
Luctus nostros: inuidet etiam
Cur in patria mihi sæua mori.
Sed iam spes est nulla salutis:

¶ Hosti. octauie. ¶ Hoc nomen. scilicet hostis. quasi dicat fœmina non est reputanda hostis: cum nihil possit. ¶ Arguat. accuset illã peccasse. ¶ Furor populi. propter illam est concitatus populus. ¶ Haud. nõ puto quéquam potuisse concitare. ¶ Mulier. scilicet potuit concitare. ¶ Vim. robur: non habent uires sed audatiam: si natura dedisset ita uires quéadmodũ audatiam essent ĩexpugnabiles. ¶ Egras. debiles: cum natura sint timide. ¶ Quæ. scilicet pœna. ¶ Damnatam. Octauiam. ¶ Tolle consilium. p̃fectus uolebat dare consiliũ: & precari Neronem: Ille aũt reicit ipsum p̃fectũ ne intercedat pro Octauia. ¶ Deuectã. hoc est ĩperatũ Neronis. ¶ Resídat. cesset: ná uiuente illa sp timerẽ.

Funestus. Inducitur chorus qui detesta
o tur fauorem populi uidens octauiam
duci ad mortẽ: illã ceperat populus adiuuare: postea dereliquit. ¶ Funestus. ferens lætum: est tanquam aura cito deficiens: quod ꝓbat per exemplum gracchorum. ¶ Procul. longe in altum mare: tunc illa deserit ratem. ¶ Parés. cornelia filia Scipionis africani maioris duos filios habuit tyberiũ & Caiũ gracchos eloquentissimos qui cum uellent ferre legẽ agrauiam in fauorem populi interẽpti sunt: ut scribit Valeriꝰ maximus. & Marcus. Tullius. ¶ Te quoq3. Cassium intelligit qui primus uoluit ferre legem agrauiam. Superius ĩ agraria largitione ambitiosus in socios fuerat: ná ipso consule cum proculo uirginio lex agraria primum ꝓmulgata fuit: eo auctoꝝ ager hernicus adeptus inter latinos plebemq3 diuisus est hac largitione suspectus senatui populoq3 cepit esse: quod pernitiosus liberati opes strueret: & ideo ciuibus iam uilior factus ut alio munere sibi reconciliaret ciuium animos uoluit iubere proſiculo frumento pecuniam acceptam retribui populo. Id uero non secus quam Presentem mercedem regni aspernata plebs est. Hunc ubi magistratu abiit dãnatum necatumq3 cõstat: sunt qui patrem auctorem eius supplicii ferant: cũ cognita domi causa illum uerberasse ac necasse: ut uult Valerius maximus in capitulo de parentum seueritate: Sed apud alios auctores cõperio damnatũ populi iudicio: & diruptas publice sedes: ut uult Dyõisius alicarnaseus: qa dicit ꝙ si pr̃ iudex fuisset & pũitor: neq3 domꝰ dirupta: neq3 bõa publicata fuissẽt qa romanis nihil possessoriũ ꝓpriũ uiuẽtibus pr̃ibus. ¶ Fasces. magistratus ná cõsul fuerat. ¶ Domus. qa ĩ ꝓpria domo ĩterfectus est. ¶ Presens. de Octauia. ¶ Fratris nerõis. ¶ Pauptas cõmendat uitã humilẽ ¶ Quo me. Octauia cõqrit̃. ¶ Regia. popea. ¶ Fracta. mota misericordia: ná si flectũtur misericordia cur me isto mõ trahũt ĩ exilium: si nõ uolũt parcere: cur ibi me non interficiũt. ¶ Cumulare. augere. ¶ Sæua. crudelis popea. ¶ Sed spes. uidens nauẽ paratam agnouit se omnino perituram: cum sciret naui solutili matrem Neronis etiam fuisse impositam.

¶ Quis.interrogatiue.¶ Aedon.philomena: ut ſuperius uidimus.¶ Fata.dii utinam darent alas ut mutaret in auem:quemadmodum ipſa: & poſſem aufugere triſtes caſus meos. ¶ Pendés.ſicut auis.¶ Regit.cõſolatur chorus Octauiam.¶ Dicédo omnia iſta a fatis uenire.,pbat que exemplo maiorum ſuorum. ¶ Quid.in q̃ repotes dicere q; fortuna tibi ſit durior quam iſtis.¶ Memoranda parens.ut ſcribit Suetonius tyberius Nurum Agripinam poſt mortem germanici liberius quiddam queſtá manu apprehendit græcoq; uerſu ſi non dominaris inquit filiola iniuriam te accipe eſtimas: nec ullo mox ſermore dignatus eſt.Quondam uero inter cœnam porrecta a ſe poma guſtare:non auſam etiam uocare deſiit:ſimulans ueneni ſe crimine accerſitam:cum præſtructũ utrunq; conſulto eſſet: ut & ipſe tentádi gratia offerret:& illa quaſi certiſſimum exitum caueret:nouiſſime calũniatus modo ad ſtatuam auguſti modo ad exercitus cõfugere uelle: pandatariá relegauit.Conuiciantiq; oculum per centurioné uerberibus excuſſit.Rurſus mori in edia deſtinanti per uim ore diducto infulciri cibum iuſſit:ſed & perſeuerantem:atq; ita aſſumptá criminoſiſſime inſectatus é:cum diem quoq; natalis eius inter nefaſtos referendum ſuaſiſſet. Imputauit etiá qd̃ nõ laqueo ſtrangulatá in gemonias abiecerit proq; tali clemẽtia ĩterponi decretũ paſſus eſt:quo ſibi gratiæ agerẽt & capitolino ioui donũ ex auro ſacrarẽt.¶ Nata.filia.M.Agripæ. ¶ Auguſti.tiburii q adoptauit germanicũ.¶ Cæſaris.germanici.¶ Graui.grauido:ná ipſa agripina germanico marito peperit nouẽ liberos:teſte Suetonio ĩ caligula:quorũ duo ĩfantes adhuc rapti: unus iá pueraſcés: ceteri ſupſtites patri fuerũt:tres ſexus fœmini agripa.Druſilla iulia:cõtinuo triẽnio nate:totidẽ mares Nero & druſus:&.c.Cæſar Neróné: & druſum ſenatus Tiberio criminãte hoſtes iudicauit.¶ Liuia druſi.ĩtellige liuiá druſillá quæ prino Tiberío Nerõi pri tiberii cæſaris:deinde auguſto nupſit:iõ dicit fœlix thaláis.i. optimis maritis:ſed filio tiberio maxime miſera a quo ut ſcribit ſuetonius ĩ Tiberio uſq; adeo ĩfeſtata fuit:ut eius acerbitate aduerſus illá defuncta fuerit:unde dicit ibi.¶ Fex facinus.ĩhumanũ factũ.¶ Nati.Tyberi.¶ Iulia.ſcribit trãqllus ĩ Claudio.Iulias alterá druſi:alterá Germãici filiá crimĩe:ſcerto nec defẽſiõe ulla data occidit: iõ ibi dicit ſecuta fata mr̃is.ſ.Agripĩæ germãici d̃ q̃ ſupius. ¶ Liuia druſi.,itex aliá liuiá potes ĩtelligẽ uxorẽ Druſi filii Tyberii cæſaris cuius fraude maritus ĩpe ĩteriit quo cognito a Tiberio ſupplicio é affecta:hæc habuit ex druſo filios Tiberiũ: & filiá q̃ poſtea a Claudio ĩterépta é.Legit ét textus loco nati fatis ruit ĩ facinus. ſcilicet ut uenenaret maritũ druſũ.¶ Iulia mr̃is. ſ.liuie ſimiliter piit.¶ Genitrix tua.meſalina de q̃ diximus.hoc fuit mr̃ oct. ¶ Marito.claudio

Fratris cerno miſeranda ratem:
Hanc cuius inuecta carina
Quondam genitrix:nunc & thalamis
Expulſa ſoror miſeranda uehar.
Nullum pietas nũc numen habet:
Nec ſunt ſupi:regnat mundo Triſtis erinnis.
Quis mea digne deflere poteſt
Mala:quæ lachrimis noſtris queſtus
Redderet ædon:cuius pennas
Vtinam miſere mihi fata darent:
Fugere luctus ablata meos
Penna uolucri:procul & cetus:
Gominum triſtes:cædemq; feram.
Sola in uacuo nemore & tenui
Ramo pendens quærulo poſſem
Gutture mœſtum fundere murmur.
Cho.Regitur fatis mortale genus:
Nec ſibi quiſquam ſpondere poteſt.
Firmum & ſtabile:perq; caſus
Voluitur uarios ſemper nobis
Metuenda dies:animum firment
Exempla tuum iam multa domus
Quæ ueſtra tulit:quid ſæuior eſt
Fortuna tibi:tu mihi primum
Tot natorum memoranda parens
Agripæ nata:nurus auguſti
Cæſaris uxor:cuius nomen
Clarum toto fulſit in orbe.
Vtero totiens enixa graui:
Pignora pacis:mox exilium:
Verbera:ſæuas paſſa cathenas:
Funera:luctus tandem letum
Cruciata diu:fœlix thalamis
Liuia druſi:natiq; ferum
Ruit in facinus pœnamq; ſuam.
Iulia matris fata ſecuta eſt:
Poſt longa tamen tempora ferro
Ceſſa eſt:q̃uis crimine nullo.
Quid non potuit quondam genitrix:
Tua quæ rexit principis aulam:
Cara marito:partuq; potens: (enſe:
Eadẽ famulo ſubiecta ſuo.Cecidit diri militis
Quid cui licuit regnum in cœlum
Sperare:parens tanta neronis: (& ferro:
Nõ funeſta uiolẽta manu.Remigis ãte:mox
Lacerata diu:ſæui iacuit Victima nati.

¶ Partu filio illuſtri británico.¶ Famulo.narciſo liberto Claudii cuius iuſſu occiſa.¶ In cœlũ. dicit ppter illius ſupbiá:hæc fuit agripina mr̃ nerõis a quo fuit occiſa.¶ Nõ.legas interrogatiue.¶ Remigis qa poſita

Oc.Me quoq3 triſtes mittit ad umbras.
Ferus:& manes ecce tyrannus.
Q uid iam fruſtra miſeranda moror:
Rapite ad lætum:quis ius in nos
Fortuna dedit:teſtor ſuperos:
Q uid agis demens:parce precari:
Q uis inuiſa ex numina diuum:
Tartara teſtor:herebiq3 deos:
Scelerum ultrices:& te genitor
Dignum tali morte:& pœna.
Non inuiſa eſt mors iſta mihi
Armate ratem:date uela fretis
Ventiſq3:petat puppis rector
Tandem phariæ littora terræ.
Cho.Leues aure zephyriq3 leues
Tectam quondam nubæ ætherea
Q ui uexiſtis raptã ſæue Virginis aris iphige
Hanc quoq3 triſti procul a pœna niã.
Portate præcor templa ad triuiæ
Vrbe eſt noſtra mitior aulis.
Et maurorum barbara tellus.
Hoſpitis illic cæde litatur
Numen ſuperũ cuius gaudet Roma cruore.
Incipit hercules œteus. Actus. I.

Hercules loquitur.

Ator deorũ cuius excuſſum manu
ſ Vtreq3 phœbi ſentiunt fulmẽ domus
Secure regna:protuli tibi pacem
Q uacunq3 nereus porrigi terram uetat.
Non eſt tonandum:perfidi reges iacent
Sæui tyranni:fregimus quicquid fuit
Tibi fulminandũ:ſed mihi cœlum parens
Adhuc negatur:Parui certe ioue.
Vubiq3 dignus:teq3 teſtata eſt meum
Patrem nouerca:quid tamen nectis moras:
Nunquid timemur:nunquid impoſitum ſibi
Non poterit athlas ferre cum cœlo herculẽ:
Q uid aſtra genitor:q̃d negas: mors me tibi:
Certe remiſit:omne cum eſſet malum:
Q uodcunq3 terra genuit:
Nullus per urbes errat archadias leo:
Pontus aer:inferi:
Stymphalis icta eſt:menali nulla eſt fera.
Sparſit peremptus aureum ſerpens nemus
Et idra uires poſuit:& notos hebro
Cruore pingues hoſpitum fudi greges.

ſuit prius in naui ſolutili. ¶ Tyrannus. nero. ¶ Quis pro quibus. ¶ Teſtor. q̃ nõ timeo mortem. ¶ Quid agis. arguit ſe q̃ ĩuocet deos q̃bus inuiſa eſt. ¶ Genitor. claudi pater qui fuiſti cauſa iſtorũ maloꝝ. ¶ Armate. ná credebat ſe iuſſu nero. mitti in egyptum. ¶ Pharie. alexãdrinæ. ¶ Leues. rogat ut ueniãt uenti qui illam exportent ſicut iphigeniam de qua uidimus cum oblata eẽt ad aram dianę: ut ĩmolaretur in tauricam regionem deportata eſt uẽtis ubi opante dea a rege thoante eius ſacris prepoſita eſt: quæ ipſi dianæ ex humano ſãguine fieri cõſueuerãt: ut Ouidius libro q̃rto de triſtibus ¶ Seue uirginis dianæ quæ ſãguinem iphigenie petiuerat. ¶ Hanc Octauiam. ¶ Aulis. de qua dictũ eſt regiuncula eſt boetiæ petroſa ibi debebat ĩmolari iphigẽia: ſed ibi liberata fuit. ¶ Roma. ná oreſtes cũ ſorore iphigenia aufugiens: & in italiã ueniẽs in aricia ſimulachrum Diane locauit: cui litabaẽ humana hoſtia.

ſ Ator deoꝝ. Hæc tragœdia ſcribiẽ hercules œtheus. Oetha mõs ẽ ĩter Theſſaliã & Macedõiã fãoſus morte & rogo herculis eius materia talis ẽ dimiſſa megera creõtis. thebani filia q̃ uxorẽ hercules duxerat: iolẽ euryti filiã petiit ĩ cõiugiũ: cui cũ denegareẽ ĩ œtholiã uenit: deyanirã œnei exaltea filiã duxit uxorẽ: deíde memor deſpecti cõiugii cõtra euryti toxeũ militonẽ & pythiũ mouit exercitũ. Oechaliã urbẽ abſtulit illos ꝑmit: iolẽ rapuit: cuius amore adeo flagrauit: ut ex ea pateret q̃d cũ õphale ꝑpeſſus ẽ. ¶ Sacrificaturus igiẽ ob victoriã ĩ mõte cyneo puerũ lycã ad dyanirã in trachiniã urbẽ miſit ut ueſtẽ q̃ in ſacris utebaẽ aferret. deyanira ĩfectã ſãguine cẽtauri neſſi derat: id enĩ ſuaſerat neſſus faciẽdũ: cũ in traiectu eueni fluminis ab Hercule ſagitis cõfoſſus ẽ: ſi quãdo de illius amore dubitaſſet. Dubitabat. n. ne loles amore ipſa conẽneret. Hercules cũ ueſtẽ tetigiſſet ueneno afflatus lẽta tabe cõſumebaẽ. Actus ĩ furorẽ lycã ĩ mare proiicit lymeniũ & lolaũ delphos de ſe ſciſcitatũ ad oraculũ miſit. retulerũt ut ĩ œtha mõte pyra conſtrueret de reliqs ioui curã relíquere cõſtructã pyrã ipſe cõſcẽdit: phylotethes ignẽ admouit: cũ reliqarũ nihil reperiſſẽt cœlũ cõſcẽdiſſe exiſtimarũt. ¶ O ſator iupiter q̃riẽ hercules q̃ nõ rapiaẽ ĩ cœlũ ꝑmiſſũ ſibi: cũ ſit benemeritus de mũdo: potes iupiter ſecure regnare cũ oĩa mõſtra de mũdo ſuſtulerĩ. ¶ Vtreq3 domus. oriẽs & occidẽs totũ mũdũ ĩtelligit. ¶ Nereus. deus marinus: ibi ꝑ mari poniẽ. ¶ Parens. o iupiter. ¶ Digno. declaraui me filiũ eẽ tuũ. ¶ Parui. obediui ad ſupãdũ mõſtra. ¶ Nouerca. iuno q̃ metãto odio nõ fuiſſet ꝓſecuta: niſi fuiſſẽ natus tuus expellice. ¶ Moraſ. cur me ad ſuſcipiẽdũ moraris. ¶ Timẽur. ſ. ne diſturbẽ cœlũ. ¶ Athlas. q̃ dẽ ſuſtiere cœlũ hũeris. ¶ Mors. locus mortis ĩfernus noluit me tenere ut ad te ueniré. ¶ Ceſſet. remotum ſit a me. ¶ Nullus leo. ibi declarat multa faciora ſua quoꝝ hiſtoria plene declarata fuit ĩ hercule furẽte. Itaq3 ne repetãẽ illa: ſupius leges reꝝ ſerié. ¶ Stymphalis. auis rapida. ¶ Fera. cerua menali. ¶ Serpẽs. q̃ cuſtodiebat ortos heſpidũ. ¶ Idra ſerpẽs.

in lerna palude. ¶ Pingues greges. equos diomedes intelligit. ¶ Hostis termodõtie. hippoli tem amazonũ reginã intelligit. ¶ Regéte fata. plutoné innuit. ¶ Taurus. q in creta erat. ¶ Occidit. iteremptum est quicquid terra infestum potest gignerere. ¶ Iratis deis quáuis dii nolét me interficere monstra sua. ¶ Sic. non licet mihi: sic esse aut terra mittat alia monstra: ut habeam quid agam: uel recipe me in cœlũ. ¶ Vel si si times ne surgat aliquod monstrum in terra facito ueniat dum sum in mundo. ¶ Quis erit. quasi dicat nullus. ¶ In tuto. quia feci experientiam fortitudinis meæ in omni parte mũdi. ¶ Vrse. intelligit septentrionales. ¶ Cácro. lybicos & africanos monstrat. ¶ Lux. quia iui ad inferos ubi nulla est lux. ¶ Metas. terminos iui quo non potest ire sol. ¶ Substitit. lux firmata eſt iter metas nostras. ¶ Natura. quia nemo dicitur ire ad inferos & redire. ¶ Cessit. uicta é. ¶ Defecit destituit gressus meos. ¶ Laxata. aperta: nam cum descendi ad inferos aperta terra: ingressa est lux solis. ¶ Retro. unde nullus redit. ¶ Oceani minas. intelligit mare gaditanum: ubi dicitur fixisse columnas. ¶ Quacunq3. in omni parte. ¶ Quota. minima est respectu aliorum facinorum. ¶ Nupte. iunoni. ¶ Nudus. inermis. ¶ Scelera. sceleratos reges. ¶ Sole manus. scilicet meæ. ¶ Nec infans quãdo serpentes a iunone missos elisi. ¶ Leue. facile mihi ad superandum. ¶ Segnis. sine labore. ¶ Rex. nullus euristheus qui mihi imperabat ut uidimus. ¶ Virtus. quæ mihi adhortabatur labores: plura coegit aggredi quã iuno. ¶ Impauidum. sine timore: quid prodest liberasse homines monstris: cum illa tra ducta in cœlum deos ipsos tereant. ¶ Cancer. enumerat illa monstra translata in cœlum diximus quemadmodum cancer exiens de palude lerna momordit pedem Herculis pugnãtis cum idra: unde Iuno illum trastulit in cœlũ. ¶ Peremptus. scilicet a me. ¶ Tradit. Nam cũ sol egreditur leonem intrat uirginem: tradere est per successum dare alicui. ¶ Astreæ. uirgini. ¶ Annum. idest mensem cito currenté.

Hostisq3 traxi spolia termodontiæ.
Vidi regentem fata: nec tantum redii:
Sed trepidus atrum cerberum uidit dies
Et ille solem: nullus antheus libis
Animam resumit: cecidit ante aras suas
Busiris: una est geryon sparsus manu.
Tauruſq3 populis horridus centum pauor.
Quodcũq3 tellus genuit: infesta occidit
Meaq3 fusum dextra iratis deis
Non licuit esse: sic negas mundus feras:
Animum nouerca: redde nunc nato patrem
Vel astra forti: nec peto ut monstres iter
Permitte tantum genitor: inueniam uiam
Vel si times ne terra concipiat feras:
Properet malũ quodcũq3 dum terrã herculẽ
Habet uidetq3: nam quis inuadet mala:
Aut quis per urbes rursus argolicas erit:
Iunõis odio dignꝰ ĩ tutũ meas laudes recepi:
Nulla me tellus silẽt.
Me sentit urse frigidum scythiæ genus:
Induſq3 phœbo subditus cancro libys.
Te clare titan testor occurri tibi
Quacunq3 fulges: nec meos lux prosequi
Potuit triumphos: solis excessi uices
Infraq3 nostras substitit metas dies.
Natura cessit: terra defecit gradum
Laxata per me nox: & extremum chaos
In me currit: inde ad hunc orbem redii
Vnde nemo retro: tulimus oceani minas
Nec ulla ualuit quatere tempestas ratem
Quacunq3 præssi: pars quota ẽ quã ꝓsequor
Iam uacuus æther non potest odio tuæ
Sufficere nuptæ quasq3 deuincam feras
Tellus timet concipe: hercules monstri loco:
Iam cœpit esse: quanta nunc fregi mala
Quot scelera nudus: qcquid ĩmane obstitit:
Solæ manus strauere: nec iuuenis feras
Timui: nec ĩfans: qcquid est iussum leue est:
Nec ulla nobis segnis illuxit dies.
O quanta fudi monstra: quæ nullus mihi
Rex imperauit: institit uirtus mihi
Iunone peior: sed quid impauidum genus
Feciſſe prodest: non habent pacem dei.
Purgata tellus omnis in cœlo uidet:
Quodcunq3 timuit: transtulit iuno feras:
Ambit peremptus cancer ardẽtem plagam:
Lybieq3 sidus fertur: & messes alit.
Annum fugacem tradit astreæ leo.

At

At illa iactans feruidam cœlo iubam
Hauſtrũ madentẽ ſiccat:& nymbos trahit.
Inuaſit omnis ecce iam cœlum fera
Meq3 anteceſſit uictor e terris meos
Specto labores:aſtra portentis prius
Feriſq3 iuno tribuit:ut cœluin mihi
Faciat timendum:ſparſerit mundum licet:
Cœlumq3 terris peius:ac peius ſtyge
Irata faciat dabitur alcide locus.
Si poſt feras:poſt bella:poſt ſtygium canem
Nondum aſtra merui:ſiculus heſperiũ latus
Tangat pelorus:& una iam tellus erit.
Illinc fugabo maria:ſi iungi debes.
Committat undas iſthmos:& iuncto ſalo
Noua ferantur atticæ puppes uia
Mutetur orbis:uallibus currat nouis
Hyſter.nouaſq3 tanais accipiat uias.
Da da tuendos iupiter ſaltem deos.
Illa licebit fulmen a parte auferas
Ego quã tuebor:ſiue glatialẽ polum:
Seu me tueri feruidam partem iubes.
Hac eſſe ſuperos parte ſecuros puta.
Cyrrea pæan templa:& ætheream domum
Serpente cæſo meruit:at quotiens iacet
Phyton in idra:bacchus & perſeus deis
Iam ſe intulere:ſq3 quota eſt mũdi plaga
Oriens ſubactus:aut quota eſt gorgon fera:
Q uis aſtra natus laudibus meruit ſuis
Ex te & nouerca:quẽ tuli mundum peto:
Sed tu comes laboris herculei licha
Perfer triumphos:euryti uictos lares
Stratumq3 regnum: uos pecus rapite ocius:
Q ua templa tollens ara cenæi iouis:
Hauſtro timendum ſpectat euboicum mare.
Chorus mulierum oechalicarum.
Ar ille ſuperis:cui pariter dies
p Et fortuna fuit:mortis habet uices
Lente cum trahitur uita gemẽtibus.
Q uiſquis ſub pedibus fata rapatia
Et puppem poſuit liminis ultimi
Non captiua dabit uinculis brachia:
Nec pompæ ueniet nobile ferculum
Nunq̃ eſt ille miſer:cui facile eſt mori:
Illum ſi medio decipiat ratis
Ponto cum boream expulſit aphricus
Aut eurus zephirum cum mare diuidunt.
Non puppis lacere fragmina colligit:
Vt littus medio ſperet in æquore.

¶Madentem.pluuium:nam uentus eſt ferens nymbos.¶Anteceſſit.iuit priuſquã ego.¶Spe cto:cum adhuc ſim in terris. ¶Timendum.ut adhuc in cœlo congrediendum ſit cũ illis mõ ſtris:& peiora fecerat quam in terris:& in ſty ge & inferno:tamen inueniã locum.¶Si poſt. narrat alia pericula ad quæ paratus eſt ſi adhuc non meruit cœlum.¶Siculus pelorus.pmon torium ſicilie uerſus italiam.¶Heſperium.ita cum eſt ſupra olim ſiciliam coniunctam fuiſſe italie:Sed eſtu maris fuiſſe ſeparatam: unde di cit ſi non ſatis eſt laborum meorum coniunga tur Sicilia:& italia: ut prius erat:& illinc fuga bo maria.¶ Committat.coniungat.Præterea ſi uoles q̃ diſiungatur terra iſthmos quæ eſt in peloponenſo & iungantur duo maria egeum & ionium faciam illa iungi.¶ Attice.athenien ſes naues. ¶ Hyſter.danubius mutet alueum. ¶ Iuppiter.concludit dicens ſi non eſt aliud la bor ſuſcipe me in cœlum.ut ſaltem tuear deos olim agitatos a gigantibus: non erit timendũ ex illa pte ſiue ſeptentrionali ſiue orientali:ubi me locaueris.¶ Auferas.remoueas qa illa par te ubi ero non erit opus tuo fulmine ad defen ſionem.¶Cyrrea.in cyra mõte boetie:ſi phœ bus meruit cœli in terris & habere cœlũ pro pter phitonem ſerpentem ab eo interfectum: quanto magis ego qui occidi tot mõſtra.¶Phi ton.ſerpens ſemel occiſus ab apolline quotiẽs iacet in idra:quaſi uelit dicere pluries cum plu ra haberet capita: & ille phyton tantum unus eſſet. ¶ Subactus.uictus oriens minima regio reſpectu illarum quas uici.¶ Gorgon.meduſa ſuperata a perſeo:illi habuerunt cœlum rebus minimis: quod mihi negatur. ¶ Meruit.quaſi dicat nullus.¶Peto mundum cœlum quẽ ſuſti nui humeris meis. ¶ Sed tu.uertit ſermonem ad famulos.

Ar ille.Inducitur Chorus mulier& Oe/
p chalicarum deplorãs fortunam ſuam:
beati ſunt illi qui diſcedente fortuna:di ſcedunt & ipſi e uita. Verſus eſt aſclepiadeus. ¶Par.beatus ut deus.¶ Dies.uita:qui cum for tuna uitam amiſit. ¶ Vices mortis.qui uiuit in miſeria potius habet mortem q̃ uitam.¶ Ge/ mentibus.miſeris.¶Quiſquis.quicunq3 conté nit mortem ne patiatur miſeriam.ille nullum malum poteſt habere.¶Fata.mortem. ¶ Sub pedibus.in cõtentum. ¶ Puppem.ſ.charontis qui uehit animas ad inferos.¶Liminis ultimi. quia infernus eſt ultima domus.¶Captiua.nũ quã ducetur in triumphum ligatus.¶Ferculũ. a ferẽdo eſt quicquid portatur in pompa hoc eſt in ordine præcedente triumphantẽ.¶De/ cipiat. ſi frangatur nauis furentibus uentis in mari:ſi nõ curabit uiuere:nõ erit miſer.¶Frag mina. tabulam ut cupiat uenire ad littus.

¶Nos. chorus damnat fortunam ſuam :quod non ſint mortue.¶ Crinis more antiquo.ut te ſtat quoq; propheta Dauid ſolebát crines puluere & cinere ſpargi in miſeriis.¶ Fláma.non potuimus mori in ruina patrie noſtre. Heu.interiectio dolentis.¶ Locus.ſ.patrie dabit ſiluis naſcentur ſilue ubi erat patria & templa deox mutabuntur in caſas paſtorũ.¶ Oechalie. patrie noſtre:nomen eſt etiam regionis ipſius q̃ propinqua theſſalie eſt.¶ Cinis. ná combuſta fuit ab hercule.¶ Noſtra tempora.noſtras miſerias.¶ Contrahit.cito facit tráſire tempora: ignorabit ubi fuerit patria noſtra.¶ Fœlix cõmotio miſericordie:quando narramus mutationé fortũe.¶ Ieiuna.imo fecũda.¶ Ad trachiné.de loco fecũdo ducor ad locũ deſertũ.¶ At ſi q̃s.ſi forte alique de nobis mittét ad meliora loca:ducent ĩ argiuos uel thebáos agros.¶ Inachus.fluuius apud argos alius in œtolia ubi deyanira uxor Herculis.¶ Dircea.thebana a dirceo fonte.¶ Hiſmenos.fluuius prope thebas.¶ Languidus.minime impetuoſus.¶ Hic.ſcilicet thebis.fuit Alcmena mater herculis:quod dolendũ eſt uidere loca hoſtis ſui.¶ Que cautes.potius mihi uidet hercules natus ex duris mõtibus q̃ ex muliere.¶ Titana.gigantem:nõ ferũt titanate genuiſſe.¶ Rhodope.mõs thrace.¶ Preruptus athos.altus mons macedonie.¶ Que uirgata.per circuitionem ĩtelligit tigridem armeniacam que dorſum uirgatum habet:ſcribit philoſophus alimenta p̃ſtare conditionem nature:unde uolens monſtrare herculem crudelem & durum cũ dicit nutritum a tygride.¶ Falſa.quod dicit Iupiter geminaſſe noctem quando genuit herculem.¶ Lucifer. qui de mane eſt dedit locum ſuum heſpero:quãdo continuata eſt nox.¶ Delia.luna.¶ Mõſtra.facit ſilogiſmum quodammodo:mõſtra nõ poſſunt uulnerari:hercules non potuit uulnerari: ergo uidetur.mõſtrum.¶ Peruia.penetrabilia ¶ Ebes.nõ incidés.¶ Calybs.enſis ex calibe factus ſpecies metali quod naſcit apud chalibes populos uerſus ſeptentrionem apud colcos.¶ Reſilit. tanq̃ p̃cutiens murũ.¶ Negligit.nõ curat mortem.¶ Prouocat.inuitat offerendo ſe piculis.¶ Scythica.ſagitta optima qua utunt ſcythe & parthi.¶ Nabate. orientali:nabatea regio a rege nabato dicta eſt.¶ Certior. qui non fallit quando uult ferire:nam parthi meliores ſunt ſagittatores.¶ Gnoſſiacis.i.crethẽſibus.¶ Propulit. p̃ſtrauit.¶ Corpor̃.ſine uullo ĩſtrumẽto.¶ Quota.q.d.minima pauci ſunt uicti uulneribus ab eo:ſed ſolo aſpectu horribili.

Vitam qui poterit reddere protinus:
Solus naufragium non poterit pati
Nos turpis macies:& lachrymæ tenent:
Et crinis patrio puluere ſordidus.
Nos non flamma rapax:non fragor obruit.
Fœlices ſequeris mors:miſeros fugis.
Stamus nunc patriæ menibus:heu locus
Et ſiluis dabitur:lapſaq3 ſordidæ
Fient templa caſæ:iam gelidus dolops
Hac ducet pecudes.qua tepet obrutus
Stratæ qui ſupereſt œchaliæ cinis.
Illo theſſalicus paſtor in oppido
Indocta referens carmina fiſtula:
Cantu noſtra canet tempora flebili.
Et dum pauca deus ſæcula contrahit:
Queretur patriæ quis fuerit locus.
Fœlix incolui non ſteriles locos:
Nec ieiuna ſoli iugera theſſali.
Ad trachinia uocor ſaxa rigentia:
Et dumeta iugis horrida torridis
Vix gratum pecori montiuago nemus
At ſi quas melior fors famulas uocat.
Illas aut uolucer tranſferet inachus.
Aut dircea colent mœnia:qua fugit
Iſmenos tenui flumine languidus
Hic mater tumidi nupſerat herculis:
Quæ cautes ſcythie quis genuit lapis
Non titana ferunt:te rhodope tulit:
Te preruptus athos:te fera caſpia
Quæ uirgata tibi præbuit ubera.
Falſa eſt de geminis fabula noctibus
Aether cum tenuit ſidera longius.
Commiſitq3 uices lucifer heſpero.
Et ſoles uetuit delia tardior:
Nullis uulneribus peruia monſtra ſunt.
Ferrum ſenſit hebes:lentior eſt calybs
In nudo gladius corpore frangitur.
Et ſaxum reſilit:fataq3 negligit.
Et mortem indomito corpore prouocat
Non illum poterant figere cuſpides:
Non arcus ſcythica tenſus arundine.
Non quæ tela gerit ſarmata frigidus.
Aut qui ſolifere ſupponitur plagæ
Vicino nabathæ uulnera dirigit
Parthus gnoſſiacis certior ictibus:
Murus oechalie corpore propulit.
Nil obſtare ualet:uincere quod parat:
Iam uictum eſt:quota pars uulnere concidit:

¶Pro fato.loco mortis.¶Qui uastus.non solū timemus herculem sed gigantes ét timuerunt qui struxe rant mōtes in thessalia ut ascenderent cœlum.¶Aggeres.accumulationem trium mōtium.¶Vipereas. nam dicuntur gigantes habere pedes serpentinos & centum manus.sic Virgi.& centum geminis bria reus.¶Magna.non potestis habere magnum cōmodum sine magna clade:habuimus hoc cōmodum q̄ tam horribilis hercules uicit gigantes:sed modo est in dānum nostrum.¶Vidimus.q̄ nobis fuit miserū uidere tam horribilé herculé:& preserti iratū.

Pro fato potuit uultus iniquior:
Et uicisse sat est herculeis minis
Q ui uastus briareus qui tumidus gigas
Supra thessalicos constituerit aggeres:
Cœlo ut inseret uipereas manus.
Hoc uultu riguit:commoda cladibus
Magnis magna patent:nil supereſt mali.
Iratum misere uidimus herculem.

Ioles lamentatur.

T ego infœlix non templa suis
e Collapsa deis:sparsos ue focos:
Natis mixtos arsisse patres:
Hominiq3 deos:templa sepulchris:
Nullum querimur commune malum.
Alio nostras fortuna uocat
Lachrymas:alias flere ruinas
Mea fata iubent:quæ prima querar
Q uæ summa gemam:pariter cuncta
Deflerē iuuat:nec plura dedit
Pectora tellus ut digna sonent
Verbera planctu:me uel sypili
Flebile saxum figat:superi
Vel in eridani ponite ripis.
Vbi mœsta sonat phaethontiadum
Turba fororum:me uel siculis
Addite saxis:ubi fata gemit
Thessala syren:uel in ædonias
Tollite siluas:qualis natum
Daulias alēs solet hismaria
Flere sub umbra:formam lachrymis
Aptate meis:resonetq3 malis
Aspera trachin:ciprias lachrymas
Myrrha tuetur:raptum coniunx
Ceica gemit:sibi tantalis est
Facta superstes:fugit uultus
Phylomena suos:natumq3 sonat
Flebilis ithin:cur mea nundum
Capiunt uolucres brachia plumas:

T ego.¶Versus hic ē anapesticus & est
e lamentatio ioles filie enrytī q̄ nō que rit̄ de cōmunibus miseriis sed ꝓpriis: cupiēs mutari uel in arboré:uel ī auē:uel saxū: ut̄ finiat dolores suos:demū eā cōsolat̄ chorus ¶Sparsos.datos in ruinā.¶Deos.accipe ut dii & hoies simul sint cōbusti.¶Alio.q̄ ad cōmu ne malū:satis héo plorare meas miserias.¶Sū ma.extrema:nescio unde īcipiā aut ubi desinā ¶Plura.uellē oés flere:sed nō possū cū solū pe ctus héam.¶Sypilli.uellē mutari ī saxū quēad modū Niobe de q̄ uidimus in hercule furēte. ¶Figat.faciat me īmobilē &saxeā:de sypilo di ximus.¶Vel ī eridāi.aut dii mutate ét me ī ar bores ut mutate sunt sorores phætontis iuxta eridanū deplorātes funera frīs.de qbus Ouid. plene scribit.¶Soroꝝ.heliadū.¶Thessala syrē uel ponite me in siciliā in scopulos ubi syrenes fuerūt q̄ dicūt̄ fuisse filie acheloi fluminis etho lie:qđ Oui.tetigit.xiiii.metha.Enee transitum describés inqt:¶Terraq3 caléti : sulphure fuma tas:Acheloiadūq3 reliquit:syrenum scopulos. de his superius plura diximus.¶Aedonias.in telligit philomenam mutatam ī lugubrē auē: & ædonus āt ꝑmontoriū ē thracie.¶Daulias ales.philomēa siue mr̄ ꝑgne mutata ī luscinia: qđ sentit Varro dicēs luscíola ē qđ luctuose ca neř existimat̄.¶Daulias.post delphos:ut pote orientē uersus hētur.ut Strabo refert & thucy dides in secūdo:terre phocidis dicit:qué olym thraces īcoluerūt:ubi tereus is regnauit q̄ pro gné filiā Pādionis duxit:Ouidi.in epistola q̄ so lat̄ Liuiā in morte Drusi'ait:Talis in umbrosis mitis nunc deniq3 siluis:deflet thraiciū daulias ales ithym.¶Hismaria.mons ē thracie hisma rus.¶Aptate.date mihi talē formā quæ sit ap ta lachrymis.¶Trachī.ciuitas thessalie ad mō tem oetā : trachis græce asp̄ dicitur:ideo dicta trachim aspera quia saxosa.¶Myrrha.fuit cy nare cypriorum regis ex Concrea coniuge fi lia quæ id illa procurante a patre insćio effecta grauida:atq3 deinde recognita:eius iram in fa beam diffugit ubi deoꝝ cōmiseratiōe in arbo ré sui nois trāsformata fuit:¶Cuius pariēdi tpe instāte:& agéte solis calore Adonē pep̄it:qué nymphe liquoribus unxere mr̄nis:atq3 adhibi ta diligētia nutriuer̄:ut̄ late oīa ptractauit Oui dius li.meth.x.hāc arboré referéte Pli.li.natu. histo. xii. in eisdē syluis cū thure ꝑmixta nasci tradidere nōnulli:plures seꝑatim: & multis in locis arabie gignitur :Estq3 arboris altitudo ad quinque cubita:nec sine spina:caudice duro & intorto: crassiore quam turis . Et ut ipse Plinius dixit nō dant ex myrrha sabei portionem deo quoniam & apud alios nascitur.¶Cōiunx.altione mutata in auē:ut supra uidimus.¶Ceyca maritū suū submersum.¶Tan talis.niobe mutata in saxum filia tantali.¶Sibi.refert̄ ad eandem personā.¶Fugit uultus.nam cum esset mulier mutata est in auem.¶Sonat.plorando.¶Nundū.cur ipsa quoq3 nō mutor in auē & habitē syluas.

¶ Vidi.dicit causam sui doloris propter quam uelit mutari in auem. ¶ Pulsus.percussus stipite ideſt claua herculis. ¶ Querendus.ad sepultură. ¶ Vestite genas.nundum habens barbă. ¶ Thoxeu.frater nundum fortis sanguine qui ẽ causa uirium. ¶ Quid.corrigit se q̃ gemat miserias patris & fratris qui cum mortui sint non sentiunt miserias:potius deberem plorare calamitates meas. ¶ Fortũa.scilicet misera. ¶ Colos.instrumenta ad filandum. ¶ Forma.quotiens optabo mortem propter formam meam quæ fuit causa omnium malorum. ¶ Tibi.propter te forma oĩa domus nostre destructa sũt. ¶ Domine.iam omittamus quæstus dum ancilla uadam in domum dominæ.

q Vid regna.Hortatur Chorus ad ferendũ omnia equo animo. ¶ Fugiat.noli recordari prioris fortune fœlicis:nam quisquis est patiens in utraq; fortună fœlix habendus est. ¶ Variare.mutare secundum fortunam. ¶ Pepulit.reiecit:nõ uidetur malum sibi graue. ¶ Casus.infortunia. ¶ Equo.patienti.

o Quam.Hic est.ii.actus ubi dolor deyanire conceptus propter presentiă ioles:& deliberatio uindicte habetur.primo exit nutrix quæ declarat qualis fuerit animus deyanire quando uidit iolem & captiuas. ¶ Cruentus.crudelis:quasi cupiens sãguinem. ¶ Vna domus.unius mariti.Scylla &carybdis. pericula in mari siculo de q̃bus diximus. ¶ Nulla non.quando ante põis uulla dicitur omnis: quando non ante ponitur dicitur aliqua. ¶ Melior.quam mulier irata. ¶ Decus.pulchritudo. ¶ Innubis.sine nubibus serenus & purus:similis erat uultus ioles. ¶ Herculea cõiunx.deianira similis seue tygridi quæ catulos habet & instat armento propter filios ut illis aportet cibum:siue similis erat bacche furẽti. ¶ Lyeum. bacchum. ¶ Hesit.firmauit se deyanira limphata.i.furens discurrit per totă domũ. ¶ Incurrit. facit ĩpetũ. ¶ Processit.appuit ĩ uultu dolor aĩ.

Felix felix cum silua domus
Nostra feretur:patrioq; sedens
Ales in agro referam querulo
Murmure quæstus:uolucremq; iolem
Turba loquetur uidi uidi
Miseranda mei fata parentis.
Cum letifero stipite pulsus:
Tota iacuit sparsus in aula.
Proh si tumulum fata dedissent:
Quotiens genitor querendus eras:
Potui ne tuam spectare necem:
Nundum teneras uestite genas:
Nec dum fortis sanguine thoxeu:
Quid uestra querar fata parentes:
Quos in tutum mors æqua tulit
Mea me lachrymas fortuna rogat.
Iam iam dominæ captiua colos fusoq; legã.
Proh sæpe dolor:formaq; mortẽ pitura mihi
Tibi cuncta domus contigit uni.
Dum me genitor negat alcide:
Atq; herculeus socer esse timet:
Sed iam dominæ tecta petantur.

Chorus.

Vid regna tui clara parentis
q Proauosq; tuos respicis amens:
Fugiat uultus fortuna prior:
Paciens quisquis nouit famulum
Regemq; pati: Vultusq; suos uariare potest
Pepulit ires.Ponduſq; mali:casus animo
Qui tulit æquo.

Actus secundus.Nutrix.Deyanira.

Nutrix loquitur.

Quã cruẽt⁹ fœmĩas stimulauit dolor:
o Cũ patuit una pellici & nuptæ domus.
scylla & caribdis sicula cõtorq̃ns freta
Minus timenda est:nulla non melior fera est.
Namq; ut reluxit pellicis captæ decus
Et fulsit iole:qualis innubis dies:
Purum ue claris noctibus sidus micat.
Stetit furenti similis: ac thorum intuens
Herculea coniunx:fœta ut armento iacens
Sub rupe tigris hoste conspecto exilit:
Aut iussa thyrsum quatere: conceptũ ferens
Mœnas lyeum dubia quo gressus agat:
Hesit parumper:tum per herculeos lares
Limphata rapitur:tota uix satis est domus:
Incurrit:errat:sistit:in uultus dolor
Processit omnis:pectori pœnæ intimo

Nihil

Nihil eſt relictum: fletus inſequitur gẽnas
Nec unus habitus durat: haud uno furit
Contenta uultu: nunc mardeſcunt genæ.
Pallor ruborem pellit: & formas dolor
Errat per omnes: quæritur: implorat: gemit:
Sonuere poſtes: ecce præcipiti gradu
Secreta mentis ore confuſo exerit.
De. Quãcunq; partẽ ſedis æthereæ præmis.
Coniunx tonantis: mitte in alcidem feram
Quæ mihi ſatis ſit: ſi qua fœcundum caput
Palude tota uaſtior ſerpẽs mouet
Ignara uinci: ſi quid exceſſit feras
Immane: dirum: horribile: quo uiſo hercules
Auertat oculos: hoc ſpecu immenſo exeat:
Vel ſi fere negantur: hanc animam præcor
conuerte in aliquid: quodlibet poſſum malũ
Hac mente fieri: commoda effigiem mihi
Parem dolori: non capit pectus minas
Quid excutis telluris extremæ ſinus
Orbemq; uerſas: quid rogas ditem mala:
Omnes in iſto pectore inuenias feras
Quas timeat: odiis accipe hoc telum tuis
Ego ſum nouerca: perdere alcidem potes
Perfer manus quocunq;: quid ceſſas dea:
Vtere furente: quod iubes fieri nefas:
Reperi: quid habes: ipſa iam ceſſes licet.
Hæc ira ſatis eſt. Nũ. Pectoris ſani parum
Alumna quæſtus cõprime: & flãmas doma.
Frena dolorem: coniugẽ oſtende herculis:
Da. Iole meis captiua germanos dabit.
Natis: iouiſq; fiet ex famula nurus:
Non flamma curſus pariter & torrens ferent.
Et urſa pontum ſicca ceruleum bibet.
Non: ibo mulcta: geſſeris cœlum licet.
Totuſq; pacem debeat mundus tibi:
Eſt aliquid hydra potius irate dolor
Nuptæ quis ignis tantus in cœlum furit
Ardentis æthnæ: quicquid eſt uictum tibi
Hic uincet animus: capta præripiet thoros:
Adhuc timebam mõſtra: iam nullũ eſt malũ
Ceſſere peſtes: in locum uenit fere
Inuiſa pellex: ſumme protector deum:
Et clare titan herculis tantum fui
Coniunx timentis uota quæ ſuperis tuli:
Ceſſere capte pellici fœlix fui.
Illi meas audiſtis o ſuperi præces.
Incolumis illi remeat: o nulla dolor
Contente pœna: quere ſupplicia: horrida:

¶ Relictũ. quare omnia exiuerunt foras. ¶ Habitus. qualitas uultus: nam modo rubea modo palida erat. ¶ Errat. demonſtratur omni conditione. ¶ Implorat. querit auxilium. ¶ Exerit. exprimit demonſtrat perturbationem animi ex uultu perturbato: & greſſu furenti ueniens deyanira extra. ¶ Quãcunq;. Egrediens deyanira rogat iunonem ut mittat ferã contra herculem quæ illum perimat: & ſi non ĩueniat aliquam q; mutet ipſam in feram quia eſt accenſa tãto furore q; herculẽ poterit ſuperare. ¶ Fœcundum. renaſcens ut idre lernee. ¶ Ignara. uici quæ non poſſit ſuperari. ¶ Exceſſit feras. maius ſit crudelitate quã feræ. ¶ Auertat. ſ. timẽs. ¶ Hanc animam. i. me ipſam. ¶ Hac mente. ſ. furiata. ¶ Commoda. da formam corporis ita terribilem ut habeo animum. ¶ Capit. non capax eſt. ¶ Quid excutis. Iuno quid quæris oẽs feras & monſtra per terras: & mala a Plutone ut perdas herculem muta me ĩ feram: quia ſupplebo pro omnibus: & lenabo te onere perſequẽdi herculem. ¶ In iſto pectore. ſ. meo inuenies omnes feras quaſ timeat hercules. ¶ Hoc telum. ſ. me ad perdẽdum herculem quem habes odio. ¶ Nouerca. loco nouercæ. ¶ Furente ſ. me. ¶ Reperi. dic quid uis fieri. ¶ Flãmas. iracundiam. ¶ Coniugem herculis. mõſtra te fortẽ eſſe ĩ malis ut hercules. ¶ Germanos. ĩdignatiue: pariet ne captiua filios ex marito meo: & faciet q; filii ipſius dicãtur fratres filiorũ meorũ. ¶ Iouis. quia hercules filius erat iouis. ¶ Nõ flamma. potius ignis & aqua ferentur ſimul: & urſa occidet in mare quã patiar hoc. ¶ Sicca. qa nunquã occidit in mare. ¶ Nõ. ſ. patiar. ¶ Mulcta. uindicta: ipſa ero uindicta. ¶ Geſſeris. ſuſtẽtaueris humeris tuis: q̃uis hercules feceris beneficia toti mundo tamẽ inueniam aliquid cõtra te peius idra. ¶ Ignis. nõ eſt tã furẽs ĩ ethna quantum eſt furor uxoris irate. ¶ Animus. ſcilicet meus iratus uincet quicquid eſt uictum tibi. ſ. te qui illa uiciſti. ¶ Capta. una captiua iole eripiet toros meos: indignatiue loquitur. ¶ Inuiſa pellex. ¶ Iole. timebã quãdo mittebaris ad mõſtra ſed nũc illa ẽ mihi loco monſtri. ¶ Protector deũ. uertit ſermõem ad illos deos quos ſolebat rogare pro ſalute Herculis: quãdo ibat ad mõſtra: fundebãt. ¶ Præces. pro eo. ¶ Ceſſere. exaudita ſunt uota mea nõ ad utilitatẽ meã: ſed pellicis: nã illi ſuperſtes fuit hercules. ¶ Illi. ad utilitatẽ illius. ¶ O dolor. ad ſe ipſã dicit: dolor q; es tãtus ĩ me q; nõ potes ſatiari aliq̃ pœna

¶ Satis. neſcit facere quod uellem ipſa in herculem:neſcit facere illum mori.Pro me.uertit ſermonem ex indignatione ad herculé. ¶Lenta.flexibilis in nodos:ná achelous ut ſupra diximus mutabat ſe in uarias formas: modo in inſerpenté modo in tauꝝ. ¶ Flecteret.ſ.achelous relicta forma ſerpétis. ¶ Vno hoſte.cum uinceres mille formas unius hoſtis.¶Prælata. præponis mihi illam non patiar:eo die quo relinques me:eo faciam te mori.¶Quid hoc.dū loquitur indignata arguit ſe q; tardat furorem ſuum.¶Recedit.retrahit ſe furor.¶ Langues. debilitaris.¶ Perdis.quem modo hébas.¶ Iterum.ut ſim bona in maritū. ¶ Ignes.ardores odii.¶Impetum.dolor ſerua mihi impetū perdendi herculem. ¶ Pares.q.d.hercules fortis: ſimiliter & ego ſi ſeruabo furoré. ¶ Votis nō. erit neceſſe ut concipiam uota ad perdédum herculem:quia luno nouerca ſpōte aderit: nō rogata adiuuabit me. ¶ Primus. & extremus oriens &occidens.¶Erecta tenus.eleuata uſq; ad cœlum:ſi uoles occidere herculem ad iſtam mortem ſurget terra contra te. ¶ Soceri. oenei patris tui. ¶ Sternetur.occidetur in uindictam herculis cum tota gente ſua:qa totus mūdus. ¶Defendit Herculé:& ſi fugeres oēs homines non fugies patrem eius louem qui fulmen habet. ¶ Mortem. etiam ſi per mortem crederes effugere pœnam : non poteris.quia apud inferos regnat Pluto eius patruus.¶Illic. in loco mortis.¶Diſcuſſa.recedente: antequā ducatur alia quæ præripiat locum meū.¶ Ante.arguit ab impoſſibili:quod priuſquam patiatur illa iſta fient: ſicut prius erit occaſus apud indios & glatialis polus erit tepidus: quam uidear relicta ab hercule. ¶ Faces.quæ ferentur in nuptiis ioles.¶ Pereat.aut morietur:aut interficiet me:ut fecit multas feras. ¶ Eliſis.oppreſſis & fractis.¶ Alcide.quando proſternet me accurram ad thoros eius ut illic moriar:uolo mori ſed prius ulciſci : ut cum Hercule uadam ad inferos & ſi lole fuerit grauida ex hercule partum eius euellam manibus meis.

Incogitata:infanda:iunonem doce
Quid odia ualeant:neſcit iraſci ſatis.
Pro me gerebas bella:propter me uagas
Achelous undas ſanguine infecit ſuo.
Cum lenta ſerpens fieret in taurum trucem:
Nunc flecteret ſerpente depoſita minas.
Et mille in hoſte uīceres uno formas.
Iam diſplicemus:capta prælata eſt mihi.
Non præferetur:qui dies thalami ultimus
Noſtri eſt futurus:hic erit uitæ tuæ.
Quid hoc recedit animus & ponit minas.
Iam ceſſit ira:quid miſer langues dolor:
Perdis furorem:coniugis ſancte fidem
Mihi reddis iterum:quid uetas flammas ali:
Quid frangis ignes:hunc mihi ſerua impetū
Pares eramus:non erat uotis opus
Aderit nouerca:quæ manus noſtras regat
Nec inuocata.
Na.Quod paras demens ſcelus:
Perimes maritum cuius extremus dies
Primuſq3 laudes nouit:& cælo tenus
Erecta terras flamma ſuppoſitas habet.
Rogos in iſtos terra conſurget parens.
Domuſq3 ſoceri prima & ætholum genus
Sternetur omne:nam tuum gens herculem
Defendit omnis:una quot pœnas dabis:
Effugere terras crede:& humanum genus:
Te poſſe:fulmen genitor alcide gerit.
Iam iam minaces ire per cœlum faces
Specta:& tonantem fulmine excuſſo diem.
Mortem quoq3 ipſam quam putas tutā.time.
Dominatur illic patruus alcide tui.
Quodcunq3 pergis miſera cognatos deos
Illic uidebis. De.Maximum fieri ſcelus
Et ipſa fateor:ſed dolor fieri iubet.
Nu.Moriere.
De.Moriar herculis nempe inclyti
Coniunx:nec ullus nocte diſcuſſa dies
Viduam notabit:nec meos pellex thoros
Captiua capiet:ante ab occaſu dies
Naſcetur indis:ante glatialem polum
Scithas ue tepida phœbus afficiet rota.
Quam me relictam theſſale aſpiciant nurus.
Meo iugali ſanguine extinguam faces.
Aut pereat:aut me perimat. eliſis feris
Et coniugem addat:inter herculeos licet
Me quoq3 labores numeret:alcide thoros
Moritura certe corpore amplector meo.

Ire

Ire ire ad umbras herculi iunctam licet:
Sed non multam:si quid ex nostro hercule
Concepit iole:manibus euellam meis.
Ante & per ipsas pellicem inuadam faces
Me nuptiali uictimam feriat die
Infestus:iolem dum supra exanimem ruam.
Fœlix iacet quicunq3:quos odit premit.
Nu.Q uid ipsa flammas pascis & uastū foues
Vltro dolorem misera quid casum times:
Dilexit iolem nempe:dum starent lares
Regisq3 natam peteret:in famulæ locum
Regina cecidit:perdidit uires amor.
Multumq3 ab illos:detraxit infœlix status.
Illicita amantur:excidit quicquid licet.
De.Fortuna amorē peior inflammat magis:
Amat uel ipsam:quod caret patrio lare
Q uod nudus auro crinis & gemina iacet.
Ipsas misericors forsan erumnas amat.
Nu.Hoc usitatum est herculi:captas amat.
Dilecta priami nempe dardanii soror
Cōcessa famula est:adiice quot nuptas prius
Q uot uirgines dilexit:errauit uagus.
Archadia nempe uirgo palladios choros
Dum nectit auge uim stupri passa excidit
Nullamq3 amoris retinet herculei notam
Referam quid alias:me ne tespiades uocant:
Breuiq3 in illas arsit alcides face.
Hospes tinoli lidiam fouit nurum.
Et amore captus ad leues sedit colos:
Vnum feroci stamen intorquens manu.
Nempe illa ceruix spolia deposuit fere:
Crinemq3 mitra pressit:& famulus stetit.
Hirtam sabea marcidus mirrha comam:
Vbiq3 caluit:sed leui caluit face.
De.Herere āmantes post uagos ignes solēt.
Nu.Famulā ne & hostis præferet natam tibi:
De.Vt alta siluas forma uernantes alit:
Q uas nemore nudo primus inuestit tepor.
At cum solutos extulit boreas notos
Et sæua totas bruma decussit comas.
Deforme solis aspicis truncis nemus
Sic nostra longum forma percurrens iter:
Deperdit aliquid semper:& fulget minus.
Maliq3 minus est:quicquid in nobis fuit
Olim petitum ceçidit:& partu labat
Materq3 multum rapuit ex illo mihi
Aeta citato senior eripuit gradu
Vides ut altum famula non perdat decus:

¶Per ipsas faces.in mediis nuptiis inuadam illam.& si interficiar ero tanquam uictima quæ solet occidi in nuptiis:& sic mecum morietur iuisa pellex ipsa quoq; cōtēta moriar.¶ Quid ipsa.nutrix consolatur deyaniram dicens Herculem non amare. Iolem probabili ratione id demonstrans: crede Herculem illam amasse dum erat in fœlici statu ardentius quando illa potiri non poterat:nam semper nitimur in uetitum cupimusq; negata:ut inquit Ouidius. Et illicita uehementius amantur: sed postea quam habuit illam ardor illius cessauit. ¶ Vltro.sine causa.¶Cecidit.deuenit.¶ Detraxit. diminuit.¶Licet.habetur in potestare:nam satietas capit omnes.¶ Fortuna.probat contrarium:q; si hercules illam fœlicem amauit: nūc magis quoq; amare cum eam uideat īfœlicem compatiendo illi. ¶ Hoc usitatum. concedit nutrix consuetudinem herculis qui multas captiuas amauit & cito dereliquit.¶Soror priami.hesionem quam expugnata troia rapuit. ¶ Vagus.ad multas mulieres. ¶ Auge puella regis archadie qua sequebatur dyanam ab hercule stuprata.¶ Notam signum amoris herculis.¶ Tespiades.filias quinquaginta tespis uiolatas ab hercule una nocte ītelligit: de quibus diximus in hercule furente:similiter & de aliis sequentibus.¶ Breui face.non longo amore. ¶ Lidiam.omphalem ītelligit. ¶ Tinoli.montis lidie.¶ Colos.nam ab illa coactus est filare & uestes muliebres induere.¶ Spolia. fere pellem leonis.¶ Myrrha.unguēto. ¶ Marcidus. defes.¶ Vbiq; caluit in toto mūdo amauit:sed non diu.Herere fige.solent firmari postq̄ habuerūt multos amores.¶ Famulam.si est uerum hoc.firmabit se in amore tuo nec preferet filiā hostis tibi.Littera hæc īterrogatiue legenda est.¶ Vt alta facit deyanira similitudinē:silua quādo uere frōdes emittit uirore suo omnes allicit.s.hyeme pdit omne decus amissis frondibus:sic mihi accidit quæ primo flore ætatis meæ placui herculi:nunc deficiens ero illi fastidio.¶ Alta forma.magna pulchritudo. ¶ Inuestit.adducit frondes.¶ Solutos.furētes: iterū ueniente hyeme perdit decus suū.¶ Comas folia.¶ Bruma.pars anni quādo sunt breuissimi dies.¶ Solis.nā soli trūci remanēt.¶ Lōgum iter.multos annos.¶ Malis.propter mala:nam īquit salomō.Spiritus tristis desiccat ossa.¶ Petitum.amatū.forma mea amata ab hercule iam periit.¶ Ex illo.s.quod fuit petitum. ¶ Mater.qua totiens pepi:partuq; formā diminuit.¶ Famula.iole ipsa seruat formā suam.

¶ Ceſſere. uidemus q̄ ipſa facta eſt macilenta & ſqualor eſt in uultu eius: tamē adhuc eſt pulchra. ¶ Hinc. ex iſta cā non poſſum quieſcere: quod illa pulchra præponitur mihi. ¶ Altrix. o nutrix mea. ¶ Thalamos meos. habere talē coniugem ut ego. ¶ Menſura. quando mulieres argolicæ optabāt matrimoniū rogabāt deos ut darēt ſimile meo. ¶ Quem ioui. ſi fiat repudium inter nos ubi inueniam alium filium Iouis. ¶ Facibus. matrimonio q̄is euryſtheus qui imperat Herculi: accipiat me in uxorem: tamē non erit tantū quātum in hercule. Nam inueniunt plures reges: & ſolus eſt unus Hercules. ¶ Regnanti. regis. ¶ Alte. ex alto: nā cū multi reges inueniantur: nullus tamen Hercules inuenitur. ¶ Cōciliat. amicos facit. ¶ Partus filii octauo ethicorum ſcribit q̄od amor cauſatur ex procreatione filiorum. Sic Iuuenalis: ut queant partu retinere maritos. ¶ Fere. ponitur aliquando pro quaſi: aliquando p̄ quaſi ſemp: ut ibi. ¶ Sic ipſe. ita poterit iole parere & iunget ſibi herculē: & me illi diſiūget. ¶ Trahitur. uides q̄ hercules miſit eam ſeruam tibi. ¶ Hunc quem: nō eſt ſpes habēda ī hercule: nā ſi dimiſerit iolem: accipiet aliam: ſolet ipſe ire per orbem: nō ut comparet ſibi gloriā: ſed ut īueniat uirgines quas amare poſſit: & ſi non poteſt habere pace eas ui rapit: unde iſta ſunt bella quæ dicitur feciſſe: oīa illa propter amorem fecit. ¶ Hunc quem. relatiuum & antecedens in eodem caſu gratia ornatus: ut uirgilius. Vrbem quā ſtatuo: ſeruatur etiam apud oratores ut in eodem caſu ponatur: ut ſulpitio cui ante oīa cōcedebāt nō ſunt paſſi ſepeliri: ordo igit erit: hūc qué uides. i. hic qué uides ire p̄clarū leuis é. i. incōſtans. ¶ Spolia. pellē leōis. ¶ Viua. q̄ detraxit uiuo leoni. ¶ Miſeris. quos reſtituebat ī regnū. ¶ Grauatus. figurate. ¶ Seres. populi extremi in oriēte. ¶ Iacet q̄cūq̄ populus. habitās ītra terras é cognitus p̄ herculē. ¶ Eq̄tur. ſ. propter gloriā. ¶ Quod amet. q̄rit quas amet. ¶ Impotēs. nō potēs ſe tēperare. ¶ Oechalia. patria ioles una die expugnata & diruta fuit. ¶ Totiens timebit quotiens hercules uult unā uirginem & pater negat: totiens erit bellū. ¶ Parēs. quicūq̄ pater dicit p̄pter eruytū. ¶ Gener. hercules ſi nō poteſt habeī puellā furit. ¶ Poſt hæc. ſ. tanta uel præterea debeo expectare q̄ faciat repudiū hercules: ut ſolet p̄ necé cōiugū: ut fecit de megera & filio: prius illū īterficiam: unde ſeipſa deyanira ſtimulat ad uindictā. ¶ Simulet. an expecto donec ueniat occidēdum me: & fingat ſe furētem: ut in prima tragœdia. ¶ Intēdat. ad ſagittādū me & natū hylū. ¶ Sic. ſ. interficiēdo. ¶ Fieri nocēs. & ſi faciat tot ſcelera nō īputant illi: ſed iunoni nouerce quæ faciat illū furere. ¶ Terris. uniuerſo orbi. ¶ Cauſam. excuſabilem. ¶ Quid ſtupes. exortatur ſeipſam ad uindictā. Occupandum preueniēdū priuſquā te occidet. ¶ Feruet. īcitata é ad mala. ¶ Pellicis. ſ. maritum non meū.

Ceſſere uultus penitus & pedor ſedet
Tamen per ipſas fulget erumnas decor.
Nihilq̄ ab illa caſus: & fatum graue:
Niſi regna traxit: hinc meum pectus timor
Altrix laceſſit: hinc rapit ſomnos pauor.
Præclara totis gentibus coniunx eram:
Thalamoſq̄ noſtros inuido fato nurus
Optabat omnis: quæ nimis quiſq̄ deos
Orabat ullos nuribus argolicis fuit
Menſura uoti: quem ioui ſocerum parem
Altrix habebo: quis ſub hoc mundo mihi:
Dabitur maritus: ipſe qui alcide imperat:
Facibus ſuis me iungat euriſtheus licet:
Minus eſt thoros meruiſſe regnātis leue eſt.
Alte illa cecidit quæ uiro caret hercule.
Nu. Conciliat animos coniugum partus fere:
de. Sic ipſe forſan diuidit partus thoros.
Nu. Famula illa trahitur interim domum tibi
de. Nunc quem per urbes ire preclarū uides
Et uiua tergo ſpolia geſtantem fere.
Q ui regna miſeris donat: & celſis rapit:
Vaſta grauatus horridam claua manum
Cuius triumphos ultimi ſeres canunt:
Et quiſquis alius orbe concepto iacet.
Leuis eſt: nec illum gloriæ ſtimulat decor:
Errat per orbem non ut equetur ioui.
Nec ut per urbes magnus argolicas eat
Q uod amet reqrit: uirginū thalamos petit.
Si qua eſt negata capitur: in populos furit.
Nuptas ruinis quærit: & uitium impotens,
Virtus uocatur: cecidit œchalia inclyta
Vnuſq̄ titan uidit atq̄ unus dies:
Stantem & cadentem: cauſa bellādi eſt amor:
Totiens timebit herculi natam parens:
Q uotiēs negabit: hoſtis eſt quotiens ſocer
Fieri recuſat: ſi gener non eſt furit.
Poſt hæc quid iſtas īnocens ſeruo manus:
donec furentem ſimulet ac ſæua manu:
Intendat arcus meq̄ natumq̄ opprimat:
Sic coniuges expellit alcides ſuas:
Hæc ſunt repudia: nec poteſt fieri nocens
Terris uideri ſceleribus cauſam ſuis.
Fecit nouerca: quid ſtupes ſegnis furor:
Scelus occupandum eſt.
Perge dum feruet magnus:
Nu. Perimes maritum:
de. Pellicis certe meæ.
Nu. At ioue creatum.

De.

de. Nempe & alcmena ſatum.
Nu. Ferro ne: de. Ferro. Nu. Si nequis:
de. Perimam deolo
Nu. Q uis iſte furor eſt:
de. Q uem meus coniunx decet.
Nu. Q uem nec nouerca perimit:
Nunc perimes uirum:
de. Cæleſtis ira quos premit miſeros facit:
Humana nullos.
Nu. parce miſeranda: & time.
Contempſit omnes ille: qui mortem prius
de. Libet ire in enſes.
Nu. Maior admiſſo tuus
Alumna dolor eſt: culpa par odium exigat:
Cur ſæua modicis ſtatuis: ut paſſa es dole:
de. Leue eſſe credis pellicis nuptæ malum:
Q uicquid dolorē paſcit id nimium puta
Nu. Amor ne clari fugit alcide tibi:
de. Nō fugit altrix remanet & penitus ſedet
Fixus medulis crede: ſed magnus dolor.
Iratus amor eſt. Nu. Artibus magicis fere
Coniugia nuptæ precibus admiſtis ligant.
Vernare iuſſi frigore in medio nemus
Miſſumq3 fulmen ſtare: concuſſi fretum
Ceſſante uento: turbidum explicuit mare
Et ſicca tellus fontibus patuit nouis:
Habuere motum ſaxa: diſcuſſi fores:
Vmbræ ſtetiſtis: & mea iuſſi prece
Manes loquuntur: ſonuit infernus canis.
Mare: cœlum: terra. & tartarus ſeruit mihi.
Nox media ſolem uidit: & noctem dies
Nihilq3 leges ad meos cantus tenent.
Flectemus illum: carmina inuenient iter. (la
De. Q uas pōtus herbas generat: aut q̄ theſſa
Sub rupe pindus: aut ubi inueniam malum
Cui cedat ille: carmine in terras mago
Deſcedat aſtris luna deſertis licet.
Et bruma meſſes uideat: & cantu fugax
Sit deprehenſum flumen & uerſa uice
Medius coactis fugerit ſtellis dies.
Non flectet uirum.
Nu. Vincit & ſuperos amor.
De. Vincetur uni forſan:
Et ſpolium dabit.
Amorq3 ſummus fiet alcide labor.
Sed te per omne cœlitum numen precor:
Per hunc timorem: quicquid arcani apparo
Penitus recondas: & fide tacita præmas.

¶ Coniunx meus. hercules: nam quando occi dit dicit ſe furere: ita ipſa dicam & ſimulabo fu rere. ¶ Miſeros dii. ſatis habent ſi faciāt homi nes miſeros. ¶ Humana. ira hominū facit nul los. ſ. miſeros: nam occidi & eos miſeriis libera ui. ¶ Parce. noli facer̄. ¶ Admiſſo. peccato ma ior eſt ira tua q̄ culpa herc. ¶ Par. ſi parua ē cul pa parum debet eſſe odium. ¶ Vt. ſicut eſt par ua iniuria parum dole. ¶ Malum pellicis. quan do adducitur ſibi pellex uidetur hoc parum. ¶ Artibus. ſcio per incantationes maritos alie natos reuocari ad amorem: unde ſunt aggredi ende artes magice: ut tibi reſtituatur hercules. ¶ Fere. quaſi. ¶ Vernare. arguit q̄ maiora po tuerit facere in medio hyemis feci uireſcere ſil uas & ſtare fulmen. ideſt nō cadere in terras & alia quæ ſequitur. ¶ Sicca. quæ erat ſine aqua: ¶ Diſcuſſi. apui. ¶ Vmbræ. anime. ¶ Canis in fernus. cerberus. ¶ Cantus. nulla lex nature ua let incantationes meas. ¶ Tenent. ſeruant nul lam r̄ nature. ¶ Illum. ſcilicet herculē. ¶ Iter. reuocandi illum ad amorem. ¶ Q uas pontus. reſpondet deyanira nihil ſatis eſſe ad reuocan dum amorem herculis inuicti. ¶ Pōtus. regio ubi regnauit mitridates & theſſalia ubi uigue runt uenefici. ¶ Cedat uincatur. ¶ Mago car mine. arte magica: dicebaſ luna a ueneficis co gi in terras: ut expueret ī herbas ad ueneficia: licet fiant omnia quæ fieri poſſunt arte magi ca: nō uincetur ille. ¶ Meſſes. ut media hyeme ſint fruges. ¶ Deprehenſum firmatum ne flu at. ¶ Verſa. mutata uiciſſitudine. ¶ Coactis. ſci licet per incantationes. ¶ Vincetur. ſ. amor: quemadmodū uicit alios deos. ¶ Summus. ex tremis cum hercules ſupauerit tot labores for te cupido erit extremus & illi dabit ſpolium. i. ¶ Sed te. uult aperire conſiliū ſuum nutrici: ſed prius ab illa rogat ſilentiū. ¶ Premas occultes.

¶ Interim.dum sciã ueritatẽ quid uelis. ¶ Circũspice.uide si aliquis sit qui possit nos audire. ¶ Eat.respiciat. ¶ Arbitrio.testibus quia nulli sunt q audiẽ possint. ¶ Est ĩ remoto.ĩcipit deianira narrare remediũ quo uti uelit ad reuocandũ herculẽ ad amorẽ suũ Nessus cẽtaurus quẽ interfecit Hercules cũ ĩ trãsitu eueni fluuii uĩ mihi passet:moriẽs hoc mihi ddit remediũ. ¶ Loco.describit locũ in sede regia ita obsitũ ut illic sol nũq possit penetrare. ¶ Nostra archana.secreta nostra. ¶ Defendẽs.occultãs. ¶ Primos.ortũ solis. ¶ Seros.occasũ. ¶ Ferẽs.qui fert secũ lumẽ. ¶ Rotã currũ.nã dicit stabulari ĩ oceano rubenti ꝓpter radios solis. ¶ Illic.ĩ illo specu. ¶ Pignus.certitudo sicut pignus certũ & tutũ creditorem facit. ¶ Auctor.qui docuit hoc. ¶ Nubes grauida.diximus superius ixionẽ attentasse lunonẽ de stupro:cui luno ex consilio Iouis nubem in forma sua obiecit cũ qua cõcũbens ixion centauros genuit. ¶ Thessalo.duci ixioni. ¶ Pindus.mõs thessalie. ¶ Inserit.qa uĩ astra tãgere. ¶ Othryx.mons asper Thessalie uersus meridiem ex opposito ad ossam dispositus:ut dicit pli.iiii.li.pria fuit lapitaꝝ. ¶ Eductus.eleuatus. ¶ Subactus.achelous uictus:ut uidimus. ¶ Species.formas:nã mutabatur in diuersis feris. ¶ Patuit.cognitus fuit. ¶ Peractis.sumptis formis omniũ feraꝝ. ¶ Subdidit.deposuit ad terrã:nã cũ in forma thauri esset hercules illi abscidit unũ cornu:ut diximus supius ¶ Victor.s.acheloi. ¶ Repetebat.reuertebaẽ. ¶ Euenus.fluuius ẽ descendẽs a thracia & Calydoniã secans:de quo Oui.li.ix.metha. Venerat euẽi rapidas loue natus ad undas. Pli.li.iiii. Euennus cadit in sinũ corinthiacum ex opposito ad urbẽ patras. ¶ Vorticẽ fluuium Euenũ. ¶ Meq3.hoc mõ recepit me cõmissam ab hercule:ut me transueheret. ¶ Spina.est os qđ extenditur a collo usq3 ad ptẽ posterioreẽ erat nessus ex media pte eq:ex media hois. ¶ Minas.ipse ferẽs me frãgebat ĩpetus fluuis. ¶ Iam tutus:trãsportauerat me:cũ adhuc hercules eẽt ĩ medio fluctu. ¶ Citabat.accelerabat. ¶ Vector.uerba herculis ad nessum:licet gãges & hyster iũgerẽt simul:alter ẽ ĩ oriẽte:alter in septẽtrione:nõ me ĩpedirẽt qn te ꝑsequerer. ¶ Telo.sagitta. ¶ Fugã.fugientẽ nessum. ¶ Arcus.sagitta prius pcussit eũ q̃ audiret uerba. ¶ Longũ uulnus.longa arũdo:hypalage. ¶ Fixit.firmauit & ĩfixit mortẽ. ¶ Diẽ extremã lucẽ. ¶ Excipit.cadentẽ colligit. ¶ Tabẽ.sanguinẽ putre factum. ¶ Insertã.ĩpositã. ¶ Quã.s. ungulã sibi ꝑabie abscinderat. ¶ Tũ uerba.dato sanguĩe suo deyãire:nessus hoc addidit: solẽt mulieres Thessale uti ad remedium amoris illo:sed opus est seruare occultum a sole. ¶ Mage.incãtatrices. ¶ Defigi.stabiliri. ¶ Malo.hoc sanguine qui est tanquam uenenũ.hoc faciebat ut uenenaret herculem. ¶ Michale. nomen est centaure fœmine quæ docuit thessalas hoc remediũ amoris.

Nu. Quid istũd est quod esse secretũ iubes:
De. Nõ tela sunt:nõ arma:nõ ignis:nõ minæ:
Nu. Prestare fateor posse me tacitam fidem
Si scelere careat:interim scelus est fides.
De. Circũspice agedũ neqs archana occupet:
Partemq3 in omnem uultus inquirens eat.
Nu. En locus ab omni tutus arbitrio uacat.
De. Est in remoto sedis egregiæ loco:
Archana tacitus nostra defendens specus:
Non ille primos accipit soles locus.
Non ille feros cum ferens titan diem:
Lassam rubenti mergit oceano rotam.
Illic amoris pignus herculei latet.
Altrix:fatebor:nessus est auctor mali:
Quẽ grauida nubes thessalo genuit duci:
Qua celsus astris inserit pindus caput.
Vltraq3 nubes othryx eductus riget.
Namq3 ut subactus herculis claua horridi
Achelous:omnes facilis in species dari.
Tandem peractis omnibus patuit feris.
Vnoq3 turpis subdidit cornu caput.
Me coniugem dum uictor alcides habet.
Repetebat argos:forte per campos uagus
Euenos altum gurgitem in pontum ferens:
Iam pœne summis turbidus ripis erat
Transire nessus uorticem solitus uagum
Præcium poposcit:meq3 iam dorso ferens.
Qua iungit hominem spina deficiens equo:
Frangebat ipsas fluminis tumidi minas.
Iam totus undis nessus exierat ferox.
Medioq3 adhuc errabat alcides uado:
Vasto rapacem uorticem scindens gradu
Ast ille ut esse uidit alcidem procul
Tu preda nobis inquit:& coniunx eris.
Prohibetur undis:meq3 complexam ferens
Gressum citabat:nõ tenent unde herculem.
Infide uector inquit immixti licet
Ganges & hyster uallibus iunctis eant.
Vincemus ambos:consequitur telo fugam
Precessit arcus uerba:tum longum ferens:
Harundo uulnus:tenuit herentem fugam
Mortemq3 fixit:ille iam querens diem.
Tabem fluentis uulneris dextra excipit:
Traditq3 nobis ungula insertam sua
Quam forte sæua scinderat auulsam manu
Tum uerba moriens addit hoc inquit mage
Dixere amorem posse defigi malo.
Hoc docta michale thessalas monuit nurus

Vnam inter oēs luna quam ſequitur magam.
Aſtris relictis:illitas ueſtes dabis:
Hac inquit ipſa tabe:ſi pellex tuos
Inuiſa thalamos tulerit:& coniunx leuis
Aliam parenti dederit alti ſono nurum.
Hoc nulla lux conſpiciat:hoc tenebre tegāt.
Tantum remote:ſic potens uires ſuas
Sanguis tenebit:uerba depræhendit quies
Mortemq3 laſſis intulit membris ſopor.
Tu quam meis admittit archanis fides
Perge:ut nitentes uirus in ueſtes datum.
Mentem per artus adeat:& tactus ſinus
Intret medulas.
Nu.Otius iuſſa exequar
Alumna:præcibus tu deum ĩuictum aduoca:
Q ui certa tenera tela dimittit manu.
De.Te te præcor quē mundus & ſupi timent
Et æquor & qui fulmen æthnæum quatit.
Timende matri teliger ſæue puer.
Intende certa ſpiculum uelox manu.
Non ex ſagittis leuibus:e numero præcor
Grauiore profer:quod tuæ nundum manus
Miſere in aliquem:non leui telo eſt opus
Vt amarē poſſit hercules:rigidas manus
Intende:& arcum cornibus iunctis para.
Nunc nũc ſagittā pme:qua quondā horridus
Iouem petiſti:fulmine abiecto deus:
Cum fronte ſubita timuit:& rapidum mare
Taurus puelle uector aſſyrie ſcindit.
Immitte amorem:uincat exempla omnia.
Amare diſcat coniuges:ſi quas decor
Immiſit ioles pectori herculeo faces:
Extinguē totas perbibat flammas mei.
Tu fulminantem ſæpe domuiſti iouem:
Tu furua nigri ſceptra geſtantem poli
Turbæ ducem maioris & dominum ſtygis.
Tu qui nouerca grauior irata deus
Cape hũc triumphum:ſolus euiñce herculē.
Nu.Prolata uis eſt.quæq3 palladia colus
Laſſauit omnem texta famularem manum.
Nunc congregetur uirus:ut ueſtis bibat
Herculea peſtem:præcibus augebo malum
In tempore ipſo gnauus occurrit licas.
Celanda uis eſt:illa ne pateant mala:
De.O quod ſuperbe non habēt unq̄ domus.
Fidele ſemper regibus nomen lica:
Cape hos amictus:noſtra quos uenit manus
Dum uagus in orbem fertur:& uictus mero

¶ Quam magam. ſcilicet michalem . ¶ Luna ſequitur propter peritiam artis magice.¶ Illitas. ĩtinctas.¶ Dabis.ſ.herculi.¶ Tulerit.occupauerit.¶ Altiſono.ioui pri. ¶ Hoc nulla lux. ſeruato ne uideat lucem.¶ Potens.ad reducendum amorem.¶ Deprehendit.ſupuenit mors dum ita loqueretur.¶ Tu quam.mandat nutrici ut aportet uenenum illud.¶ Admittit .recipit.¶ Perge.uade.¶ Mentem.ſcilicet herculis. ¶ Artus.penetrando.per membra eius. ¶ Sinus.ueſtis. ¶ Inuictū deū.cupidinē ibo & iuſſa peragam:interea tu precibus deum amoris inuoca.¶ Ethneum .fabricatum.a cyclopibus q habitant ethnam.¶ Teliger.cupido gerens tela.¶ Intende.dirige.¶ Certa manu.nō fruſtra percutiēti.¶ Spiculum.ſagittam.¶ Grauiore. ex grauioribus ſagittis.ut maius uulnus ferat. ¶ Profer.prome ex faretra.¶ Rigidas. duras amantibus.¶ Cornibus.opus eſt ut trahas arcum adeo ut unum caput tangat aliud:ut grauius ferias. ¶ Prome. extrahe talem ſagittam quali fixiſti louem quando captus eſt amore europe. ¶ Fronte ſubita. natis ſibi cornibus: nam mutatus eſt in taurum. ¶ Puelle. aſſyrie Europe filie agenoris regis Phœnicie. ¶ Scindit.ſcilicet natando.¶ Diſcat.ſcilicet hercules. ¶ Faces.ignes amoris. ¶ Perbibat. ſolam me amet.¶ Furua.nigra & infernalia: per circuitionem dicit plutonem qui captus fuit amore proſerpine.¶ Maioris.quare illuc deſcendunt omnes.¶ Tu.cupido qui es terribilior nouerca iunone irata. ¶ Triumphum. de hercule. ¶ Prolata.reuertitur nutrix cum ueneno & ueſte: & cum uenit lycas: iubet omnia occultari. ¶ Vis.illud uenenum tante potentie. ¶ Palladia.omnes artes inuenit pallas.¶ Laſſauit.defatigauit filando & texendo omnem manum famularem ideſt ancillarum. ¶ Peſtem.uenenū.¶ Præcibus.artibus magicis.¶ Vis celāda. non cognoſcat illud lycas.¶ O qđ.alloqtur licā regia.¶ Fidele.appolitio é.¶ Vagus.hercules.

¶Lidiam.omphalem cui ſeruiuit:hanc ueſtem fillaui eo tempore non oblita coniugis mei. ¶Nūc.hoc tempore amat iolem. ¶Horridū. durum iecur ubi eſt ſedes amoris. ¶Fors.pro forte. ¶Coniunx.hercules: dic nō induat hāc ueſtem priuſquā fecerit ſacrificia. ¶Cana populo.corona de frōdibus populi arboris q̄ habet folia albicātia ex una parte. ¶Vinctus. coronatus. ¶Matrem.uenerem:interea ibo domum ut ſacrificem ueneri. ¶Vos.dū recedit mandat choro ut defleat miſeriam ſuā. ¶Calydonie.ubi regnauit Oeneus pater deyanire. ¶Extuli.duxi mecum de patria oetholia.

Lemus. Sequitur chorus deflens uices deyanire:& tāquam fideles amice nolunt deſerere reginam ī calamitatibus quod non ſolet euenire regibus qui in aduerſa fortuna ab amicis deſtituuntur:qui ſunt tāquā irundines que cū uere & eſtate apud nos fuerint:hieme aduentante aufugiūt: demū preclaris ſententiis laudat mediocrem conditionem uite. Verſus eſt dimeter anapeſticus. ¶Oenei. caſus uocatiui.o deyanira filia oenei:oeneis patronomicum eſt. ¶Turba.nos turba comitū tuarum. ¶Dubios.incertos amores herculis. ¶Pulſare.ſolite eramus ludere tecū ī ripa acheloi fluminis œtholie. ¶Peracto.finito uere:quā do modicas aq̄s hēbat ut poſſet uadari. ¶Serperet.ꝓpe arenā flueret. ¶Lycormas.alio nomine euenus fluuius œtholie circa quē ét ludere ſolebamus. ¶Flauus.ab aquis flauis. ¶Rapido.impetuoſo. ¶Nos.ſimiliter ad ſacra palladis tecū eramus. ¶Orgia.ſacrificia omnia dicuntur. ¶Cadmeis.thebanis:nam cadmus edificauit thebas. ¶Ciſtis.caniſtris quibus offerebantur munera. ¶Tertia eſtas.nam tertio anno fiebant illa ſacra. ¶Spicifere dee.cereri dee frugum. ¶Eleuſis.urbs in thera īſula iuxtā atticā ut oſtendit ptholomeus. ¶Miſtas.ſacrificātes cereri qui miſte dicuntur ut ſupra uidimus. ¶Claudit.quia ſacra erant ſecreta. ¶Nūc quoque .ſicut temporibus proſperis habuiſti nos comites:habebis & in aduerſis. ¶Vbi quando: ſnia bona. ¶Tu quicūq̄.digredit̄ a propoſito: reges licet multitudinē magnam habeant:uix unū fidelem reperiūt ī aduerſis. ¶Centū.multa ſecundū diuerſa officia nā diuerſe māſiones ſunt in domo regum. ¶Erynnis.furia. ¶Fraudes.hæc oīa ſunt in aula principum. ¶Ferrū latens.ſ.ad iſidias:per hoc notat ꝓditores. ¶Prodire.exire. ¶Eous.lucifer nam cum euaſerint ī ſidias noctis:& mortem:credendi ſunt naſci de nouo. ¶Pauci.concludit quod pauci colunt reges amore. ¶Plures. explicat cauſam cur ueniant ad aulam principum. ¶Fulgor ſplendor & excellentia. ¶Proximus.amicus regi poſſit cōſequi dignitates. ¶Vrit.incitat ambitio glorie. ¶Cupit.alius uadit ad diuitias habendas:licet eius auiditatem non ſatiaret totū aurū mūdi.

Tenet feroci lidiam gremio nurum
Nunc poſcit iolem:ſed iecur fors horridum
Flectam emerendo.merita uincunt & malos.
Non ante ueſtes induat coniunx iube
Quam thure flāmas ſpargat:& poſcat deos.
Cana rigentem populo uinctus comam.
Ipſa ad penates regios greſſus feram.
Præcibuſq3 amoris horridi matrem colam.
Vos quas paternis extuli comites focis.
Calidoniæ deflete lugendas uices.

Chorus mulierum.

Lemus o caſus œnei tuos:
Comitum primos turba per annos.
Flemus dubios miſeranda thoros.
Nos acheloi tecum ſolitæ
Pulſare uadum cum iam tumidas
Vere peracto poneret undas
Graciliſq3 uado ſerperet equo.
Nec præcipitem uolueret amnem.
Flauus rapido fonte licormas.
Nos palladias ire per aras.
Et uirgineos celebrare choros
Nos cadmeis orgia ferre
Tecum ſolitæ condita ciſtis.
Cum iam pulſo ſidere brumæ.
Tertia ſoles euocat æſtas.
Et ſpicifere conceſſa deæ
Actica miſtas claudit eleuſis:
Nunc quoq3 fatum quodcunq3 times
Fidas comites accipe fatis.
Nam rara fides:ubi iam melior:fortuna ruit.
Tu quicunq3 es qui ſceptra tenes:
Licet omne tua uulgus in aula
Centum pariter limina pulſet:
Cum tot populis uix una eſt fides:
Tenet auratum limen erynnis:
Et cum magne patuere fores:
Intrant fraudes:cautiq3 doli.
Ferrumq3 latens:cumq3 in populos
Prodire parant:comes inuidia eſt.
Noctem quotiens ſummouet eous:
Regem totiens credite naſci.
Pauci reges non regna colunt.
Plures fulgor conuocat aulæ:
Cupit hic regi proximus ipſi:
Claruſq3 latas ire per urbes.
Vrit miſerum gloria pectus.
Cupit hic gazis implere famen.

Nec tamen omnis plaga gemmiferi
Sufficit hiſtri: nec tota ſitim
Lidia uincit: neq3 zephiro
Subdita tellus ſtupet aurato
Flumine clarum radiare tagum.
Nec ſi totus ſeruiat hebrus:
Ruraq3 diues cingat hydaſpes.
Intraq3 ſuos currere fines
Spectentq3 toto flumine gangem.
Auidis: auidis natura parum eſt.
Colit hic reges regumq3 lares:
Nō ut p̄ſſo uomere ſemp: nunq̄ ceſſet curuus
Vel mille ſecent arua coloni: (arator.
Solas optet quas donat opes.
Colit hic reges calcet ut omnes
Perdatq3 alios: nullumq3 leuet.
Tantum ut noceat cupit eſſe potens.
Quota pars moritur tempore fati.
Quos fœlices cinthia uidit:
Vidit miſeros abitura dies.
Rarum eſt fœlix idemq3 ſenex.
Ceſpes tyrio mollior oſtro
Solet inpauidos ducere ſomnos
Aurea rumpunt tecta quietem.
Vigileſq3 trahit purpura noctes.
O ſi pateant pectora ditum.
Quantos intus ſublimis agit
Fortuna metus: brutium coro
Pulſante fretum mitior unda eſt.
Pectora pauper ſecura gerit.
Tenet e patula pocula fago.
Sed non trepida tenet ipſa manu:
Carpit faciles uileſq3 cibos:
Sed non ſtrictos reſpicit enſes.
Aurea miſcet pocula ſanguis.
Coniunx modico nupta marito:
Non diſpoſito clara monili:
Geſtat pelagi dona rubentis
Nec gemiferas detrahit aures:
Lapis eoa lectus in unda. Nec ſidonio mollis
Repetita bibit lana rubores. aheno
Nec mœnia diſtinguit acu:
Quæ phœbeis ſubditus euris.
Legit eois ſeres arboribus.
Quælibet herbe tinxere colos:
Quas indocte neuere manus.
Sed non dubios fouet illa thoros.
Sequitur dira lampade erinis.

¶ Hiſtri. danubii: ubi naſcuntur gemme. ¶ Lydia. ubi eſt pactolus ducés arenas aureas.. ¶ Zephiro. qui ſpirat ab occidente: intelligit hyſpaniam ubi eſt tagus fluuius auriferas arenas ſimiliter habens ut ſcribit plinius libro tertio. ¶ Hebrus. fluuius thracie ferens maximam fertilitatem: ſi haberet totum mundum non ſatiaretur. ¶ Hydaſpes. fluuius parthie. ¶ Gágem. fluuium indie. ¶ Natura. quæ paucis eſt contenta: ut Seneca in epiſtolis: ſi ad naturam uixeris: contentus eris: ſi ad opinionem nunquá. ¶ Colit. alius ſequitur reges non ut fugiat paupertaté aut paret multas poſſeſſiones ſed ut largiri poſſit & parare amicos. ¶ Calcet. alius ut opprimat fauore regis omnes. ¶ Alios: aliquos precipue ſibi inuiſos. ¶ Leuet. nulli bonum faciat. ¶ Quota. minima: pauci ſunt qui perficiant curſum uite legitimum nam morte uiolenta pereunt. ¶ Cynthia. luna: eodem die qui fuerant fœlices efficiuntur miſeri. ¶ Rarꝫ. apud paucos. ¶ Senex. longū & durabile. ¶ Ceſpes. terra gramine uirens præſtat mollius cubile pauperibus quā purpura regum: & ſic chorus cōmendat uitam mediocrem. ¶ Ditum. diuitum. ¶ Brutium. brutii populi italie ante calabriam uerſus illud mare quod ſeparat ſiciliā ab italia fluctibus & periculis famoſum. ¶ Coro. uento. ¶ Pocula. uaſa lignea. ¶ Trepida. ſine metu ueneni. ¶ Sanguis. mors: quando miſcet ſanguis cum uino. ¶ Diſpoſito. gemmis diſtincto. ¶ Dona. margaritas quæ leguntur in mari rubro. ¶ Detrahit. grauat: ſolebant antique mulieres: ut ſcribit Iuuenalis. appẽdere gẽmas perforatis auribus. ¶ Sidonio. aeno. uaſe í quo tingitur purpura: ſidō ciuitas phœnicie ubi color purpureus inuẽtus eſt. ¶ Mollis. delicata. ¶ Meonia. lydia ubi ueſtes pingebantur acu. ¶ Phœbeis euris. uentis orientalibus: ubi ſunt ſeres qui ex arboribus ſuis colligunt ſericum. ¶ Quelibet herbe. non oportet tingere ueſtem pauperis præcioſo colore. ¶ Colos. quarte declinationis. ideſt lanam filatam a pauperibus. ¶ Fouet. illa quæ eſt uxor modici uiri: non habet dubios thoros. ¶ Lampade. matrimonio: nam ante ſponſas ferebantur faces.

¶Quarum.scilicet thoros:quarum diem.s. nuptialem siue natalem populi coluerunt.¶ Nec sibi.non cognoscit fœlicitatem suã pauper nisi quando uidet ruinam potentum. ¶Defugit.q non seruat mediocrem uiam:nunquã erit securus in uita.¶ Dum petit. probat per exemplũ phætontis.¶Puer.phæton.¶Secũ.quare ipse fulminatus est & combustus orbis. ¶ Mediũ. aliud exemplũ dedali & Icari notissimũ.¶ Tenuit.uenit cumas.ut Virgi. in principio sexti. ¶ Nulli ponto.quia non cecidit ut filius Icarus in mari cui dedit nomen Icariũ. ¶Veras.aues quæ naturaliter uolãt.¶Ignoto.quia ãtea pars illa maris non erat nota.¶Male.præclara snía non est bona compensatio ut uelis ire altius ut postea cadas.¶Pensantur.compensantur:tractum a bilance. ¶ Magna.res magne.¶Alius. dicit chorus querant alii altum statũ uolo mediocré.¶ Potentũ.nullus rex uocat me.¶Strĩgat.utiſ methaphora sumpta a nautis:habeo paruam cimbam & securus ibo circa littora:q habent magnas naues uadãt in altum ubi sunt multa pericula.¶Transit.non nocet illi qui est iuxta portum.¶Sinus.portus.¶ Querit.s.fortuna ut perdat in medio mari.¶Quarum.s.ratium.¶ Supera.uela:quæ habẽt uela ita animata ut tangant nubes. ¶ Sed quid.ueniebat deyanira attonita. ¶ Thias sautia.sacerdos bacchi concitata furore.¶Refer.dic nobis regina quis casus te agitat. ¶Vultus.ex quo perturbatio animi cognoscitur.

u Agus.Hic est tertius actus in quo continetur dolor Deyanire: nam facto sacrificio ueneri incidit ipsi suspitio q̃ nessus dixerat ne ostenderet sanguinem soli: unde ipsa uolés experiri quid id esset:sanguinem protulit in solem & statim cepit ebulire & emittere flammas igneas:unde tunc præcipiens illud esse uenenum rediit dolens:ĩterrogaturq̃ a choro cur ita palida sit:ipsa autem respõdet.¶ Vagus.currens per omnia membra. ¶ Excussos. conquassatos. ¶ Horret.erigitur. ¶ Salit. tremit. ¶ Vt flatus.dat comparationẽ de tempestate maris q̃ licet uenti cessent tamen:nõ cessat motus & estus subito.¶ Excussa.cõquassata ¶Lãguidis.deficiẽtibus.¶ Semel.quãdo diiĩci piũt mutare fortunã alicui nõ sunt cõtẽti uno malo sed plura addunt miseris.¶ Dolebã nup de iole:nunc mihi accedit alia calamitas.¶Premere.grauare. ¶Vrget.non cessat.¶Hos exitus.s.ut ueniant ad calamitates.¶ Impotens.s.ĩmalum:crudelis. ¶ Rotat. uersat. ¶ Vt.postq̃ respondet deyanira. ¶ Timuit. cepit suspicari malum.¶Astruit.affirmat ipsum esse uenenũ.

Quarum populi coluerunt diem.
Nec sibi fœlix pauper habetur:
Nisi fœlices cecidisse uidet.
Quisquis medium defugit iter:
Stabili nunq̃ tramite curret.
Dum petit unum præbere diem
Patriosq3 puer concitat axes:
Nec per solitum percurrit iter: (rota
Sq3 phœbes ignota secat:Sidera flamis errãte
Secum pariter perdidit orbem.
Medium cœli cum peregerat iter:
Tenuit latias dedalus oras:
Nulliq3 dedit nomina ponto.
Sed dum uolucres uincere ueras:
Icarus audet:patriasq3 puer
Despicit alas phœboq3 uolat
Proximus ipsi:dedit ignoto: Nomina ponto
Male pensantur magna ruinis:
Felix alius magnusq3 uolet.
Me nulla uocet turba potentum:
Stringat tenuis littora puppis.
Nec magna meos aura phasellos
Iubeat medium scindere pontum.
Transit tutos fortuna sinus
Medioq3 rates querit in alto.
Quarum feriunt supera nubes.
Sed quid pauido territa uultu:
Qualis baccho sautia thias.
Fertur rapido regina gradu.
Quæ te rursus fortuna rotat.
Miseranda refer:licet ipsa neges.
Vultus loquitur quodcunq3 negas.
Actus tertius. Deyanira Chorus.

Deyanira loquitur.

u Agus per artus errat excussos tremor:
Erectus horret crinis:impulsis adhuc
Stat terror animis:& cor attonitum salit.
Pauidumq3 trepidis palpitat uenis iecur.
Vt fractus austro pontus etiam nunc tumet.
Quanuis quiescat languidis uentis dies.
Ita mens adhuc uexatur excussa metu
Simul profecto præmere fœlices deus
Cum cœpit urget:hos habent magna exitus:
Cho.Quis tã ĩpotẽs:o misera te casus rotat:
De.Vt missa palla est:tabe nessea illita.
Thalamisq3 amens intuli gressum meis.
Nescio quid animus timuit & fraudẽ astruit.
Libet experiri solibus:uirus ferum:

Flammasq3

Flammaſq3 neſſus ſanguinem oſtendi arguit
Hic ipſe fraudes eſſe præmonuit deus:
Et forte nulla nube reſperſus iubar
Laxabat ardens feruidum titan diem.
Vix ora ſolui patitur & nunc timor:
Medios in ignes ſolis:& claram facem
Q uo tincta fuerat:palla ueſtiſq3 illita
Abiectum horret uirus:& phœbi comam
Tepefactus ardet:uix queo mõſtrum eloqui.
Niues ut eurus ſoluit aut tepidus notus.
Q uas uere primo lubricus perdidit.
Vtq3 euolutos frangit ionio ſalo
Oppoſita fluctus leucas:& laſſus tumor
In littore ipſo ſpumat:aut celeſtibus
Aſperſa:tepidis thura laxantur focis
Sic languet omne uirus:& perdidit comam.
Dumq3 ipſa miror:cauſa mirandi perit.
Q uin ipſa tellus ſpumeos metus agit.
Et quicquid illa tabe contactum eſt labat.
Timenſq3 tacita ſequitur:& quaſſat caput:
Natum pauentem cerno:& ardenti pede
Greſſus ferentem:prome quid portes noui:
Hyllus Deyanira Nutrix.Hyl.loquitur §
Rofuge:quere ſi quid ulterius patet
p Terris freto ſideribus oceano inferis:
Vltra labores mater alcide fuge:
De.Neſcio quid animus grãde preſagit malũ
Effare quis me caſus inſontem præmat.
Hy.Cæcus illud orbis atq3 præſidiũ unicum:
Q uem fata terris in locum dederant iouis:
O mater abiit: & membra & herculeos toros
Vrit lues neſcio quæ:qui domuit feras:
Ille ille uictor uincitur:meret:dolet:
Q uid queris ultra.
De.Miſerias propèrant ſuas.
Audire miſeri:fare quo poſita in ſtatu
Iam noſtra domus èſt:o lares:miſeri:lares:
Nunc uidua:nunc expulſa:nunc feror obruta:
Hy.Non ſola meres:hercules toto iacet
Mundo gemendus.fata nec mater tua
Priuata credas:iam genus totum obſtrepit
Hunc eiulatu:quem gemis cuncti gemunt.
Commune terris omnibus pateris malum:
Luctum occupaſti prima:non ſolum herculẽ:
Miſeranda meres.
De.Q uam prope a læto tamen
Ede ede queſo iaceat alcides meus.
Hy.Mors refugit illum:uictaq3 in regno ſuo

¶ Arguit.prohibet.¶ Hic.in hoc uerbo quod ille prohibebat ſanguinem oſtendi ſoli.¶ Laxabat.dilatabat ſuũ calorem.¶ Vix.uix poſſum dicere quod uidi.¶ Niues.quãdmodum tempore ueris flante euro ſoluũtur niues ita lique factus eſt ille ſanguis aſpectu ſolis.¶ Lubricus. ſolubilis.¶ Vtq3.alia comparatio.¶ Leucas.in ſula teſte pomponio iuxta epirum habens mõtem altiſſimum.¶ Salo.mari.¶ Aut.alia comparatio ſicut thura laxantur ideſt diſſoluuntur poſita in igne.¶ Omne.uirus ille ſanguis conſumitur.¶ Comam.quantũ traxerat:quia iam deficiebat materia.¶ Cauſa.ipſe ſanguis:dum miror hoc mõſtrum:ſtatim euanuit.¶ Quin. imo terra ubi erat poſitum uenenum uidebatur feruere & moueri.¶ Spumeos.cũ quadam ſpuma.¶ Labat.mouetur.¶ Timẽs.dum ita loqueretur uidet uenientem nutricem & hylum filium qui iuerat queſitum patrem herculem.¶ Quaſſat.ſicut dolore affecta.¶ Ardenti.feſtino: & ſic dat locum ſequenti ſcene.¶ Promе.narra fili:
p Rofuge.Reſpondet Filius monẽs matrem ut fugiat ut poſſit eſſe tuta a furore herculis:tibi petendus eſt locus aliquis ultra illa ubi fuit hercules:ſi uis euadere.¶ Inſontẽ. ſine culpa.¶ Decus.hercules:appoſitiue.¶ Locum iouis.ut liberaret homines a malis ut lup piter.¶ Thoros.pulpas brachiorum.¶ Quid ultra.ſcilicet quod doleat hercules iuictus omnibus malis.¶ Properant.nam ſemper extremam miſeriam ſuam uolunt ſcire.¶ Vidua.intellexit herculem eſſe mortuum:unde dicit putabam me eſſe uiduam propter iolem ſed nũc uideor uidua & uere expulſa.¶ Priuata.pertinentia tibi ſoli:nam totus mundus obſtrepit.i. conqueritur.¶ Quam prope.interrogat filiũ quantum hercules ſit prope mortẽ:reſpondet filius quod mors uidetur eũ fugere: nec fata uidẽtur uelle perimere eũ qui fuerit ſalus mũdi.

¶ Semel.quãdo hercules fuit apud inferos ubi est locus mortis. ¶ Colos. de quibus trahunt filla. ¶ Peragere fatum. rumpere uitam Herculis. ¶ Hoc.s.die. ¶ Sũmo.ultimo:erit ne hic dies quod moriatur hercules: & quod dicatur Hercules iuisse ad iferos. ¶ Erit.scilicet hercules aliter ierit. ¶ Peiorem.ubi sunt inferi. ¶ Precedere.dic fili si nundum mortuus est pater qa illum uolo præcedere in morte. ¶ Euboica.hilus describit seriem rei & locum ubi Hercules uolebat facere sacrificium. ¶ Euboica. insula euboie. ¶ Pulsatur.s.a mari. ¶ Tumens.elevata ubi est caphareus promontorium. ¶ Phryxium.dicitur etiam helespontũ. ¶ Austro.subiectum est meridiei:& uersus septentrionẽ habet euripum mare augustum quod sepat illam a terra cõtinua:& per septem horas crescit:& per septem decrescit:unde dicit instabiles undas:quia teste pomponio li.iiii. Alterno cursu septies in die totidem in nocte refert est enim euripus inter boetiam & euboiam. ¶ Hæc in hoc loco est promontorium ubi erant templa iouis cenæi dicti a loco ubi erat. ¶ Vt stetit. postquã uenit hercu.ad aras ut sacrificaret deposuit habitus suos. ¶ Laxauit.liberauit põdere. ¶ Succendit.inductus ueste quã miseras iuit ad aras cõcipiens præces. ¶ Has messes.Thura cynamum:& alia odoramentã. ¶ Depone: non opus amplius ut mittas fulmen quare omnes tyrannos:& mõstra superaui. ¶ Gemitus: dum præces ita conciperet:cepit subito ingemiscere. ¶ Ipso.scilicet hercule. ¶ Qualis.bona comparatio erat:quemadmodũ taurus uulneratus ante aras qui impressa ideſt ifixa securi aufugit mugiens. ¶ Mundo.cœlo:ille gemitus erat:quemadmodũ fragor fulminis. ¶ Calpe.mons é ad ultimas partes hispaniæ uersus oceanum. ¶ Cyclas.cyclades insule sunt in mari egeo. ¶ Capharides.capharei promontorii de quo diximus. ¶ Reddit:scilicet resonando: ¶ Flentem.herculem quasi cum indignatione sit prolatum. ¶ Vulgus. illi qui circunstabant: credebant ipsum rediisse in pristinum furorẽ. ¶ Ille.licas. ¶ Metu.quasi mortuus é ex metu. ¶ Pax.nã quasi erat mortuus quãdo hercules cõphendit eũ. ¶ Pœne.ad pœnã. ¶ Cadauer. licã mortuũ quasi. ¶ Ferã.nã portabat eleuatũ.

Semel est:nec audent fata tam uastum nefas
Admittere:ipsa forsan trepida colos:
Clotho manu proiecit:& fatum herculis
Timet peragere:proh diem nefandum:diẽ:
Hoc ne illo summo magnus alcides erit
Ad fata & umbras atq3 peiorem polum.
Dé. Præcédere tu illũ dicis:an possum prior
Mortem occupare:fare si nundum occidit.
Hy. Euboica tellus uertice immenso tumens:
Pulsatur omni parte:phrixeum mare
Scindit caphareus:seruit hoc austro latus.
At qua niuosi patitur aquilonis minas:
Euripus undas flectit instabiles uagus.
Septemq3 cursus flectit:& totidem refert.
Dum lapsum titan mergat oceano iubar.
Hic rupe celsa nulla quam nubes ferit
Annosa fulgent templa cenei iouis.
Vt stetit ad aras omne uotiuum pecus:
Totumq3 tantis gemuit armentis nemus
Spolium leonis sordidum tabo exuit.
Posuitq3 claue pondus:& pharetra grauis
Laxauit humeros:ueste tunc fulgens tua:
Cana reuinctus populo horrentem comam
Succendit aras:accipe has inquit focis
Non false messes genitor & largo sacer
Splẽdescat ignis thure: quod phœbum colẽs
Diues sabeis colligit truncis arabs.
Pacata tellus:inquit & cœlum:& freta:
Feris subactis omnibus redii uictor:
Depone fulmẽ:& gemitus in medias præces.
Stupente & ipso cecidit:hinc cœlum horrido
Clamore complet:qualis impressa fugax:
Thaurus bipenne:uulnus & telum ferens
Delubra uasto trepida mugitu replet.
Aut quale mũdo fulmen emissum tonat.
Sic ille gemitus sydera & pontum ferit:
Et uasta calpe sonuit:& uoces cyclas
Excepit omnes:hinc petræ capharides
Hinc omne uoces reddit herculeas nemus.
Flentem uidẽmus:uulgus antiquam putat
Rabiem rediisse:tunc fugam famuli petunt.
At ille uultus ignea torquens facẽ.
Vnum inter omnes querit:& sequitur lycam.
Complexus aras ille tremebunda manu.
Mortem metu consumpsit:& parum sui
Pœne reliquit:dumq3 trẽmebundũ manu
Tenuit cadauer: hac manu inquit te feram.
O fata uictus herculem peremit lycas.

Ecce

Ecce alia clade:hercules peremit lycam.
Fata inquinantur:fiet hic ſummus labor.
In aſtra miſſus fertur:& nubes uago
Spargit cruore:talis in cœlum exilit:
Harundo getica iuſſa dimitti manu.
Autq̃ cidon excuſſit:inferius tamen
Fugiente trunco corpus in pontum cadit:
In ſaxa ceruix:funus ambobus iacet
Reſiſtite:inquit non furor mentem abſtulit
Furore grauius iſtud atq3 ira malum eſt.
In me iuuat fæuire:uix peſtem indicat
Et ſæuit artus ipſe dilacerat ſuos.
Et membra uaſta carpit auellens manu.
Exuere amictus quærit:hoc ſolum herculem
Non poſſe uidi trahere conatus tamen
Et membra traxit:corporis palla horridi
Pars eſt:& ipſa ueſtis immiſcet cutem.
Nec cauſa dire cladis in medio patet.
Sed cauſa tamen eſt:uixq3 ſufficiens malo
Nunc ore terram languidus prono ferit:
Nunc poſcit undas:unda non uincit malum
Et nota querit littora:& pontum occupat.
Famularis illum retinet errantem manus
O ſortem acerbam:fuimus alcide pares.
Nunc puppis illum littore euboico refert
Auſterq3 leuis pondus herculeum rapit.
Deſtituit animus mẽbra:nox oculos præmit.
De.Quid aſe ceſſas:quid ſtupes factũ ſcelus:
Natum repoſcit iupiter iuno emulum.
Reddendus orbi eſt:quod põt reddi exhibe.
Eat per artus enſis exactus meos.
Sic ſic agendũ eſt:tam leuis ponas manus
Tantas repoſcit:redde fulminibus ſocer
Nurũm ſceleſtam:nec leni telo manus
Armetur illud fulmen exiliat polo.
Quo ni fuiſſet genitus alcides tibi
Hydram cremaſſes.peſtem ut iſolitam feri.
Et ut nouerca peius irata malum.
Emitte telum quale in errantem prius
Phaetonta miſſum eſt pdidi erepto hercule
Et ipſa populos:quid rogas telum deos:
Iam parce ſocero:coniugem alcide necem
Optare pudeat:hoc erit uotũ maius:
A me petatur:occupa ferrum otius.
Cur demum ferrum: qcquid in mortẽ trahit:
Telum eſt abunde:rupæ ab ethærea ferar.
Hæc hæc:renatum prima quæ poſcit diem
Oethea eligatur:corpus hinc mitti placet.

¶Peremit licam.quaſi dedecus eſt occidere ui liſſimum ſeruum.¶Summus extremus ponetur in laboribus herculis.¶Talis.comparatio. ¶Excuſſit.emiſit. ¶Cydon.populus crethæ. ¶Inferius.fuit tãtus impetus emiſſionis. ut caput ſit auulſum a corpore. ¶Inferius. inferior pars corporis.¶Reſiſtite.fugiebant omnes uidentes herculis impetũ unde eos monet ut reſiſtant:quia non agitaſ furore:ut prius:ſed graiore malo. ¶In me.furebam in alios:nũc placet ſæuire in me.¶Non poſſe.ſcilicet exuere. ¶Palla.quia habebat partem corporis adherẽtem. ¶Immiſcet.trahẽdo ueſtem: trahebat & pellem.¶In medio.ignorabat cauſam: ſed tamen erat una cauſa uenenum.¶Sufficiens.nõ poterat ſufficere tanto dolori.¶Famularis.famulorum multitudo. ¶Pares.ita fortes ſicut ipſe qui a nullo poterat ſuperari: nunc retinetur a nobis. ¶Nunc puppis.iam poſuerunt eũ in cimba:ut reportarent ab euboia in boetiã. ¶Auſter.ſolebat hercules fortis ubiq3 pondus ferre.ut etiam naues nõ eſſent capaces ipſius: nunc leua uento fertur.¶Quid ceſſas.deliberat deyanira mori poſt Herculem. ¶Natum herculem. ¶Reddendus. oporteret eum reddere toti mundo:ſed non poſſum.¶Exibe.ad ſeipſam loquitur:quaſi dicat da pœnas toti mũdo.¶Tam leuis.mutat propoſitum:q̃ deliberauerat mori manu propria.¶Socer.iuppiter fulmina me.¶Cremaſſes.combuſiſſes. ¶Nouerca.fui peior quam nouerca iuno quæ non potuit Herculem interficere. ¶Feri. percute me ut in ſolitam peſtem: & malum peius nouerca.¶Errantem.neſcientem regere currus paternos.¶Populos.qui tuti erant uiuẽte hercule. ¶Quid rogas.mutat conſilium iterum. ¶Socero.ſoui ne habeat hunc laborẽ.¶Coniugem.debeo me oſtendere coniugem herculis ut ſim fortis ut fuit maritus.¶Hoc.interrogatiue:poſſum me occidere.¶Occupa accipe. ¶Cur demum.repræhendit etiam iſtud: quia debet ſe præcipitare. ¶Quicquid.ſ.quod poteſt facere mortem.¶Ethærea.ſublimi:præcipitabor de alta rupe. ¶Oethea.ſcilicet rupes montis Oethe in theſſalia.¶Renatum.a cacumine cuius apparet dies quando naſcitur.

¶ Mei.de me.¶ Pendeant.ſtent ſuſpenſe ad ali quod ſaxum.¶ Rubeat.ſanguine meo.¶ Leuis una.alia deliberatio:nã te millies mori oportet.quod tanto ſceleri non ſatis eſt una mors. ¶ Extendi. produci in longum ut diutius det pœnas.¶ Incubes.te inicias.¶ Thalamis.utinã haberem enſẽ herculis quo me feriré.¶ Vna. reuoca hanc deliberationem:& omnes gẽtes uocat:ut in illam coniiciãt ſaxa & faces.¶ Coite-congregate uos.¶ Iaculetur.iaciat.¶ Vindicem.liberatorem herculem.¶ Impũe: quia nõ erit hercules qui tollat eos.¶ Reddentur are.intelligit buſiridem ſolitum ſacrificare homines: iam naſcentur ſæui tyranni cũ nullus erit hercules.¶ Feci uiam ut uenirent ſcelera in mundo.¶ Rapto.occiſo hercule.¶ Facem incendium fulminis:iace in me fulmen quia eripui tibi gloriam tuam occidendo herculem.¶ Ereptam.quia ſoli ioui datur fulmen:ſed eripe ab eo illud ut me perimas.¶ Occupaui.preuẽi:nã tui illum perdere cupiebas:ut hanc gloriã haberes.¶ Impulſam.quaſi ad ruinam:culpa nõ é tua.cum factum ſit per ignorantiam.¶ Quicũ quæ.ſi quis peccauit per ignorãtiam:& poſtea cognouerit errorem debet ferre penitẽtiam: ne uideatur deliquiſſe libenter.¶ Morte. ut mors ſit penitẽtia.¶ Nocens.uideri ſi interfeceris te:uidebiť q; peccaueris.¶ Deceptos.qui peccauerunt per errorem.¶ Titana. ſolem uis hoc mõ fugeŕ lúcé.¶ Fugit me.ſ.ſceleratá.¶ Supereſt.adhuc uiuit.¶ Vinci quando hercules. potuit uinci & retineri a famulis:credendum é illum incepiſſe mori.¶ Quecunq; natum. putat genus ſepulture filii quãdo pater eius mortuus ſit.¶ Pregredi.ante cedere.¶ Arguis.uideris probare te ſponte peccaſſe.¶ Non dextra. cum factum fuerit per ignorantiã.¶ Facta qs. quis eſt qui uelit eſſe iudex mali ſui.¶ Quicũq; ſ.ille damnat qui uult fugere iniquitatem fatorum.¶ Ipe.hercules probat exemplo mariti q; factum per ignorantiam excuſabile ſit:ille uxorem & filios tali caſu perdidit.¶ Ter.quia megeram & duos filios iterfecerat: tamẽ ignouit ſibi.i.non ſe interfecit:ſed iuit in libiã ubi in flumine.¶ Cyniphio ſe expiauit:Ciniphs.fluuius eſt garamãtum teſte Herodoto libro quarto. Nam ut ait a charitone colle profluit: & in libicum mare inter duas ſyrtes cadit paſcitq; hyrcos maximos qui ab illo cyniphei dicuntur :ut uirgilius lib.tertio geor.cyniphei tondẽt hyr-

Abrupta cautes ſcindat:& partem mei
Ferat omne ſaxum:pendeant lacere manus:
Totumq; rubeat aſperi montis latus.
Leuis una mors eſt:leuis at extendi poteſt.
Eligere neſcis anime cui telo incubes:
Vtinam eſſet infixus thalamis meis
Herculeus enſis:huic decet ferro immori.
Vna perire dextera nobis ſat eſt:
Coite gentes:ſaxa:& incenſas faces:
Iaculetur orbis:nulla nunc ceſſet manus.
Corripite tela:uindicem ueſtrum abſtuli.
Impune ſæui ſceptra iam reges gerunt:
Impune iam naſcetur indomitum malum:
Reddentur aræ cernere aſſuete hoſtiam
Similem colenti:ſceleribus feci uiam.
Ego uos tyrannis regibus:monſtris:feris:
Sæuiſq; rapto uindice oppoſui deis.
Ceſſas tonantis ſocia:non ſpargis facem.
Imitata fratrem:& mittis ereptam ioui:
Meq; ipſa perdis:laus tibi erepta inclyta eſt.
Ingens triumphus emuli iuno tui.
Mortem occupaui:
Nu.Quid domum impulſam trahis:
Erroris iſtic:omne quodcunq; eſt nefas.
Haud eſt nocẽs:qcunq; nõ ſponte eſt nocẽs
De.Quicunq; fato ignoſcit:& parcit ſibi:
Errare meruit:morte damnari placet.
Nu.Nocens uideri qui petit:morte cupit.
De.Mors innocentes ſola deceptos facit.
Nu.Titana fugies: De.Ipſe me titan fugit:
Nu.Vitam relinques miſera
De.Et alcidem ſequor.
Nu.Supereſt:& aura ille celeſtes trahit:
De.Vinci hercules cũ potuit:hĩc cepit mori.
Nu.Natum relinques:fataq; abrumpes tua
De.Quecunq; natum ſepelit hæc uixit diu.
Deu.Virum ſequeris.
N.Prægredi caſte ſolent.
Nu.Si te ipſã dãnas:ſceleris te miſera arguis.
De.Nemo nocens ſibiipſe pœnas irrogat.
Nu.Multis remiſſa ẽ uita quorũ error nocẽs:
Non dextra fuerat:facta quis damnat ſua:
De.Quicunq; fata iniqua ſortitus fugit.
Nu.Ipſe hic megeram nempe confixam ſuis
Strauit ſagittis:atq; natorum indoles:
Lernea flectens tela furibunda manu:
Ter paricida factus:ignouit tamen
Sibi.nam furoris fonte cyniphio ſcelus

Sub axe libico terſit:& dextram abluit.
Q uo miſera pergis quid tuas dãnas manus:
De.damnat meas deuictus alcides manus.
Fraudem placet punire.
Nu.Si noui herculem.
Aderit cruenti forſitã uictor mali.
Dolorq3 fractus cedet alcide tuo.
De.Exedit artus uirus:ut fama eſt hydræ:
Immenſa peſtis coniugis membra abſtulit.
Nu.Serpentis illi uirus nocere autumas:
Aut poſſe uinci:qui malum & uiuum tulit.
Eliſit hydram dente cum infixo ſtetit
Media palude uictor:effuſo obrutus
Artus ueneno:ſanguis hunc neſſi opprimet
Q ui uicit ipſas horridas neſſi manus.
De.Fruſtra tenetur ille qui ſtatuit mori
Proinde lucem fugere decretum eſt mihi:
Vixit ſatis quicunq3 alcidem occidit.
Nu.Per has aniles ecce te ſupplex comas
Atq3 ubera iſta pœne materna obſecro.
Depone tumidas pectoris leſſi minas.
Mortiſq3 dire expelle decretum horridum.
De. Q uicunq3 miſero forte diſſuadet mori.
Crudelis ille eſt:interim pœna eſt mori
Nu.Sed ſæpe donum in pluribus ueniæ fuit:
Defende ſaltem dextrã infœlix tuam
Fraudiſq3 facinus eſſe non nuptæ ſciat.
De.Defendat illic:inferi ſoluent ream:
A me ipſa damnor:purgat has pluto manus
Stabo ante ripas immemor lethæ tuas.
Et umbra triſtis coniugem excipiam meum:
Sed tu nigrantis regna qui torques poli
Para laborem:ſcelera quæ quiſq3 auſus eſt.
Hic uicit error:iuno non auſa herculem eſt
Eripere terris: horridam pœnam para.
Siſyphia ceruix ceſſet:& noſtros lapis
Impellat humeros:me uagus fugiat latex
Meamq3 fallax unda decipiat ſitim:
Merui manus præbere turbinibus tuis
Q uecunq3 regem theſſalum torques rota.
Effodiat auidus hinc & hic uultur fibras
Vacet una danais has ego explebo uices:
Laxate manes:recipe me comitem tui
Phaſſiaca coniunx:peior hæc:peior tua
Vtraq3 dextra eſt:ſcelere ſeu mater nocens
Seu dira ſoror:adde me comitem tuis
Threicia coniunx ſceleribus:natam tuam
Altea mater recipe: nunc ueram tuam:

ci ſetaſq3 comãtes. ¶ Victor hercules forte nõ peribit hoc malo:euadet quemadmodum ab aliis periculis. ¶ Cruenti.crudelis uenẽi. ¶ Fractus.ſuperatus. ¶ Cedet.ſuperabitur ab hercule. ¶ Exedit.reſpondet deyanira non eſſe poſſibile q3 euadat: cum iam cõſumptus ſit ueneno lerneo. ¶ Autumas.exiſtimas q3 uenenum ſerpentis mortue illi noceat quam uiuam interemit. ¶ Viuum malum.ydram. ¶ Infixo.quãuis eſſet morſus ab ea:tamẽ illã ſuffocauit. ¶ Obrutus.figurate: habens membra obruta ueneno. ¶ Opprimet.quaſi dicat non. ¶ Manus.ſcilicet neſſi uiuentis. ¶ Fruſtra.non opus ẽ q3 plura mihi perſuadeas:nam ſtatui mori. ¶ Vixit. ſatis fecit uitæ qui habuit de hercule uictoriam unde mihi non curanda mors eſt. ¶ Leſi furore. ¶ Diſſuadet.quia mors liberat miſeros pœnis. ¶ Interim.aliquando ponitur pro iterdũ: ut ibi. ¶ Donum.aliquãdo uita eſt donum:aliquando malum. ¶ In pluribus.ĩ maiori parte: ergo tu uiue & habebis ueniam:expecta maritum & excuſa te. ¶ Sciat.ſ.hercules. ¶ Fraudis. ſ.neſſi qui te decipit. ¶ Nuptæ tui. ¶ Illic:apud inferos. ¶ Ream.ſ.me. ¶ Manus.ſ.meas. ¶ Letæ fluuie ĩfernalis. ¶ Immemor.cuius aqua parit obliuionẽ. ¶ Triſtis:anima mea ꝓpter cedem herculis. ¶ Nigrantis.ĩfernalis. ¶ Para mihi. ¶ Error.meus. ¶ Siſyphea.pone me loco ſiſyphi:aut tantali. ¶ Latex uagus.aqua ſurgens modo deficiens tantalo. ¶ Rota.caſus uocatiui. ¶ Turbinibus.reuolutionibus. ¶ Regẽ theſſalum.ixionem intelligit. ¶ Vultur.pœnam titii intelligit. ¶ Vna danais.hypermeſtra quæ maritum ſeruauit. ¶ Explebo.cõplebo numerum quinquaginta: harum hyſtoriam & pœnas diximus in prima tragœdia. ¶ Laxate. petit ut aperiãt inferos:ut poſſit ĩgredi. ¶ Phaſiaca coniunx.medea colchica. ¶ Peior hæc.ſ.manus mea. ¶ Mater.quia occidiſti filios. ¶ Soror. abſyrtum fratrem occidiſti. ¶ Thraitia coniunx.progne quæ ithim occidiſti. ¶ Altea mater. meleagri quæ filium ipſum occidiſti. ¶ Natam tuam. habentem mores tuos.

¶Quid tantum.dixi uos ſceleratas:ſed ſcelus meum é maius: quia occidi herculem ſalutem mundi.¶Elyſium.campus eſt ubi piorum ani me accipiuntur:ſi eſt aliqua in iſtis ſcelerata:il/ la me recipiat & cognoſcat ſcelus ſuum ꝑ meũ. ¶Caſte.facis.¶Matrimonii. ¶ Bellias.neptis belli patris danai:patronomicum abuſiue for/ matum per additionem.¶Cõiugum turbam. nam quiquaginta fuerunt minus una quæ ma ritos ſuos prima nocte ĩterfecerũt:ut diximus. ¶Inuicte.uertit ſermonem ad herculem abſen tem oſtendens innocentiã ſuam:licet perege/ rit dirum facinus: omnemq; culpam ĩ neſſum reicit.¶ Semiferi.neſſi centauri.¶Pellici.iole: eripui te mihi.¶Titan.deliberat mori. Velis ĩ grata.¶Exigam.dabo.¶Tibi.ad commodum tuum.¶Reddam.quando morimur redimus uitam quam accepimus. ¶ Extendo.difero.in terrogatiue.¶In tuas.manus:ut uenias tu her/ cules.:& moriar per manus tuas.¶ Virtus.in/ terrogatiue:ut poſſis me occidere. ¶ Sarmati ca.ſarmate populi ad pontum euxinum.¶Va let.poteſt.¶ Audit arcus.dicitur nõ audiꝛ quã do non trahitur:Hercules ſi potes mittere te/ lum:ipſa expecto nec timeo mortem.¶Dare. mittere ut daꝛ litteras.¶ Ignotum orbem.ubi ſunt ãtipodes:ut fregiſti lycã ſine culpa.¶Spar ge lacera.¶ Nefas archadie:ut perdidiſti aprũ & aues ſtymphalidas.¶ Reſtitit . ꝓde me ſicut monſtra quæ reſtiterunt tibi:a quibus uictor reuerſus es.¶Parce.hylus filius rogat matrem ne ſe perdat.¶Si uera.reſpondet deyanira ſi eſ ſet uerus & pius filius q; occideret eã.¶ Hæc. manum demonſtrat ut eum magis ĩcitet.¶ In luce tribui . generando te ſi protuli magnum decus tibi : eripui maius occidendo patrem. ¶ Diſce.cognoſce ſcelus meum eſſe magnum: quia omnino uolo mori : unde exhortaꝛ eum ut eam perimat.¶Mente noſtra.quia uolenté occides : nam ut inquit iuriſconſultus uolenti nõ fit iniuria. ¶ Times.quaſi dicat tu qui filius es herculis non deberes timere. ¶ Ita.adiurat ut debeat parare dextram ad matrem occiden dum. ¶ Iuſſa. non ſicut hercules qui iuſſus ab euryſteo per orbem perdebat monſtra.¶ Ma la pagens perdés monſtra: & in iuſſus:& ſpon te omnia facies.¶ Referas. repreſentes forti/ tudiné pꝛis.¶Para.ad ꝓcutiendũ. ¶ Erumnis. unde me liberabis tot miſeriis.¶ Feri.ꝓcute.

Agnoſce prolem:quid tantum tamẽ manus
Veſtre abſtulerunt:elyſium mihi:
Q uæcunq; fide coniuges nemoris ſacri
Lucos tenetis:ſi qua reſperſit manus
Viri cruore:nec memor caſte facis
Stricto cruenta bellias ferro ſtetit.
In me ſuas cognoſcat & laudet manus.
In hanc abire coniugum turbam libet.
Sed & illa fugiet turba tam dira manus:
Inuicte coniunx animus innocens mihi.
Sceleſta manus eſt:proh nimis mens credula
Proh neſſe fallax:namq; ſemiferi dolis
Auferre cupiens pellici eripui mihi.
Recede titan:tuq; quæ blanda tenes
In luce miſeros uita:caritura hercule:
Lux uilis iſta eſt:exigam pœna tibi.
Reddamq; uitam:fata ne extendo mea:
Mortemq; coniunx in tuas ſeruem manus:
Virtus ne ſupereſt aliqua ſarmatica & manus
Seu dira ſoror eſt adde me comitem tuis
Intendere arcum tela miſſurum ualet.
Nun arma ceſſant.teq; languenti manu
Nun audit arcus:ſi poteſt telum dare
Animoſa coniunx dexteram expecto tuam:
Mors diferatur:frange ut inſontem lycam.
Alias in urbes ſparge & ignotum tibi.
Emitte in orbem:perde ut archadie nefas.
Et quicquid aliud reſtitit:ab illis tamen
Coniunx rediſti.
Hy.Parce iam mater præcor
Ignoſce fatis:error a culpa uacat.
De.Si uera pietas hylle querenda eſt tibi
Iam perime matrẽ:pauida q̃d tremuit manus
Q uid ora flectis:hoc erit pietas ſcelus
Ignaue dubitas:herculem eripui tibi.
Hæc hæc perimit dextra:cui debes patri
Auum tonantem:maius eripui decus:
Q uam in luce tribui:ſi tibi ignotum eſt nefas
A matre diſce:ſeu tibi iugulo placet:
Merſiſſe ferrum:ſiue maternum libet
Inuadere uterum mater intrepidum tibi
Præbebit animum:non erit totum ſcelus
A te peractum:dextra ſternar tua
Sed mente noſtra:natus alcide times:
Ita nulla peragas iuſſa:nec peragens mala
Erres per orbem:ſi qua naſcetur fera
Referas parẽtem:dexteram intrepidã para.
Patet ecce plenum pectus erumnis feri.

Scelus remitto:dexteræ parcam tuæ.
Eumenides ipſe:uerberum crepuit ſonus
Q uæ nã:iſta torquẽs angue uiperio comam
Temporibus atras ſqualidis pennas quatit:
Q uid me flagrante dira perſequeris face
Megera:pœnas poſcit alcides:dabo.
Iam ne inferorum diua ſedere arbitri:
Sed ecce diras carceris uideo fores.
Q uis iſte ſaxum immane detritus gerit:
Iam ſenior humeris:ecce iam uectus lapis
Q uærit relabi:membra quis præbet rotæ
Hic ecce pallens dira teſiphone ſtetit.
Cauſam popoſcit:parce uerberibus præco
Megera parce:ſuſtine ſtygias faces.
Scelus eſt amoris:ſed quid hoc:tellus labat:
Et aula tectis crepuit:exceſſit minax
Vnde iſte cetus:totus in uultus meos
Decurrit orbis:hinc & hinc populi premunt:
Totuſq3 poſcit uindicem mundus ſuum:
Iam parcite urbes.quo fugam preceps agam:
Mors ſola portũs:dabitur erumnis locus.
Teſtor nitentis flammeam phœbi rotam:
Superoſq3 teſtor:herculem terris adhuc
Moritura linquo.
Hy.Fugit attonita:hei mihi
Peracta iam pars matris eſt:ſtatuit mori.
Nunc noſtra ſupereſt mortis auferre impetũ.
O miſera pietas ſi mori pateris tamen
Patri es ſceleſtus:ſi mori matrem uetas
In matre peccas:ſurgit hinc illinc nefas.
Inhibenda tamen eſt: pergam & eripiã ſcel⁹.

Chorus.

Erum eſt quod cecinit ſacer
u Tangens thraitiam chelim.
Orpheus calliope genus.
Aeternum fieri nihil.Illius ſtetit ad modos
Torrentis rapidi fragor. Obliteſq3 ſeq; fugas
Amiſit liquor impetum.
Et dum fluminibus mora eſt:
Defeciſſe putant geten
Hebrum biſtones ultimi.
Aduexit uolucrem nemus:
Et ſylua reſidens uenit.
Aut ſi qua aera peruolat
Auditis uaga cantibus Ales deficiens cadit.
Abrupit ſcopulos athos
Centauros obiter ferens:
Et uicta rhodope ſtetit:

¶Remitto.dono.¶Eumẽides.furie audio uerbera furiarum.¶Que nam.uidetur uidere furiam.&interrogat q̃ nam ſit:& cognoſcit eſſe megeram.¶ Vipereo.nam loco capillorũ habent ſerpentes.¶Temporibus.ſ.capitis.¶Poſcit.alcides uenis ad uindictam herculis:libenter dabo pœnas.¶Iam ne.quando uenit furia: putat quodammodo ſe citatam ad inferos:unde dicit o diua ſcilicet megera ſedent me iudices pro tribunali ad inferos quæ uenis tanquã nuntia ad me. ¶ Sed ecce.uidetur ire ad inferos & uidere ſyſiphũ & ixionem.¶Detrictus. habens humeros.detrictos: ſyſiphum intelligit. ¶ Rote.intelligit ixionem.¶Suſtine.ſupprime.noli me cruciare:nã fatebor ſcelus meum quod feci ,ppter amorẽ credendo reuocare herculẽ eo modo ad amorem meũ. ¶ Sed quid.uideſ uidere homines totius mundi qui ueniãt ad pdẽdũ eam quod occiderit defenſorem ſuũ.¶Labat.tremit:taanq̃ furiata loqtur: ut modo ſit ad iferos:modo ad ſuperos.¶ Cetus turba.¶ Vindicẽ.herculẽ liberatorẽ.¶ Agã. quo imittã fugã meã:nõ inuenio locũ tutũ niſi mortẽ.¶Rotam flammeã.currũ igneum ſolis ¶ Terris.adhuc uiuẽtem:& hec dicẽs aufugit: & hylus ſolus remanet dubitãs,quid agat:an pmittat matrẽ perire:quod ſi fecerit uideſ facere contra pietatem patris:ſi uero pmiſerit mori illam eomodo impius erit.unde dubius multum demum deliberat illam inhibere.¶ Hinc & illinc.ex utraq; parte.

Erum eſt. Verſus eſt glyconicus coriã-
u bicus Chorus audiuerat herculem morientem.unde intelligens nihil eternũ in hoc mũdo eſſe imbecillitatẽ uitæ noſtre arguit:hæc ſnĩa fuit Orphei:qui pp uxorẽ eurydicẽ deſcendit ad inferos: hæc ab ariſteo filio apollinis amata:quẽ cũ ſemel ipſa fugeret a ſerpẽte in calcaneo leſa occubuit:pro qua recuperanda uſq; ad inferos deſcẽdit Orpheus:ut late & pulcherrime deſcribit Virgi.geor.iiii.hic modulatu cithare & dulcedine non ſolũ hoĩes ſed lapides & ſiluas innumerũ ſe motare cogebat.dicẽte Oui. in.iii.de arte: Saxa feraſq; lyra mouit rhodopeius orpheus Tartareoſq; lacus trigeminũq; canem.¶ Sacer.qa uates uel filius caliopes & Apollinis:uel Oeagrii fluuii.¶Chelim.cytharã thraitiã: nam ipſe trax gente fuit. ¶Aeternũ.hoc eſt qđ cantabat. ¶ Fugas.curſum ſuã.¶Liquor.aq̃.¶ Mora.tardatio ad audiẽdũ.¶Biſtones. ultimi thraces teſte Solino. Biſtones ſunt in ultima pte thracie.¶ Ebrũ geten. fluuiũ qui ad eos nõ currebat pp ſonũ orphei.¶Defeciſſe.ſicatũ fuiſſe. ¶ Nemus.uenit & aduexit ſecũ aues ad audiẽdũ cantũ orphei. ¶ Si qua.aliq̃ auis uaga.i.diſcurrens per aerem ¶Athos.mons inter macedoniã & thraciam. ¶Abrupit.ſcidit ut ſequereť Orpheũ.¶Ferẽs cẽtauros.qa ibi ſedes fuit cẽtauroꝝ.¶Obiter. aduerbiũ:ſine intermiſſiõe.ſũptũ ab eo q eũdo nõ ĩtermittit aliqd qn faciat-q; dẽt.¶Rodope.

mons thracie. ¶ Laxata. liquefacta aliter legiť rodopē: & melius athos firmauit rhodopē: nā mōtes uicini sunt. ¶ Dryas. nympha a quercu denominata: nā siluas habitare dicebatur: dryos quercus dicitur. ¶ Marmaricus. libicus mar mȧride populi sunt libie. ¶ Dame. capree silue stres natura timidissime. ¶ Latebras. cauernas exit serpēs ad audiendum: nec ulli nocens. ¶ Tenareas. nā promontorium in laconia esse dicunt tenarum ubi est descensus ad inferos. ¶ Adit. iuit Orpheus. ¶ Iuratos. nam per styga iurant dei. ¶ Hesit. firmauit se rota ixionis nec uultures corrodebant iecur titii: dum audirēt cantus Orphei. ¶ Nauita equoris inferni. carō uenit ad ipsum sine remis. ¶ Phrygius senex. tā talus qui regnauit in phrygia. ¶ Excussit. deposuit audiendo cantus. ¶ Lapis. scilicet sysiphi potuit sequi uatem orpheum & relinquere sisyphum. ¶ Dee. scilicet parce supplēt colos: idest restituūt stamina eurydices quæ iterum restituiť ad superos marito. ¶ Respicit. retro aspicit. ¶ Immemor. scilicet legis date sibi quam uidimus apud Ouidium. ¶ Sibi redditam. idest restitutam ad uitā. ¶ Sequi. quod sequeretur. ¶ Præmia. uxorem datam propter cantum. ¶ Periit. reuersa est ad inferos. ¶ Digerens. ordinans. ¶ Nulli non. idest omni: quando negatio est post posita. ¶ Nectere. finiť uitam idest omnia esse mortalia. ¶ Deuictus. testis est snie orphei quicqd habet ortum hēt finem. ¶ Obrutis. confusis. ¶ Dies. s. extrema ueniet mundo: quæ sententia platonis est. ¶ Australis. ar-

Laxata niue cautibus. Et quercū fugiēs suam:
Ad uatem properat drias.
Ad cantus ueniunt suos.
Ipse cum latebris fere.
Iuxtaq3 pauidum pecus
Sedit marmaricus leo:
Nec damme trepidant lupos
Et serpens latebras fugit
Tunc oblita ueneni. Q uin p tenareas fores:
Manes commonitos adit.
Merentem feriens chelym:
Cantu tartara flebili:
Et tristes herebi deos.
Mouit: nec timuit stygis
Iuratos superis lacus.
Hesit non stabilis rota
Victo languida turbine. Increuit tytii iecur.
Dum cantus uolucres tenet.
Audito quoq3 nauita.
Inferni ratis equoris.
Nullo remigio uenit.
Tunc primum phrygius senex.
Vndis stantibus immemor:
Excussit rapidam sitim.
Nec pomis adhibet manus.
Sed cum linqueret inferos
Orpheus carmina fundens:
Et uinci lapis improbus
Et uatem potuit sequi.
Consumptos itērum deæ
Supplent eurydices colos.
Sed dum respicit immemor
Nec credens sibi redditam.
Orpheus eurydicē seq. Cātus præmia pdidit.
Q uæ nata est iterum perit.
Tunc solamina cantibus
Q uerens flebilibus modis.
Hæc orpheus cecinit gethicis.
Leges in superos datas:
Et qui tempora digerens
Q uattuor: precipitis deus
Anni disposuit uices. Nulli non auidas polo
Parcas stamina nectere
Q uod natum est poterit mori.
Vati credere traitio Deuictus iubet hercules.
Iam iam legibus obrutis
Mundo cum ueniet dies.
Australis polus corruet:

Quicquid

Q ūicquid per libiam iacet
Et ſparſus garamas tenet.
Artous polus obruet.
Q uicquid ſubiacet axibus:
Et ſiccus boreas ferit.
Auulſum trepidus polo.
Titan excutiet diem:
Cœli regia concidet
Certos atq3 obitus trahet:
Atq3 omnes pariter deos
Perdet mors aliqua & chaos.
Et mors fata nouiſſima:
In ſe conſtituet ſibi.
Q uis mundum capiet locus:
Diſcedet uia tartari
Stratis ut pateat polis.
An quod diuidit æthera
A terris ſpatium ſat eſt:
Et mundi nimium malis.
Q uis tantum capiet nefas:
Fati:quis ſuperis locus:
Pontum:ſidera:tartara:
Regna unus capiet tria.
Sed quis non modicus fragor
Aures attonitas mouet:
Eſt eſt herculeus ſonus.

Actus.iiii.Hercules Chorus.Her.loquitur.

Onuerte titan clare anhelantes equos
c Emitte noctem:pereat hic mundo dies
quo moriar:atra nube ihorreſcat pol⁹
Obſtat nouerce:nunc pater tecum chaos
Reddi decebat:hinc & hinc compagibus
Ruptis uterq3 debuit frangi polus:
Q uid parcis aſtris:herculem amittis pater.
Nunc parte in omni iuppiter ſpecta poli.
Ne quis gygas theſſalica iaculetur iuga.
Et fiat otris pondus encheladi leue
Laxauit atri carceris iam fores
Pluto ſuperbus:uincula excutiet patri
Cœlumq3 reddet:ille qui pro fulmine
Tuiſq3 facibus in terris natus eram.
Ad ſtyga reuertor:ſurget encheladus ferox
Mittetq3 quo nūc premitur in ſuperos onus.
Regnum omne genitor ætheris dubium tibi
Mors noſtra faciet:anteq̄ ſpolium tui
Cœlum omne fiat:conde me tota pater
Mundi ruina:frange quem perdis polum.
Cho.Non uana times nate tonantis:

ctous.ſeptentrionalis. ¶ Auulſum.raptum: & ſic omnia confundentur. ¶ Siccus. quia inducit ſerenitatē. ¶ Mors aliqua.quaſi dicat mors conueniens illis: quia non ſunt ut homines. ¶ Mors. & mors dea mortis dabit ſibiipſi finem. ¶ In ſe.cōtra ſe. ¶ Quis locus. ſi uerum eſt quod cadet mundus ubi erit:an in aere: uel ibit ad inferos. ¶ Diſcedet. aperietur terra. ¶ Sat.ſufficiet illud ſpacium aeris. ¶ Nefas.tantam ruinam. ¶ Vnus.ſcilicet locus erit qui capiet tria regna.ſcilicet pontum: cœlum & tartara. ¶ Sed quis.dat locū ſequenti ſcene:ueniebat hercules grauatus nō modicus.i. magnus.

Onuerte.Hic ē quartus actus ubi Her
c cules dolet de hoc tā diro genere mortis uertitq3 ſermonem ſuum ad ſolem & Iouem patrem ſuum qui mundum deberet perdere eo moriente. ¶ Conuerte.ut fiat eclypſis. ¶ Anhelantes.ſpirantes propter laborē. ¶ Chaos.debebas confundere totum mundū iuppiter. ¶ Parcis aſtris.quid uis habere aſtra: tu perdis filium tuum qui debebat eſſe carior aſtris. ¶ Nunc parte. nunc eſt tibi cuſtodiendum cœlum ne mortuo hercule contra te ſurgant gigantes. ¶ Otris.mons theſſalie. ¶ Pondus leue.ut iaciat illum mōtem contra te ſicut lapidem. ¶ Laxauit.aperuit ſcilicet moriente hercule ut emittat ſaturnum patrē contra te. ¶ Patri.ſaturno. ¶ Pro fulmine.loco fulminis: nam ubi eram nō opus erat ut fulminares mō ſtra. ¶ Reuertor.morior ut uadā ad ſtyga ubi alias fui. ¶ Encheladus.gigas qui dicitur ſepultus ſub æthna:audita morte herculis ſurget & montem quo premitur iaciet in cœlum. ¶ Dubium.quia in ſurgent hoſtes:ideo prius facias mundum cadere q̄ueniat tāta perturbatio:& uideberis id facere ī dolorē filii herculis. ¶ Spoliū. q̄ eripiet tibi ab hoſtibus. ¶ Nō una.uerſus anapeſticus:ibi chorus cōfirmat dicta herculis.

¶ Inſeret.taget aſtra cum ſilua ſua.¶ Feret.por tabit contra iouem ſcopulos & mõtes. ¶ Tyrrhenam inarinem.dicitur a noſtris poetis ina rime inſula quæ eſt ſita in tuſco mari ſinuq; cãpano.i quo mons erat iſtar æthne incẽdia eructãs:Quãobrem dixerunt typhœũ gygantem iouis imperio ſub illo comprimi Virgilius lib. æneidos nono: cũ ſonitu proclyta alta tremit: durumq; cubile inarime iouis imperiis impoſta typheo. Et lucanus ſimiliter libro quinto.
¶ Encheladus.gigas filius terræ & titani feret æthnam ardẽtem contra iouẽ.¶ Iam te.o hercules ſi morieris iſta ſurgẽt.¶ Ego.rurſus Hercules dolet de genere mortis:ego qui uici mõſtra & iferos:nũc pereo manu unius fœmine. ¶ Stadia.campos.¶ Cum ſpolio.ſcilicet cerbero.¶ Excidit.quando uidit ſol tam horribilem cerberum.¶ Tria regna.mare:infernus:& cœlum.¶ Nec ullus.non morior gladio nec ſaxo. ¶ Latus.una rupes:ſi quis debuiſſet me occidere opus fuiſſet iacere montem otrim:uel rupẽ cõtra me. ¶ Non gigas.ſ.iecit in me pindum: ſed morior ſine hoſte:quod mihi dolendum ẽ. ¶ Sũmus.extremus.¶ Nullũ malũ.nullũ monſtrũ.¶ Deberẽ ſaltẽ mori perdendo monſtra. ¶ Impẽdo uitã.morior nihil faciẽdo.¶ Teſtes. qui uidiſtis facinora mea.¶ Mortẽ perire.uultis ut moriar nihil faciẽdo:ut & in morte mea nihil preclarũ agatur.¶ Ferẽ.dicẽ perdidiſſe herculẽ.¶ Quibus.ſ.ferẽ.¶ Auctor.ſ.necis:q̃ſi dicat occidor & nõ occidi. ¶ Inuicta.quæ nõ poſſunt mutari:ſi erat moriẽdum manu fœminæ:ſaltẽ mortuus eſſem manu amazonũ:aut Iunonis.¶ Terq;.ſi mea mors cucurrit ter tam turpia fata in mulieres.ſ.iunonẽ & amazones: & deyanirã.¶ Cadere.mori.¶ Iunonis.nã laudabilius fuiſſet q; odio iunonis periſſem quæ regina cœli dicit̃.¶ Nimis.ſ.uiſum ẽ ut caderẽ manu iunonis.¶ Fœmine cuius.quaſi dicat uiliſſime deianire Iuno tu habes partem dedecoris quod non potuiſti me occidere:quem deyanira nũc perdidit.¶ Quid.tu letaris quod morior:ſed deberes triſtari.¶ Tale.nunq̃ potuiſti mittere tale mõſtrũ q; occideret me.¶ Irate tibi.ſ.cõtra me.¶ Mortalis.una deyãira plus potuit q̃ tu & ego.¶ Imparẽ.nõ ita fortẽ &potentẽ ut pdere poſſes herculẽ.¶ Duobus.ſ.deyanira & ame.¶ Pudeat.quia nõ potuerũt me occidere.¶ Vtinam.ſaltem periſſem ab aliquo mõſtrorum quæ ſuperaui.¶ Nemea peſtis.nemeus leo.¶ Vallatus.circundatus. ¶ Tabe.ſanguine meo infecto. ¶ Inter umbras. utinam retentus fuiſſem apud inferos. ¶ Spolia ultima.

Iam theſſalia pelion oſſa
Præmet & pindo congeſtus athos
Nemus æthereis inſeret aſtris
Vincet ſcopulos inde typheus.
Et tyrrhenam feret inarinem
Feret æthneos inde caminos:
Scindetq3 latus montis aperti
Nundum encheladus fulmine uictus
Iam te cœli ſigna ſequentur.
Her.Ego qui relicta morte: cõtempta ſtyge:
Per media lethes ſtadia cum ſpolio redii.
Cum pene trepidis exidit titam equis
Ego quem deorum regna ſenſerunt tria
Maior nec:ullus per meum ſtridit latus
Tranſmiſſus enſis:aut mee telum necis
Saxam eſt:nec inſtar montis abrupti latus:
Aut totus othris:non truci uultu gygas
Pindo cadauer obruit toto meum
Sine hoſte uicor:quodq3 me torquet magis.
O miſera uirtus ſummus alcide dies
Nullum malum proſternit: impendo malẽ
In nulla uitam facta:proh mundi arbiter
Superiq3 quondam dexteræ teſtes meæ:
Proh cuncta tellus herculis noſtri placet
Mortem perire:dirus o nobis pudor.
O turpe factum:fœmina herculeæ necis
Auctor feretur:auctor alcide quibus:
Inuicta ſi me cadere fœminea manu
Voluere fata:terq3 tam turpes colos
Mea mors cucurrit:cadere potuiſſe mihi
Iunonis odio:fœminæ caderem minis
Sed cœlum habentis:ſed nimis ſuperis fuit:
Scitico ſub axe genita domuiſſet meas
Vires amazon:fœmine cuius manu
Iunonis hoſtis uincor:hinc grauior tui
Nouerca pudor eſt:quid diẽ hunc lætũ uocas
Quid tale tellus genuit iratæ tibi:
Mortalis odia fœmina exceſſit tua.
Adhuc ferebas eſſe te alcide imparem:
Victa es duobus:pudeat irarum deos.
Vtinam meo cruorẽ ſatiaſſet ſuos
Nemea rictus peſtis:aut centum anguibus
Vallatus hydram tabe pauiſſem mea.
Vtinam fuiſſem præda centauris datus.
Aut inter umbras uictus æterno miſer
Saxo ſederem:ſpolia contraxi ultima
Fato ſtupente:nunc ab inferna ſtyge
Lucem recepi:ditis euici moras.

Vbiq3 mè mors fugit:ut læto inclyto
Fortis carerem:o feræ uictæ:o feræ.
Non me triformis sole conspecto canis:
Ad stygа reduxit:non sub hesperio polo
Hibera uincit turba pastoris feri:
Non gemina serpens.pdidi mortẽ:hei mihi
Totiẽs honestam titulus extremus quis est:
Cho.Viden ut laudis conscia uirtus
Non letheos horreat omnes
Pudet auctoris:non morte dolet
Cupit extremum finire diem
Vasta pressus mole gigantum:
Et monstriferum titana pati.
Rabideq3 necem debere fere
Si tua causa est miseranda necis.
Q uod nulla fera est:nullusq3 gigas.
Iam quis dignus necis hercule
Supereſt auctor: nisi dextra tui:
Her.Heu quis intus scorpius:quis feruida
Plaga reuersus cancer infixus meas
Vrit medullas:sanguis quondam capax
Tumidi iecur pulmonis arentes fibras
Discendit:ardet felle siccato iecur.
Totumq3 lentus sanguinem auexit uapor
Primam cutẽ cõsumpsit abstulit costis iecur:
Exedit artus:penitus & totas malum
Hausit medullas:ossibus uacuis sedet.
Nec ossa durant ipsa:nec compagibus
Discussa ruptis mole colapsa fluunt.
Defecit ingens corpus:& pesti satis
Herculea non sunt mẽbra,ph quantũ ẽ malũ
Q uod esse uastum fateor: o dirum nefas:
En cernite urbes:cernite ex illo hercule
Q uid iam superſit:herculem agnoscas pater
His ne ego lacertis spolia nemei mali
Elisa pressi:tensus hac arcus manu
Astris ab ipsis detulit stymphalidas
His ego citatam gressibus uici feram
Radiante clarum fronte gestantem caput
His fracta calpe manibus elisit fretum
His tot fere tot scelera tot reges iacent
His mund9 humeris sedit hæc moles mei est:
Hæc ne illa ceruix:has ego opposui manus
Cœlo ruenti:cuius o custos manu
Trahetur ultra stygius:o uires prius
In me sepulte:quid patrem appello iouem
Q uid per tonantem uendico cœlum mihi
Q uecunq3 pestis uiscere in nostro lates

cerberum de ultimo regno. ¶ Læto.inclyto. morte glorioſa. ¶ Triformis.cerberus habẽs tria capita qui uiſo ſole uoluit retrahere herculem ad inferos. ¶ Paſtoris feri. gerionis. ¶ Gemina ſerpens. uel intelligit ſerpẽtes miſſos a iunone quando in cunis erat: uel idram quæ geminabat capita. ¶ Viden.īducitur chorus qui dicit herculem dolere nõ de morte:ſed de genere mortis. ¶ Auctoris.ſ.mortis ſue. ¶ Cupit.uoluiſſet mori contra aliquem gigantem:aut contra rabidam feram. ¶ Si tua.ſi doles de genere mortis:non de morte:quis eſſet dignus occidiſſe te non eſt aliquis qui potuiſſet te ſuperare:cum omnia uiceris:opus fuiſſet ut teipſum pdidiſſes. ¶ Niſi dextera.niſi occidas teipſum. ¶ Heu quis.oſtẽdit cruciatum ſuum. ¶ Feruida.quia cũ ſol eſt in cancro magni ſunt ardores:nã eſt ad toridam zonam. ¶ Sanguis. iam abſumpta ſunt uiſcera mea. ¶ Capax.q̃ ſolebat habere ſanguinem nũc totũ aret. ¶ Auexit.conſumpſit. ¶ Vapor.calor ueneni tardus qui paulatim conſumit. ¶ Primam primo conſumpſit pellem:poſtea interius membra. ¶ Fluunt.cadunt & ſeparantur. ¶ Compagibus.iuncturis. ¶ Colapſa.mole cadente magnitudine corporis. ¶ Herculea.habet emphaſim: qua ſolebant eſſe ita uaſta. ¶ Proh.quando ſum ſolitus tolerare ingentia mala ſi fateor magnum iſtud credendum eſt mihi. ¶ Vrbes.uocat urbes ut ueniant uiſum hoc mõſtrum quod hercules ita uictus ſit. ¶ Agnoſcas.indignabunde uertit ſermonem ad iouem. ¶ His.oſtẽdit brachia iam conſumpta quibus tot monſtra ſuſtulit in terris. ¶ Greſſibus.pedibus:& oſtẽdit eos ¶ Feram.ceruam:de qua diximus quæ habebat cornua aurea. ¶ Calpe.mons in extrema hiſpania de quo diximus:ibi dictus eſt Hercules poſuiſſe metas & columnas laborum ſuorũ. ¶ His humeris.oſtendit eos peſte populatos. ¶ Moles.magnitudo corporis mei quæ iã tota conſumpta eſt. ¶ Cœlo.ruenti.quando fuit contra gigantes. ¶ Cuius. quaſi dicat nullius: quẽadmodũ tractus eſt meis. ¶ Per tonãtem. dicẽdo me filiũ iouis. ¶ Quecũq3.ſentiens inteſtinũ cruciatũ:ad doloré ſuum uertit ſermoné.

¶Procede.exiforas. ¶ Quis te.ubi natum eſt tantum malum an in mari euxino ſeu pontico aut in mari oceano.¶ Pigra. quia ibi congelaſ mare. ¶ Serpens.eſt ne ſerpēs ī uiſceribus meis genitus ex idra aut ex ſpuma cerebri inferʼnalis: qui uenena dicitur reliquiſſe in terris. ¶Omne.credo omnia mala eē in me:inde credo nullum:quia non uideo. ¶ Vultus. facies: dimitte ſaltem te uideam.¶ Concede.permitte.¶ Timeres.ſ.me in apto. ¶ Ecce.incepi dirumpere pellem ut poſſim te uidere:& ita dicē do dilaniabat ſibi corpus:ueſtem detrahendo. ¶Latebra.quia abſcondis'te ne poſſim,uidere ¶ Simile herculi. inuictum: quemadmodum hercules non potuit uinci nec tu malum.¶ Vnde miratur dolorem & q; emittat lachrimas. ¶Pudet.é paréthesis.¶ Vidit.quaſi dicat nulla. ¶Siccus ſine lachrymis.¶ Tibi uni.ſ.malo:uirtus mea quæ ſuperauit omnia monſtra ſuperatura te.¶ Abſtuliſti.per uim extraxiſti lachrimas.¶ Durior.qui nō poterat flecti ad lachrimas.¶ Vaga ſymplegade.inſtabilibus cyaneis ſcopulis:de quibus diximus. ¶Infregit. ſcilicet malum.¶ Magis. quod uiderit me iuno flentē magis doleo.¶ Vnde fulmen.quaſi dicat ſaltē iuppiter mitteres fulmēn in me:ut cito periré. ¶Quid non.quaſi dicat omnia:poſtquā ſuperauit herculem.¶ Hemo.monte thracie.¶ Lē tior.flexibilior.¶ Axe paraſio. arctico:ubi ē urſa quæ olim fuit caliſto uirgo de paraſia parte archadie:nam hercules uertendo ſe quādo poterat reſiſtebat dolori arcticū axem flexuoſum & torruoſum eſſe inter ſinus ſerpētis deſcripſimus in prima tragedia.¶ Ceſſit. dedit uicta. ¶Flectit.ſ.hercules reſiſtendo dolori: fortitudo uincit dolorem multotiens & facit cōparationem: ut in ſythia niues aliquando incipiunt diſſolui:ſed nō penitus reſiſtēte frigore.¶ Virtus.fortitudo.¶ Reſoluit.ſiſtit dolorem & lætū ¶Laxare.liquefacere.¶ Nefas glaciale. malum frigoris. ¶ Iubar.radios ſolis.

Onuerte. Proſequitur lamētationem
c ſuā hercules rogādo louem:ut ipſum
fulmīet:liberetq; tāto cruciatu illum q
nunquam ſolitus eſt ſimiles preces fundere.
¶Implicaret.iuolueret.¶Poſſeſſus.circūdatus tenebris fui cum fato .i. morte:nec te iuocaui.

Procēde:quid me uulnere occulto petis
Q uis te ſub axe frigido.pontus ſcythes
Q uæ pigra thetis genuit:aut maurū premēs
Ibera calpe littus:o dirum malum.
Vtrum ne ſerpens:ſqualidum criſta caput
Vibrans an aliquod mihi ignotum eſt malū
Nunquid cruore ēs genita lerneæ fere
An te reliquit ſtygius in terris canis
Omne eſt malum nullūq3 quis uultꝰ tibi eſt.
Concede ſaltem ſcire quo peream malo:
Q uæcunq3 peſtis ſæua:quecunq3 es effera.
Palam timeres:quis tibi in mediās locum
Fecit medullas:ecce direpta cute
Viſcera manus detexit:ulterior tamen
Inuenta latebra eſt:o malum ſimile herculi:
Vnde iſte fletus unde ī has lachryme genas
Inuictus olim uultus eſt:nunq̄ malis
Lachrymas ſuis præbere conſuetus:pudet:
Iam flere didicit:quis dies fletum herculis
Q uæ terra uidit:ſiccus erumnas tuli:
Tibi uirtus illa:quæ tot eliſit mala:
Tibi ceſſit uni:prima & antē omnes mihi
Fletum abſtuliſti:durior ſaxo horrido
Et calybe uultus:& uaga ſymplegade:
Ritus meos infregit:& lachrymam extulit:
Flentem:gementem:ſumme protector poli
Me terra uidit:quodq3 me torquet magis
Nouerca uidit:urit ecce iterum fibras.
Incaluit ardor:unde nunc fulmen mihi:
Cho.Q uid non poſſit ſuperare dolor:
Q uondam getico durior hemo:
Nec paraſio lentior axe:
Sæuo ceſſit membra dolori:
Feſſumq3 mouens per colla caput:
Latus alterno pondere flectit
Et lætum uirtus ſæpe reſoluit.
Sic arctoas laxare niues:
Q uamuis trepido ſidere titan
Non tamen audet:uicitq3 nefas
Solis aduſti glatiale iubar.
Hercules: Alcmena.Her.loquitur.

Onuerte uultus ad meas clades pater.
c Nunq̄ ad tuas confugit alcides manꝰ.
Non cū p artus hydra fœcundū meos
Caput implicaret:inter infernos lacus
Poſſeſſus atra nocte cum fato ſteti.
Nec inuocaui:tot feras uici horridas:
Reges tyrannos:non tamen uultus meos

In aſtra

In aſtra torſi:ſemper hæc nobis manus
Votum ſpopondit:nullaq3 propter me ſacro:
Micuere cœlo fulmina:hic aliquid dies
Optare iuſſit:primus audiret præces
Idemq3 ſummus:unicum fulmen peto
Gyganta crede:non minus uerum mihi:
Aſſerere potui:dum patrem uerum puto
Cœlo peperci:ſiue crudelis pater
Siue es miſericors:commoda nato manum
Propera ante mortẽ:& occupa hãc laudẽ tibi.
Vel ſi te piget:manuſq3 deuitat nefas
Emitte ſiculo uertice ardentes pater
Titanas in me:qui manu pindum ferant.
Aut te oſſa: qui me monte ,piecto opprimãt.
Abrumpe & herebi clauſtra:me ſtricto petat
Bellona ferro:mitte gradiuum trucem
Armetur in me dirus:& frater quidem
Sed ex nouerca:tu quoq3 alcide ſoror
Tantũ ex parente:cuſpidem in fratrem tuum
Iaculare pallas:ſupplices tendo manus
Ad te nouerca:ſparge ſaltem præcor
Telum perire fœmine poſſum manu.
Iam fracta iam ſatiata:quid paſcis minas
Quid queris ultra:ſupplicem alcidem uides:
Et nulla tellus:nulla me uidit fera.
Te deprecantem:nunc mihi irata quidem
Opus eſt nouerca:nunc tuus ceſſat dolor:
Nunc odia ponis:parcis ubi uotum eſt mori.
O terræ & urbes non facem quiſq̃ herculi
Non arma tradet:tela ſubtrahitis mihi:
Ita nulla ſæuas terras concipiat feras
Poſt me ſepultum:nec meas unq̃ manus
Imploret orbis:ſi qua naſcetur fera:
Naſcatur alius:undiq3 infœlix caput
Mactate ſaxis: uincite erumnas meas
Ingrate ceſſas orbis:excidimus tibi:
Adhuc malis feriſq3 ſuppoſitus forẽs
Ni me tuliſſes:uindicem ueſtrum malis
Excipite populi:tempus hoc uobis datur
Penſate merita:mors erit præcium omnium.
Al.Quas miſera terras mater alcide petam:
Vbi natus ubi nam eſt:certa ſi uiſus notat
Recliuis ecce corde anhelanti æſtuat:
Gemit peractũ eſt:membra cõplecti ultima
O nate liceat:ſpiritus fugiens meo
Legatur ore:brachia in amplexus cape.
Vbi mẽbra ſunt:ubi illa quæ mundum tulit
Stelligera ceruix:quis tibi exiguam tui

¶ Torſi.eleuaui te uocando. ¶ Manus.ſcilicet mea ſemper dabat ſpem uictoriæ. ¶ Propter me.nũquã rogaui ut hoſtes meos fulminares: unde hoc die licet aliquid optare. ¶ Summus. extremus quia nihil aliud unquam petã. ¶ Peto.ut fulmines me. ¶ Aſſerere.uindicare mihi:poteram me facere unum uerum gigãtem: ſed nolui turbare te cum crederem uerum patrem meum eſſe. ¶ Commoda. mittendo fulmen. ¶ Ante mortem.antequã moriar:ut ſaltẽ dicar cecidiſſe fulmine iouis. ¶ Nefas.ut dicaris occidiſſe herculem emitte contra me gigantes. ¶ Siculo uertice etna ſub quo ſepultus eſt encheladus. ¶ Bellona.dea belli ſoror martis. ¶ Gradiuum.martem deum belli. ¶ Frater. poſſet dicere frater eſt tuus non occideret te reſpondet uerum eſt: ſed filius iunõis quæ me habet odio. ¶ Soror.pallas quæ ex capite iouis nata es ſine matre Nouerca iuno rogo te ut occidas me. ¶ Fracta debilitata quid nutris minaſ iam uides herculem ſupplicantem. ¶ Odia.ponis:uideris mihi donare iram tuam quando cupio mori. ¶ Tradet.interrogatiue adiurat totum mundum:ut iaceant tela in eum. ¶ Naſcatur alius.ſ. hercules qui liberet uos quẽadmodum ipe feci. ¶ Infœlix caput.i.me infœlicem. ¶ Vincite.ſ. me interficiendo. ¶ Ceſſas. cur me non occidis. ¶ Excidimus.non habes memoriam beneficiorum meorũ. ¶ Tuliſſes.generaſſes. ¶ Malis. eximite me de hoc malo. ¶ Penſate.retribuite mihi hanc gratiam. ¶ Precium.meritum quod dabitis mihi. ¶ Quas.uenit alcmena dicens ubi inueniam filium herculem:& uidet eum languentem. ¶ Certa.res certas:ſi uiſus meus nõ decepit me uideo eum afflictum. ¶ Notat uidet. ¶ Recliuis.ĩclinatus. ¶ Peractum.iam uenit ad finem uite. ¶ Legatur.colligatur:ut expires animam in ore meo. ¶ Ceruix collũ quo tuliſti cœlũ. ¶ Exiguã.qa iã cõſuptũ:erat corpus eius:& dilaceratũ uenẽo.

¶ Vmbræ apparentie non ſum hercules am/
plius:ſed herculis ũbra. ¶ Mei.ſ.herculis. ¶ Fle
ctis.illa uertebat oculos tanq̃ non poſſet cerne
re eum. ¶ Erubeſcis.uerecundaris her.dici par
tum.i.filium tuum. ¶ Nupte.deyanire. ¶ Q̃i
cunq3.i.dolus. ¶ Vnde.quo modo. ¶ Palla.ue/
ſtis. ¶ Aditum.acceſſum. ¶ Conſumpta uene/
num conſumpſit ueſtem & me. ¶ Hydrã.totũ
uenenũ idræ. ¶ Sicanias. ſiculas ubi eſt æthna
perpetuo ardens. ¶ Lenos. inſula in egeo ubi
dicitur eſſe officina uulcani:in his locis non eſt
tantus ardor quantus in corpore meo:nec in
rorida zona. ¶ Inferni poli.meridionalis & au
ſtralis ubi ſemper longus eſt dies:quaſi uelit di
cere q̃ eſt ita magnus calor illic q̃ dies non au/
deat currere propter calorem. ¶ Freta. maria
non credo omnes aquas ſatis eſſe ad refrigerã
dum me. ¶ Franget.diminuet. ¶ Malis.in tan/
to eſtu meo omnes aque deficerẽt. ¶ Quid au
ctor.uertit ſermonem ad plutonem quãdo ue
ni ad inferos cur me non retinuiſti: ſed nũc ac
cipe me talem ſcilicet afflictum & oſtende me
inferis iubactis.ideſt uictis olim a me. ¶ Inde.
ab inferis:ut duxi Cerberum prius. ¶ Compe
ſce.alcmena conſolatur filium. ¶ Refer. demõ
ſtra te eſſe ſortem Herculem:ut ſemper fuiſti.
¶ Caucaſus.mõs ſythie: Si eſſem ligatus ĩ Cau
caſo:ut Prometheus non dolerem:ſed crutior
& non uideo hoſtem. ¶ Dapem.cibum: nam
uultur corrodit eius iecur. ¶ Gemitus.non do
lerem:etiam ſi eſſem inter cyaneos ſcopulos
oppreſſus. ¶ Redeuntis. ſcilicet ſymplegadis:
nam dicuntur illi ſcopuli cõcurrere. ¶ Pindus:
mons theſſalie. ¶ Athos.mõs inter macedoni
am: & thraciam. ¶ Excipiens. quia altus.feri/
unt altos fulmina colles. ¶ Mũdus ruat.o ma
ter ſi totum cœlum caderet ſupra me non cla/
mabo. ¶ Degener.non conueniens Herculi.
¶ Mille fere.ueniant contra me omnia mon/
ſtra quæ ſuperaui intrepidus nunq̃ clamabo.

Patrem relinquit:
Her. Herculem ſpectas quidem:
Mater:ſed umbre ſimile neſcio quid mei
Agnoſce mater:ora quid flectis retro
Vultumq3 merens:herculem dici tuum
Partũ erubeſcis. Al. Q uis ferã mũdus nouã
Q uæ terra genuit:quod ue tam dirum nefas
De te triumphat:uictor herculeus quis eſt:
Her. Nuptæ iacentem cernis alcidem dolis.
Al. Q uis tãtus eſt qui uincat alcidem dolus:
Her. Q uicunq3 mater fœmine iratæ ſat eſt.
Al. At unde in artus peſtis aut oſſa incidit:
Her. Aditum uenenis palla fœmineis dedit:
Al. Vbi nã ipſa palla ẽ:mẽbra nudata intuor.
Her. Conſumpta mecum eſt.
Al. Tanta ne inuenta eſt lues
Her. Errare mediis crede uiſceribus meis
O mater hydram:& mille cum lerna feras
Q uæ tanta nubes flamma ſicanias bibit:
Q uem lenos ardens:quæ plaga inferni poli:
Vetans flagranti curere in zona diem:
In ipſa me iactate:proh comites:freta
Medioſq3 in amnes:quis ſat eſt hyſter mihi
Non ipſe terris maior oceanus meos
Franget uapores:omnis in noſtris malis
Deficiet humor:omnis areſcet latex.
Q uid rector herebi me remittebas ioui.
Decuit tenere:redde me tenebris tuis
Talem ſubactis herculem oſtende inferis.
Nil ide ducam:quid times iterum herculem:
Inuade mors non trepida:iam poſſum mori
Al. Cõpeſce lachrymas ſaltẽ & erũnas doma
Maliſq3 tantis herculem indomitum refer.
Mortemq3 uince: quod ſoles uince inferos:
her. Si me cathenis horridus uictum ſuis
Præberet auide caucaſus uolucri dapem
Scytha gementem flebilis gemitus mihi
Non extitiſſet:ſi uage ſymplegades
Vtrimq3 premerent rupes:redeuntis minas
Ferrem ruine:pindus incubat mihi
Atq3 hemus:& qui thracios fluctus athos
Frangit tonantis fulmen excipiens iouis.
Non ſi ipſe in me mater hĩc mundus ruat.
Superq3 noſtros flagret incenſus rogos
Phœbeus axis:degener mentem herculis:
Clamor domaret.mille decurrant fere
Pariterq3 lacerent:hinc feris clangoribus
Aetherea me ſtymphalis. hĩc thaurꝰ minax

Ceruice

Ceruice tota pulſet:& quicquid furit.
Solum quoq3 ingens ſurgat hinc illic fremẽs
Artuſq3 noſtros durus imminuat dolor:
Sparſus ſilebo:non fere excutient mihi
Non arma gemitus:nil quod impelli poteſt:
Al.non uirus artus nate fœmineum coquit:
Sed durus ſerpens ophys:& longus tibi
Fouet cruentis forſitan membris dolor.
Her.Vbi mors ubi illa teſtis eſt aliquis mali.
Intendat arcus:nuda ſufficiet manus
In orbe ueniat:huc aliquis mihi
Procedat agedum.
Al.Eſt mihi ſenſus quoq3
Excuſſus ille:nimis impulſus dolor.
Remouete queſo tela:& infeſtas præcor
Rapite hinc ſagitas:igne ſuffoſo genæ
Scelus minantur:qua fuga latebras petam:
Obire forti meminit alcmene manu
Vel ſcelere pereat antequam letum mihi:
Ignauus aliquis mandet:ac turpis manus
De me triumphet:ecce laſſatus malis
Sopore feſſas alligat uenas dolor:
Grauiq3 anhelo pectuſq3 impulſu quatit
Fauete ſuperi:ſi mihi natum inclytum
Miſere negatis: uindicem ſaltem præcor:
Seruate terris:abeat excuſſus dolor:
Corpuſq3 uires reparet herculeum ſuas.

Hyllus Alcmena Hercules.

Hyl.loquitur.

Roh lux acerba,ph capax ſcelerũ do/
p Nur9 tonãtis occidit:nat9 iacet: (lor
Nepos ſupſũ:ſcelere materno hic pit
Fraude illa capta eſt:qs per annorum uices
Totoq3 in æuo poterit erumnas ſenex
Referre tantas:unus eripuit dies:
Parentem utrumq3:cætera:ut ſileam mala:
Parcamq3 fatis:herculem amitto patrem.
Al.compeſce uoces inclytum alcide genus
Miſereq3 nato ſimilis alcmene nepos:
Longus dolorem forſitan uincet ſopor
Sed ecce laſſam deſerit mentem quies
Redditq3 morbo corpus & luctus mihi.
Her.Quid hoc.rigenti cernitur trachin iugo
Aut mater aſtra poſitus euaſi genus.
Mortale tandem:quis mihi cœlum parat.
Te te pater iam uideo:placatam quoq3.
Specto nouercam:quis ſonus noſtras ferit.
Cæleſtis aures:iuno me generum uocat.

¶Excutient.non facient me gemere.¶ Impel li.ſuperari.ſcilicet excutiet gemitus.¶ Non ui/ rus.non eſt uenenum:uult alcmena conſolari eum.¶Sed durus.eſt difficilis labor quem ha/ buiſti.¶ Serpens. procedés.¶ Fouet. illi labo res nunc faciũt hunc dolorem.¶Ophys.uene num idræ quod hauſiſti.¶ Illa.quaſi dicat ubi é illa uxor quæ fuit cauſa mortis mee.¶ Inten/ dat.ut ſagittis interficiam eam.¶ Manus.ſcili cet mea ſine telo interficiet eam.¶ Veniat.ro gat aliquem gratum ſibi ueniat ad auxilium.¶Excuſſus.examinata timore nunc ſum quan do petit arma: ideo uos famuli remouete ea.¶Minantur.mõſtrauit qd' facturus eſt.¶Alc/ mene ipſa mater herculis quo fugiam: melius eſt manu forti mori quam me abſcondere: ut poſtea interficiar ab aliquo ignobili.¶Vel.eti am pereat ſcelere quod ſcilicet filius interfici/ at eam: loquitur de ſe in tertia perſona.¶ Ec/ ce laſſatus.interim dum loquitur Hercules ca/ dit exanimatus: & illa credit illum dormire.¶ Alligat.claudit.¶ Impulſu.agitatione.¶ Fa uete ſuperi.ſi non uultis propter me ſeruare fi lium:ſaltem propter totum mundum qué de/ fendit.¶ Abeat.recedat.¶ Reparet.ut poſſit refici iſto.ſomno.

Roh lux.Superuenit hylus uolens nũ/
p ciare matrem mortuam & uidet patré
iacentem in terra.unde dicit una dies
abſtulit mihi utrunq3 parentem.¶ Nurus.de/ yanira.¶ Natus.ſcilicet tonantis hercules fili/ us.¶ Nepos.ſcilicet ipſe.¶ Quis. & quis erit unquam in illa ætate & tam ſenex: qui potue/ rit uidere tanta ſcelera quanta ipſe uidi.¶ Par cam.ut præteream cetera mala quæ a fatis ha/ bui.¶ Herculem. qui decus mundi.¶ Nato. herculi filio meo.¶ Sopor.ſomnus in quo eſt hercules.¶ Laſſam.defatigatam:dum dies re/ linqt eũ illi orit' dolor:& mihi luctus.¶ Quid hoc. excitato hercule oborta ẽ illi imago quia ſibi uidebatur eſſe apud trachinam ciuitatẽ: & modo uidebat cœlum apertum & iouem illũ aduocantem:& circũſpiciens uidet filium cum quo quæritur de matre deyanira: & illam pu/ er excuſat.¶ Rigenti.quia eſt in aſpero mõte.¶ Tandem. receptus in numero deorum.¶ Sonus.armonia celeſtis.¶ Generum. nam ut uidimus heben filiam illi coniunxit.

¶Intentam.paratam ad me ſuſcipiendū.¶Zonam.uiam celeſtem per quam currus ſolis uadit.¶Noctis.quaſi ſit nox una dea.¶Hinc.ex illa parte quando recedit ſol.¶Quid.dum ſic eſt:uidetur redditus terris: & inquit.¶O pater.iupiter.¶Modo.nuper cum eſſem ī cœlo.¶A lecto a cubile meo ubi eram cum Hebe:ut ipſius ſentirem caloré.¶Trachina.caſus accuſatiui.¶Infra.pauloante de cælo uidebam illā quam nunc uideo in terris.¶Excideras.quia ī hac uixione non ſentiebā dolorem.¶Cogis.tu dolor.¶Occupa.da mihi mortem dolor in hac uoce.¶Stipite īgeſto.infixa claua.¶Amazonum.hyppolitam reginam amazonum:ita poſſem perdere ſceleratā deyanirā.¶O clara.nō talis fuit.¶Mægera.prima uxor quā in furore interfecit tu non merebaris tunc eſſe uxor:quia non eras digna tali morte.¶Inquinetur.ſcilicet interficiendo mulierem.¶Summus.extremus:quod interfecerim fœminam in ultimo labore meo.¶Compeſce.filius conſolatur patrem dicens uindictam eſſe iam factam.¶Lichas.mori meruit per manus meas ut lychas.¶Accipiant fere.quare non dignum eſt ſepultura.¶Leſo.ſcilicet te: doluit plus de dolore tuo quā tu:unde dextra ſua occidit ſe.¶Non fraude:quia ipſa decepta fuit a neſſo.¶Ictus.uulneratus neſſus.¶Palla.ueſtis quam miſit ad te.¶Exigit.in uindictam ſui.¶Fata.noſtra cognoſco finem meum:nam ab oraculo olim habui me periturum eé per unum qui a me eſſet interfectus.¶Summa lux.extrema dies.¶Quercus.ī dodonea ſylua quercus erāt ex quibus duæ columbe dabant reſpōſa: hæc fuit iuxta dodonā epiri oppidum.¶Fatidica.ex qua columbe prædicebant fata.¶Cirrhea templa.apollinis ibi eſt templum eius ī cirrha oraculis famoſum.¶Dextra.hæc fuerunt uerba oraculi tu alcide.¶Olim.in futurū.¶Emenſo.cum trāſiueris.¶Hunc finem.hic finis erat quem decebat habere Herculem: ut interficeretur ab uno qui poſt eum non poſſet ſupereſſe.¶Nobilem.famoſum.¶Ante morté.antequā moriar.¶Peantiū.impat philotete filio peantis ut faciat pirā:ut illi extremū officiū pſtet.

Video intentam regiam clari ætheris:
Phœbiq3 tritan flammea zonam rota.
Cubile uideo noctis:hinc tenebras uocat.
Quid hoc:quis axem cludit:& abipſis pater
Deducor aſtris:ora phœbeus modo
Afflabat axis:tam prope a lecto fui.
Trachina uideo quis mihi terras dedit:
Modo nempe infra ſteterat:ac totus mihi
Suppoſitus orbis:tam bene excideras dolor.
Cogis fateri:parce & hanc uocem occupa.
Hæc hylle dona matris hoc munus parat.
Vtinam liceret ſtipite ingeſto impiam
Effringere animā: quare amazonium malum
Circa niualis caucaſi domui latus.
O clara mægera tu ne cum furerem mihi
Coniunx fuiſti:ſtipitem atq3 arcus date:
Dextra inquetur:laudibus maculā imprimā.
Summus legatur fœmina herculeus labor.
Hy.compeſce diras genitor irarum minas:
Habet peractum eſt:quas petis pœnas dedit
Sua perempta dextera mater iacet.
Her.cæci dolores:manibus irati herculis:
Occidere meruit:perdidit comitem lycas.
Sæuire in ipſum corpus exanime impetus
Atq3 ira cogit:cur minis noſtris caret:
Ipſum cadauer pabulum accipiant fere.
Hy.Plus miſera leſo doluit:hīc aliqd quoq3
Detrahere uelles:occidit dextra ſua
Tuo dolore:plura quam poſcis tulit.
Sed non cruente ſceleribus nuptæ iaces.
Nec fraude matris:neſſus hos ſtruxit dolos
Ictus ſagittis qui tuis uitam expulit.
Cruore tincta eſt:pala ſemiferi pater.
Neſſuſq3 nunc has exigit pœnas ſibi.
Her.Fata noſtra ſe explicāt:lux iſta ſūma eſt
Habet.peractū eſt:quercus hāc ſortem mihi
Fatidica quondam dederat:& parnaſio
Cirrhea quatiens templa mugitu nemus.
Dextra perempti uictor alcide uiri
Olim iacebis:hic tibi emenſo freta:
Terraſq3:& umbras:finis extremus datur:
Nil querimur ultra:decuit hunc finem dari.
Ne quis ſuperſtes herculis uictor foret.
Nunc mors legatur:clara:memorāda:īclyta:
Me digna prorſus:nobilē hunc faciam diem.
Cedatur omnis ſylua:& œteum nemus
Suſcipiat ignem:herculem accipiat rogos:
Sed ante mortem:tu genus peantium

Hoc triſte nobis iuuenis officiũ appara.
Herculea totum flamma ſuccedat diem.
Ad te præces nunc hylle ſupremas fero.
Regnumq3 ferens:eurito uirgo edita
Eſt clara:captas inter incultum genus
Iole:tuis hanc facibus:& flammis para:
Victor cruentus abſtuli patrio a lare:
Nihilq3 miſere præter alcidem dedi.
Et iſte rapitur:pẽſet erumnas ſuas:
Iouis nepotem foueat:& natum herculis.
Tibi illa pariat quicquid ex nobis habet.
Tuq3 ipſa planctus pone funebres præcor
O clara genitrix:uiuet alcides tuus.
Virtute noſtra pellicem feci tuam
Credi nouercam:ſiue naſcente hercule
Non illa certa eſt:ſiue mortalis meus
Pater eſt:licet ſit falſa progenies mihi
Materna culpa ceſſet:& crimen iouis
Merui parentem:contuli cœlo decus
Natura me concepit in laudes iouis.
Q uin ipſe quaq3 iuppiter credi meus
Pater ipſe gaudet:parce iam lachrymis meis
Superba matres inter argolicas eris.
Q uid tale iuno peperit:æthereum gerens
Sceptrum & tonanti nupta:mortali tamen
Cœlum tenens inuidit:alcidem ſuum
Dici eſſe uoluit:perage nunc titan uices:
Solus relictus ille qui ueſter comes.
Tibiq3 fueram:tartara & manes peto.
hanc tamẽ ad imos pferam laudẽ inclytam:
Q uod nulla peſtis uicit alcidem palam.
Oẽſq3 peſtes uicit alcides palã. 13 Chorus.
Decus mundi radiate titan:
o Cuius ad primos hecate uapores
Laſſa:nocturnæ leuat ora bige.
Dic ſub aurora poſitis ſabeis:
Dic ſub occaſu poſitis iberis:
Q uiq3 feruentem patiuntur axem.
Q uiq3 ſub plauſtro patiuntur urſæ:
Dic ad terrenos properare manes
herculem:& regnum canis inquieti.
Vnde non unq̃ remeauit ullus.
Sume quos nubes radios ſequantur:
Pallidus mœſtas ſpeculare terras:
Et caput turpes nebulæ pererrent.
Q uando proh titan ubi quo ue ſumme
herculem in terris alium ſequeris:
Q uas manus orbis miſer inuocabis:

¶ Ad te.uertit ſe ad filiũ:& rogat ut iolem accipiat in uxorem. ¶ Virgo.iole. ¶ Facibus.matrimonio. ¶ Flammis.amore. ¶ Cruentus.quia illius patrem & fratres occidi: & nihil illi reliqui præter me. ¶ Et iſte.Hercules de ſe in tertia perſona loquitur. ¶ Penſet. compenſet:ſi habuit mala habeat nunc bona. ¶ Nepotem. ſcilicet te. ¶ Habet.ſi feci eam grauidam:uolo ut illius partus ſit filius tuus. ¶ Tuq3.uertit ſermonem ad matrem ut deponat lachrymas. ¶ Nouercam.ſcilicet iunonem. monſtrando me eſſe filium iouis. ¶ Licet.quamuis dicatur q3 ſim filius amphitrionis:aut Iouis non eſt crimen matris uirtus mea feci credit me eſſe filium iouis. ¶ Quid tale.quaſi dicat nihil. ¶ Tenens.ſcilicet iuno. ¶ Mortali.tibi q3 habeas talem filium. ¶ Per age. perfice. ¶ Vices.curſus tuos. ¶ Solus.ipſe iã deſtitutus morior qui fueram comes tuus & ad orientẽ & occidentẽ.

Decus Verſus eſt ſaphicus endecaſillabus. Chorus uidens herculem mandaſſe ſibi parari rogum. plorat: & inuocat ſolem ut nunciet mortem herculis per totum mundum:& triſticiam demonſtret faciẽdo tenebras demum uertit ſe ad totum mundum q3 ſi naſcerentur monſtra non eſſet hercules qui tolleret illa. ¶ Radiate.qui habes radios ad cuius aſpectum luna deponit colorem ſuũ. ¶ Vapores.calores matutinos. ¶ Hecate.luna. ¶ Ora.quia tauri dicuntur trahere currũ lune. ¶ Leuat.remouet ora.i.frẽa tauris ſuis. ¶ Sabeis.orientalibus populis. ¶ Iberis.hiſpanis. ¶ Feruentem.meridionalem:ubi ẽ torida zona. ¶ Plauſtro.in ſeptentrione ubi eſt urſa. ¶ Manes.dic herculem ire ad inferos non reuerſurum. ¶ Inquieti cerberi ſemper uigilantis. ¶ Sume.accipe:inuitat eum ad dolorem. ¶ Quos nubes: facias nubiferum ſplendorem:& ſis palidus. ¶ Quando.& quando erit illud tempus quod inuenias aliũ herculem. ¶ Quo.ad quẽ locũ:q̃ ſi dicat nuſquã. ¶ Quas manus.uertit ſermonẽ ad mũdũ. ¶ Miſer.qa pdidiſti defenſorem tuũ.

¶Numerosa.habēs plura capita ut idra.¶Ap. si nascetur alius aper ī arcadia quas manus im plorabis.¶Rhodopes alūnus.alius diomedes ¶Elices.ursæ septentrionalis ubi sunt popu li crudeles. ¶Stabulū.quia ibi pascebat equos suos carne hūana. ¶Iacet par.terra uidet her culem mors sicut alii moriuntur:unde ē par oī bus:licet dum uiueret non eēt equalis aliis: sed similis tonanti ioui.¶Planctus.exhortatur mū dum ad lugendum.¶Cohibente nodo:ligan te nullo uiculo.¶Exertos.nudatos.¶Sola.clau dantur omnia templa preter unum iunonis. ¶Obductis.clausis.¶Nouerce.iunonis.¶Va dis.uertit sermonem ad herculem. ¶Trium phum cerberum.¶Vmbra.tu nō eris ille her cules cum corpore sicut prius:credebant um bras seruare illam imaginem quam habebant in corpore: sicut de deiphœbo qui apparuit æneæ truncatis naribus.¶Solum.ut fecit pri us sed multas alias animas:quia nunc non eris grauis.¶Puppis.cība charontis quæ anime ue huntur ad inferos.¶Non tamen non eris ĩter uiles animas:sed cum iudicibus inferni cum q bus iudicabis.¶Geminos cretas.rhadamantū & Minoem crethenses.¶Discernens. exami nans.¶Dites.potentes nolite crudeles esse. ¶Purum ferrum.iustitia sine iniuria. ¶Mini mum.minimam fuisse licentiam:q crudelia fa cta non habeant locum in tuis terris.¶Sed lo cum. pulchra sīa:ostendit nunc qué honoré habiturus sit hercules apud superos.¶Arctoe. septentrionalis.¶Promit.accipit:intelligit ori entem.¶Occasu.occidentem intelligit ubi est mare me diterraneum in hispania. ¶Nitebis. splendebis tanq̄ sidus.¶Cōmisso.inter calpé & abilam scopulos quos fregit Hercu.ut igres sus maris mediterranei esset in oceanū.¶Re sonare.quia ibi est strepitus propter scopulos. ¶Deprimes grauabis præsentia tua.¶Tutus. q.d.pauca sunt loca ubi non sit aliquod mon strū quod adhuc herculé timebit.¶Leone. & cancro de his superatis ab hercule diximus. ¶Leges.cursus suos.¶Trepidat.titan sol time ret si uideret confusionem zodiaci.¶Vere dū. ponit laudem quam habiturus est semper her cules:dum in uere erunt flores & hieme cadēt folia semper cantabuntur præconia herculis.

Si qua sub terra numerosa pestis
Sparget intentam rabiem draconis:
Arcadum si quis populi uetusti
Fecerit syluas aper inquietas:
Thratiæ si quis rhodopes alumnus
Durior terris hèlices niuosæ
Sparget humano stabulum cruore:
Q uis dabit pacem populo timenti:
Si quid irati superi per urbes
Iusserunt nasci:iacet omnibus par
Q uem parem tellus genuit tonanti.
Planctus immensas resonet per urbes:
Et comas nullo cohibente nodo.
Fœmina exertos feriat lacertos.
Solaq3 obductis foribus deorum
Templa secure pateant nouercæ.
Vadis ad lethen stygiumq3 littus:
Vnde te nulle:referent carinæ.
Vadis ad manes miserandus:unde
Morte deuicta tuleras triumphum.
Vmbra nudatis uenies laertis:
Languidꝰ uultu trepidoq3 collo.
Teq3 non solum feret illa puppis.
Non tamen uiles eris inter umbras
Aeacosq3 inter geminosq3 cretas:
Fata discernens:fieri tyranni
Parcite odites:inhibete dextras
Laudis est purum tenuisse ferrum:
Dumq3 regnabas minimum cruentis
In tuas urbes licuisse fatis:
Sed locum uirtus habet inter astra:
Sedis arctoe spatium tenebis:
An grauis titan ubi promit æstus:
An sub occasu tepido nitebis:
Vnde commisso resonare ponto
Audies calpen:loçaq3 sereni.
Deprimes cœli:quis erit recepto
Tutus alcide locus inter astra:
Horrido tamen procul a leone
Det pater sedes calidoq3 cancro.
Ne tuo uultu tremefacta leges
Astra conturbent:trepidetq3 titan.
Vere dum flores ueniunt tepenti:
Et comam syluis hyemes recidunt
Vel comam syluis reuocabit æstas
Pomaq3 autumno fugiente cadunt.
Nulla te terris rapiet uetustas
Tu comes phœbo comes ibis astris:

Ante naſcetur ſeges in profundo:
Vel fretum dulci reſonabit unda:
Ante diſcedet glatialis urſæ
Sidus: & ponto uetito fruetur.
Q uam tuas laudes populi quieſcant:
Tē pater rerum miſeri præcamur
Nulla naſcatur fera: nulla peſtis:
Non duces ſæuos miſeranda tellus
Habeat nec ulla dominetur aula.
Q ui poteſt ſolum decus eſſe regni
Semper impenſum tenuiſſe ferum.
Si quid in terris iterum timetur
Vindicem terre petimus relictæ.
En quid hoc: mundus ſonat ecce
Mæret alcidem pater: an deorum
Clamor: an uox eſt timidæ nouercæ
Hercule an uiſo fugit aſtra iuno:
Paſſus an pondus titubauit athlas:
An magis diri tremuere manes:
Herculem & uiſum canis inferorum
Fugit abruptis trepidus cathenis:
Fallimur: læto uenit ecce uultu
Q uem tulit peas: humiliſq3 tela
Geſtat: & notas populis faretras.
Herculis heres.
Nutrix Philotetes. Nu. loquitur.
Ffare caſus iuuenis herculeos præcor:
e Vultuq3 quonam tulerit alcides necē:
Phi. Q uo nemo uitam.
Nu. Lætus adeo ne ultimos
Inuaſit ignes.
Phi. Eſſe iam flammas nihil
Oſtendit ille: qui ſub occaſu hercules
Virtute uinci indomita docuit omnia.
Nu. Inter uapores quis fuit forti locus:
Phi. Q uod unū in orbe uenerat nōdū malū:
Et flamma uicta eſt: hoc quoq3 acceſſit feris:
Inter labores ignis herculeos abit.
Nu. Ediſſere agedū flāma quo uicta ē modo.
Phi. Vt omnis œten mœſta corripuit manus
Hinc fagus umbras perdit: & toto iacet
Succiſſa tranco: flexit hinc pinum ferox
Aſtris minantem: & nube de media uocat.
Ruitur a cautes mouit & ſyluam trahit
Secum minorem chaonis quondam loquax
Sta uaſta late quercus: & phœbum uetat.
Vtraq3 totos porrigit ramos nemus.
Ge mit illa multo uulnere impreſſo minax:

¶ Ante. arguit ab impoſſibili. q̄ prius lex natu re diſſoluetur quam memoria herculis per da tur. ¶ Dulci. nam eſt amara. ¶ Diſcedet. erra- bit cum ſit perpetuo firmū. ¶ Ponto. mari nā dicuntur ſidera occidere in oceano. ¶ Impen- ſum. ſibi tributum. ¶ Nudatum tenere contra ciues ſuos: ſi eſt aliquis qui debeat timeri peti- mus uindicem Herculem. ¶ En quid hoc. dat locum ſequenti ſcene audiebat ſtrepitum & ui det philotetem uenientem cum letitia renun- ciantem herculem receptum eſſe in cœlum. ¶ Pater meret. interrogatiue. ¶ Timide. iuno- nis timentis: q̄ uideat herculem aſcendentem in cœlum. ¶ Titubauit. fecit tremere cœlum p pter pondus herculis. ¶ An magis. an inferi & cerberus uiſo hercule timuerunt. ¶ Fallimur. non eſt aliquid horum quæ diximus: ſed ē phi- lotetes qui uenit cum letitia. ¶ Peas tulit. genū it philotetes filius peantis: nullum nomē apud græcos finit iu. n. s. ¶ Notas. quas cognoſcebāt omnes populi. ¶ Heres. nam illi hercules reli- quit ſagittas ſuas.

Ffare. Hic eſt quintus actus in quo cō-
e mendario mortis herculis habetur nū
trix petit philotetem ut narret ſeriem rei: quo modo hercules mortuus ſit. ¶ Vitam. magis lætus tulit mortem q̄ aliquis ferat uitā. ¶ Ignes. i. rogos. ¶ Nihil. nullius mali. ¶ Sub oc caſu. circa mortem docuit omnia uinci uirtu- te. ¶ Inter uapores. quam uirtutē potuit exer- cere contra ignes. ¶ V num malū. ſ. flāma. ¶ In orbem. cum qua pugnauerat hercules. ¶ Hoc quoq3. ſ. malum flamma. ¶ Acceſſit. adiunctus ē. ¶ Abiit. acceſſit. ¶ Ediſſere. narra nihil quo modo pertulit flāmā. ¶ Vt omnis. narrat. phi- lotetes. ¶ Manus. famuli iuſſi ſuccidere arbo- res ad rogum. ¶ Perdit. quia non faciet ampli- us umbrā. ¶ Ferox. ſ. multitudo. ¶ Flexit. ſtra- uit. ¶ Minantem. altam. ¶ Nube. de altitudine ſua: quæ uidebaſ tangere nubes. ¶ Vocat. ad ſe ut cadat. ¶ Mouit. illa erat tanti pōderis: ut rui tura faceret tremere cautes. i. montem œtā. ¶ Siluam minorem. minores arbores. ¶ Cha- onis. chaonia regio eſt epiri alpeſtris: erat ī hac ſilua quercus ita magna ut erant ille ex quibus dabantur reſponſa in chaonia ſylua per colum bas: ideo dicit loquax. ¶ Vetat. ramis ſuis faci- endo umbrā. ¶ Porrigit. erant ita magni rami ut extenderent ultra alias arbores. ¶ Minax. dum nutaret. ¶ Multo uulnere. multis ictibus.

¶ Cuneos. lignum seu ferrum quod figitur in fissura. ¶ Calibs. ipsum ferrum. ¶ Patitur. frangebatur securis. ¶ Fugit. non potest intrare. ¶ Tandem. post multos ictus. ¶ Admisit. recepit lucem solis. ¶ Pererrant. fugiunt ad alios ramos. ¶ Lassis. fatigatis: anteq̃ inuenirent sedẽ: nam omnes arbores succiderant. ¶ Sonuit. dũ incideretur. ¶ Sacre. consecrate ioui. ¶ Profuit. quia succidebantur. ¶ Aggeritur. in unũ geritur ad faciendum piram. ¶ Angustum. respectu magnitudinis herculis: aliter lege augustũ quasi consecratum. ¶ In astra. in altum. ¶ Tenax. forte. ¶ Herculee. gratissime herculi: nã illa coronatus iuit ad inferos. ¶ At ille. hercules quando uidit accensum rogum ueniebat cum tãto impetu sicut leo in nemore nasamõio: nasamõ enim populus iuxta mare libicum. ¶ Recliui. flexo ad terram. ¶ Non ignes. erat ita letus ut uideretur petere cœlũ non ignes. ¶ Vt pressit. postquam uenit in rogum: petiuit sagittas & arcum: & donauit philotete. ¶ Eminus. a longe. ¶ Irritas. frustra. ¶ Media nube. ét si essent in altũ. ¶ Certa. dicuntur tela certa quæ uulnerant pro intentione mittentis. ¶ Fugam cursum per rectum tenorem. ¶ Neruo. corda arcus. ¶ Accommoda. succende hanc piram. ¶ Hic modus. claua nodosa ita ponderosa est quod nemo posset eam tractare. ¶ Capiet. quã nulla manus posset capere. ¶ Flagret. cremetur mecum. ¶ Sequar. comburar cum ipsa clava: nam consequetur melius q̃ iactatur. ¶ Hũc. scilicet nodũ haberes: si posses illũ ferre. ¶ Adiuuet. sicut alia ligna ad me cõburendũ. ¶ Nemei mali. petit pellẽ leonis. ¶ Latuit. erat adeo magna illa pellis ut tegeret rogũ. ¶ Remisit. dolor nõ pepercit lachrimis: omnes flebant. ¶ Diduxit. scidit. ¶ Tenus. usq; ad uentrem. ¶ Exerta. nudata. ¶ Pulsans. accusans. ¶ Deforme. hercules audiens matrem clamãtem dixit noli flere mater ne mortem meã turbẽ facias.

Frangitq3 cuneos resilit excussus calybs:
Vulnusq3 ferrum patitur & truncum fugit.
Commota tandem est: tunc cadens lẽta mora
Duxit ruinam: protinus radios locus
Admisit: omnes sedibus pulsæ suis
Volucres pererrant nemore succiso domus
Quæruntque lassis garrule pennis nemus.
Iamq3 omnis arbor sonuit: & sacre quoq3
Sensere quercus horridam ferro manum.
Nullique priscum profuit ligno nemus.
Aggeritur omnis sylua. & alterne trabes:
In astra tollunt herculi angustum rogum:
Rapitq3 alta flammas pinus & robur tenax
Et breuior ilex: sylua contexit pyram:
Populea sylua frondis herculeæ nemus.
At ille ut ingens nemore sub nasamonio
Eger recliui pectore admugit leo
Fertur: quis illum credat ad flammas rapi
Vultus petentis astra non ignes erant.
Vt præssit æthan. ac suis occulis rogum
Lustrauit: omnes fregit impositus trabes.
Arcumq3 poscit: accipe hæc inquit sate
Peante dona: & munus alcide cape.
Has hydra sensit: his iacent stymphalides:
Et quicquid aliud eminus uici malum
Victure fœlix: has enim nunquam irritas
Mittes in hostes siue de media uoles
Aufferre uolucres nube: descendent aues.
Et certa prædam tela de cœlo ferent
Nec fallet unquam: dexteram hic arcus tuam
Librare telum didicit: & certam dare
Fugam sagittis: ipsa non fallunt iter
Emissa neruo tela: tu tamen præcor
Accõmoda ignes & facem extremam mihi
Hic nodus inclytus nulla quem capiet man9
Mecum per ignes flagret: hoc telum sequar:
Nam cur iactatur: hunc quoque acciperes ait
Si ferre posses: adiuuet domini rogum.
Tum rigida secum spolia nemei mali
Arsura poscit: latuit in spolio rogus
Ingemuit omnis turba nec lachrymas dolor.
Cuiq̃ remisit: mater in luctum furens.
Diduxit auidum pectus atque utero tenus:
Exerta uastos ubera in planctus ferit.
Superosq3 & ipsum uocibus pulsans iouem.
Impleuit omnem uoce fœminea locum
Deforme lætum mater herculeum facis.
Compesce lachrymas inquit introrsus dolor

Fœmineus abeat:iuno cur letum diem
Te flente ducat:pellicis gaudet suæ
Spectare lachrymas:contine firmum iecur
Mater nefas est ubera atq3 uterum tibi
Laniare qui me genuit:& dirum fremens
Q ualis per urbes duxit argolicas canem:
Cum victor erebi dite contempto redit:
Tremente fato:talis incubuit rogo.
Q uis sic triumphans lætus in curru stetit
Victor:quis illo gentibus uultu dedit.
Leges tyrannus:quanta pax obitus tulit.
Hesere lachryme:cecidit expulsus dolor
Nobis quoq3 ipsis:nemo morituro ingemit
Iam flere pudor est:ipsa q̃ sexus iubet
Merere siccis hesit alcmene genis.
Stetitq3 nato pœne iam similis parens.
Nu.Nullas ne in astra misit aut supos præces
Arsurus:aut in uota respexit iouem
Phi.Iacuit sui securus & cœlum intuens.
Q uæsiuit oculis arce an ex aliqua pater
Despiceret illum:tum manus tendens ait
Q uacunq3 parte prospicis natum pater.
Iste est pater quem nocte commissa dies
Q uæsiuit unus:si meas laudes canit
Vtrumq3 phœbi littus & scythiæ genus
Et omnis ardens ora:quam torret dies.
Si pace tellus plena si mille gemunt
Vrbes:nec aras impias quisq̃ inquinat.
Si scelera desunt:spiritũ admitti hunc precor
In astra nec me mortis inferne locus
Nec mœsta nigri regna conterent iouis.
Sed ire ad illos:umbra quos uici deos
Pater erubesco:nube discussa diem
Pande:ut deorum uultus ardetem herculem
Spectent:licet tu sidera & mundum neges
Vltro pater cogere:si uoces dolor
Abstulerit ullas:pande tamen stygios lacus
Et redde fatis:approba natum prius
Vt dignus astris uidear hic faciet dies.
Leue est quod actũ est:herculẽ genitor prius
Inuenit:an damnauit:hoc postq̃ addidit
Nouerca cernat quo feram flammas modo.
Flammas popposcit:hoc age alcide comes
Non segnis inquit corripe œtheam facem
Q uid dextera treuit:unde manꝰ pauida ípiũ
Scelus refugit:redde iam faretras mihi.
Ignaue iners inermis:est nostros manus:
Q uæ tendat arcus:quis sedet pallor genis

¶ Iecur.ubi est sedes amoris & indignationis. ¶ Firmum.preme dolorem intus. ¶ Dirũ.cum magna uoce furens deposuit caput ut morere tur tali impetu ut fuit quãdo duxit cerberum. ¶ Dite contempto. plutone neglecto. ¶ Fato. morte tremente. ¶ Quis.ipse tanta letitia iuit ad mortem:quanta nullus unq̃ triũphauit. ¶ Illo.tam leto uultu. ¶ Hesere.firmate sunt qui uidendo illum ita letum. ¶ Sexus.s.fœmineus natura facilis ad lachrimas. ¶ Siccis.sine lachrymis. ¶ Pene similis.ita fortis. ¶ Securus ipse p̃ se fortis nullũ rogauit. ¶ Despiceret.deorsum aspiceret. ¶ Vnus dies.sum ille filius qui genitus sum geminata nocte. ¶ Commissa.coniuncta. ¶ Quesiuit.acquisiuit. ¶ Vtrunq3 littus.orientis & occidentis:si totus mundus cantat laudes meas q3 peperi pacem omnibus populis: tu debes recipere me in cœlum. ¶ Ardẽs ora. regio orientalis. ¶ Gemunt.mortem meam. ¶ Inquinat.maculat cruore humano:nam oẽs sceleratos de mundo sustuli. ¶ Desunt. per me remota sunt. ¶ Admitti.recipi. ¶ Nigri.iouis plutonis:ne ad inferos descendam. ¶ Ad illos. s.infernales. ¶ Vmbra.anima separata a corpore. ¶ Nube.quare sol obduxerat radios nubibus ad testandum dolorem de morte herculis. ¶ Neges sidera.si tu nõ uis mihi dare cœlum:facias saltem ut dii spectent me ardẽtem. ¶ Voces.reuocat sniam:si dixi quicquam indignum parce dolori meo qui me ita coegit loqui. ¶ Fatis.loco mortis. ¶ Approba.uirtutem meam:prius tamẽ iudicat dignam cœlo. ¶ Leue.paruum ẽ quod feci respectu illius quod faciam hodie. ¶ Prius.q.d. damnas me priusq̃ cognoscas me filium tuum. ¶ Addidit.postea dixit saltem aperi cœlum ut iuno uideat quam fortiter ferram flammas. ¶ Popposcit.his dictis petiuit ignem supponi rogo. ¶ Comes.o philotetes. ¶ Oeteã. in monte œta. ¶ Tremuit. ego timebam supponere ignem & ipse dixit cur tremis tu putas hoc esse scelus impium. ¶ Redde. quia non mereris tela fortis uiri.

¶ Animo.ſuppone ignem eo animo quo me uides expectare.¶ Arſurum.cape exemplum a me qui non timeo cū arſurus ſim. ¶ Rogat. tu tardas:& iuppiter iam me uocat in cœlum. ¶ Venio.uerba herculis. ¶ Impuli.tunc ſuppoſui facem ardentem tremente manu. ¶ Refugit.uidebatur fugere.¶ Reluctantur nolebant appropinquare.¶ Recedentem.ipſe ſequebatur ignē.¶ Caucaſum. quia ille rogus erat tāta ſtrues:ut ardere crederes caucaſum ſeu athon ¶ Sonus.nulla lamentatio.¶ Ingemiſcit.q̄ cōbureret herculem.¶ Tiphon. ſiue typheus gigas:credo quod ſi ibi fuiſſet:ingemuiſſet.¶ Ēncheladus.gigas q̄ portauit.¶ Oſſam.mōtē theſſalie.¶ At ille.ſ.hercules.¶ Parēs.herculea.mater herculis.¶ Correpta.ſ.ab igne non mouebat ſe.¶ Gerit aliquid.nam ligna aptabat forte deficiente igne.¶ Monet.ne fleamus.¶ Vrere.erat eo animo ut ſi ipē ureret alium. ¶ Fidē uix.credebant illum ignem eſſe uerum q̄ hercules tam fortiter feret eas flammas. ¶ Placita.nō pturbata. ¶ Properat ut pœna eſſet breuior.¶ Cumq̄ leto forti.quādo putauit ſatis q̄ feciſſet multa fortiter in morte poſtea uoluit mori. ¶ Exūdat.ubi uidebat maiorem ignem illuc ibat.¶ Luxere.ſ.igni.¶ Barbe.Seruius dicit in plurali barbas de animalibus in ſingulari de homine.¶ Minax.cū inſtaret ignis ꝓpe uultum nunq̄ clauſit oculos. ¶ Lāberent. circundarent. ¶ Sed quid hoc.dat locum ſequenti ſcene: nam uidet alcmenā quæ portabat cineres herculis cremati.

Imete.Veniēs alcmena.cum reliquiis.
t Herculis uitæ noſtre conditionem nō diu durare oſtendit: & lamentatur de ſe ipſa ubi habitura ſit locum amiſſo hercule.
¶ Superi.timete etiā uos mortem quādo uidetis herculem mori. ¶ Gigas.hercules ita magnus ut uideretur gigas.¶ Decreuit.a decreſco:diminutus eſt tantum ut capiatur in parua urna.¶ Titan.exclamat ad ſolem.¶ Moles.magnitudo corpis. ¶ Anilis ſinus, gremium meum tenuit herculem olim ita magnum.¶ Hic. hæc parua urna. ¶ Leue.quia parum pōderat. ¶ Iterum. quaſi dicat nunq̄. ¶ Debeat lucem. quod reduxeris eum ad ſuperos non quæro quod redeas cum ſpolio ab inferis uidelicet cum cer. & the. ut prius rediiſti:ſed ſolus. ¶ Ignis. ardens flegetō retinebit animam tuam.

Animo faces inuade quo alcidem uides
Vultu iacera:reſpice arſurum miſer
Rogat ecce me iam genitor &pandit polos.
Venio pater:uultuſq3 non idem fuit
Tremente pinum dextera ardentem impuli
Refugit ignis:& reluctantur faces
Et membra uitant:ſed recedentem hercules
Inſeqtur ignē:caucaſum:aut pindū:aut athon
Ardere credas:nullus erupit ſonus:
Tantum ingemeſcit ignis ad durum iecur.
Tiphon in illo poſitus immanis rogo
Genuiſſet ipſe:quiq3 conuulſam ſolo
Impoſuit humeris oſſam encheladus ferox.
At ille medias inter exurgens faces
Semiiuſtus:ac laniatus:intrepidus:rubens.
Nunc o parens herculea:ſic ſtare ad rogum
Te mater inquit ſic decet fleri herculem.
Inter uapores poſitus & flammæ minas
Immotus:inconcuſſus:in neutrum latus
Correpta flectens membra:hortatur:monet:
Gerit aliquid ardēs:omnibus fortem addidit
Animum miniſtris:urere ardentem putes
Stupet omne uulgus:uix habēt flāmæ fidem
Tam placita frons eſt:tanta maieſtas uiro
Nec properat uri:cumq3 iam forti datum
Læto ſat penſauit:igniferas trabes
Hinc inde traxit:nimia quas flamma occupat
Totaſq3 in ignem uertit:& qua plurimus
Exundat ignis:recipit:intrepidus:ferox:
Nunc ora flammis implet:at illi graues
Luxere barbe:cumq3 iam uultu minax
Appeteret ignis:lamberent flammæ caput.
Non præſſit oculos:ſed qd hoc:mœſtā ītuor
Sinu gerentem reliquias magni herculis.
Crinemq3 iactās ſqualidum alcmene gemit:

Alcmena Philotetes. Alcme. loqtur.
t Imete ſuperi fata:tam paruus cinis
Herculeus ē:huc ille decreuit gygas.
O q̄ta titan in nihil moles abit.
Anilis heu me:cœpit alcidem ſinus.
Hic tumulus illi eſt:ecce uix totam hercules.
Compleuit urnam:quā leue eſt pōdus mihi.
Cui totus æther pondus incubuit læue.
Ad tartara olim regnaq3 o nate ultima
Rediturus ibas:quando ab inferna ſtyge
Remeabis iterum:non ut ſpolium trahas
Rurſumq3 theſeus debeat lucem tibi
Sed quando ſolus:ignis impoſitus tuas

Compeſcet.

Compescet umbras:teq3 tartareus canis
Inhibere poterit:quando tenareas fores
Pulsabis:ah quas mater ad fauces agar:
Q ua mors:uadis ad manes iter
Habiturus unum:quid diem quæstu tero:
Q uid misera duras uita:qd lucem hãc tenes
Q uem parere rursus herculem possum ioui:
Q uis me parentem natus alcmenam suam
Tantus uocabit.o nimis fœlix:nimis
Thebane coniunx:tartari intrasti loca
Florente nato:teq3 uenientе inferi
Timuere forsan:quod pater tantum herculis
Vel falsus aderas quas petam terras anus:
Inuisa sæuis regibus si quis tamen
Rex est relictus sæuus:hei misere mihi.
Q uicunq3 cesos ingemunt nati patres
A me petent supplicia:me cuncti obruent:
Si quis minor busiris:aut si quis minor
Antæus:urbes perside terrent plage.
Ego præda ducar:si quis hismarios greges
Thracis cruenti uindicat:carpent greges
Mea membra duri forsitan pœnas petet
Irata iuno:totus uertetur dolor.
Secura uicto tandem ab alcide uacat
Pellex supersum de qua supplicia exigat.
Ne parere possem fecit hic natus mihi
Vterum timẽdum:quæ petam alcmenè loca
Q uis me locus:quæ regio:quæ mundi plaga
Defendet aut quas mater in latebras cogar:
Vbiq3 certe nota:si patriam petam
Laresq3 miseros argos euristheus tenet
Orbata thebas regnum & hysmenũ petam
Thalamosq3 nostros:in quibus quondã iouẽ
Dilecta uidi:proh nimis fœlix:nimis
Si fulminantem:& ipsa sensissem iouem.
Vtinam meis uiscеribus alcides foret
Exectus infans:nũc datum est misere: datum
Videre natum laude certantem ioui.
Et hoc daretur scire quot fatum mihi
Eripere posset:quis memor tui
O nate populus:omne nam ingratũ est gen?
Petam cleonas:archados an populos petam
Meritisq3 terram nobilem quæram tuis:
Hic dira serpens cecidit:hic ales fera.
Hic rex cruentus:hic tua fractus manu:
Q ui te sepulto possidet cœlum leo.
Si grata terra est:populus alcmenam tuam
Defendat omnis:thracias gentes petam

¶ Tenareas.ubi est ingressus ad inferos. ¶ Pulsabis.s. redeundo.q.d.nunq̃. ¶ Aditur petitur locus mortis:q̃ uia sequar te ad ĩferos. ¶ Vnũ. quia ibi & non redibis iõ solum iter erit. ¶ Duras.iam debuisses deficere uidẽdo mortẽ filii. ¶ Tantus.tam magnus: ut herc.q.d.nunq̃ talẽ hẽbo. ¶ Thebane coniunx.amphytrio fœlixq3 mortuus non uides tãtum dolorem de morte filii. ¶ Timere.quia eras pater hercu. ¶ Vel. etiam si non eras uerus pater eius. ¶ Anus.ipsa uetula quo ibo cum sim odio omnibus tyrãnis propter filium. ¶ Si quis.corrigit se: si quẽ filius meus reliquit ĩ terras.q.d.interfecit oẽs. ¶ Nati.filii illorum quos interfecit petẽt a me suppliciũ. ¶ Busiris minor filius busiris. ¶ Perside plage.regionis in meridie ubi populus perses. ¶ Hismarios.thracenses equos si quis filius diomedis restat. ¶ Greges duri.equi pasti carne humana dilacerabunt me apponet me presepibus illorum. ¶ Irata. quia dicor pellex eius. ¶ Vertetur odium q3 habebat in her.totũ uertet in me: ¶ Secura. nihil curans de hercule qa uictus est. ¶ Vacat.non habet agendum aliqd: unde ipa supersum eius pellex in quam exerceat iras. ¶ Ne parere. timebit ne pariam alterum her.propterea me perdet. ¶ Nota cognira propter uirtutem her. ¶ Patriã.argos. ¶ Euristheus.qui imperabat her. ¶ Orbata.priuata filio. ¶ Hismenum.fluuium thebanum. ¶ Thalamos.quia ibi nupta fuit amphitrioni. ¶ Fulminantẽ.nimis fœlix fuissem si iupi.me fulminasset:quẽadmodũ semelẽ thebanam matrẽ bacchi & de utero meo fuisset exectus.i.incisus infans her. ¶ Certantem.equantem laudes her. ¶ Et hoc. ut eo amisso magis dolerem: nam magis dolemus amissis rebus magnis quam puis. ¶ Cleonas. ciuitatem ubi hercu. ¶ Leonem interemit. ¶ Nobilem.famosam. ¶ Meritis.qa ibi iterfecit aprũ hic in alio loco. ¶ Ales fera stiphalis. ¶ Rex cruentus busiris. ¶ Leo.s. nemeus seu cleoneus q3 in astra collocatus est.

¶ Defensa. quia ibi interfecit diomedē. ¶ Vbi. quasi dicat in nullo loco. quia toti mundo dedit pacem. ¶ Contendat. ut habeant cineres tuos. ¶ Onus. urna quā gestabat alcmena manibus. ¶ Totus orbis. tua fama erit tibi magnū sepulchrum p totum orbem. ¶ Quid anime. ad seipsam dicit non timendum est dum. ¶ Tenes cineres. filii quia adhuc erunt tibi presidia quando reges adhuc timebunt umbram hercu. ¶ Debitos. consolatur alcmenam philotetes. ¶ Abstulit iter. nam cum mors extinguat omnia: sola uirtus superstes restat: unde non est dolendum de morte filii qui tot præclara facinora egit: ut immortalitatem nominis sui meruerit. ¶ Degeneres. uiles carētes uirtute. ¶ Sedabo. interrogatiue cessabo. ¶ Vindicem. unde magna est mea iactura. ¶ Vtrunq; oceanum. orientem & occidentem. ¶ Quot. amisi unum filium: sed possum existimare perdidisse multos in uno: nam plures ualebat. ¶ Cō didi. sepeliui. ¶ Poteram dare: & si non haberem regnum: tamen poteram dare cum haberem filium regum uictorem. ¶ Vna. cum habe rem filium herculem nunquam feci uota diis quia illis non indigebam. ¶ Quid. quasi dicat omnia poterat dare. ¶ Manum. scilicet herculis. ¶ Defleuit. nunc comparat miserias suas cū miseriis aliorum. ¶ Bis septenos. quattuordecim filios. Niobem itelligit de qua diximus in prima tragœdia. ¶ Ille. meus hercules. ¶ Quot gregibus. q̄ multe multitudini filiorum poterat equari. ¶ Alcmene. ipsa ut numerarer iter miseras matres. ¶ Dabit. scilicet exēplum misere matris. ¶ Cessate. o matres. iā cessate a luctu: & consolate uos in comparationem mei. ¶ Pertinax. adhuc durans. ¶ In saxa. sicut dicitur de niobe. ¶ His malis. scilicet meis: Nā plura habeo quam uos omnes simul. ¶ Agedum. exhortatur seipsam ad luctum. ¶ Vna. ego sola non sum satis ad tantum luctum. Vnde uellet totum mundum resonare planctu. ¶ Breui. scilicet spacio: nascentur monstra: nec erat her. & eum omnes. uocabunt. ¶ Expedi. exere brachia nuda ad plangendum.
Læte. mutat uersum & facit anapesticum. ¶ Alcmenem. miserias mea.

Hebriq3 populos: hæc quoq3 est meritis tuis
Defensa tellus: stabula cum regno iacent.
Hic pax cruento rege prostrato data est.
Vbi enim negata est: quod tibi infœlix anus
Q uæram sepulchrum: de tuis totus rogis
Contendat orbis: reliquias magni herculis:
Q uis populus: aut quæ tēpla: quæ gētes colēt
Q uis iam petet: quis poscet alcmenes onus:
Q uæ tibi sepulchra nate: quis tumul⁹ sat est:
Hic totus orbis fama erit tumulus tibi.
Q uid anime trepidas: herculis cineres tenes
Complectere ossa: reliquiæ auxiliū dabunt.
Erunt satis præsidia terrebunt tuæ:
Reges uel umbræ. Phi. Debitos nato quidē
Compesce fletus mater alcmene inclyti
Non est gemendus: nec graui urgēdus nece:
Virtute quisquis abstulit fatis iter:
Aeterna uirtus herculem fleri uetat:
Fortes uetat mœrere: degeneres iubet.
Al. Sedabo quæstus uindicem amisi parens
Terræ atq3 pelagi: quaq3 purpureus dies
Vtrumq3 clara spectat oceanum rota
Q uot misera in uno condidi nato parens
Regno carebam: sed poteram dare.
Vna inter omnes terra quas matres gerit
Votis peperci: nil ego a superis petii
Incolumi nato: quid dare herculeus mihi
Non poterat ardor: quis deus quicq̄ mihi
Negare poterat uota in hanc fucrūt manum:
Q uicquid negaret iuppiter: daret hercules
Q uid tale genitrix ulla mortalis tulit:
Defleuit aliqua mater & toto stetit:
Succisa fetu bisq3 septenos greges
Deplanxit una: gregibus æquari meus:
Q uot ille poterat: matribus miseris adhuc
Exemplar ingens deerat alcmenæ dabit
Cessate matres: pertinax si quis dolor
Adhuc iubet lugere: quas luctus grauis
In saxa uertit: cedite his cuncte malis
Agedum senile pectus: o misere manus
Pulsate: & una funeri tanto sat est:
Grandeua anus defecta: quod totus breui
Iam quatet orbis: expedi in planctus tamen.
Defessa quaq̄ brachia: ut inuidiam deis.
Lugendo facias: aduoca in planctū genus.
Alcmena de morte nati queritur. 16
Læte alcmenem: magniq3 iouis.
Plangite natum: cui concepto

Lux una perit:nocteſq3 duas.
Contulit eous:ipſa quidem
Plus luce perit:tote pariter
Plangite gentes:quorum ſæuos:
Ille tyrannos:iuſſit ſtygias
Penetrare domos:populiſq3 madens
Ponere ferrum:fletum meritis
Reddite tantis totus:totus:
Perſonet orbis fleat alcidem
Cerula crete.magno tellus
Clara tonante:centum populi
Brachia pulſent:nunc curetes:
Nũc coribãtes arma idea:Q uaſſate manu ar
Lugere decet nunc nunc funus (mis illum
Plangite uerum:iacet alcides.
Non minor ipſo creta tonante.
Flete herculeos arcades obitus:
Nundum phœbeo naſcente genus.
Iuga ſpartes nemeæq3 ſonent.
Feriatq3 grauis mænala planctus:
Magno poſcite alcidem gemitu:
Stratus ueſtris ſetiger oris:
Aleſq3 ſequi iuſſa ſagittas:
Totum pennis uelata diem.
Flete argolice:fleté cleone
Hic terrentem mœnia quondam
Veſtra leonem fregit noſtri
Dextra nati:date ſitoniæ
Verbera matres:geliduſq3 ſonet
Planctibus hebrus:flete alcidem:
Q uod non ſtabulis ueſcitur infans.
Nec ueſtra greges uiſcera carpũt.
Fleat antæo libera tellus:
E rapta ferro plaga geryone.
Mecũm miſere plangite gentes.
Audiat ictus utraq3 thetis.
Vos quoq3 mundi turba citati
Flete herculeos numina caſus.
Veſtrum alcides ceruice meus
Mundum ſuperi cœlumq3 tulit.
Cum ſtelligeri uictor olimpi:
Pondere liber ſpirauit atlas
Vbi nunc noſtre iuppiter arces:
Vbi promiſſi regia mundi:
Nempe alcides mortalis obit.
Nempe ſepultus:quotiens telis
Facibuſq3 tuis ille pepercit.
Q uotiens ignis ſpargendus erat:

¶ Eous.aurora.¶ Contulit.coniunxit.¶Plus luce.q̃uis lux ſit utilis uitæ. tamen aliquid ma/ius perit ſcilicet her.¶Penetrare.ire quando il los interfecit. ¶ Madens. ſanguinolentum. ¶Cerula.quia eſt inſula in mari clara tonante quare ibi iuppiter eſt educatus. ¶ Centũ.nam ibi centum erant urbes ut inquit Vir. ¶ Idra. nam increta idra mons:aliuſq3 eiuſdem nomi/nis in phrygia.¶ Arma.nam illi ſacerdotes ga leas & arma percutiebãt in ſacrificiis ut plene ſcribit oui.ĩ faſtis.¶Creta.uocatiui'caſus.¶Ge nus.appoſitio ẽ.nã gens archada ut ſupra dixi/mus.aſſerebat ſe ſe ortã eẽ ante lunã & ſidera: unde dicit phœbo nundũ naſcẽte.¶Iuga ſpar/tes.mõtes lacedemonis & nemeæ reſonẽt plã ctu.¶Mænala.mõtẽ archadie.¶Poſcite.repe/tite.¶ Setiger.ap ab illo in agris ueſtris fuit in/teréptus & ales ideſt alites ſtymphalides.¶Se/qui.ſagittas: nam uulnerata cadebat ad terrã cum ſagittis. ¶ Velata.nam cum alis obſcura/bãt lucem.¶Sitoniæ.thracenſes:nam ſitõ mõs eſt thracie.¶Infans.quia ſtabula.ideſt equi dio medis non ueſcuntur ueſtris infantibus.¶ Vi/ſcera.filios ueſtros.¶Libera tellus.ſ.libia.¶Pla ga rapta. hiſpania de qua rapuit her.armenta gerionis.¶Vtraq3 thetis.utrumq3 mare orien tale & occidentale.¶ Vos quoq3.ẽt dii debetis flere quia profuit uobis quando gigantes uole bant aſcendere cœlum.¶Numina dei.appoſi/tiue tnrba citati.i.uolubilis cœli.¶Tulit cœlũ. quando ſuppoſuit humeros loco atlãtis.¶ Spi rauit.uoluit ſpirare & quieſcere. ¶ Vbi.uertit ſermonem ad iouem dicẽs ubi iuppiter eſt cœ lũ q̃ pmiſiſti filio.¶Mortalis.nã illũ ĩmortalẽ facere pmiſeras.¶Pepcit beneficia her.expro babat ioui niſi fuiſſet hercu. q̃ fulmia expen/diſſes cõtra tyrãnos & mõſtra.¶Ignis fulmen

¶laculare.saltem si non uis suscipere filium in cœlum mitte in me fulmen ut feciſti in ſemelé matrem bacchi cuius fabula nota eſt apud oui. li.meta.¶Natura.quia naturaliter omnia moriuntur.¶Prēcluſit.an clauſum é tibi iter ut nō poſſis tranſire quod timeatur ne iterum rapias cerberum ut feciſti prius.¶Morātur.tenét ne ingrediaris.¶Quis q̄tus tumultus.debet eé in iferno.¶Nauita.charō credo q̄ ipſe fugiat.¶Centauris.qui dicuntur eſſe in primo greſſu inferni cū uiderunt te fugiunt: & alios ungulis ſuis feriunt fugiendo.¶Idra.quæ eſt in primo limine inferni:ut ſcribitur a Vir.¶Merſit.quare adhuc eſt illi ſua figura.¶Angues.quía plura capita habebat.¶Labores.monſtra quæ uiciſti.¶Fallor.nunc caſtigat ſe q̄ filius non é ita terribilis quēadmodum erat in mundo:cū illic nulla arma habeat:quod ſane ſatis nobis monſtrat in extrema die nulla arma prodeſſe.¶Argolico.quem interfecit apud Cleonas.¶Contecta.ueſtita.pillis fuluis.¶Operit.tegit ſiniſtrum brachium tuum.¶Valant.circundāt caput:nam rictus leonis geſtabat in capite & reli quā.partem ſupra humeros.¶Dētes.ſ.leonis.¶Donum.nam ſagittas reliquiſti philotete.¶Pharetræ.appoſitiue donum.¶Dextra minor.philotete.¶Manſurus.non rediturus.

q Vid me.alcmena audit uocé dicété mater quid flendo mōſtras me mortuū q iá teneo cœlū.¶Fatū.morté.¶Parce.noli plorate.¶Vnde alcmena audiens iſta uerba miratur unde ſit iſta uox.credo q̄ hercules reuerſus eſt ab inferis & illic oía ipſum timuerunt.¶Inhibet.prohibet ne ploret.¶Chaos.infernus.¶Non ſemel.bis uictus tibi infernus & mors horrida.¶Peruius.per quem potuiſti iterum redire.¶Remeare.reuerti.¶Tibi ſoli.quod aliis non contingit.¶Tenent.quod non redeas.¶Metuit.ne raperes regnum inferni.¶Certe.uidi te ardentem in rogo & mortuum:ſed tamen non potuiſti retineri apud inferos.¶Precor.dic quid tui:caſus genitiui ideſt quid te timuerunt.¶Vmbra.ſcilicet tua.¶Non me.reſpondet umbra herculis ſe non fuiſſe apud inferos: quia ſatis fuit quod uiuēs illuc adierit.¶Tui.ex parte tui genitricis quæ mortalis es expurgatum fuit in his rogis.¶Tulit.expurgauit.¶Paterna.pars diuinitatis quæ ex Ioue erat.eſt reddita cœlo.¶Virtus.facit immortales: & timidi qui habent ui-

In me ſaltem iaculare facem
Semelemq3 puta:
Iam ne elyſias o nate domus
Iam littus habes:ad quod populos
Natura uocat:an poſt raptum
Styx atra canem præcluſit iter:
Teq3 in primo limine ditis
Fata morantur:quis nunc umbras
Nate tumultus maneſq3 tenet:
Fugit abducta nauita cymba:
Et centauris theſſala motis
Ferit attonitos ungula manes.
Angueſq3 ſuos hydra ſub undis
Territa merſit:teq3 labores O nate timent.
Fallor:fallor:ego ueſana parens:
Nec te manes umbreq3 timent.
Non argolico rapta leoni
Fulua pellis contecta iuba:
Leuos operit dura lacertos
Vallentque feri tempora dentes.
Donum pharetræ ceſſere tuæ:
Telaq3 mittet iam dextra minor.
Vadis inermis nate per umbras:
Ad quas ſemper manſurus eris.
Hercules Alcmena.Her.loquitur.

Vid me tenentem regna ſiderei poli
q Cœloq3 tandē redditum plāctu iubes
Sentire fatum parce: nam uirtus mihi
In aſtra & ipſos fecit ad ſuperos iter.
Al.Vnde ſonus trepidas aures ferit:
Vnde meas inhibet lachrymas fragor:
Agnoſco agnoſco uictum eſt chaos.
Aſtige nate redis iterum mihi.
Fractaq3 non ſemel eſt mors horrida.
Viciſti rurſus noctis loca.
Puppis & inferne uada triſtia.
Peruius eſt acheron iam languidus:
Et remeare licet ſoli tibi.
Nec te fata tenent poſt funera.
An tibi præcluſit pluton iter.
Et pauidus regni metuit ſibi.
Certe ego te uidi flagrantibus.
Impoſitum ſyluis cum pluribus
In cœlum furerent flamme minis.
Arſiſti certe:uerum ultima
Non tenuere tuas umbras loca.
Quid timuere tui manes præcor.
Vmbra quoq3 eſt diti nimis horrida

Her.

Her. Non mè rigentis ſtagna cocyti tenent
Non puppis umbras furua tranſuexit meas:
Iam parce mater quæſtibus: manes ſemel
Vmbraſq3 uidi: quicquid in nobis tui.
Mortale fuerat: ignis inuictus tulit.
Paterna cœlo pars data eſt: flammis tua
Proinde planctus pone: quos nato pater
Genitrix in ortu luctus in turpes eas
Virtus in aſtra tendit: in mortem timor
Præſens ab aſtris mater alcides cano:
Pœnas crūentus iam tibi euriſtheus dabit
Curru ſuperbum uecta tranſcendens caput.
Me iam decet ſubire celeſtem plagam
Inferna uinco rurſus alcides loca.
Al. mane parumper: ceſſit: ex oculis abit.
In aſtra fertur: fallor: an uultus putat
Vidiſſe natum: miſera mens credula eſt:
Es numen & te mundus æternus tenet.
Credo triumphis: regna thebarum petā:
Nouumq3 templis additum numen canam:

Chorus. 18.

Vnq̄ ſtygias fertur ad umbras:
n Inclyta uirtus: uiuite fortes
Nec lætheos ſæua per amnes
Vos fata trahent: ſed cum ſummas
Exiget horas conſumpta dies.
Iter ad ſuperos gloria pandet.
Sed tu domitor magne ferarum
Orbiſq3 ſimul pacator ades.
Nunc quoq3 noſtras reſpice terras,
Et ſi qua nouo bellūa uultu
Q uatiet populos terrore graui:
Tu fulminibus frange triſulcis:
Fortius ipſo genitore tuo
Fulmina mittes.

F I N I S

cia moriuntur. ¶ Præſens. dicis te neſcire unde ſit hic ſonus uenit ille ex cœlo ubi ego ſum. ¶ Euriſtheus. iam euriſtheum non timebis quem ſupra diximus imperaſſe: Herculi hic tibi dabit pœnas. ¶ Tranſcendens. ſuperans ſuperbum caput: ideſt Euriſtheum: cum me filium tuum deum habebis. ¶ Mane. rogabat mater ut reſiſteret: & ille fugit ab oculis eius. ¶ Credula. quia miſeri putant uidere interdū quod non eſt uerum. ¶ Canam. ibo thebas & aperte denunciabo herculē factum deum eſſe.

Vnquam. uerſus anapeſticus. hic chorus laudat uirtutem quæ ſola immortales homines facit: ut Plato plane teſtatur: qui uoluit puris animabus aditum patere ī cœlum: contaminatas uero deprimi in terris addendo cocytos: phlegetontaſq3 fluuios flammiuomos. ¶ Lætheos. infernales. ¶ Sūmas horas. ultimum tempus uite. ¶ Pendet aperiet: hi ſunt de quibus Maro inquit. Hos ardens euexit ad ethera uirtus. ¶ Sed tu. iam præcat Herculem tanquam deum. ¶ Ades. faueas nobis & gere curam noſtri: ut ſi quod monſtrum natum fuerit de cœlo mittas fulmina.

n

F I N I S

¶ Habes amice lector commentaria in aureas. L. Aenei Senece tragœdias tanto uitæ bono: ut ſi diligenter eas perlegeris: nihil tibi conducibilius reperire poſſis ad bene uiuēdum: & ad rerum locorumq3 omi/ infariam cognitionem. Ibi ſententiæ graues ad inſtituendum uitæ modum: hyſtoriarum fabularumque enarratio: fortunæ uarietas urbium: montium: aquarum maris: & fluuiorum: regionum populorumq3 deſcriptio: uerborum enucleatio: ordo textus ita ſimplex: ut quiſque nouitius omnia facile percipere ualeat. Itaq3 leges gratumq3 accipies: ſi minima proſequuti ſimus: ut tu maiora indipiſcem poſſis: uale.

Venetiis: per Lazarum Iſoarda de Sauiliano.
M.cccc.lxxxxii. die. xii. Decembris.

REGISTRVM.

a iiiii b iiii c iiii d iiii e iiii f iiii g iiii h iiii i iiii k iiii l iiii m iiii
n iiii o iiii p iiii q iiii r iiii ſ iiii t iiii u iiii x iiii y iiii z iiii.

No.

PURCHASED FROM THE INCOME OF THE
JOSIAH H. BENTON FUND

FN215. 10,8,37: 2M.